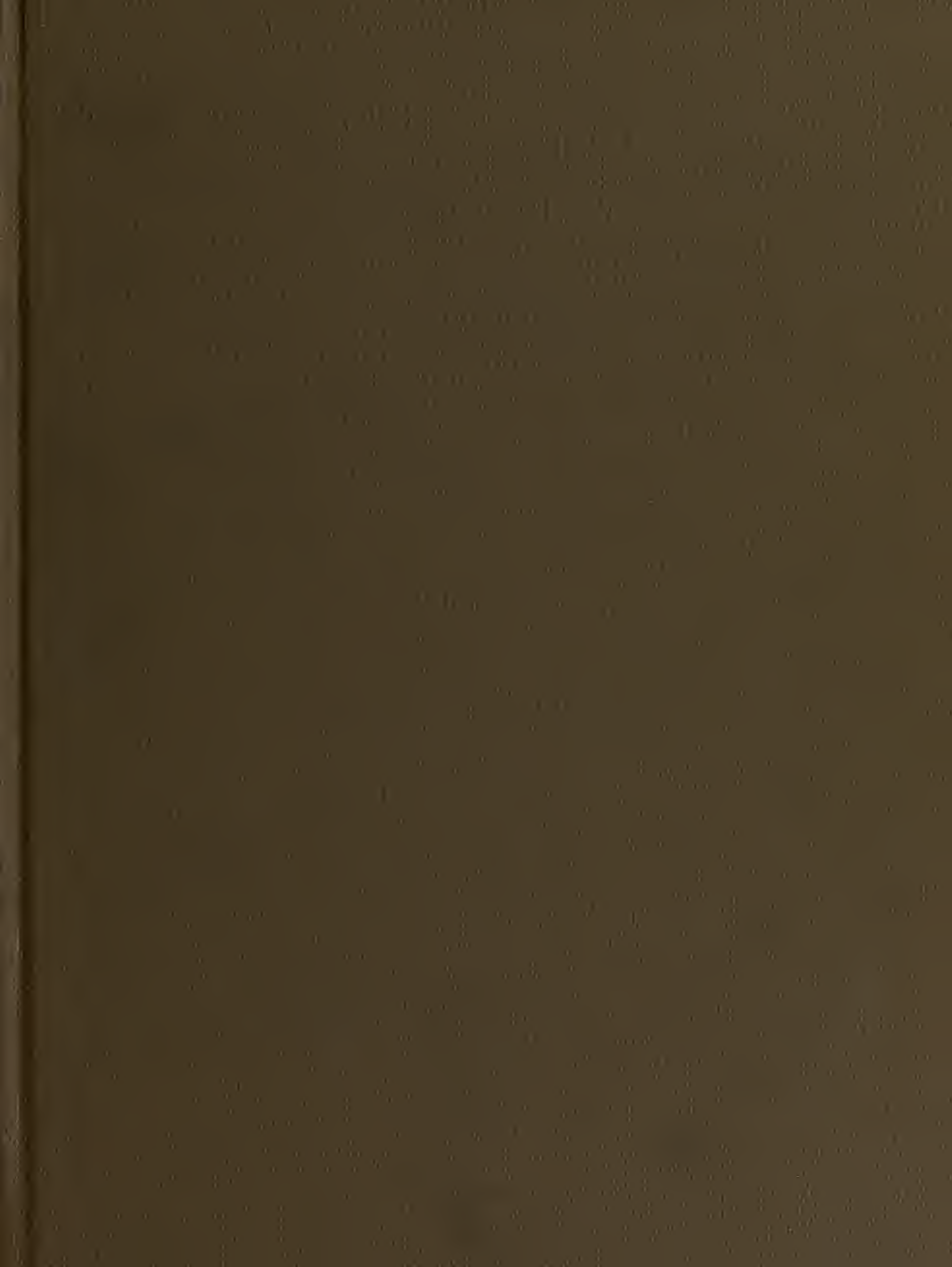


Arcana Cœlestia

QUÆ IN

SCRIPTURA SACRA

SEU

VERBO DOMINI

SUNT, DETECTA;

HIC QUÆ IN

GENESI:

Una cum Mirabilibus

Quæ visa sunt

In Mundo Spirituum, & in Cœlo Angelorum.

PARS QUARTA.

MDCCLII.



G E N E S E O S

CAPUT TRIGESIMUM PRIMUM.

4056. IN Parte Tertia ante Capita XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX, explicata sunt, quæ Dominus de Consummatione Sæculi seu Ultimo Judicio loquutus est, & prædixerat apud Matthæum, Capite ibi XXIV, a Versu 3 usque ad 28; veniunt nunc explicanda, quæ ibi ordine sequuntur; ante hoc Caput, quæ Versibus 29. 30. 31, nempe hæc Verba "*Statim autem post afflictionem dierum istorum, sol obscurabitur, & luna non dabit lumen suum, & stellæ cadent de Cœlo, & potentiæ cœlorum commovebuntur. Et tunc apparebit signum Filii hominis in Cœlo, & tunc plangent omnes tribus terræ; & videbunt Filium hominis venientem in nubibus cœli cum potentia & gloria multa: Et emittet Angelos suos cum tuba & voce magna, & congregabunt electos Ipsius a quatuor ventis, ab extremo cœlorum usque ad extremum illorum.*"

4057. Quid Consummatio sæculi seu Ultimum Judicium prius explicatum est, quod nempe sit ultimum tempus Ecclesiæ; ultimum ejus tempus dicitur, quando ibi nulla amplius charitas & fides; & quoque ostensum, quod tales Consummationes seu ultima tempora aliquoties exstiterint; Primæ Ecclesiæ Consummatio descripta est per Diluvium; Secundæ Ecclesiæ Consummatio per exstirpationem Gentium in terra Canaane, & quoque per exstirpationes & excisiones plures apud Prophetas; Tertiæ Ecclesiæ Consummatio non describitur in Verbo, sed prædi-

prædicitur, quæ fuit destructio Hierosolymæ, & dissipatio Gentis Judaicæ, apud quam Ecclesia fuit, in universum orbem; Quarta Consummatio est Ecclesiæ hodiernæ Christianæ, quæ a Domino apud Evangelistas, & quoque apud Johannem in Apocalypsi, prædicitur, & quæ nunc instat.

4058. Actum est in illis quæ præcedunt in hoc Capite apud Matthæum, de successiva vastatione Ecclesiæ, quod nempe primum non inciperent scire quid bonum & verum, sed litigarent de illis; secundo quod contemnerent illa; tertio quod non corde agnoscerent; quarto quod prophanarent; de his actum est in illo Capite a Vers: 3 ad 22; & quia adhuc permansurum Verum fidei, & bonum charitatis, in medio, seu apud quosdam qui electi vocantur, agitur de statu veri quod fidei, qualis tunc erit, a Versu 23 ad 28, & de statu boni quod est charitatis & amoris, in his Versibus qui nunc allati sunt; tum quoque de initio novæ Ecclesiæ.

4059. Ex singulis quæ in his Versibus dicta sunt, manifeste patet, quod sensus internus sit, & quod absque illo sensu intellecto nequaquam sciri possit, quid involvunt, sicut quod sol obscurabitur, quod etiam luna, quod stellæ cadent de Cœlo, & quod potentiæ cœlorum commovebuntur; quod Dominus appariturus in nubibus cœli, quod Angeli sonabunt tuba, & sic congregabunt electos; qui non sensum internum horum verborum novit, credet quod talia eventura; imo quod periturus mundus cum omni quod apparet in universo; at quod non aliquis interitus mundi per ultimum Judicium sit intellectus, sed Ecclesiæ consummatio seu vastatio quoad charitatem & fidem, videatur n: 3353, & manifeste patet a verbis quæ sequuntur in eodem Capite apud Matthæum "Tunc duo erunt in agro, unus assumetur, alter relinquetur: duæ molentes, una assumetur, altera relinquetur, Vers: 40. 41.

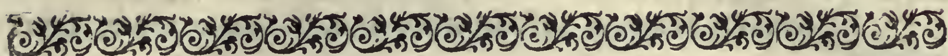
4060. Quod itaque per illa verba, quæ allata sunt, significetur status Ecclesiæ tunc quoad bonum, hoc est, quoad charitatem erga proximum, & amorem in Dominum, constat ex sensu interno illorum verborum, qui hic "*Statim autem post afflictionem dierum istorum*, significat statum Ecclesiæ quoad verum quod fidei, de quo in mox præcedentibus agitur; desolatio veri in Verbo passim vocatur afflictio; quod dies sint status, videatur n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785; inde patet, quod per illa verba significetur, postquam nulla amplius fides, quod nulla erit charitas; fides enim ducit ad charitatem, quia docet quid charitas, & charitas accipit suum quale a veris quæ fidei, at fidei vera suam essentiam & suam vitam a charitate, ut in

Partibus

Partibus quæ præcedunt, pluries ostensum est. *Sol obscurabitur, &*
luna non dabit lumen suum, significat amorem in Dominum qui est sol,
& charitatem erga proximum quæ est luna; obscurari & non dare lu-
men, significat quod non apparitura, ita quod evanitura; quod Sol
sit cœleste amoris; & Luna spirituale amoris, hoc est, quod sol sit
amor in Dominum, & luna charitas erga proximum quæ per fidem,
videatur n: 1053. 1529. 1530. 2120. 2441. 2495; causa quod illa
significatio solis & lunæ sit, est quia Dominus in altera vita apparet
ut Sol illis in Cœlo qui in amore in Ipsum sunt, qui cœlestes vocantur,
& ut Luna illis qui in charitate erga proximum sunt, qui spirituales
dicuntur, videatur n: 1053. 1521. 1529. 1530. 1531. 3636. 3643.
Sol & Luna in cœlis, seu Dominus, nusquam obscuratur, nec amittit
lumen, sed perpetuo lucet, ita nec amor in Ipsum apud cœlestes, &
charitas erga proximum apud spirituales in cœlis, nec in terris apud
quos angeli illi sunt, hoc est, qui in amore & charitate; sed apud il-
los qui in nullo amore & charitate sunt, sed in amore sui & mundi, &
inde in odiis & vindictis, illi sibi ipsis obscurationem illam inducunt;
se habet hoc sicut cum sole mundi, sol perpetuo lucet, sed cum nubes
se interponunt, non apparet, videatur n: 2441. *Et stellæ cadent de*
cœlo, significat quod peribunt cognitiones boni & veri; in Verbo
per stellas, ubi nominantur, non aliud significatur, n: 1808. 2849.
Et potentiæ cœlorum commovebuntur, significat fundamenta Ecclesiæ,
quæ commoveri & concuti dicuntur, cum pereunt illa; Ecclesia enim
in terris est fundamentum cœli, nam influxus boni & veri per cœlos a
Domino in bonis & veris, quæ apud hominem Ecclesiæ, ultimo ter-
minatur, quare cum homo Ecclesiæ in tali perverso statu est, ut non
admittat amplius influxum boni & veri, tunc potentiæ cœlorum di-
cuntur commoveri; quapropter semper providetur a Domino, ut ali-
quid Ecclesiæ remaneat, & cum Ecclesia vetus perit quod nova instau-
retur. *Et tunc apparebit signum Filii hominis in cœlo*, significat tunc
apparitionem Veri Divini, signum est apparitio, Filius hominis est Do-
minus quoad Verum Divinum, videatur n: 2803. 2813. 3704; hæc ap-
paritio, seu hoc signum est, de quo quæsiverunt discipuli, cum ad Domi-
num dicebant "Dic nobis, quando ista fient, imprimis quodnam signum
tui adventus, & consummationis sæculi," Vers: 3, hujus Capitis; norunt
enim ex Verbo, quod, cum consummaretur sæculum, Dominus ven-
turus, & norunt ex Domino, quod iterum venturus, & intellexerunt
per id, quod Dominus in mundum denuo veniret, nondum scientes,
quod Dominus toties venerit, quoties Ecclesia vastata fuit; non quod
in persona, sicut cum assumsit Humanum per nativitatem, & hoc Di-
vinum

vinum fecit, fed per apparitiones vel manifeftas quales, cum apparuit Abrahamo in Mamre, Mofi in rubo, populo Ifraelitico in monte Sinai, Jofuæ cum intravit terram Canaanem; vel per non ita manifeftas, ut per infpirationes, per quas Verbum; & dein per Verbum, in Verbo enim eft Dominus præfens, nam omnia Verbi ab Ipfo & de Ipfo funt, ut conftare poteft ex illis, quæ multoties hactenus oftenfa funt; hæc apparitio eft, quæ per fignum Filii hominis hic fignificatur, & de qua in hoc Verfu agitur. *Et tunc plangent omnes tribus terræ*, fignificat quod in dolore erunt omnes qui in bono amoris & vero fidei, quod planctus id fignificet, videatur apud Sachar: Cap: XII: Verf: 20. 21, 22. 23. 24; & quod tribus fignificent omnia boni & veri, feu amoris & fidei, n: 3858. 3926, confequenter eos, qui in illis funt; tribus terræ dicuntur, quia fignificantur qui intra Ecclefiam, quod terra fit Ecclefia, videatur n: 662. 1066. 1067. 1262. 1733. 1850. 2117. 2928. 3355. *Et videbunt Filium hominis venientem in nubibus cœlorum cum potentia & gloria multa*, fignificat quod tunc revelabitur Verbum quoad fenfum ejus internum, in quo Dominus; Filius hominis eft Verum Divinum quod inibi, n: 2803. 2813. 3704, nubes eft fenfus literalis; potentia prædicatur de bono, & gloria de vero, quod ibi; quod illa fignificentur per videre Filium hominis venientem in nubibus cœlorum, videatur Præfatio ad Cap: XVIII Genef: hic adventus Domini eft, qui hic intelligitur, non autem quod apparituros in nubibus fecundum literam; nunc fequitur de inftauratione novæ Ecclefiæ, quæ fit cum vetus vaftata & rejecta. *Emittet Angelos cum tuba & voce magna*, fignificat electionem, non quod per Angelos vifibiles, minus per tubas, & per voces magnas, fed per influxum fancti boni, & fancti veri a Domino per Angelos, quare per Angelos in Verbo fignificatur aliquid Domini, n: 1925. 2821. 3039, hic fignificantur quæ ex Domino, & de Domino; per tubam & vocem magnam fignificantur evangelizatio, ut quoque alibi in Verbo. *Et congregabunt electos a quatuor ventis, ab extremo cœlorum ufque ad extremum illorum*, fignificant inftaurationem Ecclefiæ novæ; electi funt qui in bono amoris & fidei, n: 3755 f. 3900; quatuor venti, a quibus congregabuntur, funt omnes ftatus boni & veri, n: 3708; extremum cœlorum ad extremum illorum, funt interna & externa Ecclefiæ. Hæc nunc funt, quæ fignificantur per illa verba Domini.

CAPUT



CAPUT XXXI.

1. ET audivit verba filiorum Labanis, dicendo, sumsit Jacob omnia quæ patri nostro, & a quibus patri nostro, fecit omnem copiam hanc.

2. Et vidit Jacob facies Labanis, & ecce nullatenus is cum eo sicut heri nudius tertius.

3. Et dixit JEHOVAH ad Jacobum, revertere ad terram patrum tuorum, & ad nativitatem tuam, & ero cum te.

4. Et misit Jacob, & vocavit Rachelem & Leam agrum ad gregem suum.

5. Et dixit illis, video ego facies patris vestri, quod nullatenus is ad me sicut heri, nudius tertius; & DEUS patris mei fuit cum me.

6. Et vos scitis, quod in omni vi mea servivi patri vestro.

7. Et pater vester fefellit me, & mutavit mercedem meam decem modis, & non dedit ei DEUS ad malefaciendum mecum.

8. Et sic dicebat, punctata erit merces tua, & pepererunt omnes greges punctata, & si sic dicebat, variegata erit merces tua, & pepererunt omnes greges variegata.

9. Et eripuit DEUS acquisitionem patris vestri, & dedit mihi.

10. Et factum in tempore incalescendi gregem, & sustuli oculos meos, & vidi in somnio, & ecce hirci ascendentes super gregem variegati, punctati, & grandinati.

11. Et dixit ad me Angelus DEI in somnio, Jacob, & dixi, ecce me.

12. Et dixit, tolle quæso oculos tuos, & vide omnes hircos ascendentes super gregem variegatos, punctatos, & grandinatos, quia vidi omne quod Laban facit tibi.

13. Ego DEUS Bethelis, quo unxisti statuam, quo vovisti mihi votum, nunc surge, exi e terra hac, & revertere ad terram nativitatis tuæ.

14. Et respondit Rachel & Leah, & dixerunt ei, an amplius nobis portio & hæreditas in domo patris nostri.

15. Annon alienæ existimatæ sumus ei, quia vendidit nos, & comedit etiam comedendo argentum nostrum.

16. Quia omnes divitiæ, quas eripuit DEUS a patre nostro, nobis illæ & fil s nostris, & nunc omne quod dixit DEUS ad te, fac.

17. Et surrexit Jacob, & sustulit filios suos, & fæminas suas, super camelos.

18. Et abduxit omnem acquisitionem suam, & omnem substantiam suam quam comparavit, acquisitionem emtionis suæ, quam comparavit in Paddan Aram, ad veniendum ad Jischakum patrem suum terram Canaan.

19. Et Laban iverat ad tondendum gregem, & furata Rachel theraphim qui patri suo.

20. Et furatus Jacob cor Labanis Aramæi, per quod non indicavit ei, quod fugiens is.

21. Et fugit is, & omne quod ei, & surrexit, & transivit fluvium, & posuit facies suas montem Gilead.

22. Et indicatum Labani in die tertio, quod fugit Jacob.

23. Et accepit fratres suos secum, & persequutus post eum via septem dierum, & adjunxit eum in monte Gilead.

24. Et venit DEUS ad Labanem Aramæum in somnio noctu, & dixit ei, cave tibi ne forte loquaris cum Jacobo a bono usque ad malum.

25. Et assequutus Laban Jacobum, & Jacob fixit tentorium suum in monte, & Laban fixit cum fratribus suis in monte Gilead.

26. Et dixit Laban Jacobo, quid fecisti, & furatus es cor meum, & abduxisti filias meas sicut captivas gladio.

27. Quare occultasti ad fugiendum, & furatus es me, & non indicasti mihi, & miserim te in lætitia, & in canticis, in tympano, & in cithara.

28. Et non permisisti mihi obsculari filios meos, & filias meas, nunc stulte egisti faciendo.

29. Sit DEO manus mea ad faciendum cum vobis malum, & DEUS patris vestri nocte præterita dixit ad me, dicendo, cavè tibi a loquendo cum Jacobo a bono usque ad malum.

30. Et nunc eundo ivisti, quia desiderando desideravisti ad domum patris tui; quare furatus es deos meos.

31. Et respondit Jacob, & dixit Labani, quia timui, quia dixi, forte rapies filias tuas a mecum.

32. Cum quo invenis deos tuos, non vivet coram fratribus nostris, lustra tibi, quid mecum, & accipe tibi; & non scivit Jacob quod Rachel furata illos.

33. Et venit Laban in tentorium Jacobi, & in tentorium Leæ, & in

in tentorium ambarum ancillarum, & non invenit, & exivit e tentorio Leæ, & venit in tentorium Rachelis.

34. Et Rachel accepit theraphim, & posuit illos in stramento cameli, & sedit super illis, & contrectabat Laban omne tentorium, & non invenit.

35. Et dixit ad patrem suum, ne succenseatur in oculis Domini mei, quia non possum surgere a coram te, quia via fæminarum mihi, & scrutatus est, & non invenit theraphim.

36. Et succensuit Jacobo, & jurgatus est in Labanem; & respondit Jacob, & dixit Labani, quæ prævaricatio mea, quod peccatum meum, quod insequutus es post me.

37. Quia contrectasti omnia vasa mea, quid invenisti ab omnibus vasis domus tuæ, pone huc coram fratribus meis & fratribus tuis, & dijudicent inter ambos nos.

38. His viginti annis ego tecum, oves tuæ & capræ tuæ, non abortiverunt, & arietes gregis tui non comedi.

39. Discerptum non adduxi ad te, ego indemnificavi id, e manu mea requisivisti id, furatum die & furatum nocte.

40. Fui, in die comedit me æstus, & frigus in nocte, & expulsus somnus meus ab oculis meis.

41. His mihi viginti annis in domo tua servivi tibi, quatuordecim annis in duabus filiabus tuis, & sex annis in grege tuo, & mutavisti mercedem meam decem modis.

42. Nisi Deus patris mei, Deus Abrahami, & pavor Jischaki, fuisset mihi, quod nunc vacuum misisses me, miseriam meam, & fatigationem volarum mearum, vidit Deus, & dijudicavit nocte præterita.

43. Et respondit Laban, & dixit ad Jacobum, filiæ filiæ meæ, & filii filii mei, & grex grex meus, & omne quod tu videns mihi hoc; & filiabus meis quid faciam illis hodie, aut filiis illarum quos pepererunt.

44. Et nunc ito, pangamus fœdus ego & tu, & sit in testem inter me & inter te.

45. Et accepit Jacob lapidem, & erexit illum statuam.

46. Et dixit Jacob fratribus suis, colligite lapides, & acceperunt lapides, & fecerunt acervum, & comederunt ibi super acervo.

47. Et vocavit illum Laban Jegar Sahadutha; & Jacobus vocavit illum Galeed.

48. Et dixit Laban, acervus hic testis inter me & inter te hodie, propterea vocavit nomen illius Galeed.

49. Et Mizpah, quia dixit, spectet JEHOVAH inter me & inter te, quia latebimus vir a socio suo.

50. Si affligas filias meas, & si accipias fœminas super filias meas, nullus vir nobiscum, vide, DEUS testis inter me & inter te.

51. Et dixit Laban Jacobo, ecce acervus hic, & ecce statua quam erexi inter me & inter te.

52. Testis acervus hic, & testis statua, si ego non transibo ad te acervum hunc, & si tu non transibis ad me acervum hunc, & statuam hanc, ad malum.

53. DEUS Abrahami, & deus Nachoris judicent inter nos, DEUS patris eorum; & juravit Jacob in pavorem patris sui Jischaki.

54. Et sacrificavit Jacob sacrificium in monte, & vocavit fratres suos ad comedendum panem, & comederunt panem, & pernoctaverunt in monte.

55. Et mane surrexit Laban in matutino, & osculatus filios suos, & filias suas, & benedixit illis, & ivit, & reversus Laban ad locum suum.

CONTENTA.

4061. Agitur hic in sensu interno de separatione boni & veri, quæ per Jacobum & ejus mulieres repræsentatur, a bono per Labanem significato, ut illa conjungerentur Divino ex stirpe Divina directa; tum de statu utriusque circa separationem.



SENSUS INTERNUS.

4062. Vers: 1. 2. 3. *ET audivit verba filiorum Labanis, dicendo, sumsit Jacob omnia quæ patri nostro, & a quibus patri nostro fecit omnem copiam hanc. Et vidit Jacob facies Labanis, & ecce nullatenus is cum eo, sicut heri nudius tertius. Et dixit Jehovah ad Jacobum, revertere ad terram patrum tuorum, & ad nativitatem tuam, & ero cum te.* Audivit verba filiorum Labanis, dicendo, significat boni per Labanem significati vera, qualia respective ad bonum acquisitum inde in Naturali a Domino: sumsit Jacob omnia quæ patri nostro, significat quod omnia boni per Jacobum nunc intellecti data ipsi sint inde: & a quibus patri nostro fecit omnem copiam hanc,

hanc, significat quod Ipse sibi daret; & vidit Jacob facies Labanis, significat status mutationem apud bonum illud, cum recederet bonum per Jacob intellectum: & ecce nullatenus is cum eo sicut heri nudius tertius, significat statum prorsus mutatum erga bonum per Jacob significatum, a quo tamen nihil desumtum, quin haberet sua sicut prius, præter statum quoad conjunctionem: & dixit Jehovah ad Jacobum, significat Domini perceptionem ex Divino: revertere ad terram patrum tuorum, significat quod nunc propius se conferret ad bonum Divinum: & ad nativitatem tuam, significat quod ad verum inde: & ero tecum, significat quod tunc Divinum.

4063. Audivit verba filiorum Labanis dicendo, quod significet boni per Labanem significati vera, qualia respective ad bonum acquisitum inde in Naturali a Domino, constat ex significatione filiorum quod sint vera, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3337; & ex repræsentatione Labanis, quod sit bonum communis stirpis collaterale, de qua n: 3612. 3665. 3778, ita tale bonum quod inservire introducendis bonis, & veris genuinis n: 3974. 3982. 3986 f; hic quod inserviverit, nam agitur de separatione ejus; quod audiverit Jacob verba, involvit in sensu interno qualia essent respective ad bonum acquisitum in Naturali a Domino, ut constare potest a nunc sequentibus, nam indignatione erant, & dixerunt quod sumserit Jacob omnia quæ patri illorum, & vidit Jacob facies Labanis, quod non sicut heri nudius tertius; quod Jacob repræsentet Naturale Domini, & in Capite præcedente bonum veri ibi, videatur n: 3659. 3669. 3677. 3775. 3829. 4009. Quomodo cum bono per Labanem significato respective ad bonum veri quod per Jacobum repræsentatur, se habet, constare potest ab illis quæ in Capite præcedente dicta & ostensa sunt; illustrari hoc amplius potest per status regenerationis hominis, de quo etiam in sensu repræsentativo hic agitur; quando regeneratur homo, tunc in bono quodam medio tenetur a Domino, hoc bonum inservit bonis & veris genuinis introducendis, sed postquam hæc bona & vera introducta sunt, tunc separatur inde; quisque, qui de regeneratione & de novo homine aliquid novit, capere potest, quod novus homo prorsus sit alius, quam vetus, est enim novus homo in affectione rerum spiritualium & cœlestium, hæ enim faciunt jucunda & beata ejus, at vetus homo est in affectionibus rerum mundanarum & terrestrium, & hæ faciunt jucunda & amæna ejus; proinde novus homo spectet fines in cœlo, vetus autem homo finis in mundo; inde patet quod homo novus prorsus alius & diversus sit a veteri; ut homo perducatur a statu veteris hominis in statum novi, exuendæ erunt concupiscentiæ mundi, & induendæ affectiones cœli; hoc fit per innumerabilia media, quæ Soli Domino nota sunt, & quorum plura etiam nota sunt Angelis a Domino, at pauca si ulla homini; sed usque omnia & singula manifestata sunt in sensu interno Verbi; cum itaque homo a veteri homine fit novus, hoc est, cum homo regeneratur, non fit momento, ut aliqui credunt; sed per plures annos, imo per totam hominis vitam usque ad ultimam ejus; exstirpandæ enim sunt concupiscentiæ ejus & insinuandæ affectiones cœlestes, & vita donandus est homo, quam prius non habuit, imo de qua prius vix aliquid novit; cum itaque status vitæ ejus in tantum mu-

tandi, non aliter poteſt, quam ut diu teneatur in bono quodam medio, nempe in bono quod tam participat de affectionibus mundi, quam de affectionibus cœli, & niſi in illo bono medio teneatur, nuſquam admittit bona & vera cœleſtia; illud bonum, nempe bonum medium, eſt quod per Labanem & gregem ejus ſignificatur; ſed homo in bono illo medio non diutius tenetur, quam uſque dum id inſerviverit uſui illi, cum autem inſerviverat, tunc Separatur; de ſeparatione hac in hoc Capite agitur: quod bonum medium ſit, & poſtquam hoc inſerviverat uſui, quod ſeparetur, illuſtrari poteſt a ſtatus mutationibus, quas unuſquiſque homo ſubit ab infantia uſque ad ſenectutem; notum eſt, quod alius ſtatus hominis ſit in infantia ejus, alius in pueritia, alius in juventute, alius in adulta ætate, & alius in ſenectute; etiam notum eſt, quod homo ſtatum infantiæ cum ejus luſoriis exuat cum tranſit in ſtatum pueritiæ, & quod ſtatum pueritiæ exuat cum tranſit in ſtatum juventutis, & hunc iterum cum tranſit in ſtatum adultæ ætatis, & demum hunc cum tranſit in ſtatum ſenectutis; & ſi expendit, etiam ei notum eſſe poteſt, quod unaquævis ætas ſua jucunda habeat, & quod per illa ſucceſſive introducatur in ea quæ ſunt ſequentis ætatis, & quod illa jucunda inſerviverint ei ad illuc perveniendum, & tandem ad jucundum intelligentiæ & ſapientiæ in ætate ſenili; inde patet, quod priora ſemper relinquantur cum novus vitæ ſtatus induitur: ſed comparatio hæc inſervire ſolum poteſt ad ſciendum, quod jucunda media ſint, & quod ea relinquantur cum homo intrat ſtatum ſequentem, cum autem homo regeneratur, tunc fit ſtatus ejus prorſus alius a priori, ad quem non naturali modo ducitur ſed ſupernaturali a Domino; nec ad illum ſtatum aliquis pervenit, niſi per regenerationis media, quæ a Solo Domino providentur, ita per bonum medium, de quo actum eſt; & cum ad illum ſtatum perductus eſt, uſque ut non amplius pro fine habeat mundana, terreſtria & corporea, ſed illa quæ cœli ſunt, tunc bonum illud medium ſeparatur; pro fine habere eſt amare unum præ altero.

4064. Sumſit Jacob omnia quæ patri noſtro, quod ſignificet quod omnia boni per Jacobum intellecti data ipſi ſint inde, nempe a bono illo medio, conſtare poteſt abſque explicatione; at quod non data ei ſint inde, patet a ſequentibus; ſunt filii Labanis, qui id dixerunt.

4065. Et a quibus patri noſtro fecit omnem copiam hanc, quod ſignificet quod Ipſe ſibi daret, conſtat a ſignificatione facere copiam, quod ſit ſibi dare; prædicatur enim in ſenſu ſupremo de Domino, qui nuſquam aliquid boni & veri ab alio ſumſit, ſed a Semet Ipſo; inſerviverat quidem Ipſi bonum aliud pro medio, quod cognationem habuit etiam cum materno, Laban enim, per quem illud bonum ſignificatur, erat frater Rebeccæ quæ mater Jacobi, ſed per medium illud ſibi comparavit illa, per quæ Naturale ſuum propria potentia Divinum fecit; aliud eſt, ex medio aliquid ſibi comparare, & aliud per medium; per medium ſibi comparavit, quia natus eſt homo, & a matre hæreditarium traxit quod expellendum, non autem ex medio, quia conceptus a Jehovah, a Quo Divinum Ipſi, quare ſibi Ipſi dedit omnia bona

&

& vera, quæ Divina fecit; ipſum enim Divinum nullius indiget, ne quidem boni illius medii, niſi voluerit ut omnia ſecundum ordinem fierent.

4066. Et vidit Jacob facies Labanis, quod ſignificet ſtatus mutationem apud bonum illud, cum recederet bonum per Jacob intellectum, conſtat ex repræſentatione Jacobi, quod ſit bonum Naturalis, & a repræſentatione Labanis, quod ſit bonum medium, de quibus ſæpius prius; & a ſignificatione facierum, quod ſint interiora, de qua n: 358. 1999. 2434. 3527. 3573, hic mutationes interiorum, ſeu quod idem, mutationes ſtatus; dicitur enim, vidit facies ejus & ecce nullatenus is cum eo ſicut heri nudius tertius, Cauſa quod interiora per facies in Verbo ſignificentur eſt quia interiora elucent ex facie, & ſe ſiſtunt in facie, ſicut in ſpeculo aut in imagine, inde facies ſeu vultus ſignificant ſtatus cogitationum, & ſtatus affectionum.

4067. Et ecce nullatenus is cum eo ſicut heri nudius tertius, quod ſignificet ſtatum prorſus mutatum erga bonum per Jacob ſignificatum, a quo tamen nihil deſumtum, quin haberet ſua ſicut prius, præter ſtatum quoad conjunctionem, conſtare poteſt ex eo, quod nullatenus is cum eo ſicut heri nudius tertius, ſit ſtatus prorſus mutatus erga Jacobum, hoc eſt, erga bonum per Jacob ſignificatum; & ex illis quæ præcedunt, quod Labane, hoc eſt, a bono per Labanem ſignificato, nihil deſumtum, quin haberet ſua ſicut prius. Ut comprehendatur, quomodo cum bonis & veris apud hominem ſe habet, revelandum eſt quod vix alicui notum eſt; ſcitur quidem & agnoſcitur, quod omne bonum & omne verum a Domino; & quoque agnoſcitur a quibuſdam, quod influxus ſit, ſed talis ut homo non ſciat; at quia non ſcitur, ad minimum non agnoſcitur corde, quod circum hominem ſint ſpiritus & angeli, & quod internus homo ſit in medio eorum, & ſic regatur a Domino, parum id creditur tametſi dicitur: ſunt ſocietates innumerabiles in altera vita, quæ diſpoſitæ & ordinatæ ſunt a Domino ſecundum omnia genera boni & veri & ſocietates quæ in oppoſito ſunt, ſecundum omnia genera mali & falſi; uſque adeo, ut non detur aliquod genus boni & veri, nec aliqua ſpecies illius generis, ne quidem aliqua differentia ſpecifica, quæ non habent ſocietates angelicas tales, ſeu quibus non correſpondent ſocietates angelicæ; & viciſſim, ut non detur aliquod genus mali & falſi, nec aliqua ſpecies illius generis, ne quidem aliqua differentia ſpecifica, quibus non correſpondent ſocietates diabolicæ; in talium ſocietate eſt unuſquiſque homo quod interiora ſua, hoc eſt, quoad cogitationes, affectiones tametſi hoc neſcit, omne quod homo cogitat & vult eſt inde, uſque adeo, ut ſi ei ſocietates ſpirituum & angelorum, in quibus eſt, auferrentur, momento illo nullius cogitationis & nullius voluntatis eſſet, imo momento illo occumberet plane mortuus; talis eſt ſtatus hominis, quamvis ille credit quod ex ſeipſo omnia habeat, & quod nec infernum nec cœlum ſit, aut quod infernum ſit longe remotum ab illo, & quoque cœlum. Inſuper bonum apud hominem, apparet ei ſicut ſimplex quoddam aut ſicut unum, ſed uſque eſt tam multiplex & conſtat ex tam variis, ut nuſquam explorare poſſit, quoad ſolum communia; ſimiliter ſe habet cum malo apud hominem: quale autem bonum

bonum est apud hominem, talis societas angelorum est apud illum, & quale malum est apud hominem, talis societas spirituum malorum est apud eum; homo sibi ipsi adsciscit societates, seu semet ipsum ponit in societate talium, nam simile simili associatur, ut pro exemplo, qui avarus est is adsciscit societates similium qui in tali cupiditate sunt; qui amat se præ aliis, & contemnit alios, is adsciscit similes qui in vindictis jucundum habet, is talis qui in simili jucundo sunt, ita in reliquis, communicant illi cum inferno, in medio illorum homo est, & regitur prorsus ab illis, usque adeo ut non sit sui juris sed illorum, tametsi putat ex jucundo quod ei, & inde libero, quod semet ipsum regat; qui autem non avarus est, aut qui non amat se præ aliis & non contemnit alios, & qui non in vindictis jucundum habet, in societate Angelorum similium est, & per illos ducitur a Domino, & quidem per liberum ad omne bonum & verum ad quod se duci patitur; & sicut ad bonum interius & perfectius se duci patitur, ita perducitur ad societates angelicas interiores & perfectiores; mutationes status ejus non aliud sunt, quam mutationes societatum: quod ita se res habeat, constat mihi ex continua nunc plurium annorum experientia, ex qua mihi hoc tam familiare factum est, sicut quoddam familiare apud hominem ab infantia ejus. Ex his nunc constare potest, quomodo se habet cum regeneratione hominis, & cum jucundis & bonis mediis, per quæ homo a statu veteris hominis perducitur ad statum novi hominis a Domino, quod nempe hoc fiat per societates angelicas, & per mutationes illarum; bona & jucunda media non aliud sunt quam societates tales, quæ homini applicantur a Domino, ut per illas introduci possit ad bona & vera spiritualia & cœlestia; ad quæcum perductus est, tunc separantur illæ societates, & interiores ac perfectiores adjunguntur: per bonum medium quod per Labanem significatur non aliud per separationem boni illius, de qua in hoc Capite agitur.

4068. Et dixit Jehovah ad Jacobum, quod significet Domini perceptionem ex Divino, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit percipere, de qua n: 1781. 1815. 1819. 1922. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3365. 3509; quod Jehovah sit Dominus, videatur n: 1343. 1736. 1793. 2921, 3023. 3035; inde patet quod per dixit Jehovah significetur perceptio Domini ex Divino.

4069. Revertere ad terram patrum tuorum, quod significet, quod nunc propius se conferret ad bonum Divinum, constat a significatione terræ patrum, quod hic sit bonum Divinum, quia prædicatur de Domino, terra enim nempe Canaan, significat Regnum Domini, n: 1607. 3481, & in supremo sensu Divinum Humanum Domini, quia Hoc influit & facit Regnum Ipsius, n: 3038. 3705, & quod pater sit bonum, n: 3703; & quia nunc comparata sunt bona & vera, per quæ Dominus Divinum faceret Naturale, quæ repræsentata sunt per commorationem Jacobi apud Labanem, & per acquisitiones ibi, inde sequitur, quod per reverti ad terram patrum sit propius se conferre ad bonum Divinum.

4070. Et ad nativitatem tuam, quod significet quod ad verum inde, constat ex significatione nativitatis, quod sit verum quod ex bono; omne enim verum

verum nascitur ex bono, non aliunde est origo ejus, verum enim dicitur quia est boni, & quia confirmat id ex quo est, hoc est, bonum, inde significatio nativitatis hic; quod nativitates sint fidei, videatur n: 1145. 1255; & quod parere sit agnoscere fide & actu, n: 3905. 3915.

4071. Et ero tecum, quod significet quod tunc Divinum, constat ex eo, quod Jehovah loquutus, & per Jehovam intelligitur Dominus, ut supra n: 4068, ita Divinum; esse cum illo, in quo est, seu qui est illud, est Divinum; sensus supremus, qui de Domino, talis est, ut appareat divisum in sensu literæ, sed est unum in sensu interno supremo.

4072. Vers: 4 ad 13. *Et misit Jacob & vocavit Rachelem & Leam agrum ad gregem suum. Et dixit illis, video ego facies patris vestri, quod nullatenus ad me sicut heri nudius tertius; & Deus patris mei fuit cum me. Et vos scitis, quod in omni vi mea servivi patri vestro. Et pater vester fefellit me, & mutavit mercedem meam decem modis, & non dedit ei Deus ad malefaciendum mecum. Si sic dicebat, punctata erit merces tua, & pepererunt omnes greges punctata; & si sic dicebat, variegata erit merces tua, & pepererunt omnes greges variegata. Et eripuit Deus acquisitionem patris vestri, & dedit mihi. Et factum in tempore incalescendi gregem, & sustuli oculos meos, & vidi in somnio, & ecce hirci ascendentes super gregem variegati, punctati, & grandinati. Et dixit ad me Angelus Dei in somnio, Jacob, & dixi, ecce me. Et dixit, tolle quæso oculos tuos, & vide omnes hircos ascendentes super gregem variegatos, punctatos, & grandinatos, quia vidi omne, quod Laban facit tibi. Ego Deus Bethelis, quo unxisti statuam, quo vovisti mihi votum, nunc surge, exi e terra hac, & revertere ad terram nativitatis tuæ.* Misit Jacob & vocavit Rachelem & Leam agrum ad gregem suum, significat adjunctionem affectionum veri a bono per Jacobum nunc intellecto, & applicationem tunc cum discederit: & dixit illis, video ego facies patris vestri, quod nullatenus is ad me sicut heri nudius tertius, significat status mutationem in bono per Labanem significato: & Deus patris mei fuit cum me, significat quod a Divino omnia quæ Sibi: & vos scitis, quod in omni vi mea servivi patri vestro, significat quod ex propria potentia: & pater vester fefellit, & mutavit mercedem meam decem modis, significat statem boni ad Se, cum ex Se Ipso applicaret illa quæ boni istius, & plurimam mutationem ejus: & non dedit ei Deus ad malefaciendum mecum, significat quod usque non impedire potuerit: si sic dicebat, punctata erit merces tua, & pepererunt omnes greges punctata, significat liberum ejus, & quod in libero ejus sumerentur illa a Domino, hæc quoad mala adjuncta bonis: & si sic dicebat, variegata erit merces tua, & pepererunt omnes greges variegata, significat eadem quoad falsa adjuncta: & eripuit Deus acquisitionem patris vestri, & dedit mihi, significat quod illa ex Divino: & factum in tempore incalescendi gregem, significat affectionis ardorem ut conjungerentur: & sustuli oculos meos, & vidi in somnio, significat perceptionem naturalis boni in obscuro: & ecce hirci ascendentes super gregem variegati, punctati & grandinati, significat effectum quod bonum naturale per Jacob intellectum talibus inde imbueretur: & dixit ad me Angelus Dei in somnio, Jacob, & dixi, ecce me, significat perceptionem ex Divino, & præsentiam in statu illo obscuro:

obſcuro: & dixit, tolle quæſo oculos tuos, ſignificat advertentiam ex proprio: & vide omnes hircos aſcendentes ſuper gregem variegatos, punctatos, & grandinatos, ſignificat quod talia introducerentur: quia vidi omne quod Laban facit tibi, ſignificat proprium boni per Labanem ſignificati, non tale ut ex ſe: Ego Deus Bethelis, ſignificat Divinum in naturali: quo unxiſti ſtatuam, ſignificat ubi bonum veri, & terminus: quo voviſti mihi votum, ſignificat ſanctum: nunc ſurge, ſignificat elevationem: exi e terra hac, ſignificat ſeparationem a bono illo; & revertere ad terram nativitatis tuæ, ſignificat conjunctionem cum Divino bono veri.

4073. Et miſit Jacob, & vocavit Rachelem & Leam, agrum ad gregem ſuum, quod ſignificet adjunctionem affectionum veri a bono per Jacobum nunc intellecto, & applicationem tunc cum diſcederet, conſtat a repræſentatione Jacobi, quod ſit bonum naturalis, de qua ſæpius prius; & a repræſentatione Rachelis & Leæ, quod ſint affectiones veri illi bono adjunctæ, Rachel affectio veri interioris, & Leah affectio veri externi, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819; quod mittere ad illos & vocare agrum ad gregem ſuum, ſit adjungere ſibi, patet; ager ſignificat illa quæ boni ſunt, & ubi bonum n: 2971. 3196. 3310. 3317; & grex ipſa bona & vera, quæ nunc acquiſita ſunt, quibus affectiones veri per Rachelem & Leam intellectæ applicarentur, cum diſcederet: Jacob in hoc Capite repræſentat bonum Naturalis, quod proprius accederet ad conjunctionem cum Divino, n: 4069, quia in procinctu ſe ſeparandi fuit, & in ſeparatione, a bono per Labanem ſignificato, videatur de Jacobo n: 3775; repræſentationes enim ſe habent ſecundum mutationes ſtatus quoad bonum & verum, ac mutationes ſtatus ſecundum mutationes ſpirituum & angelorum qui in tali bono & vero ſunt, ſecundum illa quæ ſupra n: 4067, dicta ſunt: cum ſocietates ſpirituum & angelorum, quæ in bono medio ſunt, recedunt, tunc ſocietates novæ accedunt, quæ in perfectiori bono ſunt; ſtatus hominis prorſus ſe habet ſecundum ſocietates ſpirituum & angelorum, in quorum medio eſt, talis eſt ejus voluntas & talis ejus cogitatio; ſed mutationes ejus ſtatus ſe prorſus aliter habent, cum ipſe ſibi ſocietates illas adſciſcit, ſeu ipſe ſe illis adjungit, & aliter cum ſocietates illæ adjunguntur ei a Domino; cum ipſe ſe illis adjungit, tunc eſt in malo; cum autem ei adjunguntur a Domino, tunc eſt in bono; cum in bono, tunc per ſocietates illas influit tale bonum, quale inſervit ejus vitæ reformationi: quæ hic in ſenſu interno dicuntur de bono per Jacobum repræſentato, de affectionibus veri, quæ ſunt Rachel & Leah, & de applicatione harum cum diſcederet a bono per Labanem ſignificato, ſe prorſus ita ad vivum cum ſocietatibus & earum mutationibus habent; ex illis Angeli percipiunt ſtatus qui apud hominem ſunt, ita ejus bona & vera, qualia ſunt; proinde innumerabilia, quæ homini vix ut unum commune apparent; inde Angeli ſunt in ipſis cauſis, nam ſocietates illas vident & percipiunt, homo autem in effectibus, & non illas videt, ſed modo obſcure percipere poteſt per aliquas ſtatus mutationes, quæ ſunt inde; & nihil quoad bonum & verum, niſi illuſtretur per Angelos a Domino.

4074. Et dixit illis, video ego facies patris vestri, quod nullatenus is ad me, sicut heri nudius tertius, quod significet status mutationem in bono per Labanem significato, constat ex illis, quæ supra n: 4067, dicta sunt, ubi eadem verba.

4075. Et Deus patris mei fuit cum me, quod significet quod a Divino omnia quæ sibi, constat ex eo, quod Deus patris, cum prædicatur de Domino, sit Divinum quod Ipsi; & quod fuit cum me, sit quod inde omnia quæ Sibi. Dominus, cum Humanum in Se Divinum fecit, etiam societates spirituum & angelorum circum se habuit, nam voluit ut secundum ordinem omnia fierent: sed Sibi Ipsi adscivit, quales inservirent, & sicut beneplacuit, mutavit illas; at ex illis nihil boni & veri sumsit, & sibi applicuit, sed ex Divino; sic etiam in ordinem redegit & cœlum & infernum, & hoc successive, usque dum se plene glorificavit: quod societates spirituum & angelorum inservire potuerint usui, & usque nihil ab illis desumserit, illustrari potest ab exemplis; Societates quæ tales sunt, ut credant bonum esse a se, & inde in bonis meritum ponunt, inserviverant usui, ad introducendum se in scientiam de tali bono, & inde in sapientiam de bono absque merito, quale est quod ex Divino; illa scientia, & inde sapientia non fuit ex illis societatibus, sed per illas: sint quoque pro exemplo, societates quæ multum se sapere credunt, & tamen de bono & vero ratiocinantur, & de singulis num ita sit, tales societates sunt pleræque spiritualium; inserviverant usui ad introducendum se in scientiam de illis, & quantum in umbra sunt respective, & nisi Divinum misereretur eorum, quod perirent, & in plura quæ ex Divino, quæ non fuerunt ex illis, sed per illas: Sint adhuc pro exemplo societates, quæ in amore in Deum sunt, & credunt si Infinitum intuentur, & absconditum Deum colunt, quod in amore in Ipsum possint esse, cum tamen non sunt, nisi infinitum illud aliqua idea finitum faciant, aut absconditum Deum visibilem apud se, per ideas intellectuales finitas, sistant, quia alioquin foret intueri in caliginem, & amore amplecti id quod ibi, ita plura inconcinna & incondita secundum cujusvis ideas; tales quoque inserviverant usui, ad introducendum in scientiam de interioribus illorum qualia essent, tum de amore illorum qualis, & quoque in miserationem, & quod nec salvari possent, nisi Humanum Domini quoque Divinum fieret, in quod intuerentur; hæc sapientia nec fuit ex illis, sed per illas ex Divino: similiter se habet in reliquis: exinde patet, quomodo se habet cum hoc, quod a bono per Labanem significato nihil desumtum sit, sed quod omnia, quæ Domino, a Divino fuerint, hoc est, ab Ipso.

4076. Et vos scitis, quod in omni vi mea servivi patri vestro, quod significet quod ex propria potentia, constat ex significatione servire, quod sit studium, de qua n: 3824. 3846, at cum prædicatur de Domino, quod sit propria potentia, de qua n: 3975. 3977, & adhuc magis, cum dicitur, in omni vi mea.

4077. Et pater vester fefellit me, & mutavit mercedem meam decem modis, quod significet statum boni ad Se, cum ex Se Ipso applicaret illa quæ boni istius, & plurimam mutationem, constat ex significatione patris, hic La-

banis,

banis, quod sit bonum medium, de qua prius; ex significatione mercedis, quod sit ex Se Ipso, de qua n: 3996. 3999; & ex significatione decem modis, quod sit plurima mutatio; decem sunt plurimum, n: 1988, & modi sunt mutationes; ipse status illius boni, cum Dominus ex Se Ipso applicaret illa quæ boni istius, quod mutatus, involvitur: si nunc pro bono, quod per Labanem significatur, concipiatur talis societas spirituum & angelorum, qui in tali bono, patet quomodo se res habet; societates non facile recedunt ab illo, apud quem fuerunt, sed cum is, apud quem sunt, recedit, tunc indignantur, ac se gerunt similiter ac hic Laban adversus Jacobum, imo etiam si percipiunt quod aliquid bonum ei accesserit per illos, dicunt quod accesserit ex illis; in indignatione enim ex malo loquuntur. Similiter se habet apud unumquemvis hominem qui regeneratur, quod nempe a Domino ei applicentur societates, quæ inserviunt introducendis bonis & veris genuinis, non ex illis sed per illas; & cum is qui regeneratur, in alias societates transfertur, tunc indignantur illæ quæ prius ibi fuerunt; sed hæc non apparent homini, quia non credit quod in societate spirituum & angelorum sit; at apparent manifeste angelis; & quoque illis, quibus, ex Divina Domini Misericordia, cum illis loqui datur, & interesse illis sicut unus illorum; exinde mihi datum est scire, quod ita se res habeat. Conqueruntur valde spiritus, quod homo hoc non sciat, ne quidem quod sint apud hominem, & magis adhuc, quod multi negent non modo præsentiam illorum, sed etiam quod infernum & cœlum sit, sed hoc stupiditati hominis adscribunt; cum tamen homo non minimum cogitationis, nec minimum voluntatis habeat, quam per influxum per illos a Domino; & quod illi sint, per quos Dominus mediata regit genus humanum, & in particulari unumquemvis.

4078. Et non dedit ei Deus ad malefaciendum mecum, quod significet quod usque non impedire potuerit, constat ex significatione non dare ad malefaciendum, cum prædicatur de Domino, quod sit non impedire posse; malefacere enim Divino nihil potest, sed impedire ne influat, fieri potest, omne malum hoc facit; inde patet, quid per malefacere hic significatur.

4079. Si sic dicebat, punctata erit merces tua, & pepererunt omnes greges punctata, quod significet liberum ejus, & quod in libero ejus sumerentur illa a Domino, hæc quoad mala adjuncta bonis, constat ex statu rei in sensu interno, qui est, quod liberum ei fuerit mutare mercedem, & sic quod in libero ejus desumta sint illa; quod hæc quoad mala adjuncta bonis, constat ex significatione punctatorum, quod sint bona cum quibus mixta mala, de qua n: 3993. 3995. 4005.

4080. Et si sic dicebat, variegata erit merces tua, & pepererunt omnes greges variegata, quod significet eadem quoad falsa adjuncta, constat ex illis quæ nunc dicta sunt; & a significatione variegatorum, quod sint vera sparsa & mixta malis, de qua n: 4005, proinde falsa.

4081. Et eripuit Deus acquisitionem patris vestri, & dedit mihi, quod significet quod illa ex Divino, constat ex illis quæ supra n: 4065, & quæ n: 4075, dicta & ostensa sunt.

4082.

4082. Et factum in tempore incalescendi gregem, quod significet affectionis ardorem, ut conjungerentur, constat ex significatione incalescere, quod sit affectionis ardor & ejus effectus, de qua n: 4018. 4019; ita ut conjungerentur nempe bona & vera.

4083. Et sustuli oculos meos & vidi in somnio, quod significet perceptionem naturalis boni in obscuro, constat a significatione tollere oculos, quod sit cogitare, & quoque intendere, de qua n: 2789. 2829. 3198, ita percipere; & ex significatione in somnio, quod sit in obscuro, de qua n: 2514. 2528; naturalis bonum est Jacob.

4084. Et ecce hirci ascendentes super gregem variegati, punctati, & grandinati, quod significet effectum, quod bonum naturale per Jacob intellectum talibus inde imbueretur, constare potest ex illis quæ in Capite præcedente de his dicta sunt; cesserunt enim Jacobo per gregem Labanis variegata, punctata, & maculosa, hoc est, talia quæ per illa significantur.

4085. Et dixit ad me Angelus Dei in somnio, Jacob, & dixi, ecce me, quod significet perceptionem ex Divino, & præsentiam in obscuro, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit percipere, de qua sæpius prius; ex significatione Angeli Dei, quod sit ex Divino, nam angelus in Verbo, ubi nominatur, significat aliquid Domini, hoc est, aliquid Divini, n: 1925. 2321. 2821. 3039; ex causa quia Angelus non a se loquitur, sed a Domino, cumprimis quando in somnio, ut hic ad Jacobum; angeli etiam tales sunt, ut indignentur si illis tribuatur aliquid boni & veri, quod loquuntur, & quantum possunt, removent ideam talem apud alios, imprimis apud hominem; sciunt enim & percipiunt, quod illis ex Domino, ita ex Divino, omne bonum & verum quod cogitant, volunt, & efficiunt: inde constare potest, quod per Angelos in Verbo significetur aliquid Domini, hoc est, Divinum; & ex significatione in somnio, quod sit in obscuro, de qua n: 2514. 2528; præsentia in naturali, & ibi in obscuro, significatur per responsum Jacobi.

4086. Et dixit, tolle quæso oculos tuos, quod significet advertentiam ex proprio, constat ex significatione tollere oculos, quod sit cogitare & intendere, de qua n: 2789. 2829, ita advertere; hic quod ex proprio, patet ex eo quod dicatur, *tolle* oculos & *vide*, tum a serie.

4087. Et vide omnes hircos ascendentes super gregem variegatos, punctatos, & grandinatos, quod significet quod talia introducerentur, ita quod talibus imbueretur, constat ex illis quæ mox supra n: 4084, dicta sunt, ubi similia verba.

4088. Quia vidi omne quod Laban facit tibi, quod significet proprium boni per Laban significati, quod non tale ut ex se, constat ex repræsentatione Labanis, quod sit bonum medium, de qua sæpius prius: quod ejus proprium non tale sit ut ex se, significatur per vidi omne quod facit tibi; quod hæc significatio sit, patet ex intuitione rerum in sensu interno, tum ex societatibus quæ in tali bono sunt, ex his enim manifeste videri potest, quale illud bonum est, sunt enim societates spirituum, quæ inserviunt pro mediis & pro com-

 municatione,

municatione, de quibus n: 4047; illæ non tales ſunt, ut ex ſe & proprio multum faciant, ſed patiantur ſe duci ab aliis, ita ad bonum ab angelis, & ad malum a ſpiritibus malis, quod etiam elucet ex hiſtoricis hic de Labane, imprimis ex illis quæ ſequuntur; inde patet, quid intelligitur per proprium boni per Laban ſignificati, quod non tale ſit ut ex ſe. Hæc quæ in Verſibus 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12, in ſenſu interno continentur, ſummatim explicata ſunt, ex cauſa, quia ſimilia ſunt illis, de quibus in Capite præcedente actum eſt, ubi illa plenius explicata ſunt.

4089. Ego Deus Bethelis, quod ſignificet Divinum in Naturali, conſtat ex ſignificatione Bethelis, quod ſit bonum in ultimo ordinis, de qua n: 3729, proinde in naturali, nam hoc eſt ultimum ordinis, cœleſtia enim & ſpiritualia terminantur ibi; inde, quod Deus Bethelis ſit Divinum in naturali, patet: quia Bethel ſignificat bonum in naturali, etiam ſignificat cognitiones cœleſtium ibi, nam hæ ſunt boni.

4090. Quo unxiſti ſtatuam, quod ſignificet ubi bonum veri, & terminus, conſtat ex ſignificatione ſtatuæ, quod ſit ſanctus terminus, ita ultimum ordinis, proinde verum, de qua n: 3727; & ex ſignificatione ungere, ſeu fundere oleum ſuper caput ſtatuæ, ut a Jacobo factum, quod ſit verum bonum facere, de qua n: 3728.

4091. Quo voviſti mihi votum, quod ſignificet ſanctum, conſtat a ſignificatione vovere votum, quod ſit velle ut Dominus provideat, & in ſupremo ſenſu, in quo prædicatur de Domino, quod ſit quod provideat, de qua n: 3732, & quia quicquid providet Dominus, hoc procedit ab Ipſo, & quicquid procedit ab Ipſo; hoc ſanctum eſt; inde eſt, quod hic per vovere votum, ſignificetur ſanctum: quod vovere votum ſit id quod procedit a Domino, proinde ſanctum, ad primam intuitionem apparet remotius, ſed hoc ex cauſa, quia homo eſt qui vovet votum, quo ſe ad aliquod obſtringit, ſeu ſibi aliquid imponit erga Divinum, ſi potiatur optato; ſed cum ipſum Divinum eſt, ſeu Dominus, de quo id prædicatur, tunc non eſt aliquod votum ſed eſt velle & providere, ſeu facere; quod itaque facit Divinum ſeu Dominus, hoc procedit ab Ipſo, & quicquid procedit ab Ipſo, eſt ſanctum.

4092. Nunc ſurge, quod ſignificet elevationem, conſtat a ſignificatione ſurgere, quod, ubi dicitur, involvat elevationem, de qua n: 2401. 2785. 2912. 2927; & quid elevatio, n: 3171.

4093. Exi e terra hac, quod ſignificet ſeparationem a bono illo, nempe quod per Labanem ſignificatur, conſtat abſque explicatione.

4094. Et revertere ad terram nativitatis tuæ, quod ſignificet conjunctionem cum Divino bono veri, conſtat ex ſignificatione reverti ad terram, quod ſit proprius ſe conferre ad bonum Divinum, de qua ſupra n: 4069; & a ſignificatione nativitatis, quod ſit verum, de qua etiam ſupra n: 4070; inde patet, quod per reverti ad terram nativitatis, ſignificetur conjunctio cum Divino bono veri.

4095. Verſ: 14. 15. 16. *Et reſpondit Rachel & Leah, & dixerunt ei, an amplius nobis portio & hæreditas in domo patris noſtri. Annon alienæ exiſtimatæ*

ſumus

sumus ei, quia vendidit nos, & comedit etiam comedendo argentum nostrum. Quia omnes divitiæ, quas eripuit Deus a patre nostro, nobis illæ, & filiis nostris; & nunc omne, quod dixit Deus ad te, fac. Respondit Rachel & Leah, & dixerunt ei, significat reciprocum affectionum veri: an amplius nobis portio & hæreditas in domo patris nostri, significat statum primum separationis illarum a bono per Labanem significato: annon alienæ existimatæ sumus ei, quia vendidit nos, significat quod abalienaverit illas, ut non ejus essent amplius: & comedit etiam comedendo argentum nostrum, significat verum illarum affectionum quod consumeret, si non separarentur: quia omnes divitiæ, quas eripuit Deus a patre nostro, nobis illæ & filiis nostris, significat quod omnia ex propria potentia, & nihil ab aliquo datum, influendo a Divino suo in id quod inde acciperet: & nunc omne quod dixit Deus ad te, fac, significat Providentiam Domini.

4096. Respondit Rachel & Leah, & dixerunt ei, quod significet reciprocum affectionum veri, constat a significatione respondere cum annuitur, quod sit reciprocum, de qua n: 2919, & quod sit receptio, n: 2941. 2957; & ex repræsentatione Rachelis, quod sit affectio veri interioris, & Leæ quod sit affectio veri externi, de quibus n: 3758. 3782. 3793. 3819. In illis quæ præcedunt, actum est in sensu interno de bono naturalis, quod per Jacobum significatur, cum separaretur a bono medio, quod est Laban, quomodo illud, nempe bonum naturalis, adjungeret sibi affectiones veri, quæ per Rachelem & Leam significantur; agitur nunc de applicatione affectionum veri reciproca ad bonum, hæc applicatio continetur in sensu interno verborum, quæ Rachel & Leah nunc dicunt; sed hæc talia sunt, ut non cadant in intellectum nisi illum qui instructus est, & qui jucundum percipit in scientia talium, proinde qui pro fine habet spirituales cognitiones; cæteri nihil talia curant, & eo usque intendere mentem non possunt, qui enim pro fine habent mundana & terrestria, non abducere possunt inde sensus, & si abducerent, injucundum perciperent, nam tunc discederent & se removerent ab illis quæ pro fine habent, hoc est, quæ amant; experiatur quisque apud se qui talis, num scire velit, quomodo bonum se adjungit affectionibus veri, & quomodo affectiones veri se adplicant, & annon hoc scire, molestum ei, & dicturus quod talia ei non conducant, tum quod nihil de illis capiat; at si talia ei dicuntur, quæ ejus negotii sunt in mundo, tametsi reconditissima sunt, & qualis alter sit quoad affectiones, tum quomodo per illas sibi illum adjungere possit, se applicando animo & dictis, hoc non modo capit, sed etiam interiora percipit: similiter qui abstrusa scientiarum indagare ex affectione studet, is intricatiora quam hæc intueri amat, & quoque intuetur; at cum de spirituali bono & vero agitur, tædium sentit, & quoque aversatur: hæc dicta sunt, ut sciatur qualis homo Ecclesiæ hodie est. Sed quomodo se habet cum bono cum adjungit sibi vera per affectiones, & cum veris cum se applicant, non ita constare potest, cum tenetur idea seu cogitatio in bono & in vero, sed melius cum in societatibus spirituum & angelorum per quas influunt, nam ut n: 4067 dictum est, hominis velle & cogitare inde venit,

venit, seu inde influit, & apparet sicut in illo: ex illis, nempe societatibus spirituum & angelorum, scire quomodo se res habet, est ex ipsis causis, & ex cœlo angelorum, est ex finibus causarum, sunt etiam historica quæ se adjungunt, & illustrant, ita apparent manifestius: in sensu interno agitur de adjunctione boni ad vera, & de applicatione horum, in naturali, Jacob enim est bonum ibi, ut sæpius dictum, & mulieres ejus sunt affectiones veri; bonum, quod est amoris & charitatis, a Domino influit, & quidem per Angelos qui apud hominem, & non in alia apud hominem, quam in cognitiones quæ apud illum; & quia ibi figitur bonum, tenetur cogitatio in veris quæ sunt cognitionum, & inde excitantur plura quæ affinia sunt & convenientia, & hoc tam diu, usque dum cogitat quod ita sit, & usque dum vult, quia ita est, ex affectione; cum hoc fit, tunc conjungit se bonum veris, & applicant se vera, in libero, omnis enim affectio facit liberum, n: 2870. 2875. 3158. 4031: sed cum hoc fit, etiam a spiritibus, qui ei adjuncti sunt, excitantur dubia, quandoque etiam negativa, sed quantum affectio prævalet, tantum ad affirmativum ducitur, & simul tunc per illa in veris confirmatur: bonum cum sic influit, non percipitur quod sit per angelos, quia influit ita interius, & in obscurum ejus, quod ei ex mundanis & corporeis est: sed sciendum, quod bonum non influat ab Angelis, sed per Angelos a Domino; hoc fatentur etiam omnes angeli, quapropter etiam sibi nunquam vindicant aliquod bonum, imo indignantur cum aliquis eis illud tribuit. Ex his nunc, ut ex ipsis causis, videri potest, qomodo se res habet cum adjunctione boni ad vera, & de horum applicatione, de quibus hic in sensu interno.

4097. An amplius nobis portio & hæreditas in domo patris nostri, quod significet statum primum separationis illarum a bono per Labanem significato, constat ex significatione an amplius nobis portio & hæreditas, quod sit, num amplius aliqua conjunctio; & ex significatione domus patris nostri, quod sit bonum per Labanem repræsentatum; ex his resultat, quod per illa verba significetur status primus separationis illarum a bono per Labanem significato: primus enim status est, quod in dubio teneatur mens, alter status est quod dubium per rationes discutiatur; tertius est affirmatio; ultimus est actus, ita bonum cum veris insinuat se ab intellectuali parte in voluntariam, ac appropriatur.

4098. Annon alienæ existimatæ sumus ei, quia vendidit nos, quod significet quod abalienaverit illas, ut non ejus essent amplius, constat a significatione alienæ existimari, quod sit abalienari; & a significatione vendere, quod sit ita abalienare ut non amplius ejus sint.

4099. Et comedit etiam comedendo argentum nostrum, quod significet verum illarum affectionum quod consumeret, si non separarentur, constat a significatione comedere, quod sit consumere; & a significatione argenti, quod sit verum, de qua n: 1551. 2954; argentum nostrum, quod sit verum illarum affectionum, patet, per Rachelem enim & Leam repræsentantur affectiones veri, ut prius passim ostensum. Quid hæc involvunt, nec sciri potest, nisi sciatur quomodo se habet cum bonis & veris quæ insinuantur per bonum medium,

medium, seu nisi sciatur quales sunt societates spirituum quæ inserviunt pro bono medio, societates spirituum, quæ inserviunt pro bono medio, illæ in mundanis sunt, at societates angelorum quæ inserviunt pro introducendis affectionibus veri, non in mundanis sed in cœlestibus sunt; hæ binæ societates agunt apud hominem qui regeneratur; quantum homo initiatur in cœlestia per angelos, tantum removentur spiritus qui in mundanis sunt, & nisi removentur, dissipantur vera: mundana enim & cœlestia concordant apud hominem, quando cœlestia dominantur super mundana; at discordant, quando mundana dominantur super cœlestia; quando concordant, tunc multiplicantur vera in naturali hominis; at quando discordant, tunc diminuuntur, imo consumuntur, quia mundana obfuscant cœlestia, proinde ponunt illa in dubio; at cœlestia cum dominium habent, illustrant mundana, & ponunt illa in claro, & dubia tollunt: dominium habent illa, quæ præ altero amantur: ex his constare potest, quid intelligitur per quod verum affectionum consumeret, si non separarentur, quæ significantur per comedit comedendo argentum nostrum.

4100. Quia omnes divitiæ, quas eripuit Deus a patre nostro, nobis illæ & filiis nostris, quod significet quod omnia ex propria potentia, & nihil ab aliquo datum, influendo a Divino suo in id quod inde acciperet, constat ex illis quæ supra n: 4065. 4075. 4081, dicta & explicata sunt.

4101. Et nunc omne quod dixit Deus ad te, fac, quod significet Providentiam Domini, constat a significatione omne quod dicit Deus facere, quod sit obedire; at cum prædicatur de Domino, est providere, nam non ab alio facit, sed a Se Ipso, nec Deus ad Ipsum dicit ut faciat, sed Ipse dicit, hoc est, facit a Se.

4102. Vers: 17. 18. *Et surrexit Jacob, & sustulit filios suos, & fæminas suas, super camelos. Et abduxit omnem acquisitionem suam, & omnem substantiam suam, quam comparavit, acquisitionem emtionis suæ, quam comparavit in Paddan Aram, ad veniendum ad Jischakum patrem suum terram Canaan.* Surrexit Jacob, significat elevationem boni per Jacobum intellecti: & sustulit filios suos, & fæminas suas super camelos, significat elevationem veritatum & affectionum illarum, & ordinationem in communibus: & abduxit omnem acquisitionem suam, & omnem substantiam suam, quam comparavit, significat separationem veri & boni a Labanis: acquisitionem emtionis suæ, significat quæ ab illis aliunde: quam comparavit in Paddan Aram, significat cognitiones veri & boni in naturali: ad veniendum ad Jischakum patrem suum terram Canaan, significat ad conjungendum Divino Bono Rationalis, ut Humanum Divinum fieret.

4103. Surrexit Jacob, quod significet elevationem boni per Jacobum intellecti, constat a significatione surgere, quod involvat elevationem, de qua n: 2401. 2785. 2912. 2927; & a repræsentatione Jacobi, quod sit bonum naturalis, de qua sæpius prius, hic bonum quod propius accedit ad Divinum, quia separandum a bono medio, seu Labane, n: 4073. Per elevationem, quæ significatur per surgere, intelligitur propior accessio ad Divinum: quod

ad

ad hominem: is elevari dicitur, cum propius accedit ad cœleſtia, & hoc ex cauſa, quia cœlum creditur elevatum eſſe ſeu in alto, ex apparentia ita dicitur, cœlum enim, proinde illa quæ ſunt cœli, nempe cœleſtia & ſpiritualia, non ſunt in alto, ſed in interno, videatur n: 453. 1735. 2148; quare homo in cœlo eſt quoad interiora, cum in ſpirituali amore & fide.

4104. Et ſuſtulit filios ſuos & fæminas ſuas ſuper camelos, quod ſignificet elevationem veritatum & affectionum illarum, & ordinationem in communibus, conſtat a ſignificatione filiorum, quod ſint vera, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2623; a ſignificatione fæminarum, hic Rachelis, & Leæ, tum ancillarum, quod ſint affectiones veri, cognitionum, & ſcientiarum, de qua prius; & ex ſignificatione camelorum, quod ſint ſcientifica communia in naturali, de qua n: 3048. 3071. 3143. 3145. Qui non novit, quomodo ſe habet cum repræſentationibus & correſpondentiis, non credere poteſt, quod illa verba, nempe ſuſtulit filios ſuos & fæminas ſuas ſuper camelos, ſignificent talia, apparent ei enim remotiora, quam ut id ſpirituale involvant & in ſe contineant, nam cogitat de filiis, de fæminis & de camelis; at angeli, qui omnia talia ſpiritualiter vident & percipiunt, non cogitant de filiis, ſed cum filii nominantur, de veris, & non de fæminis, ſed cum fæminæ nominantur, de affectionibus veri, cognitionum & ſcientiarum, & non de camelis, ſed tunc de communibus in naturali; correſpondent enim ita; talis eſt angelica cogitatio; & quod Mirum, talis eſt cogitatio Interni ſpiritualis hominis, cum in corpore vivit tametſi Externus id prorſus neſcit; quapropter etiam homo, qui regeneratus eſt, cum moritur, in ſimilem cogitationem venit, & cum angelis cogitare & loqui poteſt, & hoc abſque inſtructione, quod nequaquam fieri potuiſſet, niſi interior cogitatio ejus talis fuiſſet; quod talis ſit, eſt ex correſpondentia naturalium & ſpiritualium: inde conſtare poteſt, quod tametſi ſenſus literalis, Verbi ſit naturalis, uſque in ſe, & in ſingulis ſuis contineat ſpiritualia, hoc eſt, talia quæ cogitationis & inde loquelæ interioris, ſeu ſpiritualis ſunt, ſeu qualis eſt angelorum. Cum elevatione veritatum & affectionum illarum, & cum ordinatione illarum in communibus, ita ſe habet; elevantur veritates & affectiones, cum præferuntur illa quæ ſunt vitæ æternæ & Regni Domini, præ illis quæ ſunt vitæ in corpore & regni mundi; cum homo pro principali & primario agnoſcit illa, & pro inſtrumentali & ſecundario hæc, tunc elevantur apud illum veritates & affectiones illarum; tantum enim in lucem cœli, in qua eſt intelligentia & ſapientia, transfertur, & tantum illa quæ ſunt lucis mundi, ſunt ei imagines & quaſi ſpecula, in quibus illa videt: contrarium evenit, cum præfert illa quæ ſunt vitæ corporis & regni mundi præ illis quæ ſunt vitæ æternæ & Regni Domini, ut cum credit quod hæc non ſint, quia non ea videt, & quia non aliquis inde venit & nuntiavit; tum ſi credat, ſi ſint, quod non pejus illi eveniat, quam aliis, & ſe confirmat in illis, & vivit vitam mundi, & charitatem & fidem prorſus contemnit, apud talem non elevantur veritates & affectiones illarum, ſed vel ſuffocantur, vel rejiciuntur, vel pervertuntur; in luce enim naturali eſt, in quam non influit aliquid lucis cœleſtis; inde patet, quid per elevationem veritatum & affectionum illarum intelligitur.

intelligitur. Quod ordinationem illarum in communibus attinet, est illa consequens; nam quantum homo præfert cœlestia mundanis, tantum ad statum cœli ordinantur illa quæ in naturali ejus, sic ut appareant ibi, ut dictum, sicut imagines & specula cœlestium, nam sunt repræsentativa correspondentia: sunt fines qui ordinant, hoc est, Dominus per fines apud hominem; sunt enim tria, quæ ordine sequuntur, nempe fines, causæ, & effectus, fines producunt causas, & per causas effectus, quales itaque fines sunt, tales existunt causæ, & tales inde effectus; fines sunt intima apud hominem, causæ sunt media, & vocantur fines medii, & effectus sunt ultima, & vocantur fines ultimi, & effectus sunt etiam illa quæ dicuntur communia, inde patet quid ordinatio in communibus, quod nempe cum illa quæ sunt vitæ æternæ & Regni Domini pro fine habentur, omnes fines medii seu causæ, & omnes fines ultimi seu effectus, ordinentur secundum ipsum finem, & hoc in naturali quia ibi sunt effectus, seu quod idem, ibi sunt communia. Unusquisque homo qui in adulta ætate aliquo judicio pollet, scire potest, si modo expendat, quod in binis regnis sit, nempe in Regno spirituali, & in Regno naturali, tum quod Regnum spirituale sit interius, & Regnum naturale exterius, & consequenter quod præferre possit unum alteri, seu pro fine habere unum præ altero, & inde, quod apud illum dominetur id quod pro fine habet aut præfert; si itaque pro fine habet & præfert Regnum spirituale, hoc est, illa quæ sunt illius Regni, tunc pro principali & primario agnoscit amorem in Dominum & charitatem erga proximum, proinde omnia quæ confirmant illa, quæ vocantur fidei, nam hæc sunt Regni illius, & tunc disponuntur & ordinantur omnia in naturali ejus secundum illa, ut sint servientia & obedientia: at cum pro fine habet & præfert Regnum naturale, hoc est, illa quæ ibi sunt, tunc extinguit illa, quæ amoris in Dominum & charitatis erga proximum, & quæ fidei sunt, usque adeo ut prorsus nihili faciat illa, at amorem mundi & sui, & quæ amorum illorum sunt, facit omne; hæc cum fiunt, ordinantur omnia in naturali ejus secundum fines illos, ita prorsus contra illa quæ sunt cœli; inde in se facit infernum. Pro fine habere est amare, nam omnis finis est amoris, id enim pro fine habetur quod amatur.

4105. Et abduxit omnem acquisitionem suam, & omnem substantiam suam quam comparavit, quod significet separationem veri & boni, quæ sunt a Labanis, constat a significatione abducere, quod sit separare; a significatione acquisitionis, quod sit verum; & a significatione substantiæ, quod sit bonum; quam comparavit, spectat Labanem & ejus gregem, per quem illa. Quod acquisitio sit verum, & substantia sit bonum, est quia acquisitio in Lingua originali est vox quæ quoque significat pecora in communi, per quæ in specie vera significantur, cum per greges bona; & per substantiam facultates, ex quibus illa; cum enim in Verbo bina similis pæne significationis dicuntur, tunc unum prædicatur de vero, alterum autem de bono, ob conjugium cœleste, quod est veri & boni in singulis Verbi, videatur n: 683. 793. 801. 2173. 2516. 2712.

4106. Acquisitionem emtionis suæ, quod significet quæ ab illis aliunde,

constat ex significatione acquisitionis, quod sint vera, de qua mox supra; & a significatione emtionis, quod sint illa quæ aliunde comparata; nam acquisitiones quæ emtæ sunt, erant aliunde, sed usque ex illis quæ comparatæ sunt per gregem Labanis.

4107. Quam comparavit in Paddan Aram, quod significet cognitiones boni & veri in Naturali, constat ex significatione Paddan Aram, quod sint cognitiones boni & veri, de qua n: 3664. 3680.

4108. Ad veniendum ad Jischakum patrem suum terram Canaan, quod significet ad conjungendum Divino Bono Rationalis, ut Humanum Divinum fieret, constat a repræsentatione Jischaki, quod sit Divinum Rationale, de qua n: 1893. 2066. 2083. 2630, ac in specie quod sit Divinum Bonum Rationalis, n: 3012. 3194. 3210; & ex significatione terræ Canaan, quod sit Regnum cœleste Domini, de qua n: 1607. 3481, & in sensu supremo, hoc est, cum prædicatur de Domino, quod sit Divinum Humanum Ipsius, n: 3038. 3705; inde patet, quod per, ad veniendum ad Jischakum patrem suum terram Canaan, significetur ad conjungendum Divino Bono Rationalis ut Humanum Divinum fieret. Quod conjunctionem Rationalis & Naturalis apud hominem attinet, sciendum quod rationale sit Interni hominis, & Naturale Externi, & quod conjunctio illorum faciat humanum, & tale humanum qualis est conjunctio & quod tunc conjunctio, quando unum agunt, & tunc unum agunt, quando naturale ministrat & inservit Rationali: hoc apud hominem nequaquam fieri potest, nisi a Domino; apud Dominum autem factum est ab Ipso.

4109. Vers: 19. 20, 21. *Et Laban iverat ad tondendum gregem suum: & furata Rachel theraphim, qui patri suo. Et furatus Jacob cor Labanis Aramæi, per quod non indicavit ei, quod fugiens is. Et fugit is, & omne quod ei, & surrexit, & transivit fluvium, & posuit facies suas montem Gilead.* Laban iverat ad tondendum gregem suum significat statum usus & finis boni, quod grex Labanis: & furata Rachel theraphim, qui patri suo, significat mutationem status per Labanem significati quoad verum: & furatus Jacob cor Labanis Aramæi, significat mutationem status per Labanem significati quoad bonum; Laban Aramæus est bonum tale in quo non Divinum verum & bonum, ut prius: per quod non indicavit ei, quod fugiens is, significat per separationem: & surrexit, significat elevationem: & transivit fluvium, significat statum ubi conjunctio: & posuit facies suas montem Gilead, significat bonum ibi.

4110. Laban iverat ad tondendum gregem suum; quod significet statum usus & finis boni quod grex Labanis, constat ex significatione tondere, quod sit usus, ita finis, nam usus est finis de qua sequitur; & ex significatione gregis, quod sit bonum, de qua n: 343. 2566; inde patet quod status usus & finis significetur per ire ad tondendum. Agitur nunc de separatione boni medii, quod est Laban, a bono comparato inde, quod est Jacob; sed quomodo se cum separatione habet, nec sciri potest quam a societatibus spirituum qui in bono illo sunt, & a quibus illud apud hominem influit, de qua re ab experientia hæc licet referre: sunt spiritus boni, & sunt spiritus mediæ sortis, & sunt

ſpiritus mali, qui adjunguntur homini, cum regeneratur, ob finem ut introducatur per illos in bona & vere genuina, & hoc mediis angelis a Domino, ſed ſunt tales ſpiritus ſeu ſocietates ſpirituum, qui cum regenerando non concordant, modo quoad tempus, quare cum uſum præſtiterant, ſeparantur; ſeparatio illorum fit diverſimode, & aliter ſeparatio ſpirituum bonorum aliter ſpirituum mediæ ſortis, & aliter ſpirituum malorum; ſeparatio ſpirituum bonorum fit quando id non ſciunt, ex beneplacito Domini ſcientes quod illis bene ſit ubicunque ſunt, ſeu quocunque a Domino transferuntur; ſeparatio autem ſpirituum mediæ ſortis fit per plura media, uſque dum in libero recedunt, remittuntur enim in ſtatum boni ſui, proinde in ſtatum uſus & finis inde, ut ibi percipiant jucundum ſuum & beatum ſuum, ſed quia ex conſortio priori traxerunt volupe, reducuntur aliquoties, & remittuntur aliquoties, uſque dum ſentiunt injucundum in diutius morando, & ſic in libero recedunt; ſpiritus autem mali quidem etiam in libero removentur, ſed in libero quod illis apparet ut liberum; adjunguntur ut inducant negativa quæ diſcutienda, ut melius confirmetur homo in veris & bonis; cumque homo incipit confirmari in illis, tunc injucundum percipiunt, & jucundum in ſeparatione, ita ex libero quod eſt jucundi illorum ſeparantur: ita ſe habet cum ſeparatione ſpirituum apud hominem cum regeneratur, proinde ita cum mutationibus ſtatus ejus quoad bonum & verum. Quod tondere gregem, ſit uſum facere, patet ex eo, quod tonſio gregis in ſenſu interno non aliud ſit quam uſus, nam lana inde: quod tonſio gregis ſit uſus, etiam patet ab his apud Moſen "Omne primogenitum, quod naſcitur in armento tuo, & in grege tuo, ſanctificabis Jehovæ Deo tuo; non facies opus per primogenitum bovis tui, & *non tondebis primogenitum gregis tui*; ſed coram Jehovah Deo tuo comedes illud quotannis in loco quem elegerit Jehovah" Deut: xv: 19; ubi non tondere primogenitum gregis, eſt non uſum domeſticum inde facere: quia tonſio gregis ſignificabat uſum, ideo inter officia & munia inſignia tunc temporis fuit tondere gregem, & adeſſe tonſionibus; ut conſtare poteſt a Jehudah, quod "*tonderet gregem ſuum*" Geneſ: xxxviii: 12. 13; & ex filiis Davidis, in Libro Secundo Samuelis "Fuit poſt biennium dierum, & erant *Tonſores* Abſchalomo in Baalchazor, quod in Ephraimo, & vocavit Abſchalom omnes filios Regis, & venit Abſchalom ad Regem, & dixit, *ecce quæſo tonſores ſervo tuo*, eat quæſo Rex, & ſervi tui cum ſervo tuo" xiii: 23. 24.

4111. Et furata Rachel theraphim qui patri ſuo, quod ſignificet mutationem ſtatus per Laban ſignificati quoad verum, conſtat ex ſignificatione furari hic, quod ſit auferre quod charum & ſanctum eſt, ita mutare ſtatum; ex ſignificatione theraphim, quod ſint vera, de qua ſequitur; & a ſignificatione patris, hic Labanis, quod ſit bonum per illum ſignificatum, de qua prius; pater etiam ſignificat bonum, n: 3703; inde patet, quod per furata Rachel theraphim qui patri ſuo, ſignificetur mutatio ſtatus per Labanem ſignificati quoad verum. Quid hæc involvunt, etiam conſtare poteſt a ſtatu ſpirituum, cum ſeparantur; ſtatus ſpirituum quoad bonum & verum ſe habent ſecundum ſocietates in quibus ſunt, influit enim omnis cogitatio per alios, ut

prius ostensum, & proxime per illos, cum quibus in societate sunt; quapropter cum removentur ab una societate, & remittuntur in aliam, status cogitationum & affectionum illorum mutantur, proinde status quoad verum & bonum; si autem remittuntur in societates discordes, tunc injucundum percipiunt, & ex injucundo coactum, quapropter inde separantur, & feruntur in societates concordes; inde est, quod mali non possint interesse & morari in societatibus bonorum, & boni non in societatibus malorum, tum quod omnes spiritus & angeli distincti sint in societates secundum affectiones, quæ sunt amoris: sed unaquævis affectio, quæ amoris, multiplicia & varia in se continet, n: 3078. 3189. 4005, at unum usque est regnans, inde unusquisque in pluribus societatibus potest esse, sed connititur usque ad illam, quæ est affectionis regnantis, in quam demum fertur. Quod ad bonum, quod per Labanem significatur, & ad ejus status mutationem, attinet, quamdiu illud fuit cum bono, quod per Jacobum repræsentatione, fuit propius Divino, nam Jacob est illud bonum in Naturali, & quia propius Divino, etiam tunc in perfectiori statu veri & boni fuit; at cum separaretur inde, tunc in alium statum quoad verum, & quoad bonum, venit; status enim mutationes in altera vita in genere nihil aliud sunt, quam approximationes ad Divinum, & remotiones a Divino; inde nunc patet, quid per mutationem status, cum separaretur bonum per Labanem significatum, intelligitur. Quod furata Rachel theraphim qui patri suo, significet mutationem status quoad vera, est quia per theraphim significantur dii ejus, ut patet a sequentibus, dic. enim Laban ad Jacobum, quare furatus es *deos meos*, Vers: 30, & Jacob respondit, cum quo invenis *deos tuos*, non vivet coram fratribus nostris, Vers: 31, & dii in sensu interno significant vera, quapropter etiam in Verbo Deus nominatur cum agitur de vero, videatur n: 2586. 2769. 2807. 2822. Theraphim erant idola, quæ adhibebantur, cum consulerunt seu interrogarent Deum, & quia responsa, quæ tulerunt, erant illis vera Divina, ideo vera per illos significantur, ut apud Hoscheam "Diebus multis sedebant filii Israelis, nullus rex, & nullus princeps, & nullum sacrificium, nec *Ephod* & *theraphim*," III: 4; ephod & theraphim pro veris Divinis, quæ tulerunt per responsa, cum enim interrogabant Deum, etiam induebant ephodum, 1 Sam: XXIII: 9. 10. 11. 12. Apud Sachariam "*Theraphim loquuntur iniquitatem*, & divinatores vident mendacium, & somnia vanitatem loquuntur," X: 2, ubi etiam theraphim pro responsis, sed in illo statu pro iniquis. Et quia talia per theraphim significabantur, etiam apud quosdam fuerunt, tametsi prohibiti, ut apud Micham in libro Judicum "Michæ erat domus Dei, & fecit *ephodum* & *theraphim*, & implevit manum unius de filiis, ut esset illi in sacerdotem: & dixerunt quidam ex Danitis ad fratres suos, num scitis quod in domibus his sit *Ephod* & *theraphim*, & sculptile & fusile. Cumque intrassent domum Michæ, & sumerent sculptile, *Ephodum* & *theraphim*, & fusile. Et bonum fuit cor sacerdotis, & sumsit *Ephodum* & *theraphim*, & sculptile: & persequutus Micha Danis filios, dixit, Deos meos, quos feci, sumsistis, & sacerdotem, & abivistis, quid mihi amplius," XVII: 5. Cap: XVIII: 14. 18.

24. Tum apud Michal uxorem Davidis, de qua in Libro Primo Samuelis, "Michal uxor Davidis sumsit *theraphim*, & posuit in lecto, & obtexit veste: venerunt lagati Schaulis, sed ecce *theraphim* in lecto," xix : 14. 16 : quod tamen idola fuerint, quæ prohibita, patet ab illis quæ dicuntur de iis 1 Sam: xv : 23. II Reg : xxiii : 24. Ezech : xxi : 26.

4112. Et furatus Jacob cor Labanis Aramæi, quod significet mutationem status per Labanem significati quoad bonum, constat a significatione furari, quod sit auferre quod charum & sanctum est, ita mutare statum, ut mox supra n: 4111; ex significatione cordis, quod sit illud quod procedit ex voluntate, & cum voluntas boni est quod sit bonum, de qua n: 2930. 3313. 3888. 3889; & ex repræsentatione Labanis, quod sit bonum medium, quod nunc separatur, & quia separatur, Laban nunc vocatur Aramæus, ut quoque in Versu seq: 24, nam Laban Aramæus est bonum tale, in quo non Divinum Bonum & Verum ut prius: causa quod id significetur, est quia Aram seu Syria separata fuit per fluvium, nempe Euphratem a terra Canaane, ita fuit extra terram Canaanem, per quam significatur in sensu interno Regnum Domini, & in sensu supremo Divinum Humanum Domini, videatur supra n: 4108: per Aram & Syriam in specie significantur cognitiones veri & boni, videatur n: 1232. 1234. 3051. 3249. 3664. 3680, & hoc ex causa, quia ibi quoque fuit Ecclesia Antiqua, & ibi reliquiæ ejus manserunt diu, ut constat a Bileamo, qui fuit inde, & Jehovam novit, & quoque de Domino prophetavit; sed postquam idololatria ibi succrevit, & inde evocatus est Abram, ac repræsentativa Ecclesia instituta fuit in terra Canaane, tunc Aram seu Syria induit repræsentationem regionis extra Ecclesiam, seu separatæ ab Ecclesia, proinde remotæ ab illis quæ sunt Regni Domini, retenta usque significatione cognitionum boni & veri. Quod Jacobus dicatur, quod furatus sit cor Labanis, per quod non indicavit ei quod fugeret, est quia de mutatione status quoad *verum* mox supra dictum, hic ideo de mutatione status quoad *bonum*, in Verbo enim ubi agitur de Vero, etiam agitur de Bono, ob conjugium cœleste, quod est veri & boni, in singulis Verbi, n: 683. 793. 801. 2516. 2712.

4113. Per quod non indicavit ei quod fugiens is, quod significet per separationem, constare potest absque explicatione. Quod Jacob furatus cor Labanis Aramæi per quod non indicavit ei quod fugiens is, in sensu historico intelligitur, quod Jacob deprivaverit Labanem spe possidendi omnia quæ ejus erant, & in statum angustiæ redegerit; Laban enim credidit, quia Jacob servivit ei, quod omnia, quæ Jacobi, fierent ejus, non modo mulieres Jacobi filiæ suæ, & filii illarum, sed etiam greges ejus, secundum legem tunc temporis etiam notam, & quoque receptam, de qua apud Mosen "Si emeris servum Hebræum, sex annis serviet, & in septimo exibit liber gratis; si dominus ejus dederit ei mulierem, & pepererit ei filios & filias, mulier & nati ejus erunt domini illius, & ille exibit cum corpore suo," Exod: xxi : 2. 4; quod id cogitaverit, patet a Jacobi verbis in sequentibus hujus Capitis "Nisi Deus patris mei, Deus Abrahami, & pavor Jischaki, fuisset mihi, quod nunc vacuum

cuum misisses me," Vers: 42; & a Labanis "Respondit Laban, & dixit ad Jacobum, filiæ filiæ meæ, & filii filii mei, & grex grex meus, & omne quod tu videns, mihi hoc," Vers: 43; non considerans, quod Jacob non servus emtus fuisset, ne quidem servus, & quod ex nobiliori familia quam is, tum quod pro mercede acceperit tam mulieres, quam gregem, & sic quod illa lex non pro Jacobo esset; quia nunc Jacob per id quod fugeret, Labanem illa spe deprivavit, ac inde illum in statum angustiæ redegit, dicitur quod furatus cor Labanis Aramæi, per id quod non indicavit ei quod fugiens is; at in sensu interno per illa significatur mutatio status per Labanem significati quoad bonum per separationem: de status mutatione per separationem, videantur qua mox supra n: 4111, dicta sunt.

4114. Et fugit is & omne quod ei, quod significet separationem, constat ab illis quæ nunc dicta sunt, ita absque ulteriore explicatione.

4115. Et surrexit, quod significet elevationem, constat ab illis quæ de significatione surgere supra n: 4103, dicta sunt.

4116. Et transivit fluvium, quod significet statum ubi conjunctio, constat a significatione fluvii, hic Euphratis, quod sit conjunctio, nempe cum Divino; quod fluvius id hic significet, est causa, quia erat terminus terræ Canaanis ab illa parte, & omnes termini terræ Canaanis repræsentabant & inde significabant id quod ultimum & quod primum esset, ultimum quia ibi desinebat, & primum quia ibi inchoabat; termini enim omnes tales sunt, quod sint ultimi illis qui exeunt, & iidem primi illis qui intrant; quia Jacob nunc intrabat, erat fluvius ille terminus primus, proinde conjunctio, nempe in sensu supremo cum Divino; per terram enim Canaanem significatur in sensu interno Regnum cœleste Domini, n: 1607. 3481; & in sensu supremo Divinum Humanum Domini, n: 3038. 3705; inde patet, quid hic per transivit fluvium significatur. Quod omnia in terra Canaane repræsentativa fuerint secundum distantias, situs, & terminos, videatur n: 1585. 3686; ita quod fluvii qui terminabant, ut fluvius Ægypti, Euphrates, & Jordanes, n: 1866.

4117. Et posuit facies suas montem Gilead, quod significet bonum ibi, constat a significatione montis, quod sit cœleste amoris, hoc est, bonum, de qua n: 795. 1430, cum quo conjunctio, Gilead significat quale ejus: quia fluvius erat terminus, & ibi primum conjunctionis, ut dictum, ideo mons Gilead, qui erat ab hac parte Jordanis, significat bonum, cum quo primum illud conjunctionis. Terra Gilead, ubi mons, erat intra limites terræ Canaanis in lato sensu intellectæ, erat cis Jordanem, & cessit Rubenitis & Gadditis, & imprimis dimidiæ tribui Menasches in hæreditatem; & quia hæreditates eo usque se extendebant, dicitur quod intra limites terræ Canaanis in lato sensu intellectæ fuerit; quod cesserit illis in hæreditatem, constat apud Mosen, Num: XXXII: 1. 26 ad 41. Deut: III: 8. 10 ad 16. Jos: XIII: 24 ad 31: quapropter cum terra Canaan in uno complexu sisteretur, dicebatur a Gileade usque ad Danem, & in alio sensu a Beerschebah usque ad Danem, nam Dan etiam erat terminus, n: 1710. 3922; quod a Beerschebah

usque

usque ad Danem, videatur n: 2858. 2859; quod a Gileade ad Danem, apud Mosen "Ascendit Moses ex planitiebus Moabi super montem Nebo, caput Pisgæ, qui versus Jericho, ubi ostendit illi Jehovah *terram Gileadem usque ad Danem*," Deut: xxxiv: 1: & in Libro Judicum "*Gilead* in transitu Jordanis habitans, & Dan, cur timebit naves," V: 17. Gilead, quia erat terminus, in sensu spirituali significat primum bonum, quod est sensualium corporis, nam horum bonum seu volupe est, cui initiatur homo omnium primo qui regeneratur; in hoc sensu sumitur Gilead apud Prophetas, ut Jerem: viii: 20. 22. Cap: xxii: 6. Cap: xlvi: 11. Cap: l: 19. Ezech: xlvii: 18. Obad: 19. Mich: vii: 14. Sachar: x: 10. Psalm: lx: 8; & in sensu opposito, Hosch: vi: 8. Cap: xii: 11.

4118. Vers: 22. 23. 24. 25. *Et indicatum Labani in die tertio, quod fugit Jacob. Et accepit fratres suos secum, & persequutus est post eum via septem dierum; & adjunxit eum in monte Gilead. Et venit Deus ad Labanem Aramæum in somnio noctu, & dixit ei, cave tibi, ne forte loquaris cum Jacobo a bono usque ad malum. Et assequutus Laban Jacobum, & Jacob fixit tentorium suum in monte, & Laban fixit cum fratribus suis in monte Gilead.* Indicatum Labani in die tertio, significat finem: quod fugit Jacob, significat separationem: accepit fratres suos secum, significat bona loco illorum quæ amisit: & persequutus post eum, significat ardorem continuatum conjunctionis: via septem dierum, significat sanctum veri: & adjunxit eum in monte Gilead, significat per id conjunctionis quoddam: & venit Deus ad Labanem Aramæum in somnio noctu, significat perceptionem obscuram boni illius sibi relicti; & dixit ei, cave tibi, ne forte loquaris cum Jacobo a bono usque ad malum, significat quod nulla communicatio amplius; & assequutus Laban Jacobum, significat conjunctionis aliquid: & Jacob fixit tentorium suum in monte, significat amoris statum in quo bonum per Jacobum nunc intellectum: & Jacob fixit tentorium cum fratribus suis in monte Gilead, significat statum boni in aliquo conjunctionis illius.

4119. Indicatum Labani in die tertio, quod significet finem, nempe conjunctionis, constat a significatione diei tertii, quod sit ultimum, tum completum, ita finis, de qua n: 1825. 2788, & quoque principium n: 2788, finis enim status conjunctionis, est principium status sequentis, qui est separationis, qui status etiam per diem tertium hic significatur.

4120. Quod fugit Jacob, quod significet separationem, constat a significatione fugere, quod sit separari, de qua supra n: 4113. 4114.

4121. Et accepit fratres suos secum, quod significet bona loco illorum quæ amisit, constat a significatione fratrum, quod sint bona, de qua n: 2360. 3160. 3303. 3459. 3803. 3815; per fratres in sensu interno significantur illi, qui in simili bono & vero sunt, hoc est, in simili affectione boni & veri; consociantur enim omnes in altera vita secundum affectiones, & qui consociati sunt, fraternitatem constituunt, non quod dicant se fratres, sed quod sint fratres per conjunctionem; ipsum bonum & verum in altera vita faciunt id quod in terris vocatur consanguineum & affine, quapropter correspondent: bona

enim

enim & vera in se spectata non agnoscunt alium Patrem quam Dominum, nam ab Ipso Solo illa, inde in fraternitate sunt omnes qui in bonis & veris; sed usque sunt gradus secundum qualitatem bonorum & verorum, gradus illi in Verbo significantur per fratres, sorores, generos, nurus, nepotes, neptes, & per plura familiarum nomina: in terris autem ita nominantur respective ad communes parentes, utcunque quoad affectiones discrepant, sed fraternitas illa & affinitas in altera vita dissipatur, & quisque ibi, nisi in terris in simili bono fuerint, in alias fraternitates venit; principio quidem ut plurimum conveniunt, sed brevi disjunguntur, nam lucra ibi non consociant, sed, ut dictum, affectiones, quae tunc patent, sicut in clara die, quales sunt, etiam quali affectione unus fuerat erga alium; & quia patent, & affectio unumquemvis ad suam societatem trahit, ideo dissociantur qui discordi animo fuerunt; & tum quoque utrinque obliteratur omnis fraternitas, & omnis amicitia, quae fuerat Externi hominis, & manet illa quae est Interni. Quod per accepit fratres suos secum, significentur bona loco illorum quae amisit, inde est, quia cum separatur societas una ab altera, sicut supra n: 4077. 4110. 4111, dictum, tunc venit ad aliam, proinde ad alia bona loco illorum.

4122. Et persequutus post eum, quod significet ardorem continuatum conjunctionis, constat ex significatione persequi hic, quod sit ardor continuatus conjunctionis. Agitur hic in sensu interno de separatione boni medii a bono genuino, postquam bonum medium inserviverat usui; processus separationis hic plene describitur, sed ille talis est, ut ne quidem appercipi possit ab homine quod sit, sed Angelis apparet manifeste cum innumerabilibus variis, sic enim vident & percipiunt apud hominem, qui regeneratur, omnes status illius mutationes, apud quem ut ministri adsunt, & secundum illas & per illas a Domino ducunt ad bonum, quantum homo se duci patitur; & quia processus ille tanti usus est in coelo, ideo tam multis hic de illo agitur: inde quoque constare potest, qualis est sensus internus, quod nempe sit Verbum Angelicum.

4123. Via septem dierum, quod significet sanctum veri, constat a significatione viae, quod sit verum, de qua n: 627. 2333; & a significatione septem, quod sit sanctum, de qua n: 395. 433. 716. 881, hic quod ardor conjunctionis seu se conjungendi cum sancto veri esset.

4124. Et adjunxit eum in monte Gilead, quod significet per id conjunctionis quoddam, constat ex significatione adjungere, quod sit conjunctio; & ex significatione montis Gilead, quod sit bonum quod primum conjunctionis est, de qua supra n: 4117; ita per adjunxit eum in monte Gilead, significatur conjunctionis quoddam.

4125. Et venit Deus ad Labanem Aramaeum in somnio noctu, quod significet perceptionem obscuram boni illius sibi relicti, constat a repraesentatione Labanis, quod sit bonum medium, de qua prius, qui Aramaeus dicitur, quando separatus est a bono per Jacobum repraesentato, n: 4112; & ex significatione somnii noctu, quod sit obscurum, de qua n: 2514. 2528; perceptio in obscuro illo significatur per quod venit Deus in somnio noctu.

4126.

4126. Et dixit ei, cave tibi ne forte loquaris cum Jacobo a bono usque ad malum, quod significet quod nulla communicatio amplius; constat a significatione loqui a bono usque ad malum, quod sit loqui bonum & cogitare malum, & inde tandem loqui malum, & facere malum; qui enim cogitat malum, is tandem loquitur id, & facit id; qui talis est, non amplius conjunctus est cum altero, quia cogitatio est & voluntas, quæ conjungunt, non autem verba; in mundo quidem verba conjungunt, sed tunc cum alter credit, quod etiam cogitet bonum & velit bonum; at in altera vita omnis cogitatio patet, nam communicatur per quandam sphæram, quæ est sphæra spiritualis, quæ ab altero procedit, & manifestat quali animo, hoc est, quali voluntate & cogitatione est; quare secundum illam fit conjunctio: inde patet, quod per hæc verba, ne loquaris a bono usque ad malum, in sensu interno significetur, quod nulla communicatio amplius.

4127. Et assequutus Laban Jacobum, quod significet conjunctionis aliquid, constare potest ab illis supra n: 4124.

4128. Et Jacob fixit tentorium suum in monte, quod significet amoris statum, in quo bonum per Jacobum nunc intellectum, constat a significatione tentorii, quod sit sanctum amoris, de qua n: 414. 1102. 2145. 2152. 3312; & figere tentorium, quod sit status illius amoris; & a significatione montis, quod sit bonum, ut supra n: 4117, hic bonum per Jacobum nunc intellectum, de quo videatur supra n: 4073.

4129. Et Laban fixit cum fratribus suis in monte Gilead, quod significet statum boni in aliquo conjunctionis illius, constat ex repræsentatione Labanis, quod sit bonum nunc separatum a bono per Jacobum repræsentato; a significatione figere, quod sit status illius boni, non dicitur figere tentorium, quia non erat status sancti amoris nisi per aliquid conjunctionis illius; ex significatione fratrum, quod sint bona cum quibus bonum per Labanem significatum consociata sunt, de qua supra n: 4121; & ex significatione montis Gilead, quod sit ubi primum & ultimum conjunctionis, de qua supra n: 4117; inde patet, quod per Laban fixit cum fratribus suis in monte Gilead significetur status boni in aliquo conjunctionis illius. Quid porro hæc, quæ nunc explicata sunt, involvunt, non ita ad captum exponi potest, nisi ab illis quæ contingunt in altera vita, quando societates spirituum & angelorum a Domino adjunguntur homini, & ab eo separantur, adjunctionis illorum & separationis processus talis est secundum ordinem ibi; momenta illius processus plene hic descripta sunt, sed illa singillatim exponere, quia prorsus ignota sunt homini, foret mera arcana loqui, supra ubi de conjunctione & separatione societatum apud hominem regenerandum actum est, aliqua dicta sunt: sed satis est, ut sciatur, quod arcana processus illius in sensu interno hic contineantur, & quidem tanta & talia, ut non possint quoad millesimam partem plene ad captum exponi.

4130. Vers: 26. 27. 28. 29. 30. *Et dixit Laban Jacobo, quid fecisti, & furatus es cor meum, & abduxisti filias meas, sicut captivas gladio. Quare occultasti ad fugiendum, & furatus es me, & non indicasti mihi, & miserim te in*

 lætitia,

lætitia, & in canticis, in tympano, & in cithara. Et non permisisti mihi osculari filios meos, & filias meas, nunc stulte egisti faciendo. Sit Deo manus mea ad faciendum cum vobis malum, & Deus patris vestri nocte præterita dixit ad me, dicendo, cave tibi a loquendo cum Jacobo a bono usque ad malum. Et nunc eundo ivisti, quia desiderando desideravisti ad domum patris tui, quare furatus es deos meos. Dixit Laban Jacobo, significat communicationis statum: quid fecisti, significat indignationem: & furatus es cor meum, significat quod non amplius ei bonum Divinum ut prius: & abduxisti filias meas, significat quod nec affectiones veri ut prius: sicut captivas gladio, significat quod ei ablatæ: quare occultasti ad fugiendum, & furatus es me, & non indicasti mihi, significat statum si ex ejus libero separatio: & miserim te in lætitia & in canticis, significat statum in quo tunc ex proprio credidisset quod fuisset quoad vera: in tympano & in cithara, significat quoad bonum spirituale: & non permisisti osculari filios meos, & filias meas, significat disjunctionem ex statu libero secundum fidem boni illius: nunc stulte egisti faciendo, significat indignationem: sit Deo manus mea ad faciendum cum vobis malum, significat indignationis statum si ei potentia: & Deus patris vestri nocte præterita dixit ad me, significat quod non permissum a Divino: dicendo, cave tibi a loquendo cum Jacobo a bono usque ad malum, significat inhibitionem communicationis: & nunc eundo ivisti, significat quod ex proprio se separaverit: quia desiderando desideravisti ad domum patris tui, significat desiderium conjunctionis cum Bono Divino directe influente: quare furatus es deos meos, significat indignationem ob veri amissi statum.

4131. Dixit Laban Jacobo, quod significet communicationis statum, nempe illius boni quod per Labanem, cum illo bono quod per Jacobum, nunc repræsentatur, constat a significatione dicere, quod hic sit communicatio, ut n: 3060; quia aliquid conjunctionis factum, de quo mox supra n: 4124. 4127. 4129, & nunc immediate sequitur, dixit Laban Jacobo, ideo communicatio per dicere significatur.

4132. Quid fecisti, quod significet indignationem, constat ex affectione quæ in his verbis & in sequentibus Labanis, quod sint indignationis.

4133. Et furatus es cor meum, quod significet quod non amplius ei bonum Divinum ut prius, constat a significatione furari cor, quod sit auferre quod charum & sanctum est, de qua supra n: 4112, inde quod non amplius ei bonum Divinum ut prius, per separationem.

4134. Et abduxisti filias meas, quod significet quod nec affectiones veri ut prius, ei essent, constat a significatione filiarum, hic Rachelis & Leæ, quod sint affectiones veri, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819.

4135. Sicut captivas gladio, quod significet quod ei ablatæ, nempe affectiones veri, constat absque explicatione: captivæ gladio dicuntur, quia gladius prædicatur de vero, n: 2799: quomodo hæc se habent, prius explicatum est.

4136. Quare occultasti ad fugiendum, & furatus es me, & non indicasti mihi, quod significet statum si ex ejus libero separatio, constat a significatione

tione occultare ad fugiendum, quod sit se separare illo invito, quod fugere sit separari, videatur n: 4113. 4114. 4120; a significatione furari me, quod sit auferre quod charum & sanctum est, de qua n: 4112. 4133; & a significatione non indicare mihi, quod hic sit per separationem, de qua n: 4113; inde sequitur, quod per illa verba significetur, quod separatio illo invito facta sit, cum tamen, fieri debuerit ex libero; status liberi significatur & describitur per verba quæ nunc sequuntur, nempe, quod miserim te in lætitia & in canticis, in tympano & in cithara; at hæc sunt verba Labanis secundum ejus fidem tunc; sed quomodo se habet cum separatione boni medii a bono genuino apud illos qui regenerantur, quod nempe fiat in libero, videatur supra n: 4110. 4111: quod ita se habeat, non apparet homini, non enim scit homo quomodo bona apud illum variantur, minus quomodo status cujusvis boni mutatur, ne quidem quomodo bonum infantiæ variatur & mutatur in bonum pueritiæ, & hoc in bonum succedens quod est juventutis, postea in bonum adultæ ætatis, & demum in bonum senectutis; apud illos, qui non regenerantur, nont sunt bona quæ mutantur, sed sunt affectiones & earum jucunda; at apud illos qui regenerantur, sunt mutationes status bonorum, & hoc ab infantia usque ad ultimum vitæ eorum; prævidetur enim a Domino, qualem vitam homo acturus sit, & quomodo se duci a Domino passurus, & quia omnia & singula, imo singularissima, prævidentur, etiam providentur; sed quomodo tunc se habet cum mutationibus status bonorum, homo nihil scit, & hoc imprimis ex causa, quia nullas cognitiones illius rei habet, nec hodie habere desiderat, & quia Dominus non influit immediate apud hominem, & docet, sed influit in cognitiones ejus, ita mediate, ideo is neutiquam scire potest mutationes status bonorum illorum: & quia talis est homo, quod nempe absque cognitionibus hujus rei, & præterea pauci hodie sunt qui se regenerari patiuntur, ideo si plenius hæc explicarentur, non comprehendi possent. Quod pauci hodie aliquid de bono spirituali sciant, & quoque quod pauci aliquid de libero, per experientiam ab illis qui ex Christiano Orbe in alteram vitam veniunt, notum mihi factum est; unum modo exemplum, illustrationis causa, adducere licet, erat quidem Antistes, qui præ aliis credidit se doctum, etiam pro docto agnitus ab aliis cum vixit, is quia malam vitam egerat, in tali stupida ignorantia de bono & libero, & de jucundo & beato quod inde, erat, ut non sciret minimum differentiæ inter jucundum & liberum infernale, ac jucundum & liberum cœleste, imo dixit, quod nullum sit; cum talis ignorantia sit, etiam apud illos qui docti præ aliis audiunt, inde concludi potest, in quantas umbras, imo in quantas & quales vesanias, caderent illa, quæ de bono & de libero hic dicerentur, de quibus in sensu interno agitur: cum tamen ita se habet, quod ne quidem una vox dicta sit in Verbo, quæ non arcanum cœleste involvit, tametsi coram homine apparet sicut nullius momenti, & hoc ob defectum cognitionum, seu ob ignorantiam, in qua homo hodie de cœlestibus est, & quoque vult esse.

4137. Et miserim te in lætitia & in canticis, quod significet statum in quo tunc ex proprio credidisset quod fuisset quoad vera, constat ex significatione

miserim te quod sit quod se separaverit ex libero, sed quod non se separavisset, cum in illo statu esset, constat ex illis quæ prius n: 4113, dicta sunt; inde patet, quod illa verba a Labane dicta sint in statu in quo tunc ex proprio credidisset quod fuisset, ex proprio enim credere est ex non vero, at ex non proprio sed ex Domino, est ex vero: quod status sit quoad vera, significatur per mittere in lætitia & in canticis; lætitia enim & cantica prædicantur de veris: in Verbo Lætitia & Gaudium passim nominantur, & quandoque utrumque simul, at nominatur Lætitia cum agitur de Vero & ejus affectione, & gaudium cum de bono & ejus affectione; ut apud Esaiam "Ecce *Gaudium* & *Lætitia* occidere bovem, & mactare pecudem, edere carnem & bibere vinum" xxii: 13, ubi gaudium prædicatur de bono, & lætitia de vero. Apud Eundem "Clamor super vino in plateis, desolabitur omnis *Lætitia*, & exulabit omne *Gaudium*," xxiv: 11. Apud Eundem "Redempti Jehovæ revertentur, & venient Zionem cum *cantu*, & *gaudium* æternitatis super capite eorum; *gaudium* & *lætitia* assequentur, & fugient tristitia & gemitus," xxxv: 10. Cap: li: 11. Apud Eundem "Consolabitur Jehovah Zionem, *Gaudium* & *Lætitia* invenietur in ea, confessio & *vox cantus*," li: 3. Apud Jeremiam "Cessare faciam ex urbibus Jehudæ, & ex plateis Hierosolymæ, *vocem gaudii*, & *vocem lætitiæ*, vocem sponsi & vocem sponsæ, quia in vastitatem erit terra," vii: 34. Cap: xxv: 10. Apud Eundem "*Vox gaudii* & *vox lætitiæ*, & vox sponsi & vox sponsæ, vox dicentium, confitemini Jehovæ Zebaoth," xxxiii: 11. Apud Eundem "Collecta est *Lætitia* & *exultatio* ex Carmele, & ex terra Moabi," xlviii: 33. Apud Joelem "Nonne coram oculis nostris cibus excisus est, e domo Dei nostri *Lætitia* & *exultatio*," i: 16. Apud Sachariam "Jejunium erit domui Jehudæ in *gaudium* & in *lætitiam*, & in festa bona," viii: 19: qui non novit, quod in Verbi singulis sit conjugium cœleste, hoc est, conjugium boni & veri, crederet quod utrumque, nempe gaudium & lætitia, unum essent, & modo dicta ob majorem emphasim rei, ita quod unum superfluum, sed non ita est, nam ne minimum vocis dictum est absque sensu spirituali; gaudium in allatis locis & quoque in aliis, prædicatur de bono, & lætitia de vero, videatur etiam n: 3118. Quod cantica etiam prædicenter de veris, constat a pluribus in Verbo locis, ubi cantica nominantur, ut Esai: v: 1. Cap: xxiv: 9. Cap: xxvi: 1. Cap: xxx: 29. Cap: xlii: 10. Ezech: xxvi: 13. Amos v: 23, & alibi. Sciendum, quod omnia quæ in Regno Domini se referant vel ad bonum vel ad verum, hoc est, ad illa quæ amoris sunt, & quæ fidei charitatis, illa quæ se referunt ad bonum, seu quæ amoris sunt, vocantur cœlestia, quæ autem se referunt ad verum seu quæ fidei charitatis sunt, dicuntur spiritualia; quia in Verbi omnibus & singulis agitur de Regno Domini, & in supremo sensu de Domino, & Regnum Domini est conjugium boni & veri, seu est conjugium cœleste, & Ipse Dominus est in quo Conjugium Divinum, & ex quo Conjugium Cœleste, ideo in Verbi omnibus & singulis est conjugium illud, quod exstat imprimis apud Prophetas, ubi repetitiones unius rei, mutatis solum vocibus, occurrunt; at illæ repetitiones nullibi sunt inanes, sed per

unam expressionem significatur cœleste, hoc est, id quod amoris seu boni est, & per alteram spirituale, hoc est id quod fidei charitatis seu veri est; inde patet, quomodo conjugium cœleste, hoc est, Regnum Domini est in singulis Verbi, ac in supremo sensu ipsum Conjugium Divinum, seu Dominus.

4138. In tympano & in cithara, quod significet quoad bonum spirituale, nempe statum in quo tunc ex proprio credidisset quod fuisset quoad bonum illud, constat ex eo, quod tympanum & cithara prædicentur de bono, sed de bono spirituali, ut ex pluribus locis in Verbo constare potest; bonum spirituale est quod vocatur bonum fidei, estque charitas; bonum cœleste autem est, quod vocatur bonum amoris, estque amor in Dominum; sunt bina Regna Domini in cœlis, unum vocatur Regnum cœleste Ipsius, & in illo sunt ii qui in amore in Dominum sunt, & alterum dicitur Regnum spirituale, & in illo sunt qui in charitate erga proximum sunt; hæc Regna distinctissima sunt, sed usque in cœlis unum agunt; de distinctis illis Regnis, seu de Cœlesti & Spirituali, videantur quæ prius multoties dicta sunt. Olim in Ecclesiis adhibebantur varia genera instrumentorum musicorum, sicut tympana, nablia, tibiæ, citharæ, decachordia, & plura alia, quædam illorum pertinebant ad classem cœlestium, quædam autem ad classem spiritualium, hæc cum nominantur in Verbo, involvunt talia, usque adeo, ut inde sciri possit, de quonam bono agitur, num scilicet de bono spirituali, vel num de bono cœlesti; tympana & citharæ pertinebant ad classem spiritualium, quapropter hic dicitur, quoad bonum spirituale; quod cithara prædicetur de spiritualibus, & quod per instrumenta chordacea significentur spiritualia, sed per inflatoria cœlestia, videatur n: 418. 419. 420.

4139. Et non permisisti osculari filios meos, & filias meas, quod significet disjunctionem ex statu libero secundum fidem boni illius; constat ex significatione osculari, quod sit conjunctio ex affectione, de qua n: 3573. 3574. 3800, inde non permittere osculari est disjunctio; ex significatione filiorum, quod sint vera, & filiarum, quod sint bona, de quibus aliquoties prius, ita disjunctio quoad vera & bona; quod ex statu libero secundum fidem boni illius, involvitur, de quo videatur prius n: 4136. 4137.

4140. Nunc stulte egisti faciendo, quod significet indignationem, constat ex affectione, quæ in illis verbis.

4141. Sit Deo manus mea ad faciendum cum vobis malum, quod significet indignationis statum si ei potentia, constat ex significatione manus, quod sit potentia, de qua n: 878. 3387; quod indignationis status sit, in quo hæc dicta, & qui inde significatur, patet.

4142. Et Deus patris vestri nocte præterita dixit ad me, quod significet quod non permissum a Divino, constare potest absque explicatione, inhibitum enim ei fuit in somnio loqui ad Jacobum a bono usque ad malum, ut quoque sequitur.

4143. Dicendo, cave tibi a loquendo cum Jacobo a bono usque ad malum, quod significet inhibitionem communicationis, constat a significatione loqui a

bono

bono usque ad malum, quod sit nulla communicatio amplius, de supra n: 4126, ita inhibitio communicationis.

4144. Et nunc eundo ivisti, quod significet quod ex proprio se separaverit, constat ex significatione ire eundo, quod sit separari; quod ex proprio, patet.

4145. Quia desiderando desideravisti ad domum patris tui, quod significet desiderium conjunctionis cum bono Divino directe influente, constat ex significatione domus patris hic, hoc est, Jischaki & Abrahami quod sit bonum directe influens; quod domus sit bonum, videatur n: 2233. 2234. 3612. 3720; quod etiam pater sit bonum, n: 3703; quod Jischakus sit bonum Rationalis, n: 3012. 3194. 3210; & præterea Abraham cum Jischako, repræsentat Bonum Divinum directe influens, & Laban bonum collaterale, seu quod non directe influit, n: 3665. 3778: bonum collaterale seu quod non directe influit, est id bonum quod bonum medium dictum est, nam trahit hoc bonum plurima ex mundanis quæ apparent ut bona, sed non sunt bona; at bonum directe influens est quod immediate a Domino, aut mediate per cœlum a Domino, est quæ bonum Divinum separatum a bono mundano tali ut modo dictum: unusquisque homo qui regeneratur, primum in bono medio est, ex causa, ut inserviat hoc pro introducendis bonis & veris genuinis, at postquam hoc inserviverat illi usui, separatur, & perducitur ad bonum quod directius influit; ita homo, qui regeneratur, per gradus perficitur: ut pro exemplo, qui regeneratur, primum credit, quod bonum quod cogitat & quod facit, sit a seipso, & quoque quod aliquid mereatur, nondum enim scit, & si scit non capit, quod bonum possit aliunde influere, nec quod possit quin retribuatur, quia ex seipso id facit; nisi hoc primum crederet, nusquam faceret bonum; sed initiatur per id, tam in affectionem faciendi bonum, quam in cognitiones de bono, & quoque de merito; cumque in affectionem faciendi bonum ita perductus est, tunc incipit aliud cogitare & aliud credere, nempe quod bonum influat a Domino, & quod per bonum quod ex proprio facit, nihil mereatur & tandem cum est in affectione volendi & faciendi bonum tunc prorsus rejicit meritum, imo aversatur, & afficitur bono ex bono; cum in hoc statu est, tunc bonum directe influit. Si quoque pro exemplo amor conjugialis, bonum quod præcedit & initiat, est pulchritudo, aut convenientia morum, aut applicatio externa unius versus alterum, aut conditio utrinque par, aut conditio desiderata, hæc bona sunt bona media prima amoris conjugialis; postmodum venit conjunctio animorum, quod unus velit sicut alter, & jucundum percipiat in faciendo quod alteri placet, hic status est alter & tunc priora, tametsi adsunt, usque non spectantur; demum succedit unitio quoad bonum cœleste & verum spirituale, quod nempe unus credat sicut alter, & unus afficiatur bono quo alter, cum hic status est, tunc uterque simul est in conjugio cœlesti, quod est boni & veri, ita in amore conjugiali, nam amor conjugialis non aliud est, & tunc Dominus influit in affectiones utriusque sicut in unam; hoc bonum est quod

directe

directe influit, priora autem quæ indirecte influxerunt inserviverant pro mediis introducendi ad hoc.

4146. Quare furatus es deos meos, significet indignationem ob veri amissi statum, constat ex illis quæ de theraphim, quos Rachel abstulit, supra n: 4111, dicta & ostensa sunt.

4147. Vers: 31. 32. *Et respondit Jacob, & dixit Labani, quia timui, quia dixi, forte rapies filias tuas a mecum. Cum quo invenis deos tuos, non vivet coram fratribus nostris; lustra tibi quid mecum, & accipe tibi; & non scivit Jacob, quod Rachel furata illos.* Respondit Jacob & dixit Labani, quia timui, quia dixi, forte rapies filias tuas a mecum, significat statum si ex libero boni illius separatio facta, quod quoad affectiones veri læderetur: cum quo invenis deos tuos non vivet coram fratribus nostris, significat quod verum non ejus esset, sed quod ejus verum non subsisteret in suo bono: lustra tibi quid mecum, & accipe tibi, significat quod illis boni omnia separata: & non scivit Jacob quod Rachel furata illos, significat quod affectionis veri interioris essent.

4148. Respondit Jacob & dixit Labani, quia timui, quia dixi, forte rapies filias tuas a mecum, quod significet statum si ex libero boni illius separatio facta, quod quoad affectiones veri læderetur, constat ex illis quæ præcedunt, ubi de separatione ex libero a parte boni per Labanum significati, actum est, quibus hic respondetur, singula verba involvunt in sensu interno arcana cœlestia, quæ exponi nequeunt ob causam de qua mox supra n: 4136: quod significetur status si ex libero boni illius separatio facta esset, patet; & quod tunc affectiones veri læderentur, significatur per forte rapies filias tuas a mecum, per filias enim, hic Rachelem & Leam, significantur affectiones veri, ut prius multoties ostensum: quomodo hæc se habent, a nunc sequentibus melius constare potest.

4149. Cum quo invenis deos tuos, non vivet coram fratribus nostris, quod significet quod verum non ejus esset, & quod ejus verum non subsisteret in suo bono, constat a significatione deorum, hic theraphim, quod sint vera, de qua n: 4111, at vera non boni per Labanem significati, sed affectionis, quæ per Rachelem repræsentatur; quia per deos hic illa vera significantur, ideo memoratur quod Rachel illos furata, & de illis in sequentibus plus agitur, quod non memoratum, nisi illud factum involvisset arcana, quæ solum patent in sensu interno; & quia vera illa, de quibus hic agitur, non boni per Labanem significati essent, sed affectionis veri, quæ per Rachelem repræsentatur, ideo per illa verba, nempe cum quo invenis deos tuos, non vivet coram fratribus nostris, significatur quod verum non ejus esset, & quod ejus verum non subsisteret in suo bono. Cum arcano hoc ita se habet; omne bonum spirituale habet sua vera, nam ubi id bonum, ibi vera; bonum in se spectatum unum est, sed varium fit per vera; vera enim comparari possunt fibris, quæ organum quoddam corporis componunt, secundum formam fibrarum fit organum proinde ejus operatio, quæ, nempe operatio, fit per vitam quæ per animam influit, & vita a bono quod a Domino; inde est, quod

quod bonum, tametsi unum, usque apud unumquemvis varium sit, & tam variuin, ut nusquam omnimode simile apud unum ut apud alterum; inde etiam est, quod unius verum nusquam subsistere possit in alterius bono; omnia enim vera apud unumquemvis qui in bono est, communicant inter se, & faciunt quandam formam, quare transferri unius verum in alterum non potest, sed cum transfertur, tunc transit in formam ejus qui recipit, & induit aliam faciem; sed hoc arcanum est altioris indaginis, quam ut paucis exponi possit; inde est quod unius mens nusqam alterius prorsus similis sit, sed quot homines, tot alii quoad affectiones & cogitationes; tum quod universum cœlum consistat ex formis angelicis, quæ in perpetua varietate sunt, quæ in formam cœlestem a Domino dispositæ unum agunt; omne enim unum nusquam ex iisdem componitur, sed ex variis in forma, quæ unum secundum formam faciunt: inde nunc patet, quid intelligitur per quod ejus verum non subsisteret in suo bono.

4150. Lustra tibi, quid mecum, & accipe tibi, quod significet quod illius boni omnia separata, constat ex sensu illorum verborum, qui est, quod nihil quod tuum est sit apud me, hoc est, quod nihil quod boni per Labanem significati sit in bono quod Jacobus, proinde quod illius boni omnia separata.

4151. Et non scivit Jacob quod Rachel furata illos, quod significet quod affectionis veri interioris essent, constat ex repræsentatione Rachelis, quod sit affectio veri interioris, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819; & a significatione furari, quod sit auferre quod charum & sanctum est, de qua n: 4112. 4113. 4133; supra per quod Rachel furata theraphim seu deos Labanis significata & mutatio status per Laban repræsentati quoad verum, videatur n: 4111, mutatio illa status hic & in nunc sequentibus ulterius describitur, quæ inde fuit, quod bonum per Labanem repræsentatum, postquam separatum a bono quod Jacob, in alium statum per separationem venit; vera enim quæ apparuerunt ei ut sua, quando bona conjuncta fuerunt, appercepta sunt quasi ablata; hæc causa est, quod Laban de illis conquestus, & quod in tentoriis scrutatus, & non invenerit; vera enim quæ per theraphim in bono sensu significantur, n: 4111, non fuerunt ejus, sed affectionis veri quæ est Rachel. Hæc quomodo se habent, nec constare potest, nisi ex illis quæ contingunt in altera vita quæ enim ibi contingunt prope hominem, illa apparent homini sicut in illo; pæne similiter se habet cum spiritibus in altera vita; societates spirituum, quæ in bono medio sunt, cum in societate sunt cum angelis, tunc apparet illis prorsus quasi vera & bona, quæ angelorum sunt, sint sua, imo nec aliter sciunt; at cum separantur, tunc appercipiunt, quod non ita sit; quapropter etiam conqueruntur, credentes quod ablata ab illis cum quibus in societate fuerunt; hæc sunt quæ significantur in sensu interno hic & in mox sequentibus per theraphim: in genere se ita habet quod nusquam alicui sit bonum & verum, quod suum est, sed quod omne bonum & verum influat a Domino, tam immediate, quam mediate per societates angelicas; sed quod usque appareat sicut bonum & verum sit suum; & hoc ex causa, ut illa ap-

propri-

proprientur homini, uſque dum in illum ſtatum venit ut ſciat, dein agnoſcat, & tandem credat, quod non ejus ſint, ſed Domini; notum etiam eſt ex Verbo, & inde in Orbe Chriſtiano, quod omne bonum & omne verum ſit a Domino, & quod nihil boni ſit ab homine, imo doctrinalia Eccleſiæ, quæ ex Verbo dictant, quod homo ne quidem conari poſſit bonum a ſe, ita non velle, proinde non facere, nam facere bonum eſt ex velle bonum, & quoque quod omne fidei ſit a Domino, ſic ut homo ne minimum credere poſſit, niſi hoc influat a Domino; hæc dictant doctrinalia Eccleſiæ, & hæc docent prædicationes; ſed quod pauci, imo pauciſſimi, credant, quod ita ſe habeat, conſtare poteſt ex eo, quod autument omne vitæ eſſe in ſe, & vix aliqui, quod vita influat; omne vitæ hominis conſiſtit in facultate, quod cogitare poſſit, & quod velle poſſit, ſi enim facultas cogitandi & volendi aufertur, nihil vitæ remanet; & ipſiſſimum vitæ conſiſtit in cogitare bonum & velle bonum, tum in cogitare verum, & velle id quod cogitat verum eſſe; cum hæc ſecundum doctrinalia quæ ex Verbo, non hominis ſunt, ſed Domini, & quod influant a Domino per cœlum, inde potuiſſent illi qui aliquo judicio pollent, & qui reflectere poſſunt, concludere, quod omne vitæ influat: ſimiliter ſe habet cum malo & falſo, ſecundum doctrinalia quæ ex Verbo, eſt quod diabolus continue conetur ſeducere hominem, & quod continue inſufflet malum, inde etiam dicitur, cum aliquis grande facinus commiſit, quod ſe paſſus ſit ſeduci a diabolo; hoc quoque verum eſt, ſed uſque pauci ſi ulli credunt; ſicut enim omne bonum & verum eſt a Domino, ita eſt omne malum & falſum ab inferno, hoc eſt, a diabolo, nam infernum eſt diabolus; inde etiam conſtare poteſt, quod ſicut omne bonum & verum, ita quoque omne malum & falſum influat, proinde etiam cogitare malum & velle malum; cum hæc quoque influunt, concludi poteſt ab illis qui aliquo judicio pollent, & reflectere poſſunt, quod omne vitæ influat, tametſi apparet ſicut in homine ſit: quod ita ſit, multoties oſtenſum eſt ſpiritibus, qui recens e mundo in alteram vitam venerunt; ſed quidam eorum dixerunt, ſi etiam omne malum & falſum influat, quod nihil mali & falſi illis attribui poſſit, & quod in culpa non ſint, quia aliunde; ſed reſponſum tulerunt, quod appropriaverint illud ſibi per id, quod crediderint ſe ex ſe cogitare & ex ſe velle, at ſi crediaiſſent, ſicut res ſe habet, quod tunc non illa ſibi appropriaviſſent; nam tunc etiam crediaiſſent quod omne bonum & verum a Domino, & ſi hoc crediaiſſent, quod ſe duci paſſi fuiſſent a Domino, & ſic in alio ſtatu fuiſſent; & tunc malum quod intraviſſet in cogitationem & voluntatem, non affeciſſet illos, quippe non exiviſſet malum, ſed exiviſſet bonum, nam quæ intrant non afficiunt, ſed quæ exeunt, ſecundum Domini verba apud Marcum Cap. VII: 15. At ſcire hoc multi poſſunt, ſed pauci credere; qui mali ſunt, etiam hoc ſcire poſſunt, ſed uſque non credunt, nam in proprio volunt eſſe, & hoc amant uſque adeo, ut cum illis oſtenditur quod influat omne, in anxietatem veniant, & ſummopere flagitent, ut in proprio ſuo liceat eis vivere, & ſi id illis auferretur, quod non amplius vivere poſſent; ita credunt etiam illi qui ſciunt. Hæc dicta ſunt, ut ſciatur, quomodo ſe res habet cum

F ſocietatibus

ſocietatibus Spirituum, quæ in bono medio ſunt, cum conjunctæ ſunt aliis, & cum ab illis ſeparatæ ſunt, quod nempe cum conjunctæ ſunt, non aliter ſciant, quam quod bona & vera ſua ſint, cum tamen non ſua ſunt.

4152. Verſ: 33. 34. 35. *Et venit Laban in tentorium Jacobi, & in tentorium Leæ, & in tentorium ambarum ancillarum, & non invenit; & exivit e tentorio Leæ & venit in tentorium Rachelis. Et Rachel accepit theraphim, & poſuit illos in ſtramento Cameli, & ſedit ſuper illis; & contrectabat Laban omne tentorium, & non invenit. Et dixit ad patrem ſuum, ne ſuccenſeatur in oculis Domini mei, quia non poſſum ſurgere a coram te, quia via fæminarum mihi; & ſcrutatus eſt, & non invenit theraphim.* Venit Laban in tentorium Jacobi, & in tentorium Leæ, & in tentorium ambarum ancillarum, & non invenit, ſignificat quod in ſanctis illorum non talia vera eſſent: & exivit e tentorio Leæ, & venit in tentorium Rachelis, ſignificat ſanctum illius veri: & Rachel accepit theraphim, ſignificat vera naturalia interiora quæ a Divino: & poſuit illos in ſtramento cameli, ſignificat quod in ſcientificis: & ſedit ſuper illis, ſignificat quod interiora: & contrectabat Laban omne tentorium & non invenit, ſignificat quod ibi non eſſet quod ejus proprium: & dixit ad patrem ſuum, ſignificat ad bonum: ne ſuccenſeatur in oculis Domini mei, quia non poſſum ſurgere a coram te, ſignificat quod revelari non poſſint: quia via fæminarum mihi, ſignificat quod adhuc inter immunda: & ſcrutatus eſt, & non invenit theraphim, ſignificat quod ejus non eſſent.

4153. Venit Laban in tentorium Jacobi, & in tentorium Leæ, & in tentorium ambarum ancillarum, & non invenit, quod ſignificet quod in ſanctis illorum non talia vera eſſent, conſtat a ſignificatione tentorii, quod ſit ſanctum, de qua n: 414. 1102. 2145. 2152. 3210. 3312. 4128, hic ſancta, quia tentoria, nempe Jacobi, Leæ, & ancillarum; quod non illa vera ibi, ſignificatur per theraphim, qui ibi non inventi; quod theraphim in bono ſenſu ſint vera, videatur ſupra n: 4111; per Jacobum repræſentatur bonum naturalis, per Leam affectio veri externi, & per ancillas affectiones externæ, de quibus prius; & quia vera, de quibus hic agitur, non erant externa ſed interna, ideo non in eorum tentoriis, hoc eſt, ſanctis, inventa ſunt; ſed erant in tentorio Rachelis, hoc eſt, in ſancto affectionis veri interioris, per Rachelem enim affectio veri interioris repræſentatur.

4154. Et exivit e tentorio Leæ, & venit in tentorium Rachelis, quod ſignificet ſanctum illius veri, conſtat ex illis quæ mox ſupra dicta ſunt. Cum veris ſe habet, ſicut cum bonis, quod exteriora & interiora ſint; eſt enim Internus homo & Externus; Interni hominis bona & vera ſunt quæ vocantur bona & vera interna, & Externi hominis bona & vera dicuntur bona & vera externa; Interni hominis bona & vera ſunt triplicis gradus, qualia ſunt in tribus cœlis; Externi hominis bona & vera etiam ſunt triplicis gradus, & correſpondent internis; ſunt enim bona & vera media inter Internum & Externum hominem, ſeu mediantia, nam abſque mediis ſeu mediantibus non datur communicatio; ſunt bona & vera propria naturalis hominis, quæ bona &

vera

vera externa appellantur; & sunt quoque bona & vera sensualia, quæ sunt corporis, ita extima; hæc bona & vera triplicis gradus pertinent ad Externum hominem, & correspondent totidem bonis & veris Interni hominis, ut dictum, de quibus, ex Divina Domini Providentia, alibi: bona & vera cujusvis gradus inter se distinctissima sunt, & minime confunduntur; quæ interiora sunt, sunt componentia, & quæ exteriora, sunt composita; hæc tametsi inter se distinctissima sunt, usque non apparent homini ut distincta; qui sensualis homo est, non videt aliter, quam quod omnia interiora, imo ipsa interna, sint modo sensualia, ex sensualibus enim videt, ita ab extimis; ab extimis interiora nusquam possunt, sed extima ab interioribus; qui naturalis homo est, hoc est, qui ex scientificis cogitat, is non aliter scit, quam quod naturalia, ex quibus cogitat, sint intima, cum tamen sunt externa; interior homo, qui ex analyticis detectis ex scientificis naturalibus judicat & concludit, similiter credit quod illa intima hominis sint, quia ut intima ei apparent, sed usque sunt infra rationalia, ita respective ad genuina rationalia sunt exteriora seu inferiora; ita se habet cum captu hominis; sunt hæc, de quibus nunc dictum, Naturalis seu Externi hominis in triplici gradu; sed illa quæ sunt Interni hominis, etiam in triplici gradu, ut dictum, sunt, qualia in tribus cœlis. Ex his quæ nunc dicta sunt, constare potest, quomodo se habet cum veris, quæ significantur per theraphim, quod non inventi sint in tentoriis Jacobi, Leæ & ancillarum, sed in tentorio Rachelis, hoc est, in sancto affectionis veri interioris. Omne verum, quod a Divino, est in sancto, nam non aliter potest esse, quia verum quod a Divino, est sanctum; sanctum dicitur ab affectione, hoc est, ab amore, qui a Domino influit, & facit ut homo afficiatur vero.

4155. Et Rachel accepit theraphim, quod significet vera naturalia interiora quæ a Divino, constat ex repræsentatione Rachelis, quod sit affectio veri interioris, de qua prius; & a significatione theraphim, quod sit vera quæ a Divino, n: 4111, ita vera interiora, quæ qualia & ubi, mox supra n: 4154, dictum est.

4156. Et posuit illos in stramento cameli, quod significet quod in scientificis, constat ex significatione stramenti cameli, quod sint scientifica; n: 3114; stramentum vocantur, tam quia cibus camelis, quam quia crassa & inordinata sunt respective; ideo etiam scientifica significantur per implexa arborum & sylvæ, n: 2831; quod cameli sint scientifica communia, quæ naturalis hominis, videatur n: 3048. 3071. 3143. 3145. Quod scientifica sint crassa & inordinata respective & ideo significentur per stramentum, & quoque per implexa, ut dictum non apparet coram illis qui in solis scientificis sunt, & inde audiunt eruditi; credunt hi, quod quantum homo scit, seu quantum scientiæ possidet, tantum sapiat; sed quod aliter se res habeat, constare mihi potuit ab illis in altera vita, qui dum vixerunt in mundo, in solis scientificis fuerunt, & inde captarunt nomen & famam Eruditi, quod quandoque multo stupidiores sint illis, qui nullas scientias calluerunt; causa quoque detecta est, quod nempe scientifica sint quidem media sapiendi, sed quod etiam sint insaniendi; qui in vita boni sunt, illis sunt scientifica media

 sapiendi,

ſapiendi, ſed qui in vita mali ſunt, illis ſunt illa media inſaniendi, nam per ſcientifica confirmant non ſolum vitam mali, ſed etiam principia falſi, & hoc arroganter & cum perſuaſione, quia ſe credunt ſapere præ aliis, inde fit, quod rationale ſuum deſtruant; rationali enim non gaudet is, qui ex ſcientificis ratiocinari poteſt, & quandoque ad apparentiam ſublimius quam alii, eſt modo fatuum lumen quod ſolertiam illam producit; ſed is rationali pollet qui perſpicere poteſt, quod bonum ſit bonum, & verum verum, proinde quod malum ſit malum, & falſum falſum; at qui bonum ſpectat ut malum, & malum ut bonum, tum qui verum ut falſum & falſum ut verum, is neutiquam dici poteſt rationalis, ſed potius irrationalis, utcunque poteſt ratiocinari; apud illum qui perſpicue videt quod bonum ſit bonum, & quod verum ſit verum, & viciſſim quod malum ſit malum & falſum ſit falſum influit lux e cœlo, & intellectuale ejus illuſtrat, & facit ut rationes, quas intellectu videt ſint totidem radii lucis illius; eadem lux quoque illuminat ſcientifica, ut confirment, ac præterea diſponit illa in ordinem ac in formam cœleſtem; qui autem contra bonum & verum ſunt, ut ſunt omnes qui in vita mali, lucem illam cœleſtem non admittunt, ſed ſolum delectantur lumine ſuo fatuo; quod talis natura eſt, ut videat, ſicut qui in tenebris maculares ſtrias videt in pariete, & inde per phantaſias facit omnis generis imagines, quæ tamen non imagines ſunt, nam ſuperveniente luce diei apparet quod ſolum maculares ſtriæ ſint: Inde conſtare poteſt, quod ſcientifica ſint media ſapiendi, & quoque ſint media inſaniendi; hoc eſt, quod ſint media rationale perficiendi, & ſint media rationale deſtruendi; qui itaque rationale deſtruxerunt per ſcientifica, illi in altera vita multo ſtupidiores ſunt illis qui nullas ſcientias calluerunt. Quod ſcientifica ſint craſſa reſpective, patet ex eo, quod ſint naturalis ſeu externi hominis, & quod rationale, quod per illa excolitur, ſit ſpiritualis ſeu interni hominis; quantum illa inter ſe differunt & diſtant quoad puritatem, ſciri poteſt ex illis quæ de binis memoriis n: 2469 ad 2494, dicta & oſtenſa ſunt.

4157. Et ſedit ſuper illis, quod ſignificet quod interiora, ita ſub illa in ſtramento cameli; per ſtramentum cameli, ſignificantur, ut mox ſupra dictum, ſcientifica; illa vera, quæ per theraphim ſignificantur, non fuerunt ſcientifica, ſed in illis; ſe enim habet cum veris triplicis gradus, de quibus mox ſupra n: 4154, quod interiora ſint in exterioribus, ſe enim ordine ita reponunt.

4158. Et contrectabat Laban omne tentorium, & non invenit, quod ſignificet quod ibi non eſſet quod ejus proprium, conſtat ex ſerie rerum in ſenſu interno, ita abſque ulteriore explicatione.

4159. Et dixit ad patrem ſuum, quod ſignificet ad bonum, conſtat a ſignificatione patris, quod ſit bonum, de qua n: 3703; & a repræſentatione Labanis, qui hic pater, quod ſit bonum medium, de qua prius.

4160. Ne ſuccenſeatur in oculis Domini mei, quia non poſſum ſurgere a coram te, quod ſignificet quod revelari non poſſint, conſtare etiam poteſt a ſerie rerum in ſenſu interno, proinde abſque ulteriore explicatione; ſurgere enim

enim foret detegere, proinde revelare vera, quæ per theraphim significantur; ita non posse surgere, significat quod revelari non possent.

4161. Quia via fæminarum mihi, quod significet quod adhuc inter immunda, constat a significatione viæ fæminarum, quod sit immundities, & quoque quod inde immunda illa super quæ sedit, Levit: xv: 19 ad 31; ita quod inter immunda; vera interiora dicuntur inter immunda esse, cum inter scientifica, quæ nondum correspondent, seu quæ discordant; talia removentur, cum homo mundatur, hoc est, cum regeneratur.

4162. Et scrutatus est, & non invenit theraphim, quod significet quod ejus non essent, nempe quod vera illa non Labanis, constat a significatione scrutari & non invenire; hæc in sensu externo historico involvunt, quod quidem Labanis essent, sed abscondita, at in sensu interno, quod non ejus essent; quod theraphim sint vera a Divino, videatur n: 4111. Quomodo hæc se habent, nempe quod vera illa non boni per Labanem significati essent, sed affectionis veri interioris, constare potest ab illis, quæ supra n: 4151, dicta sunt. Ex his nunc patet, quodnam arcanum in his, quæ de theraphim memorantur, reconditum latet. Quod per theraphim significentur vera ex Divino, est causa, quia illi qui ab Antiqua Ecclesia fuerunt, variis nominibus insigniverunt Divinum seu Dominum, & hoc secundum diversa quæ in effectibus apparuerunt, sicut nomine Dei Schaddai a tentationibus, in quibus Dominus pugnat pro homine, & post quas dein benefacit, videatur n: 1992. 3667; Providentiam Ipsius, ne homo ex se intret in mysteria fidei, vocarunt Cherubos, n: 308; Vera Divina, quæ tulerunt per responsa, dixerunt theraphim; reliqua attributa Divina etiam singularibus nominibus vocarunt; sed qui sapientes inter illos fuerunt, per omnia illa nomina non intellexerunt, quam unicum Dominum; simplices autem totidem imagines repræsentativas Divini illius sibi fecerunt; & cum cultus Divinus incepit verti in idololatriam, totidem deos sibi finxerunt; inde tot idololatriæ, etiam inter gentiles, qui numerum auxerunt: at quia antiquis temporibus Divina per nomina illa intellecta sunt, aliqua retenta sunt, sicut Schaddai, & quoque Cherubi, tum theraphim, & in Verbo significantur per illa talia quæ dicta sunt; quod per theraphim vera Divina, quæ ex responsis, patet apud Hoscheam Cap: III: 4.

4163. Vers: 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. *Et succensuit Jacobo, & jurgatus est in Labanem, & respondit Jacob, & dixit Labani, quæ prævaricatio mea, quod peccatum meum, quod insequutus es post me. Quia contrectasti omnia vasa mea, quid invenisti ab omnibus vasis domus tuæ, pone huc coram fratribus meis & fratribus tuis, & dijudicent inter ambos nos. His viginti annis ego tecum; oves tuæ, & capræ tuæ, non abortiverunt; & arietes gregis tui non comedi. Discerptum non adduxi ad te, ego indemnificavi id, e manu mea requisivisti id, furatum die & furatum nocte. Fui, in die comedit me æstus, & frigus in nocte, & expulsus somnus meus ab oculis meis. His mihi viginti annis in domo tua servivi tibi, quatuordecim annis in duabus filiabus tuis, & sex annis in grege tuo, & mutavisti mercedem meam decem modis. Nisi Deus patris mei, Deus Abrahami, & pavor Jischaki, fuisset mihi, quod nunc vacuum misisses me; miseriam meam, & fatiga-*

fatigationem volarum mearum vidit Deus, & dijudicavit nocte præterita. Succensuit Jacobo, & jurgatus est in Labanem, significat Zelum naturalis: & respondit Jacob & dixit Labani, quæ prævaricatio mea, quod peccatum meum, quod insequutus es post me, significat quod non ex malo separaverit se: quia contrectasti omnia vasa mea, quid invenisti ab omnibus vasis domus tuæ, significat quod nulla vera boni ejus propria fuissent, sed omnia data: pone huc coram fratribus meis, & fratribus tuis, & dijudicent inter ambos nos, significat quod ex justo & æquo sit judicium: his viginti annis ego tecum, significat proprium: oves tuæ & capræ tuæ non abortiverunt, significat statum ejus quoad bonum & bonum veri: & arietes gregis tui non comedi, significat verum boni quod ex illius nihil sumserit: discerptum non adduxi ad te, significat quod malum non sua culpa apud illud bonum: ego indemnificavi id, significat quod bonum inde: e manu mea requisivisti id, significat quod ab Ipso: furatum die & furatum nocte, significat malum meriti similiter; fui, in die comedit me æstus, & frigus in nocte, & expulsus somnus meus ab oculis meis, significat tentationes: his mihi viginti annis in domo tua servivi tibi, significat proprium: quatuordecim annis in duabus filiabus tuis, significat primam periodum ut sibi acquireret inde affectiones veri: & sex annis in grege tuo, significat ut dein bonum: & mutavisti mercedem meam decem modis, significat statum ejus ad se, cum sibi applicaret bona illa: nisi Deus patris mei, Deus Abrahami, & Pavor Jischaki, fuisset mihi, significat nisi Divinum & Divinum Humanum: quod nunc vacuum misisses me, significat quod sibi omnia vindicavisset: miseriam meam, & fatigationem volarum mearum vidit Deus, & dijudicavit nocte præterita, significat quod omnia ab Ipso propria potentia.

4164. Succensuit Jacobo, & jurgatus est in Labanem, quod significet Zelum naturalis, constat a significatione succensere seu irasci, & inde jurgari, quod sit Zelus; & a repræsentatione Jacobi, quod sit bonum naturalis, de qua prius: quod succensere sui irasci, & inde jurgari, sit Zelus, inde est, quia in cœlo seu apud angelos non datur ira, sed loco iræ Zelus; ira enim differt a Zelo, quod in ira sit malum, sed in Zelo bonum; seu quod qui in ira est, intendat alteri, cui irascitur, malum, sed qui in Zelo est, intendat alteri, erga quem Zelum habet, bonum; quapropter etiam qui in Zelo est, momento potest bonus esse, & in ipso actu bonus esse erga alios, non autem qui in ira; tametsi zelus in externa forma similis apparet iræ, est usque in forma interna prorsus dissimilis.

4165. Et respondit Jacob & dixit Labani, quæ prævaricatio mea, quod peccatum meum, quod insequutus es post me, quod significet quod non ex malo separaverit se, constat ex significatione prævaricationis & peccati, quod sit malum; insequi, quod sit propter quod separaverit se, patet, ita quod non ex malo separaverit se.

4166. Quia contrectasti omnia vasa mea, quid invenisti ab omnibus vasis domus tuæ, quod significet quod nulla vera ejus propria fuissent, sed omnia data, constat a significatione vasorum domus, quod sint vera propria; quod vasa

vasa sint vera, videatur n: 3068. 3079. 3316. 3318; inde quod vasa domus sint vera propria, patet; contrectare illa & non invenire est quod nulla ejus fuissent, consequenter quod omnia data: hæc quomodo se habent, videatur n: 4151.

4167. Pone huc coram fratribus meis & fratribus tuis, & dijudicent inter ambos nos, quod significet quod ex justo & æquo sit judicium constat ex significatione fratrum, quod sint bona, de qua n: 2360. 3803. 3815. 4121; quod fratres mei & fratres tui, sint justum & equum, sequitur; quod dijudicent inter ambos nos, sit judicium, patet. Quod fratres mei & fratres tui sint justum & æquum, inde est, quia agitur hic de Naturali; in naturali enim id proprie vocatur justum & æquum, quod in spirituali dicitur bonum & verum: sunt apud hominem bina plana, super quibus fundantur cœlestia & spiritualia, quæ a Domino; unum planum est interius, alterum est exterius; ipsa plana non aliud sunt quam Conscientia, absque planis, hoc est, absque Conscientia, nusquam aliquid Cœleste & spirituale, quæ a Domino, figi potest, sed transfluit sicut aqua per cribrum, quapropter illi qui absque tali plano sunt, seu absque Conscientia, non sciunt quid conscientia, imo nec credunt quod sit aliquod spirituale ac cœleste: planum interius seu conscientia interior, est ubi bonum & verum in genuino sensu, nam bonum & verum influens a Domino agit illam: planum autem exterius est conscientia exterior, & est ubi justum & æquum in proprio sensu, nam justum & æquum morale & civile, quod etiam influit, agit illam: est etiam planum extimum, quod quoque apparet sicut conscientia, sed non est conscientia, nempe agere justum & æquum propter se & mundum, hoc est, propter sui honorem seu famam, & propter mundi opes & possessiones, tum propter timorem legis; hæc tria plana sunt, quæ regunt hominem, hoc est, per quæ Dominus regit hominem; per planum interius, seu per conscientiam boni & veri spiritualis, regit Dominus illos qui regenerati sunt; per planum exterius, seu per conscentiam justi & æqui, hoc est, per conscientiam boni & veri moralis & civilis, regit Dominus illos, qui nondum regenerati sunt, sed qui regenerari possunt, & quoque regenerantur, si non vita corporis, usque in altera vita: sed per planum extimum quod apparet instar conscientiæ & tamen non est conscientia, regit Dominus omnes reliquos, etiam malos hi absque hoc regimine ruerent in omnia nefaria & vesana, & quoque cum absque vinculis illius plani sunt, etiam ruunt; quique non regi se patiuntur per illa, aut vesani sunt, aut puniuntur secundum leges. Hæc tria plana unum agunt apud regeneratos, nam influit unum in alterum, ac interius disponit exterius: primum planum, seu conscientia boni & veri spiritualis, est in rationali hominis; alterum vero planum, seu conscientia boni & veri moralis & civilis, hoc est, justi & æqui, est in naturali hominis. Ex his nunc patet, quid justum & æquum, quæ significantur per fratres, nempe justum per fratres meos, & æquum per fratres tuos; justum enim & æquum dicitur, quia agitur de naturali homine, nam de eo proprie illa prædicantur.

4168.

4168. His viginti annis ego tecum, quod significet proprium, constat ex significatione viginti, quod sit bonum reliquiarum, n: 2280; hæ autem, nempe reliquiæ, cum prædicantur de Domino, non aliud sunt quam Ipsius proprium, n: 1906; viginti anni significant proprii status, quod anni sint status, videatur n: 487. 488. 493. 893: quæ continentur in Jacobi verbis ad Labanem, in sensu supremo agunt de proprio in naturali, quod Dominus sibi propria potentia acquisivit, & quidem de proprii illius variis statibus.

4169. Oves tuæ & capræ tuæ non abortiverunt, quod significet statum ejus quoad bonum & bonum veri, constat a significatione ovis, quod sit bonum, de qua sequitur; & a significatione capræ, quod sit bonum veri, de qua n: 3995. 4006: per bonum simpliciter dictum, intelligitur bonum voluntatis, per bonum veri autem bonum intellectus; bonum voluntatis est ex bono facere bonum, bonum autem intellectus est ex vero facere bonum: hæc apparent illis, qui bonum faciunt ex vero, quod unum sint, sed usque inter se multum differunt; bonum, enim facere ex bono, est ex perceptione boni, perceptio boni non datur apud alios quam apud cœlestes; at bonum facere ex vero, est ex scientia & inde intellectu, sed absque perceptione quod ita sit, solum quod sic instructus sit ab aliis, aut a se per facultatem suam intellectualem concluserit, quod ita sit, hoc potest fallax verum esse, sed usque si finem boni habet, tunc quod ex vero illo facit, ut bonum fit. Quod oves significent bona, constare potest a pluribus locis in verbo, quorum hæc solum licet afferre; apud Esaiam, " Afflictus est, & non aperuit os suum, sicut pecus ad mactationem ducitur, & sicut *Ovis* coram tonsoribus, & non aperuit os suum " LIII: 7, de Domino, ubi comparatur ovi non ex vero sed ex bono. Apud Matthæum " Jesus dixit ad duodecim quos emisit; in viam gentium non abitote, & in urbem Samaritanorum ne ingredimini, abite potius ad *oves perditas domus Israelis* " x: 5. 6; gentes ad quas non abirent, pro illis qui in malis, quod gentes sint mala, videatur n: 1259. 1260. 1849; urbes Samaritanorum pro illis qui in falsis; oves pro illis qui in bonis. Apud Johannem " Jesus post resurrectionem dixit ad Petrum; pasce agnos meos; secundum dixit, pasce *oves meas*; tertio dixit, *pasce oves meas* " XXI: 15. 16. 17; agni pro illis qui in innocentia; oves primo loco pro illis qui in bono ex bono; oves tertio loco, pro illis qui in bono ex vero. Apud Matthæum " Cum veniet Filius hominis in gloria sua, statuet *oves a dextris*, hircos a sinistris; & dicit illis qui a dextris, venite benedicti Patris mei, ut hæreditatem possidete paratum vobis regnum a fundatione mundi; nam esurivi, & dedistis Mihi quod ederem; sitivi & potastis Me; peregrinus fui & collegistis Me; Nudus fui & induistis Me; ægrotus fui & visitastis Me; in custodia fui & venistis ad Me: in quantum fecistis uni ex his fratribus meis minimis, Mihi fecistis" XXV: 31 ad 40; ibi quod ovis pro bonis, hoc est, pro illis qui in bono sunt, manifeste patet; omnia genera bonorum charitatis ibi continentur in sensu interno, de quibus ex Divina Domini Misericordia, alibi; per hircos significantur in specie illi qui in fide & in nulla charitate sunt; similiter apud Ezechielem " Vos, mi grex, dixit Dominus Jehovih,

hovih, ecce Ego judicans inter pecudem & pecudem, inter *Arietes ovium*, & inter *hircos*," XXXIV : 17; quod hirci ſint in ſpecie illi qui in fide nullius charitatis ſunt, conſtare poteſt ex ſignificatione hircorum, quod ſint, in bono ſenſu, illi qui in vero fidei, & inde in aliqua charitate, ſed in oppoſito, illi qui in fide nullius charitatis, ratiocinantur de ſalute, ex principiis, quod fides ſalvet; quod etiam apparet ex illis quæ Dominus de hircis dicit apud Matthæum in loco citato; qui autem in nullo vero fidei, & ſimul in nullo bono charitatis ſunt, illi abſque tali judicio, nempe abſque convictione quod in falſo ſint, feruntur in infernum.

4170. Et arietes gregis tui non comedi, quod ſignificet verum boni quod ex illius nihil ſumſerit, conſtat ex ſignificatione arietum, quod ſint vera boni; oves enim ſignificant bona, inde arietes quia ſunt ovium, vera boni; & ex ſignificatione comedere, quod ſit appropriare ſibi, de qua n: 3168. 3513. 3596. 3832, ita ſumere, nam quod ab alio appropriatur, hoc ab illo ſumitur.

4171. Diſcerptum non adduxi ad te, quod ſignificet quod malum non ſua culpa apud illud bonum, conſtat a ſignificatione diſcerpti, quod ſit mors illata ab alio, ita malum non ſua culpa: mala, quæ apud hominem, plures origines habent, prima origo eſt ex hæreditario per continuas derivationes ab avis & atavis in patrem, & a patre, in quo ſic mala cumulata ſunt, ad ſemet; altera origo eſt ex actuali, quod nempe homo ſibi ipſi acquirit per vitam mali, hoc malum homo partim ex hæreditario, ſicut ex oceano malorum, deſumit, & in actum mittit, partim ſuperaddit a ſe plura, inde proprium quod homo ſibi acquirit: ſed actuale hoc malum, quod homo proprium facit, diverſas quoque origines habet, in genere duas, nempe unam, quod malum recipiat ab aliis abſque ſua culpa; alteram, quod accipiat a ſemet, ita ſua culpa; quod homo recipit ab aliis abſque ſua culpa, eſt quod in Verbo ſignificatur per diſcerptum, at quod accipit a ſemet, ita ſua culpa, in Verbo ſignificatur per cadaver; inde eſt, quod ſicut in Antiqua Eccleſia, etiam in Judaica, prohibitum fuerit edere ſponte mortuum ſeu cadaver, & quoque diſcerptum; de quibus ita apud Moſen " Omnis Anima, quæ edit *cadaver* & *diſcerptum*, inter indigenam & peregrinum, lavabit veſtes ſuas, & abluet ſe aquis, immunda erit uſque ad veſperam, & munda erit; & ſi non lavaverit, & carnem ſuam non abluerit, portabit iniquitatem ſuam," Levit: XVII : 15. 16. Apud Eundem " *Cadaver* & *Diſcerptum* non comedet, ad polluendum ſe eo, Ego Jehovah," Levit: XXII : 8; diſcerptum pro malo quod ex falſo, quod infertur a malis, qui ſunt feræ in ſylva quæ diſcerpunt, infernales enim in Verbo comparantur feris. Apud Eundem " Viri ſanctitatis eritis Mihi, ideo *carnem in agro diſcerptam* non comedetis, canibus projicietis eam," Exod: XXII : 30. Apud Ezechielem " Propheta ad Jehovam; Anima mea non polluta eſt, & *Cadaver* & *Diſcerptum* non edi a pueritia mea huc uſque, & non venit in os meum caro abominationis," IV : 14. Apud Eundem " Ullum *Cadaver* aut *Diſcerptum* de ave & de beſtia non comedent ſacerdotes," XLIV : 21, de Regno Domini, quod ibi Nova Terra. Ex his conſtare poteſt, quid diſcerptum

in sensu interno: ut tamen ulterius pateat, quid Discerptum, sit pro exemplo; qui boni vitam agit, seu qui ex bene velle alteri bene facit, is si ab alio, qui in malo est, se persuaderi patitur, quod vita boni nihil faciat ad salutem, ex causa quia omnes in peccatis nati sunt, & quia nemo ex se velle bonum potest, proinde nec facere, & quod ideo medium salvans provisum sit, quod dicitur Fides, & sic quod per fidem salvari possit absque vita boni, & hoc etiamsi fidem receperit in ultima mortis hora; si talis, qui in vita boni vixit, se persuaderi patitur, & dein vitam non curat, & quoque contemnit, is discerptus dicitur; discerptum enim prædicatur de bono, cui falsum insinuatur, inde bonum non amplius vivum fit. Sit etiam pro exemplo, Conjugiale, quod aliquis in principio pro cœlesti habet, sed postmodum se persuaderi patitur unus vel uterque qui in conjugio, quod sit modo propter ordinem in mundo, & propter educationem & distinctam curam liberorum, ac propter hæreditates; & præterea quod Conjugii vinculum non aliud sit, quam quale est pacti, quod ab utroque, si ex consensu, dissolvi aut relaxari possit, ac ita postquam persuasionem illam recepit, nihil cœleste de conjugio cogitat; si inde lascivia, tunc fit tale quod dicitur discerptum; ita in cæteris. Quod mali sint qui discerpunt, & quidem per ratiocinia ab externis, in quæ interna insinuari nequeunt propter vitam mali, constare potest ab his, apud Jeremiam "Percussit magnates leo de sylva, lupus desertorum devastavit eos, pardus vigilans super urbes eorum, *omnis exiens ab illis discerpetur*, quia multiplicatæ sunt prævaricationes eorum, validæ factæ aversiones eorum," V: 5. 6; & apud Amos "Edomus persequutus est fratrem suum gladio, & perdidit miserationes suas, & *discerpit ad perpetuum* ira sua, & furorem suum servat jugiter," I: 11. 12.

4172. Ego indemnificavi id, quod significet quod bonum inde, constat a significatione indemnificare, quod sit bonum reddere, hic bonum inde. Cum malo culpæ & malo non culpæ, quæ significantur per cadaver & discerptum, de quibus mox supra, ita se habet; malum culpæ, seu malum quod homo per actualem vitam sibi contraxit, & quoque confirmavit cogitatione usque ad fidem & persuasionem, non potest emendari, sed hoc manet in æternum; at malum non culpæ, quod homo non confirmavit cogitatione, & non sibi intus persuasit, hoc quidem manet, sed modo hæret in externis, non enim penetrat ad interiora, ac internum hominem pervertit; tale malum est, per quod bonum, nam internus homo, qui nondum affectus est & consensit, potest videre id in externo quod malum sit, & sic potest id removeri; & quia internus homo id potest videre, ideo simul tunc clarius videre potest bonum, ex opposito enim apparet bonum clarius quam ex non opposito, & quoque sensibilius dein bono afficitur; hoc nunc est, quod intelligitur per bonum inde.

4173. E manu mea requisivisti id, quod significet quod ab Ipso, constat a significatione manus, quod sit potentia, de qua n: 878. 3387, ita quod ab Ipso; quod enim a sua potentia est, hoc ab Ipso est.

4174. Furatum die & furatum nocte, quod significet malum meriti similiter,

liter, constat ex significatione furati seu furti, quod sit malum meriti: malum meriti est, cum homo tribuit sibi bonum, & autumat quod a se, ac ideo mereri vult salutem; hoc malum est, quod in sensu interno significatur per furtum. Sed cum hoc malo ita se habet, principio omnes qui reformantur putant quod bonum sit a se, & inde quod per bonum, quod faciunt, mereantur salutem; nam autumare quod per bonum, quod faciunt, mereantur salutem, inde venit, quod autument bonum esse a se, unum enim cohæret cum altero; sed qui regenerari se patiuntur, non confirmant hoc cogitatione, aut sibi persuadent quod ita sit, sed successive dissipatur; quamdiu enim homo in externo homine est, ut sunt omnes in principio reformationis, non potest aliter quam ita cogitare, at cogitat solum ab externo homine; sed cum externus homo cum suis concupiscentiis removetur, ac internus incipit operari, hoc est, cum Dominus per internum hominem influit cum luce intelligentiæ, ac illustrat inde externum hominem, tunc aliter credere incipit, ac sibi bonum non tribuit, sed Domino: inde patet quid malum meriti, quod hic intelligitur per quod bonum similiter, ac per malum non culpæ, de quo prius. At vero, si homo cum ad adultam ætatem pervenit, confirmat id cogitatione, & sibi prorsus persuadet, quod mereatur per bonum, quod facit, salutem, hoc malum radicitus hæret, & non emendari potest, vindicant enim sibi id quod Domini est, & sic non recipiunt bonum quod continue influit a Domino, sed illico, cum influit, derivant id in se, & in suum proprium, proinde id conspurcant: hæc mala sunt, quæ in proprio sensu significantur per furta, videatur n: 2609.

4175. Fui, in die comedit me æstus, & frigus in nocte, & expulsus somnus meus ab oculis meis, quod significet tentationes, constat a significatione æstus & frigoris, quod sit id quod amoris nimium est, & quod ejus nihil est, ita duo extrema; dies significat statum fidei seu veri, qui tunc in summo, & nox statum nullius fidei seu veri, n: 221. 935. 936; & a significatione somni expulsi ab oculis, quod sit continue seu absque requie; quia talia sunt, quæ in tentationibus, ideo per illa verba hic tentationes in genere significantur. Quod æstus significet nimium amoris, est quia ignis & calor spiritualis est amor, & vicissim frigus spirituale est nullus amor; ipsa enim vita hominis non est nisi amor, nam absque amore homo prorsus nihil vitæ habet, imo, si reflectat homo, scire potest, quod omnis ignis & calor vitalis, qui in corpore, sit inde; at frigus non significat privationem omnis amoris, sed privationem amoris spiritualis & cœlestis, & privatio ejus est, quæ vocatur mors spiritualis; homo quando illo amore privatur, accenditur amore sui & mundi, hic amor est respective frigus, & quoque fit frigus, non solum apud hominem cum in corpore vivit, sed etiam cum in alteram vitam venit; cum in corpore vivit, si ei amor sui & mundi aufertur, frigescit ita, ut vix aliquid vitæ habeat, similiter si adigeretur ad cogitandum sancte de cœlestibus & Divinis; in altera vita, quando est inter infernales, in igne seu æstu cupiditatum est, ast si approximat ad cœlum, ignis ille & æstus vertitur in frigus, eo intensius quo propius accedit, cum aucto in simili gradu cruciatu: hoc frigus est quod in-

telligitur per ſtridorem dentium, qui illis qui inferno, Matth: VIII: 12. Cap: XIII: 42. 50. Cap: XXII: 13. Cap: XXIV: 51. Cap: XXV: 30. Luc: XIII: 28.

4176. His mihi viginti annis in domo tua ſervivi tibi, quod ſignificet proprium, conſtat a ſignificatione viginti, quod ſit bonum reliquiarum, de qua n: 2280, quod bonum cum prædicatur de Domino, eſt quod Sibi Ipſi acquiſivit, n: 1906, ita Ipſius proprium; & ex ſignificatione ſervire, quod ſit, cum prædicatur de Domino, propria potentia, de qua n: 3975. 3977.

4177. Quatuordecim annis in duabus filiabus tuis, quod ſignificet primam periodum, ut ſibi acquireret inde affectiones veri, conſtat a ſignificatione quatuordecim ſeu binarum ſeptimanarum, quod ſint prima periodus; ſeptimanæ enim in Verbo non aliud ſignificant quam integram periodum, magnam vel parvam, videatur n: 2044. 3845; binæ ſeptimanæ cum ſicut una nominantur, ſimiliter, numerus enim duplicatus & in ſe multiplicatus non tollit ſignificationem; inde patet quid hic quatuordecim ſeu binæ ſeptimanæ; & a ſignificatione binarum filiarum, hic Rachelis & Leæ, quod ſint affectiones veri, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819; & præterea quod filiæ ſint affectiones, n: 2362.

4178. Et ſex annis in grege tuo, quod ſignificet ut dein bonum, conſtat a ſignificatione ſex, quod ſit pugna & labor, de qua n: 720. 737. 900, hic reliquum pugnæ & laboris, ita dein; & ex ſignificatione gregis, quod ſit bonum, de qua n: 343. 2566. 3518.

4179. Et mutaviſti mercedem meam decem modis, quod ſignificet ſtatum ejus ad ſe, cum ſibi applicaret bona illa, conſtat a ſignificatione mercedis, cum prædicatur de Domino, quod ſit a Semet, de qua n: 3996. 3999, ita cum Sibi applicaret bona; & ex ſignificatione mutare illam, quod ſit ſtatus iſtius boni quod per Labanem ſignificatur, ad ſe; decem modi quod ſint plurima mutatio, n: 4077.

4180. Niſi Deus patris mei, Deus Abrahami, & pavor Jiſchaki, fuiſſet mihi, quod ſignificet niſi Divinum & Divinum Humanum, conſtat a ſignificatione Dei patris, cum prædicatur de Domino, quod ſit Divinum quoad Bonum, quod Pater ſit Divinum Bonum, & Filius Divinum Verum, videatur n: 2803. 3704, hic Divinum Bonum utriuſque Eſſentiæ; a ſignificatione Dei Abrahami, quod ſit Ipſum Divinum quod Divina Eſſentia vocatur, quod Abraham repræſentet Dominum quoad Ipſum Divinum, n: 2011. 3439; & ex ſignificatione pavoris Jiſchaki, quod ſit Divinum Humanum; Pavor dicitur, quia eſt Divinum Verum quod intelligitur, nam Divinum Verum ſecum habet timorem, pavorem, & terrorem, apud illos qui non in bono ſunt, non autem Divinum Bonum, hoc nullum terret; ſimiliter in ſequentibus hujus Capitis "Juravit Jacob in Pavorem patris ſui Jiſchaki," Verſ: 53; Laban enim quia tunc ſeparatus a Jacobo, hoc eſt, Bonum medium ſeparatum a Bono Divino, in tali ſtatu fuit, ut malum inferre vellet, ſicut patet ab illis, quæ de Labane dicuntur; ideo, quia tunc talis, dicitur Pavor Jiſchaki: quod Pavor Jiſchaki ſignificet Deum Jiſchaki, cuivis conſtare poteſt, & quoque

quoque quod in illo ſtatu. Quod Jiſchakus repræſentet Divinum Humanum Domini, & quidem quoad Divinum Rationale, videatur n: 1893. 2066. 2072. 2083. 2630. 3012. 3194. 3210. 3074 pr. Cum hoc, quod Divinum Verum quod a Domino, ſecum pavorem habeat apud illos qui non in bono ſunt, non autem Divinum Bonum, ita ſe habet; Sanctum, quod a Domino, in ſe habet Divinum Bonum & Divinum Verum, hæc continue a Domino procedunt, inde Lux quæ eſt in cœlis, & inde lux quæ in mentibus humanis, conſequenter inde ſapientia & intelligentia, nam hæ luci illi inſunt; ſed lux illa ſeu ſapientia & intelligentia afficit omnes ſecundum receptionem; qui in malo ſunt, non recipiunt Divinum Bonum, nam in nullo amore & charitate ſunt, omne enim bonum eſt amoris & charitatis; ſed Divinum Verum recipi poteſt, etiam a malis, at modo ab Externo illorum homine non ab Interno: ſe habet hoc ſicut calor & lux, quæ a Sole, calor ſpiritualis eſt amor, ita bonum, lux autem ſpiritualis eſt fides, ita verum; cum calor a ſole recipitur, tunc arbores & flores vegetant, producunt folia, flores, fructus aut ſemina, hoc fit tempore veris & æſtatis, at cum calor a ſole non recipitur, ſed ſolum lux, tunc nihil vegetat, at omne vegetativum torpeſcit, ſicut fit tempore autumni & hyemis; ita quoque ſe habet cum calore ſpirituali & luce ſpirituali, quæ a Domino, ſi homo eſt inſtar veris ſeu æſtatis, tunc recipit bonum quod eſt amoris & charitatis, & producit fructus, at ſi homo eſt inſtar autumni & hyemis, tunc non recipit bonum amoris & charitatis, proinde non producit fructus, ſed uſque recipere poteſt lucem, hoc eſt, ſcire illa quæ fidei ſeu veri ſunt; lux hyemalis ſimile facit, nam ſiſtit ſimiliter colores & pulchritudines, & illas conſpicuas facit, ſed cum differentia, quod non penetret verſus interiora, quia non ibi calor, inde nulla vegetatio: cum itaque bonum non recipitur, ſed modo lux, tunc eſt ſicut in objectis calor non recipitur, modo formæ imago & formoſitas a luce, inde intus eſt frigus, & ubi frigus intus, ibi torpor omnium ibi, & quaſi corrugatio & horripilatio cum illuc lux ſe indit; hæc ſunt quæ in vivis faciunt timorem, pavorem & terrorem: per hanc comparationem aliquatenus comprehendi poteſt, quomodo ſe habet cum timore, pavore, & terrore, qui apud malos, quod nempe illa non ſint a Divino Bono, ſed a Divino Vero, & quod tunc ſint, quando non recipiunt Divinum Bonum, & tamen recipiunt Divinum Verum; tum quod Divinum Verum abſque Bono, non penetrare poſſit verſus interiora, ſed modo hæreat in extremis, hoc eſt, in Externo homine, ac ut plurimum in ejus ſenſuali; & quod inde appareat homo in externa forma quandoque pulcher, cum tamen in interna ſit fædus: inde quoque conſtare poteſt, qualis fides apud perplures ſit, quam dicunt ſalvare abſque bonis operibus, hoc eſt, abſque bene velle & bene agere. Quia a Divino Humano procedit Divinum Verum, non autem ab Ipſo Divino, ideo Divinum Humanum eſt, quod hic ſignificatur per Pavorem Jiſchaki, nam, ut dictum, Divinum Verum eſt, quod terret, non autem Divinum Bonum: quod a Divino Humano Domini procedat Divinum Verum, non autem ab Ipſo Divino, eſt arcanum hactenus non detectum; cum hoc ita ſe habet; antequam Dominus venit in mundum, tunc Ipſum Divinum

vinum influxit in universum Cœlum, & quia tunc Cœlum constabat quoad maximam partem a Cœlestibus, hoc est, ab illis qui in bono amoris fuerunt, per influxum illum, ex Omnipotentia Divina producebatur Lux, quæ in cœlis, & inde sapientia & intelligentia; at postquam humanum genus se removit a bono amoris & charitatis, tunc non amplius per Cœlum produci potuit lux illa, proinde non sapientia & intelligentia, quæ penetraret usque ad genus humanum, quapropter ex necessitate ut salvaretur, Dominus in mundum venit, ac Humanum in Se Divinum fecit, ut Ipse quoad Divinum Humanum fieret Lux Divina, & sic universum cœlum & universum mundum illuminaret: fuerat Ipsa Lux ab æterno, nam ab Ipso Divino per Cœlum illa Lux; ac Ipsum Divinum erat quod suscepit Humanum, & Hoc Divinum fecit, & cum Hoc Divinum factum est, tunc ab Illo non modo illuminare potuit ipsum cœlum cœleste, sed etiam cœlum spirituale, & quoque genus humanum, quod recepit & recipit Divinum Verum in bono, hoc est, in amore in Ipsum & in charitate erga proximum, ut patet apud Johannem "Quotquot receperunt, dedit illis potestatem, ut filii Dei essent, credentibus in Nomen Ipsius; qui non ex sanguinibus, neque e voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt," 1: 12. Ex his, quæ nunc dicta sunt, constare potest, quid per hæc apud Johannem significantur "In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: hoc erat in principio apud Deum: omnia per Ipsum facta sunt, & sine Ipso factum est nihil quod factum est: In Ipso vita erat, & vita erat Lux hominum: erat Lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum," 1: 1. 2. 3. 4. 9. seq: Verbum ibi significat Divinum Verum: quod autem Dominus quoad utramque Essentiam sit Divinum Bonum, at quod ab Ipso procedat Divinum Verum, videatur n: 3704; Divinum enim Bonum non recipi potest ab homine, ne quidem ab Angelo, sed solum a Divino Humano Domini, quod intelligitur per hæc Verba apud Johannem "Deum nemo vidit unquam, Unigenitus Filius, Qui in sinu Patris est, Ille exposuit," 1: 18; sed recipi potest Divinum Verum, at quale dari potest apud hominem qui recipit; in quo vero habitare potest Divinum Bonum, cum differentia secundum receptionem. Talia arcana sunt, quæ obveniunt Angelis, cum ab homine leguntur hæc verba "Nisi Deus patris mei, Deus Abrahami, & Pavor Jischaki, fuisset mihi;" inde patet, quantum cœleste inest Verbo, & singulis Verbi, tametsi nihil ejus apparet in sensu literæ; & inde quoque patet, qualis sapientia Angelica est præ sapientia humana; & quod Angeli in arcanissimis sint, cum homo ne quidem scit, quod aliquod arcanum insit: sed hæc, quæ memorata sunt, modo paucula sunt, in his enim arcanis Angeli vident & percipiunt innumerabilia, imo respective indefinita, quæ nusquam possunt edici, quia loquela humana non est adæquata illis exprimendis, nec mens humana capax recipiendi.

4181. Quod nunc vacuum misisses me, quod significet quod sibi omnia vindicavisset, constat a significatione vacuum mittere, quod sit omnia illi auferre, ita omnia sibi vindicare.

4182. Miseriam meam, & fatigationem volarum mearum vidit Deus, & dijudicavit nocte præterita, quod significet quod omnia ab Ipso propria potentia, constat a significatione miseriæ & fatigationis volarum hic, quod sint tentationes; & quia Dominus per tentationes & victorias univit Divinum Humano, & Hoc quoque Divinum fecit, & id ex propria potentia, ideo per eadem hæc verba, hæc significantur; quod Dominus per tentationes & victorias univerit Divinum Humano, & Hoc Divinum fecerit ex propria potentia, videatur n: 1616. 1737. 1813. 1921. 2776. 3318 f: vola seu manus, quod sint potentia, n: 878. 3387, proinde volæ meæ aut manus meæ, propria potentia: vidit Deus, & dijudicavit, significat Divinum Domini, quod nempe Divinum quod in Ipso, & quod Ipsius, id fecerit.

4183. Vers: 43. *Et respondit Laban, & dixit ad Jacobum, filiæ filiæ meæ, & filii filii mei, & grex grex meus, & omne quod tu videns, mihi hoc; & filiabus meis quid faciam illis hodie, aut filiis illarum, quos pepererunt.* Respondit Laban & dixit ad Jacobum, significat perceptionis statum obscurum: filiæ filiæ meæ, & filii filii mei, & grex grex meus, significat quod omnes affectiones veri, omnia vera & bona essent ejus & omne quod tu videns, mihi hoc, significat omne perceptivum & intellectuale: & filiabus meis, quid faciam illis hodie, aut filiis illarum quos pepererunt, significat quod illa vindicare sibi non ausus sit.

4184. Respondit Laban & dixit ad Jacobum, quod significet perceptionis statum obscurum, constat a significatione respondere & dicere, quod sit perceptio; quod dicere in historicis Verbi sit percipere, videatur n: 1898. 1919. 2080. 2862. 3509. 3395; quod perceptionis status obscurus sit, constat ab illis quæ Laban hic dicit, quod nempe filiæ, filii, & grex essent illius, cum tamen non illius essent; & in sensu interno, quod bonum medium omnia bona vera sibi vindicaret; de his quæ dicuntur a Labane; videantur quæ prius n: 3974. 4113.

4185. Filiæ filiæ meæ, & filii filii mei, & grex grex meus, quod significet quod omnes affectiones veri, omnia vera & bona, ejus essent, constat a significatione filiarum hic Rachelis & Leæ, quod sint affectiones veri, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819; ex significatione filiorum, quod sint vera; de qua n: 489. 491. 533. 1147. 3373; & ex significatione gregis, quod sint bona, de qua n: 343. 1565. 2566; quod sibi illa vindicaret, sicut ejus essent, patet, nam dixit, filiæ filiæ meæ, & filii filii mei, & grex grex meus.

4186. Et omne quod tu videns, mihi hoc, quod significet omne perceptivum & intellectuale, constat a significatione videre; quod sit percipere & intelligere, de qua n: 2150. 3863, ita quod omne perceptivum & intellectuale veri & boni ejus esset. Hæc quomodo se habent, prius dictum est, & illustratum per illa quæ in altera vita fiunt, quod nempe spiritus, cumprimis mediæ sortis, cum sunt in societate quadam angelica, tunc non aliter sciant, quam quod affectiones boni & veri, quæ a societate influunt, sint illorum talis enim est communicatio affectionum & cogitationum in altera vita, &

quantum cum illa societate conjuncti sunt, quod tantum id putent; iidem, cum separantur inde, indignantur, & cum in statum indignationis, etiam in statum obscurum veniunt, de qua supra n: 4184, in quo statu, quia non perceptionem interiorem habent, vindicant sibi bona & vera, quæ societatis angelicæ sunt, & per communicationem, de qua dictum, habuerunt; hic status est, qui in hoc Versu describitur: præterea per multam experientiam mihi scire datum est, quomodoaffectiones boni & veri communicantur aliis; spiritus illius fortis aliquoties apud me fuerunt, & cum per affectionis quid conjuncti essent tunc non aliter sciverunt, quam quod mea illorum essent: & informatus, quod simile fiat apud omnes homines; quilibet enim homo apud se habet spiritus, qui ut primum veniunt ad hominem, ac intrant in ejus affectionem, non aliter norunt, quam quod omnia, quæ hominis sunt, nempe omnia affectionis & cogitationis ejus, sint illorum; ita conjunguntur homini spiritus, per quos homo a Domino regitur, n: 2488; de quibus ab ipsa experientia in sequentibus, ad finem Capitum, dicetur.

4187. Et filiabus meis quid faciam illis hodie, aut filiis illarum quos pepererunt, quod significet quod illa vindicare sibi non ausus sit, constat ex significatione filiarum, quod sint affectiones veri, & filiorum quod sint vera, de quibus mox supra n: 4185; quod illa sibi vindicare non ausus sit, significatur per quid faciam illis hodie, & patet ex illis quæ præcedunt, quod nempe Deus dixerit ad illum in somnio "Cave tibi ne forte loquaris cum Jacobo a bono usque ad malum" Vers: 24.

4188. Vers: 44. 45. 46. *Et nunc ito, pangamus fædus ego & tu, & sit in testem inter me & inter te. Et accepit Jacob lapidem, & erexit illum in statuam. Et dixit Jacob fratribus suis, colligite lapides, & acceperunt lapides, & fecerunt acervum, & comederunt ibi super acervo.* Nunc ito, pangamus fædus ego & tu, & sit in testem inter me & inter te, significat conjunctionem Divini Naturalis cum bonis operum; in quibus illi qui a latere, seu gentes: & accepit Jacob lapidem, & erexit illum in statuam, significat verum tale & inde cultum: & dixit Jacob fratribus suis, significat illos qui in bono operum: colligite lapides, & acceperunt lapides, & fecerunt acervum, significat vera ex bono: & comederunt ibi super acervo, significat appropriationem ex bono Divino.

4189. Nunc ito, pangamus fædus ego & tu, quod significet conjunctionem Divini Naturalis cum bonis operum, in quibus illi qui a latere seu gentes; constat ex significatione fæderis, quod sit conjunctio, de qua n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021; ex repræsentatione Labanis hic, qui est ego, quod sint bona operum, de qua sequitur; & ex repræsentatione Jacobi, qui hic est tu, quod sit Divinum Naturale. Quod per Labanem hic significentur bona operum, in quibus illi qui a latere, seu gentes, est causa, quia nunc separatus Laban a Jacobo, hoc est, bonum medium a bono Divino Naturalis, non amplius repræsentare potest bonum medium; sed quia servivit pro medio, ideo repræsentat aliquod bonum, & quidem bonum a latere, seu bonum collaterale; quod Laban antequam Jacobo ita conjunctus esset,

esset, repræsentaverit bonum collaterale, videatur n: 3612. 3665. 3778, proinde bonum a latere; at quale id bonum sit, in sequentibus dicetur: cum Labane similiter se habet, ac cum Lotho & Jischmaele; Lothus quamdiu fuit cum Abrahamo, repræsentavit Dominum quoad sensualem externum hominem, n: 1428. 1434. 1547. 1597. 1598. 1698; at cum separatus est ab Abrahamo, repræsentavit illos qui in externo cultu, sed usque in charitate, n: 2317. 2324. 2371. 2399, tum plures status Ecclesiæ successive, n: 2422, 2459. Jischmael pariter, quamdiu is fuit cum Abrahamo, repræsentavit primum Rationale Domini, n: 1893. 1949. 1950. 1951; at dein cum separatus est, repræsentavit spirituales, n: 2078. 2691. 2699. 3263. 3268: ita quoque se habet cum Labane; causa est, quia, tametsi separatio facta, usque remanet conjunctio, sed non illa quæ prius; inde est, quod Laban hic, & in nunc sequentibus, repræsentet bona operum, qualia sunt apud illos qui a latere sunt, hoc est, apud gentes; a latere dicuntur gentes seu in bono collaterali, quia extra Ecclesiam sunt; qui intra Ecclesiam in bono & vero sunt, non in linea collaterali sunt, sed in linea directa, nam illis Verbum est, & per Verbum communicatio directa cum cœlo, & per cœlum cum Domino, non autem gentibus nam hæ Verbum non habent, nec norunt Dominum; inde est quod dicuntur a latere; sed intelliguntur gentes, quæ in bonis operum, hoc est, quæ in externis, in quibus intus est bonum charitatis; hæc sunt quæ vocantur bona operum, non autem bona opera, nam bona opera dari possunt absque bonis intus, non autem bona operum.

4190. Et accepit Jacob lapidem, & erexit illum in statuam, quod significet verum tale, & inde cultum, constat ex significatione lapidis, quod sit verum, de qua n: 643, 1298. 3720; & ex significatione statuæ, quod sit cultus inde seu ex vero, de qua n: 3727; inde patet, quod per illa verba significetur verum tale, & inde cultus; verum tale dicitur, quale nempe apud gentes; gentes enim, tametsi non sciunt de Verbo, proinde de Domino, usque habent externa vera qualia Christiani; sicut quod sancte colendum Numen, quod festa observanda, quod honorandi parentes, quod non furandum, quod non adulterandum, quod non occidendum, & quoque quod non concupiscenda alterius, ita qualia vera sunt decalogi, quæ etiam pro normis sunt intra Ecclesiam; qui inter illos sapiunt, eadem non modo observant in externa forma, sed etiam in interna, cogitant enim quod talia non solum sint contra religiosum illorum, sed etiam contra bonum commune ita contra debitum internum quod homini, proinde contra charitatem, tametsi non ita sciunt quid fides; in obscuro illis & quoddam conscientiæ, contra quod facere non volunt, imo quidam non possunt; inde constare potest, quod Dominus illorum interiora, quæ in obscuro sunt, regat, & sic quod facultatem illis impertiatur recipiendi vera interiora, quæ etiam recipiunt in altera vita, videantur quæ de gentibus n: 2589 ad 2604, ostensa sunt. Aliquoties cum Christianis in altera vita loqui datum de statu & sorte gentium extra Ecclesiam, quod facilius illi recipiant vera & bona fidei, quam Christiani, qui non secundum præcepta Domini vixerunt; & quod Christiani crudeliter de illis cogitent, quod nempe omnes, qui extra Ecclesiam sunt, damnati sint, & hoc ex recepto ca-

 none,

none, quod extra Dominum nulla salus; & quod hoc verum sit, sed quod Gentes, quæ in charitate mutua vixerunt, ac justum & æquum ex quadam conscientia egerunt, facilius in altera vita recipiant fidem, & agnoscant Dominum, quam qui intra Ecclesiam, & non in tali charitate vixerunt; tum quod Christiani in falso sint, quod credant, quod illis solis cœlum quia Librum Verbi habent, scriptum in charta non autem in cordibus, & quod sciant Dominum, & Ipsum non Divinum credant quoad Humanum, imo nec agnoscant quam sicut communem hominem quoad alteram Ipsius Essentiam, quam Humanam naturam vocant; ac ideo, cum sibi & suis cogitationibus relicti sunt, ne quidem Ipsum adorant; & sic quod illi sint qui extra Dominum, quibus non salus.

4191. Et dixit Jacob fratribus suis, quod significet illos, qui in bono operum, constat ex repræsentatione Jacobi, quod sit Divinum Naturale Domini, de qua prius; & ex significatione fratrum, quod sint bona, de qua n: 3815. 4121, hic illi qui in bonis operum, qui quod Gentes sint supra n: 4189, ostensum; omnes enim, qui in bono sunt, cum Divino Domini conjuncti sunt, & propter conjunctionem a Domino vocantur fratres, ut apud Marcum "Jesus circumspiciens circumcirca, qui circum Ipsum sedebant, dixit, ecce mater mea, *& fratres mei*; quisquis namque fecerit voluntatem Dei, hic *frater meus*, & soror mea, & mater mea" III: 31: omnis conjunctio est per amorem & charitatem, quod unicuivis constare potest, nam conjunctio spiritualis non aliud est quam amor & charitas; quod amor in Dominum sit conjunctio cum Ipso, patet; & quod charitas erga proximum pariter, constat a Domini verbis apud Matthæum "In quantum fecistis uni ex his fratribus meis minimis, Mihi fecistis" XXV. 40; hic de operibus charitatis agitur.

4192. Colligite lapides, & acceperunt lapides, & fecerunt acervum, quod significet vera ex bono, constat ex significatione lapidum, quod sint vera, de qua mox supra n: 4190; & ex significatione acervi, quod sit bonum; quod acervus significet bonum, est inde, quia olim, antequam struebant altaria, fecerunt acervos, & super illis comederunt, in testem quod conjungerentur amore; sed postea, cum repræsentativa antiquorum sancta haberentur, pro acervis ædificabant altaria, & quoque & lapidibus sed ordinatius dispositis, Jos: XXII: 28. 34. inde simile significatur per acervum, quod per altare, nempe bonum amoris, & per lapides ibi vera fidei.

4193. Et comederunt ibi super acervo, quod significet appropriationem ex bono Divino, constat ex significatione comedere, quod sit communicatio, conjunctio, &, appropriatio, de qua n: 2187. 2343. 3168. 3513 f. 3596. 3832; & ex significatione acervi quod sit bonum, de qua mox supra n: 4192, hic bonum Divinum.

4194. Vers: 47. 48. 49. 50. *Et vocavit illum Laban Jegar Sahadutha; & Jacob vocavit illum Galeed. Et dixit Laban, acervus hic testis inter me & inter te hodie, propterea vocavit nomen illius Galeed. Et Mizpah, quia dixit, spectet Jehovah inter me & inter te, quia latebimus vir a socio suo. Si affligas filias meas, & si accipias fæminas super filias meas, nullus vir nobiscum, vide, Deus testis inter me & inter te.* Vocavit illum Laban Segar Sahadutha, significat quale

quale ejus a parte boni per Labanem repræsentati: & Jacob vocavit illum Galeed, significat quale a parte boni Divini Naturalis: & dixit Laban, acervus hic testis inter me & inter te hodie, propterea vocavit nomen illius Galeed, significat quod ita erit in æternum, inde quale ejus intrum: & Mizpah, quia dixit, spectet Jehovah inter me & inter te, quod significet præsentiam Divini Naturalis Domini: quia latebimus vir a socio suo, significat separationem respective ad illa quæ sunt Ecclesiæ: si affligas filias meas, & accipias fæminas supra filias meas, nullus vir nobiscum, significat affectiones veri quod mansuræ intra Ecclesiam: vide, Deus testis inter me & inter te, significat confirmationem.

4195. Vocavit illum Laban Segar Sahadutha, quod significet quale ejus a parte boni per Labanem repræsentati, constat a significatione vocare, & vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 2009. 2724. 3421; Segar Sahadutha, significat acervum testimonii in idiomate Syriæ, unde Laban. Acervi tales antiquitus fuerunt in signum, aut in testem, ac postmodum etiam in cultum; hic in signum & in testem, in signum quod ibi esset terminus, & testis quod ibi fædus pactum, & quod nullus eorum transiret illum ad malum faciendum alteri, ut quoque constat a Labanis verbis "Testis acervus hic, & testis statua, si ego non transibo ad te acervum hunc, & si tu non transibis ad me acervum hunc, & statuam hanc ad malum," Vers: 52; inde patet, quid Segar Sahadutha, seu acervus testimonii, involvit; sed in sensu interno significat quale boni ex veris a parte Labanis, hoc est, a parte illorum qui in bonis operum sunt, hoc est, a parte gentium.

4196. Et Jacob vocavit illum Galeed, quod significet quale a parte boni Divini Naturalis, constat a repræsentatione Jacobi, quod sit Divinum Naturale Domini, de qua sæpius prius; Galeed significat acervum & testem, seu acervum testem, in idiomate Hebræo seu Canaanis, unde Jacob; quid acervus testis in sensu interno, nunc sequitur.

4197. Et dixit Laban, acervus hic testis inter me & inter te hodie, propterea vocavit nomen illius Galeed, quod significet quod ita erit in æternum, inde quale ejus iterum, constat a significatione acervi, quod sit bonum, de qua supra n: 4192; & a significatione testis, quod sit confirmatio boni per verum, de qua sequitur; ex significatione hodie, quod sit æternum, de qua n: 2838. 3998; & a significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 2009. 2724. 3421; ipsum quale continetur in nomine Galeed; nam antiquitus nomina imposita quale continebant, n: 340. 1946. 2643. 3422; inde patet, quid per, dixit Laban, acervus hic testis inter me & inter te hodie, propterea vocavit nomen illius Galeed, significatur, quod nempe testificatio conjunctionis boni hic per Labanem significati cum Bono Divino Naturalis Domini, proinde conjunctio Domini per bonum cum gentibus, nam hoc bonum est, quod per Labanem nunc repræsentatur, n: 4189; vera illius boni sunt quæ testificant de conjunctione; at bonum illorum, quamdiu vivunt in mundo, est a latere, quia non habent vera Divina; sed usque illi, qui in bono illo, hoc est, in mutua charitate vivunt, tametsi illis non

vera Divina directa ex fonte Divino, hoc est, ex Verbo, usque bonum non habent clausum, sed tale ut aperiri possit, quod etiam aperitur in altera vita, cum instruuntur ibi in veris fidei, & de Domino; aliter apud Christianos, qui horum sunt in mutua charitate, & magis qui in amore in Dominum, illi, cum vivunt in mundo, in bono directo sunt, quia in veris Divinis, quapropter intrant in cœlùm absque tali instructione, si non in veris illorum falsa fuerint, quæ prius discutienda; at Christiani, qui non in charitate vixerunt, illi clauserunt sibi cœlum, & perplures adeo, ut aperiri nequeat; nam sciunt vera & negant, & quoque obfirmant se contra illa, si non ore, usque corde. Quod Laban vocaverit acervum suo idiomate primum Segar Sahadutha, & dein idiomate Canaanis Galeed, cum tamen utrumque pæne similis significationis est, est applicationis causa, ac inde conjunctionis; idiomate Canaanis loqui, seu labio Canaanis, est applicare se ad Divinum, per Canaanem enim significatur Regnum Domini, ac in supremo sensu Dominus, n: 1607. 3038. 3705, ut patet apud Esaiam "In die illo erunt quinque urbes in terra Ægypti *loquentes labiis Canaanis*, & jurantes Jehovæ Zebaoth; in die illo erit altare Jehovæ in medio terræ Ægypti, & statua apud terminum ejus Jehovæ, & erit *in signum* & *in testem* Jehovæ Zebaoth in terra Ægypti," XIX: 18. 19. 20. Quod Testis sit confirmatio boni per verum, & veri a bono; & quod inde Testimonium sit bonum a quo verum, & verum quod ex bono, constare potest a Verbo alibi; quod Testis sit confirmatio boni per verum, & veri a bono, ab his locis; apud Jehoschuam "Dixit Jehoschua ad populum, *Testes vos in vos*, quod vos elegeritis Jehovam ad serviendum Ipsi, & dixerunt *Testes*; & nunc removete Deos alienigenæ, qui in medio vestri, & inclinate cor vestrum ad Jehovam Deum Israelis & dixerunt populus ad Jehoschuam, Jehovæ Deo nostro serviemus, & voci Ipsius obediemus. Et excidit Jehoschua fædus cum populo in die hoc, & posuit illi statutum & judicium in Schechemo, & scripsit Jehoschua verba illa in libro legis Dei, & accepit *lapidem* magnum, & erexit illum ibi sub quercu, quæ in sanctuario Jehovæ; & dixit Jehoschua ad omnem populum, *ecce lapis hic erit nobis in testem*, quia ille audivit omnia dicta Jehovæ, quæ loquutus est cum nobis, & *erit vobis in testem*, ne abnegetis Deum vestrum," XXIV: 22. 23. 24. 25. 26. 27; quod testis ibi sit confirmatio, patet, & quidem confirmatio fæderis, proinde conjunctionis, nam fædus significat conjunctionem n: 665. 666. 1023. 1038. 1864. 1996. 2003. 2021, & quia conjunctio cum Jehovah seu Domino non datur quam per bonum, nec datur bonum quod conjungit, quam quod quale suum habet a vero, inde sequitur quod testis sit confirmatio boni per verum; bonum ibi est conjunctio cum Jehovah seu Domino per quod eligerent Ipsum ad serviendum Ipsi, verum per quod confirmatio erat lapis, quod lapis sit verum, videatur n: 643. 1298. 3720, in supremo sensu Lapis est Ipse Dominus, quia ab Ipso omne Verum, quapropter etiam vocatur Lapis Israelis, Genes: XLIX: 24, & quoque dicitur, ecce Lapis hic erit nobis in testem, quia ille audivit omnia dicta Jehovæ quæ loquutus est cum nobis. Apud Johannem "*Dabo duobus Testibus meis*, ut prophetent dies 1260, induti saccis; hi sunt duæ Oleæ, & duo candelabra, quæ coram Deo terræ stantia;

&

& si quis eos voluerit damno afficere, ignis exibit ex ore eorum, & comedet hostes eorum: hi habent potestatem claudendi cœlum: cum vero absolverint *Testimonium* suum, bestia, quæ ascendit ex abysso, faciet bellum cum illis, & vincet illos, & occidet illos; post vero tres dies & dimidium, spiritus vitæ a Deo intravit in illos, ut constiterint super pedes suos," Apoc: xi: 3. 4. 5. 6. 7. 11; quod duo testes hic sint bonum & verum, hoc est, bonum in quo verum, & verum quod ex bono, utrumque confirmatum in cordibus, patet ex eo quod dicatur, quod duo testes sint duæ oleæ & duo candelabra, quod olea sit tale bonum, videatur n: 886, duæ oleæ pro bono cœlesti & pro bono spirituali, bonum cœleste est amoris in Dominum, & bonum spirituale est charitatis erga proximum; candelabra sunt illorum bonorum vera, quod constabit, ubi, ex Divina Domini Misericordia, de candelabris agendum; quod illis, nempe bonis & veris, potestas sit claudere cœlum & aperire cœlum, videatur Præfatio ad Cap: xxii: Genes: quod bestia ex abysso seu inferno, occidet illos, significat vastationem boni & veri intra Ecclesiam; & quod spiritus vitæ a Deo intravit in illos, ut constiterint super pedes suos, significat novam Ecclesiam. Quod sicut acervi antiquitus ponebantur in testes, postmodum altaria, constat apud Jehoschuam "Dixerunt Rubenitæ & Gadditæ, videte figuram Altaris Jehovæ, quod fecerunt patres nostri, non pro holocosto, & non pro sacrificio, sed *Testis illud inter nos & inter vos:* & vocarunt filii Rubenis & filii Gadis, *Altare*, quod *Testis illud inter nos*, quod Jehovah Deus," xxii: 28. 34; Altare est bonum amoris, & in supremo sensu Ipse Dominus, n: 921. 2777. 2811; testis pro confirmatione, in sensu interno, boni per verum. Quia per Testem significatur confirmatio boni per verum, ac veri a bono, ideo per testem in supremo sensu significatur Dominus, quia Ipse est Divinum Verum confirmans, ut apud Esaiam "Pangam vobis fædus æternitatis, misericordias Davidis veras, en *Testem populis dedi illum*, principem & præcipientem populis," lv: 4; apud Johannem "Et a Jesu Christo, qui est *Testis fidelis*, primogenitus ex mortuis, & princeps regum terræ," Apoc: i: 5: apud Eundem "Hæc dicit *Testis fidelis & verus*, principium creaturæ Dei," Apoc: iii: 14. Quod mandatum sit in Ecclesia Repræsentativa, quod omne verum stabit super ore duorum aut trium testium, non super unius, Num: xxxv: 30. Deut: xvii: 6. 7. Cap: xix: 15. Matth: xviii: 16, fundatur in Lege Divina, quod unum verum non confirmet bonum, sed plura vera, unum enim verum absque nexu cum aliis non est confirmans, sed cum plura sunt, nam ex uno potest videri alterum, unum non parit aliquam formam, ita non aliquid quale, sed plura in serie connexa; sicut enim unus tonus non parit aliquem concentum, minus harmoniam, ita nec unum verum; hæc sunt, super quibus fundatur illa lex, tametsi in externa forma apparet fundata in statu civili, sed unum non est contra alterum; sicut præcepta Decalogi, de quibus n: 2609. Quod *Testimonium* sit bonum a quo verum, & verum quod ex bono, sequitur inde, & quoque constat ex eo, quod decem præcepta decalogi super tabulis lapideis scripta dicantur una voce Testimonium, ut apud Mosen "Jehovah dedit Mosi, cum absolvisset loqui cum eo

in

in monte Sinai, *duas tabulas Testimonii*, tabulas lapidis, scriptas digito Dei," Exod: XXXI: 18. Apud Eundem "Descendit Moses e monte, & *duæ tabulæ Testimonii* in manu ejus, tabulæ scriptæ a duobus lateribus ejus," XXXII: 15. Et quia tabulæ illæ in Arca positæ sunt, arca dicitur Arca Testimonii, de quo apud Mosen "Jehovah ad Mosen, *dabis in Arcam Testimonium*, quod dabo tibi," Exod: XXV: 16. 21: Moses accepit & *dedit Testimonium in Arcam*" Exod: XL: 20: apud Eundem "Conveniam tibi, & loquar tecum desuper Propitiatorio ab inter duos cherubos, qui *super arca Testimonii*," Exod: XXV: 22: apud Eundem "Tegit nubes suffimenti Propitiatorium, quod *super Testimonio*," Levit: XVI: 13: apud Eundem "Baculi duodecim Tribuum relicti sunt in Tentorio conventus, *coram Testimonio*," Num: XVII: 19; quod inde arca quoque dicta sit arca testimonii, præter in loco citato Exod: XXV: 22, videatur etiam Exod: XXXI: 7. Apoc: XV: 5; præcepta decalogi ideo Testimonium dicta sunt, quia erant fæderis, ita conjunctionis inter Dominum & inter hominem, quæ conjunctio non existere potest, nisi homo illa præcepta custodiat non solum in externa forma, sed etiam in interna, quid interna forma illorum præceptorum, videatur n: 2609, quapropter est bonum confirmatum per verum, & verum derivatum a bono, quod per Testimonium significatur; quia ita est, etiam Tabulæ dictæ sunt Tabulæ fæderis, & arca arca fæderis: inde nunc patet, quid per Testimonium in genuino sensu significatur in Vebo, ut Deut: IV: 45. Cap: VI: 17. 20. Esai: VIII: 16. II Reg: XVII: 15. Psalm: XIX: 8. Psalm: XXV: 10. Ps: LXXVIII: 5. 6. Ps: XCIII: 5. Ps: CXIX: 1. 2. 23. 24. 59. 79. 88. 138. 167. Ps: CXXII: 3. 4. Apoc: VI: 9. Cap: XII: 17. Cap: XIX: 10.

4198. Et Mizpah, quia dixit, spectet Jehovah inter me & inter te, quod significet præsentiam Divini Naturalis Domini, nempe in bono, quod nunc per Labanem repræsentatur, constat a significatione spectare seu Speculari, quod sit præsentia, qui enim spectat alterum, aut ex alto speculo videt illum, is præsens est apud illum visu; præterea videre, cum prædicatur de Domino, est Prævidentia & Providentia, n: 2837. 2839. 3686. 3854. 3863, ita quoque præsentia, sed per Prævidentiam & Providentiam. Quod præsentiam Domini attinet, est Dominus præsens apud unumquemvis, sed secundum receptionem; nam a Domino solo est vita unius cujusvis; qui recipiunt præsentiam Ipsius in bono & vero, in vita intelligentiæ & sapientiæ sunt; at qui recipiunt præsentiam Ipsius non in bono & vero, sed in malo & falso, in vita insaniæ & stultitiæ sunt, at usque in facultate intelligendi & sapiendi; quod in hac usque sint, constare potest ex eo, quod in externa forma sciant mentiri & simulare bonum & verum, & per illam captare homines; quod nusquam foret, nisi in facultate fuissent. Præsentiæ quale significatur per Mizpah, hic quale apud illos qui in bonis operum, seu apud Gentes, quæ hic repræsentantur per Labanem; Nomen Mizpah enim in Lingua originali a spectare dictum est.

4199. Quia latebimus vir a socio suo, quod significet separationem respective ad illa quæ sunt Ecclesiæ, constat a significatione latere hic, quod sit separatio;

paratio; & a significatione viri a socio, quod sint illi qui intra Ecclesiam, & qui extra; illi dicuntur latere, quia separati sunt quoad bonum & verum, ita respective ad illa quæ sunt Ecclesiæ.

4200. Si affligas filias meas, & accipias fæminas supra filias meas, nullus vir nobiscum, quod significet affectiones veri quod mansuræ intra Ecclesiam, constat a significatione filiarum, hic Rachelis & Leæ, quod sint affectiones veri, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819; a significatione fæminarum, quod sint affectiones veri non genuini, ita quæ non sunt Ecclesiæ; affectiones enim veri faciunt Ecclesiam, ita accipere fæminas supra illas, significat quod non alias affectiones quam veri genuinæ; a significatione nullus vir nobiscum, quod sit cum latebit vir a socio, hoc est, cum separati, de qua mox supra n: 4199; inde patet quod per illa verba significetur, quod affectiones veri genuini mansuræ intra Ecclesiam, non conspurcandæ cum veris non genuinis.

4201. Vide Deus testis inter me & inter te, quod significet confirmationem, hic a Divino, constat a significatione testis, quod sit confirmatio, de qua mox supra n: 4196.

4202. Vers: 51. 52. 53. *Et dixit Laban Jacobo, ecce acervus hic, & ecce statua quam erexi inter me & inter te. Testis acervus hic, & testis statua, si ego non transibo ad te acervum hunc, & si tu non transibis ad me acervum hunc & statuam hanc, ad malum. Deus Abrahami, & Deus Nachoris judicent inter nos, Deus patris eorum: & juravit Jacob in pavorem patris sui Jischaki.* Dixit Laban Jacobo, ecce acervus hic, & ecce statua quam erexi inter me & inter te, significat conjunctionem: testis acervus hic, & testis statua, significat confirmationem: si ego non transibo ad te acervum hunc, & si tu non transibis ad me acervum hunc & statuam hanc ad malum, significat limitem quantum a bono influere possit: Deus Abrahami & Deus Nachoris judicent inter nos, significat Divinum in utrumque: Deus patris eorum, significat a Supremo Divino: & juravit Jacob in pavorem patris sui Jischaki, significat confirmationem a Divino Humano, quod Pavor dicitur in illo statu.

4203. Dixit Laban Jacobo, ecce acervus hic, & ecce statua quam erexi inter me & inter te, quod significet conjunctionem, constat ab illis quæ supra dicta sunt; erant enim acervus & statua in signum & in testem, quod fædus pactum, hoc est, quod amicitia, ita in sensu interno quod conjunctio.

4204. Testis acervus hic & testis statua, quod significet confirmationem, constat a significatione testis, quod sit confirmatio, nempe boni per verum quod est statua, & veri a bono quod est acervus, de qua supra n: 4197.

4205. Si ego non transibo ad te acervum hunc, & si tu non transibis ad me acervum hunc & statuam hanc, ad malum, quod significet limitem quantum a bono influere possit, constat a significatione transire hic, quod sit influere; a significatione acervi, quod sit bonum, de qua n: 4192; & a significatione statuæ, quod sit verum, de qua n: 3727. 3728. 4090; & quod utrumque tam acervus quam statua essent in signum aut in testem, ibid: hic in signum limitis; quia de conjunctione agitur, ex serie fluit, quod in sensu interno sit limes, quantum a bono influere possit. Quod conjunctio fiat per bonum,

bonum, & quod bonum influat secundum receptionem, supra dictum est; receptio autem boni non dari potest aliter quam secundum vera, nam vera sunt in quæ bonum influit, est enim bonum agens & verum recipiens, quapropter vera omnia sunt vasa recipientia, n: 4166; quia vera sunt in quæ bonum influit, sunt vera quæ limitant influxum boni; hoc intelligitur hic per limitem quantum a bono influere possit. Quomodo cum hoc se habet, paucis dicendum est; vera apud hominem, quæcunque & qualiacunque sunt, intrant in memoriam ejus per affectionem, hoc est, per jucundum quoddam quod est amoris; absque affectione seu absque jucundo quod est amoris, nihil potest intrare apud hominem, quia in illis est vita ejus; hæc quæ intrarunt, reproducuntur quando simile jucundum recurrit, una cum pluribus aliis quæ se associarunt seu conjunxerunt, tum quoque cum idem verum reproducitur a semet vel ab alio, tunc quoque affectio seu jucundum quod fuerat amoris cum intravit, pariter excitatur, nam conjuncta cohærent: inde constare potest, quomodo se habet cum affectione veri, verum quod intravit cum affectione boni, reproducitur cum affectio similis recurrit, & quoque affectio cum verum simile: inde etiam patet, quod nusquam aliquod verum cum genuina affectione possit implantari, ac interius radicari, nisi homo sit in bono, nam genuina affectio veri est ex bono, quod est amoris in Dominum, & charitatis erga proximum: bonum hoc influit a Domino, at non figitur quam in veris, nam in veris est hospitium boni, concordant enim; inde quoque patet, quod qualia sunt vera, talis sit receptio boni; vera apud Gentes, quæ in mutua charitate vixerunt, talia sunt, ut bonum a Domino influens etiam in illis hospitari possit, sed quamdiu in mundo vivunt, non ita prout apud Christianos, qui vera ex Verbo habent, & in charitate spirituali inde vivunt, videantur n: 2589 ad 2604.

4206. Deus Abrahami & Deus Nachoris judicent inter nos, quod significet Divinum in utrumque, nempe in bonum quod illis qui intra Ecclesiam, & in bonum quod illis qui extra Ecclesiam, constat a significatione Dei Abrahami, quod sit Divinum Domini spectans illos qui intra Ecclesiam; & ex significatione Dei Nachoris, quod sit Divinum Domini spectans illos qui extra Ecclesiam; inde patet, quod per illa significetur Divinum in utrumque. Quod Deus Abrahami sit Divinum Domini spectans illos qui intra Ecclesiam, est quia Abraham repræsentat Divinum Domini, consequenter id quod a Domino directe venit, n: 3245. 3778, inde illi qui intra Ecclesiam in specie intelliguntur per filios Abrahami, Joh: VIII: 39; & quod Deus Nachoris sit Divinum Domini spectans illos qui extra Ecclesiam, est quia Nachor repræsentat Ecclesiam gentium, & filii ejus illos ibi qui in fraternitate sunt, n: 2863. 2864. 3052. 3778. 2868; ideo quoque hic Laban, qui filius Nachoris, repræsentat bonum a latere, quale est gentibus a Domino. Quod tam varia Domini repræsententur, non est inde, quod varia in Domino sint, sed quod Divinum Ipsius varie ab hominibus recipiatur; se habet hoc sicut vita quæ apud hominem, hæc influit & agit in varia corporis organa sensoria & motoria, inque varia membra & viscera, ac ubivis varietatem sistit, aliter

enim

enim videt oculus, aliter audit auris, aliter sentit lingua, tum aliter se movet brachium & manus, & aliter lumbi & pedes, aliter agit pulmo & aliter cor, tum aliter hepar & aliter ventriculus, & sic porro, sed usque est una vita quæ omnia tam varie agit, non quod ipsa vita aliter agat, sed quia aliter recipitur, est enim forma cujusvis secundum quam determinatur actio.

4207. Deus patris eorum, quod significet a Supremo Divino, constat a significatione Dei patris, quod sit supremum Divinum, pater enim in Verbo, ubi dicitur, in sensu interno significat bonum, videatur n: 3703, & quod Pater Domini, seu cum Pater a Domino nominatur, sit Divinum Bonum quod in Ipso, n: 3704; Divinum Bonum est Supremum Divinum, Divinum autem Verbum est, quod a Divino Bono, & quoque Filius nominatur. præterea per patrem hic intelligitur Therachus, qui fuit pater utriusque, nempe Abrahami & Nachoris, qui quod repræsentet communem stirpem Ecclesiarum, videatur n: 3778, inde Abraham repræsentat in sensu respectivo genuinam Ecclesiam, & Nachor Ecclesiam gentium, ut mox supra n: 4206, dictum.

4208. Et juravit Jacob in pavorem patris sui Jischaki, quod significet confirmationem a Divino Humano, quod Pavor dicitur in illo statu, constat a significatione jurare, quod sit confirmatio, de qua n: 2842. 3375; & ex significatione pavoris Jischaki, quod sit Divinum Humanum Domini, de qua n: 4180; quod juramenta fierent per Divinum Humanum Domini, n: 2842. Quod hic dicatur, Deus Abrahami, Deus Nachoris, Deus patris eorum seu Therachi, & Pavor Jischaki patris Jacobi, est quia filii Therachi totidem agnoscerent deos, fuerunt enim idololatræ, n: 1353. 1356. 1992. 3667; & peculiare fuit in illa domo, quod unaquævis familia suum deum coleret, inde hic dicitur Deus Abrahami, Deus Nachoris, Deus patris eorum, & pavor Jischaki; familiæ tamen Abrahami injunctum fuit, ut agnoscerent Jehovam pro suo Deo; sed usque Ipsum non agnoscebant aliter quam sicut alium Deum, per quem se distinguerent a gentibus, ita quoad solum nomen; quapropter etiam toties desciverunt ad alios deos, ut constare potest ab historicis Verbi; causa fuit, quia solum in externis erant, quid interna prorsus non sciebant, nec scire volebant; ipsa ritualia Ecclesiæ eorum respective ad illos non fuerunt aliter quam idololatrica, quia separata erant ab internis, omne enim rituale Ecclesiæ separatum ab interno est idolatricum; at usque potuit genuinum Ecclesiæ per illos repræsentari, nam repræsentationes non spectant personam sed rem, n: 665. 1097 f. 1361. 3147. verum ut repræsentativa Ecclesia existeret, & sic aliqua communicatio Domini per cœlum cum homine, teneri debuerunt imprimis in eo, ut agnoscerent Jehovam, si non corde usque ore, repræsentativa enim apud illos non exibant ab internis sed ab externis, & sic se communicabant, aliter ac in Ecclesia genuina, in qua per interna fit communicatio; quapropter etiam cultus eorum Divinus nihil animas eorum affecit, hoc est, beatos fecit in altera vita, sed solum faustos in mundo: ut itaque in externis tenerentur, ideo tot miracula apud illos, quæ nusquam exstitissent, si in internis fuissent; & ideo toties cogebantur per

punitiones, per captivitates & per minas ad cultum, cum tamen nemo cogitur ad cultum internum a Domino, sed ille per liberum implantatur, n: 1937. 1947. 2174. 2875. 2876 ad 2881. 3145. 3146. 3158. 4031; principale externum erat, ut Jehovam confiterentur, nam Jehovah erat Dominus, qui in omnibus Ecclesiæ illius repræsentabatur; quod Jehovah esset Dominus, videatur n: 1343. 1736. 2921. 3035.

4209. *Et sacrificavit Jacob sacrificium in monte, & vocavit fratres suos ad comedendum panem, & comederunt panem, & pernoctaverunt in monte. Et mane surrexit Laban in matutino, & osculatus filios suos, & filias suas, & benedixit illis, & reversus Laban ad locum suum.* Sacrificavit Jacob sacrificium in monte, significat cultum ex bono amoris: & vocavit fratres suos ad comedendum panem, significat adpropriationem boni a Domini Divino Naturali: & comederunt panem, significat effectum: & pernoctaverunt in monte, significat tranquillitatem: & mane surrexit Laban in matutino, significat illustrationem illius boni a Divino Naturali Domini: & osculatus filios suos, & filias suas, significat agnitionem veritatum illarum & affectionum earundem: & benedixit illis, significat gaudium inde: & ivit & reversus Laban ad locum suum, significat finem repræsentationis per Labanem.

4210. Sacrificavit Jacob sacrificium in monte, quod significet cultum ex bono amoris, constat ex significatione sacrificii, quod sit cultus, de qua n: 922. 923. 2180; & ex significatione montis, quod sit bonum amoris, de qua n: 795. 796. 1430: sacrificium significat cultum, quia sacrificia & holocausta fuerunt principalia omnis cultus in Ecclesia repræsentativa postera seu Hebræa: in montibus etiam sacrificabant, ut quoque passim ex Verbo constat; quia montes ex altitudine significabant illa quæ alta essent, ut sunt illa quæ cœli, ac cœlestia vocantur, & inde in supremo sensu significabant Dominum, Quem Altissimum vocarunt; ex apparentia ita putarunt, nam quæ interiora sunt, apparent sicut altiora, prout cœlum apud hominem, hoc interius est in illo, at usque autumat homo, quod in alto sit; inde est, quod ubi altum in Verbo dicitur, in sensu interno significetur interius; in mundo non aliter sciri potest, quam quod cœlum sit in alto, tam ex eo, quod cœlum quoque dicatur illud aspectabile quod circum circa in alto est, quam quia homo in tempore & loco est, & sic cogitat ex ideis quæ inde, & quoque ex eo, quod pauci sciant quid interius, & adhuc pauciores quod ibi non locus nec tempus; inde est, quod secundum ideas cogitationis hominis loquutum sit in Verbo; si non secundum illas, sed secundum ideas angelicas, tunc homo nehilum percepisset, sed quisque mirabundus stetisset, quid illud, & num aliquid, & sic rejecisset sicut quoddam, in quo nihil intellectui simile foret.

4211. Et vocavit fratres suos ad comedendum panem, quod significet appropriationem boni a Domini Divino Naturali, constat a significatione fratrum, quod sint illi, qui nunc fædere, hoc est, amicitia conjuncti essent, & in sensu interno, qui in bono & vero, quod hi fratres dicantur, videatur n: 367. 2360. 3303. 3459. 3803. 3815. 4121. 4191; ex significatione comedere,

dere, quod ſit appropriatio, de qua n: 3168. 3513, f. 3832; quod commeſtiones & convivia apud Antiquos ſignificarent appropriationem & conjunctionem per amorem & charitatem, n: 3596; & a ſignificatione panis, quod ſit bonum amoris, de qua n: 276. 680. 1798. 3478. 3735, ac in ſupremo ſenſu Dominus, n: 2165. 2177. 3478. 3813: quia Panis in ſupremo ſenſu ſignificat Dominum, idcirco ſignificat omne ſanctum quod ab Ipſo, hoc eſt, omne bonum & verum, & quia non eſt aliud bonum, quod eſt bonum, quam quod eſt amoris & charitatis, ideo Panis ſignificat amorem & charitatem; ſacrificia olim nec aliud ſignificabant, quapropter illa una voce vocabantur panis, videatur n: 2165, & quoque ex carne ſacrificiorum comedebatur, ut repræſentaretur convivium cœleſte, hoc eſt, conjunctio per bonum quod amoris & charitatis: hoc nunc eſt, quod ſignificatur per Sacram Cænam, nam hæc ſucceſſit loco ſacrificiorum, & conviviorum ex ſanctificatis; eſtque hæc, nempe Sacra Cæna, externum Eccleſiæ, quod internum in ſe habet, & per internum conjungit hominem qui in amore & charitate eſt, cum cœlo, & per cœlum cum Domino; nam etiam in Sacra Cæna comedere ſignificat appropriationem, panis amorem cœleſtem, & vinum amorem ſpiritualem, & hoc uſque adeo, ut cum homo in ſancto eſt cum edit, in cœlo non aliud percipiatur. Quod dicatur appropriatio boni a Domini Divino Naturali, eſt quia agitur de bono Gentium, bonum enim gentium eſt quod nunc per Labanem repræſentatur, n: 4189; conjunctio hominis cum Domino, non eſt cum Ipſo Supremo Divino Ipſius, ſed cum Divino Humano Ipſius, nam homo de Supremo Divino Domini nullam prorſus ideam poteſt habere, ſed tranſcendit ita ejus ideam, ut prorſus pereat & nulla fiat, verum de Divino Humano Ipſius ideam habere poteſt; quiſque enim conjungitur per cogitationem & affectionem, de quo aliquam ideam habet, non autem de quo nullam habere poteſt; cum cogitatur de Humano Domini, tunc, ſi ſanctitas ineſt ideæ, cogitatur etiam de ſancto, quod a Domino implet cœlum, ita quoque de cœlo, nam cœlum in ſuo complexu refert unum hominem, & hoc a Domino, n: 684. 1276. 2996. 2998. 3624 ad 3649; inde eſt, quod conjunctio non dari queat cum Supremo Divino Domini, ſed cum Divino Humano Ipſius, & per Divinum Humanum cum Supremo Divino Ipſius; inde eſt quod dicatur apud Johannem, Quod Deum nemo vidit unquam, quam Unigenitus Filius" 1: 18, & quod non aditus detur ad Patrem, quam per Ipſum; tum quod Ille ſit Mediator; hoc manifeſte poteſt ſciri ex eo, quod omnes illi intra Eccleſiam, qui dicunt quod credant Supremum Ens, ac Dominum contemnunt, ſint qui nihil prorſus credunt, ne quidem quod Cœlum ſit, nec quod infernum, & qui naturam colant; & quoque ſi ab experientia inſtrui velint, conſtabit quod mali imo peſſimi idem dicant. Sed homo de Humano Domini cogitat varie, unus homo aliter quam alter, & unus ſanctius quam alter; qui intra Eccleſiam ſunt, poſſunt cogitare quod Humanum Ipſius Divinum ſit, & quoque quod unus ſit cum Patre, ſicut Ipſe dicit, quod Pater in Ipſo, & Ipſe in Patre; at qui extra Eccleſiam, hoc non poſſunt, tam quia non ſciunt aliquid de Domino, quam quia de Divino non aliunde ideam habent,

quam ex imaginibus, quas oculis vident, & ex idolis quæ possunt tangere; sed usque conjungit se Dominus cum illis per bonum charitatis & obedientiæ illorum in crassa illorum idea; inde est, quod hic dicatur, quod illis appropriatio boni sit a Domini Divino Naturali; se enim habet conjunctio Domini cum homine secundum statum cogitationis & inde affectionis ejus; qui in sanctissima idea de Domino sunt, & simul in cognitionibus & affectionibus boni & veri, quales possunt esse illi qui intra Ecclesiam, conjuncti sunt cum Domino quoad Divinum Rationale Ipsius; at qui non in tali sanctitate sunt, nec in tali idea interiore & affectione, & tamen in bono charitatis, conjuncti sunt cum Domino quoad Divinum Naturale Ipsius; qui adhuc crassiorem sanctitatem habent, illi conjunguntur Domino quoad Divinum Sensuale Ipsius; hæc conjunctio est quæ repræsentatur per serpentem æneum, quod a morsu serpentum revixerint illi qui aspexerunt illum, Num: XXI: 9; in hac conjunctione sunt illi inter gentes, qui idola colunt, & usque secundum religiosum suum in charitate vivunt. Ex his nunc constare potest, quid intelligitur per appropriationem boni a Domini Divino Naturali, quæ significatur per quod Jacob vocaverit fratres ad comedendum panem.

4212. Et comederunt panem, quod significet effectum, nempe amicitiam in sensu externo, conjunctionem per bonum & verum in Naturali in sensu supremo.

4213. Et pernoctaverunt in monte, quod significet tranquillitatem, constat a significatione pernoctare, quod sit pacem habere, de qua n: 3170, ita tranquillitatem; quod pernoctarent in uno loco illi qui fædus inierunt, etiam rituale fuit, quia pernoctatio in uno loco significabat, quod nulla amplius hostilitas; in sensu interno, quod tranquillitas & pax, nam qui conjuncti sunt quoad bonum & verum, in tranquillitate sunt, & in pace; quare hic dicitur in monte, quia per montem significatur bonum amoris & charitatis, n: 4210, nam bonum amoris & charitatis dat pacem; quid pax & tranquillitas, videatur n: 92. 93. 1728. 2780. 3170. 3696. 3780.

4214. Et mane surrexit Laban in matutino, quod significet illustrationem illius boni a Divino Naturali Domini, constat a significatione mane surgere in matutino, quod sit illustratio, de qua n: 3458. 3723; & ex repræsentatione Labanis, quod sit bonum quale est gentium, de qua n: 4189; quod illustratio hujus boni sit a Divino Naturali Domini, quæ hic intelligitur, patet a serie. Quod illustrationem attinet, est illa omnis a Domino, & per bonum quod apud hominem; talis etiam est illustratio, quale est bonum. Credunt plerique, quod illi illustrati sint, qui ratiocinari possunt de bono & vero, & de malo & falso, ac quod in illustrationis statu eo majori sint, quo subtilius & acutius possunt ne illis loqui, & simul confirmare per plura scientifica, & quoque illa quæ loquuntur verosimilia facere per comparativa imprimis ex sensualibus, & per alios persuasorios modos; hi tamen usque possunt in nulla illustratione esse, tametsi in facultate imaginativa & perceptiva sunt; hæc facultas est duplex, una quæ venit a luce cœli, altera quæ a lumine fatuo, utrumque apparet in externa forma simile, sed in interna est prorsus dissimile;

quod

quod a luce cœli, hoc in bono est, hoc est, apud illos qui in bono sunt; hi ex bono possunt videre verum, ac scire sicut in clara die num ita sit, vel non ita sit; ast quod ex lumine fatuo, hoc in malo est, hoc est, apud illos qui in malo sunt; quod ratiocinari possint de illis, est quia in facultate aliqua sciendi illa sunt, sed in nulla affectione faciendi; quod id non sit in illustratione esse quisque capere potest: cum Lumine fatuo ita se habet in altera vita, qui in tali fuerunt in mundo, in simili sunt in altera vita, & ratiocinantur ibi de bono & vero, & de malo & falso, & quidem multo perfectius & excellentius quam in vita corporis, nam cogitationes illorum non retrahuntur & impediuntur ibi a curis quæ sunt corporis & mundi, nec ita terminantur in illis sicut dum in corpore & mundo fuerunt; sed apparet illico, non coram illis, sed coram bonis spiritibus & angelis, quod ratiocinia eorum sint luminis fatui, & quod lux cœli, quæ apud illos influit, illico vertatur in tale lumen, quod quæ apud illos lux cœli vel suffocetur, sicut cum lux solis in opacum quoddam illabitur, & fit nigrum; vel quod reflectatur, quod fit apud illos qui in principiis falsi sunt; vel pervertatur, sicut cum lux solis in objecta tetra & sordida influit, & facit tetros colores, & quoque tetras odores; ita se habet cum illis qui in lumine fatuo sunt & credunt se præ cæteris illustratas esse, eo quod intelligenter & sapienter ratiocinari possint, & tamen male vivunt; quinam illi sunt, & quales, apparet a singulis quæ loquuntur, dummodo non mentiuntur bonum fallendi causa; qui Dominum negant aut contemnunt, & apud se subsannant illos qui Ipsum confitentur, inter tales sunt: qui adulteria amant, & rident illos qui conjugia credunt sancta, & nusquam violanda, etiam inter tales sunt: qui Ecclesiæ præcepta & doctrinalia credunt plebis causa esse, ut teneantur etiam per illa in vinculis, ac apud se illa nihili faciunt; similiter inter tales sunt: qui naturæ tribuunt omnia, & illos simplices credunt ac debilis judicii, qui Divino illa vindicant, pariter inter tales sunt; qui omnia & singula suæ prudentiæ adscribunt, & dicunt quod Supremum Ens sit, quod in communi aut in universali aliquid regit, sed nihil in particulari aut singulari, & in hac opinione se confirmarunt, etiam tales sunt; ita in cæteris: tales in lumine fatuo sunt, etiam in altera vita, & quoque inter similes ratiocinantur acute, sed cum approximant ad aliquam societatem cœlestem, tunc lumen illud extinguitur, & fit tenebricosum, consequenter obscuratur eorum cogitatio ita ut ne quidem cogitare possint, stringuntur enim ibi a luce cœli, quæ, ut dictum, apud illos vel suffocatur, vel reflectitur, vel pervertitur, quare se præcipitant abinde, & conjiciunt ad infernum, ubi tale lumen. Ex his constare potest, quid illustratio vera, quod nempe sit ex bono quod a Domino, & quid illustratio falsa, quod nempe sit ex malo quod ab inferno.

4215. Et osculatus filios suos & filias suas, quod significet agnitionem veritatum illarum, & affectionum earundem, constat ex significatione osculari, quod sit conjunctio ex affectione, de qua n: 3573. 3574, proinde agnitio, ubi enim conjunctio per bonum & verum, ibi est agnitio eorum; ex significatione filiorum, quod sint vera seu veritates, de qua n: 489. 491 533. 1147. 2623. 3773; & a

signifi-

significatione filiarum, hic Rachelis & Lea, quod sint affectiones earundem, hoc est, veritatum, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819. Quod osculari significet conjunctionem ex affectione, est ex correspondentia; datur enim Correspondentia Cœli cum omnibus organis & membris corporis, de qua ad finem Capitum; datur Correspondentia internorum cum omnibus faciei, inde elucet animus ex vultu, & interior animus seu mens ex oculis; datur etiam Correspondentia cogitationum & affectionum cum actionibus & gestibus corporis, quod cum omnibus voluntariis notum est & quoque cum involuntariis; humiliatio enim cordis producit genuflexionem, quæ est gestus corporis externus, humiliatio adhuc major ac interior prostrationem ad terram, lætitia animi & gaudium mentis cantum & ovationem, tristitia & luctus internus lachrymationem & planctum, Conjunctio autem ex affectione osculationem; inde patet, quod tales externi actus, quia correspondent, sint signa internorum, & quod in illis ut in signis sit internum, a quo quale suum accipiunt; at apud illos, qui interna mentiri volunt per externa, talia quoque pro signis sunt, sed simulationis, hypocriseos, & doli, ut osculationes, quisque enim per illas vult significare, quod amet alterum ex corde, novit enim quod osculationes sint inde, & quod sint conjunctionis ex affectione, & quod per illas persuadere velit proximo, quod amet illum propter bonum in illo, cum tamen sit propter se, ac sui honorem & lucrum, ita non propter bonum, sed propter malum, nam qui se spectat ut finem, non ut finem intermedium ad bonum, & cum altero conjungi vult quoad finem illum, in malo est.

4216. Et benedixit illis, quod significet gaudium inde, constat a significatione benedicere, quod sit fausta vovere, de qua n: 3185, ita testari gaudium cum abit.

4217. Et ivit & reversus Laban ad locum suum, quod significet finem repræsentationis per Labanem, constat a significatione reverti ad locum suum, quod sit redire ad priorem statum; quod locus sit status, videatur n: 2625. 2837. 3356. 3387. 3404; inde est quod per illa verba significetur finis repræsentationis per Labanem. Ex his, quæ ostensa sunt, constare potest, quod omnia & singula in Verbo contineant interiora; & quod interiora talia sint, quæ adæquata perceptioni Angelorum qui apud hominem; ut pro exemplo, cum in Verbo dicitur Panis, Angeli non sciunt quid panis materialis, sed quid panis spiritualis, ita pro pane percipiunt Dominum, Qui quod Panis vita sit, Ipse docet apud Johannem Cap: VI: 33. 35, & quia Dominum, percipiunt illa quæ a Domino, proinde Amorem Ipsius erga universum Genus humanum, & tunc simul percipiunt amorem reciprocum hominis in Dominum, nam hæc in una idea cogitationis & affectionis cohærent; non absimiliter cogitat homo, qui in sancto est, cum Panem Sacræ Cænæ accipit, nam cogitat tunc non de pane, sed de Domino & de Ipsius Misericordia, & de illis quæ amoris in Ipsum sunt, & charitatis erga proximum, quia de pænitentia & emendatione vitæ, sed hoc cum varietate secundum sanctitatem, in qua est non modo quoad cogitationem, sed etiam quoad affectionem; inde patet, quod panis in Verbo non sistat ideam alicujus panis apud Angelos, sed sistat ideam amoris, cum innumerabilibus quæ amoris sunt: similiter vinum, cum

hoc

hoc in Verbo legitur, & quoque in Sacra Cæna accipitur, tunc Angeli nihil cogitant de Vino, sed de charitate erga proximum; & quia ita, & inde nexus hominis cum cœlo, & per cœlum cum Domino, ideo Panis & Vinum Symbola facta sunt, ac uniunt hominem, qui in sancto vitæ est, cum Cœlo, & per cœlum cum Domino: similiter se habet cum singulis quæ in Verbo, quapropter Verbum est Medium uniens hominis cum Domino, quod nisi Medium uniens foret, non potuisset Cœlum influere apud hominem, nam absque medio nulla unitio, sed removeret se ab homine; quod si removeretur, non potuisset amplius aliquis duci ad bonum, ne quidem ad bonum corporeum & mundanum, sed vincula omnia, etiam externa, forent rupta; Dominus enim regit hominem qui in bono est per vincula interna, quæ sunt conscientiæ, qui autem in malo est, solum per vincula externa, quibus ruptis unusquisque insaniret, qualiter insanit qui absque timore legis est, absque timore vitæ, & absque timore jacturæ honoris & lucri, ac inde famæ, hæc enim sunt vincula externa; sic genus humanum periret: inde constare potest, cur Verbum, & quale Verbum: quod Ecclesia Domini, ubi est Verbum, sit instar Cordis & instar Pulmonum; & Ecclesia Domini ubi non est Verbum, sit instar reliquorum Viscerum, quæ a Corde & Pulmonibus vivunt, videatur n: 637. 931. 2054. 2853.



Continuatio de Maximo Homine & de Correspondentia.

4218. *IN Partibus, quæ præcedunt, ad finem Capitum memorata sunt, quæ videre & percipere datum est in Mundo Spirituum & in Cœlis Angelorum; & denique actum est de Maximo Homine & Correspondentia: ut plene sciatur, quomodo se habet cum homine, & quod ille in nexu sit cum Cœlo, non modo quoad Cogitationes & affectiones, sed etiam quoad formas organicas tam interiores quam exteriores, & quod absque nexu illo ne quidem momento subsistere possit, licet in hac parte continuare illa quæ de Correspondentia cum Maximo Homine, ad finem Capitum mox præcedentium incepta sunt.*

4219. *Ut sciatur in genere, quomodo se habet cum Maximo Homine, tenendum, quod universum Cœlum sit Maximus Homo, & quod Cœlum Maximus Homo nominatur, qui a correspondet Divino Humano Domini; Solus enim Homo est Dominus, & quantum angelus & spiritus, tum quantum homo qui in terris ab Ipso habet, tantum etiam sunt homines;*

nes: non credat aliquis, quod homo sit homo ex eo, quod facies ei humana sit, & corpus ei humanum, & quod ei cerebrum, & quoque viscera & membra; hæc sunt communia cum Animalibus brutis, quare etiam hæc sunt quæ moriuntur & fiunt cadaver; sed homo est homo, quod cogitare & velle possit sicut homo, ita recipere illa quæ sunt Divina, hoc est, quæ sunt Domini; per hæc homo se distinguit a bestiis & feris; & quoque homo fit talis homo in altera vita, qualiter illa in vita corporis per receptionem ei appropriata sunt.

4220. *Qui in vita corporis Divina, quæ sunt Domini, receperant, hoc est, qui amorem Ipsius erga universum Genus humanum, proinde qui charitatem erga proximum, & qui amorem reciprocum in Dominum, illi in altera vita donantur intelligentia & sapientia, & felicitate ineffabili, nam fiunt Angeli, ita vere homines; at qui in vita corporis Divina quæ sunt Domini, non receperant, hoc est, non amorem erga genus humanum, minus amorem reciprocum in Dominum, sed solum Semet amarunt, imo coluerunt, & consequenter, pro fine habuerunt illa quæ sunt sui & mundi, illi in altera vita, post exactos breves curriculos vitæ ibi, privantur omni intelligentia, & fiunt stupidissimi, ac sunt ibi inter infernales stupidos.*

4221. *Ut scirem quod ita sit, cum talibus, qui ita vixerunt, loqui datum est, & quoque cum uno quem etiam in vita corporis novi; ille dum vixit, quicquid proximo fecit bonum, propter se fecit, nempe sui honoris & sui lucri causa, reliquos contemsit, & quoque odio habuit; Deum quidem confessus est ore, non tamen agnovit corde: cum loqui cum illo daretur, exhalabat ab illo sphæra sicut corporea, loquela ejus erat non sicut spirituum, sed sicut hominis adhuc vivi; nam loquela spirituum distinguit se ab humana in eo, quod illa sit plena ideis, seu quod spirituale ei insit, ita vivum quod non exprimi potest, hæc autem non ita; talis sphæra exhalabat ab illo, & percipiebatur in singulis quæ loquebatur; apparebat ibi inter viles, & dictum, quod qui tales sunt, successive fiant quoad cogitationes & affectiones tam crassi & stupidi, ut non stupidior aliquis in mundo: locum habent sub clunibus, ubi infernum illorum est; inde quoque prius apparuit quidam, non specie qua spiritus, sed specie qua homo crasse corporeus, in quo tam parum ex vita intelligentiæ quæ propria est humana, ut dicas stupiditatem in effigie; inde patebat, quales illi fiunt, qui in nullo amore sunt erga proximum, nec erga publicum, minus erga Regnum Domini, sed solum in amore sui, & se solum in singulis spectant, imo se adorant ut deos, & sic quoque volunt ab aliis adorari, in omnibus quæ agunt id intendendo.*

4222.

4222. *Quod Correspondentiam Maximi hominis cum illis quæ apud hominem, attinet, illa & cum omnibus est singulis ejus, nempe cum ejus organis, membris & visceribus, & quidem in tantum, ut non detur aliquod organum & membrum in corpore, nec aliqua pars in organo & membro, ne quidem aliqua particula partis, cum qua non correspondentia sit; notum est, quod unumquodvis organum & unumquodvis membrum in corpore, consistat ex partibus, & ex partium partibus; sicut Cerebrum, hoc in communi consistat a Cerebro proprie dicto, a Cerebello, a Medulla oblongata, & Medulla spinali, nam hæc est continuatio aut quasi appendix; Cerebrum autem proprie dictum consistit a pluribus membris, quæ sunt partes ejus, nempe a Membranis, quæ dura mater & pia mater vocantur, a Corpore calloso, a corporis striatis, a ventriculis & cavis, a glandulis minoribus, a septis, in genere a substantia cineritia & a substantia medullari, præter a sinubus, vasis sanguineis & plexibus; similiter se habet cum organis sensoriis & motoriis corporis, & cum visceribus, quod ex anatomicis satis notum est: omnia illa in communi & in particulari correspondent exactissime Maximo Homini, ac ibi totidem quasi cœlis; Cœlum enim Domini similiter distinctum est in minores cœlos, & hi in adhuc minores, & hi in minimos, tandem in Angelos; quorum unusquisque est exiguum Cœlum correspondens Maximo: Cœli illi sunt distinctissimi inter se, unumquodvis pertinens ad commune suum, & communes cœli ad communissimum seu totum, quod est Maximus Homo.*

4223. *Sed cum correspondentia ita se habet, quod quidem Cœli memorati correspondeant ipsis formis organicis Corporis humani, quapropter dictum, quod illæ societates, aut illi Angeli, pertineant ad provinciam Cerebri, vel ad provinciam Cordis, vel ad provinciam Pulmonum, vel ad provinciam Oculi, & sic porro; sed usque principaliter correspondent functionibus illorum viscerum vel organorum; se habet hoc, sicut ipsa illa organa seu viscera, quod functiones cum formis illorum organicis, unum constituant; non enim concipi potest aliqua functio nisi a formis, hoc est, a substantiis, sunt enim substantiæ subjecta a quibus; sicut pro exemplo, non concipi potest visus absque oculo, non respiratio absque pulmone, oculus est forma organica ex qua & per quam visus, & pulmo est forma organica ex qua & per quam respiratio, ita quoque in reliquis: sunt itaque functiones, quibus societates cœlestes principaliter correspondent, & quia sunt functiones, etiam sunt formæ organicæ, quibus correspondent, nam unum ab altero individuum est, & inseparabile, usque adeo, ut sive dicas functionem sive formam organicam*

ganicam

ganicam per quam & ex qua functio, simile sit; inde est, quod Correspondentia sit cum organis, membris & visceribus, quia est cum functionibus, quapropter cum producitur functio, etiam excitatur organum; ita quoque se habet in omnibus & singulis quæ homo agit, cum is hoc aut illud, & cum ita aut aliter agere vult, & hoc cogitat, tunc organa se moveat convenienter; ita secundum intentionem functionis seu usus; est enim usus qui imperat formis. Inde quoque patet, quod antequam formæ organicæ corporis exstiterint, usus fuerit, & quod usus produxerit & adaptaverit illas sibi, non vicissim; cum autem formæ productæ sunt, aut organa adaptata, procedunt inde usus, & tunc apparet sicut formæ seu organa prius sint quam usus, cum tamen non ita sit; influit enim usus a Domino, & hoc per cœlum, secundum ordinem & secundum formam, secundum quam cœlum ordinatum est a Domino, ita secundum correspondentias, sic existit homo, & sic subsistit; inde iterum patet, unde sit, quod homo quoad omnia & singula correspondeat cœlis.

4224. *Formæ organicæ non solum sunt illæ, quæ apparent coram oculo, & quæ detegi possunt per microscopia, sed etiam sunt formæ organicæ adhuc puriores quæ nusquam aliquo oculo nudo, nec artificiali detegi possunt, hæ illæ formæ sunt interiores; sicut formæ quæ sunt visus interni, & quæ denique sunt intellectus, hæ sunt imperscrutabiles, sed usque sunt formæ, hoc est, substantiæ; non enim potest aliquis visus, ne quidem intellectualis existere, quam ab aliquo; hoc etiam notum est in Orbe erudito, quod nempe absque substantia, quæ subjectum, non sit aliquis modus, seu aliqua modificatio, seu aliquid quale quod se active manifestat; formæ illæ puriores seu interiores quæ imperscrutabiles, sunt quæ sensus internos sistunt, & quoque affectiones interiores producunt: cum illis formis, quia cum illarum sensibus & horum affectionibus, correspondent cœli interiores: sed quia de illis, & de correspondentia illorum, plura sunt quæ mihi detecta, illa non possunt clare exponi nisi de singulis in specie agatur, quaproper etiam in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, licet continuare illa, quæ de Correspondentia hominis cum Maximo Homine, in priori Parte inchoata sunt; ut tandem sciat homo, non ex aliqua ratiocinatione, minus ex aliqua hypothesi, sed ab ipsa experientia, quomodo se cum illo habet, & cum Interno ejus homine, qui anima ejus vocatur, & denique cum conjunctione ejus cum cœlo, & per cœlum cum Domino, consequenter unde homo est homo, & per quæ distinguitur a bestiis; & porro quomodo homo semet ipsum a conjunctione illa separat, & se cum inferno conjungit.*

4225. *In antecessum dicendum, quinam sunt intra Maximum Hominem, & quinam sunt extra illum; omnes qui in amore in Dominum, & in charitate erga proximum sunt, & ei bonum faciunt ex corde secundum bonum apud illum, & qui conscientiam justi & æqui habent, illi sunt intra Maximum Hominem, sunt enim in Domino, proinde in Cœlo; at omnes qui in amore sui & in amore mundi sunt, & inde in concupiscentiis, ac solummodo propter leges, sui honorem, & opes mundi, & propter famam inde, bonum faciunt, ita qui interius immisericordes sunt, in odio & vindicta contra proximum sui & mundi causa, & delectantur ejus damnis, quando sibi non favet, illi sunt extra Maximum Hominem, sunt enim in inferno; hi non correspondent aliquibus organis & membris in corpore, sed vitiis & morbis eis inductis variis, de quibus etiam, ex Divina Domini Misericordia, ab experientia in sequentibus. Qui extra Maximum Hominem sunt, hoc est, extra cœlum, illi non possunt intrare in illum, vitæ enim sunt contrariæ; imo si aliquo modo intrant, quod fit quandoque a talibus, qui lucis angelos in vita corporis mentiri edocti sunt, sed cum illuc veniunt, quod quandoque permittitur ex causa ut sciant quales sunt, sed admittuntur modo ad primum introitum, hoc est, ad illos qui simplices adhuc sunt, & nondum ad plenum instructi, tunc illi qui sicut lucis angeli intrant, vix aliquibus momentis ibi morari possunt, quia ibi est vita amoris in Dominum & amoris erga proximum; & quia ibi nihil correspondet vitæ illorum, vix possunt respirare, quod spiritus & angeli quoque respirent, videatur n:* 3884 *ad* 3893, *inde incipiunt angi, nam respiratio se habet secundum liberum vitæ, & quod mirum, vix tandem possunt se movere; sed fiunt sicut qui in gravedine sunt, angore & cruciatu occupante interiora, quapropter se inde ejiciunt præcipites, & hoc usque ad infernum, ubi respiratio illis & mobilitas, inde est quod vita in Verbo per mobilitatem repræsentetur: Qui autem in Maximo Homine sunt, illi in respirationis libero sunt, cum in bono amoris; sed usque distincti sunt secundum boni quale & quantum, inde tot cœli sunt, qui in Verbo vocantur Mansiones,* Joh: XIV: 2; *estque unusquisque in suo cœlo in sua vita, & habet influxum ab universo cœlo, quisque ibi est centrum influxuum omnium, inde in perfectissimo æquilibrio, & hoc secundum formam stupendam cœli, quæ a Solo Domino, ita cum omni varietate.*

4226. *Quandoque conquesti sunt recentes spiritus, qui interius mali fuerunt cum in mundo vixerunt, sed exterius apparentiam boni aucuparunt per opera quæ fecerunt aliis sui & mundi causa, quod non admittantur in cœlum, illi enim non aliam opinionem de cœlo habuerunt, quam admissionis ex gratia; sed illis quandoque responsum est, quod*

 nulli

nulli negetur cœlum, & si cupiunt, quod admittendi, etiam aliqui admissi in societates cœlestes proximas quæ ad introitum, sed cum illuc venerunt, ex contrarietate & repugnantia vitæ, perceperunt, ut dictum, respirationis cessationem, angorem, & cruciatum sicut infernalem, & se dejecerunt inde; dicentes dein, quod cœlum illis infernum esset, & quod nusquam crediderint cœlum tale esse.

4227. *Sunt plures ex utroque sexu, qui tales in vita corporis fuerunt, ut ubicunque potuerint, quæsiverint arte & dolo subjugare sibi aliorum animos fine imperandi, cumprimis apud potentes & divites, ut soli essent qui sub nomine illorum regerent; quique clam egerunt, & removerunt alios, imprimis probos, & hoc variis modis, quidem non vituperando, quia probitas semet defendit, sed per modos alios, eorum consilia pervertendo, vocando simplicia, & quoque mala, attribuendo infortunia si quæ fiunt, præter alia similia: qui tales fuerunt in vita corporis, etiam tales sunt in altera vita, nam unumquemque sequitur vita sua; per vivam experientiam ab hujuscemodi, cum apud me fuerunt, id comperii, quia similiter tunc agebant, sed adhuc solertius & ingeniosius, nam spiritus subtilius agunt quam homines, quia a nexibus cum corpore & a vinculis cum crassis sensationum modis, soluti sunt; illi ita subtiles erant, ut aliquoties non perceperim quod intentio seu finis imperandi illis esset; & cum inter se loquebantur, cavebant ne audirem & id perciperem, sed ab aliis qui audiverunt mihi dictum, quod nefanda essent consilia eorum, & quod per magicas artes, ita per opem a diabolica turba studerent pervenire ad finem suum; neces proborum pro nihilo æstimabant; Dominum, sub quo imperare se velle dicebant, vilipendebant, Ipsum modo ut alium hominem spectando, cui cultus sicut apud alias gentes, quæ homines deos fecerunt & coluerunt, ab antiquo manens, & cui contradicere, quia nati in illo cultu, & famam læderent, non ausi fuerint: de illis id dicere possum, quod cogitationes & voluntatem hominum, qui similes sunt, obsideant, ac apud illos se insinuent eorum affectioni & intentioni, sic ut illi nequaquam scire possint, absque Domini Misericordia, quod tales spiritus adsint, & quod in societate talium sint. Hi spiritus correspondent vitiosis sanguinis purioris apud hominem, qui sanguis spiritus animalis vocatur, quem vitiosa intrant absque ordine, & ubicunque se diffundunt, sunt sicut venena quæ frigus inducunt, & torporem nervis & fibris, ex quibus erumpunt morbi gravissimi & fatales. Cum tales in consortio agunt, internoscuntur per id, quod modo quadrupedo, ut ita dicatur, agant, & quod insideant parti posteriori capitis sub cerebello ad sinistrum; qui enim sub occipitio agunt, clandestine magis quam*

alii

alii operantur, & qui ad partem tergalem, imperare cupiunt. Ratiocinati sunt mecum de Domino, & dicebant, quod mirum sit quod non audiat preces quando precantur, & sic quod non opituletur supplicantibus, sed respondere datum, quod non audiri possent, quia pro fine habent talia quæ contraria sunt saluti generis humani, & quia precantur pro semet contra omnes, & cum ita precantur quod claudatur cœlum, qui enim in Cœlo sunt solum attendunt ad fines precantium; hæc quidem non agnoscere volebant, sed usque nihil potuerunt respondere. Erant viri hujus sortis, & illi cum fæminis in consortio, qui dicebant, quod a fæminis plura consilia possent capere, quia citiores & solertiores perspiciendi talia essent; admodum delectantur consortio illarum, quæ scorta fuerunt. Tales ut plurimum ad secretas artes & magicas in altera vita se applicant, nam magicæ artes in altera vita sunt perplures, quæ in mundo prorsus ignotæ sunt, ejuscemodi, ut primum in alteram vitam veniunt, se applicant, & discunt fascinare illos apud quos sunt, imprimis sub quibus regnare cupiunt; nefaria non abhorrent. De inferno illorum, quale est, & ubi sunt quando non in mundo spirituum, alibi dicetur. Ex his constare potest, quod vita sua unumquemque maneat post mortem.

4228. *Continuatio de Maximo Homine, & de Correspondentia, ad finem Capitis sequentis; ubi de Correspondentia cum Sensibus in genere.*



GENE-

G E N E S E O S

CAPUT TRIGESIMUM SECUNDUM.

4229. IN Parte Tertia inceptum est explicare illa quæ Dominus apud Mathæum Capite XXIV prædixerat de Ultimo Judicio; & explicatio illa præmissa est ante ultima Capita ibi, & cum explicatione continuatum est usque ad Versum 31 illius Evangelistæ, videantur n: 3353 ad 3356. n: 3486 ad 3489. n: 3650 ad 3655. n: 3897 ad 3901. n: 4056 ad 4060: quis sensus internus omnium illorum in summario patet ab illis quæ ibi explicata sunt, quod nempe prædictum sit de successiva Vastatione Ecclesiæ, & tandem de Instauratione Novæ, hoc ordine, I. Quod non inciperent scire quid bonum & verum, sed litigarent de illis. II. Quod contemnerent illa. III. Quod non corde agnoscerent. IV, Quod prophanarent. V, Et quia adhuc permansurum verum fidei, & bonum charitatis apud quosdam, qui Electi vocantur, describitur status fidei tunc. VI, & dein status charitatis. VII, Ac demum agitur de initio novæ Ecclesiæ, quæ intelligitur per verba, quæ ultimo explicata sunt, nempe per hæc "Et emittet Angelos suos cum tuba & voce magna, & congregabunt electos Ipsius a quatuor ventis, ab extremo cœlorum usque ad extremum illorum," Vers: 31, per quæ quod initium Novæ Ecclesiæ intellectum sit, videatur n: 4060 ad finem.

4230. Quando finis veteris Ecclesiæ ac principium Novæ adest, tunc est Ultimum Judicium; quod illud tempus sit quod per Ultimum Judicium in Verbo intelligitur, videatur n: 2117 ad 2133. 3353. 4057; & quoque per Adventum Filii Hominis: de ipso Adventu nunc agitur, de quo Discipuli Dominum quæsiverunt, dicentes "Dic nobis quando ista fient, imprimis quodnam signum tui adventus, & consummationis sæculi," Vers: 3, Cap: XXIV: apud Matthæum: jam itaque sequuntur explicanda, quæ Dominus de ipso tempore Adventus sui, & Consummationis sæculi, quæ est Ultimum Judicium, prædixit; sed ante hoc Caput solum illa quæ continentur in Versibus 32. 33. 34. 35, quæ sunt hæc "*Ab autem ficu discite parabolam, quando jam ramus ejus fit tener, & folia enata, scitis quod prope æstas*

æstas. Sic & vos, quando videritis hæc omnia, scitote quod prope sit ad fores. Amen dico vobis, non præteribit generatio hæc, donec omnia hæc fiunt. Cœlum & Terra transibunt, verba autem mea non transibunt. Horum verborum sensus internus est, qui sequitur.

4231. *Ab autem ficu discite parabolam, quando ramus ejus fit tener, & folia enata, scitis quod prope æstas,* significat primum Ecclesiæ novæ; ficus est bonum naturalis, ramus est affectio ejus; & folia sunt vera, parabola ex qua discerent est quod illa significentur: qui non novit sensum internum Verbi, nusquam scire potest, quid comparatio Adventus Domini cum ficu, ac ejus ramo & foliis involvit; sed quia omnia comparativa in Verbo etiam significativa sunt, n: 3579, sciri potest inde, quid illa; ficus ubicunque nominatur in Verbo in sensu interno significat bonum naturalis, videatur n: 217, quod ramus sit affectio ejus, inde est, quia affectio a bono propullulat sicut ramus a suo trunco, quod folia sint vera, videatur n: 885: inde nunc patet quid parabola illa involvit, nempe cum Ecclesia Nova a Domino creatur, quod tunc omnium primo appareat bonum naturalis, hoc est, bonum in externa forma cum ejus affectione & veris; per bonum naturalis non intelligitur bonum in quod homo nascitur, seu a parentibus trahit, sed bonum quod spirituale est quoad originem, in hoc nemo nascitur, sed inducitur a Domino per cognitiones boni & veri; quapropter antequam homo in hoc bono est, nempe in bono spirituali, non est homo Ecclesiæ, utcunque apparet ex bono connato, quod sit. *Sic & vos, quando videritis hæc omnia, scitote quod prope sit ad fores,* significat cum illa apparent, quæ significantur in sensu interno per verba quæ proxime supra Vers: 29. 30. 31, dicta sunt, & per hæc de ficu, quod tunc consummatio Ecclesiæ, hoc est, Ultimum Judicium, ac Adventus Domini; proinde quod tunc rejiciatur Ecclesia vetus, & instauretur nova: ad fores dicitur, quia bonum naturalis & ejus vera sunt prima, quæ insinuantur homini, cum regeneratur & fit Ecclesia. *Amen dico vobis, non præteribit generatio hæc, donec omnia hæc fiunt,* significat gentem Judaicam, quod non sicut aliæ gentes exstirpabitur, causa videatur n: 3479. *Cœlum & terra transibunt, verba autem mea non transibunt,* significat Ecclesiæ prioris interna & externa quod peritura, sed quod Verbum Domini mansurum; quod Cœlum sit internum Ecclesiæ, & terra externum ejus, videatur n: 82. 1411. 1733. 1850. 2117. 2118. 3355 f: quod verba Domini sint modo illa quæ nunc de adventu Ipsius & Consummatione sæculi dicta sunt, sed etiam omnia quæ in Verbo, patet: hæc immediate post illa

quæ

quæ de Gente Judaica, dicta sunt, quia Gens Judaica conservata est propter Verbum, ut constare potest ex loco citato n: 3479. Ex his nunc patet, quod hic de inchoamentis Novæ Ecccesiæ prædictum sit.



CAPUT XXXII.

1. ET Jacob ivit ad viam suam; & occurrerunt in eum Angeli Dei.

2 Et dixit Jacob, sicut vidit illos, castra Dei hæc & vocavit nomen loci illius Machanaim.

3. Et misit Jacob nuntios coram se ad Esau fratrem suum terram Seir, agrum Edomi.

4. Et præcepit illis, dicendo, ita dicetis Domino meo Esavo, ita dicit servus tuus Jacob, cum Labane peregrinatus sum, & moratus usque nunc.

5. Et fuit mihi bos & asinus, grex & servus & ancilla, & mitto ad indicandum domino meo, ad inveniendum gratiam in oculis tuis,

6. Et reversi sunt nuntii ad Jacobum, dicendo, venimus ad fratrem tuum ad Esavum, & etiam vadit obviam tibi, & quadringenti viri cum eo.

7. Et timuit Jacob valde, & angustia fuit ei, & dimidiavit populum qui cum eo, & gregem, & armentum, & camelos, in duo castra.

8. Et dixit, si venerit Esau ad castra una, & percusserit illa, & erunt castra relicta ad evasionem.

9. Et dixit Jacob, Deus patris mei, Abrahami, & Deus patris mei Jischaki, Jehovah, dicens ad me, revertere ad terram tuam, & ad nativitatem tuam, & benefaciam tecum.

10. Minor sum præ omnibus misericordiis, & præ omni veritate, quæ fecisti cum servo tuo, quia in baculo meo transivi Jordanem hunc, & nunc sum in duo castra.

11. Eripe

11. Eripe me quæso e manu fratris mei, e manu Esavi, quia timeo ego eum, forte veniat, & percutiat me, matrem super filios.

12. Et, Tu dixisti, benefaciendo benefaciam tecum, & ponam semen tuum, sicut arenam maris, quæ non numeratur præ multitudine.

13. Et pernoctavit ibi in nocte illa, & accepit de veniente in manum suam munus Esavo fratri suo.

14. Capras ducentas, & capros viginti, oves ducentas & arietes viginti.

15. Camelas lactantes & filios illarum triginta, Juvencas quadraginta & Juvencos decem, asinas viginti & pullos decem.

16. Et dedit in manum servorum suorum, catervam catervam seorsim; & dixit ad servos suos, transite ante me, & spatium ponatis inter catervam & inter catervam.

17. Et præcepit primo, dicendo, quod occurrerit tibi Esau frater meus, & interrogaverit te, dicendo, cui tu, & quo vadis, & cui illa ante te.

18. Et dices, servo tuo Jacobo, munus hoc missum domino meo Esavo, & ecce etiam is post nos.

19. Et præcepit etiam secundo, etiam tertio, etiam omnibus euntibus post catervas, dicendo, secundum verbum hoc loquemini ad Esavum, in inveniendo vos eum.

20. Et dicetis etiam, ecce servus tuus Jacob post nos, quia dixit, expiabo facies ejus in munere eunte ante me, & postea videbo facies ejus, forte suscipiet facies meas.

21. Et transivit munus super ante eum, & is pernoctavit in nocte illa in castris.

22. Et surrexit in nocte illa, & accepit binas fæminas suas, & binas ancillas suas, & undecim natos suos, & transivit transitum Jabbok.

23. Et accepit illos, & transire fecit illos fluvium, & transire fecit quæ sibi.

* * * *

24. Et remansit Jacob solus is, & luctatus vir cum eo, usque ascendere auroram.

25. Et vidit quod non prævaleret ei, & tetigit volam femoris ejus, & luxata vola femoris Jacobi in luctando illo cum eo.

26. Et dixit, mitte me, quia ascendit aurora, & dixit, non mittam te quin benedixeris mihi.

27. Et dixit ad eum, quid nomen tuum, & dixit, Jacob.

28. Et dixit, non Jacob dicetur amplius nomen tuum, quin Israel, quia ut princeps contendisti cum Deo, & cum hominibus, & prævaluisti.

29. Et interogavit Jacob & dixit, indica quæso nomen tuum, & dixit quare hoc interrogas ad nomen meum, & benedixit ei ibi.

30. Et vocavit Jacob nomen loci Peniel, quia vidi Deum facies ad facies, & liberata anima mea.

31. Et exortus ei sol, sicut transivit Penuel, & is claudicans super femore suo.

32. Propterea non edunt filii Israelis nervum emoti, qui super vola femoris usque ad diem hunc, quia tetigit in vola femoris, Jacobi nervum emoti.

CONTENTA.

4232. Agitur hic in sensu interno de inversione status in Naturali, ut bonum primo loco sit verum secundo; hic de implantatione veri in bono, Vers: 1 ad 23. Et de luctis tentationum, quæ tunc sustinendæ, Vers: 24 ad 32. Agitur etiam simul de Gente Judaica, quod Gens illa, tametsi nihil Ecclesiæ recipere posset, usque repræsentaret illa quæ Ecclesiæ sunt.



SENSUS INTERNUS.

4233. Vers: 1. 2. *ET Jacob ivit ad viam suam; & occurrerunt in eum Angeli Dei. Et dixit Jacob, sicut vidit illos, castra Dei hæc, & vocavit nomen loci illius Machanaim.* Jacob ivit ad viam suam, significat successivum veri ut conjungeretur bono spirituali & cœlesti: & occurrerunt in eum angeli Dei, significat illustrationem a bono: & dixit Jacob, sicut vidit illos, castra Dei hæc, significat cœlum: & vocavit nomen loci illius Machanaim, significat quale status.

4234. Jacob ivit ad viam suam, quod significet successivum veri, ut conjungeretur bono spirituali & cœlesti, constat ex repræsentatione Jacobi, quod hic sit verum naturalis; quid Jacob repræsentaverit, prius dictum est, quod nempe Naturale Domini; & quia agitur in sensu interno, ubi historice de Jacobo,

Jacobo, de Domino, quomodo Ipse Naturale suum Divinum fecit, ideo Jacob primum repræsentavit verum ibi, & dein verum cui adjunctum est bonum collaterale, quod erat Laban, & postquam hoc adjunxit, tunc repræsentavit Jacob bonum tale, sed tale bonum non est bonum Divinum in Naturali, sed est bonum medium, per quod recipere potuit Bonum Divinum ; tale bonum repræsentavit Jacob cum recederet a Labane, sed usque id bonum in se est verum, cui inde facultas se conjungendi cum Bono Divino in Naturali : tale verum est, quod Jacob nunc repræsentat : Bonum autem cum quo conjungeretur, repræsentatur per Esavum, quod Esavus sit Divinum Bonum Divini Naturalis Domini, videatur n: 3300. 3302. 3494. 3504. 3527. 3576. 3599. 3669. 3677 ; de illa ipsa conjunctione, nempe veri Divini cum Bono Divino Divini Naturalis Domini in sensu supremo nunc agitur ; nam postquam Jacob recessit a Labane, & ad Jordanem venit, ita ad primum ingressum in terram Canaanem, ingreditur repræsentare conjunctionem illam, terra enim Canaan in sensu interno significat cœlum, & in supremo sensu Divinum Humanum Domini, n: 3038. 3705 ; inde est, quod per illa verba " Et Jacob ivit ad viam suam" significetur successivum veri, ut conjungeretur bono spirituali & cœlesti. Sed hæc talia sunt, quæ nequaquam possunt plene ad captum exponi ; causa est, quia communissima hujus rei in orbe erudito etiam Christiano, ignota sunt ; vix enim scitur quid Naturale apud hominem, & quid rationale, & quod illa inter se prorsus distincta sint ; & quoque vix scitur quid verum spirituale & quid bonum ejus, quodque hæc quoque distinctissima sint ; & adhuc minus, quod, cum homo regeneratur, verum conjungatur cum bono, distincte in Naturali, & distincte in Rationali, & hæc per innumerabilia media ; imo ne quidem notum est, quod Dominus Humanum suum Divinum fecerit, secundum ordinem secundum quem Dominus etiam regenerat hominem ; cum itaque communissima illa ignota sunt, non potest aliter quam quod obscura appareant quæ de illis dicuntur ; sed usque dicenda sunt, quia aliter non potest explicari Verbum quoad sensum internum ; ad minimum inde constare potest, quæ & qualis sapientia Angelica est, nam Verbi sensus internus est principaliter pro Angelis.

4235. Et occurrerunt in eum Angeli Dei, quod significet illustrationem a bono, constat a significatione Angelorum Dei, quod sit aliquid Domini, hic Divinum quod in Domino, nam in Domino fuit Ipsum Divinum quod Pater vocatur ; ipsa Essentia vitæ, quæ apud hominem dicitur anima, fuit inde, & fuit Ipse, illud Divinum est quod in communi sermone vocatur Natura Divina, potius Essentia Divina Domini ; quod per Angelos Dei in Verbo aliquid Divini Domini significetur, videatur n: 1925. 2321. 2821. 3039. 4085: per quod Angeli Dei occurrerunt in eum, significatur in sensu proximo influxus Divini in Naturale, inde illustratio, nam omnis illustratio est ab influxu Divini. Quia de inversione status in Naturali Domini, ut bonum primo loco esset, & verum secundo, & hic de implantatione veri in bono ibi, agitur n: 4231, & id absque illustratione a Divino non fieri potuit, ideo hic primum agitur de illustratione a bono, in quo verum implantaretur.

 4236.

4236. Et dixit Jacob, Castra Dei hæc, quod significet cœlum; quod castra Dei significent cœlum, est quia exercitus significat vera & bona, n: 3448, ac vera & bona sunt a Domino disposita secundum ordinem cœlestem; inde dispositio secundum exercitus est castrametatio, ac ipse ordo cœlestis, qui est cœlum, sunt castra; hæc castra seu hic ordo talis est, ut nullatenus infringi ab inferno possit, tametsi continuus conatus inferno est infringendi illum, inde quoque ordo ille seu cœlum dicuntur castra, ac vera & bona, hoc est, Angeli, qui secundum ordinem illum dispositi sunt, vocantur exercitus; ex his nunc patet, unde castra Dei significant cœlum: Ipse ille ordo est, qui repræsentabatur per Castrametationes filiorum Israelis in deserto, ita ipsum cœlum; & ipsa cohabitatio ibi secundum tribus dicebantur castra; Tabernaculum, quod in medio, & circum quod castrametabantur, repræsentabat Ipsum Dominum: quod sic castrametarentur filii Israelis, videatur Num: I: 1 ad f. & Cap: XXXIII: 2 ad 58; quod circum Tabernaculum secundum Tribus, nempe versus Orientem Jehudas, Jisaschar & Sebulon, versus meridiem Ruben, Schimeon, Gad, versus occidentem Ephraim, Menasche, Benjamin, versus septentrionem Dan, Ascher & Naphthali, ac Levitæ in medio juxta Tabernaculum, Num: II: 2 seq: quod per Tribus significentur omnia bona & vera in complexu, videatur n: 3858. 3862. 3926. 3939. 4060: inde est, quod Bileamus, cum videret Israelem habitantem juxta tribus, & veniret super eum tunc spiritus Dei, ediderit enuntiatum, dicendo, "*Quam bona sunt tabernacula tua, Jacobe, habitacula tua Israel, sicut valles plantantur, sicut horti juxta fluvium,*" Num: XXIV: 2. 3. 5. 6; quod per prophetica illa, non populus qui Jacob & qui Israel nominabatur, intellectus sit, patet manifeste, sed quod cœlum Domini, quod repræsentabatur. Inde etiam alibi in Verbo ordinationes illorum in deserto, seu castrametationes secundum Tribus, dictæ sunt Castra; & per castra ibi in sensu interno significatur Ordo cœlestis, & per castrametationem dispositio secundum ordinem illum, nempe secundum ordinem, in quo sunt bona & vera in cœlo, ut Levit: IV: 12. Cap: VIII: 17. Cap: XII: 46. Cap: XIV: 8. Cap: XVI: 26. 28. Cap: XXIV: 14. 23. Num: III: Cap: IV: 4 seq: Cap: V: 2 ad 6. Cap: IX: 17 ad f. Cap: X: 1 ad 11. 29. Cap: XI: 31. 32. Cap: XII: 14. 15. Cap: XXXI: 19 ad 25. Deut: XXIII: 10. 11. 12. 13. 14. 15. Quod Castra Dei sint Cœlum, etiam constare potest apud Joelem "Coram Ipso commota est terra, contremuerunt cœli, sol & luna atrati sunt, & stellæ collegerunt splendorem suum, & Jehovah dedit vocem suam *coram Exercitu suo*, quia *multa* valde *Castra Ipsius*, quia numerosus faciens verbum Ipsius," II: 10. 11. Apud Sachariam "*Castrametabor* ad domum meam *de Exercitu* prætranseunte & præ abeunte, ne transeat super illos exactor," IX: 8. Apud Johannem "Gogus & Magogus ascenderunt super planitiem terræ, & circumdederunt *castra sanctorum*, & civitatem delectam; sed ascendit ignis a Deo, & consumsit eos," Apoc: XX: 9; Gogus & Magogus pro illis qui in cultu externo separato ab interno, & facto idololatrico, n: 1151; planities terræ pro vero Ecclesiæ, quod planities sit verum quod doctrinalis, n: 2450, &

quod

quod terra sit Ecclesia, n: 556. 662. 1066. 1067. 1850. 2117. 2118. 3355; castra sanctorum pro cœlo seu Regno Domini in terris, quod est Ecclesia. Quia pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, ita quoque castra, & ibi significant mala & falsa, proinde infernum, ut apud Davidem "Si mali *metabuntur* contra me *castra*, non timebit cor meum," Psalm: XXVII: 3. Apud Eundem "Deus dispersit *ossa castrametantium* contra me, pudefecisti, quia Deus rejecit illos," Psalm: LIII: 6. Per *castra Aschuris*, in quibus percussit Angelus Jehovæ centum & octoginta & quinque millia," Esai: XXXVII: 36, nec aliud intellectum est; pariter per *Castra Ægyptiorum*," Exod: XIV: 19. 20.

4237. Et vocavit nomen loci illius Machanaim, quod significet quale status, constat a significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 3421; & a significatione loci, quod sit status, de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387. Machanaim in Lingua originali significat bina castra, & bina castra significant utrumque cœlum seu utrumque Regnum Domini, nempe Cœleste & Spirituale, ac in supremo sensu Divinum cœleste & Divinum spirituale Domini; inde patet, quod quale status Domini cum Naturale Ipsius illustraretur a bono spirituali & cœlesti, significetur per Machanaim: sed illud, nempe quale status, non describi potest, quia Divini Status, qui fuerunt Domino, cum Humanum in Se Divinum fecit, non in aliquem captum humanum cadunt, ne quidem in Angelicum, solum per apparentias illustratas a luce cœli quæ a Domino, & per status regenerationis hominis, nam regeneratio hominis est imago glorificationis Domini, n: 3130. 3212. 3296. 3490.

4238. Vers: 3. 4. 5. *Et misit Jacob nuntios coram se ad Esau fratrem suum terram Seir, agrum Edomi. Et præcepit illis, dicendo, ita dicetis domino meo Esavo, ita dicit servus tuus Jacob, cum Labane peregrinatus sum, & moratus usque nunc. Et fuit mihi bos & asinus, grex & servus & ancilla, & mitto ad indicandum domino meo ad inveniendum gratiam in oculis tuis.* Misit Jacob nuntios coram se ad Esau fratrem suum, significat communicationem primam cum bono cælesti: terram Seir, significat bonum cœleste naturale: agrum Edomi, significat verum inde: & præcepit illis dicendo, ita dicetis domino meo Esavo, significat agnitionem primam boni, quod superiori loco esset: cum Labane peregrinatus sum, & moratus usque nunc, significat quod imbuerit bonum per Labanem significatum: & fuit mihi bos & asinus, grex & servus & ancilla, significat acquisitiones suo ordine ibi: & mitto ad indicandum domino meo, ad inveniendum gratiam in oculis tuis, significat instructionem de statu suo, & quoque condescendentiam & humiliationem veri coram bono.

4239. Misit Jacob nuntios coram se ad Esau fratrem suum, quod significet communicationem primam cum bono cœlesti, constat a significatione mittere nuntios, quod sit communicare; & a repræsentatione Esavi, quod sit bonum cœleste in naturali, de qua n: 3300. 3302. 3494. 3504. 3527. 3576. 3599. 3669. Agitur hic, ut supra n: 4231 dictum, de conjunctione Veri Divini

Naturalis,

Naturalis, quod est Jacob, cum Bono Divino ibi, quod est Esau; quare primum de illustratione Naturalis a Divino, actum est, n: 4235; hic nunc de communicatione prima, quæ significatur per quod Jacob miserit nuntios ad Esavum fratrem; quod etiam in Verbo bonum & verum sint fratres, videatur n: 367. 3303.

4240. Terram Seir, quod significet bonum cœleste naturale, constat a significatione terræ Seir, quod in supremo sensu sit bonum cœleste naturale Domini; causa quod terra Seir illud significet, est quia mons Seir erat terminus terræ Canaanis ab una parte, Jos: XI: 16. 17, & omnes termini, sicut fluvii, montes & terræ, repræsentabant illa quæ ultima essent, n: 1585. 1866. 4116, induebant enim repræsentationes a terra Canaane quæ in medio, quæ repræsentabat Regnum cœleste Domini, & in supremo sensu Divinum Humanum Ipsius, videatur n: 1607. 3038. 3481. 3705; ultima, quæ termini, sunt illa quæ Naturalia vocantur, nam in naturalibus terminantur spiritualia & cœlestia; ita se habet in cœlis, nam intimum seu tertium cœlum est cœleste quia in amore in Dominum, medium seu secundum cœlum est spirituale, quia in amore erga proximum, ultimum seu primum cœlum est cœleste & spirituale naturale, quia in simplici bono, quod est ultimum ordinis ibi; similiter apud hominem regeneratum, qui est exiguum cœlum: ex his nunc constare potest, unde sit, quod terra Seir significet bonum cœleste naturale: Esavus quoque, qui ibi habitabat, repræsentat bonum illud, ut supra ostensum est, inde etiam per terram, ubi habitabat, significatur idea; terræ enim induunt repræsentationes illorum qui ibi sunt, n: 1675. Ex his nunc patere potest, quid per Seir significatur in Verbo; ut apud Mosen "Jehovah de Sinai venit, & *exortus est de Seir illis*, exsplenduit de monte Paran, & venit ex myriadibus sanctitatis," Deut: XXXIII: 2. 3. In Cantico Deboræ & Baraki in Libro Judicum "*Jehovah* cum *exivisti e Seir*, cum egressus es *ex Agro Edomi*, terra contremuit, etiam cœli stillarunt, etiam nubes stillarunt aquas, montes defluxerunt; hic Sinai coram Jehovah Deo Israelis," V: 4. 5. In prophetia Bileami "Video Ipsum & non jam, conspicio Ipsum & non propinquus; orietur stella e Jacobo, & surget sceptrum ex Israele, & erit *Edomus hæreditas*, & erit *hæreditas Seir*, hostium illius, & Israel faciens robur" Num: XXIV: 17; quisque videre potest, quod Seir hic significet aliquid Domini, nam dicitur quod Jehovah exortus est de Seir, quod exivit e Seir, & egressus ex agro Edomi, quod Edomus & Seir erit hæreditas, sed quid Domini significat, nemo scire potest nisi ex sensu interno Verbi; quod sit Divinum Humanum Domini, & in specie ibi Divinum Naturale quoad bonum, ex supradictis constare potest, exoriri & exire e Seir est quod Naturale etiam Divinum faceret, ut inde quoque lux, hoc est, intelligentia & sapientia, & ita Jehovah fieret non modo quoad Humanum Rationale, sed etiam quoad Humanum Naturale; quapropter dicitur, Jehovah exortus est de Seir, & Jehovah exivit e Seir; quod Dominus sit Jehovah, videatur n: 1343. 1736. 2004. 2005. 2018. 2025. 2156. 2329. 2921. 3023. 3035: simile involvit propheticum Dumæ apud Esaiam "Ad me *clamans e Seir*, custos quid de nocte, custos quid

quid de nocte; dixit custos, venit mane, etiamque nox" XXI: 11. 12. Per terram Seir in sensu respectivo proprie significatur Regnum Domini apud illos qui extra Ecclesiam sunt, hoc est, apud gentes cum apud illos instauratur Ecclesia, priore seu vetere desciscente a charitate & fide; quod tunc illis qui in tenebris lux, a pluribus locis in Verbo constat; hoc proprie significatur per exoriri e Seir, & exire e Seir, ac egredi ex agro Edomi, tum quod Seir erit hæreditas, ut & per illa apud Esaiam "ad me clamans e Seir, custos quid de nocte, dixit custos, venit mane, etiamque nox" venit mane est adventus Domini, n: 2405. 2780, ac inde illustratio illis qui in nocte, hoc est, in ignorantia, sed illustratio a Divino Naturali Domini, n: 4211. Quia pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, ita quoque Seir, ut apud Esaiam Cap: XXV: 8. 9. Ezechielem Cap: XXXV: 2 ad 15, & passim in historicis Verbi.

4241. Agrum Edomi, quod significet verum inde, nempe ex bono, constat ex significatione agri Edomi, quod sit Divinum Naturale Domini quoad bonum cui conjuncta doctrinalia veri, seu vera, de qua n: 3302. 3322; vera inde, seu quæ ex bono, distincta sunt a veris ex quibus bonum; vera ex quibus bonum sunt illa quæ homo imbuit ante regenerationem, vera autem quæ ex bono sunt illa quæ imbuit post regenerationem, post regenerationem enim ex bono procedunt vera, nam ex bono tunc percipit & novit quod vera sint; tale verum, ita verum boni, est, quod significatur per agrum Edomi; similiter etiam in loco supra allato ex Libro Judicum "Jehovah cum *exivisti a Seir*, cum *egressus es ex agro Edomi*" V: 4.

4242. Et præcepit illis dicendo, ita dicetis Domino meo Esavo, quod significet agnitionem primam boni, quod superiori loco esset, constare potest ex significatione hic præcipere nuntiis ut dicerent, quod sit reflexio & inde perceptio quod ita sit de qua n: 3661. 3682, proinde agnitio; ex repræsentatione Esavi, quod sit bonum, de qua supra n: 4234. 4239; quod superiori loco esset, significatur per quod vocaverit Esavum non fratrem sed Dominum suum, & quoque ut sequitur, se servum ejus, ac postea similiter; quod verum primo loco sit & bonum secundo apparenter, cum regeneratur homo, sed quod bonum primo loco sit & verum secundo, cum regeneratus est homo, videatur n: 1904. 2063. 2189. 2697. 2979. 3286. 3288. 3310 f. 3325. 3330. 3332. 3336. 3470. 3509. 3539. 3548. 3556. 3563. 3570. 3576. 3579. 3603. 3701. Id quoque est, quod intelligitur per prophetica Jischaki patris & Esavum filium "Super gladio tuo vives, & fratri tuo servies, & erit *quando dominaris*, & disrumpes jugum illius desuper collo tuo" Genes: Cap: XXVII: 40; de inversione hujus status, de qua prophetica illa prædixerunt, hic nunc agitur.

4243. Cum Labane peregrinatus sum, & moratus usque nunc, quod significet quod imbuerit bonum per Labanem significatum, constat a repræsentatione Labanis, quod sit bonum medium, hoc est, bonum non genuinum, sed usque inserviens introducendis veris & bonis genuinis, de qua n: 3974. 3982. 3986 f. 4063; a significatione peregrinari, quod sit instrui, de qua n: 1463. 2025; & a significatione morari seu commorari, quod prædicetur de

de vita veri cum bono, de qua n: 3613, hic quod fit imbuere; inde patet, quod per illa verba "Cum Labane peregrinatus fum, & moratus ufque nunc," fignificetur quod imbuerit bonum per Labanem fignificatum. Cum his fe ita habet, verum implantari bono nequit, nifi per media; de mediis in Capitibus quæ præcedunt, actum eft, ubi de Jacobi peregrinatione & commoratione apud Labanem, & de grege ibi acquifito; hic nunc agitur de proceffu Conjunctionis, ita de inverfione ftatus, illo ordine, quo fit cum verum fubordinatur bono; verum primo loco eft apparenter, cum homo verum difcit ex affectione, fed nondum ita vivit fecundum illud; at bonum primo loco eft, cum vivit fecundum verum quod ex affectione didicit, tunc enim verum fit bonum; nam tunc homo credit bonum effe facere fecundum verum; qui regenerati funt, in hoc bono funt; etiam qui confcientiam habent, hoc eft, qui non amplius ratiocinantur num id verum fit, fed qui faciunt quia verum eft, ita qui imbuerunt illud fide & vita.

4244. Et fuit mihi bos & afinus, grex & fervus & ancilla, quod fignificet acquifitiones fuo ordine ibi, conftat a fignificatione bovis & afini, gregis & fervi & ancillæ, quod fint bona & vera exteriora & interiora infervientia, ita acquifitiones fuo ordine; quod bos fit bonum naturale exterius, & afinus verum naturale exterius, videatur n: 2781; & quod grex fit bonum naturale interius, ac fervus verum ejus, ac ancilla affectio illus veri, conftat ex fignificatione cujufvis, de qua aliquoties prius; bona illa & vera funt acquifitiones, de quibus hic, quæ quod in fuo ordine nominatæ fint, patet; exteriora enim funt bos & afinus, interiora autem grex, fervus & ancilla.

4245. Et mitto ad indicandum domino meo, ad inveniendum gratiam in oculis tuis, quod fignificet inftructionem de ftatu fuo, & quoque condefcentiam & humiliationem veri coram bono, conftat ex fignificatione mittere ad indicandum, quod fit inftruere de ftatu fuo; quod condefcentia dein fit & humiliatio veri coram bono, patet, vocat enim illum dominum fuum, ac dicit ad inveniendum gratiam in oculis tuis, quæ verba condefcendentiæ & humiliationis funt. Defcribitur hic ftatus, qualis eft, quando inverfio fit, nempe cum verum fubordinatur bono, hoc eft, quando illi qui in affectione veri fuerunt, incipiunt in affectione boni effe: fed quod talis inverfio & fubordinatio fit, non apparet aliis, quam qui regenerati funt, & non aliis regeneratis, quam qui reflectunt; hodie pauci funt, qui regenerantur, & adhuc pauciores qui reflectunt, quapropter hæc quæ de vero & bono dicuntur, non poffunt quin obfcura fint, & fortaffis quod talia, quæ non agnofcenda; imprimis apud illos, qui vera quæ funt fidei, primo loco ponunt, & bonum quod charitatis, fecundo, & qui inde cogitant multum de doctrinalibus, non autem de bonis charitatis, & ex illis non ex his, de falute æterna; qui ita cogitant, nufquam fcire poffunt, minus percipere, quod verum quod fidei fubordinetur bono quod charitatis; illa quæ homo cogitat, & ex quibus cogitat, afficiunt illum; fi cogitaret ex bonis charitatis, tunc videret manifefte, quod vera quæ funt fidei, fecundo loco effent, & tunc quoque videret ipfa vera ficut in luce; nam bonum quod charitatis eft inftar flammæ, quæ lucem

præbet,

præbet, & sic illustrat omnia & singula quæ prius autumaverat vera esse, & quoque apperciperet quomodo falsa se intermiscuerint, ac induerint speciem sicut vera essent.

4246. Vers: 6. 7. 8. *Et reversi sunt nuntii ad Jacobum, dicendo, venimus ad fratrem tuum, ad Esavum, & etiam vadit obviam tibi, & quadringenti viri cum eo. Et timuit Jacob valde, & angustia fuit ei, & dimidiavit populum qui cum eo, & gregem & armentum & camelos, in duo castra. Et dixit, si venerit Esau ad castra una, & percusserit illa, & erunt castra relicta ad evasionem.* Reversi sunt nuntii ad Jacobum, dicendo, venimus ad fratrem tuum ad Esavum, & etiam vadit obviam tibi, significat quod bonum continue influat, ut appropriet sibi: & quadringenti viri cum eo, significat statum ejus nunc, ut priorem locum sumat: & timuit Jacob valde, & augustia fuit ei, significat statum cum mutatur: & dimidiavit populum qui cum eo, & gregem & armentum, & camelos, in duo castra, significat præparationem: & dispositonem verorum & bonum in naturali ad recipiendum bonum per Esavum repræsentatum: & dixit, si venerit Esau ad castra una, & percusserit illa, & erunt castra relicta ad evasionem, significat secundum omnem eventum.

4247. Et reversi sunt nuntii ad Jacobum, dicendo, venimus ad fratrem tuum ad Esavum, & etiam vadit obviam tibi, quod significet quod bonum continue influat, ut appropriet sibi nempe vera, constat a significatione fratris, hic Esavi, quod sit bonum, nempe Divini Naturalis Domini, de qua supra; & a significatione venire obviam, quod sit influere, de qua sequitur; & quia est influxus est appropriatio. Ex illis quæ prius aliquoties de his dicta sunt, constare potest, quomodo se habet cum bono & vero, ac cum boni influxu in verum, & de appropriatione veri a bono, quod nempe bonum continue influat, & quod verum recipiat, vera enim sunt vasa boni, Divinum Bonum non aliis vasis applicari potest quam genuinis veris, nam sibi mutuo correspondent; cum homo in affectione veri est, in qua est, in initio antequam regeneratur, tunc quoque continue bonum influit, sed nondum habet vasa, hoc est, vera, quibus se applicet, hoc est, approprietur, nam homo in initio regenerationis nondum in cognitionibus est, sed tunc bonum, quia continue influit, producit affectionem veri, affectio enim veri non aliunde est quam a Boni Divini continuo conatu influendi; inde constare potest, quod etiam tunc bonum sit primo loco, & quod principaliter agat, tametsi appareat sicut verum foret; cum autem homo regeneratur, quod fit in adulta ætate cum in cognitionibus est, tunc bonum se manifestat, nam non tunc ita in affectione sciendi verum est, sed in affectione faciendi illud; prius enim fuerat verum in intellectu, tunc autem est in voluntate, & cum in voluntate est, in homine est; nam voluntas constituit ipsum hominem: talis est circulus perennis apud hominem, quod omne scientificum & omne cognitivum insinuetur per visum vel per auditum, in cogitationem, & inde in voluntatem, & a voluntate per cogitationem in actum; vel quoque a memoria, quæ est sicut oculus internus, seu visus internus, ab hac similis est circulus, nempe a visu illo per cogitationem

in voluntatem, & a voluntate per cogitationem in actum, aut si quid obstat in conatum agendi, qui ut primum id quod obstitit, removetur, prodit in actum. Ex his constare potest, quomodo se habet cum influxu, & appropriatione veri a bono, quod nempe omnium primo vera quæ fidei, per auditum seu per visum insinuentur, ac tunc in memoria recondantur, & quod inde successive eleventur in cognitionem & tandem influentur voluntati, in qua cum sunt, procedunt inde per cogitationem in actum, & si non in actum possunt, sunt in conatu, ipse conatus est actus internus, nam quoties cunque datur facultas, fit ille actus externus: sed sciendum, quod ille sit circulus, at usque est bonum, quod illum circulum producit, vita enim quæ a Domino, non influit nisi in bonum, ita per bonum, & hoc ab intimis; quod vita, quæ per intima influit, illum circulum producat, cuivis potest constare, nam absque vita nihil producitur; & cum vita, quæ a Domino, non influit nisi in bonum & per bonum, sequitur, quod bonum sit quod producit, & quod influit in vera, & appropriat illa sibi, quantum homo in veri cognitionibus est, & simul quantum recipere vult.

4248. Et quadringenti viri cum eo, quod significet statum ejus nunc, ut priorem locum sumat, constat a significatione quadringentorum, quod sint proprie tentationes & earum duratio, de qua n: 2959. 2966; hic status est qui intelligitur; quod ille status sit constare potest ab illis quæ sequuntur, quod nempe timuerit valde, & angustia fuerit ei, quodque ideo castra sua in duo diviserit, Vers: 7. 8; tum quod ex timore ardenter supplicaverit ad Jehovam, Vers: 9. 10. 11. 12; & denique quod luctatus sit cum Angelo, per quam luctationem quod tentatio significetur, constabit ab explicatione luctationis illius in sequentibus hujus Capitis. Cum invertitur status apud hominem, qui regeneratur, hoc est, cum bonum priorem locum sumit, tunc tentationes veniunt; prius homo illas non subire potest, quia nondum est in cognitionibus per quas se defendat, & ad quas recurrat ad solatium capiendum; quapropter etiam nullus tentationes subit, priusquam ad adultam ætatem pervenit; tentationes sunt, quæ uniunt vera bono, n: 2272. 3318. 3696. 3928. Inde patet, quod per quadringentos viros cum eo, significetur status, ut bonum priorem locum sumat.

4249. Et timuit Jacob valde, & angustia fuit ei, quod significet statum cum mutatur, constat ex eo, quod timor & angustia sint primum tentationum; & quod præcedant cum invertitur seu mutatur status. Arcana, quæ amplius in his latent, nempe quod Esau obviam iverit Jacobo cum quadringentis viris, & quod inde Jacobo timor & angustia, non facile ad captum exponi possunt, sunt enim interiora; solum hoc licet afferre; cum bonum priorem locum sumit, ac sibi vera subordinat, quod fit cum homo tentationes spirituales subit, tunc bonum quod ab interiori influit, secum habet vera perplura, quæ apud hominem recondita sunt in ejus interiori homine; illa ad intuitionem & captum ejus non possunt venire, antequam bonum primas agit, tunc enim a bono illustrari incipit naturale, inde apparet quænam ibi concordant & quænam discordant, inde timor & angustia quæ præcedunt tentationem

tionem spiritualem; spiritualis enim tentatio agit in conscientiam, quæ est interioris hominis, quare etiam homo non scit, cum tentationem illam intrat unde ei timor & angustia, sed angeli qui apud hominem, probe hoc norunt; tentatio enim inde est, quod Angeli teneant hominem in bonis & veris, spiritus autem mali in malis & falsis; quæ enim apud Spiritus & Angelos, qui apud hominem, existunt, illa non aliter percipiuntur apud hominem, quam quod in ipso sint; quæ enim interius existunt, putat homo dum in corpore vivit, & non credit quod omnia influant, quod non causæ sint extra illum, quæ producunt, sed quod omnes causæ sint intra illum, & ejus propriæ, cum tamen non ita est; quicquid enim homo cogitat, & quicquid vult, hoc est, omnis ejus cogitatio & omnis ejus affectio, vel est ex inferno, vel est ex cœlo; cum mala cogitat & vult, & falsis inde delectatur, sciat quod cogitationes & affectiones ejus sint ex inferno, & dum bona cogitat & vult, & veris inde delectatur, quod a cœlo, hoc est, per cœlum a Domino; sed cogitationes & affectiones quæ apud hominem, apparent utplurimum sub alia specie, sicut pugna malorum spirituum cum angelis ex illis quæ sunt apud hominem regenerandum, sub specie timoris & angustiæ, ac tentationis: hæc non possunt non ut paradoxa apparere homini, quia homo Ecclesiæ pæne omnis hodie credit, quod omne verum quod cogitat, & bonum quod vult & facit, sit a semet, tametsi aliter dicit cum ex doctrinali fidei loquitur; imo talis est, ut si quis diceret ad illum, quod spiritus ab inferno sint qui influunt in cogitationem & voluntatem ejus cum mala cogitat & vult, & quod angeli e cœlo, cum bona, quod tunc hæreret mirabundus quod aliquis tale statuat, diceret enim quod sentiat vitam in se, & quod cogitet ex se & velit ex se; ex illo sensitivo credit, non autem ex doctrinali, cum tamen doctrinale est verum, & sensitivum fallax: ab experientia plurimum nunc annorum pæne continua, hoc scire datum est, ac ita scire, ut prorsus nullum dubium sit relictum.

4250. Et dimidiavit populum qui cum eo, & gregem, & armentum, & camelos in duo castra, quod significet præparationem & dispositionem verorum & bonorum in naturali ad recipiendum bonum per Esavum repræsentatum, constat a significatione populi, quod sint vera, tum falsa, de qua n: 1259. 1260. 3581; ex significatione gregis, quod sint bona interiora, & quoque non bona; ex significatione armenti, quod sint bona exteriora, & quoque non bona, de quibus n: 2566. 4244; ex significatione camelorum, quod sint vera exteriora seu communia, ita quoque non vera, de qua n: 3048. 3071. 3143. 3145; & ex significatione castrorum, quod sit ordo, in bono sensu ordo genuinus, & in opposito ordo non genuinus, de qua n: 4236; dimidiare, quod sit dividere in bina, & sic se disponere ad recipiendum, patet. Hæc quomodo se habent, constare potest ab illis quæ mox supra dicta sunt, nempe cum bonum influit, ut fit cum invertitur ordo, & bonum priorem locum sumit, quod tunc illustretur naturale, & inibi videatur quid genuinum verum & bonum, & quid non genuinum, quæ quoque tunc discernuntur ab invicem, ita quod quædam retineantur, quædam autem removeantur, inde prorsus alius ordo fit, quam qui prius fuerat; bonum enim,

cum dominatur, hoc secum habet, nam vera tunc non aliud sunt, quam ministri & servi, & disponuntur secundum ordinem cœlestem propius & propius, secundum receptionem boni a veris, & quoque secundum qualitatem, boni nam bonum suum quale accepit a veris.

4251. Et dixit, si venerit Esau ad castra una, & percusserit illa, & erunt castra relicta ad evasionem, quod significet secundum omnem eventum, constat a significatione castrorum, quod sint ordo, ut mox supra; a significatione percutere, quod sit destruere; & a significatione erunt castra relicta ad evasionem, quod sit ne ordo in naturali periret, sed aliquid superesset; ita quod sit præparatio & dispositio secundum omnem eventum: Naturale enim quamdiu ibi dominatur verum, non videre potest quid verum genuinum & non genuinum, nec quid bonum; at cum dominatur ibi bonum, quod est amoris in Dominum & charitatis erga proximum, tunc videt illud; inde est, cum instat illud tempus seu ille status, quando bonum dominium sumit, quod homo tunc pæne in ignorantia sit quid bonum & verum, ita quid destruetur, & quid retinebitur, ut patet manifeste in tentationibus; cum homo in tali ignorantia est, tunc fit præparatio & dispositio non ab homine sed a Domino, hic a Domino in Se Ipso, quia Dominus omnia in Se in Divinum ordinem ex propria potentia disposuit & redegit.

4252. Vers: 9. 10. 11. 12. *Et dixit Jacob, Deus patris mei Abrahami, & Deus patris mei Jischaki, Jehovah, dicens ad me, revertere ad terram tuam, & ad nativitatem tuam, & benefaciam tecum. Minor sum præ omnibus misericordiis, & præ omni veritate, quæ fecisti cum servo tuo, quia in baculo meo transivi Jordanem hunc, & nunc sum in duo castra. Eripe me quæso e manu fratris mei e manu Esavi, quia timeo ego eum, forte veniat, & percutiat me, matrem super filios. Et tu dixisti, benefaciendo benefaciam tibi, & ponam semen tuum sicut arenam maris, quæ non numeratur præ multitudine.* Dixit Jacob Deus patris mei Abrahami, & Deus patris mei Jischaki, Jehovah, significat sanctum præparationis & dispositionis: dicens ad me, revertere ad terram tuam, & ad nativitatem tuam, & benefaciam tecum, significat ad conjunctionem cum Divino bono & vero: minor sum præ omnibus misericordiis & præ omni veritate, quæ fecisti cum servo tuo, significat humiliationem in illo statu quoad bonum & quoad verum: quia in baculo meo transivi Jordanem hunc, & nunc sum in duo castra, significat quod ab exiguo multum: eripe me quæso e manu fratris mei, e manu Esavi quia timeo ego eum, significat statum respective; quia priorem se fecit: forte veniat & percutiat me, matrem super filios, significat quod periturus: & Tu dixisti benefaciendo benefaciam tecum, significat quod usque tunc vitam adepturum: & ponam semen tuum sicut arenam maris, quæ non numeratur præ multitudine, significat fructificationem & multiplicationem tunc.

4252. Dixit, Deus patris mei Abrahami, & Deus patris mei Jischaki, Jehovah, quod significet sanctum præparationis & dispositionis, constat a significatione Dei patris Abrahami, quod sit Ipsum Divinum Domini, de qua n: 3439; & a significatione Dei patris Jischaki, quod sit Divinum Humanum

Ipsius,

Ipsius, de qua n: 3704. 4180; & quia utrumque est Jehovah, dicitur Deus patris mei Abrahami, Deus patris mei Jischaki, Jehovah; hic autem significatur sanctum, quod procedit a Divino, nam omne sanctum est inde: quod sanctum significetur, est quia in naturali, quod repræsentatur per Jacob, in quo nondum Bonum, quod repræsentatur per Esavum, cum Vero conjunctum fuit; agitur enim nunc de statu receptionis boni, hic de statu præparationis & dispositionis ut reciperetur; supplicatio Jacobi non aliud involvit; quapropter significatur per illa verba sanctum præparationis & dispositionis.

4253. Dicens ad me, revertere ad terram tuam, & ad nativitatem tuam, & benefaciam tecum, quod significet conjunctionem cum Divino Bono & Vero, constat ex illis, quæ prius n: 4069. 4070, dicta sunt, ubi fere eadem verba.

4254. Minor sum præ omnibus misericordiis, & præ omni veritate, quæ fecisti cum servo tuo, quod significet humiliationem in illo statu quoad bonum & quoad verum, constat ex prædicatione Misericordiæ, quod sit de bono quod amoris, & ex prædicatione veritatis, quod sit de vero quod fidei, videatur n: 3122: quod humiliationis verba sint, patet; inde constare potest, quod per illa significetur humiliatio in illo statu quoad bonum & quoad verum.

4255. Quia in baculo meo transivi Jordanem hunc, & nunc sum in duo castra, quod significet quod ab exiguo multum, constat a significatione baculi, quod sit potentia, & quod prædicetur de vero, de qua n: 4013. 4015; a significatione Jordanis, quod sit initiatio in cognitiones boni & veri, de qua sequitur; & a significatione duorum castrorum, quod sint bona & vera, ut supra n: 4250, nam duo castra hic sunt populus, grex, armentum, & cameli, quæ dimidiavit; inde patet, quid per illa verba in sensu proximo significatur, quod nempe paucum veri ipsi esset, cum initiaretur in cognitiones, & quod dein multa vera & bona, seu quod idem, quod ab exiguo multum: ex illis quæ hactenus explicata sunt, patet, quod actum sit in sensu interno de Domino, quomodo Ipse Humanum in Se Divinum fecit, & hoc successive, secundum ordinem; ita de progressu in intelligentiam & sapientiam, tandem in Divinam, inde patet, quid per ab exiguo ad multum, intelligitur. Quod Jordanes sit initiatio in cognitiones boni & veri, est inde, quia erat terminus terræ Canaanis, quod omnes termini illius terræ significaverint illa quæ prima & ultima sunt Regni Domini, tum quæ prima & ultima sunt Ecclesiæ, ita quæ prima & ultima sunt cœlestium & spiritualium, quæ Regnum Domini, & Ecclesiam Ipsius constituunt, videatur n: 1585. 1866. 4116. 4240; inde Jordanes, quia erat terminus, significabat initiationem in cognitiones boni & veri, nam hæ sunt prima, & tandem, cum homo fit Ecclesia seu Regnum Domini, fiunt ultima. Quod Jordanes illa significet, etiam ab aliis locis in Verbo constare potest, ut apud Davidem "Deus mi, super me anima mea incurvat se, propterea recordabor tui *e terra Jordanis*, & Chermonim e monte exiguitatis," Psalm: XLII: 7; recordari e terra Jordanis, pro ex

ultimo,

ultimo, ita ex humili. Apud Eundem "Factus est Jehudah in sanctuarium Ipsius, Israel dominia Ipsius, mare vidit & fugit, *Jordan avertit se retrorsum*" Psalm: CXIV: 2. 3. 5, Jehudah pro bono amoris cœlestis, & Israel pro bono amoris spiritualis, n: 3654, mare pro cognitionibus veri, n: 28; Jordanes pro cognitionibus boni, quæ dicuntur se vertere retrorsum, quando bonum amoris dominium obtinet, nam tunc cognitiones a bono illo spectantur, non autem bonum ab illis, secundum ex quæ sæpius prius ostensa sunt. In Libro Judicum "Gilead in *transitu Jordanis* habitans, & Dan cur timebit naves," V: 17, Gilead pro bono sensuali seu volupi, per quod primo initiatur homo cum regeneratur n: 4117. 4124, in transitu Jordanis habitare, pro in illis quæ initiamenta sunt, ita quæ prima & ultima sunt Ecclesiæ & Regni Domini. Hæc quoque repræsentata sunt per Jordanem, cum intrarent filii Israelis in terram Canaanem, Jos: III: 14 ad f. Cap: IV: 1 ad f; nam per terram Canaanem repræsentatum fuit Regnum Domini, n: 1413. 1437. 1607. 3038. 3481. 3705. 3686; & quod divisus esset Jordanes, & illi in sicco transirent, significata est remotio malorum & falsorum, ac admissio illorum qui in bonis & veris: similiter quod Jordanis aquæ divisæ sint ab Elia, cum ille sublatus est in cœlum, II Reg: II: 8. & ab Elischa, cum is loco Eliæ intraret munus propheticum, ibid: Vers: 14: Quod Naaman sanatus sit ex lepra, per quod lavisset se septem vicibus in Jordane, secundum mandatum Elischæ, II Reg: V: 1 ad 14, repræsentabat Baptismum, nam Baptismus significat initiationem in Ecclesiam, & in illa quæ sunt Ecclesiæ, ita regenerationem & quæ regenerationis sunt; non quod per baptismum aliquis regeneretur, sed quod signum ejus sit, cujus recordetur: & quia illa quæ sunt Ecclesiæ significantur per baptismum, ac simile per Jordanem, ut supra dictum, ideo in Jordane baptizati sunt a Johanne, Matth: III: 6. Marc: I: 5; & quoque Dominus ibi Se baptizari a Johanne, voluit, Matth: III: 13 ad 17. Marc: I: 5. Quia Jordanes significat illa, quæ prima & ultima sunt Regni Domini & Ecclesiæ, qualia sunt cognitiones boni & veri, nam per has introducitur homo, ideo etiam Jordanes memoratur ut terminus Terræ Novæ seu Terræ Sanctæ, apud Ezechielem Cap: XLVII: 18; quod Terra Nova seu Terra Sancta sit Regnum Domini, tum quoque Nova Ecclesia, quæ est Regnum Domini in terris, videatur n: 1733. 1850. 2117. 2118 f. 3355 f.

4256. Eripe me quæso e manu fratris mei, e manu Esavi, quia timeo ego eum, quod significet statum respective, quia priorem se fecit, constare potest, ab illis quæ supra passim dicta sunt, imprimis ex illis, ubi agitur de Primogenitura, quam Jacobus sibi per pultem lentium comparavit, & ubi de benedictione, quam per astum Esavo ademit; quid per illa repræsentatum & significatum sit, ibi videatur, quod nempe verum primo loco sit apparenter cum regeneratur homo, & bonum secundo, at quod bonum primo loco sit actualiter ac verum secundo, & ita manifeste cum regeneratus est, de quibus n: 3539. 3548. 3556. 3563. 3570. 3576. 3603. 3701. 4243. 4244. 4247; cum itaque invertitur ordo, & bonum priorem suum locum manifeste sumit,

hoc

hoc eſt, cum dominari incipit ſuper verum, tunc naturalis homo eſt in timore & anguſtia, n: 4249, & quoque intrat tentationes; cauſa eſt, quia cum verum primo loco fuit, hoc eſt, cum dominari ſibi viſum, tunc falſa ſe inter miſcuerunt, verum enim ex ſe non videre poteſt num verum ſit, ſed videbit illud ex bono, & ubi falſa, ibi timor cum adventat bonum; omnes etiam qui in bono ſunt, timere incipiunt quando falſa apparent in luce a bono, timent enim falſa, & volunt ut illa exſtirpentur, ſed non poſſunt ſi inhærent, niſi per media Divina a Domino, inde eſt, quod regenerandi poſt timorem & anguſtiam etiam in tentationes veniant, tentationes enim ſunt media Divina removendi illa; hæc cauſa arcaniſſima eſt, quod homo, cum regeneratur, tentationes ſpirituales ſubeat; ſed cauſa illa nullatenus apparet homini, quia eſt ſupra ſphæram ejus apperceptionis, ſicut eſt omne quod conſcientiam movet, laceſſit, & cruciat.

4257. Forte veniat & percutiat me, matrem ſuper filios, quod ſignificet quod periturus, conſtare poteſt abſque explicatione. Percutere matrem ſuper filios fuit formula apud Antiquos qui in repræſentativis & ſignificativis erant, ſignificans deſtructionem Eccleſiæ & omnium quæ Eccleſiæ ſunt, vel in communi vel in particulari apud hominem qui eſt Eccleſia; per matrem enim intellexerunt Eccleſiam, n: 289. 2691. 2717, & per filios vera quæ Eccleſiæ ſunt n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373; inde percutere matrem ſuper filios, eſt prorſus perire; etiam homo tunc prorſus perit, quando Eccleſia, & quod eſt Eccleſiæ apud illum, perit, hoc eſt, quando affectio veri, quæ proprie ſignificatur per matrem, & quæ facit Eccleſiam apud hominem, deſtruitur.

4258. Et Tu dixiſti, benefaciendo benefaciam tecum, quod ſignificet quod uſque tunc vitam adepturum, conſtat ex ſignificatione benefacere, quod ſit vitam adipiſci, per Jacobum enim repræſentatur verum, & verum a ſe non vitam habet, ſed a bono quod in illud influit, ut ſupra multoties oſtenſum; inde eſt, quod benefacere hic ſignificet vitam adipiſci, de vita veri a bono etiam hic agitur.

4259. Et ponam ſemen tuum ſicut arenam maris, quæ non numeratur præ multitudine, quod ſignificet fructificationem & multiplicationem tunc, conſtat ex ſignificatione ſeminis, quod ſit fides charitatis, & quoque ipſa charitas, de qua n: 1025. 1447. 1610. 2848. 3373; ponere illam ſicut arenam maris, quæ non numeratur præ multitudine, quod ſit multiplicatio, patet; fructificatio prædicatur de bono, quod eſt charitatis, & multiplicatio de vero quod eſt fidei, n: 913. 983. 2846, 2847.

4260. Verſ: 13. 14. 15. *Et pernoctavit ibi in nocte illa, & accepit de veniente in manum ſuam munus Eſavo fratri ſuo. Capras ducentas, & capros viginti, oves ducentas & arietes viginti. Camelas lactantes & filios illarum triginta; juvencas quadraginta, & juvencos decem; aſinas viginti, & pullos decem.* Pernoctavit in nocte illa, ſignificat in ſtatu illo obſcuro: & accepit de veniente in manum ſuam munus Eſavo fratri ſuo, ſignificat Divina initianda bono cœleſti naturali: capras ducentas, & capros viginti, oves ducentas, &

arietes

arietes viginti, significat bona & inde vera Divina; camelas lactantes & filios illarum triginta, juvencas quadraginta, & juvencos decem, asinas viginti & pullos decem, significat servitia communia & specialia.

4261. Pernoctavit in nocte illa, quod significet in statu illo obscuro, constat ex significatione pernoctare tum noctis, quod sit status obscurus, de qua n: 1712. 3693.

4262. Et accepit de veniente in manum suam munus Esavo fratri suo, quod significet Divina initianda bono cœlesti naturali, constat ex significatione accipere veniente in manum, quod sit ex illis quæ proviso obtigerunt, ita quæ ex Divina Providentia, & quia illa quæ Divinæ Providentiæ sunt, Divina sunt, ideo hic per accipere de veniente in manum suam, significantur Divina; ex significatione muneris, quod sit initiatio, de qua sequitur; & ex repræsentatione Esavi, quod sit Divinum Naturale quoad bonum, de qua n: 3302. 3322. 3504. 3599, hic quoad bonum cœleste, quia Naturale nondum Divinum factum. Quod munus significet initiationem, est quia erat ad captandam benevolentiam & gratiam; munera enim quæ dabantur & offerebantur, olim varia significabant, aliud quæ dabant Regibus & Sacerdotibus cum illos adirent, & aliud quæ offerebant super altari, illa significabant initiationem, hæc autem cultum, n: 349, omnia enim sacrificia in communi cujuscunque generis dicebantur munera, at minchæ quæ erant panis & vinum, seu placentæ cum libamine, in specie, nam mincha in Lingua originali significat munus. Quod munera darent Regibus & Sacerdotibus, cum illos adirent, constat ex pluribus locis in Verbo, ut cum Saul consuleret Samuelem, 1 Sam: IX: 7. 8: quod illi qui contemserunt Saulem, non offerrent ei munus, 1 Sam: X: 27: cum Regina Schebæ ad Schelomonem veniret, 1 Reg: X: 2; & quoque reliqui, de quibus hæc "Omnis terra quærebat facies Schelomonis ad audiendum sapientiam illius, & illi offerrentes quisque munus suum, vasa argenti, & vasa auri, & vestes & arma, & aromata, equos & mulos," 1 Reg: X: 24. 25, & quia id rituale sanctum fuit, significans initiationem, etiam sapientes ab oriente, qui venerunt ad Jesum recens natum, attulerunt munera, aurum, thus, & myrrham, Matth: II: 11, aurum significabat amorem cœlestem, thus amorem spiritualem, myrrha illos amores in naturali. Quod rituale illud mandatum fuerit, constat apud Mosen "Facies Jehovæ non videbuntur vacuæ," Exod: XXXIII: 15. Deut: XVI: 16. 17, & quod munera quæ data erant Sacerdotibus & Regibus, essent sicut Jehovæ, constare potest ab aliis locis in Verbo. Quod munera quæ mittebantur, significarent initiationem, patet a muneribus, quæ duodecim Principes Israelis mittebant ad initiandum altare, postquam unctum erat, Num: VII: 1 ad fin: ubi munera illorum vocantur initiatio, ibid: Vers: 88.

4263. Capras ducentas & capros viginti, oves ducentas & arietes viginti, quod significet bona & inde vera Divina, constat ex significatione caprarum & ovium, quod sint bona, de qua n: 3995. 4006. 4169; ex significatione caprorum & arietum, quod sint vera, de qua n: 4005. 4170, hic bona & vera Divina. Quod bona & vera toties nominentur, & per tot varia significentur,

centur, eſt quia omnia quæ cœli ſunt & quæ Eccleſiæ, ſe referant ad illa, illa quæ amoris & charitatis ſunt ad bona, & illa quæ fidei ad vera, ſed uſque ſunt differentia illorum quoad genera & quoad ſpecies, innumerabiles, imo indefinitæ, ut conſtare poteſt ex eo, quod omnes quæ in bono ſunt, in Regno Domini ſint, & uſque nulla ſocietas ibi in ſimili bono eſt, ne quidem unus in ſocietate in ſimili ac alter; unum enim idem bonum apud duos nuſquam dari poteſt, minus apud plures, tunc enim unum & idem forent, non duo, minus plures; ex variis conſiſtit omne unum, & hoc per cœleſtem harmoniam & concordiam.

4264. Camelas lactantes & filios illarum triginta, juvencas quadraginta, & juvencos decem, aſinas viginti & pullos decem, quod ſignificet ſervitia communia & ſpecialia, conſtat ex ſignificatione camelarum & filiorum illarum, tum juvencarum & juvencorum, ut & aſinarum & pullorum illarum, quod ſint illa quæ ſunt naturalis hominis, de quibus aliquoties prius, de Camelis n: 3048. 3071. 3143. 3145: de Juvenus n: 1824. 1825. 2180. 2781. 2830: de Aſinabus, n: 2781: quod illa quæ ſunt Naturalis hominis ſint reſpective ſervitia, videatur n: 1486. 3019. 3020. 3167; inde eſt, quod per illa ſignificentur ſervitia communia & ſpecialia. Quod attinet numerum caprarum quod 200, caprorum quod 20, ovium quod 200, arietum quod 20, camelarum & filiorum earum quod 30, juvencarum quod 40, juvencorum quod 10, aſinarum quod 20, & pullorum illarum quod 10, ſunt arcana, quæ abſque multa explicatione & ampla deductione, aperiri nequeunt; omnes enim numeri in Verbo ſignificant res, n: 482. 487. 575. 647. 648. 755. 813. 1988. 2075. 2252. 3252, & quid ſignificant, oſtenſum eſt, ubi in præcedentibus occurrerunt: & quoque miratus ſum quandoque, quod loquela angelorum, cum in mundum ſpirituum delapſa, etiam in varios numeros ceciderit; tum quod ubi numeri in Verbo lecti ſunt, ab Angelis intellectæ ſint res; numerus enim nuſquam penetrat in cœlum, nam numeri ſunt menſuræ & ſpatii, tum temporis, & hæc ſunt mundi & naturæ, quibus in cœlis correſpondent ſtatus & ſtatuum mutationes: Antiquiſſimi, qui cœleſtes homines fuerunt, & communicationem cum Angelis habuerunt, noverunt quid per ſingulos numeros, etiam per compoſitos, ſignificaretur, inde ſignificatio illorum derivata eſt ad poſteros, & ad filios Antiquæ Eccleſiæ: hæc ſunt, quibus homo Eccleſiæ hodie, qui nihil ſanctius in Verbo credit reconditum eſſe, quam quod in litera apparet, fidem vix adhibeat.

4265. Verſ: 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. *Et dedit in manum ſervorum ſuorum catervam ſeorſim, & dixit ad ſervos ſuos, tranſite ante me, & ſpatium ponatis inter catervam & inter catervam. Et præcepit primo, dicendo, quod occurrerit tibi Eſau frater meus, & interrogaverit te dicendo, cui tu, & quo vadis, & cui illa ante te. Et dices, ſervo tuo Jacobo, munus hoc miſſum domino meo Eſavo; & ecce etiam is poſt nos. Et præcepit etiam ſecundo, etiam tertio, etiam omnibus euntibus poſt catervas, dicendo, ſecundum verbum hoc loquemini ad Eſavum in inveniendo vos eum. Et dicetis etiam, ecce ſervus tuus Jacob poſt nos, quia dixit, expiabo facies ejus in munere eunte ante me, & poſtea videbo facies*

ejus, forte suscipiet facies meas. Et transivit munus ante eum, & is pernoctavit in nocte illa in castris. Et surrexit in nocte illa, & accepit binas fæminas suas, & binas ancillas suas, & undecim natos suos, & transivit transitum Jabbock. Et accepit illos, & transire fecit illos fluvium, & transire fecit quæ sibi. Dedit in manum servorum suorum catervam catervam seorsim, & dixit ad servos suos, transite ante me, & spatium ponatis inter catervam & inter catervam, significat ordinationem quomodo initiarentur: & præcepit primo, dicendo, quod occurrerit tibi Esau frater meus, & interrogaverit te, dicendo, cui tu, & quo vadis, & dices, servo tuo Jacobo, munus hoc missum domino meo Esavo, & ecce etiam is post nos, significat submissionem: & præcepit etiam secundo, etiam tertio, etiam omnibus euntibus post catervas, dicendo, secundum verbum hoc loquemini ad Esavum in inveniendo vos eum, significat continuum: & dicetis etiam, ecce servus tuus Jacob post nos, quia dixit, expiabo facies ejus, forte suscipiet facies meas, significat præparationem ad sequentia: & transivit munus ante eum, significat effectum: & is pernoctavit in nocte illa in castris, significat quæ sequuntur: & surrexit in nocte illa, & accepit binas fæminas suas, & binas ancillas suas, & undecim natos suos, & transivit transitum Jabbock, significat insinuationem primam affectionum veri cum veris acquisitis; transitus Jabbock, est insinuatio prima: & accepit illos, & transire fecit illos fluvium, & transire fecit, quæ sibi, significat ulteriorem insinuationem.

4266. Dedit in manum servorum suorum catervam catervam seorsim, & dixit ad servos suos, transite ante me, & spatium ponatis inter catervam & inter catervam, quod significet ordinationem quomodo initiarentur, constat ex significatione dare in manum, quod sit instruere potentia, quod manus sit potentia, videatur n: 878. 3091. 3387. 3563; ex significatione servorum, quod sint illa quæ sunt naturalis hominis, de qua n: 3019. 3020, omnia enim quæ sunt naturalis seu externi hominis subordinata sunt spirituali seu interno homini, inde omnia quæ ibi sunt respective servitia, & vocantur servi; ex significatione catervæ, quod sint scientifica, tum cognitiones, ita doctrinalia, de qua n: 3767. 3768, hæc quamdiu in naturali seu externo homine, hoc est, in ejus memoria sunt, & nondum implantata spirituali seu interno homini, significantur per catervas datas in manum servorum; ex significatione seorsim, quod sit unicuique secundum classes, aut secundum genera & species; ex significatione transire ante me, & spatium ponere inter catervam & catervam, quod sit præparare viam ad bonum quod reciperetur, nam de receptione boni a vero, & de conjunctione eorum in naturali homine hic agitur: ex singulis his patet, quod per omnia illa in communi significetur ordinatio quomodo initiarentur. Quod initiationem veri in bonum in naturali homine attinet, illa nullatenus ad captum exponi potest, homo enim Ecclesiæ hodie, ne quidem novit quid Internus seu Spiritualis homo est, tametsi de illo sæpius loquitur, nec novit quod verum initiandum sit bono in Externo seu Naturali homine, ut fiat homo Ecclesiæ; minus quod aliqua ordinatio a Domino sit in illo homine, ut fiat conjunctio ejus cum Interno; hæc quæ communissima sunt, ho-

die ita latent, ut non sciatur quod sint; quapropter si singula exponerentur, quæ hic in sensu interno de ordinatione & initiatione continentur, foret mera arcana loqui, ita mere incredibilia, consequenter foret in vanum, aut sicut in aquam aut arenam sementem mittere; hæc causa est, quod singularia prætereantur, & hic, ut quoque in sequentibus hujus periodi, solum communia exponantur.

4267. Et præcepit primo, dicendo, quod occurrerit tibi Esau frater meus, & interrogaverit te, dicendo, cui tu, & quo vadis, & cui illa ante te, & dices, servo tuo Jacobo, munus hoc missum domino meo Esavo, & ecce etiam is post nos, quod significet submissionem, constat pariter a sensu interno singulorum verborum, ex quo communis hic sensus resultat; quod submissio sit, & quod illa quæ submissionis significentur, patet; præcepit enim servis, ut fratrem suum vocarent dominum, & se servum, & quod munus sicut domino a servo mittatur: quod bonum sit respective dominus, & verum respective servus, & quoque quod usque dicantur fratres, multoties ostensum est; fratres dicuntur, quia cum conjuncta sunt bonum & verum, quod tunc bonum sistatur in vero, ut in imagine, & quod dein conjunctim agant ad producendum effectum; bonum autem dominus dicitur & verum servus, antequam conjuncta sunt, & magis cum disceptatur de prioritate.

4268. Et præcepit etiam secundo, etiam tertio, etiam omnibus euntibus post catervas, dicendo, secundum verbum hoc loquemini ad Esavum, in inveniendo vos eum, quod significet continuum, nempe ordinationis & submissionis, constat absque ulteriore explicatione ex illis, quæ mox supra n:r 4266. 4267, dicta sunt.

4269. Et dicetis etiam, ecce servus tuus Jacob post nos, quia dixit, expiabo facies ejus in munere eunte ante me, & postea videbo facies ejus, forte suscipiet facies meas, quod significet præparationem ad sequentia; & transivit munus ante eum, quod significet effectum; tum, pernoctavit in nocte illa in castris, quod significet illa quæ sequuntur, constare potest ex singulis verbis in sensu interno, quæ quod sint præparationis ut benigne recipiatur, patet. Sed singula quomodo se habent, non explicari possunt ad captum, nam quamdiu communia non nota sunt, singularia ejusdem rei non possunt in aliquam lucem, sed in meram umbram, cadere; communes notiones præcedent, quæ nisi sunt, singularia non habent aliquod hospitium, quo intrent, in hospitio, ubi mera umbra, non apparent, & in hospitio ubi falsa, vel rejiciuntur, vel suffocantur, vel pervertuntur, ac ubi mala, ibi irridentur; satis est, ut recipiantur hæc communia, quod nempe regenerandus sit homo, antequam intrare possit in Regnum Domini, Joh: III: 3; quod priusquam regeneratur, verum primo loco apparenter sit, & bonum secundo, at cum regeneratur, quod invertatur ordo, & bonum primo loco sit, & verum secundo; tum quando invertitur ordo, quod Dominus disponat & ordinet ita in Naturali seu Externo homine, ut verum ibi a bono recipiatur, & ut verum se submittat bono, ita ut homo non amplius ex vero agat sed ex bono, hoc est, ex charitate; tum quod ex charitate agat, cum vivit secundum vera fidei, ac doctrinam amat

N 2 propter

propter vitam; Processus illarum rerum, quæ de ordinatione, initiatione & submissione veri coram bono, in sensu interno hic continentur, coram Angelis in clara luce apparet, nam talia sunt sapientiæ angelicæ, tametsi homo nihil illarum rerum videt; at usque qui in simplici bono sunt ex simplici fide, illi in facultate sunt sciendi illa, si non capiunt illa in vita corporis, ob curas mundanas, & crassas inde ideas, usque in altera vita, ubi mundana & corporea remota sunt, nam tunc illustrantur, ac in intelligentiam & sapientiam angelicam veniunt.

4270. Et surrexit in nocte illa, & accepit binas fæminas suas; & binas ancillas suas, & undecim natos suos, & transivit transitum Jabbock, quod significet insinuationem primam affectionum veri cum veris acquisitis, constat ex significatione binarum fæminarum, hic Rachelis & Leæ, quod sint affectiones veri, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819; a significatione binarum ancillarum, hic Bilhæ & Silpæ, quod sint affectiones veri exteriores inservientes pro mediis, de qua n: 3849. 3931; ex significatione natorum seu filiorum, quod sint vera, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373; & ex significatione transitus Jabbock, quod sit insinuatio prima. Quod Jabbock sit insinuatio prima, est quia terminus erat terræ Canaanis; quod omnes termini illius terræ significativi fuerint cœlestium & spiritualium Regni Domini secundum distantiam & situm, videatur n: 1585. 1866. 4116. 4240, ita quoque vadum seu transitus Jabbock, quod erat respective ad terram Canaanem trans Jordanem, & fuit terminus hæreditatis filiorum Rubenis & Gadis, ut constare potest ex Num: XXI: 24. Deut: II: 36. 37. Cap: III: 16. 17. Jos: XII: 2. Jud: XI: 13. 22; quod cesserit illis in hæreditatem, erat, quia per Rubenem repræsentata fuit fides intellectu seu doctrina, quæ primum est regenerationis, aut in complexu verum doctrinæ per quod ad bonum vitæ pervenitur, videatur n: 3861. 3866; & per Gadem repræsentata sunt opera fidei, n: 3934, hæc nempe vera fidei seu doctrinalia, & opera fidei quæ primum exercentur, sunt per quæ homo qui regeneratur in bonum insinuatur; inde est, quod per transitum Jabbock significetur insinuatio prima.

4271. Et accepit illos, & transire fecit illos fluvium, & transire fecit quæ sibi, quod significet ulteriorem insinuationem, constat ex illis quæ mox supra dicta sunt, transire enim fecit non solum fæminas, ancillas & natos, sed etiam armentum & gregem, ita omnia quæ erant sibi, in terram Canaanem, in qua occurrebat Esavo; & quia agitur in sensu interno de conjunctione veri cum bono in Naturali, per transire fluvium illum non aliud significatur, quam insinuatio prima, & hic ubi adhuc eadem dicuntur, & quoque additur, quod transire fecerit omnia quæ sibi, significatur insinuatio ulterior.

* * * *

* * * *

4272. Vers: 24. 25. *Et remansit Jacob solus is, & luctatus vir cum eo, usque ascendere auroram. Et vidit quod non prævaleret ei, & tetigit volam femoris ejus, & luxata vola femoris Jacobi in luctando illo cum eo.* Remansit Jacob solus, significat bonum veri comparatum, quod tunc ultimum: & luctatus vir cum eo, significat tentationem quoad verum: usque ascendere auroram, significat ante conjunctionem boni naturalis per Jacobum significati cum cœlesti spirituali seu bono Divino veri: & vidit quod non prævaleret ei, significat quod in tentationibus vinceret: & tetigit volam femoris ejus, significat ubi bonum cœleste spirituale conjungitur cum bono naturali per Jacobum significato: & luxata vola femoris Jacobi in luctando illo cum eo, significat quod nondum potentia veri bono conjungendi se prorsus.

Spectant etiam eadem ipsum Jacobum & ejus posteros, & tunc significatur quale illorum, in hoc sensu per quod tetigit volam femoris ejus, significatur ubi amor conjugialis conjungitur bono naturali: & per quod luxata vola femoris Jacobi in luctando illo cum eo, significatur quod prorsus illa conjunctio in Jacobi posteris læsa & emota.

4273. Remansit Jacob solus, quod significet bonum veri comparatum, quod tunc ultimum, constat a repræsentatione Jacobi hic, quod sit bonum veri: quid Jacob repræsentaverat, in præcedentibus ostensum est, tum quod varia in naturali, quia status veri & boni est alius in principio, alius in progressu, & alius in fine, n: 3775. 4234, hic bonum veri: causa hujus repræsentationis est, qui agitur mox de luctatione ejus, per quam in sensu interno significatur tentatio; & quia nominatus Israel, per quem repræsentatur cœlestis spiritualis homo; tum in dein sequentibus quia agitur de conjunctione illius cum Esavo, per quam conjunctionem significatur initiatio veri in bonum; hæ causæ sunt, quod Jacob nunc repræsentet bonum veri ultimum in naturali.

4374. Et luctatus vir cum eo, quod significet tentationem quoad verum, constat ex significatione luctari, quod sit tentatio, ipsa tentatio non aliud est quam lucta seu pugna, impugnatur enim verum a spiritibus malis, & defenditur ab Angelis, qui apud hominem, apperceptio illius pugnæ in homine est tentatio, n: 741. 757. 761. 1661. 3927. 4249. 4256: sed non existere potest aliqua tentatio, nisi homo sit in bono veri, hoc est, in amore seu affectione ejus, qui enim verum suum non amat, aut illo afficitur, id nihil curat; at qui id amat, in anxietate est, ne illud lædatur; nihil aliud facit vitam intellectualem hominis, quam quod credit esse verum, & vitam ejus voluntariam, quam quod sibi impresserat esse bonum, quapropter cum impugnatur id quod credit esse verum, impugnatur vita ejus intellectus, & cum impugnatur id quod sibi impresserat esse bonum, impugnatur vita ejus voluntatis, idcirco cum tentatur homo, agitur de vita ejus. Quod primum pugnæ sit quoad verum, seu de vero, est quia id principaliter amat, quod amoris alicujus est,

hoc

hoc aggrediuntur mali ſpiritus, at poſtquam bonum amat præ vero, quod fit cum invertitur ordo, tunc tentatur quoad bonum. Sed quid Tentatio, pauci ſciunt, quia pauci hodie aliquam tentationem ſubeunt; non enim alii tentari poſſunt, quam qui in bono fidei, hoc eſt, in charitate erga proximum ſunt, qui non in charitate illa ſunt, ſi tentarentur, illico ſuccumberent, & qui ſuccumbunt, in confirmationem mali & in perſuaſionem falſi veniunt, vincunt enim tunc apud illos mali ſpiritus, quibus ſic aſſociantur; hæc cauſa eſt, quod pauci hodie admittantur in tentationem aliquam ſpiritualem, ſed ſolum in aliquas anxietates naturales, ut retrahantur per illas ab amoribus ſui & mundi, in quos effræne alioquin ruerent.

4275. Uſque aſcendere auroram, quod ſignificet ante conjunctionem boni naturalis per Jacobum ſignificati cum cœleſti ſpirituali ſeu bono Divino veri, conſtat ex ſignificatione auroræ, quod ſit in ſupremo ſenſu Dominus, in ſenſu repræſentativo Regnum Ipſius, & in ſenſu univerſali cœleſte amoris, de qua n: 2405, hic cœleſte ſpirituale; cum enim aſcendit aurora, tunc Jacob nominatus eſt Iſrael, per quem ſignificatur cœleſtis ſpiritualis homo, quapropter ante aſcenſum auroræ eſt ante conjunctionem boni naturalis per Jacobum nunc ſignificati cum cœleſti ſpirituali: quid cœleſte ſprituale, dicetur ad Verſ: ſeq: 28, ubi de Iſraele agitur.

4276. Et vidit quod non prævaleret ei, quod ſignificet quod in tentationibus vinceret, conſtat abſque explicatione.

4277. Et tetigit volam femoris ejus, quod ſignificet ubi bonum cœleſte ſpirituale conjungitur cum bono naturali per Jacobum ſignificato, conſtat ex ſignificatione femoris, quod ſit amor conjugialis, & inde omnis amor cœleſtis & ſpiritualis, quia hi ab amore conjugiali, ut proles a ſuo parente, derivantur, de qua n: 3021; & a ſignificatione volæ ſeu acetabuli, aut cavi illius, nempe femoris, quod ſit ubi conjunctio, hic itaque ubi boni cœleſtis ſpiritualis cum bono naturali per Jacobum ſignificato; ſed de conjunctione illa nihil dici poteſt, niſi prius ſciatur quid bonum cœleſte ſpirituale, quod eſt Iſrael, & quid bonum naturale, quod eſt Jacob; in ſequentibus ad Verſ: 28, ubi de Jacobo tunc Iſrael nominato agitur, dicetur & quoque poſtea, ubi de Jacobi poſteris.

4278. Et luxata vola femoris Jacobi in luctando illo cum eo, quod ſignificet quod nondum potentia veri bono conjungendi ſe prorſus, conſtat ex ſignificatione luxari, quod ſit quod nondum vera in illum ordinem diſpoſita ſint, ut omnia ſimul cum bono intrare poſſent bonum cœleſte ſpirituale, de qua in explicatione ad Verſ: ſeq: 31; proinde quod non potentia veri bono ſe conjungendi prorſus; vola enim femoris eſt ubi conjunguntur bona, ut mox ſupra n: 4277, dictum.

4279. Hæc, quæ hactenus explicata ſunt, ita ſe habent in ſenſu ſupremo & in ſenſu interno, ſed in ſenſu inferiori aliter, in hoc ſenſu agitur de Jacobo qualis fuit, & de ejus poſteris quales erunt. Verbum, quia eſt ex Domino, ac ab Ipſo deſcendit per cœlum ad hominem, ideo tale eſt, ut quoad ſingula ſit Divinum, & ſicut deſcenderat a Domino, ita aſcendat, hoc eſt, elevetur

ad

ad Ipſum, & hoc per cœlos: quod tres Cœli ſint, notum eſt, & quod intimum cœlum vocetur Tertium cœlum, & quod medium cœlum appelletur Secundum Cœlum, & quod infimum dicatur Primum cœlum, quare Verbum cum aſcendit ſicut deſcendit, in Domino eſt Divinum, in Tertio Cœlo eſt Cœleſte, nam illus cœlum eſt cœleſte cœlum; in Secundo cœlo eſt ſpirituale, nam illud cœlum eſt ſpirituale cœlum, in Primo autem Cœlo eſt cœleſte & ſpirituale naturale, ac idem cœlum ita quoque nuncupatur; in Eccleſia autem apud hominem eſt Verbum quoad ſenſum literæ Naturale, hoc eſt, mundanum & terreſtre; inde patet, quale Verbum eſt, & quomodo ſe cum Verbo habet cum legitur ab homine qui in ſancto, hoc eſt, in bono & vero eſt, tunc enim apud illum apparet id ut mundanum, aut ut hiſtoricum, in quo tamen ſanctum, at in primo cœlo apparet ut cœleſte & ſpirituale naturale, in quo tamen Divinum; in ſecundo autem cœlo eſt ſpirituale; & in tertio cœlo eſt cœleſte; ac in Domino eſt Divinum: Verbi ſenſus ſecundum cœlos ſe habet, ſenſus Verbi ſupremus, in quo agitur de Domino, eſt pro intimo ſeu tertio cœlo; ſenſus ejus internus, in quo agitur de Regno Domiui, eſt pro medio ſeu ſecundo cœlo; Senſus autem Verbi inferior, in quo determinatur ſenſus internus ad illam gentem, quæ ibi nominatur, eſt pro infimo ſeu primo cœlo; at ſenſus infimus ſeu literalis eſt pro homine, dum adhuc vivit in mundo; qui tamen uſque talis eſt, ut ei communicari poſſit ſenſus interior, tum quoque internus & ſupremus, nam homo communicat cum tribus cœlis, eſt enim homo ad imaginem trium cœlorum creatus, uſque adeo, ut dum in amore in Dominum, & in charitate erga proximum vivit, ſit cœlum in exigua forma; inde eſt, quod intra hominem illum ſit Regnum Domini, quemadmodum Ipſe Dominus docet apud Lucam "*Ecce Regnum Dei intra vos eſt*," XVII: 21. Hæc dicta ſunt, ut ſciatur, quod in Verbo non ſolum ſit ſenſus ſupremus, ac ſenſus internus, ſed etiam ſenſus inferior, & quod in hoc, nempe in ſenſu inferiore, determinetur ſenſus internus ad illam gentem quæ ibi nominatur; quod quando fit, apparet manifeſte ex ſerie rerum; quod hic luctatio viri cum Jacobo, & femoris ejus luxatio & emotio, etiam prædicetur de Jacobo & ejus poſteris, patet: quapropter licet eadem hæc ſecundum illum ſenſum explicare. Hic Senſus in ſequentibus appellabitur SENSUS INTERNUS HISTORICUS, & hoc quoque ex cauſa, quia repræſentari ſolet ille quandoque ad vivum & in forma in Primo Cœlo, quod etiam aliquoties mihi videre datum eſt. Videatur expoſitio præmiſſa n: 4272, in nova periodo.

4280. Quod in illo ſenſu, per quod tetigit volam femoris Jacobi, ſignificetur ubi amor conjugialis conjungitur bono naturali, conſtat a ſignificatione volæ femoris, quod ſit ubi conjunctio amoris conjugalis, videatur ſupra n: 4277; quod conjunctio ibi cum bono naturali ſignificetur, eſt quia ibi femur conjungitur pedibus, pedes in ſenſu interno ſignificant bonum naturale, quod pedes illud ſignificent, videatur n: 2162. 3147. 3761. 3986. Quod femur ſit amor conjugialis, & pedes bonum naturale, eſt inter res quæ antiquatæ & deperditæ ſunt; antiqua Eccleſia, quæ in repræſentativis & ſignificativis

cativis fuit, hæc optime novit; talium notitia erat eorum intelligentia & sapientia; imo non solum eorum qui ab Ecclesia, sed etiam illorum qui extra Ecclesiam, ut constare potest a vetustissimis Libris Gentilium, ac ab illis quæ hodie vocantur fabulosa; significativa enim & repræsentativa ab Ecclesia Antiqua ad illos derivata sunt; apud hos quoque femora & lumbi significarunt conjugiale, & pedes naturalia: quod femora & pedes illa significent, est ex correspondentiis omnium membrorum, organorum & viscerum hominis, cum Maximo Homine, de quibus, nempe correspondentiis, ad finem Capitum nunc agitur; de correspondentiis cum femore & cum pedibus etiam in sequentibus dicetur, & ibi per experientiam vivam confirmabitur, quod illa sit significatio illorum. Hæc non possunt quin paradoxa appareant hodie, quia, ut dictum, scientia illa prorsus antiquata & deperdita est; sed usque quantum illa scientia præstat scientiis aliis, constare potest ex eo, quod Verbum quoad sensum internum absque illa nusquam possit sciri; & quia angeli, qui apud hominem secundum illum sensum percipiant Verbum; tum quod per illam scientiam Communicatio detur homini cum cœlo; & quod incredibile, ipse internus homo non aliter cogitat, cum enim externus capit Verbum secundum literam, tunc ille secundum sensum internum, tametsi homo, cum vivit in corpore, id nescit; hoc imprimis ex eo constare potest, quod homo, cum in alteram vitam venit ac fit angelus, absque instructione quasi ex se id sciat. Quid amor conjugialis, qui significatur per femora, tum per lumbos, videatur n: 995. 1124. 2727 ad 2759; & quod amor conjugialis sit fundamentalis omnium amorum n: 686. 3021; inde est, quod qui in amore genuino conjugiali sunt, etiam sint in amore cœlesti, hoc est, in amore in Domimum, ac in amore spirituali, hoc est, in charitate erga proximum; quapropter per amorem conjugialem non solum intelligitur ipse ille amor, sed etiam omnis amor cœlestis & spiritualis: hi amores dicuntur conjungi cum bono naturali, quando Internus homo cum Externo, seu Spiritualis homo cum Naturali; conjunctio illa est, quæ significatur per volam femoris. Quod apud Jacobum & ejus posteros in communi nulla conjunctio fuerit, patebit a sequentibus, nam de illa re in sensu interno historico hic agitur.

4281. Per quod luxata vola femoris Jacobi in luctando illo cum eo, significetur quod prorsus illa conjunctio in Jacobi posteris læsa & emota, constare potest a significatione luxari in illo sensu, quod sit emoveri, & sic lædi; quod vola femoris sit conjunctio, ex illis quæ supra n: 4280, dicta sunt, patet; & quod Jacob in Verbo, non solum sit Jacob, sed etiam omnes ejus posteri, constat ex quam plurimis locis, ut Num: XXIII: 7. 10. 21. 23. Cap: XXIV: 5. 17. 19. Deut: XXXIII: 10. Esai: XL: 27. Cap: XLIII: 1. 22. Cap: XLIV: 1. 2. 21. Cap: XLVIII: 12. Cap: LIX: 20. Jerem: X: 16. 25. Cap: XXX: 7. 10. 18. Cap: XXXI: 7. 11. Cap: XLVI: 27. 28. Hos: X: 11. Amos: VI: 2. Mich: II: 12. Cap: III: 8. Psalm: XIV: 7. Ps: XXIV: 6. Ps: LIX: 14. Ps: LXXVIII: 5. Ps: XCIX: 4; & alibi. Quod Jacob & ejus posteri tales fuerint, ut apud illos amor cœlestis ac spiritualis cum bono naturali non conjungi

jungi potuerit, hoc est, homo internus seu spiritualis cum externo seu naturali, patet a singulis quæ de gente illa in Verbo relata sunt; non enim sciverunt, nec scire volebant, quid internus seu spiritualis homo, quapropter nec illis revelatum id fuit; crediderunt enim quod nihil apud hominem daretur quam externum & naturale; in omni illorum cultu nec aliud spectabant, usque adeo ut cultus Divinus illis non fuerit aliter quam idololatricus, nam cum internus cultus ab externo separatur, non est nisi idololatricus: Ecclesia, quæ apud illos instituta fuit, non fuit Ecclesia, sed modo repræsentativum Ecclesiæ, quare Ecclesia illa appellatur Ecclesia repræsentativa; quod repræsentativum Ecclesiæ dari possit apud tales, videatur n: 1361. 3670. 4208; in repræsentationibus enim non reflectitur super personam, sed super rem quæ repræsentatur; quapropter non solum personæ repræsentarunt Divina, cœlestia & spiritualia, sed etiam res inanimatæ, sicut Aharonis vestes, arca, altare, boves & oves quæ sacrificabantur, candelabrum cum lucernis, panis dispositionis super mensa aurea, oleum quo ungebantur, thura, ac similia alia; inde erat, quod Reges æque mali quam boni repræsentarent Regium Domini, & summi Sacerdotes æque mali quam boni illa quæ Divini Sacerdotii Domini sunt, quando functi sunt munere suo in externa forma secundum statuta & præcepta: ut itaque apud illos repræsentativum Ecclesiæ existeret, data illis erunt talia statuta & tales leges per manifestam revelationem, quæ prorsus repræsentativæ essent, quapropter quamdiu in illis erant, & illas stricte observabant, tamdiu repræsentare potuerunt; at quando deflexerunt ab illis, ut ad statuta & leges aliarum gentium, & imprimis ad cultum alius Dei, tunc privabant se facultate repræsentandi, idcirco per media externa, quæ erant captivitates, clades, minæ, miracula, adigebantur ad leges & ad statuta vere repræsentativa, non autem per media interna, prout illi qui cultum internum habent in externo. Hæc significantur per quod luxata vola femoris Jacobi in sensu interno historico, qui spectat Jacobum & ejus posteros.

4282. Vers: 26. 27. 28. *Et dixit, mitte me, quia ascendit aurora, & dixit, non mittam te quin benedixeris mihi. Et dixit ad eum, quid nomen tuum, & dixit, Jacob. Et dixit, non Jacob dicetur amplius nomen tuum, quin Israel, quia ut princeps contendisti cum Deo, & cum hominibus, & prævaluisti.* Dixit, mitte me, quia ascendit aurora, significat quod tentatio desiit, cum conjunctio adesset: & dixit, non mittam te, quin benedixeris mihi, significat quod conjungendum: & dixit ad eum, quid nomen tuum, & dixit, Jacob, significat quale boni a vero: & dixit, non Jacob dicetur amplius nomen tuum, quin Israel, significat Divinum cœleste spirituale nunc, est Israel cœlestis spiritualis homo qui in naturali, ita naturalis, ipse cœlestis spiritualis homo qui rationalis, est Josephus: quia ut princeps contendisti cum Deo & cum hominibus, & prævaluisti, significat continuas victorias in pugnis quoad vera & bona.

In *sensu interno historico*, in quo agitur de Jacobo & ejus posteris, per eadem significantur hæc; per quod mitte me quia ascendit aurora, significatur repræsentativum, antequam venirent in terræ Canaanis repræsentativa, quod a Ja-

cobi posteris discederet: per & dixit, non mittam te, quin benedixeris mihi, significatur quod instarent ut essent repræsentativi: per & dixit ad eum, quid nomen tuum, & dixit, Jacob, significatur quod essent posteri Jacobi cum quali eorum: per & dixit, non Jacob dicetur amplius nomen tuum, quin Israel, significatur, quod non repræsentare possent ut Jacob, sed ut ex novo dato quali: per quia ut princeps contendisti cum Deo & cum hominibus, & prævaluisti, significatur ob contumaciam quæ eorum cupiditatibus & phantasiis.

4283. Dixit, mitte me, quia ascendit aurora, quod significet quod tentatio desiit cum conjunctio adesset, constat ex significatione mittere me, nempe a luctando mecum, quod sit quod tentatio desiit, quod luctatio sit tentatio, videatur supra n: 4274, & quod illa desiit, patet a sequentibus; & ex significatione auroræ, quod sit conjunctio boni naturalis per Jacobum significati cum cœlesti spirituali seu bono Divino veri, de qua etiam supra n: 4275. Quod luctatio, antequam aurora ascendit, incepta sit, & quod postquam ascendit, finita sit, & dein quod memoretur quid factum cum exortus est sol, est quia tempora diei, sicut tempora anni, significant status n: 487. 488. 493. 893. 2788. 3785, hic, status conjunctionis per tentationes; cum enim conjunctio fit Interni hominis cum Externo, tunc est ei aurora, nam tunc intrat statum spiritualem seu cœlestem; etiam tunc ei lux sicut auroræ apparet, si in tali statu sit ut illam appercipere possit; alioquin ejus Intellectuale illuminatur, ac fit ei sicut cum expergiscitur a somno tempore matutino cum aurora primum illustrat & inchoat diem.

4284. Et dixit, non mittam te, quin benedixeris mihi, quod significet quod conjungendum, constat a significatione non mittere te, quod sit quod non desineret, de qua mox supra n: 4283; & a significatione benedicere, quod sit conjunctio, de qua n: 3504. 3514. 3530. 3584; inde patet, quod per non mittam te, quin benedixeris mihi, significetur quod non prius desineret, quam cum facta conjunctio, hoc est, quod conjungendum.

4285. Et dixit ad eum, quid nomen tuum, & dixit, Jacob, quod significet quale boni a vero, constat ex significatione nominis, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006; & ex repræsentatione Jacobi, quod sit bonum veri, de qua supra n: 4273.

4286. Et dixit, non Jacob dicetur amplius nomen tuum, quin Israel, quod significet Divinum cœleste spirituale nunc, & quod Israel sit cœlestis spiritualis homo qui in naturali, ita naturalis, ipse cœlestis homo qui rationalis est Josephus, constare potest ex illis quæ de Jacobo & de Israele, & quoque de Josepho, sequuntur, prius enim dicendum quid hic cœleste spirituale: hodie quidem in Ecclesia notum est, quod sit spiritualis homo & quod naturalis, seu quod sit internus homo & externus, sed quid spiritualis seu internus homo, nondum ita scitur, minus quid cœlestis homo, & quod is distinctus sit a spirituali; & quia hoc non scitur, non sciri potest quid cœlestis spiritualis homo, qui hic est Israel, quapropter paucis dicendum: quod tres Cœli sint, notum est, nempe Cœlum intimum, medium, & ultimum, seu quod idem, Ter-

tium,

tium, Secundum, & Primum; Cœlum intimum ſeu tertium eſt cœleſte, angeli enim ibi vocantur cœleſtes, nam in amore in Dominum ſunt, ac inde conjunctiſſimi Domino, & quia ità, in ſapientia ſunt præ omnibus reliquis, ſunt innocentes, ac inde vocantur Innocentiæ & Sapientiæ, diſtinguuntur Angeli illi in internos & externos, interni ſunt magis cœleſtes quam externi: Cœlum medium ſeu ſecundum eſt ſpirituale, angeli enim ibi vocantur ſpirituales, quia in charitate erga proximum ſunt, hoc eſt, in amore mutuo, qui talis eſt, ut unus alterum amet plus quam ſe, & quia tales, in intelligentia ſunt, ac inde vocantur Intelligentiæ, hi quoque Angeli diſtinguuntur in internos & externos, interni ſunt magis ſpirituales quam externi: Cœlum autem ultimum ſeu primum, eſt quoque cœleſte & ſpirituale, ſed non in eo gradu, ac priores, naturale enim illis adhæret, quapropter vocantur cœleſtes & ſpirituales naturales, ſunt quoque in amore mutuo, ſed non amant alios plus quam ſe, ſed ſicut ſe, ſunt in affectione boni & in cognitione veri, diſtinguuntur etiam hi in internos & externos. Quid autem cœleſte ſpirituale, etiam paucis dicetur; cœleſtes ſpirituales vocantur illi qui mox ſupra Spirituales dicti ſunt, ac in medio ſeu ſecundo cœlo ſunt, cœleſtes nuncupantur ex amore mutuo, ac ſpirituales ex intelligentia inde; interni ibi ſunt qui repræſentantur per Joſephum, & quoque in Verbo vocantur Joſephus, externi autem ibi ſunt qui repræſentantur per Iſraelem, & quoque in Verbo vocantur Iſrael; illi nempe interni qui vocantur Joſephus, participant ex rationali, externi autem, qui vocantur Iſrael, participant ex naturali, nam ſunt medii inter rationale & naturale; inde eſt, quod dictum, quod Iſrael ſit cœleſtis ſpiritualis homo qui in naturali, ita naturalis, & quod Joſephus ſit ipſe cœleſtis ſpiritualis homo qui rationalis; in univerſali enim ſenſu omne bonum quod eſt amoris & charitatis, vocatur cœleſte, & omne verum, quod inde eſt fidei & intelligentiæ, dicitur ſpirituale. Hæc dicta ſunt, ut ſciatur quid Iſrael; ſed Iſrael in ſupremo ſenſu ſignificat Dominum quoad Divinum cœleſte ſpirituale; in interno autem ſenſu ſignificat Regnum Domini ſpirituale in cœlo & in terra, Regnum Domini ſpirituale in terra eſt Eccleſia, quæ Eccleſia ſpiritualis vocatur; & quia Iſrael eſt Regnum Domini ſpirituale, eſt quoque Iſrael homo ſpiritualis, nam in unoquovis homine tali eſt Regnum Domini, homo enim in minima forma eſt cœlum, & quoque eſt Eccleſia, n: 4279. Quod Jacobum attinet, repræſentatur per illum in ſupremo ſenſu Dominus quoad naturale tam cœleſte quam ſpirituale, & in ſenſu interno Regnum Domini quale eſt in ultimo ſeu primo cœlo, proinde etiam illud Eccleſiæ, bonum in naturali eſt quod hic cœleſte vocatur, & verum ibi quod ſpirituale. Ex his conſtare poteſt, quid per Iſraelem & per Jacobum in Verbo ſignificatur, & quoque cur Jacobus nominatus eſt Iſrael. Sed hæc, quæ dicta ſunt, non poſſunt quin obſcura appareant, ex cauſa imprimis, quia paucis notum eſt, quid ſpiritualis homo, & vix ulli quid cœleſtis, proinde quod inter ſpiritualem & cœleſtem hominem ſit aliqua diſtinctio; cauſa, quod id non notum ſit, eſt quia non diſtincte percipitur bonum quod eſt amoris & charitatis, ac verum quod eſt fidei; quod hæc non percipiantur, eſt quia genuina charitas non amplius eſt,

 ubi

ubi aliquid non eſt, ibi nec datur perceptio ejus; tum quia homo parum ſollicitus eſt de illis quæ ſunt vitæ poſt mortem, ita de illis quæ ſunt cœli, ſed plurimum de illis quæ ſunt vitæ in corpore, ita de illis quæ ſunt mundi; ſi homo ſollicitus foret de illis quæ ſunt vitæ poſt mortem, ita de illis quæ ſunt cœli, tunc facile omnia illa, quæ ſupra dicta ſunt, caperet, nam quod amat homo, hoc facile haurit & capit, at ægre quod non amat. Quod aliud Jacob ſignificet, & aliud Iſrael, patet manifeſte ex Verbo, nam in Hiſtoricis ejus, ut quoque in Propheticis, nunc dicitur Jacob, nunc Iſrael, & quandoque uterque in uno verſu; exinde conſtare poteſt, quod ſenſus internus Verbi ſit, & quod abſque illo ſenſu nullatenus id ſciri poſſit: quod Jacob nunc dicatur Jacob nunc Iſrael, conſtat ab his ſequentibus "Habitavit *Jacob* in terra peregrinationum patris ſui: hæ nativitates *Jacobi*; Joſeph filius ſeptendecim annorum, & *Iſrael* amabat Joſephum præ omnibus filiis ſuis," Geneſ: XXXVII: 1. 2. 3, ubi Jacob primum vocatur Jacob, & mox Iſrael, & tunc Iſrael cum agitur de Joſepho: alibi "Vidit *Jacob*, quod eſſet frumentum in Ægypto, dixit *Jacob* filiis ſuis: & venerunt filii *Iſraelis* ad emendum in medio venientium," Geneſ: XLII: 1. 5: & poſtea "Aſcenderunt ex Ægypto, & venerunt terram Canaan ad *Jacobum* patrem ſuum: cum dicerent ad eum omnia verba Joſephi, quæ loquutus eſt ad illos, revixit ſpiritus *Jacobi* patris illorum; & dixit *Iſrael*, multum, adhuc Joſephus filius meus vivus," Geneſ: XLV: 25. 27. 28: amplius "Et profectus eſt *Iſrael*, & omne quod ei, dixit Deus *Iſraeli* in viſionibus noctis, & dixit, *Jacob*, *Jacob*, qui dixit, ecce me. Surrexit *Jacob* ex Beerſchebah, & deportarunt filii *Iſraelis Jacobum* patrem ſuum," Geneſ: XLVI: 1. 2. 5; & in eodem Capite "Hæc nomina filiorum *Iſraelis* venientium in Ægyptum, *Jacobi* & filiorum ejus", Geneſ: XLVI: 8: porro "Introduxit Joſeph *Jacobum* patrem ſuum, & ſtatuit eum ante Pharaonem: Pharao dixit ad *Jacobum*, & dixit *Jacob* Pharaoni," Geneſ: XLVII: 7. 8. 9. 10; & in eodem Capite "Et habitavit *Iſrael* in terra Goſchen; & vixit *Jacob* in terra Egypti ſeptendecim annis: & appropinquarunt dies *Iſraelis* ad moriendum, vocavit filium ſuum Joſephum," Verſ: 27. 28. 29: adhuc "Et nuntiatum *Jacobo*, & dixit, ecce filius tuus Joſephus venit ad te, & confirmavit ſe *Iſrael*, & ſedit ſuper lecto, & dixit *Jacob* ad Joſephum, Deus Schaddai apparuit mihi in Lus" Geneſ: XLVIII: 2. 3; ac *Iſrael* nominatur in eodem Capite, Verſ: 8. 10. 11. 13. 14. 20. 21: & tandem "Vocavit *Jacob* filios ſuos, & dixit, congregamini, & audite filii *Jacobi*, & audite ad *Iſraelem* patrem veſtrum. Et cum abſolviſſet *Jacob* præcipere filiis ſuis," Gen: XLIX: 1. 2. 3; ex his manifeſte conſtare poteſt, quod Jacob nunc dicatur Jacob, nunc Iſrael, ac ita quod aliud ſit Jacob, & aliud ſit Iſrael, ſeu quod aliud ſignificetur cum Jacob dicitur, & aliud cum Iſrael, tum quod arcanum illud nullatenus ſciri poſſit, quam ex ſenſu interno. Quid autem Jacob ſignificat, & quid Iſrael, ſupra dictum eſt, in genere per Jacobum in Verbo ſignificatur externum Eccleſiæ, & per Iſraelem internum, unaquævis enim Eccleſia habet externum & habet internum, ſeu eſt interna & eſt externa; & quia id quod eſt Eccleſiæ ſignificatur per Jacobum & per Iſraelem, & quia

omne

omne Ecclesiæ est a Domino, inde in supremo sensu est tam Jacob quam Israel Dominus, Jacob quoad Divinum Naturale, Israel quoad Divinum spirituale; inde externum quod est Regni Domini & Ecclesiæ Ipsius est Jacob, & internum est Israel; ut constare ulterius potest ab his locis, in quibus etiam uterque in suo sensu nominatur; in Prophetia Jacobi, tunc Israelis "A manibus fortis *Jacobi*, inde pastor, lapis *Israelis*," Genes: XLIX: 24. Apud Esaiam "Audi *Jacob* serve mi, & *Israel* quem elegi; effundam spiritum meum super semen tuum, & benedictionem meam super natos tuos; hic dicet Jehovæ, ego, & hic vocabit se nomine *Jacobi*, & ille scribet manu sua Jehovæ, & nomine *Israelis* cognominabit se," XLIV: 1. 2. 3. 5; ibi manifeste Jacob & Israel pro Domino, ac ibi semen & nati Jacobi & Israelis, pro illis qui in fide in Ipsum. In prophetia Bileami apud Mosen "Quis numerabit pulverem *Jacobi*, & numerum cum quarta parte *Israelis*," Num: XXIII: 10: ac iterum "Non divinatio contra *Jacobum*, nec præstigiæ contra *Israelem*, hoc tempore dicetur *Jacobo* & *Israeli*, quid fecerit Deus," ibid: Vers: 23: adhuc "Quam bona sunt tabernacula tua, *Jacob*, habitacula tua, *Israel*," Num: XXIV: 5: & iterum "Orietur stella ex *Jacobo*, & sceptrum ex *Israele*," ib: Vers: 17. Apud Esaiam "Gloriam meam alii non dabo, attende Mihi *Jacob*, & *Israel* vocate a Me; Ego idem, Ego primus, etiam Ego novissimus," XLVIII: 11. 12. Apud Eundem "Venturos radicabit *Jacob*, efflorescet & florebit *Israel*, & implebuntur facies orbis proventu," XXVII: 8. Apud Jeremiam "Ne timeas serve mi *Jacob*, & ne terrearis *Israel*, quia ecce Ego servavi te e longinquo," XXX: 9. 10. Apud Ezechielem "Colligendo colligam *Jacobum* omnem te, congregando congregabo reliquias *Israelis*, una ponam eos, sicut oves Bozræ," II: 12. Unde Jacob nominatus est Israel, constat ex ipsis verbis, cum daretur illi id nomen, nempe ab his "Non Jacob dicetur amplius nomen tuum, quin Israel, *quia ut princeps contendisti cum Deo & cum hominibus, & prævaluisti*," Israel enim in lingua originali significat contendentem ut princeps cum deo, quibus significatur in sensu interno, quod vicerit in pugnis tentationum; tentationes enim ac pugnæ in tentationibus fuerunt, per quas Dominus Humanum suum Divinum fecit, n: 1737. 1813, & alibi; ac tentationes & victoriæ in tentationibus sunt, quæ hominem spiritualem faciunt, quapropter Jacobus tunc primum Israel nominatus est, postquam luctatus est; quod luctari sit tentari, videatur n: 4274; notum est, quod Ecclesia, seu homo Ecclesiæ Christianæ, se dicat Israelem, sed usque nemo in Ecclesia Israel est, nisi qui spiritualis homo factus per tentationes, ipsum nomen etiam idem involvit. Quod postea confirmatum sit, quod Jacob vocaretur Israel, constat a sequentibus, ubi hæc "Apparuit Deus ad *Jacobum* adhuc, in veniendo illo e Paddan Aram, & benedixit illi, & dixit illi Deus, nomen tuum *Jacob*, non vocabitur nomen tuum amplius *Jacob*, verum *Israel* erit nomen tuum, & vocavit nomen ejus *Israel*," Gen: XXXV: 9. 10; causa hujus confirmationis dicetur infra.

4287. Quia ut princeps contendisti cum Deo & cum hominibus, & prævaluisti, quod significet continuas victorias in pugnis quoad vera & bona, constat

constat ex significatione contendere ut princeps, quod sit vincere in pugnis, hic in pugnis tentationum, nam de illis agitur; & ex significatione cum deo & cum homininibus, quod sit quoad vera & bona, de qua sequitur. Quia in sensu supremo agitur de Domino, est ille in eo sensu qui intelligitur per contendentem ut princeps cum Deo & hominibus, Ille enim propria potentia sustinuit omnes tentationes, & per illas vicit inferna, nam omnia inferna suo ordine in se admisit, imo usque ad angelos, de quibus in sequentibus; & ita redegit in ordinem omnia quæ in cœlis & quæ in infernis, & tandem se glorificavit, hoc est, Humanum in Se Divinum fecit: inde patet, quod Dominus sit in supremo sensu Jacob & Israel, ut mox supra n: 4286, ostensum; non solum quod Ipse ut princeps contenderit, hoc est, sustinuerit omnes pugnas tentationum, ac in illis vicerit, sed etiam quod apud unumquemvis hominem sustineat illas, sed videantur quæ de his prius multoties dicta sunt, nempe quod Dominus præ omnibus gravissimas tentationes sustinuerit, n: 1663. 1668. 1787. 2776. 2786. 2795. 2816: quod Dominus ex amore Divino pugnaverit, secus ac omnes homines, n: 1690. 1691 f. 1789. 1812. 1813. 1820: quod Dominus contra malum hæreditarium a matre pugnaverit, ut tandem non filius ejus esset, tametsi Ipsi nullum actuale malum," n: 1444. 1573. 2025. 2527. 2649. 3318 f: quod Dominus per pugnas tentationum & continuas victorias disposuerit omnia in formam cœlestem, n: 1928: & quod per continuas victorias in pugnis tentationum univerit Divinam Essentiam Humanæ" n: 1616. 1737. 1813. 1921. 2025, 2026. 2500. 2503. 2632. 2776: & quod Dominus apud hominem sustineat tentationes, ac subjuget malum ac inferna, n: 987. 1661. 1692. f. Quod contendere cum deo & cum hominibus, sit tentari quoad vera & quoad bona, est arcanum, quod non apparet ex litera; quod non Deus fuerit, cum quo Jacob contendit, unicuique constare potest, & quoque patebit ab explicatione infra, non enim prædicari potest de aliquo homine, quod contendat cum Deo, & prævaleat; sed sensus internus ducet, quid per Deum hic, & per homines, significatur, quod nempe per Deum significetur Verum, & per homines Bonum, & hoc inde, quia Deus in sensu interno significat Verum, & inde cum de vero agitur, dicatur Deus, n: 2586. 2769. 2807. 2822; & quod, cum homo dicitur, intelligatur bonum: quod homo sit bonum, est quia Dominus est solus homo, & quia homo ab Ipso dicitur homo, n: 49. 288. 565. 1894; tum quia ab Ipso Cœlum est homo, & dicitur Maximus Homo, n: 684. 1276 ad 3649. 3741 ad 3751; inde etiam Ecclesia Antiquissima, quæ fuit in cœlesti bono, dicta fuit homo, n: 478; quapropter etiam per hominem in Verbo, ubi de bono agitur, significatur bonum, ut apud Esaiam "Rarum reddam, *virum hominem* præ auro & *hominem* præ auro ophiris" XIII: 12. Apud Eundem "Exurentur habitatores terræ, & residuus erit *vir homo* paucus" XXIV: 6; vir homo pro bono spirituali seu bono veri; homo pro bono. Apud Eundem "Davastatæ sunt semitæ, cessarunt transciens viam, irritam reddidit fædus, fastidivit urbes, non reputat *virum hominem*" XXXIII: 8. Apud Jeremiam "Vidi terram, & ecce vacuum & inane, & ad cœlos, & nulla lux eorum; vidi, & ecce *non homo*, & omnis avis cœli avolarunt," IV: 23. 25. Apud

Eundem

Eundem "Ecce dies venientes, dictum Jehovæ, quibus seminabo domum Israelis, & domum Jehudæ, *semine hominis*, & semine bestiæ" xxxi : 27. Apud Ezechielem "Mercatores tui *cum Anima hominis* & vasis æris, dederunt negotiationem tuam" xxxvii : 13. Apud Eundem "Vos grex mi, grex pascui mei *homo vos*, Ego Deus vester" xxxiv : 31; Apud Eundem "Erunt urbes devastatæ, plenæ *grege hominis*" xxxvi : 38; in his locis homo pro illis qui in bono sunt, ita pro bono, nam ex bono homo est homo; Verum autem quod ex bono in Verbo dicitur Vir homo, tum filius hominis.

4288. Eadem hæc, quæ hactenus explicata sunt, etiam spectant gentem Judaicam & Israeliticam, quæ Jacob in Verbo nominatur, ut supra n: 4279, dictum & ostensum est, in illo sensu, qui internus historicus vocatur, per hæc, nempe, *mitte me quia ascendit aurora*, significatur repræsentativum, antequam venirent in terræ Canaanis repræsentativa, quod a Jacobi posteris discederet: ostensum est supra, qualis illa gens fuit, quod nempe apud illam nullus cultus internus fuerit, sed solum externus, ita quod conjugiale cœleste ab illa separatum fuerit, ac ideo quod nulla Ecclesia: apud illam institui potuerit, sed modo repræsentativum Ecclesiæ, videatur n: 4281: sed sciendum, quid Repræsentativa Ecclesia, & quid Repræsentativum Ecclesiæ; Repræsentativa Ecclesia est, cum cultus internus est in externo; Repræsentativum Ecclesiæ autem est, cum nullus cultus internus, sed usque externus; in utroque pæne similia ritualia externa sunt, nempe similia statuta, similes leges, & similia præcepta; sed in Repræsentativa Ecclesia correspondent externa cum internis, sic ut unum faciant, at in Repræsentativo Ecclesiæ non datur correspondentia, quia externa vel sunt absque internis, vel diffident; in Repræsentativa Ecclesia amor cælestis & spiritualis est principale, at in repræsentativo Ecclesiæ est amor corporeus & mundanus principale, amor cœlestis & spiritualis est ipsum internum, ast ubi nullus amor cœlestis & spiritualis, sed solum corporeus & mundanus, est externum absque interno: Antiqua Ecclesia, quæ fuit post diluvium, Ecclesia Repræsentativa fuit, sed quæ apud posteros Jacobi instituta, fuit modo Ecclesiæ repræsentativum: sed discrimen, ut pateat, illustretur per exempla; in Repræsentativa Ecclesia fuit cultus Divinus super montibus, quia montes significabant amorem cœlestem, ac in supremo sensu Dominum, n: 795. 1430. 2722. 4210, & eum super montibus cultum habebant, erant in suo sancto, quia tunc simul in amore cœlesti: in repræsentativa Ecclesia etiam fuit cultus Divinus in Lucis, quia luci significabant amorem spiritualem, ac in supremo sensu Dominum quoad amorem illum, n: 1722, & cum in lucis cultum habebant, erant in suo sancto, quia tunc simul in amore spirituali: in Ecclesia Repræsentativa, cum cultum Divinum haberent, facies suas ad orientem solis vertebant, quia per orientem solem etiam amor cœlestis significabatur, n: 101. 1529. 1530. 2441. 2495. 3636. 3643, cum etiam aspiciebant Lunam, similiter quadam sancta veneratione perfundebantur, quia Luna significabat amorem spiritualem, n: 1529. 1530. 1531. 2495. 4060; pariter cum cœlum sidereum, quia hoc significabat cœlum angelicum seu Regnum Domini: in Ecclesia Repræsentativa Tentoria

toria seu Tabernacula habebant, & in illis cultum Divinum, & illum sanctum, quia tentoria seu tabernacula significabant sanctum amoris & cultus n: 414. 1102. 2145. 2152. 3312; ita in innumerabilibus aliis: in Repræsentativo Ecclesiæ, quidem in principio similiter fuit cultus Divinus super montibus, & quoque in lucis, tum quoque erat aspectus versus orientem solis, ut & intuitio in lunam, & ad astra, pariter cultus in tentoriis seu tabernaculis, at quia in cultu externo erant absque interno, seu in amore corporeo & mundano non autem in amore cœlesti & spirituali, & sic ipsos montes & lucos colerent, tum quoque solem, lunam, & astra, ut & sua tentoria seu tabernacula, & inde ritualia illa, quæ in Ecclesia Antiqua fuerunt sancta, idololatrica fecerunt, ideo restringebantur ad commune, nempe ad montem ubi Hierosolyma, & tandem ubi Zion, adque orientem solis inde & e templo, tum quoque ad tentorium commune, quod tentorium conventus vocabatur, & denique ad Arcam in templo; & hæc ob causam, ut repræsentativum Ecclesiæ existeret cum in sancto externo essent, alioquin sancta prophanavissent: inde constare potest, quodnam discrimen est inter Ecclesiam repræsentativam, & Ecclesiæ repræsentativum; in genere, quod qui ab Ecclesia repræsentativa fuerunt, communicarent cum tribus cœlis quoad interiora, quibus pro plano inservirent externa; at qui in Ecclesiæ repræsentativo, non communicarent cum cœli quoad interiora, sed usque externa, in quibus tenebantur, possent inservire pro plano, & hoc miraculose ex Domini Providentia, ob causam, ut communicationis aliquid existeret inter cœlum & hominem per aliquod instar Ecclesiæ, nam absque communicatione cœli cum homine per aliquid Ecclesiæ periret, Genus correspondentia internorum, sit non paucis dici potest, in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, dicendum.

4289. Quod per mitte me quia ascendit aurora, significetur quod repræsentativum, antequam venirent in terræ Canaanis repræsentativa, a Jacobi posteris discederet, constare potest ex serie rerum in sensu interno historico, in quo de Jacobi posteris agitur: status eorum quoad illa quæ sunt Ecclesiæ, in Verbo etiam describitur per vesperam, per noctem, & per mane seu auroram, & per hanc, cum venerunt in terram Canaanem, proinde in Repræsentativum Ecclesiæ ibi. Cum his ita se habet, Repræsentativum Ecclesiæ apud illos non prius institui potuit, quam cum prorsus vastati essent, hoc est, cum nulla illis cognitio internorum, si enim illis cognitio internorum fuisset potuissent affici illis, & sic prophanavissent illa; prophanari enim possunt sancta, hoc est, vera & bona interna, ab iis qui sciunt & agnoscunt illa, & magis ab iis, qui afficiuntur illis, non autem ab iis qui non agnoscunt; sed videantur quæ de Prophanatione prius dicta & ostensa sunt, nempe quod prophanare queant sancta, qui sciunt & agnoscunt illa, non autem qui non sciunt & agnoscunt, n: 593, 1008. 1020. 1059. 3398. 3898. Quod qui intra Ecclesiam, prophanare possint sancta, non autem qui extra, n: 2051. Quod ideo detineantur quantum possibile ab agnitione & fidei boni & veri qui non permanere in illis possunt n: 3398. 3402. Quodque teneantur in ignorantia ne prophanent, n: 301. 302. 303. Quid periculi a prophanatione sanctorum,

rum, n: 571. 582. Quod cultus fiat externus, ne prophanetur internum, n: 1327. 1328. Quod ideo Judæis non detecta fuerint vera interna, n: 3398. Ideo provisum fuit a Domino, ut genuinum Repræsentativum Ecclesiæ, hoc est, internum, discederet a Jacobi posteris, antequam venirent in Terræ Canaanis repræsentativa, usque adeo, ut prorsus non sciverint aliquid de Domino, quidem quod Messias venturus in mundum, sed ob finem ut eveheret illos ad gloriam & eminentiam super omnes gentes totius terræ, non autem ut salvaret animas illorum in æternum, imo nec quicquam sciverunt de Regno cœlesti, nec de vita post mortem, ne quidem de charitate & fide: ut in ignorantiam illam redigerentur, tenebantur per aliquot centum annos in Ægypto, & cum inde evocarentur, nesciverant ipsum nomen Jehovæ, Exod: III: 12. 13. 14; & præterea perdiderunt omnem cultum Ecclesiæ repræsentativæ, usque adeo, ut post quam præcepta decalogi coram illis promulgata fuissent e monte Sinai, post mensem dierum ad cultum Ægyptiacum, qui fuit vituli aurei, recurrerent, Exod: XXXII: & quia talis erat gens illa, quæ educta erat ex Ægypto, ideo omnes in deserto perierunt, non enim amplius ab illis requirebatur, quam ut statuta & præcepta in externa forma custodirent, nam id erat agere repræsentativum Ecclesiæ, sed ad id non redigi potuerunt illi qui adoleverunt in Ægypto, sed potuerunt, tametsi ægre, infantes eorum, principio per miracula, & postea per timores & captivitates, ut patet ex Libris Josuæ & Judicum: inde constare potest, quod omne repræsentativum genuinum seu internum Ecclesiæ ab illis discesserit, antequam venerunt in terram Canaanem, ubi Repræsentativum externum Ecclesiæ apud illos in plena forma inceptum est; terra enim Canaan erat ipsissima terra, ubi Repræsentativa Ecclesiæ potuerunt sisti, omnia enim loca, & omnes termini, ab antiquis temporibus, ibi repræsentaverunt, videatur n: 3686.

4290. In sensu interno historico, per *dixit non mittam te quin benedixeris mihi*, significatur quod instarent ut essent repræsentativi; instare enim significatur per non mittam te, & repræsentativum Ecclesiæ per benedici. Quod hanc rem attinet, nempe quod Jacobi posteri institerint, ut essent repræsentativi Ecclesiæ, & quod non præ cæteris gentibus electi sint, non quidem ita constare potest ex historicis Verbi in sensu literæ, ex causa, quia historica Verbi in sensu literæ involvunt arcana cœli, ac ideo ita sequuntur in serie; & quia ipsa nomina significant res, imo plura nomina in sensu supremo Ipsum Dominum, ut Abrahamus, Jischakus, & Jacobus, qui quod Dominum in supremo sensu significent, in illis quæ præcedunt, multis ostensum est, videatur etiam n: 1965. 1989. 2011. 3245. 3305 f. 3439. Quod Jacobi posteri non electi fuerint, sed institerint ut apud illos Ecclesia esset, constare potest in pluribus locis Verbi ex sensu ejus interno historico, & aperte in his, apud Mosen " Loquutus est Jehovah ad Mosen, ascende hinc tu & populus, *quem ascendere fecisti e terra Ægypti*, in terram quam juravi Abrahamo, Jishako & Jacobo, dicendo, semini tuo dabo illam; non ascendam in medio tui, eo quod populus durus cervice tu, ne consumam te in via: cum audirent populus verbum malum hoc, luxerunt, & posuerunt

quisque ornatum suum a super se; & Moses sumsit tentorium, & tetendit illud sibi extra castra, procul removendo e castris; dixit Moses ad Jehovam, vide *Tu dicens ad me, ascendere fac populum hunc*, cum tu non notum feceris mihi, quem missurus sis mecum; jam ergo si quæso inveni gratiam in oculis tuis notum quæso fac mihi vias tuas, ut cognoscam de Te, quod invenerim gratiam in oculis tuis; vide etiam quod populus tuus gens hæc: dixit itaque, facies meæ ituræ, donec quietem dedero tibi," Exod: XXXIII, dicitur hic quod Moses ascendere fecerit populum e terra Æypti; tum dein, quod deposuerint ornatum, & luxerint, & quod Moses tetenderit tentorium suum extra castra & sic quod Jehovah annuerit; ita manifeste quod ipsi institerint. Apud Eundem "Dixit Jehovah ad Mosen, quousque irritabunt Me populus hic, & quousque non credent in Me, ob omnia signa quæ feci in medio ejus; percutiam illum peste, & exstinguam illum, & faciam te in gentem magnam & validam præ illo: sed supplicavit Moses, & exoratus Jehovah, dixit, propitius ero juxta verbum tuum; attamen, vivus Ego, & implebitur gloria Jehovæ universa terra; nam quantum ad omnes viros, qui viderunt gloriam meam, & signa mea, quæ feci in Ægypto, & in deserto, tentaverunt tamen Me his decem vicibus, nec obediverunt voci meæ, si videbunt terram, quam juravi patribus eorum, omnes irritantes Me non videbunt eam in deserto hoc concident corpora vestra; infantes autem vestros introducam," Num: XIV; ex his quoque patet, quod Jehovah voluerit exstinguere illos, proinde apud illos Ecclesiam non instaurare, sed quod institerint, ac ideo factum: præter etiam alibi pluries, cum Jehovah Gentem illam toties rebellem prorsus delere voluisset, sed toties per supplicationes se exorari passus. Simile etiam involvit, quod Bileamo non permissum maledicere populo illi, Num: XXII. XXIII. XXIV; & quoque alibi, ubi dicitur, quod pænituerit Jehovam quod populum illum introduxerit; tum quod Jehovah exoratus sit; ut & quod toties novum fædus cum illo pepigerit: talia significantur in sensu interno historico, per hæc verba, non mittam te quin benedixeris mihi; simile etiam per quod Jacob primogenituram Esavo, tum quoque benedictionem ei fraude abstulerit, Genes: XXV & XXVII.

4291. In sensu interno historico, per *dixit ad eum, quid nomen tuum, & dixit Jacob*, significatur quod essent posteri Jacobi cum quali eorum, hoc constare potest a significatione nominis, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006; & ex significatione Jacobi, quod sint posteri ejus, de qua supra n: 4281.

4292. Quod in sensu interno historico, per *dixit, non Jacob dicetur amplius nomen tuum, quin Israel*, significetur, quod non repræsentare possent ut Jacob, sed ut ex novo dato quali, constare potest ex significatione Jacobi in Verbo, quod sint posteri ejus, de qua supra n: 4281; & ex significatione nominis, quod sit quale, de qua mox supra n: 4291, ipsum novum quale est Israel in sensu interno; Israel enim & cœlestis spiritualis homo, proinde internus, n: 4286; & quia Israel est spiritualis cœlestis homo, ita internus, etiam Israel est Interna spiritualis Ecclesia, nam sive dicas hominem spiritualem,

alem, sive Ecclesiam spiritualem, idem est, homo enim spiritualis in particulari est Ecclesia, ac plures sunt in communi; si homo in particulari non foret Ecclesia, non foret aliqua Ecclesia in communi; est congregatio in communi, quæ in vulgari sermone vocatur Ecclesia, sed unusquisque in congregatione illa erit talis, ut sit aliqua Ecclesia; omne commune involvit partes sui similes. Quod ipsam rem attinet, nempe quod non repræsentare possent ut Jacob, sed ut ex novo dato quali, quod est Israel, illa ita se habet; erant Jacobi posteri in specie, qui repræsentarent Ecclesiam, non autem Jischaki in specie, nam Jischaki posteri non solum erant ex Jacobo, sed etiam ex Esavo, minus adhuc Abrahami posteri in specie, nam Abrahami posteri non solum erant ex Jacobo; sed etiam ex Esavo, & quoque ab Jischmaele, ut & ex filiis ejus ab altera uxore Kethura, ut ex Simrane, Joschane, Medane, Midiane, Jischbako, Schuaoch, aque horum filiis, videatur Genes: xxv: 1. 2. 3. 4: nunc quia Jacobi posteri institerant, quod illi repræsentativi essent, ut mox supra n: 4291, ostensum est, non potuerunt repræsentare ut Jacob, nec ut Jischak, nec ut Abraham; quod non ut Jacob, erat quia Jacob repræsentabat Externum Ecclesiæ, non autem Internum; & quod non ut Jischak simul nec ut Abraham simul, erat ob causam nunc supra allatam; ideo ut repræsentare possent Ecclesiam, non potuit aliter quam ut novum nomen Jacobo inderetur, & per id novum quale, quod, nempe novum quale, significaret Internum spiritualem hominem, seu quod idem, Internam spiritualem Ecclesiam; id novum quale est Israel; omnis Ecclesia Domini est Interna & Externa, ut aliquoties prius ostensum est; Interna est quæ repræsentatur, & Externa quæ repræsentat; est etiam Interna Ecclesia vel spiritualis, vel Cœlestis, Interna Ecclesia Spiritualis repræsentabatur per Isralem, at Interna Ecclesia Cœlestis repræsentabatur dein per Jehudam, ideo etiam divisio facta est, ac Israelitæ per se erant Regnum, & Judæi per se, sed de his, ex Divina Domini Misericordia, in sequentibus dicetur. Inde patet, quod Jacob, hoc est, Jacobi posteri non potuerint repræsentare Ecclesiam ut Jacob, nam hoc foret solum repræsentare Externum Ecclesiæ, sed quoque ut Israel, quia Israel est Internum. Quod Internum sit quod repræsentatur, & Externum quod repræsentat, prius passim ostensum est, & quoque constare potest ex ipso homine; Loquutio hominis repræsentat ejus cogitationem, & actio hominis repræsentat ejus voluntatem, loquutio & actio sunt externa at cogitatio & voluntas sunt interna hominis; porro, ipsa facies hominis per varios suos vultus repræsentat utramque, nempe tum cogitationem ejus quam voluntatem, quod facies per vultus repræsentet, unicuique notum est, nam ex vultibus faciei apud sinceros videri possunt status eorum interiores; verbo, omnia quæ sunt corporis, repræsentant illa quæ sunt animi, & quæ sunt mentis: similiter se habet cum externis Ecclesiæ: hæc enim instar corporis sunt, at interna instar animæ, sicut altaria & sacrificia super illis, quæ quod externa fuerint, notum est, similiter panes propositionis, tum candelabrum cum lucernis, ut & ignis perpetuus, quod illa repræsentaverint interna, etiam cuivis notum esse potest; pariter reliqui ritus; quod externa hæc non re-

P 2 præ-

præsentare possent externa, sed interna, ex illis quæ allata sunt, constare potest; ita quod non Jacob ut Jacob, quia Jacob est Externum Ecclesiæ, sed Jacob ut Israel, quia Israel est ejus internum. Hæc sunt, quæ intelliguntur per novum datum quale, quod posteri Jacobi repræsentarent.

4293. Quod in sensu interno historico, per *quia ut princeps contendisti cum deo & cum hominibus, & prævaluisti*, significetur ob contumaciam quæ eorum phantasiis & cupiditatibus, constare potest a significatione dei & a significatione hominum, quod sint vera & bona, de qua supra n: 4287; hæc eadem hic oppositum sensum habent, quia de posteris Jacobi in hoc sensu dicuntur, apud quos interius nulla vera & bona, ut supra ostensum, sed falsa & mala, falsa sunt phantasiæ quia sunt phantasiarum, & mala sunt cupiditates quia sunt cupiditatum. Quod Gens illa institerit, ut repræsentativi essent, hoc est, ut ipsi præ omnibus gentibus in universo terrarum orbe essent Ecclesia, videatur supra n: 4290; quod etiam id permissum ob contumaciam quæ eorum phantasiis & cupiditatibus, hic intelligitur: quales eorum phantasiæ, & cupiditates sunt, nemo scire potest, nisi qui cum illis in altera vita aliquid conversationis habuit; utque scirem, id mihi concessum fuit; aliquoties enim ibi cum illis loquutus sum; amant se, & amant opes mundi præ omnibus aliis, ac insuper timent jacturam illius honoris, tum quoque jacturam lucri præ omnibus aliis; quapropter etiam hodie, sicut olim, contemnunt omnes alios præ se, & quoque intensissimo studio conquirunt sibi opes, ac præterea timidi sunt; quia gens illa ab antiquis temporibus talis fuerat, potuerunt præ aliis in sancto externo absque omni sancto interno teneri, & sic in externa forma repræsentare illa quæ sunt Ecclesiæ; hæ phantasiæ, & hæ cupiditates sunt, quæ talem contumaciam fecerunt: hoc quoque apparet ex pluribus, quæ in historicis Verbi de illis memorata sunt, potuerunt, postquam puniti sunt, in tali externa humiliatione esse, in quali nulla alia gens, per integros enim dies potuerunt humi prostrati jacere, seque in pulvere volutare, nec prius quam tertio die se elevare; potuerunt etiam per plures dies plangere, in saccis ire, in laceris vestibus, cinere seu pulvere sparso super caput; potuerunt per plures dies jejunare continue, ac interea in fletum amarum erumpere; at hæc solum ex amore corporeo & terrestri, & ex timore jacturæ supereminentiæ & mundanarum opum; non enim erat aliquid internum quod afficiebat illos, quia quid internum esset, prorsus nesciebant, & ne quidem scire volebant, ut quod vita post mortem, & quod salus æterna. Inde constare potest, quod quia tales, non potuerit aliter, quam ut privarentur omni sancto interno, nam hoc nullatenus concordat cum tali sancto externo, sunt enim prorsus contraria; tum quod illi præ aliis possent repræsentativum Ecclesiæ agere, nempe repræsentare sancta in externa forma, absque omni interno sancto; & sic quod per illam gentem posset dari aliquid communicationis cum cœlis, videatur n: 4288.

4294. Vers: 29. 30. 31. 32. *Et interrogavit Jacob & dixit, indica quæso nomen tuum, & dixit, quare hoc interrogas ad nomen meum; & benedixit ei ibi: Et vocavit Jacob nomen loci Peniel, quia vidi Deum facies ad facies, & liberata anima*

anima mea. Et exortus ei ſol, ſicut tranſivit Penuel, & is claudicans ſuper femore ſuo. Propterea non edunt filii Iſraelis nervum emoti, qui ſuper vola femoris, uſque ad diem hunc, quia tetigit in vola femoris Jacobi nervum emoti. Interrogavit Jacob & dixit, indica quæſo nomen tuum, ſignificat cœlum angelicum & ejus quale: & dixit, quare hoc interrogas ad nomen meum, ſignificat quod cœlum non vellet ſe revelare: & benedixit ei ibi, ſignificat conjunctionem cum Divino cœleſti ſpirituali: & vocavit Jacob nomen loci Peniel, ſignificat ſtatum tentationum: quia vidi deum facies ad facies, & liberata eſt anima mea, ſignificat quod ſuſtineret graviſſimas tentationes ſicut forent a Divino: & exortus ei ſol, ſignificat conjunctionem bonorum: ſicut tranſivit Penuel, ſignificat ſtatum veri in bono: & is claudicans ſuper femore ſuo, ſignificat quod vera nondum in illum ordinem diſpoſita, ut omnia ſimul cum bono intrarent bonum cœleſte ſpirituale: propterea non edunt filii Iſraelis nervum emoti, qui ſuper vola femoris, ſignificat quod non appropriata illa in quibus falſa: uſque ad diem hunc, ſignificat in perpetuum quod falſa non adjuncta: quia tetigit in vola femoris Jacobi nervum emoti, ſignificat cauſam, quia falſa.

In ſenſu interno hiſtorico, in quo agitur de poſteris Jacobi, per interrogavit Jacob & dixit, indica quæſo nomen tuum, ſignificantur mali ſpiritus: per dixit, quare hoc interrogas ad nomen meum, ſignificatur quod non agnoſcerent a malis ſpiritibus: per benedixit ei ibi, ſignificatur quod ita factum: per vocavit Jacob nomen loci Peniel, ſignificatur ſtatus quod induerent repræſentationes: quia vidi deum facies ad facies, & liberata anima mea, ſignificatur quod repræſentative præſens: per exortus ei ſol, ſignificatur cum venirent in repræſentationes: per ſicut tranſivit Penuel, ſignificatur cum venirent in terram Canaanem: per is claudicans ſuper femore ſuo, ſignificatur quod bona & vera prorſus deperdita eſſent apud poſteritatem illam: per propterea non edunt filii Iſraelis nervum emoti qui ſuper vola femoris, ſignificatur quod poſteri hoc ſcire deberent: per uſque ad diem hunc, ſignificatur in perpetuum quod tales: per quia tetigit in vola femoris Jacobi nervum emoti, ſignificatur quia hæreditarium illis quod per regenerationem eradicari non potuit, quia non admitterent.

4295. Et interrogavit Jacob & dixit, indica quæſo nomen tuum, quod ſignificet cœlum angelicum & ejus quale, conſtare poteſt ex repræſentatione Jacobi, quod ſit Dominus quoad Divinum Naturale, de qua prius; & ex ſignificatione Dei, cujus nomen interrogavit, & quoque hominum, cum quibus ut princeps contendit & prævaluit, quod ſint vera & bona, ita illi qui in veris & bonis ſunt, de qua ſupra n: 4287; & quia cœlum angelicum eſt cœlum ex veris & bonis, eſt illud in ſpecie quod per Deum & homines, quibus Dominus prævaluit, ſignificatur: Angeli quoque in Verbo paſſim dicuntur dii, & hoc ex veris & bonis; ut apud Davidem "Deus ſtetit in *cœtu dei*, in medio *deorum* judicavit. Ego dixi, *dii vos*, & filii Altiſſimi omnes vos," Pſalm: LXXXII: 1. 6, ubi quod cætus dei, & dii, ſint cœlum angelicum, manifeſte patet. Apud Eundem "Quis in æthere comparabitur cum Jehovah,

vah, assimilabitur Jehovæ in *filiis deorum*," Psalm: LXXXIX: 7. Apud Eundem "Confitemini *Deo deorum*, confitemini Domino dominorum," Psalm: CXXXVI: 2. 3; inde patet, ut quoque ex eo, quod cum Deo contendere ut princeps & prævalere, nemo possit, pariter ex eo quod is qui deus vocatur nomen suum revelare non vellet, quod sit cœlum angelicum, cum quo Dominus pugnavit: quod arcanum in his lateat, patet manifeste ex ipsis his verbis "quare hoc interrogas ad nomen meum" si enim Jehovah Deus fuisset, nomen non celavisset, nec interrogatum fuisset a Jacobo, "quid nomen tuum," nam interrogare nomen, involvit alium seu alios, quam Ipsum Deum. Quod Dominus in tentationibus pugnaverit tandem cum ipsis angelis, imo cum toto cœlo angelico, est arcanum quod nondum detectum est; sed cum hoc ita se habet; Angeli quidem in summa sapientia & intelligentia sunt, sed omnis sapientia & intelligentia illis est ex Divino Domini, ex seipsis seu ex proprio nihil sapientiæ & intelligentiæ habent, quantum itaque in veris & bonis ex Divino Domini sunt, tantum sapiunt & intelligunt: quod Angeli ex seipsis nihil sapientiæ & intelligentiæ habeant, ipsi aperte confitentur, imo etiam indignantur si quis illis aliquid sapientiæ & intelligentiæ tribuit, nam sciunt & percipiunt quod id foret derogare Divino quod Divinum est, ac sibi vindicare quod suum non est, ita furti spiritualis crimen incurrere; dicunt quoque angeli, quod omne proprium illorum sit malum & falsum, tam ex hæreditario quam ex actuali vita in mundo cum fuerunt homines, n: 1880, & quod malum & falsum non sit separatum seu abstersum ab illis, & sic justificati, sed quod apud illos omne remaneat, at quod a Domino detineantur a malo & falso, & teneantur in bono & vero, n: 1581; hæc confitentur omnes angeli; nec aliquis in cœlum admittitur, nisi illa sciat & credat; alioquin enim non possunt in luce sapientiæ & intelligentiæ esse quæ a Domino, proinde non in bono & vero; inde quoque sciri potest, quomodo intelligendum, quod Cœlum non sit purum in oculis Dei, ut apud Hiob: Cap: XV: 15. Quia ita est, ut Dominus in ordinem cœlestem redigeret universum cœlum, etiam tentationes in se ab angelis admisit, qui quantum in proprio, tantum nec in bono & vero fuerunt; illæ tentationes sunt omnium intimæ, nam agunt solum in fines, ac tali subtilitate, ut nullatenus animadverti possit; sed quantum non in proprio, tantum sunt in bono & vero, & tantum non tentare possunt: præterea Angeli continue perficiuntur a Domino, & tamen nusquam in æternum perfici possunt usque adeo ut sapientia & intelligentia eorum comparari possit cum Sapientia & Intelligentia Divina Domini; sunt enim finiti, & Dominus Infinitus, finiti cum Infinito non datur comparatio. Ex his nunc constare potest, quid per deum, cum quo Jacob ut princeps contendit, intelligitur, ut & cur ille nomen suum non revelare vellet.

4296. Quare hoc interrogas ad nomen meum, quod significet quod cœlum non vellet se revelare, constat ex illis quæ nunc supra n: 4295, dicta & ostensa sunt.

4297. Et benedixit ei ibi, quod significet conjunctionem cum Divino cœlesti spirituali, constat ex significatione benedicere, quod sit conjunctio, de

qua

qua n: 3504. 3514. 3565. 3584; quod cum Divino cœlesti spirituali, constat ab illis quæ præcedunt de Jacobo, quod nominatus sit Israel, per Israelem enim repræsentatur Dominus quoad Divinum cœleste spirituale, n: 4286; quid cœleste spirituale, etiam ibi videatur.

4298. Et vocavit Jacob nomen loci Peniel, quod significet statum tentationum, constat ex serie rerum; olim enim nomina indebantur locis, ubi aliquid peculiare contingebat, quæ nomina significativa erant illius rei quæ ibi contigit, & ejus status, n: 343. 2643. 3422; huic loco nomen, quod significavit statum tentationum, nam status tentationum hic describitur per luctationem & contentionem Jacobi: Peniel in lingua originali significat facies Dei, quod videre facies Dei sit sustinere gravissimas tentationes, explicabitur in nunc sequentibus.

4299. Quia vidi Deum facies ad facies, & liberata est anima mea, quod significet quod sustineret gravissimas tentationes, sicut forent a Divino, constat a significatione videre Deum, quod sit approprinquatio ad Ipsum per interiora, nempe bona & vera, inde præsentia, de qua n: 4198; & a significatione facierum, quod sint interiora, de qua n: 1999. 2434. 3527. 3573. 4066, proinde cogitationes & affectiones, nam hæ & illæ sunt interiora, quia sunt animi & mentis, & se manifestant in facie; & ex significatione liberata anima mea, quod sit sustinere, nempe præsentiam Divinam: quod per illa omnia significetur, quod sustineret gravissimas tentationes sicut forent a Divino, non aliunde constare potest, quam a causis tentationum proximis & remotis; causæ proximæ sunt mala & falsa apud hominem, quæ inducunt illum in tentationes, proinde mali spiritus & genii qui infundunt, n: 4249; sed usque nemo tentari potest, hoc est, aliquam tentationem spiritualem subire, nisi qui conscientiam habet, tentatio enim spiritualis non aliud est quam cruciatus conscientiæ, consequenter non alii possunt tentari, quam qui in bono cœlesti & spirituali sunt, nam hi conscientiam habent, cæteri non habent, & ne quidem sciunt quid conscientia: conscientia est nova voluntas & novus intellectus a Domino; ita est præsentia Domini apud hominem, & hæc eo propior, quo plus homo in affectione boni aut veri est, si præsentia Domini propior est, quam quantum homo est in affectione boni aut veri, venit homo in tentationem; causa est, quia mala & falsa, quæ apud hominem, temperata cum bonis & veris apud illum, non sustinere possunt præsentiam propiorem; hoc constare potest ab his quæ existunt in altera vita, nempe quod mali spiritus nequaquam possint approximare ad societatem aliquam cœlestem, quin incipiant angi & cruciari; tum quod mali spiritus non sustineant quod angeli illos inspiciunt, illico enim torquentur & in deliquium cadunt; & quoque ex eo, quod infernum a cœlo remotum sit, ex causa quia illud non sustinet cœlum, hoc est, Domini præsentiam quæ est in cœlo; inde est, quod in Verbo de illis dicatur "Tunc incipient dicere montibus, cadite super nos, & collibus, occultate nos," Luc: xxiii: 30; & alibi "Dicent montibus & petris, ruite super nos, & abscondite nos a facie sedentis super throno," Apoc: vi: 16; etiam nimbosa & caliginosa sphæra, quæ exhalat a malis & falsis illorum

lorum qui in inferno, apparet instar montis seu petræ, sub qua absconduntur, videatur n: 1265. 1267. 1270. Ex his nunc sciri potest, quod, vidi Deum facies ad facies, & liberata est anima mea, significet gravissimas tentationes sicut forent a Divino: apparent tentationes & cruciatus sicut a Divino, quia existunt per præsentiam Divinam Domini, ut dictum, sed usque non sunt a Divino seu Domino, sed a malis & falsis, quæ apud illum qui tentatur seu cruciatur; a Domino enim non nisi quam sanctum bonum & verum & misericors procedit, hoc sanctum nempe bonum, verum & misericors, est, quod illi qui in malis & falsis sunt, sustinere non possunt, quia opposita seu contraria sunt; mala, falsa, & immisericordia continue intendunt violare sancta illa & quantum aggrediuntur illa, tantum cruciantur; & cum aggrediuntur & inde cruciantur, tunc putant quod Divinum sit quod cruciat; hæc sunt quæ intelliguntur per "sicut forent a Divino." Quod nemo possit videre Jehovam facie ad faciem, & vivere, antiquis notum fuit, & inde cognitio ejus rei ad posteros Jacobi derivata est; quapropter tantum gavisi sunt, cum viderunt aliquem angelum, & tamen viverent; ut in Libro Judicum "Vidit Guideon, quod Angelus Jehovæ, quare dixit Guideon, Domine Jehovih, *quandoquidem vidi Angelum Jehovæ faciem ad faciem:* & dixit illi Jehovah, pax tibi, noli timere, *quia non morieris,*" VI: 22. 23. In eodem Libro "Dixit Manoachus ad uxorem suam, *moriendo moriemur, quia Deum vidimus,*" XIII: 22: & apud Mosen "Jehovah dixit ad Mosen *non poteris videre facies meas, quia non videbit Me homo, & vivet,*" Exod: XXXIII: 20: quod de Mose dicatur, quod loquutus cum Jehovah *facie ad faciem,* Exod: XXXIII: 11; & quod cognoverit illum Jehovah *facie ad faciem,*" Deut: XXXIV: 10, est quod apparuerit illi in forma humana adæquata ejus receptioni quæ fuit externa, nempe sicut vetustus barbatus sedens apud illum, ut instructus sum ab angelis; inde etiam Judæi non aliam ideam de Jehovah habuerunt, quam sicut de Vetustissimo homine barbæ longæ & niveæ, qui præ aliis diis miracula potuit facere; non quod sanctissimus, quia quid sanctum esset, nesciverunt, minus quod sanctum procedens ab Ipso nequaquam videre potuissent, quia in amore corporeo & terrestri, absque sancto interno erant n: 4289. 4293.

4300. Et exortus ei sol, quod significet conjunctionem bonorum, constat ex significatione exoriri sol, quod sit conjunctio bonorum; quod per ascendit aurora, significetur cum conjunctio adsit seu incipiat, videatur n: 4283, exinde sequitur, quod exoriri sol sit ipsa conjunctio; sol enim in sensu interno significat amorem cœlestem, n: 1529. 1530. 2441. 2495. 3636. 3643. 4060, proinde bona, nam hæc sunt illius amoris: quando amor cœlestis se manifestat apud hominem, hoc est, quando appercipitur, tunc ei dicitur sol exoriri, nam tunc bona illius amoris ei conjunguntur.

4301. Sicut transivit Penuel, quod significet statum veri in bono, constat ex significatione Penuel, quod sit status veri in bono; Jabbock enim erat, quem Jacob primum transivit, cum ingressus est in terram Canaanem, per quem quod significetur insinuatio prima affectionum veri, videatur n: 4270. 4271, Penuel est quem nunc transit, inde est quod per illum significetur sta-

tus veri insinuati in bono; agitur etiam de conjunctione boni, & bonum non est bonum nisi in illo sit verum, nam bonum suum quale, & quoque suam formam habet a vero, usque adeo, ut bonum non appellari queat bonum apud ullum hominem, nisi ei insit verum, sed verum suam essentiam, & consequenter suam vitam accipit a bono; & quia ita est, & de conjunctione bonorum agitur, etiam de statu veri in bono agitur. Quod statum veri in bono attinet, ille quidem describi potest, sed usque non capi, quam ab illis qui perceptionem cœlestem habent; ne quidem ideam conjunctionis veri cum bono habere possunt, est enim verum illis in obscuro, id enim verum dicunt quod a doctrinalibus didicerunt, & id bonum quod fit secundum id verum; at qui perceptionem habent, ii in luce cœlesti sunt quoad intellectum, seu quoad visum intellectualem, & afficiuntur veris quæ conjunguntur bono; sicut oculus seu visus corporeus afficitur floribus in hortis & pratis tempore veris; & qui in interiore perceptione sunt, afficiuntur illis etiam sicut fragrantia ex illis exhalata; talis est status angelicus, quapropter percipiunt illi angeli omnia discrimina & omnes varietates insinuationis & conjunctionis veri in bono, ita indefinita præ homine, nam homo ne quidem scit, quod aliqua insinuatio & conjunctio sit, & quod inde homo fiat spiritualis; ut vero aliqua notio hujus rei habeatur, paucis dicendum; bina sunt quæ internum hominem constituunt, nempe intellectus & voluntas, ad intellectum pertinent vera, & ad voluntatem bona, nam quod scit & intelligit homo quod ita sit, hoc dicit verum, & quod agit ex velle, ita quod vult, hoc dicit bonum; hæ binæ facultates unum constituent: illustrari hoc potest per comparationem cum visu oculi, & cum amæno & jucundo quod per visum hunc appercipitur; oculus cum videt objecta, appercipit amænum & jucundum inde secundum formas, colores, & inde pulchritudines in communi & in partibus, verbo secundum ordinem aut dispositiones in series, illud amænum & jucundum non est oculi, sed est animi & ejus affectionis: & quantum homo afficitur illis, tantum illa videt, & tantum illa memoria retinet, quæ autem oculus ex nulla affectione videt, præterlabuntur, nec inseruntur memoriæ, ita nec ei conjunguntur; inde patet quod objecta visus externi implantentur secundum amænum & jucundum affectionum, & quod in amæno & jucundo illo sint, nam cum simile amænum seu jucundum recurrit, etiam talia objecta recurrent, pariter cum similia objecta, etiam tale amænum & jucundum, cum varietate secundum status: consimiliter se habet cum intellectu, qui est visus internus, ejus objecta sunt spiritualia, & vera dicuntur, campus illorum objectorum est memoria, amænum & jucundum illius visus est bonum; ita bonum est cui inseminantur & implantantur vera: inde aliquatenus constare potest, quid insinuatio veri in bonum sit, & conjunctio veri in bono; tum quid bonum, de quo hic agitur; de quo tam innumerabilia percipiunt Angeli, cum homo vix aliquid.

4302. Et is claudicans super femore suo, quod significet quod vera nondum in illum ordinem disposita, ut omnia simul cum bono intrarent bonum cœleste spirituale, constat ex significatione claudicare, quod sit in bono esse, in quo nondum vera genuina, sed communia in quæ vera genuina insinuari possunt,

& talia quæ non cum veris genuinis discordant, de qua sequitur; in supremo autem sensu, in quo de Domino, per claudicare super femore significatur, quod vera nondum in illum ordinem disposita fuerint, ut omnia cum bono intrarent bonum cœleste spirituale; quod femur sit bonum cœleste spirituale, videatur supra n: 4277. 4278. Quod ordinem, in quo erunt vera, cum intrant bonum, hic bonum cœleste spirituale, attinet, ille nec ad captum exponi potest, prius enim sciendum, quid ordo, & dein qualis ordo veris, tum quid bonum cœleste spirituale, & dein quomodo illa per bonum in illud intrant; hæc tametsi describerentur, usque tamen non paterent, nisi illis qui in perceptione cœlesti sunt, & nullatenus illis qui in sola perceptione naturali; qui enim in perceptione cœlesti sunt, illi in luce cœli sunt quæ a Domino, in qua luce est intelligentia & sapientia; qui autem in luce naturali sunt, non sunt in aliqua intelligentia & sapientia, nisi quantum lux cœli in hanc lucem influit, & hanc disponit, ut illa quæ cœli sunt appareant sicut in speculo aut in quadam imagine repræsentativa in illis quæ lucis naturalis sunt, nam lux naturalis nihil veri spiritualis absque influxu lucis cœli sistit videndum: hoc solum de ordine, in quo erunt vera ut intrare possint bonum, dici potest, quod omnia vera sicut bona, tam quoad communia, quam quoad particularia, imo quoad singularissima, in cœlo in illo ordine disposita sint, ut unum spectet alterum in tali forma, sicut humani corporis membra, organa, & viscera, seu illorum usus, in communi, tum in particulari, ut & in singularissimis, se spectant mutuo, & faciunt ut unum sint; ipsum cœlum inde, nempe ex ordine in quo sunt vera & bona, dicitur Maximus Homo; ipsa vita ejus est a Domino, qui disponit ex Se omnia & singula in talem ordinem; inde cœlum est similitudo & imago Domini; cum itaque vera in ordinem talem, in qualem Cœlum, disposita sunt, tunc sunt in ordine cœlesti, ac intrare possunt bonum; vera & bona apud unumquemvis angelum in tali ordine sunt, & quoque vera & bona apud unumquemvis hominem qui regeneratur, in talem ordinem disponuntur: verbo, ordo cœli est dispositio verorum quæ sunt fidei in bonis quæ sunt charitatis erga proximum, & dispositio horum in bono quod est amoris in Dominum. Quod claudicare sit in bono esse, in quo nondum vera genuina, sed usque communia, in quæ illa insinuari possunt; & talia quæ non cum veris genuinis discordant; ita quod claudi sint qui in bono sunt, sed non in genuino, propter ignorantiam veri, in quali bono sunt gentiles qui in charitate mutua vivunt, constare potest ab illis locis in Verbo, ubi claudi & claudicantes in bono sensu nominantur, ut apud Esaiam "Aperientur oculi cæcorum, & aures surdorum aperientur, tunc saliet sicut cervus *Claudus*, & cantabit lingua mutus," xxxv: 5. 6. Apud Jeremiam "Ecce Ego adducens eos e terra septentrionis, & congregabo eos e lateribus terræ, inter eos cæcus & *Claudus*, gravida & pariens simul," xxxi: 8. Apud Micham "In die illo, dictum Jehovæ, colligam *Claudicantem*, & impulsam congregabo, & ponam *Claudicantem* in reliquias, & impulsam in gentem numerosam, & regnabit Jehovah super eos in monte Zionis, a nunc & in æternum," iv: 6. 7. Apud Zephaniam "Tempore illo salvabo *Claudicantem*,

&

& impulsam congregabo, & ponam eas in laudem & in nomen," III: 19; quod in his locis claudus & claudicans non sit claudus & claudicans, quisque videre potest, de illis enim dicitur quod salient, quod congregabuntur, quod ponentur in reliquias, quodque salvabuntur, sed patet quod per illos significentur qui in bono sunt, & non ita in veris, quales sunt gentes probæ, & quoque similes intra Ecclesiam. Tales etiam intelliguntur per claudos, de quibus Dominus apud Lucam " Jesus dixit, quando feceris convivium, voca pauperes, mancos, *Claudos* & cæcos; tunc beatus eris," XIV: 13. 14: & apud Eundem " Paterfamilias dixit servo suo, abi ocius in plateas & vicos urbis, ac pauperes, & mancos, & *claudos*, & cæcos, introduc huc," XIV: 21: antiqua Ecclesia distinxit proximum seu proximos, erga quos charitatis opera præstarent, in classes, & quosdam vocarunt mancos, quosdam claudos, quosdam cæcos, & quosdam surdos, & intellexerunt illos qui spiritualiter tales essent: sicut etiam quosdam esurientes, sitientes, peregrinos, nudos, ægrotos, captivos, Matth: XXV: 33. 34; pariter viduas, pupillos, egenos, pauperes, miseros, per quos non alios intellexerunt, quam qui quoad verum & bonum tales essent, & qui convenienter instruendi, ducendi in viam, & sic consulendi quoad animas; sed quia hodie charitas non facit Ecclesiam, sed fides, ideo quid per illos intelligitur in Verbo, prorsus nescitur; cum tamen cuivis patet, quod non intelligitur, quod ad convivium vocandi sint manci, claudi & cæci, & quod non mandatum sit a patrefamilias quod tales introducendi, sed quod illi qui spiritualiter tales sunt, tum quod in singulis quæ Dominus loquutus est, Divinum sit, proinde sensus cœlestis & spiritualis: similiter per Domini verba apud Marcum " Si pes tuus scandalizat te, abscinde eum, bonum tibi ingredi in vitam *Claudum*, quam duos pedes habentem conjici in gehennam ignis, in ignem inexstinguibilem," IX: 45. Matth: XVIII: 8; per pedem, qui abscindendus si scandalizaret, intelligitur naturale, quod jugiter se opponit spirituali, quod illud destruendum, si infringere vera conaretur; & sic quod propter discordantiam & dissuasionem naturalis hominis præstet in simplici bono esse, tametsi in negatione veri; hoc significatur per ingredi claudum in vitam; quod pes sit naturale, videatur n: 2162. 3147. 3761. 3986. 4280. Per Claudos in Verbo etiam significantur qui in nullo bono sunt, & inde in nullo vero, ut apud Esaiam " Tunc dividetur præda, multiplicans *claudicantes* prædabuntur prædam," XXXIII: 23: apud Davidem " Quando ego claudico, lætantur & congregantur, congregantur contra me *claudi*, quos non novi," Psalm: XXXV: 14: & quia per claudum tales significabantur, etiam vetitum fuit sacrificare aliquod *claudum*, Deut: XV: 21. 22. Malach: I: 8. 13; ut & quod non *Claudus* aliquis ex semine Aharonis fungeretur sacerdotio, Levit: XXI: 18. Cum Claudo similiter se habet ac cum Cæco, Cæcus enim significat in bono sensu illos qui in ignorantia veri sunt, & in opposito sensu illos qui in falsis, n: 2383. In Lingua originali per aliam vocem exprimitur claudus, & per aliam claudicans, & per claudum in proprio sensu significantur qui in bono naturali sunt, in quod vera spiritualia influere non possunt propter apparentias naturales & fallacias sensuum; & in opposito

ſenſu illi qui in nullo bono naturali ſunt, ſed in malo, quod prorſus impedit influxum veri ſpiritualis: per Claudicantem autem in proprio ſenſu ſignificantur qui in bono naturali ſunt, in quod admittuntur communia vera, ſed non particularia & ſingularia propter ignorantiam; in oppoſito autem ſenſu illi qui in malo ſunt, ac ita ne quidem admittunt communia vera.

4303. Propterea non edunt filii Iſraelis nervum emoti qui ſuper vola femoris, quod ſignificet quod non appropriata illa in quibus falſa, conſtat ex ſignificatione edere, quod ſit conjungi & appropriari, de qua n: 2187. 2343. 3168. 3513. 3596. 3832; & ex ſignificatione nervi, quod ſit verum, vera enim in bono ſe habent ſicut nervi in carne, & quoque vera ſunt in ſpirituali ſenſu nervi & bonum caro, n: 3813. 3579: ſimilia etiam per nervos & carnem ſignificantur apud Ezechielem, "Sic dixit Dominus Jehovih oſſibus his, *dabo ſuper vos nervos*, & obducam ſuper vos carnem, & dabo in vobis ſpiritum: & vidi, cum ecce *ſuper illis nervi*, & caro aſcendit," xxxvii: 6. 8; ibi de nova creatione hominis, hoc eſt, de regeneratione ejus agitur, cum autem vera detorta ſunt, tunc non amplius fiunt vera, ſed ſicut detorquentur ad oppoſitum, ita accedunt ad falſa, inde eſt, quod per nervum emoti ſignificetur falſum: quod vola femoris ſit ubi conjunctio amoris conjugialis cum bono naturali, proinde ubi influxus veri ſpiritualis in bonum naturale, videatur n: 4277. 4280; inde patet, quod per propterea non edunt filii Iſraelis nervum emoti qui ſuper vola femoris, ſignificetur quod non appropriata illa in quibus falſa. Quod hæc de filiis Iſraelis dicantur, eſt cauſa quia per Iſraelem ſignificatur Divinum cœleſte ſpirituale n: 4286, & per filios vera, n: 489. 491. 2623, ita quod vera Divini cœleſtis ſpiritualis non appropriaverint ſibi aliqua falſa.

4304. Uſque ad diem hunc, quod ſignificet uſque in perpetuum, quod falſa non adjuncta, conſtat ex ſignificatione uſque ad diem hunc, quod in Verbo ubi dicitur, ſit perpetuum & æternum, de qua n: 2838.

4305. Quia tetigit in vola femoris Jacobi nervum emoti, quod ſignificet cauſam quia falſa, conſtat a ſignificatione tangere in vola femoris Jacobi, quod hic ſit cauſa quia falſa; quod hoc per tangere in vola femoris Jacobi ſignificetur, conſtare poteſt ab illis quæ prius n: 4277. 4278. 4303, dicta ſunt.

4306. Quod eadem illa verba, quæ hactenus explicata ſunt, etiam agant de poſteris Jacobi, & quod ille ſenſus dicatur ſenſus inferior, tum ſenſus internus hiſtoricus, videatur n: 4279. 4288; quomodo hæc ſe habent in hoc ſenſu, nunc explicabitur.

4307. Quod in ſenſu interno hiſtorico, per *interrogavit Jacob & dixit, indica quæſo nomen tuum*, ſignificentur mali ſpiritus, conſtare poteſt a pluribus in hoc ſenſu, in quo hæc & quæ ſequuntur de Jacobi poſteris, prædicantur, ſenſus enim internus ſe habet applicate ad rem de qua agitur: quod non boni ſpiritus, ſed quod mali ſignificentur per illum qui luctatus eſt cum Jacobo, conſtare poteſt ex eo, quod per luctationem ſignificetur tentatio, n: 3927. 3928. 4274, & nuſquam aliqua tentatio fit per bonos ſpiritus, ſed per malos,

nam

nam tentatio est excitatio mali & falsi, quæ apud hominem, n: 741. 751. 761. 1820. 4249. 4299; spiritus boni & angeli nusquam excitant mala & falsa, sed defendunt hominem contra illa, & flectunt illa in bonum; ducuntur enim boni spiritus a Domino, & a Domino nusquam nisi quam sanctum bonum & sanctum verum procedit; quod Dominus neminem tentet, ex doctrinali in Ecclesia recepto, notum est, videatur etiam n: 1875. 2768; inde, & quoque ex eo quod posteri Jacobi succubuerint in omni tentatione tam in deserto quam postea, patet, quod non boni spiritus significentur per illum, qui cum Jacobo luctatus est, sed mali. Præterea gens illa, quæ per Jacob hic significatur, non in amore aliquo spirituali & cœlesti fuit, sed in amore corporeo & mundano, n: 4281. 4288. 4289. 4290. 4293, spirituum præsentia apud hominem se habet secundum amores illorum, spiritus boni & angeli adsunt apud illos qui in amore spirituali & cœlesti sunt, & spiritus mali apud illos qui solum in amore corporeo & mundano, & hoc in tantum, ut quisque scire possit, quales spiritus apud se sunt, modo observet quales sui amores sunt, seu quod idem, quales fines, nam quisque pro fine habet quod amat. Quod se deum dixerit, est quia Jacob id credidit; sicut ejus posteri, qui jugiter crediderunt, quod Jehovah esset in externo eorum sancto, cum tamen Jehovah modo repræsentative præsens fuisset, ut ex sequentibus constabit; crediderunt etiam quod Jehovah induceret in tentationes, quod omne malum ab Ipso, quodque in ira & furore esset cum punirentur, quapropter secundum fidem eorum in Verbo ita dictum est, cum tamen Jehovah nusquam inducit in tentationes, nusquam aliquod malum ab Ipso, nusquam in ira, minus in furore est, videatur n: 223. 245. 592. 696. 1093. 1683. 1874. 1875. 2395. 3605. 3607. 3614: inde etiam est, quod ille qui cum Jacobo luctatus est, nomen suum non revelare voluerit. Quod in sensu interno spirituali per illum qui luctatus cum Jacobo, intelligatur cœlum Angelicum, n: 4291, est quia Dominus, qui ibi in sensu supremo per Jacobum repræsentatur, admiserit etiam angelos qui tentarent, & quod angeli tunc suo proprio relicti fuerint, ut ibi loci ostensum est.

4308. Quod in sensu interno historico, per *dixit quare hoc interrogas ad nomen meum*, significetur quod non agnoscerent a malis spiritibus, constat ab illis quæ mox supra n: 4307, dicta sunt.

4309. Quod in sensu interno historico per *benedixit ei ibi*, significetur quod ita factum, constat ex significatione benedicere hic, quod sit quod agerent repræsentativum Ecclesiæ, de qua n: 4290, ideo hic per benedixit ei ibi, significatur quod ita factum.

4310. Quod in sensu interno historico, per *vocavit Jacob nomen loci Peniel*, significetur status quod induerent repræsentationes constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua sæpius prius; a significatione loci, quod sit status; de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387; & ex significatione Peniel, quod in hoc sensu sit induere repræsentationes, nam de his agitur in illis quæ præcedunt & quæ insequuntur: quid Peniel significat, explicatur per hæc verba "quia vidi Deum facies ad facies, & liberata anima mea" per quæ significatur,

catur, quod Dominus repræsentative præsens, de qua re mox sequitur, ita hic quod induerent repræsentationes. Nomina locorum, sicut nomina personarum, ut & ipsæ res, non significant similiter in uno sensu, ac in altero; sicut ipse Jacob, is in sensu literæ significat ipsum Jacobum; in sensu interno historico posteritatem ejus, n: 4281; in sensu interno spirituali naturalem hominem apud regeneratum; in sensu autem supremo Dominum quoad Divinum Naturale, ut sæpius ostensum est; ita quoque reliqua nomina; ac ita Peniel.

4311. Quod in sensu interno historico per quia *vidi deum facies ad facies & liberata anima mea*, significetur quod repræsentative præsens, constat ex significatione videre deum facies ad facies, cum illa prædicantur de statu in quo fuerunt posteri Jacobi, quod sit quod Dominus esset repræsentative præsens, nam videre Deum facies ad facies in externa forma & corporeo visu, non est videre Ipsum præsentem, n: 4299. quod non præsens fuerit, sicut apud illos qui regenerati sunt, & inde in amore spirituali & fide, patet ab illis quæ de gente illa n: 4281. 4288. 4290. 4293, dicta sunt, quod nempe in cultu externo fuerint, & non simul in interno, seu quod idem; quod in amore corporeo & mundano, & non in spirituali & cœlesti; apud tales Dominus nusquam aliter præsens potuit esse, quam repræsentative: quid sit repræsentative præsens esse, paucis dicendum; homo qui in amore corporeo & mundano est, & non simul in amore spirituali aut cœlesti, apud se non alios spiritus habet quam malos, etiam cum in sancto externo est; boni enim spiritus apud talem nequaquam adesse possunt, nam percipiunt illico in quali amore homo est, est sphæra quæ exhalatur ab interioribus ejus, quam percipiunt spiritus tam manifeste, sicut homo odoratu tetra & fæda quæ circum eum in aere volitant; gens illa, de qua hic agitur, in tali statu quoad bonum & verum, seu quoad amorem & fidem fuit; ut tamen usque repræsentativum Ecclesiæ agerent, miraculose a Domino providebatur, ut cum in sancto externo essent, & quoque tunc circumfusi malis spiritibus, sanctum tamen usque, in quo erant, elevaretur in cœlum, at hoc per spiritus bonos & angelos non intra illos sed extra illos, nam intra illos non nisi quam vacuum aut spurcum fuit; quapropter non dabatur communicatio cum ipso homine, sed cum ipso sancto, in quo erant cum statuta & præcepta, quæ omnia repræsentativa spiritualium & cœlestium Regni Domini erant, agerent; hoc significatur per quod Dominus apud illam gentem repræsentative præsens esset: aliter vero est Dominus præsens apud illos intra Ecclesiam, qui in amore spirituali & inde in fide sunt, apud hos sunt spiritus boni & angeli non modo in externo cultu, sed etiam simul in interno, quare apud hos datur communicatio cœli cum ipsis, influit enim Dominus per cœlum per interna eorum in externa; his prodest in altera vita sanctum cultus, non autem illis. Similiter se habet cum sacerdotibus & presbyteris, qui sancta prædicant & tamen male vivunt & male credunt, apud eos nec sunt boni spiritus sed mali, etiam cum in cultu in externa forma sancto apparente sunt, est enim amor sui & mundi seu amor ad aucupandos honores, atque captandum lucrum, & propter illa famam

mam, quæ accendunt illos, & ſiſtunt affectionem ſancti, quandoque uſque adeo, ut nihil ſimulatum appercipiatur, & tunc nec credatur ab ipſis; cum tamen in medio malorum ſpirituum ſunt, qui in ſimili tunc ſtatu ſunt, ac aſpirant & inſpirant; quod mali ſpiritus in tali ſtatu poſſint eſſe, & quod ſint, cum in externis ſunt, & ſufflaminantur ab amore ſui & mundi, ex multiplici experientia mihi ſcire datum, de qua, ex Divina Domini Miſericordia, in illis quæ ad finem Capitum ſequuntur; illi nec communicationem habent cum cœlo apud ſe, ſed qui audiunt & capiunt verba ab ore illorum, ſi in pio & ſancto interno ſunt, habent; nam nihil refert, a quo vox boni & veri effluit, modo non vita illis manifeſte ſcelerata ſit, nam hæc ſcandalizat. Quod gens ex Jacobo talis fuerit, nempe quod circumfuſa malis ſpiritibus, & tamen Dominus apud illos repræſentative præſens fuerit, conſtare poteſt a pluribus locis in Verbo, nihil enim minus quam Jehovam corde coluerunt, nam ut plurimum miracula deerant, illico ad alios deos ſe verterunt, & idololatræ facti ſunt, quod manifeſtum indicium fuit, quod alios deos corde coluerint, & Jehovam modo ore confeſſi ſint, & quidem ſolum ob cauſam, ut maximi eſſent & ſupereminerent omnibus gentibus circumcirca; quod populus ille corde coluerit idolum Ægyptiacum, & modo ore confeſſi Jehovam ob miracula, & inter eos Ipſe Aharon, patet luculenter a vitulo aureo, quem Aharon illis fecit, & hoc poſt menſem dierum poſtquam tanta miracula viderunt in monte Sinai, præter quæ viderunt in Ægypto, de quibus Exod: XXXII; quod Aharon etiam talis fuerit, dicitur manifeſte in eodem Capite, Verſu 2. 3. 4. 5, & imprimis Verſ: 35; præter a multis aliis locis, de quibus apud Moſen, in Libro Judicum, in Libris Samuelis, & in Libris Regum. Quod ſolum in externo cultu, non autem in aliquo interno fuerint, patent etiam inde, quod prohiberetur illis ne accederent ad montem Sinai, cum Lex promulgabatur, & ſi tangerent montem, quod moriendo morituri eſſent, Exod: XIX: 11. 12. 13. Cap: XX: 16; cauſa erat, quia internum eorum erat immundum: etiam apud Eundem "Quod Jehovah habitaret cum illis in medio immunditiarum eorum" Levit: XVI: 16: qualis fuit gens illa, etiam conſtat ex Cantico Moſis, Deut: XXXII: 15 ad 43; & a pluribus locis apud Prophetas: inde ſciri poteſt, quod apud illam gentem non fuerit aliqua Eccleſia, ſed modo repræſentativum Eccleſiæ; & quod Dominus apud illam modo repræſentative præſens fuiſſet: Videantur etiam quæ prius de illis allata ſunt, nempe, quod apud poſteros Jacobi repræſentativum Eccleſiæ fuerit, non autem Eccleſia, n: 4281. 4288. Quod repræſentativum Eccleſiæ apud illos non prius inſtitutum fuerit, quam poſtquam prorſus quoad ſanctum internum vaſtati eſſent, & quod alioquin prophanaviſſent ſancta, n: 3398. 4289. Quod, cum in ſtatutis permanſerunt, repræſentare poſſent, non autem cum ab illis deflexerunt, n: 3881 f. Quod ideo ſtricte tenerentur in ritualibus; & quod ad illa adigerentur per media externa, n: 3147. 4281. Ut repræſentativum Eccleſiæ agerent, quod cultus eorum factus ſit externus abſque interno, n: 4281. Quod etiam ideo interiora Eccleſiæ illis non detecta fuerint, n: 301. 302. 303. 2520. 3398. 3479. 3769. Quod tales fuerint, ut præ aliis in ſancto externo potuerint eſſe, abſque

absque interno, n: 4293. Et quod ideo ad hunc diem conservati sint, n: 3479. Quod sanctum externum eos quoad animas nihil afficiat n: 349.

4312. Quod in sensu interno historico, per *exortus ei sol* significetur cum venirent in repræsentationes, constat ex significatione exoriri sol in hoc sensu, in quo agitur de posteris Jacobi, quod sit cum venirent in repræsentationes; per ascensum auroræ significatus est status antequam venirent in repræsentativa, n: 4289. Exoriri etiam dicitur sol apud unumquemvis qui fit Ecclesia ita quoque qui fit repræsentativus Ecclesiæ.

4313 Quod in sensu interno historico, per *sicut transivit Penuel*, significetur cum venirent in terram Canaanem, constat ex eo, quod Penuel erat prima statio postquam Jacob transivit fluvium Jabbock, & quod omnes termini essent significativi secundum distantiam & situm, n: 1585. 1866. 4116. 4240; ita Penuel, quia primus terminus, significat cum veniret in terram Canaanem.

4314. Quod in sensu interno historico, per *is claudicans super femore suo*, significetur quod bona & vera prorsus deperdita essent apud posteritatem illam, constat ex repræsentatione Jacobi, qui hic est Is, quod sit posteritas ejus, de qua n: 4281; & ex significatione claudicare super femore, quod sint illi qui in nullo bono sunt, & inde in nullo vero, de qua n: 4302; hic ideo per is claudicans super femore suo, significatur quod bona & vera prorsus deperdita essent apud posteritatem illam. Qualis illa gens fuerat, patet manifeste a pluribus, quæ Ipse Dominus in parabolis loquutus est, quæ in sensu interno historico de illa Gente dicta sunt; ut quæ in Parabola de homine Rege, qui conferrebat rationem cum servo, in quo nihil misericordiæ erga alterum, Matth: XVIII: 23 ad f. In Parabola de Patrefamilias, qui locavit vineam agricolis, & peregre abiit, & agricolæ apprehenderunt servos quos misit, & ciderunt virgis, o ciderunt, & lapidarunt, tandem filium quem ejecerunt extra vineam, & occiderunt: quam parabolam audientes scribæ & Pharisæi cognoverunt quod de ipsis" Matth: XXI: 33 seq: 45. Marc: XII: 1 ad 9. Luc: XX: 9. seq: In Parabola de homine, qui dedit servis talenta; & qui unum talentum accepit, abiens abscondidit in terra" Matth: XXV: 14 ad 30, Luc: XIX: 13 ad 16. In Parabola de illis qui venerunt ad vulneratum a latronibus" Luc: X: 30 ad 37. In Parabola de illis qui ad magnam Cænam vocati sunt, & omnes se excusarent, de quibus Dominus "Dico vobis, quod nemo virorum illorum, qui vocati fuerunt, gustaturus sit cænam meam" Luc: XIV: 16 ad 24. In Parabola de divite & Lazaro" Luc, XVI: 19 ad f: In Parabola de illis qui contemnunt alios præ se" Luc: XVIII: 10 ad 14. In Parabola de duobus filiis, quorum unus dixit, ego abibo in vineam, sed non abiit: & dixit Jesus, amen dico vobis, quod publicani & meretrices præcedent vos in Regnum Cœlorum" Matth: XXI: 28. 29. 30. 31. 32. Qualis esset gens illa, Dominus aperte dicit apud Matthæum Cap: XXIII: 13 seq: ubi ad finem "Testamini contra vos ipsos, quod filii sitis eorum, qui occiderunt prophetas, & vos impletis mensuram patrum vestrorum, XXIII: 13, seq: 31. 32. 33: Apud Marcum "Jesus dixit illis, recte prophetavit Esaias

Esaias de vobis, hic populus labiis Me honorat, cor vero eorum prorsus abest a Me; frustra colunt Me, docentes doctrinas praecepta hominum, deserentes mandatum Dei" VII : 6 ad 13 : Apud Johannem "Judaei responderunt Jesu, quod semen Abrahami essent; sed Jesus illis dixit, vos ex patre diabolo estis, & desideria patris vestri vultis facere, ille homicida erat ab initio, & in veritate non stetit, quia non est veritas in illo; quando loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quia mendacium loquens est, & pater ejus" VIII : 33. 44. Quia tales erant, etiam vocantur Generatio prava & adultera, Matth : XII : 34; tum progenies viperarum," Matth : III : 7. Cap : XXIII : 3. Luc : III : 7; & apud Matthaeum "O progenies viperarum quomodo potestis bona loqui, cum mali sitis" XII : 34. Quod apud illam Gentem ne quidem bonum naturale ullum residuum essent, significatur per Ficum, de qua apud Matthaeum "Jesus videns ficum unam in via, venit ad eam, sed nihil invenit in ea nisi folia tantum, ideo dixit illi, ne posthac ex te fructus nascatur in alterum, unde arefacta est ex tempore ficus" XXI : 19, quod ficus sit bonum naturale, videatur n : 217. Ex his constare potest, quod bona & vera prorsus deperdita essent apud Gentem illam. Bona & vera deperdita dicuntur, cum interius nulla sunt; bona & vera quae extrinsecus apparent, trahunt suum esse & suum vivere ab internis; qualia itaque interna sunt, talia sunt externa, utcunque haec coram oculis hominis apparent: sunt aliqui, quos cognovi in vita corporis eorum, & qui tunc apparuerunt sicut in Zelo pro Domino, pro Ecclesia, pro Patria & Communi Bono, & pro Justo & Æquo, & tamen iidem in altera vita inter infernales sunt, & quod miratus, inter pessimos ibi; causa fuit, quod interiora eorum faeda & prophana fuissent, & quod mentiti Zelum illum propter famam ad aucupandum honores & quoque ad lucrandum opes, ita propter se, non autem propter illa quae ore professi sunt: quapropter cum externa illa exuuntur, quod fit cum moriuntur, patent interna, & apparent sicut fuerunt intus, quae, dum vixerunt, coram mundo absconderunt: haec sunt quae intelliguntur per quod bona & vera prorsus deperdita sint.

4315. Quod in sensu interno historico, per *propterea non edunt filii Israelis nervum emoti qui supra vola femoris*, significetur quod posteri hoc scire deberent, constare potest ex eo, quid id fuerit memoriale, per quod recordarentur, quod tales essent; ita quod inde hoc scire deberent.

4316. Quod in sensu interno historico, per *usque ad diem hunc*, significetur in perpetuum quod tales, constat a significatione usque ad diem hunc, quod, ubi in Verbo nominatur, sit perpetuum, de qua n : 2838. Quod posteritas illa talis fuerit a primis temporibus, constare potest ab ipsis filiis Jacobi, a *Rubene*, quod cubuerit cum Bilha concubina patris sui," Genes: XXXV: 22: a *Schimeone* & *Levi*, quod occiderint Chamorem & Sechemum, & omnes viros urbis illorum, & quod *reliqui filii* venerint super confessos, & depredati sint urbem, Genes: XXXIV: 1 seq: 27. 28. 29; ideo de illis Jacobus, tunc Israel antequam moreretur, ita loquutus est; de Reubene "Non eris superior, quia ascendisti cubilia patris tui, tunc indignum fecisti te, stra-

tum meum aſcendit" Gen: xlix: 3: & de Schimeone & Levi "In arcanum eorum ne veniat anima mea, cum congregatione eorum ne uniatur gloria mea, quia in ira ſua occiderunt virum, & in propoſito ſuo enervarunt bovem: maledicta ira eorum quia vehemens, & furor eorum quia gravis eſt, dividam eos inter Jacobum, & diſpergam eos inter Iſraelem" Geneſ: xlix: 5. 6. 7. Qualis *Jehudah* fuit, etiam conſtare poteſt ex eo, quod uxorem Canaanitidem duxerit, Gen: xxxviii: 1. 2, quod tamen contra præceptum fuit, ut conſtare poteſt ex Abrahami verbis ad ſervum, qui miſſus ad deſponſandum Rebeccam filio ſuo Jiſchako, Geneſ: xxiv: 3. 6, & a pluribus locis in Verbo; quod Tertia pars gentis illius ex ſtirpe illa ſit, nempe ex filio Schelah qui ex matre Canaanitide, Geneſ: xxxviii: 11. Cap: xlvi: 12, videatur Num: xxvi; 20. 1 Chron: iv: 21. 22: Et porro a nefario facinore eorum & reliquorum filiorum Jacobi contra Joſephum, Geneſ: xxxvii: 18 ad fin: Poſteri eorum, qui in Ægypto, quales fuerint, patet ab iis quæ memorantur de illis cum fuerunt in deſerto, ubi toties rebelles fuerunt, & dein in terra Canaane, ubi toties idololatræ facti ſunt: demum qualis fuerunt tempore Domini, mox ſupra n: 4313, oſtenſum eſt: quales hodie ſunt, nempe contra Dominum, contra illa quæ ſunt Eccleſiæ, & contra charitatem erga proximum, & contra ſeipſos mutuo, notum eſt: inde conſtare poteſt, quod Gens illa perpetuo talis fuerit: ne itaque amplius opinetur aliquis quod apud illos aliqua Eccleſia fuerit, ſed modo repræſentativum Eccleſiæ, minus quod illi præ aliis electi fuerint.

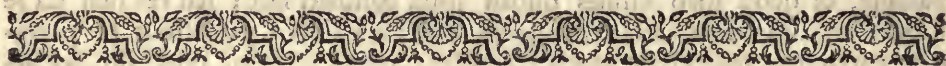
4317. Quod in ſenſu interno hiſtorico, per *quia tetigit in vola femoris Jacobi nervum emoti*, ſignificetur quia hæreditarium illis quod per regenerationem eradicari non potuit, quia non admitterent, conſtat ex ſignificatione femoris, quod ſit amor conjugialis, & inde omnis amor cœleſtis & ſpiritualis, de qua n: 4280, & quod vola femoris ſit ubi conjunctio amoris conjugialis, tum omnis amoris cœleſtis & ſpiritualis cum bono naturali, n: 4277. 4280, inde tangere illam, ſeu lædere ut inde claudicatio, eſt deſtruere bonum quod amorum illorum eſt, & quia hoc in Jacobo, ſignificatur quod ab illo id apud poſteros, ita hæreditarium; quod nervus emoti ſit falſum, videatur n: 4303, hic falſum quod a malo hæreditario; quod hæreditarium hoc per regenerationem illis eradicari non potuerit, quia non admitterent, inde & ex ſerie ſequitur. Quod tale hæreditarium illis fuerit, & quod non regenerari potuerint, conſtat manifeſte ab omnibus iis quæ de illis memorantur in Verbo, & adhuc ab his apud Moſen "Vocavit Moſes omnem Iſraelem, & dixit ad eos, vos vidiſtis omnia quæ fecit Jehovah in oculis veſtris in terra Ægypti Pharaoni & omnibus ſervis ejus, & omni terræ ejus; & *non dedit Jehovah vobis cor ad ſciendum, & oculos ad videndum, & aures ad audiendum, uſque ad diem hunc*," Deut: xxix: 2. 3: apud Eundem "*Novi figmentum populi*, quod is faciens hodie, antequam introduco illum in terram, quam juravi," Deut: xxxi: 3: & porro "Abſcondam facies meas ab eis, videbo quid noviſſimum, nam *generatio perverſitatum* illi, filii non veritas in eis. Exterminarem eos, ceſſare facerem ex homine memoriam eorum, niſi indignationem

inimici

inimici timerem. Quia gens periens consiliis illi, & non in eis intelligentia, quia *ex vite Sodomæ vitis eorum, & ex agris Amoræ uvæ eorum, uvæ cicutæ*, botri amari eis. *Venenum draconum* vinum eorum, & *caput aspidum* crudele. Nonne illud reconditum apud Me, sigillatum in thesauris meis," Deut: XXXII: 20. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34, & alibi quam pluries, imprimis apud Jeremiam. Quod hoc significatum sit per tactum volæ femoris Jacobi & claudicationem ejus inde, patet apud Hoscheam "Lis Jehovæ cum Jehudah, ad visitandum super Jacob, juxta vias ejus, & juxta opera ejus reddet ei. In utero supplantavit fratrem suum; in dolore suo contendit cum Deo, & contendit ad angelum, & prævaluit, flevit & rogavit illum," XII: 3. 4. 5, ubi contendere cum Deo in sensu interno historico est instare ut repræsentativum Ecclesiæ esset apud illos, n: 4290. 4293: quod tale hæreditarium illis fuerit ab ipso Jacobo, inde patet, & adhuc pluribus ostendi potest, sed pro tempore supersedendum. Quod in specie Hæreditarium attinet, creditur hodie in Ecclesia, quod omne malum hæreditarium sit a primo parente, & quod ideo omnes quoad illud damnati sint; sed res non ita se habet; malum hæreditarium originem ducit a cujusvis parentibus & parentum parentibus seu avis & atavis successive; omne malum, quod illi per actualem vitam sibi compararunt, usque ut per frequentem usum seu habitum naturæ instar induerit, hoc derivatur in liberos, & fit illis hæreditarium, una cum illo quod parentibus implantatum est ab avis & atavis; malum hæreditarium a patre est interius, & malum hæreditarium a matre est exterius, illud non facile eradicari potest, hoc autem potest: cum regeneratur homo, tunc exstirpatur malum hæriditarium a proximis parentibus irradicatum, at apud illos qui non regenerantur, aut regenerari possunt, remanet: hoc nunc est malum hæreditarium, videatur etiam n: 313. 494. 2122. 2910. 3518. 3701: id quoque patet cuivis qui reflectit, & quoque ex eo, quod unaquævis familia aliquod peculiare malum aut bonum habeat, per quod distinguitur ab aliis familiis, quod id a parentibus sit & avis, notum est. Similiter Gens Judaica quæ hodie superest, quod illa a cæteris gentibus distincta sit & internoscatur, non solum ex peculiari genio, sed etiam ex moribus, loquela & facie, constat. Quid autem malum hæreditarium, pauci sciunt, creditur quod sit facere malum, sed est velle & inde cogitare malum, in ipsa voluntate & inde cogitatione est malum hæreditarium, est ipse conatus qui inest, & quoque cum bonum facit se adjungit; noscitur per jucundum cum alteri malum occidet; radix illa alte latet, ipsa enim forma interior recipiens bonum & verum e cœlo, seu per cœlum a Domino, est depravata, ac, ut ita dicatur, detorta, sic ut cum bonum & verum a Domino influit, id vel reflectatur, vel pervertatur, vel suffocetur: inde est quod perceptio boni & veri hodie nulla detur, sed loco ejus conscientia apud regeneratos, quæ pro bono & vero agnoscit, quod a parentibus & magistris discitur: ex malo hæreditario est amare se præ altero, velle alteri malum si se non honorat, jucundum percipere in vindictis, tum quoque amare mundum præ cœlo, & omnes cupiditates seu affectiones malæ quæ inde: homo ignorat, quod talia ei insint, & magis quod

talia

talia sint opposita affectionibus cœlestibus, sed usque in altera vita, quantum mali ex hæreditario per actualem vitam sibi attraxerit, manifeste ostenditur, tum quantum per affectiones malas inde se removerit a cœlo. Quod malum hæreditarium posteris Jacobi per regenerationem eradicari non potuerit, quia non admitterent, patet quoque ex historicis Verbi, succubuerunt enim in omnibus tentationibus in deserto, de quibus apud Mosen; & quoque postea in terra Canaane, quoties non miracula viderent, & tamen tentationes illæ fuerunt externæ, non autem internæ seu spirituales, quoad spiritualia non tentari potuerunt, quia interna vera non sciverunt, nec interna bona habuerunt, ut prius ostensum est, & nemo tentari potest, quam quoad illa quæ scit & quæ habet; tentationes sunt ipsissima media regenerationis: hæc significantur per quod regenerationem non admitterent: de illorum statu & sorte in altera vita, videatur n: 939. 940. 941. 3481.



Continuatio de Maximo Homine, & Correspondentia, hic de Correspondentia cum Sensibus in genere.

4318. *PRÆCIPUUM intelligentiæ, quod Angelis, est scire & percipere, quod omnis vita a Domino, tum quod Universum Cœlum correspondeat Divino Humano Ipsius, & consequenter quod omnes Angeli, Spiritus, & Homines, correspondeant cœlo; tum scire & percipere, qualiter correspondent: hæc sunt principia intelligentiæ, in quibus Angeli sunt præ hominibus; inde sciunt & percipiunt innumerabilia quæ in cœlis sunt, & inde quoque illa quæ in mundo, nam quæ in mundo & ejus natura existunt, sunt causæ & effectus ab illis ut principiis; universa enim natura est Theatrum repræsentativum Regni Domini.*

4318. *Multa experientia ostensum est, quod tam homo, quam spiritus, ut & angelus, nihil ex se cogitet, loquatur & agat, sed ab aliis, nec hi alii a se, sed iterum ab aliis, & sic porro, ac ita omnes & singuli a Primo vitæ, hoc est, a Domino, utcunque prorsus apparet sicut ex se: hoc sæpius ostensum est Spiritibus, qui in vita corporis crediderunt & se confirmarunt, quod in se essent omnia, seu quod ex se & sua anima, in qua vita apparet insita, cogitent, loquantur & agant:*

ostensum

ostensum quoque per vivas experientias, [quales in altera vita dantur sed non dari possunt in mundo] quod mali cogitent, velint & agant ab inferno, & boni ex cœlo, hoc est, per Cœlum a Domino; & quod usque appareant mala & quoque bona sicut ab ipsis: hoc sciunt Christiani ex Doctrinali quod ex Verbo, nempe quod mala ex diabolo, & bona a Domino, sed pauci sunt qui credunt; & quia non credunt, appropriant sibi mala quæ cogitant, volunt & agunt, sed bona illis non appropriantur, nam qui credunt bona a se esse, sibi illa vindicant & tribuunt, ac ita meritum in illis ponunt; sciunt etiam ex doctrinali in Ecclesia, quod nemo facere possit aliquod bonum a se, usque adeo, ut quicquid a se & suo proprio, sit malum, utcunque ut bonum appareat, sed etiam hoc pauci credunt, tametsi verum est. Mali qui se confirmarunt in illa opinione, quod vivant ex se, proinde quicquid cogitant, volunt & agunt ex se sit, cum illis ostensum quod res se habeat prorsus secundum doctrinale, dixerunt quod nunc credant, sed dictum est illis, quod scire non sit credere, & quod credere sit internum, & quod id dari nequeat nisi in affectione boni & veri, proinde non aliis, quam qui in bono charitatis erga proximum sunt; iidem spiritus, quia mali, instabant, quod nunc credant quia viderunt; sed exploratum est per experientiam in altera vita familiarem, quod nempe ab Angelis inspiciantur, cum illi inspicerentur, apparuit superior Capitis eorum pars subtracta, ac Cerebrum hirsutum capillare & tenebricosum, inde patuit quales intus essent qui modo fidem scientificam habent, non veram, & quod scire non sit credere; qui enim sciunt & credunt, illorum caput apparet sicut humanum, & cerebrum ordinatum, niveum & lucidum, nam lux cœlestis ab illis recipitur; sed qui modo sciunt, & putant se inde credere, & tamen non credunt, quia in malo vivunt, apud illos non lux cœlestis recipitur, proinde non intelligentia & sapientia quæ luci illi insunt; quapropter cum approximant ad societates angelicas, hoc est, ad lucem cœlestem, vertitur hæc illis in tenebras; inde est, quod Cerebrum illorum apparuerit tenebricosum.

4320. *Quod vita quæ a Solo Domino appareat apud unumquemque, sicut foret in ipso, est ex Amore seu Misericordia Domini erga universum Genus humanum, quod nempe unicuique velit appropriare quod suum est, & unicuique dare felicitatem æternam; quod amor appropriet alteri quod suum est, notum est, sistit enim se in altero, & præsentem in illo facit, quid non amor Divinus: quod mali etiam recipiant vitam, quæ a Domino, se habet sicut objecta mundi, quæ omnia recipiunt lucem a sole, & inde colores, sed secundum formas; objecta quæ suffocant lu-*

cem

cem & pervertunt, apparent colore nigro aut fœdo, at usque nigrum suum & fœdum habent a luce solis; ita lux seu vita a Domino apud malos; at hæc vita non est vita, sed est, sicut vocatur, mors spiritualis.

4321. *Hæc tametsi apparent paradoxa & incredibilia homini, usque tamen non neganda, quia ipsa experientia dictat; si negarentur omnia, quorum Causæ non sciuntur, negarentur innumerabilia quæ existunt in natura, quorum vix quoad unam myriadis partem noscuntur causæ, tot enim & tanta arcana ibi sunt, ut quæ novit homo vix aliquid sint respective ad illa quæ non novit; quid non arcana quæ existunt in sphæra quæ supra naturam est, hoc est, in mundo spirituali; sicut hæc, quod unica vita sit & ex illa vivant omnes, & unusquisque aliter ac alter; quod etiam mali ex eadem vita vivant, & quoque inferna; & quod vita influens agat secundum receptionem: quod Cœlum a Domino ita ordinatum sit ut referat Hominem, unde vocatur illud Maximus Homo, & quod inde correspondeant ei singula quæ apud hominem; quod homo absque influxu inde in singula apud illum, ne quidem momento subsistere possit: quod omnes in Maximo Homine teneant situm constantem secundum quale & statum veri & boni, in quo sunt; quod situs ibi non sit situs, sed status, & inde quod constanter appareant ad sinistrum qui ad sinistrum, ad dextrum qui ad dextrum, antrorsum qui antrorsum, a tergo qui ad tergum, ad planum Capitis, Pectoris, Tergi, Lumborum, Pedum, supra caput & infra plantas, directe & oblique, ad minorem aut majorem distantiam, qui ibi sunt, utcunque & ad quamcunque plagam se spiritus circumvertit: quod Dominus ut Sol constanter appareat ad dextrum, ad mediam ibi altitudinem, paulo supra planum oculi dextri, & quod ad Dominum ut Solem & ad Centrum ibi se referant omnia, ita ad suum unicum, a quo existunt & subsistunt; & quia apparent omnes coram Domino constanter in suo situ secundum status boni & veri, ideo apparent singulis similiter, ex causa quia vita Domini, proinde Dominus, inest omnibus qui in cœlo: præter innumerabilia alia.*

4322. *Quis non hodie credit, quod homo ex semine & ovo existat naturaliter, & quod semini insit virtus a prima creatione se producendi in tales formas, primum intra ovum, dein in utero, & postea ex se, & quod non Divinum sit quod amplius producit: causa quod ita credatur, est quia nemo scit quod aliquis influxus sit cœlo, hoc est, per cœlum a Domino, & hoc quia non scire volunt quod aliquod cœlum sit; ventilant enim inter se aperte eruditi in conclavibus, num infernum sit, ita*

ita num Cœlum; & quia de Cœlo dubitant, ideo quoque non pro aliquo principio accipere possunt, quod influxus sit per cœlum a Domino, qui tamen influxus omnia quæ in tribus regnis telluris sunt, imprimis in Regno animali, & in specie in homine, producit, & continet in forma secundum usus: inde nec scire possunt, quod aliqua correspondentia sit inter cœlum & hominem, minus quod talis sit, ut singula, imo singularissima apud illum inde existant, & quia inde existunt, etiam quod inde subsistant, nam subsistentia est perpetua existentia, proinde conservatio in nexu & forma, est perpetua creatio.

4323. *Quod Correspondentia singulorum apud hominem cum cœlo sit, ad finem Capitum præcedentium ingressus sum ostendere, & hoc ex viva experientia e mundo spirituum & e cœlo, ob finem, ut sciat homo unde existit & unde subsistit, & quod inde continuus influxus in illum sit: postmodum pariter ab experientia ostendetur, quod homo influxum e cœlo, hoc est, per cœlum a Domino rejiciat, & influxum ab inferno acceptet; sed quod usque continue teneatur in correspondentia cum cœlo a Domino, ut possit, si hoc eligat, duci ab inferno ad cœlum, & per cœlum ad Dominum.*

4324. *De Correspondentia Cordis & Pulmonum, tum Cerebri, cum Maximo Homine, prius ad finem Capitum actum est, hic secundum institutum de Correspondentia cum Sensoriis ejus externis agendum, nempe cum sensorio visus seu oculo, cum sensorio auditus seu aure, cum sensoriis olfactus, gustus & tactus; nunc autem primum cum sensu in communi.*

4325. *Sensus in communi, seu sensus communis, distinguitur in voluntarium & involuntarium; sensus voluntarius proprius est Cerebro, sensus autem involuntarius proprius est Cerebello; hi bini sensus communes conjuncti sunt apud hominem, sed usque distincti; fibræ quæ ex Cerebro effluunt sistunt in communi sensum voluntarium, & fibræ quæ ex Cerebello sistunt in communi sensum involuntarium; fibræ duplicis illius originis se conjungunt in binis appendicibus, quæ Medulla oblongata & Medulla spinalis vocantur, & per illas transeunt in corpus, & conformant ejus membra, viscera & organa; quæ circumcingunt corpus, ut Musculi & cutis, tum quoque organa sensuum; illa ad plurimam partem accipiunt fibras a Cerebro; inde sensus homini & inde motus secundum voluntatem ejus; at quæ intra illam cincturam seu clausuram sunt, & viscera corporis vocantur, accipiunt fibras a Cerebello, inde homo illorum sensum non habet, nec sub voluntatis ejus arbitrio sunt: inde aliquatenus constare potest, quid sensus in communi, seu sensus com-*

munis voluntarius, & sensus communis involuntarius. Præterea sciendum, quod commune erit ut sit aliquid particulare, & quod particulare nusquam existere & subsistere possit absque communi, & quidem quod subsistat in communi; & quod omne particulare se habeat secundum quale & secundum statum communis; ita quoque sensus apud hominem, & ita quoque motus.

4326. *Auditus est susurrus tonans, qui defluebat ex altiori supra occipitium & circum totam ejus regionem perstabat, miratus quinam essent; mihi dictum, quod essent qui referrent Sensum communem involuntarium; & porro dictum, quod ii bene percipere possent hominis cogitata, sed non volunt exponere & eloqui, sicut Cerebellum quod percipit omne id quod Cerebrum, sed non evulgat. Cum cessavit eorum operatio manifesta in omnem provinciam occipitii, ostensa est eorum operatio quousque se extenderet; determinabatur primum in totam faciem, dein se trahebat versus faciei partem sinistram, & demum versus aurem ibi; quibus significabatur qualis operatio sensus communis involuntarii fuerit a primis temporibus apud homines in hac tellure, & quomodo progressa. Influxus ex Cerebello se insinuat imprimis in faciem, quod constat ex eo, quod faciei inscriptus sit animus, & quod in facie appareant affectiones, & hoc utplurimum absque hominis voluntate, sicut timor, reverentia, pudor, lætitiæ varia genera, etiam tristitiæ, præter plura, quæ alteri inde nota fiunt, ita ut ex facie sciat, quæ affectiones, & quæ mutationes animi mentisque ejus sint; hæc a Cerebello per ejus fibras, quando non simulatum inest: ostensum ita, quod sensus communis primis temporibus, seu apud Antiquissimos, occupaverit totam faciem, & quod successive post illa tempora modo sinistram ejus partem, & denique post hæc tempora se effuderit extra faciem, adeo ut hodie vix aliquis sensus communis involuntarius in facie residuus sit: dextra pars faciei cum dextro oculo correspondet affectioni boni; sinistra autem affectioni veri; regio ubi auris soli Obedientiæ absque affectione: apud Antiquissimos enim, quorum sæculum dictum fuit aureum, quia in quodam statu integritatis, ac in amore in Dominum, inque amore mutuo sicut angeli vixerunt, patuit omne involuntarium Cerebelli in facie, & tunc prorsus non sciebant vultu aliud sistere, quam prout influxit cœlum in conatus involuntarios, & inde in voluntatem: sed apud antiquos, quorum sæculum dictum fuit argenteum, quia in statu veritatis, & inde in Charitate erga proximum fuerunt, potuit involuntarium quod Cerebelli non in faciei parte dextra, sed modo in sinistra; at apud posteros illorum, quorum tempus fuit dictum sæculum ferreum,*

quia

quia non in affectione veri, sed in Obedientia veri degerunt, non amplius patuit involuntarium in facie, sed recepit se in regionem circum aurem sinistram: instructus sum quod fibræ cerebelli effluxum suum in faciem ita mutaverint, & quod loco illarum fibræ e Cerebro illuc translatæ sint, quæ tunc imperant illis quæ ex Cerebello; & hoc ex conatu formandi vultus faciei secundum nutus voluntatis propriæ, quæ ex Cerebro: hæc non apparent homini quod ita sit, sed manifeste patet Angelis ex influxu cœli & correspondentia.

4327. *Sensus communis involuntarius hodie talis est apud illos qui in bono & vero fidei sunt; sed apud illos, qui in malo sunt & inde in falso, non amplius est aliquis sensus communis involuntarius qui se manifestat, nec in facie, nec in loquela, nec in gestu, sed est voluntarium, quod mentitur involuntarium, seu naturale ut vocatur, quod tale fecerunt per frequentem usum seu habitum ab infantia: qualis is sensus apud illos sit, ostensum est per influxum, qui erat tacitus & frigidus, in totam faciem, tam in dextram ejus partem quam in sinistram, & inde se determinans versus oculos, & ab oculo sinistro se extendens in faciem; quibus significabatur quod se fibræ Cerebri ingesserint, & imperent fibris Cerebelli, & quod inde fictitium, simulatum, mentitum & dolosum intus regnet, & extus appareat sincerum & bonum; quod determinaretur versus oculum sinistrum, & inde quoque in faciem, significabat quod pro fine habeant malum, & intellectuali parte utantur ad finem obtinendum; oculus enim sinister significat intellectuale. Illi hodie sunt, qui quoad maximam partem constituunt sensum communem involuntarium, qui tamen antiquitus fuerunt omnium cœlestissimi, at hodie sunt omnium scelestissimi, & hoc maxime ex Orbe Christiano: sunt magno numero, & apparent sub occipitio & ad tergum, ubi multoties a me visi & percepti: nam qui illum sensum hodie referunt, sunt qui dolose cogitant & excogitant mala contra proximum, & præferunt vultum amicum, imo amicissimum, & quoque gestus similes, & loquuntur suaviter tanquam Charitate præ aliis præditi, & tamen infensissimi hostes sunt, non modo illius cum quo commercium habent, sed etiam generis humani: cogitationes eorum mihi communicatæ sunt, quæ erant nefandæ & abominabiles, crudelitatibus & lanienis plenæ.*

4328. *Ostensum mihi quoque est quomodo se habet in communi cum voluntario & cum intellectuali; Antiquissimi, qui Ecclesiam Cœlestem Do-*

 mini

mini constituerunt, de quibus n: 1114 *ad* 1123, *habuerunt voluntarium in quo bonum, ac intellectuale in quo verum inde, quæ duo apud illos faciebant unum; at antiqui, qui Ecclesiam spiritualem Domini formarunt, habuerunt voluntarium prorsus deperditum, sed intellectuale integrum, in quo Dominus per regenerationem formabat novum voluntarium; & per id quoque novum intellectuale, videatur n:* 863. 875. 895. 927. 928. 1023. 1043. 1044. 1555. 2256. *Quomodo Ecclesiæ cœlestis bonum fuerat, ostensum est per columnam e cœlo descendentem, quæ coloris cærulei erat, ad cujus latus sinistrum erat lucidum sicut lucidum flammeum solare, per hæc repræsentabatur status eorum primus, per colorem cæruleum illorum bonum voluntarium, & per lucidum flammeum illorum intellectuale: & postea cæruleum columnæ transibat in flammeum obscurum, per quod repræsentabatur status eorum secundus, & quod binæ eorum vitæ, nempe voluntatis & intellectus usque unum agerent, sed obscurius quoad bonum e voluntate, cæruleum enim significat bonum, lucidum flammeum verum ex bono: postmodum columna illa facta est prorsus nigra, & circum columnam erat lucidum, quod variegabatur per quoddam candescens & sistebat colores, quibus significabatur status Ecclesiæ spiritualis; columna nigra significabat voluntarium quod prorsus deperditum esset, & quod non nisi quam malum; lucidum variegatum per quoddam candescens, significabat intellectuale in quo novum voluntarium a Domino; intellectuale enim in cœlo repræsentatur per lucidum.*

4329. *Spiritus veniebant ad aliquam altitudinem, auditi ex sono sicut multi, & compertum ex ideis cogitationis & loquelæ eorum ad me derivatis sicut in nulla idea distincta, sed in communi plurimum, essent; inde opinabar quod ab illis non aliquid distinctum posset percipi, sed modo aliquod commune indistinctum, ita obscurum, eram enim in opinione quod commune non aliud esset; quod cogitatio eorum esset communis, hoc est, simul plurium, manifeste potui ab illis quæ in cogitationem meam inde influebant, appercipere: sed dabatur illis spiritus intermedius, per quem illi mecum loquebantur, nam tale commune non potuit cadere in loquelam nisi per alios, cumque loquerer cum illis per intermedium, dicebam, sicut opinatus, quod communia non possint distinctam ideam alicujus rei sistere, sed adeo obscuram, ut sit quasi nulla; verum post quadrantem horæ ostendebant, quod distinctam communium, & plurium in communibus ideam haberent, per id imprimis, quod omnes variationes &* muta-

mutationes cogitationum & affectionum mearum accurate & distincte observarent cum singularibus ibi, ut non alii spiritus melius; ex quibus concludere potui, quod aliud sit communis idea quæ obscura, in qua sunt illi qui parum cognitionis habent, & inde in obscuro de omnibus sunt; & quod aliud communis idea quæ clara, in qua sunt illi qui instructi sunt in veris bonis, quæ suo ordine & sua serie insinuata sunt in commune, & sic ordinata, ut ex communi videre illa distincte possent; hi sunt qui in altera vita constituunt Sensum communem voluntarium, *& sunt qui per cognitiones boni & veri sibi acquisiverunt facultatem intuitivam rerum ex communi, ac inde contemplantur res simul ample, & discutiunt illico num ita sit; vident quidem res quasi in obscuro, quia a communi illa quæ inibi sunt, sed quia distincte ordinatæ sunt in communi, ideo usque sunt res illis in claro; hic communis sensus voluntarius non cadit nisi in sapientes: quod tales essent, etiam compertum est, nam intuebantur apud me omnia & singula, quæ conclusionis essent, ex quibus tam dextre concludebant de cogitationum & affectionum mearum interioribus, ut inciperem timere aliquid plus cogitare, nam detegebant illa quæ non sciebam quod apud me essent, & tamen ex conclusionibus ab illis factis non potui non agnoscere; inde percipiebam apud me torporem loquendi cum illis, qui torpor cum animadversus, apparuit quasi crinitum quid, & ibi aliquid mute loquens, dicebatur quod per illud significaretur commune sensitivum corporeum illis correspondens. Sequente die iterum cum illis loquutus sum, ac denuo expertus quod perceptionem communem non obscuram sed claram haberent, & quod sicut variebantur communia & communium status, ita variarentur particularia & eorum status, quia hæc se referrent in ordine & serie ad illa. Dictum quod Sensus communes voluntarii adhuc perfectiores dentur in interiori cœli sphæra, & quod angeli cum in communi seu universali idea sunt, simul sint in singularibus, quæ in universali distincte ordinantur a Domino, tum quod Commune & Universale non sint aliquid, nisi in illis sint particularia & singularia, a quibus sunt & ita dicuntur, & quod in tantum sint, in quantum hæc insunt; & quod inde pateat, quod universalis Providentia Domini absque singularissimis, quæ in illa, & a quibus illa, prorsus nihil sit, & quod stupidum sit statuere dari universale apud Divinum, & inde auferre singularia.*

4330. *Quia Tres Cœli simul constituunt Maximum Hominem, & ei correspondent omnia Membra, Viscera & Organa corporis secundum*

 functiones

functiones & usus eorum, ut supra dictum, non solum ei correspondent illa quæ Externa sunt & ad visum exstant, sed etiam quæ Interna & non ad visum extant, proinde quæ sunt Externi hominis, & quæ sunt Interni: Societates spirituum & angelorum, quibus correspondent illa quæ sunt Externi hominis, quoad multam partem sunt ex hac Tellure; quibus autem correspondent illa quæ sunt Interni hominis, ad plurimam partem sunt aliunde; societates illæ in cœlis unum agunt, quemadmodum apud hominem regeneratum Externus & Internus homo: sed usque pauci hodie ex hac Tellure in alteram vitam veniunt, apud quos Externus homo unum agit cum Interno, sunt enim plerique Sensuales, usque adeo ut pauci sint, qui aliud credunt, quam quod Externum hominis sit omne hominis, & cum id recedit, ut fit cum moritur homo, vix aliquid residuum sit quod vivit, minus quod internum sit quod vivit in externo, & cum hoc recedit, illud imprimis vivat: ostensum est per vivam experientiam, quomodo hi sunt contra Internum hominem; erant Spiritus perplures ex hac Tellure, qui, cum vixerunt in mundo, tales fuerunt; in illorum conspectum veniebant Spiritus qui Internum Sensualem hominem referebant, & tunc illico cæperunt illi infestare hos, pæne sicut irrationales illos qui rationales sunt, loquendo & ratiocinando continue ex fallaciis sensuum, exque illusionibus inde, & ex meris hypothesibus, nihil credentes quam quod confirmari posset per sensualia externa, ac insuper contumeliis afficiebant Internum hominem; sed illi qui Internum Sensualem hominem referebant, talia nihil curabant, mirati non modo illorum insaniam sed etiam stupiditatem; & quod mirabile, cum Sensuales externi approximarent ad Sensuales internos, & pæne in sphæram cogitationum illorum venirent, Sensuales externi incipiebant difficile respirare [respirant enim Spiritus & Angeli æque ac homines, sed respiratio illis est interna respective, n: 3884. 3885 *seq*: 3893], *ita pæne suffocari, quapropter recesserunt, & quo longinquius a Sensualibus Internis aberant, quia facilius respirabant, eo tranquillius & quietius inter illos factum est, & iterum quo propius accesserunt, eo intranquillius & irrequietius; causa fuit, quia cum Sensuales Externi in suis fallaciis, phantasiis & hypotheticis sunt, & inde in falsis, illis tranquillum est, at vicissim cum talia eis auferuntur, quod fit cum Internus homo cum luce veri influit, tunc illis intranquillum; sphæræ enim cogitationum & affectionum dantur in altera vita, & communicantur mutuo secundum præsentiam & accessionem,* n: 1048. 1053 *ad* 1512. 1695. 2401. 2489: *is con-*

flictus

flictus perstabat per aliquot horas; & sic ostensum, quomodo homines hujus Telluris hodie contra Internum hominem sunt, & quod Sensuale externum faciat pæne omne apud illos.

4331. *Continuatio de Maximo Homine, & de Correspondentia, ad finem Capitis sequentis, & ibi de Correspondentia cum Sensibus in specie.*



GENE-

G E N E S E O S

CAPUT TRIGESIMUM TERTIUM.

4332. ANTE Caput præcedens explicata ſunt, quæ Dominus apud Matthæum Cap: xxiv, Verſ: 32. 33. 34. 35, prædixerat de Adventu ſuo, per quem quod intellectum ſit Ultimum tempus Eccleſiæ prioris, ac Primum Eccleſiæ novæ, ibi & paſſim prius oſtenſum eſt; de ultimo tempore ſeu fine Eccleſiæ prioris, & de primo tempore ſeu Eccleſiæ novæ, hactenus actum eſt, videantur quæ præcedunt ante Caput xxxi, n: 4056 ad 4061, & ante Caput xxxii, n: 4229 ad 4232: nunc explicanda ſunt quæ ſequuntur in eodem Capite apud Evangeliſtam a Verſ: 36 ad 42, nempe hæc verba "*De die autem illa & hora nemo ſcit, ne Angeli cœlorum, niſi Pater meus ſolus. Sicut autem dies Noe, ſic erit adventus Filii hominis. Quemadmodum enim erant in diebus ante diluvium, edentes & bibentes, nubentes & nuptui dantes, uſque quo die intravit Noe in arcam. Et non cognoverunt donec veniret diluvium, & tolleret omnes, ſic erit & adventus Filii hominis. Tunc duo erunt in agro, unus aſſumetur, & unus derelinquetur. Duæ molentes in mola, una aſſumetur, & una derelinquetur.*

4333. Quid per illa verba ſignificetur in ſenſu interno, conſtabit ab explicatione ſequente, quod nempe deſcribatur qualis ſtatus tunc futurus, cum Eccleſia vetus rejicitur, & nova inſtauratur: quod rejectio Eccleſiæ veteris & inſtauratio novæ ſit quod intelligitur per Conſummationem ſæculi, & per Adventum Filii hominis, & in genere per Ultimum Judicium, pluries prius oſtenſum eſt; tum quod ultimum illud Judicium aliquoties exſtiterit in hoc Orbe terrarum, nempe PRIMO, cum Eccleſia Cœleſtis Domini, quæ Antiquiſſima, in Antediluvianis periit, per inundationem malorum & falſorum, quæ in ſenſu interno eſt diluvium. SECUNDO, cum Eccleſia Spiritualis, quæ poſt diluvium, & Antiqua dicitur, per multum orbis Aſiatici diffuſa, ex ſe deſiit. TERTIO, cum Repræſentativum Eccleſiæ apud Jacobi poſteros deſtructum, quod factum cum decem Tribus in perpetuam captivitatem abductæ ſunt, ac inter gentes ſparſæ; & denique cum Hieroſolyma

Hierosolyma destructa, & Judæi etiam dispersi; quia tunc Consummatio sæculi post adventum Domini fuit, ideo etiam plura quæ apud Evangelistas de Consummatione illius sæculi a Domino dicta sunt, etiam ad illam gentem applicabilia sunt, & quoque a pluribus hodie applicantur; sed usque in specie & imprimis ibi agitur de Consummatione sæculi quæ nunc instat, nempe de fine Ecclesiæ Christianæ, de qua etiam apud *Johannem* in Apocalypsi agitur; hæc erit QUARTUM ultimum Judicium in hoc Orbe terrarum. Quid involvunt verba, quæ continentur in Versibus 36 ad 42 supra allegatis, constabit a sensu eorum interno, qui talis est.

4334. *De die autem illa & hora nemo scit*, significat statum Ecclesiæ tunc quoad bona & vera, quod non appariturus alicui nec in terra nec in cœlo; per diem enim & horam hic non intelligitur dies & hora seu tempus, sed status quoad bonum & verum; quod tempora in Verbo significent status, videatur n: 2625. 2788. 2837. 3254. 3356, & quod etiam dies, n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785; inde quoque hora, sed statum in specie; quod sit status quoad bonum & verum, est quia de Ecclesia agitur, nam bonum & verum faciunt Ecclesiam. *Ne Angeli cœlorum, nisi Pater meus solus*, significat quod Cœlum non sciat statum Ecclesiæ quoad bonum & verum in specie, sed Solus Dominus, & quoque quando status ille Ecclesiæ affuturus; quod Ipse Dominus sit qui per Patrem intelligitur, videatur n: 15. 1729. 2004. 2005. 3690; & quod Divinum Bonum in Domino sit quod Pater nominatur, & Divinum Verum quod a Divino Bono, Filius, n: 2803. 3703. 3704. 3736: qui itaque credunt, quod alius sit Pater & alius Filius, & qui distinguunt illos, non intelligunt Scripturas. *Quemadmodum autem erant in diebus ante diluvium*, significat statum vastationis eorum qui ab Ecclesia, qui comparatur cum statu vastationis Primæ seu Antiquissimæ Ecclesiæ, cujus Consummatio sæculi seu Ultimum Judicium describitur in Verbo per diluvium; quod per diluvium significetur inundatio malorum & falsorum, & inde consummatio illius sæculi, videatur n: 310. 660. 662. 705. 739. 790. 805. 1120; quod dies sint status, videatur supra. *Edentes & bibentes, nubentes & nuptui dantes*, significat statum eorum quoad appropriationem mali & falsi, ac inde conjunctionem cum illis; quod edere sit appropriatio boni, & bibere appropriatio veri, videatur n: 3168. 3513 f. 3596, ita in opposito sensu appropriatio mali & falsi; quod nubere sit conjunctio cum malo, & nuptui dare conjunctio cum falso, constare potest ab illis quæ de conjugio & amore conjugiali n: 686.

686. 2173. 2618. 2728. 2729. 2737. 2738. 2739. 2803. 3132. 3155, dicta & ostensa sunt, quod nempe in sensu interno sit conjunctio boni & veri, hic autem in opposito sensu est conjunctio mali & falsi: quicquid Dominus loquutus est, quia Divinum, non tale est in sensu interno, quale in litera, sicut edere & bibere in Sancta Cæna, non significat in sensu spirituali edere & bibere, sed appropriari bono Divini amoris Domini, n: 2165. 2171. 2187. 2343. 2359. 3464. 3478. 3735. 4211. 4217; & sicut conjugiale cum prædicatur de Ecclesia & de Regno Domini, est conjunctio boni quod est amoris cum vero quod est fidei, ideo ex illa Regnum Domini in Verbo vocatur conjugium cœleste. *Usque quo die intravit Noe in arcam*, significat finem prioris Ecclesiæ, & initium novæ; per Noachum enim significatur Antiqua Ecclesia in genere, quæ successit Antiquissimæ post diluvium, n: 773, & alibi; & per arcam ipsa Ecclesia, n: 639: dies qui aliquoties in his versibus nominatur, significat statum, ut mox supra ostensum. *Et non cognoverunt donec veniret diluvium, & tolleret omnes*, significat quod homines Ecclesiæ tunc non scient quod inundati sint malis & falsis, quia propter mala & falsa, in quibus sunt, ignoraturi quid bonum amoris in Dominum & bonum charitatis erga proximum, tum quid verum fidei; & quod hoc sit inde, & non dabile quam apud eos qui in amore illa & in charitate illa vivunt; etiam ignoraturi quod internum sit quod salvat & damnat, non autem externum separatum ab interno. *Sic erit adventus Filii hominis*, significat Divinum Verum quod non acceptaturi; quod adventus Filii hominis, sit Divinum Verum quod tunc revelabitur, prius ad Versum 27 & 30, dictum est, & n: 2803. 2813. 3704, tum 3004. 3005. 3006. 3008. 3009. *Tunc duo erunt in agro, unus assumetur, & unus derelinquetur*, significat illos qui intra Ecclesiam sunt in bono, & qui intra Ecclesiam in malo, quod qui in bono salvabuntur, & qui in malo damnabuntur; quod ager sit Ecclesia quoad bonum, videatur n: 2971. 3196. 3310. 3317. 3766. *Duæ molentes in mola, una assumetur, & una derelinquetur*, significat illos qui sunt intra Ecclesiam in vero, hoc est, in affectione ejus ex bono, quod salvabuntur, & qui intra Ecclesiam in vero, hoc est, in affectione ejus ex malo, quod damnabuntur; quod molere & mola in Verbo illa significent, constabit ex nunc sequentibus. Ex his nunc patet, quod per illa verba describatur, qualis status futurus quoad bonum & verum intra Ecclesiam, quando illa rejicitur, & nova adoptatur.

4335. Quod Molentes in Verbo sint illi qui intra Ecclesiam sunt in vero ex affectione boni, & in opposito sensu qui intra Ecclesiam sunt in vero ex affectione mali, constare potest ab his locis; apud Esaiam "Descende & sede super pulvere, virgo filia Babelis; sede in terra, non thronus, filia Chaldeorum, *sume molam, & mole farinam*, revela crines tuos, denuda pedem, revela femur, transi fluvios" XLVII: 1. 2, filia Babelis pro illis apud quos externa apparent sancta & bona, sed interiora prophana & mala, n: 1182. 1326; filia Chaldeorum pro illis apud quos externa apparent sancta & vera, sed interiora prophana & falsa, n: 1368. 1816, sumere molam & molere farinam, pro excludere doctrinalia ex veris quæ pervertant, farina enim, quia ex tritico aut hordeo, significat vera ex bono at in opposito sensu vera quæ pervertunt ad seducendum. Apud Jeremiam "Perdam ab illis vocem gaudii & vocem lætitiæ, vocem sponsi & vocem sponsæ, *vocem molarum*, & lucem lucernæ; & erit tota terra hæc in vastitatem & desolationem" XXV: 10. 11: & apud Johannem "Omnis artifex omnis artis non invenietur in Babylone amplius, *omnis vox molæ non audietur in illa amplius*, & lux lucernæ non lucebit in illa amplius, & vox sponsi & sponsæ non audietur in illa amplius" Apoc: XVIII: 21. 22. 23; vox molæ non audietur in Babylone amplius pro non verum; non lux lucernæ lucebit, pro nec intelligentia veri. In Threnis "Mulieres in Zione compresserunt, virgines in urbibus Jehudæ; principes manu eorum suspensi, facies senum non honoratæ; *juvenes ad molendum abducti*, & pueri in ligno cadunt" V: 11. 12. 13, 14, juvenes ad molendum abducti, pro ad excludendum falsa, applicando vera, & sic persuadendo. Apud Mosen "Morietur omnis primogenitus in terra Ægypti, a primogenito Pharaonis sedente super throno illius, *usque ad primogenitum ancillæ qui post molas*" XI: 5; primogeniti Ægypti pro veris fidei separatis a bono charitatis, quæ vera fiunt falsa, n: 3325, primogenitus ancillæ qui post molas, pro affectione talis veri, unde falsa; hæc per historica illa repræsentata sunt. Apud Eundem "Non in pignus accipiet *molas* & *molarem*, quia anima illa pignorantis" Deut: XXIV: 6; hæc lex ideo lata est, quia per molas significabantur doctrinalia, & per molarem doctrinalium vera, quæ sunt quæ vocantur anima pignorantis; quod absque significatione spirituali molarum & molaris, illa lex non data esset, & dictum quod anima ejus esset, patet. Quod molere ducat suum significativum a repræsentativis, quæ existunt in mundo spirituum, mihi ostensum est; visi enim sunt, qui quasi ibi molerent, absque fine usus, solum suæ voluptatis causa; &

quia vera tunc ſunt abſque affectione ſua ex bono, apparent quidem ut vera in externa forma, ſed quia internum non illis ineſt, ſunt phantaſmata; ac ſi internum eſt malum, tunc ad malum confirmandum adhibentur, & ſic per applicationem ad malum fiunt falſa.



C A P U T XXXIII.

1. ET ſuſtulit Jacob oculos ſuos, & vidit, & ecce Eſau venit, &
cum eo quadringenti veri; & diviſit natos ſuper ad Leam, &
ſuper ad Rachelem, & ſuper ad binas ancillas.
2. Et poſuit ancillas & natos illarum primo, & Leam & natos ejus
poſteriores, & Rachelem & Joſephum poſteriores.
3. Et ipſe tranſivit ante illos, & incurvavit ſe terram ſeptem vicibus,
uſque appropinquaverit ſe uſque ad fratrem ſuum.
4. Et cucurrit Eſau obviam ei, & amplexus eum, & cecidit ſuper
collum ejus, & oſculatus eum, & fleverunt.
5. Et ſuſtulit oculos ſuos, & vidit fæminas & natos, & dixit qui
illi tibi, & dixit, nati quos gratioſe largitus Deus ſervo tuo.
6. Et approquinquaverunt ancillæ, illæ & nati illarum, & incurvaverunt ſe.
7. Et appropinquavit etiam Leah & nati illius, & incurvaverunt
ſe; & poſtea appropinquavit Joſeph & Rachel, & incurvaverunt ſe.
8. Et dixit, quæ tibi omnia caſtra illa quibus occurri, & dixit, ad
inveniendum gratiam in oculis Domini mei.
9. Et dixit Eſau, eſt mihi multum, frater mi, ſit tibi quod
tibi.
10. Et dixit Jacob, ne quæſo, ſi quæſo inveni gratiam in oculis tuis,
& accipias munus meum e manu mea, quia propterea quod vidi facies
tuas, ſicut videre facies Dei, & accepit me.
11. Accipe quæſo benedictionem meam, quæ adducta tibi, quia
gratioſe largitus mihi Deus, & quia eſt mihi omne, & urſit illum,
& accepit.
12. Et dixit, proficiſcamur & eamus, & ibo ad juxta te.

13. Et dixt ad illum, Dominus meus scit, quod nati teneri & greges & armenta lactantia apud me, & impulerint ea die uno, & morientur omnes greges.

14. Transeat quæso dominus meus ante servum suum, & ego procedam lente ad pedem operis quod coram me, & ad pedem natorum, usque quod venero ad dominum meum, ad Seir.

15. Et dixit Esau, statuam quæso cum te de populo, qui mecum, & dixit, quare hoc, inveniam gratiam in oculis domini mei.

16. Et reversus in die illo Esau ad viam suam ad Seir.

17. Et Jacob profectus ad Succoth, & ædificavit sibi domum, & acquisitioni suæ fecit tuguria, propterea vocavit nomen loci Succoth.

18. Et venit Jacob Schalem, urbem Schechemi, quæ in terra Canaan in veniendo eo e Paddan-Aram, & castrametatus ad facies urbis.

19. Et emit portionem agri, ubi tetendit tentorium suum, e manu filiorum Chamoris patris Schechemi, centum Kesithis.

20. Et statuit ibi altare, & vocavit id El Elohe Israel.

CONTENTA.

4336. AGitur hic in sensu interno de Conjunctione Divini Boni Naturalis, quod est Esau, cum Veri Bono, quod est Jacob: ita de submissione hujus, & insinuatione in Divinum Bonum Naturale: processus quomodo fit, describitur. Ultimo agitur de acquisitione verorum interiorum.



SENSUS INTERNUS.

4337. IN Capitibus quæ præcedunt, in sensu interno, ubi de Jacobo, de acquisitione veri in Naturali, actum est, quæ acquisitio fit, ut conjungi possit bono, nam omne verum est propter illum finem; Jacob in sensu interno est id verum, & Esau est bonum cui verum conjungendum est Antequam conjunctio fit, verum apparet primo loco esse, sed post conjunctionem est bonum actualiter primo loco, videantur n: 3539. 3548. 3556. 3563. 3570. 3576. 3603. 3701. 3995; id quoque est, quod significatur per

 Propheticum

Propheticum Isaci ad Esavum "Super gladio tuo vives, & fratri tuo servies, & erit, quando dominaris, & disrumpes jugum illius de collo tuo" Genes: xxvii: 40; hic nunc agitur de illo statu; inde est, quod Jacob vocet Esau dominum suum, & se servum, in hoc Capite Vers: 5. 8. 13. 14. Sciendum, quod Jacob hic repræsentet veri bonum, sed veri bonum in se spectatum est modo verum; verum enim quamdiu in sola memoria est, dicitur verum; at cum in voluntate & inde in actu, vocatur veri bonum; facere enim verum non aliud est; quicquid procedit ex voluntate, dicitur bonum, nam essentiale voluntatis est amor & inde affectio, & omne quod ex amore & ejus affectione fit, nuncupatur bonum: Verum etiam nec conjungi potest bono, quod per Internum hominem influit, & origine Divinum est, quod hic repræsentatur per Esavum, priusquam verum voluntate & actu est verum, hoc est veri bonum; nam bonum quod per Internum hominem influit & origine Divinum est, hoc influit in voluntatem, & ibi occurrit veri bono quod per Externum hominem insinuatum est.

4338. Vers: 1. 2. 3. *Et sustulit Jacob oculos suos, & vidit, & ecce Esau venit, & cum eo quadringenti viri; & divisit natos super ad Leam, & super ad Rachelem, & super ad binas ancillas. Et posuit ancillas & natos illarum primo, & Leam & natos ejus posteriores, & Rachelem & Josephum posteriores. Et ipse transivit ante illos, & incurvavit se terram septem vicibus, usque appropinquaverit se usque ad fratrem suum.* Sustulit Jacob oculos suos & vidit, significat perceptionem & intentionem veri boni quod Jacob: & ecce Esau venit, significat quod Divinum Bonum Naturale: & cum eo quadringenti viri, significat statum: & divisit natos super ad Leam, significat dispositionem verorum externorum sub affectione sua: & super ad Rachelem, significat dispositionem verorum interiorum sub affectione sua: & super ad binas ancillas, significat sub affectione illis servientium: & posuit ancillas & natos illarum primo, & Leam & natos ejus posteriores, & Rachelem & Josephum posteriores, significat ordinem a communibus in quibus reliqua: & ipse transivit ante illos, significat universale, ita omnia: & incurvavit se terram septem vicibus, significat submissionem omnium; usque appropinquaverit se usque ad fratrem suum, significat conjunctionem a parte boni a vero, quod Jacob.

4339. Sustulit Jacob oculos suos & vidit, quod significet perceptionem & intentionem veri boni, quod Jacob, constat ex significatione tollere oculos & videre, quod sit perceptio & intentio; tollere enim oculos est externum quod correspondet elevationi mentis, quæ est internum, proinde perceptioni, inde videre correspondet intentioni: quod Jacob hic repræsentet veri bonum, videatur mox supra n: 4337.

4340. Quod Esau venit, significet quod Divinum Bonum naturale, constat ex repræsentatione Esavi, quod sit Divinum Bonum in naturali, de qua n: 3576.

4341. Et cum eo quadringenti viri, quod significet statum, hic statum conjunctionis Divini Boni cum Vero in Naturali, nam de illa agitur; quadringenta in Verbo significant statum & durationem tentationis, n: 1847.

2959.

2959. 2966, & quia omnis conjunctio boni cum vero fit per tentationes, ideo est status tentationum, qui hic intelligitur; quod per tentationes conjungantur bona veris, videatur n: 2272. 3318; quodque tentationes existant, cum bonum primas incipit agere, n: 4248. 4249; tum quod unio Essentiæ Divinæ Domini cum Essentia Humana Ipsius per tentationes facta sit, n: 1737. Ipsum Bonum, quod conjungendum est cum Vero non tentatur, sed Verum; & quoque Verum non tentatur a Bono, sed a falsis & malis, tum quoque a fallaciis & illusionibus, ac earum affectione, quæ adhærent viris in Naturali; cum enim Bonum influit, quod fit per viam internam, seu per internum rationalem hominem, tunc ideæ naturalis hominis formatæ a fallaciis sensuum & illusionibus inde, non sustinent approximationem ejus, sunt enim discordes, inde anxietas in naturali, & tentatio; hæc sunt quæ in sensu interno in hoc Capite describuntur per quod veniente Esau cum quadringentis viris Jacob in timorem & inde in anxietatem venerit, & quod inde in submissionis & humiliationis statum; conjunctio enim illorum nusquam aliter fit: inde constare potest, quod per quadringentos viros significetur status tentationum, per quadringentos ipse ille status, per viros autem rationalia vera quæ conjuncta sunt bono cum influit in Naturale; quod per viros significentur intellectualia & rationalia, videatur n: 265. 749. 1007. 3134, sed hæc talia sunt, quæ in obscurum hominis cadunt, ex causa quia cum in corpore vivit, distinctio inter Rationale & Naturale non apparet, prorsus non illis qui non regenerati sunt, & quoque perparum illis qui regenerati, nam non reflectunt super illud, imo nec curant, nam cognitiones interiorum hominis pæne obliteratæ sunt, quæ tamen olim fecerunt omne intelligentiæ apud homines intra Ecclesiam: hæc tamen aliquatenus constare possunt ab illis quæ prius de Rationali & ejus influxu in Naturale ostensa sunt; nempe quod Naturale regeneretur per Rationale, n: 3286. 3288: & quod Rationale prius recipiat vera quam Naturale, n: 3368. 3671: Vera hæc, quæ e Rationali cum Bono influunt in Naturale, sunt, quæ in sensu interno significantur per quadringentos viros qui cum Esavo.

4342. Et divisit natos super ad Leam, quod significet dispositionem verorum externorum sub affectione sua, constat a significatione dividere super ad, quod sit dispositio; a significatione natorum seu filiorum, quod sint vera, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373; & ex repræsentatione Leæ, quod sit affectio veri exterioris, de qua n: 3793. 3819; inde nati seu filii hic sunt vera affectionis exterioris, proinde vera externa: vera externa dicuntur illa quæ vera sensualia vocantur, quæ nempe immediate e mundo per sensus corporis influunt; vera autem interiora, quæ significantur per natos Rachelis, sunt quæ interius in naturali sunt, propius sub intuitione Rationalis, quibus non ita adhærent fallaciæ & inde illusiones, sicut sensualibus; nam vera quo interius vadunt, eo plus a mundanis & terrenis purificantur.

4343. Et super ad Rachelem, quod significet dispositionem verorum interiorum sub affectione sua, constat a repræsentatione Rachelis, quod sit affectio veri interioris, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819; inde nati seu filii

ejus

ejus hic sunt vera interiora; videantur quæ mox supra n: 4342, de veris interioribus dicta sunt.

4344. Et super ad binas ancillas, quod significet sub affectione illis servientium, constat ex significatione ancillarum, quod sint affectiones scientiarum & cognitionum, de qua n: 1895. 2567. 3835. 3849; & quod sint media inservientia conjunctioni Externi & Interni hominis, de qua n: 3913. 3917; & a repræsentatione Silpæ & Bilhæ, quæ hic sunt ancillæ, quod sint affectiones exteriores inservientes pro mediis, de qua n: 3849. 3931.

4345. Et posuit ancillas & natos illarum primo, & Leam & natos ejus posteriores, & Rachelem & Josephum posteriores, quod significet ordinem a communioribus in quibus reliqua, constare potest ex illis quæ nunc supra de significatione ancillarum, Leæ, Rachelis, & natorum illarum, dicta sunt, quod nempe ancillæ sint affectiones scientiarum & cognitionum, Leah sit affectio veri exterioris, & Rachel affectio veri interioris; affectiones scientiarum & cognitionum sunt maxime externæ, ipsæ enim scientiæ & cognitiones sunt ex quibus & in quibus vera; affectio veri externi inde sequitur, & est interior, & affectio veri interioris est adhuc interior; quo exteriora sunt, eo quoque sunt communiora, & quo interiora, eo sunt minus communia, & respective dicuntur particularia & singularia: se habet ita cum communibus, quod communia dicantur ex eo, quod consistant ex particularibus, proinde quod in se contineant particularia; communia absque particularibus non sunt communia, sed ex particularibus ita dicuntur; se habet hoc sicut totum & partes, totum non dici potest totum nisi sint partes, ex partibus enim consistit totum: non enim datur aliquid in rerum natura, quod non existit & subsistit ex aliis, quod existit & subsistit ex aliis, vocatur commune, & illa ex quibus consistit & subsistit dicuntur particularia; externa sunt quæ consistunt ab internis, quapropter externa sunt communia respective; ita se habet cum homine & ejus facultatibus, quod quo exteriores sunt, eo communiores sint, consistunt enim ab interioribus, & hæc ab intimis ordine. Ipsum corpus, & quæ sunt corporis, ut quæ vocantur sensus externi & actiones, sunt communissima respective; mens naturalis, & quæ sunt illius mentis, sunt minus communia, quia interiora, & vocantur respective particularia; mens autem rationalis, & quæ illius mentis, sunt adhuc interiora, & sunt respective singularia: hæc ad vivum patent, cum homo exuitur corpore, & fit spiritus; tunc enim ei patet, quod corporea ejus non fuerint alia quam communissima illorum quæ spiritus ejus sunt, & quod corporea exstiterint & substiterint ex illis quæ ejus spiritus ita quod quæ spiritus, fuerint respective particularia; & cum idem spiritus fit angelus, hoc est, cum elevatur in cœlum, quod illa quæ in communi, ac ita in obscuro, vidit & sensit prius, tunc eadem in pariculari & in claro videat & sentiat nam innumerabilia tunc, quæ prius viderat & senserat sicut unum. Hoc quoque patet ab ipso homine, cum vivit in mundo; quæ is videt & sentit in infantia, sunt communissima, quæ autem in pueritia & juventute, sunt communium illorum particularia, quæ autem in adulta ætate, sunt particularium singularia; nam sicut homo ætate progreditur, ita in communia infantiæ insinuat particularia, & dein in

particularia

particularia insinuat singularia, nam progreditur successive versus interiora, & implet communia particularibus, & particularia singularibus: inde nunc constare potest, quid intelligitur per ordinem a communibus in quibus reliqua, quæ significantur per quod posuerit ancillas & natos illarum primo, & Leam & natos ejus posteriores, & Rachelem & natos ejus posteriores. Cum homine, quando regeneratur, seu quod idem, quando apud illum vera conjunguntur bono, similiter se habet, de qua re hic agitur; tunc communes affectiones cum illarum veris, quæ hic sunt ancillæ & earum nati, primum insinuantur bono, dein minus communia, hoc est, particularia respective, quæ hic sunt Leah & ejus nati, demum adhuc minus communia, hoc est, singularia respective, quæ hic sunt Rachel & Josephus; nam transit homo similiter tunc quasi per ætates, est ei infantia primum, dein pueritia & juventus, demum adulta ætas.

4346. Et ipse transivit ante illos, quod significet universale, ita omnia, constat a repræsentatione Jacobi, qui hic est *ipse*, quod sit veri bonum, hoc est, verum voluntate & actu, de qua n: 4337; veri bonum est universale omnium, nam communia, particularia & singularia, de quibus mox supra, sunt illius, quia in illo.

4347. Et incurvavit se terram septem vicibus, quod significet submissionem omnium, constat ex significatione incurvare se terram, quod sit affectus humiliationis, de qua n: 2153, proinde submissio; submissionis summus gradus significatur per septem vices, & submissio omnium per quod Jacob incurvavit se, Jacob enim repræsentat universale omnium, ut mox supra n: 4346, dictum. Quod humiliationem & submissionem attinet, pauci sciunt cur illa erit coram Divino, quando homo est in cultu, inde etiam nec sciunt quid illa efficit; qui non in interiorum cognitione sunt, non aliter credere possunt, quam quod Divinum velit humiliationem & submissionem hominis, sicut homo qui in cupiditate gloriæ est, proinde quod Divinum velit inde gloriam, & afficiatur gloria, quam homo illi tribuit; sed res aliter prorsus se habet; Divinum non est in aliqua affectione gloriæ, quid enim gloriæ Divino ab homine; sed vult humiliationem & submissionem non sui sed hominis causa; homo enim cum in humiliatione est, tunc aversatur malum & falsum apud se, n: 2327. 2423. 3994, & sic removet illa, quibus remotis Divinum potest influere cum bono & vero: quisque apud se hoc scire potest; qui animo elato est, in amore sui est, & se præponit non solum aliis, sed etiam Divinum nihil curat, consequenter influxum boni, & inde conjunctionem ejus cum veris, rejicit; hæc genuina causa humiliationis hominis est coram Divino: inde patet, quod bonum non conjungi possit cum veris, ita non regenerari homo, nisi se humiliet & submittat: de veris prædicatur humiliatio & submissio, quia vera influunt per Externum hominem, bonum autem per Internum, quæ per Externum hominem influunt, secum habent fallacias, & inde falsa cum illorum affectionibus, quæ autem per Internum, non ita, quia Divinum est quod per hunc influit, & obviam venit veris, ut conjungantur. Inde nunc patet, quid intelligitur per submissionem omnium, quæ significa-

tur

tur per quod Jacob incurvaverit se terram septem vicibus, usque appropinquaverit se usque ad fratrem suum.

4348. Usque appropinquaverit se usque ad fratrem suum, quod significet conjunctionem a parte boni a vero quod Jacob, constat ex significatione appropinquare se, quod sit ad se conjungendum; ex repræsentatione Esavi, qui hic frater, quod sit Divinum Bonum in Naturali, de qua supra n: 4337; & ex repræsentatione Jacobi, quod sit veri bonum, de qua etiam supra n: 4337. Quomodo hæc se habent, mox supra n: 4347, explicatum est.

4349. *Et cucurrit Esau obviam ei, & amplexus eum, & cecidit super collum ejus, & osculatus eum, & fleverunt.* Cucurrit Esau obviam ei, significat influxum Divini Boni Naturalis: & amplexus eum, significat amoris primam conjunctionem; & cecidit super collum ejus, significat conjunctionem secundam omnium in illo universali: & osculatus eum, significat conjunctionem interiorem ex amore: & fleverunt, significat effectum.

4350. Cucurrit Esau obviam ei, quod significet influxum Divini Boni Naturalis, constat ex significatione currere obviam, quod sit influxus; & ex repræsentatione Esavi, quod sit Divinum Bonum Naturale, de qua n: 4337. 4340; quod currere obviam hic sit influxus, est quia Divinum Bonum per Internum hominem influit, & obviam venit vero quod per Externum insinuatur, ut conjungantur; id etiam ex sequentibus patet, nam sequitur, quod amplexus eum, ceciderit super collum ejus, & osculatus eum, per quæ quod significetur conjunctio per amorem, videbitur.

4351. Et amplexus eum, quod significet amoris primam conjunctionem, constat ex significatione amplecti, quod sit affectio, de qua n: 3807, & quia affectio est amoris, & amor spectat conjunctionem, inde est amoris conjunctio, quæ hic significatur; quod prima amoris conjunctio sit, est quia sequitur quod ceciderit super collum, & dein quod osculatus eum, quæ significant conjunctiones arctiores & interiores ex amore: quod amplecti sit effectus, qui ex amoris conjunctione fluit, absque ulteriore explicatione patet, proinde quod in sensu interno sit illa conjunctio; quæ enim sensus interni sunt, illa in Verbo sistuntur per externa.

4352. Et cecidit super collum ejus, quod significet conjunctionem secundum omnium quæ in illo universali, constat ex significatione cadere super collum, quod sit arctior conjunctio, est enim arctior amplexatio; per collum etiam in sensu interno significatur influxus & communicatio interiorum & exteriorum, & inde conjunctio, videatur n: 3542. 3603: quod sit conjunctio omnium, seu cum omnibus in illo universali, est quia Jacob, qui hic est *ejus*, est universale omnium quoad vera, n: 4346. Conjunctio boni cum veris in Naturali hic describitur, cum qua ita se habet; Bonum per Internum hominem influit in Externum, & ibi se conjungit cum veris quæ per Externum insinuata sunt; Bonum enim, quod per Internum influit, est amoris, non enim datur aliquod Bonum spirituale & cœleste, quod non est amoris, inde est, & inde dicitur Bonum apud hominem; ipse amor, qui est in bono & cum bono, est qui conjungit, nisi amor inesset & adesset, nusquam potuisset aliqua

conjunctio

conjunctio dari, nam amor non aliud est quam conjunctio spiritualis, quia per illum fit: amor ille non aliunde est, quam ex Domino, nam Ipse est fons & origo omnis amoris cœlestis & spiritualis, proinde omnis boni inde: amor ille est duplex, Cœlestis & Spiritualis, amor cœlestis est amor in Dominum, & amor spiritualis est amor erga proximum, qui charitas vocatur; illi amores sunt, ex quibus omne bonum cœleste & spirituale, & qui conjungit se cum veris quæ fidei dicuntur; vera enim fidei absque amore spectata sunt modo voces absque vita, sed per amorem, ita per conjunctionem cum bono amoris, accipiunt vitam: inde constare potest, quod nusquam aliquid fidei sit, nisi apud illos qui in bono amoris sunt, & quod fides sit secundum amorem. Et quia nusquam aliquid fidei est, nisi apud illos, qui in bono amoris sunt, idcirco nec est aliqua Confidentia aut Fiducia; fiducia seu confidentia, quæ vocatur fidei, apud alios, quam qui in amore & charitate sunt, est vel spuria, vel talis qualis etiam dari potest apud diabolicos spiritus, cum in statu timoris aut angoris sunt, aut in statu persuasionis ex amore sui & mundi: sed quia hodie fidem absque bonis charitatis fecerunt salvificam, & usque e longinquo vident, quod vera fidei non salvare possint, ex causa quia illa quoque dantur apud malos, ideo Confidentiam & Fiduciam agnoscunt, & illam vocant Fidem, non scientes quid illa, & quod etiam apud malos dabilis, & quod nulla confidentia spiritualis sit, nisi quæ per bonum amoris & charitatis influit, non tunc cum homo in timore & angore est, aut in persuasione ex amore sui & mundi, sed cum in statu libero; nec apud alios, quam apud quos bonum conjunctum veris est, & irradicatum per ante actum vitæ curriculum, ita non in morbis, infortuniis, periculis vitæ, ac instante morte; si illa Confidentia seu fiducia, quæ in coacto apparet, salvaret hominem, salvarentur omnes mortales, nam ad illam facile redigitur unusquisque, Dominus enim, qui omnium salutem vult, nullis non illam inderet; sed de Confidentia & fiducia, quæ vocatur fides, quid sit, qualis sit, & apud quos sit, ex Divina Domini Misericordia, alibi dicendum.

4353. Et osculatus eum, quod significet conjunctionem interiorem ex amore, constat ex significatione osculari, quod sit conjunctio ex amore, de qua n: 3573. 3574. 4215, hic conjunctio interior. Agitur in hoc Versu in genere de Conjunctione Boni Divini Naturalis, quod Esau, cum Vero ibi, quod Jacob; in sequentibus autem de Conjunctione illa in specie agitur. Quod ipsam Conjunctionem attinet, est illa quæ facit Regenerationem apud hominem, nam homo regeneratur per id quod vera apud illum conjungantur bono, hoc est, quod illa quæ sunt fidei conjungantur illis quæ sunt charitatis; processus hic & in sequentibus plene describitur: agitur quidem de Domino, quomodo Ipse Naturale suum Divinum fecerat, proinde quomodo Ipse Divinum Bonum univerat Vero in Naturali; sed quia Regeneratio hominis est imago glorificationis Domini, n: 3138. 3212. 3296. 3490, etiam de illa in sensu interno simul agitur; & quia Regeneratio in ideam hominis cadere potest, non autem ita glorificatio Domini, licet hanc illustrare per illam: Ex illis, quæ explicata sunt, patet, quod conjunctio boni cum veris, per quam

Regeneratio, interius & interius progrediatur, hoc eſt, vera interius ſucceſſive conjungantur cum bono; finis enim Regenerationis eſt, ut conjungatur Internus homo cum Externo, ita Spiritualis per Rationale cum Naturali, abſque conjunctione utriuſque nulla eſt Regeneratio; nec poteſt illa conjunctio fieri, antequam bonum cum veris in Naturali prius conjunctum eſt; Naturale enim erit planum, & quæ in naturali ſunt, correſpondebunt; hæc cauſa eſt, quod, cum Naturale regeneratur, conjunctio boni cum veris interior ſucceſſive fiat; nam Spirituale ſe conjungit primum cum illis quæ intima ſunt in Naturali, & dein per hæc cum illis quæ exteriora ſunt: nec poteſt Internum hominis ſe conjungere cum Externo ejus, niſi verum in hoc fiat, veri bonum, hoc eſt, voluntate & actu verum, n: 4337, tunc enim primum conjungi poſſunt, nam Dominus influit apud hominem per Internum hominem, & quidem per bonum ibi; bonum ibi cum bono in Externo homine conjungi poteſt, non autem bonum cum vero immediate; inde conſtare poteſt, quod verum apud hominem prius fieri debeat voluntate & actu verum, hoc eſt, veri bonum, antequam conjunctio Rationalis cum Naturali, ſeu Interni hominis cum Externo, exiſtere poteſt: quomodo autem verum fit veri bonum, conſtare poteſt cuivis qui attendit; omne verum Divinum ſpectat bina hæc præcepta, nempe amare Deum ſupra omnia, & proximum ſicut ſemet, illa præcepta ſunt, ex quibus vera, & propter quæ vera, & ad quæ vera, propius & remotius; quapropter cum vera in actum mittuntur, tunc inſinuantur ſucceſſive in principium & finem ſuum, nempe in charitatem erga proximum, & in amorem in Dominum, & inde verum fit bonum, quod vocatur veri bonum; quod cum fit, tunc conjungi illud poteſt cum Interno homine, quæ conjunctio fit interior ſucceſſive quo interiora vera implantantur illi bono: actus præcedit, velle hominis ſuccedit, nam quod agit homo ex intellectu, hoc tandem agit ex voluntate, & demum per habitum induit illud; & tunc inſinuatur Rationali ſeu Interno homini; & cum illi inſinuatum eſt, tunc non magis ex vero bonum agit, ſed ex bono; incipit enim tunc percipere aliquid beati, & ſicut aliquid cœli in illo; hoc manet illum poſt mortem, & per id elevatur in cœlum a Domino.

4354. Et fleverunt, quod ſignificet effectum, conſtat ex ſignificatione flere, quod ſit effectus doloris, & quoque effectus gaudii, de qua n: 3801, hic effectus gaudii ex conjunctione boni cum veris per amorem.

4355. Verſ: 5. 6. 7. *Et ſuſtulit oculos ſuos, & vidit fæminas & natos, & dixit, qui illi tibi, & dixit, nati quos gratioſe largitus Deus ſervo tuo. Et appropinquaverunt ancillæ, illæ & nati illarum, & incurvaverunt ſe. Et appropinquavit etiam Leah & nati illius, & incurvaverunt ſe; & poſtea appropinquavit Joſeph & Rachel, & incurvaverunt ſe.* Suſtulit oculos ſuos, ſignificat perceptionem: & vidit fæminas & natos, ſignificat affectionum veri & verorum quæ illis: & dixit, qui illi tibi, ſignificat agnitionem: & dixit, nati quos gratioſe largitus Deus ſervo tuo, ſignificat vera ex Providentia Divina: & appropinquaverunt ancillæ, illæ & nati illarum, & incurvaverunt ſe, ſignificat ſcientifica ſenſualia & illorum vera, & eorum ſubmiſſionem: & ap-

pro-

propinquavit etiam Leah & nati illius & incurvaverunt se, significat affectionem veri fidei quoad exteriora, & illorum vera, eorumque submissam introductionem: & postea appropinquavit Joseph & Rachel, & incurvaverunt se, significat affectiones veri fidei quoad interiora, eorumque submissam introductionem.

4356. Sustulit oculos suos, quod significet perceptionem, constat a significatione tollere oculos, quod sit perceptio, de qua n: 4083. 4339.

4357. Et vidit fœminas & natos, quod significet affectionum veri, & verorum quæ illis, constat a significatione fœminarum, hic ancillarum, Leæ & Rachelis, quod sint affectiones veri, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819. 4344; & ex significatione natorum seu filiorum, quod sint vera, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373, hic vera quæ illis.

4358. Et dixit, qui illi tibi, quod significet agnitionem, constare potest ex eo, quod interrogationes in sensu literæ, non sint interrogationes in sensu supremo, nam Dominus, de quo agitur in sensu illo, non opus habet interrogare hominem, novit enim omnia & singula; inde interrogatio hæc "qui illi tibi" significat agnitionem; per Esau enim repræsentatur Dominus quoad Divinum Bonum Naturale, & Divinum Bonum agnoscit illico vera quæ sibi conjunget; & præterea omne bonum hoc facit, nam bonum non potest esse absque illis quæ vocat vera, nec vera absque illo quod vocant bonum; se conjungunt ex se; sed quale bonum est, talia vera sibi conjungit, bonum est quod agnoscit illa, & se copulat sicut maritus cum uxore, conjunctio enim boni cum veris est conjugium in spirituali sensu n: 2508. 2618: quod bonum agnoscat suum verum, & verum suum bonum, & conjungantur, videatur n: 3101. 3102. 3161. 3179 3180.

4359. Et dixit, nati quos gratiose largitus Deus servo tuo, quod significet vera ex Providentia Divina, constat ex significatione natorum seu filiorum, quod sint vera, de qua mox supra n: 4357, & ex significatione quos gratiose largitus Deus, quod sit ex Providentia Divina, quicquid enim largitur Deus est Ipsius Providentiæ.

4360. Et appropinquaverunt ancillæ & nati illarum, & incurvaverunt se, quod significet scientifica sensualia & illorum vera, & eorum submissionem, constat ex significatione ancillarum, quod sint affectiones scientiarum & cognitionum, quæ Externi hominis, de qua supra n: 4344, proinde scientifica sensualia, de quibus sequitur; ex significatione natorum seu filiorum, quod sint vera, de qua supra n: 4357; & ex significatione incurvare se, quod sit submissio. Scientifica sensualia, quæ significantur per ancillas, sunt scientifica rerum externarum, quæ mundi, & inde omnium communissima, n: 4345, suntque illa quæ per sensus externos immediate intrant, & ipso sensu percipiuntur; in illis sunt omnes infantiæ, ac inserviunt pro planis non modo cognitionibus rerum spiritualium; res enim spirituales fundantur super naturalibus, & in his repræsentantur. Quia vera conjunguntur bono secundum ordinem a communioribus, ut supra n: 4344 ostensum, ideo hic memoratur,

quod ancillæ & earum nati primum se incurvaverint, hoc est, se submiserint.

4361. Et appropinquavit etiam Leah & nati illius, & incurvaverunt se, quod significet affectionem veri fidei quoad exteriora, & illorum vera, eorumque submissam introductionem, constat ex repræsentatione Leæ, quod sit affectio veri exterioris, de qua n: 3793. 3819, proinde affectio veri fidei quoad exteriora; ex significatione natorum seu filiorum, quod sint vera, de qua mox supra; & ex significatione incurvare se, quod sit submissio, hoc est, submissa introductio in Divinum Bonum Naturale, quod per Esau repræsentatur.

4362. Et postea appropinquavit Joseph & Rachel, & incurvaverunt se, quod significet affectiones veri fidei quoad interiora, eorumque submissam introductionem, constat ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste spirituale, de qua n: 4286; ex repræsentatione Rachelis, quod sit affectio veri interioris, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819; & ex significatione incurvare se, quod sit submissa introductio, ut mox supra n: 4361. Quomodo hæc se habent, supra ad Versum 2 explicatum est.

4363. Vers: 8. 9. 10. 11. *Et dixit, quæ tibi omnia castra illa, quibus occurri; & dixit, ad inveniendum gratiam in oculis domini mei. Et dixit Esau, est mihi multum, frater mi, sit tibi quod tibi. Et dixit Jacob, ne quæso, si quæso inveni gratiam in oculis tuis, & accipias munus meum e manu mea, quia propterea quod vidi facies tuas, sicut videre facies Dei, & acceptasti me. Accipe quæso benedictionem meam, quæ adducta tibi, quia gratiose largitus mihi Deus, & quia est mihi omne; & ursit eum, & accepit.* Dixit, quæ tibi omnia castra illa quibus occurri, significat specialia quæ inde: & dixit, ad inveniendum gratiam in oculis domini mei, significat initiationem gratam: & dixit Esau, est mihi multum frater mi, sit tibi quod tibi, significat tacitam acceptationem, ut sic affectionem boni ex vero insinuaret: & dixit Jacob, ne quæso, significat affectionis originem: si quæso inveni gratiam in oculis tuis, & accipias munus meum e manu mea, significat affectionis reciprocum ut insinuaretur: quia propterea quod vidi facies tuas sicut videre facies Dei, & acceptasti me, significat ipsam affectionem perceptione, qua reciproce insinuata: accipe quæso benedictionem meam, quæ adducta tibi, significat Divina quæ adjungenda Divino Bono naturali: quia gratiose largitus mihi Deus, significat ex Providentia: & quia est mihi omne, significat ejus divitias spirituales: & ursit illum, & accepit, significat quod a veri bono illa per affectionem inspiratam a Divino Bono insinuaretur.

4364. Dixit quæ tibi omnia castra illa quibus occurri, quod significet specialia quæ inde, constat a significatione castrorum hic, quod sint specialia, nam sunt quæ in Cap: præc: Vers: 15. 16, memorantur, nempe "capræ ducentæ, & capri viginti, oves ducentæ & arietes viginti, camelæ lactantes & filii illarum triginta, juvencæ quadraginta & juvenci decem, asinæ viginti & pulli decem" quæ quod bona & vera cum eorum servitiis essent, per quæ initiatio fieret, videatur n: 4263. 4264, proinde specialia; specialia hic non

aliud

aliud sunt, quam confirmantia, quod vera sint vera & bona sint bona; accedunt ad cogitationes & ad affectiones hominis, hoc est, ad illa quæ novit & quæ amat, propter quæ favet & affirmat quod ita sit; munera quæ antiquitus in Ecclesia dabantur Regibus & Sacerdotibus, talia quoque involvebant; notum est, quod alius ad sententiam suam, seu ad illa, quæ dicit bona & vera, tam per rationes quam per affectiones ducatur; ipsa confirmantia sunt, quæ intelliguntur per specialia, & hic significantur per castra, quapropter dicitur, quod castra illa essent ad inveniendum gratiam in oculis domini mei; & dein, si quæso inveni gratiam in oculis tuis, accipias munus meum e manu mea: similiter se habet in spiritualibus seu in rebus fidei, quando conjungantur cum bono charitatis: homo credit quod bona & vera immediate influant e cœlo, ita absque mediis apud hominem, sed multum fallitur; Dominus ducit unumquemvis per affectiones ejus, & sic per tacitam Providentiam flectit, nam ducit per liberum, n: 1937. 1947; quod omne liberum sit affectionis seu amoris, videatur n: 2870. 2873; & inde quod omnis conjunctio boni cum vero fiat in libero, non autem in coacta, n: 2875. 2876. 2877. 2878. 2881. 3145. 3146. 3158. 4031; quando itaque homo in libero ductus est ad bonum, tunc acceptantur vera, & implantantur, & tunc ille affici incipit illis, ac sic paullatim in liberum cœleste introducitur: qui regeneratus est, hoc est, qui amat proximum, & magis qui Dominum, si reflectit super vitam suam anteactam, reperiet tunc, quod per plura cogitationis suæ, & per plura affectionis suæ, ductus sit. Quid per specialia quæ inde, in specie hic intelligitur, ab exemplis melius elucere potest; Verum, quod insinuandum est bono, sit quod vita homini sit post mortem; nisi confirmetur illud per specialia, non acceptatur; ut per hæc, quod homo cogitare possit non solum de illis quæ videt & sentit, sed etiam de illis quæ non videt & sentit, quod etiam affici illis possit, quod per affectionem conjungi illis, proinde Cœlo, imo ipsi Domino, & quod qui conjungi potest Divino, non possit mori in æternum; hæc & perplura similia sunt specialia, quæ prius occurrunt, antequam insinuatur illud verum in bonum, hoc est, antequam plene creditur; Verum illud quidem primum se submittit, sed usque specialia illa faciunt, ut acceptetur. Sit quoque pro exemplo, quod homo sit spiritus, & quod is corpore amictus sit, cum vivit in mundo; hoc quoque est verum quod insinuandum est bono, nam nisi id insinuatum est, non curat cœlum, cogitat enim tunc de se sicut de brutis animalibus; sed verum hoc non insinuari potest quam per specialia, sicut per hæc, quod corpus, quod circumgestit, inserviat pro usibus ibi, ut nempe possit per oculos materiales videre illa quæ in mundo sunt, perque musculos materiales agere, ex quibus vires ponderosis ibi adæquatæ sunt; & quod usque interius sit aliquid quod cogitat & vult, cujus instrumentale seu organum materiale corpus est, quodque spiritus ejus sit ipse, seu ipse homo, qui per organica illa agit & sentit; & quod id per plures experientias apud se confirmare possit, si semel in fide est quod ita sit; omnia illa sunt specialia, quæ præmittuntur, & quæ faciunt ut insinuetur ipsum illud verum in bonum, suntque illa inde: hæc & similia sunt, quæ hic significantur per castra.

4365.

4365. Et dixit, ad inveniendum gratiam in oculis domini mei, quod significet initiationem gratam, constare potest absque explicatione; invenire enim gratiam, est ut accepta sint, & quæ accepta sunt, initiantur grate, hoc est, insinuantur.

4366. Et dixit Esau; est mihi multum, frater mi, sit tibi quod tibi, quod significet tacitam acceptationem ut sic affectionem boni ex vero insinuaret, constare potest ex renuentia hic quod involvat assensionem, nam usque acceptavit; finis renuentiæ, cum aliquis acceptat, est quandoque ut insinuetur affectio, augetur etiam inde, & sic transit a cogitare bene in velle bene; homo a Domino ducitur pæne per similia in vita spirituali, per quæ homo alios ducit in vita civili; in hac familiare est renuere ob finem, ut ex affectione, ita non ex cogitare solum, sed etiam ex velle, faciat, si enim non acceptaret, finis quem intendit, periret, quare finis urget, usque ut intensius cogitet illud, & sic ex corde velit: quod tale non appareat in vita spirituali, sicut in vita civili, est quia pauci sunt, apud quos bonum conjungitur cum veris, hoc est, qui regenerantur, & quoque illi pauci qui regenerantur, non reflectunt super talia, nec reflectere possunt, non enim sciunt quid bonum spirituale, quia non quid charitas & quid proximus in genuino sensu; & quia illa non sciunt, nec ideam interiorem de vero quod fidei habere possunt; & præterea spiritualem vitam separant a civili in tantum, ut ab hac de illa nullam ideam haurire ausint; quod correspondeant, & quod illa in hac repræsentetur, prorsus ignorant, imo aliqui ne quidem comparationem admittant; cum tamen res ita se habet, quod nulla idea de spirituali vita haberi possit, nisi ab illis quæ sunt in civili, quapropter hac remota, cadit illa, usque tandem ut non amplius credatur; quod constare potest manifeste ex eo, quod non magis credatur, quod spiritus & angeli inter se conversentur sicut homines, quoque collequantur, & de honesto & decoro, deque justo & æquo, ac de bono & vero, similiter ratiocinentur sicut homines, & multo perfectius, minus quod se mutuo videant, audiant, explorent, conjungant in societates, cohabitent, & perplura alia.

4367. Et dixit Jacob, ne quæso, quod significet affectionis originem, constare potest ab illis quæ mox supra dicta sunt, nempe quod renuentia acceptandi munus insinuet affectionem, quæ hic manifestatur per quod dicit, ne quæso, inde patet, quod sit affectionis origo.

4368. Si quæso inveni gratiam in oculis tuis, & accipias munus meum e manu mea, quod significet affectionis reciprocum ut insinuaretur, constat ex illis quæ præcedunt & quæ sequuntur; agitur enim de conjunctione boni cum veris in naturali, proinde de insinuatione affectionis a bono in verum; quod ideo renuentia muneris a Jacobo missi, nempe ut affectio vero insinuaretur, supra n: 4366, ostensum, ideo per illa quæ proxime præcedunt, *ne quæso*, significatur affectionis origo, n: 4367; inde per hæc verba, si quæso inveni gratiam in oculis tuis, & accipias munus meum e manu mea, significatur affectionis reciprocum ut insinuaretur; nam ex bene velle, hoc est, ex affectione hoc dicit; inde in sequentibus dicitur quod *urserit illum*. Per

affectionis

affectionis reciprocum, quod a Bono quod eſt Eſau, inſinuatur Vero quod eſt Jacob, intelligitur Affectio Veri; ſunt enim binæ affectiones, quæ cœleſtes, nempe affectio boni & affectio veri, de quibus prius aliquoties actum eſt; affectio veri non aliunde trahit originem quam a bono, ipſa affectio eſt inde, nam Verum a ſe non habet vitam, ſed vitam accipit a bono; quapropter cum homo afficitur vero, non eſt a vero, ſed a bono quod in Verum influit, & facit ipſam affectionem; hoc intelligitur hic per affectionis reciprocum ut inſinuaretur. Notum eſt, quod plures ſint intra Eccleſiam, qui afficiuntur Verbo Domini, & lectioni ejus impendunt multum operam, ſed uſque pauci ſunt qui illum finem habent, ut de vero inſtruantur, manent enim plerique in ſuo dogmate, quod ſolum confirmare ex Verbo ſtudent; hi apparent ſicut in affectione veri eſſent, ſed non ſunt; in affectione veri ſunt ſolum illi, qui amant inſtrui de veris, hoc eſt, ſcire quid verum, & ob illum finem ſcrutari ſcripturas: in hac affectione nullus eſt, quam qui eſt in bono, hoc eſt, qui in charitate erga proximum, & magis qui in amore in Dominum; apud hos ipſum bonum iufluit in verum, & facit affectionem, nam Dominus in illo bono eſt præſens: hoc illuſtrari poteſt ab his exemplis: qui in bono genuinæ charitatis ſunt & legunt illa verba quæ Dominus dixit ad Petrum "Ego tibi dico, quod tu ſis Petrus, & ſuper hac petra ædificabo meam Eccleſiam, & portæ inferni non prævalebunt ei: & dabo tibi claves Regni cœlorum, & quicquid ligaveris ſuper terra, erit ligatum in cœlis, & quicquid ſolveris ſuper terra, erit ſolutum in cœlis" Matth: XVI: 15. 16. 17. 18. 19; illi, nempe qui in affectione veri ex bono genuinæ charitatis ſunt, amant inſtrui, quid per illa verba intellectum ſit, & cum audiunt, quod per petram ibi, ſuper qua ædificabitur Eccleſia, ſignificetur Fides charitatis, & conſequenter per Petrum, & quod ſic illi fidei dati ſint claves aperiendi & claudendi cœlum, videatur Præfatio ad Caput XXII Geneſ: tunc gaudent, & afficiuntur illo vero, quia ſic Soli Domino, a quo fides, eſt poteſtas illa; at qui non in affectione veri ex bono genuinæ charitatis ſunt, ſed in affectione veri ex bono alio, & magis ſi ex amore ſui & mundi, illi non afficiuntur illo vero, ſed contriſtantur, ut & iraſcuntur, nam ſacerdotio vindicare illud volunt, iraſcuntur quia ſic privantur dominio, & contriſtantur qui privantur condeſcendentia. Sit quoque pro exemplo, qui in affectione veri ex bono genuinæ charitatis ſunt, ſi audiunt quod charitas faciat Eccleſiam, non autem fides ſeparata ab illa; id verum cum gaudio recipiunt; at qui in affectione veri ex amore ſui & mundi ſunt, non recipiunt. Et quoque, qui in affectione veri ex bono genuinæ charitatis ſunt, cum audiunt, quod amor erga proximum non inchoet a ſe, ſed a Domino, gaudent, & qui in affectione veri ex amore ſui & mundi ſunt non recipiunt illud verum, ſed acriter defendunt, quod amor ille a ſe inchoet; inde nec ſciunt, quid ſit amare proximum ut ſeipſum. Qui in affectione veri ex bono genuinæ charitatis ſunt, cum audiunt quod beatum cœleſte ſit aliis benefacere ex bene velle, propter nullum finem ſui, gaudent; at qui in affectione veri ex amore ſui & mundi ſunt, hoc non volunt, ne quidem capiunt. Qui in affectione veri ex bono genuinæ

charitatis

charitatis sunt, cum instruuntur quod opera Externi hominis nihil sint, nisi procedant ab Interno homine, ita a bene velle, recipiunt cum gaudio; at qui in affectione veri ex amore sui & mundi, opera Externi hominis laudant, sed Interni hominis bene velle non curant, imo nec sciunt quod Interni hominis bene velle maneat post mortem, & quod opera Externi hominis separata ab illo, sint mortua, & pereant; ita in omnibus reliquis; ab his patet, quod vera fidei nusquam conjungi alicui possint, nisi in bono genuinæ charitatis sit, ita non nisi quam bono; tum quod omnis genuina affectio veri sit ab illo bono: unusquisque hoc videre potest confirmatum ab experientia, quæ quotidie obvia est, nempe quod qui in malo sunt, non credant; sed quod qui in bono sunt; inde evidenter patet, quod verum fidei conjungatur bono, & nusquam malo.

4369. Quia propterea quod vidi facies tuas sicut videre facies Dei, & acceptasti me, quod significet affectionem perceptione qua reciproce insinuata, constat ex significatione videre facies sicut facies Dei, quod sit affectio perceptione, per facies enim significantur interiora, n: 358. 1999. 2434. 3527. 3573. 4066; & per facies Dei, omne bonum, n: 222. 223; quod cum influit, dat affectionem perceptione; & ex significatione acceptare me, quod sit affectio insinuata; quod sit affectio insinuata, patet ab illis, quæ de affectionis insinuatione mox supra dicta sunt, ita ex serie.

4370. Accipe quæso benedictionem quæ adducta tibi, quod significet Divina quæ adjungenda Divino Bono Naturali, constat ex significatione benedictionis hic, quod sint illa quæ in Capite præcedente XXXII, Vers: 15. 16, memorata sunt, per quæ quod Divina bona & vera, cum illorum servitiis per quæ initiatio fieret, significata sint, videatur n: 4263. 4264; quæ quod adjungenda Divino Bono Naturali, supra n: 4364, explicatum est.

4371. Quia gratiose largitus mihi Deus, quod significet ex Providentia, constat ex significatione horum verborum hic, quod sit Providentia, ut supra n: 4359.

4372. Et quia est mihi omne, quod significet ejus divitias spirituales, constat ex significatione omne quod ei, quod hic sint ejus divitiæ spirituales; erant enim greges & armenta, per quæ significantur bona & vera, ut prius ostensum, quæ sunt quæ dicuntur divitiæ spirituales; divitiæ spirituales prædicantur de vero, & usus illarum de bono.

4373. Et ursit illum, & accepit, quod significet quod a veri bono illa per affectionem inspiratam a Divino Bono insinuaretur, constare potest ab illis, quæ huc usque a n: 4364, explicata sunt; ipsa affectio veri bono inspirata a Divino Bono testata est per quod urserit illum, videatur supra n: 4366. Quod affectionem veri, de qua in his Versibus actum est, ulterius attinet, sciendum, quod illa appareat esse a vero, ac ita in Vero, sed non est a Vero, sed a Bono, nam vero nihil vitæ inest nisi quæ est a Bono; quod appareat foret sicut a Vero, se habet comparative sicut vita quæ est in corpore, quæ tamen non est corporis sed animæ, nec animæ sed per animam a primo vitæ, hoc est, a Domino, & tamen apparet sicut corporis; & quoque se habet sicut imago in speculo,

ſpeculo, quæ apparet in ſpeculo, cum tamen eſt effigiei influentis. Quod Senſus internus horum verborum & præcedentium, talis ſit, non quidem apparet illis qui in hiſtoricis tenent mentem, nam de Eſau & Jacobo, deque munere præmiſſo, cogitant; non ſcientes quod per Eſau repræſentetur Divinum Bonum in Naturali, & per Jacobum Verum quod Divino Bono conjungendum eſt ibi, & hic quod per amicam illorum colloquationem ſignificetur affectio inſpirata Vero a Bono: at uſque Hiſtorica illa non aliter intelligunt Angeli quando illa leguntur ab homine, Angeli enim nullam aliam ideam habent quam ſpiritualem, in hanc apud illos vertitur ſenſus hiſtoricus; correſpondent ita cogitationes Angelicæ cum humanis; ſunt perpetuæ correſpondentiæ tales, quæ faciunt quod Verbum ſanctum & Divinum ſit, nam literalis ſenſus ita per aſcenſum fit ſpiritualis, & hoc uſque ad Dominum, ubi Divinus: hæc eſt Inſpiratio.

4374. Verſ: 12. 13. 14. 15. 16. *Et dixit, proficiſcamur & eamus & ibo ad juxta te. Et dixit ad illum, dominus meus ſcit, quod nati teneri, & greges & armenta lactentia apud me, & impulerint ea die uno, & morientur omnes greges. Tranſeat quæſo dominus meus ante ſervum ſuum, & ego procedam lente ad pedem operis quod coram me, & ad pedem natorum, uſque quod venero ad dominum meum ad Seir. Et dixit Eſau, ſtatuam quæſo cum te de populo qui mecum; & dixit, quare hoc, inveniam gratiam in oculis domini mei. Et reverſus in die illo Eſau, ad viam ſuam, ad Seir.* Dixit, proficiſcamur & eamus, ſignificat ſucceſſivum: & ibo ad juxta te, ſignificat quod conjungenda: & dixit ad illum, dominus meus ſcit, quod nati teneri, ſignificat vera quæ nondum vitam Divinam adepta: & greges & armenta lactentia apud me, ſignificat bona interiora & naturalia, quæ adhuc non vitam Divinam adepta: & impulerint ea die uno, & morientur omnes greges, ſignificat moram & ſucceſſivum, & quod aliter non viverent, ita quod ad conjunctionem præparanda: tranſeat quæſo dominus meus ante ſervum ſuum, ſignificat præſentiam communiorem: & ego procedam lente, ſignificat ſtatum præparationis ſucceſſivum: ad pedem operis quod coram me, ſignificat ſecundum communia: & ad pedem natorum, ſignificat ſecundum vera quæ ibi: uſque quod venero ad dominum meum ad Seir, ſignificat uſque dum conjungi poſſent; Seir eſt conjunctio ſpiritualium cum cœleſtibus in naturali: & dixit Eſau, ſtatuam quæſo cum te de populo qui mecum, ſignificat quod conjungerentur aliqua de boni vero: & dixit, quare hoc, inveniam gratiam in oculis domini mei, ſignificat illuſtrationem a præſentia interius: & reverſus in die illo Eſau ad viam ſuam, ad Seir, ſignificat ſtatum Divini Boni Naturalis tunc cui adjuncta veri bona; via eſt veri bonum reſpective.

4375. Dixit proficiſcamur & eamus, quod ſignificet ſucceſſivum, nempe conjunctionis boni cum vero, conſtat ex ſignificatione proficiſci & ire, quæ quod involvant progreſſionem ad ulteriora, patet, progreſſio enim & ſucceſſivum continetur in ſenſu interno illorum quæ nunc ſequuntur.

4376. Et ibo ad juxta te, quod ſignificet quod conjungenda, conſtat ex ſignificatione ire juxta te, quod ſit adjunctio, hic itaque quod conjungenda, nempe bonum cum veris.

4377. Et dixit ad illum, dominus meus fcit, quod nati teneri, quod fignificet vera quæ nondum vitam Divinam adepta, conftat a fignificatione natorum feu filiorum, quod fint vera, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373; & a fignificatione tenerorum, quod fint recentia, ita quæ aliquam vitam adepta, fed nondum genuinam, hic Divinam, quia de glorificatione Domini quoad Divinum Naturale, agitur: illuftrari hæc poffunt ab illis quæ exiftunt apud hominem qui regeneratur, nam regeneratio hominis eft imago glorificationis Domini; homo, qui regeneratur, percurrit ficut homo qui nafcitur, ætates, nempe infantiam, pueritiam, adolefcentiam feu juventutem, & adultam ætatem, homo enim qui regeneratur e novo nafcitur cum infans eft, tunc vera apud illum quidem vitam habent, fed nondum fpiritualem, funt modo vera communia abfque particularibus & fingularibus, cum quibus bonum tunc conjungitur proinde non nifi quam exterius, non autem interius; interius conjungitur fucceffive, prout progreditur in ætates fequentes: infantiæ illius ftatus eft, qui fignificatur per quod nati teneri, & quoque per illa quæ mox fequuntur "& greges & armenta lactentia apud me, & impulerint ea die uno, & morientur omnes greges."

4378. Et greges & armenta lactentia apud me, quod fignificet bona interiora & naturalia, quæ adhuc non vitam Divinam adepta, conftat a fignificatione gregum, quod fint bona interiora, de qua n: 2566. 3783; ex fignificatione armentorum, quod fint bona exteriora feu naturalia, n: 2566, & præterea n: 2180. 2781; & ex fignificatione lactentium, quod quoque fint recentia, hic fpiritualia nafcentia in Naturali; in ftatu enim infantiæ, cum regeneratur homo, fpiritualia infunt potentia, nam fpiritualis vita fucceffive prodit a quacunque ætate, ficut ab ovo; ætas infantiæ eft quafi ovum ætati pueritiæ, & ætas pueritiæ eft quafi ovum ætati adolefcentiæ & juventutis, & hæc ficut ovum ætati adultæ, fic quafi continue nafcitur homo; inde patet, quid intelligitur per bona interiora & naturalia quæ adhuc non vitam Divinam adepta, quæ hic fignificantur per greges & armenta lactentia; videantur etiam quæ mox fupra n: 4377 de infantiæ ftatu dicta funt.

4379. Et impulerint ea die uno, & morientur omnes greges, quod fignificet moram & fucceffivum, & quod aliter non viverent, ita quod ad conjunctionem præparanda, conftare poteft ab ipfa ferie; in illis enim, quæ præcedunt, actum eft de conjunctione boni cum veris in genere, hic autem de eadem in fpecie agitur; ipfe proceffus infinuationis veri in bonum hic in fenfu interno defcribitur; qui qualis fit, quidem ab explicatione in communi aliquantifper elucere poteft, fed non quoad fua arcana, quæ innumerabilia funt; hæc arcana patent folum illis qui in luce cœli funt, & quoad aliquam rudem imaginem illis qui in luce mundi, quando lux cœli in hanc admittitur: hoc fatis conftare poteft ex eo, quod homo cum renafcitur percurrat ætates ficut qui nafcitur, & quod præcedens ftatus femper fit ficut ovum refpective ad fequentem, ita quod continue concipiatur & nafcatur; & hoc non modo cum vivit in mundo, fed etiam cum venit in alteram vitam in æternum, & ufque tamen non ultra perfici poteft, quam ut fit ficut ovum ad illa quæ fuper-

ſuperſunt, quæ indefinita ſunt: ex his patet, quam innumerabilia ſunt, quæ exiſtunt circa regenerationem hominis, quorum tamen vix aliqua novit homo, ita quanta in ſenſu interno hic continentur, ubi de ſtatu & modo inſinuationis boni in vera ſucceſſivo agitur.

4380. Tranſeat quæſo Dominus meus ante ſervum ſuum, quod ſignificet præſentiam communiorem, conſtat a ſignificatione tranſire ante aliquem, quod hic, ubi de conjunctione boni cum veris agitur, ſit præſentia communior; cum regeneratione enim, quæ fit per conjunctionem boni cum veris, ita ſe habet, quod bonum ſit quod agit, & verum quod ſe agi patitur, cumque bonum ſe applicuerat veris, & ſe paulisper conjunxerat cum illis, tunc apparet verum reagere, at non eſt verum ſed eſt bonum illi conjunctum vel adjunctum quod per verum reagit; hæc adjunctio eſt quæ intelligitur per præſentiam communiorem. Conjunctio boni cum veris dicitur, ſed intelligitur homo in quo bonum & verum, nam hæc prædicari nequeunt abſque ſubjecto, quod eſt homo; in cœlo per abſtracta ita cogitant & loquuntur, ex cauſa quia ſibi non tribuunt bonum nec verum, ſed Domino, & quia bonum & verum a Domino implet totum cœlum; ita loqui etiam antiquis fuit familiare.

4381. Et ego procedam lente, quod ſignificet ſtatum præparationis ſucceſſivum, conſtare poteſt a ſignificatione procedere lente hic ubi agitur de inſinuatione boni in verum, & de receptione illius ab hoc, quod ſit preparationis ſucceſſivum.

4382. Ad pedem operis quod coram me, quod ſignificet ſecundum communia, conſtare poteſt ex illis quæ præcedunt; per pedem operis intelliguntur illa quæ ſupra dicta ſunt, nempe "quod nati teneri, & greges & armenta lactentia apud me, & impulerint ea die uno, & morientur omnes greges" per quæ quod ſignificatum ſit, quod ſit ſecundum communia, patet ab illis quæ ibi dicta ſunt: pes operis, & dein pes natorum, dicitur, quia per pedem ſignificatur naturale, videatur n: 2162. 3147. 3761. 3986. 4280, & hic de naturali agitur.

4383. Et ad pedem natorum, quod ſignificet ſecundum vera quæ ibi, conſtat a ſignificatione natorum ſeu filiorum, quod ſint vera, de qua aliquoties ſupra: vera quæ ibi, ſunt vera in communibus; communia enim ſunt illa, quæ ſupra n: 4378 comparata ſunt ovo, nam in communibus continentur particularia, & in his ſingularia, n: 4325. f. 4329. 4345; in primo ſtatu nempe in ſtatu infantiæ, ſunt ibi particularia & in his ſingularia potentia, dein autem producunt, & ſe exerunt actu, & ſic ſucceſſive; qui regenerantur, ita a Domino ducuntur, imbuuntur enim communibus, in quibus illa ſunt quæ ſequuntur, quæ quoque ſucceſſive prodeunt, & hoc ordine & ſerie incomprehenſibili; nam omnia & ſingula a Domino prævidentur, etiam qualia erunt in æternum; quapropter communia vera non alia conjunguntur bono apud hominem qui regeneratur, quam talia quibus inaptari poſſunt particularia vera, & his ſingularia: at uſque particularia hæc, imo particularium ſingularia, ſunt ad illa quæ ſuperſunt non niſi quam communia reſpective,

nam in singulis usque indefinita sunt: fatentur etiam id angeli, qui tamen in tanta sapientia respective ad hominem sunt, ut ineffabilia sint quæ sciunt & percipiunt, nempe quod solum communissima respective sciant, & quod illa quæ non sciunt, indefinita sint, non audent dicere infinita, quia nullus respectus datur & nulla ratio inter finitum & infinitum. Inde quoque concludi potest, quale est Verbum, hoc quia Divinum, a prima origine infinita in se continet, ac inde ineffabilia quæ sunt sapientiæ Angelicæ, & denique modo talia quæ adæquata sunt captui humano.

4384. Usque quod venero ad dominum meum in Seir, quod significet usque dum conjungi possent, nempe verum quod est Jacob cum Bono quod est Esau, constare potest a significatione Seir, quod sit conjunctio spiritualium cum cœlestibus in Naturali, hoc est, veri quod fidei cum bono quod est charitatis; bonum cui conjunctum est verum in naturali, ac in supremo sensu Divinum Naturale Domini quoad Bonum conjunctum Vero ibi, est quod proprie significatur per Seir in his locis in Verbo, in Prophetico Mosis de filiis Israelis "Jehovah de Sinai venit, & *exortus est de Seir illis*, exsplenduit e monte Paran, & venit ex myriadibus sanctitatis," Deut: XXIII: 2. 3. In Prophetia Bileami "Video Ipsum, & non jam, conspicio Ipsum & non propinquus; orietur stella e Jacobo, & surget sceptrum ex Israele; & erit Edomus hæreditas, & *erit hæreditas Seir*, hostium illius, & Israel faciens robur," Num: XXIV: 17. In Cantico Deboræ & Baraki "*Jehovah cum exivisti e Seir*, cum egressus es ex agro Edomi, terra contremuit, montes defluxerunt; hic Sinai coram Jehovah Deo Israelis," Jud: V: 4. 5. Apud Esaiam "*Ad me clamans e Seir*, custos quid de nocte, custos quid de nocte; dixit custos, venit mane, etiamque nox," XXI: 11. 12; videantur hæc de Seir, ut & quæ allata sunt, n: 4240.

4385. Et dixit Esau, statuam quæso cum te de populo qui mecum, quod significet quod conjungerentur aliqua de boni vero, constat ex significatione statuere cum te, quod sit conjungere; & ex significatione populi qui mecum, quod sint aliqua de boni vero; quod populus sint vera, videatur n: 1259. 1260. 2928. 3295. 3581, inde populus qui mecum, sunt boni vera: quid boni vera, aliquoties prius dictum est; sunt illa vera quæ procedunt a bono, & quæ bonum influens per Internum hominem in Externum secum habet; quod illa vera significata sint per quadringentos viros, quos Esau secum habebat, videatur supra n: 4341; hic ideo aliqua ex illis, nam dicitur de populo qui mecum.

4386. Et dixit, quare hoc, inveniam gratiam in oculis domini mei, quod significet illustrationem a præsentia interius, constare potest ex illis, quæ submissionis hæc formula involvit, per illam enim renuitur præsentia proxima, sed annuitur præsentia remota, quæ eadem est cum præsentia interius, a qua illustratio.

4387. Et reversus in die illo Esau ad viam suam ad Seir, quod significet statum Divini Boni Naturalis tunc cui adjuncta veri bona, constat ex significatione viæ quod sit status, de qua n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462, inde

inde reversus in die illo, est status quem tunc induerat; ex repræsentatione Esavi, quod sit Divinum Bonum Naturale, de qua supra n: 4340; ex significatione viæ, quod sit verum voluntate & actu, n: 4337. 4353; & ex significatione Seir, quod sit conjunctio veri cum bono, de qua supra n: 4384; ex quibus in unum sensum collatis, patet, quod per illa verba significetur status Divini Boni Naturalis tunc cui adjuncta veri bona: quod hæc significentur per illa verba, haudquaquam apparet ex sensu illorum historico, sed usque illa sunt, quæ in sensu spirituali seu interno involvunt; cœlum enim, quod in homine est, hoc est, angeli qui apud illum, nihil prorsus curant historica mundana, nec sciunt quid Esau, nec quid Seir, etiam nec cogitant de die quo reversus Esau, nec de via ad Seir, sed ex spiritualibus, quæ illis correspondent, ideas capiunt, ac inde in eodem instanti talem sensum hauriunt; correspondentiæ enim hoc faciunt, quæ pæne se habent sicut cum quis loquitur lingua aliena, & alter in instanti sensum, sicut ex sua, intelligit, nec morantur illum voces aliter sonantes & articulatæ; ita sensus internus Verbi, qui coincidit prorsus cum lingua universali, in qua sunt angeli, seu cum loquela cogitationis illorum spirituali; loquela illorum est spiritualis, quia cogitatio illorum est ex luce cœli, quæ a Domino.

4388. Vers: 17. 18. 19. 20. *Et Jacob profectus ad Succoth, & ædificavit sibi domum, & acquisitioni suæ fecit tuguria, propterea vocavit nomen loci Succoth. Et venit Jacob Schalem, urbem Schechemi, quæ in terra Canaan, in veniendo eo e Paddan-Aram, & castrametatus ad facies urbis. Et emit portionem agri, ubi tetendit tentorium suum, e manu filiorum Chamoris patris Schechemi centum Kesithis. Et statuit ibi altare, & vocavit id El Elohe Israel.* Jacob profectus ad Succoth, significat statum vitæ boni a vero tunc: & ædificavit sibi domum, significat incrementum boni a vero in illo statu: & acquisitioni suæ fecit tuguria, significat similiter illorum quæ in communi, bono a vero tunc: propterea vocavit nomen loci Succoth, significat quale ejus status: & venit Jacob Schalem urbem Schechemi, significat interiora vera fidei quæ tranquillitatis: quæ in terra Canaan, significat in Regno Domini: in veniendo eo e Paddan-Aram, significat post statum priorem: & castrametatus ad facies urbis, significet applicationem: & emit portionem agri, significat appropriationem boni ex illo vero: ubi tetendit tentorium suum, significat sanctum: e manu filiorum Chamoris patris Schechemi, significat originem illius veri a stirpe Divina aliunde: centum Kesithis, significat plenum: & statuit ibi altare, significat cultum interiorem: & vocavit id El Elohe Israel, significat quod a Divino Spirituali.

4389. Jacob profectus ad Succoth, quod significet statum vitæ boni a vero tunc, constat a repræsentatione Jacobi, quod sit veri bonum, de qua supra, hic bonum a vero tunc ex illis quæ adjuncta ei sunt a bono quod Esau, de quibus actum est; a significatione proficisci, quod sit vitæ ordo & instituta, de qua n: 1293, ita vitæ status; & a significatione Succoth, quod sit quale ejus status, de qua in sequentibus n: 4391. 4392.

4390. Et ædificavit sibi domum, quod significet incrementum boni a vero

in

in illo ſtatu, conſtat a ſignificatione ædificare domum, quod ſit inſtruere intelligentia & ſapientia Externum hominem, de qua n: 1488; & quia intelligentia eſt veri, & ſapientia eſt boni, hic per ædificare domum ſignificatur incrementum boni a vero; quod domus ſit bonum, videatur n: 2233. 2234. 3128. 3142. 3652. 3720: quid bonum veri, ſupra n: 4337. 4353, dictum eſt, quod nempe ſit verum voluntate & actu, id verum eſt quod bonum dicitur; & conſcientia quæ ex illo bono eſt, vocatur conſcientia veri. Hoc bonum quod ex vero, tantum creſcit, quantum homo exercet charitatem ex velle bene, ita quantum & qualiter amat proximum. Quod toties in explicationibus Bonum & Verum nominentur, eſt cauſa, quia omnia quæ in cœlo ſunt, & inde omnia quæ in Eccleſia Domini, ſe referant ad Verum & Bonum; hæc bina includunt in genere omnia quæ ſunt Doctrinæ & quæ ſunt Vitæ, Vera quæ ſunt Doctrinæ, & Bona quæ ſunt Vitæ: Mens humana etiam in univerſali non alia objecta habet, quam quæ ſunt Veri & Boni, ejus Intellectus quæ ſunt Veri, & ejus Voluntas quæ ſunt boni: inde patet, quod Verum & Bonum ſint latiſſimæ ſignificationis, & quod derivationes eorum ſint numero ineffabiles: inde eſt, quod toties Verum & Bonum nominentur.

4391. Et acquiſitioni ſuæ fecit tuguria, quod ſignificet ſimiliter in communi, bono & vero tunc, conſtat ex ſignificatione acquiſitionis, quod ſint bona & vera in communi; & ex ſignificatione facere tuguria ſeu tentoria, quod ſit ſimile cum ædificare domum, nempe accipere incrementum boni a vero, cum differentia, quod ædificare domum ſit minus commune, ita interius, & facere tuguria ſeu tentoria ſit communius, ita exterius; illud erat pro ipſis, nempe Jacobo, ejus fæminis & natis, hoc pro ſervitiis, gregibus & armentis: tuguria ſeu tentoria in Verbo proprie ſignificant ſanctum veri, & diſtinguuntur a tabernaculis, quæ etiam tentoria vocantur, per id quod hæc ſignificent ſanctum boni, n: 414. 1106. 2145. 2152. 4128; illa in lingua originali appellantur Succoth, hæc autem Ohalim: ſanctum veri eſt bonum quod a vero. Quod ſignificatio tuguriorum ſeu tentoriorum, quæ vocantur Succoth, illa ſit, patet quoque ab his locis in Verbo; apud Davidem "Jehovah Deus equitavit ſuper Cherubo, & volavit, & vectus ſuper alis venti, poſuit tenebras abſconſionem ſuam, & *circuitus ſuos Tentorium ſuum*, tenebræ aquarum, *nubes cœlorum*," Pſalm: XVIII: 11. 12; & alibi "Inclinavit cœlos cum deſcendit, & denſæ tenebræ ſub pedibus Ipſius: & equitavit ſuper Cherubo, & volavit, & vectus ſuper alis venti, & poſuit tenebras circum ſe *tentoria*, ligaturas aquarum, *nubes cœlorum*," II Sam: XXII: 10. 11. 12; ubi de revelatione Divina ſeu Verbo; inclinare cœlos cum deſcendit, pro abſcondere interiora Verbi; denſæ tenebræ ſub pedibus Ipſius, pro quod illa quæ apparent homini ſint tenebræ reſpective, ſenſus literalis Verbi eſt talis; equitare ſuper Cherubo, pro quod ita proviſum; ponere tenebras circum ſe tentoria, ſeu circuitus ſuos tentorium ſuum, pro ſanctum veri in abſcondito, nempe intus in ſenſu literali; ligaturæ aquarum, & nubes cœlorum, ſunt Verbum in litera; quod nubes cœlorum ſit Verbum in litera, videatur Præfatio ad Cap: XVIII Geneſ: & n: 4060: ſimile ſignificatur per hæc apud Eſaiam "Creabit Jehovah ſuper

per omne habitaculum montis Zionis, & super convocationes ejus, *nubem interdiu*, & fumum & splendorem ignis flammæ noctu, nam super omni *gloria* obtegumentum; & *Tentorium* erit in umbram interdiu, & in refugium & absconsionem contra inundationem & pluviam," IV: 5. 6; nubes quoque hic est sensus literalis Verbi, & gloria sensus internus, ut quoque apud Matthæum Cap: XXIV: 30. Marcum Cap: XIII: 26. Lucam Cap: XXI: 27; tentorium quoque hic pro sancto veri. Quod dicatur quod interiora vera sint in abscondito, est ob causam, si revelata fuissent, quod tunc illa prophanavissent, videatur n: 3398. 3399. 3489; quod etiam exponitur per hæc verba apud Davidem "Occultas eos in abdito facierum tuarum præ insidiosis consiliis viri, *abscondis eos in tentorio* præ lite linguarum," Psalm: XXXI: 21. Quod Tentorium sit sanctum veri, patet etiam apud Amos "In die illo *erigam Tentorium Davidis lapsum*, & obsepiam rupturas, & destructa erigam, & ædificabo juxta dies æternitatis," IX: 11; erigere tentorium Davidis lapsum, pro sanctum veri restaurare postquam periit, David pro Domino respective ad Divinum Verum n: 1888, Rex enim est Divinum Verum, n: 2015. 2069. 3009. Quia Tentorium significabat Sanctum veri, & habitare tentoria significabat cultum inde, ideo festum tentorium, quod vocatur festum tabernaculorum, in Ecclesia Judaica & Israelitica, institutum erat, Levit: XXIII: 34. 42. 43. Deut: XVI: 13. 16, ubi etiam festum illud vocatur festum Succoth seu tentorium.

4392. Propterea vocavit nomen loci Succoth, quod significet quale ejus status, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421; & ex significatione loci, quod sit status, de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321; quale hujus status, est quod Succoth involvit, nempe quale status sancti vero a bono tunc; Succoth enim significat tentoria, & tentoria sanctum veri, ut mox supra n: 4391, ostensum est: simile etiam significat Succoth apud Davidem "Dividam Schechemum, & vallem *Succoth* dimetiar: Mihi Gilead, & Mihi Menascheh, & Ephraim robur Capitis mei, Jehudah legislator meus, Psalm: LX: 8. & CVIII: 8.

4393. Et venit Jacob Schalem, urbem Schechemi, quod significet interiora vera fidei quæ tranquillitatis, constat ex significatione Schalem, quod sit tranquillitas pacis, de qua sequitur; & ex significatione urbis Schechemi, quod sint interiora vera fidei, de qua in Capite sequente, ubi de Schechemo & ejus urbe agitur; quod urbs sit verum fide, videatur n: 402. 2268. 2450. 2481. 2712. 2943. 3216: quod Schalem significet tranquillitatem pacis, constare potest apud Davidem "Notus in Jehudah Deus, in Israel magnum nomen Ipsius, *& est in Schalem Tentorium Ipsius*, & habitaculum Ipsius in Zione: ibi fregit prunas arcus, scutum, & gladium, & bellum," Psalm: LXXVI: 2. 3. 4; ubi quod Schalem sit tranquillitas pacis patet, nam dicitur, quod ibi fregerit prunas arcus, scutum, gladium, & bellum; tum a significatione ejus in lingua originali, Schalem enim est tranquillitas & perfectio; quid tranquillitas pacis videatur n: 1726. 3696; in illa sunt interiora vera, hoc est, illi

qui

qui in interioribus veris fide & vita sunt; sed quamdiu in exterioribus veris sunt, & cumprimis quando ab exterioribus venitur in interiora, tunc status intranquillus est, nam tunc pugnæ tentationum: id quoque repræsentatur per Jacobum hic, quod postquam in timore & anxietate fuerit pro Esavo, nunc ad statum tranquillitatis pervenerit.

4394. Quæ in terra Canaan, quod significet in Regno Domini, constat ex significatione terræ Canaanis, quod sit Regnum Domini, de qua n: 1413. 1437. 1607. 3038. 3481. 3705: homo cum est in interioribus veris fide & vita, est in Regno Domini, & in statu tranquillitatis, & tunc spectat exteriora, sicut qui ex edito colle, mare quod tumultuatur.

4395. In veniendo eo e Paddan-Aram, quod significet post statum priorem, constat a significatione in veniendo eo, quod sit post; & a significatione Paddan-Aram, quod sit cognitiones boni & veri, de qua n: 3664. 4107. 4112, sed cognitiones exteriores, quæ inserviunt introducendis bonis & veris genuinis, nam ibi Laban, per quem quod affectio talis boni repræsentetur, videatur n: 3612. 3665. 3778. 3974. 3982. 3986 f. 4063. 4189. 4206; quare in veniendo eo e Paddan-Aram dicitur, quia ab externis veris & bonis ad interiora, ita a statu priori ad hunc, perventum.

4396. Et castrametatus ad facies urbis, quod significet applicationem, nempe ad bona illius veri, constat a significatione castrametari, quod proprie sit dispositio secundum ordinem, de qua n: 4236, hic autem applicatio, nam castrametari hic significat sedem figere cum armentis suis & gregibus, qui quoque supra n: 4364, castra dicta sunt; & ex significatione ad facies urbis, quod sit ad bona illius veri, facies enim significat interiora, n: 358. 1999. 2434. 3527. 3573. 4066, proinde affectiones boni & veri, quæ elucent ex facie; quod urbs sit verum, videatur n: 402. 2268. 2450. 2481. 2712. 2943. 3216.

4397. Et emit portionem agri, quod significet appropriationem boni ex illo vero, constat ex significatione emere, quod sit sibi appropriare; & ex significatione portionis agri, quod sit bonum quod ex illo vero; quod ager sit Ecclesia quoad bonum, ita bonum, videatur n: 2971. 3196. 3317. 3500. 3508. 3766.

4398. Ubi tetendit tentorium suum, quod sit sanctum, constat ex significatione tentorii, quod sit sanctum, de qua n: 414. 1102. 2145. 2152. 3210.

4399. E manu filiorum Chamoris patris Schechemi, quod significet originem illius veri a stirpe Divina aliunde, constabit ex illis quæ in Capite sequente dicenda, ubi de Chamore & Schechemo agitur.

4400. Centum Kesithis, quod significet plenum, constat ex significatione centum, quod sit status plenus, de qua n: 2636, proinde plenum, sed proprie per centum hic significatur multum, agitur enim de appropriatione boni ex veris interioribus, quæ significantur per filios Chamoris patris Sechemi, n: 4399: per Kesithas, quæ nummi erant, in sensu interno significantur

talia

talia vera; derivatur etiam vox illa a voce, quæ significat verum, Psalm: lx: 6. De conjunctione boni cum illis veris, dicetur infra n: 4402.

4401. Et statuit ibi altare, quod significet cultum interiorem, constat ex significatione statuere altare, quod sit cultus; altare enim erat principale repræsentativum Domini, n: 921. 2777. 2811, inde etiam principale cultus; per cultum hic intelligitur cultus interior ex Divino Spirituali, de qua re nunc sequitur.

4402. Et vocavit id El Elohe Israel, quod significet ex Divino Spirituali, nempe cultus interior, constat ex significatione El Elohe, de qua sequitur; & ex significatione Israel, quod sit spirituale, de qua n: 4286. 4292. Cum his, quæ a Versu 17 hujus Capitis huc usque dicta sunt, ita se habet: agitur in hoc Capite in sensu supremo de Domino, quomodo Ipse Naturale suum, Divinum fecerat; sed quia illa quæ in sensu supremo sunt de Domino, excedunt ideas cogitationis hominis, sunt enim Divina, licet illustrare illa per talia, quæ propius cadunt in ideas, nempe per id quomodo Dominus Naturale hominis regenerat; de regeneratione enim hominis quoad ejus Naturale in sensu interno hic etiam agitur, nam Regeneratio hominis est imago glorificationis Domini, n: 3138. 3212. 3296. 3490, Dominus enim secundum ordinem Divinum se glorificavit, hoc est, Divinum fecit, & quoque secundum talem ordinem, hominem regenerat, hoc est, cœlestem & spiritualem facit; hic quomodo spiritualem, nam Israel significat illum: Spiritualis homo non est interior rationalis homo, sed interior naturalis; interior rationalis homo est qui vocatur cœlestis; quæ differentia sit inter spiritualem & cœlestem hominem, sæpius prius dictum est; homo spiritualis fit per id, quod apud illum conjungantur vera cum bono, hoc est, illa quæ sunt fidei cum illis quæ sunt charitatis, & hoc in Naturali ejus, ibi conjunguntur primum vera exteriora cum bono, & dein vera interiora; de conjunctione verorum exteriorum in naturali actum est in hoc Capite a Versu 1 ad 17, & de conjunctione verorum interiorum cum bono, a Versu 17 ad finem: vera interiora non aliter conjunguntur cum bono, quam per illustrationem influentem per Internum hominem in Externum, ex illustratione illa patent vera Divina non nisi quam communiter, comparative quemadmodum objecta innumerabilia oculo sicut unum obscurum absque distinctione; hæc illustratio, ex qua vera non nisi quam communiter apparent, significata est per Esavi verba ad Jacobum "Statuam quæso cum te de populo mecum," & per responsum Jacobi "Quare hoc, inveniam gratiam in oculis tuis," de quibus videatur n: 4385. 4386; quod Spirituali homini sit obscurum respective, videatur n: 2708. 2715. 2716. 2718. 2831. 2849. 2935. 2937. 3241. 3246. 3833; spiritualis hic homo est qui repræsentatur per Israelem, n: 4286: spiritualis homo dicitur ex eo, quod lux cœli, in qua est intelligentia & sapientia, influat in illa quæ sunt lucis mundi apud hominem, & faciat ut illa quæ sunt lucis cœli repræsententur in his quæ sunt lucis mundi, utque sic correspondeant; spirituale enim in se spectatum est ipsa Divina Lux quæ a Domino, p[illegible] nde intelligentia veri, & inde sapientia; sed lux illa apud spiritualem ho[illegible]nem

incidit

incidit in illa quæ ſunt fidei apud illum & credit eſſe vera, at apud cœleſtem in bonum amoris: Sed hæc, tametſi clara ſunt illis qui in luce cœli, uſque obſcura ſunt illis qui in luce mundi, ita pleriſque hodie, & fortaſſis ita obſcura, ut vix intelligibilia; veruntamen quia de illis agitur in ſenſu interno, ac illa talia ſunt, non ſuperſedendum quin aperiantur; venturum eſt tempus, quando illuſtratio. Quod altare vocatum ſit EL ELOHE ISRAEL, & per id ſignificatus cultus interior ex Divino ſpirituali, eſt, quia El Elohe idem eſt in ſenſu ſupremo cum Divino Spirituali & quoque Iſrael; quod Iſrael ſit Dominus quoad Divinum Spirituale, ac in ſenſu repræſentativo Eccleſia ſpiritualis Domini, ſeu quod idem, homo qui talis, videatur n: 4286. 4292; El Elohe in lingua originali ſignificat Deum Deum, & ſtricte ſecundum verba, Deum deorum: in Verbo Jehovah ſeu Dominus plurimis in locis nominatur El in ſingulari, etiam Eloah, & quoque nominatur Elohim in plurali, uterque aliquoties in uno Verſu aut in una ſerie; qui ſenſum internum Verbi non ſcit, non ſcire poteſt cur ita; quod El involvat aliud, & Eloah aliud, ac Elohim aliud, quiſque poteſt judicare ex eo, quod Verbum ſit Divinum, hoc eſt, a Divino ducat originem, & quod ſit inde inſpiratum quoad omnes voces, imo quoad omnium minimum apicem: quid El, cum nominatur, & quid Elohim, involvit, conſtare poteſt ab illis quæ ſupra paſſim oſtenſa ſunt, quod nempe El & Elohim ſeu Deus dicatur, cum agitur de Vero, videatur n: 709. 2586. 2769. 2807. 2822. 3921 f. 4287; inde eſt, quod per El & Elohim in ſenſu ſupremo ſignificetur Divinum Spirituale, nam hoc idem eſt cum Divino Vero, ſed cum differentia, quod per El ſignificetur Verum voluntate & actu, quod idem eſt cum Veri bono, n: 4337. 4353. 4390: Elohim in plurali dicitur, quia per Verum Divinum intelliguntur omnia vera quæ a Domino; inde etiam Angeli in Verbo aliquoties dicuntur Elohim ſeu dii, n: 4295, ut quoque patebit a locis infra e Verbo adductis. Quia nunc El & Elohim in ſenſu ſupremo ſignificant Dominum quoad Verum, etiam ſignificant Ipſum quoad Potentiam, nam Verum eſt, de quo prædicatur potentia, bonum enim per verum agit, cum potentiam exercet, n: 3091. 4015; quapropter ubi in Verbo agitur de Potentia ex vero, Dominus El ac Elohim, ſeu Deus, dicitur; inde quoque eſt, quod El in lingua originali etiam ſignificet Potentem. Quod El & Elohim ſeu Deus, dicantur in Verbo, ubi agitur de Divino Spirituali, ſeu quod idem, de Divino Vero, & inde Divina Potentia, conſtare poteſt adhuc ab his locis; apud Moſen "Dixit Deus Iſraeli in viſionibus noctis, Ego *Deus deorum* (El Elohe) patris tui, non timeas a deſcendendo in Ægyptum, quia in gentem magnam ponam te ibi," Geneſ: XLVI: 2. 3; ibi quia ad Iſraelem, quem ponet in gentem magnam, & ſic de vero & ejus potentia agitur, dicitur El Elohe, quod in ſenſu proximo ſignificat Deum deorum; quod Elohim in ſenſu proximo ſint dii, quia prædicantur de veris & inde potentia, etiam patet apud Eundem "Ibi ædificavit Jacob Altare, & vocavit locum *El-Beth-El*, quia ibi revelati ſunt illi *Elohim*, in fugiendo illo coram fratre ſuo," Geneſ: XXXV: 7: & alibi apud Eundem "Jehovah Deus noſter, Ipſe *Deus deorum*, & Dominus dominorum,

 Deus

Deus (El) magnus, potens & formidabilis," Deut: x: 17; ubi Deus deorum exprimitur per Elohe Elohim, & dein Deus per El, cui tribuitur magnitudo & potentia. Apud Davidem "Deus (El) magnus Jehovah, & Rex magnus super omnes *deos* (Elohim,) in cujus manu perveftigationes terræ, & robora montium Ipſi," Pſalm: xcv: 3. 4; ibi Deus ſeu El dicitur, quia de Divino Vero & inde Potentia agitur; tum dii dicuntur, quia de veris quæ inde; Rex enim in ſenſu interno ſignificat verum, n: 1672. 2015. 2069. 3009. 3670; inde quid Rex magnus ſuper omnes deos involvit, conſtat; perveſtigationes terræ ſunt quoque vera Eccleſiæ, quæ vocantur robora montium a potentia ex bono. Apud Eundem "Quis in cœlo comparabit ſe Jehovæ, aſſimilabitur Jehovæ in *filiis deorum* (Elim,) *Deus* (El) validus in arcano ſanctorum, Jehovah *Deus* Zebaoth, quis ſicut Tu fortis Jah," Pſalm: LXXXIX: 7. 8. 9; ibi filii deorum ſeu Elim pro Veris Divinis, de quibus quod prædicetur potentia, patet, nam dicitur Deus (El) validus, Jehovah Deus exercituum, quis fortis ſicut Tu. Similiter alibi apud Eundem "Date Jehovæ *filii deorum*, date Jehovæ gloriam & *robur*," Pſalm: XXIX: 1. Apud Moſen "Ceciderunt ſuper facies ſuas, & dixerunt, *Deus deorum* (El Elohe) ſpirituum omnis carnis," Num: XVI: 22. Apud Davidem "Ego dixi, dii (Elohim) vos, & filii Altiſſimi omnes vos," Pſalm: LXXXII: 6. Joh: X: 34, ubi dii dicuntur a veris, nam filii ſunt vera, n: 489. 491. 533. 1147. 2628. 3373. 3704. Apud Eundem "Confitemini *Deo deorum* (Elohe Elohim,) confitemini Domino dominorum," Pſalm: CXXXVI: 2. 3. Apud Danielem "Aget pro lubitu ſuo rex, & efferet ſe, & exaltabit ſe ſuper omnem *deum* (El,) & ſuper *Deum deorum* (El Elohim) loquetur mira," XI: 36: Inde patet, quod El Elohe in proximo ſenſu ſit Deus deorum, & quod dii in ſenſu interno prædicentur de veris quæ a Domino. Quod El ſeu Deus in ſingulari dicatur, ubi agitur de potentia quæ ex Divino Vero, ſeu quod idem, ex Divino Spirituali Domini, conſtare poteſt ab his locis, apud Moſen "Sit *Deo* (El) manus mea ad faciendum cum te malum," Gen: XXXI: 29: & alibi "Nec pro *Deo* (El) manus," Deut: XXVIII: 32: & apud Micham "Nec pro *Deo* (El) manus," II: 1; pro Deo manus eſt ut ſit potentia; quod manus ſit potentia, videatur n: 878. 3387; & quod manus prædicetur de vero, n: 3091. Apud Davidem "Ponam in mari *manum* Ipſius, & in fluviis *dextram* Ipſius; Ille vocabit Me Pater meus Tu, *Deus* (El) meus, petra ſalutis meæ," Pſalm: LXXXIX: 26. 27; ubi de potentia ex veris. Apud Eundem "Impius dicit in corde ſuo, oblitus eſt *Deus* (El,) occultavit facies ſuas, non videt in perpetuum: ſurge Jehovah *Deus* (El,) extolle *manum* tuam, quapropter contemnit impius *Deum* (Elohim)" Pſalm: X: 11. 12. 13, ſimiliter. Apud Eundem "Jehovah petra mea, & propugnaculum meum, & ereptor meus, *Deus* (El) meus, rupes mea," Pſalm: XVIII: 3, ubi de potentia. Apud Eſaiam "Reſiduum revertetur, reſiduum Jacobi ad *Deum* (El) *potentem*," X: 21. Apud Eundem "Puer natus eſt nobis, Filius datus eſt nobis, ſuper cujus humero principatus, vocabit nomen Ipſius, Mirabilis, Conſilarius, *Deus* (El,) *Potens*, Pater æternitatis, Princeps pacis," IX: 5. Apud

Eundem "Ecce *Deus* (El) salutis meæ, confidam, & non timebo, quia *robur* meum," XII : 2. Apud Eundem "Ego *Deus* (El) etiam ex die, Ego Ipse, & nemo e manu mea eripiens, facio & quis retractabit illud," XLIII : 12. 13, ibi de potentia. Apud Jeremiam "*Deus* (El) *magnus, potens*, cujus nomen Jehovah exercituum," XXXII : 18. In Libro II Samuelis "Cum *Deo* (El) meo transiliam murum, *Deus* (El) integra via Ipsius, sermo Jehovæ purus, quis *Deus* (El) præter Jehovam, quis petra præter *Deum* (Elohim) nostrum, *Deus* (El) refugii mei *robur*," XXII : 31. 32. 33. Apud Mosen "Non vir *Deus* (El) & mentiatur, aut filius hominis & pæniteat Ipsum, num ille dixerit, & non fecerit, aut loquutus fuerit, & non stabiliverit : eduxit eos ex Ægypto, sicut robora unicornis illi ; tempore illo dicetur Jacobo & Israeli, quid fecerat *Deus* (El)" Num : XXIII : 19. 21. 22 ; ubi in sensu interno de potentia & vero : & apud Eundem "*Deus* (El) qui eduxit eum ex Ægypto, sicut robora unicornis illi ; consumet gentes hostes suos, & ossa eorum franget, & tela ejus conteret," Num : XXIV : 8 ; quod cornua & robora unicornis significent potentiam veri ex bono, videatur n : 2832 : præter in multis aliis locis. Quia in Verbo pleraque etiam oppositum sensum habent, ita quoque deus & dii, qui ita nominantur cum de falso, & de potentia ex falso, agitur ; ut apud Ezechielem "Alloquentur illum *dii* (Elim) *fortium* in medio inferni," XXXIII : 21. Apud Esaiam "Incaluistis in *diis* (Elim) sub omni arbore viridi," LVII : 5 ; ubi dii dicuntur ex falsis : similiter alibi.



Continuatio de Maximo Homine & de Correspondentia; hic de Correspondentia cum Oculo, & cum Luce.

4403. *SPIRITUS quales essent, & ad quam provinciam corporis pertinerent, etiam animadvertere & scire datum est ex illorum situ & loco apud me, tum quoque a plano in quo essent, & a distantia in illo: qui prope ad me visi sunt, utplurimum fuerunt subjecta integrarum societatum; societates enim a se mittant Spiritus ad alios, & per illos percipiunt cogitata & affectiones, & sic communicant; sed de Subjectis ita dictis seu de Spiritibus emissariis, singillatim, ex Divina Domini Misericordia, dicetur; de quibus hæc observata sunt; qui supra caput apparent, & prope ad illud, sunt qui docent,*

sent, & quoque facile doceri se patiuntur; qui sub occipitio, sunt qui tacite & prudenter agunt; qui a tergo prope, similiter cum differentia; qui ad thoracem seu pectus, sunt qui in charitate; qui ad lumbos, sunt qui in amore conjugiali; qui ad pedes, sunt qui naturales sunt; & qui ad plantas, sunt illius generis crassiores: qui autem ad faciem, sunt diverso genio, secundum correspondentiam cum Sensoriis quæ ibi; ut qui ad Nares, sunt qui perceptione pollent; qui ad aures, sunt qui obediunt; & qui ad Oculos, sunt qui intelligentes & sapientes sunt; & sic porro.

4404. *Sensus externi, qui sunt quinque, nempe Tactus, Gustus, Odoratus, Auditus, & Visus, singuli habent Correspondentiam cum Sensibus internis; sed Correspondentiæ hodie vix alicui notæ sunt, quia non sciunt quod Correspondentiæ aliquæ sint, & minus quod Correspondentia Spiritualium sit cum naturalibus, seu quod idem, illorum quæ sunt Interni hominis cum illis quæ sunt Externi: quod Correspondentias sensuum attinet, Sensus tactus in genere correspondet affectioni boni; sensus gustus affectioni sciendi; sensus odoratus affectioni percipiendi; sensus auditus, affectioni discendi, tum obedientiæ; sensus autem visus affectioni intelligendi & sapiendi.*

4405. *Quod Sensus visus correspondeat affectioni intelligendi & sapiendi, est quia visus corporis prorsus correspondet visui spiritus ejus, ita intellectui: sunt enim binæ Luces, una quæ est mundi a sole, altera quæ est cœli a Domino; in luce mundi nihil intelligentiæ est, at in luce cœli est intelligentia; inde quantum apud hominem illa quæ sunt lucis mundi illuminantur ab illis quæ sunt lucis cœli, tantum intelligit & sapit homo; ita quantum correspondent.*

4406. *Quia Visus oculi correspondet intellectui, ideo quoque intellectui tribuitur visus, & vocatur visus intellectualis; etiam illa quæ appercipit homo, vocantur objecta illius visus; & quoque in familiari sermone dicitur quod videantur illa cum intelliguntur; & quoque prædicatur de intellectu lux & illuminatio, & inde claritas, ac vicissim umbra & obtenebratio, & inde obscuritas: hæc & similia in usum loquendi venerunt apud hominem ex eo, quod correspondeant; ejus spiritus enim est in luce cœli, & ejus corpus in luce mundi, & spiritus est qui vivit in corpore, & quoque qui cogitat; inde plura, quæ sunt interiora, ita ciciderunt in voces.*

4407. *Oculus est organum faciei nobilissimum, ac immediatius communicat cum Intellectu, quam reliqua organa sensoria hominis; etiam modificatur a subtiliore atmosphæra, quam Auris, ideo etiam Visus*

per

per breviorem & interiorem viam, quam loquela percepta aure, penetrat ad sensorium internum, quod in Cerebro: inde quoque est, quod quædam animalia, quia intellectu carent, bina quasi succenturiata Cerebra intra oculorum illorum orbitas habeant; intellectuale enim eorum a visu eorum pendet, homo autem non ita, sed amplo Cerebro pollet, ut non intellectuale ejus a visu pendeat, sed visus ab intellectuali. Quod visus ab intellectuali pendeat, patet manifeste ex eo, quod affectiones naturales hominis se repræsentative effigient in facie; at interiores affectiones, quæ sunt cogitationis, appareant in oculis a quadam vitæ flamma, & inde lucis evibratione, quæ emicat secundum affectionem in qua est cogitatio: hoc quoque novit homo & observat, tametsi non instructus per aliquam scientiam; causa est, quia ejus spiritus est in societate cum spiritibus & angelis in altera vita, qui ex evidente perceptione id sciunt: quod unusquisque homo quoad suum spiritum sit in societate cum spiritibus & angelis, videatur n: 1277. 2379. 3644. 3645.

4408. *Quod Correspondentia visus ocularis sit cum visu intellectuali apparet manifeste illis qui reflectunt; objecta enim mundi, quæ omnia trahunt aliquid ex luce solis, per oculum intrant, & se reponunt in memoria, & hoc evidenter sub specie visuali simili, nam quæ inde reproducuntur, videntur intus, inde imaginatio hominis, cujus ideæ a Philosophis vocantur ideæ materiales; hæc objecta cum adhuc interius apparent, sistunt cogitationem, & hoc quoque sub aliqua specie visuali sed puriori, & hujus ideæ appellantur immateriales, tum intellectuales: quod lux interior sit, in qua vita, proinde intelligentia & sapientia, quæ illuminat visum interiorem, & occurrit illis quæ intrarunt per visum externum, luculenter patet; tum quod lux interior operetur secundum dispositionem rerum quæ a luce mundi ibi sunt. Quæ per auditum intrant, vertuntur etiam intus in species similes visualium, quæ sunt ex luce mundi.*

4409. *Quia visus ocularis correspondet visui intellectuali, etiam correspondet veris, nam ad Verum se referunt omnia quæ sunt intellectus, & quoque ad bonum, nempe ut non modo sciat bonum, sed etiam afficiatur bono: etiam omnia Visus externi, se referunt ad Verum & Bonum, quoniam ad objectorum symmetrias, proinde ad eorum pulchritudines & inde amœnitates: qui perspicax est, videre potest quod omnia & singula in natura se referant ad verum & bonum; & per id quoque scire potest, quod universa natura sit theatrum repræsentativum Regni Domini.*

4410.

4410. *Per multam experientiam mihi patefactum est quod visus oculi sinistri correspondeat veris quæ intellectus, & oculus dexter affectionibus veri quæ quoque sunt intellectus; proinde quod oculus sinister correspondeat veris fidei, & oculus dexter bonis fidei. Quod talis Correspondentia sit, est, quia in Luce quæ a Domino, non modo est lux sed etiam Calor, ipsa lux est verum quod procedit a Domino, & calor est bonum; inde & quoque ex influxu in bina hæmisphæria Cerebri est Correspondentia talis; nam qui in bono sunt, ad dextrum Domini sunt, & qui in vero ad sinistrum.*

4411. *Omnia & singula, quæ sunt in oculo, habent suas correspondentias in cœlis, sicut tres humores, aqueus, vitreus & chrystallinus; nec solum humores, sed etiam tunicæ, imo unaquævis pars: quæ interiora oculi sunt, correspondentias pulchriores & amæniores habent, sed differenter in unoquovis cœlo; Lux illa, quæ a Domino procedit, cum influit in intimum seu Tertium Cœlum, recipitur ibi ut bonum, quod vocatur Charitas; & cum influit in medium seu Secundum Cœlum, mediate & immediate, recipitur ut Verum quod ex Charitate; at cum Verum hoc influit in ultimum seu Primum Cœlum, mediate & immediate, recipitur substantialiter, & apparet ibi sicut paradisus, & alibi sicut civitas in qua palatia; ita succedunt Correspondentiæ usque ad Visum Angelorum externum: in homine similiter, in ejus ultimo, quod est Oculus, sistitur id materialiter, per visum, cujus objecta sunt quæ sunt mundi aspectabilis: homo, qui in amore & charitate, & inde in fide est, habet interiora sua talia, nam correspondet tribus cœlis, & est in effigie parvulum cœlum.*

4412. *Erat quidam in vita corporis mihi notus, sed non quoad animum & affectiones interiores, is mecum in altera vita aliquoties loquutus, sed paulisper e longinquo; is se communiter manifestabat per repræsentativa amæna, potuit enim sistere talia quæ delectabant, sicut omnis generis colores, & coloratas formas pulchras, introducere infantes pulchre decoratos sicut angelos, & perplura similia quæ amæna & jucunda essent; agebat per influxum lenem & mollem, & hoc in oculi sinistri tunicam; per talia insinuabat se in affectiones aliorum, fine beneplacendi & jucundandi vitam illorum: dictum mihi ab angelis, quod tales sint qui ad tunicas oculi pertinent, & quod communicent cum cœlis paradisiacis, ubi in forma substantiali repræsentantur vera & bona, ut supra n: 4411, dictum.*

4413. *Quod Lux cœli in se habeat intelligentiam & sapientiam, & quod sit intelligentia veri & sapientia boni a Domino, quæ coram*

oculis

oculis angelorum ut Lux apparet, per vivam experientiam mihi scire datum est; elevatus sum in lucem quæ scintillabat sicut lux radiosa ex adamantibus; in qua cum tenerer, visus sum mihi abduci ab ideis corporeis, ac induci in ideas spirituales, ac ita in illa quæ sunt intelligentiæ veri & boni; ideæ cogitationis, quæ a luce mundi suam originem traxerunt, apparebant tunc a me remotæ & quasi ad me non pertinentes, tametsi obscure aderant: inde nosse datum, quod quantum homo in lucem illam venit, tantum in intelligentiam: inde est, quod intelligentiores Angeli sunt, eo in majori & illustriori luce sint.

4414. *Lucis differentiæ in Cœlo totidem sunt, quot sunt Societates angelicæ quæ constituunt cœlum, imo quot sunt Angeli in quavis societate; causa est, quia cœlum ordinatum est secundum omnes differentias boni & veri, ita secundum omnes status intelligentiæ & sapientiæ, consequenter secundum receptiones lucis quæ a Domino; inde est, quod nullibi in universo cœlo sit prorsus similis lux, sed differt secundum temperaturas cum flammeo & candido, & secundum gradus intensionis; nam Intelligentia & Sapientia non aliud est, quam eminens modificatio lucis cœlestis quæ a Domino.*

4415. *Animæ recentes seu spiritus novitii, qui nempe aliquot diebus post mortem corporis in alteram vitam veniunt, mirantur summopere quod Lux in altera vita sit, trahunt enim secum illam ignorantiam, quod non aliunde lux sit quam a sole & a flamma materiali; & adhuc minus sciunt, quod sit aliqua lux quæ illuminat intellectum, nam hanc in vita corporis non apperceperunt; & adhuc minus, quod illa lux det cogitandi facultatem, & per influxum in formas, quæ sunt a luce mundi, sistat omnia quæ sunt intellectus: illi, si boni fuerunt, ut instruantur, elevantur ad Societates cœlestes, & a societate in societatem, ut per vivam experientiam percipiant, quod in altera vita sit lux, & illa intensior quam usquam datur in mundo, utque simul appercipiant, quod quantum in luce ibi sunt, tantum in intelligentia sint: quidam, qui sublati in lucis cœlestis sphæras, inde mecum loquuti sunt, & fassi quod nusquam tale crediderint, & quod lux mundi respective tenebræ sit; etiam inde spectarunt per meos oculos in lucem mundi, & hanc non aliter perceperunt quam nimbum tenebrosum; & ex miseratione dixerunt, quod in tali sit homo. Ex his quæ dicta sunt, etiam constare potest, cur Angeli cœlestes in Verbo dicantur lucis angeli; & quod Dominus sit Lux & inde vita hominibus, Joh:* I: I *ad* 9. *Cap:* VIII; 12.

4416. *Spiritus in altera vita ex Luce, in qua sunt, apparent quales sunt, nam lux, in qua vident, correspondet luci ex qua percipiunt, ut dictum est: qui vera sciverunt, & quoque illa confirmaverunt apud se, & tamen vitam mali vixerunt, illi apparent in luce nivea, sed frigida, qualis est lux hyemalis; at cum ad illos, qui in luce cœli sunt, accedunt, tunc illorum lux prorsus obtenebratur & fit caliginosa; & cum removent se a luce cœli, succedit lumen flavum sicut ex sulphure, in quo apparent tanquam spectra, ac vera illorum sicut phantasmata; nam vera eorum fuerunt fidei persuasivæ, quæ talis est, ut crediderint, quia illis honor, lucrum, & fama inde, & illis perinde fuerit, quid verum modo receptum. Qui autem in malo sunt & inde in falsis, apparent in lumine tanquam ignis carbonarei; hoc lumen fit prorsus furvum ad lucem cœli; sed ipsa lumina, ex quibus vident, variantur secundum falsum & malum, in quibus sunt. Inde etiam patuit, cur illi qui vitam mali agunt, nusquam possint veris Divinis fidem ex sincero corde habere; sunt enim in lumine illo fumoso, in quod cum lux cœlestis incidit, fit illis tenebricosum, ut nec videant oculis nec videant mente, & præterea tunc in angores, & quidam quasi in deliquia cadunt, inde est, quod mali nusquam recipere possint verum, sed unice boni. Homo qui vitam mali agit, non credere potest, quod in tali lumine sit, quia non videre lumen in quo ejus spiritus est, sed modo lumen in quo ejus oculi visus, & inde ejus mens naturalis; at si videret lumen spiritus sui, & experiretur qualis fieret si lux veri & boni e cœlo in id influeret, sciret manifeste quam longe abesset a recipiendis illis quæ sunt lucis, hoc est, quæ sunt fidei, & magis ab imbuendis illis quæ sunt charitatis, ita quantum distaret a cœlo.*

4417. *Sermo fuit cum Spiritibus quondam de Vita, quod nempe nemo aliquid vitæ a se habeat, sed a Domino, tametsi videatur vivere a se, conferatur n:* 4320; *& tunc primum sermo fuit quid vita, quod nempe sit intelligere & velle, & quia omne intelligere se refert ad verum, & omne velle ad bonum, n:* 4409, *quod intelligentia veri & voluntas boni sit vita. Sed spiritus ratiocinatores dicebant; sunt enim spiritus qui dicendi sunt ratiocinatores, quia de omnibus num ita sit ratiocinantur, illi utplurimum in obscuro sunt de omni veritate, dicebant inquam, quod usque qui in nulla intelligentia veri & voluntate boni sunt, vivant, imo credant se præ aliis vivere; sed respondere illis datum, quod vita malorum appareat quidem illis sicut vita, sed usque quod sit vita quæ vocatur mors spiritualis, quod scire possent ex eo, cum intelligere verum & velle bonum sit vita a Divino, tunc quod intelli-*

gere falsum & velle malum, non possit esse vita, quia mala & falsa contraria ipsi vitæ sunt: ut evincerentur, ostensum est, qualis vita eorum, quæ cum visa apparuit similis lumini ex igne carbonario, cui intermistum fumosum; in quo lumine cum sunt, opinari non aliter possunt, quam quod vita eorum cogitationis & eorum voluntatis sit unice vita, & adhuc magis ex eo, quod lux intelligentiæ veri, quæ est ipsius vitæ, illis prorsus non apparere possit, ut primum enim in lucem illam veniunt, fit lumen illorum tenebricosum, adeo ut plane nihil videre possint, ita quoque nihil percipere: ostensum quoque, qualis status vitæ eorum tunc erat, per abstractionem jucundi eorum ex falso, quod in altera vita fit per separationem spirituum quorum in societate sunt, quo facto, apparebant facie lurida, sicut cadavera, ut dici potuissent mortis effigies. De animalium autem vita, singillatim, ex Divina Domini Misericordia, agetur.

4418. *Qui in infernis sunt, dicuntur esse in tenebris, sed in tenebris dicuntur esse quia in falsis; sicut enim lux correspondet veris, ita tenebræ falsis: sunt enim in lumine sicut ignis carbonarei & sulphurei flavo, ut supra dictum; hoc lumen est quod intelligitur per tenebras, nam secundum lumen proinde secundum visum inde, est eorum intellectus, quia correspondent: tenebræ etiam dicuntur, quia lumina illa fiunt tenebræ ad lucem cœlestem.*

4419. *Erat spiritus apud me, qui cum vixit in mundo, multa scivit, & inde credidit quod præ omnibus saperet; a quo id malum contraxerat, quod ubicunque esset, omnia vellet regere; is missus ad me a quadam societate, ut inserviret illis pro subjecto, seu pro communicatione, n:* 4403, *& quoque ut abalienarent illum a se, quippe incommodus per id quod illos ex sua intelligentia regere vellet: cum apud me fuit, loqui dabatur cum illo de intelligentia ex proprio, quod illa in Orbe Christiano tantum valeat, ut credatur quod omnis intelligentia sit inde, & sic nulla ex Deo, tametsi cum ex doctrinalibus fidei loquuntur, dicunt, quod omne verum & bonum sit e cœlo, ita a Divino, proinde omnis intelligentia, nam hæc est veri & boni; sed cum ille spiritus ad hæc attendere nolebat, dicebam, quod benefaceret si recederet, quia sphæra ejus intelligentiæ infestabat; at quia in persuasione erat, quod intelligens præ aliis esset, non volebat; tunc ei ostendebatur ab Angelis, qualis est intelligentia ex proprio, & qualis intelligentia a Divino, & hoc per luces, talia enim in altera vita per lucis variegationes mirabiliter sistuntur videnda; Intelligentia ex proprio ostendebatur per lumen, quod apparebat sicut lumen fatuum, circum*

quod

quod limbus tenebrosus esset, & præterea ad parum distantiæ se extendebat a foco; ostensum porro, quod illico extinguatur, cum inspicitur ab Angelica quadam Societate, prorsus sicut lumen fatuum ad lucem aut diem solis: deinde ostensum, qualis esset Intelligentia a Divino, etiam per Lucem, hæc erat candida & luminosa plus quam meridiana solis, & se extendens ad omnem distantiam, seque terminans sicut lux solis in universo; & dictum, quod intelligentia & sapientia intret ab undique in illius lucis sphæram, & faciat ut percipiatur verum & bonum intuitione pæne illimitata, sed hoc secundum quale veri ex bono.

4420. *Ex his constare potest, quod illa quæ sunt lucis mundi apud hominem, correspondeant illis quæ sunt lucis cœli; consequenter quod visus Externi hominis, qui est oculi, correspondeat visui Interni hominis, qui est intellectus: tum quod per Luces in altera vita appareat, qualis est intelligentia.*

4421. *Continuatio de Correspondentia cum Oculo & cum Luce, ad finem Capitis sequentis.*



G E N E S E O S

CAPUT TRIGESIMUM QUARTUM.

4422. ANTE hoc Caput veniunt explicanda verba Domini apud Matthæum Cap: XXIV: a Verſ: 42 ad finem, quæ ſunt ultima in illo Capite de Conſummatione ſæculi ſeu Adventu Domini, quæ ſunt hæc in litera "*Vigilate ergo, quia non ſcitis qua hora Dominus veſter venit. Illud vero ſcitote, quoniam ſi ſciret paterfamilias, qua cuſtodia fur venit, vigilaret utique, & non ſineret perfodi domum ſuam. Propterea etiam vos eſtote parati, quia qua hora non putatis, Filius hominis veniet. Quis ergo eſt fidelis ſervus & prudens, quem conſtituit Dominus ejus ſuper famulitium ſuum, ad dandum illis cibum in tempore. Beatus ſervus ille, quem veniens Dominus ejus invenerit facientem ita. Amen dico vobis, quod ſuper omnia bona ſua conſtituet eum. Si vero dixerit malus ſervus ille in corde ſuo, moratur Dominus meus venire. Ceperitque percutere conſervos, edere vero & bibere cum ebrioſis. Veniet Dominus ſervi hujus in die quo non exſpectat, & in hora qua non novit. Et dividet eum, & partem ejus cum hypocritis ponet: ibi eſt planctus & ſtridor dentium.* Quid hæc involvunt, conſtare poteſt a ſerie rerum; actum enim eſt in toto hoc Capite apud Evangeliſtam de Ultimo tempore Eccleſiæ, quod in ſenſu interno eſt Conſummatio ſæculi, & Adventus Domini; quod ita ſit, ab explicatione omnium illorum, quæ in illo Capite, patere poteſt, quæ videantur in præmiſſis ante Capita quæ proxime præcedunt, nempe ante Caput XXVI, n: 3353 ad 3356: Cap: XXVII, n: 3486 ad 3489: Cap: XXVIII, n: 3650 ad 3655: Cap: XXIX, n: 3751 ad 3759: Cap: XXX, n: 3897 ad 3901: Cap: XXXI, n: 4056 ad 4060: Cap: XXXII, n: 4229 ad 4231: Cap: XXXIII, n: 4332 ad 4335: quid in ſerie continuerunt, ibi etiam dictum eſt, nempe, cum Eccleſia Chriſtiana poſt adventum Domini inſtaurata ſe vaſtare inciperet, hoc eſt, recedere a bono, quod tunc I. Non inciperent ſcire quid bonum & verum, ſed litigarent de illis. II Quod contemnerent illa. III. Quod dein non corde agnoſcerent. IV. Poſtea quod prophanarent. V. Et quia adhuc permanſurum verum fidei & bonum charitatis apud quoſdam,

qui

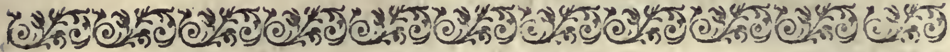
qui electi vocantur, describitur status fidei tunc. VI, & dein status charitatis. VII. Demum agitur de initio novæ Ecclesiæ: & VIII. De statu quoad bonum & verum intra Ecclesiam sic dictam, cum illa rejicitur, & nova adoptatur: ex hac serie constare potest, quid illa verba, quæ supra exscripta sunt, & ultima illius Capitis sunt, involvunt; quod nempe sint Exhortationis ad illos qui in Ecclesia, ut in bono fidei sint, & si non, quod perituri.

4423. Quomodo se habet cum rejectione Veteris Ecclesiæ, & adoptatione Novæ, vix aliquis novit; qui non hominis interiora & horum status, & inde hominis status post mortem scit, non aliter capere potest, quam quod illi, qui ex vetere Ecclesia sunt, apud quos bonum & verum vastatum est, hoc est, non amplius corde agnoscitur, perituri sint, vel sicut antediluviani diluvio, vel sicut Judæi expulsione e terra sua, vel aliter: sed Ecclesia, cum vastata est, hoc est, cum non amplius in aliquo bono fidei est, principaliter perit quoad status interiorum suorum, ita quoad status in altera vita; removet se tunc cœlum ab illis, & consequenter Dominus, & se transfert ad alios, qui loco illorum adoptantur; nam absque Ecclesia alicubi in tellure non datur communicatio cœli cum homine, Ecclesia enim est instar cordis & pulmonum Maximi hominis in terra, n: 468. 637. 931. 2054. 2853; qui tunc ab Ecclesia veteri sunt, & sic remoti a cœlo, in quadam inundatione sunt quoad interiora, & quidem in inundatione supra caput; hanc inundationem ipse homo, cum vivit in corpore, non appercipit, sed in illam venit post mortem; inundatio illa manifeste apparet in altera vita, & quidem instar nimbi nebulosi, quo circumcinguntur, & per illum separantur a cœlo: status illorum qui in nimbo illo nebuloso, est, quod nequicquam possint videre quid verum fidei, & minus quid bonum ejus; lux enim cœli, in qua est intelligentia & sapientia, in illum nimbum penetrare non potest: hic est status Ecclesiæ vastatæ.

4424. Quid verba Domini supra allata in sensu interno involvunt, constare potest absque explicatione; Dominus enim ibi non per repræsentativa & significativa ita loquutus est, sed per comparativa; solum quid verba ultimi Versus significant, dicendum, quod nempe, "Dividet eum, & partem ejus cum hypocritis ponet; ibi erit planctus & stridor dentium:" *Dividet eum*, significat separationem & remotionem a bonis & veris; qui enim in cognitionibus boni & veri sunt, ut sunt illi qui intra Ecclesiam, & tamen in vita mali, illi dicuntur dividi, cum removentur ab illis; nam cognitiones boni & veri ab illis in altera vita

ta ſeparantur, & tenentur in malis, & inde quoque in falſis; cauſa eſt, ne per cognitiones boni & veri communicent cum cœlo, & per mala & inde falſa communicent cum inferno, & ſic pendeant inter utrumque; tum quoque ne bona & vera prophanent, quod fit cum commiſcentur cum falſis & malis: tale quoque ſignificatur per verba Domini ad illum, qui abſcondidit talentum in terra "Tollite ab eo talentum, & date habenti decem talenta: habenti namque omne dabitur, ut abundet; ab eo autem qui non habet, etiam quod habet, auferetur," Matth: xxv: 28. 29; tum per illa, quæ Dominus dicit alibi apud Matthæum Cap: xiii: 12. tum apud Marcum Cap: iv: 25; & apud Lucam Cap: viii: 18. *Et partem ejus cum hypocritis ponet*, ſignificat ſortem ejus, quæ eſt pars, cum illis qui extrinſecus apparent in vero quoad doctrinam, & in bono quoad vitam, ſed intrinſecus nihil veri credunt, & nihil boni volunt, qui ſunt hypocritæ; illi ita diviſi ſunt; quapropter cum auferuntur illis externa, ut fit ab omnibus in altera vita, apparent quales ſunt quoad interna, quod nempe abſque fide & charitate; has uſque prætulerunt, ob cauſam ut captarent alios ad fænerandum honores, lucrum & famam: qui intra Eccleſiam vaſtatam ſunt, pæne omnes tales ſunt; externa enim habent, ſed nulla interna; inde illis inundatio interiorum, de qua mox ſupra n: 4423. *Ibi erit planctus & ſtridor dentium*, ſignificat ſtatum illorum in altera vita, planctus ſtatum quoad mala, & ſtridor dentium ſtatum quoad falſa: dentes enim in Verbo ſignificant infima naturalia, in genuino ſenſu illorum vera, & in oppoſito ſenſu illorum falſa; etiam dentes correſpondent illis; quapropter ſtridor dentium eſt colliſio falſorum cum veris; qui in meris naturalibus ſunt, & in illis ex fallaciis ſenſuum, & nihil credunt quod non inde vident, illi dicuntur in ſtridore dentium eſſe, & quoque in altera vita apparent ſibi eſſe, cum de veris fidei ex fallaciis ſuis concludunt: in Eccleſia quoad bonum & verum vaſtata, abundant tales: ſimile etiam ſignificatur alibi per ſtridorem dentium, ut apud Matthæum "Filii Regni ejicientur in tenebras exteriores, ibi erit planctus & *ſtridor dentium*," viii: 12; filii regni ſunt qui in Eccleſia vaſtata; tenebræ ſunt falſa, n: 4418, in tenebris enim ſunt, cum in nimbo nebuloſo, de quo ſupra; ſtrudor dentium, eſt colliſio falſorum cum veris ibi: pariter alibi, ut apud Matthæum Cap: xiii: 42. 50. Cap: xxii: 13. Cap: xxv: 30. & Luc: xiii: 28.

CAPUT



CAPUT XXXIV.

1. ET exivit Dinah filia Leæ, quam peperit Jacobo, ad videndum filias terræ.

2. Et vidit illam Schechem filius Chamoris Chivæi, principis terræ, & sumsit eam, & cubuit cum ea, & cumpressit eam.

3. Et adhærebat anima illius in Dinam filiam Jacobi, & amavit puellam, & loquutus super cor puellæ.

4. Et dixit Schechem ad Chamor patrem suum, dicendo, accipe mihi natam hanc ad mulierem.

5. Et Jacob audivit, quod polluerit Dinam filiam suam; & filii ejus erant cum acquisitione ejus in agro; & tacuit Jacob usque ad venire illos.

6. Et exivit Chamor pater Schechemi ad Jacobum, ad loquendum cum eo.

7. Et filii Jacobi venerunt ab agro, ut audire illos & doluerunt viri, & exarsit illis valde, quia stultitiam fecit in Israele, ad cubandum cum filia Jacobi, & ita non fiet.

8. Et loquutus Chamor cum illis, dicendo, Schechem filius meus, desiderat anima illius in filiam vestram, detis quæso eam illi ad mulierem.

9. Et affinitates societis cum nobis, filias vestras detis nobis, & filias nostras accipiatis vobis.

10. Et cum nobis habitetis, & terra erit coram vobis, habitate, negotiando pervagamini eam, & possidete in ea.

11. Et dixit Schechem ad patrem ejus, & ad fratres ejus, inveniam gratiam in oculis vestris, & quod dicitis ad me, dabo.

12. Multiplicate super me valde dotem & donum, & dabo quemadmodum dicitis ad me, & detis mihi puellam ad mulierem.

13. Et responderunt filii Jacobi Schechemo & Chamori patri illius in fraude, & loquuti sunt, quia polluit Dinam sororem illorum.

14. Et dixerunt ad illos, non possumus facere verbum hoc, dare sororem nostram viro cui præputium, quia opprobrium hoc nobis.

15. Verun-

15. Veruntamen in hoc consentiemus vobis, si sitis sicut nos, ad circumcidendum vobis omnem masculum.

16. Et dabimus filias nostras vobis, & filias vestras accipiemus nobis, & habitabimus cum vobis, & erimus in populum unum.

17. Et si non audiatis ad nos ad circumcidendum, & sumemus filiam nostram, & ibimus.

18. Et bona fuerunt verba illorum in oculis Chamoris, & in oculis Schechemi filii Chamoris.

19. Et non tardavit puer facere verbum, quia beneplacuit in filia Jacobi; & ille honoratus præ omnibus domus patris sui.

20. Et venit Chamor, & Schechem filius illius ad portam urbis suæ, & loquuti ad viros urbis suæ, dicendo.

21. Viri illi pacifici ii cum nobis, & habitent in terra, & negotiando pervagentur eam, & terra ecce lata spatiis coram illis, filias illorum accipiamus nobis ad fæminas, & filias nostras demus illis.

22. Veruntamen in hoc consentient nobis viri ad habitandum cum nobis, ad esse in populum unum, in circumcidi nobis omnem masculum, quemadmodum illi circumcisi sunt.

23. Acquisitio illorum, & emtio illorum, & omnis bestia illorum, annon nobis illa; tantummodo consentiamus illis, & habitabunt cum nobis.

24. Et audiverunt ad Chamorem & ad Schechemum filium illius omnes egredientes portam urbis ejus, & circumciderunt omnem masculum, omnes egredientes portam urbis illius.

25. Et factum in die tertio, in esse illos dolentes, & acceperunt duo filii Jacobi Schimeon & Levi, fratres Dinæ, quisque gladium suum, & venerunt super urbem confidenter, & occiderunt omnem masculum.

26. Et Chamorem & Schechemum filium illius occiderunt ad os gladii, & sumserunt Dinam e domo Schechemi, & exiverunt.

27. Filii Jacobi venerunt super confossos, & deprædati urbem, quod polluerint sororem suam.

28. Greges illorum, & armenta illorum, & asinos illorum, & quicquid in urbe, & quicquid in agro, sumserunt.

29. Et omnes opes illorum, & omnem infantem illorum, & fæminas illorum, captivarunt, & deprædati, & omne quod in domo.

30. Et dixit Jacob ad Schimeon & ad Levi, perturbastis me, ad fætere faciendum me habitatori terræ, Cananæo & Perisæo, & ego mortales numeri; & congregabuntur super me, & percutient me, & perdar ego & domus mea.

31. Et dixerunt, an sicut meretricem faciet sororem nostram.

CON-

CONTENTA.

4425. AGitur hic in ſenſu interno de Jacobi poſteris, quod exſtinxerint omne verum doctrinæ quod fuit Eccleſiæ Antiquæ: Chamor & Schechemus cum populo urbis illorum, repræſentant id verum: Eccleſiæ enim repræſentativum apud poſteros Jacobi conſtabat ſolum in externis abſque internis; Eccleſia autem repræſentativa apud Antiquos in externis cum internis.



SENSUS INTERNUS.

4426. Verſ: 1. 2. 3. 4. *ET exivit Dinah filia Leæ quam peperit Jacobo, ad videndum filias terræ. Et vidit illas Schechem filius Chamoris Chivæi, principis terræ, & ſumſit eam, & cubuit cum ea, & compreſſit eam. Et adhærebat anima illius in Dinam, filiam Jacobi, & amavit puellam, & loquutus ſuper cor puellæ. Et dixit Schechem ad Chamor patrem ſuum, dicendo, accipe mihi natam hanc ad mulierem.* Exivit Dinah, ſignificat affectionem omnium fidei, & Eccleſiam inde: filia Leæ, quam peperit Jacobo, ſignificat in externis; advidendum filias terræ, ſignificat ad cognoſcendum affectiones veri, & Eccleſias quæ ſunt inde; & vidit illam Schechem, ſignificat verum; filius Chamoris Chivæi, ſignificat ab Antiquis; principis terræ, ſignificat primarium inter Eccleſias; & ſumſit eam, & cubuit cum ea, & compreſſit eam, ſignificat quod non aliter poſſet conjungi cum affectione veri per filios Jacobi fratres ejus ſignificati; & adhærebat anima illius in Dinam, filiam Jacobi, ſignificat propenſionem ad conjunctionem; & amavit puellam, & loquutus ſuper cor ejus, ſignificat amorem; & dixit Schechem ad Chamor patrem ſuum, ſignificat cogitationem ex vero apud Antiquos; dicendo, accipe mihi natam hanc ad mulierem, ſignificat quod conjungi vellet cum affectione illius veri.

4427. Exivit Dinah, quod ſignificet affectionem omnium fidei, & Eccleſiam inde, conſtat a repræſentatione Dinæ, quod ſit affectio verorum omnium, & Eccleſia inde, de qua n: 3963. 3964; duodecim enim filii Jacobi repræſentarunt omnia fidei, ita omnia quæ ſunt Eccleſiæ, n: 2120. 2130. 3858. 3926. 3939; inde Dinah, quæ poſt decem filios Jacobi ex Leah & anciliis, nata eſt, ſignificat affectionem eorum, ita Eccleſiam, nam Eccleſia eſt ex affectione veri, uſque adeo, ut ſive dicas affectionem veri, ſive Eccleſiam, idem ſit, homo enim ex affectione veri eſt Eccleſia.

4428. Filia Leæ, quam peperit Jacobo, quod significet in externis, constat a repræsentatione Leæ, quod sit affectio veri externi, de qua n: 3763. 3819; & a repræsentatione Jacobi, quod in supremo sensu sit Dominus quoad Divinum verum Naturalis, de qua n: 3305. 3509. 3525. 3544. 3576. 4234. 4273. 4337; & in sensu respectivo sit Ecclesia externa, seu quod idem, Ecclesiæ externum, de qua n: 3305. 4286, inde patet, quod filia Leæ, quam peperit Jacobo, significet affectionem veri in externis.

4429. Ad videndum filias terræ, quod significet ad cognoscendum affectiones veri & Ecclesias quæ sunt inde, constat ex significatione videre, quod sit cognoscere, de qua aliquoties prius; ex significatione filiarum, quod sint affectiones, & inde Ecclesiæ, de qua n: 2362. 3024, 3963; & ex significatione terræ, hic terræ Canaanis, quod sit tractus ubi Ecclesia, & inde quoque ipsa Ecclesia, de qua n: 662. 1066. 1067. 1262. 1733. 1850. 2117. 2118. 2929. 3355. 3705. 3686. Quid per hæc, quæ in hoc Versu continentur, significatur, constare potest ab illis quæ sequuntur, agitur enim de repræsentativo Ecclesiæ, quod apud posteros Jacobi instituendum erat; quod hoc repræsentativum apud illos non institui potuerit, priusquam quoad interiora vera prorsus vastati fuissent, hoc est, priusquam non amplius scivissent illa, videatur n: 4289; interiora vera sunt omnia illa quæ repræsentatur & significantur per Ritualia, quæ illis mandata fuerunt; omnia enim ritualia repræsentarunt & significarunt aliquid in Regno Domini in Cœlis & inde aliquid in Regno Domini in terris, hoc est, in Ecclesiæ; hæc quæ significabantur & repræsentabantur sunt hic interiora vera: quod omnia & singula, quæ mandata sunt posteris Jacobi, cum Ecclesiæ repræsentativum apud illos institueretur, de quibus in Libris Mosis, imprimis in Exodo & Levitico, fuerint repræsentativa & significativa cœlestium & spiritualium Regni Domini, ubivis in explicationibus ostensum est: hæc omnia fuerunt posteris Jacobi ignota, quia tales fuerunt, ut illa prophanavissent, si novissent, n: 301. 302. 303. 2520. 3398. 3479. 3769. 4281. 4293; idcirco non prius venerunt in repræsentativa illa, quam cum prorsus quoad interiora vastati fuissent: in hoc Capite itaque agitur de illis veris, & quod exstinxerint illa. Repræsentativa, quæ mandata fuerunt posteris Jacobi, non fuerunt nova, sed pleraque talia, quæ prius in usu apud Antiquos, verum Antiqui non coluerunt externa, sicut posteri Jacobi, seu Judæi & Israelitæ, sed interna, per interna agnoverunt Ipsum Dominum; reliquiæ Ecclesiæ ab antiquo adhuc fuerunt in terra Canaane; imprimis apud illos qui Chittæi & Chivæi dicebantur; inde est, quod per illas gentes repræsententur vera quæ fuerunt Ecclesiæ; ex his nunc aliquatenus constare potest, quid significatur per quod exiverit Dinah filia Jacobi ex Leah, ad videndum filias terræ; per Dinam enim repræsentatur Ecclesia externa, qualis institueretur apud posteros Jacobi; & per filias terræ significantur Ecclesiæ apud Antiquos; quod filiæ ubivis in Verbo, in sensu ejus interno significant Ecclesias, videatur n: 2362. 3024, ubi id ostensum; & quod terra tractum & gentem, ubi Ecclesia, ita Ecclesiam, n: 662. 1066. 1067. 1733. 1850. 2117. 2118. 2929. 3355. 3705. 3686.

4430. Et vidit illam Schechem, quod significet verum, constat a repræsentatione Schechemi, quod sit verum, hic verum Ecclesiæ ab Antiquo; quod hoc per Sechemum repræsentetur, est ex eo, quod adhuc apud illam gentem, ubi Sechemus, reliquiæ Ecclesiæ essent; quod inter probas gentes fuerit, patet ex sinceritate, ex qua loquuti Chamor & Sechem ad Jacobum & ejus filios, Vers: 8. 9. 10. 11. 12, & ex condescendentia ut Schechemus acciperet Dinam in uxorem, Vers: 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24; & quia ita, repræsentabatur verum Ecclesiæ per illos; & præterea Sechem urbs, erat prima statio Abramo cum venit ex Syria in terram Canaanem, Gen: XII: 6; & nunc quoque prima Jacobo etiam ex Syria, ubi tetendit tentorium, fecit tuguria, & statuit Altare, Gen: Cap: præc: XXXIII: 17. 18. 19. 20; quod per itinera seu peregrinationes Abrahami & Jacobi repræsentatæ sint progressiones in vera fidei & bona amoris, quæ Domino in supremo sensu, & quæ homini qui regeneratur a Domino in sensu respectivo, aliquoties ostensum est; inde per Schechem significatum est primum lucis, n: 1440. 1441; proinde verum interius, hoc enim est primum lucis. Sed in hoc Capite agitur in sensu interno de posteris Jacobi, quomodo illi hoc primum lucis seu interius verum apud se exstinxerunt; filii Jacobi significant in hoc sensu, qui est sensus internus historicus, omnem suam posteritatem; in sensu enim interno Verbi agitur solum de rebus quæ sunt Regni Domini, ita quæ sunt Ecclesiæ Ipsius; ipsi filii Jacobi non aliquam Ecclesiam constituebant, sed posteri illorum, & hoc non prius quam postquam egressi sunt ex Ægypto, & actualiter non prius quam venerunt in terram Canaanem. Præterea quod urbem hanc a Schechemo dictam attinet, illa antiquitus vocata fuit Schalem, ut constat in Capit: præced XXXII "Venit Jacob *Schalem*, urbem Schechemi, quæ in terra Canaan," Vers: 18; quod per Schalem significetur tranquillitas, & quod per urbem Schechemi significentur interiora vera fidei, & quod ad statum tranquillum veniat homo cum ad illa vera, videatur n: 4393: postmodum autem eadem urbs dicta fuit Schechem, ut constare potest apud Joschuam "Ossa Josephi, quæ ascendere fecerunt filii Israelis ex Ægypto, sepeliverunt in *Schechem*, in parte agri, quem emit Jacob a filiis Chamoris patris Schechemi centum Kesithis," XXIV: 32; & in Libro Judicum "Dixit Gaal filius Ebed ad cives *Schechemi*, quis est Abimelech, & quis est Schechem, ut serviamus illi, nonne filius Jerabalis, & Sebul præfectus ejus, servite viris Chamoris patris Schechemi, & quare serviemus huic," IX: 28: Eadem urbs dein vocata fuit Sichar, ut patet apud Johannem "Jesus venit in urbem Samariæ dictam *Sichar*, prope agrum quem dedit Jacob Josepho filio suo; erat ibi fons Jacobi," IV: 5. 6; quod per illam urbem significetur Verum interius, patet ab illis locis, tum ex aliis ubi nominatur; & quoque apud Hoscheam "Gilead urbs operantium iniquitatem, fædata a sanguine, & juxta exspectare virum turmas, sodalitium sacerdotum, via occidunt *ad Schechemum*, quia scelus fecerunt, in domo Israelis vidi rem fædam," VI: 8. 9; ubi via occidunt ad Schechemum, significat quod exstinguant vera usque ad interiora,

ita omnia externa: exstinctio etiam veri interioris significatur per quod Abimelech destruxerit illam urbem, & conseverit sale, Jud: IX: 45.

4431. Filius Chamoris Chivæi, quod significet ab antiquis, constat a significatione filii, qui hic est Schechemus, quod sit verum interius, de qua mox supra, quod filius sit verum, videatur n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373. 4257; & ex repræsentatione Chamoris, quod sit pater illius veri, ita ab antiquis, emanavit enim Verum quod interius erat in ritualibus & repræsentativis ab Ecclesia quæ ab Antiquo, & quia ita, Chamor etiam nominatur Chivæus; Gens enim Chivæa fuit per quam tale verum apud Antiquos significatum fuit, quia ab Antiquo tempore in tali fuerunt, inde est quod Chamor hic dicatur Chivæus; per omnes enim gentes in terra Canaane aliquod bonum aut verum Ecclesiæ tempore Antiquo significatum fuit, nam Antiquissima Ecclesia, quæ Cœlestis, ibi fuerat, n: 4116; sed postmodum illæ gentes, sicut reliquæ, apud quos Ecclesia fuit, deflexerunt ad idololatrica, ideo quoque per easdem significantur idololatriæ; sed quia per Chivæos ab Antiquo significatum est verum interius, & illi inter gentes probiores fuerunt, apud quos non ita consummata fuit iniquitas, hoc est, non ita verum Ecclesiæ exstinctum, ut apud alios, ideo ex Providentia Domini conservati sunt Chivæi Gibeonitæ, per fædus quod Joschua & Principes cum illis pepigerunt, Jos: IX: 15; quod illi Chivæi fuerint, videatur Josch: X: 7. Cap: XI: 19. Ex his nunc patet, unde est, quod per Schechemum filium Chamoris Chivæi significetur Verum interius ab Antiquis.

4432. Principis terræ, quod significet primarium inter Ecclesias, constat a significatione principis, quod sit primarium, de qua n: 1482. 2089; & a significatione terræ, quod sit Ecclesia, de qua n: 662. 1066. 1067. 1262. 1733. 1850. 2117. 2118. 2929. 3355. 3705. 3686.

4433. Et sumsit eam, & cubuit cum ea, & compressit eam, quod significet quod non aliter posset conjungi cum affectione veri per filios Jacobi fratres ejus significati, constat a significatione sumere eam, cubare cum ea, & comprimere eam, quod sit conjungi, sed non modo legitimo qui fit per desponsationem; quod autem per illa verba significetur, quod non aliter conjungi posset, non constare potest nisi sciatur, quomodo res se habet; verum interius ab antiquis, quod per Schechemum filium Chamoris Chivæi significatur, est id verum quod internum Ecclesiæ fuerat apud Antiquos, ita quod internum in eorum statutis, judiciis & legibus, verbo in ritualibus & similibus; illa vera fuerunt doctrinalia illorum secundum quæ vivebant, & quidem doctrinalia charitatis, nam antiquo tempore illis qui a genuina Ecclesia non alia doctrinalia fuerunt; eadem vocari possunt vera interiora fidei respective ad doctrinam, sed bona respective ad vitam: si aliqua Ecclesia apud Gentem e Jacobo institueretur, necessum fuit, ut in illa vera & bona initiarentur; nam nisi interna sunt in externis, hoc est, nisi cogitatur de internis cum in externis sunt, & simul nisi afficiuntur internis, ad minimum nisi afficiuntur externis propter interna, non est aliquid Ecclesiæ, interna enim faciunt Ecclesiam, nam in illis est Dominus, quippe in illis sunt spiritualia & cœlestia quæ ab Ipso. Sed Gens

Gens e Jacobo, hoc eſt, Gens Iſraelitica & Judaica, non potuit initiari in illa modo legitimo, qui fit per deſponſationem, ob cauſam quia cultus eorum externus non correſpondebat; a Patribus enim ſuis, nempe ab Abrahamo, Jiſchako & Jacobo, acceperunt cultum ab Ebero inſtitutum, qui quod in externis diverſus fuerit a cultu Eccleſiæ Antiquæ, videatur n: 1238. 1241. 1343. 2180; & quia cultus ille diverſus fuit, non potuerunt vera interiora quæ apud Antiquos, cum illo conjungi modo legitimo qui fit per deſponſationem, ſed modo qui hic deſcribitur; inde poteſt intelligi quid ſit, quod non aliter poſſet conjungi cum affectione veri per filios Jacobi fratres Dinæ ſignificati. Sed tametſi conjunctio fieri potuit illo modo, ſecundum legem etiam antiquis notam, de qua Exod: XXII: 15. Deuter: XXII: 28. 29, uſque gens illa talis erat, ut nullatenus admitteret aliquam conjunctionem veri interioris quod ab Antiquis, cum externis cultus quæ apud poſteros Jacobi, n: 4281. 4290. 4293. 4307. 4314. 4316. 4317, ideo apud illam gentem non potuit inſtitui aliqua Eccleſia, ſed loco ejus modo repræſentativum Eccleſiæ, videatur n: 4281. 4288. 4307; quod talis gens fuerit, quod nempe non ſolum non recipere potuiſſet vera interiora, ſed etiam quod apud ſe prorſus illa extingueret, repræſentatum hic eſt per quod filii Jacobi reſponderet Schechemo & Chamori in fraude, Verſ: 13, & dein quod Schimeon & Levi percuterent urbem ore gladii, & occiderent Schechemum & Chamorem, Verſ: 25. 26, & quod reliqui filii venirent ſuper confoſſos, & deprædarentur urbem, atque auferrent greges, armenta, & quicquid in urbe, in agro, & in domo eſſet, Verſ: 27. 28. 29. Inde patet, quid per Prophetica Jacobi tunc Iſraelis, ſignificatur "Schimeon & Levi fratres, inſtrumenta violentiæ machæræ eorum; in arcanum eorum ne veniat anima mea, in congregatione eorum ne uniatur gloria mea, quia in ira ſua occiderunt virum, & in complacito ſuo enervarunt bovem; maledicta ira eorum quia vehemens, & furor eorum quia gravis; dividam eos in Jacobum, & diſpergam eos in Iſraelem," Geneſ: XLIX: 5. 6. 7.

4434. Et adhærebat anima illius in Dinam, quod ſignificet propenſionem ad conjunctionem, conſtat a ſignificatione adhærere anima, quod ſit propenſio; quod ad conjunctionem patet, quia quæ amoris conjugialis ſunt, in ſenſu interno involvunt conjunctionem ſpiritualem, quæ eſt veri cum bono ac boni cum vero; quod illa quæ amoris conjugialis ſunt, in ſenſu interno involvant conjunctionem illam, eſt cauſa quia amor conjugialis ex conjugio veri & boni ac boni & veri, ducit originem, videatur n: 2618. 2727. 2728. 2729. 2737. 2803. 3132; inde quoque adulterationes boni intelliguntur per adulteria, & falſificationes veri per ſcortationes in Verbo, n: 2466. 2729. 2750. 3399; ex his conſtare poteſt, quod per omnia hæc quæ de Schechemo & de Dinah in hoc Capite memorantur, non aliud in ſenſu interno intelligatur, quam conjunctio veri quæ repræſentatur per Schechemum, cum affectione veri quæ per Dinam, ita quod per hæc verba "Adhærebat anima ejus in Dinam" ſignificetur propenſio ad conjunctionem. Quia in toto hoc Capite agitur de amore conjugiali erga Dinam, & quod ambiret illam in mulierem, & quia per illa

quæ

quæ amoris conjugialis sunt, significatur conjunctio spiritualis, licet ex Verbo confirmare, quod conjugia & quæ conjugiorum sunt, ibi non aliud involvant; apud Johannem "Gaudeamus & exultemus, & demus gloriam Ipsi, quia venit tempus *Nuptiarum Agni*, & *Uxor Ipsius* paravit se; sicut qui ad Cænam *Nuptiarum Agni* vocati," Apoc: XIX: 7. 9. Apud Eundem "Vidi Civitatem sanctam, Hierosolymam novam, descendentem a Deo e Cœlo, paratam sicut *Sponsam ornatam marito suo*. Unus de septem Angelis loquutus est mecum, dicens, veni, ostendam tibi *Sponsam, Agni Uxorem*; abstulit me in spiritu super montem magnum & altum, & ostendit mihi Civitatem magnam, sanctam Hierosolymam descendentem e Cœlo a Deo," Apoc: XXI: 2. 9. 10; quod per sponsale & conjugiale hic non aliud significetur quam conjunctio Domini cum Ecclesia, & hoc per verum & bonum, patet manifeste, Civitas enim sancta & Hierosolyma nova non aliud est quam Ecclesia, quod Civitas sit Ecclesiæ verum, videatur n: 402. 2268. 2450. 2451. 2712. 2943. 3216; quod Hierosolyma sit Ecclesia spiritualis, n: 402. 2117. 3654. Apud Malachiam "Perfide egit Jehudah, & abominatio facta est in Israele, & in Hierosolyma, nam profanavit Jehudah sanctitatem Jehovæ, quia *amavit & desponsavit sibi filiam Dei alieni*. Jehovah testificatus est inter te & *inter uxorem juventutis tuæ*, contra quam tu perfide egisti," II: 11. 14, 15; ubi amare & desponsare filiam Dei alieni, est conjungere se cum falso, loco veri quod est uxor juventutis. Apud Ezechielem "Sumsisti *filios tuos* & *filias tuas*, quas *peperisti* mihi, & sacrificasti ad devorandum: num parum de *scortationibus* tuis; filia matris tuæ tu fastidientis *maritum suum* & *filios suos*, & soror tu sororum tuarum, quæ fastidiverunt *maritos suos* & *filios suos*," XVI: 20. 45; ibi de abominationibus Hierosolymæ, quæ quia erant ex malis & falsis, describuntur in illo Capite per talia quæ conjugiis contraria sunt, scilicet per adulteria & scortationes; mariti, quos fastidiverunt, sunt bona, filii sunt vera, & filiæ affectiones illorum. Apud Esaiam "Canta *sterilis* non *peperat*, persona cantu & jubila *non parturivit*, quia multi *filii desolatæ*, præ *filiis maritatæ*. Opprobrii *viduitatis* tuæ non recordaberis amplius, quia *mariti tui* factores tui, Jehovah Zebaoth nomen Ipsius, & Redemptor tuus Sanctus Israelis, Deus totius terræ vocatur: nam sicut *mulierem relictam* & afflictam spiritu vocavit te Jehovah, & *mulierem juventutis* cum repudiatur, dixit Deus tuus. Omnes *filii tui* docti a Jehovah, & nulla pax *filiorum tuorum*," LIV: 1. 5. 6. 13; quia per conjugium significatur conjunctio veri & boni ac boni & veri, constare potest quid significatur per maritum & uxorem, per filios & filias, per viduas, per repudiatas, perque parere, parturire, desolari, sterilis esse, nam hæc sunt conjugii, de singulis illis, quid in sensu spirituali significant, in explicationibus multoties ostensum est. Apud Eundem "Propter Zionem non tacebo, & propter Hierosolymam non quiescam, non dicetur tibi amplius *deserta*, sed terræ tuæ vocabitur *maritata*, nam beneplacebit Jehovæ in te, & terra tua *maritabitur*, quia *maritabit juvenis virginem*, *maritabunt te filii tui*, & gaudium *sponsi* super *sponsa*, gaudebit super te Deus tuus," LXII: 1. 4. 5; qui non sensum internum Verbi novit, opinari potest, quod talia in

Verbo

Verbo solum sint comparativa, qualia in sermone vulgari plura, & inde quod Ecclesia comparetur filiæ, virgini, uxori, ita quæ fidei & charitatis sunt illis quæ conjugii; sed in Verbo omnia sunt repræsentativa spiritualium & cœlestium, & reales correspondentiæ, descendit enim Verbum e cœlo, & quia descendit inde, in sua origine est Divinum cœleste & spirituale, cui illa quæ sunt sensus literæ correspondent; inde est, quod quæ conjugii cœlestis sunt, quod est conjunctio boni & veri, cadant in correspondentia, ita in illa quæ sunt conjugiorum in terra. Inde quoque est, quod Dominus assimilaverit Regnum cœlorum, hoc est, Regnum Ipsius in cœlo, & Regnum Ipsius in terra quod est Ecclesia, cum homine Rege, qui *fecit nuptias* filio suo, ac invitavit plures ad illas," Matth: XXII: 2 seq: Et quoque cum decem *Virginibus*, quæ accipientes lampadas, exiverunt in occursum *Sponsi*," Matth: XXV: 1 seq: Et quoque Dominus illos qui ab Ecclesia vocavit filios nuptiarum " Dixit Jesus, num possunt *filii nuptiarum* lugere, quamdiu cum illis est *Sponsus*; venient vero dies, quando auferetur ab iis *Sponsus*, & tunc jejunabunt," Matth: IX: 15. Inde quoque affectio boni & affectio veri dicitur Gaudium & lætitia sponsi & sponsæ, quia gaudium cœleste est ex affectionibus & in affectionibus illis; ut apud Esaiam " *Maritabunt* te filii tui, & erit gaudium *sponsi* super *sponsa*, gaudebit super te Jehovah Deus tuus," LXXII: 5: Apud Jeremiam " Vox gaudii & vox lætitiæ, & vox *sponsi* & vox *sponsæ*, vox dicentium, confitemini Jehovæ, quia bonus Jehovah," XXXIII: 11: Apud Eundem " Cessare faciam ex urbibus Jehudæ & ex plateis Hierosolymæ vocem gaudii & vocem lætitiæ, vocem *sponsi* & vocem *sponsæ*, quia in vastitatem evadet terra," VII: 34: Cap: XVI: 9. Cap: XXV: 10. Et apud Johannem " Lux lucernæ non lucebit in Babylone amplius, & vox *sponsi* & *sponsæ* non audietur in illa amplius," Apoc: XVIII: 22. Quia conjugia in terra per amorem vere conjugialem correspondent Conjugio cœlesti, quod est boni & veri, ideo leges in Verbo de desponsationibus & conjugiis latæ prorsus correspondent legibus spiritualibus conjugii cœlestis; ut quod unam solum uxorem ducerent, Marc: X: 2 ad 8. Luc: XVI: 18; in conjugio enim cœlesti se ita habet, nempe quod bonum non conjungi queat nisi suo vero, & verum suo bono, si alii vero quam suo, bonum nusquam subsisteret, sed distraheretur & sic periret; uxor in Ecclesia spirituali repræsentat bonum & vir repræsentat verum, at in Ecclesia cœlesti maritus repræsentat bonum & uxor verum; &, quod arcanum, non solum illa repræsentant, sed etiam illis actualiter correspondent. Leges quoque quæ de Conjugiis latæ sunt in Veteri Testamento similiter correspondentiam habent cum legibus conjugii cœlestis, ut quæ Exod: XXXI: 7. 8. 9. 10. 11. Cap: XXII: 15. 16. Cap: XXXIV: 16. Num: XXXVI: 6. Deut: VII: 3. 4. Cap: XXII: 28. 29: & quoque Leges de gradibus vetitis, Levit: XVIII: 6 ad 20; de quibus singulis, ex Divina Domini Misericordia, alibi: quod gradus & leges conjugiorum ex legibus veri & boni, quæ sunt conjugii cœlestis, ducant originem, & se ad illas referant, patet apud Ezechielem " Sacerdotes Levitæ *viduam* aut *repudiatam non accipient sibi in uxores*, sed *virgines* de semine domus Israelis; & *viduam*

viduam quæ fuerit *vidua* a ſacerdote accipient," XLIV: 22, ibi agitur de Civitate ſancta Hieroſolyma nova & de Canaane cœleſti, quæ quod ſint Regnum Domini & Eccleſia Ipſius, conſtat, proinde quod non per Levitas Levitæ, nec per viduam & repudiatam vidua & repudiata, ſignificentur, ſed talia quibus correſpondent.

4435. Et amavit puellam, & loquutus ſuper cor ejus, quod ſignificet amorem, conſtat abſque explicatione.

4436. Et dixit Schechem ad Chamor patrem ſuum, quod ſignificet cogitationem ex vero apud Antiquos, conſtat a ſignificatione dicere in hiſtoricis Verbi, quod ſit perceptio & inde cogitatio, de qua n: 3395; & ex repræſentatione Schechemi filii Chamoris, quod ſit verum apud Antiquos, de qua n: 4430. 4431; inde patet, quod dixit Schechem ad Chamorem patrem ſuum, ſit cogitatio ex vero apud Antiquos.

4437. Dicendo, accipe mihi natam hanc ad mulierem, quod ſignificet quod conjungi vellet cum affectione illius veri, conſtat ex ſignificatione natæ, hic Dinæ, quod ſit affectio veri per filios Jacobi fratres ejus ſignificati, de qua n: 4427. 4433; & ex ſignificatione accipere in mulierem, quod ſit conjungi, de qua mox ſupra n: 4434.

4438. Verſ: 5. 6. 7. *Et Jacob audivit, quod polluerit Dinam filiam ſuam; & filii ejus erant cum acquiſitione ejus in agro; & tacuit Jacob uſque ad venire illos. Et exivit Chamor pater Schechemi ad Jacobum, ad loquendum cum eo. Et filii Jacobi venerunt ab agro; ut audire illos, & doluerunt viri, & exarſit illis valde, quia ſtultitiam fecit in Iſraele ad cubandum cum filia Jacobi, & ita non fiet.* Jacob audivit quod polluerit Dinam filiam ſuam, ſignificat conjunctionem non legitimam; Jacob eſt hic Antiqua Eccleſia externa: & filii ejus erant cum acquiſitione ejus in agro, ſignificat poſteros quod in ſuo religioſo eſſent: & tacuit Jacob uſque ad venire illos, ſignificat conſultationem ex veris fidei, quæ illi & poſteris ejus: & exivit Chamor pater Schechemi ad Jacobum ad loquendum cum eo, ſignificat conſultationem de vero Eccleſiæ illius: & filii Jacobi venerunt ab agro, ſignificat quod conſultaverint ex religioſo ſuo: & doluerunt viri, & exarſit illis valde, ſignificat quod in malo eſſent contra verum Eccleſiæ apud Antiquos; quia ſtultitiam fecit in Iſraele ad cubandum cum filia Jacobi, & ita non fiet, ſignificat conjunctionem in oculis illorum illicitam contra verum quod illis.

4439. Jacob audivit quod polluerit Dinam filiam ſuam, quod ſignificet conjunctionem non legitimam, nempe cum affectione veri, quod Eccleſiæ externæ per Jacobum hic repræſentatæ, conſtat ex ſignificatione polluere, quod ſit conjunctio non legitima, per conjugia enim ſignificatur conjunctio legitima, n: 4434, inde per pollutionem eorum ſignificatur conjunctio non legitima; de qua videatur n: 4433; ex repræſentatione Dinæ, quod ſit affectio omnium fidei & Eccleſia inde, de qua n: 4427; & ex repræſentatione Jacobi, qui hic eſt Eccleſia Antiqua Externa. Quod per Jacobum ſignificetur hic Eccleſia Antiqua Externa, eſt quia illa Eccleſia erat inſtituenda apud poſteros ejus, ac inſtituta fuiſſet, ſi poſteri recepiſſent vera interiora quæ fu-

erunt

erunt apud Antiquos; quod per Jacobum illa Ecclesia hic repræsentetur, patet quoque ex serie in hoc Capite, non enim fuit in consilio cum filiis suis, quod percuterent urbem, & occiderent Chamorem & Schechemum; quapropter etiam dixit ad Schimeonem & Levi, "Perturbastis me ad fætere faciendum me habitatori terræ," Vers: 30; & in Prophetico ante mortem "In arcanum eorum ne veniat anima mea, in congregatione eorum ne uniatur gloria mea, quia in ira sua occiderunt virum, & in complacito suo enervarunt bovem," Gen: XLIX: 6; & præterea in Verbo in plerisque locis per Jacobum repræsentatur Antiqua Ecclesia Externa, n: 422. 4286; causa quod Jacob illam repræsentet, est quia in supremo sensu repræsentat Divinum Naturale Domini, cui Ecclesia Externa correspondet: per filios autem ejus significantur posteri, qui verum apud Antiquos apud se exstinxerunt, & sic destruxerunt id quod Ecclesiæ esset, remanente sic apud illos solum repræsentativo ejus, de quo n: 4281. 4288. 4289. 4303.

4440. Et filii ejus erant cum acquisitione ejus in agro, quod significet posteros quod in suo religioso essent, constat a significatione filiorum ejus, quod sint posteri; ex significatione acquisitionis, quod sint vera externa, de qua n: 1435. 4391; & ex significatione agri, quod sit Ecclesia, de qua n: 2971. 3766; inde per quod filii ejus essent cum acquisitione ejus in agro, significatur quod in suo religioso essent, nam religiosum dicendum est tale Ecclesiæ, quale apud illos fuit, erat enim cultus externus absque interno.

4441. Et tacuit Jacob usque ad venire illos, quod significet consultationem ex veris fidei quæ illi & posteris ejus, constat ex significatione tacere, quod sit cogitare & tacite consultare; & ex significatione usque venire illos, nempe filios, quod sit ex veris fidei quæ illi & posteris ejus, quod filii sint vera, videatur n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373. 4257; quia cum filiis consultatio fieret, sic cum veris, quæ per filios Jacobi significantur, proinde ex veris quæ illi & posteris ejus.

4442. Et exivit Chamor pater Schechemi ad Jacobum ad loquendum cum eo, quod significet consultationem de vero Ecclesiæ illius, constat ex repræsentatione Chamoris patris Schechemi, quod sit Antiquorum verum, de qua n: 4430. 4431; ex repræsentatione Jacobi, quod sit Ecclesia Antiqua Externa, de qua mox supra n: 4439; & ex significatione loqui cum eo, quod sit consultare; inde per illa verba significatur consultatio de vero Ecclesiæ illius. Qui non scit, quod nomina in Verbo significent res, mirabitur quod per hæc verba "Exivit Chamor pater Schechemi ad Jacobum ad loquendum cum eo" significatur consultatio veri Ecclesiæ apud Antiquos cum vero quod secundum Ecclesiam Antiquam apud posteros Jacobi instaurandam; sed non mirabitur, qui scit quod talis sensus internus Verbi sit; ne quidem illi, qui morem scribendi apud Antiquos ex libris eorum sibi notum fecerant; commune enim fuerat apud illos introducere res quasi colloquentes, ut Sapientiam, Intelligentiam, Scientias, & similia; & quoque indere illis nomina, per quæ talia significabantur, veterum dii & semidei non aliud fuerunt, & quoque personæ, quas finxerunt, ut res historice concinnarent: Veteres Sophi hunc

morem tulerunt ab Antiqua Ecclesia, quæ per multum orbis Asiatici dispersa fuit, n: 1238. 2385; nam qui ab Ecclesia Antiqua fuerunt, res sacras per repræsentativa & significativa concinnarunt: Antiqua autem Ecclesia hoc tulit ex ore Antiquissimorum qui ante diluvium, n: 920. 1409. 1977. 2896. 2897; & hi a cœlo, nam communicationem cum cœlo habuerunt, n: 784. 1114 ad 1125; Primum enim Cœlum, quod est ultimum Trium, in talibus repræsentativis & significativis est; inde est quod Verbum tali stylo conscriptum sit; sed Verbum præ Veterum scriptis hoc peculiare habet, quod singulæ res in continua serie repræsentent cœlestia & spiritualia Regni Domini, ac in supremo sensu Ipsum Dominum; & quod ipsa Historica etiam talia sint; & quod magis, quod reales correspondentiæ sint, & hæ continuæ per tres cœlos a Domino.

4443. Et filii Jacobi venerunt ab agro, quod significet quod consultaverint ex religioso suo, constat ex significatione filiorum Jacobi, quod sit gens quæ ab illis, apud quam repræsentativum Ecclesiæ institutum est; & ex significatione agri, quod sit religiosum, de qua supra n: 4440, a quo venire, quod sit consultatio ex illo, sequitur ex serie, tum etiam ex eo, quod religiosum eorum sit, de quo prædicatur venire.

4444. Ut audire illos, & doluerunt viri, & exarsit illis valde, quod significet quod in malo essent contra verum Ecclesiæ apud Antiquos, constat a significatione dolere & exardescere valde, quod hic sit in malo esse; quod contra verum Ecclesiæ apud Antiquos, sequitur, quia contra Schechemum filium Chamoris, per quem quod significetur verum apud Antiquos, supra n: 4430. 4431, dictum est. Quod in malo fuerint, patet ab illis quæ sequuntur, quod nempe loquuti sint in fraude, Vers: 13, & dein postquam Schechemus & Chamor condescendebant ad verba illorum, occiderint illos, Vers: 26 ad 29; inde est, quod per dolere hic & exardescere valde, significetur quod in malo essent; apparet sicut Zelus fuerit, quia cubuit cum sorore eorum, secundum verba quæ mox sequuntur "Quia stultitiam fecit in Israele ad cubandum cum filia Jacobi, & ita non fiet" & in fine Capitis "dixerunt, an sicut meretricem faciet sororem nostram," Vers: 31; sed non fuit Zelus, Zelus enim nusquam dari potest apud aliquem qui est in malo, sed solum apud illum qui in bono, nam Zelus in se bonum habet, n: 4164; religiosum quidem, quod apud posteritatem illorum, in se bonum habuit, nam ejus omnia & singula repræsentabant cœlestia & spiritualia, quæ sunt Regni Domini, sed quoad illos qui in illo erant, nihil boni habuit, in externis enim solum fuerunt absque internis, ut supra ostensum; se habet hoc sicut religiosum illius gentis in quo etiam hodie sunt, agnoscant Mosen & Prophetas, ita Verbum, hoc sanctum in se est, sed quoad illos non sanctum est, nam in singulis ibi semet spectant, & sic mundanum, imo terrestre faciant Verbum, nam quod inibi aliquid cœleste sit, non sciunt, ne quidem curant; qui in tali statu sunt, non possunt in bono esse cum in suo religioso, sed in malo, nam nihil cœleste influit, hoc enim apud se exstinguunt. Secundum Legem in Antiqua Ecclesia etiam notam, fuit, quod qui compressit virginem, dotem daret, & acciperet illam

illam in uxorem, juxta hæc apud Mosen "Si persuaserit vir virgini, quæ non desponsata, & cubat cum ea, dote dotabit eam sibi in uxorem; si renuendo renuit pater ejus dare eam illi, argentum pendet, quantum dos virginum," Exod: XXII: 15. 16; & alibi "Si invenerit vir puellam virginem, quæ non desponsata est, & apprehenderit illam, ac cubuerit cum illa, & deprehensi fuerint, dabit vir qui cubuit cum ea, patri puellæ quinquaginta argenti, & erit illi in uxorem, pro quod compresserit illam; & non poterit repudiare illam omnibus diebus suis," Deut: XXII: 28. 29: quod eadem hæc Lex nota fuerit Antiquis, patet manifeste a Schechemi verbis ad puellæ patrem & fratres "Dixit Schechem ad patrem ejus & ad fratres ejus, inveniam gratiam in oculis vestris, & quod dicitis ad me, dabo; multiplicato super me valde dotem & donum, & dabo quemadmodum dicetis ad me, & detis mihi puellam ad mulierem," Vers: 11. 12; & quia Schechemus Legem illam complere voluit, & fratres Dinæ consenserunt, si fieret sicut illi, circumcidendo omnem masculum, secundum verba quæ sequuntur "Veruntamen in hoc consentiemus vobis, si sitis sicut nos, ad circumcidendum vobis omnem masculum, & dabimus filias nostras vobis, & filias vestras accipiemus nobis, & habitabimus cum vobis, & erimus in populum unum," Vers: 15. 16; inde patet, quod non ex Lege egerint ita non ex bono, sed contra Legem, proinde ex malo. Ex Lege quidem fuit, quod non conjugia inirent cum Gentibus, de qua apud Mosen "Ne accipias de filiabus illarum filiis tuis, & scortentur filiæ earum post deos eorum, & scortari faciant filios tuos post deos eorum," Exod: XXXIV: 16: & alibi "Non affinitatem contrahes cum gentibus, filiam tuam non dabis filio illius, & filiam illius non accipies filio tuo: ideo quod seducturus sit filium tuum a post me, ut serviant diis aliis," Deut: VII: 3. 4: sed hæc lex lata est de Gentibus idololatris, ne per conjugia ad cultum idololatricum deflecterent a cultu vere repræsentativo, nam cum idololatræ facti sunt, non amplius repræsentare potuerunt cœlestia & spiritualia Regni Domini, sed opposita, qualia sunt infernalia, quippe ab inferno tunc evocabant quendam diabolum quem colebant, & cui repræsentativa Divina applicabant; quapropter dicitur, ne scortarentur post deos illorum; tum ob causam, quia per gentes significabantur mala & falsa, cum quibus bona & vera, quæ illi repræsentabant, non commiscerentur, proinde non diabolica & infernalia cum cœlestibus & spiritualibus, n: 3024 f: Sed nusquam vetitum fuit matrimonia contrahere cum gentibus, quæ acceptarunt cultum eorum, & qui postquam circumcisi essent agnoscebant Jehovam; illos vocabant Peregrinos peregrinantes cum illis, de quibus ita apud Mosen "Si *peregrinabitur tecum peregrinus*, & voluerit facere Pascha Jehovæ, *circumcidetur ei omnis masculus*, & tunc accedet ad faciendum illud, & erit sicut incola terræ: *lex una erit incolæ & peregrino qui peregrinatur in medio vestrum*," Exod: XII: 48. 49; & alibi "Quando *peregrinatus fuerit vobiscum peregrinus*, faciet Pascha Jehovæ, juxta statutum Paschæ, & juxta statuta ejus, sic faciet: *statutum unum erit vobis tam peregrino quam indigenæ terræ*," Num: IX: 14; quod dicti sint peregrini peregrinantes in medio illorum & cum illis, erat quia peregrinari significa-

bat instrui, ac ita peregrinus illos qui in statutis & doctrinalibus instrui se passi sunt; quod peregrinari & peregrinus id significent, videatur n: 1463. 2025. 3672: Apud Eundem "Quod *si peregrinatus fuerit vobiscum peregrinus*, qui fecerit ignitum odoris quietationis Jehovæ, quemadmodum facitis, sic faciet: quantum ad concionem, *statutum unum vobis & peregrino peregrinanti*, statutum æternitatis in generationes vestras: *quales vos talis peregrinus coram Jehovah*; *lex una, & judicium unum erit vobis & peregrino peregrinanti vobiscum*," Num: xv: 14. 15. 16: tum alibi "*Sicut indigena ex vobis, erit vobis peregrinus peregrinans vobiscum*," Levit: xix: 34; *Judicium unum erit vobis, quale peregrino tale indigenæ erit*," Levit: xxiv: 22. Quod hoc statutum non modo Jacobo & filiis ejus, sed etiam Schechemo & Chamori notum fuerit, patet a verbis illorum; nam statuta, judicia & leges, quæ Genti Israeliticæ & Judaicæ data sunt, non fuerunt nova, sed talia, quæ fuerunt prius in Antiqua Ecclesia, & in Altera Antiqua quæ Hebræa ab Ebero dicta fuit, ut passim ostensum est; quod inde Lex illa nota fuerit, patet a verbis filiorum Jacobi "Dixerunt filii Jacobi ad Chamorem & Schechemum, non possumus facere verbum hoc, dare sororem nostram viro cui præputium, quia opprobrium hoc nobis; veruntamen in hoc consentiemus vobis, si sitis sicut nos, ad circumcidendum vobis omnem masculum, & dabimus filias nostras vobis, & filias vestras accipiemus nobis, & habitabimus cum vobis, & erimus in populum unum," Vers: 14. 15. 16; & a Verbis Chamoris & Schechemi, quod non modo consenserint, sed etiam quod circumcidi fecerint se & omnem masculum urbis suæ, Vers: 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24: inde patet, quod Schechemus talis factus, qualis peregrinus, de qua in Lege, & sic quod filiam Jacobi potuerit in mulierem accipere; ita, quod occiderint illos, fuerit factum nefandum; quod etiam testificatus Jacob ante mortem suam, Genes: xlix: 5. 6. 7. Quod non modo Jehudah, sed etiam Moses, tum Reges Judæorum & Israelitarum, ut & plures ex populo, duxerint uxores a Gentibus, ex historicis Verbi constat; quæ quin receperint statuta, judicia & leges eorum, & pro peregrinis agnitæ fuerint, non dubitandum.

4445. Quia stultitiam fecit in Israele ad cubandum cum filia Jacobi, & ita non fiet, quod significet conjunctionem in oculis illorum illicitam contra verum quod illius, constat ex significatione stultitiam facere ad cubandum cum filia Jacobi, quod sit conjunctio illicita; quod cubare cum illa & sic polluere, sit conjunctio non legitima, videatur supra n: 4439: in Israele dicitur, quia per Israelem significatur internum Ecclesiæ, & dein filia Jacobi dicitur, quia per Jacobum significatur externum Ecclesiæ; quod Israel sit Ecclesiæ internum, & Jacob externum, videatur n: 4286. 4292. 4439. Quod in oculis illorum id apparuerit illicitum, tametsi licitum, constare potest ab illis quæ mox supra n: 4444, & alibi, dicta & ostensa sunt.

4446. Vers: 8. 9. 10. 11. 12. *Et loquutus Chamor cum illis, dicendo, Schechem filius meus, desiderat anima illius in filiam vestram, detis quæso eam illi ad mulierem. Et affinitates societis cum nobis, filias vestras detis nobis, & filias nostras*

stras

ſtras accipiatis vobis. Et cum nobis habitetis, & terra erit coram vobis, habitate, negotiando pervagamini eam, & poſſidete in ea. Et dixit Schechem ad patrem ejus, & ad fratres ejus, inveniam gratiam in oculis veſtris, & quod dicitis ad me dabo. Multiplicate ſuper me valde dotem & donum, & dabo quemadmodum dicitis ad me, & detis mihi puellam ad mulierem. Loquutus Chamor cum illis, dicendo, ſignificat bonum Eccleſiæ apud antiquos: Schechem filius meus, ſignificat verum inde: deſiderat anima illius in filiam veſtram, detis quæſo eam illi ad mulierem, ſignificat deſiderium conjunctionis cum nova hac quæ apparet externa facie Antiquæ ſimilis: & affinitates ſocietis cum nobis, filias veſtras detis nobis, & filias noſtras accipiatis vobis, ſignificat unionem bonorum & verorum: & cum nobis habitetis, ſignificat vitam: & terra erit coram vobis, habitate, ſignificat Eccleſiam quæ una: negotiando pervagamini eam, & poſſidete in ea, ſignificat dogmata ex communi quæ conſenſura: & dixit Schechem ad patrem ejus & ad fratres ejus, ſignificat conſultationem veri ex antiqua Divina ſtirpe cum bono & vero hujus religioſi: inveniam gratiam in oculis veſtris, & quod dicitis ad me, dabo, ſignificat ſi illis mens ſimilis a ſua parte, quod eſſet a ſua; multiplicate ſuper me valde dotem & donum, dabo, quemadmodum dicitis ad me, ſignificat quod acceptabit illa quæ apud illos, & faciet ſuæ: & detis mihi puellam ad mulierem, ſignificat modo conjunctio.

4447. Loquutus Chamor cum illis, dicendo, quod ſignificet bonum Eccleſiæ apud antiquos, conſtat a repræſentatione Chamoris, quod ſit ab antiquis, de qua n: 4431, nempe bonum Eccleſiæ ab illis, nam bonum Eccleſiæ eſt pater, & verum inde, quod hic Schechemus, eſt filius, inde etiam per patrem in Verbo ſignificatur bonum, & per filium verum. Hic dicitur bonum Eccleſiæ apud Antiquos, non autem bonum Eccleſiæ Antiquæ, hoc ob cauſam, quia per Eccleſiam apud Antiquos intelligitur Eccleſia derivata ab Eccleſia Antiquiſſima, quæ fuit ante diluvium, & per Eccleſiam Antiquam intelligitur Eccleſia quæ poſt diluvium; de binis illis Eccleſiis in præcedentibus aliquoties actum eſt; & oſtenſum, quod Antiquiſſima Eccleſia, quæ ante diluvium, fuerit cœleſtis, ſed antiqua Eccleſia, quæ poſt diluvium, fuerit ſpiritualis, de differentia utriuſque etiam ſæpe actum eſt: Reliquiæ Antiquiſſimæ Eccleſiæ, quæ cœleſtis, fuerunt adhuc in terra Canaane, & ibi cumprimis apud illos, qui Chittæi & Chivæi vocabantur: quod non alibi, erat, quia Antiquiſſima Eccleſia, quæ vocata eſt Homo ſeu Adam, n: 478. 479, in terra Canaane fuit, proinde ibi Hortus Edenis, per quem ibi ſignificata eſt Intelligentia & Sapientia hominum illius Eccleſiæ, n: 100. 1588, & per arbores ibi perceptio eorum, n: 103. 2163. 2722 2972; & quia Intelligentia & Sapientia per Hortum ſeu Paradiſum illum ſignificata eſt, etiam ipſa Eccleſia per illum intelligitur, & quia Eccleſia, etiam Cœlum, & quia Cœlum, etiam in ſupremo ſenſu Dominus; inde eſt, quod Terra Canaan quoque ſignificet in ſupremo ſenſu Dominum, in ſenſu reſpectivo Cœlum, & quoque Eccleſiam, & in ſenſu ſingulari hominem Eccleſiæ, n: 1413. 1437. 1607.

1607. 3038. 3481. 3705; & quoque inde est, quod Terra simpliciter nominata in Verbo simile significet, n: 566. 662. 1066. 1067. 1413. 1607. 3355; & quod novum Cœlum & nova Terra, sit Ecclesia nova quoad internum & externum ejus, n: 1733. 1850. 2117. 2118 f. 3355 f. Quod Antiquissima Ecclesia fuerit in Terra Canaan, videatur n: 567; & quod inde oriunda sint repræsentativa locorum, & quod ideo Abram justus sit illuc ire, tum quod terra illa data sit posteris illius ex Jacobo, ut nempe repræsentativa locorum retinerentur, secundum quæ Verbum conscriberetur, n: 3686: Quodque inde omnia loca ibi, tum montes & fluvii, atque omnes termini circumcirca repræsentativi facti sint, n: 1585. 1866. 4240. Ex his patet, quid per Ecclesiam apud Antiquos hic intelligitur, quod nempe reliquiæ ab Ecclesia Antiquissima: & quia apud Chittæos & Chivæos illæ fuerunt, ideo quoque Abraham, Jischak, & Jacob, cum uxoribus illorum sepulturæ locum nacti sunt apud Chittæos in terra eorum, Gen: xxiii. 1 ad f. Cap: xxix: 29. 30. 31. 32. Cap: l: 13; & Josephus apud Chivæos, Jos: xxiv: 32: Reliquias illius Ecclesiæ repræsentabat Chamor pater Schechemi, quapropter per illum significatur bonum Ecclesiæ apud Antiquos, proinde origo veri interioris ex stirpe Divina, n: 4399. Quid discrimen sit inter Ecclesiam Antiquissimam quæ fuit ante diluvium, & inter Ecclesiam Antiquam quæ erat post diluvium, videatur n: 897. 607. 608. 640. 641. 765. 784. 895. 920. 1114. ad 1128. 1238. 1327. 2896. 2897.

4448. Schechem filius meus, quod significet verum inde, constat ex repræsentatione Schechemi, quod sit verum interius, de qua n: 4430, ita verum inde, nempe ex bono quod est Chamor, n: 4447; omne enim verum Ecclesiæ est a bono ejus, aliunde nusquam verum existit: hoc verum, quod per Schechemum repræsentatur, vocatur verum interius, estque in sua essentia non aliud quam bonum charitatis; Antiquissima enim Ecclesia, quia cœlestis, in bono amoris in Dominum fuit, ac inde in perceptione omnis veri, nam homines illius Ecclesiæ pæne sicut Angeli fuerunt, communicabant etiam cum illis, inde eorum perceptio; quapropter nec usquam ratiocinabantur de aliquo vero fidei, sed dicebant, quia percipiebant e cœlo, quod ita sit; & hoc usque adeo, ut ne quidem nominare voluerint fidem, sed loco ejus charitatem, videatur n: 202. 337. 2715. 2718. 3246; inde est, quod per verum interius hic intelligatur bonum charitatis; quod apud Chamorem Chivæum & filium ejus Schechemum, fuerint reliquiæ illius Ecclesiæ, videatur mox supra n: 4447. Aliter se habuit cum Ecclesia Antiqua, quæ spiritualis, hæc non in amore in Dominum fuit, sicut Ecclesia Antiquissima, sed in charitate erga proximum, & ad charitatem non pervenire potuerunt quam per Verum fidei, cujus nullam perceptionem habuerunt, sicut Antiquissimi, ideo tunc inceptum fuit disquirere de Vero, num ita sit, De differentia inter Cœlestes qui perceptionem habuerunt, & inter Spirituales, qui non habent, videatur n: 2088. 2669. 2708. 2715. 3235. 3240. 3246. 3887.

4449. Desiderat anima illius in filiam vestram, detis quæso eam illi ad mulierem, quod significet desiderium conjunctionis cum nova hac, quæ appa-

ret

ret externa facie Antiquæ similis, constat ex significatione desiderare anima, quod sit desiderium; ex repræsentatione Dinæ, quæ hic est filia, quod sit affectio veri, proinde Ecclesia, nam Ecclesia ab affectione veri est Ecclesia hæc per novam illam hic intelligitur; & ex significatione dare eam ad mulierem, quod sit conjunctio, de qua n: 4434. Quoad id, quod nova illa Ecclesia, quæ apud posteros Jacobi instaurata est, appareat externa facie Antiquæ similis, sciendum, quod statuta, judicia, & leges, quæ Genti Israeliticæ & Judaicæ, per Mosen, mandata sunt, non aliena fuerint a statutis, judiciis & legibus, quæ in Antiqua Ecclesia, sicut quæ de desponsationibus & conjugiis, de servis, de animalibus quæ ad esum conducerent & non conducerent, de mundationibus, de festis, tabernaculis, igne perpetuo, & de pluribus aliis: etiam de Altaribus, holocaustis, sacrificiis, libaminibus, quæ recepta fuerunt in altera Ecclesia Antiqua, quæ ab Ebero; quæ quod nota fuerint prius, quam mandata sunt Genti illi, patet manifeste ab Historicis Verbi; ut solum quod altaria, holocausta & sacrificia; de Bileamo memoratur, quod jusserit ut ædificarentur septem altaria, & super illis holocausta & sacrificia ex juvencis & arietibus offerentur, Num: XXIII: 1. 2. 14. 15. 29; & præterea de gentibus, multis in locis, quod destruerentur illarum altaria; & quoque de prophetis Baalis quod sacrificaverint, quos Elias interfecit; inde constare potest, quod sacrificia, quæ mandata fuerunt populo Jacobi, non fuerint nova; ita nec reliqua statuta, judicia & leges; sed quia hæc facta sunt idololatrica apud gentes, cumprimis per id, quod per talia colerent aliquem deum prophanum, & sic quæ repræsentabant Divina, deflecterent ad infernalia, præter quod superaddiderint plura, ideo ut cultus repræsentativus, qui fuit Antiquæ Ecclesiæ, restaureratur, eadem revocata sunt: inde constare potest, quod nova hæc Ecclesia, quæ apud posteros Jacobi instituta est, apparuerit externa facie Antiquæ similis.

4450. Et affinitates societatis cum nobis, filias vestras detis nobis & filias nostras accipiatis vobis, quod significet unionem bonorum & verorum, constat ex significatione affinitates sociare, quod sit unio, de qua n: 4434; ex significatione filiarum, quod sint affectiones, ita bona, de qua n: 489. 490. 491. 2362. 3963; quod cum veris, siignificatur per detis nobis, & accipiatis vobis, per Schechemum enim, & per filios Jacobi, siignificantur vera, ut supra ostensum: inde patet, quod per illa verba significetur unio bonorum & verorum, hoc est, quod nova illa Ecclesia non solum externa, sed etiam interna facie similis esset Antiquæ, per unionem.

4451. Et cum nobis habitetis, quod significet vitam, constat ex significatione habitare, quod sit vivere, de qua n: 1293. 3384. 3613, ita habitare cum nobis est vivere simul, ac unam Ecclesiam facere.

4452. Et terra erit coram vobis, habitate, quod significet Ecclesiam, quæ una, constat ex significatione terræ, quod sit Ecclesia, de qua n: 566. 662. 1066. 1067. 1413. 1607. 3355. 4447; & ex significatione habitare cum nobis, quod sit vivere simul, de qua mox supra n: 4451, ita quod una esset Ecclesia.

4453.

4453. Negotiando pervagamini eam, & possidete in ea, quod significet dogmata ex communi quod consensura, constat ex significatione negotiari, quod sit cognitiones sibi comparare, & quoque communicare, de qua n: 2967, inde negotiando pervagari terram, est intrare in cognitiones boni & veri, quæ per Schechemum filium Chamoris, & per urbem ejus significantur: & a significatione possidere in ea, quod sit unum facere, ita consentire, qui enim simul terram possident, illi unum faciunt & consentiunt. Quod negotiari sit cognitiones sibi comparare & quoque communicare, est quia in cœlo, ubi Verbum percipitur secundum sensum internum, non detur aliqua negotiatio, non enim ibi Aurum, nec argentum, nec talia cum quibus in mundo negotiantur, quapropter cum negotiari legitur in Verbo, intelligitur id in sensu spirituali, & tale percipitur quod correspondet, in genere comparatio & communicatio cognitionum, & in specie illud quod nominatur; ut si aurum nominatur, intelligitur bonum amoris & sapientiæ, n: 113. 1551. 1552; si argentum, intelligitur verum quod intelligentiæ & fidei, n: 1551. 2048. 2954; si oves, arietes, hædi, agni, per quæ antiquitus negotiati sunt, intelliguntur talia quæ oves, arietes, hædi, & agni, significant, & sic porro: sicut apud Ezechielem "Dic Tyro, habitatrix super introitibus maris, *Negotiatrix populorum* ad insulas multas: Tharschisch *mercatrix tua* ex multitudine omnium opum, in argento, in ferro, in stanno & plumbo, dederunt *nundinationes tuas.* Javal, Thubal, & Meschech, hi *negotiatores tui* in anima hominis, & vasis æris, *dederunt commercium tuum.* Filii Dedanis *Negotiatores* tui; insulæ multæ *mercatura manus tuæ.* Syria *Mercatrix tua* in multitudine operum tuorum. Jehudah & terra Israelis, illi *Negotiatores tui* in triticis, minnith, & pannog, & melle & oleo, & opobalsamo, *dederunt commercium tuum.* Damascus *Mercatrix tua* in multitudine operum tuorum ex multitudine omnium opum, in Vino Chesbonis & lana Zacharis. Dan & Javan netum in *nundinationibus tuis* dederunt. Dedan *Negotiatrix tua* in vestibus libertatis ad currum. Arabs & omnes principes Kedar, illi *Mercatores manus tuæ,* in agnis & arietibus & hircis, in his *Mercatores tui Negotiatores* Schebæ & Raamæ, illi *Negotiatores tui* in primario omnis aromatis; & per omnem lapidem pretiosum & aurem, dederunt *Negotiationes tuas.* Charan & Channoch & Eden, *Negotiatores* Schebæ, Aschur, Kilmad *Negotiatrix tua.* Hi *Negotiatores tui* cum perfectionibus, cum glomeribus hyacinthi, & acupicto, & cum thesauris vestium pretiosarum, per funes ligatos & cedrina in *Mercatura tua:* unde impleta es, & honorata facta valde in corde marium" XXVI: 1 ad f. Ex his & pluribus aliis locis in Verbo, apparet quod negotiationes, commercia, mercaturæ, ac merces, non aliud sint, quam quæ sunt cognitionum boni & veri; quid enim Verbum propheticum cum negotiationibus Tyri, nisi per illas spiritualia & cœlestia significentur; & quia ita, manifeste constare potest, quod non solum per merces alia significentur, sed etiam per gentes ibi nominatus illi apud quos talia; tum quod non sciri possit quid significant, nisi ex sensu interno, ut quid Tharschisch, Javal, Thubal, Meschech, filii Dedanis, Syria, Jehudah, Israel, Dan, Javan, Dedan, Arabs, Scheba, Ramah, Charan, Channoch,

noch, Eden, Aschur, Kilmad; tam quid merces eorum, ut Argentum, Ferrum, Stannum, Plumbum, Vasa æris, Tritica, Minnith, Pannog, Mel, Oleum, Opobalsamum, Vinum Chesbonis, Lana Zacharis, Netum, Vestes libertatis ad currum; Agni, Arietes, Hirci, Aroma, Lapis pretiosus, Aurum, Glomeres hyacinthini, Acupictum, Funes ligati, Cedrina: hæc & similia significant bona & vera, quæ sunt Ecclesiæ, & Regni Domini, atque eorum cognitiones; quapropter de Tyro ibi actum est, ex causa quia per Tyrum significantur Cognitiones, n: 1201: & quia tales merces, seu bona & vera, in Ecclesia & Regno Domini sunt, etiam Terra Canaan, per quam Ecclesia & Regnum Domini significatur, ab Antiquissimo tempore ita nominata fuit a mercibus seu mercaturis, Canaan enim in Lingua originali, id significat. Ex his nunc patet, quid significatur per Negotiando pervagari terram.

4454. Et dixit Schechem ad patrem ejus & fratres ejus, quod significet consultationem Veri ex Antiqua Divina stirpe cum bono & vero hujus religiosi, constat a significatione dicere, quod hic sit consultare; a repræsentatione Schechemi, quod sit Verum ex Antiqua Divina stirpe, de qua supra n: 4447; a significatione patris, qui hic Jacob, quod sit bonum veri, de qua n: 4273. 4337; & a significatione fratrum, qui hic filii Jacobi, quod sint vera, de qua supra. Quod Schechem sit verum ex Antiqua Divina stirpe, patet ab illis quæ supra n: 4447, allata sunt; fuerat enim Chamor Chivæus cum sua gente & familia in terra Canaane inter reliquias Antiquissimæ Ecclesiæ, quæ cœlestis; illa Ecclesia præ omnibus Ecclesiis in universo orbe fuit a Divino, nam in bono amoris in Dominum fuit; voluntarium eorum ac intellectuale faciebant unum, ita unam mentem, quapropter perceptionem veri ex bono habebant, influebat enim Dominus per viam internam in bonum voluntatis eorum, & per hoc in bonum intellectus, seu verum, inde est, quod illa Ecclesia præ cæteris vocata sit Homo, n: 477. 478. 470, & quoque Similitudo Dei, n: 51. 473. 1013; inde patet, cur Chamor & Schechemus dicantur ab Antiqua Divina stirpe, ut quoque prius n: 4399. Quod Antiquissima Ecclesia, quæ Homo, aut Hebræa voce Adam, dicta est, fuerit in terra Canaane, prout supra n: 4447, dictum, patet manifeste a posteris illorum, qui dicti sunt Nephilim, Gen: VI: 4, qui quod in terra Canaane fuerint, dicitur Num: XIII: 33, videatur n: 581: sed Terra Canaan tunc dicta fuit omnis Terra a fluvio Ægypti ad fluvium Euphratem, Genes: XV: 18.

4455. Inveniam gratiam in oculis vestris, & quod dicitis ad me, dabo, quod significet si illis mens similis a sua parte, quod esset a sua, constat a significatione invenire gratiam in oculis alicujus, quod sit formula involvens propensionem, de qua n: 3980, hic propensionem ad id, quod daret quicquid diceret ad illum, per quæ verba quod significetur, quod a sua parte esset mens si similis a parte illorum, patet a serie in sensu interno, nam dare quod illi dicunt, in illo sensu est unum facere cum illis quoad verum & bonum.

4456. Multiplicate ſuper me valde dotem & donum, & dabo quemadmodum dicitis ad me, quod ſignificet quod acceptabit illa quæ apud illos, & faciet ſua, nempe externa Eccleſiæ quæ illorum cum internis quæ ſua, ac ita ſimul unam Eccleſiam conſtituent, conſtat ex ſignificatione dare quemadmodum dicitis, quod ſit unum facere cum illis quoad verum & bonum, de qua mox ſupra n: 4455: ipſa dos & donum, quæ dixit ut multiplicarent ſuper illum, ſignificat conſenſum in unum, nam dos, quæ dabatur virgini deſponſandæ, erat teſſera quod utrinque confeſſus: dicit quod multiplicarent ſuper illum valde dotem & donum, ac ita ſuper ſtatutum, quod erat quinquaginta argenti ex cauſa, quia cubuit cum illa antequam acceptavit eorum religioſum, & quod eſſet a parte Jacobi conſentire vel renuere, ſecundum Legem antiquis etiam notam, de qua Exod: XXII: 15. 16; imprimis quia deſiderata erat conjunctio, nempe interioris veri quod Schechem, cum affectione exterioris quæ Dinah. Quod dos fuerit teſſera confeſſus, & ſic confirmatio initiationis, eſt quia appendere ſeu dare argentum erat ſignum quod ſuum eſſet, ita quod virgo illius, & acceptare illud eſſet reciprocum, ita ſponſa eſſet ſponſi, & ſponſus ſponſæ.

4457. Et detis mihi puellam ad mulierem, quod modo ſit conjunctio, conſtat a ſignificatione dare in mulierem, quod ſit conjunctio, de qua n: 4434, hic modo ſit conjunctio quia adhuc non conſtipulatum.

4458. Verſ: 13. 14. 15. 16. 17. *Et reſponderunt filii Jacobi Schechemo & Chamori patri illius in fraude, & loquuti ſunt, quia polluit Dinam ſororem illorum. Et dixerunt ad illos, non poſſumus facere verbum hoc, dare ſororem noſtram viro cui præputium, quia opprobrium hoc nobis. Veruntamen in hoc conſentiemus vobis, ſi ſitis ſicut nos, ad circumcidendum vobis omnem maſculum. Et dabimus filias noſtras vobis, & filias veſtras accipiemus nobis, & habitabimus cum vobis, & erimus in populum unum. Et ſi non audiatis ad nos ad circumcidendum, & ſumemus filiam noſtram, & ibimus.* Reſponderunt filii Jacobi Schechemo & Chamori patri illius in fraude, ſignificat malam opinionem & intentionem de vero & bono Eccleſiæ apud Antiquos: & loquuti ſunt, quia polluit Dinam ſororem illorum, ſignificat quod initiatio ad conjunctionem, quæ non alia eſſe potuit, fieret per acceſſionem: & dixerunt ad illos, non poſſumus facere verbum hoc, ſignificat quod improbarent: dare ſororem noſtram viro cui præputium, ſignificat niſi in repræſentativis ponerent verum & bonum Eccleſiæ, & recederent ab illis quæ ſignificant: quia opprobrium hoc nobis ſignificat quod contra eos eſſet: veruntamen in hoc conſentiemus vobis, ſi ſitis ſicut nos, ſignificat acceſſionem ad illorum religioſum: ad circumcidendum vobis omnem maſculum, ſignificat repræſentativum externum ſolum, & ſic illis puri eſſent: & dabimus filias noſtras vobis, & filias veſtras accipiemus nobis, ſignificat ſic conjunctionem: & habitabimus cum vobis, ſignificat quoad vitam: & erimus in populum unum, ſignificat quoad doctrinam: & ſi non audiatis ad nos ad circumcidendum, ſignificat niſi receſſerint a ſuis veris, & acceſſerint ad repræſentativa externa: & ſumemus filiam noſtram & ibimus, ſignificat quod nulla conjunctio.

4459. Responderunt filii Jacobi Schechemo & Chamori patri illius in fraude, quod significet malam opinionem & intentionem de vero & bono Ecclesiæ apud Antiquos, constat a repræsentatione Schechemi, quod sit verum apud Antiquos, seu quod idem, verum ex Antiqua Divina stirpe, de qua n: 4399. 4454; ex repræsentatione Chamoris, quod sit bonum ex quo illud verum, de qua n: 4399. 4431. 4447. 4454; & ex significatione fraudis, quod sit mala opinio & intentio; fraus enim in genere involvit malum contra alterum, & contra illa quæ loquitur & quæ agit, nam qui in fraude est, cogitat & intendit diversum ab altero, quod etiam ab effectu, de quo in hoc Capite, constat; inde patet, quod per responderunt filii Jacobi Schechemo & Chamori patri illius in fraude, significetur mala opinio & intentio de vero & bono Ecclesiæ apud Antiquos. Filii Jacobi, seu posteri illius, non aliam opinionem & intentionem habere potuerunt de vero & bono Interni hominis, quam malam, quia in externis fuerunt absque internis, n: 4281. 4293. 4307. 4429. 4433; & quoque interna nihili fecerunt & ideo illa prorsus contemserunt: talis quoque est gens illa hodie; & tales sunt omnes, qui solum in externis sunt; qui in solis externis sunt, ne quidem sciunt quid sit esse in internis, nam non sciunt quid internum; si quis coram illis nominat internum, vel affirmant quod sit, quia ex doctrinali norunt esse, sed tunc affirmant ex fraude, vel sicut corde etiam ore negant; non enim vadunt ultra sensualia quæ sunt Externi hominis; inde est, quod non credant aliquam vitam post mortem, & nisi corpore resurrecturos esse non dari posse resurrectionem, quapropter permissum est, ut talem opinionem de resurrectione habeant, alioquin nullam habuissent, nam ponunt omne vitæ in corpore, nescientes quod vita corporis eorum sit ex vita eorum spiritus, qui post mortem vivit: qui in solis externis sunt, nusquam aliam fidem possunt habere, nam externa apud illos exstinguunt omne cogitationis, proinde omne fidei de internis. Quia talis ignorantia hodie regnat, dicendum est, quid sit esse in externis absque internis; qui absque conscientia sunt, omnes illi in solis externis sunt, nam Internus homo per conscientiam se manifestat; & omnes illi nullam conscientiam habent, qui verum & bonum cogitant & faciunt non propter verum & bonum, sed propter se, sui honoris & lucri causa, & quoque qui solum propter timorem legis ac vitæ, nam si non periclitaretur fama, honor, lucrum, vita, ruerunt absque conscientia in omnia nefaria: hoc patet manifeste ab illis in altera vita, qui tales fuerunt in vita corporis, ibi, quia interiora patent, in perpetuo conatu sunt perdendi alios, quapropter in inferno sunt, & ibi spirituali modo vincti tenentur. Ut adhuc sciatur, quid sit in externis esse, & quid in internis, & quod qui in solis externis sunt, non capere possint quid interna, proinde non possunt his affici, nam nemo afficitur illis quæ non capit; sit pro exemplo, quod minimus esse sit maximus esse in cœlo, & quod humilis sit altus esse, tum quod pauper & egenus sit dives & abundans esse; qui in solis externis sunt, ii hæc non capere possunt, cogitant enim quod minimus nusquam possit maximus esse, nec humilis altus, & pauper dives, ac egenus abundans; cum tamen prorsus ita se habet in cœlo; & quia non capere possunt, inde nec affici possunt illis, &

cum reflectunt super illa ex corporeis & mundanis, in quibus sunt, aversantur illa; quod ita se habeat in cœlo, prorsus non sciunt, & quamdiu in solis externis sunt, non scire volunt, imo nec scire possunt; in cœlo enim qui scit, agnoscit, credit ex corde, hoc est, ex affectione, quod nihil potentiæ ex semet sit, sed quod omne potentiæ ei a Domino, is minimus dicitur, & tamen est maximus, quia ei potentia a Domino est; similiter se habet cum illo qui humilis est, quod sit altus, nam qui humilis est, agnoscens & credens ex affectione, quod nihil potentiæ ei sit a se, nihil intelligentiæ & sapientiæ a se, & nihil boni & veri a se, is donatur potentia, intelligentia veri, & sapientia boni, præ aliis, a Domino; pariter quod pauper & egenus sit dives & abundans, pauper enim & egenus dicitur, qui credit ex corde & affectione, quod nihil possideat ex se, nihil sciat & sapiat ex se, & nihil possit ex se, is in cœlo dives est & abundat, Dominus enim illi dat omnem opulentiam, sapiens enim est præ reliquis, & dives est præ reliquis, in magnificentissimis habitat palatiis, n: 1116. 1626. 1627, ac in thesauris omnium divitiarum cœli. Sit quoque pro exemplo, qui in solis externis est, nequaquam capere potest, quod gaudium cœleste sit proximum amare præ se, & Dominum supra omnia, & quod secundum amoris illius quantum & quale sit felicitas; nam qui in solis externis est, se amat præ proximo, & si amat alios, est quia sibi favent, & ita amat illos sui causa, proinde se in illis & illos in se; qui talis est, non scire potest quid sit amare alios præ se, imo non scire vult, nec scire potest, quare cum dicitur ei quod cœlum consistat in tali amore, n: 548, aversatur illud; inde est, quod qui tales fuerunt in vita corporis, non approximare possint ad aliquam societatem cœlestem, & cum approximant, quod propter aversationem dejiciant se præcipites in infernum. Quia pauci hodie sciunt, quid sit in externis esse, & quid in internis, & quia plerique credunt, quod qui in internis sunt non possint esse in externis, & vicissim, licet illustrationis causa adhuc unum exemplum afferre; sit Nutritio corporis & Nutritio animæ; qui in voluptatibus mere externis est, is curat pelliculam, indulget stomacho, amat opipare vivere, & in eduliis ac nectareis ponit summum voluptatis; at qui in internis est, etiam volupe habet in illis, sed ejus affectio regnans est, ut corpus nutriatur cibis cum voluptate propter sanitatem ejus, ob finem ut mens sana sit in corpore sano, ita principaliter propter mentis sanitatem, cui sanitas corporis inservit pro medio; qui spiritualis homo est, non ibi quiescit, sed sanitatem mentis seu animæ spectat ut medium ad imbuendum intelligentiam & sapientiam, non propter famam, honores, lucrum, sed propter vitam post mortem; qui in interiori gradu spiritualis est, is intelligentiam & sapientiam spectat ut finem medium ut is servire possit pro membro utili in Regno Domini; & qui cœlestis homo est, ut serviat Domino; huic cibus corporeus est medium ad fruendum cibo spirituali, & cibus spiritualis est medium ad fruendum cibo cœlesti; & quia ita inservire debent, etiam cibi illi correspondent; inde etiam vocantur cibi: ex his constare potest, quid sit in solis externis esse, & quid in internis. Gens Judaica & Israelitica, de qua in hoc Capite in sensu interno historico agitur, præter illos qui mortui sunt infantes, quoad per

plurimam

plurimam partem talis est, sunt enim præ omnibus aliis in externis, nam sunt in avaritia; qui lucra & quæstus amant non propter alium usum, quam propter aurum & argentum, & in illis possidendis omne vitæ jucundum ponunt, in extimis seu infimis sunt, quippe prorsus terrestria sunt quæ amant; qui autem aurum & argentum propter aliquem usum amant, illi secundum usum a terrestribus se elevant, ipse usus quem homo amat, determinat vitam ejus, & distinguit ab aliis, usus malus facit illum infernalem, usus bonus facit illum cœlestem; non quidem ipse usus, sed amor usus, nam in amore est vita cujusvis.

4460. Et loquuti sunt, quia polluit Dinam sororem illorum, quod significet quod initiatio ad conjunctionem, quæ non alia esse potuit, fieret per accessionem, constare potest ab explicatione illorum verborum "Sumsit eam, & cubuit cum ea, & compressit eam," per quæ significatum, quod non aliter posset conjungi cum affectione veri per filios Jacobi fratres ejus significati, videatur n: 4433; hic quod polluerit illam, simile involvit.

4461. Et dixerunt ad illos, non possumus facere verbum hoc, quod significet quod improbarent, constat absque explicatione.

4462. Dare sororem nostram viro cui præputium, quod significet nisi in repræsentativis ponerent verum & bonum Ecclesiæ, & recederent ab illis quæ significant, constat ex significatione præputii, quod sit repræsentativum externum, signum quod essent ab Ecclesia; inde commune fuit dicere, Circumcisio & præputium, cum distinguerent inter illos qui ab Ecclesia erant, & illos qui non erant; circumcisio enim significat recessionem ab amoribus spurcis, nempe ab amore sui & mundi, & accessionem ad amores cœlestes, qui sunt in Dominum, & erga proximum, ita accessionem ad Ecclesiam, inde est, quod per illa verba significetur accessio ad illorum religiosum, proinde quod sicut illi in repræsentativis ponerent verum & bonum Ecclesiæ, recedendo ab internis quæ significantur, alioquin enim non similes essent illis, secundum ea quæ sequuntur "In hoc consentiemus vobis, si sitis sicut nos:" quod circumcisio sit signum purificationis ab amoribus spurcis, videatur n: 2039. 2632; & quod præputiati dicti sint qui in amoribus illis, n: 2049. 3412. 3413. Vix aliquis hodie novit, quid circumcisio in specie significat, quapropter dicendum; per Genitalia in utroque sexu significantur illa quæ conjunctionis boni & veri sunt; nec modo significant, sed etiam actualiter illis correspondent; ad finem Capitum ostensum est, quod omnia Organa & Membra hominis correspondentiam habeant cum rebus spiritualibus in cœlo; ita quoque Organa & Membra generationi dicata; hæc correspondent conjugio boni & veri; ex hoc conjugio etiam descendit amor conjugialis, videatur n: 2618. 2727. 2728. 2729. 2803. 3132. 4434: præputium quia obtegit Genitale, correspondebat in Antiquissima Ecclesia obscurationi boni & veri; sed in Antiqua Ecclesia conspurcationi eorum; nam apud hominem Antiquissimæ Ecclesiæ, quia internus homo fuit, obscurari potuit bonum & verum, non autem conspurcari, at apud hominem Antiquæ Ecclesiæ, quia respective externus homo fuit, bonum & verum conspurcari potuit, nam externa, nempe externi amores sunt qui conspurcant;

ſpurcant; quapropter illi qui ab Antiquiſſima Eccleſia fuerunt, nihil noverunt de Circumciſione, ſed modo illi qui ab Antiqua: ab hac etiam Circumciſio ad plures gentes emanavit; & injuncta eſt Abrahamo & poſteris ejus non ut novum quid, ſed ut intermiſſum quod reſtauraretur, & facta eſt poſteritati ejus in ſignum quod eſſent ab Eccleſia; ſed illa gens non ſciebat quid ſignificabat, nec volebat ſcire, nam religioſum ponebat in ſolis repræſentativis, quæ ſunt externa; ideo communiter incircumciſos damnabat, cum tamen circumciſio eſſet modo ſignum repræſentativum purificationis ab amore ſui & mundi, a quo qui purificati ſunt, ſpiritualiter circumciſi ſunt, & dicuntur circumciſi quoad cor; ut apud Moſen "*Circumcidet Jehovah Deus cor tuum,* & *cor* ſeminis tui, *ad amandum* Jehovam Deum tuum in toto corde tuo, & in tota anima tua," Deut: xxx: 6: apud Eundem "*Circumcidetis præputium cordis veſtri,* & cervicem veſtram ne induretis amplius," Deut: x: 16. 18: & apud Jeremiam "Novate vobis novale, & *removete præputium cordis veſtri,*" iv: 3. 4: qui autem in amoribus ſui & mundi ſunt, vocantur præputiati, quantumvis circumciſi fuerint, ut apud Jeremiam "Ecce dies venientes, quibus viſitabo ſuper omnem *circumciſum in præputio,* ſuper Ægyptum, & ſuper Jehudam, & ſuper Edomum, & ſuper filios Ammonis, & ſuper Moabum, & ſuper omnes abſciſſos anguli, habitantes in deſerto, quia *omnes gentes præputiatæ,* & omnis domus Iſraëlis *præputiati corde,*" ix: 24. 25; inde etiam patet, quod plures gentes etiam circumciſæ fuerint, dicitur enim, viſitabo ſuper omnem circumciſum in præputio; ita quod non novum quid fuerit, & ſolum apud poſteros Jacobi, ut per id diſtinguerentur, ut ſupra dictum; Philiſtæi erant qui non circumciſi ſunt, quare etiam in genere per præputiatos intelliguntur Philiſtæi, 1 Sam: xiv: 6. Cap: xvii: 26. 36. Cap: xxxi: 4. ii Sam: 1: 20; & alibi.

4463. Quia opprobrium hoc nobis, quod ſignificet quod contra eos eſſet, conſtat ex ſignificatione opprobrii, quod ſit id quod contra religioſum eorum, ita quod contra eos.

4464. Veruntamen in hoc conſentiemus vobis, ſi ſitis ſicut nos, quod ſignificet acceſſionem ad illorum religioſum, conſtat ex ſignificatione conſentire, quod ſit acceſſio, & a ſignificatione eſſe ſicut illi, quod ſit ut in ſolis externis eſſent, non autem in internis, tunc enim fuiſſent ſicut illi, videatur mox ſupra n: 4460: oſtenſum eſt ibi, nempe n: 4460, quid ſit in ſolis externis eſſe, & quid in internis; hic dicendum, cur homo in internis eſſe debet; cuivis notum eſſe poteſt, qui reflectit, quod homo per interna communicationem habeat cum cœlo, totum enim cœlum eſt in internis; niſi homo quoad cogitationes & affectiones, hoc eſt, quæ ſunt intellectus & quæ ſunt voluntatis, ſit in cœlo, non poteſt poſt mortem illuc venire, nam nihil communicationis eſt; homo in vita corporis ſibi per vera quæ ſunt intellectus, & bona quæ ſunt voluntatis, procurat ſibi communicationem illam, & niſi tunc procuret illam ſibi, poſtea non fit, nam poſt mortem aperiri mens ejus verſus interiora nequit, ſi non aperta fuerit in vita corporis. Non novit homo, quod ſecundum vitam affectionum ejus, ſphæra quædam ſpiritualis illum circumfundat,

quæ ſphæra perceptibilior eſt Angelis, quam eſt ſphæra odoris exquiſitiſſimo ſenſui in mundo; ſi vita illius fuerit in ſolis externis, ſcilicet in voluptatibus ex odiis contra proximum, ex vindictis & ex crudelitate inde, ex adulteriis, ex eminentia ſui & inde contemtu aliorum, ex rapinis clandeſtinis, ex avaritia, ex dolis, & ex luxuria, ac ſimilibus, ſphæra ſpiritualis, quæ illum circumfundit, eſt tam tetra, ſicut eſt in mundo ſphæra odoris ex cadaveribus, ex ſtercoribus, ex quiſquiliis graveolentibus, & ſimilibus; hanc ſphæram homo, qui vitam talem egerat, ſecum fert poſt mortem; & quia totus quantus in illa ſphæra eſt, non poteſt alibi eſſe quam in inferno, ubi tales ſphæræ ſunt; de Sphæris in altera vita, & unde illæ, videatur n: 1048. 1053. 1316. 1504 ad 1519. 1695. 2401. 2489: Qui autem in internis ſunt, ſcilicet qui jucundum habuerunt in benevolentia & charitate erga proximum, & maxime qui beatum in amore in Dominum, illos circumfundit ſphæra grata & amæna, quæ eſt ipſa cœleſtis, quapropter illi in cœlo ſunt: Sphæræ, quæ percipiuntur in altera vita, oriuntur omnes ex amoribus & inde affectionibus, in quibus fuerant, conſequenter ex vita, nam amores & inde affectiones faciunt ipſam vitam; & quia oriuntur ex amoribus & inde affectionibus, oriuntur ex intentionibus & finibus propter quos homo ita vult & ita agit, nam quiſque pro fine habet quod amat, idcirco fines determinant vitam hominis, & illius quale conſtituunt, inde imprimis eſt ſphæra ejus; hæc percipitur exquiſitiſſime in cœlo, ex cauſa quia univerſum cœlum in ſphæra finium eſt; ex his patet, qualis homo qui in internis eſt, & qualis qui in externis, & cur non in ſolis externis, ſed in internis eſſe debet. Sed hæc homo qui in ſolis externis eſt, utcunque acumine ingenii de rebus in vita civili pollet, & utcunque ex ſcientificis eruditionis famam ſibi comparaverat, non curat, quia eſt talis, ut nihil credat dari, quod non oculis videt & tactu ſentit, proinde nec cœlum nec infernum; & ſi diceretur ei, quod ſtatim poſt mortem in alteram vitam venturus ſit, ac ibi perfectius quam in corpore viſurus, auditurus, loquuturus, & ſenſu tactus gaviſurus, rejiceret ſicut aliquod paradoxon aut phantaſma; cum tamen actualiter ſe ita habet; ſimiliter ſi quis diceret, quod anima ſeu ſpiritus qui vivit poſt mortem, ſit ipſe homo, non autem corpus quod circumfert in mundo: inde conſequitur, quod qui in ſolis externis ſunt, nihil curent quid de internis dicitur, cum tamen hæc faciunt illos beatos & felices in Regno in quod venturi ſunt, & in quo victuri in æternum; maxima pars Chriſtianorum in tali incredulitate ſunt: quod in tali in credulitate ſint, ſcire mihi datum eſt ex illis qui ex Chriſtiano orbe in alteram vitam venerunt, cum quibus loquutus ſum; in altera enim vita non occultare poſſunt quæ cogitarunt, quia cogitationes ibi evidenter patent, nec occultare poſſunt quid pro finibus habuerunt, hoc eſt, quid amaverunt, quia id per ſphæram ſe manifeſtat.

4465. Ad circumcidendum vobis omnem maſculum, quod ſignificet repræſentativum externum ſolum, & ſic illis puri eſſent, conſtat ex ſignificatione circumcidere omnem maſculum, quod ſit repræſentativum externum, ſignum quod eſſent ab Eccleſia, hic quod eſſent ab illorum religioſo, de qua ſupra n: 4462; quod ſic in oculis illorum puri eſſent, ſequitur, nam poſteritas

steritas ex Jacobo puritatem & sanctitatem non in internis sed in externis ponebat.

4466. Et dabimus filias nostras vobis, & filias vestras accipiemus nobis, quod significet sic conjunctionem, constat ex illis quæ supra n: 4434, de conjugio dicta sunt, quod nempe conjugium in sensu spirituali sit conjunctio boni & veri; nam dare filias nostras vobis, & accipere filias vestras nobis, est sociare mutuo conjugia.

4467. Et habitabimus cum vobis, quod significet quoad vitam, nempe conjunctionem, constat ex significatione habitare cum vobis, quod sit una vivere, de qua n: 1293. 3384. 3613. 4451.

4468. Et erimus in populum unum, quod significet quoad doctrinam, etiam conjunctionem, constat ex significatione populi, quod sit verum Ecclesiæ, proinde doctrina, de qua n: 1259. 1260. 3295. 3581; ita esse in populum unum est conjunctio per doctrinam. Sunt duo quæ conjungunt homines Ecclesiæ, nempe vita & doctrina, quando vita conjungit, doctrina non separat, sed si solum doctrina conjungit, sicut hodie fit intra Ecclesiam, tunc se mutuo separant, & tot faciunt Ecclesias quot sunt doctrinæ; cum tamen doctrina sit propter vitam, & vita ex doctrina; quod se separent, si solum doctrina conjungit, patet ex eo, quod, qui ab una doctrina est, damnet alterum, quandoque ad infernum; at quod doctrina non separet si vita conjungit, patet ex eo, quod qui in bonitate vitæ est, non damnet alterum qui aliter sentit, sed illius fidei & conscientiæ id relinquit, & hoc usque ad illos qui extra Ecclesiam sunt, dicit enim corde, quod ignorantia neminem damnare possit, si vivant in innocentia & mutuo amore, sicut infantes, qui quoque in ignorantia sunt cum obeunt.

4469. Et si non audiatis ad nos ad circumcidendum, quod significet nisi recesserint a suis veris, & accesserint ad repræsentativa externa, constat ex illis quæ supra n: 4462, explicata sunt. Quæ in his Versibus a filiis Jacobi dicta sunt, involvunt sensum contrarium quam qui erat apud Chamorem & Schechemum, proinde etiam contrarium in sensu interno, ut patet ab explicationibus; causa est, quia in fraude loquuti sunt, ut dicitur Vers: 13, & qui in fraude loquitur, is diversum sentit ab illo cum quo loquitur, n: 4459.

4470. Et sumemus filiam nostram & ibimus, quod significet quod nulla conjunctio, constat ex significatione conjugii, quod sit conjunctio boni & veri, de qua supra n: 4466, inde sumere filiam & ire, est non dare illam in conjugium, ita quod nulla conjunctio. Hic loquuntur filii Jacobi, sicut Jacob pater eorum, nam non dicunt sumemus sororem nostram, sed filiam nostram; causa patet a sensu interno, nempe quod patris esset renuere aut affirmare, secundum legem, de qua Exod: XXII: 15. 16; sed quia hic de posteritate ex Jacobo & ejus religioso agitur, sunt filii ejus, per quos id repræsentatur, qui loco patris hic respondent; ipse Jacob non potuit, quia per illum Antiqua Ecclesia hic repræsentatur, n: 4439.

4471. Vers: 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. *Et bona fuerunt verba illorum in oculis Chamoris & in oculis Schechemi filii Chamoris. Et non tardavit puer facere*

cere verbum, quia beneplacuit in filia Jacobi; & ille honoratus præ omnibus domus patris sui. Et venit Chamor & Schechem filius illius ad portam urbis suæ, & loquuti ad viros urbis suæ, dicendo. Viri illi pacifici ii cum nobis, & habitent in terra, & negotiando pervagentur eam, & terra ecce lata spatiis coram illis; filias illorum accipiamus nobis ad fæminas, & filias nostras demus illis. Veruntamen in hoc consentient nobis viri ad habitandum cum nobis, ad esse in populum unum, in circumcidi nobis omnem masculum, quemadmodum illi circumcisi. Acquisitio illorum, & emtio illorum, & omnis bestia illorum, annon nobis illa; tantummodo consentiamus illis, & habitabunt cum nobis. Et audiverunt ad Chamorem & ad Schechemum filium illius omnes egredientes portam urbis illius, & circumciderunt omnem masculum, omnes egredientes portam urbis illius. Bona fuerunt verba illorum in oculis Chamoris, significat condescendentiam quoad vitam: & in oculis Schechemi filii Chamoris, significat quoad doctrinam: & non tardavit puer facere verbum, significat acceptationis desiderium: quia beneplacuit in filia Jacobi, significat ad religiosum illius Ecclesiæ: & ille honoratus præ omnibus domus patris sui, significat primarium ex veris Ecclesiæ apud Antiquos: & venit Chamor & Schechem filius illius ad portam urbis suæ, significat Ecclesiæ apud Antiquos bona & vera quæ in eorum doctrina: & loquuti ad viros urbis suæ, dicendo, significat persuasionem: viri illi pacifici ii cum nobis, significat concordantiam: & habitent in terra, significat quoad vitam: & negotiando pervagentur eam, significat quoad doctrinam: & terra ecce lata spatiis coram illis, significat extensionem: filias illorum accipiamus nobis ad fæminas, & filias nostras demus illis, significat conjunctionem: Veruntamen in hoc consentient nobis viri ad habitandum cum nobis, significat quod concordarent quoad vitam: ad esse in populum unum, significat quoad doctrinam: in circumcidi omnem masculum quemadmodum illi circumcisi, significat si initiarentur per illa in repræsentativa & significativa illorum, quoad sola externa: acquisitio illorum & emtio illorum, significat quod vera illorum: & omnis bestia illorum, significat quod bona: annon nobis illa, significat quod similia & forma una: tantummodo consentiamus illis, & habitabunt cum nobis, significat si condescendimus: & audiverunt ad Chamorem & ad Schechemum filium illius, significat consensum: omnes egredientes portam urbis ejus, significat quod e doctrina Ecclesiæ apud Antiquos recederent: & circumciderunt omnem masculum, omnes egredientes portam urbis illius, significat accessionem ad externa.

4472. Bona fuerunt verba illorum in oculis Chamoris, quod significet condescendentiam quoad vitam, constat ex significatione bona esse verba, quod sit condescendentia; & ex repræsentatione Chamoris, quod sit bonum Ecclesiæ apud Antiqos, de qua n: 4447; hic vita, nam vita est boni, sicut doctrina est veri, quæ est Schechemus, ut sequitur: causa quod non bonum, sed vita, hic per Chamorem repræsentetur, est quia ad externa filiorum Jacobi condescendebat.

4473. Et in oculis Schechemi filii Chamoris, quod significet quoad doctrinam, constat ex repræsentatione Schechemi, quod sit verum Ecclesiæ apud

 Antiquos,

Antiquos, quod ex bono quod Chamor, de qua n: 4454, hic autem Schechemus est doctrina, ex causa de qua mox supra n: 4472.

4474. Et non tardavit puer facere verbum, quod significet acceptationis desiderium, constat ex significatione non tardare facere id quod dicitur, quod sit desiderium condescendendi ad id, ita acceptandi.

4475. Quia beneplacuit in filia Jacobi, quod significet ad religiosum illius Ecclesiæ, constat a repræsentatione Dinæ, quæ hic est filia Jacobi, quod sit affectio veri Ecclesiæ Antiquæ, hæc enim repræsentatur per Jacobum, n: 4439; cum affectione veri hujus Ecclesiæ, seu quod idem, cum hac Ecclesia, erat desiderium conjunctionis; sed quia Ecclesia illa apud posteros Jacobi, quæ hic repræsentatur per filios ejus, qui loco patris loquuti sunt, n: 4470, facta est mere externa, & ad hæc acceptanda consenserunt Chamor & Schechemus, ideo per filiam Jacobi nunc significatur religiosum illius Ecclesiæ.

4476. Et ille honoratus præ omnibus domus patris sui, quod significet primarium ex veris Ecclesiæ apud Antiquos, constat ex significatione honorati præ omnibus, quod sit primarium; honoratus præ omnibus pæne simile est ac princeps, qui quod sit primarium, videatur n: 1482. 2089; sed honoratus præ omnibus domus patris sui dicitur, non princeps, quia Chamor & Schechemus erant ex reliquiis Antiquissimæ Ecclesiæ, n: 4447. 4454, & in illa Ecclesia honoratus dicebatur, qui in Antiqua Ecclesia princeps: quod primarium ex veris Ecclesiæ apud Antiquos significetur, est quia de Schechemo hoc dicitur, per quem quod repræsentetur verum Ecclesiæ apud antiquos, videatur n: 4454.

4477. Et venit Chamor & Schechem filius illius ad portam urbis suæ, quod significet Ecclesiæ apud Antiquos bona & vera quæ in eorum doctrina, constat ex repræsentatione Chamoris, quod sit Ecclesiæ apud Antiquos bonum, de qua n: 4447; ex repræsentatione Schechemi, quod sit verum inde, de qua n: 4454; & ex significatione portæ urbis, quod sit doctrina veri, de qua n: 2943.

4478. Et loquuti ad viros urbis suæ, dicendo, quod significet persuasionem, constare potest a significatione loqui, quod sit velle, & quoque influere, de qua n: 2951. 3037, hic persuadere, quia qui vult in persuasione est, & qui inde influit, persuasionem communicat; & viri urbis sunt qui in veris doctrinæ, hic in veris similibus cum Schechemo; nam urbs antiquis temporibus non erat aliud quam una gentis familia, cohabitatio eorum, qui ab una familia, dicebatur urbs; & quia in sensu interno non intelligitur familia, sed quale ejus quoad vitam & doctrinam, per urbem significatur doctrinæ verum, & per habitatores doctrinæ bonum, videatur n: 402. 2268. 2450. 2451. 2712. 2943. 3216; at cum habitatores urbis nominantur viri urbis, tunc non bonum doctrinæ, sed vera ejus significantur; in Verbo enim viri sunt vera, n: 3134.

4479. Viri illi pacifici ii cum nobis, quod significet concordantiam, hic quoad doctrinalia, constat ex significatione virorum, quod sint vera, de qua

n: 3134,

n: 3134, inde quoque doctrinalia, nam vera Ecclesiæ in unum collecta & agnita, dicuntur doctrinalia; & ex significatione pacificorum, quod sit quod concordent; illi enim in sensu spirituali vocantur pacifici, qui quoad Ecclesiæ doctrinalia & dogmata, concordant.

4480. Et habitent in terra, quod significet quoad vitam, constat ex significatione habitare, quod sit vita, de qua supra n: 4467; per terram hic sicut alibi significatur Ecclesia, n: 662. 1066. 1067. 1262. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 2928. 3355. 4447, ita per habitare in terra, significatur similitudo vitæ secundum illa quæ sunt Ecclesiæ. Quicquid in Verbo scriptum est, hoc in se & in sua essentia est spirituale, quod Verbum sit spirituale, notum est, sed spirituale ejus non apparet in litera, in litera enim est mundanum, imprimis in historicis, at cum legitur ab homine, mundanum; quod ibi, fit spirituale in mundo spirituali, hoc est, apud angelos; illi enim non cogitare possunt quam spiritualiter de unaquavis re; ita quoque de habitare in terra: spiritualiter cogitare, est de illis quæ sunt Regni Domini, ita de illis quæ sunt Ecclesiæ.

4481. Et negotiando pervagentur eam, quod significet quoad doctrinam, constat ex significatione negotiando pervagari terram, quod sit intrare in cognitiones boni & veri, de qua n: 4453, ita in doctrinam, nam hæc cognitiones illas continet & docet.

4482. Et terra ecce lata spatiis coram illis, quod significet extensionem, nempe veri quod est doctrinæ, constat a significatione terræ, quod sit Ecclesia, de qua mox supra n: 4480; & ex significatione lata spatiis, quod sit extensio quoad vera, ita quoad illa quæ sunt doctrinæ: in Verbo, quæ describuntur secundum mensuras, in sensu interno non significant mensuras, sed qualia status, mensuræ enim involvunt spatia, & in altera vita non sunt spatia sicut nec tempora, sed illis correspondent status, videatur n: 2625. 2837. 3356. 3387. 3404. 4321; & quia ita, longitudines, latitudines & altitudines, quæ sunt spatii mensurati, significant talia quæ sunt status, quod longitudo significet sanctum, altitudo bonum, & latitudo verum, videatur n: 650. 1613. 3433. 3434, inde est, quod per terram latam spatiis, significetur extensio veri quod est doctrinæ in Ecclesia. Qui non novit dari in Verbo aliud spirituale quam quod exstat in sensu literali, non potest aliter quam mirari, quod dicatur per terram latam spatiis significari extensionem veri quod est doctrinæ in Ecclesia; sed quod usque se ita habeat, constare potest a locis, ubi Latitudo in Verbo nominatur; ut apud Esaiam "Aschur ibit per Jehudam, inundabit & transibit, usque ad collum pertinget, & erunt extensiones alarum ejus plenitudo *Latitudinis terræ*," VIII: 8. Apud Davidem "Jehovah non conclusisti me in manum inimici, stare fecisti *in Latitudine* pedes meos," Psalm: XXXI: 9. Apud Eundem "Ex angustia invocavi Jah, respondet mihi *in Latitudine*," Psalm: CVIII: 5. Apud Habakuk "Ego exsuscitans Chaldæos, gentem amaram & celerem, ambulantem in *Latitudines terræ*," I: 6, per latitudines ibi non aliud significatur quam verum Ecclesiæ: causa quod Latitudo id significet, est quia in mundo spirituali, seu in cœlo, est Dominus

Centrum omnium, Ipse enim est Sol ibi; qui in statu boni sunt, interiores sunt secundum quale & quantum boni in quo sunt; inde prædicatur Altitudo de bono; qui sunt in simili gradu boni, etiam sunt in simili gradu veri, & sic quasi in simili distantia, aut, ut ita dicatur, in eadem peripheria, inde prædicatur Latitudo de veris; quapropter non aliud per Latitudinem intelligitur ab Angelis qui apud hominem sunt cum Verbum legit; ut in Historicis ejus, ubi agitur de Arca, de Altari, de Templo, de spatiis extra urbes, tunc per dimensiones ibi quoad longitudines, latitudines, & altitudines, percipiuntur status boni & veri; similiter ubi de Nova Terra, Nova Hierosolyma, & de Novo Templo, apud Ezechielem, Cap: XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV. XLVI. XLVII; per quæ quod significetur Cœlum & nova Ecclesia, ex singulis ibi constare potest: ita etiam apud Johannem, ubi de Nova Hierosolyma dicitur, quod erit quadrangularis, & ejus Longitudo tanta, quanta *Latitudo*, Apoc: XXI: 16. Quæ interiora sunt in mundo spirituali, describuntur per superiora, & quæ exteriora per inferiora, n: 2148, homo enim non aliter capit interiora & exteriora cum est in mundo, quia est in spatio & in tempore, & quæ spatii & temporis sunt, ejus cogitationis ideas intrarunt, & plerasque imbuerunt; inde etiam patet, quod illa quæ sunt mensurarum, quæ sunt limitationes spatii, sicut altitudines, longitudines, & latitudines, sint in sensu spirituali illa quæ determinant status affectionum boni & affectionum veri.

4483. Filias illorum accipiamus nobis ad fœminas, & filias nostras demus illis, quod significet conjunctionem, constat ex illis quæ supra n: 4466 explicata sunt, ubi similia verba.

4484. Veruntamen in hoc consentient nobis viri ad habitandum cum nobis, quod significet quod concordarent quoad vitam, constat ex significatione consentire, quod sit concordare; & ex significatione habitare, quod sit vita, de qua supra n: 4451. 4452.

4485. Ad esse in populum unum, quod significet quoad doctrinam, constat ex significatione populi, quod sit doctrina, de qua etiam supra n: 4468.

4486. In circumcidi omnem masculum quemadmodum illi circumcisi, quod significet si initiarentur per illa in repræsentativa & significativa illorum quoad sola externa, constat ex significatione circumcidi, quod sit repræsentativum externum, signum quod essent ab Ecclesia, hic a religioso in quo fuerunt posteri ex Jacobo, de qua n: 4462; & quia acceptabant eorum religiosum, quod in solis externis constabat, n: 4281. 4293. 4307, ideo dicitur, quemadmodum illi circumcisi; inde patet, quod per circumcidi omnem masculum quemadmodum illi circumcisi, significetur si initiarentur per illud in repræsentativa & significativa illorum quoad sola externa: quid hæc præterea involvunt, constabit a sequentibus.

4487. Acquisitio illorum & emtio illorum, quod significet quoad vera illorum, constat ex significatione acquisitionis & emtionis, quod sit vera; sed distinguuntur in eo, quod Acquisitio, quando est quoque pecudum, sit veri bonum, nam per pecudes id significatur, at veri bonum est verum voluntate

&

& actu, n: 4337. 4353. 4390; Emtio autem, quæ alibi vocatur emtio argenti est verum; illud, nempe veri bonum, dicitur verum cœleste, hoc autem verum spirituale, n: 2048; illud nempe verum cœleste, est verum quod factum est vitæ, hoc autem, nempe verum spirituale, est verum quod est doctrinæ.

4488. Omnis bestia illorum, quod significet quod bona, constat a significatione bestiæ, quod sint bona, de qua n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 715. 1823. 2179. 2180. 2781. 3218. 3519.

4489. Annon nobis illa, quod significet quod similia & forma una, constare potest ex serie, quæ talis est, quod bona & vera Antiquissimæ Ecclesiæ, quæ apud Chamorem & Schechemum & familias eorum adhuc quoad aliquam partem remanebant, concordarent cum bonis & veris, quæ ex Antiqua Ecclesia apud posteros Jacobi, nam Ritualia, quæ instituta sunt apud posteros Jacobi, non aliud erant quam externa quæ repræsentabant & significabant interna, quæ fuerunt Ecclesiæ Antiquissimæ; inde per annon nobis illa seu ad illos pertinentia, significatur quod essent similia & forma una: sed illustretur res per exemplum; Altare, super quo sacrificabant, erat principale repræsentativum Domini, n: 921. 2777. 2811, inde etiam erat fundamentale cultus in Ecclesia Antiqua quæ Hebræa vocata fuit; ideo omnia & singula, ex quibus construebatur Altare, repræsentabant, sicut ejus dimensiones, nempe altitudo, latitudo, & longitudo, ejus lapides, ejus opus reticulare quod ex ære, ejus cornua, & dein ignis qui perenniter super illo conservabatur, ac insuper sacrificia & holocausta; quæ repræsentabant, erant vera & bona quæ Domini & quæ a Domino; hæc erant interna cultus, quæ quia repræsentabantur in externo illo, erant similia & forma una cum veris & bonis Antiquissimæ Ecclesiæ; dimensiones, nempe altitudo, latitudo & longitudo, significabant in genere bonum, verum, & sanctum inde, videatur n: 650. 1613. 3433. 3434. 4482; lapides significabant in specie vera inferiora, n: 1298. 2720; æs ex quo opus reticulare circum altare significabat bonum naturale, n: 425. 1551; cornua significabant potentiam veri ex bono, n: 2832; ignis super altari significabat amorem, n: 934; sacrificia & holocausta significabant cœlestia & spiritualia, secundum eorum varias species, n: 922. 1823. 2180. 2805. 2807. 2830. 3519; inde constare potest, quod in externis illis continerentur interna, & quod quoad interna similia essent; ita quoque in reliquis. Sed qui ab Antiquissima Ecclesia fuerunt, externa illa non curabant, quia Interni homines fuerunt, & Dominus per internam viam apud illos influebat, & docebat quid bonum, boni varietates & differentiæ erant illis vera, ac inde omnia & singula quæ in mundo erant, sciebant quid repræsentabant in Regno Domini, nam universus mundus seu universa natura est theatrum repræsentativum Regni Domini, n: 2758. 3483: at qui ab Ecclesia Antiqua erant, non Interni hominis sed Externi fuerunt, quare apud eos non potuit Dominus influere per internam viam sed per externam, & docere quid bonum, & hoc primum per talia quæ repræsentabant & significabant, inde orta est Ecclesia repræsentativa; ac postea per doctrinalia boni & veri, quæ repræsentabantur

&

& significabantur, inde Ecclesia Christiana; hæc Ecclesia, nempe Christiana, in sua essentia, eadem est quoad formam internam cum Ecclesia repræsentativa, sed illius Ecclesiæ repræsentativa & significativa abrogata sunt, postquam Dominus in mundum venit, ex causa quia omnia & singula repræsentabant Ipsum, & consequenter illa quæ sunt Regni Ipsius, nam hæc sunt ab Ipso, ac, ut ita dicatur, sunt Ipse. Verum inter Antiquissimam Ecclesiam & inter Christianam, talis est differentia, qualis inter lucem solis die, & lumen lunæ vel stellarum nocte; nam videre bona per viam internam seu priorem, est sicut videre in die a luce solis, at videre per viam externam seu posteriorem, est sicut videre in nocte a lumine lunæ vel stellarum: pæne similis differentia fuit inter Antiquissimam Ecclesiam & Antiquam, solum quod in pleniore lumine possent esse qui a Christiana, si interna agnovissent, seu vera & bona, quæ docuit Dominus, credidissent & fecissent; ipsum bonum est utrique idem, sed differentia est videre illud in claro aut in obscuro; qui in claro vident, innumerabilia arcana vident, pæne sicut angeli in cœlo, & quoque afficiuntur illis quæ vident; qui autem in obscuro vident, vix quicquam absque dubio vident, & quoque quæ vident miscent se cum umbris noctis, hoc est, cum falsis, nec interius affici illis possunt; nunc quia bonum utrique est idem, consequenter etiam verum, inde est, quod per verba "Annon nobis illa" significetur quod bona & vera essent similia & forma una; Chamor enim & Schechemus erant, ut prius dictum, ex reliquiis Antiquissimæ Ecclesiæ, & posteritas Jacobi erat ex Antiqua Ecclesia, quæ dicta fuit Hebræa, sed solum in externis ejus. Quod autem Chamor & Schechemus filius ejus enormiter peccaverint, quod receperint circumcisionem, videbitur in sequentibus, n: 4493.

4490. Tantummodo consentiamus illis, & habitabunt cum nobis, quod significet si condescendimus, & quod sic consociaturi vitam, constat a significatione consentire, quod sit condescendere; & a significatione habitare cum nobis, quod sit una vivere, seu consociare vitam, de qua n: 4467.

4491. Et audiverunt ad Chamorem & Schechemum filium illius, quod significet consensum, constat absque explicatione.

4492. Omnes egredientes portam urbis ejus, quod significet quod e doctrina Ecclesiæ apud Antiquos recederent, constat a sigificatione egredi, quod hic sit recedere; & a significatione portæ urbis, quod sit doctrina, de qua n: 2943. 4477, hic doctrina Ecclesiæ apud Antiquos, quia erat porta urbis ejus, hoc est, Schechemi, per Schechemum enim repræsentatur verum Ecclesiæ apud Antiquos, n: 4454: per Ecclesiam apud Antiquos, intelligitur illa quæ ab Antiquissima, ut prius quoque dictum. Quomodo hæc se habent, patebit ab illis quæ nunc sequuntur.

4493. Et circumciderunt omnem masculum, omnes egredientes portam urbis illius, quod significet accessionem ad externa, constat ex significatione circumcidere omnem masculum, quod sit per id initiari in repræsentativa & significativa illorum, nempe posterorum Jacobi, quoad sola externa, de qua n: 4486; & ex significatione egredi portam urbis, quod sit recedere e doctrina Ecclesiæ apud Antiquos, de qua mox supra n: 4492; & quia recessio e doctrina,

&

& acceſſio ad externa, ſignificatur, ideo bis dicitur, Egredientes portam urbis illius, non etiam ſimul ut alibi, ingredientes illam, per ingredi enim ſignificatur acceſſio ad doctrinam, & receſſio ab internis, hic autem contrarium. Quomodo hæc ſe habent, dicendum; homines Antiquiſſimæ Eccleſiæ ex cujus reliquiis Chamor & Schechem, cum familiis ſuis, fuerunt, prorſus alio & diverſo genio ac indole fuerunt, quam viri Antiquæ Eccleſiæ; homines enim Antiquiſſimæ Eccleſiæ habuerunt voluntarium in quo integrum erat, non autem viri Antiquæ Eccleſiæ; quapropter Dominus apud homines Antiquiſſimæ Eccleſiæ potuit influere per voluntarium, proinde per viam internam, non autem apud viros Antiquæ Eccleſiæ, in his enim voluntarium deperditum fuit, ſed influebat Dominus in intellectuale eorum, ita non per viam internam, ſed per externam, ut ſupra n: 4489 dictum eſt; influere per voluntarium eſt per bonum amoris, nam omne bonum eſt partis voluntariæ; at influere per intellectuale, eſt per verum fidei, nam omne verum eſt partis intellectualis; in hac parte, nempe intellectuali, Dominus apud viros Antiquæ Eccleſiæ formavit novam voluntatem, cum illos regeneravit: quod bona & vera parti voluntariæ hominum Antiquiſſimæ Eccleſiæ implantata fuerint, videatur n: 895. 927; at quod parti intellectuali virorum Antiquæ Eccleſiæ, n: 865. 875. 895. 927. 2124. 2256. 4328: quod in parte intellectuali formetur nova voluntas, n: 928. 1023. 1043. 1044. 4328, quod detur paralelisinus inter Dominum & inter bonum apud hominem, non autem inter verum, n: 1831. 1832. 2718. 3514: & quod inde viri Antiquæ Eccleſiæ fuerint in obſcuro reſpective, n: 2708. 2715. 2935. 2937. 3246. 3833: ex his conſtare poteſt quod homines Antiquiſſimæ Eccleſiæ prorſus alio & diverſo genio ac indole fuerint a veris Antiquæ Eccleſiæ. Inde erat, quod qui ab Antiquiſſima Eccleſia erant, Interni homines fuerint, & nulla externa cultus habuerint; & quod qui ab Antiqua Eccleſia erant, Externi homines fuerint, & externa cultus habuerint; nam illi per interna videbant externa ſicut a luce ſolis diu, & hi per externa videbant interna ſicut in lumine lunæ & ſtellarum noctu, quapropter etiam Dominus illis in cœlo apparet ut Sol, his autem ut Luna, n: 1521. 1529. 1530. 1531. 2441. 2495. 4060; illi ſunt qui in explicationibus vocantur cœleſtes, hi autem qui ſpirituales. Ut illuſtretur, qualis differentia fuerit, ſit exemplum; homo Antiquiſſimæ Eccleſiæ ſi legiſſet Verbum Hiſtoricum aut Propheticum, abſque prævia inſtructione aut ulla explicatione vidiſſet ſenſum ejus internum, & hoc uſque adeo, ut cœleſtia & ſpiritualia, quæ ſunt ſenſus interni, illico obveniſſent, & vix aliquid quod in ſenſu literæ; ita ſenſus internus fuiſſet illi in claro, at ſenſus literæ in obſcuro; foret ſicut qui audit loquentem, & ſolum haurit ſenſum, non autem attendit ad loquentis voces; at homo Antiquæ Eccleſiæ ſi legiſſet Verbum, non potuiſſet abſque prævia inſtructione aut explicatione videre ſenſum ejus internum, ita quod ſenſus internus fuiſſet illi in obſcuro, at ſenſus literæ in claro, foret ſic ille qui audit loquentem & cogitatione inhæret vocibus, & interea non attendit ad ſenſum, qui inde ei perit: at homo Eccleſiæ Judaicæ cum legit Verbum, nihil capit præter ſenſum literæ, quod ſenſus aliquis internus ſit,

non

non scit, & quoque negat: similiter hodie homo Ecclesiæ Christianæ. Ex his constare potest, qualis differentia fuit inter illos qui per Chamorem & Schechemum repræsentantur, qui quia ex reliquiis Antiquissimæ Ecclesiæ fuerunt, in internis & non in externis fuerunt, ac inter illos qui per filios Jacobi significantur, qui in externis & non in internis fuerunt; & porro constare potest, quod Chamor & Schechemus non accedere potuissent ad externa, & acceptare illa quæ apud filios Jacobi, nisi interna eorum occluderentur, quæ si occlusa fuissent, in æternum periissent. Hæc causa arcana est, cur Chamor & Schechemus cum familiis eorum, occisi sint, quod alioquin non permissum fuisset: sed hoc non aufert culpam a filiis Jacobi, quin enorme facinus patraverint; illi nihil de arcano illo noverunt; nec illum finem habuerunt: quisque secundum finem seu intentionem judicatur; quod intentio eorum fraudulenta fuerit, in Vers: 13 manifeste dicitur; cumque aliquod tale permittitur a Domino, id fit per malos ac per infernales qui infundunt; sed omne malum quod mali intendunt & faciunt bonis, Dominus vertit in bonum, hic ut Chamor & Schechemus cum familiis eorum salvarentur.

4494. Vers: 25. 26. 27. 28. 29. *Et factum in die tertio, in esse illos dolentes, & acceperunt duo filii Jacobi Schimeon & Levi fratres Dinæ, quisque gladium suum, & venerunt super urbem confidenter, & occiderunt omnem masculum. Et Chamorem & Schechemum filium illius occiderunt ad os gladii, & sumserunt Dinam e domo Schechemi, & exiverunt. Filii Jacobi venerunt super confossos, & deprædati urbem, quod poluerint sororem suam. Greges illorum, & armenta illorum, & asinos illorum, & quicquid in urbe, & quicquid in agro, sumserunt. Omnes opes illorum, & omnem infantem illorum, & fœminas illorum, captivarunt & deprædati, & omne quod in domo.* Factum in die tertio, significat continuum usque ad finem: in esse illos dolentes, significat cupiditates: & acceperunt duo filii Jacobi Schimeon & Levi, significat fidem & amorem: fratres Dinæ, significat vera & bona istius Ecclesiæ: quisque gladium suum, significat falsum & malum: & venerunt super urbem confidenter, & occiderunt omnem masculum, significat quod extirparent vera doctrinæ Ecclesiæ apud Antiquos: & Chamorem & Schechemum filium illius ad os gladii, significat ipsam Ecclesiam: & sumserunt Dinam e domo Schechemi exiverunt, significat quod affectionem veri sustulerint: filii Jacobi venerunt super confossos, & deprædati urbem, significat quod omnis illa posteritas doctrinam destruxerint: quod polluerit sororem suam significat quod verum fidei fædaverint: greges illorum & armenta illorum, significat quod destruxerint bonum rationale & naturale: & asinos illorum, significat vera inde: & quicquid in urbe, & quicquid in agro, sumserunt, significat omne verum & bonum Ecclesiæ: & omnes opes illorum, significat omnia scientifica, quæ sibi acquisiverunt: & omnem infantem illorum, significat omnem innocentiam: & fæminas illorum, significat charitatem: captivarunt & deprædati, significat quod deprivaverint illos & perverterint: & omne quod in domo, significat omne Ecclesiæ.

4495. Factum in die tertio, quod significet continuum usque ad finem, constat a significatione diei tertii, quod sit completum a principio ad finem, de qua n: 2788, ita quoque continuum; quod dies tertius id significet, vix credere possunt illi, qui putant Historica verbi solum historica mundana esse, & modo sancta quia in Codice sacro sunt; sed quod non solum ipsa historica Verbi involvant spiritualia & cœlestia, quæ non exstant in litera, sed etiam omnes voces, & præterea omnes numeri, in explicationibus quæ præcedunt, ostensum est; quod ita se res habeat, ex Divina Domini Misericordia, constabit adhuc melius in Propheticis, quæ non ita mentem in sensu literæ quoad seriem tenent prout historica: at quod numerus ternarius, sicut etiam numerus septenarius, ut & numerus duodenarius, arcana involvant; nulli non qui Verbum quod interiora ejus scrutatur, constare potest; & si in illis numeris, sequitur quod etiam in reliquis numeris qui in Verbo, arcanum sit, nam Verbum ubivis sanctum est: quandoque cum loquutus sum cum Angelis, visi sunt numeri quasi scripti ante oculos, sicut qui in charta in claro die, & perceptum quod ipsæ res, de quibus loquuti sunt, in tales numeros cadant, a qua experientia etiam scire datum est, quod unusquisque numerus in Verbo aliquod arcanum contineat; hoc manifeste videri potest ab his apud Johannem "Mensus est murum Sanctæ Hierosolymæ *Centum quadraginta quatuor cubitorum*, quæ est Mensura hominis, hoc est, Angeli," Apoc: xxi: 17: & alibi "Qui habet intelligentiam, computato numerum bestiæ, numerus enim hominis est, nempe *numerus ejus est, Sexcenta sexaginta sex*" xiii: 18; quod prior numerus, nempe 144 sit ex duodecim in se multiplicatis, & quod numerus 666 sit ex numero ternario & seno, patet; quid sancti autem involvant, constare potest ex sancto numeri 12, de quo videatur n: 577. 2089. 2129 f. 2130 f. 3272. 3858. 3913, & de sancto numeri ternarii, n: 720. 901. 1825. 2788. 4010; hic numerus, nempe ternarius, quia significabat completum usque ad finem ita unam periodum magnam vel parvam, ideo in Ecclesia repræsentativa receptus est, & adhibebatur quoties tale significaretur, etiam in verbo, in quo omnia & singula significant, ut constare potest ab his locis; Quod irent *iter trium dierum* & sacrificarent" Exod: iii: 18. Cap: v: 3. Quod parati essent ad *diem tertium*, quia *die tertio* descenderet Jehovah super montem Sinai" Exod xix: 11. 15. 16. 18." Quod de carne sacrificii nihil relinqueretur ad *diem tertium*" Levit: vii: 16. 17. 18. Cap: xix: 6. 7. "Quod super immundum spargeretur aqua separationis *die tertio* & die septimo" Num: xix: 11 ad f. & quod qui tetigerunt occisum in bello, mundarentur *die tertio* & die septimo" Num: xxxi: 19 ad 25. Quod Josua mandaverit populo, ut *intra tres dies* transirent Jordanem" Jos: i: 11. Cap: iii: 2. Quod Jehovah *ter* vocaverit Samuelem, & *ter* Samuel cucurrerit ad Eli, & quod *tertia vice* intellexerit Eli, quod Jehovah vocaret Samuelem" 1 Sam: iii: 1 ad 8. Quod Jonathan diceret ad Davidem, quod occultaret se in agro ad vesperam *tertiam*; & quod Jonathan mitteret ad illum *crastino tertio*, & revelaret animum patris sui: & quod Jonathan tunc ad latus lapidis jacularetur *tres sagittas*: & quod post illud David se incurvaverit *tribus*

vicibus ad terram coram Jonathane" 1 Sam: xx: 5. 12. 19. 20. 35. 36. 41. Quod *Tria* proposita sint Davidi, ut ex illis unum eligeret, vel quod ventura fames septem annis, vel *tribus mensibus* fugiturus pro hostibus, vel futura *tribus diebus* pestis in terra" 11 Sam: xxiv: 11. 12. 13. Quod Rahabeam diceret ad Cætum Israelis, qui petebant ut allevarentur a jugo patris ejus, quod abirent *tres dies* & reverterentur; & quod venerint ad Rehabeamum *die tertio*, sicut dixit Rex, revertimini ad me *die tertio*" 1 Reg: xii: 5. 12. Quod Elias se mensus super filium viduæ *tribus vicibus*" 1 Reg: xvii: 21: quod Elias dixerit, ut funderent aquam super holocaustum & ligna *tertia vice*, & *tertia vice* fecerunt" 1 Reg: xviii: 34. Quod Jonas fuerit in ventre ceti *tribus diebus & tribus noctibus*" Jon: ii: 1. Matth: xii: 4. Quod Dominus loquutus de homine qui plantavit vineam, quod miserit *tribus vicibus* servos, & postea Filium" Marc: xii: 2. 4. 5. 6. Luc: xx: 12. 13. Quod de Petro, quod *ter* abnegaturus Ipsum" Matth: xxvi: 34. Joh: xiii: 38. Quod dixerit ad Petrum *tribus vicibus*, amasne Me" Joh: xxi: 15. 16. 17. Ex his & pluribus aliis in Verbo constare potest, quod in numero ternario fuerit arcanum, & quod numerus ille inde inter significativa in Ecclesiis Antiquis receptus sit; quod significet integram periodum Ecclesiæ ac rerum in Ecclesia, ita magnam vel parvam, patet, proinde completum & quoque continuum usque ad finem; ut manifeste apud Hoscheam "Jehovah vivificabit nos post biduum, & *die tertio* egerit nos, & vivemus coram Ipso" vi: 2.

4496. In esse illos dolentes, quod significet cupiditates, constat a significatione doloris post circumcisionem, quod sit cupiditas, quod dolor post circumcisionem sit cupiditas, est quia circumcisio significat purificationem ab amore sui & mundi, n: 2039. 2044. 2049. 2632. 3412. 3413. 4462, & omnis cupiditas carnis est ab illis amoribus, inde dolor hanc significat; cum enim homo ab illis amoribus purificatur, ut fit cum regeneratur, in dolore & anxietate est, cupiditates quæ tunc absterguntur, sunt quæ dolent & angunt. Cum per rituale repræsentatur aliquod arcanum, etiam singula ejus, usque dum completum est, aliquid istius arcani involvunt; sicut gladioli seu cultri; quibus circumcidebantur, quod essent ex petra, n: 2039 f. 2046 f. 2794, per sanguinem tunc, perque modum, ita quoque per statum; hoc constare adhuc potest a processibus mundationum, inaugurationum, sanctificationum, ac reliquis. Hic per dolorem post circumcisionem significatur cupiditas Chamoris, Schechemi, & virorum urbis ejus, quod desiderarent ad externa in quibus posteri Jacobi, de qua supra n: 3493.

4497. Et acceperunt duo filii Jacobi Schimeon & Levi, quod significet fidem & amorem, constat a repræsentatione Schimeonis, quod sit fides voluntate, de qua n: 3869. 3870. 3871. 3872, & ex repræsentatione Levi, quod sit amor spiritualis seu charitas, de qua n: 3875. 3877; in genuino sensu illa per Schimeonem & Levi, & quoque per Tribus a Schimeone & Levi nominatas significantur, at in sensu opposito falsum & malum, nam falsum est oppositum vero fidei, & malum bono charitatis; hæc repræsentant Schimeon & Levi respective ad gentem Judaicam quæ apud se extinxerat omne fidei & omne charitatis, quæ erant interna cultus; ut melius constare potest a sequentibus, ubi de illis dicitur

dicitur, quod occiderint Chamorem, Schechemum, & viros urbis, & quod filii Jacobi venerint super confossos, & deprædati sint omnia. Quod Schimeon & Levi id fecerint, erat ut repræsentaretur, quod verum quod fidei & bonum quod charitatis, factum sit falsum & malum, cum enim verum sit falsum, & bonum sit malum in Ecclesia, actum est de Ecclesia.

4498. Fratres Dinæ, quod significet vera & bona istius Ecclesiæ, constat a significatione fratrum, quod sint vera & bona, seu fides & charitas, de qua n: 367. 3303. 3803. 3815. 4121. 4191. 4267; & a repræsentatione Dinæ, quod sit affectio veri, proinde Ecclesia, de qua n: 3963. 3964. 4427.

4499. Quisque gladium suum, quod significet falsum & malum, constat a significatione gladii, quod sit verum pugnans & inde defensio veri, ac in opposito sensu falsum pugnans, & inde vastatio veri, de qua n: 2799: quod gladius quoque sit malum, est quia etiam erat Levi, per quem repræsentabatur charitas, ita bonum, hoc cum fit malum, per falsum ex malo pugnat, & quod tunc facit est malum.

4500. Et venerunt super urbem confidenter, & occiderunt omnem masculum, quod significet quod exstirparent vera doctrinæ Ecclesiæ apud Antiquos, constat ex significatione urbis, quod sit doctrina quæ Ecclesiæ, de qua n: 402. 2450. 2943. 3216. 4478, hic Ecclesiæ apud Antiquos, quia ea Ecclesia per Chamorem & Schechemum, cujus urbs erat, repræsentatur; ex significatione confidenter, quod sit ex fiducia, hic ex fiducia falsi & mali; & ex significatione masculi, quod sit verum, de qua n: 749. 2046. 4005; inde patet, quod per venerunt super urbem confidenter & occiderunt omnem masculum, significetur quod ex fiducia falsi & mali exstirparent vera doctrinæ Ecclesiæ apud Antiquos. Erat Ecclesia apud Antiquos, quæ ex Antiquissima, quæ apud posteritatem ex Jacobo, instauraretur, quia Ecclesia Antiqua perire incepit, at quod omne verum fidei & bonum charitatis, ita omne internum cultus apud se exstinxerint, & sic quod nulla Ecclesia apud illam posteritatem institui potuerit, in sensu interno hic describitur, unde factum, quod, quia contumaciter institerant, solum repræsentativum Ecclesiæ apud illos institutum sit, videatur n: 4281. 4288. 4289. 4290. 4293. 4307. 4314. 4316. 4317. 4229. 4433. 4444.

4501. Et Chamorem & Schechemum ad os gladii, quod significet ipsam Ecclesiam, constat ex repræsentatione Chamoris, quod sit Ecclesia apud Antiquos quoad bonum, de qua n: 4447; ex repræsentatione Schechemi, quod sit Ecclesia apud Antiquos quoad verum, de qua n: 4454. 4472. 4473; & ex significatione ad os gladii, quod sit falsum & malum pugnans, de qua n: 4499, ita per quæ Ecclesiam apud se exstinxerunt.

4502. Et sumserunt Dinam e domo Schechemi, & exiverunt, quod significet quod affectionem veri sustulerint, constat ex repræsentatione Dinæ, quod sit affectio veri de qua supra n: 4498; secundum proximum sensum internum est, quod sustulerint affectionem veri ab illis qui fuerunt a reliquiis Ecclesiæ Antiquissimæ, quia dicitur e domo Schechemi, per domum Schechemi enim significatur bonum veri alius Ecclesiæ; sed quia agitur de ex-

ſtirpatione veri & boni apud poſteros ex Jacobo, qui hic per filios ejus ſignificantur, & quia omnia ſe applicate habent ad rem de qua agitur, ideo per domum Schechemi hic ſignificatur ſimpliciter bonum veri, quale fuerat apud hominem Antiquiſſimæ Eccleſiæ, ita quod hoc exſtinctum ſit apud gentem a Jacobo; voces enim & nomina in Verbi ſenſu interno ſignificant res prædicabiliter ad ſuum ſubjectum: inſimul quoque ſignificatur infractio boni & veri apud Chamorem & Schechemum, & ejus familiam, quia ad externa acceſſerunt, ut n: 4493 oſtenſum. Quod illa, quæ de Schimeone & Levi hactenus explicata ſunt, ita ſe habeant, conſtare poteſt a Propheticis Jacobi ante mortem, ubi hæc "*Schimeon & Levi fratres, inſtrumenta violentiæ machæræ eorum; in arcanum eorum ne veniat anima mea, in congregatione eorum ne uniatur gloria mea, quia in ira ſua occiderunt virum, & in complacito ſuo enervarunt bovem: maledicta ira eorum quia vehemens, & furor eorum quia gravis eſt: dividam eos in Jacobum & diſpergam eos in Iſraëlem*" Geneſ: XLIX: 5. 6. 7; per Schimeonem & Levi ſignificatur verum fidei, quod apud poſteros Jacobi verſum eſt in falſum, & bonum charitatis in malum; ut ſupra n: 4499. 4500; fratres dicuntur, quia bonum eſt frater veri, ſeu charitas fidei, n: 4498; inſtrumenta violentiæ machæræ ſeu gladii eorum, ſignificat falſa & mala quod intulerint violentiam veris & bonis, n: 4499; in arcanum eorum ne veniat anima mea, & in congregatione eorum ne uniatur gloria mea, ſignificat disjunctionem quoad vitam & doctrinam, anima enim prædicatur in Verbo de vita n: 1000. 1040. 1742. 3299, & gloria de doctrina; quia in ira ſua occiderunt virum, & in complacito ſuo enervarunt bovem, ſignificat quod in malo propoſito exſtinxerint Eccleſiæ verum & Eccleſiæ bonum, vir eſt Eccleſiæ verum n: 3134, bos ejus bonum, n: 2180. 2566. 2781; maledicta ira eorum quia vehemens, & furor eorum quia gravis, ſignificat pœnam adverſionis a vero & bono, maledicere eſt ſe avertere, & quoque propter id puniri, n: 245. 379. 1423. 3530. 3584, ira eſt receſſio a vero, & furor a bono, n: 357. 3614; dividam eos in Jacobum & diſpergam eos in Iſraelem, ſignificat quod bona & vera non amplius erunt in Eccleſiæ eorum externo ac interno, dividere & diſpergere eſt ſeparare & exſtirpare ab illis, n: 4424, Jacob eſt externum Eccleſiæ, ac Iſraël internum, n: 4286: hæc in Prophetico illo de Schimeone & Levi dicta ſunt, quia per illos ſignificatur in genere verum & bonum Eccleſiæ, quæ cum nulla fiunt, & magis cum loco eorum ſuccedunt falſa & mala, tunc Eccleſia extincta eſt; quod prophetica hæc non aliud involvant, conſtare poteſt ex eo, quod Tribus Schimeonis & Tribus Levi non maledictæ fuerint præ reliquis Tribubus; fuit enim Tribus Levi aſſumpta in ſacerdotium, & Tribus Schimeonis fuit inter reliquas Iſraelis ſicut una illarum.

4503. Filii Jacobi venerunt ſuper confoſſos & deprædati urbem, quod ſignificet quod omnis illa poſteritas doctrinam deſtruxerint, conſtat ex ſignificatione filiorum Jacobi quod ſint poſteritas ex Jacobo, de qua ſupra; ex ſignificatione depredari, quod ſit deſtruere; & ex ſignificatione urbis, quod ſit doctrina quæ Eccleſiæ, de qua ſupra n: 4500. Quod Schimeon & Levi, poſtquam occiderant omnem maſculum in urbe atque Chamorem & Schechemum,

chemum, exiverint, & quod dein filii Jacobi venerint ſuper confoſſos & deprædati urbem, eſt arcanum, quod non patet niſi ex ſenſu interno; arcanum hoc eſt; quod poſtquam verum & bonum Eccleſiæ, quæ per Schimeonem & Levi repræſentantur, exſtincta ſunt, & loco illorum fuit falſum & malum, dein ſuperaddita ſint falſa & mala, quæ in oppoſito ſenſu per reliquos filios Jacobi ſignificantur; quod per unumquemque filium Jacobi aliquod commune fidei & charitatis repræſentatum ſit, n: 2129. 3858. 3913. 3926. 3939. 4060, oſtenſum eſt; quid per Rubenem, videatur n: 3861. 3866. 3870; quid per Jehudam, n: 3881; quid per Dan, n: 3921. 3922, 3923; quid per Naphtali, n: 3927. 3928; quid per Gad, n: 3935. 3936; quid per Aſcher, n: 3938. 3939; quid per Jiſaſchar, n: 3956. 3957; quid per Sebulun, n: 3960. 3961; communia hæc fidei & charitatis, quæ per illos repræſentata ſunt, illius generis falſa & mala fiunt quando ſemel Eccleſiæ verum & bonum exſtincta ſunt, & tunc illa ſuperadduntur; nam falſa & mala continue in Eccleſia ſemel perverſa & exſtincta ſuccreſcunt; hæc ſignificantur per quod filii Jacobi venerint ſuper confoſſos & deprædati urbem, poſtquam Schimeon & Levi occiderant omnem maſculum in urbe, atque Chamorem & Schechemum, ſuſtulerantque Dinam, & exiverant. Quod per Confoſſos in Verbo ſignificentur vera & bona exſtincta, conſtare poteſt ab his locis; apud Eſaiam, "Tu projectus es e ſepulchro tuo, ſicut ſurculus abominabilis, veſtimentum occiſorum *confoſſi gladio*, deſcendentes ad lapides foveæ, ſicut cadaver conculcatum," xiv: 19; ubi de Babele; confoſſi gladio pro illis qui prophanarunt vera Eccleſiæ. Apud Eundem "Da ut *Confoſſi eorum* projiciantur, & cadaverum eorum aſcendat putor," xxxiv: 3; ubi de falſis & malis quæ infeſtant Eccleſiam, confoſſi pro illis. Apud Ezechielem "Violenti gentium evaginabunt *gladium* ſuper pulchritudinem ſapientiæ tuæ, & prophanabunt decorem tuum; in foveam demittent te, & *morieris mortibus Confoſſorum* in medio marium" xxvii: 7. 8, ubi de principe Tyri, per quem primaria cognitionum veri & boni ſignificantur; mori mortibus confoſſorum in medio marium, pro illis qui per ſcientifica excludunt falſa, & inde Eccleſiæ vera conſpurcant. Apud Eundem "Etiam hi cum illis deſcendent in infernum ad *confoſſos gladio*; cum deſcendere factus fueris cum arboribus Edenis in terram inferiorum, in medio præputiatorum cubueris cum *Confoſſis gladio*," xxxi: 17. 18: apud Eundem "Deſcende & cuba cum præputiatis, in medio *Confoſſorum gladio* cadent; alloquentur eum præcipui potentium in medio inferni," xxxii: 19. 20. 21; ibi de Pharaone & Ægypto; confoſſi gladio pro illis qui per ſcientias inſaniunt fidem veri, quod eſt Eccleſiæ, per illas apud ſe exſtinguendo. Apud Davidem "Reputatus ſum cum deſcendentibus foveam, factus ſum ſicut vir non robur, inter mortuos neglectus, ſicut *Confoſſi* cubantes in ſepulchro, quorum non meminiſti amplius, & qui a manu tua exciſi ſunt," Pſalm: lxxxviii: 5. 6, confoſſi in inferno, in fovea & in ſepulchro pro illis qui vera & bona deſtruxerunt apud ſe per falſa & mala; quod in inferno non ſint quia confoſſi gladio, quiſque ſcire poteſt. Apud Eſaiam "Urbs tumultuum, urbs exſultans, *non confoſſi gladio*, & non occiſi

occisi bello, omnes qui inventi sunt in te vincti una, e longinquo fugerunt," XXII : 2. 3; ibi de fallaciis ex sensualibus, per quas vera Ecclesiæ non videri possunt, de quibus ideo in dubio negativo sunt, illi dicuntur confossi sed non gladio. Apud Ezechielem " Ego adducens super te *gladium*, & perdens excelsa vestra, & destruentur altaria vestra, & frangentur statuæ vestræ, & faciam cubare *Confossos vestros* coram idolis vestris; cum ceciderint *Confossi* in medio vestri, cognoscetis quod Ego Jehovah: tunc agnoscetis, cum fuerint *Confossi* in medio idolorum eorum, circum altare eorum," VI : 4. 7. 13; Confossi pro illis qui in falsis doctrinæ sunt. Apud Eundem " Polluite Domum, & implete atria *Confossis:* exiverunt & percusserunt in urbe," IX : 7; visio prophetica; polluere domum & implere atria confossis pro prophanare bona & vera. Apud Eundem " Multiplicastis *Confossos vestros* in urbe hac, & implevistis plateas ejus *Confosso*, quapropter dixit Dominus Jehovih, *Confossi vestri*, quos posuistis in medio ejus, hi caro, & illa olla, & vos educet e medio ejus," XI : 6. 7. Quia per Confossos significabantur illi, qui apud se exstinxerunt vera Ecclesiæ per falsa & mala, ideo quoque in Ecclesia repræsentativa illi qui tetigerunt Confossum, immundi erant, de quibus ita apud Mosen " Omnis qui tetigerit super superficie agri *Confossum gladio*, aut mortuum, aut os hominis, aut sepulchrum, immundus erit septem dies," Num: XIX : 16. 18. & ideo inquisitio & expiatio per vitulam, apud Eundem " Si invenitur *Confossus* jacens in agro, nec scitur quis percusserit eum, tunc exibunt seniores urbis & judices, & metientur versus urbes quæ circa *Confossum*; fiet, ad urbem proximam *Confosso* sument seniores urbis illius vitulam bovis, per quam labor non factus, quæ non traxit in jugo, & deducent ad fluvium seu vallem, & decollabunt ibi vitulam, & lavabunt manus suas super vitula decollata, & dicent, manus nostræ non fuderunt sanguinem, & oculi nostri non viderunt; expia populo tuo, Israeli, Jehovah, nec da sanguinem innocentem in medio populi tui; & expiabitur illis sanguis," Deut: XXI : 1 ad 8; quod illæ leges latæ sint, quia per Confossum significatur perversio, destructio & prophanatio veri Ecclesiæ per falsum & malum, patet ex singulis in sensu interno; confossus jacens in agro dicitur, quia per agrum significatur Ecclesia, videatur n: 2971. 3310. 3766, per vitulam, per quam labor non factus, significatur innocentia externi hominis quæ est in ignorantia; si ex sensu interno illa non innotescerent, quisque miraturus esset, quod processus expiatorius talis mandatus fuisset.

4504. Quod polluerit sororem suam, quod significet quod verum fidei fædaverint, constat ex significatione polluere, quod sit fædare; & ex significatione sororis, quod sit verum, de qua n: 1495. 2508. 2524. 2556. 3386, hic verum fidei, quia per Dinam, quæ hic soror, significatur affectio omnium fidei, n: 4427. Quod per quod Schechemus polluerit sororem illorum, significetur quod illi fædaverint verum fidei, est quia per illam repræsentatur affectio verorum omnium, ita ipsa Ecclesia, n: 3963. 3964; & quia non data est a fratribus ejus Schechemo in mulierem, sed polluta apud illos remansit, ideo postea per illam repræsentabatur oppositum, sicut per fratres ejus, nempe affectio

affectio omnium falsorum, ita Ecclesia corrupta; inde est, quod per quod polluerit sororem suam, significetur quod verum fidei fœdaverint.

4505. Greges illorum & armenta illorum, quod significet quod destruxerint bonum rationale & naturale, constat ex significatione gregum, quod sint bonum rationale, & ex significatione armentorum, quod sint bonum naturale, de quibus n: 2566.

4506. Et asinos illorum, quod significet vera inde, nempe ex bono naturali & rationali, constat ex significatione asinorum, tum filiorum asinæ, ut & mulorum, quod sint vera naturalis & rationalis de qua n: 2781.

4507. Et quicquid in urbe, & quicquid in agro sumserunt, quod significet omne verum & bonum Ecclesiæ, constat ex significatione urbis, quod sit doctrinale, ita verum Ecclesiæ, de qua n: 402. 2268. 2450. 2712. 2943. 3216. 4492. 4493; & ex significatione agri, quod sit Ecclesia quoad bonum, ita bonum Ecclesiæ, de qua n: 2971. 3310. 3766. 4440. 4443; inde quicquid in urbe, & quicquid in agro, est omne verum & bonum Ecclesiæ.

4508. Et omnes opes illorum, quod significet omnia scientifica quæ sibi acquisiverunt, constat ex significatione opum, quod sint scientifica, ut constare potest a multis locis in Verbo; opes enim spirituales, ita in spirituali sensu intellectæ, non aliud sunt, illæ, quatenus sciuntur, scientifica sunt; hæc in Regno Domini, proinde in Ecclesia, pro opibus sunt, quod ex Verbo, alibi, ex Divina Domini Misericordia, confirmabitur.

4509. Et omnem infantem illorum, quod significet omnem innocentiam, constat ex significatione infantis, quod sit innocentia, de qua n: 430. 2126. 3183.

4510. Et fæminas illorum, quod significet charitatem, constat ex significatione fæminarum, mulierum, & uxorum, quod sint affectiones veri & affectiones boni, affectiones veri cum conjux nominatur & cum maritus vocatur, affectiones boni cum conjux non nominatur & cum vir dicitur, n: 915. 1468. 2517. 3236; hic affectiones boni, quia fæminæ fuerunt virorum urbis, per quos vera significabantur, n: 4478 f; & urbs dicitur ubivis Schechemi, per quem verum Ecclesiæ apud Antiquos, repræsentabatur, n: 4454: affectio boni spiritualis est idem ac charitas, idcirco hic per fæminas significatur Charitas.

4511. Captivarunt & deprædati, quod significet quod deprivaverint illos, & perverterint, constat ex serie rerum in sensu interno.

4512. Et omne quod in domo, quod significet omne Ecclesiæ, constat ex significatione domus, quod sit Ecclesia quoad bonum, de qua n: 1795. 3720; ita omne Ecclesiæ; quia hoc significatur, ultimo dicitur.

4513. Vers: 30. 31. *Et dixit Jacob ad Schimeon & ad Levi, perturbastis me, ad fætere faciendum me habitatori terræ Cananæo & Perisæo, & ego mortales numeri; & congregabuntur super me, & percutient me, & perdar ego & domus mea. Et dixerunt, an sicut meretricem faciet sororem nostram.* Dixit Jacob, significat Antiquam Ecclesiam Externam: ad Schimeon & Levi, significat repræsentativum spiritualium & cœlestium: perturbastis me, ad fætere faciendum

faciendum me habitatori terræ, significat quod abominarentur illi qui ab Ecclesia Antiqua : Cananæo & Perisæo, significat qui in bono & vero : & ego mortales numeri, significat quod facile : & congregabuntur super me, & percutient me, & perdar, significat quod sic pereat Ecclesia Antiqua : ego & domus mea, significat quoad verum & bonum : & dixerunt, significat responsum : an sicut meretricem faciet sororem nostram, significat quod nulla illis affectio.

4514. Dixit Jacob, quod significet antiquam Ecclesiam externam, constat a repræsentatione Jacobi, quod sit Antiqua Ecclesia, de qua n : 4439 ; & quia Ecclesia Antiqua, sicut unaquævis Ecclesia, est Externa & Interna, per Jacobum in Verbo repræsentatur Externa, & per Israelem Interna.

4515. Ad Schimeon & Levi, quod significet repræsentativum spiritualium & cœlestium, constat a repræsentatione Schimeonis, quod sit fides, at in opposito sensu falsum, & a repræsentatione Levi, quod sit amor, at in opposito sensu malum, de quibus supra n: 4497. 4502. 4503 ; hic ideo repræsentativum spiritualium & cœlestium, ex causa, quia illa quæ fidei sunt vocantur spiritualia, & quæ amoris cœlestia : dicitur quod Schimeon & Levi significent repræsentativum illorum, quia repræsentare illa non est esse illa ; repræsentationes enim non spectant personam sed rem, n : 665. 1097 f ; ita quod perinde fuerit, qualis persona repræsentavit, n : 3670 ; quod repræsentativum Ecclesiæ apud posteros Jacobi institui potuerit, qualescunque essent, modo in externa forma stricte observavissent statuta, n : 3147. 4208. 4281. 4292. 4307. 4444 ; inde est quod per Schimeonem & Levi hic significetur repræsentativum spiritualium & cœlestium.

4516. Perturbastis me ad fætere faciendum me habitatori terræ, quod significet quod abominarentur illi qui ab Ecclesia Antiqua, constat a significatione perturbare me ad fætere faciendum me, quod sit facere ut abominentur ; & ex significatione habitatoris terra, quod hic sint illi qui ab Ecclesia Antiqua ; per terram enim significatur Ecclesia, n : 566. 662. 1066. 1067. 1262. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 2928. 3355. 4447 ; ita per habitatorem terræ illi qui ab Ecclesia, hic ab Ecclesia Antiqua, quia hæc adhuc apud aliquas gentes in terra Canaane perstabat ; apud populum e Jacobo non prius institutum fuit repræsentativum Ecclesiæ, quam cum Antiqua illa prorsus periit ; quod etiam significatur per id, quod posteri ex Jacobo non prius in terram Canaanem admissi fuerint, quam cum consummata est iniquitas habitatorum terræ, sicuti dicitur Gen : xv: 16 ; non enim prius aliqua nova Ecclesia instauratur, quam cum prior vastata est.

4517. Cananæo & Perisæo, quod significet qui in bono & vero, constat ex significatione Cananæi, quod hic sint qui in Ecclesiæ bono, & Perisæi qui in Ecclesiæ vero ; quod Cananæus & Perisæus illa significent, est quia adhuc ibi apud illos erat Antiqua Ecclesia, ut mox supra n : 4516, dictum ; fuerunt enim ibi qui ab Antiquissima Ecclesia, videatur n : 4447. 4454 ; & fuerunt qui ab Antiqua, imprimis ab illa quæ Ecclesia Hebræa dicta est, quapropter illi qui e terra Canaane fuerunt, in genere vocati sunt Hebræi, Gen : xl : 15, & quoque habuerunt altaria & sacrificabant, ideo, postquam idololatræ facti sunt,

ſunt, toties mandatum ut altaria eorum deſtruerentur; quamdiu itaque Eccleſia aut aliquid Eccleſiæ apud illos remanſit, per Cananæum ſignificatur Eccleſiæ bonum, & per Periſæum Eccleſiæ verum; at cum omne Eccleſiæ apud illos conſummatum erat, tunc per Cananæum ſignificabatur malum, & per Periſæum falſum, n: 1573. 1574

4518. Et ego mortales numeri, quod ſignificet quod facile, conſtat ex ſignificatione mortalium numeri, quod ſint pauci; at cum quale loco quanti in ſenſu interno ſecundum ſeriem intelligitur, tunc ſignificatur facile; nam pauci, cum contra illos congregantur multi, ut ſequitur, facile perduntur.

4519. Et congregabuntur ſuper me, & percutient me, & perdar, quod ſignificet quod ſic pereat Eccleſia Antiqua, conſtat ex ſignificatione congregari, percuti, & perdi, quod ſit perire; quod ſit Eccleſia Antiqua, eſt quia de ſe & ſua domo hæc Jacob dicit; quod Jacob hic ſit Eccleſia Antiqua, videatur ſupra n: 4514.

4520. Ego & domus mea, quod ſit quoad verum & bonum, conſtat ex repræſentatione Jacobi, qui hic eſt ego, quod ſit Eccleſia, in ſpecie Eccleſia quoad verum, concludi poteſt ab illis quæ de Jacobi repræſentatione n: 3305. 3509. 3525. 3544. 3576. 3599. 3775. 4234. 4337, oſtenſa ſunt, quod nempe repræſentet Dominum quoad Divinum Verum Naturale; cum repræſentationibus ita ſe habet, qui in ſupremo ſenſu repræſentat Dominum quoad Divinum Verum Naturalis, idem etiam repræſentat Regnum Domini quoad Divinum Verum ibi, conſequenter Eccleſiam quoad verum, nam illa correſpondent; omne enim Verum eſt Domini in Regno & in Eccleſia Ipſius: & ex ſignificatione domus, quod ſit Eccleſia quoad bonum, de qua n: 2233. 2234. 3720.

4521. Et dixerunt, quod ſignificet reſponſum, conſtat abſque explicatione.

4522. An ſicut meretricem faciet ſororem noſtram, quod ſignificet propter quod nulla illis affectio, conſtare poteſt ex repræſentatione Dinæ, poſtquam polluta eſt ſeu meretrix facta, quod ſit affectio falſorum, ita Eccleſia corrupta, de qua n: 4504, proinde amplius nulla illis affectio veri; ibi etiam videatur quomodo hoc ſe habet.



Continuatio de Correspondentia Oculi & Lucis cum Maximo Homine.

4523. *Quisque qui de Aere & Sono aliquid novit, scire potest quod Auris prorsus formata sit ad eorum modificationum naturam, ita quod Auris quoad suum corporeum & materiale illis correspondeat; & qui de æthere ac de luce aliquid scientiæ hausit, novit quod Oculus quoad suum corporeum & materiale illorum modificationibus correspondenter formatus sit; & hoc usque adeo, ut quicquid arcani in natura aeris & soni reconditum est, hoc inscriptum sit organismo auris, & quicquid arcani in natura ætheris & lucis, hoc in organismo Oculi sit; consequenter qui in Anatomicis & simul physicis peritus est, per indagationes scire potest, quod non modo Organa sensoria, sed etiam motoria, ut & omnia viscera, quoad illorum corporea & materialia correspondeant illis quæ in natura mundi sunt, & sic quod totum Corpus sit Organum compositum ex omnium arcanissimis quæ in natura mundi sunt, & secundum eorum secretas agendi vires & mirabiles fluendi modos: inde est, quod homo ab Antiquis dictus sit parvulus mundus seu Microcosmus. Qui hæc novit, etiam nosse potest, quod quicquid in mundo & ejus natura est, non existat a se, sed a priori se, & quod hoc prius non possit existere a se, sed a priori se, & hoc usque ad Primum, a Quo ordine existent sequentia; & quia inde existunt etiam inde subsistunt, nam subsistentia est perpetua existentia; inde sequitur, quod omnia & singula usque ad ultima naturæ, a Primo non solum existiterint, sed etiam a Primo subsistant; nisi enim perpetuo existerent, & nisi nexus continuus foret a Primo, & sic cum Primo, momento dilaberentur & perirent.*

4524. *Nunc quia omnia & singula quæ in mundo & ejus natura sunt, existunt & perpetuo existunt, hoc est, subsistunt, a se prioribus, sequitur quod existant & subsistant a Mundo qui est supra naturam, qui Mundus Spiritualis vocatur, cum quo quia continuus nexus erit, ut subsistant seu perpetuo existant, sequitur quod puriora seu interiora, quæ in natura, consequenter quæ in homine, sint exinde; tum quod puriora*

seu interiora tales formæ sint, quæ recipere possunt influxum: & quia non dari potest, nisi quam unicus fons vitæ, sicut in natura non nisi quam unicus fons lucis & caloris, constat quod omne vitæ sit a Domino, Qui est Primum vitæ; & quia ita, quod omnia & singula, quæ in mundo spirituali sunt, Ipsi correspondeant, proinde omnia & singula quæ in homine, hic enim est in minima effigie parvulus mundus spiritualis; inde etiam spiritualis homo est imago Domini.

4525. *Ex his patet, quod imprimis apud hominem omnium correspontia sit cum mundo spirituali, & quod absque illa Correspondentia ne quidem momento subsistere possit, nam absque Correspondentia nihil continuum foret ab Ipso Esse vitæ, hoc est, a Domino, ita inconnexum, & inconnexum sicut nullum dissipatur. Quod Correspondentia apud hominem immediatior & inde strictior sit, est quia creatus est ad sibi applicandam vitam a Domino, & inde in potentiam, ut quoad cogitationes & quoad affectiones a Domino elevari possit supra mundum naturalem, & inde cogitare de Deo & affici Divino, & sic conjungi Ipsi; secus ac Animantia terræ; & qui ita conjungi possunt Divino, illi non moriuntur, quando corporea, quæ sunt mundi, separantur, interiora enim conjuncta manent.*

4526. *Quod Correspondentiam visus qui Oculi, de qua ad finem Capitis præcedentis inchoatum est, ulterius attinet, sciendum quod Correspondentia ejus sit cum illis quæ sunt Intellectus, nam intellectus est visus internus, & visus hic internus est in Luce quæ supra lucem mundi est; quod homo per illa quæ ei apparent in luce mundi, possit intelligentiam sibi comparare, est quia lux superior, seu lux cœli, influit in objecta quæ sunt ex luce mundi, & facit ut appareant repræsentative & correspondenter; Lux enim quæ est supra lucem mundi, est quæ procedit a Domino, Qui illuminat universum cœlum, ipsa intelligentia & sapientia quæ a Domino, apparet ibi ut Lux; hæc Lux est, quæ facit intellectum seu visum internum hominis, cum illa per intellectum influit in objecta quæ sunt ex luce mundi, facit ut appareant repræsentative & correspondenter, ac ita intellectualiter. Et quia Visus oculi qui est in mundo naturali, correspondet visui intellectus qui est in mundo spirituali, correspondet ille veris fidei, nam hæc sunt genuini intellectus, vera enim faciunt omnem intellectum hominis, nam omne cogitationis versatur circa id, quod ita sit vel quod non ita sit, hoc est, quod verum vel non verum: quod visus oculi correspondeat veris & bonis fidei, videatur supra n:* 4410.

4527. *Loquutus sum cum aliquibus post paucos dies postquam decesserunt, & quia tunc recentes, in aliqua luce ibi erant, quæ illis parum differebat a luce mundi, & quia lux illis talis apparuit, dubitabant an aliunde illis lux esset, quapropter sublati sunt in primum cœli, ubi lux adhuc illustrior erat, & inde mecum loquuti, dicebant, quod nusquam talem lucem viderint; & hoc factum cum sol jamdudum occubuerat: mirati tunc, quod Spiritus oculos haberent per quos viderent, cum tamen crediderint in vita corporis, quod spirituum vita modo esset Cogitatio, & quidem abstracte absque subjecto, ex causa quia de aliquo subjecto cogitationis non potuerant cogitare quia illud non viderant, & quia ita, non aliter tunc perceperant, quam quia sola cogitatio, quod illa cum corpore in quo esset, dissiparetur, non secus ac aliqua aura, vel aliquis ignis, si non miraculose a Domino contineretur & subsisteret; & viderunt tunc quam facile eruditi in errorem de vita post mortem cadant, & quod illi præ aliis non credant nisi quæ vident; mirati itaque tunc, quod non modo cogitationem haberent, sed etiam visum, & quoque reliquos sensus; & magis quod appareant sibi prorsus sicut homines, se mutuo videant, audiant, colloquantur, sua membra tactu sentiant, & hoc exquisitius quam in vita corporis; inde obstupuerunt, quod homo cum vivit in mundo, hoc prorsus ignoret; & miserti Generis humani, quod nihil sciat de talibus, quia nihil credant, & præ reliquis illi qui in luce præ aliis sunt, nempe qui intra Ecclesiam sunt, & habent Verbum. Quidam eorum non aliter crediderunt, quam quod homines post mortem forent sicut larvæ, in qua opinione confirmarunt se ex spectris de quibus audiverunt; sed inde non aliud concluserunt, quam quod fuerit aliquod crasse vitale, quod primum exhalatur a vita corporis; sed quod iterum recidit ad cadaver, & sic exstinguitur. Quidam autem crediderunt, quod primum resurrecturi tempore ultimi judicii cum interiturus mundus, & tunc cum corpore, quod in pulverem dilapsum tunc colligeretur; & sic resurgerent osse & carne; & quia ultimum illud judicium seu interitum mundi per plura sæcula frustra exspectaverunt, lapsi sunt in errorem, quod nusquam resurrecturi; nihil tunc cogitantes de eo quod ex Verbo didicerunt, & ex quo etiam quandoque ita loquuti sunt, quod cum moritur homo, anima ejus sit in manu Dei, inter felices aut infelices secundum vitam quam sibi notam habuerunt, nec de illis, quæ Dominus dixit de Divite & Lazaro; sed instructi sunt, quod ultimum cujusvis judicium sit cum moritur, & quod tunc appareat sibi corpore præditus sicut in mundo, ac omni sensu pollere sicut ibi, sed puriori & exquisitiori,*

quia

quia corporea non obstant, & illa quæ sunt lucis mundi non obumbrant illa quæ sunt lucis cœli; ita quod in corpore sint quasi purificato; & quod ibi nusquam circumferre posset corpus osseum & carneum quale in mundo, quia hoc foret pulvere terrestri rursus circumdari. Cum quibusdam de hac re loquutus sum eodem die cum tumularentur corpora eorum, qui viderunt per meos oculos cadaver suum, lecticam, & quod sepelirentur; & dicebant, quod rejiciant illud, & quod hoc inservivérat illis pro usibus in mundo in quo fuerunt, & quod vivant nunc in corpore quod inservit illis pro usibus in mundo in quo nunc sunt: voluerunt etiam, ut dicerem illa ad propinquos eorum qui in luctu erant, sed respondere datum, quod si dicerem, subsannarent, quia quæ non ipsi oculis suis videre possunt, nihil esse credunt, & sic referrent inter visiones quæ sunt illusiones; adduci enim nequeunt ad credendum, quod sicut homines se mutuo vident suis oculis, spiritus se mutuo videant suis; & quod homo non videre possit Spiritus nisi oculis sui spiritus, & quod tunc illos videat cum Dominus aperit visum internum, sicut factum Prophetis, qui Spiritus & Angelos, & quoque plura cœli, viderunt; num illi qui hodie vivunt, illa credidissent, si eo tempore vixissent, dubitandi locus est.

4528. *Oculus seu potius visus ejus correspondet imprimis illis societatibus in altera vita, quæ in Paradisiacis sunt, quæ supra antrorsum paulisper ad dextrum apparent, ubi ad vivum sistuntur videndi horti cum arboribus & floribus tot generum & specierum, ut pauca sint respective quæ in universa tellure; in singulis ibi objectis est aliquid intelligentiæ & sapientiæ, quod elucet, sic ut dicas quod sint simul in paradisis intelligentiæ & sapientiæ, hæc sunt quæ ab interioribus illos, qui ibi, afficiunt, & sic non solum lætificant visum, sed etiam simul intellectum. Paradisiaca illa sunt in Primo cœlo, & in ipso limine ad interiora illius cœli, & sunt repræsentativa, quæ e superiori cœlo descendunt, cum angeli superioris cœli intellectualiter de veris fidei apud se loquuntur, loquela angelorum ibi fit per ideas spirituales & cœlestes, quæ illis sunt formæ vocum, & continue per series repræsentationum talis pulchritudinis & amœnitatis, ut nullatenus exprimi possit; hæ pulchritudines & amœnitates sermonis illorum sunt, quæ ut Paradisiaca repræsentantur in cœlo inferiori: Cœlum hoc distinctum est in plures cœlos, quibus correspondent singula quæ in Cameris oculi; est cœlum ubi horti paradisiaci, de quibus dictum; est cœlum ubi atmosphæræ diversi colores, ubi universa aura fulgurat quasi ex auro, argento margaritis, lapidibus pretiosis, floribus in minimis formis, & innumerabilibus*

bilibus aliis; est cœlum irideum, ubi irides pulcherrimæ, magnæ & parvæ, variegatæ splendidissimis coloribus: singula hæc existunt per Lucem quæ a Domino, in qua intelligentia & sapientia, inde est in singulis objectis ibi aliquid intelligentiæ veri & sapientiæ boni, quod repræsentative ita sistitur. Qui non aliquam ideam de Cœlo habuerunt, nec de Luce ibi, illi ægre possunt adduci ad credendum, quod talia ibi sint; quare qui in alteram vitam secum illam incredulitatem ferunt, si in vero & bono fidei fuerunt, auferuntur ab Angelis in illa, & cum vident illa, obstupescunt; de Paradisiacis, Atmosphæris & Irideis, videantur qua prius ab experientia, n: 1619 *ad* 1626. 2296. 3220; *& quod in cœlis continuæ repræsentationes sint, n:* 1807. 1808. 1971. 1980. 1981. 2299. 2763. 2213. 3216. 3217. 3218. 3222. 3350. 3475. 3485.

4529. *Quidam qui in orbo erudito inclytus & famigeratus propter peritiam in scientia Botanica, postquam obiit, in altera vita audivit, quod ibi quoque sistantur vivendi flores & arbores; ad id obstupuit; & quia id jucundum ejus vitæ fuerat, accensus est desiderio videndi num ita sit; quare sublatus in Paradisiaca vidit arboreta pulcherrima & floreta amænissima in immensum extensa; & quia tunc in sui jucundi ex affectione ardorem venit, licuit illi pervagari campum, & non solum singillatim videre illa, sed etiam excerpere & ad oculum admovere, & perscrutari num ita se res haberet; ille mecum inde loquutus, etiam dixit, quod hoc nusquam crediderit, & quod si talia in mundo audivissent, inter paradoxa referrent; & porro referebat, quod ibi conspiciantur vegetabiles flores immensa copia, qui nusquam visi in mundo, & vix aliqua perceptione ibi comprehensibiles, & quod singula ex splendore incomprehensibili rutilent, quia sunt ex luce cœli; quod rutilatio ex spirituali origine esset, nondum potuit percipere, nempe quod in singulis aliquid intelligentiæ & sapientiæ, quæ veri & boni, ex quibus illis rutilum: dicebat amplius, quod homines telluris nullatenus hoc credituri, ex causa quia pauci sunt, qui credunt quod aliquid cœlum & infernum sit, & qui credunt sciant modo quod in cœlo gaudium, & pauci inter illos, quod ibi sint talia, quæ oculus nusqam viderat, auris nusquam audiverat, & mens nusquam cogitare potuerat; & hoc tametsi ex Verbo sciunt, quod stupenda visa sint Prophetis, sicut plura Johanni, de quibus in Apocalypsi; quæ tamen non aliud fuerunt quam repræsentativa quæ continue existunt in Cœlo, & quæ apparuerunt cum visus internus ei appertus fuit. Sed hæc sunt respective levia,*

via, qui in ipsa intelligentia & sapientia sunt, ex quibus illa, in tali felicitatis statu sunt, ut illa quæ memorata, sint illis inter leviora: quidam etiam, quæ dixerunt cum in Paradisiacis essent, quod excedant omnem felicitatis gradum, ideo magis versus dextrum sublati in cœlum, quod adhuc splendidius coruscabat, & tandem ad illud ubi quoque perceptum intelligentiæ & sapientiæ beatum quod in talibus, & tunc cum ibi essent, etiam mecum loquuti dicebant, quod illa quæ prius viderant respective nauci sint; & tandem ad id cœlum, ubi præ interioris affectionis fausto vix possent subsistere, nam faustum penetravit ad Medullaria, quibus præ fausto quasi resolutis in sanctum deliquium labi incipiebant.

4530. *Colores etiam visuntur in altera vita, qui splendore & fulgore excedunt in tantum nitorem Colorum in mundo, ut vix aliqua comparatio detur; sunt illi ex variegatione lucis & umbræ ibi; & quia ibi est intelligentia & sapientia a Domino, quæ sicut lux apparet coram oculis Angelorum & Spirituum, ac simul intus illuminat eorum intellectum, sunt colores ibi in sua essentia variationes, aut, ut ita dicatur, modificationes intelligentiæ & sapientiæ: colores ibi, non solum quibus decorantur flores, illustrantur atmosphæræ, & variantur irides, sed etiam qui in formis aliis discreti sistuntur, toties mihi visi sunt, ut vices vix numerari possint; splendor illis est ex vero quod est, intelligentiæ, & fulgur ex bono quod est sapientiæ, & ipsi colores ex candido & obscuro eorum; ita ex luce & umbra sicut colorationes in mundo. Inde est, quod Colores qui in Verbo memorantur, ut qui fuerunt lapidum prætiosorum in pectorali Aharonis, ac super vestibus sanctitatis ejus; quique in Auleis, tentorii ubi Arca, & qui in lapidibus fundamenti Novæ Hierosolymæ de quibus apud Johannem in Apocalypsi, & alibi, repræsentaverint talia quæ intelligentiæ & sapientiæ sunt: quid autem singuli repræsentant, ex Divina Domini Misericordia, in explicationibus dicetur: in genere colores ibi quantum splendoris habent & ex candido trahunt, tantum ex vero quod est intelligentiæ, & quantum fulguris habent & ex purpureo trahunt, tantum ex bono quod est sapientiæ: illi qui inde ducunt originem, etiam ad oculorum provincias pertinent.*

4531. *Quia Intelligentia & Sapientia a Domino est, quæ sicut lux apparet in Cœlo, inde Angeli vocantur Angeli lucis, ita insipientia & insania quæ a proprio, est quæ regnat inferno, inde qui ibi dicuntur a tenebris; in inferno quidem non sunt tenebræ, sed est ibi lumen obscurum, sicut id quod est ex igne carbonario, in quo se mutuo vident; alioquin*

lioquin non vivere potuissent: oritur illis hoc lumen ex luce cœli, quæ cum incidit in Vesanias eorum, hoc est in falsitates & cupiditates, vertitur in tale: Dominus cum luce ubivis præsens est, etiam in infernis, alioquin non illis foret aliqua facultas cogitandi & inde loquendi; sed fit lux secundum receptionem. Hoc lumen est, quod in Verbo vocatur umbra mortis, & comparatur tenebris; vertitur etiam illis in tenebras, cum approximant ad lucem cœli, & cum in tenebris sunt, in fatuitate & stupiditate sunt. Inde constare potest, quod sicut Lux correspondet Vero ita tenebræ correspondeant falso; & quod qui in falsis sunt, dicantur in cæcitate esse.

4532. *Qui credunt se ex semet intelligere bonum & verum, ac inde sibi solis fidunt, ac sic se sapientiores omnibus putant, cum tamen in ignorantia boni & veri sunt, præcipue qui non intelligere bonum & verum volunt, ac inde in falsis sunt, in altera vita quandoque mittuntur in statum tenebrarum, in quo cum sunt, loquuntur fatue, sunt enim in stupiditate; dictum mihi, quod plures tales sint; & inter eos, qui crediderunt se in maxima luce constitutos, & quoque tales apparuerunt aliis.*

4533. *Inter mirabilia quæ in altera vita existunt, etiam hoc est, quod cum Angeli cœli inspiciunt in malos spiritus, hi prorsus aliter appareant, quam prout apparent inter se. Cum malis spiritus, & genii inter se sunt, ac in lumine suo fatuo, quale ex igne carbonario, ut dictum, tunc apparent, sibi in forma humana, & quoque secundum phantasias suas non impulchra; ast cum iidem inspiciuntur ab Angelis cœli, tunc dissipatur actutum lumen illud, & comparent prorsus alia facie, quisque secundum genium suum, quidam furvi & nigri sicut diaboli, quidam facie lurida sicut cadavera, quidam pæne absque facie, & loco ejus crinitum quid; quidam sicut dentium crates, quidam sicut sceleta; & quod mirabilius, quidam sicut monstra, dolosi sicut serpentes, & dolosissimi sicut viperæ & alii aliter: Sed primum Angeli removent ab illis visum suum, apparent in sua forma priore, quam in suo lumine habent. Angeli toties inspectant malos, quoties animadvertunt, quod ex infernis suis enitantur in mundum spirituum, & aliis malum intentent; inde deteguntur & rejiciuntur. Causa quod visui Angelico talis efficacia insit, est quia Corespondentia est inter visum intellectualem & ocularem, inde inest visui eorum perspicacia, ex qua dissipatur lumen infernale, & apparent quali forma & genio sunt.*

4534. *Continuatio de Maximo Homine & correspondentia ad finem Capitis sequentis.*

GENESEOS

GENESEOS

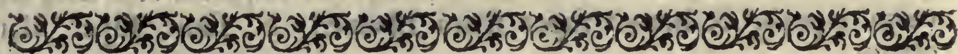
CAPUT TRIGESIMUM QUINTUM.

4535. ANTE Capita quæ præcedunt a Cap: XXVI huc usque, explicata sunt, quæ Dominus prædixerat de Adventu Ipsius, seu de CONSUMMATIONE SÆCULI, & aliquoties ibi ostensum, quod per Adventum Ipsius seu Consummatione sæculi, significetur Ultimum Tempus Ecclesiæ, quod in Verbo etiam Ultimum Judicium vocatur: qui non ultra sensum literalem vident, non aliter scire possunt, quam quod Ultimum Judicium sit Interitus Mundi; hoc imprimis ex Apocalypsi, ubi dicitur "quod viderit *Cœlum novum* & *Terram novam*; *prior enim Cœlum & prior terra transiit*; & mare non erat amplius: insuper quod viderit Civitatem Sanctam Hierosolymam novam descendentem a Deo e cœlo," XXI: 1. 2: Et quoque ex Propheticis Esaiæ, ubi similia "Ecce Ego *creans Cœlos novos* & *Terram novam*; ideo non commemorabuntur priora, nec ascendent super cor: lætamini & exultate in æternum, quæ Ego creans: ecce Ego creaturus Hierosolymam exultationem, & populum ejus lætitiam," LXV: 17. 18. Cap: LXVI: 22. Qui non ultra sensum literalem vident, non aliter capiunt, quam quod universum Cœlum cum Tellure hac in nihilum casurum, & quod tunc primum resurrecturi mortui, at in novo cœlo ac super nova terra habitaturi; sed quod Verbum hic non ita intelligendum sit, constare potest a pluribus aliis locis in Verbo, ubi Cœli & Terra nominantur: qui de sensu interno aliquam fidem habent, ii manifeste videre possunt, quod per Novum Cœlum & Novam Terram intelligatur Nova Ecclesia, quæ succedet cum prior transit, videatur n: 1733. 1850. 3355, & quod Cœlum sit Internum ejus, & Terra Externum: Ultimum hoc Tempus Ecclesiæ prioris, & Primum Ecclesiæ Novæ, est quod etiam vocatur Consummatio sæculi, de qua Dominus apud Matthæum Cap: XXIV loquutus est, & Adventus Ipsius, nam tunc recedit Dominus a priore Ecclesia, & venit ad novam: quod Consummatio sæculi illud sit, etiam ab aliis locis in Verbo constare potest; ut apud Esaiam "In die illo reliquiæ revertentur, reliquiæ Jacobi ad

Deum potentem; nam etsi fuerit populus tuus Israel sicut arena maris, reliquiæ revertentur ex eo; *Consummatio definita*, inundata justitia; nam *Consummationem* & *Definitionem* Dominus Jehovih Zebaoth faciens in *tota Terra*," x: 21. 22. 23. Apud Eundem "Nunc ne irrideatis, ne forte invalescant punitiones vestræ, quia *Consummationem* & *Decisionem* audivi a-cum Domino Jehovih Zebaoth *super Universam Terram*," XXVIII: 22. Apud Jeremiam "Sic dixit Jehovah, vastitas erit *tota Terra*, *Consummationem* tamen non faciam," IV: 27. Apud Zephaniam "In angustias redigam homines, & ibunt sicut cæci ejus, quia Jehovæ peccarunt, & effundetur sanguis eorum sicut pulvis, & caro eorum sicut stercus, quia Jehovah *Consummationem* & quidem festinatam faciet *cum omnibus habitatoribus Terræ*," I: 17. 18: quod Consummatio ibi sit Ultimum Tempus Ecclesiæ, & quod Terra sit Ecclesia, a singulis patet: quod Terra sit Ecclesia, est inde, quia Terra Canaan fuit Terra, ubi ab Antiquissimis temporibus Ecclesia, ac dein apud posteros Jacobi repræsentativum Ecclesiæ; hæc Terra cum dicitur consummata, non est Gens ibi quæ intelligitur, sed est sanctum cultus quod apud Gentem ubi Ecclesia; Verbum enim est spirituale, & ipsa terra non est spirituale, nec gens quæ ibi, sed id quod est Ecclesiæ: quod Terra Canaan fuerit Terra ubi ab Antiquissimis temporibus Ecclesia, videatur n: 567. 3686. 4447. 4454. 4516. 4517; & quia ita, quod per Terram in Verbo significetur Ecclesia, n: 566. 662. 1066. 1067. 1262. 3355. 4447; inde patet, quid apud Esaiam intelligitur per Consummationem facere in tota terra; & apud Zephaniam, per Consummationem festinatam cum omnibus habitatoribus terræ; quod Gens Judaica, quæ fuit habitator terræ illius, non consummata sit, sed quod sanctum cultus apud illos, notum est. Quod Consummatio id sit, manifestius adhuc constat apud Danielem "Septimanæ septuaginta decisa sunt super populum tuum, & super urbem sanctitatis tuam, ad *consummandum* prævaricationem, & ad obsignandum peccata, & ad expiandum iniquitatem, & ad adducendum justitiam sæculi, & ad obsignandum visionem & prophetam, & ad ungendum sanctum sanctorum: in medio septimanæ cessare faciet sacrificium & oblationem: tandem super avem desolationum desolatio, & usque ad *Consummationem* & *Decisionem*, stillabit super devastationem," IX: 24. 27. Inde nunc videre potest, quod per Consummationem sæculi, de qua Discipuli ad Dominum "Quodnam signum Tui Adventus & *Consummationis sæculi*," XXIV: 3, non aliud significetur, quam ultimum tempus Ecclesiæ; & quoque per hæc verba Domini, quæ ultima sunt apud Eundem

Evan-

Evangelistam "Jesus ad discipulos; docentes servate omnia quæcunque mandavi vobis; & ecce Ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad *Consummationem sæculi*," XXVIII: 20; quod dictum a Domino quod cum discipulis esset usque ad Consummationem sæculi, est quia per duodecim discipulos Domini significentur similia quæ per duodecim Tribus Israelis, nempe omnia amoris & fidei, proinde omnia Ecclesiæ, videatur n: 3354. 3488. 3858; quod per duodecim Tribus, n: 3858. 3926. 3939. 4060: quod Consummatio Ecclesiæ sit, quando ibi nulla amplius charitas & inde nulla fides, prius aliquoties ostensum est: quod in hac Ecclesia, quæ Christiana vocatur, vix aliquid charitatis & inde fidei supersit, ita quod Consummatio ejus sæculi nunc adsit in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, ostendetur.



CAPUT XXXV.

1. ET dixit DEUS ad Jacobum, surge, ascende Bethelem, & commorare ibi, & fac tibi altare DEO viso ad te, in fugiendo te coram Esau fratre tuo.

2. Et dixit Jacob ad domum suam, & ad omnes qui cum illo, removete deos alienigenæ, qui in medio vestri, & purificemini, & mutate vestes vestras.

3. Et surgamus, & ascendamus Bethelem, & faciam ibi altare DEO respondenti mihi in die angustiæ meæ, & fuit mecum in via, quam ambulavi.

4. Et dederunt ad Jacobum omnes deos alienigenæ, qui in manu illorum, & inaures quæ in auribus illorum, & abscondidit illa Jacob sub quercu quæ juxta Schechem.

5. Et profecti sunt; & fuit terror DEI super urbes quæ circumcirca illos, & non persequuti post filios Jacobi.

6. Et venit Jacob ad Lus, quæ in terra Canaan, hæc Bethel, ille & omnis populus qui cum illo.

7. Et ædificavit ibi altare, & vocavit locum El-Bethel, quia ibi revelati ad illum DII, in fugiendo illo a coram fratre suo.

 8. Et

8. Et moriebatur Deborah nutrix Rebeccæ, & sepeliebatur desubter Bethel sub quercu, & vocavit nomen ejus Allon Bacuth.

9. Et visus Deus ad Jacobum adhuc, in veniendo illo e Paddan Aram, & benedixit illi.

10. Et dixit illi Deus, nomen tuum Jacob, non vocabitur nomen tuum amplius Jacob, quin imo Israel erit nomen tuum; & vocavit nomen illius Israel.

11. Et dixit illi Deus, Ego Deus Schaddai, fructificare & multiplicare, gens & cætus gentium erit e te, & reges e lumbis tuis exibunt.

12. Et terram, quam dedi Abrahamo & Jischako, tibi dabo eam, & semini tuo post te dabo terram.

13. Et ascendit desuper eo Deus in loco quo loquutus cum illo.

14. Et statuit Jacobus statuam in loco, quo loquutus cum illo, statuam lapidis, & libavit super illam libamen, & fudit super illam oleum.

15. Et vocavit Jacob nomen loci, ubi loquutus cum illo Deus, Bethel.

16. Et profecti a Bethel, & fuit adhuc tractus terræ ad veniendum Euphratam, & peperit Rachel, & dura passa, in pariendo illam.

17. Et factum, in dura patiendo illam, in pariendo illam, & dixit illi obstetrix, ne timeas, quia etiam hic tibi filius.

18. Et factum, in exire animam illius quod moritura, & vocavit nomen illius Benoni; & pater illius vocavit illum Benjamin.

19. Et moriebatur Rachel, & sepeliebatur in via Ephrath, hæc Bethlechem.

20. Et statuit Jacob statuam super sepulchrum illius, hæc statua sepulchri Rachelis, usque ad hodie.

21. Et profectus Israel, & tetendit tentorium suum ab ultra turrim Eder.

22. Et factum, in residendo Israel in terra hac, & ivit Ruben, & cubit cum Bilhah concubina patris sui, & audivit Israel. Et fuerunt filii Jacobi duodecim.

23. Filii Leæ; primogenitus Jacobi Ruben, & Schimeon, & Levi, & Jehudah, & Jisaschar, & Sebulun.

24. Filii Rachelis, Joseph & Benjamin.

25. Et filii Bilhæ ancillæ Rachelis, Dan & Naphthali.

26. Et

26. Et filii Silpæ ancillæ Leæ, Gad & Ascher: hi filii Jacobi, qui nati illi in Paddan-Aram.

27. Et venit Jacob ad Jischakum patrem suum, Mamre Kiriath Arba, hæc Chebron, ubi peregrinatus Abraham & Jischak.

28. Et fuerunt dies Jischaki, centum anni & octoginta anni.

29. Ex exspiravit Jischak, & mortuus est, & collectus ad populos suos, senex & satur dierum; & sepeliverunt illum Esau & Jacob filii illius.

CONTENTA.

4536. Agitur in hoc Capite in sensu interno de residuo in Naturali Domini, quod Divinum factum: interiora Naturalis, quæ Divina facta, sunt hic Israel. Progressus versus adhuc interiora, ubi Rationale, describitur per nativitatem Benjaminis; & dein per adventum filiorum Jacobi ad Jischakum.



SENSUS INTERNUS.

4537. Vers: 1. 2. 3. 4. *ET dixit Deus ad Jacobum, surge, ascende Bethelem, & ibi commorare & fac ibi Altare Deo viso ad te, in fugiendo te a coram Esau fratre tuo. Et dixit Jacob ad domum suam, & ad omnes qui cum illo, removete deos alienigenæ, qui in medio vestri, & purificemini, & mutate vestes vestras. Et surgamus, & ascendamus Bethelem, & faciam ibi Altare Deo respondenti mihi in die angustiæ meæ, & fuit mecum in via quam ambulavi. Et dederunt ad Jacobum omnes deos alienigenæ, qui in manu illorum, & inaures quæ in auribus illorum; & abscondidit illa Jacob sub quercu quæ juxta Schechem.* Dixit Deus ad Jacobum, significat perceptionem Naturalis boni, quale nunc Jacobus, a Divino: surge, ascende Bethelem, significat de Naturali Divino: & commorare ibi, significat vitam: & fac ibi altare Deo viso ad te, significat ibi sanctum: in fugiendo te a coram Esavo fratre tuo, significat cum verum prælatum bono: & dixit Jacob ad domum suam, & ad omnes qui cum illo, significat dispositionem in bono naturali, quali tunc: removete deos alienigenæ qui in medio vestri, significat quod rejicerentur falsa: & purificemeni & mutate vestes, significat sanctitatem induendam: & surgamus & ascendamus Bethelem, significat Naturale Divinum: & faciam ibi altare

Deo

Deo significat sanctum in quo interiora terminantur: respondenti mihi in die angustiæ meæ, significat in statu præferentiæ veri præ bono: & fuit mecum in via quam ambulavi, significat Divinam Ipsius Providentiam, & dederunt ad Jacobum omnes deos alienigenæ qui in manu illorum, significat quod rejiceret omnia falsa quantum possibile: & inaures quæ in auribus illorum, significat actualia: & abscondidit illa Jacob sub quercu quæ juxta Schechem, significat rejectionem æternam; quercus juxta Schechem est naturale fallax.

4538. Dixit Deus ad Jacobum, quod significet perceptionem Naturalis boni, quale nunc Jacobus, ex Divino, constat ex significatione dicere in Historicis Verbi, quod sit percipere, de qua n: 1602. 1791. 1815. 1822. 1898. 1919. 2061. 2080. 2238. 2260. 2619. 2862. 3509. 3395; inde est, quod dixit Deus, sit perceptio ex Divino; & ex repræsentatione Jacobi, quod hic in supremo sensu sit Dominus quoad Naturale bonum: in præcedentibus ostensum est, quid Jacob in Verbo repræsentat, & quia sunt varia, paucis dicendum, quomodo res se habet; Jacob in supremo sensu in genere repræsentat Domini Divinum Naturale; sed quia cum Dominus Naturale suum glorificavit, illud fuit aliud in principio, quam in progressu, & in fine, ideo Jacob varia repræsentavit, nempe in Principio Domini Naturale quoad Verum, in Progressu Domini Naturale quoad veri bonum, & in Fine quoad bonum: glorificatio enim Domini processit a Vero ad Veri bonum, & denique ad bonum, quod in antecedentibus pluries ostensum est; nunc quia in fine est, repræsentat Jacob Dominum quoad Naturale Bonum; videatur quæ prius de his ostensa sunt, nempe quod Jacob in supremo sensu repræsentet Domini Divinum Naturale; in principio quoad Verum, n: 3305. 3509. 3525. 3544. 3576. 3599; in progressu Domini Divinum Naturale quoad Veri bonum, n: 3659. 3669. 3677. 4234. 4273. 4397; quod nunc repræsentet Domini Divinum Naturale quoad bonum, est quia in fine est, ut dictum: ille processus fuit cum Dominus Naturale suum Divinum fecit; similis etiam processus est, cum Dominus hominem regenerat; nam placuit Domino Humanum suum Divinum facere eo ordine, quo Ipse hominem novum facit; inde est, quod aliquoties dictum, quod Regeneratio hominis sit imago glorificationis Domini, n: 3138. 3212. 3296, 3490. 4402: cum Dominus hominem novum facit, primum instruit illum in veris fidei, nam absque veris fidei non scit, quid Dominus, quid cœlum, & quid infernum, ne quidem quod sint, minus innumerabilia quæ Domini sunt, quæ Ipsius Regni in cœlo, quæque Ipsius Regni in terra, hoc est, in Ecclesia; tum quæ & qualia sunt illa quæ illis opposita quæ sunt Inferni; antequam hæc novit, non scire potest quid bonum; per bonum non intelligitur bonum civile & bonum morale, nam hæc in mundo discuntur per leges & statuta, & per reflexiones super mores hominum, inde est, quod gentes quæ extra Ecclesiam talia quoque sciant; sed per bonum intelligitur bonum spirituale, quod bonum in Verbo vocatur charitas, estque hoc bonum in genere velle & facere alteri bonum ex nulla causa sui, sed ex jucundo affectionis; hoc bonum est bonum spirituale; ad hoc nusquam aliquis homo venire potest quam per vera fidei,

quæ

quæ docentur a Domino per Verbum & prædicationes Verbi; postquam homo instructus est in veris fidei, dein per gradus ducitur ille a Domino ad velle verum, & quoque ex velle facere illud, hoc verum vocatur veri bonum, nam veri bonum est verum voluntate & actu, & dicitur veri bonum, quia verum quod fuit doctrinæ tunc fit vitæ; tandem cum homo appercipit jucundum in velle bonum & inde facere illud, non amplius dicitur veri bonum, sed bonum, nam tunc regeneratus est, & non magis ex vero vult & facit bonum, sed ex bono verum, & verum quod tunc facit, est etiam quasi bonum, nam ex origine sua, quæ est bonum, trahit suam essentiam. Ex his patet, quid sit, & unde sit, quod Jacob in supremo sensu repræsentet Domini Naturale quoad bonum: quod hic Jacob repræsentet hoc bonum, est quia nunc in sensu interno agitur de ulteriore progressione, nempe versus interiora naturalis, quæ sunt Israel, n: 4536; nemo qui regeneratur a Domino perduci potest ad interiora, priusquam verum apud illum factum est bonum.

4539. Surge, ascende Bethelem, quod significet de naturali Divino, nempe perceptionem, constat a significatione surgere, quod involvat elevationem, de qua n: 2401. 2781. 2912. 2927. 3171. 4103; hic elevationem naturalis ad Divinum; ex significatione ascendere, quod sit versus interiora magis, de qua sequitur; & ex significatione Bethelis, quod sit Divinum in naturali, seu in ultimo ordinis, de qua n: 4089; Bethel enim in Lingua Originali significat domum Dei, & quia domus Dei est ubi cognitiones boni & veri, ita per Bethelem in proximo sensu significantur cognitiones illæ, ut n: 1453 ostensum est: at quia interiora terminantur & finiuntur in ultimis ordinis, & ibi simul sunt & sicut in una domo cohabitant, & quia naturale apud hominem est ultimum apud hominem, in quo interiora terminantur, ideo per Bethelem seu domum Dei proprie significatur Naturale, n: 3729. 4089, & quidem bonum ibi, nam domus in sensu interno est bonum, n: 2233. 2234. 3720. 3729; in naturali seu in ultimo ordinis etiam sunt cognitiones. Quod ascendere sit versus interiora, est quia interiora sunt quæ dicuntur superiora, n: 2148, ideo cum agitur de progressu versus interiora in sensu interno, dicitur ascendere, ut ad Ægypto ab terram Canaanem, in ipsa terra Canaane ad interiora, & ibi ad undique ad Hierosolymam, inque ipsa Hierosolyma ad domum Dei ibi; ab Ægypto ad terram Canaanem, apud Mosen "Pharao dixit ad Josephum, *ascende* & sepeli patrem tuum: & *ascendit* Josephus; & *ascenderunt* cum eo omnes servi Pharaonis, & *ascendit* cum eo currus & eques" Gen: L: 6. 7. 8. 9: & in Libro Judicum "*Ascendit* Angelus Jehovæ ex Gilgal ad Bochim, & dixit, *ascendere feci* vos ex Ægypto" II: 1; per Æpyptum enim in sensu interno significatur Scientificum, quod inserviturum capiendis illis quæ Regni Domini sunt, & per terram Canaanem significatur Regnum Domini, & quia scientifica sunt inferiora, seu quod idem, exteriora, & illa, quæ Regni Domini, sunt superiora, seu quod idem, interiora, idcirco dicitur ascendere ab Ægypto ad terram Canaanem; & vicissim a terra Canaane ad Ægyptum descendere, ut Genes: XLII: 2. 3. Cap: XLIII: 4. 5. 15, & alibi. In ipsa terra Canaane ad interiora ejus, apud Joschuam "Dixit

Joschua,

Joschua, *ascendite* & explorate terram, & *ascenderunt* viri & explorarunt Ajam, & redierunt ad Joschuam, & dixerunt ad illum, ne *ascendat* omnis populus, quasi 2000 viri, aut quasi 3000 viri *ascendent*: quare *ascenderunt* de populo quasi 3000 viri" VII: 2. 3. 4; quia terra Canaan significat Regnum Domini, ideo illa quæ a terminis ultimis remotiora essent, significabant interiora, inde dicitur hic ascendere. Pariter a circuitibus ubivis ad Hierosolymam; & in Hierosolyma ad domum Dei, I Reg: XII: 27. 28. II Reg: XX: 5. 8. Matth: XX: 18: Marc: X: 33. Luc: XVIII: 31, & pluries alibi; Hierosolyma enim erat intimum terræ, quia per illam significabatur Regnum spirituale Domini, & Domus Dei erat intimum Hierosolymæ, quia per illam significabatur Regnum cœleste Domini, & in supremo sensu Ipse Dominus; inde ad illa dicitur ascendere. Ex his patet, quid per surge, ascende Bethelem, significatur, quod nempe per ascendere progressio versus interiora, de qua in hoc Capite agitur, n: 4536.

4540. Et commorare ibi, quod significet vitam, constat a significatione commorari seu habitare, quod sit vita, de qua n: 1293. 3384. 3613. 4451.

4541. Et fac ibi altare Deo viso ad te, quod significet ibi sanctum, constat a significatione Altaris, quod sit principale repræsentativum Domini, de qua n: 921. 2777. 2811. 4489; & quia ita, sanctum cultus per facere altare Deo significatur.

4542. In fugiendo te a coram Esavo fratre tuo, quod significet cum verum prælatum bono, constat ex repræsentatione Esavi, quod sit Divinum Bonum Divini Naturalis Domini, de qua n: 3322. 3494. 3504. 3576. 3599; quod sit cum verum prælatum bono, constare potest ab illis, quæ de Jacobo cum fugeret coram Esavo, ad Cap: XXVII Genes: explicata sunt; causa enim fugæ fuit, quod Jacob primogenituram Esavo abstulerit, per quod significatur, quod verum prætulerit se bono, Jacob enim ibi repræsentat verum Naturalis Domini, & Esau Bonum illius; cur Verum prætulerit se bono, erat, quia cum regeneratur homo Verum apparenter est primo loco, at postquam homo regeneratus est, bonum priori loco est & verum posteriori, de quibus videatur n: 3324. 3539. 3548. 3556. 3563. 3570. 3576. 3603. 3610. 3701. 4243. 4244. 4247. 4377; inde est, quod per in fugiendo te coram Esavo fratre tuo, significetur cum verum prælatum bono.

4543. Et dixit Jacob ad domum suam, & ad omnes qui cum illo, quod significet dispositionem a Bono naturali, quali tunc, constat a significatione dicere ad domum suam, & ad omnes qui cum illo, quod sit dispositio; & a repræsentatione Jacobi, quod hic sit bonum naturale, de qua supra n: 4538: quod dicere ad domum suam & ad omnes qui cum illo, sit dispositio, est inde, quia in nunc sequentibus in sensu interno agitur de dispositione verorum a bono; cum enim Bonum spirituale, de quo supra n: 4538, in Mente naturali primas agere incipit, tunc disponit vera, quæ ibi, in ordinem.

4544. Removete deos alienigenæ qui in medio vestri, quod significet quod rejicerentur falsa, constat a significatione removere, quod sit rejicere; & a significatione deorum alienigenæ, quod sint falsa; per deos enim in Verbo signifi-

significantur vera, & in opposito sensu falsa, n: 4402: alienigenæ, dicebantur qui extra Ecclesiam fuerunt, proinde qui in falsis & malis, n: 2049. 2115, inde dii alienigenæ sunt falsa.

4545. Et purificemini & mutate vestes, quod significet sanctitatem induendam, constat a significatione purificari seu mundari, quod sit sanctificari, de qua sequitur; & a significatione mutare vestes, quod sit induere, hic sancta vera, nam per Vestes in sensu interno Verbi, significantur vera: quod mutare vestes fuerit repræsentativum in Ecclesia receptum, manifeste patet; sed quid repræsentavit, nemo scire potest, nisi sciat, quid vestes in sensu interno significant, quod sint vera, videatur n: 2576; hic quia in sensu interno de rejectione falsorum, & dispositione verorum in Naturali a Bono agitur, ideo memoratur, quod a Jacobo mandatum ut mutarent vestes: quod mutare vestes fuerit repræsentativum, quod induerentur sancta vera, constare quoque potest ex aliis locis in Verbo, ut apud Esaiam "Excitare, excitare, Hierosolyma, indue robur tuum, Zion, *indue vestes decoris tui*, Hierosolyma, civitas sancta, quia non addet veniat in te amplius præputiatus & *immundus*," LII: 1; quia Zion est Ecclesia Cœlestis, & Hierosolyma Ecclesia spiritualis, & Ecclesia cœlestis est quæ in bono est ex amore in Dominum, & Ecclesia spiritualis in vero ex fide & charitate, ideo de Zione prædicatur robur, & de Hierosolyma vestes; & quod sic mundi essent. Apud Sachariam "Jehoshua fuit *indutus vestibus pollutis*, & sic stabat coram Angelo; & respondit, dixitque ad stantes coram illo, dicendo, *removete vestes pollutas* a super illo; & ad illum dixit, vide, transire feci a super te iniquitatem tuam, *induendo te vestibus mutatoriis*," III: 3. 4; inde etiam patet, quod removere vestes & indui vestibus mutatoriis, repræsentaverit purificationem a falsis, nam dicitur, transire feci a super te iniquitatem tuam; ex eo etiam vestes habebant mutatorias, & dicebantur mutatoriæ, quarum mentio passim in Verbo fit, quia per illas sistebantur repræsentationes. Quoniam per Vestium mutationes talia repræsentabantur, ideo ubi in sensu interno agitur de novo Templo apud Ezechielem, per quod significatur nova Ecclesia, dicitur, "Quando intrant Sacerdotes, non exibunt ex Sancto ad atrium exterius, sed ibi *deponent vestes suas* in quibus ministrarunt, quia sanctitas illæ, ac *induent vestes alias*, & accedent ad ea quæ populo," XLII: 14: & apud Eundem "Quando exibunt ad atrium exterius ad populum, *exuent vestes suas* in quibus ministrantes, & reponent illas in cubiculis sanctitatis, & *induent vestes alias*, & sanctificabunt populum *vestibus aliis*," XLV: 19; quod per Templum novum & per civitatem & terram sanctam, de quibus apud Prophetam ibi & in Capitibus quæ præcedunt & sequuntur, non intelligatur aliquod novum Templum, nec nova civitas aut nova terra, quisque videre potest, memorantur enim sacrificia & ritualia, quæ e novo instauranda, & quæ tamen abroganda erunt, & quoque memorantur nominatim Tribus Israelis, quæ terram in hæreditates inter se partirentur, quæ tamen dispersæ fuerunt, & nusquam redierunt; inde patet, quod per ritualia ibi memorata significentur spiritualia & cœlestia, quæ sunt Ecclesiæ; similia quæ per mutationem vestium, cum ministraret Aharon,

 apud

apud Mosen "Cum facturus est holocaustum, *induet amictum suum*, femoralia lini, cinerem ponet juxta altare: *post exuet vestes suas*, & *induet vestes alias*, & educet cinerem in locum mundum extra castra, & sic faciet holocaustum," Levit: VI: 2. 3. 4. 5. Quod Mundari sit sanctificari, constare potest a Mundationibus quæ jussæ sunt, ut nempe carnem suam, & vestes suas lavarent, utque spargerentur aquis separationis; quod per talia nemo sanctificetur, unusquisque qui de spirituali homine aliquid novit, scire potest; quid enim commune habet iniquitas & peccatum cum vestibus, quibus induitur homo, & tamen aliquoties dicitur, quod postquam se mundaverint, sancti essent; inde quoque patet, quod ritualia Israelitis jussa non fuerint aliunde sancta, quam quod repræsentaverint sancta, consequenter quod illi, qui repræsentaverunt, quoad suas personas non inde sancti facti sint, sed quod sanctitas repræsentata abstracte ab illis affecerit spiritus qui apud illos, & inde Angelos in cœlo, n: 4307; communicatio enim cœli cum homine necessario erit, ut subsistere possit Genus humanum, & hoc per Ecclesiam, alioquin fierent sicut bestiæ absque vinculis internis & externis, & sic rueret unusquisque absque frænis in alterius perniciem, seque mutuo exstinguerent; & quia tunc temporis non communicatio dari potuit per aliquam Ecclesiam, ideo provisum est a Domino, ut miraculose fieret per repræsentativa: quod sanctificatio repræsentaretur per rituale lavationis & mundationis, patet a pluribus locis in Verbo; sicut cum Jehovah descendit super montem Sinai, dixit ad Mosen "*Sanctifica* eos hodie & cras, & *lavent vestes suas*; & sint parati in diem tertium," Exod: XIX: 10. 11. Apud Ezechielem "*Spargam super vos aquas mundas*, & *mundabimini* ab omnibus vestris *immunditiis*, & ab omnibus vestris idolis *mundabo vos*; & dabo vobis cor novum, & spiritum novum dabo in medio vestri," XXXVI: 25. 26; manifeste quod spargere aquas mundas repræsentaverit purificationem cordis, ita quod mundari sit sanctificari.

4546. Et surgamus & ascendamus Bethelem, quod significet naturale Divinum, constat ab illis quæ supra n: 4539, dicta sunt, ubi eadem verba.

4547. Et faciam ibi altare Deo, quod significet sanctum in quo interiora terminantur, constat ex significatione facere altare Deo, quod sit sanctum cultus, de qua supra n: 4541; quod dicatur, quod in illo interiora terminentur, est quia faceret illud in Bethele, quæ hic est *ibi*, est quia per Bethelem significatur naturale, in quo interiora terminantur, videatur supra n: 4539.

4548. Respondenti mihi in die angustiæ meæ, quod significet in statu cum præferebat verum præ bono, constat ex significatione diei, quod sit status, de qua n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785; quod per diem angustiæ meæ significetur status cum verum præferebat bono, constare potest ab illis, quæ supra n: 4542, dicta sunt, dies enim angustiæ hic involvit idem ac verba illa ibi "In fugiendo te a coram Esavo fratre tuo."

4549. Et fuit mecum in via quam ambulavi, quod significet Divinam Ipsius Providentiam, constat ex significatione esse cum aliquo in via quam ambulat

bulat, cum prædicatur de Divino seu Domino, quod sit Divina Ipsius Providentia, nam providere est proprie adesse alicui, & tutari a malis.

4550. Et dederunt ad Jacobum omnes deos alienigenæ, qui in manu illorum, quod significet quod rejiceret omnia falsa quantum possibile, constat a significatione deorum alienigenæ, quod sint falsa, de qua n: 4544; & a significatione qui in manu illorum, quod sit quantum possibile, manus enim significat potentiam n: 878. 3387, inde quod in manu, est quod in potentia, seu quantum possibile: quod dederint ad Jacobum, est quod bonum illa rejiceret, nam per Jacobum in hoc Capite repræsentatur bonum naturalis, n: 4538.

4551. Et inaures quæ in auribus illorum, quod significet actualia, constat a significatione inaurium, quod sint insignia repræsentativa Obedientiæ, quod inde est quia aures significant obedientiam, n: 2542. 3869, & quæ obedientiæ, ea actualia sunt, nam obedire involvit actu facere; actualia hic prædicantur de falsis quæ rejicerentur. Quod rejectionem falsorum etiam actualium, de qua hic in sensu interno agitur, concernit, paucis dicendum; homo antequam per regenerationem a Domino, venit ad bonum, & ex bono verum facit, plurima falsa mixta veris habet, introducitur enim per vera fidei, de quibus in prima ætate non alias quam infantiæ & pueritiæ ideas habuit, quæ ideæ quia ab externis quæ mundi & a sensualibus quæ corporis, existunt, non aliter possunt, quam inter fallacias, & consequenter inter falsa esse; quæ etiam actualia fiunt, nam quæ credit homo hæc facit; hæc falsa sunt quæ hic intelliguntur; hæc manent apud hominem usque dum regeneratus est, hoc est, usque dum ex bono agit, tunc bonum redigit vera, quæ illuc usque hausit, in ordinem, hoc est, Dominus per bonum; hoc cum fit, falsa separantur a veris, & removentur: hæc homo prorsus ignorat, sed usque est talis remotio & rejectio falsorum a prima ejus pueritia usque ad ultimam ejus ætatem; & hoc apud unumquemvis hominem, imprimis autem apud illum qui regeneratur; apud illum autem qui non regeneratur, simile occurrit, nam cum adultus fit, & judicium ejus ad ætatem suam pervenit, tunc spectat pueritiæ suæ judicia sicut inania & ludicra, & sic longius a se remota; sed differentia inter regeneratum & non regeneratum est, quod regeneratus spectet illa a se remota, quæ non concordant cum bono fidei & charitatis, at non regeneratus illa quæ non concordant cum jucundo amoris in quo est, hic itaque utplurimum vera ut falsa, & falsa ut vera. Quod inaures attinet, fuerunt illæ duplicis generis, erant quæ applicabantur supra nasum ad frontem, & erant quæ applicabantur auribus, quæ applicabantur supra nasum ad frontem, erant insignia repræsentativa boni, & dicuntur monilia, de quibus n: 3103; at quæ applicabantur auribus, erant insignia repræsentativa obedientiæ, & sunt inaures; sed in Lingua originali eadem voce exprimuntur.

4552. Et abscondidit illa Jacob sub quercu quæ juxta Schechem, quod significet rejectionem æternam, constat ex significatione abscondere, quod sit rejicere & sicut mortua sepelire; & ex significatione sub quercu, quod sit in æternum, nam quercus quia annosissima arbor, cum sub illa reconderetur aliquid

 quid

quid, significabat perpetuum; & quoque significabat id quod perplexum esset, ac insuper quod fallax & falsum, quoniam infimum naturalis respective est perplexum & fallax, quatenus id ex sensualibus quæ sunt corporis, ita ex fallaciis trahit suum scientificum & volupe; in specie enim per quercum significatur infimum naturalis, proinde in bono sensu vera & bona quæ ibi, & in opposito mala & falsa quæ ibi; cum quoque removentur falsa apud hominem regeneratum, etiam ad infimum naturalis rejiciuntur; quapropter a visu interiori, cum homo judicio maturus & perspicax factus est, & imprimis quando intelligens & sapiens, illa apparent longius remota; vera enim apud hominem regeneratum, in intimo ejus naturalis sunt juxta bonum, quod ibi est instar parvuli solis; vera quæ ab illis dependent, abinde distant secundum gradus quasi consanguinitatis & affinitatis cum bono, fallacia vera ad peripherias exteriores sunt, & falsa ad extimas rejecta sunt; hæc apud hominem in perpetuum manent, sed in illo ordine sunt quando homo se duci a Domino patitur, is enim ordo est ordo cœlestis, nam ipsum cœlum in tali est; at cum homo non patitur se duci a Domino, sed a malo, tunc in opposito ordine sunt, in medio tunc est malum cum falsis, ad peripherias rejecta sunt vera, & ad ultimas ipsissima vera Divina, hic ordo est infernalis, nam infernum in tali est; extimæ peripheriæ sunt infima naturalis. Quod Quercus sint falsa quæ infima naturalis, est quia in Ecclesia Antiqua, quando cultus externus repræsentativus Regni Domini fuit, omnes arbores cujuscunque generis significabant aliquid spirituale aut cœleste, sicut Olea & inde oleum illa quæ amoris cœlestis sunt, Vitis & inde vinum illa quæ charitatis & ex hac fidei sunt, & præterea reliquæ arbores, sicut Cedrus, Ficus, Populus, Fagus, Quercus; quæ quid significarunt, passim in explicationibus ostensum est; exinde est, quod in Verbo toties memorentur, & quoque in genere Horti, Luci, & Sylvæ, & quod in illis sub certis arboribus cultum suum habuerint; sed quia Cultus ille idololatricus factus est, & posteritas Jacobi, apud quam repræsentativum Ecclesiæ instauraretur, ad idololatrica prona erat, & sic tot idola ibi poneret, ideo interdicebatur illis cultum habere in hortis & lucis, subque arboribus ibi, sed usque Arbores suam significationem retinebant; inde nunc est, quod non solum nobiliores arbores, sicut oleæ, vites, cedri, sed etiam populus, fagus, quercus, in Verbo, ubi memorantur, significent, quælibet sicut in Antiqua Ecclesia. Quod Quercus in bono sensu vera & bona quæ sunt infima naturalis, & in opposito falsa & mala, significent, constat a locis in Verbo, ubi nominantur, in sensu interno intellectis; ut apud Esajam "Desertores Jehovæ consumentur, quia pudefient a *Quercubus*, quas desideravistis: & eritis sicut *Quercus* dejiciens folia sua, & sicut *hortus*, cui aquæ non" i: 29. 30. Apud Eundem "Dies Jehovæ Zebaoth super omnem elatum & humilem, & super omnes *Cedros* Libani, & super omnes *Quercus Baschanis*," ii: 12. 13; quod dies Jehovæ non erit super cedros & quercus, quisque scire potest, sed super illos qui significantur per illas. Apud Eundem "Qui format deum, exscindit sibi *cedros*, & accipit *fagum* & *Quercum*, & firmat sibi in arboribus sylvæ," xliv: 14. Apud Ezechielem "Agnoscetis quod Ego

Jehovah,

Jehovah, cum fuerint confossi eorum in medio idolorum circa altaria eorum, super omni colle alto, in omnibus capitibus montium, & sub *omni arbore viridi*, & sub omni *quercu implexa*, loco ubi dederunt odorem quietationis omnibus idolis suis," VI: 13, fuerat etiam Antiquis cultus super collibus & montibus, quia colles & montes significabant amorem cœlestem, at cum cultus factus ab idololatris, ut hic, significant amorem sui & mundi, n: 795. 796. 1430. 2722. 4210; & sub arboribus, quia significabant secundum species suas, ut supra dictum; sub quercu implexa hic ex falsis, quæ infima naturalis, nam illa sunt in implexo, n: 2831. Apud Hoscheam "Super Capitibus montium sacrificant, super collibus suffiunt, sub *Quercu, Populo*, & *Robore*, quia bona umbra ejus; propterea scortantur filiæ vestræ, & nurus vestræ adulterantur," IV: 13; quod scortari sit falsificare vera, & adulterari sit pervertere bona, videatur n: 2466. 2729. 3399. Apud Sachariam "Aperi Libane januas tuas, & comedat ignis *Cedros*, quia magnifici vastati sunt; ejulate *Quercus Baschanis*, quia descendit sylva Bazaris," XI: 1. 2.

4553. Vers: 5. 6. 7. *Et profecti sunt, & fuit terror Dei super urbes, quæ circumcirca illos, & non persequuti post filios Jacobi. Et venit Jacob ad Lus, quæ in terra Canaan, hæc Bethel, ille & omnis populus qui cum illo. Et ædificavit ibi Altare, & vocavit locum El Bethel, quia ibi revelati ad illum dii, in fugiendo illo a coram fratre suo.* Profecti sunt, significat continuum: & fuit terror Dei super urbes quæ circumcirca illos, & non persequuti post filios Jacobi, significat quod falsa & mala non potuerint accedere: & venit Jacob ad Lus quæ in terra Canaan, significat naturale in statu priori: hæc Bethel, significat Divinum Naturale: ille & omnis populus qui cum illo, significat cum omnibus ibi: & ædificavit ibi altare, significat per sanctificationem: & vocavit locum El-Bethel, significat sanctum naturale: quia ibi revelati ad illum dii, significat sancta vera: a fugiendo illo a-coram fratre suo, significat postquam vera prælata bono.

4554. Profecti sunt, quod significet continuum, constat a significatione proficisci, quod sit successivum, de qua n: 4375, ita continuum, nempe progressionis versus interiora.

4555. Et fuit terror Dei super urbes quæ circumcirca illos, & non persequuti post filios Jacobi, quod significet quod falsa & mala non potuissent accedere, constat ex significatione terroris Dei, quod sit tutela, de qua sequitur; ex significatione urbium quæ circum illos, quod sint falsa & mala; urbes enim in genuino sensu sunt vera doctrinæ, & in opposito falsa doctrinæ, n: 402. 2450. 2943. 3216. 4478. 4492. 4493; quod per urbes hic quoque mala significentur, est quia etiam habitatores intelliguntur, qui in genuino sensu sunt bona, ita in opposito mala, n: 2268. 2451. 2712; & ex significatione non persequi post illos, quod sit non posse accedere. Quod terror Dei sit tutela, illustrari potest ab illis quæ fiunt in altera vita, ibi inferna nusquam possunt accedere ad cœlum, nec mali spiritus ad aliquam societatem cœlestem, quia in terrore Dei sunt; cum enim mali spiritus approximant ad aliquam societatem cœlestem, subito in anxietates & cruciatus cadunt, & qui aliquoties in illos

inciderant,

inciderant, illi non audent approximare; quod non ausint, est quod intelligitur per terrorem Dei in sensu interno; non quod Deus seu Dominus terreat illos, sed quia in falsis & malis sunt, ita in opposito bonis & veris, & ipsa falsa & mala faciunt, cum approximant ad bona & vera, quod angantur & crucientur.

4556. Et venit Jacob ad Lus quæ in terra Canaan, quod significet Naturale in statu priori; hæc Bethel, quod significet Divinum Naturale, constat a significatione Lus, quod sit Naturale in statu priori, seu id ipsum Naturale quod fuit humanum, quod hoc factum sit Divinum, significatur per Hæc Bethel; quod Bethel sit Divinum Naturale, videatur n: 4089. 4539: inde quoque alibi in Verbo, ubi Bethel nominatur, etiam dicitur, Lus hæc Bethel, & Bethel olim Lus, ut apud Joschuam "Exivit terminus sortis filiorum Benjaminis inter filios Jehudæ & inter filios Josephi *ad Lus*, *ad latus Lus* versus meridiem, *hæc Bethel*" XVIII: 13: & in Libro Judicum "Ascenderunt domus Josephi *Bethelem*, & explorarunt *Bethelem*, & nomen urbis *olim fuit Lus*" I: 23.

4557. Ille & omnis populus qui cum illo, quod significet cum omnibus ibi, nempe quæ in naturali, constat a repræsentatione Jacobi, qui hic est Ille, quod sit bonum ibi, de qua n: 4538; & a significatione populi, quod sint vera, de qua n: 1259. 1260. 2928. 3295. 3581; ita populus qui cum illo sunt vera illius boni; & quia omnia in naturali se referunt ad bona & vera, per illa verba hic significatur cum omnibus ibi.

4558. Et ædificavit ibi altare, quod significet per sanctificationem, constat a significatione Altaris, quod sit principale repræsentativum Domini, & inde sanctum cultus, de qua n: 4541, & cum prædicatur de Domino, quod sit Divinum Humanum Ipsius, ac Sanctum quod inde procedit, n: 2811; quod enim in Ecclesia est principale repræsentativum Domini, hoc etiam in supremo sensu est Ipse Dominus quoad Divinum Humanum, nam quod repræsentat, hoc in eo sensu est illud: quod Naturale sanctificatum sit, significatur per ædificavit ibi, hoc est, in Bethele, Altare, per Bethelem enim significatur Divinum Naturale, videatur mox supra n: 4556.

4559. Et vocavit locum El Bethel, quod significet Sanctum Naturale, constat ex significatione Bethelis, quod sit Divinum Naturale, de qua n: 4089. 4539. 4556; at cum vocatur El-Bethel, non est Divinum, sed Sanctum naturale; cum enim Dominus Humanum suum Divinum fecit, primum illud sanctum fecit; inter Divinum facere, & Sanctum facere, est ea differentia, quod Divinum sit Ipse Jehovah, Sanctum autem quod ex Jehovah, Illud est Divinum Esse, Hoc autem est inde existens, cum Dominus Se glorificavit, etiam Humanum suum fecit Divinum Esse, seu Jehovam, n: 2156. 2329. 2921. 3023. 3035, sed antequam hoc, Humanum suum sanctum fecit; processus glorificationis Humani Domini talis fuit: inde quoque Bethel nunc vocatur El-Bethel, & applicatur quid per El quod adjectum est, significatur, nempe *quia ibi revelati ad illum dii*, El enim in Lingua originali significat Deum, hic autem in plurali deos, quia dii in sensu interno sunt sancta vera, n: 4402;

in

in sequentibus autem vocatur Bethel, nam dicitur, *vocavit Jacob nomen loci Bethel*, Verſ: 15, & adjicitur, *ubi loquutus eſt cum illo Deus*, ibi in ſingulari; nam Bethel in Lingua orignali eſt domus Dei, El-Bethel autem eſt Deus domus Dei: inde eſt, quod El-Bethel ſit ſanctum Naturale, & Bethel Divinum naturale.

4560. Quia ibi revelati ad illum dii, quod ſignificet ſancta vera, conſtat ex ſignificatione deorum, quod ſint ſancta vera, de qua n: 4402, quod hæc adjuncta Bono per Jacobum repræſentato, ſignificatur per deos ibi ei revelatos. Quod locus ille vocatus ſit El-Bethel, & tamen prius Cap: XXVIII: 19, & quoque poſtea Verſ: 13 hujus Capitis, Bethel, tum quod hic cum vocatur Bethel dicatur quia ibi revelati ad illum dii, in plurali, ac poſtea Verſ: 15, ubi loquutus cum illo Deus, in ſingulari, arcanum ſit, & quod arcanum illud non ſciri poſſit quam ex ſenſu interno, patet; ſunt præterea plura arcana, quæ in illis recondita latent, ſed illa non detegi poſſunt.

4561. In fugiendo illo a coram fratre ſuo, quod ſignificet poſtquam vera prælata bono, conſtat ex illis quæ ſupra n: 4542 explicata ſunt, ubi eadem verba.

4562. Verſ: 8. *Et moriebatur Deborah nutrix Rebeccæ, & ſepeliebatur deſubter Bethel ſub quercu, & vocavit nomen ejus Allon Bacut.* Moriebatur Deborah nutrix Rebeccæ ſignificat malum hæriditarium quod expulſum: & ſepeliebatur deſubter Bethel ſub quercu, ſignificat rejectum in perpetuum: & vocavit nomen ejus Allon Bacuth, ſignificat quale naturalis quod expulſum.

4563. Moriebatur Deborah nutrix Rebeccæ, quod ſignificet malum hæreditarium quod expulſum, conſtat ex ſignificatione mori, quod ſit finis ſeu quod tale eſſe deſinat, de qua n: 494. 3253. 3259. 3276, hic itaque expulſum, quia agitur de malo hæreditario; & ex repræſentatione Deboræ qua nutrix Rebeccæ, quod ſit malum hæreditarium; nutrix quatenus nutrit & lactat infantem, proprie ſignificat inſinuationem innocentiæ per cœleſte ſpirituale, nam lac eſt cœleſte ſpirituale, n: 2184, & infans quem lactat eſt innocentia, n: 430. 1616. 2126. 2305. 3306; ſed hic per Deboram nutricem Rebeccæ ſignificatur id quod acceptum fuit a matre & nutritum ab infantia, quod hoc fuerit malum hæreditarium a matre, contra quod Dominus pugnavit, conſtare poteſt ex illis quæ de hæreditario illo, n: 1414. 1444. 1473, oſtenſa ſunt; & quod id expulerit, ut tandem non eſſet filius Mariæ, n: 2159. 2574. 2649. 3036. Notum eſt, quod homo ab utroque parente malum trahat, & quod hoc malum dicatur malum hæreditarium, in id itaque naſcitur, ſed uſque non ſe manifeſtat priuſquam homo adoleſcit, & ex intellectu & inde voluntate agit, interea latet reconditum precipue, in infantia; & quia ex Miſericordia Domini nemo in culpam venit propter hæreditarium, ſed propter actuale, n: 966. 3208, ac hæreditarium non actuale poteſt fieri, antequam homo ex proprio intellectu & ex propria voluntate agit, ideo infantes a Domino per infantes & angelos a Domino, ducuntur, inde apparent in ſtatu innocentiæ, latet uſque hæreditarium malum in ſingulis quæ agunt n: 2300. 2307. 2308; hoc cedit illis in nutritionem, ſeu eſt quaſi nutrix uſque

ad tempus judicii eorum, n: 4063, & tunc, si regenerantur, a Domino perducuntur in statum novæ infantiæ, & tandem in sapientiam cœlestem, ita in genuinam infantiam, hoc est, in innocentiam, nam genuina infantia seu innocentia habitat in sapientia, n: 3505. 3183; differentia est, quod innocentiæ infantiæ extra sit, & malum hæreditarium intra, sed innocentia sapientiæ est intra, & malum actuale & hæreditarium extra: ex his & pluribus quæ prius dicta sunt, patet, quod malum hæreditarium sit quasi nutritium a prima infantia usque ad ætatem novæ infantiæ; inde est, quod per nutricem significetur malum hæreditarium, & quod quoque per nutricem significetur insinuatio innocentiæ per cœleste spirituale. Quia de dispositione & ordinatione verorum a bono in Naturali Domini in sensu interno in hoc Capite agitur, & inde progressione ad interiora, n: 4536, ideo etiam de malo hæreditario, quod expulsum sit, agitur; hæc causa est, quod in hoc Versu memoretur de Deborah nutrice Rebeccæ, quod mortua & sepulta sub quercu, quæ res non tanti momenti fuisset, ut per illam interpolaretur series, nisi talia involveret. Ipsum arcanum, quod per nutricem Rebeccæ in specie significatur, nondum potest detegi; sciendum prius est, qualis influxus est rationalis in Naturale, quod nempe sit a Bono Rationalis immediate in Bonum Naturalis, & quod sit a Bono Rationalis mediate per Verum ibi in Bonum Veri Naturalis; Rebecca est Verum Rationalis, n: 3012. 3013. 3077, Jischak autem Bonum Rationalis, n: 3012. 3194. 3210; Esau Bonum Naturalis ex immediato influxu a Bono Rationalis seu Jischako, & Jacob Bonum seu Bonum Veri Naturalis ex mediato influxu per Verum Rationalis seu Rebeccam; de influxu hoc mediato & immediato videatur n: 3314. 3573; hoc prius sciendum est, antequam arcanum in specie sciri possit, cur per nutricem Rebeccæ significetur & describatur hic malum hæreditarium; inde enim constare potest, quale hoc fuit.

4564. Et sepeliebatur desubter Bethel sub quercu, quod significet rejectum in perpetuum, constat a significatione sepeliri, quod sit rejici, nam quod sepelitur hoc rejicitur; & a significatione sub quercu, quod sit in perpetuum, de qua supra n: 4552; desubter Bethel significat extra naturale, nam quod dicitur subter seu infra, hoc in sensu interno est extra, n: 2148; Bethel est Divinum naturale, n: 4089. 4539. Cum hoc se ita habet; malum tam hæreditarium quam actuale apud hominem, qui regeneratur, non exterminatur ita ut evanescat aut nullum fiat, sed modo separatur, & per dispositionem a Domino rejicitur in peripherias, n: 4551. 4552, ita manet apud illum, & hoc in æternum, verum ditinetur a Domino a malo, ac tenetur in bono; cum hoc fit tunc apparet sicut mala rejecta sint, & sit homo ab illis purificatus, seu ut ajunt, justificatus; omnes Angeli cœli fatentur, quod apud illos quantum ex se, non sit nisi malum & inde falsum, sed quantum a Domino, sit bonum & inde verum; qui de illa re aliam opinionem captarunt, & ex doctrinali suo, cum vixerunt in mundo, apud se confirmarunt, quod justificati sint & tunc absque peccatis, & sic quod sancti, illi remittantur in statum malorum ex actuali & hæreditario, & in illo tenentur usque dum per vivam experientiam sciunt, quod a se non nisi quam malum sint, & quod bonum, in

quo

quo sibi visi fuerant, esset a Domino, proinde quod non esset illorum sed Domini; ita se habet cum Angelis, ac ita cum regeneratis inter homines: At cum Domino aliter, Ipse omne malum hæreditarium a matre a Se prorsus removit, expulit & ejecit; Ipsi enim nullum malum ex hæreditario a Patre fuit, quia conceptus a Jehovah, sed a matre; hæc differentia est: hoc intelligitur per quod Dominus factus Justitia, Ipsum Sanctum, ac Divinum.

4565. Et vocavit nomen ejus allon bacuth, quod significet quale naturalis quod expulsum, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421: Allon bacuth in lingua originali significat quercum fletus, & ita dictus est locus, ex causa quia quercus est infimum naturalis, in quod & demum extra quod ejectum est malum hæreditarium; quod quercus sit infimum naturalis, & quoque perpetuum, videatur n: 4552; fletus autem significat ultimum vale, inde solenne fuit flere mortuos cum sepeliebantur, tametsi sciebant, quod modo cadaver per sepulturam rejicerentur, & illi qui in cadavere fuerant, quoad interiora viverent, inde patet quale, quod per allon bacuth, seu quercum fletus significatur.

4566. Vers: 9. 10. 11. 12. 13. *Et visus Deus ad Jacobum adhuc, in veniendo illo e Paddan-Aram, & benedixit illi. Et dixit illi Deus, nomen tuum Jacob, non vocabitur nomen tuum amplius Jacob, quin imo Israel erit nomen tuum, & vocavit nomen illius Israel. Et dixit illi Deus, Ego Deus Schaddai, fructificare & multiplicare, gens & cœtus gentium erit e te, & reges e lumbis tuis exibunt. Et terram, quam dedi Abrahamo & Jischako, tibi dabo eam, & semini tuo post te dabo terram. Et ascendit desuper illo Deus in loco quo loquutus cum illo Deus.* Visus Deus ad Jacobum adhuc in veniendo illo e Paddan Aram, & benedixit illi, significat perceptionem interiorem naturalem: & dixit illi Deus, nomen tuum Jacob, significat quale Domini naturale externum Divinum: non vocabitur nomen tuum amplius Jacobus, significat quod non amplius solum externum: quin imo Israel erit nomen tuum, significat quale internum naturale, seu quale spirituale illius quod Israel: & vocavit nomen illius Israel, significat internum naturale, seu cœleste spirituale naturalis: & dixit illi Deus, significat perceptionem a Divino: Ego Deus Schaddai, significat statum tentationis præteritum & nunc Divinum solatium: fructificare & multiplicare, significat Bonum & inde Verum Divinum: gens & cætus gentium erit a te, significat Bonum & Boni Divinas formas: & reges e lumbis tuis exibunt, significat vera ex Divino conjugio: & terram quam dedi Abrahamo & Jischako tibi dabo eam, significat Divinum Bonum naturale adpropriatum: & semini tuo post te dabo terram, significat Divinum Verum naturale adpropriatum: & ascendit desuper illo Deus in loco quo loquutus cum illo, significat Divinum in statu illo.

4567. Visus Deus ad Jacobum in veniendo illo e Paddan-Aram, & benedixit illi, quod significet perceptionem interiorem naturalem, constat a significatione visus Deus, quod sit perceptio interior; quod videre sit intelligere & percipere, videatur n: 2150. 2807. 3764. 3863. 4403. ad 4421, inde vi-

 sus

sus Deus, cum prædicatur de Domino, est perceptio ex Divino, quæ eadem est cum perceptione interiore; quod perceptio illa naturali fuerit, significatur per quod visus Deus ad Jacobum, Jacobus enim repræsentat naturale Domini, ut pluries ostensum: adhuc in veniendo illo e Paddan-Aram, significat postquam cognitiones boni & veri, quæ per Paddan-Aram, de quibus n: 3664. 3680. 4112, significantur, hauserat; benedixit illi, significat progressionem ad interiora naturalis, & ibi conjunctionem boni & veri; benedicere enim prædicatur de omni bono quo quis donatur a Divino, n: 1420. 1422. 2846. 3017. 3406, imprimis de conjunctione boni & veri, n: 3504. 3514. 3530. 3565. 3584.

4568. Et dixit illi Deus, nomen tuum Jacob, quod significet quale Domini Naturale externum Divinum, constat ex significatione nominis, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3009. 3421; & ex repræsentatione Jacobi, quod sit Domini Naturale Divinum, de qua sæpius prius; quod dicatur Externum, est quia Israel est Domini Naturale internum Divinum, de quo mox sequitur.

4569. Non vocabitur nomen tuum amplius Jacob, quod significet quod non amplius solum externum, constat ab illis quæ mox supra dicta sunt, & quæ nunc de Israele sequuntur.

4570. Quin imo Israel erit nomen tuum, quod significet quale internum naturale, seu quale spirituale illius quod Israel; & vocavit nomen illius Israel, quod significet internum naturale, seu cœleste spirituale naturalis, constat a significatione nominis, quod sit quale, de qua mox supra n: 4568; & ex significatione Israelis, quod sit Domini internum naturalis: cur Jacob vocatus sit Israel, nemo scire potest, nisi qui scit, quid internum naturale & quid externum naturale, & porro quid cœleste spirituale naturalis; explicata quidem hæc sunt prius, quando Jacob ab Angelo vocatus est Israel, sed quia talia sunt, de quibus pauca, si ulla, cognitio habetur, ideo, quid sint, iterum explicandum; apud hominem sunt duo inter se distinctissima, nempe Rationale & Naturale Rationale constituit Internum hominem, & Naturale Externum, sed naturale sicut Rationale etiam habet suum externum & internum, externum naturalis est ex sensualibus corporis & ex illis quæ e mundo per sensualia immediate influunt, per hæc homo communicationem habet cum mundanis & corporeis; qui solum in hoc naturali sunt, vocantur sensuales homines, nam vix ultra cogitatione sua vadunt; Internum autem naturalis constituitur ab illis quæ inde analytice & analogice concluduntur, sed usque trahit & deducit sua a sensualibus, communicat sic naturale per sensualia cum mundanis & corporeis, & per analogica & analytica cum Rationali, ita cum illis quæ sunt mundi spiritualis; tale est naturale; datur quoque Intermedium, quod communicat cum utroque, nempe cum Externo & cum Interno, ita per Externum cum illis quæ in Mundo naturali sunt, & per Internum cum illis quæ in mundo spirituali, hoc Naturale est quod in specie Jacob repræsentat, & Internum Naturale quod Israel: cum Rationali similiter se habet, quod nempe sit Externum & Internum, & quoque Medium, sed de illo, ex Divina Domini Provi-

Providentia, dicendum ubi de Josepho, quia Josephus repræsentat Externum Rationalis. Quid autem cœleste spirituale, prius aliquoties dictum est, quod nempe cœleste sit id quod est boni, ac spirituale quod est veri, ita cœleste spirituale id quod est boni a vero. Nunc quia Ecclesia Domini est externa & interna, & repræsentari a Jacobi posteris debuerant Interna Ecclesiæ per Externa, ideo Jacob non potuit amplius nominari Jacob, sed Israel, videantur quæ de his prius n: 4286. 4292, allata sunt. Præterea sciendum, quod tam Rationale quam Naturale, dicatur cœleste & spirituale, cœleste cum recipiunt bonum, & spirituale cum recipiunt verum a Domino, nam bonum quod a Domino influit in cœlum, vocatur cœleste, & verum vocatur spirituale. Quod Jacob dictus sit Israel, in supremo sensu significat; quod Dominus ad interiora progressus Naturale in Se Divinum fecerit, tam quoad Externum quam quoad Internum ejus; nam quod repræsentatur, in supremo sensu ad ipsum est.

4571. Et dixit illi Deus, quod significet perceptionem a Divino, constat a significatione dicere in historicis Verbi, quod sit percipere, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3395. 3509; quod a Divino, significatur per quod Deus dixit, in Domino enim a conceptione Divinum fuit, hoc fuit Ipsius Esse, nam a Jehovah conceptus erat, inde perceptio Ipsius a Divino fuit, sed secundum statum receptionis ab Humano, quia Humanum in Se successive Divinum fecit; inde patet, quia Divinum seu Deus in Ipso, quod per dixit illi Deus, significetur perceptio a Divino.

4572. Ego Deus Schaddai, quod significet statum tentatonis præteritum, & nunc Divinum solatium, constat a significatione Dei Schaddai, quod sit tentatio & postea solatium; Jehovah enim seu Dominus ab Antiquis dictus fuerat Deus Schaddai respective ad tentationes, & solatium post illas, videatur n: 1992. 3667, inde est, quod Deus Schaddai significet statum tentationis præteritum, & nunc Divinum solatium; quod præteritum, est quia per Jacobum prius, imprimis cum luctatus cum Angelo Cap: XXXII: 25 ad f: & cum occurrit Esavo Cap: XXXIII, repræsentatæ sunt Tentationes; quod nunc solatium, est quia per illas conjunctio boni & veri in naturali facta, ipsa conjunctio facit solatium, quia conjunctio est finis tentationum, quisque enim cum ad finem venit, secundum dura quæ passus in mediis, solatium habet: in genere sciendum, quod omnis conjunctio boni cum vero fiat per tentationes; causa est, quia mala & falsa repugnant & quasi rebellant, & omni modo connituntur conjunctionem boni cum vero & veri cum bono, impedire; illa pugna existit inter spiritus qui apud hominem sunt, nempe inter spiritus qui in malis & falsis, ac inter spiritus qui in bonis & veris, hoc apud hominem percipitur ut tentatio sicut in ipso; cum itaque spiritus qui in malis & falsis sunt, vincuntur a spiritibus qui in bonis & veris, & illi recedere coguntur, tunc est gaudium his per cœlum a Domino; hoc gaudium etiam ab homine percipitur ut solatium, ut in ipso: sed gaudium & solatium non est propter victoriam, sed propter conjunctionem boni & veri, omnis enim conjunctio boni & veri in se gaudium habet, nam illa est conjugium cœleste, in quo Divinum.

4573. Fructificare & multiplicare, quod significet Bonum & inde Verum Divinum, constat ab eo, quod fructificari prædicetur de bono, & multiplicari de vero, n: 43. 55. 913. 983. 2846. 2847.

4574. Gens & cætus gentium erit a te, quod significet bonum & boni Divinas formas, constat a significatione Gentis, quod sit bonum Ecclesiæ, de qua n: 1259. 1260. 1362. 1416. 1849; & a significatione cætus gentium, quod sint vera quæ ex bono, seu quod idem, boni formæ, & in supremo sensu in quo agitur de Domino, Divina Vera quæ ex Divino Bono, seu Boni Divinæ formæ. Quid boni formæ, primum dicendum, postea quod cætus gentium illas significent; Vera quæ ex bono dicuntur formæ boni, quia non aliud sunt quam bona formata; qui aliter capit vera, & magis qui separat illa a bono, non scit quid vera; apparent quidem vera sicut separata a bono, ita sicut forma per se, sed modo illis qui non in bono sunt, seu illis qui aliter cogitant & loquuntur quam volunt & inde agunt; homo enim ita creatus est, ut intellectus & voluntas unam mentem constituant, & tunc unam mentem constituunt, quando intellectus unum agit cum voluntate, hoc est, quando homo ita cogitat & loquitur, sicut vult & inde agit; tunc etiam intellectualia ejus sunt formæ voluntatis ejus; intellectualia sunt quæ vera dicuntur, nam vera sunt proprie intellectus, voluntatis autem sunt quæ bona vocantur, nam bona sunt proprie voluntatis; inde sequitur, quod intellectuale in se spectatum non sit nisi quam voluntarium formatum. Sed quia vox formæ sapit ex Philosophia humana, illustrabitur per exemplum, inde patebit quod vera sint formæ boni; in vita civili & morali datur Honestum & Decorum, Honestum est ex corde alicui bene velle in illis quæ sunt vitæ civilis, Decorum autem est testari illud per loquelam & gestus, ita Decorum in se spectatum non aliud est quam forma Honesti, inde enim est origo decori, quapropter cum Honestum se exserit per Decorum, seu decore per loquelam & gestus, tunc in singulis decori apparet honestum, adeo ut quicquid per loquelam pronuntiatur & per gestus ostenditur, honestum appareat, est forma seu imago, per quam honestum elucet; ita unum faciunt, sicut Essentia & ejus Forma, seu Essentiale & Formale: at si quis separat honestum a decoro, hoc est, si quis vult male socio & tamen loquitur bene, ac gerit se adversus illum bene, tunc non amplius est aliquid honesti in loquela & in gestibus, utcunque formam sicut honesti per decorum inducere studet, sed est inhonestum, & qui perspicax est, etiam inhonestum vocat, quia simulatorium, vel fraudulentum, vel dolosum. Ex his constare potest, quomodo se habet cum veris & bonis, vera enim in vita spirituali se habent sicut honestum in vita civili; inde patet, qualia vera sunt quando sunt formæ boni, & qualia sunt cum separata a bono, sunt enim, cum non a bono, a quodam malo, & ejus formæ, utcunque mentiuntur formas boni. Quod cætus gentium sint formæ boni, constare potest a significatione Gentium, quod sint bona, de qua mox supra, inde illarum cætus seu congregatio, est collectio illarum, quæ non aliud est quam forma, quæ quod sit verum, ostensum est; & quia vera sunt quæ significantur, & per gentem significatur bonum, ideo non modo dicitur, quod gens ex illo erit, sed etiam

etiam cætus gentium, alioquin unum satis esset: præterea cætus, congregatio & multitudo in Verbo de veris prædicantur, quod multitudo seu multiplicari, videatur n: 43. 55. 913. 983. 2816. 2847.

4575. Et reges ex lumbis tuis exibunt, quod significet vera ex Divino Conjugio, constat a significatione regum, quod sunt vera, de qua n: 1672. 1728. 2015. 2069. 3009. 3670; & ex significatione lumborum, quod sint illa quæ sunt amoris conjugialis, de qua n: 3021. 4277. 4280, proinde quæ sunt conjugii cœlestis, in supremo sensu Divini Conjugii: Vera ex Divino conjugio sunt quæ procedunt ex Divino Humano Domini, & vocantur sancta; Divinum enim Humanum Domini est ipsum Divinum Conjugium; quæ procedunt ex illo sunt sancta, quæ vocantur cœlestia & spiritualia, & faciunt conjugium cœleste, quod est verum conjunctum bono, & bonum conjunctum vero; in Cœlo est hoc Conjugium, & in unoquovis qui in cœlo est, etiam in unoquovis qui in Ecclesia, si is qui in Ecclesia in bono & simul in vero est.

4576. Et terram, quam dedi Abrahamo & Jischako, tibi dabo, quod significet Divinum Bonum appropriatum, constat a significatione Terræ, quod sit bonum, terra enim Canaan, quæ hic per terram intelligitur, in sensu interno est Regnum Domini, & inde Ecclesia, quæ est Regnum Domini in terris, n: 1607. 3481. 3705. 4447. 4517, & quia illa, est Bonum, nam hoc est ipsum essentiale Regni Domini & Ecclesiæ; in supremo autem sensu est Terra Canaan Divinum Bonum Domini, nam Bonum quod est in Regno Domini in cœlis & in terris, est a Domino; ex repræsentatione Abrahami & Jischaki, quod sit Divinum Domini, Abraham ipsum Divinum, & Jischak Divinum Humanum, in specie Divinum Rationale Domini, de Abrahamo videatur n: 1989. 2011. 3245. 3251. 3439. 3703. 4206. 4207, de Jischako, n: 1893. 2066. 2072. 2083. 2630. 2774. 3012. 3194. 3210. 4180; & ex significatione tibi dare eam seu terram, quod sit appropriare Naturali, per Jacobum enim, qui hic est Tibi, repræsentatur Divinum Naturale Domini, ut sæpius ostensum: ex his patet, quod per terram, quam dedi Abrahamo & Jischako, tibi dabo eam, significetur Divinum Bonum appropriatum.

4577. Et semini tuo post te dabo terram, quod significet Divinum Verum appropriatum, constat a significatione seminis, quod sit verum fidei, de qua n: 1025. 1447. 1610. 1949; in supremo autem sensu Divinum Verum, n: 3038; & a significatione dare terram, quod sit appropriare bonum, de qua mox supra n: 4576; ita per semini tuo dare terram, in sensu supremo significatur Divino Vero appropriare Divinum Bonum: quod autem sit Divinum Verum appropriatum, est quia Dominus quoad Humanum suum antequam glorificatus, fuit Divinum Verum, inde Dominus de Se dicit, quod sit Veritas, Joh: XIV: 6, & inde quoque vocatur semen mulieris, Gen: III: 15, sed postquam Dominus quoad Humanum suum glorificatus est, factus est Divinum Bonum, & tunc ab Ipso ut a Divino Bono processit & procedit Divinum Verum, quod est spiritus veritatis quem Dominus missurus, de quo apud Johannem Cap: XIV: 16. 17. Cap: XV: 26. 27. Cap: XVI: 13. 14. 15, videatur n: 3304; inde

inde constare potest, quod per semini tuo post te, significetur in supremo sensu Divinum Verum Ipsi appropriatum, & quoque quod Divinum Verum, a Divino Bono, quod Ipse, procedat, ac illis qui in bono & inde in vero sunt, adproprietur.

4578. Et ascendit desuper illo Deus in loco quo loquutus cum illo, quod significet Divinum in statu illo, constat a significatione ascendere desuper illo Deus, quod sit Divinum, ascendere enim involvit elevationem ad interiora, & cum prædicatur de Domino, qui hic est Deus, elevationem ad Divinum, n: 4539; & ex significatione loci quo loquutus cum illo, quod sit status ille, quod locus sit status, videatur n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321, inde locus quo loquutus cum illo, est status in quo fuit.

4579. Vers: 14. 15. *Et statuit Jacobus statuam in loco quo loquutus cum illo, statuam lapidis, & libavit super illam libamen, & fudit super illam oleum. Et vocavit Jacob nomen loci, ubi loquutus cum illo Deus, Bethel.* Statuit Jacobus statuam in loco quo loquutus cum illo, statuam lapidis, significat sanctum veri in Divino illo statu: & libavit super illam libamen, significat Divinum Bonum veri: & fudit super illam oleum, significat Divinum Bonum amoris: & vocavit Jacob nomen loci, ubi loquutus cum illo Deus, Bethel, significat Divinum Naturale & ejus statum.

4580. Statuit Jacobus statuam in loco quo loquutus cum illo, statuam lapidis, quod significet sanctum veri in Divino illo statu, constat a significatione statuæ, quod sit sanctum veri, de qua sequitur; & a significatione in loco quo loquutus cum illo, quod sit in statu illo, de qua mox supra n: 4578. De origine quod statuæ erigerentur, & libarent super illas libamen, & funderent super illas oleum, primum dicendum; statuæ quæ erigebantur antiquis temporibus, erant vel in signum, vel in testem, vel in cultum; qui in cultum, ungebantur, & tunc erant sanctæ, & ibi quoque cultum suum habebant, ita in templis, in lucis, in sylvis sub arboribus, & alibi; hoc rituale suum repræsentativum inde traxit, quod lapides antiquissimis temporibus statuerentur in terminis inter gentium familias, ne illos transgrederentur ad faciendum illis malum, sicut quoque a Labane & Jacobo, Genes: Cap: XXXI: 5, ne transgrederentur illos ad faciendum malum, erat apud illos jus gentium; & quia lapides ibi erant in terminis, antiquissimi, qui in singulis quæ in tellure, correspondens spirituale & cœleste videbant, cum lapides hos ut terminos viderent, de veris quæ sunt ultima ordinis, cogitabant, posteri autem illorum, qui in objectis minus spirituale & cœleste, & plus mundanum spectabant, incipiebant modo ex veneratione ab antiquo sancte de illis cogitare, & tandem Antiquissimorum posteri, qui proxime ante diluvium vixerunt, & non magis in terrestribus & mundanis, ut objectis, aliquod spirituale & cœleste videbant, cæperunt sanctificare illos lapides, libamina fundendo super illos, ac oleo ungendo illos, & tunc vocabantur statuæ, & in cultum adhibebantur: hoc remansit post diluvium in Ecclesia Antiqua, quæ repræsentativa fuit, sed cum illa differentia, quod statuæ inservirent his pro mediis perveniendi ad cultum internum, instruebantur enim infantes & pueri a parentibus quid repræsentarent,

rent, & sic perducebantur ad scire sancta & affici illis quæ repræsentabant; inde est, quod statuæ apud antiquos in templis, lucis, & sylvis, ac super collibus & montibus essent in cultum: at cum internum cultus cum Ecclesia Antiqua prorsus periit, & cæperunt externa sancta & Divina habere, & sic idololatrice illa colere, tunc statuas erigebant pro singulis diis; & quia posteritas Jacobi pronissima ad idololatrica erat, prohibebatur illis ne statuas erigerent, nec lucos haberent, & ne quidem super montibus & clivis aliquem cultum, sed congregarentur ad unum locum, ubi Arca, & dein ubi Templum, ita ad Hierosolymam, alioquin quælibet familia habuisset sua externa & idola quæ coluisset, & sic repræsentativum Ecclesiæ non apud illam gentem institui potuisset: videantur quæ de statuis prius n: 3727, ostensa sunt. Ex his constare potest, unde statuæ, & quid significarunt, & cum in cultum adhiberentur, quod esset sanctum verum quod per illas repræsentabatur, ideo quoque dicitur, quod esset statua lapidis, nam lapis significat verum in ultimo ordinis, n: 1298. 3720. 3769. 3771. 3773. 3789. 3798. Præterea sciendum, quod de Divino vero imprimis Sanctum prædicetur, nam Divinum est in Domino, & Divinum Verum procedit ab illo, n: 3704. 4577, & vocatur Sanctum.

4581. Et libavit super illam libamen, quod significet Divinum bonum veri, constat ex significatione libaminis, quod sit Divinum bonum veri, de qua sequitur; primum enim dicendum quid bonum veri; bonum veri est id quod bonum fidei alibi dictum fuit, estque amor erga proximum, seu charitas: sunt duo genera universalia Boni, unum quod dicitur Bonum fidei, alterum quod vocatur Bonum amoris. Bonum fidei est quod significatur per Libamen, & Bonum amoris quod per Oleum; qui ad Bonum perducuntur a Domino per viam internam, illi sunt in Bono amoris, at qui per viam externam, illi sunt in bono fidei; homines Ecclesiæ cœlestis, similiter angeli intimi seu tertii cœli in bono amoris sunt, sed homines Ecclesiæ spiritualis, similiter Angeli medii seu secundi Cœli, in bono fidei sunt; inde est, quod illud bonum dicatur bonum cœleste, hoc autem bonum spirituale; differentia est, quæ inter velle bene ex velle bene, ac inter velle bene ex intelligere bene; hoc itaque, nempe bonum spirituale seu bonum fidei, seu bonum veri, est quod per libamen significatur, illud autem, nempe bonum cœleste, seu bonum amoris, est, quod per oleum in sensu interno intelligitur: quod talia per Oleum & Libamen significata sint, non quidem videri potest, nisi ex sensu interno, sed usque ab unoquovis, quod sancta per illa repræsentata fuerint, nam nisi sancta per illa repræsentata fuissent, quid libare libamen & fundere oleum super statuam lapidis, foret aliud quam quoddam ludicrum idololatricum: similiter ac nisi sancta significarent & involverent, dum Rex creatur, nempe Coronam imponere Capiti ejus, ungere illum oleo ex cornu super frontem & super poplites manuum, sceptrum in manum ejus dare, ac insuper gladium, & claves, purpureo amictu circumdare, & tunc sedere super solio argenteo, ac dein in Regio ornatu equitare, & quoque ad mensam postea ab optimatibus ministrari, præter plura; hæc nisi repræsentarent sancta, & per correspondentiam cum illis quæ sunt cœli & inde Ecclesiæ, sancta essent, non forent nisi lusus quales

infan-

infantum sed in majore forma, aut sicut lusus super theatris; sed usque omnia illa ritualia traxerunt suam originem ab Antiquissimis temporibus, quando ritualia sancta fuerunt ex eo quod repraesentarent sancta, & correspondent sanctis quae in coelo & inde in Ecclesia; hodie quoque sancta habentur, non ex eo quod sciant quid repraesentant aut quibus correspondent, sed per interpretationem sicut emblematum quae in usu; si autem scirent quid repraesentat & cui sancto correspondet corona, oleum, cornu, sceptrum, ensis, claves, equitatio super equo albo, commestio ministrantibus optimatibus, de illis multo sanctius cogitarent; sed hoc non sciunt, & quod mirum, hoc non scire volunt; in tantum sunt repraesentativa & significativa, quae in talibus, & quae ubivis in Verbo, in mentibus hodie deleta. Quod Libamen significet bonum veri seu bonum spirituale, constare potest a Sacrificiis in quibus adhibebantur; Sacrificia fiebant vel ex armento vel ex grege, & erant repraesentativa Cultus interni Domini, n: 922. 923. 1823. 2180. 2085. 2801. 2807. 2830. 3519; illis adjiciebantur Minchah & Libamen, Minchah quae constabat ex similagine mixta oleo, significabat bonum coeleste, seu quod idem, bonum amoris, oleum amorem in Dominum & similago charitatem erga proximum; Libamen autem, quod constabat ex Vino, significabat bonum spirituale, seu quod idem, bonum fidei; utrumque itaque, nempe Minchah & Libamen, eadem quae Panis & vinum in Sancta Caena. Quod illa adjicerentur holocaustis & sacrificiis, constat apud Mosen "Facies Agnos duos filios anni in diem juge, agnum unum facies mane, & agnum alterum facies inter vesperas, & *decima similaginis mixta oleo tuso*, quadrante hinis, & *Libamen quadrantis hinis vini* agno primo; ita quoque agno alteri," Exod: XXIX: 38. 39. 40. 41. Apud Eundem "Facietis in die, quo motitatis manipulum primitiarum messis, agnum integrum filium anni sui in holocaustum Jehovae, *cujus Minchah duae decimae similaginis mixtae oleo*, & *Libamen ejus vinum*, quarta hinis," Levit: XXIII: 12. 13. 18. Apud Eundem "In die quo implentur dies Naziraeatus, offeret munus suum Jehovae, sacrificia, ut & calathum azymorum ex similagine, placentas mixtas oleo, ac lagana azymorum uncta oleo, cum *Minchah eorum*, & *Libaminibus eorum*," Num: VI: 13. 14. 15. 17. Apud Eundem "Super holocaustum facient *Mincham e similagine decimam mixta quarta hinis olei, vinum in Libamen*, quartam hinis: aliter super holocaustum ex ariete, & aliter ex bove," Num: XV: 3. 4. 5. 11. Apud Eundem "Ad holocaustum jugis facies *Libamen* quarta hinis in agnum; *in sancto liba libamen vini Jehovae*," Num: XXVIII: 6. 7. Porro de *Minchis* & *Libaminibus* in sacrificiis varii generis, Num: XXVIII: 7 ad f. Cap: XXIX: 1 ad f. Quod Minchah & Libamen illa significaverint, constare etiam potest ex eo, quod amor & fides faciant omne cultus; & quod panis, qui ibi similago mixta oleo, & Vinum, significent amorem & fidem, ita omne cultus, in Sancta Caena, de qua n: 1798. 2165. 2177. 2187. 2343. 2359. 3464. 3735. 3813. 4211. 4217. Cum autem recesserunt a genuino repraesentativo cultus Domini, & converterunt se ad deos alios, ac illis libaverunt libamina, tunc per Libamina significabantur illa quae opposita sunt Charitati & fidei, nempe mala amoris mundi & falsa; ut

ut apud Esaiam "Incaluistis in diis sub omni arbore viridi, etiam illis *effudisti Libamen obtulisti mincham*" LVII: 5. 6; incalescere in diis pro concupiscentiis falsi, quod dii sint falsa n: 4402 f. 4544; sub omni arbore viridi, pro ex fide omnium falsorum, n: 2722. 4552; effundere illis libamen & offerre mincham, pro cultu illorum. Apud Eundem "Vos qui deseritis Jehovam, qui obliviscimini montis sanctitatis meæ, qui disponitis Gadi mensam, & impletis menio *Libamen*" LXV: 11. Apud Jeremiam, Filii colligunt ligna, & patres accendunt ignem, & mulieres depsunt massam, ad faciendum placentas reginæ cœlorum, & ad *libandum libamen diis aliis*" VII: 18: apud Eundem "Faciendo faciemus omne verbum, quod exivit ex ore nostro, suffiendo reginæ cœlorum, & *libando ei libamina* quemadmodum fecimus nos & patres nostri, & principes nostri in urbibus Jehudæ, & in plateis Hierosolymæ" XLIV: 17. 18. 19; regina cœlorum pro omnibus falsis, exercitus enim cœlorum in genuino sensu sunt vera, in opposito autem falsa, similiter rex & regina, ita regina pro omnibus, ei libare libamina est colere. Apud Eundem "Chaldæi comburent urbem, & domos super quarum tectis suffiverunt baali, & *libaverunt libamina diis aliis*" XXXII: 29; Chaldæi pro illis qui in cultu in quo falsum; comburere urbem pro destruere & vastare illos qui in doctrinalibus falsi; super domuum tectis suffire baali, pro cultu mali, libare libamina diis aliis pro cultu falsi. Apud Hoscheam "Non habitabunt in terra Jehovæ, & revertetur Ephraim in Ægyptum, & in Assyria immundum comedent, *non libabunt Jehovæ vinum*" IX: 3. 4; non habitare in terra Jehovæ, pro non esse in bono amoris; revertetur Ephraim in Ægyptum, pro quod intellectuale Ecclesiæ fiet scientificum & sensuale; in Assyria immundum comedent, pro impuris & prophanis ex ratiocinatione; non libabunt Jehovæ vinum pro nullo cultu ex vero. Apud Mosen "Dicetur ubi dii eorum, petra cui confisi sunt, qui adipem sacrificiorum comederunt, *biberunt vinum libaminis eorum*, surgant & juvent eos" Deut: XXXII: 38; dii pro falsis ut supra; qui adipem sacrificiorum comederunt pro quod destruxerint bonum cultus, biberunt vinum libaminis eorum, pro quod verum cultus. Libamina etiam de sanguine prædicantur, apud Davidem "Multiplicabunt dolores eorum, ad alium festinarunt, *ne libabo libamina eorum de sanguine*, & ne tollam nomina illorum super labia mea" Psalm: XVI: 4, & per illa significantur prophanationes veri, sanguis enim in illo sensu est violentia illata charitati, n: 374. 1005, & prophanatio, n: 1003.

4582. Et fudit super illam oleum, quod significet Divinum bonum amoris, constat ex significatione olei, quod sit Divinum Bonum amoris, de qua n: 886. 3728. Per statuere statuam lapidis, libare super illam libamen, & fundere super illam oleum, in sensu interno describitur processus progressionis a Vero quod in ultimo ad verum & bonum interius, & tandem ad bonum amoris; statua enim lapidis est verum in ultimo ordinis, n: 4580; Libamen est verum & bonum interius, n: 4581; oleum autem bonum amoris; talis etiam processus progressionis fuit Domino Humanum suum Divinum faciendi;

& talis etiam est homini cum Dominus illum per regenerationem, cœlestem facit.

4583. Et vocavit Jacob nomen loci, ubi loquutus cum illo Deus, Bethel, quod significet Divinum Naturale & ejus statum, constat a significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 2009. 2724. 3006. 3421; & ex significatione Bethelis, quod sit Divinum naturale, de qua n: 4559. 4560; quod sit ejus status, significatur per locum ubi loquutus cum illo Deus, ut supra n: 4578.

4584. Vers: 16. 17. 18. 19. 20. *Et profecti a Bethel, & fuit adhuc tractus terræ ad veniendum Ephratam; & peperit Rachel, & dura passa in pariendo illam. Et factum in dura patiendo illam in pariendo illam, & dixit illi obstetrix ne timeas, quia etiam hic tibi filius. Et factum in exire animam illius quod moritura, & vocavit nomen illius Benoni, & pater illius vocavit illum Benjamin. Et moriebatur Rachel, & sepeliebatur in via Ephrath, hæc Bethlechem. Et statuit Jacob statuam super sepulchrum illius; hæc statua sepulchri Rachelis usque ad hodie.* Profecti a Bethel, & fuit adhuc tractus terræ ad veniendum Ephratam, significat quod nunc spirituale cœlestis, Josephus est cœleste spiritualis; & peperit Rachel, & dura passa in pariendo illam, significat tentationes interioris veri: & factum in dura patiendo illam in pariendo illam, significat post tentationes: & dixit illi obstetrix, ne timeas, significat perceptionem e naturali: quia etiam hic tibi filius, significat spirituale verum: & factum in exire animam illius quod moritura, significat statum tentationum: Et vocavit nomen illius Benoni, significat quale status illius: & pater illius vocavit illum Benjamin, significat quale spirituale cœlestis: & moriebatur Rachel, & sepeliebatur in via Ephrath, significat finem prioris affectionis veri interioris: hæc Bethlechem, significat loco illius novi spiritualis cœlestis: & statuit Jacob statuam super sepulchrum illius, significat sanctum veri spiritualis resurrecturi ibi: hæc statua sepulchri Rachelis usque ad hodie, significat statum sancti in perpetuum.

4585. Profecti a Bethel, & fuit adhuc tractus terræ ad veniendum Ephratam, quod significet quod nunc spirituale cœlestis, constat a significatione proficisci a Bethel, quod sit continuum progressionis Divini a Divino Naturali; quod proficisci sit continuum, videatur n: 4554, hic in supremo sensu continuum progressionis Divini, & quod Bethlechem sit Divinum Naturale, n: 4559. 4560; a significatione tractus terræ ad veniendum, quod sit intermedium, de qua sequitur; & a significatione Ephratæ, quod sit spirituale cœlestis in statu priore, de qua infra ubi de Bethlechem, quæ est spirituale cœlestis in statu novo, inde dicitur Ephrath hæc Bethlechem, Vers: seq: 19. Agitur in his Versibus de progressione Divini Domini versus interiora, Dominus enim, cum Humanum suum Divinum fecit, simili ordine progressus est, quo cum hominem per regenerationem novum facit, nempe ab Externo ad Interiora, ita a Vero quod in ultimo ordinis ad bonum quod interius est & bonum spirituale vocatur, & inde ad bonum cœleste; sed hæc in intellectum alicujus cadere nequeunt, nisi sciatur quid homo externus & homo internus

ternus, & quod illæ ab hoc distinctus sit, tametsi apparent, cum homo vivit in corpore, sicut unum, tum nisi sciatur quod naturale constituat externum hominem, & rationale internum, & insuper nisi sciatur quid spirituale & quid cœleste; hæc quidem aliquoties prius explicata sunt, sed usque qui nullam ideam de illis prius habuerunt, ex causa quia non in aliquo desiderio fuerunt sciendi illa quæ sunt vitæ æternæ, nec ullam habere possunt; hi dicunt, quid homo Internus, an is potest esse distinctus ab Externo; tum quid naturale & rationale, annon unum, insuper quid spirituale & cœleste, anne nova distinctio, de spirituali audivimus, quod cœleste sit aliud, non audivimus; sed usque ita se res habet, qui de illis non aliquam ideam sibi prius comparaverunt, ex causa quod curæ mundi & corporis possideant omne cogitationis, & auferant omne desiderii sciendi aliud, vel quod autument satis esse scire doctrinalia quantum vulgus, & quod non interest ultra cogitare, quia mundum videmus, alteram vitam non videmus, fortassis est & fortassis non; illi qui tales sunt, hæc removeant a se, nam usque ad primam intuitionem corde rejiciunt: veruntamen quia talia sunt, quæ in Verbi sensu interno continentur, & illa absque terminis adequatis explicari nequeunt, & termini adæquatiores non dantur ad exprimendum exteriora quam per naturale, & interiora per rationale, & illa quæ sunt veri per spirituale, & illa quæ sunt boni per cœleste; non potest aliter quam illas voces in usum adhibere, nam absque vocibus rei adequatis nihil potest describi; ut itaque illi qui in desiderio sciendi sunt, aliquam ideam accipiant, quid cœleste spiritualis quod Benjamin repræsentat, & quod Bethlechem significat, paucis dicendum: Actum est in sensu supremo de glorificatione Naturalis Domini, & in sensu respectivo de regeneratione hominis quoad ejus naturale; quod Jacob repræsentaverit hominem Ecclesiæ quoad ejus externum, & Israel quoad internum, ita Jacob quoad naturale ejus exterius, & Israel quoad interius; n: 4286, in præcedentibus ostensum est, nam spiritualis homo est ex naturali, cœlestis autem ex rationali, tum ostensum, quod Glorificatio Domini processerit ab externis ad interiora, similiter ac procedit regeneratio hominis, & quod repræsentationis hujus causa Jacob vocatus sit Israel; nunc autem agitur de progressione ulteriore versus interiora, nempe versus rationale, nam, ut mox supra dictum, rationale constituit Internum hominem; intermedium inter internum Naturalis & externum rationalis, est quod intelligitur per Spirituale cœlestis, quod significatur per Ephratam & Bethlechem, & repræsentatur per Benjaminem; hoc intermedium trahit aliquid ab interno naturalis quod est Israel, & ab externo rationalis quod est Josephus; quod enim intermedium est, trahet aliquid ab utroque, alioquin pro intermedio inservire non potest; ut aliquis a spirituali fiat cœlestis, necessario progredietur per hoc intermedium, absque intermedio scandere ad superiora non possibile est: qualis itaque progressus sit per intermedium illud describitur hic in sensu interno per quod venerit Jacob ad Ephratam, & quod ibi Rachel peperit Bejaminem; inde patet, quod per profecti a Bethel, & fuit adhuc tractus terræ ad veniendum Ephratam, significetur continuum progressionis Divini Domini a Divino

Naturali ad Spirituale cœlestis, quod per Ephratam & Bethlechem significatur, & per Benjaminem repræsentatur: est Spirituale cœlestis intermedium illud, de quo dictum, Spirituale dicitur a Spirituali homine, qui in se spectatus est interior naturalis, & a cœlesti homine, qui in se spectatus est rationalis, Josepus est exterior rationalis, quare de eo prædicatur cœleste spiritualis e rationali.

4586. Et peperit Rachel & dura passa in pariendo illam, quod significet tentationes interioris veri, constat ex significatione parere, quod sit existentia spiritualium quæ sunt veri, & cœlestium quæ sunt boni, non enim aliud in sensu interno intelligitur per parere, quam quæ sunt partus spiritualis, videatur n: 1145. 1255. 2584. 3860. 3868. 3905. 3915. 3919. 4070; ex repræsentatione Rachelis, quod sit affecto veri interioris, de qua n. 3758. 3782. 3793. 3819; & ex significatione dura pati, quod sit tentationes subire, cum enim de veris & bonis seu de spiritualibus & cœlestibus prædicatur dura pati, non aliud est, nam ad illa pervenire nemo potest quam per tentationes, pugnant enim tunc interiora bona & vera cum malis & falsis quæ ex hæreditario & actuali, quippi tenetur homo tunc a Domino in bonis & veris ab interiori, & aggrediuntur mali & falsi quæ erumpunt ex hæreditario quæ adsunt ex actuali, hoc est, spiritus & genii qui in illis sunt, & apud hominem, inde tentationes, quibus non modo rejiciuntur & removentur mala & falsa cum vincuntur, sed etiam confirmantur bona & vera; hæc sunt quæ significantur per quod peperit Rachel, & dura passa in pariendo.

4587. Et factum in dura patiendo illam in pariendo illam, quod significet post tentationes, constat ex illis quæ mox supra n: 4586, dicta sunt, ita absque ulteriore explicatione.

4588. Et dixit illi obstetrix, ne timeas, quod significet perceptionem e naturali, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua n: 1791. 1815 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3395. 3509; & a significatione obstetricis, quod sit Naturale; quod obstetrix hic sit Naturale, est quia cum tentationes interiores subeuntur, hoc est, cum interior homo tentationes subit, tunc naturale est instar obstetricis, nam nisi naturale adjuvet, nusquam aliquis partus interioris veri existit, naturale enim est quod vera interiora, cum nata, in sinum recipit, dat enim copiam ut eniti possint; se habet ita cum illis quæ sunt partus spiritualis, quod receptio omnino erit in naturali; quæ causa est, quod, cum regeneratur homo, primum præparetur Naturale ad recipiendum, & quantum hoc receptibile factum est, tantum interiora vera & bona excludi & multiplicari possunt; hæc etiam causa est, quod si non naturalis homo præparatus sit ad recipienda vera & bona fidei in vita corporis, non possit in altera vita illa recipere; ita non salvari, hoc est quod intelligitur per commune hoc apud vulgus, quod sicut arbor cadit ita maneat, vel sicut homo moritur ita fiat; homo enim naturalem seu externi hominis memoriam secum omnem in altera vita habet, sed ibi illa uti non licet, n: 2469. ad 2494, quapropter illa ibi est sicut planum fundamentale, in quod interiora vera & bona cadunt, id planum si non receptibile est bonorum & verorum quæ ab interiori influunt, interiora bona & vera vel exstinguuntur,

vel

vel pervertuntur, vel rejiciuntur: ex his constare potest, quod Naturale sit Obstetricis instar. Quod naturale quatenus recipiens cum parit interior homo, instar Obstetricis sit, constare quoque potest a sensu interno rerum quæ memorantur de Obstetricibus, quæ vivificarunt filios mulierum Hebræarum contra mandatum Pharaonis, de quibus ita apud Mosen "Dixit Rex Ægypti *Obstetricibus* Hebræarum, & dixit; *in obstetricando* Hebræis, & videtis super sellis, si filius ille, occidetis illum, & si filia illa, vivificetur: & timuerunt *Obstetrices* Deum, & non fecerunt quemadmodum loquutus ad illos rex Ægypti, vivificarunt natos; & vocavit rex Ægypti *Obstetrices*, & dixit illis, quamobrem fecistis verbum hoc, & vivificastis natos; & dixerunt *Obstetrices* ad Pharaonem, quia non sicut mulieres Ægyptiæ Hebrææ, nam vivaces hæ, antequam venit ad illas *Obstetrix* & pepererunt; & benefecit Deus *Obstetricibus*, & multiplicatus populus, & numerosus factus valde: & factum, quia timuerunt *Obstetrices* Deum, & fecit illis domos" Exod: 1: 15 ad 21; per filias & filios quos pepererunt mulieres Hebrææ, repræsentantur bona & vera Novæ Ecclesiæ; per obstetrices Naturale quatenus recipiens bona & vera, per regem Ægypti Scientificum in communi, n: 1164. 1165. 1186, quod exstinguit vera, quod fit cum Scientificum intrat in illa quæ fidei sunt via præpostera, nihil credendo nisi quod sensuale & scientificum dictat; quod obstetrices ibi sint receptiones veri in naturali, ex Divina Domini Misericordia, confirmabitur cum illa, quæ illius Capitis sunt, explicanda veniunt.

4589. Quia etiam hic tibi filius, quod significet spirituale verum, constat a significatione filii, quod sit verum, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373; hic spirituale verum, quia est Benjamin qui hic filius, per quem spirituale cœlestis repræsentatur.

4590. Et factum in exire animam illius quod moritura, quod significet statum tentationum, constat ex significatione exire animam & mori, quod sit ultimum tentationis, quod est cum vetus homo moritur & novus vitam accipit; quod hæc significatio sit, patet ab illis quæ præcedunt quod dura passa in pariendo sit tentatio interioris veri, n: 4586. 4587, & ab illis quæ sequuntur ad Vers: 19, quod moriebatur Rachel.

4591. Et vocavit nomen illius Benoni, quod significet quale status illius, constat a significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua sæpius prius, status qui hic in sensu interno describitur, est status tentationum, hujus status quale est quod per Benoni significatur, nam Benoni in Lingua originali significat filium doloris seu luctus mei: quod antiquitus infantibus nomina significativa status inderentur, videatur n: 1946. 2643. 4322. 4298.

4592. Et pater illius vocavit illum Benjamin, quod significet quale spirituale cœlestis, constat ex repræsentatione Benjaminis, quod sit spirituale cœlestis; quid hoc sit, explicatum est supra n: 4585, quod nempe sit intermedium quod est inter spirituale & cœleste, seu inter hominem spiritualem & cœlestem; Benjamin in Lingua originali significat filium dextræ, & per filium dextræ significatur spirituale verum quod a cœlesti bono, & inde potentia, bono enim est potentia per verum, n: 3563; filius est verum n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373, & manus potentia, n: 878. 3091. 3563, inde dex-

træ

tra est summa potentia; ex eo patet, quid significat sedere ad dextram Dei, quod nempe sit status potentiæ ex vero quod a bono, n: 3387; quod cum prædicatur de Domino, est Omnipotentia, & quoque Divinum Verum quod procedit a Divino Bono Domini, ut Psalm: cx: 1. Matth: xxii: 42. Cap: xxvi: 63. 64. Marc: xiv: 61. 62. Cap: xvi: 19. Luc: xxv: 69; & quia est Divina potentia, hoc est, omnipotentia, ideo ibi dicitur, ad dextram potentiæ seu virtutis Dei. Quid Benjamin in genuino sensu significat, inde patet, quod nempe verum spirituale quod a cœlesti bono, quod est Josephus; ambo itaque simul sunt id intermedium quod est inter hominem spiritualem & hominem cœlestem, ut supra n: 4585 dictum; sed hoc bonum & hoc verum distincta sunt a cœlesti quod repræsentatur per Jehudam, & a spirituali quod repræsentatur per Israelem, illud enim est superius seu interius, & hoc est inferius seu exterius, nam sunt, ut dictum, intermedium: sed ideam illius boni quod repræsentatur per Josephum & illius veri quod per Benjaminem, non aliquis habere potest, quam qui illustratus est a luce cœli, Angeli de illis claram habent, quia eorum ideæ cogitationis omnes sunt a luce cœli quæ a Domino, in qua indefinita vident & percipiunt quæ homo nusquam comprehendere potest, minus effari; illustrationi sit hoc, omnes homines, quotcunque sunt, nascuntur naturales cum potentia ut fieri possint vel cœlestes vel spirituales, Dominus autem solus natus est spiritualis cœlestis, & quia ita, natus est in Bethechem ubi terminus terræ Benjaminis, per Bethlechem enim significatur Spirituale cœlestis, & per Benjaminem repræsentatur spirituale cœlestis; quod solus natus spiritualis cœlestis, est quia Divinum in Ipso fuit; hæc nusquam aliquis, qui non est in luce cœli, comprehendere potest, qui enim in luce mundi est & ex illa perceptionem habet, vix scit quid Verum & quid Bonum, minus quid ascendere ad interiora veri & boni per gradus, ita nequaquam aliquid de innumerabilibus eorum in unoquovis gradu quæ coram Angelis in luce sicut meridiana patent; inde patet, qualis sapientia est Angelorum respective ad homines. Sunt Sex Nomina, quæ in Propheticis, ubi agitur de Ecclesia, frequenter occurrunt, nempe Jehudah, Josephus, Benjamin, Ephraim, Israel, & Jacob, qui non scit quid boni & veri Ecclesiæ per unumquemvis, in sensu interno intelligitur, nequaquam scire potest aliquid ex Arcanis Divinis Verbi ibi, nec scire potest quid Ecclesiæ intelligitur nisi sciat quid cœleste quod est Jehudah, quid cœleste spiritualis quod est Josephus, quid spirituale cœlestis quod est Benjamin, quid intellectuale Ecclesiæ quod est Ephraim, quid spirituale internum quod est Israel, & quid spirituale externum quod est Jacob. Quod in specie Benjaminem attinet, quia is repræsentat Spirituale cœlestis, & Josephus cœleste spiritualis, & sic uterque simul intermedium inter cœlestem & spiritualem hominem, & inde quia conjunctissimi, ideo quoque conjunctio illorum in Historicis de Josepho describitur per hæc "quod Josephus dixerit ad fratres suos, *quod fratrem minimum adducerent*, ne moriantur," Gen: xlii: 20. Cum redirent cum Benjamine, & Josephus viderit *Benjaminem fratrem suum*, quod dixerit, num hic frater vester minimus est, & dixit, *Deus propitius esto tibi, fili mi*; *& festinavit*

vit Josephus, quia commota sunt viscera ejus erga fratrem suum, & quæsivit flere, & ideo intravit in conclave, & flevit ibi," Gen: XLIII: 29. 30: quod *multiplicaret portionem Benjaminis* præ portione omnium *quintuplum,*" Gen: XLIII: 34: postquam aperuit se fratribus, *quod ceciderit super colla Benjaminis fratris sui, & fleret, & Benjamin fleret super collis ejus,*" Gen: XLV: 14: quod dederit omnibus mutatorias vestes, *Benjamini vero trecentos argenti, & quinque mutatorias vestes,*" Gen: XLV: 22; ex illis patet, quod Josephus & Benjamin conjunctissimi fuerint, non quia ex una matre, sed quia per illos repræsentatur Conjunctio spiritualis quæ est inter bonum quod Josephus & verum quod Benjamin, & quia utrumque est intermedium inter cœlestem & spiritualem hominem, ideo Josephus non cum fratribus suis, nec cum patre suo conjungi potuit, nisi per Benjaminem, absque enim intermedio non datur conjunctio, hæc causa fuit, quod Josephus non prius se revelaverit. Præterea etiam alibi per Benjaminem in Verbo imprimis Prophetico, significatur spirituale verum quod est Ecclesiæ; ut in Prophetico Mosis de filiis Israelis "*Benjamini dixit,* dilectus Jehovæ, habitabit confidenter super illum, obtegens super illum omni die, & inter humeros illius habitabit," Deut: XXXIII: 12; dilectus Jehovæ est verum spirituale quod ex cœlesti bono, hoc bonum apud id verum prædicatur habitare confidenter, id obtegere toto die, ut & inter humeros ejus habitare, humeri enim in sensu interno sunt omne potentiæ, n: 1085, & omne potentiæ bono est per verum, n: 3563. Apud Jeremiam "Fugite *filii Benjaminis* e medio Hierosolymæ, & in clangendo clangite buccina, & super domum vineæ tollite propheticum, quia malum prospicit e septentrione, & confractio magna," VI: 1: filii Benjaminis pro vero spirituali ex cœlesti, Hierosolyma pro Ecclesia spirituali, etiam domus vineæ seu Beth Kerem, malum e septentrione pro ex hominis sensuali & inde scientifico. Apud Eundem "Fiet, si sanctificatis diem sabbathi, intrabunt ex urbibus Jehudæ, & ex circuitibus Hierosolymæ, & *e terra Benjaminis,* & ex planitie, & ex monte, & ex meridie, offerentes holocaustum & sacrificium, & mincham, & thus, & offerentes eucharisticum, domum Jehovæ, XVII: 24. 26; & alibi apud Eundem "In urbibus montis, in urbibus planitiei, in urbibus meridiei, & *in terra Benjaminis,* & in circuitibus Hierosolymæ, & in urbibus Jehudæ, adhuc transibunt greges juxta manus numerantis," XXXIII: 13; ibi terra Benjaminis etiam pro spirituali vero quod est Ecclesiæ; omnia enim quæ sunt Ecclesiæ a primo gradu ad ultimum significantur per urbes Jehudæ, circuitus Hierosolymæ, terram Benjaminis, planitiem, montem & meridiem. Apud Hoscheam: "Clangite buccinæ in *Gibea,* tuba in *Ramah,* vociferamini *Bethaven, post te Benjamin,* Ephraim in solitudines erit, in die correptionis," V: 8. 9; Gibea, Ramah, & Bethaven, pro illis quæ sunt veri spiritualis a cœlesti quod est Benjamin, Gibea enim erat Benjaminis, Judic: XIX: 14, etiam Ramah, Jos: XVIII: 25, ut & Bethaven, Jos: XVIII: 12; clangere buccina & tuba ac vociferari pro annuntiare, quod intellectuale Ecclesiæ, quod est Ephraim, desolatum sit. Apud Obadiam "Fiet domus Jacobi ignis, & domus Josephi flamma, domus Esavi in stipulam, & hæreditabunt

ditabunt meridionales montem Esavi, & qui in planitie Philistæos, & hæreditabunt agrum Ephraimi, & agrum Samariæ, & *Benjamin* Gileadem," Vers: 18. 19; quod nomina significent res, hic ut alibi manifeste patet, nam nisi sciatur quid significant domus Jacobi, domus Josephi, domus Esavi, mons Esavi, Philistæi, ager Ephraimi, ager Samariæ, Benjamin & Gilead, & præterea quid meridionales, domus, planities, mons, ager, nusquam aliquid ibi comprehendetur; quæ historice dicta sunt ibi, nec facta sunt; sed qui novit quid singula involvunt, inibi arcana cœlestia comperiet; est ibi etiam Benjam Spirituale ex cœlesti. Similiter hæc apud Sachariam "Jehovah erit in regem super totam terram, in die illo erit in Jehovah unus, & nomen Ipsius unum; circum erit tota terra sicut planities a Gibea usque ad Rimmonem, & habitabit sub se, inde *a porta Benjaminis* usque ad locum portæ primæ, usque ad portam angulorum, & turrim Chananeel, usque ad torcularia regis," XIV: 9. 10. Similiter apud Davidem "Pastor adverte aurem, qui ducit sicut gregem Josephum, qui sedes super Cherubim, coram Ephraim, & *Benjamine*, & Menasche, excita potentiam tuam, & ito in salutem nobis," Psalm: LXXX: 2. 3. Similiter in Prophetico Deboræ & Baraki "Jehovah dominabitur mihi inter fortes, ex Ephraimo quorum radix in Amaleck, *post te Benjamin in populis tuis*, ex Machir descendent legislatores, & ex Sebulun trahentes sceptrum Scribæ," Judic: V: 13. 14. Apud Johannem "audivi numerum obsignatorum centum quadraginta quatuor millia obsignati ex omni Tribu Israelis; ex *Tribu Sebulun* duodecim millia obsignati, ex *Tribu Josephi* duodecim millia obsignati, ex *Tribu Benjaminis* duodecim millia obsignati," Apoc: VII: 4. 8; ibi per Tribus Israelis significantur illi qui in bonis & veris sunt, & inde in Regno Domini, Tribus enim & duodecim seu quod idem duodecim millia sunt omnia amoris & fidei, seu omnia boni & veri, n: 577. 2089. 2129. 2130. 3272. 3858. 3913. 3926. 3939. 4060; hæc in quatuor classes ibi partita sunt, quarum ultima est 12000 obsignati ex Sebulone, & ex Josepho, & ex Benjamine, quia per Sebulonis Tribum significatur conjugium cœleste, n: 3960. 3961, in quo est cœlum, ita in quo omnia, Josephus ibi est cœleste spiritualis seu bonum veri, & Benjamin est verum illius boni seu spirituale cœlestis, hoc Conjugiale est in cœlo, inde est, quod illi ultimo nominentur. Quia per Benjaminem Spirituale cœlestis Ecclesiæ, seu verum boni, quod est intermedium inter bonum cœleste & verum spirituale repræsentaretur, ideo cessit Hierosolyma filiis Benjaminis in hæreditatem, Hierosolyma enim, antequam Zion ibi ædificata, significabat Ecclesiam in genere; quod Hierosolyma cesserit Benjamini, videatur Jos: XVIII: 28, & Judic: I: 21.

4593. Et moriebatur Rachel, & sepeliebatur in via Ephrath, quod significet finem prioris affectionis veri interioris, constat ex significatione mori, quod sit desinere esse tale, de qua n: 494, ita finis; ex repræsentatione Rachelis, quod sit affectio veri interioris, de qua n: 3758. 3782. 3793. 3819; ex significatione sepeliri, quod sit rejectio status prioris, & resuscitatio novi, de qua n: 2916. 2917. 3256; & ex significatione Ephratæ, quod sit spirituale cœlestis in statu priori, de qua n: 4585; inde patet, quod per moriebatur

Rachel

Rachel & sepeliebatur in via Ephrath, significetur finis status prioris affectionis veri interioris, & resuscitatio novi, quæ est Bethlechem, de qua mox sequitur. In genuino sensu per moriebatur Rachel & sepeliebatur in via Ephrath, significatur hæreditarium, quod per tentationes sit expulsum in perpetuum; hæreditarium fuit humana affectio veri interioris, quam Divina affectio expulit; inde quoque est, quod filius ille a matre dictus sit Benoni seu filius doloris, sed a patre Benjamin seu filius dextræ: in humana affectione quæ a matre, est hæreditarium in quod malum, at in Divina non est nisi bonum; in humana enim est gloria sui & mundi ut finis propter se, at in Divina est finis propter se ut sit a se ad salvandum genus humanum, secundum Domini verba apud Johannem "Oro pro illis quos dedisti Mihi, omnia namque Mea Tua sunt, & Tua Mea, *sed glorificatus sum in illis*; ut omnes unum sint, sicut Tu Pater in Me, & Ego in Te, ut etiam illi in Nobis unum sint. *Ego gloriam quam dedisti Mihi dedi illis*, ut sint unum, sicut Nos unum sumus, Ego in illis & Tu in Me," xvii: 9. 10. 21. 22. 23.

4594. Hæc Bethlechem, quod significet loco illius resurrectionem novi spiritualis cœlestis, constat ex significatione Bethlechem, quod sit spirituale cœlestis in statu novo, Ephrath enim est Spirituale cœlestis in statu priori, n: 4585; per quod sepeliebatur ibi, significatur resurrectio novi, n: 4592. Quod Rachel alterum suum filium seu Benjaminem pareret in Bethlechem, & in pariendo moreretur, tum quod David natus in Bethlechem & ibi unctus in regem, & denique quod Dominus ibi nasceretur, est arcanum quod nondum revelatum est, nec alicui revelari potuit, qui non sciret quid significatum per Ephratam & per Bethlechem, & quid repræsentatum per Benjaminem, tum per Davidem; imprimis qui non sciret quid spirituale cœlestis, hoc enim significatum est per loca illa, & repræsentatum per personas illas. Quod Dominus ibi nasceretur, & non alibi, erat, qui Ipse Solus natus est Spiritualis Cœlestis homo, omnes autem alii Naturales cum facultate seu potentia, ut per regenerationem a Domino fieri possent vel cœlestes vel spirituales; quod Dominus natus Spiritualis cœlestis homo, erat ex causa, ut Humanum suum Divinum posset facere, & hoc secundum ordinem ab infimo gradu ad supremum, & sic disponeret in ordinem omnia quæ in cœlis & quæ in infernis; spirituale cœleste enim est intermedium inter naturalem seu externum hominem, & inter rationalem seu internum, videatur supra n: 4585. 4592, ita infra illud fuit naturale seu externum, & supra illud rationale seu internum; qui hæc non capere potest, is nequaquam comprehendet, per quamcunque revelationem, cur Dominus natus in Bethlechem; Ephrath enim ab Antiquissimo tempore significavit Spirituale Cœlestis, inde postea Bethlechem; ex hoc nunc est, quod apud Davidem hæc dicantur "Juravit Jehovæ, vovit forti Jacobi, si intravero in tentorium domus meæ, si ascendero super spondam strati mei, si dedero somnum oculis meis, palpebris meis dormitationem, usque dum invenero locum Jehovæ, habitacula forti Jacobi; *ecce audivimus de Eo in Ephrata*, invenimus Eum in agris sylvæ; intrabimus in habitacula Ejus, incurvabimus nos scabello pedum ejus," Psalm: cxxxii: 2 ad 7; quod hæc de Domino

dicta sint, manifeste patet; audivimus *de Eo*, & invenimus *Eum*, exprimitur ibi in fine in lingua originali per literam H desumptam ex nomine Jehovæ: & apud Micham "Tu *Bethlechem Ephra æa*, parum est ut sis inter millenas Jehudæ, ex te Mihi exibit, qui erit Dominator in Israele, & exitus Ipsius ab Antiquo, a diebus æternitatis," v: 1. Matth: II: 6. Ex his Propheticis notum fuit populo Judaico quod Messias seu Christus nasceretur in Bethlechem, ut constat apud Matthæum "Herodes congregans omnes pontifices & scribas populi, scrutatus est ab illis, ubi Christus (Messias) nasciturus; hi dixerunt illi, in *Bethlechemo* Judææ," II: 4. 5; & apud Johannem "Judæi dixerunt, nonne Scriptura dicit, quod ex semine Davidis, & *ex Bethlechem*, urbs ubi David, Christus (Messias) venturus esset," VII: 42: quod etiam ibi natus sit, videatur Matth: II: 1. Luc: II: 4. 5. 6. 7: inde etiam, & quia ex Davide, vocatur Dominus virga ex trunco Jischaji, & radix Jischaji, Esai: XI: 1. 10; Jischajus enim pater Davidis Bethlechemita fuit, & David ibi natus, & quoque unctus in regem, 1 Sam: XVI: 1 ad 14. Cap: XVII: 12; inde Bethlechem dicta fuit urbs Davidis, Luc: II: 4. 11. Joh: VII: 12; per Davidem imprimis repræsentatur Dominus quoad Regium seu Divinum Verum, n: 1888.

4595. Et statuit Jacob statuam super sepulchrum illius, quod significet sanctum veri spiritualis resurrecturi ibi, constat a significatione statuæ, quod sit sanctum veri, de qua n: 4580, hic veri spiritualis ex cœlesti, quia de illo vero agitur; & ex significatione sepulchri, quod sit resurrectio, de qua n: 2916. 2917. 3256.

4596. Hæc statua sepulchri Rachelis usque ad hodie, quod significet statum sancti in perpetuum, constat ex significatione statuæ, quod sit sanctum veri, & ex significatione sepulchri, quod sit resurrectio, de qua mox supra; & ex significatione usque ad hodie, quod sit in perpetuum, de qua n: 2838. 3998.

4597. Vers: 21. 22. *Et profectus Israel, & tetendit tentorium suum ab ultra turrim Eder. Et factum, in residendo Israel in terra hac, & ivit Ruben, & cubuit cum Bilhah concubina patris sui; & audivit Israel.* Profectus Israel, significat cœleste spirituale naturalis nunc: & tetendit tentorium suum ab ultra turrim Eder, significat interiora illius: & factum in residendo Israel in terra hac, significat cum in hoc statu: & ivit Ruben & cubuit cum Bilhah concubina patris sui, significat prophanationem boni per fidem separatam; & audivit Israel, significat quod rejecta illa fides.

4598. Profectus Israel, quod sit cœleste spirituale naturalis, nunc constat a significatione proficisci, quod sit successivum seu continuum, de qua n: 4375. 4554, hic versus interiora magis; & ex repræsentatione Israelis hic, quod sit cœleste spirituale naturalis, de qua n: 4286; quid cœleste spirituale naturalis, prius explicatum est, quod nempe sit bonum veri, seu bonum charitatis comparatum per verum fidei. Quid progressio versus interiora, parum scitur in mundo; non est progressio in scientifica, hæc enim progressio sæpe datur absque ulla progressione versus interiora, & sæpenumero cum egressione; nec

est

eſt progreſſio in virile judicium, hoc etiam quandoque datur cum egreſſione ab interioribus; nec eſt in cognitiones veri interioris, nam cognitiones nihil faciunt niſi homo afficiatur illis; eſt progreſſio verſus interiora progreſſio verſus cœlum & Dominum per cognitiones veri implantatas affectioni earum, ita per affectiones: qualis progreſſio verſus interiora eſt, non apparet alicui in mundo, ſed in altera vita manifeſte, eſt ibi a quodam nimbo in lucem; qui enim ſolum in exterioribus ſunt, reſpective in nimbo ſunt, & quoque ab Angelis videntur in nimbo; at qui in interioribus ſunt, in luce ſunt, proinde in ſapientia, nam lux ibi eſt ſapientia; & mirum, qui in nimbo ſunt, non videre poſſunt illos qui in luce quod in luce ſint; at qui in luce ſunt, videre poſſunt illos qui in nimbo quod in nimbo ſint. Quia agitur de progreſſione Divini Domini verſus interiora, Jacob hic vocatur Iſrael; at ubi non de progreſſione illa, vocatur Jacob, ut in Verſu hujus Capitis mox præcedente 20, & in ultimo.

4599. Et tetendit tentorium ſuum ab ultra turrim Eder, quod ſignificet interiora illius, conſtat ex ſignificatione tendere tentorium, quod ſit progreſſio ſancti, hic verſus interiora; quod tentorium ſit ſanctum, videatur n: 414. 1102. 2145. 2152. 3312. 3391. 4391; ex ſignificatione ab ultra turrim, quod ſit in interiora, de qua ſequitur; & ex ſignificatione Eder, quod ſit quale ſtatus, nempe progreſſionis ſancti ad interiora; turris illa ab antiquo ſignificationem iſtam habuit, ſed quia in Verbo non ulterius occurrit, præter apud Joſuam Cap: xv: 21, non confirmari, ſicut alia nomina, ex paralelis locis poteſt. Quod ab ultra turrim, ſit ad interiora, eſt quia illa, quæ interiora ſunt, exprimantur per excelſa & alta, ita per montes, colles, turres, tecta domorum, & ſimilia; cauſa eſt, quia interiora apparent coram mentibus, quæ ex naturalibus mundi per ſenſualia externa trahunt ſuas ideas, ſicut ſuperiora, n: 2148: quod turres ſignificent interiora, conſtare quoque poteſt ex aliis locis in Verbo, ut apud Eſaiam "Vinea fuit dilecto meo in cornu filii olei, quam circumdedit & elapidavit, & plantavit illam vite nobili, *& ædificavit turrim in medio illius*," v: 1. 2, Vinea pro Eccleſia ſpirituali, vitis nobilis pro ſpirituali bono, ædificavit turrim in medio ejus, pro interioribus veri: ſimiliter etiam in parabola Domini apud Matthæum "Homo paterfamilias plantavit vineam, & ſepem ei circumpoſuit, & fodit in ea torcular, & *ædificavit Turrim*, & locavit eam agricolis," xxi: 13. Marc: xii: 1. Apud Ezechielem "Filii Arvad & exercitus tuus ſuper muris tuis circumcirca, & Gammadæi in *Turribus tuis* fuerunt, ſcuta ſua ſuſpenderunt ſuper muris tuis circumcirca; hi perfecerunt pulchritudinem tuam," xxvii: 11; ibi de Tyro, per quam ſignificantur cognitiones boni & veri, ſeu ii qui in illis ſunt; Gammadæi in turribus ejus, pro cognitionibus veri interioris. Apud Micham "Regnabit Jehovah ſuper eos in monte Zionis, a nunc & in æternum, & tu *Turris gregis*, clive filiæ Zionis, ad te veniet, & redibit regnum prius, regnum filiæ Hieroſolymæ," iv: 7. 8; deſcribitur ibi Regnum cœleſte Domini, ejus intimum per montem Zionis quod eſt amor in Dominum, ejus derivativum per clivum filiæ Zionis quod eſt amor mutuus, qui in ſpirituali ſenſu charitas erga

proximum vocatur, ejus interiora vera boni per turrim gregis; quod inde Regnum spirituale cœlestis, significatur per Regnum filiæ Hierosolymæ. Apud Davidem "Lætabitur mons Zionis, exultabunt filiæ Jehudæ, propter judicia tua, circumdate Zionem, & circumcingite eam, *numerate turres ejus*," Psalm: XLVIII: 12. 13; turres ibi pro interioribus veris, quæ defendunt illa quæ amoris & charitatis sunt. Apud Lucam "Quicunque non portat crucem suam, & venit post Me, non potest meus esse discipulus: quis namque ex vobis, *cum vult Turrim ædificare*, nonne prius sedens calculat sumtum, num habeat quæ ad perfectionem pertinent; aut quis rex est pergens ad committendum cum altero rege bellum, nonne sedens prius consultat, num potens sit cum decem millibus occurrere ei qui cum viginti millibus venit contra illum," XIV: 27. 28. 31. 33; qui internum sensum Verbi non scit, is non aliter opinatur, quam quod comparative ibi loquutus Dominus, & per ædificare turrim & facere bellum non aliud intellectum sit, nesciens quod omnes comparationes in Verbo sint significativæ & repræsentativæ, & quod ædificare turrim sit comparare sibi vera interiora, & quod facere bellum sit ex illis pugnare, agitur enim ibi de Tentationibus, quas illi qui ab Ecclesia, & ibi vocantur Domini discipuli, subeunt; tentationes illæ significantur per crucem suam quam portabunt; & quod nequaquam ex se & suo, sed a Domino vincant, significatur per qui non abnegat omnes suas facultates, non potest esse meus discipulus; ita hæc cohærent, at si illa, quæ de turri & bello memorantur, solum comparative absque interiori sensu intelliguntur, non cohærent; inde patet, quid lucis a sensu interno habetur. Interiora illorum, qui in amore sui & mundi sunt, ita falsa, ex quibus pugnant, & quibus confirmant religiosum suum, in opposito sensu per Turres etiam exprimuntur; ut apud Esaiam "Deprimetur altitudo virorum, & exaltabitur Jehovah Zebaoth super omnem superbum & altum, & super omnem elatum, & humiliabitur, & super omnes cedros Libani altas & elatas, & super omnes quercus Baschanis, & super omnes montes altos, & super omnes colles elatos, & *super omnem Turrim excelsam*, & super omnem murum munitum," II: 11 ad 18; ubi interiora & exteriora amorum illorum per cedros, quercus, montes, colles, turrim, & murum, describuntur, falsa interiora per turrim; ita quoque interiora per illa quæ alta sunt; sed cum differentia, quod qui in his, nempe malis & falsis sunt, se altos & supra alios credant, sed qui in bonis & veris, se minores & infra alios, Matth: XX: 26. 27. Marc: X: 44; at usque bona & vera per alta describuntur, quia in Cœlo propius Altissimo, hoc est, Domino, sunt. Præterea Turres in Verbo prædicantur de veris, montes autem de bonis.

4600. Et factum in residendo Israel in terra hac, quod significet cum in hoc statu, nempe boni ex vero, constat ex significatione residere, quod sit vivere, residere enim simile significat ac habitare, sed cum differentia, quod residere prædicetur de vero, habitare autem de bono, quod habitare sit esse & vivere, ita status, videatur n: 3584; ex significatione terræ, quod sit Ecclesia quoad bonum, de qua n: 566. 662. 1066. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733.

1850.

1850. 2117. 2118. 2571. 2928. 3355. 4447. 4535, hic quoad bonum veri, hujus ſtatus, in quo nunc Iſrael, eſt qui ſignificatur.

4601. Et ivit Ruben, & cubuit cum Bilhah concubina patris ſui, quod ſignificet prophanationem boni per fidem ſeparatam; & audivit Iſrael quod ſignificet quod rejecta illa fides, conſtat ex repræſentatione Rubenis, quod ſit fides doctrina & intellectu, quæ primum eſt Eccleſiæ, de qua n: 3861. 3866, hic fides illa ſeparata a charitate, de qua ſequitur; & ex ſignificatione cubare cum Bilhah concubina patris, quod ſit prophanatio boni; adulterari enim ſignificat pervertere ſeu adulterare bona, n: 2466. 2729. 3399; at cubare cum concubina patris, eſt prophanare illa; & ex ſignificatione audivit Iſrael, quod ſit rejecta illa fides; in proprio ſenſu quod audivit Iſrael, ſignificat, quod hoc noverit & annuerit Eccleſia ſpiritualis, per audire enim ſignificatur auſcultare, & per Iſraelem Eccleſia ſpiritualis; ſed quod vera Eccleſia non annuat, patebit ab illis, quæ de Rubene dicentur; at in ſenſu interno ſignificat quod rejecta ſit illa fides; non enim dicitur, quid Jacob de nefario illo facinore ſenſerit & cogitaverit, ſed quod prorſus averſatus ſit & abhorruerit, patet a Prophetico ejus de Rubene "Ruben primogenitus meus tu, robur meum, & initium virtutis meæ, excellens honore, & excellens potentia: levis ſicut aquæ, *ne excellas, quia aſcendiſti cubilia patris tui, tunc prophanaſti, ſtratum meum aſcendit,*" Geneſ: XLIX: 3. 4; & quod Ruben ideo deprivatus ſit primogenitura," 1 Chron: V: 1; inde patet, quod per audivit Iſrael, ſignificetur quod rejecta illa fides; quod primogenitura ſit Eccleſiæ fides, videatur n: 352. 2435. 3325. Prophanatio boni per fidem ſeparatam fit, quando verum Eccleſiæ & bonum ejus agnoſcitur & creditur, & tamen contra illa vivitur; apud illos enim, qui ſeparant illa quæ fidei ſunt ab illis quæ charitatis in intellectu & inde vita, malum cum vero & falſum cum bono conjunguntur, ipſa hæc conjunctio eſt, quæ dicitur prophanatio; aliter apud illos, qui tametſi ſciunt quid verum & bonum fidei, uſque non corde credunt; videantur quæ de prophanatione prius, n: 301. 302. 303. 571. 582. 593. 1001. 1003. 1008. 1010. 1059. 1327. 1328. 2051. 2426. 3398. 3399. 3402. 3489. 3898. 4289. 4050, dicta & oſtenſa ſunt; & quod prophanatio boni per fidem ſeparatam, repræſentata ſit, per Cainum quod occiderit Abelem, per Cham quod a patre ſuo maledictus, & per Ægyptios quod immerſi mari rubro, n: 3325; & quod hic per Rubenem, n: 3325. 3870. Ut ſalvari potuiſſent illi qui ab Eccleſia ſpirituali ſunt, Dominus miraculoſe ſeparavit intellectualem eorum partem a voluntaria, & intellectuali indidit potentiam recipiendi novum voluntarium, n: 873. 875. 895. 927. 928. 1023. 1043. 1044. 2256. 4328. 4493; cum itaque intellectuale capit & percipit bonum quod eſt fidei, & ſibi appropriat illud, & voluntarium hominis, hoc eſt, velle male, uſque regnat & imperat, tunc conjunctio fit veri & mali ac boni & falſi, hæc conjunctio eſt prophanatio, & intelligitur per indigne edere & bibere in Sancta cœna, a quibus ſeparari bonum quod per corpus, & verum quod per ſanguinem ibi, ſignificatur; quæ enim ita conjuncta ſunt, nuſquam in æternum poſſunt ſeparari, quare illos profundiſſimum infernum manet; at qui ſciunt quid

quid verum & bonum fidei, & tamen non corde credunt, ut apud perplurimam partem hodie, non possunt prophanare, quia intellectuale non recipit, & se illo imbuit. Agitur hic de rejectione hujus fidei, quia in mox sequentibus agitur de veris & bonis in suo genuino ordine, & mox de conjunctione illorum cum Rationali seu Intellectuali; Jacobi filii, qui mox nominantur, sunt vera & bona in illo ordine, & Jischak est Rationale seu Intellectuale, adventus Jacobi cum filiis ad Jischakum, est in sensu interno conjunctio illa cum Intellectuali.

4602. Vers: 22. 23. 24. 25. 26. *Et fuerunt filii Jacobi duodecim. Filii Leæ, primogenitus Jacobi Ruben, & Schimeon, & Levi, & Jehudah, & Jisaschar, & Sebulun. Filii Rachelis, Joseph & Benjamin. Et filii Bilhæ ancillæ Rachelis, Dan & Naphthali. Et filii Silpæ ancillæ Leæ, Gad & Ascher: hi filii Jacobi, qui nati illi in Paddan Aram.* Fuerunt filii Jacobi duodecim, significat statum omnium nunc in Divino Naturali; filii Leæ, significat Divina Bona & Vera suo ordine externa; primogenitus Jacobi Ruben, significat fidei bonum: & Schimeon, & Levi, & Jehudah, & Jisaschar, & Sebulun, significat essentialia illorum; filii Rachelis, Josephus & Benjamin, significat bona & vera interiora; & filii Bilhæ ancillæ Rachelis, Dan & Naphthali, significat sequentia interioribus inservientia: & filii Silpæ ancillæ Leæ, Gad & Ascher, significat exterioribus inservientia: hi filii Jacob qui nati illi in Paddan-Aram, significat originem & statum eorum nunc.

4603. Fuerunt filii Jacobi duodecim, quod significet statum omnium nunc in Divino Naturali, constat a repræsentatione Jacobi, quod sit Divinum naturale, de qua sæpius prius; & a significatione duodecim, quod sint omnia, & cum duodecim prædicantur de filiis Jacobi seu de tribubus ab illis nominatis, quod sint omnia veri & boni de qua n: 2089. 2129. 2130. 3272. 3858. 3913. 3939. Dictum est de Naturali Domini, quomodo Ipse illud in Se Divinum fecit, Jacobus enim illud repræsentavit, mox autem agitur de conjunctione Divini Naturalis cum Rationali, quæ conjunctio repræsentatur per adventum Jacobi cum Jischako, Jischakus enim repræsentat Divinum Rationale Domini, inde est quod recenseantur denuo omnes filii Jacobi; in Naturali enim omnia veri & boni debuerunt esse, antequam plene conjungi potuit cum Rationali, quia naturale inservit Rationali pro receptaculo, ideo recensitio illa: sed sciendum, quod filii Jacobi nunc alio ordine quam prius, nominentur, ultimo enim loco filii Bilhæ & Silpæ, nempe Dan, Naphtali, Gad & Ascher, qui tamen prius nati sunt quam Jisaschar, Sebulun, Joseph & Benjamin; causa est, quia hic agitur de ordine in quo sunt vera & bona in Naturali, cum hoc Divinum factum est, nam secundum statum rei de qua agitur, est ordo nominationis eorum, videatur n: 3862. 3926. 3939.

4604. Filii Leæ, quod significet Divina Bona & Vera suo ordine externa, constat ex repræsentatione Leæ, quod sit affectio veri externi, de qua n: 3793. 3819; inde filii ejus sunt illa, quæ repræsentantur per Rubenem, Schimeonem, Levi, Jehudam, Jisascher & Sebulun, de quibus sequitur.

4605.

4605. Primogenitus Jacobi Ruben, quod ſignificet fidei bonum, conſtat a ſignificatione primogeniti, quod ſit fides, de qua n: 352. 567. 2435. 3325; & a repræſentatione Jacobi, quod ſit bonum veri naturalis, de qua n: 4538; & a Rubenis, quod ſit quale fidei; Ruben enim in genuino ſenſu ſignificat verum fidei, n: 3861. 3866; at poſtquam verum fidei factum eſt bonum, ſignificat bonum fidei; fides etiam in ſe ſpectata eſt charitas, ita verum fidei in ſe ſpectatum eſt bonum fidei, tam quia fides nuſquam dabilis eſt niſi a charitate, ſeu verum non dabile niſi a bono, quare cum homo regeneratus eſt, bonum primo loco eſt ſeu primogenitum, videatur n: 3325. 3494; inde eſt, quod per primogenitum Jacobi Rubenem hic ſignificetur fidei bonum; ſimile etiam apud Moſen "*Vivat Ruben*, & ne moriatur, & erit, mortales ejus numeri" Deut: XXXIII: 6; quod Ruben hic ſit bonum fidei, eſt quia primo loco ponitur, & ſecundo Jehudah, ita alio ordine in prophetico hoc Moſis de filiis Iſraelis, quam in prophetico Jacobi Geneſ: XLIX, nam ut ſupra n: 4603 fin: dictum, ordo nominationis eorum ſit ſecundum ſtatum rei de qua agitur: ſimiliter apud Johannem "Audivi numerum obſignatorum centum quadraginta quatuor millia obſignati ex omni tribu: ex tribu Jehudæ duodecim milia obſignati, *ex tribu Ruben* duodecim milia obſignati, ex tribu Gad duodecim milia obſignati" Apoc: VII: 4. 5; ibi Jehudah primo loco nominatur, & Ruben ſecundo, ac Gad tertio; hi tres ibi conſtituunt primam claſſem, & quia ibi de Regno Domini agitur, Jehudah ſignificat bonum cœleſte quale in intimo ſeu tertio cœlo, Ruben bonum ſprituale, quod idem eſt cum bono fidei, quale eſt in ſecundo ſeu medio cœlo, & Gad bonum naturalis quale eſt in primo cœlo. Aliter vero in prophetico Deboræ & Baraki "Principes in Jiſaſchar cum Debora, & Jiſaſchar ſic Barack, in vallem miſſus pedibus ſuis, in claſſes *Rubenis* magna ſtatuta cordis; quare habitas inter ſarcinas duas ad audiendum exſibiliationes catervarum, ad claſſes *Rubenis* magnas perveſtigationes cordis" Judic: v: 15; niſi ſciatur quid repræſentant Jiſaſchar, Debora, Barack, Ruben, & quid ſignificant principes, vallis, claſſis, ſtatuta cordis, ſarcinæ duæ, exſibilationes catervarum, nemo ſcire poteſt quid per illa verba intelligitur; quod Ruben ibi ſit fides, patet.

4606. Et Schimeon, & Levi, & Jehudah, & Jiſaſchar, & Sebulun, quod ſignificent eſſentialia illorum, nempe Divinorum bonorum & verorum externorum, conſtat ex repræſentatione cujuſvis, nempe *Schimeonis*, quod ſit in ſupremo ſenſu Providentia, in interno fides voluntate, in externo obedientia, de qua n: 3869. 3870. 3871. 3872; *Levi*, quod ſit in ſupremo ſenſu Amor & Miſericordia, in interno charitas ſeu amor ſpritualis, in externo conjunctio, de qua n: 3875. 3877; *Jehudæ*, quod ſit in ſupremo ſenſu Divinum Amoris Domini, in interno cœleſte regnum Domini, in exteriore doctrina e Verbo quæ eſt Eccleſiæ cœleſtis, de qua n: 3881; *Jiſaſcharis*, quod ſit in ſupremo ſenſu Divinum bonum veri & verum boni, in interno amor conjugialis cœleſtis, in externo amor mutuus, de qua n: 3956. 3957; & ex repræſentatione *Sebulonis*, quod ſit in ſupremo ſenſu Ipſum Divinum Domini & Divinum Humanum Ipſius, in interno conjugium cœleſte, & in externo amor conjugialis, de

qua

qua n : 3960. 3961 : hæc ſunt eſſentialia, quæ in Divinis bonis & veris externis Domini ; at ſingula explicare quomodo inſunt, nemo poteſt niſi qui in luce cœleſti eſt, nam ibi apparent illa ſicut reſponſa in Urim & Thumim per lucis & flammæ evibrationes, & inde perceptionem a Domino ; in Urim enim & Thumim erant duodecim lapides pretioſi ſecundum duodecim tribus Iſraelis.

4607. Filii Rachelis Joſephus & Benjamin, quod ſignificent bona & vera interiora, conſtat a repræſentatione Rachelis, quod ſit affectio veri interioris, de qua n : 3758. 3782. 3793. 3819, inde filii Rachelis ſunt bona & vera interiora ; horum eſſentialia repræſentantur per Joſephum & Benjaminem ; per *Joſephum* in ſenſu ſupremo Divinum ſpirituale, in interno Regnum ſpirituale, in externo bonum ejus, de qua n : 3969 ; & per *Benjaminem*, Divinum ſpirituale cœleſtis, de qua n : 3969. 4592 : hæc ſunt in bonis & veris interioribus.

4608. Et filii Bilhæ ancillæ Rachelis, Dan & Naphtali, quod ſignificent ſequentia interioribus inſervientia, conſtat ex repræſentatione Bilhæ ancillæ Rachelis, quod ſit affectio ſequens inſerviens affectioni veri interioris pro medio, de qua n : 3849 ; ancilla etiam eſt medium inſerviens conjunctioni, n : 3913. 3917. 3931 ; filii ejus ſunt talia media ; per bona & vera ſequentia intelliguntur illa bona & vera, quæ non immediate intrant, ſed quæ inde derivantur & ſicut famulæ adjunguntur tum etiam quæ ſunt mediantia & promoventia : eſſentialia eorum repræſentantur per Danem & Naphtali ; per *Danem* in ſupremo ſenſu Juſtitia & Miſericordia, in interno ſanctum fidei, & in externo bonum vitæ, n : 3921. 3923 ; & per *Naphtali*, in ſupremo ſenſu propria Potentia, in interno tentatio in qua vincit, & in externo reſiſtentia a naturali homine, n : 3927. 3928 ; hæc ſunt eſſentialia mediorum inſervientium bonis & veris interioribus.

4609. Et filii Silpæ ancillæ Leæ, Gad & Aſcher, quod ſignificet exterioribus inſervientia, conſtat ex repræſentatione Silpæ ancillæ Leæ, quod ſit affectio ſequens inſerviens affectioni veri exterioris pro medio, de qua n : 3835 ; ancilla eſt medium inſerviens conjunctioni, ut mox ſupra n : 4608 ; filii ejus ſunt talia media ; quorum eſſentialia repræſentantur per Gadem & Aſcherem ; per *Gadem* in ſupremo ſenſu Omnipotentia & Omniſcientia, in interno bonum fidei, & in externo opera n : 3934 ; per *Aſcherem* in ſupremo ſenſu Æternitas, in interno felicitas vitæ æternæ, in externo jucundum affectionis, n : 3938. 3939. Hæc ſunt quæ involvit recenſio filiorum Jacobi nunc ; ſed quomodo cohærent, ac unum ſequitur alterum, & unum continetur in altero, non videri poteſt in luce mundi, niſi hæc illuſtrata ſit a luce cœli ; at quæ tunc apparent, uſque ſunt talia, quæ non cadunt in voces ; voces enim humanæ ſunt ex ideis formatis ab illis quæ ſunt in luce mundi, has tranſcendunt ideæ quæ ſunt ex luce cœli, in tantum ut exprimi nequeant, ſed modo quoad partem cogitari ab illis quibus datum eſt mentem a ſenſualibus abducere.

4610. Hi filii Jacobi qui nati illi in Paddan-Aram, quod ſignificet originem & ſtatum eorum nunc, conſtat ex illis quæ de filiis Jacobi in genere & in ſpecie nunc dicta ſunt, quod nempe per illos ſignificata ſint in communi

omnia

omnia quæ in Divino Naturali Domini, n: 4603, adeo ut illa simul sumta nunc sint Jacobus: origo eorum significatur per quod nati illi in Paddan-Aram, seu ex cognitionibus veri & boni, hæ enim per Paddan-Aram, significantur n: 3664. 3680; quia omnia simul sumta nunc sunt Jacobus, ideo in Lingua originali dicitur, *quo natus illi*, in singulari. In nunc sequentibus agitur de Conjunctione Divini Naturalis cum Divino Rationali, conjunctio illa per adventum Jacobi ad Jischakum patrem suum repræsentatur.

4611. Vers: 27. 28. 29. *Et venit Jacob ad Jischakum patrem suum Mamre Kiriath Arba, hæc Chebron, ubi peregrinatus Abraham & Jischak. Et fuerunt dies Jischaki, Centum anni & octoginta anni. Et exspiravit Jischak, & mortuus est, & collatus ad populos suos, senex & satur dierum, & sepeliverunt illum Esau & Jacob filii illius.* Venit Jacob ad Jischakum patrem suum, significat quod nunc Divinum Rationale cui conjunctum: Mamre Kiriath Arba, significat statum ejus: hæc Chebron significat statum cum conjuncta: ubi pegrinatus Abraham & Jischak, significat vitam Divinam simul: & fuerunt dies Jischaki, significat statum Divini Rationalis nunc: centum anni & octoginta anni, significat quale status: & expiravit Jischak & mortuus est, significat exsuscitationem in Divino Naturali: & collectus ad populos suos, significat quod nunc inter illa quæ Divini Naturalis: senex & satur dierum, significat novum vitæ: & sepeliverunt illum Esau & Jacob filii illius, significat quod resurrexerit in bono & bono veri Naturalis.

4612. Venit Jacob ad Jischakum patrem suum, quod significet quod nunc Divinum Rationale cui conjunctum, constat a repræsentatione Jacobi, quod sit Divinum Naturale in statu de quo mox supra a n: 4604 ad 4610; & a repræsentatione Jischaki, quod sit Divinum Rationale, de qua n: 1893. 2066. 2072. 2083. 2630. 3012. 3194. 3210; conjunctio significatur per quod venerit ad illum. In sequentibus usque ad finem Capitis, agitur de conjunctione Naturalis cum Rationali; & quia ita, in mox præcedentibus descriptum est Naturale quale fuit, quod nempe in illo omnia boni & veri; quale ejus significatum est per duodecim filios Jacobi, nam, ut ostensum, quilibet eorum aliquid commune veri & boni repræsentat. Quod conjunctionem Naturalis & Rationalis, de qua in sequentibus agitur, concernit, sciendum, quod Rationale prius & facilius recipiat vera & bona quam Naturale, n: 3286. 3288. 3321. 3368. 3498. 3513; est enim Rationale purius & perfectius quam Naturale, quia interius seu superius, & in se spectatum in luce cœli, cui adaptatum est, inde est quod rationale illa quæ sunt lucis illius, nempe vera & bona, seu quod idem, quæ sunt intelligentiæ & sapientiæ, prius & facilius quam Naturale recipiat; Naturale autem est crassius & imperfectius, quia exterius seu inferius, & in se spectatum in luce mundi, quæ lux nihil intelligentiæ & sapientiæ in se habet, nisi quantum per Rationale recipit a luce cœli; influxus, de quo Eruditi hodie loquuntur, non alius est. Cum Naturali autem ita se habet; hoc a prima infantia & pueritia suum quale accipit ab illis quæ e mundo per sensualia externa influunt, per illa & ex illis homo sibi acquirit intellectuale; sed quia tunc in jucundis amoris sui & mundi est & inde in cupiditatibus,

tatibus, tam ex hæreditario quam ex actuali, ideo intellectuale, quod tunc acquirit, talibus est oppletium, & tunc illa quæ jucundis ejus favent spectat ut bona & vera; inde ordo eorum in Naturali est inversus seu oppositus ordini cœlesti; in quo statu cum est, lux cœli quidem per Rationale influit, inde enim habet quod cogitare, quod ratiocinari, quod loqui, & in externa forma decore & civiliter agere possit, sed usque illa quæ sunt lucis, & quæ ei conducunt ad felicitatem æternam, in Naturali non sunt; nam jucunda quæ dominantur ibi repugnant illis; jucunda enim amoris sui & mundi in se prorsus opposita sunt jucundis amoris proximi & inde amoris in Dominum; scire quidem potest illa quæ sunt lucis seu cœli, sed non potest illis affici, nisi quantum conducunt ad aucupandos honores & captandum lucrum, ita nisi quantum favent jucundis amoris sui & mundi: inde constare potest, quod ordo in Naturali sit prorsus inversus seu oppositus ordini cœlesti; quapropter cum lux cœli per Rationale influit in Naturale, non potest aliter quam ut vel reflectatur, vel suffocetur, vel pervertatur: inde nunc est, quod Naturale prius regenerandum sit, quam conjungi possit cum Rationali; cum enim Naturale regeneratum est, tunc illa quæ influunt a Domino per Cœlum, ac ita per Rationale in Naturale, recipiuntur, quia concordant; est enim Naturale nihil aliud quam receptaculum boni & veri e Rationali, seu per rationale a Domino. Per Naturale intelligitur Externus homo, qui etiam Naturalis homo vocatur, & per Rationale Internus. Hæc præmissa sunt; ut sciatur quomodo se res habet cum illis quæ sequuntur, nam ibi de conjunctione Naturalis cum Rationali agitur.

4613. Mamre Kiriath Arba, quod significet statum ejus, constat ex significatione Mamre, quod sit quale & quantum ejus cui adjungitur, de qua n: 2970; & ex significatione Kiriath Arba, quod sit Ecclesia quoad verum, de qua n: 2909, ita verum: inde per Mamre Kiriath Arba significatur status Naturalis quoad verum, & per Chebron status quoad bonum, de qua nunc sequitur.

4614. Hæc Chebron, quod significet statum cum conjuncta, constat ex significatione Chebronis, quod sit bonum Ecclesiæ, de qua n: 2909, hic Divinum Bonum Divini Naturalis Domini, nam quæ in interno sensu significant aliquid Ecclesiæ, illa in sensu supremo significant aliquid Divini Domini, ex causa quia omne id quod facit Ecclesiam, est a Domino. Quod Chebron significet statum cum conjuncta, nempe Rationale & Naturale, est quia Jischakus ibi fuit, per quem repræsentatur Divinum Rationale Domini, & Jacob illuc venit, per quem repræsentatur Divinum Naturale Ipsius, & per adventum ejus illuc significatur conjunctio, n: 4612. Mamre Kiriath Arba, hæc Chebron, dicitur, quia Divinum Naturale per bonum conjungitur Bono Rationalis, Jischakus enim repræsentat Divinum Rationale Domini quoad bonum, n: 3012. 3194. 3210; Rebecca autem quoad verum, n: 3012. 3013. 3077, & Rebecca hic non memoratur.

4615. Ubi peregrinatus Abraham & Jischak, quod significet vitam Divinam simul, constat ex significatione peregrinari, quod sit vita, de qua n: 1463.

1463. 2025; & ex repræsentatione Abrahami, quod sit Ipsum Divinum Domini, n: 1989. 2011. 3245. 3251. 3439. 3703. 4206. 4207; ac ex repræsentatione Jischaki, quod sit Divinum Rationale Ipsius, n: 1893. 2066. 2072. 2083. 2630. 2774. 3012. 3194. 3210. 4180, Quia de Conjunctione Divini Naturalis cum Divino Rationali hic agitur, ideo nominantur hic Abraham & Jischak, & dicitur quod ibi peregrinati sint, ut significetur vita Divina simul, nempe una cum Divino Naturali, quod est Jacob; & quia Ipsum Divinum, Divinum Rationale & Divinum Naturale, unum sunt in Domino, ideo dicitur, ubi etiam peregrinatus Abraham & Jischak in singulari, non peregrinati in plurali.

4616. Et fuerunt dies Jischaki, quod significet statum Divini Rationalis nunc, constat ex significatione dierum, quod sint status, de qua n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785; & ex repræsentatione Jischaki, quod sit Divinum Rationale, de qua mox supra n: 4615.

4617. Centum anni & octoginta anni, quod significet quale status, constare potest ex eo, quod omnes numeri in Verbo significent res, videatur n: 482. 487. 575. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4495, ita centum anni & octoginta anni significant quale rei, seu quale status, de quo agitur: quod centum sint status plenus, videatur n: 2636, & octoginta tentationes, n: 1963, hic per tentationes; præter plura, quæ non sciri possunt; numeri enim significationem suam habent ex numeris simplicioribus, ex quibus in se ductis seu multiplicatis exsurgunt, prout hic numerus ex duodecim & quindecim, & quoque ex aliis adhuc simplicioribus.

4618. Et exspiravit Jischak & mortuus est, quod significet exsuscitationem in Divino Naturali, constat ex significatione exspirare & mori, quod sit exsuscitatio, de qua n: 3326. 3498. 3505; quando enim in Verbo memoratur de aliquo quod mortuus sit, in sensu interno significatur ultimum ejus & novum in altero, ita continuatio; sicut cum memoratur de Regibus Jehudæ & Israelis quod mortui, seu de summis pontificibus, in sensu interno est finis repræsentationis quæ per illos, & continuatio in alio, ita exsuscitatio; etiam qui in altera vita sunt, & tunc apud hominem cum illa leguntur, non aliquam mortem capiunt, quia prorsus nesciunt ibi quid mori, inde loco ejus percipiunt continuum in altero; præterea cum homo moritur, non moritur nisi quoad corporeum quod ei inserviverat pro usibus in terra, sed continuat vitam quoad suum spiritum in mundo ubi corporea non amplius alicui usui sunt. Quod per exspiravit Jischak & mortuus est, significetur exsuscitatio in Divino Naturali, est quia Rationale vitam non habet, nisi Naturale correspondet, n: 3493. 3620. 3623; se habet hoc sicut visus oculi, is nisi objecta extra se habet quæ videat, perit, ita quoque reliqui sensus; pariter si objecta sunt prorsus contraria, ea enim mortem inducunt; & quoque se habet sicut vena fontis cujus aquis nullus effluxus, inde obstipatur: simile est cum Rationali, nisi lucis ejus receptio sit in naturali, perit ejus visus, scientifica enim in naturali sunt objecta visus rationalis; quæ objecta si contraria sunt luci, hoc est, intelligentiæ veri & sapientiæ boni, etiam visus rationalis perit, nam in con-

traria sibi influere nequit, inde est, quod Rationale apud illos qui in malis & falsis sunt, occludatur, sic ut non pateat per illud communicatio cum cœlo, nisi solum quasi per rimas, ut in facultate sint cogitandi, ratiocinandi & loquendi: inde est, ut Naturale cum Rationali conjungi possit, quod ad receptionem præparandum sit, quod fit per regenerationem a Domino, & tunc cum conjungitur, Rationale vivit in Naturali, nam in naturali videt objecta sua, ut dictum, sicut visus oculi in objectis mundi. Rationale quidem in se vitam habet, distinctam a vita naturalis, sed usque Rationale in naturali est, sicut homo in sua domo, aut anima in suo corpore: se quoque ita habet cum cœlis, intimum seu tertium cœlum quidem vivit distinctum a cœlis qui infra illud, sed usque nisi receptio foret in secundo seu medio cœlo, sapientia ibi dissiparetur, similiter nisi receptio lucis & intelligentiæ hujus cœli foret in cœlo ultimo seu primo, & hujus denique in Naturali hominis, intelligentia illorum cœlorum quoque dissiparetur, nisi provideretur a Domino, ut alibi receptio foret; quapropter ita formati sunt cœli a Domino, ut unum alteri inserviat pro receptione, & tandem homo quoad ejus naturale & sensuale pro receptione ultima, nam ibi Divinum in ultimo ordinis est, & transit in mundum: ideo si concordat seu correspondet ultimum cum prioribus, tunc in ultimo sunt priora simul, nam quæ ultima sunt, receptacula sunt priorum se, & ibi successiva simul sunt. Inde patet, quid per exsuscitationem in Divino Naturali intelligitur.

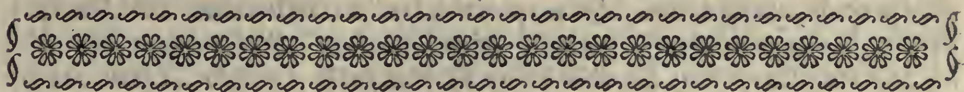
4619. Et collectus ad populos suos, quod significet quod nunc inter illa quæ Divini Naturalis, constat ex significatione colligi ad populos, quod, cum de repræsentativis agitur, sit non amplius de illo, de qua n: 3255. 3276, ita hic quod inter illa quæ Divini Naturalis sunt, ut quoque sequitur ab illis quæ mox supra n: 4618, dicta sunt. Antiqui, cum aliquis moriebatur, dicebant quod collectus sit ad populos, & tunc in proximo sensu intellexerunt, quod inter suos in altera vita esset; quisque enim homo in societate est cum spiritibus & angelis quoad spiritum suum, quam vivit in corpore, inter eosdem quoque venit post mortem, n: 1277. 2379; hoc intellectum est per populos ad quos collectus: at in sensu interno Verbi, ubi de bonis & veris Ecclesiæ seu Regni Domini agitur, per colligi ad populos significatur inter vera & bona, quæ concordant seu correspondent; societates cœlestes omnes sunt in veris & bonis, sed quia vera & bona ibi se habent sicut consanguinitates & affinitates in terra, cum omni differentia, n: 685. 917. 2815. 4121, ita populi sui sunt vera in quibus societates concordes, seu societates quæ in veris illis; quod populi sint vera, videatur n: 1259. 1260. 2928. 3295. 3581.

4620. Senex & satur dierum, quod significet novum vitæ, constat ex significatione senis, quod sit exuitio prioris status & induitio novi, de qua n: 2298. 3016. 3254. 3492; hic ideo novum vitæ; & ex significatione satur dierum, quod sit status plenus.

4621. Et sepeliverunt illum Esau & Jacob filii illius, quod significet quod resurrexerit in bono & bono veri naturalis, constat a significatione sepeliri, quod sit resurrectio, de qua n: 2916. 2917, & quod sit status repræsentationis in

alio

alio resuscitatus, n: 3256; ex repræsentatione Esavi, quod sit Divinum Naturale Domini quoad bonum, de qua n: 3302. 3576. 4241; & ex repræsentatione Jacobi, quod sit Divinum Naturale Domini quoad bonum veri, de qua n: 4273. 4337. 4538; ex his & illis, quæ supra n: 4618 dicta sunt, patet, quod per sepeliverunt illum Esau & Jacob filii illius, significetur quòd resurrexerit in bono & bono veri naturalis. Quod sepeliri in interno sensu sit resurgere, est quia cum corpus mortuum est, anima resurgat; inde Angeli, cum memoratur in Verbo sepelitio, non cogitant de corpore quod rejicitur, sed de Anima quæ resurgit, sunt enim in ideis spiritualibus, ita in illis quæ sunt vitæ, inde omnia quæ sunt mortis in mundo naturali, significant talia quæ sunt vitæ in mundo spirituali.



Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, hic de Correspondentia Odoris & Narium cum illo.

4622. *SUNT Habitacula beatorum in altera vita varia, tali arte constructa, ut sint quasi in ipsa arte architectonica, seu immediate ab ipsa arte; de habitaculis beatorum videantur quæ prius ab experientia, n:* 1116. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630; *hæc non solum apparent illis coram visu, sed etiam coram tactu; omnia enim, quæ ibi sunt, adæquata sunt sensationibus spirituum & angelorum, inde sunt talia quæ non cadunt sub sensum corporeum qualis est hominis, sed sub illum qui est illis qui ibi sunt: scio, quod hoc multis incredibile sit, sed ex causa, quia nihil creditur, quod non oculis corporeis videri, & manibus carneis palpari potest; inde est, quod homo hodie, cui occlusa sunt interiora, nihil sciat de illis quæ existunt in mundo spirituali aut cœlo; dicit quidem ex Verbo & ex Doctrina, quod cœlum sit, & quod angeli, qui ibi, sint in gaudio & in gloria, & præterea nihil novit; optat quidem ut sciat quomodo se ibi habet, sed cum ei dicitur, usque nihil credit, ex causa quia corde negat dari, cum optat scire, est solum quia tunc in curioso est ex doctrina, non in jucundo ex fide; qui non in fide sunt, illi quoque corde negant; at qui credunt, illi comparant sibi*

ideas de cœlo, ejus gaudio & gloria, ex variis, quisque ex talibus quæ suæ scientiæ ac intelligentiæ sunt; at simplices ex sensitivis quæ corporis sunt; sed usque plerique non capiant, quod spiritus & angeli sensationibus polleant multo exquisitioribus, quam homines in mundo, nempe visu, auditu, olfactu, analogo gustus, & tactu, ac imprimis jucundis affectionum; si modo credidissent, quod essentia eorum interior esset spiritus, & quod corpus, ac corporis sensationes & membra sint modo adæquata usibus in mundo, & spiritus ac spiritus sensationes & organa adæquata usibus in altera vita, tunc ex se & pæne sua sponte venirent in ideas de statu spiritus sui post mortem, cogitarent enim tunc secum, quod spiritus ejus foret ipse ille homo qui cogitat, & qui cupit, desiderat & afficitur, & dein quod omne id sensitivum quod apparet in corpore, esset proprie ejus spiritus, & corporis solum per influxum; & hæc postea confirmarent apud se multis, & sic tandem delectarentur illis quæ sui Spiritus sunt, plus quam illis quæ sui corporis: reipsa etiam ita se habet, quod nempe corpus non sit quod videt, audit, odorat, sentit, sed spiritus ejus; quapropter cum Spiritus exuitur corpore, tunc in suis sensationibus est, in quibus fuerat cum in corpore, & quidem in multo exquisitioribus; corporea enim, quia crassa respective, sensationes obtusas reddiderunt, & adhuc obtusiores, quia immersit illas terrestribus & mundanis: hoc asseverare possum, quod Spiritus multo exquisitiorem visum habeat, quam homo in corpore, tum quoque auditum, &, quod miraturi, sensum odoris, ac imprimis sensum tactus, vident enim se mutuo, audiunt se mutuo, tangunt se mutuo; hoc quoque is, qui credit vitam post mortem, concluderet ex eo, quod nulla vita dari queat absque sensu, & quod quale vitæ sit secundum quale sensus, imo quod intellectuale non sit nisi exquisitus sensus interiorum, & superius intellectuale rerum spiritualium; inde etiam quæ intellectualis & ejus perceptionum sunt, vocantur sensus interni. Cum Sensitivo hominis statim post mortem, ita se habet; ut primum homo moritur, & apud illum corporea frigescunt, exsuscitatur ille in vitam, & tunc in statum omnium sensationum, usque adeo, ut primum vix aliter sciat, quam quod in corpore adhuc sit; sensationes enim in quibus est, adducunt illum ita credere, sed cum appercipit quod sensationes exquisitiores habeat, & hoc imprimis quando cum aliis spiritibus loqui incipit, tunc animadvertit quod in altera vita sit, & quod mors corporis ejus fuerit continuatio vitæ spiritus ejus: Cum duobus, quos notos habui, loquutus sum eodem die cum sepelirentur, & cum uno qui per meos oculos vidit suum loculum & feretrum, & is quia in omni sensatione erat in qua in mundo, loque-

batur

batur mecum de exequiis, cum funeralia ejus sequerer, & quoque de suo corpore, dicendo, quod rejiciant illud quia ipse vivit. Sed sciendum, quod illi qui in altera vita sunt, nihil quicquam quod in mundo per oculos alicujus hominis videre possint; sed quod per meos potuerint, erat, quia spiritu cum illis sum, & simul corpore cum his qui in mundo, videatur etiam n: 1880: *ac præterea sciendum, quod illos, cum quibus in altera vita loquutus sum, non viderim oculis corporis mei, sed oculis spiritus mei, & usque tam clare, & quandoque clarius quam oculis corporis, nam, ex Divina Domini Misericordia, aperta sunt illa quæ spiritus mei sunt. Sed scio, quod hæc quæ hactenus dicta sunt, non credituri sint illi, qui corporeis, terrestribus, & mundanis immersi sunt, hoc est, ii eorum, qui illa pro fine habent, hi enim non alia capiunt quam quæ per mortem dissipantur: scio etiam, quod nec credituri sint, qui multum cogitarunt & disquisiverunt de anima, & non simul comprehenderunt quod anima sit ejus spiritus, & quod ejus spiritus sit ipse ejus homo qui vivit in corpore; hi enim non aliam notionem de anima capere potuerunt, quam quod sit aliquod cogitativum, aut flammeum, aut æthereum, quod solum agit in formas organicas corporis, & non in formas puriores quæ sunt ejus spiritus in corpore, & sic tale quod cum corpore dissiparetur; & hoc imprimis illi, qui se in talibus confirmarunt per intuitiones sufflatas a persuasione sapientiæ præ aliis.*

4623. *Sed sciendum, quod vita sensitiva Spirituum duplex sit, nempe realis & non realis; distincta est una ab altera in eo, quod omne id reale sit quod apparet illis qui in cœlo, sed omne id non reale quod illis qui in inferno: quicquid enim venit ex Divino, hoc est, a Domino, hoc reale est, nam venit ab ipso Esse rerum & ex vita in Se; sed quicquid venit ex proprio spiritus, hoc non reale est, quia non venit ex esse rerum & non ex vita in se; qui in affectione boni & veri sunt, illi in vita Domini sunt, ita in vita reali, nam in bono & vero per affectionem Dominus est præsens, sed qui in malo & falso sunt per affectionem, illi in vita proprii sunt, ita in vita non reali, nam in malo & falso Dominus non est præsens. Reale a non reali in eo distinguitur, quod reale actualiter sit qualiter apparet, & quod non reale actualiter non ita sit qualiter apparet. Qui in inferno sunt, habent æque sensationes, & non sciunt aliter quam quod realiter seu actualiter ita sit, prout sentiunt, sed usque cum inspectantur ab angelis, tunc apparent eadem sicut phantasmata & disparantur, & ipsi non sicut homines, sed sicut monstra; loqui etiam datum est cum illis de hac re, & quidam eorum dixerunt, quod credant realia esse, quia vident & tangunt illa, addentes,*

tes, quod sensus non possit fallere; sed respondere datum, quod usque non realia sint, & hoc esse inde, quia in contrariis sunt seu in oppositis Divino, nempe in malis & falsis, utcunque illa ut realia iis apparent; & præterea ipsi, quatenus in cupiditatibus mali & in persuasionibus falsi sunt, non sint nisi quam phantasiæ quoad cogitationes, & ex phantasiis aliquid videre, est videre illa quæ realia sunt ut non realia, & illa quæ non realia ut realia; & nisi, ex Divina Domini Misericordia, illis donatum esset ita sentire, nullam vitam sensitivam haberent; proinde nullam vitam, nam sensitivum facit omne vitæ: omnem experientiam de his afferre, foret perplures paginas implere. Caveant itaque sibi, cum in alteram vitam veniunt, ne illudantur; sciunt enim mali spiritus coram illis, qui recentes e mundo veniunt, varias illusiones sistere, & si non possunt fallere, usque tentant per illas persuadere, quod nihil reale sit, sed quod idealia omnia, etiam quæ in cœlo.

4624. *Quod autem Correspondentiam sensus Olfactus & inde Narium cum Maximo Homine concernit; ad Provinciam illam pertinent, qui in Perceptione communi sunt, sic ut dici queant Perceptiones; illis correspondet Olfactus, proinde Organum ejus; inde quoque est, quod olfacere, odorari, sagax esse, & quoque nares, in communi sermone prædicentur de illis, qui divinatione rem prope tangunt, & quoque qui percipiunt; interiora enim vocum loquelæ hominis ex correspondentia cum Maximo Homine plura trahunt, ex causa quia homo quoad spiritum est in societate cum spiritibus, & quoad corpus cum hominibus.*

4625. *Sed Societates, ex quibus totum Cœlum, quod est Maximus Homo, consistit, sunt plures, & sunt magis & minus universales; magis universales sunt, quibus integrum Membrum, aut Organum, aut Viscus, correspondet; minus universales, quibus partes eorum, & partium partes: unaquævis Societas est imago totius, nam quod unanimum est, ex totidem sui imaginibus componitur: Societates illæ magis universales, quia sunt imagines Maximi, habent societates particulares intra se, quæ similiter correspondent: loquutus sum quandoque cum illis, qui in Societate, in quam missus, pertinebant ad provinciam pulmonum, cordis, faciei, linguæ, auris, oculi, & cum illis qui ad provinciam Narium, ex quibus etiam scire datum quales sunt, quod nempe sint Perceptiones; perceperunt enim quicquid in Societate contigit in communi, non autem ita in particulari sicut illi qui in provincia oculi sunt, hi enim discernunt & intuentur illa quæ perceptionis sunt: & quoque observare datum, quod perceptivum eorum varietur secundum status mutationes communes societatis in qua sunt.*

4626. *Cum aliquis Spiritus advenit, etiamsi adhuc e longinquo & in occulto est, usque præsentia ejus percipitur, quoties Dominus id concedit, ex sphæra quadam spirituali, & ex illa noscitur qualis ejus vita est, qualis ejus affectio, & qualis ejus fides; angelici spiritus, qui in exquisitiore perceptione sunt, inde sciunt innumerabilia de statu vitæ & fidei ejus: hoc mihi multoties ostensum est. Hæ Sphæræ, quando Domino beneplacet, etiam in odores vertuntur; ipse odor manifeste sentitur: quod sphæræ illæ vertantur in odores, est quia odor correspondet perceptioni, & quia perceptio est quasi odor spiritualis, inde etiam odor descendit; sed videantur quæ de his prius ab experientia allata sunt; de* Sphæris *n:* 1048. 1053. 1316. 1504. *ad* 1519. 1695. 2401. 2489. 4464. *de* Perceptione, *n:* 483. 495. 503. 521. 536. 1383. 1384. 1388. 1391. 1397. 1398. 1504. 1640; *de* Odoribus inde, *n:* 1514. 1517. 1518. 1519. 1631. 3577.

4627. *Qui autem referunt interiora narium, in perfectiori statu quoad perceptionem sunt, quam illi qui referunt exteriora earum, de quibus supra: de illis hæc licet referre: visum mihi sicut balneum cum longis sedilibus seu scamnis, & inde efflabat calor; apparuit ibi mulier, quæ mox disparabatur in nubem nigricantem; & quoque auditi infantes, dicentes quod ibi non esse vellent: postmodum aliqui chori angelici sunt appercepti, qui ad me missi avertendi conatus quorundam malorum spirituum causa; & tunc subito supra frontem apparebant foraminula majora & minora, per quæ translucebat lux pulchre flavescens, & in lucido illo intra foraminula visæ sunt quædam in niveo; & dein apparebant iterum foraminula alia dispositione, per quæ illæ quæ intus erant, transpiciebant; & rursus alia foraminula, per quæ lucidum non ita transmeabat; demum percepta lux candescens: dicebatur mihi, quod ibi essent domicilia earum quæ constituunt provinciam Narium internarum, erant enim ex sexu fæminino, & quod perspicacia perceptionis illarum, quæ ibi, in mundo Spirituum per talia foramina repræsentetur; spiritualia enim in cœlo, repræsentantur per naturalia, seu potius, per talia quæ naturalium similia sunt in mundo spirituum: postea dabatur loqui cum illis, & dicebant, quod per repræsentativa illa foramina possent exacte videre illa quæ infra fierent, & quod foramina illa appareant conversa ad illas societates, quas observare satagebant, & quia tunc ad me, dicebant quod appercipere possent omnes cogitationis meæ ideas, & quoque illorum qui circum me erant; insuper ajebant, quod non solum apperciperent ideas, sed etiam viderent illas varie sibi repræsentatas, sicut quæ affectionis boni essent per flammulas conveni-*

entes, & quæ affectionis veri essent per lucis variationes; adjiciebant, quod viderint quasdam Angelicas societates apud me, & illarum cogitationes per varie colorata, per purpuracea qualia in aulæis pictis, & quoque per iridea in plano obscuriori, & quod inde perceperint, quod societates illæ angelicæ essent ex provincia oculi. Visi dein alii spiritus, qui inde dejecti sunt, & huc illuc dispersi, de quibus dicebant, quod tales essent, qui se apud illas insinuaverant causa appercipiendi aliquid, & videndi quid infra ageretur, sed sine insidiandi; hæc dejectio observata est, quoties angelici chori adventabant, cum quibus etiam loquutus sum; de illis qui dejecti dicebant, quod referrent mucum narium, & quod essent hebetes & stupidi, & quoque absque conscientia, ita prorsus absque perceptione interiore: mulier quæ visa, de qua supra, significabat tales insidiatrices, cum illis quoque loqui dabatur, & miratæ sunt quod aliquis conscientiam habeat, nesciebant prorsus quid conscientia; & cum dicerem quod sit interior apperceptio boni & veri, & si agitur contra illam apperceptionem, quod sit anxietas, sed hoc non intellexerunt; tales sunt qui correspondent muco qui infestat nares, & qui ideo ejicitur. Ostensum mihi dein Lucidum in quo vivunt quæ interna narium referunt, erat lucidum variatum pulchre venis flammæ aureæ & lucis argenteæ, affectiones boni repræsentantur ibi per venas flammæ aureæ, & affectiones veri per venas lucis argenteæ. Et quoque ostensum, quod habeant foramina patentia a latere, per quæ vident sicut cœlum cum stellis in cœruleo; & dictum, quod in conclavibus earum tanta lux sit, ut meridiana mundi æquiparari nequeat: & insuper dictum, quod apud illos calor sit sicut vernalis æstivus in terra; & quod etiam infantes apud eas sint, sed infantes aliquot annorum; & quod ibi esse non velint, cum insidiatrices illæ, seu muci, adventant. Talia Repræsentativa apparent innumerabilia in mundo spirituum; at illa fuerunt repræsentativa perceptionum, in quibus illæ sunt quæ odoratui internarum narium correspondent.

4628. *Quod porro odores, in quos vertuntur sphæræ perceptionum, attinet, sentiuntur illi tam manifeste sicut odores in terra, sed non perveniunt ad sensum hominis apud quem clausa sunt interiora, nam per viam internam influunt, non autem per externam. Sunt odores illi ex duplici origine, nempe ex perceptione boni, & ex perceptione mali, qui ex perceptione boni sunt, sunt gratissimi, halentes quasi ex fragrantibus horti floribus, & ex aliis fragrantiis, tanta amœnitate, & quoque varietate, ut ineffabile; in talium odorum sphæris sunt illi qui in cœlo: odores autem qui ex perceptione mali sunt, sunt ingratissimi, fætentes*

&

& putentes ſicut qui ab aquis putidis, ab excrementis, a cadaveribus, & fœde olentes ſicut a muribus & pediculis domeſticis; in talium nidorum ſphæris ſunt illi qui in inferno: & quod mirum, ii qui in illis ſunt, graveolentiam non ſentiunt, imo putores illi eis delectabiles ſunt, & cum in illis ſunt, in ſphæra ſuorum jucundorum & delitioſorum ſunt; at vero cum aperitur infernum, & exhalatio inde ad ſpiritus bonos pervenit, corripiuntur hi horrore & quoque anxietate, ſicut illi in mundo, qui in ſphæram fœtorum talium incidunt.

4629. *Omnem illam experientiam, quam de ſphæris perceptionum converſis in odores habui, afferre, foret membranam exarare, videantur quæ de illis prius, n:* 1514. 1517. 1518. 1519. 1631. 3577, *memorata ſunt; quibus ſolum hæc licet adjicere: percepi quondam multorum ſpirituum commune cogitationis de Domino quod natus homo, & apperceptum, quod ex meris ſcandalis conſiſteret; nam quod cogitant ſpiritus in communi & particulari, hoc percipitur manifeſte ab aliis; odor illius ſphæræ percipiebatur ſimilis aquæ putidæ, & aquæ quiſquiliis fœtidis conſpurcatæ.*

4630. *Quidam ſupra caput inconſpicuus aderat, quod adeſſet ex fœtore appercepi, qui erat qualis fœtor dentium qui excrementitius; & poſtea apperceptus nidor ſicut ex cornu ſeu oſſe uſto; dein veniebat talium magna turba, aſſurgens ab inferiori non procul a dorſo, ſicut nimbus, & quia etiam inconſpicui erant, autumabam quod tam ſubtiles eſſent, & tamen mali, ſed dictum, quod illi ubi ſphæra ſpiritualis eſt, ibi inconſpicui ſint, ſed ubi ſphæra naturalis, ibi conſpicui, nam qui ita naturales ſunt, ut nihil cogitent de ſpiritualibus, nec credant infernum & cœlum dari, & uſque in negotiis ſuis ſunt ſubtiles, illi ſunt tales, & vocantur naturales inconſpicui; & manifeſtantur aliis quandoque per fœtorem, de quo ſupra.*

4631. *Bis & ter etiam afflavit me odor cadaveroſus, & cum quæſitum a quibuſnam eſſet, indicatum quod eſſet ab inferno ubi fœdi latrones, & ſicarii, & qui facinoroſa ex gravi dolo patrarunt. Quandoque etiam odor excrementitius, & cum quæſitum undenam, dictum quod ab inferno ubi adulteri. Et cum odor excrementitius commixtus cadaveroſo, dictum quod eſſet ab inferno ubi adulteri qui etiam crudeles; & ſic porro.*

4632. *Cum quondam cogitarem de regimine animæ in corpore, & de influxu voluntatis in actiones, apperceptum quod illi qui in inferno excrementitio tunc parumper aperto eſſent, non aliud cogitarent quam de animæ imperio in anum, & de influxu voluntatis in protruſiones excre-*

mentorum, inde patuit in quali perceptionis & inde fœtoris sphæra essent. Similiter factum cum de amore conjugiali cogitarem, quod tunc illi qui in inferno ubi adulteri, nihil nisi quam flagitiosa qualia sunt adulterii & spurca volverent. Et cum de sinceritate, quod illi qui in dolo, nihil nisi facinorosum ex dolo cogitarent.

4633. *Ex his, quæ de perceptionibus & quoque de odoribus dicta sunt, patet, quod cujusvis vita, proinde cujusvis affectio manifeste pateat in altera vita: qui itaque credit, quod non sciatur ibi qualis fuerat, & qualis inde vita ei sit, & quod ibi occultare possit suum animum sicut in mundo, multum fallitur: ibi etiam patent non modo quæ homo de se novit, sed etiam quæ de se non novit, nempe illa quæ is per frequentem usum tandem immersit jucundis vitæ, nam tunc disparantur a visu & reflexione ejus: ipsi fines cogitationis ejus, & loquelæ ejus, & actionum ejus, qui ex simili causa ei occulti facti sunt, in cœlo manifestissime percipiuntur; cœlum enim in sphæra & perceptione finium est.*

4634. *Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine ad finem Capitis sequentis, & ibi de Correspondentia Auditus & Aurium cum illo.*



GENESEOS

G E N E S E O S

CAPUT TRIGESIMUM SEXTUM.

4635. QUIA in Præmissis ante Capita Geneseos hactenus explicata sunt, quæ Dominus apud Matthæum Cap: xxiv, prædixerat de Ultimo tempore Ecclesiæ; & quia apud eundem Evangelistam eadem continuantur Capite xxv, licet etiam illa suo ordine quoad sensum internum explicare, quæ in litera hæc sunt: *Tunc simile fiet Regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampadas suas exiverunt in occursum Sponsi: quinque autem erant ex illis prudentes, quinque vero stultæ; quæ stultæ accipientes lampades suas non acceperunt secum oleum; verum prudentes acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus suis. Tardante autem Sponso, dormitarunt omnes, & obdormierunt: media autem nocte clamor factus est, ecce Sponsus venit, exite in occursum Ipsius: tunc excitatæ sunt omnes virgines istæ, & adornarunt lampades suas: verum stultæ prudentibus dixerunt, date nobis de oleo vestro, quia lampades nostræ exstinguuntur; responderunt autem prudentes, dicentes, ne forte non sufficiat nobis & vobis; abite vero potius ad vendentes & emite vobis Ipsis: abeuntibus autem illis ad emendum, venit Sponsus, & paratæ ingressæ sunt cum Ipso ad nuptias, & clausa est janua. Postea vero veniunt etiam reliquæ virgines, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; Ipse vero respondens dixit, amen dico vobis, non novi vos. Vigilate itaque, quia non scitis diem, neque horam, in qua Filius hominis venturus est.*

4636. Quod per hanc Parabolam Dominus adventum suum descripserit, constat a singulis, & a fine, ubi dicit "Vigilate itaque, quia non scitis diem, neque horam, in qua Filius hominis venturus"; Sicut etiam in præced: Capite xxiv, ubi de Adventu suo expresse loquitur "Vigilate ergo, quia non scitis, qua hora Dominus vester venturus" Vers: 42: quod Adventus Ipsius sit consummatio sæculi, seu ultimum tempus Ecclesiæ, prius ostensum est.

4637. Quod omnia & singula quæ Dominus loquutus est in Parabolis, repræsentativa & significativa sint spiritualium & cœlestium Regni Ipsius, & in supremo sensu Divinorum apud Ipsum, constat

manifeste;

manifeste; quare qui non id novit, nihil aliud de Parabolis Domini capere potest, quam quod sint sicut similitudines vulgares, & nihil plus in sinu recondant; prout hæc de decem Virginibus, nisi sciatur quid in sensu interno Virgines significant, tum quid Decem, quid Quinque, quid Lampades, quid Vasa, quid Oleum, quid Vendentes, quid Nuptiæ, & reliqua; similiter in omnibus aliis Parabolis: quæ Dominus in illis loquutus est, apparent in externa forma, sicut, ut dictum, similitudines vulgares, sed in interna sunt tales, ut impleant universum cœlum, nam sensus internus singulis inest, qui talis est, ut spirituale & cœleste ejus se diffundat per cœlos undequaque sicut lux & flamma; is sensus est prorsus elevatus a sensu literæ, & fluit a singulis expressionibus, & a singulis vocibus, imo ab omni jotha. Quid autem hæc Parabola in sensu interno involvit, patet ab his quæ sequuntur.

4638. *Tunc simile fiet Regnum cœlorum decem virginibus*, significat ultimum tempus Ecclesiæ veteris & primum novæ; Ecclesia est Regnum Domini in terra; decem virgines sunt omnes qui in Ecclesia, nempe tam qui in bono & vero, quam qui in malo & falso; decem in sensu interno sunt reliquiæ, & quoque plenum, ita omnes; & virgines sunt illi qui in Ecclesia; ita quoque alibi in Verbo. *Quæ accipientes lampades suas*, significat spiritualia in quibus cœleste, seu vera in quibus bonum, seu quod idem, fidem in qua charitas erga proximum, & charitatem in qua amor in Dominum, oleum enim est bonum amoris, de quo sequitur; at lampades in quibus non oleum, sunt eadem in quibus non bonum. *Exiverunt in occursum Sponsi*, significat receptionem eorum. *Quinque autem erant ex illis prudentes, quinque vero stultæ*, significat partem eorum qui in veris in quibus bonum, & partem qui in veris in quibus non bonum; illi sunt prudentes, hi autem stultæ; quinque in sensu interno sunt aliqui, hic itaque pars eorum. *Quæ stultæ accipientes lampades suas non acceperunt secum oleum*, significat quod non haberent bonum charitatis in veris suis; oleum in sensu interno est bonum charitatis & amoris. *Verum prudentes acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus suis*, significat quod haberent bonum charitatis & amoris in veris suis; vasa sunt doctrinalia fidei. *Tardante autem Sponso, dormitarunt omnes, & obdormierunt*, significat moram & inde dubium; dormitare in sensu interno est ex mora pigrescere in illis quæ sunt Ecclesiæ, & obdormire est dubium fovere, prudentes dubium in quo est affirmativum, stultæ dubium in quo est negativum. *Media autem nocte clamor factus est*, significat tempus quod ultimum Ecclesiæ veteris & primum novæ, hoc tempus est quod

in

in Verbo vocatur nox, cum agitur de ſtatu Eccleſiæ; clamor eſt mutatio. *Ecce Sponſus venit, exite in occurſum Ipſius*, ſignificat id quod judicium, nempe acceptationem & rejectionem. *Tunc excitatæ ſunt omnes virgines iſtæ, adornarunt lampades ſuas*, ſignificat præparationem omnium, nam qui in veris in quibus non bonum æque acceptari ſe credunt, quam illi qui in veris in quibus bonum, putant enim fidem ſolam ſalvare, non ſcientes quod nulla fides ſit ubi non eſt charitas. *Verum ſtultæ prudentibus dixerunt, date nobis de oleo veſtro, quia lampades noſtræ exſtinguuntur*, ſignificat quod velint communicari bonum veris ſuis inanibus, ſeu fidei ſuæ vacuæ, ab aliis; ſpiritualia enim & cœleſtia omnia in altera vita mutuo communicantur, ſed non niſi per bonum. *Reſponderunt autem prudentes, dicentes, ne forte non ſufficiat nobis & vobis*, ſignificat quod communicari non poſſit, quia parum veri quod illis auferretur; ita enim cum communicatione boni cum illis qui in veris abſque bono ſunt in altera vita ſe habet, quaſi auferunt illis bonum, & ſibi appropriant, & non cum aliis communicant, ſed conſpurcant id, quapropter non fit aliqua communicatio boni cum illis; de his ab experientia videbitur ad finem Capitis ſeq: XXXVII, *Abite vero potius ad vendentes & emite vobis ipſis*, ſignificat bonum meriti, qui id jactant ſunt vendentes; etiam illi qui in vero ſunt in quo non bonum, præ aliis in altera vita meritorium faciunt omne id quod ut bonum in externa forma apparenter fecerunt, tametſi malum eſſet in interna, ſecundum illa quæ Dominus dicit apud Matthæum "Multi dicent Mihi in illo die, Domine, Domine, nonne per Nomen tuum prophetavimus, & per Nomen tuum dæmonia ejecimus, & in Nomine tuo virtutes multas fecimus; ſed tunc confitebor illis, non novi vos, diſcedite a Me operarii iniquitatis" VII: 22; & apud Lucam "Ex quo ſurrexerit Paterfamilias, & occluſerit januam; tunc incipietis foris ſtare, & pulſare januam, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; ſed reſpondens dicet vobis, non novi vos unde ſitis; tunc incipietis dicere, edimus coram Te, & bibimus, & in plateis noſtris docuiſti; ſed dicet, dico vobis, non novi vos unde ſitis, diſcedite a Me omnes operarii iniquitatis" XIII: 26. 27; tales ſunt qui per ſtultas hic intelliguntur, quapropter de illis ſimiliter dicitur, his verbis "venerunt etiam illæ, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; Ipſe vero reſpondens dixit, amen dico vobis, non novi vos. *Abeuntibus autem illis ad emendum, venit Sponſus*, ſignificat præpoſteram applicationem. *Et paratæ ingreſſæ ſunt cum Ipſo ad nuptias*, ſignificat qui in bono & inde in vero quod recepti in cœlum, Cœlum aſſimilatur

nuptiis

nuptiis ex conjugio cœlesti, quod est conjugium boni & veri, & Dominus Sponso, quia Ipsi tunc conjunguntur, inde Ecclesia vocatur Sponsa. *Et clausa est janua*, significat quod alii non intrare possint. *Postea vero veniunt etiam reliquæ virgines, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis*, significat quod ex sola fide absque charitate, & ex operibus in quibus non vita Domini sed vita sui, intrare velint. *Ipse vero respondens, dixit, amen dico vobis, non novi vos*, significat rejectionem; non nosse illos in sensu interno est non in aliqua charitate erga proximum esse, & per illam in conjunctione cum Domino; qui non in conjunctione sunt, non noti esse dicuntur. *Vigilate itaque, quia non scitis diem, neque horam, in qua Filius hominis venturus est*, significat studium vitæ secundum præcepta fidei, quod est vigilare; tempus acceptationis, quod homini ignotum, & status, significantur per non scitis diem neque horam in qua Filius hominis venturus. Qui in bono, hoc est, qui facit secundum præcepta, prudens dicitur, at qui in cognitionibus veri & non facit, stultus, etiam alibi a Domino apud Matthæum "Omnis qui audit mea verba & facit ea, comparabo eum viro *prudenti*, & omnis audiens verba mea, sed non faciens ea, comparabitur viro *stulto*" VII: 24. 26.



CAPUT XXXVI.

1. ET hæ Nativitates Esavi, ipse Edom.
2. Esau accepit fæminas suas e filiabus Canaan, Adam filiam Elonis Chittæi, & Oholibamam filiam Anæ filiæ Zibeonis Chivæi.

3. Et Basematham filiam Jischmaelis, sororem Nebajoth.

4. Et peperit Adah Esavo Eliphasum, & Basemath peperit Ruelem.

5. Et Oholibama peperit Jeuschum, & Jaelem, & Korachum; hi filii Esavi qui nati ei in terra Canaan.

6. Et accepit Esau fæminas suas, & filios suos, & filias suas, & omnes animas domus suæ, & acquisitionem suam, & omnem bestiam suam, & omnem emptionem suam, quæ acquisivit in terra Canaan, & ivit ad terram a coram Jacobo fratre suo.

7. Quia

7. Quia fuit conquisitio eorum multa præ habitare simul, & non potuit terra peregrinationum eorum ferre eos a coram acquisitionibus eorum.

8. Et habitavit Esau in monte Seir; Esau ipse Edom.

9. Et hæ Nativitates Esavi patris Edomi in monte Seir.

10. Hæc nomina filiorum Esavi; Eliphas filius Adæ uxoris Esavi; Reuel filius Basemath uxoris Esavi.

11. Et fuerunt filii Eliphasi, Therman, Omar, Zepho, & Gaetham, & Kenas.

12. Et Thimna fuit concubina Eliphaso filio Esavi, & peperit Eliphaso Amalekum; hi filii Adæ uxoris Esavi.

13. Et hi filii Ruelis, Nachath & Serach, Schammah, & Missa; hi fuerunt filii Basemath uxoris Esavi.

14. Et hi fuerunt filii Oholibamæ filiæ Anæ, filiæ Zibeonis uxoris Esavi, & peperit Esavo Jeuschum, & Jaelam, & Korach.

15. Hi Duces filiorum Esavi, filii Eliphasi primogeniti Esavi, dux Theman, dux Omar, dux Zepho, dux Kenas.

16. Dux Korach, dux Gaetham, dux Amaleck; hi duces Eliphasi in terra Edom; hi filii Adæ.

17. Et hi filii Reuelis filii Esavi, dux Nachath, dux Serach, dux Schammah, dux Missa; hi duces Reuelis in terra Edom; hi filii Basemath uxoris Esavi.

18. Et hi filii Oholibamæ uxoris Esavi, dux Jeusch, dux Jaelam, dux Korach; hi duces Oholibamæ filiæ Anæ uxoris Esavi.

19. Hi filii Esavi, & hi duces illorum, Ipse Edom.

20. Hi filii Seir Choritæ habitatores terræ, Lotan, & Schobal, & Zibeon, & Anah.

21. Et Dischon, & Ezer, & Dischan, hi duces Choritæ filii Seir in terra Edom.

22. Et fuerunt filii Lotanis; Chori & Heman, & soror Lotanis Thimna.

23. Et hi filii Schobalis, Alvan, & Manacath, & Ebal, Schepho & Onam.

24. Et hi filii Zibeonis, & Ajah & Anah; hic Anah qui invenit mulos in deserto, in pascendo illo asinos Zibeonis patri suo.

25. Et hi filii Anæ; Dischan, & Oholibamah filia Anæ.

26. Et hi filii Dischanis; Chemdan, & Eschban, & Jithran, & Cheran.

27. Hi filii Ezer, Bilhan & Saavan & Akan.

28. Hi filii Dischanis, Uz & Aran.

29. Hi duces Choritæ; dux Lotan, dux Schobal, dux Zibeon, dux Anah.

30. Dux Dischon, dux Ezer, dux Dischan; hi duces Choritæ quoad duces illorum in terra Seir.

31. Et hi Reges, qui regnarunt in terra Edom, ante regnare regem filiis Israelis.

32. Et regnavit in Edom, Bela filius Beoris, & nomen civitatis illius Diahabah.

33. Et mortuus Bela, & regnavit loco illius Jobab filius Serach e Bozra.

34. Et mortuus Jobab, & regnavit loco illius Chuscham, e terra Themanitarum.

35. Et mortuus Chuscham, & regnavit loco illius Hadad filius Bedad, qui percussit Midianem in agro Moabi, & nomen civitatis illius Avith.

36. Et mortuus Hadad, & regnavit loco illius Samlah e Magrekah.

37. Et mortuus Samlah, & regnavit loco illius Schaul e Rechoboth fluvii.

38. Et mortuus Schaul, & regnavit loco illius Baal-chanan filius Achbor.

39. Et mortuus Baal-chanan filius Achbor, & regnavit loco illius Hadar, & nomen civitatis illius Pau, & nomen uxoris illius Mehetabel filia Matred filiæ Mesahab.

40. Et hæc nomina ducum Esavi, quoad familias illorum, quoad loca illorum, in nominibus illorum; dux Thimna, dux Alva, dux Jetheth.

41. Dux Oholibamah, dux Elah, dux Pinon.

42. Dux Kenas, dux Theman, dux Mibzar.

43. Dux Magdiel, dux Iram; hi duces Edomi, quoad habitationes illorum, in terra possessionis illorum ipse Esau pater Edomi.

CONTENTA.

4639. In sensu interno hic agitur de Divino Bono Naturali Domini, & omnis illius Boni ordo describitur per Nomina; Divinum Bonum Naturale Domini est Esau.

SENSUS



SENSUS INTERNUS.

4640. Vers: 1. *Et hæ nativitates Esavi, ipse Edom.* Hæ nativitates Esavi, significat derivationes in Divino Bono Naturali Domini: ipse Edom, significat Divinum Humanum Domini quoad Naturale & corporeum.

4641. Hæ nativitates Esavi, quod significet derivationes in Divino Bono Naturali Domini, constat ex significatione Nativitatum, quod sint derivationes nempe boni & veri, de qua n: 1330. 3263. 3279. 3860. 3868. 4070; & ex repræsentatione Esavi, quod sit Divinum Bonum Naturale Domini, de qua n: 3302. 3322. 3494. 3504. 3576. 3599; de hoc Bono nunc in hoc Capite agitur; sed quia est tale, ut non in intellectum alicujus hominis cadat, & vix in alicujus Angeli, ideo Bonum hoc describitur per mera Nomina: Divinum enim Bonum Naturale Domini, quod repræsentatur per Esau est quod Divinum Ipsi fuit ex Nativitate, a Jehovah enim conceptus fuit, inde Ipsi Divinum esse a nativitate, hoc Ipsi pro anima fuit, & consequenter intimum Ipsius vitæ; exterius id investitum fuit ab illis quæ a matre assumsit, quod quia non bonum, sed malum in se, ideo id ex propria potentia, imprimis per pugnas tentationum, expulit, ac dein Humanum hoc, quod novum in se fecit, conjunxit cum Divino Bono quod Ipsi ex nativitate fuit; Jacob repræsentavit id Bonum quod ex propria potentia sibi comparavit, de quo in Capitibus quæ præcedunt, hoc Bonum est quod conjunxit Divino Bono; ac ita Humanum in Se omne Divinum fecit. Bonum quod Esau repræsentat, influebat per viam internam, & per Bonum Rationale in Naturale, immediate; at Bonum quod Jacob & Israel repræsentat, influebat per viam externam, & ei obviam ivit Divinum per Bonum Rationale, sed mediate per Verum Rationalis in Naturale; Jischakus repræsentat id Bonum Rationale, & Rebecca id Verum, videantur quæ de his prius n: 3314. 3573. 4563 f, dicta sunt.

4642. Ipse Edom, quod significet Divinum Humanum Domini quod Naturale & corporeum, constat ex repræsentatione Edomi, quod sit Divinum Humanum Domini quoad Bonum Naturale cui adjuncta doctrinalia veri, de qua n: 3302. 3322. 4241, ita quoad Naturale & Corporeum, nam doctrinalia sunt instar corporis vero, seu in spirituali sensu sunt corporea veri naturalis; inde est quod per Edomum repræsentetur Divinum Humanum Domini quoad Naturale & Corporeum, quod doctrina sit velut corporatura Veri, est quia doctrina non in se est verum, sed in doctrina est verum sicut anima in suo corpore. In sequentibus nunc agitur de Divino Bono Naturali Domini,

sed ejus derivationes describuntur per Nomina ex causa ut supra dictum, quia derivationes illius Boni excedunt intellectum cujusvis hominis, etiam angeli; angeli enim finiti sunt, & finitum non capit Infinitum; sed usque cum legitur hoc Caput, derivationes, quæ continentur in Nominibus, repræsentantur Angelis communiter per influxum Divini Amoris a Domino, & influxus per cœlestem flammam quæ afficit illos Divino Bono. Qui credit, quod Verbum non inspiratum sit quoad minimam jotham, & qui credit quod Verbum aliter inspiratum sit, quam ut singulæ series repræsentent Divina, & inde cœlestia & spiritualia, & singulæ voces illa significent, non aliter opinari potest, quam quod Nomina hæc nihil plus involvant, quam Genealogica ex Esavo; sed quid Genealogica ad Verbum, & quid Divinum in illis; sed quod Nomina in Verbo omnia significent res, videatur n: 1224. 1264. 1876. 1888. 4442, & ubivis alibi ubi explicatum quid Nomina significarunt.

4643. Vers: 2. 3. 4. 5. *Esau accepit fæminas suas e filiabus Canaan, Adam filiam Elonis Chittæi, & Oholibamam filiam Anæ filiæ Zibeonis Chivæi. Et Basematham filiam Jischmaelis, sororem Nebajoth. Et peperit Adah Esavo Eliphasum, & Basemath peperit Reuelem. Et Oholibamah peperit Jeuschum, & Jaelam, & Korachum; hi filii Esavi, qui nati ei in terra Canaan.* Esau accepit fæminas suas e filiabus Canaan, significat Boni Naturalis primam conjunctionem cum affectione apparentis veri: Adam filiam Elonis Chittæi, & Oholibamam filiam Anæ filiæ Zibeonis Chivæi, significat quale quod ex Antiqua Ecclesia: & Basematham filiam Jischmaelis sororem Nebajoth, significat alteram conjunctionem cum affectione veri ex stirpe Divina: & peperit Adah Esavo Eliphasum & Basemath peperit Reuelem, significat primas derivationes inde: & Oholibamah peperit Jeuschum, & Jaelam, & Korachum, significat alteram: hi filii Esavi, qui nati ei in terra Canaan, significat ex bono Regni Domini.

4644. Hic quia agitur de Bono, quod Divinum fuit Domino ex nativitate, deque conjunctione illius Boni cum Vero & Bono, quod Ipse Sibi ut Homo natus acquisivit, & quoque de derivationibus inde; & quia hæc talia sunt, quæ, ut dictum, non cadunt in intellectum, ne quidem Angelicum, ideo non singulariter explicari possunt; & præterea sunt mera Nomina, per quæ Divinum illud cum ejus derivationibus, describitur, & mera nomina explicare, absque aliquo sensu historico qui præcedit & sequitur, ex quo lux confirmans, foret rem in dubium mittere, pauci enim possunt credere, ut cunque eis ostenditur, quod res significentur per nomina in Verbo; ex his causis licet solum transcribere illa quæ in hoc Capite, & adjungere aliquid explicationis in communi per talia quæ captui adæquata possunt esse, quæ modo adumbrationes sunt; nam quæ in Divino sunt nusquam alicui apparent, sed quæ ex Divino, apparent communissime secundum intellectum in quem cadunt, & hoc solum ut umbræ. Præterea sciendum, quod nemo hominum in aliquod bonum nascatur, sed unusquisque in malum, in malum interius ex patre, & in malum exterius a matre, hæreditarium enim cuivis est malum, sed solus Dominus natus est in Bonum inque ipsum Divinum Bonum, quantum a Patre; Divinum hoc Bonum, in quod Dominus natus, est, de quo

hic agitur; derivationes ejus sunt quæ exstiterunt in Humano Domini, quando id Divinum fecit, & per quas glorificavit illud; inde est, quod adjungi queat aliquid explicationis in communi.

4645. Vers: 6. 7. 8. *Et accepit Esau fœminas suas, & filios suos, & filias suas, & omnes aminas domus suæ, & acquisitionem suam, & omnem bestiam suam & omnem emtionem suam, quæ acquisivit in terra Canaan, & ivit ad terram a coram Jacobo fratre suo. Quia fuit conquisitio eorum multa præ habitare simul, & non potuit terra peregrinationum eorum ferre eos a coram acquisitionibus eorum. Et habitavit Esau in monte Seir, Esau ipse Edom.* Accepit Esau fæminas suas, & filios suos, & filias suas, & omnes animas domus suæ, & acquisitionem suam, & omnem bestiam suam, & omnem emtionem suam, quæ acquisivit in terra Canaan, & ivit ad terram a coram Jacobo fratre suo, significat omnia Divini Boni & Veri inde, quæ usque Ei, cum quibus correspondentia in cœlo, & inde cœlum; recedens a Jacobo ex causa repræsentationis: quia fuit conquisitio eorum multa, significat ob infinitatem: præ habitare simul, significat repræsentativa: & non potuit terra peregrinationum eorum ferre eos a coram acquisitionibus eorum, significat quod omnia non possint describi: & habitavit Esau in monte Seir, significat Boni Naturalis verum: Esau ipse Edom, significat Divinum Humanum Domini.

4646. Vers: 9. 10. 11. 12. 13. 14. *Et hæ nativitates Esavi patris Edomi in monte Seir. Hæc nomina filiorum Esavi; Eliphas filius Adæ uxoris Esavi; Reuel filius Basemath uxoris Esavi. Et fuerunt filii Eliphasi, Theman, Omar, Zepho, & Gaetham, & Kenas. Et Thimna fuit concubina Eliphaso filio Esavi, & peperit Eliphaso Amalekum; hi filii Adæ uxoris Esavi. Et hi filii Reuelis, Nachath, & Serach, Schammah, & Missa; hi fuerunt filii Basemath uxoris Esavi. Et hi fuerunt filii Oholibamæ filiæ Anæ filiæ Zibeonis, uxoris Esavi, & peperit Esavo Jeuschum, & Jealam, & Korach.* Hæ nativitates Esavi patris Edomi, significat derivationes in Divino Bono naturali; pater Edomi, est Divinum Bonum ex quo derivata alia: in monte Seir, significat quoad Boni vera: hæc nomina filiorum Esavi, significat quale derivationum: Eliphas filius Adæ uxoris Esavi; Reuel filius Basemath uxoris Esavi, significat status illarum ex conjugio Boni & Veri: & fuerunt filii Eliphasi, Theman, Omar, Zepho, & Gaetham, & Kenas, significat primam derivationem Boni: & Thimna fuit concubina Eliphaso filio Esavi, significat servientia illis: & peperit Eliphaso Amalekum, significat sensuale: hi filii Adæ uxoris Esavi, significat alteram derivationem: & hi filii Reuelis, Nachath & Serach, Schammah & Missa, hi fuerunt filii Bazemath uxoris Esavi, significat tertiam derivationem: & hi fuerunt filii Oholibamæ filiæ Anæ filiæ Zibeonis uxoris Esavi, & peperit Esavo Jeuschum, & Jaelam, & Korach, significat sequentem derivationem.

4647. Vers: 15, 16. 17. 18. 19. *Hi Duces filiorum Esavi, filii Eliphasi primogeniti Esavi, dux Theman, dux Omar, dux Zepho, dux Kenas, Dux Korach, dux Gaetham, dux Amalech; hi duces Eliphasi in terra Edom; hi filii Adæ. Et hi filii Reuelis filii Esavi, dux Nachath, dux Serach, dux Schammah, dux Missa;*

Missa; hi duces Reuelis in terra Edom; hi filii Basemath uxoris Esavi. Et hi filii Oholibamæ uxoris Esavi, dux Jeusch, dux Jaelam, dux Korach; hi duces Oholibamæ filiæ Anæ uxoris Esavi. Hi filii Esavi, & hi duces illorum; ipse Edom. Hi duces filiorum Esavi, significat præcipua Boni Vera: filii Eliphasi primogeniti Esavi, dux Theman, dux Omar, dux Zepho, dux Kenas, dux Korach, dux Gaetham, dux Amalech, significat primam classificationem, & quale illorum, & qualia etiam sunt in Regno Domini: hi duces Eliphasi in terra Edom, hi filii Adæ, significat præcipua primæ classis: & hi filii Reuelis filii Esavi, dux Nachath, dux Serach, dux Schammah, dux Missa, significat alteram classem, & quale eorum, sicut in cœlo: hi duces Reuelis in terra Edomi, significat secundam classificationem: hi filii Basemath uxoris Esavi, significat ex conjugio Boni & Veri: & hi filii Oholibamæ uxoris Esavi, significat præcipua tertiæ classificationis: dux Jeusch, dux Jaelam, dux Korach, significat quale eorum, inde in Regno Domini: hi duces Oholibamæ filiæ Anæ uxoris Esavi, significat præcipua ex conjunctione Boni & Veri; hi duodecim Duces sunt sicut duodecim Tribus, secundum dispositionem a Bono: hi filii Esavi, & hi duces illorum, significat quod ex boni veris hæc præcipua: ipse Edom, significat in Divino Humano Domini.

4648. Vers: 20 ad 28. *Hi filii Seir Choritæ habitatores terræ, Lotan & Schobal, & Zibeon, & Anah. Et Dischon, & Ezer, & Dischan; hi duces Choritæ filii Seir in terra Edom. Et fuerunt filii Lotanis, Chori & Hemam, & soror Lotanis Thimna. Et hi filii Schobalis, Alvan, & Manachath, & Ebal, Schepho & Onam. Et hi filii Zibeonis, & Ajah & Anah: hic Anah qui invenit mulos in deserto, in pascendo illo asinos Zibeonis patri suo. Et hi filii Anæ, Dischan, & Oholibamah filia Anæ. Et hi filii Dischanis, Chemdan, & Eschban, & Jithram, & Cheran. Hi filii Ezer, Bilhan, & Saavan, & Akan. Hi filii Dischanis, Uz & Aran.* Hi filii Seir Choritæ habitatores terræ, significat vera inde ordine: Lotan, & Schobal, & Zibeon, & Anah, & Dischon, & Ezer, & Dischan, significat quale illorum: hi duces Choritæ filii Seir, significat præcipua boni vera a prioribus: in terra Edom, significat in Divino Humano Domini: & fuerunt filii Lotanis, Chori & Heman, & soror Lotanis Thimna, significat alteram classem verorum: & hi filii Schobalis, Alvan, & Manachath, & Ebal, Schepho, & Onam, significat tertiam classem & quale: & hi filii Zibeonis, & Ajah & Anah, significat tertiam classem & quale: hic Anah qui invenit mulos in deserto, significat vera ex scientificis: in pascendo illo asinos Zibeonis patri suo, significat cum in scientificis esset: & hi filii Anæ, Dischan, & Oholibamah filia Anæ, significat tertiam classem, & quale: & hi filii Dischanis, Chemdan, & Eschban, & Jithram, & Cheran, significat quartam classem, & quale: hi filii Ezer, Bilhan, & Saavan, & Akan, significat quartam classem, & quale: hi filii Dischanis, Uz & Aran, significat quintam classem & quale.

4649. Vers: 29. 30. *Hi Duces Choritæ; dux Lotan, dux Schobal, dux Zibeon, dux Anah. Dux Dischon, dux Ezer, dux Dischan; hi duces Choritæ quoad duces illorum in terra Seir.* Hi Duces Choritæ, significat præcipua ex sequentibus

tibus: dux Lotan, dux Schobal, dux Zibeon, dux Anah, dux Dischon, dux Ezer, dux Dischan, significat quale illorum: hi duces Choritæ quoad duces illorum in terra Seir, significat præcipua in successivis.

4650. Vers: 31 ad 39. *Et hi Reges qui regnarunt in terra Edom, ante regnare regem filiis Israelis. Et regnavit in Edom, Bela filius Beoris, & nomen civitatis illius Diahabah. Et mortuus Bela; & regnavit loco illius Jobab filius Serach e Bozrah. Et mortuus Jobab, & regnavit loco illius Chuscham e terra Themanitarum. Et mortuus Chuscham, & regnavit loco illius Hadad filius Bedad, qui percussit Midianem in agro Moabi; & nomen civitatis illius Avith. Et mortuus Hadad, & regnavit loco illius Samlah e Magrekah. Et mortuus Samlah, & regnavit loco illius Schaul e Rechoboth fluvii. Et mortuus Schaul, & regnavit loco illius Baal-Chanan, filius Achbor. Et mortuus Baal-Chanan filius Achbor, & regnavit loco illius Hadar, & nomen civitatis illius Pau, & nomen uxoris illius Mehetabel, filia Matred filiæ Mesahab.* Hi Reges qui regnarunt in terra Edom, significat vera principalia in Divino Humano Domini: ante regnare regem filiis Israelis, significat cum nondum ortum verum spirituale interius naturale: & regnavit in Edom, Bela filius Beoris, significat primum verum: & nomen civitatis illius Diahabah, significat inde doctrinam: & mortuus Bela, & regnavit loco illius filius Serach e Bozrah, significat quod inde ut a suo essentiali, & ejus quale: & mortuus Jobab, & regnavit loco illius Chuscham, significat quod inde: e terra Themanitarum, significat unde: & mortuus Chuscham, & regnavit loco illius Hadad filius Bedad, significat quod inde: qui percussit Midianem in agro Moabi, significat purificationem a falso: & nomen civitatis illius Avith, significat doctrinalia inde: & mortuus Hadad; & regnavit loco illius Samlah e Masrekah, significat quod inde, & quale: & mortuus Samlah, & regnavit loco illius Schaul, significat quod inde: e Rechoboth fluvii, significat quale, & mortuus Schaul, & regnavit loco illius Baal-Chanan, filius Achbor, significat quod inde, & quale: & mortuus Baal-Chanan filius Achbor, & regnavit loco illius Hadar, significat quod inde: & nomen civitatis illius Pau, significat doctrinam: & nomen uxoris illius Mehetabel filia Matred filiæ Mesahab, significat illius bonum.

4651. Vers: 40. 41. 42. 43. *Et hæc nomina ducum Esavi quoad familias illorum quoad loca illorum, in nominibus illorum; Dux Thimna, dux Alvah, dux Jetheth. Dux Oholibamah, dux Elah, dux Pinon. Dux Kenas, dux Theman, dux Mibzar. Dux Magdiel, dux Iram: hi duces Edomi quoad habitationes illorum, in terra possessionis illorum, ipse Esau pater Edomi.* Hæc nomina Ducum Esavi quoad familias illorum, quoad loca illorum, in nominibus illorum, significat doctrinalia boni ex illis, & eorum ortus, status, & quale: dux Thimna, dux Alvah, dux Jetheth, dux Oholibamah, dux Elan, dux Pinon, dux Kenas, dux Theman, dux Mibzar, dux Magdiel, dux Iram, significat quale illorum doctrinalium: hi duces Edomi, significat præcipua doctrinalia: quoad habitationes illorum, in terra possessionis illorum, significat quoad vera & bona: ipse Esau pater Edomi, significat Divinum Bonum Naturale Domini in Divino Humano Domini.

Continuatio

Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine seu cum Cœlo; hic de Correspondentia Auditus & Aurium cum illo.

4652. QUALIS *Correspondentia est inter Animam & Corpus, seu inter illa quæ sunt spiritus qui intra hominem, & illa quæ sunt corporis quæ extra illum, constare manifeste potest ex Correspondentia, Influxu, & Communicatione cogitationis & apperceptionis quæ sunt spiritus, cum loquela & auditu quæ sunt corporis: cogitatio loquentis hominis non est nisi loquela ejus spiritus, & apperceptio loquelæ non est nisi auditus ejus spiritus; Cogitatio quando homo loquitur, non quidem apparet ei sicut loquela, quia conjungit se cum loquela corporis, & inest illi; & apperceptio quando homo audit, non apparet aliter quam sicut auditus in aure; inde est, quod plerique, qui non reflexerunt, non aliter sciant, quam quod omnis sensus sit in organis quæ sunt corporis, & inde cum organa illa per mortem collabuntur, nihil sensus supersit, cum tamen tunc homo, hoc est, spiritus ejus in ipsissimam suam vitam sensitivam venit. Quod Spiritus sit qui loquitur & qui audit, manifeste mihi constare potuit ex colloquiis cum spiritibus; illorum loquela communicata spiritui meo incidebat in interiorem meam loquelam, ac inde in organa correspondentia, ac ibi desinebat in conatum, quem aliquoties manifeste percepi: inde loquela eorum tam sonore mihi audita fuit, sicut loquela hominis: quandoque cum mecum loquuti sunt spiritus in medio consortio hominum, quia loquela eorum tam sonore audita est, putarunt aliqui eorum, quod etiam a præsentibus ibi audirentur; sed responsum, quod non ita sit, quia loquela illorum per viam internam influit in aurem meam, & loquela humana per viam externam. Inde patet, quomodo Spiritus cum Prophetis loquutus est, non sicut homo cum homine, sed sicut spiritus cum homine, nempe in illo, Sachar:* 1: 9. 13. *Cap:* II: 2. 7. *Cap:* IV: 1. 4. 5, *Cap:* V: 5. 10. *Cap:* VI: 4, *& alibi. Sed scio, quod hæc non comprehendere possint illi qui*

qui non credunt hominem esse spiritum, & corpus inservire ei pro usibus in mundo; illi qui se confirmarunt in eo, ne quidem audire volunt de aliqua Correspondentia, & si audiunt, quia in negativo sunt, rejiciunt; imo etiam contristantur, quod aliquid corpori auferatur.

4653. *Spiritus qui Auditui correspondent, seu qui Auris provinciam constituunt, sunt qui in Obedientia simplici sunt, qui nempe non ratiocinantur num ita sit, sed quia ita esse ab aliis dicitur, credunt quod ita sit; inde possunt vocari Obedientiæ: quod illi tales sint, est quia Auditus se habet ad loquelam, sicut passivum ad activum suum, ita sicut qui audit loquentem & acquiescit; inde etiam in communi sermone* audiens esse alicui *est obediens esse, &* auscultare voci *est obedire; interiora enim sermonis hominis quoad plurem partem a Correspondentia traxerunt originem, ex causa quia spiritus hominis est inter spiritus qui in altera vita, & ibi cogitat, quod homo prorsus nescit, & homo corporeus nec scire vult.*

Sunt plures differentiæ spirituum, qui correspondent auri, hoc est, functionibus & muniis ejus, sunt qui ad singula organula ibi referuntur, qui nempe ad aurem externam, qui ad membranam ibi quæ tympanum Auris vocatur, ad membranas interiores quæ fenestræ dicuntur, qui ad malleum, stapedem, incudem, cylindros, cochleam, & sunt qui ad interiora adhuc, usque ad illa substantiata quæ propiora sunt spiritui, & quæ tandem in spiritu, & ultimo intime conjunguntur cum illis qui pertinent ad visum internum, a quibus distinguuntur per id quod non ita discernant, sed sicut patientes illis adstipulentur.

4654. *Erant spiritus apud me, qui admodum fortiter influebant in cogitationem, cum agebatur de talibus quæ essent Providentiæ, imprimis quando cogitabam quod non evenirent quæ exspectabam & cupiebam; dicebatur ab Angelis, quod essent spiritus, qui dum vixerunt in corpore, & precati de aliqua re, & non obtinuerunt, quod indignati sint, & in dubitationem de Providentia se eapropter induxerint; sed usque cum essent extra illum statum quod pietatem exercuerint secundum id quod alii dixerunt; ita quod in simplici obedientia fuerint: dictum quod tales ad provinciam Auris externæ seu Auriculæ pertineant; etiam ibi apparuerunt, cum loquuti sunt mecum.*

4655. *Præterea multoties animadversi spiritus prope circa aurem, & quoque quasi intra illam; quod intra, est quia ita apparet, est status in altera vita, qui facit apparentiam: illi omnes simplices fuerunt, & obedientes.*

4656. *Erat Spiritus, qui mecum loquebatur ad Auriculam sinistram,*

ad posteriorem ejus partem ubi musculi elevatores auriculæ; is mihi dicebat, quod ad me missus ad dicendum, quod is nihil reflectat super illa quæ alii loquuntur, modo auribus illa capiat: cum loquebatur, voces quasi eructabat, dixit quoque quod ita loquatur: inde scire dabatur, quod interiora non inessent ejus loquelæ, ita parum vitæ, & quod inde eructatio talis; dictum quod tales qui parum ad sensum rei attendunt, sint qui ad cartilagineam & osseam partem Auris externæ pertinent.

4657. *Sunt spiritus, qui aliquoties mecum loquuti sunt, sed mussitando, & hoc propius ad aurem sinistram, sic ut vellent loqui in aure ut nemo audiret; sed illis dicere datum, quod hoc non conveniat in altera vita, quia manifestat quod susurrones fuerint, & inde natura etiam nunc susurrandi imbuti sint, & quod plures ex illis tales sint, ut vitia & nævos aliorum observent, & illa sociis, nemine audiente, dicant, vel iis præsentibus in aurem, quodque sinistre omnia videant & interpretentur, seque aliis præferant; & quod ideo nullatenus admitti possint in consortium bonorum spirituum, qui tales sunt, ut cogitata sua non abscondant. Dictum, quod usque talis loquela in altera vita sonantius audiatur, quam loquela aperta.*

4658. *Ad interiora Auris pertinent illi qui interioris Auditus visum habent, & obediunt quæ spiritus ejus ibi dictat, & dictamina ejus congruenter proferunt, quales illi sunt, etiam ostensum est: Appercipiebatur sonorum quoddam penetrans ab infra juxta sinistrum latus usque ad aurem sinistram; animadverti quod essent Spiritus qui ita eniti conabantur, sed quales essent, non potui scire; quando autem enisi sunt, loquebantur mecum, dicentes, quod fuerint Logici & Methaphysici, & quod talibus immerserint cogitationes suas, absque alio fine, quam ut eruditi audirent, & sic ad honores & opes venirent, lamentantes quod nunc miseram vitam agant, ex causa quia absque alio usu imbuerunt illa, & sic non Rationale suum per illa perfecerunt; erat loquela illorum tarda, & mute sonans. Interea loquuti sunt inter se bini supra caput, & cum quæsitum quinam essent, dictum, quod unus illorum esset famigeratissimus quidam in Orbe literato, & dabatur mihi credere quod esset Aristoteles; alter quinam esset, non dicebatur; ille tunc mittebatur in statum, in quo fuit cum vixit in mundo; quilibet enim in statum suæ vitæ quem habuit in mundo, facile mitti potest, quia omnem vitæ suæ statum secum habet: at, quod miratus, applicabat se ad dextram aurem, & ibi loquebatur rauce, sed usque sane; ex loquelæ ejus sensu appercepi, quod is prorsus alio genio esset quam*

Scholastici

Scholastici illi qui primum emerserunt, quod nempe is ex cogitatione sua excluserit illa quæ scripserat, & inde Philosophica sua produxerit, sic ut termini, quos invenit, & quos imposuit rebus cogitationis, essent formulæ quibus descripsit interiora, tum quod ex jucundo affectionis & desiderio sciendi illa quæ essent cogitationis, ad talia excitatus fuerit, & quod sequutus obedienter quæ dictaverat ejus spiritus; quapropter is ad dextram aurem; aliter quam asseclæ ejus qui Scholastici vocantur, qui non ex cogitatione ad terminos, sed a terminis ad cogitationes eunt, ita via contraria; & plures illorum ne quidem ad cogitationes, sed solum hærent in terminis, quos si applicant, est ad confirmandum quicquid volunt, & ad imponendum falsis speciem veri secundum cupidinem persuadendi; inde illis Philosophica sunt media insaniendi potius quam sapiendi, & inde illis tenebræ loco lucis. Loquutus cum illo dein de Scientia Analytica, & dabatur dicere, quod puerulus per dimidium horæ plus philosophice, analytice, & logice loquatur, quam ille potuisset per volumina describere, ex causa quia omnia cogitationis & inde loquelæ humanæ sunt analytica, quorum leges sunt ex mundo spirituali; & qui artificialiter ex terminis cogitare vult, quod is non absimilis sit saltatori, qui vult discere saltare ex scientia motricium fibrarum & musculorum, in qua si hæreret animus ejus cum saltat, tunc vix movere posset pedem; & tamen is absque scientia illa movet omnes fibras motrices sparsas circum universum corpus, & applicate pulmones, diaphragma, latera, brachia, collum, & reliqua, quibus omnibus describendis non sufficerent volumina; & quod similiter se habeat cum illis qui ex terminis volunt cogitare; hæc ille approbavit, dicens, si illa via addiscantur, quod inverso ordine procedant; addens, si quis fatuus esse velit, ita procedat, sed cogitet jugiter de usu, & ex interiori. Dein mihi ostendit, qualem ideam habuerat de Summo Numine, quod nempe repræsentaverit sibi Illum facie humana circum caput cinctum circulo radioso; & quod nunc sciat, quod Dominus sit ipse ille Homo, & quod circulus radiosus sit Divinum ab Ipso, quod non modo influit in Cœlum sed etiam in universum, ac disponit & regit illa; addens, qui cœlum disponit & regit, etiam disponit & regit universum, quia unum ab altero separari nequit; & quoque dixit, quod crediderit solum unum Deum, cujus attributa & qualitates insigniverant tot nominibus quot alii deos coluerunt. Visa mihi mulier, quæ exporrigebat manum suam, volens genam mulcere, quod cum miratus sum, dixit, quod, cum in mundo fuit, talis mulier ei sæpe visa sit, quæ quasi mulceret ejus genam, & quod ejus manus pulchra fuisset; spiritus an-

gelici dicebant, quod tales priscis quandoque visæ fuerint, & ab illis vocatæ Pallades, & quod apparuerit ei ex spiritibus, qui cum homines antiquis temporibus vixerunt, delectati fuerunt ideis & indulserunt cogitationibus, sed absque Philosophia, & quia tales apud illum fuerunt, & delectati illo quia cogitavit ab interiori, repræsentative talem mulierem stiterunt. Ultimo indicavit, qualem ideam habuerat de anima seu spiritu hominis, quem vocabat Pnevma, quod nempe esset inconspicuum vitale, sicut aliquid ætheris; & dixit, quod noverit spiritum suum victurum post mortem, quia esset essentia ejus interior, quæ non potest mori quia potest cogitare; & quod præterea de eo non distincte cogitare potuerit, sed modo obscure, quia aliunde de illo aliquam cognitionem non habuerat quam ex se, & parumper etiam ex Antiquis. Præterea Aristoteles est inter sanos spiritus in altera vita, & plures ejus asseclæ inter fatuos.

4659. *Dictum n: 4652 f: quod homo sit spiritus, & quod corpus inserviat ei pro usibus in mundo, & passim alibi, quod spiritus sit internum hominis & corpus externum ejus; qui non capiunt quomodo se habet cum spiritu hominis & cum corpore ejus, inde autumare possunt, quod sic spiritus habitet intra corpus, & quod corpus quasi cingat & investiat illum; sed sciendum, quod spiritus hominis sit in corpore, in toto & in omni parte ejus, & quod sit substantia ejus purior, tam in organis ejus motoriis quam in sensoriis, & ubivis alibi, & quod corpus sit materiale ei ubivis annexum, adæquatum mundo in quo tunc est; hoc intelligitur per quod homo sit spiritus & corpus inserviat ei pro usibus in mundo, & quod spiritus sit internum hominis, & corpus externum ejus: inde etiam patet, quod homo post mortem similiter in vita activa & sensitiva sit, tum quoque in forma humana, sicut in mundo, sed in perfectiore.*

4660. *Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine seu Cœlo, ad finem Capitis sequentis, & ibi de Correspondentia Gustus & Linguæ cum illo.*

G E N E S E O S

CAPUT TRIGESIMUM SEPTIMUM.

4661. ANTE Caput præcedens continuatum est explicare quæ Dominus prædixerat de Ultimo tempore Ecclesiæ, & ibi quæ per Parabolam de decem virginibus apud Matthæum Cap: xxv, Vers: 1 ad 14; sequitur dein alia Parabola, nempe de Servis, quibus homo peregre abiens dedit talenta, uni quinque, alteri duo, & tertio unum, cum quibus negotiarentur, quorum ille qui accepit quinque talenta, lucratus per illa adhuc quinque, & ille qui accepit duo & duo per illa lucratus, & qui accepit unum, abscondidit illud in terra; hæc Parabola quia pæne simile involvit quod Parabola de decem Virginibus, licet ad ultimum in eodem Capite transire, & id explicare, quod tale est in litera ibi Cap: xxv: Vers: 31 ad fin:

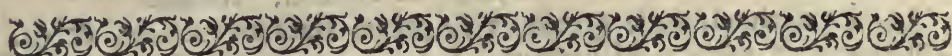
4662. *Quando venerit Filius hominis in gloria sua, & omnes sancti Angeli cum Ipso, tunc sedebit super throno gloriæ Ipsius; & congregabuntur coram Ipso omnes gentes, & separabit eas ab invicem, sicut pastor separat oves ab hircis; & statuet quidem Oves a dextris suis, at Hircos a sinistris: tunc dicet Rex iis qui a dextris Ipsius, venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis Regnum a fundatione Mundi; esurivi enim & dedistis Mihi edere; sitivi & potastis Me; peregrinus fui & collegistis Me; nudus & amicivistis Me; ægrotus fui & visitastis Me; in carcere fui & venistis ad Me: tunc respondebunt Ipsi justi, dicentes, Domine, quando Te vidimus esurientem & aluimus Te; aut sitientem & potavimus; quando vero Te vidimus peregrinum, & collegimus; aut nudum & amicivimus; quando vero Te vidimus ægrotum, aut in carcere, & venimus ad Te; sed respondens Rex dicet illis, amen dico vobis, quantum fecistis uni horum fratrum meorum minimorum, Mihi fecistis. Tunc dicet etiam iis qui a sinistris, discedite a Me maledicti in ignem æternum paratum diabolo & angelis ejus; esurivi enim & non dedistis Mihi edere; sitivi & non potastis Me; peregrinus fui & non collegistis Me; Nudus & non amicivistis Me: tunc respondebunt Ipsi & isti, dicentes, Domine, quando Te vidimus esurientem,*

aut sitientem, aut peregrinum, aut nudum, aut ægrotum, aut in carcere, & non ministravimus Tibi: Tunc respondebit illis, dicens, amen dico vobis, quantum non fecistis uni istorum minimorum, neque Mihi fecistis: & abibunt hi in pænam æternam, at justi in vitam æternam.

4663. Qui non sensum internum novit, non aliter putare potest, quam quod hæc a Domino dicta sint de ultimo quodam die, quo congregabuntur omnes in universo terrarum orbe coram Domino, & tunc judicandi; & quoque quod processus judicii prorsus talis, sicut describitur in litera, futurus; nempe quod statuet illos a dextris & sinistris, & ita loquetur ad illos; sed qui sensum internum novit, & qui ex aliis locis in Verbo didicerat, quod Dominus nusquam aliquem judicet ad ignem æternum, sed quod quisque semet judicet, hoc est, in illum se conjiciat, & quoque qui didicerat quod cujusvis ultimum judicium sit cum moritur, is aliquatenus scire potest, quid in genere illa involvunt, & qui interiora vocum novit ex sensu interno & ex correspondentia, is scire potest quid illa in specie significant: quod nempe quisque secundum vitam suam in mundo accipiat mercedem in altera vita. Qui salvationem hominis per solam fidem venditant, ii non aliter illa explicare possunt, quam quod illa quæ Dominus de Operibus loquitur, sint fructus fidei, & quod hos solum memoraverit propter simplices, qui non mysteria norunt; sed sit secundum opinionem illorum, usque inde patet, quod fructus fidei sint qui beatum & felicem faciunt hominem post mortem; fructus fidei non aliud sunt quam vita secundum præcepta fidei, consequenter quod vita secundum illa salvet, non autem fides absque vita; homo enim post mortem secum fert omnes vitæ suæ status, sic ut talis sit qualis fuerat in corpore; qui nempe in vita corporis contempserat alios præ se, etiam in altera vita alios præ se contemnit; qui odio habuerat proximum in vita corporis, etiam in altera vita proximum odio habet; quique dolis egerat contra socios in vita corporis, etiam dolis agit contra socios in altera vita, & sic porro; quisque naturam, quam induerat in vita corporis, retinet in altera vita; & notum est, quod natura expelli nequeat, & si expellitur, quod nihil vitæ remaneat: inde nunc est, quod opera charitatis a Domino solum memorentur; qui enim in operibus charitatis est, seu quod idem, in vita fidei, is in facultate est recipiendi fidem, si non in corpore usque in altera vita; at qui non in operibus charitatis est, seu in vita fidei, nullatenus in aliqua facultate est recipiendi fidem, neque in corpore neque in altera vita; malum enim nusquam concordat cum vero, sed unum rejicit alterum; sique illi qui in malo sunt, loquuntur vera, loquuntur

quuntur illa ex ore, & non ex corde, & ſic uſque longiſſime a ſe invicem abſunt.

4664. Quid autem illa, quæ ibi Dominus de Ultimo judicio, hoc eſt, de ultimo cujuſvis poſt mortem, loquitur, in ſenſu interno involvunt, prolixiora ſunt, quam ut ante hoc Caput explicentur, quapropter, ex Divina Domini Miſericordia, ante Capita quæ ſequuntur, ordine explicabuntur.



C A P U T XXXVII.

1. ET habitavit Jacob in terra peregrinationum patris ſui in terra Canaan.

2. Hæ nativitates Jacobi: Joſeph filius ſeptendecim annorum fuit paſcens cum fratribus ſuis gregem, & is puer, cum filiis Bilhæ & cum filiis Silpæ fæminarum patris ſui: & adduxit Joſeph malam famam illorum ad patrem illorum.

3. Et Iſrael amavit Joſephum præ omnibus filiis ſuis, quia filius ſenectutum is ei, & fecit ei tunicam variorum colorum.

4. Et viderunt fratres ejus quod eum amavit pater illorum præ omnibus fratribus ejus, & oderunt eum, & non potuerunt loqui ei ad pacem.

5. Et ſomniavit Joſeph ſomnium, & indicavit fratribus ſuis, & addiderunt adhuc odiſſe illum.

6. Et dixit ad illos, audite quæſo ſomnium hoc quod ſomniavi.

7. Et ecce nos, manipulantes manipulos in medio agri, & ecce ſurrexit manipulus meus, & etiam conſtitit, & ecce circumdederunt manipuli veſtri, & incurvaverunt ſe manipulo meo.

8. Et dixerunt ei fratres ejus, an regnando regnabis ſuper nos; ſi dominando dominaberis in nos; & addiderunt adhuc odiſſe eum ſuper ſomnia ejus, & ſuper verba ejus.

9. Et ſomniavit adhuc ſomnium alterum, & narravit illud fratribus ſuis, & dixit, ecce ſomniavi ſomnium adhuc, & ecce ſol & luna, & undecim ſtellæ incurvantes ſe mihi.

10. Et narravit ad patrem ſuum, & ad fratres ſuos, & increpavit eum pater ejus, & dixit ei, quid ſomnium hoc quod ſomniaſti, an veniendo veniemus ego & mater tua, & fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram.

11. Et inviderunt ei fratres ejus, & pater ejus cuſtodivit verbum.

12. Et iverunt fratres ejus ad paſcendum gregem patris illorum in Schechem.

13. Et dixit Iſrael ad Joſephum, nonne fratres tui paſcentes in Schechem, vade & mittam te ad illos, & dixit ei, ecce me.

14. Et dixit ei, vade quæſo, vide pacem fratrum tuorum, & pacem gregis, & reduc mihi verbum: & miſit eum e valle Chebronis, & venit Schechemum.

15. Et invenit eum vir, & ecce errans in agro, & interrogavit eum vir, dicendo, quid quæris.

16. Et dixit, fratres meos ego quærens, indica quæſo mihi, ubi illi paſcentes.

17. Et dixit vir, profecti abhinc, quia audivi dicentes, eamus Dothanem; & ivit Joſeph poſt fratres ſuos, & invenit illos in Dothan.

18. Et viderunt eum e longinquo, & antequam appropinquavit ad illos, & machinati ſunt ei ad mori faciendum eum.

19. Et dixerunt vir ad fratrem ſuum, ecce dominus ſomniorum iſte venit.

20. Et nunc, ite, & occidamus eum, & mittamus eum in unam fovearum, & dicamus, fera mala comedit eum, & videbimus quid erunt ſomnia ejus.

21. Et audivit Ruben, & eripuit eum e manu illorum, & dixit, non percutiamus eum, anima.

22. Et dixit ad illos Ruben, ne effundatis ſanguinem, mittite eum ad foveam illam, quæ in deſerto, & manum ne mittatis in eum, propterea ut eriperet eum e manu illorum, ad reducendum eum ad patrem ejus.

23. Et factum ſicut venit Joſephus ad fratres ſuos, & exuebant Joſephum tunica ſua, tunica variorum colorum quæ ſuper eum.

24. Et ſumſerunt eum, & miſerunt eum in foveam, & fovea vacua, nulla in illa aqua.

25. Et ſederunt ad comedendum panem, & ſuſtulerunt oculos ſuos, & viderunt, & ecce comitatus Jiſchmaelitarum venit e Gilead, & cameli illorum ferentes aromata, & reſinam, & ſtacten, euntes ad deferendum ad Ægyptum.

26. Et dixit Jehudah ad fratres ſuos, quid lucri quod occidamus fratrem noſtrum, & obtegamus ſanguinem ejus.

27. Ite, & vendamus eum Jiſchmaelitis, & manus noſtra ne ſit in eum, quia frater noſter caro noſtra is; & auſcultarunt fratres illius.

28. Et tranſiverunt viri Midianitæ negotiatores, & extraxerunt & aſcendere fecerunt Joſephum e fovea, & vendiderunt Joſephum Jiſchmaelitis in viginti Argenti, & adduxerunt Joſephum Ægyptum.

29. Et rediit Ruben ad foveam, & ecce nullus Joſeph in fovea, & diſcidit veſtes ſuas.

30. Et rediit ad fratres ſuos, & dixit, natus non amplius, & ego quo ego venio.

31. Et ſumſerunt tunicam Joſephi, & mactarunt hircum caprarum, & intinxerunt tunicam in ſanguine.

32. Et miſerunt tunicam variorum colorum, & adduxerunt ad patrem illorum, & dixerunt, hanc invenimus, agnoſce quæſo an tunica filii tui hæc, ſi non.

33. Et agnovit illam, & dixit, tunica filii mei, fera mala comedit eum, diſcerpendo diſcerptus eſt Joſeph.

34. Et diſcidit Jacob veſtes ſuas, & poſuit ſaccum in lumbis ſuis, & luxit ſuper filio ſuo diebus multis.

35. Et ſurrexerunt omnes filii ejus, & omnes filiæ ejus, ad conſolandum eum, & renuit ad conſolandum ſe, & dixit, quia deſcendam ad filium meum lugens ſepulchrum; & flevit eum pater ejus.

36. Et Midianitæ vendiderunt eum ad Ægyptum Potiphari cubiculario Pharaonis, principi ſatellitum.

C O N T E N T A.

4665. Agitur in hoc Capite in ſenſu interno de Veris Divinis, quæ a Divino Humano Domini, quod temporis ſucceſſu in Eccleſia rejecta ſint, & tandem loco illorum falſa recepta. In ſpecie agitur de illis qui in fide ſeparata a charitate, quod ſint contra Divinum Humanum Domini.



SENSUS INTERNUS.

4666. Verf: 1. 2. 3. *ET habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui in terra Canaan. Hæ nativitates Jacobi: Joseph filius septendecim annorum, fuit pascens cum fratribus suis gregem, & is puer, cum filiis Bilhæ & cum filiis Silpæ, fæminarum patris sui; & adduxit Joseph malam famam illorum ad patrem illorum. Et Israel amavit Josephum præ omnibus filiis suis, quia filius senectutum is ei, & fecit ei tunicam variorum colorum.* Habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui in terra Canaan, significat Divinum Naturale Domini quod concordans sub Divino Bono Rationali; hæ nativitates Jacobi, significat illa quæ sequuntur: Joseph, significat Divinum Humanum Spirituale Domini: filius septendecim annorum, significat statum ipsius: fuit pascens cum fratribus suis gregem, significat quod interesset illis qui in fide essent qui docebant: & is puer, significat primum: cum filiis Bilhæ & cum filiis Silpæ fæminarum patris sui, significat quod rejectus ab illis: & adduxit Joseph malam famam illorum ad patrem illorum, significat quod ab ipso appareret quales essent: & Israel amavit Josephum præ omnibus filiis suis, significat conjunctionem Divini spiritualis Rationalis cum Divino spirituali Naturalis: quia filius senectutum is ei, significat vitam suam in illo: & fecit ei tunicam variorum colorum, significat apparentias veri inde, ex quibus spirituale naturalis cognoscitur & distinguitur.

4667. Habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui in terra Canaan, quod significet Divinum Naturale Domini quod concordans sub Divino Bono Rationali, constat a significatione habitare, quod sit vivere, de qua n: 1293. 3384. 3613. 4451; ex repræsentatione Jacobi, quod in supremo sensu sit Divinum Naturale Domini, de qua n: 3305. 3509. 3525. 3544. 3576. 3599. 3775. 4234. 4009. 4286. 4538. 4570; ex repræsentatione Jischaki, qui hic est pater, quod sit Divinum Rationale Domini quoad bonum, de qua n: 1893. 2066. 2630. 3012. 3194. 3210; & ex significatione terræ Canaanis, quod in supremo sensu sit Divinum Humanum Domini, de qua n: 3038. 3705; inde nunc est, quod habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui in terra Canaan, sit Divinum Naturale Domini vivens simul seu concordans sub Divino Bono Rationali, in Divino Humano. Actum est prius ad Cap: xxxv: Verf: 22. 23. 24. 25. 26, de naturali Domini quod in illo nunc omnia Divina essent, videatur n: 4602 ad 4610; & ad ejusdem Capitis Versus sequentes 27. 28. 29, de conjunctione Divini Naturalis Domini cum Divino Rationali Ipsius, videatur n: 4611. ad 4619; hic nunc est clausula, quod

nempe

nempe Divinum Naturale concordem vitam ageret ſub Divino Bono Rationali. Sub Divino Bono Rationali dicitur, quia Naturale ſub illo vivit, eſt enim Rationale ſuperius ſeu interius, aut ſecundum formulam ſolennem loquendo, eſt prius, Naturale autem inferius ſeu exterius, proinde poſterius, ita hoc ſubordinatum illi; imo cum concordant, eſt Naturale non aliud quam commune Rationalis; quicquid enim habet Naturale, tunc non eſt ejus ſed eſt Rationalis; differentia ſolum eſt, qualis eſt inter particularia & eorum commune, ſeu qualis inter ſingularia & eorum formam in qua ſingularia apparet ut unam; notum eſt eruditis, quod finis ſit omne in cauſa, & quod cauſa ſit omne in effectu, ſic ut cauſa ſit formatus finis, & effectus ſit formata cauſa, & inde quod effectus prorſus pereat ſi auferas cauſam, & cauſa prorſus pereat ſi auferas finem, & inſuper quod cauſa ſit ſub fine, & effectus ſub cauſa; ſimiliter ſe habet cum Naturali & Rationali.

4668. Hæ nativitates Jacobi, quod ſignificet illa quæ ſequuntur, conſtat a ſignificatione nativitatum, quod ſint derivationes illarum rerum quæ Eccleſiæ ſunt, nempe veri a bono, aut fidei ab amore, nam non aliæ nativitates in ſenſu interno Verbi intelliguntur; de his quoque in ſequentibus agitur, quapropter dicitur, quod nativitates Jacobi ſint illa quæ ſequuntur: quod talia per nativitates ſignificentur, patet etiam ex eo, quod in ſequentibus non aliquæ nativitates genealogicæ memorentur, agitur enim de Joſepho, ejus ſomniis, & fratrum ejus machinationibus contra illum, & tandem de ejus abductione in Ægyptum; quod nativitates ſint derivationes talium, videatur n: 1145. 1255. 1330. 3263. 3279. 3860. 3868. 4070.

4669. Joſeph, quod ſignificet Divinum Humanum Spirituale Domini, conſtat ex repræſentatione Joſephi, quod ſit in ſupremo ſenſu Dominus quoad Divinum Spirituale, de qua n: 3969; quod Dominus per Joſephum repræſentetur, in Eccleſia notum eſt, cum enim cœleſtis Joſephus dicitur, non alius intelligitur; ſed quid Domini Joſephus repræſentat, non ita notum eſt, eſt enim Divinum Spirituale quod procedit a Divino Humano Ipſius; Divinum Spirituale quod procedit a Divino Humano Domini, eſt Divinum Verum quod ab Ipſo in Cœlo & in Eccleſia, Spirituale in ſua eſſentia non aliud eſt. Divinum Spirituale ſeu Divinum Verum, eſt quoque id quod vocatur Regium Domini, & quod quoque ſignificatur per Chriſtum ſeu Meſſiam, videatur n: 2015 f. 3009. 3670; & quia ita, Joſephus factus eſt ſicut Rex in Ægypto, & hoc ideo, ut tunc repræſentaret illa quæ Regii Domini ſunt.

4670. Filius ſeptendecim annorum, quod ſignificet ſtatum ipſius, conſtat ex annis ætatum illorum qui memorantur in Verbo, quod ſimiliter ſignificent res & ſtatus, ſicut reliqui numeri; quod omnes numeri in Verbo ſignificent res & ſtatus, videatur 575. 647. 648. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4465; & quod etiam anni, n: 487. 488. 493. 893; apparet quidem, ſicut numeri annorum ſeu anni ætatum nihil aliud ſignificent, & hoc quia in illis eſt ſicut magis hiſtoricum, quam in reliquis numeris, ſed uſque quod etiam illi involvant res & ſtatus, conſtat ex iis quæ ad Cap: v Geneſ: explicata ſunt, & ex illis quæ de ætate Abrahami ad Gen: Cap: xvii: 1 & Cap: xxv: 7; atque

Jischaki ad Gen: Cap: xxxv: 28, dicta sunt; ac præterea ex eo, quod nusquam aliquod Historicum in verbo detur, quod non involvit cœleste, in quod etiam mutatur cum transit a cogitatione hominis legentis ad angelos qui apud illum, & per angelos ad cœlum, ubi ex omni historico Verbi fit sensus spiritualis. Quid autem ætas Josephi septendecim annorum significat, constare potest ex significatione numeri illius alibi, quod nempe sit principium, hic principium repræsentationis per Josephum; quod sit principium & novum, videatur n: 755. 853; & præterea involvit ille numerus in communi & sicut in facultate omnia quæ repræsentantur per Josephum, septem enim significant sanctum, & decem reliquias; quod septem in Verbo sanctitatem adjiciant, videatur n: 881, & quod decem sint reliquiæ, n: 576. 1906. 2284, quod reliquiæ apud Dominum fuerint Divinæ ac Ipsius, per quas Humanam Essentiam univit Divinæ, n: 1906.

4671. Fuit pascens cum fratribus suis gregem, quod significet quod interesset illis qui in fide essent qui docebant, constat ex significatione pascere gregem, quod sit docere, in specie, ex doctrinalibus, illos qui in Ecclesia sunt; quod pascens gregem seu pastor sit qui docet, videatur n: 343. 3772. 3795, hic quod interesset illis qui docebant, quia dicitur pascens cum fratribus; fratres enim ejus in hoc Capite repræsentant Ecclesiam quæ deflectit a Charitate ad fidem, & tandem ad fidem separatam, & sic ad falsa, ut patebit in sequentibus.

4672. Et is puer, quod significet primum, constat ex significatione pueri, cum prædicatur de nova Ecclesia, quod sit primum seu primus ejus status, Ecclesia enim se habet sicut infans, sicut puer, sicut vir, & tandem sicut senex, nam percurrit illa suas ætates sicut homo, est quoque Ecclesia sicut homo in communi, & quoque ita vocatur. In Ecclesia etiam, quæ ex ætate puer dicitur, & quæ talis est ut cito deflectat, Dominus primum est præsens, & cum illis qui docent & qui discunt, sed postea ab illis abalienatur, quod etiam repræsentatur per Josephum, quod a fratribus missus in foveam, & venditus. Omnis Ecclesia talis est quæ inchoat a fide, aliter vero Ecclesia quæ inchoat a charitate; quæ a fide, nullum alium regulatorem habet quam intellectum, & intellectus id quod est hæreditarium hominis, nempe amorem sui & mundi, hi persuadent intellectui; ut conquirat confirmantia ex Verbo, & quæ non confirmant ut interpretetur; aliter Ecclesia quæ a charitate inchoat, ea regulatorem habet bonum, & in bono Dominum; inter Dominum enim & fidem, intercedit bonum quod est charitatis & amoris, absque hoc intercedente non datur communicatio spiritualis, influxus absque intermedio non fit; malum si loco boni est, abigit Dominum, ac rejicit aut pervertit omnia quæ Domini sunt, ita omnia quæ fidei, nam fides est ab Ipso per bonum.

4673. Cum filiis Bilhæ & cum filiis Silpæ, fæminarum patris sui, quod significet quod rejectus ab illis, constat ex significatione filiorum Bilhæ & filiorum Silpæ, quod sint affectiones veri exteriores seu inferiores inservientes pro mediis, de qua n: 3849. 3931, ita cum filiis Bilhæ & cum filiis Silpæ significat quod Divinum Verum, quod est Josephus, rejectum sit ad inferiora, quæ

respective

respective servitia sunt. Tunc dicitur Divinum Verum rejectum ad inferiora, cum fides præponitur charitati seu cum fit in cordibus antecedens, & charitas postponitur & fit in cordibus consequens; omne enim Divinum Verum est a Divino Bono, inde procedit, si non similiter apud hominem, non est in Domino; hoc Divinum Verum est ipsum sanctum spiritus quod procedit a Domino, & vocatur Paracletus & spiritus veritatis, Joh: XIV: 16. 17.

4674. Et adduxit Joseph malam famam illorum ad patrem illorum, quod significet quod ab ipso appareret quales essent, constat ex repræsentatione Josephi, quod sit Divinum Spirituale seu Divinum Verum quod a Domino, de qua n: 4286. 4675; ex significatione patris, quod sit bonum, de qua n: 3703. 3704, hic bonum Antiquæ Ecclesiæ, quæ repræsentatur per Jacobum, ut videbitur ad finem hujus Capitis; & ex significatione malæ famæ, quod sint nævi & vitia, quæ illis qui per fratres Josephi significantur, qui quod sint illi ab Ecclesia qui deflectunt a bono & vero, supra n: 4671, dictum est; inde patet, quid per illa verba in sensu interno proximo significatur, quod nempe nævi & vitia per fratres Josephi significatæ in medium proferrentur seu apparerent a Divino Vero, in spectando illa a bono Ecclesiæ Antiquæ, seu quod idem, quod ab ipso appareret quales essent. Cum his ita se habet, falsa & mala Ecclesiæ, hoc est, illorum qui sunt in Ecclesia, non apparent illis qui ibi sunt, ex falsis enim falsa non spectantur, nec mala a malis, nam principia falsi adumbrant prorsus vera, & vita mali exstinguit illa, utrumque, nempe principia falsi & vita mali, inducunt species sicut falsa vera sint & vera falsa, & sicut bonum malum sit, & malum bonum; quod ita sit, ex multiplici experientia evidens est; at Ecclesia, seu illi qui in Ecclesia, prorsus aliter apparent in cœlo, in cœlo enim est Divinum Verum a Domino, & Divinum Verum ibi est Lux, in hac Luce apparent quales sunt; nam unusquisque homo quoad animam seu spiritum suum, est in societate quadam vel Angelica vel diabolica, cogitatio illius ibi est, sed loquela & actiones ejus sunt inter homines in eorum consortiis: quomodo ulterius se habet cum his, quod nempe illi qui in Ecclesia appareant a Divino Vero seu in Divina Luce, quales sunt, constare potest ab his; spiritus mali, qui recentes e mundo, sunt antequam in infernum se conjiciunt, præ reliquis concipiunt ut recipiantur in cœlum, credentes quod modo sit receptio, & quod quilibet, qualis cunque sit, ex gratia in cœlum admitti queat; sed quandoque dicitur illis, quod Cœlum a Domino nemini negetur, & quod illi admitti queant si ibi esse possint, & quoque aliqui eorum in primas societates, quæ in atrio ad cœlum, elevantur, sed cum illuc veniunt, incipiunt angi, ac pæne suffocari, laborante sic vita cogitationis & voluntatis eorum, vita cogitationis ex principiis falsi, & vita voluntatis ex vita mali in mundo; cumque in luce ibi se inspiciunt, apparent sibi sicut diaboli, quidam sicut cadavera, quidam sicut monstra, quapropter e societate illa se præcipites dejiciunt, & a luce ibi in nimbum aliquem infernalem, ubi priorem suam respirationem recipiunt, ac ubi apparent sibi ex phantasia sicut spiritus non mali; ita sciunt quales sunt; inde nunc liquet,

liquet, quomodo intelligitur, quod ab ipso nempe a Divino Vero, appareant quales sunt.

4675. Et Israel amavit Josephum præ omnibus filiis suis, quod significet conjunctionem Divini Spiritualis Rationalis cum Divino Spirituali Naturalis, constat ex repræsentatione Jacobi ut Israel, quod sit Divinum spirituale naturalis, seu cœleste spiritualis e naturali, de qua n: 4286. 4598; ex repræsentatione Josephi, quod sit Divinum Spirituale Rationalis seu cœleste spiritualis e Rationali, de qua n: 4286. 4592; & ex significatione amare, quod sit conjungi, amor enim est conjunctio spiritualis; inde patet, quod per Israel amavit Josephum, significetur conjunctio Divini Spiritualis Rationalis cum Divino Spirituali Naturalis: quia hic agitur de conjunctione illa, Jacob non hic vocatur Jacob, ut in Vers: 1 & 2 supra, sed Israel etiam ex mutatione nominis, concludi potest, quod aliquid Arcani sit quod in sensu interno hic continetur. Sed quomodo se habet cum conjunctione illa, nempe Divini Spiritualis Rationalis cum Divino Spirituali Naturalis, nondum explicari potest, quia de illo non agitur in hoc Capite, sed in Capitibus sequentibus, in quibus arcanum illud quantum potest, explicandum venit: hic solum, quod Spirituale prædicetur & de Rationali & de Naturali, Spirituale enim est Divinum Verum quod a Domino, quod cum lucet in Rationali seu in Interno homine, dicitur Spirituale Rationalis, & cum inde lucet in Naturali seu in Externo homine, dicitur Spirituale Naturalis.

4676. Quia filius senectutum is ei, quod significet vitam suam in illo, constat ex significatione senectutis, quod sit exuitio status prioris & induitio status novi, tum quod sit novum vitæ, de qua n: 3492. 4620: senectus enim in sensu interno non significat senectutem, quia internus homo, seu spiritus hominis, non scit quid senectus, sed sicut senescit, corpus seu externus homo, ita transit ille in novum vitæ, perficitur ætate Spiritus hominis decresente corporeo ejus; & adhuc magis in altera vita, qui ibi sunt in cœlo, continue in perfectiorem vitam perducuntur a Domino, & tandem usque sunt in cœlo, continue in perfectiorem vitam perducuntur a Domino, & tandem usque in floridam juventutis; ita quoque qui in bono senio mortui sunt; inde constare potest, quod per senectutem significetur vita in sensu interno. Quid per vitam suam in illo intelligitur, explicatum est supra n: 4667. Dictum est, quod Spiritus hominis seu internus homo, non sciat quid senectus, & tamen prius dictum, quod ille sit qui cogitat in corpore, tum quod ex illo sit vita corpori; quod illa ejus cogitatio non communicari queat corpori, & homo sic sciat quod vivat post mortem, est inde, quia quamdiu spiritus ejus manet in corpore, non aliter cogitare potest quam ex principiis quæ naturalis ejus homo imbuerat, & cum principium & persuasio est, quod solum corpus vivat, & cum id moritur etiam omne hominis moriatur, tunc influxus illius rei non recipitur; at usque influxus se manifestat per id quod plerique solliciti sint de sepultura de encomiis post mortem, & quidam de fama tunc, quapropter etiam sibi monumenta magnifica exstruunt, ob causam ne memoria sui pereat; in talia vertitur influxus e cœlo de vita permanente, apud illos qui alioquin nihil

hil de illa credunt; absque enim influxu illo prorsus contemnerent omne memoriæ sui postquam mortui sunt.

4677. Et fecit ei tunicam variorum colorum, quod significet apparentias veri inde, ex quibus spirituale naturalis cognoscitur & distinguitur, constat ex significatione Tunicæ, quod sit verum naturalis, de qua sequitur; & ex significatione variorum colorum quod sint apparentiæ veri ex quibus spirituale naturalis cognoscitur distinguitur: quod hæc per varios colores significentur, a nemine sciri potest, nisi qui scit, quod colores in altera vita æque appareant sicut in mundo, & quidem colores qui pulchritudine & varietate multum excedunt hos, & nisi qui scit unde colores illi; colores, qui in altera vita, sunt ex variegatione lucis ibi, & sunt, ut ita dicatur, modificationes intelligentiæ & sapientiæ, nam Lux, quæ ibi apparet, est ex Divino Vero quod a Domino, seu est Divinum Spirituale ab Ipso, seu quod idem, est Divina Intelligentia & Sapientia; hæc sicut Lux apparet coram oculis Angelorum & Spirituum; inde patet, quid per Colores ex luce illa significatur, quod nempe qualitates veri, ita apparentiæ ejus, & quod appareant ex affectionibus boni & veri; de coloribus in altera vita, videantur n: 1042. 1043. 1053. 1624. 3993. 4530. Quod Tunica sit Verum Naturalis, prius n: 3301, dictum est, sed quia ibi non ostensum, licet hic ex aliis locis in Verbo id confirmare: quia Reges in Ecclesia Judaica repræsentabant Dominum quoad Divinum Spirituale seu Divinum Verum, n: 2015. 2069. 3009. 3670, ideo filiæ eorum vestiebantur tunicis variorum colorum, per filias enim significabantur affectiones boni & veri, & inde Ecclesiæ, n: 2362. 3963; de quibus in Libro II Samuelis "Erat super Thamare filia Davidis *Tunica variorum colorum*, quia talibus vestiebantur filiæ Regis virgines amiculis," XIII: 18. Et quia summi Sacerdotes repræsentabant Dominum quoad Divinum Cœleste seu Divinum Bonum, ideo Aharon induebatur vestibus, quæ repræsentabant Divinum Verum quod ex Divino Bono Domini, Divinum enim Bonum est in Domino, at Divinum Verum procedit ab Ipso, hoc erat quod repræsentabatur per vestes; similiter ac cum transformatus Dominus coram Petro, Jacobo, & Johanne, Divinum Bonum apparuit ut Sol, & Divinum Verum sistebatur per vestimenta quæ apparebant sicut Lux, Matth: XVII: 2; de vestibus, quibus induebatur Aharon & filii ejus, ita apud Mosen "*Aharoni facies Tunicam xylini*, Cidarim Xylini, & Baltheum facies opus acupictoris: & filiis Aharonis facies *Tunicas*, & facies illis baltheos, & tiaras facies illis ad gloriam & ad decus," Exod: XXVIII: 39. 40; singula hæc significabant illa quæ sunt Divini Veri a Divino Bono Domini, tunica xylini Divinum spirituale in specie; similiter alibi apud Eundem "Sumes vestes, & *indues Aharoni Tunicam*, & pallium Ephodi, & Ephodum, & Pectorale, & amicies illum Cingulo Ephodi; postea filios ejus appropinquare facies, & *indues illos Tunicis*," Exod: XXIX: 5. 8. Cap: XL: 14; quid singula hæc significant, ex Divina Domini Misericordia, dicetur ubi de illis agendum; quod vestes in genere sint vera, videatur n: 297. 1073. 2576. 4545. Prophetæ etiam induebantur tunicis, sed tunicis pili, quia per Prophetas repræsentabatur Dominus quoad vera doctrinæ, & quia hæc sunt

Naturalis

Naturalis seu Externi hominis, illis erant tunicæ ex pilo, pilus enim significat naturale, videatur n: 3301. Quod Tunica significet Divinum Verum a Domino, manifestius adhuc patet ex illis locis, ubi tunica nominatur in Novo Testamento; ut apud Johannem "Milites acceperunt vestimenta Ipsius, & fecerunt quatuor partes, unicuique militi partem, & *Tunicam*; erat autem *Tunica inconsuta, desuper texta per totum*; dixerunt itaque ad se invicem, ne dividamus eam, ut Scriptura impleretur, dicens, diviserunt vestimenta mea sibi ipsis, & super *Tunicam meam* jecerunt sortem," xix: 23. 24; qui hæc legit, putat quod ea non plus arcani involvant, quam quod vestimenta fuerint inter milites divisa, & quod super tunicam jacta sit sors, cum tamen singula fuerunt repræsentativa & significativa Divinorum, tam scilicet quod vestimenta in quatuor partes divisa fuerint, quam quod tunica non divisa, sed super illam jacta sors, cumprimis quod Tunica fuerit inconsuta & desuper texta per totum; per Tunicam enim significabatur Divinum Verum Domini, quod quia unicum est & ex Bono, repræsentabatur per Tunicam quod inconsuta & desuper texta per totum; simile significabatur per Tunicam Aharonis, quæ quod fuerit texta seu opus textoris patet apud Mosen "Fecerunt *tunicas xylini opus textoris* pro Aharone & filiis ejus," Exod: xxxix: 27, & quoque repræsentabatur, quod Dominus non passus sit, ut Divinum Verum in partes distraheretur, sicut factum cum veris inferioribus Ecclesiæ a Judæis. Quia Divinum Verum est Unicum, nempe quod ex Divino Bono, etiam mandatum duodecim discipulis cum mitterentur ad prædicandum Evangelium Regni, ut non duas tunicas haberent, de quibus ita apud Lucam "Jesus misit duodecim discipulos prædicare Regnum Dei; & dixit ad illos, nihil sumite in viam, neque baculos, neque peram, neque panem, neque argentum, *neque singuli duas Tunicas habere*," ix: 2. 3: apud Marcum "Præcepit illis, ut nihil sumerent in viam, nisi baculum tantum, non peram, non panem, non in Zona æs, sed indutos calceos, *nec induemini duabus Tunicis*," vi: 8. 9: & apud Matthæum "Non possideatis aurum, neque argentum, neque æs in Zonis vestris, nec peram in viam, *neque binas Tunicas*, neque calceos, neque baculos," x: 9. 10; singula ibi repræsentativa sunt cœlestium & spiritualium Regni Domini, ad quod prædicandum missi sunt; quod non sumerent aurum, argentum, æs, peram, panem secum, erat, quia illa significabant bona & vera quæ ex Solo Domino, aurum nempe bonum, n: 113. 1551. 1552; argentum autem verum inde, n: 1551. 2954; æs bonum naturale, n: 425. 1551; panis bonum amoris seu cœleste, n: 276. 680. 2165. 2177. 3478. 3735. 4211. 4217; Tunica autem, & calceus significabant vera quibus induerentur, & baculus potentiam veri ex bono; quod baculus sit potentia illa, videatur n: 4013. 4015; quod calceus sit infimum Naturale n: 1748, ibi quoad Verum; Tunica est verum interius naturale; quia hæc non duplicia erunt sed unica, prohibebatur ne duos baculos, duo paria calceorum, & duas tunicas haberent: hæc arcana sunt in mandato illo Domini, quæ nequaquam sciri nisi ex sensu interno possunt. Omnia & singula quæ Dominus loquutus, erant repræsentativa Divinorum, consequenter cœlestium & spiritualium Regni

ni Ipsius, & sic adæquata captui hominum, & simul intellectui spirituum & angelorum; quapropter illa quæ Dominus loquutus impleverunt & adimplent universum cœlum; inde etiam patet, quantum conducit & interest nosse sensum internum Verbi; absque illo etiam quisque ex Verbo confirmare potest quodcunque libet dogma, & quia tale apparet illis qui in malo sunt, Verbum inde subsannant, & nihil minus credunt quam quod Divinum sit.

4678. Vers: 4 ad 11. *Et viderunt fratres ejus, quod eum amavit pater illorum præ omnibus fratribus ejus, & oderunt eum, & non potuerunt loqui ei ad pacem. Et somniavit Joseph somnium, & indicavit fratribus suis, & addiderunt adhuc odisse eum. Et dixit ad illos, audite quæso somnium hoc quod somniavi. Et ecce nos manipulantes manipulos in medio agri, & ecce surrexit manipulus meus, & etiam constitit & ecce circumdederunt manipuli vestri, & incurvaverunt se manipulo meo. Et dixerunt ei fratres ejus, an regnando regnabis super nos, si dominando dominaberis in nos; & addiderunt adhuc odisse eum super somnia ejus, & super verba ejus. Et somniavit adhuc somnium alterum, & narrabat illud fratribus suis, & dixit, eccce somniavi somnium adhuc, & ecce sol & luna, & undecim stellæ incurvantes se mihi. Et narravit ad patrem suum, & ad fratres suos; & increpavit eum pater ejus, & dixit ei, quid somnium hoc quod somniasti, an veniendo veniemus ego & mater tua, & fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram. Et inviderunt ei fratres ejus, & pater ejus custodivit verbum.* Viderunt fratres ejus, significat illa quæ sunt fidei; in sensu proximo posteros Jacobi: quod eum amavit pater illorum præ omnibus fratribus ejus, significat quod conjunctus cum Divino Naturali; in sensu proximo cum Antiqua Ecclesia, quæ est pater: & oderunt eum, & non potuerunt loqui ei ad pacem, significat contemtum & aversionem: & somniavit Joseph somnium, significat prædicationem de Ipso: & indicavit fratribus suis, significat coram illis qui a fide separata: & addiderunt adhuc odisse eum, significat contemtum & aversionem adhuc majorem: & dixit ad illos, audite quæso somnium hoc quod somniavi, significat prædicationis contenta: & ecce nos manipulantes manipulos in medio agri, significat docentes e doctrina: & ecce surrexit manipulus meus, & etiam constitit, significat doctrinale de Domini Divino Humano: & ecce circumdederunt manipuli vestri, significat illos qui in fide essent: & incurvaverunt se manipulo meo, significat adorationem: & dixerunt ei fratres ejus, significat illos qui a fide separata: an regnando regnabis super nos, si dominando dominaberis in nos, significat num quoad intellectualia & voluntaria subjecti essent: & addiderunt adhuc odisse eum super somnia ejus & super verba ejus, significat contemtum & aversionem adhuc majorem propter prædicationem verbi: & somniavit adhuc somnium alterum, significat iterum prædicationem: & narravit illud fratribus suis, & dixit, significat coram illis qui a fide separata: ecce somniavi somnium adhuc, significat contenta: & ecce sol & luna, significat bonum naturale & verum naturale: & undecim stellæ, significat cognitiones boni & veri: incurvantes se mihi, significat adorationem: & narravit ad patrem suum, & ad fratres suos, significat quod datum scire id: & increpavit eum pater ejus & dixit ei, quid somnium hoc quod

somniasti, significat indignationem; pater hic est religio Judaica ex Antiqua: an veniendo veniemus ego & mater tua, & fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram, significat num adoratura Ecclesia: & inviderunt ei fratres ejus, significat aversionem illorum: & pater ejus custodivit verbum, significat quod maneret veritas in religioso eorum.

4679. Viderunt fratres ejus, quod significet illa quæ sunt fidei; & in sensu proximo posteros Jacobi, constat ex significatione videre, quod sit appercipere & intelligere, de qua n: 2150. 2328. 2807. 3764. 3863; & ex repræsentatione fratrum Josephi, quod sint illa quæ sunt fidei; Josephus enim in hoc Capite repræsentat Divinum Spirituale seu Divinum Verum Domini; & fratres ejus repræsentant Ecclesiam quæ deflectit a charitate ad fidem, & dein ad fidem separatam a charitate, denique ad falsa, videatur supra n: 4665. 4671; inde est, quod per fratres Josephi hic significentur illa quæ sunt fidei: & quia talis fuit posteritas Jacobi, in sensu proximo significatur illa.

4680. Quod eum amavit pater illorum præ omnibus fratribus ejus, quod significet quod conjunctus cum Divino Naturali; in sensu proximo cum Antiqua Ecclesia, quæ est pater, constat ex illis quæ supra n: 4675 explicata sunt, ubi similia. Quod in sensu proximo sit, quod conjunctus cum Antiqua Ecclesia, & quod illa sit quæ in eo sensu intelligitur per patrem, inde est, quia in proximo sensu, ut mox supra n: 4679, dictum, per fratres Josephi significantur posteri Jacobi, proinde Ecclesia quæ apud illos repræsentabatur: quomodo hæc se habent, aliquoties prius dictum est, sed propter seriem sequentium hic paucis recapitulandum; Antiqua Ecclesia, quæ post diluvium a Domino instaurata fuit, erat Ecclesia repræsentativa; quæ talis erat, ut omnia & singula ejus externa cultus repræsentarent cœlestia & spiritualia quæ sunt Regni Domini, & in supremo sensu ipsa Divina Domini; ejus interna autem cultus omnia & singula se referebant ad charitatem: erat Ecclesia illa sparsa per multum orbis Asiatici, & per plura regna ibi; & tametsi discrepabant quoad doctrinalia fidei, usque una Ecclesia erat, quia omnes ubivis charitatem fecerunt essentiale Ecclesiæ; qui tunc temporis separabant fidem a charitate, & fidem essentiale Ecclesiæ fecerunt, dicebantur Cham: sed hæc Ecclesia temporis successu deflexit ad idololatrica, ac in Ægypto, Babele & alibi in magica, cæperunt enim colere externa absque internis, & sic quia recesserunt a charitate, etiam recessit cœlum ab illis, & loco ejus venerunt ab inferno spiritus, qui ducebant illos. Cum hæc Ecclesia desolata fuit, nova quædam incepta fuit ab Ebero, quæ Ecclesia Hebræa vocata est, hæc fuit in Syria & Mesopotamia, & quoque inter aliquas gentes in terra Canaane; sed differebat hæc ab Antiqua, quod poneret essentiale cultus externi in sacrificiis; internum cultus quidem agnovit quod esset charitas, sed non ita corde prout Ecclesia Antiqua; verum hæc quoque idololatrica facta est. Tandem beneplacuit Domino novum Ecclesiæ instaurare apud posteros Abrahami ex Jacobo, & introducere apud illam gentem externa cultus Antiquæ Ecclesiæ; sed gens illa talis fuit, ut non posset recipere aliquod internum Ecclesiæ, quia corda eorum erant prorsus contra charitatem; quapropter apud illam modo institu-

tum

tum fuit repræsentativum Ecclesiæ: inde nunc est, quod filii Jacobi seu fratres Josephi in sensu proximo significent Ecclesiam talem, & quod Jacob pater eorum Ecclesiam antiquam; etiam pluries alibi in Verbo, imprimis prophetico, per Jacobum intelligitur Ecclesia Antiqua, & quoque aliquoties illa Ecclesia, nempe Antiqua, vocatur pater & mater, pater quoad bonum ejus, & mater quoad verum: inde nunc patet, quod per amavit Josephum pater illorum præ omnibus fratribus ejus, significetur quod Divinum Verum Domini conjunctum fuerit cum Antiqua Ecclesia.

4681. Et oderunt eum, & non potuerunt loqui ei ad pacem, quod significet contemtum & aversionem, nempe contemtum pro Divino Vero quod per Josephum repræsentatur, & aversionem ab illo, constat ex significatione odi, quod sit contemnere, odium enim in sensu interno non significat odium quale est apud homines qui in odio sunt, mitescit enim significatio illius vocis sicut ascendit in cœlum, quia in cœlo non sciunt quid odium, idcirco est contemtus qui significatur; & ex significatione non posse loqui ei ad pacem, quod sit avertere se; loqui enim ad pacem est velle alicui bene, nam per pacem intellexerunt Antiqui in supremo sensu, ipsum Dominum, in sensu interno Regnum Ipsius ac vitam in illo seu salutem, in externo autem salutem in mundo seu valetudinem; contrarium ejus est, non posse loqui ei ad pacem, hoc est, non velle alicui bene, ita avertere se, hic a Divino Vero.

4682. Et somniavit Joseph somnium, quod significet prædicationem de Ipso, constat ex significatione somniare somnium, quod sit prædicare; & quia somnium de Josepho agit, est prædicare de Divino Humano Domini; quod somnium hic significet prædicationem, est quia in binis somniis Josephi continentur in summario omnia illa quæ de Josepho prævisa & provisa sunt, seu in sensu interno quæ de Divino Vero intra Ecclesiam talem qualis per fratres Josephi repræsentatur, seu qualis quæ a fide inchoat; & præterea Divina Vera antiquitus manifestabantur vel per loquelam, vel per visiones, vel per somnia, & ex illis erant prædicationes; inde est quod per Prophetas in Verbo, quibus verum Divinum manifestabatur vel per loquelam, vel per Visiones, vel per somnia, significentur docentes vera, & in sensu abstracto, vera doctrinæ, n: 2534; similiter itaque per videre visiones & somniare somnia; ut apud Joelem "Effundam spiritum meum super omnem carnem, & *prophetabunt* filii vestri, & filiæ vestræ, senes vestri *somnia somniabunt*, juvenes vestri *visiones videbunt*: etiam super servos & ancillas in diebus illis effundam spiritum meum," III: 1. 2; effundere spiritum super illos pro instruere de veris, prophetare pro docere & prædicare illa, ita quoque somnia somniare; senes pro sapientibus, juvenes pro intelligentibus, servi pro scientibus. Apud Jeremiam "Sic dixit Jehovah Zebaoth, ne attendite *ad verba prophetarum prophetantium vobis*, vanos reddunt illi vos, visionem cordis sui loquuntur, non ex ore Jehovæ: audivi quod dixerunt *prophetæ*, qui *prophetarunt* in nomine meo mendacium, dicendo, *somniavi, somniavi: propheta cum quo somnium*, narret *somnium*, at cum quo Verbum meum, narret verbum meum in veritate: ecce Ego *contra prophetantes somnia mendacii*, dictum Jehovæ, narrant ea, & seducunt populum meum per mendacia sua," XXIII: 16. 25. 28. 32.; prophetare etiam

hic pro docere & prædicare, sed ex somniis mendacii, quæ sunt ex quibus eorum prædicatio; similiter alibi, ut Jerem: XXIX: 8. 9. Sachar: X: 2. Apud Mosen "Quando surgit in medio tui *propheta*, aut *somnians somnium*, qui dederit tibi signum aut prodigium, & veniat signum aut prodigium, quod loquutus est ad te, dicendo, eamus ad deos alios, quos non novisti, & serviamus illis, non obedies *verbis prophetæ istius*, vel *somnianti somnium* isti: & *propheta iste*, & *somnians somnium* iste, occidetur, propterea quod loquutus defectionem contra Jehovam Deum vestrum," Deut: XIII: 2. 3. 4. 6; propheta & somnians somnium, uterque pro docente & prædicante, ibi falsa.

4683. Et indicavit fratribus suis, quod significet coram illis qui a fide separata, constat a repræsentatione fratrum Josephi, quod sint Ecclesia quæ deflectit a charitate ad fidem, seu in sensu abstracto illa quæ sunt fidei, de qua supra n: 4665. 4671. 4679, hic qui sunt a fide separata a charitate, quia sequitur quod addiderint adhuc odisse illum, per quæ significatur contemtus & aversio adhuc major. Se enim ita cum illa Ecclesia habet; cum primum inchoat, charitatem prædicant, sed modo ex doctrinali, ita ex scientifico, non autem ex ipsa charitate, ita non ab affectione seu corde; successu temporis, sicut charitas & affectio obliteratur in corde, prædicant fidem, & tandem cum nulla amplius charitas, solam fidem, & hanc salvificam dicunt absque operibus; tunc quoque opera non amplius vocant charitatis, sed fidei, & nominant illa fructus fidei; conjungunt quidem sic, sed solum ex doctrina, non autem ex vita; & quia in vita fidei seu in bono nihil salutis ponunt, sed solum in fide, & tamen manifeste ex Verbo, & quoque ex intellectuali suo sciunt, quod doctrina nihil sit absque vita, seu quod fides nihil sit absque fructibus, salvificum fidei ponunt in confidentia, ut sic quoque a fructibus recedant, non scientes quod omnis confidentia trahat suum esse a fine vitæ, & quod genuina confidentia non dabilis sit nisi in bono, sed spuria & falsa etiam in malo: utque adhuc magis separent fidem a charitate, etiam persuadent quod confidentia solum unius momenti, etiam in ultimo vitæ, salvet, utcunque vita ante acta fuit, quantumvis sciunt, quod vita sua quemvis maneat post mortem, & quod quisque secundum opera vitæ suæ judicabitur: ex his paucis constare potest, qualis est fides separata a charitate, proinde qualis Ecclesia, quæ fidem, non autem vitam fidei essentialem facit. De falsis quæ inde ut a sua scaturigine fluunt, in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, dicetur.

4684. Et addiderunt adhuc odisse eum, quod significet contemtum & aversionem adhuc majorem, constat ab illis quæ supra n: 4680, dicta sunt, ubi similia verba.

4685. Et dixit ad illos, audite quæso somnium hoc quod somniavi, quod significet prædicationis contenta, constat ex significatione somniare somnium, quod sit prædicatio, de qua supra n: 4681, hic prædicationis contenta, quia sequitur nunc quale somnium ei fuit.

4686. Et ecce nos manipulantes manipulos in medio agri, quod significet docentes e doctrina, constat ex significatione manipuli, quod sit doctrina, & inde manipulare manipulos, quod sit docere ex illa, de qua sequitur; & ex significatione agri, quod sit Ecclesia, de qua n: 2971. 3766. 4440. 4443;

medium

medium agri est interius in Ecclesia, ita sunt illi qui in fide alicujus charitatis; medium enim in sensu interno est quod interius & quod intimum est, n: 1074. 2940. 2973; sunt enim in omni Ecclesia qui in medio ejus seu qui intimi sunt, & sunt illi qui in charitate, hic qui in fide alicujus charitatis sunt; apud illos Dominus præsens est, quia Dominus in charitate est, & per charitatem in fide, n: 4672; quod illi significentur, patet etiam ex sequentibus, ex eo quod manipulus Josephi surrexerit & circumdederint illum manipuli reliqui; per manipulum enim Josephi significatur doctrina ex Divino Vero Domini. Quod manipulus sit doctrina, est inde, quia ager est Ecclesia, ut mox dictum, & seges in agro est verum in Ecclesia, ita manipulus in quo seges est doctrina in quo verum: simile significant manipuli apud Davidem "Qui seminant in lachryma, cum cantu metent; eundo ibit & flendo, portans jactum *seminis*, sed veniendo veniet cum cantu, portans *manipulos suos*," Psalm: CXXVI: 6; ubi de illis qui in captivitate spirituali fuerunt, & liberati; portare jactum seminis pro instructione in veris, venire cum cantu pro affectionis veri lætitia, portare manipulos pro veri illius doctrinalibus.

4687. Et ecce surrexit manipulus meus & etiam constitit, quod significet doctrinale de Domini Divino Humano, constat ex significatione manipuli, quod sit doctrinale, de qua mox supra; & ex significatione surgere & consistere, quod sit supremum quod regnaturum, & quod adoraturi; hoc quod sit Divinum Humanum Domini, patet ex illis quæ sequuntur, quod nempe Manipulo illi incurvaverint se undecim manipuli, & in altero somnio quod sol & luna & undecim stellæ incurvaverint se Josepho, per quæ significatur supremum quod regnaturum, & quod adoraturi, quapropter etiam Jacobus dicit, an veniamus ego & mater tua, & fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram; Divinum Verum Domini est quod per Josephum repræsentatur, ut supra dictum; supremum ejus est Ipse Dominus, & supremum inter doctrinalia, quod Humanum Ipsius sit Divinum. Cum hoc supremo doctrinalium ita se habet; Antiquissima Ecclesia, quæ cœlestis fuit, & præ reliquis Homo dicta est, adoravit Infinitum Esse, & inde Infinitum Existens; & quia de Infinito Esse nullam perceptionem habere potuerunt, sed aliquam de Infinito inde Existente ex perceptibilibus quæ in Interno eorum homine, exque sensibilibus quæ in Externo, & ex aspectabilibus quæ in Mundo, ideo adoraverunt Infinitum Existens in quo Infinitum Esse: Infinitum Existens in quo Infinitum Esse, perceperunt ut Divinum Hominem, ex causa quia norunt, quod Infinitum Existens ex Infinito Esse produceretur per Cœlum, quod quia est Maximus Homo correspondens omnibus & singulis quæ in homine, ut ad finem Capitum præcedentium ostensum est, & ad finem aliquot sequentium ostendetur, non aliam perceptionis ideam de Infinito Existente ab Infinito Esse potuerunt habere, quam de Divino Homine; nam quicquid per Cœlum sicut per Maximum Hominem ab Infinito Esse transit, hoc imaginem ejus secum habet, in omnibus & in singulis: Cum Ecclesia illa cœlestis cæpit labi, præviderunt quod Infinitum illud Existens non potuisset influxum habere in mentes hominum amplius, & quod sic periturum Genus humanum, idcirco ex revelatione

velatione habuerunt, quod nasceretur qui Humanum in Se Divinum faceret, & sic fieret ipsum Infinitum Existens quale fuerat antea, & tandem unum cum Infinito Esse sicut etiam fuerat antea, inde Propheticum eorum de Domino in Genes: Cap: III: vers: 15. Hoc describitur ita apud Johannem, "In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: Hoc erat in principio apud Deum; omnia per Ipsum facta sunt, & sine Ipso factum est nihil quod factum est: in Ipso vita erat, & vita erat lux hominum. Et Verbum Caro factum est, & habitavit in nobis, & vidimus gloriam Ipsius sicut Unigeniti a Patre, plenus gratia & veritate," I: 1. 2. 3. 4. 14; Verbum est Divinum Verum, quod in Essentia sua est Infinitum Existens ab Infinito Esse, & est Ipse Dominus quoad Humanum suum; Hoc Ipsum est a Quo verum Divinum nunc procedit & influit in Cœlum, & per Cœlum in mentes humanas, consequenter quod regit & gubernat universum, sicut id rexit & gubernavit ab æterno, idem enim & unum est cum Infinito Esse, nam conjunxit Divino Humanum, quod factum per id quod Humanum in Se etiam Divinum fecerit. Inde nunc constare potest, quod supremum Veri Divini sit Domini Divinum Humanum, ac inde quod supremum inter doctrinalia Ecclesiæ sit, quod Humanum Ipsius sit Divinum.

4688. Et ecce circumdederunt manipuli vestri, quod significet illos qui in fide essent, nempe in fide alicujus charitatis, constat a significatione circumdare, quod hic sit accessus ad adorandum, sequitur enim quod incurvaverint se manipulo ejus, per quod significatur adoratio; & ex significatione manipuli, quod sit doctrina, de qua mox supra n: 4685, hic omnia doctrinæ seu omnia fidei; quod manipuli hic significent illa, est quia per omnes filios Jacobi repræsentantur in genuino sensu omnia fidei, n: 3858. 3926; ita quoque manipuli, quia illi erant loco illorum in somnio, & quia hoc visum est in medio agri, & per medium agri significatur interius, seu qui interiores sunt in Ecclesia, de qua agitur n: 4685, ita illi qui in fide alicujus charitatis sunt; hi sunt manipuli, qui circumdederunt, & se incurvarunt Manipulo Josephi; quod illi qui exteriores sunt seu remotiores a medio, & in proprio sensu hic sunt fratres Josephi, non intelligantur, patet ab illis quæ præcedunt & quæ sequuntur, quod nempe oderint eum magis & magis, hoc est, quod contempserint eum & se averterint, nam per odi, non loqui ad pacem, & invidere, quæ dicuntur de fratribus ejus, significatur contemtus & aversio.

4689. Et incurvaverunt se manipulo meo, quod significet adorationem, constat ex significatione incurvare se, quod sit effectus humiliationis, de qua n: 2153, proinde adoratio; & ex significatione manipuli Josephi, quod hic sit doctrinale de Domini Divino Humano, de qua n: 4686, ita est Divinum Humanum quod adoraverunt, nempe illi qui in interiori Ecclesiæ sunt; qui autem exteriores sunt, hoc est, illi qui a fide separata, nihil minus quam adorant, fides separata a charitate hoc secum habet, quia, ut supra dictum, Dominus in charitate est præsens, ac in fide non nisi quam per charitatem, nam charitas est medium conjungens; quid verum absque bono, & quid intellectuale absque voluntario, ita quid fides absque charitate, aut quid confidentia

absque

absque essentia sua. Quod illi qui in fide separata a charitate sunt, nihil minus quam adorent Divinum Humanum Domini, constare mihi potuit manifeste a talibus qui in alteram vitam e Christiano orbe veniunt, cum quorum pluribus loquutus sum, ibi enim non ora sicut in mundo, sed corda loquuntur, cujusvis cogitationes ibi communicantur multo apertius quam per aliquam loquelam in mundo, nec ibi loqui aliter conceditur quam sicut cogitant, ita sicut credunt; multi eorum, qui etiam prædicarunt Dominum in mundo, ibi prorsus negant illum, & cum inquiritur ex quo fine seu ex qua causa prædicarunt Ipsum & quoque in externa forma sancte adoraverunt Ipsum, compertum est, quod fecerint quia illis ex officio id injunctum, & quia sic honores & opes lucrati; & qui non prædicarunt, sed usque confessi Ipsum, quod fecerint quia nati in Ecclesia, & quod diffamarentur si contra religionem loquuti fuissent; ne quidem unus ex orbe Christiano novit, quod Humanum Ipsius Divinum sit, & vix aliquis quod Ipse Solus cœlum ac universum regat, minus quod Divinum Humanum Ipsius sit omne in cœlo; quod ita sit, non potuerat aperte revelari, quia prævisum a Domino, quod Ecclesia Christiana deflecteret a charitate ad fidem, proinde se separaret ab Ipso, & sic non modo rejiceret sed etiam prophanaret sanctum quod a Divino Humano Ipsius, nam fides separata a charitate non aliter potest. Quod fides separata a charitate hodie sit, constat, separant se Ecclesiæ secundum dogmata, & qui aliter credit quam sicut dogma docet, e communione eorum ejicitur, & quoque diffamatur; qui autem latrocinatur, absque misericordia deprivat alios suis bonis, solum ne fiat apertis modis, qui dolose machinatur contra proximum, qui charitatis opera ignominia afficit, quique adulteratur, is usque Christianus vocatur, modo frequentet sacra & loquatur ex doctrina; inde patet, quod hodie sit doctrina quæ facit Ecclesiam, non autem vita, & quod fructus, quos fidei adjungunt, sint modo in doctrina, & nihil in mentibus eorum.

4690 Et dixerunt ei fratres ejus, quod significet illos qui a fide separata, constat a repræsentatione fratrum Josephi, quod sint Ecclesia, quæ deflectit a charitate ad fidem, & tandem fidem separat a charitate, de qua n: 4665. 4671. 4679; interiores autem illius Ecclesiæ significati sunt per manipulos in somnio, n: 4686. 4688. Quod fratres Josephi illam Ecclesiam repræsentent, est quia in sensu proximo significant Ecclesiæ repræsentativum, seu relgiosum, quod apud posteros Jacobi instituebatur; qui quidem non noverunt aliquid de fide de qua Ecclesia Christiana, sed de Veritate, veritas illis erat eadem quæ Christianis fides, etiam in Lingua originali eadem vox utrique est; sed Judaica Ecclesia per veritatem intelligebat præcepta decalogi, & quoque leges, judicia, testimonia, & statuta, quæ per Mosen tradita sunt; interiora veritatis non sciebant, nec scire volebant; Christiana autem Ecclesia, doctrinalia quæ sunt interiora Ecclesiæ & credenda dicuntur, fidem vocat; per fidem enim vulgus non aliam quam symbolicam intelligit, seu quam Libri symbolici docent; qui autem cogitant, quod doctrinalia fidei, seu scientia eorum neminem salvare possit, & quod pauci in vita fidei sint, fidem confidentiam dicunt, sed hi supra vulgus sunt, ac aliis doctiores. Ex his constare potest, quod in sensu in-

terno

terno hic agatur non solum de Ecclesiæ repræsentativo, quod apud posteros Jacobi institutum fuit, sed etiam de Ecclesia Christiana quæ successit; nam Verbum Domini est universale, & comprehendit in genere omnem Ecclesiam; æque enim a Domino prævisum est, quomodo se haberet cum Ecclesia Christiana, ac quomodo cum Ecclesia Judaica, sed proxime cum Judaica, quapropter ille sensus vocatur sensus proximus seu sensus internus historicus, & alter sensus internus.

4691. An regnando regnabis super nos, si dominando dominaberis in nos, quod significet num quoad intellectualia & voluntaria subjecti essent, constat ex significatione regnare, quod sit subjectum esse quoad intellectualia; & a significatione dominari, quod sit subjectum esse quoad voluntaria: quod regnare super eos, & dominari in eos, sit subjectum fieri, patet; sed quod utrumque hic dicatur, est quia unum spectat intellectualia, & alterum voluntaria; commune est in Verbo, imprimis prophetico, unam rem per bina exprimere; qui non novit arcanum quod in illo est, non aliter opinari potest, quam quod solum sit repetitio propter emphasin; sed non ita est, in singulis Verbi est conjugium cœleste, nempe conjugium veri cum bono & boni cum vero, sicut est conjugium intellectus & voluntatis in homine, una expressio se refert ad verum, altera ad bonum, ita una ad intellectuale nam hujus est verum, & altera ad voluntarium nam hujus est bonum, etiam expressiones in Verbo ex illis vocibus constant quæ constanter significant talia; hoc arcanum est, quod latet in eo, quod una res per bina exprimatur, videatur n: 683. 793. 801. 2173. 2516. 2712. 4138 f: ita etiam hic, regnare super eos, & dominari in eos, regnare etiam spectat verum quod intellectus, dominium autem bonum quod voluntatis, etiam Regnum prædicatur de vero, n: 1672. 2547, & dominium de bono; ut quoque apud Danielem, ubi etiam agitur de Divino Humano Domini "Huic datum est *Dominium*, & gloria, & *Regnum*, ut omnes populi, gentes, & linguæ Ipsum colerent: *Dominium* Ipsius *Dominium æternum* quod non transibit, & *Regnum* Ipsius quod non peribit" VII: 14: & apud Davidem "*Regnum* tuum *Regnum* omnium æternitatum, & *Dominium* tuum in omnem generationem & generationem" Psalm: CXLV: 13.

4692. Et addiderunt adhuc odisse eum super somnia & super verba ejus, quod significet contemtum & aversionem adhuc majorem propter prædicationem veri, hic nempe de Divino Humano Domini, constat ex significatione addere, quod sit magis; ex significatione odi, quod sit contemnere & se avertere, de qua supra n: 4681; ex significatione somnii, quod sit prædicatio, de qua etiam supra n: 4682. 4685; & ex significatione verborum, quod sint vera; quod verba sint vera, est quia omne Verbum in cœlo est ex Domino, ideo verba in sensu interno significant vera, & Verbum in genere omne Divinum Verum. Quod ipsam rem attinet, est supremum inter vera, quod Ecclesia, quæ separavit fidem a charitate, præcipue contemnit, & a quo se avertit, nempe quod Humanum Domini sit Divinum: omnes qui ab Antiqua Ecclesia fuerunt, & non separaverunt charitatem a fide, crediderunt quod Deus universi esset Divinus Homo, & quod Ipse esset Divinum Esse; inde etiam

Jehovam

Jehovam Ipsum nominabant; sciebant hoc ex Antiquissimis, tum quoque quia apparuerat pluribus fratrum eorum, ut Homo; sciebant etiam, quod omnia ritualia & externa Ecclesiæ eorum Ipsum repræsentarent: sed qui a fide separata fuerunt, non potuerunt id credere, quia non potuerunt comprehendere, quomodo Humanum posset esse Divinum, & quod amor Divinus hoc faceret, quicquid enim non comprehendebant ex aliqua idea capta per sensualia corporis externa, nihili esse putabant; fides separata a charitate hoc secum habet; nam clauditur apud illos internum perceptionis, quia non datur aliquod intermedium, per quod influxus. Ecclesia Judaica, quæ successit, credidit quidem Jehovam esse Hominem & quoque Deum, quia apparuerat Mosi & Prophetis sicut homo, quapropter unumquemvis Angelum, qui apparuit, nominabant Jehovam; sed usque de Ipso non aliam ideam habuerunt, quam gentiles de suis diis, quibus Jehovam Deum præferebant, quia miracula potuit facere, n: 4299; non scientes, quod Jehovah esset Dominus in Verbo, n: 2921. 3035; & quod esset Divinum Humanum Ipsius, quod omnia ritualia eorum repræsentabant; de Messia seu Christo non aliud cogitabant, quam quod futurus maximus Propheta, major Mose, & maximus Rex, major Davide, qui introduceret eos in terram Canaanem cum stupendis miraculis; de Regno Ipsius cœleste nihil voluerunt audire; & hoc quia nihil aliud quam mundana capiebant; erant enim separati a charitate. Ecclesia vero Christiana quidem Humanum Domini ut Divinum adorat in externo cultu, imprimis in Sacra Cæna, quia dixerat quod Panis ibi esset Corpus Ipsius, & Vinum esset Sanguis Ipsius; sed Humanum Ipsius non Divinum faciunt in doctrina, distinguunt enim inter naturam Divinam & naturam humanam; hoc etiam ex causa quia Ecclesia deflexit a charitate ad fidem, & tandem ad fidem separatam; & quia Humanum Domini non Divinum agnoscunt, scandalizant se multi, & corde Ipsum negant, n: 4689; cum tamen res ita se habet, quod Divinum Humanum Domini sit Divinum Existens a Divino Esse, de quo supra n: 4687, & quod Ipse sit Divinum Esse, nam Divinum Esse & Divinum Existens unum sunt, sicut etiam Dominus manifeste docet apud Johannem "Dixit Jesus Philippo, tantum tempus vobiscum sum, & non nosti Me; qui vidit Me vidit Patrem; nonne credis, quod Ego in Patre & Pater in Me sit: credite Mihi, quod Ego in Patre, & Pater in Me" XIV: 9. 10. 11, & quoque alibi; Divinum enim Existens est ipsum Divinum procedens a Divino Esse, ac in imagine est Homo, quia Cœlum, cujus est omne, repræsentat Maximum Hominem, ut supra n: 4687 dictum, & ad finem Capitum ubi de Correspondentia omnium quæ apud hominem cum illo, ostensum. Dominus quidem natus est ut alius homo, & infirmum humanum a matre habuit, sed Dominus hoc humanum prorsus expulit, adeo ut amplius non filius Mariæ esset, & Humanum in Se Divinum fecit, quod intelligitur per quod glorificatus sit; & quoque ostendit Petro, Jacobo & Johanni, quod Divinus Homo esset, cum transformatus.

4693. Et somniavit adhuc somnium alterum, quod significet iterum prædicationem, constat ex significatione somnii, quod sit prædicatio, de qua supra n: 4682.

4694. Et narravit illud fratribus suis, & dixit, quod significet coram illis qui a fide separata, constat ex repræsentatione fratrum Josephi, quod sint illi qui a fide separata sunt, de qua supra n: 4665. 4671. 4679. 4690.

4695. Ecce somniavi somnium adhuc, quod significet contenta, nempe prædicationis, constat ex illis quæ supra n: 4685, dicta sunt.

4696. Et ecce sol & luna, quod significet bonum naturale & verum naturale, constat a significatione solis, quod sit bonum cœleste, de qua n: 1529. 1530. 2120. 2495. 2441. 3636. 3643. 4060; & ex significatione lunæ, quod sit bonum spirituale seu verum, de qua n: 1529. 1530. 2495: Sol in supremo sensu significat Dominum, quia Ipse ut Sol apparet illis in cœlo qui in cœlesti amore sunt, & Luna in supremo sensu etiam significat Dominum, quia Ipse ut Luna apparet illis in cœlo qui in spirituali amore sunt, etiam omne lucis in cœlo est inde; Lux ideo a Sole ibi est cœleste amoris seu bonum, & Lux a Luna ibi est spirituale amoris seu verum; hic itaque Sol est bonum naturale, & Luna est verum naturale, quia prædicantur de Jacobo & Lea, ut patet a vers: 10, ubi Jacob dicit "An veniendo veniemus ego & mater tua, & fratres tui, ad incurvandum nos tibi terram;" per Jacobum enim repræsentatur bonum naturale, & per Leam verum naturale, ut prius passim ostensum est. Divinum quod a Domino venit, hoc in supremo sensu est Divinum in Ipso, in sensu autem respectivo est Divinum ab Ipso, Divinum bonum quod ab Ipso est quod vocatur cœleste, & Divinum verum quod ab Ipso est quod dicitur spirituale; cum Rationale illa recipit, sunt bonum & verum rationalis quæ significantur, cum autem naturale illa recipit, sunt bonum & verum naturalis quæ significantur; hic bonum & verum naturalis, quia prædicantur de Jacobo & Lea.

4697. Et undecim stellæ, quod significet cognitiones boni & veri, constat a significatione stellarum, quod sint cognitiones boni & veri; quod stellæ in Verbo illas significent, est quia sunt parva luminaria quæ lucent noctu, & a se in nostram atmosphæram tunc emittunt scintillas lucis, similiter ac cognitiones illa quæ sunt boni & veri: quod per stellas cognitiones illæ significentur, constare potest a pluribus locis in Verbo, ut apud Jeremiam "Dixit Jehovah, dans *solem in lucem diei, statuta lunæ & stellarum in lucem noctis*, commovens mare, ut tumultuentur fluctus ejus" XXXI: 35; ubi de nova Ecclesia, per dare solem in lucem diei significatur bonum amoris & charitatis, & per statuta lunæ & stellarum in lucem noctis, verum & cognitiones: similiter apud Davidem "Jehovah qui fecit *Luminaria magna, solem in dominium in die, lunam & stellas in dominium in nocte*" Psalm: CXXXVI: 7. 8. 9; qui non sensum internum Verbi novit, credet quod per solem hic sol mundi, & per lunam & stellas luna & stellæ intelligantur, at inde nullus sensus spiritualis & cœlestis exsurgit, cum tamen Verbum in singulis est cœleste; inde quoque patet, quod sint bona amoris & charitatis, & vera fidei, cum cognitionibus eorum, quæ significantur. Similiter quæ in Capite Primo Geneseos, ubi de nova creatione

hominis cœlestis agitur "Dixit Deus, sit *Luminaria* in expanso cœlorum, ad distinguendum inter diem & inter noctem, & erunt in signa & in stata tempora, & in dies & in annos; & erunt in *Luminaria* in expanso cœlorum, ad lucem dandum super terra, & factum ita: & fecit Deus *duo Luminaria magna*, *Luminare magnum ad dominandum die*, & *Luminare minus ad dominandum nocte*, & *Stellas*; & posuit illa Deus in expanso cœlorum ad lucem dandum super terra, & ad dominandum in die & in nocte, & ad distinguendum inter lucem & inter tenebras" Vers: 13. 14. 15. 16. 17. 18, videatur n: 30 ad 38; Apud Matthæum "Statim post afflictionem dierum istorum, *Sol obscurabitur*, & *luna non dabit lumen suum*, & *stellæ cadent de cælo*, & potentiæ cœlorum commovebuntur" XXIV: 29; quod per solem & lunam ibi significetur amor & charitas, seu bonum & verum, & per stellas cognitiones, videatur n: 5060; & quia ibi de ultimo die seu ultimo statu Ecclesiæ agitur, per quod sol obscurabitur & luna non dabit lumen suum, significatur quod tunc peribit bonum amoris & charitatis, & per quod stellæ cadent de cœlo, quod etiam cognitiones boni & veri; quod illa significentur, patet a Propheticis Verbi, ubi similia dicuntur de ultimo Ecclesiæ; ut apud Esaiam "Ecce dies Jehovæ veniet crudelis, ad ponendum terram in vastitatem, & peccatores perdet ex illa, nam *stellæ cælorum* & *sidera eorum* non lucebunt luce sua, *obscurabitur sol in ortu suo*, & *luna non splendere faciet lucem suam*" XIII: 9. 10. apud Joelem "Propinquus est dies Jehovæ, *sol* & *luna* atrati sunt, & *stellæ* contraxerunt splendorem suum" IV: 14. 15. Apud Ezechielem "Obtegam cum exstinxero te, cœlos, & *atrabo stellas eorum*, *solem nube obtegam*, & *luna non lucere faciet lumen suum*, omnia *luminaria lucis* in cœlo atrabo super te, & dabo tenebras super terra tua" XXXII: 7. Et apud Johannem "Quartus Angelus clanxit & percussa est *tertia pars solis*, & *tertia pars lunæ*, & *tertia pars stellarum*, ut *obtenebraretur* tertia pars eorum, & dies non luceret tertia sui parte, noxque similiter" Apoc: VIII: 12. Præterea quod Stellæ sint cogitationes boni & veri, patet ab his locis; apud Danielem "Ex uno cornu hirci caprarum crevit cornu unum de exiguo, & crevit valde versus meridiem, & versus ortum, & versus decus, & crevit usque ad *exercitus cælorum*; & dejecit in terram *de exercitu*, & de *stellis*, & conculcavit ea" VIII: 9. 10: & apud Johannem "Draco magnus cauda sua traxit *tertiam partem stellarum cæli*, & projecit eas in terram" Apoc: XII: 4; quod non stellæ hic intelligantur, patet, agitur apud Danielem & apud Johannem de Ecclesiæ statu ultimis temporibus. Similiter apud Davidem "Jehovah numerat numerum *stellarum*, omnibus nomina vocat" Psalm: CXLVII: 4. Apud Eundem "Laudate Jehovam *sol* & *luna*, laudate Ipsum omnes *stellæ lucis*" Psalm: CXLVIII: 4. Apud Johannem "Signum magnum visum est in cœlo, mulier circumdata *solem*, & *luna* sub pedibus ejus, & super capite ejus corona *undecim stellarum*" Apoc: XII: 1. Quia per stellas significantur cognitiones boni & veri, per illas significantur doctrinalia Ecclesiæ, nam hæc sunt cognitiones; Doctrinale de fide separata a charitate ultimis temporibus, per stellam ita describitur apud Johannem "Tertius Angelus clanxit, & *cecidit e cælo stella magna* ardens

ſicut lampas, & cecidit ſuper tertiam partem fluviorum, & ſuper fontes aquarum: *nomen ſtellæ dicitur abſinthium*, & multi homines mortui ſunt in aquis, quia amaræ factæ ſunt" Apoc: VIII: 10. 11; aquæ quæ ex ſtella illa factæ ſunt amaræ, ſunt vera, & fluvii ac fontes aquarum ſunt inde intelligentia & ſapientia ex verbo; quod aquæ ſint vera, videatur n: 2702. 3058. 3424; quod fluvii ſint intelligentia, n: 3051; quodque fontes ſapientia ex Verbo, n: 2702. 3424.

4698. Incurvantes ſe mihi, quod ſignificet adorationem, conſtat ex ſignificatione incurvare ſe, quod ſit adoratio, de qua ſupra n: 4689.

4699. Et narravit ad patrem ſuum, & ad fratres ſuos, quod ſignificet quod datum ſcire id, conſtare poteſt abſque explicatione.

4700. Et increpavit eum pater & dixit ei, quid ſomnium hoc quod ſomniaſti, quod ſignificet indignationem, conſtat ex ſignificatione increpare, quod ſit indignari, & quidem propter prædicationem veri & Divino Humano Domini, quæ ſignificatur per ſomnium ſomniare, de qua n: 4682. 4693. 4695; pater & fratres Joſephi ſunt hic religio Judaica ex antiqua; externum illius religionis erat quoad plurimam partem ſimile externo Eccleſiæ Antiquæ; internum autem erat in externis apud illos qui ab Antiqua Eccleſia, non autem apud illos qui a Religioſo Judaico, quia Judæi non aliquod internum agnoverunt, nec hodie agnoſcunt; ſed uſque tamen internum inerat: externum hoc cum ſuo interno eſt quod hic dicitur pater, & externum abſque interno quod fratres; inde ſequitur, quod inviderunt ei fratres ejus, & pater ejus cuſtodivit verbum, & per illa ſignificatur averſio illorum qui in externo abſque interno ſunt, & per hæc quod uſque veritas maneret in religioſo eorum: ſe habet hoc, ſicut in Eccleſia Chriſtiana, qui ibi in externo ſunt abſque interno, in Sacra Cæna edunt panem & bibunt vinum, & nihil aliud cogitant quam quod faciendum quia mandatum & ab Eccleſia receptum, & quidam eorum credunt quod Panis ſanctus ſit & Vinum ſanctum, non autem in Pane & Vino ſanctum ex eo, quod panis ſit ſanctum amoris & charitatis in cœlo, & quod vinum ſit ſanctum charitatis & fidei ibi, n: 3464. 3735; at qui in cultu externo ſunt & ſimul in interno, ii non adorant panem & vinum, ſed Dominum Quem repræſentant, ex Quo factum amoris, charitatis & fidei, & hoc non ex doctrina, ſed ex amore, charitate & fide appropriatis vitæ.

4701. An veniendo veniemus ego, & mater tua & fratres tui ad incurvandum nos tibi terram, quod ſignificet num adoratura Eccleſia, conſtat ex ſignificatione venire ad incurvandum, quod ſit adoratura, de qua n: 4689. 4698; & ex ſignificatione patris qui hic eſt ego, & matris tum fratrum, quod ſit Eccleſia, hic Eccleſia Judica, ut mox prius.

4702. Et inviderunt ei fratres ejus, quod ſignificet averſionem ejus, conſtat ex ſignificatione invidere, quod etiam ſit averſio, ſicut odi & non loqui ei ad pacem, ut ſupra n: 4681; vox enim invidere in lingua originali etiam ſignificat æmulari & jurgari, & quia æmulatio & jurgatio eſt effectus odii, per eandem quoque ſignificatur averſio.

4703. Et pater ejus custodivit verbum, quod significet quod maneret veritas in religioso eorum, constat a significatione patris hic, quod sit religio Judaica ex antiqua, de qua supra n: 4700; ex significatione custodire, quod sit intus conservare, ita manere; & ex significatione verbi, quod sit veritas, de qua supra n: 4692; quid porro intelligitur per quod maneret veritas in religioso eorum, videatur supra n: 4700.

4704. Vers: 12 ad 17. *Et iverunt fratres ejus ad pascendum gregem patris illorum in Schechem. Et dixit Israel ad Josephum, nonne fratres tui pascentes in Schechem, vade & mittam te ad illos, & dixit ei, ecce me. Et dixit ei, vade quæso, vide pacem fratrum tuorum, & pacem gregis, & reduc mihi verbum: & misit eum e valle Chebronis, & venit Schechemum. Et invenit eum vir, & ecce errans in agro, & interrogavit eum vir, dicendo, quid quæris. Et dixit, fratres meos ego quærens, indica quæso mihi ubi illi pascentes. Et dixit vir, profecti abhinc, quia audivi dicentes, eamus Dothanem; & ivit Joseph post fratres suos, & invenit illos in Dothan.* Iverunt fratres ad pascendum gregem, significat docentes ex fide: patris illorum, significat Antiquæ & Primitivæ Ecclesiæ: in Schechem, significat prima rudimenta: & dixit Israel ad Josephum, significat perceptionem ex Divino Spirituali: nonne fratres tui pascentes in Schechem, significat quod doceant: vade & mittam te ad illos, significat quod doceret Divina bona spiritualia: & dixit, ecce me, significat affirmationem: & dixit ei, vade quæso, vide pacem fratrum tuorum, significat adventum Domini omnem; & perceptionem quomodo cum docentibus se haberet: & pacem gregis, significat quomodo cum discentibus seu Ecclesia: & reduc mihi verbum, significat cognitionem: & misit eum e valle Chebronis, significat quod ex naturali & sensuali Divino: & venit Schechemum, significat cognitionem communium doctrinalium: & invenit eum vir, & ecce errans in agro, significat quod a vero communi Ecclesiæ lapsi: & interrogavit eum vir, dicendo, quid quæris, significat Prævidentiam: & dixit, fratres meos ego quærens, indica quæso mihi, ubi illi pascentes, significat cognitionem quomodo se haberet, & in quo statu essent: & dixit vir, profecti abhinc, quia audivi dicentes, eamus Dothanem, significat quod a communibus contulerint se ad specialia doctrinæ: & ivit Joseph post fratres suos, & invenit illos in Dothan, significat quod essent in specialibus falsorum principiorum.

4705. Iverunt fratres ad pascendum gregem, quod significet docentes ex fide, constat a significatione fratrum Josephi, quod sint illi in Ecclesia, qui a fide, de qua supra n: 4665. 4671. 4679. 4690; & a significatione pascere gregem, quod sit docere, de qua n: 343. 3767. 3768. 3772. 3783.

4706. Patris illorum, quod sit Antiquæ & Primitivæ Ecclesiæ, constat a significatione patris hic seu Jacobi, quod sit Antiqua Ecclesia, de qua supra n: 4680 f; quod etiam sit Ecclesia primitiva Christiana quæ significatur, videatur n: 4690 f: per Ecclesiam Primitivam intelligitur Christiana in suo primordio: sunt in genere quatuor Ecclesiæ inter se distinctæ, de quibus agitur in Verbo; est illa quæ fuerat ante diluvium, & Homo appellata, hæc

est

est quæ vocatur Antiquissima Ecclesia; est dein quæ fuerat post diluvium, hæc est quæ dicitur Antiqua Ecclesia; tum est illa quæ apud Jacobi posteros, quæ non fuit Ecclesia, sed repræsentativum Ecclesiæ, hoc etiam vocatur religiosum; & est quæ post adventum Domini instaurata est, & vocatur Ecclesia Christiana, hæc est quæ in suo primordio dicitur Ecclesia Primitiva.

4707. In Schechem, quod significet prima rudimenta, constat ex significatione Schechemi, quod sit verum ex Antiqua Divina stirpe, de qua n: 4399. 4454, & quod sit doctrina, n: 4472. 4473, hic prima rudimenta nempe doctrinæ de fide; se enim habet prædicatio nominis prædicate ad rem in sua serie; prima rudimenta sunt etiam communia doctrinalium, communia sunt quæ primum recipiuntur, specialia dein sequuntur.

4708. Et dixit Israel ad Josephum, quod significet perceptionem ex Divino spirituali, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3509. 3395; & ex repræsentatione Josephi, quod sit Divinum spirituale, de qua n: 4669.

4709. Nonne fratres tui pascentes in Schechem, quod significet quod doceant, constat ex significatione pascere, quod sit docere, de qua mox supra n: 4705; & ex significatione Schechem, quod sint prima rudimenta doctrinæ de fide, de qua mox supra n: 4707.

4710. Vade & mittam te ad illos, quod significet quod doceret Divina bona spiritualia, constat ex repræsentatione Josephi, quod sit Divinum spirituale Domini, de qua n: 4669. 4708; cum mitti hoc dicitur, est docere Divina bona spiritualia, nam mitti in sensu interno est exire & procedere, n: 2397, & quoque simul docere, hic itaque Divina bona spiritualia quæ procedunt a Divino Spirituali Domini: Divina bona spiritualia sunt illa quæ sunt amoris & charitatis, Divina autem vera spiritualia sunt illa quæ sunt fidei inde, qui illa docet, hæc etiam docet, nam hæc sunt ex illis & de illis: quod mitti in sensu interno sit procedere & docere, constare potest a multis locis in Verbo, ut pluries de Domino quod missus a Patre, quo significatur quod procederet ab Ipso, hoc est, a Divino Bono; & quoque quod Dominus mittat paracletum seu spiritum veritatis, quo significatur, quod sanctum verum procedat ab Ipso: & quoque prophetæ mittebantur, & per id significatur quod docerent illud quod procedit a Domino; hæc confirmare ex Verbo quilibet potest, frequenter enim ibi legitur.

4711. Et dixit, ecce me, quod significet affirmationem, constare potest absque explicatione.

4712. Et dixit ei, vade quæso, vide pacem fratrum tuorum, quod significet adventum Domini omnem, & perceptionem quomodo cum docentibus se haberet, constat ex significatione dicere, quod sit perceptio, de qua mox supra n: 4708; ex significatione pacis, quod sit salus, de qua n: 4708, ita quomodo se haberet; & ex repræsentatione fratrum, quod hic sint docentes ex fide, de qua supra n: 4705; inde patet quod per illa verba significetur perceptio, quomodo cum docentibus se haberet. Quod etiam significetur adventus

ventus Domini omnis, est quia per Josephum repræsentatur Dominus quoad Divinum Spirituale, n: 4669. 4708. 4710, quare cum dicitur quod Josephus vaderet & videret pacem fratrum significatur adventus Ipsius: adventus omnis dicitur cum in cogitationem ex Verbo influit verum.

4713. Et pacem gregis, quod significet quomodo cum discentibus seu Ecclesia, constat ex significatione pacis, quod sit quomodo se haberet, de qua mox supra n: 4712; & ex significatione gregis, quod sint illi qui discunt, pastor enim seu pascens est qui docet & ducit ad bonum charitatis, & grex qui discit & ducitur, de qua n: 343, ita quoque Ecclesia.

4714. Et reduc mihi verbum, quod significet cognitionem, constat ex significatione reducere verbum, quod sit referre quomodo se res haberet, ita cognitio.

4715. Et misit eum e valle Chebronis, quod significet ex Naturali & Sensuali Divino, constat ex significatione mitti, quod sit procedere & docere, de qua supra n: 4710; ex significatione vallis, quod sint illa quæ infra sunt, de qua n: 1723. 3417; & ex significatione Chebronis, quod sit Ecclesia Domini quoad bonum, de qua n: 2909, ita per illa verba significatur quod doceret illa quæ inferiora Ecclesiæ sunt, & hoc ideo quia superiora non caperent; qui enim fidem docet & non charitatem, is nusquam superiora seu interiora Ecclesiæ appercipere potest, non enim habet quicquam quod ducit, & quod dictat num hoc fidei sit vel num hoc verum, at si docet charitatem, tunc habet bonum, hoc ei dictamen est, & eum ducit, nam omne verum est ex bono & agit de bono, seu quod idem, omne fidei est ex charitate & agit de charitate; quod omne doctrinæ spectet vitam, unusquisque ex solo lumine naturali scire potest. Quod per illa verba significetur ex Naturali & Sensuali Divino, est sensus superior; quæ enim inferiora Ecclesiæ sunt, illa dicuntur esse ex Naturali & Sensuali Divino Domini, non quod in Domino hæc sint inferiora, nam in Domino & in Ipsius Divino Humano omne est Infinitum, est enim Jehovah quoad utramque Essentiam n: 2156. 2329. 2921. 3023; sed quia ita est apud hominem; qui enim sensuales homines sunt, sensualiter capiunt illa quæ in Domino sunt & quæ ex Domino, & qui naturales naturaliter; ex qualitate illorum qui recipiunt, ita dicitur; qui autem cœlestes homines sunt, & inde vere rationales, illi interiora percipiunt, de illis dicitur quod doceantur ex Rationali Divino Domini; hic est sensus superior, ut dictum, qui per illa verba significatur. Quod vallis sint inferiora Ecclesiæ, constare potest ab aliis locis in Verbo; ut apud Esaiam "*Propheticum vallis visionis*; quid tibi hic, quod ascendisti omnis in tecta: dies tumultus, & conculcationis, & perplexitatis Domino Jehovih Zebaoth, in *Valle visionis*," XXII: 1. 5; vallis visionis pro phantasiis de spiritualibus ex sensualibus, ita ex inferioribus. Apud Eundem "*Selectio vallium* tuarum impletæ sunt curru, & equites ponendo posuerunt ad portam," XXII: 7; electio vallium pro bonis & veris in naturali seu externo homine. Apud Eundem "Vox clamantis in deserto, parate viam Jehovæ, complanate in solitudine semitam Deo nostro, *omnis vallis* extolletur," XL: 3. 4; vallis pro humilibus. Apud Jeremiam,

"Quomodo

"Quomodo dices non polluta sum, post baalim non ivi, vide *viam tuam in valle*, agnosce quid feceris," II: 23; vallis pro scientificis & sensualibus, quæ sunt inferiora per quæ vera perverterunt. Apud Eundem "Ego contra te, *habitatrix vallis*, petra planitiei, dictum Jehovæ, dicentes, quis descendet contra me," XXI: 13; habitatrix vallis & petra planitiei, pro fide in qua non charitas: apud Eundem "Veniet vastator super omnem urbem, & urbs non evadet, sed *peribit vallis*, & perdetur planities," XLVIII: 8, similiter. Apud Eundem "Non gloriaberis *vallibus*, defluxit *vallis tua*, filia perversa," XLIX: 4; vallis pro externis in cultu, quæ etiam sunt infima. Apud Ezechielem "Dabo Gogo locum sepulchro in Israele, *vallem transeuntium*: sepelient ibi Gogum, & omnem multitudinem ejus; unde vocabunt *vallem multitudinis Gogi*," XXXIX: 11. 15; Gogus pro illis qui in cultu externo absque interno sunt, n: 1151, inde dicitur sepulchrum ejus vallis transeuntium & vallis multitudinis ejus. Apud Davidem "Etiam cum ambulavero in *valle umbræ*, non timebo mihi malum," Psalm: XXXIII: 4, vallis umbræ pro inferioribus, quæ respective in umbra sunt. Valles quia erant inter montes & colles & sub illis, ideo per valles significantur inferiora seu exteriora Ecclesiæ, quia per colles & montes superiora seu interiora ejus, per colles illa quæ sunt charitatis, & per montes illa quæ sunt amoris in Dominum, n: 795. 1430. 2722. 4210, & quia per Terram Canaanem significatur Regnum Domini ac Ipsius Ecclesia, idcirco dicitur illa *Terra montium & vallium*, ad pluviam cœli imbibens aquas," Deut: XI: 11. Quod Josephus hic dicatur missus e valle Chebronis, inde est, quia ad illos qui docebant de fide, n: 4705, qui enim in fide sunt & non in charitate, illi in inferioribus sunt, nam apud illos fides modo est in memoria & inde in ore, non autem in corde & inde in opere.

4716. Et venit Schechemum, quod significet cognitionem communium doctrinalium, constat ex significatione Schechemi, quod sint prima rudimenta, seu quod idem, communia doctrinalium, de qua 4707.

4717. Et invenit eum vir, & ecce errans in agro, quod significet quod a vero communi Ecclesiæ lapsi, constat a significatione errare in agro, quod sit a vero communi Ecclesiæ labi, ager enim est Ecclesia quoad bonum, n: 2971. 3196. 3766, & vir agri est bonum vitæ ex doctrinalibus, n: 3310; vir dicitur, quia per virum significatur verum quod est Ecclesiæ, n: 3134. A vero communi Ecclesiæ labi dicuntur, qui agnoscunt Dominum sed non Humanum Ipsius Divinum; ut & qui agnoscunt fidem pro essentiali, non autem charitatem; utrumque est verum commune Ecclesiæ, a quo cum recedit homo Ecclesiæ, a vero communi labitur, qui ab hoc, is postmodum a veris in specie, de quibus in sequentibus; sicut qui a principio falso inchoat, & ab eo deducit consequentia, inde hæc fiunt falsa, quia in consequentibus regnat principium, & quoque per hæc principium falsum corroboratur.

4718. Et interrogavit eum vir dicendo, quid quæris, quod significet prævidentiam, constare potest ex serie, nam series involvit prævidentiam.

4719. Et dixit fratres meos ego quærens, indica quæso mihi ubi illi pascentes, quod significet cognitionem quomodo se haberet, & in quo statu essent;

sent; proxime secundum verba, quomodo se haberet cum docentibus ex fide, & cognosceret statum illorum; nam per fratres significantur docentes ex fide, n: 4712; per quærere seu videre pacem eorum, quomodo cum illis se haberet, n: 4712. 4713; per ubi significatur status, omne enim loci in sensu interno est status, n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321; & per pascentes significantur docentes, n: 343. 3767. 3768. 3772. 3783.

4720. Et dixit vir, profecti abhinc quia audivi dicentes, eamus Dothanem, quod significet quod a communibus contulerint se ad specialia doctrinæ, constat a significatione proficisci, quod sit se conferre; ex significatione a Schechemo, quod hic est abhinc, quod sit a communibus doctrinæ, n: 4707. 4716; & ex significatione Dothanis, quod sint specialia doctrinæ; quod Dothan sint specialia doctrinæ, non ita confirmari potest ex aliis locis in Verbo, quia solum memoratur in II Libro Reg: Cap: VI: Vers: 13, ubi refertur, quod Rex Syriæ miserit currus & equites & exercitum magnum ad Dothan, ad capiendum Elischam, & quod illi cæcitatibus percussi fuerint, & ab Elischa perducti Samariam: quia omnia Historica Verbi sunt repræsentativa cœlestium & spiritualium Regni Domini, ita etiam hæc, & per Regem Syriæ repræsentantur illi qui in cognitionibus veri, n: 1232. 1234. 3249. 3664. 3680. 4112, ibi in opposito sensu qui in cognitionibus non veri; per Elischam, Verbum Domini, n: 2762; per Dothanem, doctrinalia ex Verbo; per currus & equites, & exercitum magnum quem Rex Syriæ misit, significantur doctrinæ falsa; per montem plenum equis & curribus ignis circum Elischam visis puero ejus, doctrinæ bona & vera ex Verbo, n: 2762; & per cæcitates, quibus percussi qui a Rege Syriæ illuc missi sunt, significantur ipsæ falsitates, n: 2383; & quod perducti ab Elischa Samariam, ubi aperti eorum oculi, instructio per Verbum; talia involvit Historicum ibi, & per Dothanem ubi Elischa, significantur doctrinalia boni & veri ex Verbo; hic similiter, specialia enim doctrinæ non aliud sunt; sed hic specialia principiorum falsorum, quia agitur de Ecclesia quæ a fide inchoat, quam ita a charitate statim ab initio separat; doctrinalia quæ dein formantur, sapiunt omnia a principio communi, ita a fide absque charitate, inde falsitates, quæ sunt specialia falsorum principiorum. Omnis Ecclesia in suo initio non nisi quam communia doctrinæ novit, est enim tunc in sua simplicitate & quasi in sua pueritia, temporis successu particularia adjicit, quæ partim sunt confirmantia communium, partim additamenta quæ tamen communi non repugnant, & quoque explicantia ut apertæ contradictiones trahantur in partes, & ne impingant contra illa quæ communis sensus dictat; sunt tamen hæc omnia specialia falsorum principiorum; nam omnia cujusvis doctrinæ se mutuo sicut in quadam societate spectant, & conjunguntur sicut consanguinitate & affinitate, quæ commune principium ut patrem agnoscunt; inde patet quod omnia sapiant ex falso, cum principium commune est falsum.

4721. Et ivit Joseph ad fratres suos & invenit eos in Dothan, quod significet quod essent in specialibus falsorum principiorum, constat a repræsentatione Josephi, quod sit Dominus quoad Divinum Verum, de qua n: 4669;

ex repræsentatione fratrum ejus, quod sint Ecclesia quæ deflectit a charitate ad fidem, & tandem ad fidem separatam, de qua n: 4665. 4671. 4679. 4680. 4690; & a significatione Dothanis, quod sint specialia falsorum principiorum, de qua mox supra n: 4720; inde patet, quod per illa verba significetur, quod invenerit eos in specialibus principiorum falsorum. Ut sciatur, quid per specialia falsorum principiorum intelligitur, sint illustrationi aliqua doctrinalia Ecclesiæ solam fidem pro principio agnoscentis, nempe quod justificetur homo per solam fidem; quod ipsi tunc omnia peccata abstergantur; quod per solam fidem etiam in ultima vitæ suæ hora salvetur; quod salvatio sit solum admissio in cœlum ex gratia; quod infantes etiam per fidem salventur; quod gentes, quia illam non habent, non salventur, præter plura alia; hæc & similia sunt specialia principii de sola fide: si autem Ecclesia agnosceret vitam fidei pro principio, agnosceret charitatem erga proximum & amorem in Dominum, & inde opera charitatis & amoris, & tunc omnia illa specialia caderent; ac pro justificatione agnosceret regenerationem, de qua Dominus apud Johannem "Nisi quis regeneratur denuo, non potest videre Regnum Dei," III: 3; & quod Regeneratio fiat per vitam fidei non autem per fidem separatam: nec agnosceret, quod omnia peccata ipsi tunc abstergantur, sed quod ex Misericordia Domini, ab illis detineatur, & in bono & inde vero teneatur; ac ita quod omne bonum sit a Domino, & omne malum a seipso: nec agnosceret quod salvetur per fidem in ultima vitæ suæ hora, sed per vitam fidei, quæ illum manet; nec agnosceret quod salvatio sit solum admissio in cœlum ex gratia, quia cœlum nemini negatur a Domino, sed si vita ejus non talis sit ut cum angelis simul possit esse, quod inde ex se aufugiat, n: 4674: nec agnosceret quod infantes per fidem salventur, sed quod in altera vita instruantur in bonis charitatis & veris fidei a Domino, & sic in cœlum recipiantur, n: 2289 ad 2308; nec agnosceret quod gentes, quia fidem non habent, non salventur, sed quod vita eorum illos æque maneat, & qui in mutua charitate vixerunt, quod instruantur in bonis fidei, & æque in cœlum recipiantur; qui in bono vitæ sunt, etiam hoc volunt & credunt, videatur n: 2589 ad 2604; ita quoque in pluribus aliis. Ecclesia quæ solam fidem pro principio agnoscit, nusquam scire potest quid Charitas, ne quidem quid Proximus, ita non quid Cœlum; ac miratura quod usquam aliquis dicat, quod felicitas vitæ post mortem & gaudium in cœlo, sit Divinum quod influit in benevelle & benefacere aliis, & quod felix inde & beatum excedat omnem perceptionem; & quod receptio illius influxus nusquam dari possit apud aliquem, qui non vitam fidei vixerat, hoc est, qui non in bono charitatis fuerat. Quod vita fidei salvet, etiam aperte Dominus docet apud Matthæum Cap: XXV: Vers: 31 ad fin: etiam pluries alibi, & inde etiam fides Symbolica, quæ Athanasii vocatur, ubi ad finem "Quisque rationem reddet operum suorum, qui bene fecerat intrabit in vitam æternam, qui autem male fecerat in ignem æternum.

4722. Vers: 18. 19. 20. 21. 22. *Et viderunt eum e longinquo, & antequam appropinquavit ad illos, & machinati sunt ei ad mori faciendum eum. Et dixerunt*

erunt vir ad fratrem suum, ecce dominus somniorum iste venit. Et nunc ite, & occidamus eum, & mittamus eum in unam fovearum, & dicamus, fera mala comedit eum, & videbimus quid erunt somnia ejus. Et audivit Ruben, & eripuit eum e manu illorum, & dixit, non percutiamus eum, anima. Et dixit ad illos Ruben, ne effundatis sanguinem, mittite eum ad foveam illam quæ in deserto, & manum ne mittatis in eum; propterea ut eriperet eum e manu illorum, ad reducendum eum ad patrem ejus. Viderunt eum e longinquo, significat perceptionem Divini Humani Domini remote: & antequam appropinquavit ad illos, & machinati sunt ei ad mori faciendum eum, significat quod exstinguere vellent Divinum spirituale quod ex Divino Humano Domini: & dixerunt vir ad fratrem suum, significat cogitationes eorum mutuas: ecce dominus somniorum iste venit, significat quod vana illa: & nunc ite & occidamus eum, significat exstinctionem essentialis doctrinæ de Divino Humano Domini: & mittamus eum in unam fovearum, significat inter falsa: & dicamus, fera mala comedit eum, significat mendacium ex vita cupiditatum: & videbimus quid erunt somnia ejus, significat quod prædicationes de Ipso sic falsæ & viderentur: & audivit Ruben, significat confessionem fidei Ecclesiæ in communi: & eripuit eum e manu illorum, significat liberationem: & dixit, non percutiamus eum, anima, significat quod non exstinguendum quia vita religionis: & dixit ad illos Ruben, significat adhortationem: ne effundatis sanguinem, significat ne violent sanctum: mittite eum ad foveam illam quæ in deserto, significat quod absconderent interea inter sua falsa: & manum ne mittatis in eum, significat ne violarent: propterea ut eriperent eum e manu illorum ad reducendum eum ad patrem ejus, significat ut vindicaret Ecclesiæ.

4723. Viderunt eum e longinquo, quod significet perceptionem Divini Humani Domini remote, constat a significatione videre, quod sit perceptio, de qua n: 2150. 3764; ex significatione e longinquo, quod sit remote; & ex repræsentatione Josephi, qui est ille quem viderunt e longinquo, quod sit Dominus quoad Divinum verum, de qua n: 4669; quod sit Divinum Humanum Domini, quod per Josephum hic intelligitur, est quia id est supremum Divini Veri; sunt duo essentialia quæ constituunt Ecclesiam, & inde duo principalia Doctrinæ, unum quod Humanum Domini sit Divinum, alterum quod amor in Dominum & charitas erga proximum faciant Ecclesiam non autem fides ab illis separata; hæc quia sunt primaria Divini Veri, ideo etiam per Josephum illa repræsentantur; qui Divinum Verum in genere, etiam quæ sunt Divini Veri in specie repræsentat; at quid in specie repræsentat, ex serie patet.

4724. Et antequam appropinquavit ad illos, & machinati sunt ei ad mori faciendum eum, quod significet quod exstinguere vellent Divinum spirituale quod ex Divino Humano Domini, constat ex significatione machinari, quod sit ex pravo animo velle, nam quod ex pravo animo volunt, hoc machinantur; ex significatione mori facere, quod sit exstinguere; & ex repræsentatione Josephi, quod sit Divinum Spirituale seu Divinum Verum, de qua supra aliquoties; quia Divinum Verum procedit ex Divino Humano Domini,

ideo dicitur Divinum Spirituale quod ex Divino Humano Ipsius. Cum hoc ita se habet; omne Divinum Verum quod in universo cœlo, non aliunde procedit quam a Divino Humano Domini; quod ab Ipso Divino hoc nusquam apud aliquem Angelum immediate influere potest, est enim Infinitum, sed mediate per Divinum Humanum Domini, quod etiam intelligitur per hæc verba Domini "Deum nemo vidit unquam, Unigenitus Filius Qui in sinu Patris, Ille exposuit," Joh: 1: 18; inde etiam Dominus quoad Divinum Humanum vocatur Mediator. Hoc etiam ab æterno fuit, Divinum enim Esse absque influxu per cœlum, & inde factum Divinum Existens, non potuit communicari cum aliquo Angelo, minus cum aliquo spiritu, & adhuc minus cum aliquo homine; quod Dominus quoad Ipsum Divinum sit Divinum Esse, & quoad Divinum Humanum sit Divinum Existens, videatur n: 4687: Ipsum Humanum Domini nec potuisset recipere aliquem influxum a Divino Esse, nisi in Ipso Humanum Divinum factum sit, nam Divinum erit quod recipiet Divinum Esse: Ex his paucis constare potest, quod Divinum Verum non procedat immediate ab Ipso Divino, sed a Divino Humano Domini. Illud etiam exstinguunt ii apud se, qui pro sola fide militant, & non vivunt vitam fidei, ii enim credunt Humanum Domini esse pure humanum, non absimile humano alius hominis, inde etiam plures ex illis Divinum Domini negant, utcunque Ipsum ore profitentur; at qui vivunt vitam fidei, Dominum genibus flexis & humili corde ut Deum Salvatorem adorant, nihil tunc cogitando ex doctrina de distinctione inter naturam Divinam & Naturam Humanam: similiter faciunt in Sancta Cæna; inde patet, quod apud eos Divinum Humanum Domini sit in cordibus.

4725. Et dixerunt vir ad fratrem suum, quod significet cogitationes eorum mutuas, constat ex significatione dicere, quod sit percipere & cogitare, de qua n: 3395; & ex significatione viri ad fratrem, quod sit mutuo: formula solennis antiquis fuit dicere, vir ad fratrem, cum mutuum significaretur, ex causa quia vir significabat verum, n: 3134. 3459, & frater bonum, n: 4121, inter quæ ipsissimum mutuum intercedit, conjunctio enim veri cum bono ac boni cum vero fit mutuo & vicissim, n: 2731.

4726. Ecce dominus somniorum iste venit, quod significet quod vana illa, constat ex significatione somniorum, quod sint prædicationes, de qua n: 4682, hic prædicationes Divini Veri, quia de Josepho dicitur; sed quia Divinum Verum ab illis qui in sola fide sunt, quoad essentialia sua rejicitur, sicut ostensum de Divino Humano Domini, & de charitate, ideo per somnia hic significantur vana; apparent enim talibus falsa ut vera, ac vera ut falsa, & si non ut falsa, usque ut vana: dominus somniorum est prædicator eorum. Quod Divina Vera appareant talibus ut vana, a pluribus constare potest, sicut pro exemplo; Divinum Verum est, quod Verbum sit sanctum, & quoad unamquamvis jotham divinitus inspiratum, & quod sanctitas ejus & Divina inspiratio sit quia unumquodvis ibi est repræsentativum & significativum cœlestium & spiritualium Regni Domini; cum autem aperitur Verbum quoad sensum internum, & docetur quid singula repræsentant & significant,

ficant, tunc tales qui in sola fide sunt rejiciunt inter vana, dicendo quod non alicujus usus sint, tametsi ipsa cœlestia & spiritualia sunt quæ amæne afficerent Internum hominem, plusquam mundana Externum: similiter in multis aliis.

4727. Et nunc ite & occidamus eum, quod significet exstinctionem Essentialis doctrinæ de Divino Humano Domini, constat a significatione occidere, quod sit exstinguere; & a repræsentatione Josephi, quem occidere volebant, quod sit Divinum Verum Domini, & in specie doctrinale de Divino Humano Ipsius, n: 4723; quod hoc Essentiale doctrinæ sit, videatur etiam ibi. Quod Ecclesia agnoscens solam fidem id Essentiale Verum exstinxerit, notum est, quis enim eorum Humanum Domini credit Divinum, anne aversantur solam propositionem; cum tamen in Antiquis Ecclesiis creditum, quod Dominus qui venturus in mundum Divinus Homo esset, & quoque Ille, cum visus ab iis, vocabatur Jehovah, ut patet a pluribus locis in Verbo; sed pro tempore adducatur solum hoc apud Esaiam "Vox clamantis in deserto, parate viam *Jehovæ*, & complanate in solitudine semitam *Deo nostro*," XL: 3; quod hæc de Domino dicta sint, & quod Ipsi a Johanne Baptista parata via & complanata semita, constat manifeste apud Evangelistas, Matth: III: 3. Marc: I: 3. Luc: III: 4. Joh: I: 23: & præterea ex ipsis Domini verbis, quod unum esset cum Patre, ac Pater in Illo, & Ille in Patre; tum quod Ipsi data sit omnis potestas in cœlis & in terris; & quoque quod Ipsi judicium; qui modo parum novit de potestate in cœlo & in terra, ac de judicio, scire potest quod nihil sint, nisi Ipse Divinus esset etiam quoad Humanum. Qui in sola fide sunt, illi nec scire possunt quid hominem facit novum seu illum sanctificat, minus quid Humanum Domini Divinum; nihil enim norunt de amore & charitate; amor enim in Dominum & charitas erga proximum faciunt hominem novum & illum sanctificant; at amor ipse Divinus Dominum Divinum fecit; amor enim est ipsum esse hominis, & inde est ejus vivere, ille format hominem secundum sui imaginem, hoc quoque se habet sicut anima hominis, quæ est interior ejus essentia, hæc quasi creat seu effigiat corpus ad sui imaginem, & quidem ita, ut per illud agat & sentiat prorsus sicut vult & cogitat, & sic ut corpus sit sicut effectus, & anima sicut causa in qua finis, proinde quod anima sit omne in corpore sicut causa finis est omne in effectu; Cui anima fuit Ipse Jehovah, ut fuit Domino, a Jehovah enim conceptus fuit, Illi Humanum, cum glorificatum, non potuit aliud esse. Ex his patet, quantum aberrant, qui Humanum Domini, postquam glorificatum, humano hominis simile faciunt, cum tamen Divinum est, & ex Divino Humano Ipsius omnis sapientia, omnis intelligentia, & quoque omnis lux, in cœlo procedat; quicquid ab Ipso procedit, sanctum est; sanctum quod non a Divino, non sanctum est.

4728. Et mittamus eum in unam fovearum, quod significet inter falsa, constat a significatione fovearum, quod sint falsa; quod foveæ sint falsa, est quia homines, qui in principiis falsi fuerunt, post mortem sub inferiori terra aliquantum temporis teneantur, usque dum falsa ab illis amota fuerint & quasi

ad

ad latera rejecta; loca ibi vocantur foveæ; qui illuc veniunt, sunt qui erunt in vastatione, de qua n: 1106 ad 1113. 2699. 2711. 2714; inde est quod per foveas in sensu abstracto significentur falsa: Inferior terra est proxime sub pedibus ac regio circumcirca ad exiguam distantiam, ibi sunt plerique post mortem antequam elevantur in cœlum, de hac terra etiam passim memoratur in Verbo; sub illa sunt loca vastationis, quæ foveæ vocantur; infra illa loca & circumcirca ad multam extensionem sunt Inferna: inde aliquantum patet, quid Infernum, quid Inferior terra, & quid Fovea, ubi memorantur in Verbo; ut apud Esaiam "Ad *Infernum* demissus es, *ad latera foveæ*; projectus es e sepulchro tuo sicut surculus abominabilis; vestimentum occisorum, confossi gladio, *qui descendunt ad lapides foveæ*," xiv: 15. 19, ibi de Rege Babelis, per quem repræsentatur prophanatio veri, rex enim est verum, n: 1672. 2015. 2069. 3009. 4581, & Babel prophanatio, n: 1182. 1326; infernum est ubi sunt damnati, damnatio illorum comparatur surculo abominabili, ac vestimento occisorum & confossorum gladio descendentium ad lapides foveæ, vestimentum occisorum est verum prophanatum, confossi gladio sunt apud quos verum exstinctum est, fovea est falsum quod vastandum, lapides sunt termini, inde etiam vocantur latera, nam circumcirca foveas sunt inferna; quod vestimentum sit verum, n: 2576, vestimentum occisorum est verum prophanatum, sanguis enim quo tinctum est prophanum, n: 1003; confossi gladio sunt apud quos verum exstinctum est, n: 4503; ex his etiam patet, quod absque sensu interno nullatenus sciri possit, quid hæc sunt. Apud Ezechielem "Cum fecero descendere te *cum descendentibus Foveam* ad populum sæculi, & habitare fecero te *in terra inferiorum*; in *desolationibus* a sæculo *cum descendentibus foveam* ut non habites; tunc dabo decus in terra viventium," xxvi: 20; descendentes foveam pro illis qui mittuntur in vastationem; non habitare cum illis qui descendunt foveam, pro liberari a falsis. Apud Eundem "Ut non efferant se ob altitudinem suam omnes arbores aquarum, nec mittant ramum suum ad-inter implexa, nec stent super illis ob altitudinem suam omnes bibentes aquas; omnes tradentur morti *ad terram inferiorem* in medio filiorum hominis, *ad descendentes foveam.* A sono ruinæ ejus contremiscere faciam gentes, *cum descendere fecero illum in infernum cum descendentibus foveam*; & consolabuntur se *in terra inferiore* omnes arbores Edenis, selectio & præcipuum Libani, omnes bibentes aquas," xxxi: 14. 16; ibi de Ægypto, per quam significatur scientia quæ ex se in mysteria fidei intrat, hoc est, illi qui ita faciunt, n: 1164. 1165. 1186; ex supra dictis liquet, quid per infernum, per foveam, & per terram inferiorem, quæ ibi apud Prophetam memorantur, significatur, nec aliunde quam ex sensu interno patet, quid per arbores aquaram, per arbores Edenis, per ramum missum ad-inter implexa, per electionem & præcipuum Libani, & per bibentes aquas. Apud Eundem "Fili hominis, plange super multitudine Ægypti, & *descendere fac illam ipsam* & filias gentium magnificarum *ad terram inferiorum cum descendentibus foveam.* Ibi Aschur, cui data sunt sepulchra *in lateribus foveæ*, omnes confossi gladio" xxxii: 18. 23; hæc quid sint, ab illis

illis quæ supra explicata sunt, constare potest. Apud Davidem "Jehovah, ascendere fecisti *ex inferno* animam meam, vivificasti me *ex descendentibus foveam*" Psalm: xxx: 4. Apud Eundem "Reputatus sum *cum descendentibus* foveam; reputatus sum sicut vir non robur; posuisti me *in fovea inferiorum*, in tenebris, in profunditatibus," Psalm: lxxxviii: 5. 7. Apud Jonam, "Ad *excisiones montium* descenderam, terræ vectes super me in æternum, nihilominus *ascendere fecisti e fovea vitam*" ii: 7; ibi de tentationibus Domini, & liberatione ab illis; excisiones montium sunt ubi damnatissimi, nimbi enim caliginosi, qui circum illos apparent, sunt montes. Quod fovea sit vastatio falsi, & in sensu abstracto falsum, porro constat apud Esaiam, "Colligentur collectione vinctus ad foveam, & claudent in claustro, post tamen multitudinem dierum visitabuntur," xxiv: 22. Apud Eundem, "Ubi ira angustatoris, festinabit educens ad aperiendum, & non morietur *ad foveam*, nec deficiet panis," li: 14. Apud Ezechielem "Ecce ego adducens super te alienos, violentos gentium, qui evaginabunt gladios suos super pulchritudinem sapientiæ tuæ, & prophanabunt splendorem tuum, *in foveam demittent te*, & morieris mortibus confossorum in corde marium," xxviii: 7. 8; ibi de principe Tyri, per quem significantur qui in principiis falsi sunt. Apud Sachariam, "Exulta valde filia Zionis, clange filia Hierosolymæ, ecce Rex tuus venit tibi justus, miser, & equitans super asino, & super pullo filio asinarum: per sanguinem fæderis *emittam vinctos tuos e fovea in qua nulla aqua*," ix: 11; fovea in qua nulla aqua pro falso in quo nihil verum; ut quoque in sequentibus dicitur, quod miserint Josephum in foveam, & fovea vacua nulla in illa aqua, Vers: 24. Apud Davidem, "Ad Te Jehovah clamo, petra mea, ne sileas a me, ne forte sileas a me, *& similis videar descendentibus in foveam*," Psalm: xxviii: 1. Apud Eundem, "Jehovah *fecit ascendere e fovea* VASTATIONIS, e cœno luti, & constituit super petra pedes meos," Psalm: xl: 3. Apud Eundem, "Ne obruat me fluctus aquarum, nec absorbeat me profunditates, *nec claudat super me fovea os suum*," Psalm: lxix: 16. Apud Eundem, "Misit verbum suum, & savanit eos, & eripuit eos *ex foveis eorum*," Psalm: cvii: 20; ex foveis pro ex falsis. Apud Eundem, "Festina, responde mihi Jehovah, consumtus est spiritus meus, ne abscondas facies tuas a me, ut *similis fiam descendentibus in foveam*," Ps: cxliii: 7. Quia fovea significat falsum, & cœci illos qui in falsis sunt, n: 2383, ideo Dominus dicit, "Sinite eos, duces cœci sunt cœcorum, cœcus enim cœcum si duxerit, *ambo in foveam cadent*," Matth: xv: 13. 14. Luc: vi: 39. Simile quod per Josephum, etiam repræsentatum est per Jeremiam Prophetam, de qua re ipse ita, "Sumserunt Jeremiam, & projecerunt illum *in foveam*, quæ in atrio custodiæ, & dimiserunt Jeremiam per funes *in foveam ubi nulla aqua*," xxxviii: 6, hoc est rejecerunt Divina Vera inter falsa in quibus nihil veri.

4729. Et dicamus, fera mala comedit eum, quod significet mendacium ex vita cupidatum, constat ex significatione feræ, quod sit affectio & cupiditas, de qua n: 45. 46; fera enim in genuino sensu est vivum, n: 774. 841.

841. 908, inde per feram malam hic significatur vita cupiditatum; quod sit mendacium, patet: hoc refert se ad antecedentia, nempe quod Divinum illud verum rejecerint inter falsa fuerit mendacium ex vita cupiditatum: sunt enim tres origines falsi, una ex doctrina Ecclesiæ, altera ex fallacia sensuum, tertia ex vita cupiditatum; quod ex doctrina Ecclesiæ hoc solum intellectualem partem hominis captat, nam persuadetur ab infantia quod ita sit, & confirmantia dein corroborant illud; quod autem ex fallacia sensuum, hoc non ita intellectualem partem afficit, est enim illis, qui in falso sunt ex fallacia sensuum, parum intuitionis ex intellectu, ex inferioribus enim & sensualibus cogitant; at falsum ex vita cupiditatum, scaturit ex ipsa voluntate, seu quod idem, ex corde, nam quod vult ex corde homo, hoc cupit, id falsum pessimum est, quia inhæret, & non eradicatur nisi per novam vitam a Domino: sunt, ut notum est, binæ facultates interiores hominis, nempe intellectus & voluntas, quod intellectus haurit & imbuit, hoc non ideo transit in voluntatem, at quod voluntas, hoc transit in intellectum, nam quod vult homo hoc cogitat, quapropter cum vult malum ex cupiditate, tunc cogitat id & confirmat, confirmantia mali per cogitationem sunt quæ vocantur falsa ex vita cupiditatum; hæc falsa apparent illi sicut vera, & cum confirmaverat apud se illa falsa, tunc apparent ei vera sicut falsa, nam tunc præcluserat influxum luci per cœlum a Domino; at vero si non confirmaverat apud se illa falsa, tunc obstant vera, quæ prius ejus intellectus imbuerat, & non permittunt ut confirmentur.

4730. Ut videbimus quid erunt somnia ejus, quod significet quod prædicationes de Ipso sic falsæ & viderentur, constat ex significatione somniorum, quod sint prædicationes, de qua n: 4682, quæ quia in oculis eorum ut falsa apparuerunt n: 4726. 4729, hic per somnia significantur prædicationes de Divino Vero imprimis quod Humanum Domini Divinum sit, quæ falsæ secundum eorum opinionem; quod etiam ut falsa illis viderentur, significatur per quod dixerint "videbimus quid erunt;" quod prædicationes de Divino Humano Domini apparuerint & appareant illis qui in sola fide sunt, ut falsa, constare potest ex illis quæ mox supra n: 4730 ad fin; dicta sunt, nam quæ confirmantur ex vita cupiditatum, non aliter apparent. Quod confirmentur falsa ex vita cupiditatum, est quoque inde, quia non sciunt quid cœlum, & quid infernum, tum quid amor erga proximum, ac quid amor sui & mundi, si illa scirent, imo si modo scire vellent, prorsus aliter cogitarent; quis hodie aliud novit quam quod amor erga proximum sit dare pauperibus quæ habet, & opitulari cuicunque ex suis opibus, & ei benefacere quocunque modo, absque distinctione sive bonus sive malus sit; & quia sic privaretur suis facultatibus, ac ipse pauper & miser fieret, ideo rejicit doctrinale de charitate, & amplectitur doctrinale de fide; & dein confirmat se contra charitatem pluribus, nempe cogitando quod natus sit in peccatis, & inde quod nihil boni ex se queat facere, & si faciat charitatis seu pietatis opera, quod non possit quin meritum ponat in illis; & cum ita cogitat ab una parte & ex vita cupiditatum ex altera, tunc se confert ad partes eorum qui solam fidem salvare dicunt, in qua cum est, tunc adhuc magis se confirmat, usque ut credat quod opera

charitatis

charitatis non necessaria sint ad salutem; quibus exclusis in hoc novum incidit, quod quia homo talis est, a Domino provisum sit medium salutis, quod vocatur fides; & tandem in id, quod salvetur, si ex confidentia seu fiducia dicat, etiam in ultima mortis hora, quod Deus misereatur ejus per intuitionem in Filium quod pro illo passus sit, nihil expendendo quæ Dominus apud Johannem Cap: 1: Vers: 12. 13, dixerat, & mille locis alibi: inde nunc est, quod sola fides pro essentiali in Ecclesiis agnita fuerit; at quod non ubivis simili modo, est quia Antistites per solam fidem nihil lucrari possunt, sed per prædicationem operum. Sed si iidem novissent quid charitas erga proximum esset, nusquam in id falsum doctrinæ lapsi fuissent; fundamentale ejus est, rite & juste agere in quacunque re quæ alicujus debiti seu muneris est; sicut pro exemplo, qui Judex est, si secundum leges punit maleficum, & hoc ex Zelo, tunc est in charitate erga proximum, nam vult emendationem ejus, ita ejus bonum, & quoque vult societati & patriæ bene, ne ei ab illo amplius male fiat, ita amare potest illum si emendatur, sicut pater filium quem castigat, & sic amat societates & patriam, quæ ei in communi est proximus: similiter se habet in omnibus reliquis: sed de his plenius, ex Divina Domini Misericordia, alibi agetur.

4731. Et audivit Ruben, quod significet confessionem fidei Ecclesiæ in communi, constat ex repræsentatione Rubenis, quod sit fides intellectu seu doctrina quæ primum est regenerationis, in complexu verum doctrinæ per quod ad bonum vitæ perveniri potest, de qua n: 3861. 3866, hic ideo confessio fidei Ecclesiæ in communi. Quod Ruben hic interponit se, est quia Ecclesia quæ inchoat a fide, desineret esse Ecclesia, nisi Divinum hoc verum in illa maneret, nempe quod humanum Domini Divinum sit, hoc enim est supremum seu intimum Verum Ecclesiæ; quapropter Ruben voluit eripere Josephum, per quem id Verum hic repræsentatur, e manu fratrum ad reducendum eum ad patrem ejus, per quæ significatur, quod illud Verum vellet vindicare Ecclesiæ; & ulterius cum rediit Ruben ad foveam, & vidit quod nullus Joseph ibi, quod disciderit vestes suas, & dixerit ad fratres, natus non amplius, & ego quo ego venio, Vers: 29. 30, quibus significatur quod nulla in Dominum fides amplius, ac ita nulla Ecclesia. Supremum seu intimum hoc Verum, quod Humanum Domini Divinum sit, ab illis in Ecclesia qui in sola fide sunt, negatur; sed usque quia ex Verbo sciunt quod Domino Divinum sit, & non capiunt quomodo Humanum possit esse Divinum, idcirco utrumque Domino tribuunt, distinguendo inter naturam Ipsius Divinam & Humanam: at qui in vita fidei seu charitate sunt, Dominum ut suum Deum & Salvatorem adorant, & cum in adoratione sunt, cogitant de Divino Domini, non separando illud ab Humano, ita omne in Domino Divinum corde agnoscunt; sed cum ex doctrina cogitant, tunc quia nec illi comprehendere possunt quomodo Humanum possit esse Divinum, loquuntur ex doctrinali.

4732. & eripuit eum e manu eorum, quod significet liberationem, constat absque explicatione.

4733. Et dixit, non percutiamus eum, anima quod significet quod non exstinguendum quia vita religionis, constat ex significatione percutere, quod sit exstinguere; & ex significatione animæ, quod sit vita, de qua n: 1000. 1005. 1436. 1742, hic vita religionis. Quod agnitio & adoratio Divini Humani Domini sit vita religionis, patet ab illis quæ mox supra n: 4731, dicta sunt; & quoque ex eo, quod homines tales sint, ut colere velint de quo aliquam perceptionis & cogitationis, imo sensuales de quo aliquem sensum, habere possunt, nec colere volunt nisi Divinum in illo sit; hoc commune est humano Generi; inde Gentiles colunt idola, in quibus Divinum credunt, alii vero homines post mortem quos vel deos vel sanctos credunt; nihil enim excitari potest apud hominem, nisi sit quod movet ejus sensum; qui dicunt se agnoscere Supremum Ens, cujus nullam perceptionis ideam habent, illi plerique nullum Deum agnoscunt, sed loco ejus naturam, & naturam quia illam capiunt; permulti eruditi inter Christianos tales sunt, etiam ex causa, quia Humanum Domini non credunt Divinum: ne itaque homines, qui tantum se removerunt a Divino, & in tantum corporei facti sunt, lignum & lapides colerent, & ne aliquem hominem post mortem & sic sub illo aliquem diabolum, & non Ipsum Deum quia eum non aliquo modo percipere possent, & sic periret omne Ecclesiæ, & cum Ecclesia Genus humanum, voluit Ipsum Divinum assumere Humanum, & hoc Divinum facere. Caveant itaque sibi eruditi, ne de Humano Domini cogitent, & non simul id Divinum credant, si aliter, se scandalizant, & tandem nihil credunt.

4734. Et dixit ad illos Ruben, quod significet adhortationem, in sensu proximo confessionem fidei Ecclesiæ in communi, quæ est Ruben, n: 4731, adhortantem seu dictantem, quod non violarent, ut sequitur.

4735. Ne effundatis sanguinem, quod significet ne violent sanctum, constat ex significatione sanguinis, quod sit sanctum, de qua sequitur; inde effundere sanguinem est violare illud. Omne Sanctum in cœlo procedit ex Divino Humano Domini, & inde omne sanctum in Ecclesia, quapropter ne violarent illud, instituta est a Domino Sancta Cæna, & ibi expressis verbis dicitur, quod Panis ibi sit Caro Ipsius, & Vinum ibi sit Sanguis Ipsius, ita quod sit Divinum Humanum Ipsius ex Quo tunc Sanctum: apud Antiquos Caro & sanguis significabat Humanum proprium, quia Humanum consistit ex Carne & Sanguine; inde Dominus dixit ad Simonem "Beatus es, quia *Caro & Sanguis* non revelavit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis" Matth: XXVI: 17; Caro itaque & Sanguis significata per Panem & Vinum in Sancta Cæna est Humanum proprium Domini; ipsum proprium Domini, quod propria potentia sibi acquisivit, est Divinum; Proprium Ipsius ex conceptione fuit quod ex Jehovah Patre Ipsius habuit, & fuit Ipse Jehovah, inde Proprium quod sibi acquisivit in Humano fuit Divinum; proprium hoc Divinum in Humano est quod vocatur Caro & Sanguis, Caro est Divinum Bonum Ipsius, n: 3813, sanguis Divini Boni Divinum Verum. Humanum Domini, postquam glorificatum seu Divinum factum est, non concipi potest sicut humanum, sed sicut Divinus Amor in forma humana; & hoc eo magis quam

quam Angeli, qui cum apparent, ſicut mihi viſi, apparet tanquam Amoris & Charitatis formæ ſub ſpecie humana, & hoc a Domino; ex Divino enim Amore Dominus Humanum ſuum Divinum fecit, ſicut per cœleſtem amorem homo fit angelus poſt mortem, ut appareat ſicut amoris & charitatis forma ſub ſpecie humana, ut dictum: Inde patet quod per Divinum Humanum Domini in cœleſti ſenſu ſignificetur ipſe Divinus amor, qui eſt amor erga univerſum genus humanum, quod illud ſalvare, beatum & felix velit facere in æternum, & ei appropriare Divinum ſuum, quantum capere poſſunt; hic amor, & reciprocus hominis in Dominum, & quoque amor erga proximum, ſunt qui ſignificantur & repræſentantur in Sancta Cæna, amor Divinus cœleſtis per Carnem ſeu Panem ibi, & amor Divinus ſpiritualis per Sanguinem ſeu Vinum ibi: ex his nunc conſtare poteſt, quid per manducationem Carnis Domini, & per potum Sanguinis Ipſius, intelligitur apud Johannem "Ego ſum *Panis vivens* qui e cœlo deſcendit; ſi quis comederit *ex hoc Pane*, vivet in æternum. *Panis* vero, quem Ego dabo, *Caro mea* eſt: Amen, amen, dico vobis, *niſi Comederitis Carnem Filii hominis*, & *biberitis Ipſius Sanguinem*, non habebitis vitam in vobis: qui *comedit meam Carnem*, & *bibit meum ſanguinem*, habet vitam æternam; & Ego reſuſcitabo illum extremo die: nam *Caro mea* eſt vere cibus, & *Sanguis meus* eſt vere potus: qui *comedit meam Carnem*, & *bibit meum Sanguinem*, in Me manet, & Ego in illo. Hic eſt *Panis*, qui e cœlo deſcendit" VI: 50 ad 58; quia per Carnem & Sanguinem ſignificatur Divinum Cœleſte & Divinum Spirituale quod ex Divino Humano Domini, ut dictum, ſeu quod idem, Divinum Bonum & Divinum Verum amoris Ipſius, per comedere & bibere ſignificatur appropriare ſibi illa, appropriatio fit per vitam amoris & charitatis, quæ etiam eſt vita fidei; quod comedere ſit appropriare ſibi bonum, & bibere appropriare ſibi verum, videatur n: 2187. 3069. 3168. 3513. 3596. 3722. 3832. 4017. 4018. Quia Sanguis in cœleſti ſenſu ſignificat Divinum Spirituale ſeu Divinum Verum procedens a Divino Humano Domini, ideo ſignificat Sanctum, nam Divinum Verum procedens a Divino Humano Domini, eſt ipſum Sanctum; Sanctum non aliud eſt, nec aliunde. Quod Sanguis ſit Sanctum illud, conſtare poteſt a pluribus locis in Verbo, quorum hæc licet afferre; apud Ezechielem, "Fili hominis, ſic dixit Dominus Jehovih, dic avi omni cœli, omni feræ agri, congregamini & venite, congregate vos a circuitu ſuper ſacrificium meum, quod Ego ſacrifico vobis, ſacrificium magnum ſuper montibus Iſraelis, ut *comedatis carnem* & *bibatis ſanguinem*, *carnem fortium comedetis*, & *ſanguinem principum terræ bibetis*, arietes, agnos, & hircos, ſaginatos Baſchanis omnes, & comedetis adipem ad ſatietatem, & *bibetis ſanguinem* uſque ad ebrietatem, de ſacrificio meo quod ſacrificabo vobis, ſatiabimini ſuper menſa mea, equo, & curru, forti, & omni viro belli: ſic dabo gloriam meam inter gentes," XXXIX: 17. 18. 19. 20. 21; agitur ibi de convocatione omnium ad Regnum Domini, & in ſpecie de inſtauratione Eccleſiæ apud gentes; & per comedere carnem & bibere ſanguinem, ſignificatur appropriare ſibi Divinum bonum & Divinum verum, ita Sanctum quod procedit a Divino

Humano Domini; quis non videre potest, quod non caro per carnem & sanguis per sanguinem ibi intelligatur, ut quod carnem fortium comederent, sanguinem principum terræ biberent, & quod satiarentur equo, curru, forti, & omni viro belli: similiter apud Johannem, "Vidi unum Angelum stantem in sole, qui clamavit voce magna, dicens omnibus avibus volantibus in medio cœlo, venite, congregamini ad cænam Magni Dei, ut comedatis *Carnes* regum, & *carnes* chiliarchorum, & *carnes* fortium, & *carnes* equorum & sedentium super illis, & *carnes* omnium liberorum & servorum, parvorum & magnorum," XIX: 17. 18; quis usquam hæc intelliget, nisi sciat quid caro in sensu interno significat, & nisi quid reges, chiliarchi, fortes, equi, sedentes super illis, liberi & servi. Porro apud Sachariam, "Loquetur pacem gentibus; dominari Ipsius a mari usque ad mare, & a flumine usque ad fines terræ; etiam Tu, per *sanguinem fœderis tui* emittam vinctos tuos e fovea," IX: 10. 11; ibi de Domino; sanguis fæderis est Divinum Verum procedens a Divino Humano Ipsius, & est ipsum sanctum, quod, postquam glorificatus est, exivit ab Ipso; hoc Sanctum est, quod etiam Sanctus spiritus vocatur, ut patet apud Johannem, "Jesus dixit, si quis sitiverit, venito ad Me & *bibito*; quisquis credit in Me, sicut dixit Scriptura, flumina e ventre illius fluent aquæ viventis; hoc dixit de spiritu, quem accepturi erant credentes in Ipsum; nondum enim erat Spiritus sanctus, quia Jesus nondum glorificatus erat," VII: 37. 38. 39; quod sanctum procedens a Domino sit spiritus, videatur Joh: VI: 63. Porro quod Sanguis sit Sanctum procedens a Divino Humano Domini, apud Davidem, "A dolo & violentia redige animam eorum, & *pretiosus erit sanguis eorum* in oculis ipsius," Psalm: LXXII: 14; pretiosus sanguis pro sancto quod accepturi. Apud Johannem, "Hi sunt qui veniunt ex afflictione magna, & lavarunt stolas suas, & dealbarunt stolas suas *in sanguinem Agni*," Apoc: VII: 14: & apud Eundem, "Illi vicerunt draconem *per sanguinem Agni*, & per verbum testimonii sui; & non amaverunt animam suam usque ad mortem," Apoc: VIII: 8; Ecclesia hodie non aliter novit, quam quod Sanguis Agni hic significet passionem Domini, quia credit quod salventur unice per quod Dominus passus sit, & quod propter id missus sit in mundum, sed sit hoc pro simplicibus qui arcana interiora capere nequeunt; passio Domini fuit ultimum tentationis Ipsius, per quod plene glorificavit Humanum suum, Luc: XXIV: 26. Joh: XII: 23. 27. 28. Cap: XIII: 31. 32. Cap: XVII: 1. 4. 5; sanguis autem Agni ibi est idem ac Divinum Verum, seu sanctum procedens a Divino Humano Ipsius; ita idem cum sanguine fæderis, de quo mox supra: & de quo etiam apud Mosen "Moses sumsit librum, fæderis & legit in auribus populi, qui dixerunt, omne quod loquutus est Jehovah, faciemus & audiemus: tunc sumsit Moses *Sanguinem*, & sparsit super populum, & dixit, ecce *Sanguis fæderis*, quod pepigit Jehovah vobis cum super omnibus verbis his" Exod: XXIV: 7. 8; liber fæderis erat Divinum Verum quod illis tunc, quod confirmabatur per sanguinem, testificantem quod illud ex Divino Humano Ipsius. In Ritualibus Ecclesiæ Judaicæ per Sanguinem nec aliud significabatur, quam Sanctum

procedens

procedens a Divino Humano Domini; quapropter cum sanctificabantur, hoc fiebat per sanguinem; ut cum *sanctificabatur* Aharon & filii ejus, tunc *Sanguis* spargebatur super cornua altaris, reliquam ad fundamentum altaris, etiam super apicem Auris dextræ, pollicem manus & pedis dextri, super vestes illius" Exod: XXIX: 12. 16. 20. Levit: VIII: Cumque intraret Aharon intra velum ad Propitiatorium, quod etiam tunc *Sanguis* digito spargeretur ad Propitiatorium septies versus orientem" Levit: XVI: 12. 13. 14. 15; pariter in reliquis sanctificationibus ut & expiationibus, & mundationibus, de quibus Exod: XII: 7. 13. 22. Cap: XXX: 10. Levit: I: 5. 11. 15. Cap: III: 2. 8. 13. Cap: IV: 6. 7. 17. 18. 25. 30. 34. Cap: V: 9. Cap: VI: 20. 21. Cap: XIV: 14 ad 19. 25 ad 30. Cap: XVI: 12. 13. 14. 15. 18. 19. Deut: XII: 27. Quia per Sanguinem in genuino sensu significatur Sanctum, ita in opposito sensu per sanguinem & sanguines significantur illa quæ violentiam ei inferunt, & hoc inde, quia per effundere sanguinem innocentem significatur violare sanctum; ideo quoque scelesta vitæ & prophana cultus dicebantur sanguis; quod Sanguis ac sanguines sint talia, constat ab his locis; apud Esaiam "Cum laverit Dominus excrementum filiarum Zionis, & *Sanguines Hierosolymæ* abluerit e medio ejus, per spiritum judicii, & per spiritum expurgationis" IV: 4. Apud Eundem "Aquæ Dimonis plenæ sunt *Sanguine*" XV: 9. Apud Eundem "Manus vestræ pollutæ sunt *Sanguine*, & digiti vestri iniquitate; pedes eorum ad malum currunt, & festinant *ad effundendum sanguinem innocentem*; cogitationes eorum cogitationes iniquitatis" LIX: 7. Apud Jeremiam "Etiam in alis tuis *inventi sunt Sanguis* animarum pauperum innocentium" II: 34. Apud Eundem "Ob peccata prophetarum, iniquitates sacerdotum, *effundentium* in medio Hierosolymæ *sanguinem justorum*; errarunt cæci in plateis, *polluti sunt sanguine*, ea quæ non possunt, tangunt vestimentis" Thren: IV: 13. 14. Apud Ezechielem "Præterivi præter te, & vidi te conculcatam *in sanguinibus tuis*, & dixi tibi, *in sanguinibus tuis* vive, & dixi tibi, *in sanguinibus tuis* vive. Lavi te aquis, & ablui *sanguines tuos* a super te; & unxi te oleo" XVI: 6. 9. Apud Eundem "Tu fili hominis, num disceptabis cum *urbe sanguinum*; notifica illi omnes abominationes ejus, *per Sanguinem tuum quem effudisti*, rea facta es, & per idola quæ fecisti, polluta es. Ecce principes Israelis, quisque juxta brachium suum fuerunt in te, & *effuderunt sanguinem*; viri calumniæ fuerunt in te *ad effundendum sanguinem*, & ad montes comederunt in te" XXII: 2. 3. 4. 6. 9. Apud Mosen "Si quis sacrificaverit alibi, quam super altari ad tentorium, *erit sanguis*, & sicut *effudisset sanguinem*" Levit: XVII: 1 ad 9. Falsificatum & prophanatum Verum significatur per hæc quæ sequuntur de Sanguine, apud Joelem "Dabo prodigia in cœlis & in terra, *Sanguinem* & ignem, & columnas fumi; sol vertetur in caliginem, & *luna in sanguinem*, antequam venit dies magnus & terribilis," III: 3. 4. Apud Johannem, "Sol factus est niger sicut saccus pilosus, & *luna tota facta est sicut sanguis*," Apoc: VI: 12. Apud Eundem, "Secundus Angelus clanxit & quasi mons magnus igne ardens projectus est in mare, *factaque est tertia pars maris sanguis*," Apoc: VIII: 8: apud Eundem,

dem, "Secundus Angelus effudit phialam suam in mare, & *factum est sanguis sicut mortui*, unde omnis anima vivens mortua est in mari. Tertius Angelus effudit phialam suam in fluvios, & in fontes aquarum, & *factus est sanguis*," Apoc: XVI: 3. 4. Similiter quod flumina, collectiones & stagna aquarum, versa sint in *Sanguinem*, in Ægypto," Exod: VII: 15 ad 22, per Ægyptum enim significatur Scientia, quæ ex se intrat in arcana cœlestia, & inde pervertit, negat, & prophanat Vera Divina, n: 1164. 1165. 1186; omnia miracula in Ægypto, quia Divina, involverunt talia; quod flumina, quæ versa sunt in sanguinem, sint vera quæ intelligentiæ & sapientiæ, n: 108. 109. 3051; quod aquæ similiter, n: 680. 2702. 3058; quod fontes, n: 2702. 3097. 3424; quod maria sint vera scientifica in complexu, n: 28; quod Luna, de qua etiam dicitur quod in sanguinem vertenda, sit Divinum Verum, n: 1529. 1530. 1531. 2495. 4060; inde patet quod per Lunam, mare, fontes, aquas, & flumina, quod versa in sanguinem, significetur Verum falsificatum & prophanatum.

4736. Mittite eum ad foveam quæ in deserto, quod significet quod absconderent interea inter sua falsa, hoc est, quod considerarent ut falsum, sed usque retinerent, quia interest Ecclesiæ, constat a significatione foveæ, quod sint falsa, de qua supra n: 4728; & a significatione deserti, quod sit ubi non verum; desertum enim latæ significationis est, est ubi inhabitatum ita non excultum, quod cum prædicatur de Ecclesia, est ubi non bonum & inde non verum, n: 2708. 3900; ita per foveam in deserto hic intelliguntur falsa, in quibus non verum quia non bonum. Dicitur in quibus non verum quia non bonum, cum enim fides creditur salvare absque operibus tunc quidem dari potest verum, sed usque non est verum apud illum, quia non spectat bonum, nec est a bono; id verum non vitale est, quia in se habet principium falsi; proinde apud quem tale verum est, apud illum est id verum non aliter ac falsum ex principio quod inibi dominatur; principium est instar animæ, ex qua vita reliquis. Dantur vicissim falsa, quæ recipiuntur ut vera, cum in illis est bonum, imprimis si bonum innocentiæ, ut apud gentiles, & quoque apud plures intra Ecclesiam.

4737. Et manum ne mittatis in eum, quod significet ne violarent, constare potest absque explicatione.

4738. Propterea ut eriperet eum e manu illorum ad reducendum eum ad patrem ejus, quod significet ut vindicaret Ecclesiæ, constat ex significatione eripere e manu illorum, quod sit liberare, ut supra n: 4732; & a significatione reducere ad patrem ejus, quod sit vindicare Ecclesiæ, per Jacobum enim qui hic est Pater, repræsentatur religio Judaica ex Antiqua Ecclesia, ut supra n: 4700. 4701. Quod vindicaret Ecclesiæ, est Divinum Verum de Divino Humano Domini, nam per Josephum id verum in specie significatur, ut prius dictum. Quod ulterius hoc Verum attinet, sciendum quod Antiqua Ecclesia id agnoverit, & quoque Primitiva Ecclesia Christiana; sed postquam Papale solium succrevit usque ad dominatum super omnes animas humanas, & evexit se sicut de Rege Babelis dicitur apud Esaiam "Tu dixisti in corde

tuo,

tuo, in cœlos afcendam, fuper ftellas cœli exaltabo thronum meum, & fedebo in monte conventus, afcendam fuper excelfa nubis, & fimilis fiam Altiffimo," XIV: 13. 14, tunc Divinum derogabatur Humano Domini, feu tunc diftinguebatur inter Ipfius Divinum & Humanum; quomodo hoc decretum fit in quodam Concilio, etiam mihi revelatum eft: Apparuerunt mihi quidam antrorfum ad finiftrum ad planum plantæ pedis ad aliquam a me diftantiam, qui inter fe loquebantur, fed non audivi de qua re; dicebatur mihi, quod effent aliqui ex illis qui una fuerunt in Concilio, quando decretum de bina Natura Domini, Divina & Humana; mox etiam cum illis loqui dabatur; dicebant, quod illi qui in Concilio maximum influxum habuerunt, & reliquis dignitate & auctoritate prævaluerunt, convenerint, & tunc in Camera obfcura, & concluferint quod Domino tribueretur & Divinum & Humanum, principaliter ex caufa, quod alioquin Papale folium non fubfifteret; fi enim agnoviffent Dominum pro uno cum Patre, ficut Ipfe dicit, non potuiffet aliquis Vicarius ejus agnofci in terra; fchifmata enim eo tempore exiftebant, per quæ potuiffet Papalis poteftas labi ac diffipari, nifi ita diftinxiffent; & quod ad illud corroborandum conquifiverint confirmantia ex Verbo, & perfuaferint reliquis: addiderunt, quod fic dominari potuerint in cœlo & in terra, quia ex Verbo habuerunt, quod Domino data effet omnis poteftas in cœlis & in terris, quæ alicui Vicario non tribui potuiffet, fi Humanum etiam Divinum agnofceretur, fciebant enim quod nemo fe æqualem Deo liceret facere, & quod Divinum illam poteftatem ex fe haberet, non autem Humanum, nifi illa ei data fuiffet, ficut etiam poftea Petro: dicebant, quod fchifmatici tunc perfpicaci ingenio effent, quos fedare ita potuerunt; & quod fic etiam Papalis poteftas confirmata fit. Exinde conftat, quod folum dominationis caufa hoc inventum fit; & quod propterea non fcire voluerint, quod Poteftas data Humano Domini in cœlis & in terris, manifeftet quod illud quoque Divinum effet: & quod Petrus, cui a Domino dati claves cœlorum, non fit Petrus qui intelligitur, fed fides charitatis, quæ quia eft a folo Domino, eft Poteftas Solius Domini, videatur Præfatio ad Cap: XXII Genef:

4739. Verf: 23 ad 30. *Et factum, ficut venit Jofeph ad fratres fuos, & exuebant Jofephum tunica fua, tunica variorum colorum, quæ fuper eum. Et fumferunt eum, & miferunt eum in foveam, & fovea vacua, nulla in ea aqua. Et federunt ad comedendum panem, & fuftulerunt oculos fuos, & viderunt, & ecce comitatus Jifchmaelitarum venit e Gilead, & cameli illorum ferentes aromata, & refinam, & ftacten, euntes ad deferendum ad Ægyptum. Et dixit Jehudah ad fratres fuos, quid lucri quod occidamus fratrem noftrum, & obtegamus fanguinem ejus. Ite & vendamus eum Jifchmaelitis, & manus noftra ne fit in eum, quia frater nofter, caro noftra is; & aufcultaverunt fratres illius. Et tranfiverunt viri Midianitæ negotiatores, & extraxerunt, & afcendere fecerunt Jofephum e fovea, & vendiderunt Jofephum Jifchmaelitis, in viginti argenti; & adduxerunt Jofephum Egyptum. Et rediit Ruben ad foveam, & ecce nullus Jofeph in fovea, & difcidit veftes fuas. Et rediit ad fratres fuos, & dixit, natus non amplius, & ego quo ego venio.* Factum ficut venit Jofeph ad fratres fuos, fignificat cum de

Ipfo

Ipſo prædicatum : & exuebant Joſephum tunica ſua, ſignificat apparentias veri quod diſcuterent & annihilarent : tunica variorum colorum, quæ ſuper eum, ſignificat apparentiarum quale quoad vera ex bono : & ſumſerunt eum, & miſerunt eum in foveam, ſignificat inter falſa : & fovea vacua, nulla in illa aqua, ſignificat quod tunc nihil verum : & ſederunt ad comedendum panem, ſignificat appropriationem mali ex falſo : & ſuſtulerunt oculos ſuos & viderunt, ſignificat ulteriorem cogitationem : & ecce comitatus Jiſchmaelitarum venit e Gilead, ſignificat illos qui in bono ſimplici, in quali gentes : & cameli illorum ferentes aromata, reſinam, & ſtacten, ſignificat vera interiora naturalia : euntes ad deſcendendum ad Ægyptum, ſignificat inſtructionem ex ſcientificis : & dixit Jehudah ad fratres ſuos, ſignificat pravos in Eccleſia qui contra bonum quodcunque : quid lucri quod occidamus fratrem noſtrum, & obtegamus ſanguinem ejus, ſignificat quod inde nihil proficuum, & nihil altitudinis, ſi hoc prorſus exſtingueretur : ite, & vendamus eum Jiſchmaelitis, ſignificat quod agnoſcant Ipſum qui in ſimplici bono : & manus noſtra ne ſit in eum, ſignificat quod ſint ſine culpa : quia frater noſter, caro noſtra is, ſignificat quia acceptum quod ex illis : & auſcultaverunt fratres illius, ſignificat condeſcendentiam : & tranſiverunt viri Midianitæ negotiatores, ſignificat illos qui in vero illius boni : & extraxerunt & aſcendere fecerunt Joſephum e fovea, ſignificat auxilium ab illis ut non inter falſa : & vendiderunt Joſephum Jiſchmaelitis, ſignificat receptionem ab illis qui in bono ſimplici, & abalienationem ab illis qui in fide ſeparata : in viginti argenti, ſignificat æſtimationem : & adduxerunt Joſephum Ægyptum, ſignificat conſultationem a ſcientificis : & rediit Ruben ad foveam, ſignificat fidem Eccleſiæ in communi : & ecce nullus Joſeph in fovea, ſignificat quod nulla fides amplius : & diſcidit veſtes ſuas, ſignificat luctum : & rediit ad fratres ſuos, ſignificat docentes : & dixit, natus non amplius, ſignificat quod fides in Ipſum nulla : & ego quo ego venio, ſignificat ubi nunc Eccleſia.

4740. Factum, ſicut venit Joſeph ad fratres ſuos, quod ſignificet cum de Ipſo prædicatum, conſtat a repræſentatione Joſephi, quod ſit Verum Divinum imprimis de Divino Humano Domini ; hoc cum dicitur venire ad illos, eſt quod prædicetur illis ; fratres enim illius repræſentant Eccleſiam quæ in fide ſeparata, quibus id prædicatum.

4741. Et exuebant Joſephum tunica ſua, quod ſignificet apparentias veri quod diſcuterent & annihilarent, conſtat ex ſignificatione exuere, cum prædicatur de Divino Vero, quod hic eſt Joſeph, quod ſit diſcutere, & quoque annihilare ; & a ſignificatione tunicæ quia variorum colorum, quod ſint apparentiæ veri, de qua n: 4677. Diſcutere & annihilare apparentias veri, fit poſtquam ipſum verum rejectum eſt ; ipſum enim verum ex ſe in mentibus elucet, & utcunque exſtinguitur apparet, imprimis apud illos qui in bono ſunt : hoc etiam pervident illi qui verum apud ſe annihilarunt, quapropter etiam illas apparentias diſcutere & annihilare conantur : ſit exemplum illuſtrationi ; quis non videt, quod bene velle & benefacere ſit ipſiſſima vita Chriſtiana ; & ſi ei dicitur, quod hoc ſit charitas, non poteſt non affirmare ; imo dicturi

dicturi illi qui affirmant, quod hoc sciant quid sit, quia hoc est vitæ; sed cogitare quod hoc vel illud sit verum, etiam ex confidentia, sicut volunt qui in fide separata, dicent quod non sciant quid sit, nam non aliam perceptionem de eo habere possunt, quam sicut de fumo qui evanescit: quia talis apparet sola fides & inde confidentia, apud quoscunque qui de illa serio cogitant, cumprimis apud bonos; idcirco allaborant etiam apparentias illas discutere & annihilare, circumcidendo sic quicquid propius tangit, ac quicquid in circuitu est; hoc significatur per exuere Josephum tunica quæ super illum. Credunt etiam iidem, quod sapientes sint præ reliquis, qui dogma semel receptum, qualecunque sit, variis confirmare possunt, & illud per varia ratiocinia verosimile sistere; sed hoc nihil minus quam sapientis est, hoc potest quicunque aliquo ingenio pollet, ac solertius mali quam probi; hoc enim facere, non est rationalis hominis; rationalis enim homo videre potest sicut ex superiori, num verum sit quod confirmatur, vel num falsum; & quia hoc videt, confirmantia falsi nihili facit, ac illa apud se non aliter spectat quam ludicra & vana, utcunque alter credit ea ex ipsius sapientiæ palæstra desumpta esse: verbo, nihil minus quam sapientis est, imo nihil minus quam rationale, posse falsa confirmare, nam sapientis est & rationale, videre prius quod verum sit, & dein hoc confirmare; quippe verum videre, est a luce cœli quæ a Domino, at falsum videre ut verum, est a lumine fatuo quod ab inferno.

4742. Tunica variorum colorum, quæ super eum, quod significet apparentiarum quale quoad vera ex bono, constat ex significatione tunicæ variorum colorum, quod sint apparentiæ veri, ex quibus spirituale naturalis cognoscitur & distinguitur, de qua n: 4677, hic ideo apparentiarum quale, quapropter etiam bis dicitur tunica, nempe " exuebant Josephum tunica sua, tunica variorum colorum." Quod apparentiarum quale se habeat secundum vera ex bono, constare potest ex apparentiis veri, cum ad visum sistuntur in luce cœli, hoc est, in altera vita, ubi non alia lux est, quam quæ venit per Cœlum a Domino, & quæ existit ex Divino Ipsius Vero, hoc enim coram oculis angelorum apparet ut lux, n: 2776. 3190. 3195. 3222. 3339. 3340. 3636. 3643. 3993. 4302. 4413. 4415; variatur hæc lux apud unumquemvis secundum receptionem; omnis cogitatio angelorum fit per variegationem illius lucis, sicut etiam cogitatio hominis, tametsi homo hoc nescit, quia apud hominem cadit lux illa in imagines seu ideas materiales, quæ in naturali seu externo ejus homine sunt ex luce mundi, inde apud eum in tantum obscuratur illa lux, ut vix sciat, quod lux & visus ejus intellectualis sit inde; at in altera vita, cum visus oculi non amplius est in luce mundi, sed in luce cœli, tunc se manifestat quod cogitatio ejus sit inde. Hæc lux cum e cœlo transit in mundum spirituum, sistitur ibi sub specie variorum colorum, qui colores pulchritudine, varietate & amænitate immensum excedunt colores qui sunt ex luce mundi, videantur quæ prius de coloribus ab experientia n: 1053. 1624. 3993. 4530. 4677, allata sunt: quia colores in altera vita inde existunt, sunt in origine sua non aliud quam apparentiæ veri ex bono; verum enim ex se non lucet, quia ei soli nihil flammeum inest, sed ex bono, hoc enim est instar flammæ ex qua

lux, quale itaque eſt bonum tale inde apparet verum, & quale eſt verum taliter a bono lucet. Inde patet, quid per tunicam variorum colorum in ſenſu interno ſignificatur, quod nempe apparentiarum quale quoad vera ex bono; per Joſephum enim, cui tunica, repræſentatur Divinum Verum, ut prius oſtenſum.

4743. Et ſumſerunt eum, & miſerunt eum in foveam, quod ſignificet inter falſa, conſtat ex illis, quæ ſupra n: 4728. 4736, dicta ſunt, ubi ſimilia.

4744. Et fovea vacua, nulla in illa aqua, quod ſignificet quod tunc nihil verum, conſtat ex ſignificatione foveæ, quod ſint falſa, de qua n: 4728; ex ſignificatione vacuæ, quod ſit ubi nihil verum quia nihil bonum, de qua ſequitur; & ex ſignificatione aquæ, quod ſit verum, de qua n: 680. 739. 2702. 3058. 3424. Quod vacuum ſit ubi nihil verum quia nihil bonum, conſtat ex Verbo etiam alibi, ut apud Jeremiam "Magnates miſerunt minorennes propter *aquas*, venerunt ad *foveas*, & non invenerunt *aquas*; reverſi ſunt *vaſis vacuis*, pudore & ignominia affecti ſunt, & obtexerunt caput ſuum," XIV: 3; vaſa vacua pro veris in quibus non verum ex bono. Apud Eundem, "Comedit me, conturbavit me Nebuchadnezar rex Babelis, conſtituit me *vas vacuum*, deglutivit me," LI: 24; vas vacuum pro ubi nullum verum; Babel pro illis qui vaſtant, hoc eſt, deprivant alios veris, n: 1327 f. Apud Eundem "Vidi terram, & ecce *vacua* & *inanis*; & ad cœlos, & nulla lux eorum" IV: 23. Apud Eſaiam "Poſſidebunt eam platea, & anataria, & noctua, & corvus, habitabunt in ea, & extendent ſuper eam *lineam vacuitatis*, & *perpendiculum inanitatis*," XXXIV: 11. Apud Eundem "Frangetur *urbs vacuitatis*, claudetur omnis domus, ut nemo intret, clamor ſuper vino in plateis, exulabit gaudium terræ, reliquum in urbe vaſtitas," XXIV: 11. 12. 13; hic vacuum exprimitur alia voce in lingua originali, quæ tamen ſimile involvit; quod vacuum ſit ubi non verum quia non bonum, a ſingulis ibi in ſenſu interno patet, nempe a ſignificatione urbis, domus, clamoris, vini, platearum. Apud Ezechielem "Dixit Dominus Jehovih, væ urbi ſanguinum, etiam Ego magnum faciam focum, collocando *ollam* ſuper prunas *vacuam*, ut incaleſcat & ferveſcat æs ejus, & liqueſcat in ea immundities ejus, conſumatur ſpuma ejus," XXIV: 9. 11; hic patet quid vacuum, olla vacua eſt in qua immundities & Spuma, hoc eſt, malum & falſum: Similiter apud Matthæum "Quando immundus ſpiritus exierit ex homine, perambulat loca arentia quærens requiem, ſed non invenit; tunc dicit, revertar in meam domum, unde exivi, cumque venit & reperit *eam vacuam* & ſcopis purgatam, & paratam ſibi, tunc abit & adjungit ſibi ſeptem alios ſpiritus pejores illa, & ingreſſi habitant ibi," XII: 43. 44. 45; immundus ſpiritus pro immunditie vitæ apud hominem, & quoque pro immundis ſpiritibus qui apud eum, nam ſpiritus immundi habitant in immunditie vitæ hominis; loca arentia ſeu ubi non aquæ, pro ubi non vera, domus vacua pro interioribus hominis iterum repletis immunditiis, hoc eſt, falſis ex malo. Apud Lucam, "Deus eſurientes implevit bonis, & *divites emiſit vacuos*," I: 53; divites pro illis qui plura ſciunt, divitiæ enim in ſpirituali

ſenſu

ſenſu ſunt ſcientifica, doctrinalia, cognitiones boni & veri; illi vocantur divites vacui, qui ſciunt illa, & non faciunt, nam vera illis non ſunt vera quia abſque bono, n: 4736.

4745. Et ſederunt ad comedendum panem, quod ſignificet appropriationem mali ex falſo, conſtat a ſignificatione comedere, quod ſit appropriatio, de qua n: 3168. 3513 f. 3596. 3832; & ex ſignificatione panis, quod ſit bonum amoris, de qua n: 276. 680. 2165. 2177. 3464. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735; & quoque quod ſit in genere omnis cibus, n: 2165; hic autem panis ſignificat contrarium, nempe malum; notum enim eſt, quod qui indigne comedunt panem in ſacra cæna, non approprient ſibi bonum, ſed malum, inde patet, quod per comedere panem in contrario ſenſu ſignificetur appropriatio mali. Apud Antiquos in uſu fuit, cum aliquid memorabile decreverunt, quod confirmatum a reliquis, quod tunc inter ſe comederint; per quod ſignificabatur quod approbaverint, & ſic quod ſibi appropriaverint illud, ſicut apud Ezechielem "Ecce principes Iſraelis, quiſque juxta brachium ſuum, fuerunt in te, & effuderunt ſanguinem: viri calumniæ fuerunt in te ad effundendum ſanguinem, & *ad montes comederunt* in te," XXII: 6. 9. Præterea ſciendum, quod binæ origines mali ſint in genere, una ex vita, & altera ex doctrina; quod ex doctrina falſi, vocatur malum ex falſo; hoc malum hic intelligitur.

4746. Et ſuſtulerunt oculos ſuos & viderunt, quod ſignificet ulteriorem cogitationem, conſtat ex ſignificatione tollere oculos & videre, quod ſit intentio & cogitatio, ſeu intenſa cogitatio, de qua n: 2789. 2829. 3198. 3202. 4339, hic quod ulterior cogitatio, patet a ſerie.

4747. Et ecce comitatus Jiſchmaelitarum venit e Gilead, quod ſignificet illos qui in bono ſimplici in quali gentes, conſtat ex repræſentatione Jiſchmaelitarum, quod ſint illi qui in ſimplici bono quoad vitam, & inde in naturali vero quoad doctrinam, de qua n: 3263; & ex ſignificatione Gilead, quod ſit bonum exterius, per quod primum initiatur homo cum regeneratur, de qua n: 4117. 4124; inde patet, quod per comitatum Jiſchmaelitarum e Gilead, ſignificetur bonum quale apud gentes, hoc eſt, qui in tali ſimplici bono ſunt. Quomodo hæc ſe habent, conſtare poteſt ab illis quæ hactenus dicta ſunt, & ab illis quæ ſequuntur: in anteceſſum hæc ſolum memoranda ſunt; qui intra Eccleſiam ſunt, & ſe confirmarunt contra Divina vera, imprimis contra hæc, quod Humanum Domini ſit Divinum, & quod charitatis opera nihil faciant ad ſalutem, ſi ſe contra illa confirmaverunt non ſolum doctrina ſed etiam vita, illi in talem ſtatum quoad interiora ſe redegerunt, ut poſtea nequaquam adduci poſſint ad recipienda illa, nam quæ ſemel confirmata ſunt doctrina & ſimul vita, illa manent in æternum; qui non interiorem hominis ſtatum norunt, putare poſſunt, quod quilibet, utcunque ſe confirmaverat contra illa, uſque poſtea facile recipere poſſit, modo convincatur; ſed quod hoc impoſſibile ſit, a talibus in altera vita per plurem experientiam ſcire datum eſt; quod enim confirmatur doctrina, hoc imbuit intellectuale, & quod confirmatur vita, hoc imbuit voluntarium, quod irradicatum eſt utrique

vitæ hominis, nempe vitæ ejus intellectus & vitæ ejus voluntatis, hoc eradicari non potest, ipsa anima hominis quæ vivit post mortem, ab illis formata est, & est talis ut nusquam recedat ab illis: hæc causa etiam est, quod sors illorum qui intra Ecclesiam sunt, apud quos ita fit, pejor sit sorte illorum qui extra Ecclesiam sunt; qui enim extra Ecclesiam sunt, qui Gentes vocantur, illi non confirmarunt se contra illa, quia non noverunt illa, quapropter illi eorum qui in mutua charitate vixerunt, Vera Divina facile recipiunt, si non in mundo, usque in altera vita, videantur quæ de gentium & populorum statu & sorte in altera vita ab experientia n: 2589 ad 2604, allata sunt. Inde est, cum aliqua nova Ecclesia instauratur a Domino, quod non instauretur apud illos qui intra Ecclesiam sunt, sed apud illos qui extra, hoc est, apud gentes: de his agitur pluries in Verbo: hæc præmissa sunt, ut sciatur quid involvit, quod Josephus a fratribus suis conjectus sit in foveam, & quod inde extractus a Midianitis, ac venditus Jischmaelitis, per fratres enim Josephi repræsentantur illi intra Ecclesiam, qui se confirmarunt contra Divinum Verum, imprimis contra illa bina, quod Humanum Domini sit Divinum, & quod charitatis opera nihil faciant ad salutem, & hoc non solum doctrina sed etiam vita; per Jischmaelitas autem repræsentantur qui in simplici bono sunt, & per Midianitas qui in vero illius boni; de his memoratur quod extraxerint Josephum e fovea, de illis quod emerint illum: quid autem significatur per quod deduxerint illum in Ægyptum, & ibi vendiderint Potiphari cubiculario Pharaonis, in sequentibus dicetur.

4748. Et cameli eorum ferentes aromata, & resinam, & stacten, quod significet vera interiora naturalia, constat ex significatione Camelorum, quod sint in genere illa quæ sunt naturalis hominis inservientia spirituali, & in specie scientifica communia in naturali homine, de qua n: 3048. 3071. 3114. 3143. 3145. 4156; & ex significatione aromatum, resinæ & stactes, quod sint vera interiora naturalia conjuncta ibi bono, de quibus sequitur. Apud Antiquos in cultu eorum sacro adhibita sunt suaveolentia & fragrantia, inde thura eorum & suffimenta, etiam similia immiscebantur oleis quibus ungebantur; sed hodie nescitur, unde hoc; causa est, quia prorsus nescitur, quod illa quæ fuerunt in cultu apud Antiquos, traxerint originem ex spiritualibus & cœlestibus, quæ sunt in cœlis, & quod illis correspondeerint; removerat se homo in tantum ab illis, & immerserat naturalibus, mundanis & corporeis, ut in obscuro sit, & multi in negativo quod aliquid spirituale & cœleste sit. Quod thura & suffimenta in sacris apud Antiquos adhibita sint, inde est, quia odor correspondet perceptioni, odor fragrans ut aromatum varii generis, perceptioni gratæ & acceptæ, qualis est veri ex bono seu fidei ex charitate; imo talis est correspondentia, ut ipsæ perceptiones in altera vita, quoties Domino beneplacet, vertantur in odores, de his videantur quæ prius ab experientia, n: 925. 1514. 1517. 1518. 1519. 3577. 4624 ad 4634. Quid in specie hic significant aromata, resina & stacte, constare potest ab aliis locis ubi nominantur, in genere significant interiora vera in naturali sed quæ ex bono ibi, nam vera per se id non faciunt, sed est bonum per vera, inde varietates se habent

bent secundum quale veri conjuncti bono, proinde secundum quale boni, nam bonum suum quale habet a veris. Quia per Gileadem significatur bonum exterius quale est sensualium, ac quod volupe vocatur, n: 4117. 4124, & per Ægyptum in bono sensu scientifica, quæ sunt vera naturalis hominis externa, illi bono correspondentia, seu cum illo concordantia, n: 1462, ideo per quod Jischmaelitæ ex Gileade super camelis deferrent aromatica illa ad Ægyptum, significatur quod sua vera interiora ex suis scientificis, ad scientifica quæ per Ægyptum significantur, de quibus sequitur. Vera interiora sunt conclusiones ex veris exterioribus seu scientificis, scientifica enim naturalis hominis sunt media inservientia concludendi & sic intuendi interiora, similiter sicut quis alterius animum intuetur in vultu ejus, & in vibratione lucis ejus oculorum, inque vita soni loquentis, ac gestuum agentis. Quia vera talia sunt, per quæ naturale hominis perficitur, & quoque emendatur, idcirco aromatibus hujusmodi adscribitur sanatio, sicut resinæ, apud Jeremiam "Num *Resina balsamica non est in Gilead*, num Medicus non ibi, quare non ascendit sanitas populi mei," VIII: 22. Apud Eundem "Ascende *Gilead*, & sume *resinam* virgo *filia Ægypti*, in vanum multiplicasti medicamenta, sanatio non tibi," XLVI: 11. Apud Eundem "Subito cecidit Babel, & confracta est, ejulate super eam, sumite *resinam* pro dolore, forte sanabitur," LI: 8. Quod similia significent spiritualia, patet manifeste apud Johannem "Mercatores terræ flebunt, & plangent super Babele, quod merces eorum nemo emat amplius; merces *auri* & *argenti*, & *lapidis pretiosi*, & *margaritæ*, & *byssi*, & *purpuræ*, & *serici*, & *coccini*, & omne *lignum thyinum*, & omne vas *elephantinum*, & omne vas ex *ligno pretiosissimo*, & *ære*, & *ferro*, & *marmore*, & *cinnamomum*, & *suffimenta*, & *unguenta*, & *thus*, & *vinum*, & *oleum*, & *similam*, & *triticum*, & *jumenta*, & *oves*, & *equos*, & *rhedas*, & corpora, & animas hominum," Apoc: XVIII: 11. 12. 13; hæc nequaquam ita specifice recensita fuissent, nisi singula significavissent talia quæ in Regno Domini & in Ecclesia Ipsius, alioquin fuissent voces nullius rei; quod per Babelem significentur illi, qui omnem cultum Domini deflexerunt ad cultum sui, notum est, & sic qui in prophano interno sunt cum in sancto externo, quapropter per merces eorum significantur illa quæ propter cultum sui ipsi studio & arte invenerunt, ac doctrinalia & cognitiones boni & veri ex Verbo, quas ad sui favorem perverterunt, ita per singula quæ ibi memorantur in specie talia, & per cinnamomium, suffimenta, unguenta & thus, vera quæ ex bono, at apud illos vera perversa & falsa ex malo. Similiter quæ de mercibus Tyri memorantur apud Ezechielem "Jehudah & terra Israelis, fuerunt negotiatores tui in triticis minnith, & pannag, in melle & oleo, & *Resina*, dederunt negotiationem tuam," XXVII: 17; hic quoque per resinam significatur verum ex bono; qui non credit sensum internum Verbi, ei erunt omnia illa nudæ voces, ita vasa in quibus nihil intus, cum tamen in illis sunt Divina, cœlestia, & spiritualia.

4749. Euntes ad deferendum ad Ægyptum, quod significet instructionem in scientificis, constat a significatione Ægypti, quod sint scientifica, de qua n: 1164. 1165. 1462, & quia per aromata, resinam & stacten, significantur vera

ra interiora ex illorum ſcientificis qui in bono ſimplici ſunt, in quali gentes, idcirco per ire ad deferendum illuc, ſignificatur inſtrui. Hæc ita ſe habent, ſcientifica, quæ ſignificantur per Ægyptum, ſunt ſcientifica quæ conducunt vitæ ſpirituali, & quæ correſpondent veris ſpiritualibus; olim enim Eccleſia Antiqua etiam ibi fuerat, ſed poſtquam illa ibi verſa eſt in magiam, dein ſcientifica quæ pervertunt ſpiritualia per Ægyptum ſignificata ſunt; inde eſt, quod ſcientifica in bono ſenſu, & in oppoſito, in verbo ſignificentur per Ægyptum, videantur n: 1164. 1165. 1462, hic in bono ſenſu: ſcientifica ex quibus vera interiora, quæ ſignificantur per quod Jiſchmaelitæ ſuper camelis forrent aromata, reſinam & ſtacten, ſunt talia quæ non ſunt Eccleſiæ, qualia apud gentes; hæc vera ex his ſcientificis non aliter emendantur & ſanantur quam per ſcientifica genuinæ Eccleſiæ, ita per inſtructionem in his: hæc ſunt quæ hic ſignificantur.

4750. Et dixit Jehudah ad fratres ſuos, quod ſignificet pravos in Eccleſia qui contra bonum quodcunque, conſtat a repræſentatione Jehudæ, quod in bono ſenſu ſit bonum amoris cœleſtis, de qua n: 3654. 3881, in oppoſito autem ſenſu, contra bonum quodcunque, de qua ſequitur; & a ſignificatione fratrum ejus, quod ſint illi in Eccleſia qui in fide ſeparata ſunt. Quod per Jehudam hic repræſententur illi qui contra bonum quodcunque, eſt quia in bono ſenſu per Jehudam in Verbo repræſentantur illi qui in bono amoris cœleſtis ſunt; amor cœleſtis eſt amor in Dominum, & inde amor erga proximum, qui in illo amore ſunt, conjunctiſſimi Domino ſunt, ac ideo in intimo cœlo, ac ibi in ſtatu innocentiæ, ex quo apparent reliquis ſicut infantes, & prorſus ſicut amores in forma; ad illos non alii approximare poſſunt, quapropter cum ad alios mittuntur, tunc aliis angelis circumſtipantur, per quos temperatur ſphæra amoris eorum, hæc alioquin ageret illos, ad quos mittuntur, in deliquium, nam ſphæra amoris eorum pertranſit uſque ad medullaria. Quia hic amor ſeu hoc bonum amoris, quod vocatur cœleſte, per Jehudam in bono ſenſu repræſentatur, ideo in oppoſito ſenſu per illum repræſentatur tale quod eſt contra bonum cœleſte, ita contra bonum quodcunque: pleraque in Verbo habent binum ſenſum, nempe ſenſum bonum & ei oppoſitum; ex ſenſu eorum bono cognoſcitur qualis eſt ſenſus eorum oppoſitus, ſunt enim quæ in oppoſito, e diametro contra illud quod in bono. Bona amoris ſunt in genere bina, nempe bonum amoris cœleſtis, & bonum amoris ſpiritualis, contra bonum amoris cœleſtis in oppoſito eſt malum amoris ſui, & contra bonum amoris ſpiritualis in oppoſito eſt malum amoris mundi; qui in malo amoris ſui ſunt, illi ſunt contra bonum quodcunque, qui autem in malo amoris mundi, non ita; in Verbo per Jehudam in oppoſito ſenſu repræſentantur illi qui in amore ſui ſunt, & per Iſraelem in oppoſito ſenſu qui in amore mundi; cauſa eſt, quia per Jehudam repræſentatum eſt Regnum cœleſte Domini, & per Iſraelem Regnum ſpirituale Ipſius. Inferna etiam diſtincta ſunt ſecundum binos illos amores, qui in amore ſui ſunt, quia contra bonum quodcunque, in profundiſſimis & inde in graviſſimis infernis ſunt; at qui in amore mundi, quia non ita ſunt contra bonum quodcunque, in infernis non ita profundis ſunt,

&

& inde in minus gravibus. Malum amoris sui, non est, sicut vulgo apparet, elatio externa quæ superbia vocatur, sed est odium contra proximum, & inde flagrans cupido vindictæ, ac jucundum crudelitatis; hæc sunt interiora amoris sui, exteriora ejus sunt contemtus aliorum præ se, & aversatio illorum qui in bono spirituali sunt, & hoc quandoque cum manifesta elatione seu superbia, & quandoque absque illa: qui enim tali odio habet proximum, is interius se solum amat, & solum modo alios quos spectat ut unum cum se, ita illos in se, & se in illis, propter solum finem sui. Tales sunt qui per Jehudam in opposito sensu repræsentantur; etiam Judaica Gens in tali amore fuerat usque a primis temporibus, omnes enim in universo terrarum orbe sicut vilissimos servos, ac sicut nihili respective ad se spectaverat, etiam odio habuerat, & quod magis, quando non amor sui & amor mundi conjunxerat eos mutuo, etiam socios & fratres simili odio persequuti sunt; hoc adhuc manet apud gentem illam, sed quia in alienis terris sunt precario, animum illum recondunt.

4751. Quid lucri quod occidamus fratrem nostrum, & obtegamus sanguinem ejus, quod significet quod inde nihil proficuum & inde nihil altitudinis, si hoc prorsus exstingueretur, constat ex significatione quid lucri, quod sit quod inde nihil proficuum, & quoque quod nihil altitudinis, de qua sequitur; ex significatione occidere, quod sit exstinguere, hic Divinum Verum, in specie de Divino Humano Domini, quod per fratrem nempe Josephum intelligitur; & ex significatione obtegere sanguinem, quod sit prorsus abscondere sanctum Verum, quod sanguis sit sanctum Verum, videatur supra n: 4735. Quomodo hæc se habent, ex sequentibus patet. Quod lucrum hic non modo significet proficuum sed etiam altitudinem, seu quid lucri quod inde nihil proficuum & nihil altitudinis, est quia ex cupiditate & avaritia hoc dictum; cupiditas enim quæstus & avaritia, in se habet, quod non solum universum mundum possidere velit, sed etiam lucri causa quemcunque prædari, imo occidere, & quoque pro parvo occideret si non obstarent leges, & præterea in Auro & argento, quæ homo talis possidet, spectat se in potentia maximum, utcunque aliter in externa forma apparet; inde patet quod in avaritia non solum sit amor mundi sed etiam amor sui, & quidem amor sui spurcissimus; nam apud sordide avaros elatio animi seu superbia extrinsecus non ita conspicitur, illa enim quandoque non curat opes ostentationis causa, nec est id genus amoris sui quod conjunctum solet esse cum voluptatibus, nam parum curant corpus suum, & ejus victum ac amictum, sed est amor prorsus terrestris, nihil aliud pro fine habens quam pecunias, in quibus se non actu sed potentia credit super omnes; inde constare potest, quod in avaritia sit amor sui omnium infimus ac vilissimus; quapropter in altera vita apparent sibi inter sues, n: 939; suntque illi præ reliquis contra bonum quodcunque: in tanta inde caligine sunt, ut nequaquam videre possint quid bonum & quid verum; quod sit aliquid internum hominis, quod vivit post mortem, prorsus non capiunt, corde suo irrident illos qui hoc dicunt. Gens Judaica talis fuerat ab initio, quapropter non potuit ei aliquod internum manifeste operiri, ut patet

a

a Verbo Veteris Teſtamenti; & quia radicitus in peſſimo illo genere amoris ſui ſunt, ideo quoque niſi per avaritiam tam longe removerentur ab internis, ac inde tenerentur in ſpiſſa caligine, conſpurcarent interiora vera & bona, & ſic præ cæteris illa prophanarent, nam prophanare non poſſunt quamdiu non agnoſcunt, n: 1008. 1010. 1059. 2051. 3398. 3402. 3489. 3898. 4289. 4601. Inde eſt, quod Dominus de illis dicat apud Johannem "Vos ex patre diabolo eſtis, & deſideria patris veſtri vultis facere, ille homicida erat ab initio" VIII: 44: & de Juda Iſcharioth, qui repræſentabat Eccleſiam Judaicam, apud Eundem "Nonne Ego vos duodecim elegi, at e vobis unus eſt diabolus" VI: 70; per illum etiam, quod vendiderit Dominum, ſimile repræſentatum eſt, quod hic per Jehudam, qui dixit, ite & vendamus Joſephum.

4752. Ite & vendamus eum Jiſchmaelitis, quod ſignificet quod agnoſcant Ipſum qui in ſimplici bono, conſtat a ſignificatione vendere, quod ſit abalienare a ſe, ita recipi ab aliis, de qua n: 4098, quod cum prædicatur de Vero, ut hic eſt ab his agnoſci; & ex repræſentatione Jiſchmaelitarum, quod ſint qui in ſimplici bono, de qua ſupra n: 4747; quod illi qui in ſimplici bono ſunt, agnoſcant Divinum Verum, imprimis de Divino Humano Domini, prius oſtenſum eſt.

4753. Et manus noſtra non ſit in eum, quod ſignificet ut ſint ſine culpa, conſtat ex ſignificatione ne ſit manus in aliquem, quod ſit ne violent, ut ſupra n: 4737, & quia ne violent eſt ut non ſint in culpa, hoc quoque per illa verba ſignificatur.

4754. Quia frater noſter, caro noſtra is, quod ſignificet quia acceptum quod ex illis conſtat ex ſignificatione fratris, quod ſit conſanguineum ex bono, de qua n: 3815; & ex ſignificatione carnis, quod ſit proprium in utroque ſenſu, de qua n: 3813; ita quod acceptum, quia ab illis qui ab Eccleſia, & quod acceptum his quia ab illis qui in ſimplici bono: Jiſchmaelitæ enim repræſentant illos qui in ſimplici bono ſunt, & fratres Joſephi repræſentant Eccleſiam quæ in fide ſeparata a charitate; qui in ſimplici bono ſunt, agnoſcunt quod Humanum Domini Divinum ſit, tum quoque quod charitatis opera facienda ſint ut ſalvetur homo; hoc ſciunt illi qui a fide ſeparata, quapropter non acriter inſtant coram omnibus, & vix aliquid coram illis qui in ſimplici bono ſunt, ex cauſa præcipue quia contra communem ſenſum non auſint, & quia ſic derogarent ſibi dignitatem & lucrum, dicerent enim qui in ſimplici bono ſunt de illis ſi talia negarent, quod fatui eſſent, ſciunt enim quid amor & quid amoris opera, at quid fides ab illis ſeparata non ſciunt; argumentationes pro fide contra opera, & de diſtinctione inter Humanum & Divinum Domini, vocarent ſophiſmata quæ non capiunt; quapropter ut accepti ſint, & quia acceptum quod ab illis, libenter concedunt, nam ſi illa vera exſtinguerentur, illis nihil proficuum & nihil altitudinis eſſet, n: 4751.

4755. Et auſcultaverunt fratres illius, quod ſignificet condeſcendentiam, conſtat abſque explicatione.

4756. Et tranſiverunt viri Midianitæ negotiatores, quod ſignificet illos qui in vero illius boni, conſtat ex repræſentatione Midianitarum, quod ſint qui

in

in vero ſimplicis boni, de qua n: 3242; & ex ſignificatione negotiatorum, quod ſint qui habent cognitiones boni & veri, hæ enim ſunt divitiæ, opes & merces in ſenſu ſpirituali, inde negotiari eſt cognitiones illas ſibi comparare & communicare, n: 2967. 4453; hic non cognitiones boni ſed veri ſignificantur, nam Midianitæ ſunt qui in vero ſimplicis boni, ut ſupra dictum, inde etiam vocantur viri, viri enim dicuntur qui in vero, n: 3134. 3309 pr: Ex ſerie hiſtorica hic liquet, quod Joſephus venditus ſit Jiſchmaelitis, at quod extractus e fovea a Midianitis, & quoque a Midianitis venditus in Ægypto Potiphari; in Verſu enim ultimo hujus Capitis dicitur, "Et Midianitæ vendiderunt eum ad Ægyptum Potiphari cubiculario Pharaonis,"; autumari poteſt, quia Joſephus venditus eſt Jiſchmaelitis, quod ab his, non autem a Midianitis venditus eſſet in Ægypto; ſed uſque ita factum eſt, cauſa repræſentationis rerum quæ in ſenſu interno, nam Joſephus, hoc eſt, Divinum Verum, non vendi poteſt ab illis qui in bono ſunt, ſed ab illis qui in Vero illius boni; cauſa videbitur in explicatione Verſus ultimi hujus Capitis.

4757. Et extraxerunt & aſcendere fecerunt Joſephum e fovea quod ſignificet auxilium ab illis ut non inter falſa, conſtat a ſignificatione extrahere & aſcendere facere, quod ſit liberare, proinde auxilium ferre, de qua ſequitur; & ex ſignificatione foveæ, quod ſint falſa, de qua n: 4728, ita ne ſint inter falſa. Quod extrahere & aſcendere facere hic ſit auxilium ferre, eſt quia Verum eſt quod fert auxilium bono; vero enim adſcribitur potentia quia bonum potentiam exercet per verum, n: 3091. 3365; & præterea verum eſt per quod cognoſcitur falſum, ita per quod auxilium fertur ne ſit inter falſa; inde eſt, quod Midianitæ fuerint qui extraxerunt & aſcendere fecerunt Joſephum e fovea, & quod Jiſchmaelitæ qui emerunt.

4758. Et vendiderunt Joſephum Jiſchmaelitis, quod ſignificet receptionem ab illis qui in bono ſimplici, & abalienationem ab illis qui in fide ſeparata, conſtat a ſignficatione vendere, quod ſit abalienare reſpective ad illos qui in fide ſeparata ſunt, qui hic ſunt fratres Joſephi nam hi vendiderunt, & quod ſit recipi reſpective ad illos qui in bono ſimplici, qui hic ſunt Jiſchmaelitæ, nam hi emerunt; quod Jiſchmaelitæ ſint qui in bono ſimplici, ſupra n: 3263. 4747, oſtenſum eſt. De his videantur quæ prius n: 4756.

4759. In viginti argenti, quod ſignificet æſtimationem, conſtat ex ſignificatione viginti, quod ſint bonum & verum in interiore homine reconditum a Domino, quæ reliquiæ vocantur, de qua n: 2280, ita ſanctum bonum aut verum, hic ſanctum verum, quia viginti argenti dicitur, argentum enim eſt verum, n: 1551. 2954, idem numerus quoque ſignificat non ſanctum, quia pleraque in verbo etiam oppoſitum ſenſum habent, hic non ſanctum reſpective ad illos qui abalienarunt Divinum verum, ſeu vendiderunt Joſephum, n: 4758, at ſanctum reſpective ad illos qui receperunt, ſeu emerunt; ita non ſanctum reſpective ad fratres Joſephi, hoc eſt, ad illos in Eccleſia qui in fide ſeparata ſunt, at ſanctum reſpective ad Jiſchmaelitas, hoc eſt, ad illos qui in ſimplici bono; hæc ſunt quæ per æſtimationem intelliguntur. Quod Viginti etiam ſignificent non ſanctum, eſt quia Viginti ſunt reliquiæ, ut ſupra dictum;

 qui

qui non habent reliquias boni & veri in interiore suo homine, sed loco eorum malum & falsum, illis sanctum non est sanctum, sed est secundum genus mali et falsi vel Spurcum vel prophanum. Quod Viginti etiam sint non sanctum, constat apud Sachariam, "Vidi, & ecce volumen volans; & dixit ad me, quid tu vides, cui dixi video volumen volans, longitudo ejus *viginti* ulnæ, latitudo ejus decem ulnæ: & dixit ad me, hæc *maledictio* exiens super facies totius terræ," v: 1. 2. 3. Apud Haggæum, "Cum veniret ad torcular ad hauriendum quinquaginta e torculari fuit *viginti*; percussi vos uredine, & rubigine omne opus manuum vestrarum," 11: 16. Apud Ezechielem, "Cibus tuus quem comedes pondere, *viginti sicli* in diem, de tempore usque in tempore comedes illum; & quidem placentam hordeorum comedes eam; quod ad illam, cum stercore fimi hominis facies in oculis illorum: sic enim, dixit Jehovah, comedent filii Israelis panem suum immundum inter gentes," IV: 10. 12. 13; in illis locis viginti pro non sancto, immundo & prophano. Quod morerentur omnes in deserto qui supra *viginti annos*, Num: XIV: 27. Cap: XXXII: 11, repræsentabat etiam sanctum respective ad illos qui infra illos annos, & non sanctum respective ad illos qui supra. Quod omnes numeri in Verbo significent res, videatur n: 482. 487. 575. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 4264. 4495. 4670. Quod Reliquiæ sint bonum & verum in interiore homine reconditum a Domino, n: 468. 530. 560. 561. 576. 660. 798. 1050. 1738. 1906. 2284.

4760. Et adduxerunt Josephum Ægyptum, quod significet consultationem a scientificis, constat a significatione Ægypti, quod sint scientifica, de qua n: 1164. 1165. 1186, 1462; ad quæ cum adfertur Divinum Verum, est consultare illa, nam per Josephum, ut supra ostensum, repræsentatur Divinum Verum. Quomodo se habet cum consultatione de Divino Vero ex scientificis, paucis dicendum; consultare scientifica de Divino Vero, est videre ex illis num ita sit; sed hoc fit aliter apud illos qui in affirmativo sunt quod verum sit verum, illi cum consultant scientifica, confirmant per illa Verum, & sic corroborant fidem; aliter apud illos qui in negativo sunt, illi cum consultant scientifica, se conjiciunt magis in falsa, nam negativum apud hos regnat sed affirmativum apud illos: & præterea se habet hoc secundum facultatem intellectualem cujusvis hominis, qui non intuitionem superiorem, hoc est, interiorem habent si consultant scientifica, non vident confirmationem veri in illis, quapropter auferuntur per scientifica in negativum; at qui intuitionem superiorem, hoc est, interiorem habent, hi vident confirmationes, si non aliter, usque per correspondentias. Sit pro exemplo, quod vivat homo post mortem, qui in negativo sunt quod hoc verum sit, cum consultant scientifica, se confirmant per innumerabilia contra illud, ut per quod bruta animalia pariter vivant, pariter sentiant, pariter agant, & in multis solertius homine, & quod cogitatio, quæ homini præ brutis, sit tale quod ei comparatur per quod serius adolescat, & quod homo tale genus animalis sit; & præterea ex mille aliis; ex his patet, quod qui in negativo sunt, si consultant scientifica, se conjiciant magis in falsa, & tandem ut nihil quicquam credant quod vitæ

æternæ

æternæ est: at qui in affirmativo sunt quod verum sit quod homo vivat post mortem, cum consultant scientifica se confirmant per illa, & hoc quoque per innumerabilia; vident enim quod singula quæ in natura, sint infra hominem, & quod animalia bruta ex instinctu agant, & quod homo ex ratione, quodque illa non possint aliter quam spectare deorsum, at quod homo sursum, & per cogitationem comprehendere illa quæ spiritualis mundi sunt, & quoque affici illis, imo per amorem conjungi Ipsi Deo, & sic vitam ex Divino sibi appropriare; utque illuc duci & elevari possit, quod ideo serius adolescat; & præterea in reliquis, quæ naturæ sunt, videt confirmationes; & tandem in universa natura videt repræsentativum Regni cœlestis. Commune est, & hoc notum, quod Eruditi minus quam simplices id credant, & in genere, quod minus quam simplices videant Divina Vera, causa est, quia consultant scientifica, quorum copiam præ aliis possident, ex negativo, & per id destruunt apud se intuitionem a superiori seu interiori, qua destructa non amplius a luce cœli aliquid vident, sed a luce mundi, nam scientifica sunt in luce mundi, quæ si non illuminantur a luce cœli, tenebras inducunt, utcunque aliter ipsis apparet: inde erat quod simplices in Dominum crediderint, non autem Scribæ & Pharisæi, qui in illa gente fuerunt eruditi; ut patet ab his apud Johannem, "Multi ex turba audiverunt verbum, dixerunt hic est vere Propheta, alii dixerunt hic est Christus (Messias): responderunt Pharisæi illis, num quis ex Principibus credidit in Ipsum, aut ex Pharisæis," VII: 40. 47. 48: & apud Lucam, "Dixit Jesus, confiteor Tibi Pater Domine cœli & terræ, quod occultasti talia a sapientibus & intelligentibus, revelasti autem ea infantibus," X: 21; infantes pro simplicibus: tum apud Matthæum, "Propterea per parabolas loquor illis, quia videntes non vident, & audientes non audiunt, nec intelligunt," XIII: 13.

4761. Et rediit Ruben ad foveam, quod significet fidem Ecclesiæ in communi, constat a repræsentatione Rubenis, quod sit confessio fidei Ecclesiæ in communi, de qua n: 4731. 4734; & ex significatione foveæ, quod sint falsa, de qua n: 4728; inde per quod rediit Ruben ad foveam, significatur quod fides Ecclesiæ in communi veniret ad spectandum falsa quæ fidei separatæ.

4762. Et ecce nullus Joseph in fovea, quod significet quod nulla fides amplius, constat a repræsentatione Josephi, quod sit Divinum Verum, quod cum appareret inter falsa, quæ per foveam n: 4728, significantur, tunc est nulla fides amplius.

4763. Et discidit vestes suas, quod significet luctum, constat a significatione discindere vestes, quod sit luctus, nempe propter verum deperditum, seu quod nulla fides: in Verbo, imprimis Historico, sæpius legitur, quod vestes disciderint, sed nescitur hodie, unde hoc; & quoque nescitur quod id repræsentativum esset doloris propter verum quod amissum; hoc inde repræsentativum factum est, quia vestes significabant Vera, ut ostensum videatur n: 4545: in sequentibus hujus Capitis etiam dicitur, quod cum Jacob agnovit tunicam filii sui, *disciderit vestes suas*," Vers: 34, per quod significatur

 luctus

luctus pro deperdito vero: similiter alibi in Verbo; ut cum Rabschake missus a Sancheribo Rege Aschuris, loquutus contumelias contra Hierosolymam, tunc Eliakimus qui super domum Regis, & Schibna Scriba, & Joachus commentator, *discissi vestes* nuntiarunt illa Regi Hiskiæ; ex quo audito etiam Rex *discidit vestes suas*, & obtexit se sacco" Esai: XXXVI: 22. Cap: XXXVII: 1. II Reg. XVIII: 37. Cap: XIX: 1; contumeliæ quas loquutus, erant contra Deum, Regem & Hierosolymam, ita contra Divinum Verum, ut melius a sensu interno ibi patet, inde ex luctu discindebantur vestes. Cum Jehudius legisset volumen libri coram Rege quod scripsit Jeremias, dicitur quod projecerit id in focum, & *non ruperint vestes suas* Rex & servi illius audientes omnia verba illa" Jerem: XXXVI: 23. 24; quod non ruperint vestes erat quod non luxerint propter Divinum Verum non acceptum. Cum exploratores loquuti male de terra Canaane, quod tunc Joschua filius Nunis & Kalebus filius Jephuneh, *disciderint vestes*, & loquuti sint contra illos" Num: XIV: 6, simile involvit, terra enim Canaan significat Regnum Domini, contra quod loqui, est falsum contra Divinum Verum. Cum Arca Dei capta a Philistæis, & ambo filii Eli mortui sunt, quod vir ex acie currens Schiluntem, *vestibus scissis* & pulvere super capite" 1 Sam: IV: 11. 12, significabat luctum super Divinum Verum & Divinum Bonum amissum, arca enim quia repræsentabat Regnum Domini, ac in supremo sensu Ipsum Dominum, ac inde Ecclesiæ sanctum, vestes scissæ significabant luctum super Divinum Verum amissum, & pulvis super capite super Divinum Bonum. De Schemuele & Schaule legitur "Cum convertit se Schemuel ad abeundum, Schaul apprehendit *talam tunicæ ejus quæ abscissa est*; quare dixit ad eum Schemuel, abscidit Jehovah regnum Israelis a super te hodie, & dedit illud socio tuo; non revertar tecum, quia repudiasti verbum Jehovæ, & repudiavit te Jehovah, ut non sis Rex super Israelem" 1 Sam: XV: 26. 27. 28; quod Schaul ruperit alam tunicæ Schemuelis, repræsentabat id quod Schemuel dixit, nempe quod Regnum abscinderetur ab eo, & quod non esset Rex Israelis amplius, Regnum enim in sensu interno significat Divinum Verum, n: 1672. 2547. 4691, & quoque Rex & Regium, n: 1672. 1728. 2015. 2069. 2015. 3009. 3670. 4575. 4581; Regnum & Rex Israelis in specie, quia per Israelem repræsentabatur Regium Domini: Similiter quod de Jeroboamo & Achia Propheta memoratur, "Cum Jeroboamus exiret ex Hierosolyma, & inveniret illum Achiah propheta in via, cum ille tectus veste nova, & ambo soli in agro, *apprehendit Achiah Vestem novam*, quæ super illo, & *discidit eam in duodecim frusta*, & dixit Jeroboamo, sume tibi decem frusta, nam sic dixit Jehovah Deus Israelis, ecce Ego discindens e manu Schelomonis, & dabo tibi decem tribus" 1 Reg: XI: 29. 30. 31. Pariter quod ruperint vestes, cum Schaul in prælio occisus est, de quo in II Libro Schemuelis "Cum Schaul in prælio occisus est, die tertio vir venit e castris, *cujus Vestes discissæ*: & cum audivit David de morte Schaulis, *apprehendit David vestes suas & rupit eas*, & omnes servi qui cum illo" 1: 2. 10. 11. 12, per hoc etiam repræsentabatur luctus ob Divinum Verum amissum, ac projectum ab illis qui in fide

fide separata, per regium enim significabatur Divinum Verum, ut supra dictum, & per Philistæos, a quibus occisus Schaul, repræsentabantur qui in fide separata, n: 1197. 1198. 3412. 3413; quod etiam patet a lamentatione Davidis super illum in eodem Capite Vers: 18 ad 27. Cum Abschalom percusserat fratrem suum Ammonem, & fama venit ad Davidem, quod percusserit Abschalom omnes filios Regis, *rupit vestas suas*, & jacuit in terra, & omnes servi ejus *stantes rupti vestes*" II Sam XIII: 28. 30. 31; etiam hoc factum est causa repræsentationis, quod vera ex Divino deperdita, filii Regis in sensu interno illa significant. Cum fugit David pro Abschalomo, obviam ei fuit Chuschai Arkita, *ruptus tunicam suam*," II Sam: XV: 32, similiter, nam per Regem, imprimis per Davidem, in Verbo repræsentatur Divinum Verum. Consimiliter, "Cum Elias loquutus ad Achabum regem Israelis verba Jehovæ, quod exstirparetur propter malum quod fecerat, tunc Achabus *rupit vestes suas*, posuit saccum super carnem suam," I Reg: XXI: 27. 28. 29. Quod ruptio aut discissio vestium repræsentaverit luctum de Amisso Vero, porro constat ab his, "Chilkiah sacerdos invenit Librum legis in domo Jehovæ, cum legit eum Schaphan coram Rege Joschia, & cum audivit Rex verba Libri legis, *rupit vestes suas*," II Reg: XXII: 11, manifeste propter Verbum, hoc est, Verum Divinum tamdiu amissum, ac in cordibus & vita obliteratum. Cum Dominus confessus quod esset Christus filius Dei, quod sacerdos magnus *disruperit vestes suas*, dicens omnino blasphemavit," Matth: XXVI: 63. 64. 65: Marc: XIV: 63. 64, significabat quod summus sacerdos non aliter crediderit, quam quod Dominus contra Verbum, ac sic contra Verum Divinum loquutus sit. Cum ascendit Elias in turbine, & Elischa videns, *apprehendit vestes suas & disrupit eas in duo frusta*: & sustulit *tunicam* Eliæ, quæ deciderat desuper illo, & percussit aquas, & divisæ sunt huc illuc, & transivit Elischah" II Reg: II: 11. 12. 13. 14; quod Elischah tunc disruperit vestes suas in duo frusta, erat propter luctum quod Verbum, hoc est, Divinum Verum amissum fuerit, per Eliam enim repræsentatur Dominus quoad Verbum, hoc est, Divinum Verum, n: 2762; quod tunica ab Elia deciderit, & ab Elischah suscepta, repræsentabat quod Elischah continuaret repræsentationem; quod Tunica sit Divinum Verum, videatur n: 4677; quare etiam vestis quæ discindebatur in tali luctu, erat tunica, ut patet a locis quibusdam citatis. Quia Vestis significabat Verum Ecclesiæ, & in supremo sensu Divinum Verum, ideo contumeliosum erat scissis vestibus ire, nisi in tali luctu, ut patet ab eo quod factum servis Davidis a rege filiorum Ammonis Chanun, quod absciderit illis dimidium barbæ, *& vestes eorum in medio usque ad nates*; quare nec admissi ad Davidem," II Sam: X: 4. 5.

4764. Et rediit ad fratres suos, quod significet docentes, constat a repræsentatione fratrum Josephi, quod sint qui a fide separata, & quia pastores erant, quod etiam sint docentes ex fide, ut supra n: 4705.

4765. Et dixit, natus non amplius, quod significet quod fides in Ipsum nulla, constat a significatione nati, quod sit verum fidei, per filium enim significatur

nificatur verum, n: 489. 491. 533, 1147. 2623. 2803. 2813. 3373. 3704; ita per natum, qui hic Josephus, qui quod repræsentet Divinum Verum, ostensum est; & quia omne verum est fidei, nam quod in Antiquis Ecclesiis dictum est verum seu veritas, in Nova dicitur fides, n: 4690, inde per natus non amplius, significatur quod fides in Ipsum nulla.

4766. Et ego quo ego venio, quod significet ubi nunc Ecclesia, constat a repræsentatione Rubenis, quod sit fides Ecclesiæ in communi, de qua n: 4731. 4734. 4761; & quia Ruben de se dicit "& ego quo ego venio," significatur ubi nunc fides Ecclesiæ, seu quod idem, ubi nunc Ecclesia. Quod non Ecclesia sit, ubi non cœlestis Josephus, hoc est, Dominus quoad Divinum Verum, in specie Divinum Verum quod Humanum Domini Divinum sit, & quod Charitas sit essentiale Ecclesiæ, proinde charitatis opera, constare potest ab illis quæ in hoc Capite de utroque ostensa sunt: Si non hoc Divinum Verum recipitur quod Humanum Domini Divinum sit, necessario inde sequitur, quod Trinum sit quod adorandum, non autem unum, & quoque quod dimidium Domini, nempe Ipsius Divinum non autem Humanum, quis enim adorat non Divinum; numquid est Ecclesia ubi Trinum adoratur unum separatim ab altero, seu quod idem, ubi Tres æqualiter coluntur; nam tametsi tres dicuntur unum, usque cogitatio distinguit & facit tres, & solum sermo oris dicit unum; expendat hoc quisque apud se, cum dicit se agnoscere & credere unum Deum, annon cogitet de tribus; & cum dicit quod Pater sit Deus, Filius sit Deus, & Spiritus Sanctus sit Deus, & illi quoque distincti in personas & distincti quoad munia, an cogitare possit quod sit unus Deus, nisi ita ut Tres inter se distincti unum faciant per concordantiam, & quoque per condescendentiam quatenus unus procedit ab altero; cum itaque Tres dii adorantur, ubi tunc Ecclesia: at si Solus Dominus, in Quo Trinum perfectum est, & in Quo est Pater & Pater in Ipso, sicut Ipse dicit "Si utique Mihi non credatis, operibus credite, ut cognoscatis & credatis, quod Pater in Me & Ego in Patre," Joh: x: 38. Qui vidit Me vidit Patrem, nonne credis Philippe quod Ego in Patre & Pater in Me, credite Mihi quod Ego in Patre & Pater in Me," Joh: xiv: 10. 11. Qui videt Me videt Ipsum qui misit Me," Joh: xii: 45. Omnia Mea Tua sunt, & Tua Mea," Joh: xviii: 10, tunc est Ecclesia Christiana, & est cum manet in hoc quod Dominus dixit "Primarium omnium præceptorum est, audi Israel, *Dominus Deus noster Dominus unus est*; ideo amabis *Dominum Deum tuum* ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex omnibus viribus tuis; hoc primarium præceptum: alterum simile hoc, amabis proximum tuum sicut teipsum; *majus his aliud præceptum non est*," Marc: xii: 29. 30. 31; quod Dominus Deus noster sit Dominus, videatur Matth: iv: 7. 10. Cap: xxii: 41. 42. Luc: i: 16. 17. Joh: xx: 28, & quod Jehovah in Veteri Testamento dicatur Dominus in Novo, n: 2921. Si etiam id Divinum Verum non recipitur & doctrina & vita, quod amor erga proximum, hoc est, Charitas sit essentiale Ecclesiæ & inde charitatis opera, necessario sequitur, quod cogitare verum sit Ecclesiæ, non autem cogitare bonum, & sic quod cogitatio hominis Ecclesiæ possit

possit in contradictione & oppositione simul esse, nempe cogitare malum & simul cogitare verum, ita per cogitare malum esse cum diabolo, & per cogitare verum esse cum Domino, cum tamen verum & malum nusquam concordant "Nullus potest servire duobus dominis, aut unum odio habebit, & alterum amabit," Luc: xvi: 13; hoc cum statuit & quoque vita confirmat fides separata utcunque de fidei fructibus loquitur, ubi tunc Ecclesia.

4767. Vers: 31. 32. 33. 34. 35. *Et sumserunt tunicam Josephi, & mactarunt hircum caprarum, & intinxerunt tunicam in sanguine. Et miserunt tunicam variorum colorum, & adduxerunt ad patrem illorum, & dixerunt, hanc invenimus, agnosce quæso an tunica filii tui hæc, si non. Et agnovit illam, & dixit, tunica filii mei, fera mala comedit eum, discerpendo discerptus est Joseph. Et discidit Jacob vestes suas, & posuit saccum in lumbis suis, & luxit super filio suo diebus multis. Et surrexerunt omnes filii ejus, & omnes filiæ ejus, ad consolandum eum, & renuit ad consolandum se, & dixit, quia descendam ad filium meum lugens sepulchrum, & flevit eum pater ejus.* Sumserunt tunicam Josephi, significat apparentias: & mactarunt hircum caprarum, significat vera externa ex jucundis: & intinxerunt tunicam in sanguine, significat quod fædaverint falsis & malis: & miserunt tunicam variorum colorum, significat ita apparentias fædatas: & adduxerunt ad patrem illorum, significat collationem cum bonis & veris Ecclesiæ Antiquæ & Primitivæ: & dixerunt, hanc invenimus, significat quod illis ita appareat: agnosce quæso, an tunica filii tui hæc, si non, significat num similitudo: & agnovit illam, significat quod quidem esset: & dixit, tunica filii mei, significat quod verum Ecclesiæ: fera mala comedit eum, significat quod cupiditates mali exstinxerint: discerpendo discerptus est Joseph, significat quod a falsis talis ut prorsus non sit: & discidit Jacob vestes suas, significat luctum pro deperdito vero: & posuit saccum in lumbis suis, significat luctum pro deperdito bono: & luxit super filio suo diebus multis, significat statum: & surrexerunt omnes filii ejus, significat illos qui in falsis: & omnes filiæ ejus, significat illos qui in malis: ad consolandum eum, significat ut interpretarentur ex sensu literæ Verbi: & renuit ad consolandum se, significat quod non posset: quia descendam ad filium meum lugens sepulchrum, significat quod Ecclesia Antiqua perierit: & flevit eum pater ejus, significat luctum interiorem.

4768. Sumserunt tunicam Josephi, quod significet apparentias, constat a significatione tunicæ, hic tunicæ variorum colorum, quod sint apparentiæ veri, de qua n: 4677. 4741. 4742. Agitur in nunc sequentibus de exsculpatione facinoris quod fecerunt, in sensu interno de confirmatione falsi contra Divina Vera, de quibus mox supra n: 4766, & hoc per apparentias, quæ sistuntur per ratiocinia ex sensu literæ Verbi, confirmationes falsi per interpretationes ex sensu literæ Verbi, sunt omnes apparentiæ, per quas simplices solent seduci, ac falsum sisti ut verum, & verum ut falsum; de his in nunc sequentibus in sensu interno agitur.

4769. Et mactarunt hircum caprarum, quod significet vera externa ex jucundis, constat ex significatione hirci caprarum in Verbo, quod sint vera naturalia,

turalia, hoc est, vera Externi hominis ex quibus jucunda vitæ, tum quoque quod sint vera externa ex jucundis, de qua sequitur; vera externi hominis ex quibus jucunda vitæ, sunt vera Divina qualia sunt sensus literalis Verbi, ex quibus doctrinalia genuinæ Ecclesiæ, hæc proprie significantur per hircum, jucunda quæ inde sunt significantur per capras; ita per hircum caprarum in genuino sensu, illi qui in talibus veris & inde jucundis sunt; in sensu autem opposito per hircum caprarum significantur illi qui sunt in veris externis, hoc est, in apparentiis veri ex sensu literæ quæ jucundis vitæ eorum conveniunt, sicut quæ jucundis corporis quæ in genere voluptates vocantur, & quæ jucundis animi quæ in genere sunt honores & lucra; tales per hircum caprarum in sensu opposito significantur; verbo, per hircum caprarum in hoc sensu significantur qui in fide separata a charitate sunt, nam hi non alia vera ex Verbo desumunt, quam quæ cum jucundis vitæ eorum concordant, hoc est, quæ favent amoribus sui & mundi; cætera vera illuc per interpretationes deducunt, & inde falsitates sistunt sicut apparentias veri. Quod Hircus caprarum significet illos qui in fide separata sunt, constare potest apud Danielem "Ecce *Hircus caprarum* venit ab occidente super facies omnis terræ, & non attingens terram, & *huic Hirco* cornu aspectus inter oculos illius; ex uno de quatuor cornibus exivit cornu unum de exiguo, & crevit valde versus meridiem & versus ortum, & versus decus; quia crevit usque ad exercitum cœlorum, & dejecit in terram de exercitu, & de stellis, & conculcavit ea: & projecit veritatem in terram," VIII: 5. 10. 11. 12; agitur ibi de statu Ecclesiæ in genere, non solum de statu Ecclesiæ Judaicæ, sed etiam de statu Ecclesiæ sequentis quæ est Ecclesia Christiana, nam Verbum Domini est universale; Hircus caprarum respective ad Ecclesiam Judaicam significat illos qui vera interna nihili fecerunt, sed externa acceptabant quatenus favebant amoribus eorum, qui erant ut maximi & opulentissimi essent, inde Christum seu Messiam, quem exspectabant, non aliter agnoscebant, quam sicut Regem qui eveheret illos supra omnes gentes & populos in universo terrarum orbe, & hos subjiceret illis sicut vilissimos servos, inde deduxerunt amorem in illum; quid amor erga proximum, prorsus non sciebant, modo quod esset conjunctio per honoris supradicti participationem, & per lucrum; Hircus autem caprarum respective ad Ecclesiam Christianam, significat illos qui in veris externis ex jucundis sunt, hoc est, qui in fide separata, nam hi quoque nihil interna curant, sique illa docent, est solum ut inde aucupent famam, ut ad honores evehantur & ad lucra perveniant, hæc sunt jucunda quæ in corde eorum quando vera sunt in ore; & præterea illa quæ genuinæ fidei sunt per sinistras interpretationes trahunt ad favorem suorum amorum; inde patet, quid in sensu interno per illa verba apud Danielem significatur, nempe per hircum caprarum illi qui in fide separata; quod hircus venerit ab occidente, est quod a malo, quod occidens sit malum, videatur n: 3708; quod venerit super facies omnis terræ, non attingens terram, est quod super totam Ecclesiam, per terram in Verbo non aliud intelligitur quam terra ubi Ecclesia, ita Ecclesia n: 566. 662. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 2928. 3355. 4435.

4435. 4447; cornua quæ ei ſunt potentiæ ex falſo, n: 2832; cornu aſpectus inter oculos, eſt potentia ex ratiocinatione de veris fidei, quod conſtare poteſt ab illis quæ de oculo n: 4403 ad 4421. n: 4523 ad 4534, oſtenſa ſunt; unum cornu quod crevit verſus meridiem, ortum, & decus, eſt potentia ex fide ſeparata uſque verſus illa quæ ſunt ſtatus lucis cœli, ſtatus boni & veri, quod meridies ſit ſtatus lucis, videatur n: 3708, quod ortus ſeu oriens ſit ſtatus boni, n: 1250. 3249. 3708, quod decus ſit ſtatus veri, ex Verbo paſſim conſtat; quod crevit uſque ad exercitum cœlorum, & dejecit in terram de exercitu, & de ſtellis, & conculcavit illa, eſt quod cognitiones boni & veri, quod exercitus cœlorum & ſtellæ ſint cognitiones boni & veri, n: 4697; inde ſcitur quid ſit, quod projecerit veritatem in terram, quod nempe ipſam fidem quæ in ſe eſt charitas, nam fides ſpectat charitatem quia procedit a charitate, quod in Antiqua Eccleſia vocatum eſt veritas, hoc in nova vocatur fides, n: 4690. Similiter Hircus apud Ezechielem "Ecce Ego judicans inter pecudem & pecudem, inter arietes & *inter hircos:* num parum vobis, paſcuum bonum depaſcitis, & reliquum paſcuorum veſtrorum conculcatis pedibus veſtris; ſedimentum aquarum bibitis, reliquas pedibus veſtris turbatis; cornibus veſtris feritis omnes infirmas, donec diſperſeritis eas foras," xxxiv: 17. 18. 21; ibi etiam per hircos ſignificantur illi qui in fide ſeparata, hoc eſt, qui præponunt doctrinam vitæ, & tandem vitam non curant, cum tamen vita facit hominem non doctrina ſeparata, & vita manet poſt mortem, non autem doctrina niſi quantum illa ex vita trahit; de illis dicitur, quod paſcuum bonum depaſcant, & reliquum paſcuorum conculcent pedibus, ac quod ſedimentum aquarum bibant, & reliquas pedibus turbent, tum quod cornibus feriant infirmas, donec diſperſerint illas. Ex his nunc patet, quinam ſunt qui per Hircos & quinam per Oves intelliguntur, de quibus Dominus apud Matthæum "Congregabuntur coram Ipſo omnes gentes, & ſeparabit eas ab invicem, ſicut paſtor ſeparat *Oves ab Hircis*; & ſtatuet *Oves* a dextris, *Hircos vero a ſiniſtris*, &c: xxv: 32. 33; quod oves ſint illi qui in charitate ſunt & inde in veris fidei, & quod hirci qui in nulla charitate tametſi in veris fidei, & quod hirci qui in nulla charitate tametſi in veris fidei, hoc eſt, qui in fide ſeparata, a ſingulis ibi liquet, deſcribuntur ibi illi. Quinam ſunt & quales qui in fide ſeparata, & per hircos intelliguntur, conſtare poteſt ab his binis locis; apud Matthæum "*Omnis Arbor quæ non facit fructum bonum, exſcindetur*, & in ignem conjicietur; *quare ex fructibus eorum cognoſcetis eos:* non omnis dicens Mihi, Domine, Domine, intrabit in Regnum cœlorum, *ſed faciens voluntatem Patris mei* qui in cœlis eſt: multi dicent Mihi in die illa, Domine, Domine, nonne *per Nomen tuum prophetavimus*, & *per Nomen tuum dæmonia ejecimus*, & *in Nomine tuo virtutes multas fecimus*; ſed tunc confitebor illis, non novi vos, *diſcedite a Me Operarii iniquitatis*," vii: 19. 20. 21. 22. 23: & apud Lucam "Tunc incipietis foris ſtare, & pulſare januam, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis; ſed reſpondens dicet vobis, *non novi vos unde ſitis:* tunc incipietis dicere, *edimus coram Te*, & *bibimus*, & *in plateis noſtris docuiſti*; ſed dicet, dico vobis, *non novi vos unde ſitis*, *diſcedite a Me omnes*

 operarii

operarii iniquitatis," XIII: 25. 26. 27; hi sunt qui in fide separata, & hirci vocantur. Quid autem Hirci in bono sensu significant, sicut qui in sacrificiis adhibebantur, ac apud Prophetas passim nominantur, alibi, ex Divina Domini Misericordia, dicetur.

4770. Et intinxerunt tunicam in sanguine, quod significet quod fœdaverint falsis ex malis, constat ex significatione intingere sanguine, quod sit fœdare falsis, sanguis enim in opposito sensu est verum falsificatum, n: 4735; quia sanguis hirci erat, per quem significantur vera externa ex jucundis, qualia sunt illorum qui in fide separata, liquet quod sint falsa ex malis, quod quoque patet ex sequentibus, ubi Jacob dicit "Fera mala comedit eum, discerpendo discerptus est Joseph" per illa enim significatur, quod cupiditates mali exstinxerint, & sic quod a falsis talis ut prorsus non sit. Quod tres origines falsi sint, ex doctrina Ecclesiæ, ex fallaciis sensuum, & ex vita cupiditatum, & quod falsum ex hac sit pessimum, videatur n: 4729.

4771. Et miserunt tunicam variorum colorum, quod significet apparentias fœdatas, constat a significatione tunicæ variorum colorum, quod sint apparentiæ, de qua n: 4677. 4741. 4742. 4768; quod fœdatæ, intelligitur per quod tunica intincta sanguine, n: 4770.

4772. Et adduxerunt ad patrem illorum, quod significet collationem cum bonis & veris Ecclesiæ Antiquæ & Primitivæ, constat a repræsentatione Jacobi, qui hic est pater, quod sit Ecclesia Antiqua, de qua n: 4680. 4700; & quoque Ecclesia Primitiva, hoc est, Ecclesia Christiana in suo initio, de qua sequitur; adducere tunicam talem ad illam, in sensu interno est instituere collationem falsificatorum bonorum & verorum cum bonis & veris genuinæ Ecclesiæ. Quod per Jacobum repræsentetur hic non modo Ecclesia Antiqua, sed etiam Primitiva, hoc est, Christiana in suo initio, est quia prorsus eædem sunt quoad interna, sed modo discrepent quoad externa; Externa Ecclesiæ Antiquæ fuerunt omnia repræsentativa Domini ac cœlestium & spiritualium Regni Ipsius, hoc est, amoris & charitatis & inde fidei, proinde talium quæ sunt Ecclesiæ Christianæ; inde est, cum evolvuntur & quasi exfasciantur externa, quæ fuerunt Antiquæ Ecclesiæ, & quoque Judaicæ, quod pateat Ecclesia Christiana; hoc significatum etiam est, per quod velum in Templo disruptum sit; Matth: XXVII: 51. Marc: XV: 38. Luc: XXIII: 45; inde est, quod per Jacobum patrem repræsentetur non modo Ecclesia Antiqua, sed etiam Primitiva Christiana.

4773. Et dixerunt, hanc invenimus, quod significet quod illis ita appareat, constat a serie rerum in sensu interno, non enim dixerunt quod esset tunica Josephi, sed quod invenerint, referendo ad patrem, ut agnosceret an tunica filii ejus esset; inde sequitur, quod per illa verba significetur, quod illis ita appareat.

4774. Agnosce quæso an tunica filii tui hæc, si non, quod significet num similitudo, constat ex significatione agnoscere an sit, quod sit num simile: se referunt hæc ad illa quæ præcedunt & ab illis sequuntur, quod nempe collatio institueretur falsificatorum bonorum & verorum cum bonis & veris genuinis

Ecclesiæ,

Ecclesiæ, quæ significantur per quod adduxerunt tunicam sanguine intinctam ad patrem illorum, n: 4772; inde hic per agnosce quæso an tunica filii tui hæc, significatur quod conferret num simile, seu num similitudo.

4775. Et agnovit illam, quod significet quod quidem esset, & dixit tunica filii mei, quod significet quod verum Ecclesiæ, constat a significatione tunicæ, quod sit verum Ecclesiæ, de qua n: 4677, sed quia fœdatum, quidem agnitum est quod esset, sed non simile vero Ecclesiæ Antiquæ & Primitivæ, inde dicitur quod quidem esset.

4776. Fera mala comedit eum, quod significet quod cupiditates mali exstinxerint, constat ex significatione feræ malæ, quod sit mendacium ex vita cupiditatum, de qua n: 4729, proinde cupiditates; & ex significatione comedere, quod sit exstinguere, quia prædicatur de vero Ecclesiæ. Ipsissimum Verum Ecclesiæ est, quod amor in Dominum, & amor erga proximum sint primaria, Marc: XII: 29. 30. 31; hoc verum exstinguunt cupiditates; qui enim in vita cupiditatum sunt, non possunt esse in vita amoris & charitatis, sunt enim prorsus opposita; vita cupiditatum est se solum amare, & non proximum nisi ex se seu propter se, inde exstinguunt apud se charitatem, & qui exstinguunt charitatem, etiam exstinguunt amorem in Dominum, nam non datur medium amandi Dominum, quam charitas, Dominus enim in charitate est; affectio charitatis est ipsa affectio cœlestis, quæ a Solo Domino; inde constare potest, quod cupiditates mali exstinguant ipsissimum verum Ecclesiæ; quo exstincto excogitatur medium quod salvificum dicitur, nempe fides, quæ cum separatur a charitate, tunc ipsa vera fœdantur, nam tunc non amplius scitur quid charitas, ne quidem quid proximus, consequenter nec quid internum hominis, & ne quidem quid cœlum, nam internum hominis & cœlum in homine, est charitas, hoc est, benevelle alteri, societati, patriæ, Ecclesiæ, Regno Domini, & sic Ipsi Domino; inde concludi potest, qualia vera Ecclesiæ erunt, cum illa, quæ essentialia sunt, nesciuntur, & cum contraria illis, nempe cupiditates regnant; cum vita cupiditatum de illis loquitur, annon fœdantur in tantum, ut non amplius cognosci possint. Quod nemo possit salvari, nisi in bono charitatis vixerit, & sic imbuerit ejus affectiones, quæ sunt benevelle aliis & ex benevelle illis benefacere; tum quod nemo usquam recipere possit vera fidei, nempe imbuere & appropriare illa sibi, quam qui in charitatis vita est, patuit mihi manifeste ab illis qui in cœlo cum quibus datum est loqui; ibi omnes sunt formæ charitatis, pulchritudine & bonitate secundum charitatis quale; jucundum, faustum, & felix eorum ex eo est, quod ex benevelle possint aliis benefacere; homo, qui non in charitate vixerat, nusquam scire potest, quod in benevelle & ex benevelle benefacere sit cœlum & ejus gaudium, quia ejus cœlum est benevelle sibi & ex hoc benevelle aliis benefacere, cum tamen hoc est infernum; nam cœlum distinguitur ab inferno in eo, quod, ut dictum, cœlum sit ex benevelle benefacere, & infernum est ex malevelle malefacere, qui in amore erga proximum sunt, illi ex benevelle benefaciunt, at qui in amore sui sunt, illi ex malevelle malefaciunt, causa est, quia neminem amant quam semet, & alios non nisi quantum se vident in illis

& illos in se; etiam hos odio habent, quod se manifestat ut primum recedunt & non ejus sunt; hoc se habet, sicut latrones, qui cum in consociatione sunt, se invicem amant, sed usque corde cupiunt occidere si præda inde. Ex his constare potest, quid cœlum, quod nempe sit amor erga proximum, & quid infernum quod nempe sit amor sui: qui in amore erga proximum sunt, illi recipere possunt omnia vera fidei, & illa imbuere & sibi appropriare, nam in amore erga proximum inest omne fidei, quia inest cœlum, & inest Dominus; qui autem in amore sui sunt, illi nusquam possunt recipere vera fidei, quia illi amori inest infernum, nec possunt aliter recipere vera fidei quam sui honoris & lucri causa, ita nusquam illa imbuere & sibi appropriare, sed quæ imbuunt & sibi appropriant, sunt negativa veri, corde enim ne quidem credunt quod infernum ac cœlum sint, nec quod vita post mortem, inde nec aliquid quod de inferno & cœlo, deque vita post mortem dicitur, ita nihil prorsus quod de fide & charitate ex Verbo & doctrina; apparent sibi credere cum in cultu sunt, sed hoc est inde quia implantatum est ab infantia eum statum tunc induere, ut primum autem extra cultum sunt etiam extra illum statum sunt, & cum tunc cogitant in se, prorsus nihil credunt, & quoque secundum vitam amorum suorum excogitant faventia, quæ vera dicunt, & quoque confirmant ex sensu literali Verbi, cum tamen falsa sunt; tales sunt omnes qui in fide separata sunt vita & doctrina. Præterea sciendum, quod omnia insint amoribus, amores enim sunt qui faciunt vitam, proinde non nisi quam in amores influit vita Domini; quales itaque amores sunt, tales sunt vitæ, quia tales receptiones vitæ; amor erga proximum recipit vitam cœli, & amor sui recipit vitam inferni; ita amori erga proximum inest omne cœli, & amori sui omne inferni: quod omnia insint amoribus, illustrari potest a pluribus in natura; animalia, tam quæ super terra gradiuntur, quam quæ in aere volant, & in aquis natant, feruntur omnia secundum amores suos, & in amores illorum influunt quæcunque ad vitam illis conducunt, quæ nempe ad victum, ad habitationem, adque procreationem; inde unumquodvis genus novit suam escam, novit suas mansiones, & novit quæ conjugialis eorum sunt, sicut consociari, construere nidos, ponere ova, educare pullos; etiam apes ædificare cellulas, exsurgere mella ex floribus, implere illis favos, & prospicere sibi pro hyeme, imo agere aliquam formam regiminis sub imperante; præter mirifica alia; hæc omnia fiunt per influxum in amores eorum, sunt modo formæ affectionum eorum quæ variant vitæ effectus; illa omnia amoribus illorum insunt; quid non inesset amori cœlesti, si homo in illo esset, annon omne sapientiæ & intelligentiæ, quod in cœlo est: inde etiam est, quod, qui in charitate vixerunt, & non alii, recipiantur in cœlum, & quod ex charitate in potentia sint recipere & imbuere omnia vera, hoc est, omnia fidei: contrarium autem illis evenit qui in fide separata sunt, hoc est, in aliquibus veris & non in charitate, amores eorum recipiunt talia quæ illis conveniunt, amores nempe sui & mundi quæ contraria veris sunt, qualia sunt in infernis.

4777. Discerpendo discerptus est Joseph, quod significet quod a falsis talis ut prorsus non sit, constat ex significatione discerpi, quod sit a falsis dissi-

pari,

pari, seu quod idem, a falsis talis ut prorsus non sit; sunt falsa ex malis seu ex cupiditatibus, quæ hic intelliguntur, n: 4770: de his videantur quæ mox supra n: 4776, dicta sunt.

4778. Et discidit vestes suas, quod significet luctum pro deperdito vero, constat a significatione discindere vestes, quod fuerit repræsentativum luctus pro deperdito vero, de qua supra n: 4763.

4779. Et posuit saccum in lumbis suis, quod significet luctum pro deperdito bono, constat ex significatione ponere saccum super lumbis, quod fuerit repræsentivum luctus pro deperdito bono; lumbi enim significant amorem conjugialem, & inde omnem amorem cœlestem & spiritualem, n: 3021. 3294. 4277. 4280. 4575, & hoc ex correspondentia, nam sicut omnia organa, membra, & viscera corporis humani correspondent Maximo Homini, ut ad fines Capitum ostensum, ita lumbi illis in Maximo Homine seu Cœlo, qui in genuino amore conjugiali fuerunt; & quia amor conjugialis est fundamentalis omnium amorum, ideo per lumbos in genere significatur omnis amor cœlestis & spiritualis; inde rituale hoc, quod ponerent saccum super lumbis, cum lugerent super bonum deperditum; omne enim bonum est amoris. Quod posuerint saccum super lumbis cum testificarentur illum luctum, constare potest ab Historicis & Propheticis Verbi, ut apud Amos "Convertam festa vestra *in luctum*, & omnia cantica vestra in lamentum, *ita ascendere faciam super omnes lumbos saccum*, & super omne caput calvitiem, & ponam eam sicut *luctum* unigeniti, & postrema ejus sicut diem amarum," VIII: 20; ascendere facere super omnes lumbos saccum pro luctu super deperditis bonis, omnes lumbi pro omnibus bonis amoris. Apud Jonam "Crediderunt viri Ninives in Deum, & ideo proclamarunt jejunium, & *induerunt saccos a maximo usque ad minimum:* cumque pervenisset verbum ad Regem Ninives, surrexit de throno suo, & deposuit chlamydem suam desuper se, & *obduxit saccum*, & sedit super cinere; & proclamavit, ut *operirentur saccis homo & bestia*," III: 5. 6. 8; manifeste quod fuerit signum repræsentativum luctus super malo, propter quod Ninive periret, ita super deperdito bono. Apud Ezechielem "Clamorem edent super te voce sua, & clamabunt amare, & ascendere facient pulverem super capita sua, in cinere volvent se, & inducent sibi super te calvitiem, & *accingent saccos*," XVIII: 30. 31, de Tyro, singula illa repræsentativa luctus pro falsis & malis, ita pro deperditis veris & bonis fuerunt; clamorem edere & clamare amare pro lamento super falso aut deperdito vero, n: 2240; ascendere facere pulverem super caput pro damnatum esse propter malum, n: 278; in cinere volvere se pro damnatum esse propter falsum; inducere sibi calvitiem pro luctu propter non verum naturali homini, n: 3301 f; accingere saccos pro luctu propter non bonum ei: similiter apud Jeremiam "Filia populi mei, *cinge te sacco*, & volve te in cinere, *luctum* unigeniti fac tibi, *planctum* amaritudinum, quia subito veniet vastator super nos," VI: 26; & alibi apud Eundem "Sedebunt in terra, conticescent seniores filiæ Zionis, ascendere facient pulverem super caput suum, *cingent se saccis*, descendere facient in terram caput suum virgines Hierosolymæ," Thren: II:

xi : 10, hic similia repræsentativa secundum genera boni & veri quæ deperdita, ut supra. Apud Esaiam "Propheticum de *Moabo*; ascendet Bajith, & Dibon in excelsa ad fletum, super Nebo & super Medba *Moabus* ejulabit; in omnibus capitibus ejus calvities, omnis barba rasa, *in plateis ejus accinxerunt saccum*, super tectis ejus, & in plateis ejus, totus ejulabit, descendens in fletum," xvi : 2. 3, Moabus pro illis qui adulterant bona, n : 2468, luctus super adulteratione illa, quæ per Moabum significatur, describitur per talia quæ malo illius generis correspondent; quapropter similiter pæne apud Jeremiam, "Omne Caput calvities, & omnis barba rasa, super omnibus manibus incisiones, *& super lumbis saccus*, super omnibus tectis *Moabi*, & in plateis ejus totus *luctus*," xlviii : 37. Cum audivit Rex Hiskias blasphemias quas Rabschake contra Hierosolymam loquutus, discidit vestes suas, *& obtexit se sacco*," Es : xxxvii : 1. ii Reg : xix : 1; quia loquutus contra Jehovam, Regem, & Hierosolymam, inde luctus, quod contra verum significatur per quod disciderit vestes, n : 4763, quod contra bonum per quod obduxerit se sacco; in Verbo enim ubi agitur de vero etiam agitur de bono, ob conjugium cœleste quod est boni & veri ac veri & boni, in singulis, sicut etiam apud Davidem "Convertisti *luctum meum* in choream, *aperuisti saccum meum*, & accinxisti me gaudio," Psalm : xxx : 12, ibi chorea prædicatur de veris, & gaudium de bonis, ut quoque alibi in Verbo, ita aperire saccum pro tollere luctum super deperdito bono. In Libro ii Samuelis "Dixit David ad Joabum, & ad omnem populum qui cum illo, scindite vestes vestras, & *circumcingite saccos*, & plangite ante Abnerum," iii : 31; quia facinus commissum contra verum & bonum, ideo mandatum a Davide, ut scinderent vestes & circumcingerent saccos. Similiter quia Achabus contra æquum & justum, in sensu spirituali contra verum & bonum, egerat, cum audivit verba Eliæ quod exscinderetur, rupit vestes suas, *& posuit saccum super carnem suam*, & jejunavit, & *cubuit in sacco*, & incessit lente," i Reg : xxi : 27. Quod saccus prædicetur de deperdito bono, constare etiam potest apud Johannem "Cum aperuit sigillum sextum, ecce terræ motus magnus factus est, *& sol factus est niger sicut saccus*, & luna tota facta est sicut sanguis," Apoc : vi : 12, terræ motus pro mutatione status Ecclesiæ quoad bonum & verum, n : 3355, sol pro bono amoris, n : 1529. 1530. 2441. 2495. 4060. 4300. 4696, quapropter de illo deperdito prædicatur saccus; luna pro vero fidei, n : 1529. 1530. 2120. 2495. 4060, de quo prædicatur sanguis, quia sanguis est verum falsificatum & prophanatum, n : 4735. Quia indui sacco & volvere se in cinere, repræsentabat luctum super malis & falsis, etiam repræsentabat humiliationem, & quoque pænitentiam, humiliationis enim primarium est agnoscere quod ex se non nisi quam malum & falsum sit, pariter pænitentiæ, quæ non fit nisi per humiliationem, & hæc per confessionem cordis quod ex se talis sit; quod saccum induere, humiliationis fuerit, videatur i Reg : xxi : 27. 28. 29; quod pænitentiæ, Matth : xi : 21. Luc : x : 13; sed quod nihil aliud fuerit quam repræsentativum, ita solummodo externum quod corporis, non autem internum quod cordis, patet apud Esaiam "Num ut incurvet sicut juncus caput

put suum, & *in sacco & cinere cubet*, num hoc vocabis jejunium, & diem beneplaciti Jehovæ; nonne hoc jejunium quod eligo, aperire vincula malitiæ, frangere famelico panem, &c: LVIII: 5, 6. 7.

4780. Et luxit super filio suo diebus multis, quod significet statum, nempe luctus pro deperdito bono & vero, constat a repræsentatione Josephi, qui hic est filius, quod sit Divinum Verum, in specie illa de quibus supra n: 4776; & ex significatione dierum, quod sint status, de qua n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3785; hic status luctus magni, quia dicitur diebus multis.

4781. Et surrexerunt omnes filii ejus, quod significet illos qui in falsis, constat a significatione filiorum, quod sint vera, & in opposito sensu falsa, seu illi qui in veris aut falsis sunt, de qua n: 489. 491. 533. 847. 2623. 2803. 2813. 3373. 3704; hic qui in falsis, quia per filios Jacobi seu fratres Josephi repræsentantur illi qui in fide separata, ita qui Divinum Verum exstinxerunt, & inde in falsis sunt, ut supra ostensum.

4782. Et omnes filiæ ejus, quod significet illos qui in malis, constat a significatione filiarum, quod sint bona, & in opposito sensu mala, seu illi qui in bonis aut malis sunt, de qua n: 489. 490. 491. 568. 2362. 3024. 3963.

4783. Ad consolandum eum, quod significet ut interpretarentur ex sensu literæ Verbi, constat ex significatione consolari, quod sit sedare irrequiem animi spe de aliqua re, de qua n: 3610, hic irrequiem seu luctum super deperdito bono & vero, qui luctus quia non sedari potest quam per interpretationes ex Verbo, hic quia agitur de filiis & filiabus Jacobi, per quos significantur illi qui in falsis & malis sunt, n: 4782. 4782, per consolari significantur interpretationes quæ fiunt ex sensu literæ; sensus enim literæ Verbi communia habet, quæ sunt sicut vasa, quæ impleri possunt veris, & quoque impleri falsis, & sic explicari ad favorem; & quia communia sunt, etiam obscura sunt respective, quibus lux non aliunde est quam ex sensu interno, nam sensus internus est in luce cœli quia est Verbum Angelis, at sensus literæ est in luce mundi quia est Verbum hominibus antequam in lucem cœli a Domino perveniunt, a qua tunc illustratio; inde patet, quod sensus literæ inserviat simplicibus ad initiationem in sensum internum. Quod Verbum ex sensu literæ explicari possit ad favorem per interpretationes, patet manifeste ex eo, quod doctrinalia quæcunque, etiam hæretica, inde confirmentur; sicut pro exemplo dogma de fide separata ex his Domini Verbis, "Adeo dilexit Deus mundum, ut Filium suum unigenitum dederit, *ut omnis qui credit in Ipsum non pereat, sed habeat vitam æternam*," Joh: III: 16; ex quibus, & quoque ex aliis locis concludunt, quod sola fides absque operibus sit per quam vita æterna; & cum sibi id persuaserant, tunc non amplius attendunt ad illa quæ Dominus toties loquutus est de amore in Ipsum, deque charitate & operibus, n: 1017. 2373. 3934; ita nec ad illa quæ apud Johannem, "Quotquot receperunt, dedit illis potestatem ut filii Dei essent *credentibus in Nomen Ipsius*,

qui

qui *non ex sanguinibus, neque e voluntate carnis, neque ex voluntate viri,* sed ex Deo nati sunt," I : 12. 13; si illis dicitur, quod nemo credere possit in Dominum, nisi qui in charitate est, illico confugiunt ad interpretationes, sicut ad has, quod lex abrogata sit, quod nati sint in peccatis & sic quod bonum ex se facere nequeant, & qui faciunt non aliter possint quam sibi inde meritum vindicare, & quoque hæc confirmant ex sensu literæ Verbi, sicut ex illis quæ in parabola de Pharisæo & Publicano, Luc: XVIII: 10 ad 14, & ex aliis; cum tamen illa se prorsus aliter habent. Qui in fide separata sunt, etiam nec aliter possunt credere, quam quod unusquisque admitti queat in cœlum ex gratia, utcunque vixerat, ita quod non vita sed fides hominem post mortem maneat; etiam hoc confirmant ex sensu literæ Verbi, cum tamen ex ipso spirituali sensu Verbi constat, quod Dominus Misericordiam habeat erga unumquemvis, ita si cœlum foret ex Misericordia seu gratia utcunque vita fuit unusquisque salvaretur; quod ita credant, qui in fide separata, est quia prorsus non sciunt quid cœlum, & hoc quia non sciunt quid charitas; si scirent quantum pacis, gaudii & felicitatis in charitate sit, scirent quid cœlum, sed hoc illis prorsus absconditum est. Qui in fide separata sunt, nec aliter credere possunt, quam quod resurrecturi sint cum corpore, & non nisi quam die Judicii, quod etiam confirmant ex pluribus locis Verbi secundum sensum literæ explicatis, nihil tunc cogitantes de illis quæ Dominus dixerat de Divite & Lazaro, Luc: XVI: 22 ad 31, & quæ ad latronem, "Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiso," Luc XXIII: 43, & quæ pluries alibi; quod id credant qui in fide separata, est quia si illis diceretur quod corpus non resurrecturum, resurrectionem prorsus negarent, quid enim internus homo non sciunt nec capiunt, nemo enim scire potest quid internus homo & ejus vita post mortem, nisi qui in charitate est, nam hæc est interni hominis. Qui in fide separata sunt, non aliter credere possunt, quam quod charitatis opera sint solum dare pauperibus ac opitulari miseris, quod etiam ex Verbi sensu literæ confirmant, cum tamen charitatis opera sunt, facere justum & æquum, quisque in suo officio, ex amore justi & æqui, ac boni & veri. Qui in fide separata sunt, non aliud vident in Verbo, quam quæ confirmant sua dogmata, non enim intuitionem interiorem habent, qui enim non in affectione charitatis sunt, non sunt nisi in visu externo, seu in intuitione inferiori, ex hac spectare superiora nequaquam aliquis potest, superiora apparent ei ut tenebræ; inde est, quod falsa videant ut vera, ac vera ut falsa, & sic pascuum bonum perdant & aquas puras sacri fontis seu Verbi per interpretationes ex sensu literæ conspurcent, secundum hæc apud Ezechielem, "Num parum vobis; pascuum bonum depascitis, & reliquum pascuorum vestrorum conculcatis pedibus vestris; sedimentum aquarum bibitis, reliquas pedibus vestris turbatis; cornibus vestris feritis omnes infirmas, donec dispersseritis illas foras," XXXIV: 17. 18. 21.

4784 Et renuit ad consolandum se, quod significet quod non posset, constat ex illis quæ nunc dicta sunt.

4785. Quia descendam ad filium meum lugens sepulchrum; quod significet quod Ecclesia Antiqua periret, constat ex repræsentatione Jacobi, qui hoc de se dicit, quod sit Ecclesia Antiqua, de qua supra n: 4680. 4700. 4772; ex repræsentatione Josephi, qui hic est filius meus, quod sit Divinum spirituale, seu Divinum Verum, de qua supra; & ex significatione descendere lugens sepulchrum, quod sit mori, & cum prædicatur de Ecclesia, & quoque de Divino Vero, quod sit perire.

4786. Et flevit eum pater ejus, quod significet luctum interiorem, constat ex significatione flere, quod sit ultimum doloris & tristitiæ, ita luctus interior: inter externa per quæ repræsentabantur interna, in Ecclesiis antiquis etiam fuit planctus & fletus super mortuos, quibus significabatur luctus interior, tametsi non interior fuit; sicut legitur de Egyptiis qui cum Josepho profecti sunt ad sepeliendum Jacobum de quo ita "Cum venerunt ad aream Arad, quæ in transitu Jordanis, *planxerunt ibi planctum magnum & gravem valde*, & *fecit patri suo luctum septem dies*: & vidit habitator terræ Cananæus, luctum in area Arad, & dixerunt, luctus hic est gravis Ægyptiis" Genes: L: 10. 11: & de Davide super Abnerum "Sepeliverunt Abnerum in Chebrone, & sustulit Rex vocem suam ac *flevit apud sepulchrum* Abneri, & *fleverunt* omnis populus" II Sam: III: 32.

4787. Vers: 36. *Et Midianitæ vendiderunt eum ad Ægyptum Potiphari cubiculario Pharaonis, principi satellitum.* Midianitæ vendiderunt eum ad Ægyptum, significat illos qui in aliquo vero simplicis boni, quod consulerent scientifica: Potiphari cubuculario Pharaonis, significat interiora scientificorum: principi satellitum, significat illa quæ primaria sunt interpretationi.

4788. Midianitæ vendiderunt eum ad Ægyptum, quod significet illos qui in aliquo vero simplicis boni quod consulerent scientifica, constat ex repræsentatione Midianitarum, quod sint qui in vero simplicis boni, de qua n: 3242. 4756; ex significatione Ægypti, quod sint scientifica, de qua n: 1164. 1165. 1186. 1462. 2588. 4749; ex significatione vendere, quod sit abalienare, de qua n: 4752. 4758; & ex repræsentatione Josephi, quod sit Divinum Verum; hoc cum dicitur venditum seu abalienatum ab illis qui in vero simplicis boni ad scientifica, quæ sunt Ægyptus, est quod consulerint illa; qui enim in vero simplicis boni sunt, a fallaciis sensuum se plurimum abduci patiuntur, ita per scientifica, quæ ex illis sunt. Supra in Vers: 28 dictum est, quod Josephus extractus sit e fovea a Midianitis, sed quod venditus sit ad Jischmaelitas, inde videretur quod non ab aliis vendi potuisset in Egypto, quam a Jischmaelitis; at quod non Jischmaelitis sed a Midianitis, est quia per Jischmaelitas repræsentantur qui in simplici bono, n: 4747, & per Midianitas qui in vero illius boni; Josephus seu Divinum Verum non potuit vendi ab illis qui in bono sunt, sed ab illis qui in vero; qui enim in bono sunt, norunt ex bono quid Divinum verum, non ita qui in vero: homines Ecclesiæ distincti sunt in duo genera, nempe in illos qui in bono & in illos qui in vero, illi qui in bono sunt vocantur cœlestes, qui autem in vero spirituales, inter illos & hos intercedit multa differentia; qui in bono sunt, in affectione fa-

ciendi bonum sunt propter bonum, & hoc absque remuneratione illis; remuneratio est quod liceat facere bonum, nam inde gaudium percipiunt; qui autem in vero sunt, non in affectione faciendi bonum sunt propter bonum sed propter quod ita mandatum, ac utplurimum cogitant de remuneratione, gaudium illis inde est, & quoque ex gloriatione; inde patet, quod qui bonum faciunt ex bono, ex interna affectione faciant, at qui bonum faciunt ex vero quod ab externa quadam affectione; inde differentia patet, quod nempe illi sint interni homines, hi autem externi; qui itaque interni homines sunt, Divinum Verum, quod per Josephum repræsentatur, non vendere, hoc est, abalienare possunt, quia ex bono appercipiunt verum, inde nec fallaciæ sensus, proinde nec scientifica illos abducunt; at qui externi homines sunt, illi vendere seu abalienare possunt, quia non ex bono appercipiunt verum, sed id modo ex doctrina & ex magistris sciunt, illi si consulunt scientifica facile a fallaciis se abduci patiuntur, nam nullam dictamen intus habent: inde nunc est, quod Josephus non a Jischmaelitis sed a Midianitis venditus sit.

4789. Potiphari cubiculario Pharaonis, quod significet interiora scientificorum, constat ex significatione cubicularii, quod sint interiora, de qua sequitur; & ex repræsentatione Pharaonis, quod sint scientifica; per Ægyptum enim significantur scientiæ in genere, ut n: 1164. 1165. 1186. 1462, ostensum est; similiter per Pharaonem, quod enim in Verbo per terram seu gentem, hoc etiam per Regem ejus, significatur, nam is est caput gentis. Quod sint interiora scientificorum, quæ significantur per cubicularium Pharaonis, est quia cubicularii erant ex interioribus Regis, erant enim interiores aulici & eminentiores præfecti, ut quoque patet ex significatione vocis illius in Lingua originali.

4790. Principi satellitum, quod significet illa quæ primaria sunt interpretationi, constat ex significatione principis, quod sit primarium, de qua n: 1482. 2089; quod princeps satellitum hic sint primaria interpretatoni, est quia agitur de Divino Vero, quod ab illis qui in vero simplicis boni venditum sit per quod consuluerint scientifica, inde aberratio & abalienatio a Divino Vero, & inde interpretationes ex sensu literæ Verbi, n: 4783; per satellites etiam significantur illa quæ ministrant.

Continuatio

Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine; hic de Correspondentia Gustus & Linguæ, & quoque Faciei cum illo.

4791. LINGUA *introitum præbet ad pulmones, & quoque ad ventriculum, ita repræsentat sicut atrium ad spiritualia & ad cœlestia, ad spiritualia quia ministrat pulmonibus & inde loquelæ, ad cœlestia quia ministrat ventriculo qui alimenta præbet sanguini & cordi; quod pulmones correspondeant spiritualibus & cor cœlestibus, videatur n:* 3635. 3883 *ad* 3896; *quapropter Lingua in genere correspondet affectioni veri, seu illis in Maximo Homine qui in affectione veri sunt, & postmodum in affectione boni ex vero: qui itaque amant Verbum Domini, & inde desiderant cognitiones veri & boni, illi ad provinciam illam pertinent; sed cum differentia, quod sint qui ad ipsam linguam, qui ad laryngem & tracheam, qui ad guttura, etiam qui ad gingivas, tum qui ad labra; nam ne quidem minimum apud hominem datur, cum quo non est correspondentia. Quod illi qui in affectione veri sunt, ad provinciam illam in lato sensu intellectam pertineant, pluries datum est experiri, & hoc per manifestum influxum nunc in linguam, & nunc in labra, cum quibus etiam loqui datum est; & observatum, quod etiam quidam interioribus linguæ & labrorum correspondeant, & quidam exterioribus; qui exteriora vera cum affectione solum recipiunt, non autem interiora, at hæc tamen non rejiciunt, illorum operationem sensi non in linguæ interiora sed in exteriora.*

4792. *Quia Cibus & nutritio correspondet cibo & nutritioni spirituali, inde Gustus correspondet perceptioni & affectioni ejus: cibus spiritualis est scientia, intelligentia & sapientia; ex his enim vivunt, & ex his quoque nutriuntur spiritus & angeli, & desiderant & appetunt illa, sicut homines, qui famelici, cibum; inde appetitus corre-*

ſpondet illi deſiderio. Et quod mirum, ex illo cibo etiam adoleſcunt; infantes enim, qui decedunt, in altera vita non aliter quam infantes apparent, & ſunt quoque infantes quoad intellectum, ſed ſicut intelligentia ac ſapientia creſcunt, ita apparent non ut infantes, ſed ſicut provecti ætate, & tandem ſicut adulti; loquutus ſum cum quibuſdam qui infantes mortui ſunt, qui ſicut juvenes mihi viſi, quia tunc intelligentes. Inde patet, quid cibus & nutritio ſpiritualis.

4793. *Quia guſtus correſpondet perceptioni & affectioni ſciendi, intelligendi & ſapiendi, & in illa affectione eſt vita hominis, idcirco non permittitur alicui ſpiritui & angelo influere in guſtum hominis, nam hoc foret in vitam quæ ei propria eſt. Sunt uſque ſpiritus vagabundi ex infernali turba præ aliis pernicioſi, qui quia in vita corporis imbuerunt intrare in affectiones hominis nocendi cauſa, etiam in altera vita cupiditatem illam retinent, & omni modo ſtudent intrare in guſtum apud hominem, in quem cum intrarunt, poſſident interiora ejus, nempe vitam ejus cogitationum & affectionum, nam, ut dictum, correſpondent, & quæ correſpondent unum agunt; ab illis perplures hodie poſſidentur; ſunt enim hodie obſeſſiones interiores, non autem, ut olim, exteriores; obſeſſiones interiores a talibus fiunt; & quales ſunt, conſtare poteſt ſi attendatur ad cogitationes & affectiones, præcipue ad intentiones interiores quas manifeſtare timeat, quæ in tantum apud quoſdam inſaniunt, ut niſi coercerentur vinculis externis, quæ ſunt honor, lucrum, fama, timor vitæ, & legis, ruerent pluſquam obſeſſi in neces & rapinas; quinam & quales illi ſpiritus ſunt, qui obſident interiora hominum talium, videatur n: 1983. Ut ſcirem quomodo hoc ſe haberet, permiſſum fuit illis, ut conarentur intrare in guſtum apud me, quod etiam ſummo ſtudio connitebantur, & tunc dictum mihi, ſi uſque in guſtum penetrarent, quod etiam interiora poſſiderent, ex cauſa quia guſtus ab interioribus illis per correſpondentiam dependet; ſed hoc permiſſum fuit ſolum ob finem, ut ſcirem quomodo cum correſpondentia guſtus ſe haberet; actutum enim inde abacti ſunt. Pernicioſi illi ſpiritus id imprimis tentant, ut ſolvant omnia vincula interna, quæ ſunt affectiones boni & veri, juſti & æqui, timor legis Divinæ, pudor nocendi ſocietati & patriæ; quæ vincula interna cum ſoluta ſunt, tunc homo a talibus obſidetur: cum non poſſunt ſic inferre ſe in interiora per obſtinationem, tentant per artes magicas, quæ plures ſunt in altera vita in mundo prorſus ignotæ, per has ſcientifica apud hominem pervertunt, & modo applicant illa quæ fœdis cupiditatibus favent: obſidiones tales non poſſunt evitari, niſi homo in affectione boni eſt, & inde in fide in Dominum.*

Oſtenſum

Ostensum quoque, quomodo abigerentur, nempe cum versus interiora capitis & cerebri se penetrare putabant, deferebantur per vias excrementitias ibi, & inde versus cutis externa; & visi sunt quod dein conjicerentur in scrobem sordibus solutis scatentem; informatus sum, quod tales spiritus correspondeant cavernulis sordidis in extima cute ubi scabies, ita scabiei.

4794. *Spiritus, seu homo post mortem, omnes sensationes habet quas dum vixit in mundo, nempe Visum, Auditum, Olfactum, & Tactum, non autem Gustum, sed loco ejus aliquod analogon quod adjunctum est odoratui. Quod non gustum habeat, est ne possit intrare in gustum hominis, & sic ejus interiora possidere; tum ne ille sensus amoveret illum a desiderio sciendi & sapiendi, ita ab appetitu spirituali.*

4795. *Ex his etiam constare potest, cur Lingua gemino muneri dicata sit, nempe muneri inserviendi loquelæ, & inserviendi nutritioni; quatenus enim inservit nutritioni, correspondet affectioni sciendi, intelligendi, & sapiendi vera, quapropter etiam sapientia seu sapere dicta est a sapore; & quatenus loquelæ, correspondet affectioni cogitandi & producendi illa.*

4796. *Cum Angeli se visibiles sistunt, apparent omnes affectiones interiores eorum clare ex facie, & inde elucent; sic ut facies sit illarum forma externa & imago repræsentativa; aliam faciem habere quam affectionum suarum, non datur in cœlo; qui aliam faciem mentiuntur, illi ejiciuntur e societate; inde patet, quod facies correspondeat interioribus in genere omnibus, tam ejus affectionibus quam cogitationibus, seu quæ sunt voluntatis & quæ sunt intellectus apud hominem: inde etiam in Verbo per faciem & facies significantur affectiones; & per quod Dominus elevet facies super aliquem, quod ex Divina Affectione, quæ est Amoris, ejus misereatur.*

4797. *Mutationes status affectionum in facie Angelorum etiam ad vivum apparent; cum in sua societate sunt, tunc in sua facie sunt, at cum in aliam societatem veniunt, tunc secundum affectiones boni & veri illius societatis mutantur facies illorum, at usque genuina facies est sicut planum, quæ in mutationibus illis cognoscitur: variationes vidi successivas secundum affectiones societatum cum quibus communicabant; nam unusquisque Angelus est in provincia quadam Maximi Hominis, & sic communiter & late communicat cum omnibus qui in eadem provincia, tametsi is in parte istius provinciæ est, cui is proprie correspondet. Vidi quod facies suas variarent per mutationes ab uno limite affectionis ad alterum, sed observatum, quod usque eadem facies in genere retine-*

retineretur, sic ut eluceret semper affectio dominans cum ejus variationibus; ita ostensæ sunt facies totius affectionis in sua extensione. Et quod mirabilius, etiam ostensæ sunt mutationes affectionum ab infantia usque ad adultam ætatem per variationes faciei; & dabatur cognoscere in hac ætate quantum infantiæ retinuerat, & quod hæc esset ipsum ejus humanum; apud infantem enim est innocentia in externa forma, & innocentia est ipsum humanum, in illam enim ut in planum influit amor & charitas a Domino; cum regeneratur homo, & fit sapiens, tunc innocentia infantiæ quæ fuit externa, fit interna; inde est quod genuina sapientia non in alia æde quam in innocentia habitet, n: 2305. 2306. 3183. 3994; *tum quod nemo, nisi qui aliquid innocentiæ habet, intrare possit in cœlum, secundum Domini verba "Nisi fiatis sicut infantes, non ingrediemini in Regnum cœlorum,"* Matth: XVIII: 3. Marc: X: 15.

4798. *Ex faciebus etiam cognosci possunt spiritus mali, nam omnes eorum cupiditates seu affectiones malæ faciebus eorum inscriptæ sunt; & quoque cognosci possunt ex faciebus, cum quibus infernis communicant; inferna enim sunt perplura, omnia distincta secundum cupiditatum mali genera & species: in genere facies eorum cum apparent ad lucem cœli, sunt pæne absque vita, luridæ quasi cadaverum, quorundam nigræ, & quorundam monstrosæ; sunt enim formæ odii, crudelitatis, doli, hypocriseos; at in suo lumine inter se, ex phantasia aliter apparent.*

4799. *Erant Spiritus apud me ex alio orbe, de quo alibi, quorum facies erat diversa a faciebus hominum nostri orbis, erat prominens, imprimis circum labra, & præterea libera; cum illis loquutus sum de more illorum vivendi, & statu conversationis inter se, dicebant quod inter se imprimis loquuti sint per faciei variationes, præcipue per variationes circum labra, & quod affectiones expresserint per illa quæ faciei sunt circum oculos, ita ut socii eorum inde plene comprehendere potuerint tam quid cogitarent quam quid vellent; hoc quoque ostendere mihi conabantur per influxum in mea labra, per varias plicationes & sinuationes circumcirca illa; sed variationes non potui recipere, quia labra mea ab infantia talibus non initiata fuerant, at usque appercipere potui quid loquuti per communicationem cogitationis eorum: quod autem per labra exprimi possit loquela in communi, constare mihi potest ex multiplicibus muscularium fibrarum seriebus inter se complicatis quæ in labris sunt, quæ si evolverentur, & sic explicate & libere agerent, potuissent ibi sisti plures variationes, quæ ignotæ sunt illis,*

apud

apud quos fibræ illæ musculares jacent compressæ. Quod talis eorum loquela ibi esset, est inde, quia simulare nequeunt, seu aliud cogitare & aliud facie ostendere; in tali enim sincero inter se vivunt, ut nihil quicquam abscondant a sociis, quin illico sciant quid cogitant, quid volunt, tum quales sunt, & quoque quid patraverant, actus enim perpetrati apud illos qui in sincero sunt, insunt conscientiæ; inde ab aliis ad primum aspectum possunt discriminari quoad vultus interiores seu animos. Ostenderunt mihi, quod faciem non cogant, sed libere emittant; aliter ac apud illos, qui a juventute assuefacti sunt simulare, nempe aliud loqui & agere, quam cogitare & velle, horum facies contrahitur, ut parata sit ad se variandum prout calliditas suadet; quicquid recondere vult homo hoc contrahit faciem ejus, quæ ex contracto exporrigitur, cum quasi sincerum quid mentito depromitur. Cum legerem in Verbo Novi Testamenti de Domino, aderant spiritus illi, & quoque aderant quidam Christiani, & perceptum quod hi scandala contra Dominum intus in se foverent, & quoque quod tacite illa communicare vellent; illi, qui ex alio orbe, mirati quod tales essent, sed dicere illis datum est, quod in mundo tales non fuerint ore sed corde, & quod etiam dentur qui Dominum prædicant etiamsi tales, & tunc commovent vulgus ad gemitus & quandoque ad lachrymas ex fictæ pietatis zelo, ne hilum communicantes illa quæ cordis eorum sunt: ad hæc obstupuerunt illi, quod tale dissidium interiorum & exteriorum, seu cogitationis & loquelæ dari possit, dicentes quod ii prorsus nesciant de tali dissidio, quodque impossibile illis sit aliud ore loqui & facie ostendere, quam secundum cordis affectiones, & quod si aliter, disrumperentur & perirent.

4800. *Paucissimi credere possunt, quod spirituum & angelorum societates sint, quibus correspondent singula apud hominem, tum quo plures societates sunt, ac quo plures in societate, quod eo melior & fortior correspondentia, in multitudine enim unanima est fortitudo: ut scirem quod ita sit, ostensum est, quomodo agunt & influunt in faciem quomodo in musculos frontis, inque genarum, tum menti & unguli; dabatur illis qui ad illam provinciam pertinebant, influere, & tunc secundum illorum influxum singula variabantur; quidam eorum etiam mecum loquebantur; sed illi non sciebant quod dicati essent provinciæ faciei, nam cui provinciæ dicati sunt, latet spiritus, non autem angelos.*

4801. *Quidam mecum loquutus est, qui tempore cum vixit in mundo, exteriora vera fidei præ aliis sciverat, sed usque non vitam fidei præceptis conformem egerat, se enim solum amaverat, & alios præ*

se

se contempserat, crediderat que quod inter primos futurus in cœlo; sed quia talis, non aliam opinionem de cœlo habere potuerat, quam sicut de regno mundano: is cum in altera vita comperiit, quod cœlum prorsus aliud esset, & quod illi primarii essent, qui se non prætulerant aliis, imprimis qui se non dignos misericordia crediderant, & sic ex merito ultimos esse, indignatus est valde, & illa quæ fidei ejus fuerunt in vita corporis, rejecit: is continue violentiam inferre illis conabatur, qui ex provincia Linguæ erant; conatum illius per plures septimanas etiam persentiscere dabatur, & inde quoque scire quinam & quales sunt qui Linguæ correspondent, & quinam qui eis oppositi sunt.

4802. *Sunt etiam tales spiritus, qui quodamodo admittunt lucem cœli, ac recipiunt vera fidei, & usque mali sunt, sic ut aliquam perceptionem veri habeant; & quoque vera cupide recipiunt, sed non ob finem, ut vivant secundum illa, at ut glorientur inde quod præ aliis intelligentes & lyncei videantur; intellectuale enim hominis tale est, ut recipere possit vera, sed usque vera illis non appropriantur, nisi vivant secundum illa; nisi tale foret intellectuale hominis, non potuisset reformari. Qui tales fuerunt in mundo, quod nempe intellexerint vera & tamen vixerint vitam mali, etiam tales sunt in altera vita, sed ibi facultate sua intelligendi vera abutuntur ad dominandum; sciunt enim ibi, quod per vera communicationem habeant cum aliquibus societatibus cœli, consequenter quod apud malos esse possint, & valere, nam vera in altera vita potentiam secum habent; sed quia vita mali illis, in inferno sunt. Cum binis qui tales fuerunt in vita corporis loquutus sum, qui mirati quod in inferno essent, cum tamen persuasive crediderint vera fidei; sed illis dictum est, quod lux apud illos, per quam intelligunt vera, sit lux qualis hyemis in mundo, in qua objecta cum sua pulchritudine & cum suis coloribus æque apparent, sicut in luce æstatis, sed usque in luce illa torpent omnia, & nihil amæni & læti sistitur: & quia finis intelligendi vera fuerat gloriatio & inde propter se, quod sphæra finium illorum, cum exaltat se versus interiores cœlos ad angelos ibi, a quibus unice fines percipiuntur, non sufferri possit, sed quod rejiciatur, inde est quod in inferno essent: addebatur, quod tales olim præ reliquis dicti fuerint serpentes arboris scientiæ, quia cum ratiocinantur ex vita, tunc loquuntur contra vera: & præterea quod similes sint fæminæ quæ venusta facie est, & tamen graveolenter fætet, quæ ideo rejicitur ubicunque venit e societatibus; etiam tales in altera vita cum veniunt ad societates angelicas, actualiter*

fætent,

fætent; quod etiam ipsi sentiunt cum ad illas approximant. Inde quoque constare potest, quid fides absque vita fidei.

4803. *Memoratu dignum est, quod prorsus ignotum in mundo, nempe quod spirituum bonorum & angelorum status continue mutentur & perficiantur, & quod sic evehantur in interiora provinciæ in qua sunt, ita in nobiliores functiones; est enim in cœlo continua purificatio, ac ut ita dicatur, nova creatio; sed usque ita se res habet, quod nusquam aliquis angelus ad absolutam perfectionem pervenire possit in æternum, Dominus solus est perfectus, in Ipso & ex Ipso est omnis perfectio. Qui corresondent Ori, continue volunt loqui, nam in loquendo summum voluptatis captant; cum illi perficiuntur, rediguntur ad id, ut non aliud loquantur quam quod conducit sociis, communi, cœlo, Domino; augetur apud illos jucundum ita loquendi in tantum, inquantum perit cupido se spectandi in loquela, & ambiendi sapientiam ex proprio.*

4804. *Sunt perplures societates in altera vita, quæ amicitiæ societates vocantur, constituuntur ab illis qui in vita corporis jucundum conversationis prætulerunt omni alii jucundo, & qui amaverunt illos cum quibus conversati sunt, nihil curantes num boni aut mali fuerint, modo delectabiles, ita non amici fuerunt bono nec vero. Qui tales fuerunt in vita corporis, tales etiam sunt in altera vita, adjungunt se ex sola delectatione conversationis: plures tales societates apud me fuerunt, sed ad distantiam, visæ imprimis paulum ad dextrum supra caput; quod adessent animadvertere datum per torporem & hebetudinem, & per privationem jucundi in quo essem, præsentia enim talium societatum illa inducit; ubi enim veniunt, auferunt jucundum aliis, & quod mirum, illud sibi appropriant, avertunt enim spiritus qui apud alios, & ad se convertunt, inde jucundum alterius trasferunt ad se, & quia inde molestæ & damnosæ sunt illis qui in bono, ideo a Domino arcentur ne ad cœlestes societates prope veniant: inde scire datum, quantum damni quoad spiritualem vitam infert homini amicitia, si spectatur persona non bonum; quisque quidem amicus potest esse alteri, sed usque amicissimus erit bono.*

4805. *Sunt etiam societates interioris amicitiæ, quæ non jucundum externum alterius auferunt & ad se derivant, sed jucundum internum seu beatum ejus ex affectione spiritualium; illi antrorsum sunt ad dextrum prope super terram inferiorem, & quidam eorum supra aliquantum; cum illis qui infra erant, aliquoties loquutus sum, & tunc illi qui supra influebant in communi: illi fuerunt tales in vita corporis, quod amaverint ex corde illos qui intra communem eorum*

consociationem fuerunt, & quoque fraternitate se mutuo amplexi: crediderant se solos vivos & in luce, & qui extra eorum societatem respective quasi non vivos & non in luce; & quia tales, etiam putarunt quod cœlum Domini solum esset ex paucis illis; sed dicere eis datum est, quod Cœlum Domini sit immensum, & quod consistat ex omni populo & lingua, & quod ibi sint omnes qui in bono amoris & fidei fuerunt, & ostensum quod sint in cœlo qui referunt omnes provincias corporis quoad ejus exteriora & interiora; at si illi ultra aspirarent quam ad illa quæ correspondent illorum vitæ, quod non possent habere cœlum; cumprimis si damnarent alios qui extra eorum societatem; & quod tunc societas eorum sit societas interioris amicitiæ, quæ talis, ut dictum, ut alios deprivent beato affectionis spiritualis quando ad illos appropinquant, spectant enim illos sicut non electos, & sicut non vivos, quæ cogitatio communicata inducit triste, quod tamen secundum legem ordinis in altera vita, ad illos redit.

4806. *Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, ad finem Capitis sequentis.*



GENESEOS

CAPUT TRIGESIMUM OCTAVUM.

4807. ANTE Caput præcedens n: 4661. 4662. 4663. 4664, inceptum est explicare, quæ Dominus apud Matthæum Cap: xxv: a Versu 31 ad fin: loquutus est de judicio super bonos & malos, qui ibi vocantur oves & hirci; quis sensus internus illorum verborum est, nondum explicatum est, sed nunc ante hoc & aliquot sequentia Capita, explicandum venit; & inde constabit, quod per ultimum judicium ibi non intellectum sit ultimum tempus mundi, & quod tunc primum resurgent mortui, & congregabuntur coram Domino, & judicabuntur, sed quod intellectum sit ultimum tempus cujusvis qui e mundo in alteram vitam transit, tunc enim est judicium ejus; hoc judicium est quod intelligitur. At quod ita sit, non apparet ex sensu literæ, sed ex sensu interno; quod Dominus ita loquutus sit, est quia per repræsentativa & significativa loquutus est, sicut ubivis alibi in Verbo Veteris & Novi Testamenti; loqui enim per repræsentativa & significativa, est loqui simul coram mundo & coram cœlo, seu coram hominibus & coram angelis; talis loquela est Divina, quia universalis, & inde est propria Verbi: quapropter qui in mundo sunt, & non nisi quam mundana curant, non aliud ex his quæ Dominus de Ultimo judicio loquutus est, capiunt, quam quod resurrectionis tempus simul erit omnibus, imo quod Dominus tunc sedebit super throno gloriæ, & dicet ad congregatos secundum verba ibi; at qui cœlestia curant, illi sciunt, quod tempus resurrectionis sit cuivis cum moritur, & quod Domini verba ibi involvant, quod unusquisque secundum vitam judicabitur, ita quod unusquisque judicium secum ferat, quia vitam.

4808. Quod sensus internus illorum verborum id involvat, constabit explicatione singulorum secundum illum sensum; sed hic solum explicanda sunt quæ ibi continentur in Versibus 31. 32. 33, nempe hæc, "*Quando venerit Filius hominis in gloria sua, & omnes sancti angeli cum Ipso, tunc sedebit super throno gloriæ Ipsius, & congregabuntur coram Ipso omnes gentes: & separabit eos ab invicem,*

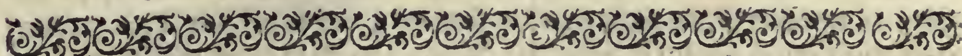
sicut pastor separat oves ab hircis; & statuet quidem Oves a dextris suis, & hircos a sinistris.

4809. *Quando venerit Filius hominis in gloria sua*, significat quando apparebit Divinum Verum in sua luce, quod fit unicuivis homini cum moritur, venit enim tunc in lucem cœli, in qua percipere potest quid verum & bonum, & inde qualis est: Filius hominis in sensu Verbi interno est Dominus quoad Divinum Verum, ita est Divinum Verum quod a Domino; gloria est intelligentia & sapientia quæ inde, quæ ut lux, & coram Angelis ut splendor lucis, apparet; hic splendor lucis in qua sapientia & intelligentia ex Divino Vero quod a Domino, est qui in Verbo vocatur gloria; quod Filius hominis sit in sensu interno Divinum Verum, videatur n: 2159. 2803. 2813. 3704. *Et omnes sancti Angeli cum Ipso*, significat cœlum angelicum; sancti Angeli sunt vera quæ a Divino Bono Domini, nam per Angelos in Verbo non intelliguntur Angeli, sed illa quæ sunt a Domino, videatur n: 1925. 4085; angeli enim sunt vitæ recipientes veri procedentis a Divino Bono Domini, & quantum recipiunt, tantum sunt angeli; inde patet, quod Angeli sint illa vera: hic quia agitur de statu cujusvis post mortem, ac de judicio cujusvis secundum vitam, dicitur quod omnes sancti angeli erunt cum Ipso, & per id significatur, quod per cœlum judicium; omnis enim influxus Divini Veri fit per cœlum; immediatus influxus a nemine recipi potest. *Tunc sedebit super throno gloriæ Ipsius*, significat judicium, thronus enim prædicatur de Regio Domini, ac Regium Domini est Divinum Verum, n: 1728. 2015. 3009. 3670, & Divinum Verum est ex quo & secundum quod judicium. *Et congregabuntur coram Ipso omnes gentes*, significat quod patebunt omnium bona & mala; per gentes enim in Verbi sensu interno significantur bona, & in opposito sensu mala, n: 1259. 1260. 1416. 2588 f. 4574: ita quod bona & mala apparebunt in luce Divina, hoc est, in luce a Divino vero, significatur per quod congregabuntur coram Ipso omnes gentes. *Et separabit eos ab invicem, sicut pastor separat oves ab hircis*, significat separationem boni a malo, oves enim sunt qui in bono, & hirci qui in malo, oves proprie dicuntur qui in charitate & inde in fide, hirci qui in fide & non in charitate, de his & illis hic agitur; quod oves sint qui in charitate & inde in fide, videatur n: 2088. 4169; & quod hirci qui in fide & non in charitate, n: 4769. *Et statuet quidem oves a dextris suis, & hircos a sinistris*, significat separationem secundum vera ex bono, & secundum falsa ex malo; qui in veris ex bono sunt, etiam actualiter apparent in altera

vita

vita ad dextrum, & qui in falsis a malo ad sinistrum; inde statui a dextris & a sinistris, est ordinari secundum vitam.

4810. Ex his patet, quid hæc verba Domini involvunt, & quod non secundum literam intelligenda sint, nempe quod Dominus aliquo ultimo tempore venturus sit in gloria, & tunc omnes sancti angeli cum Ipso, & sessurus super throno gloriæ, & congregatas coram Ipso omnes gentes judicaturus; sed quod unusquisque secundum vitam suam, cum transit e vita in mundo in vitam æternam, judicabitur.



CAPUT XXXVIII.

1. ET factum in tempore hoc, & descendit Jehudah ex fratribus suis, & declinavit usque ad virum Adullamitam, & nomen ejus Chirah.

2. Et vidit ibi Jehudah filiam viri Canaanitæ, & nomen ejus Schuach, & accepit illam & venit ad illam.

3. Et concepit & peperit filium, & vocavit nomen ejus Er.

4. Et concepit adhuc, & peperit filium, & vocavit nomen ejus Onan.

5. Et addidit adhuc, & peperit filium, & vocavit nomen ejus Schelah; & fuit in Kesib in parere illam eum.

6. Et accepit Jehudah mulierem Ero primogenito suo, & nomen illius Thamar.

7. Et fuit Er primogenitus Jehudæ malus in oculis JEHOVÆ, & mori fecit eum JEHOVAH.

8. Et dixit Jehudah ad Onan, veni ad uxorem fratris tui, & leviratum præsta illi, & excita semen fratri tuo.

9. Et novit Onan, quod non sibi esset semen, & fuit, cum venit ad uxorem fratris sui, & perdidit ad terram, ut non daret semen fratri suo.

10 & fuit malum in oculis JEHOVÆ quod fecit, & mori fecit etiam eum.

11. Et dixit Jehudah Thamari nurui suæ, mane vidua domo patris tui, usque adolescit Schelah filius meus, quia dixit, forte moriatur etiam hic sicut fratres ejus; & ivit Thamar, & mansit domo patris sui.

12. Et multiplicati dies, & moriebatur filia Schuæ uxor Jehudæ, & consolatus Jehudah, & ascendit ad tonsores gregis sui, is & Chirach socius ejus Adullamita, Thimnatam.

13. Et indicatum Thamari, dicendo, ecce socer tuus ascendit Thimnatam ad tondendum gregem suum.

14. Et removit vestes viduitatis suæ a super se, & obtexit in peplo, & operuit se, & sedit in ostio fontium, qui super via Thimnatam; quia vidit quod adolevit Schelah, & illa non data ei in mulierem.

15. Et vidit illam Jehudah, & reputabat illam meretricem, quia obtexit facies suas.

16. Et declinavit ad illam ad viam, & dixit, da quæso veniam ad te; quia non novit quod nurus ejus illa, & dixit, quid das mihi quod venias ad me.

17. Et dixit, ego mittam hædum caprarum de grege, & dixit, si des arrhabonem, usque ad mittere te.

18. Et dixit, quæ arrhabo quam dabo tibi, & dixit, sigillum tuum, panniculum tuum, & baculum tuum qui in manu tua, & dedit illi, & venit ad illam, & concepit ei.

19. Et surrexit, & ivit, & removit peplum suum a super se, & induit vestes viduitatis suæ.

20. Et misit Jehudah hædum caprarum in manu socii sui Adullamitæ, ad accipiendum arrhabonem e manu mulieris, & non invenit illam.

21. Et interrogavit viros loci illius, dicendo, ubi scortum illud in fontibus super via, & dixerunt, non fuit ibi scortum.

22. Et reversus ad Jehudam, & dixit, non inveni illam, & etiam viri loci dixerunt, non fuit ibi scortum.

23. Et dixit Jehudah, accipiat sibi, forte erimus contemtui, ecce misi hædum hunc, & tu non invenisti illam.

24. Et fuit, circiter a tribus mensibus, & indicatum Jehudæ, dicendo, scortata Thamar nurus tua, & etiam ecce gravida ad scortationes, & dixit Jehudah, educite illam, & comburatur.

25. Illa educta, & illa misit ad socerum suum, dicendo, viro, cui hæc, ego gravida, & dixit, agnosce quæso, cui sigillum, & panniculus, & baculus, hæc.

26. Et agnovit Jehudah, & dixit, justa præ me, quia propterea quod non dedi illam Schelæ filio meo; & non addidit amplius cognoscere illam.

27. Et factum in tempore parere illam, & ecce gemini in utero illius.

28. Et factum in parere illam, & dedit manum, & accepit obstetrix & ligavit super manu ejus dibaphum, dicendo, hic exivit prius.

29. Et factum, sicut reducit manum suam, & ecce exivit frater ejus, & dixit, quid rupisti super te rupturam, & vocavit nomen ejus Perez.

30. Et postea exivit frater ejus, cujus super manu dibaphum, & vocavit nomen ejus Serach.

C O N T E N T A.

4811. Agitur in sensu interno in hoc Capite de Ecclesia Judaica, & de Ecclesia genuina; Ecclesia Judaica describitur per Jehudam, & Ecclesia genuina per Thamarem.

4812. Filii ex Thamare significant bina essentialia Ecclesiæ, nempe Fidem & Amorem, Perez fidem, & Serach amorem: nativitas eorum repræsentat, quod amor actualiter primogenitus Ecclesiæ sit, & quod fides modo apparenter.



S E N S U S I N T E R N U S.

4813. Vers: 1. 2. 3. 4. 5. *ET factum in tempore hoc, & descendit Jehudah ex fratribus suis, & declinavit usque ad virum Adullamitam, & nomen ejus Chirah. Et vidit ibi Jehudah filiam viri Canaanitæ, & nomen ejus Schua; & accepit illam, & venit ad illam. Et concepit & peperit filium, & vocavit nomen ejus Er. Et concepit adhuc, & peperit filium, & vocavit nomen ejus Onan. Et addidit adhuc, & peperit filium, & vocavit nomen ejus Schelah; & fuit in Kesib in parere illam eum.* Factum in tempore hoc, significat statum sequentium: & descendit Jehudah ex fratribus suis, significat posteritatem Jacobi, in specie Jehudæ tribum quæ separata a reliquis: & declinavit usque ad virum Adullamitam, significat ad falsum: & nomen ejus

ejus Chirah, significat quale ejus: & vidit ibi Jehudah filiam viri Canaanitæ, significat affectionem mali ex falso mali: & nomen ejus Schua, significat quale: & accepit illam & venit ad illam, significat quod tribus Jehudæ conjungeret se illis: & concepit & peperit filium, significat quod inde falsum Ecclesiæ: & vocavit nomen ejus Er, significat quale ejus: & concepit adhuc & peperit filium, significat malum: & vocavit nomen ejus Onan, significat quale: & addidit adhuc, & peperit filium, significat idololatricum: & vocavit nomen ejus Schelah, significat quale: & fuit in Kesib in parere illam eum, significat statum.

4814. Et factum in tempore hoc, quod significet statum sequentium, constat ex significatione temporis, quod sit status, de qua n: 2625. 2788. 2837. 3254. 3356. 3404. 3938; quod sit status sequentium, significatur per quod dicatur "*factum* in tempore hoc," memoratur enim quid factum in sequentibus; sequentia etiam in serie, fluunt ab illis quæ antecedunt; actum enim in Capite præcedente est de filiis Jacobi, quod vendiderint Josephum, & quod Jehudah ad id suaserit, de quo in Cap: præced: ita "Dixit Jehudah ad fratres suos, *quid lucri* quod occidamus fratrem nostrum, & obtegamus sanguinem ejus; ite & *vendamus eum* Jischmaelitis," Vers: 26. 27, per quæ significatum, quod abalienaverint Divinum Verum, imprimis Jehudah, per quem ibi in sensu proximo significatur tribus Jehudæ, & in genere pravi in Ecclesia qui contra bonum quodcunque, videatur n: 4750. 4751; hoc spectatur per quod dicitur in *tempore hoc*; nunc enim de Jehudah agitur, & de ejus filiis ex muliere Canaanitide, & dein ex Thamare nuru sua; & per illa in sensu interno describitur tribus Jehudæ respective ad illa quæ sunt Ecclesiæ apud illam institutæ. Quod per tempus significetur status, ac inde per, factum in tempore hoc, status sequentium, non potest non apparere sicut alienum, causa est; quia non comprehendi potest, quomodo notio temporis mutari potest in notionem status, seu cum tempus legitur in Verbo quod intelligendum sit tale quod est status, sed sciendum quod cogitationes angelorum non ducant aliquid a tempore nec a spatio, quia in cœlo sunt; cum enim reliquerunt mundum, etiam reliquerunt notionem temporis & spatii, ac induerunt notiones status, nempe status boni & veri; quapropter cum homo legit Verbum, & inde cogitat de tempore & de illis quæ temporis sunt, angeli apud eum non percipiunt aliquid temporis, sed loco ejus illa quæ sunt status; correspondent etiam: imo nec homo in interiore cogitatione percipit tempus, sed in exteriore, ut constare potest a statu hominis cum ejus exterior cogitatio sopita est, hoc est, cum dormit; & quoque a pluri alia experientia. Sed sciendum, quod in genere bini status sint, nempe status boni & status veri, ille status vocatur status esse, hic autem status existere; esse enim est boni, & inde existere est veri; statui esse correspondet spatium, & statui existere tempus; inde constare potest, quod cum homo legit hoc "& factum in tempore hoc," angeli apud eum nequaquam percipere possint illa verba sicut homo; similiter in reliquis; quicquid enim in Verbo scriptum est, hoc tale est, ut in correspondentem sensum vertatur

tatur

tatur apud Angelos, qui sensus prorsus non apparet in sensu literæ, mundanum enim quod est sensus literæ vertitur in spirituale quod est sensus interni.

4815. Et descendit Jehudah ex fratribus suis, quod significet posteritatem Jacobi, in specie Jehudæ tribum, quæ separata a reliquis, constat ex repræsentatione Jehudæ, quod sit in universali sensu posteritas Jacobi, & in speciali tribus quæ Judæ dicta est; & a significatione descendere ex fratribus, quod sit separari a reliquis tribubus, hic abire in pejus quam illi, descendere enim involvit dejectionem ad malum, nam ascendere involvit elevationem ad bonum, n: 3084. 4539; causa est, de qua etiam prius, quia terra Canaan repræsentabat Regnum Domini, ac ibi Hierosolyma & Zion intimum ejus; at quæ extra terminos illius terræ erant, repræsentabant illa quæ extra Regnum Domini, quæ sunt falsum & malum; ideo a Zione & Hierosolyma versus terminos dicebatur descendere, at a terminis ad Hierosolymam & Zionem, ascendere; inde est, quod ascendere involvat elevationem ad verum & bonum, & descendere dejectionem ad falsum & malum; quia hic de falso & malo, ad quæ se dejecit tribus Jehudæ, agitur, dicitur quod Jehudah descendit, & porro quod declinavit ad virum Adullamitam, & per declinare significatur quod ad falsum, & dein ad malum. Quod Tribus Jehudæ separata sit a reliquis tribubus notum est, causa erat ut illa Tribus repræsentaret cœleste Regnum Domini, at reliquæ Tribus spirituale Regnum Ipsius; ideo etiam Jehudah in sensu repræsentativo est cœlestis homo, & in universali Regnum cœleste Domini, n: 3654. 3881; atque reliquæ Tribus vocatæ sunt una voce Israelitæ, Israel enim in sensu repræsentativo est spiritualis homo, & in universali Regnum spirituale Domini, n: 3654. 4286. Quod Tribus Jehudæ abiverit in pejus quam reliquæ, in specie significatur per hæc verba "& descendit Jehudah ex fratribus suis, & declinavit:" quod Tribus Jehudæ abiverit in pejus quam reliquæ, constat ex pluribus locis in Verbo, imprimis apud Prophetas; ut apud Jeremiam "Vidit *perfida* soror ejus *Jehudah*, cum propter omnes modos, quibus moechata est *aversa Israel*, dimiserim illam, & dederim libellum repudii ejus ei, non tamen timuit sibi *perfida Jehudah* soror ejus, sed abivit & scortata est etiam illa, adeo ut a voce scortationis ejus profanata sit terra; mœchata est cum lapide & ligno; in omnibus tamen his non reversa est *perfida* ad Me *Jehudah*; *justificavit animam suam aversa Israel præ perfida Jehudah*," III: 7 ad 11: & apud Ezechielem "Vidit quidem soror ejus, attamen *corrupit amorem suum plus quam illa*, & *scortationes suas supra scortationes sororis suæ*," XXIII: 11 seq: ad fin: ibi de Hierosolyma & Samaria, seu de Tribu Jehudæ, & de Tribus Israelis; præter alibi pluries. Describitur in sensu interno Tribus illa, quomodo lapsa in falsum, & inde in malum, & tandem in mere idololatricum: hoc quidem describitur in sensu interno antequam Tribus illa separata fuit a reliquis, & antequam ita facta est; sed quod in sensu interno est, Divinum est, ac Divino futura sunt præsentia; videantur quæ de illa gente prædicta sunt Deut: Cap: XXXII: 16 ad 22. Cap: XXXIII: 15 ad 44.

4816. Et declinavit ad virum Adullamitam, quod significet ad falsum, constat a significatione declinare, quod sit in perversum abire, declinare enim

 sicut

ſicut deſcendere prædicatur de elongatione a bono ad malum & a vero ad falſum; a ſignificatione viri, quod ſit intelligens & in ſenſu abſtracto verum, quia genuinum intellectuale eſt ex veris, de qua n: 265. 749. 1007. 3134. 3309, at in oppoſito ſenſu non intelligens, proinde falſum; hoc falſum repræſentatur per Adullamitam, Adulla enim erat in termino hæreditatis Jehudæ, Joſ: xv: 35, & inde ſignificabat verum quod a bono, ut quoque apud Micham "Adhuc hæredem tibi adducam, habitatrix Mareſcha, uſque *ad Adullam* veniet gloria Iſraelis," i: 15; ſed quia pleraque in Verbo etiam oppoſitum ſenſum habent, ita etiam Adulla, & ſignificat falſum quod a malo: quod pleraque etiam oppoſitum ſenſum habeant, eſt quia antequam terra Canaan facta eſt hæreditas filiis Jacobi, poſſeſſa eſt a gentibus, per quas ſignificabantur falſa & mala; & quoque poſtea quando filii Jacobi in contrarium iverunt; terræ enim induunt repræſentationem gentium & populorum qui ibi ſunt, ſecundum quale eorum.

4817. Et nomen ejus Chirah, quod ſignificet quale ejus, conſtat ex ſignificatione nominis & vocare nomen, quod ſit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421, quale falſi, de quo mox ſupra, eſt quod ſignificatur; nam per nomina in Verbo tam locorum quam perſonarum ſignificantur ſtatus & res, videatur n: 1224. 1264. 1876. 1888. 1946. 2643. 3422. 4298. 4442.

4818. Et vidit ibi Jehudah filiam viri Canaanitæ, quod ſignificet affectionem mali ex falſo mali, conſtat ex ſignificatione filiæ, quod ſit affectio boni, de qua n: 2362, & in oppoſito ſenſu affectio mali, n: 3024; ex ſignificatione viri, quod ſit intelligens, & in ſenſu abſtracto verum, at in oppoſito ſenſu non intelligens & falſum, de qua mox ſupra n: 4816; & a ſignificatione Canaanitæ, quod ſit malum, de qua n: 1573. 1574; inde patet, quod per filiam viri Canaanitæ ſignificetur malum quod ex falſo mali; quid malum ex falſo mali dicetur infra: hic primum dicendum eſt de originibus Tribus Jehudæ, nam de illis in hoc Capite agitur; ſunt tres origines illius Tribus ſeu gentis Judaicæ, una eſt ex Schelah filio Jehudæ ex uxore Canaanitide, altera ex Perez, & tertia ex Serach, filiis Jehudæ ex Thamare nuru ſua; quod ex illis tribus filiis Jehudæ omnis gens Judaica, patet ex recenſione filiorum & nepotum Jacobi, qui cum illo venerunt in Ægyptum, Geneſ: xlvi: 12; tum ex claſſificatione eorum ſecundum familias, de qua apud Moſen, "Fuerunt filii Jehudæ ſecundum familias eorum, *Schelæ* familia Schelonitæ, *Perezo* familia Parcitæ, *Seracho* familia Sarchitæ," Num: xxvi: 20, & 1 Paral: iv: 21; qualis origo illius gentis ſit, inde patet, quod nempe tertia pars eorum ex matre Canaanitide, & binæ tertiæ partes ex nuru, omnes inde ex illegitimo toro, conjugia enim cum filiabus Canaanitarum ſevere prohibita fuerunt, ut conſtare poteſt ex Geneſ: xxiv: 3. Exod: xxxiv: 16. Deut: vii: 3. 1 Reg: xi: 2. Eſr: Cap: ix: & x; & cubare cum nuru erat mortis, ut patet apud Moſen, "Quod ad virum qui concubuerit *cum Nuru ſua*, occidendo occidentur ambo, confuſionem fecerunt, ſanguines eorum ſuper iis," Levit: xx: 12; quod Jehudah hoc factum cum nuru retulerit ad legem

gem de leviratu, in qua de fratre statuitur, nusquam de patre, ut patet a Vers: 26 hujus Capitis, hoc involvit, quod filii ex Thamare agnoscerentur pro filiis Eri primogeniti, qui natos ex matre Canaanitide, & malus fuit in oculis Jehovæ, & ideo mori factus, Vers: 7; nam qui primum nati sunt per leviratum, non erant ejus a quo concipiebantur, sed ejus cujus semen excitabant, ut constat ex Deut: xxv: 5. 6; & quoque ab hujus Capitis Vers: 8. 9, præterea qui a Thamare nati sunt, nati sunt per scortationem, autumabat enim Jehudah cum ingressus ad illam, quod esset scortum, Vers: 15. 16. 21; inde patet, unde & qualis origo gentis Judaicæ; & quod ex mendacio loquuti sint apud Johannem, "Dicunt Ipsi Judæi, nos ex scortatione nati non sumus," VIII: 41. Quid hæc origo involvit & repræsentat, patet a sequentibus, quod nempe interiora eorum similia fuerint, seu similem originem habuerint; quod duxerit Canaanitidem, involvit originem ex malo quod ex falso mali, nam id significatur in sensu interno per filiam viri Canaanitæ; quod concubuerit cum nuru sua involvit & repræsentat damnationem ex falsificato vero ex malo, scortatio enim ubivis in Verbo significat falsificationem veri, videatur n: 3708. Malum ex falso mali, est malum vitæ ex falso doctrinali, quod exclusum est a malo amoris sui, hoc est, ab iis qui in illo malo sunt, & confirmatum per Verbi sensum literæ; talis origo est mali apud Gentem Judaicam, & talis origo est mali apud aliquos in orbe Christiano, imprimis apud illos qui in Verbo intelliguntur per Babelem; id malum tale est, ut præcludat omnem viam ad internum hominem, usque adeo ut in illo non aliquid conscientiæ possit formari; nam malum quod homo ex falso doctrinali facit, hoc credit esse bonum quia credit esse verum, & sic ex licito, libero, & jucundo, facit; inde ita ei occluditur cœlum, ut aperiri nequeat. Quale hoc malum est, explicationi sit exemplum; qui ex malo amoris sui credunt, quod solum unica gens sit, quam elegerat Jehovah, & reliqui omnes in mundo sint respective servi, & tam viles ut possint occidi ad libitum, etiam crudeliter tractari, & hoc quoque confirmant ex sensu literæ Verbi, sicut Gens Judaica crediderat, & hodie quoque Gens Babylonica; tunc quicquid mali ex falso illo doctrinali faciunt, & ex reliquis doctrinalibus quæ constructa sunt super illo ut fundamentali, est malum ex falso mali, & destruit internum hominem, & præcludit ne usquam aliqua conscientia ibi formari possit; illi enim sunt, de quibus in Verbo, qui dicuntur in sanguinibus esse, nam in sævitiis sunt contra omne genus humanum, quod non eorum credenda, & sic eos, adorat, & super eorum altaribus sua munera offert. Sit etiam exemplum, qui ex malo amoris sui & mundi credunt, quod aliquis erit vice Domini in terra, & quod ei potestas sit aperiendi & claudendi cœlum, ita imperandi super omnium animos & conscientias, & id falsum confirmant ex Verbi sensu literæ; tunc quicquid mali inde faciunt, est malum ex falso mali, quod similiter destruit internum hominem apud illos qui ex malo isto potestatem illam sibi vindicant, ac ita imperant, & destruit usque adeo, ut non sciant amplius quid sit internus homo, nec quod sit alicui conscientia, proinde ut non magis credant quod sit aliqua vita post mortem, nec quod infernum, nec quod cœlum, utcunque de

illis loquuntur. Hoc malum, quale sit, non potest discerni a malis aliis ab hominibus in mundo, sed in altera vita ab angelis cognoscitur sicut in clara die; apparent enim ibi mala ac falsa, qualia sunt, & unde sunt, quoad sua discrimina, quæ innumerabilia sunt; secundum illorum genera & species etiam inferna distincta sunt; de his innumerabilibus homo vix aliquid novit, credit modo quod malum sit, sed quale malum non scit; hoc unice ex causa quia non novit quid bonum, & hoc quia non novit quid charitas; si charitatis bonum, etiam opposita seu mala cum suis discriminationibus novisset.

4819. Et nomen ejus Schuah, quod significet quale, constat ex significatione nominis, quod sit quale, de qua supra n: 4817, hic quale mali ex falso mali, de quo etiam supra n: 4818.

4820. Et accepit illam & venit ad illam, quod significet quod Tribus Jehudæ conjungeret se illis, nempe malis ex falsis mali, constat ex significatione accipere illam nempe in mulierem, & venire seu intrare ad illam, quod sit conjungi, de qua aliquoties prius, conjugia enim in sensu interno repræsentant conjunctionem boni & veri, quia inde sunt, n: 2727 ad 2759, at in opposito sensu conjunctionem mali & falsi, hic conjunctionem Tribus Jehudæ cum illis, nam de Jehudah dicitur, per quem quod significetur Tribus ab illo nominata, videatur supra n: 4815: hic non dicitur, quod acceperit illam in uxorem, sed solum quod acceperit & venerit ad illam, ex causa quia copulatio illegitima erat, n: 4818, tum quia sic tacite indicaretur quod non conjugium sed scortatio esset, ita quod filii ex illa etiam ex scortatione nati essent, conjunctio quoque mali cum falso nec aliud est: quod postea dicta fuerit uxor ejus, his verbis, "& multiplicati dies, & moriebatur filia Schuæ uxor Jehudæ," Vers: 12, dicetur infra.

4821. Et concepit & peperit filium, quod significet quod inde falsum Ecclesiæ, constat ex significatione concipere & parere, quod sit agnoscere fide & actu, de qua n: 3905. 3915. 3919; & a significatione filii, quod sit verum Ecclesiæ, at in opposito sensu falsum, de qua n: 489. 491. 533. 1147. 2623. 3373. 4257; inde per concepit & peperit filium, hic significatur, quod Ecclesia apud Tribum Jehudæ agnoverit fide & actu falsum. Quod per hunc filium significetur falsum Ecclesiæ, est quia primogenitus fuit, & per primogenitum in antiquis Ecclesiis significatum est verum fidei, n: 352. 3325, ita in opposito sensu falsum, ut quoque primogeniti ac primogenita Ægypti, n: 3325: quod non verum, sed falsum, patet a mox sequentibus, dicitur enim, "Fuit Er primogenitus Jehudæ malus in oculis Jehovæ, & mori fecit eum Jehovah," Vers: 7; nomen hujus filii Er etiam hoc quale involvit, sicut etiam nomen filii secundi Onan suum quale, nempe iniquum seu malum.

4822. Et vocavit nomen ejus Er, quod significet quale ejus, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421, nempe quale falsi Ecclesiæ, de quo mox supra n: 4811. Quale falsi dicitur, quia falsa differunt inter se, sicut etiam vera, in tantum ut vix genera ejus recenseri possint, ut unumquodvis genus

falsi

falsi suum quale habet, per quod distinguitur ab alio; falsa communia sunt, quæ regnant apud pravos in Ecclesia unaquavis, & variatur hoc falsum apud unumquemvis ibi secundum vitam; falsum quod fuit in Ecclesia Judaica, de quo hic agitur, erat falsum ex malo amoris sui & inde amoris mundi, videatur n: 4818.

4823. Et concepit adhuc & peperit filium, quod significet malum, constat ex significatione filii, quod sit verum, & quoque bonum, de qua n: 264, ita in opposito sensu falsum & quoque malum, sed malum quod ex falso; hoc malum in sua essentia est falsum, quia inde est; qui enim facit malum ex falso doctrinali, is facit falsum, sed quia actu fit, vocatur malum. Quod per primogenitum significetur falsum, & per hunc malum, patet inde, quia de hoc filio memoratur, quod actu fecerit malum, nempe, "quod perdiderit semen ad terram, ut non daret semen fratri suo; *& sicut malum in oculis Jehovæ quod fuit*, & mori fecit etiam eum" Vers: 9. 10, quod hoc malum fuerit ex falso, etiam ibi patet; præterea in Ecclesiis antiquis per secundo genitum significabatur verum fidei actu, per hunc itaque falsum actu, hoc est malum; quod sit malum quod per hunc significatur, etiam constare potest ex eo, quod primogenitus Er nominatus sit ex patre seu Jehudah, at hic seu Onan ex matre filia Schuæ, ut videri potest in Lingua originali; per virum enim in Verbo significatur falsum, et per mulierem ejus malum, videatur n: 915. 2517. 4510, quod per filiam Schuæ malum, n: 4818. 4819, quapropter quia Er vocatus est nomine a patre, significatur per illum falsum, & quia Onan ex matre, significatur per eum malum, ille enim ita erat sicut patris filius, hic autem sicut matris. In Verbo pluries dicitur Vir & Uxor, tum maritus & uxor, & cùm dicitur vir & uxor, significatur verum per Virum, & bonum per Uxorem, ac in opposito sensu falsum per virum, & malum per uxorem: at cum dicitur maritus & uxor, significatur bonum per maritum, & verum per uxorem, ac in opposito sensu malum per maritum, & falsum per uxorem; causa hujus arcani hæc est; in cœlesti Ecclesia fuit maritus in bono, & uxor in vero illius boni; at in spirituali Ecclesia est vir in vero, & uxor in bono illius veri, & quoque actualiter ita sunt & fuerunt, interiora enim apud hominem hanc versuram habuerunt; inde est ubi in Verbo agitur de cœlesti bono & inde cœlesti vero, ibi dicatur maritus & uxor, at ubi de spirituali bono & inde spirituali vero, ibi dicatur vir & uxor, seu potius vir & mulier; exinde, ut quoque & ipsis vocibus cognoscitur de quo bono & de quo vero in Verbo in sensu ejus interno agitur; hæc etiam est causa, quod passim prius dictum sit, quod conjugia repræsentent conjunctionem boni & veri, ac veri & boni; amor etiam conjugialis ex conjunctione illa suam originem ducit, amor conjugialis apud cœlestes ex conjunctione boni cum vero, & amor conjugialis apud spirituales ex conjunctione veri cum bono; conjugia etiam illis conjunctionibus actualiter correspondent. Ex his patet, quid involvit, quod pater vocaverit nomine primum, ac mater alterum, & quoque tertium, ut constat ex lingua originali, quod nempe pater primum nomine vocaverit, quia per illum significabatur falsum, & quod mater secundum quia per illum significabatur malum.

4824. Et vocavit nomen ejus Onan, quod significet quale, nempe mali, de quo mox supra n: 4823, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale de qua n: 4822; Onan significat & involvit illius mali quale.

4825. Et addidit adhuc & peperit filium, quod significet idololatricum, constat a significatione filii hic, quod sit idololatricum, nam qui prius nati sunt significabant falsum & malum, n: 4821. 4823, inde sequitur quod tertius sit idololatricum, utrumque enim, nempe falsum & malum, producit id, & inest ei. Hic filius ex tribus natis Jehudæ ex Canaanitide, solus superstes fuit, ex quo etiam tertia pars gentis Judaicæ, quæ quod idololatrico ortum duxerit in sensu interno intelligitur: quod gens illa pronissima ad idololatriam fuerint, ex historicis & propheticis Verbi ex sensu ejus literæ constat, quod continue idololatrica fuerit ex sensu interno ibi patet; idololatricum enim non solum est colere idola & sculptilia, ut & colere alios deos, sed etiam est colere externa absque internis; in hoc idololatrica fuerat gens illa continue; externa enim solum adorabat, & interna prorsus removebat, & ne quidem de illis scire volebat: habuit quidem apud se sancta, sicut tentorium conventus cum arca, & ibi propitiatorium, mensas super quibus panes, & candelabrum, & suffimenta, & extra tentorium altare, super quo fiebant holocausta & sacrificia, quæ omnia sancta vocabantur, ac intimum ibi sanctum sanctorum, ut & sanctuarium; erant etiam apud illos Vestes quæ Aharoni & quæ summis eorum sacerdotibus, quæ Vestes sanctitatis dictæ sunt, erat enim ephodus cum pectorali ubi urim & thumim, præter plura; sed illa non erant sancta in se, sed sancta ex eo quod repræsentarent sancta nempe Divina cœlestia & spiritualia Regni Domini, ac Ipsum Dominum; minus adhuc erant sancta a populo apud quem erant, nam ille nihil afficiebatur internis quæ repræsentabantur, sed solum externis, & affici solum externis est idololatricum, nam id est colere lignum & lapidem, tum aurum & argentum quibus obducuntur, ex phantasia quod sancta in se sint; talis fuit gens illa, & talis etiam hodie est: sed usque apud tales potuit Ecclesiæ repræsentativum esse, quia repræsentativum non spectat personam sed rem, videatur n: 665. 1097 f. 3670. 4208. 4281. 4288; inde etiam cultus non illos beatos & felices fecit in altera vita, sed solum prosperos in mundo quamdiu perstabant in repræsentativis, nec declinabant ad gentium idola, & sic aperte idololatræ facti sunt, tunc enim non repræsentari aliquid Ecclesiæ apud illum gentem amplius potuit: hæc nunc sunt quæ intelliguntur per idololatricum, quod per tertium filium Jehudæ ex muliere Canaanitide significatur. Hoc idololatricum apud illam gentem originem duxerat ab idololatrico interno ejus, fuerat enim in amore sui & mundi præ aliis gentibus, n: 4459 f. 4750; & qui in amore sui & mundi sunt, in idololatria interna sunt, nam se colunt & mundum colunt, & sancta peragunt sui adorationis & sui lucri causa, hoc est, propter finem sui, non propter finem Ecclesiæ & Regni Domini, ita non propter Dominum.

4826. Et vocavit nomen ejus Schelah, quod significet quale, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua supra, ubi de binis prioribus filiis Jehudæ, Er & Onan, n: 4822. 4824; quale idololatrici est, quod

per

per Schelah significatur; nam idololatrica plura sunt, est externum & internum, & utrumque in genere est cultus falsi & mali.

4827. Et fuit in Kesib in parere illam eum, quod significet statum, constat ex significatione Kesib, quod sit status nempe idololatrici significati per Schelah, in quo gens Judaica fuit; & ex significatione parere, quod sit conjungi actu, de qua n: 3905. 3915. 3919; & quia conjunctio fuit cum malo quod inest idololatrico, dicitur quod *Illa* vocaverit nomen ejus Schelah, ut patet ex lingua originali, nam per illam, nempe filiam Schuæ, significatur malum quod ex falso mali, n: 4818. 4819.

4828. Vers: 6. 7. 8. 9. 10. *Et accepit Jehudah mulierem Ero primogenito suo, & nomen illius Thamar. Et fuit Er primogenitus Jehudæ malus in oculis Jehovæ, & mori fecit eum Jehovah. Et dixit Jehudah ad Onan, veni ad uxorem fratris tui, & leviratum præsta illi, & excita semen fratri tuo. Et novit Onan quod non sibi esset semen, & fuit, cum venit ad uxorem fratris sui, & perdidit ad terram, ut non daret semen fratri suo. Et fuit malum in oculis Jehovæ quod fecit, & mori fecit etiam eum.* Accepit Jehudah mulierem, significat Ecclesiam quæ posteritati ejus: Ero primogenito suo, significat falsum fidei: & nomen illius Thamar, significat quale Ecclesiæ, quod Ecclesia repræsentativa spiritualium & cœlestium: & fuit Er primogenitus Jehudæ malus in oculis Jehovæ, significat quod in falso mali: & mori fecit eum Jehovah, significat quod Ecclesiæ repræsentativum nullum: & dixit Jehudah ad Onan, significat ad conservandum repræsentativum Ecclesiæ: veni ad uxorem fratris tui & leviratum præsta illi, significat quod continuaret illud: & excita semen fratri tuo, significat ne pereat Ecclesia: & novit Onan quod non sibi esset semen, significat aversationem & odium: & fuit, cum venit ad uxorem fratris sui & perdidit ad terram, significat contrarium amori conjugiali: ut non daret semen fratri suo, significat quod sic nulla continuatio: & fuit malum in oculis Jehovæ, significat quod contra ordinem Divinum: & mori fecit etiam eum, significat quod etiam Ecclesiæ repræsentativum nullum.

4829. Accepit Jehudah mulierem, quod significet Ecclesiam posteritati ejus, constat ex repræsentatione Thamaris; quæ hic mulier, quod sit Ecclesia, de qua in sequentibus; quod posteritati Jehudæ, significatur per quod acceperit illam Ero primogenito suo, ut inde ei posteri.

4830. Ero primogenito suo, quod significet falsum fidei, constat ex repræsentatione Eri, quod sit falsum, de qua n: 4821. 4822; & a significatione primogeniti, quod sit fides, de qua n: 352. 3325. 4821.

4831. Et nomen illius Thamar, quod significet quale Ecclesiæ, quod Ecclesia repræsentativa spiritualium & cœlestium, constat ex significatione nominis, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421, hic quale Ecclesiæ, quia per Thamarem in hoc Capite repræsentatur Ecclesia, & quidem Ecclesia repræsentativa spiritualium & cœlestium, quæ apud posteritatem Jehudæ instituenda esset; quod per Thamarem illa Ecclesia repræsentetur, patet a sequentibus. Agitur in toto hoc Capite in sensu interno de Ecclesia Judaica, quod fieret repræsentativa spiritualium & cœlestium

Regni

Regni Domini, sicut Ecclesia Antiqua, & hoc non solum in externa forma, sed etiam in interna; Ecclesia enim non est Ecclesia ab externis, hoc est, a ritualibus, sed ab internis, nam hæc sunt essentialia, illa solum formalia; verum posteritas Jacobi talis fuit, ut non vellet recipere interna; ideo apud illam non excitari potuit Ecclesia Antiqua, sed solum repræsentativum illius Ecclesiæ, n: 4307. 4444. 4500; internum Ecclesiæ hic est Thamar, & externum hic est Jehudah cum tribus filiis ex muliere Canaanitide.

4832. Et fuit Er primogenitus Jehudæ malus in oculis Jehovæ, quod significet quod in falso mali, constat ex repræsentatione Eri & significatione primogeniti, quod sit falsum fidei, de qua mox supra, n: 4830; quod hoc falsum esset falsum mali, patet ab illis quæ supra n: 4818, dicta sunt; sed apud hunc filium tale falsum mali, ut ne quidem repræsentativum Ecclesiæ apud aliquam posteritatem ex illo institui potuerit, quapropter dicitur quod malus in oculis Jehovæ, & mori fecit illum Jehovah. Apud totam illam gentem a prima origine, imprimis a Jehudah, fuit falsum mali, hoc est, falsum doctrinale ex malo vitæ, sed apud unum Jehudæ filium aliter quam apud alterum, & prævisum quodnam inservire posset, & quod non id quod apud Erum primogenitum, nec quod apud Onan secundo genitum, sed quod apud Schelah, quapropter bini illi exstincti sunt, & hic conservatus: quod apud totam illam gentem a prima origine fuerit falsum mali, describitur manifeste apud Mosen, his verbis "*Corrupit sibi*, non filii Ipsius, *macula eorum*, *generatio perversa & contorta:* cum vidit Jehovah, & reprobavit præ indignatione filios suos, & filias suas; & dixit, occultabo facies meas ab eis, videbo quid *posteritas eorum*, nam *generatio perversitatum illi*, filii in quibus non fidelitas: addam super eos mala, tela mea consumam in eis, exhausti fame, & consumti anthrace, & excidio amaro: *gens perdita consiliis*, & nulla in illis intelligentia: ex *vite Sodomæ vitis eorum* & *ex arvis Amorræ*, *uvæ eorum uvæ fellis*, botri amaritudinum illis: *venenum draconum vinum eorum*, & *fel aspidum crudele*. Nonne illud reconditum apud Me, obsignatum in thesauris meis: prope est dies interitus eorum, & properant futura illis," Deut: XXXII: 5. 19. 20. 23. 24. 28. 32. 33. 35; per illa verba in sensu interno describitur falsum mali in quo gens illa fuit, & quod illis irradicatum.

4833. Et mori fecit eum Jehovah, quod significet quod Ecclesiæ repræsentativum nullum, constat ex significatione mori, quod sit desinere tale esse, de qua n: 494, tum finis repræsentationis, n: 3253. 3259. 3276; hic itaque quod repræsentativum Ecclesiæ nullum apud aliquam posteritatem ex illo, secundum id quod mox supra n: 4832, dictum est.

4834. Et dixit Jehudah ad Onan, quod significet ad conservandum repræsentativum Ecclesiæ, constat ex illis quæ sequuntur, nam hæc spectant illa; dixit enim, ut leviratum præstaret fratri, per quod repræsentabatur conservatio & continuatio Ecclesiæ, de qua nunc dicetur.

4835. Veni ad uxorem fratris tui, & leviratum præsta illi, quod significet quod continuaret illud, nempe repræsentativum Ecclesiæ, constat ex significatione venire seu intrare ad uxorem fratris & leviratum præstare illi, quod sit

con-

conservare & continuare illud quod est Ecclesiæ: quod in Lege Mosaica mandatum est, si quis moreretur absque prole, quod frater ejus duceret viduam uxorem ejus, & excitaret semen fratri suo, & quod primogenitus vocaretur ex nomine fratris defuncti, at reliqui filii forent illius, hoc vocabatur leviratus; quod hoc statutum non fuerit novum quid in Ecclesia Judaica, sed quod etiam in usu prius, constat ex his; similiter ac plura statuta, quæ mandata Israelitis per Mosen, sicut quod non ducerent uxores ex filiabus Canaanitarum, & quod ducerent intra familias, Gen: XXIV: 3. 4. Cap: XXVIII: 1. 2; inde & ex pluribus & aliis, patet quod Ecclesia prius fuerat, in qua talia fuerunt instituta, qualia dein promulgata & injuncta filiis Jacobi; quod altaria & sacrificia etiam ab Antiquo tempore in usu fuerint, patet ex Genes: VIII: 20. 21. Cap: XXII: 7. 3; inde liquet, quod Ecclesia Judaica non fuerit aliqua nova Ecclesia, sed quod esset resuscitatio Ecclesiæ Antiquæ, quæ perierat. Qualis lex leviratus fuerat constat apud Mosen "Si habitaverint fratres una, mortuus autem fuerit unus de illis, nec filius illi, non nubet uxor defuncti foras viro alieno, Levir ejus intrabit ad illam, & accipiet illam sibi in uxorem, & sic leviratum præstabit illi: tunc fiet, primogenitus quem pepererit, stabit super nomine fratris ejus defuncti, ut non deleatur nomen ejus ex Israele: quod si non voluerit vir ducere fratriam suam, ascendet fratria ejus ad portam ad seniores, & dicet, renuit Levir meus excitare fratri suo nomen in Israele, non vult Leviratum mihi præstare; tunc vocabunt illum seniores urbis ejus, & loquentur ad illum, qui si steterit & dixerit, non cupio ducere eam, accedet fratria ejus ad illum in oculis seniorum, & extrahet calceum ejus desuper pede ejus, & exspuet in facies ejus, & respondebit & dicet, sic fiet viro qui non ædificat domum fratris sui; unde vocabitur nomen ejus in Israele, domus exuti calceum" Deut: XXV: 5 ad 10; qui non novit, quid leviratus repræsentat, non aliter credere potest, quam quod solum esset nominis conservandi causa, ac inde hæreditatis, sed conservatio nominis & hæreditatis non tanti erat, ut ideo frater cum fratria conjugium iniret; sed injunctum fuit, ut per id repræsentaretur conservatio & continuatio Ecclesiæ; conjugium enim repræsentabat conjugium boni & veri, hoc est, conjugium cœleste, proinde etiam Ecclesiam, nam Ecclesia est Ecclesia ex conjugio boni & veri, & cum Ecclesia in hoc conjugio est, tunc unum facit cum cœlo, quod est ipsum conjugium cœleste; & quia conjugium illa repræsentabat, ideo filii & filiæ repræsentabant & quoque significabant vera & bona; quapropter improlis esse significabat deprivationem boni & veri, ita quod nullum Ecclesiæ repræsentativum amplius in illa domo esset, consequenter quod extra communionem; præterea frater repræsentabat bonum consanguineum, cui conjungeretur verum quod per uxorem viduam repræsentabatur; verum enim non alii bono quam suo & consanguineo conjungi potest, ut sit verum quod vitam habeat & producat fructum, & sic continuet id quod est Ecclesiæ: hoc perceptum est in cœlo per leviratum. Quod si nollet leviratum præstare, fratria extraheret calceum desuper pede ejus, & exspueret in facies ejus, significabat quod sicut qui absque bono & vero externo & interno destrueret illa quæ Ecclesiæ essent, calceus enim est ex-

ternum n: 1748, & facies internum, n: 1999. 2434. 3527. 4066. 4796; exinde patet, quod per leviratum repræsentaretur conservatio & continuatio Ecclesiæ. Sed cum repræsentativa internorum, per adventum Domini cessarunt, tunc lex illa abolita est; se habet hoc, sicut anima seu spiritus hominis & ejus corpus, anima seu spiritus hominis est internum ejus, & corpus est externum; aut quod idem, anima seu spiritus est ipsa effigies hominis, corpus autem est ejus imago repræsentativa; cum resurgit homo, tunc imago repræsentativa seu externum ejus, quod est corpus, exuitur, nam tunc in interno seu in ipsa effigie est. Se habet hoc quoque sicut qui in tenebris est, & ex illis videt quæ lucis sunt; seu quod idem, sicut qui in luce mundi, & ex illa videt quæ sunt lucis cœli, lux mundi enim respective ad lucem cœli est instar tenebrarum; in tenebris seu in luce mundi non apparent illa quæ sunt lucis cœli qualia in se sunt, sed sicut in imagine repræsentativa, prout mens hominis in ejus facie; quapropter cum lux cœli apparet in suo claro, tunc dissipantur tenebræ seu imagines repræsentativæ; hoc factum est per adventum Domini.

Et excita semen fratri tuo, quod significet ne pereat Ecclesia, constat ex significatione seminis, quod sit verum ex bono, seu fides charitatis, de qua n: 1025. 1447. 1610. 1949. 2848. 3310. 3373. 3671; simile etiam per primogenitum, qui staret super nomine fratris defuncti, significatur n: 352. 367. 2435. 3325. 3494; id semen excitare fratri, est continuare id quod est Ecclesiæ, secundum illa, quæ mox supra n: 4834, dicta sunt, ita ne pereat Ecclesia.

4836. Et novit Onan, quod non sibi esset semen, quod significet aversationem & odium, constat ex repræsentatione Onanis, quod sit malum, de qua n: 4823. 4824, & quia non dare semen fratri seu præstare leviratum, est non velle bonum & verum Ecclesiæ & ejus continuationem, n: 4834, inde per illa verba significatur aversatio & odium; malum enim non est nisi quam aversatio & odium contra bonum & verum Ecclesiæ.

4837. Et fuit, cum venit ad uxorem fratris sui, & perdidit ad terram, quod significet contrarium amori conjugiali: describitur per Erum primogenitum Jehudæ falsum mali, in quo primum fuit gens Judaica; & per Onan secundo genitum describitur malum quod ex falso mali, in quo postea fuit illa gens; & per Schelah filium tertium describitur idololatricum quod inde, in quo dein continue fuerat, n: 4826: malum ex falso mali describitur per id quod fecerat Onan, quod nempe semen non dare vellet fratri, sed quod perderet ad terram, quod per id significetur contrarium amori conjugiali, est quia per conjugiale in sensu interno intelligitur id quod est Ecclesiæ, est enim Ecclesia conjugium boni & veri, huic conjugio prorsus contrarium est malum ex falso mali; hoc est, contrarii conjugio isti sunt qui in tali malo. Quod non fuerit genti illi aliquod conjugiale tam in sensu spirituali quam in naturali intellectum, patet manifeste ex eo, quod ei permissum fuerit plures uxores ducere, ubi enim est conjugiale in sensu spirituale intellectum, hoc est, ubi bonum & verum Ecclesiæ, consequenter ubi Ecclesia, ibi nequaquam hoc permittitur; nam genuinum

conjugiale

conjugiale nusquam dabile est, quam apud illos apud quos Ecclesia seu Regnum Domini est, & apud hos non nisi quam inter binos, n: 1907. 2740. 3246; conjugium inter binos qui in genuino amore conjugiali sunt, correspondet conjugio cœlesti, hoc est, conjunctioni boni & veri, maritus nempe bono & uxor vero illius boni; etiam cum in genuino amore conjugiali sunt, in illo conjugio sunt; quapropter ubi Ecclesia, ibi nusquam permissum est plures uxores ducere; at quia non fuit Ecclesia apud posteritatem ex Jacobo, sed modo repræsentativum Ecclesiæ, seu externum Ecclesiæ absque interno ejus, n: 4307. 4500; ideo apud illam permissum est: & præterea conjugium unius mariti cum pluribus uxoribus sisteret in cœlo ideam seu imaginem sicut unum bonum conjungeretur pluribus veris quæ inter se non concordant, & sic quod bonum nullum esset, nam bonum ex non concordantibus veris nullum fit, bonum enim a veris & eorum inter se concordantia suum quale habet: sisteret etiam imaginem, sicut Ecclesia non una foret, sed plures, & hæ distinctæ inter se secundum vera fidei seu secundum doctrinalia, cum tamen una est cum bonum ibi est essentiale, & id qualificatur & quasi modificatur per vera; Ecclesia est imago cœli, nam est Regnum Domini in terris; cœlum distinguitur in plures societates communes, & his subordinatas minores, sed usque unum sunt per bonum, vera fidei se habent ibi secundum bonum congrue, illa enim bonum spectant, & ex eo sunt; si distinctum foret cœlum secundum vera fidei, & non secundum bonum, cœlum nullum foret, nam nihil unanimitatis esset, unum enim vitæ seu una anima non potuisset illis esse a Domino; hoc solum datur in bono, hoc est, in amore in Dominum, & in amore erga proximum; amor enim conjungit omnes, & cum amor boni & veri est singulis, tunc est commune quod a Domino, ita Dominus, qui conjungit omnes; amor boni & veri est qui amor erga proximum vocatur, nam proximus est qui in bono & inde vero, ac in sensu abstracto ipsum bonum & ejus verum. Ex his constare potest, cur conjugium intra Ecclesiam erit inter unum maritum & unam uxorem; & cur permissum posteris Jacobi plures uxores ducere, & quod hoc ob causam quia non ibi Ecclesia fuit, & proinde ibi repræsentativum Ecclesiæ, non institui potuit per conjugia, quia in contrario fuerunt amori conjugiali.

4838. Ut non daret semen fratri suo, quod significet quod sic nulla continuatio, constat ex significatione dare semen fratri, seu leviratum præstare, quod sit continuare id quod est Ecclesiæ, de qua supra n: 4834; inde per non dare semen fratri suo, significatur quod sic nulla continuatio.

4839. Et fuit malum in oculis Jehovæ quod fecit; quod significet quod contra ordinem Divinum, constat ex significatione mali in oculis Jehovæ, seu mali contra Ipsum, quod sit contra ordinem qui ab Ipso; id quoque patet ex facto, & quoque ex statuto de Leviratu, quod nempe fratria extraheret calceum ex pede ejus, & exspueret in faciem ejus, & quod nomen ejus in Israele vocaretur domus exuti calceum, Deut: XXV: 8. 9. 10, quibus significatum, quod esset absque bono externo & interno, & qui absque illo sunt, & in malo, contra ordinem Divinum sunt. Omne id malum est contra ordinem Divinum, quod scaturit seu effluit ex malo interius, hoc est, ex intentione seu

fine mali, quale hoc Onanis; at quod non scaturit seu effluit ex malo interius, hoc est, ex intentione seu fine mali, hoc quandoque apparet sicut malum, sed usque non est si finis non malus est, nam finis qualificat omne factum, in fine enim est vita hominis, quippe quod amat & inde cogitat homo, pro fine habet; vita ejus animæ non aliud est. Quod malum sit contra ordinem Divinum, & bonum secundum illum, cuivis potest notum esse; Ordo enim Divinus est Ipse Dominus in Cœlo, Divinum enim Bonum ac Verum quod ab Ipso, constituit ordinem, usque adeo ut sint Ordo, Divinum Bonum essentiale ejus, & Divinum Verum formale: Divinus Ordo cum repræsentatur in forma, apparet sicut Homo, Dominus enim a Quo est, est Solus Homo, n: 49. 288. 477. 565. 1871. 1894. 3638. 3639; & quantum Angeli, Spiritus, & homines ab Ipso habent, hoc est, quantum in bono & inde vero sunt, ita quantum in Divino Ipsius ordine, tantum sunt homines; inde est, quod universum cœlum repræsentet unum hominem, qui Maximus Homo vocatur, & quod ei correspondeant omnia & singula quæ apud hominem, sicut ad finem Capitum ostensum est; inde etiam est, quod angeli in cœlo appareant omnes in forma humana; & vicissim spiritus mali qui in inferno, inter se quidem apparent ex phantasia ut homines; sed in luce cœli sicut monstra, diriora & horribiliora secundum malum in quo sunt, n: 4533, & hoc ex causa, quia ipsum malum est contra Ordinem, ita contra humanam formam, nam, ut dictum, Divinus Ordo, cum repræsentatur in forma, apparet sicut homo.

4840. Et mori fecit etiam eum, quod significet quod etiam Ecclesiæ repræsentativum nullum, constat ex illis quæ supra n: 4833, ostensa sunt, ubi similia verba.

4841. Vers: 11. *Et dixit Jehudah Thamari nurui suæ, mane vidua domo patris tui, usque adolescit Schelah filius meus, quia dixit, forte moriatur etiam hic sicut fratres ejus; & ivit Thamar & mansit domo patris sui.* Dixit Jehudah, significat in genere posteritatem Jacobi, in specie illam ex Jehudah: Thamari nurui suæ, significat Ecclesiam repræsentativam spiritualium & cœlestium, quæ nurus dicitur ex Vero: mane vidua domo patris tui, significat abalienationem a se: usque adolescit Schelah filius meus, significat dum tempus: quia dixit, significat cogitationem: forte moriatur etiam hic sicut fratres ejus, significat timorem ne periret; & mansit domo patris sui, significat abalienationem a se.

4842. Dixit Jehudah, significat in genere posteritatem Jacobi, in specie illam ex Jehudah, constat ex significatione Jehudæ in sensu proximo, quod sit gens quæ a Jacobo, & in specie quæ Jacobo ex Jehudah, ut quoque supra n: 4815. In Verbo quidem distinguitur inter Jehudam & Israelem, & in sensu historico per Jehudam intelligitur tribus Jehudæ, & per Israelem decem Tribus quæ ab illa tribu separatæ fuerunt; sed in sensu interno seu spirituali per Jehudam repræsentatur Ecclesiæ cœleste seu bonum, & per Israelem Ecclesiæ spirituale seu verum, at in opposito sensu per Jehudam Ecclesiæ malum, & per Israelem Ecclesiæ falsum, ubicunque illa erant, sive apud Judæos sive apud Israelitas; sensus enim internus seu spiritualis Verbi est universa-

lis, & non distinguit Tribus sicut sensus externus seu historicus; inde est, quod per Jehudam in sensu proximo significetur omnis gens quæ a Jacobo; at in specie quæ Jacobo ex Jehudah.

4843. Thamari nurui suæ, quod significet Ecclesiam repræsentativam spiritualium & cœlestium, quæ nurus dicitur ex vero, constat a repræsentatione Thamaris, quod sit Ecclesia repræsentativa spiritualium & cœlestium, de qua supra n: 4831; & ex significatione nurus, quod sit Ecclesiæ spirituale seu verum; quod nurus in sensu interno id sit, est quia omnia quæ conjugii, & omnes qui ex conjugio erant, repræsentabant talia quæ sunt conjugii cœlestis, videatur supra n: 4837, proinde quæ sunt boni & veri, nam hæc sunt conjugii cœlestis; inde est, quod in Verbo Maritus significet bonum, & uxor verum, tum quod filii & filiæ significent vera & bona quæ ex illis; inde nurus quia uxor filii ut novi mariti, significat Ecclesiæ verum conjunctum bono, & sic porro; sed significationes illæ aliter se habent respective ad illos qui sunt ab Ecclesia cœlesti, quam ad illos qui sunt ab Ecclesia spirituali, in Ecclesia enim spirituali maritus vocatur vir & significat verum, ac uxor mulier & significat bonum, videatur supra n: 4823. Quod per nurum in sensu interno Verbi significetur Ecclesiæ Verum adjunctum ejus bono, consequenter in opposito sensu Ecclesiæ falsum adjunctum ejus malo, constare etiam potest a locis in Verbo ubi nominatur, ut apud Hoscheam, "Super capitibus montium sacrificant, & super collibus suffiunt, sub quercu, & populo, & robore, quia bona umbra ejus; propterea scortantur filiæ vestræ, & *nurus vestræ* adulterantur: nonne visitabo super filias vestras quod scortentur & *super nurus vestras* quod adulterentur," IV: 13. 14; agitur ibi de cultu mali & falsi, cultus mali significatur per sacrificare super montium capitibus, & cultus falsi per suffire super collibus, vita mali significatur per quod scortentur filiæ, & doctrina falsi ex qua vita mali, per quod nurus adulterentur; quod adulteria & scortationes in Verbo significent adulterationes boni & falsificationes veri, videatur n: 2466. 2727. 3399; nurus itaque ibi pro affectionibus falsi. Apud Micham, "Magnus est loquens perversitatem animæ suæ, & detorquet illam, bonus eorum sicut spina, rectus ut dumus; *filius vilipendit patrem, filia insurgens contra matrem suam, Nurus contra socrum suam; hostes viri domestici illius,*" VII: 4. 6; agitur ibi de falso ex malo, in quo Ecclesia ultimo tempore cum vastata, in proximo sensu in quo Ecclesia Judaica; filia insurgens contra matrem, significat quod affectio mali contra verum; & nurus contra socrum, quod affectio falsi contra bonum. Quia similiter se habet cum homine qui in tentationibus est, in his enim pugna est mali contra verum, & falsi contra bonum, nam tentationes spirituales non aliud sunt quam vastationes falsi & mali apud hominem, idcirco tentationes seu pugnæ spirituales pæne per similia verba a Domino describuntur apud Matthæum, "Jesus dixit, ne existimate quod venerim ad mittendum pacem super terram, non veni mittere pacem sed gladium, veni enim ad dissidendum *hominem contra patrem suum, & filiam contra matrem suam, & Nurum contra socrum suam, & hostes hominis erunt domestici illius,*" X: 34. 35. 36. 38; similia hæc verba apud Prophetam mox supra

ſupra ſignificarunt vaſtationem Eccleſiæ, hic autem tentationes illorum qui ab Eccleſia, quia, ut dictum, tentationes non aliud ſunt quam vaſtationes ſeu remotiones falſi & mali, quapropter etiam tam tentationes quam vaſtationes ſignificantur & deſcribuntur per aquarum inundationes & diluvia, n: 705. 739. 750. 790; hic itaque filia contra matrem etiam eſt affectio mali contra verum, & nurus contra ſocrum affectio falſi contra bonum; & quia mala & falſa, apud hominem qui in tantatione, intus ſunt ſeu illius ſunt, vocantur domeſtici, dicitur, " hoſtes hominis domeſtici ejus: quod tentationes ita ibi deſcribantur, patet ex eo, quod dicatur, quod non venerit ad mittendum pacem ſuper terram ſed gladium, per gladium enim ſignificatur verum pugnans, & in oppoſito ſenſu falſum pugnans, n: 2799. 4499, cum tamen venerit ad dandum pacem, Joh: XIV: 27, Cap: XVI: 33; quod tentationes ſint quæ ita deſcribuntur, conſtat ex ſequentibus ibi," quiſquis non ſuſcipit crucem meam, & ſequitur poſt Me, non eſt Me dignus: ſimiliter apud Lucam, " Putatiſne quod ad pacem venerim ad dandum in terra, non, dico vobis, ſed diviſionem; erunt namque ex nunc quinque in domo una diviſi, tres contra duos, & duo contra tres, dividetur pater contra filium, & filius contra patrem, mater contra filiam, & filia contra matrem, *ſocrus contra nurum ſuam*, & *nurus contra ſocrum ſuam*," XII: 51. 52, 53: ex his quoque patet, quod per patrem, matrem, filium, filiam, nurum, ſocrum, ſignificentur talia quæ ſunt ex conjugio cœleſti, nempe bona & vera in ſuo ordine, & quoque oppoſita; ſicut etiam apud Marcum, " Jeſus dixit, nemo eſt qui derelinquit domum, aut fratres, aut ſorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut liberos, aut agros, propter Me & Evangelium, ſi non recipiet centupla, in tempore hoc domos & fratres & ſorores & matres & liberos & agros cum perſequutionibus, & in ſæculo venturo vitam æternam," X: 29. 30; qui non ſenſum internum Verbi novit, credet quod per domum, fratres, ſorores, patrem, matrem, uxorem, liberos, agros, ſignificentur domus, fratres, ſorores, pater, mater, uxor, liberi, agri, ſed ſunt talia quæ apud hominem ſunt, ei propria, quæ derelinquet, & loco eorum ſpiritualia & cœleſtia quæ Domini ſunt, quæ recipiet, & hoc per tentationes, quæ intelliguntur per perſequutiones ibi; quiſque videre poteſt, quod ſi derelinquit matrem, non recepturus matres, ſimiliter nec fratres, ſorores.

4844. Mane vidua domo patris tui, quod ſignificet abalienationem a ſe, conſtare poteſt ex eo, quod per id vellet ut recederet, & ad ſe non amplius rediret; dixit quidem, ut maneret ibi uſque dum adoleſceret, Schelah filius ejus, ſed uſque cogitavit, quod Schelæ filio ſuo non illa daretur, dixit enim apud ſe, forte moriatur etiam hic ſicut fratres ejus, & quoque facto comprobavit, ut patet a Verſ: 14 " Vidit Thamar quod adolevit Schelah, & non data ei in mulierem; inde nunc ſequitur, quod per illa verba ſignificetur, quod abalienaret illam a ſe; hoc eſt, in ſenſu interno Eccleſiam repræſentativam ſpiritualium & cœleſtium quæ per Thamarem repræſentatur, n: 4811. 4831, ab Eccleſia Judaica quæ per Jehudam; concordare enim non poterant, quia Judaiſmus erat ſolum Eccleſiæ repræſentativum, non autem Ec-

cleſia

clesia repræsentativa, n: 4307. 4500, nam externum agnovit non autem internum, Vidua etiam significat Ecclesiæ verum absque ejus bono, quia uxor in sensu repræsentativo significat verum, & maritus bonum, n: 4823. 4843, quapropter uxor absque marito est Ecclesiæ verum absque ejus bono, de qua cum dicitur quod maneret in domo patris sui, significatur quod Ecclesiæ verum abalienaratur, & quoque quod non reciperetur in sua domo; quod nec gens Judaica potuit, quia non in bono sed in malo fuit. Vidua in Verbo multoties memoratur, & qui sensum internum non novit, non aliter credere potest, quam quod per viduam significetur vidua, sed per viduam in sensu interno significatur ibi Ecclesiæ Verum absque bono, hoc est, illi qui in vero sunt absque bono, & usque desiderant in bono esse, consequenter qui amant duci per bonum, maritus est bonum quod duceret; tales in Antiqua Ecclesia intelligebantur in bono sensu per viduas, sive fæminæ sive viri essent: Antiqua enim Ecclesia distinxit proximum, erga quem charitatem exercerent, in plures classes, quosdam vocabat pauperes, quosdam miseros & afflictos, quosdam vinctos & in carcere, quosdam cæcos & claudos, quosdam peregrinos, orphanos & viduas, & secundum qualitates eorum dispensabant charitatis opera; doctrinalia illorum illa docebant, illa Ecclesia non alia doctrinalia novit: quapropter qui tunc temporis vivebant; secundum sua doctrinalia & docebant & scribebant, proinde cum dicebant viduas, non aliud intelligebant quam tales qui in vero essent absque bono & usque desiderarent duci per bonum; inde etiam patet, quod doctrinalia Antiquæ Ecclesiæ docerent illa quæ charitatis & proximi erant, ac cognitiones & scientifica illorum erant ut scirent quid significarent externa, Ecclesia enim repræsentativa spiritualium & cœlestium fuit, idcirco spiritualia & cœlestia, quæ repræsentabantur & significabantur, erant, quæ per doctrinalia & scientias addiscebantur, sed hæc doctrinalia & hæc scientifica hodie prorsus obliterata sunt, & quidem in tantum ut non sciatur quod fuerint; loco enim eorum successerunt doctrinalia fidei; quæ si viduata & separata sunt a doctrinalibus charitatis fere nihil docent, doctrinalia enim charitatis docent quid bonum, at doctrinalia fidei quid verum, & docere verum absque bono, est ambulare sicut cæcus, nam bonum est quod docet & ducit, & verum est quod docetur & ducitur; inter illa bina doctrinalia est tanta differentia, quanta inter lucem & tenebras, nisi tenebræ per lucem illustrantur, hoc est, nisi verum per bonum, seu fides per charitatem, non sunt nisi quam tenebræ: inde est quod nemo sciat ex intuitione consequenter nec a perceptione num verum sit verum, sed solum ex doctrina hausta in pueritia & confirmata in adulta ætate; inde etiam est, quod Ecclesiæ tantum discrepent, & una dicat id verum quod altera falsum, & quod nusquam conveniant. Quod per viduas in bono sensu significentur qui in vero absque bono sunt, at usque desiderant per bonum duci constare potest a locis in Verbo, ubi Viduæ nominantur, ut apud Davidem "Jehovah qui facit judicium *Oppressis*, qui dat famem *famelicis*, Jehovah qui solvit *vinctos*, Jehovah qui aperit *cæcos*, Jehovah qui erigit *incurvatos*, Jehovah qui amat *justos*, Jehovah qui custodit *peregrinos*, *pupillum* & *Viduam* sustentat" Psalm: CXLVI: 7. 8. 9; agitur hic in sensu interno de illis

quii

qui a Domino instruuntur in veris & ducuntur ad bonum; sed quidam eorum vocantur oppressi, quidam famelici, quidam vincti, cæci, incurvati, peregini, pupilli, viduæ, & hoc secundum quale eorum; at quale nemo scire potest quam ex sensu interno; doctrinalia Ecclesiæ Antiquæ docuerunt illud; hic, ut in pluribus aliis locis, junctim nominantur peregrinus, pupillus, & vidua, quia per peregrinum significantur illi qui in veris fidei instrui volunt, n: 1463. 4444, per pupillum qui in bono sunt absque vero & desiderant per verum duci ad bonum, & per viduam qui in vero sunt absque bono & desiderant per bonum duci ad verum; tres illi nominantur junctim hic & alibi in Verbo, quia in sensu interno unam classem constituunt, nam per illos simul significantur qui instrui volunt & duci ad bonum & verum. Apud Eundem "Pater *pupillorum*, & judex *viduarum* Deus in habitaculo sanctitatis suæ" Psalm: LXVIII: 6; pupilli pro illis qui sicut infantes in bono innocentiæ sunt, sed nondum in vero, quorum pater dicitur Dominus quia sicut pater ducit illos, & hoc per verum in bonum, nempe in bonum vitæ seu sapientiæ; viduæ pro illis qui sicut adulti in vero sunt sed nondum in bono, quorum judex dicitur Dominus, quia ducit illos, & hoc per bonum in verum, nempe in verum intelligentiæ; per judicem enim significatur ductor: bonum absque vero, quod est pupillus, fit bonum sapientiæ per doctrinam veri; & verum absque bono, quod vidua, fit verum intelligentiæ per vitam boni. Apud Esaiam "Væ statuentibus statuta iniquitatis ad declinandum a judicio *pauperes*, & ad rapiendum in judicium *miseros* populi mei, ut sint *Viduæ* spolium eorum, & pupillos deprædentur," X: 1. 2; hic per pauperes, miseros, viduas & pupillos, non illi significantur, sed qui spiritualiter tales sunt; & quia in Ecclesia Judaica, sicut in Antiqua, omnia repræsentativa erant, etiam erat benefacere pupillis & viduis, tunc enim repræsentabatur in cœlo charitas erga illos qui in spirituali sensu tales erant: Apud Jeremiam "Facite judicium & justitiam, & eripite *spoliatum* e manu oppressoris, & *peregrinum pupillum* & *viduam* ne defraudate, neque vim facite, neque sanguinem innocentem effundite in loco hoc," XXII: 3; hic quoque per peregrinum, pupillum, & viduam significantur qui spiritualiter tales sunt; in mundo enim spirituali seu cœlo non noscitur quis peregrinus, quis pupillus & quæ vidua, non enim tales sunt ibi qui tales fuerunt in mundo, idcirco verba hæc cum leguntur ab homine, ab angelis secundum sensum eorum spiritualem seu internum percipiuntur: similiter apud Ezechielem "Ecce principes Israelis quisque juxta brachium suum fuerunt in te, ut effunderent sanguinem, patrem & matrem vilipenderunt in te, cum *peregrino* egerunt per oppressionem in te, *pupillum* & *viduam* defraudarunt in te," XXII: 6. 7: tum apud Malachiam "Accedam ad vos in judicium, & ero testis festinans contra præstigiatores, & contra jurantes falso, & contra oppressores mercedis *mercenarii*, *viduæ* & *pupilli*, & declinantes *peregrinum*; nec timent Me," III: 5: similiter apud Mosen "*Peregrinum* non premes, neque illum opprimes, ullam *viduam* aut *orphanum* non affligetis, si affligendo affixeris eum, & si clamando clamaverit ad Me, audiendo audiam clamorem ejus, & exardescet ira mea, & occi-

surus

ſurus ſum vos gladio, ut *fiant uxores veſtræ viduæ*, & *filii veſtri orphani*," Exod: XXII: 20. 21. 22. 23; hoc, ſicut omnia reliqua præcepta, judicia, & ſtatuta in Eccleſia Judaica, repræſentativum fuit, & quoque ibi tenebantur in externis ita facere, & per talia repræſentare charitatis interna, tametſi nihil charitatis haberent, ſeu non ex interna affectione facerent; internum erat, ex affectione inſtruere in veris ac ducere per vera ad bonum, qui in ignorantia fuerunt, & per bonum ad vera qui in ſcientia, ſic bonum feciſſent in ſpirituali ſenſu peregrino, pupillo & viduæ: ut uſque externum maneret repræſentationis cauſa, inter maledictiones dictatas ſuper monte Ebal erat, declinare judicium *peregrini*, *orphani*, & *viduæ*, Deut: XXVII: 18; declinare judicium eorum, pro contrarium facere, hoc eſt, per inſtructionem & vitam ducere ad falſum & malum: quia etiam deprivare alios bonis & veris, & ſibi appropriare illa ſui honoris & lucri cauſa, inter maledictiones erat, ideo Dominus dixit "Væ vobis ſcribæ & Phariſæi, quia *comeditis domos viduarum*, idque prætextu quod prolixe oretis, propter hoc accipietis abundantius judicium," Matth: XXIII: 14. Luc: XX: 47, comedere domos viduarum, pro deprivare illos, qui deſiderant, veris, & docere falſa. Pariter repræſentativum fuit, quod relicta in agris, in olivetis, & vineis, eſſent *peregrino*, *pupillo* & *viduæ*, Deut: XXIV: 19. 20. 21. 22; tum quando abſolverint decimare decimas proventus ſui in anno tertio, darent *peregrino, pupillo* & *viduæ*, ut comederent in portis eorum, & ſaturarentur," Deut: XXVI: 22. 23. Quia Dominus ſolus eſt qui inſtruit, & ad bonum & verum ducit, dicitur apud Jeremiam "Relinque *Orphanos* tuos, Ego vivificabo, & *viduæ* ſuper Me confident," XLIX: 10. 11: & apud Moſen "Jehovah facit judicium *Orphani* & *viduæ*, & amat *peregrinum* ad dandum illi panem & veſtem," Deut: X: 18; panis pro bono amoris, n: 2165. 2177. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735, veſtis pro vero fidei, n: 4545. 4763. Quod Elias, cum fuit fames ex non pluvia in terra miſſus ſit Sareptam ad *Viduam*, ac petierit ab illa placentam parvam, quam faceret priori loco & daret illi, ac ſibi & filio poſteriore loco, & quod tunc apud illam cadus farinæ non conſumeretur, & lenticula olei non deficeret, 1 Reg: XVII: 1 ad 13, repræſentativum fuit, ſicut omnia reliqua quæ de Elia memorantur, & in genere quæ in Verbo; fames quæ in terra quia non pluvia, repræſentabat vaſtationem veri in Eccleſia, n: 1460. 3364, vidua in Sarepta illos extra Eccleſiam qui deſiderant verum, placenta quam illi faceret priore loco, bonum amoris in Dominum, n: 2177, quem ex puſillo ſuo amaret ſupra ſe & filium ſuum, cadus farinæ ſignificat verum ex bono, n: 2177; & lenticula olei charitatem & amorem, n: 886. 3728. 4582, Elias repræſentat Verbum per quod talia, n: 2762; hoc etiam in ſenſu interno intelligitur per Domini verba apud Lucam "Nullus propheta acceptus eſt in patria ſua: in veritate dico vobis, *multæ viduæ* erant in diebus Eliæ in Iſrael, cum clauſum fuit cœlum per annos tres & menſes ſex, dum fuit fames magna ſuper totam terram, ad nullam tamen earum miſſus eſt Elias niſi in Sareptam Sidonis, ad *mulierem viduam*," IV: 24. 25. 26, hoc eſt, ad illos extra Eccleſiam qui deſiderant verum; viduæ autem quæ intra Eccleſiam vaſtatam, ad quas Elias

non missus, sunt qui non in vero sunt, quia non in bono, nam ubi non bonum ibi nec verum, utcunque apud illos verum appareat in externa forma ut verum, sed est sicut crustaceum absque nucleo; qui in tali vero sunt, & quoque qui in falso, significantur per viduas in opposito sensu; ut apud Esaiam, "Exscindet Jehovah ex Israele caput & caudam, ramum & juncum, die uno, senex & honoratus faciebus caput, & propheta doctor mendacii cauda; propterea super juvenibus ejus non lætabitur Dominus, & *pupillorum ejus* ac *viduarum ejus* non miserebitur," IX: 13. 14. 16. Apud Jeremiam "Ventilabo eos ventilabro in portis terræ, orbabo, perdam populum meum, a viis suis non conversi, *auctæ mihi sunt viduæ ejus* præ arena marium; adducam illis super matrem juvenem vastatorem in meridie; linquet quæ pepererat septem, exspiravit animam suam, occidit sol ejus dum adhuc dies," XV: 7. 8. 9. Apud Eundem "Hæreditas nostra aversa est ad alienos, domus nostræ ad alienigenas, *pupilli* facti sumus non pater, matres nostræ sicut *viduæ*," Thren: V: 2. 3. Quia per viduas significabantur qui non in vero quia non in bono, idcirco ignominiosum erat Ecclesiis etiam quæ in falsis ex malo, vocari viduæ, sicut apud Johannem "In corde suo dixit, sedeo regina, & *vidua non sum*, & planctum non viderim; propter hoc in una die venient plagæ ejus, mors, & planctus, & fames, & igne comburetur," Apoc: XVIII: 7. 8; ibi de Babele; similiter de eadem apud Esaiam "Audi hoc delicata, sedens secure, dicens in corde suo, ego & non sicut ego præterea, *non sedebo vidua*, nec cognoscam *orbitatem*: atqui venient tibi duo ista mala momento in die uno, *orbitas* & *viduitas*," XLVII: 8. 9. Ex his nunc constare potest, quid vidua in sensu interno Verbi; & quoniam vidua repræsentabat & inde significabat Ecclesiæ verum absque bono ejus, quia uxor verum & maritus bonum, ideo in Ecclesiis Antiquis, ubi omnia & singula repræsentabant, prohibitum fuit sacerdotibus ducere viduam in uxorem, quæ non vidua esset ex sacerdote, de quibus ita apud Mosen "Sacerdos magnus uxorem in virginitate ejus accipiet, *viduam* aut repudiatam aut corruptam aut meretricem, has non accipiet, sed virginem de populis suis accipiet uxorem," Levit: XXI: 13. 14. 15; & ubi de Novo Templo & de novo Sacerdotio apud Ezechielem "Sacerdotes Levitæ *viduam* aut repudiatam non accipient sibi in uxores, sed virgines de semine domus Israelis; *viduam* tamen quæ fuerit *vidua a sacerdote* accipient," XLIV: 22; virgines enim, quas ducerent uxores, repræsentabant & inde significabant affectionem veri, etiam vidua a sacerdote affectionem veri a bono, sacerdos enim in sensu repræsentativo est Ecclesiæ bonum: ideo quoque licebat *viduis ex sacerdote*, quibus non proles, de oblationibus seu sanctis comedere," Levit: XXII: 12. 13. Quod hæc significatio viduæ sit, noverunt illi qui ab Antiqua Ecclesia, ex suis doctrinalibus, doctrinalia enim apud illos erant doctrinalia amoris & charitatis, quæ innumerabilia continuerunt, quæ hodie prorsus obliterata sunt; ex illis sciebant, quam charitatem exercerent, seu in quo debito essent, erga proximum, qui viduæ vocabantur, qui pupilli, qui peregrini, & sic porro; cognitiones veri illorum & scientifica fuerunt cognoscere & scire, quid ritualia Ecclesiæ eorum repræsentabant & significabant, & qui docti inter illos fuerunt,

fuerunt, sciebant, quid illa quæ in tellure & mundo repræsentabant, noverunt enim quod universa natura esset theatrum repræsentativum Regni cœlestis, n: 2758. 2989. 2999. 3483: talia elevabant mentes eorum ad cœlestia, & doctrinalia eorum ducebant ad vitam: sed postquam Ecclesia a charitate ad fidem deflexit, & magis postquam fidem separavit a charitate, & illam absque hac & hujus operibus salvificam fecit, tunc mentes non amplius per cognitiones potuerunt elevari ad cœlestia, nec per doctrinalia duci ad vitam, & hoc usque adeo, ut tandem vix aliquis credat, quod vita aliqua post mortem sit, & vix aliquis sciat quid sit cœleste; quod sensus aliquis spiritualis Verbi sit, qui non apparet in litera, hoc ne quidem potest credi; ita occlusæ sunt mentes.

4845. Usque adolescit Schelah filius meus, quod significet dum tempus, constat a significatione adolescere, quod sit illius ætatis esse, ita dum tempus; & repræsentatione Schelæ filii, quod sit idololatricum, de qua supra n: 4825. 4826, ita religio Judaica, quæ idololatrica respective n: 4825; inde per illa verba "usque adolescit Schelah filius meus" significatur dum tempus ut religio Judaica acceptare queat interna, seu spirituale & cœlestia Ecclesiæ repræsentativæ, quæ est Thamar n: 4829. 4831. 4843.

4846. Quia dixit, quod significet cogitationem, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit percipere, & quoque cogitare, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 3395, hic itaque per dixit, significatur quod in se dixit seu cogitavit, quod Thamar non daretur Schelæ filio ejus in mulierem, in sensu interno quod interna Ecclesiæ repræsentativæ abalienarentur, n: 4844.

4847. Forte moriatur etiam hic sicut fratres ejus, quod significet timorem ne periret, nempe Ecclesiæ repræsentativum quod apud posteritatem quæ ex Jacobo, & in specie quæ Jacobo ex Jehudah, constat ex significatione ne forte moriatur, quod sit timor ne pereat. Cum hoc, quod Ecclesiæ repræsentativum, quod apud posteritatem ex Jacobo, periret, si ei adjungerentur interna quæ genuinæ Ecclesiæ repræsentativæ, ita se habet; apud posteritatem ex Jacobo instituenda erat Ecclesia Repræsentativa, qualis fuerat Antiquis; sed gens illa talis erat, ut solum colere & adorare vellet externa, & nihil prorsus scire de internis, fuit enim immersa cupiditatibus amoris sui & mundi, & inde falsis; credidit plus quam gentiles quod plures essent dii, sed quod Jehovah major illis quia majora miracula potuit facere, quapropter ut primum miracula cessarunt, & quoque cum vilia facta sunt ex frequenti & familiari, illico ad alios deos se converterunt, ut manifeste constare potest ex historicis & propheticis Verbi; quia talis erat gens illa, non potuit apud illam institui Ecclesia Repræsentativa qualis fuerat Antiquis, sed solum Ecclesiæ repræsentativum; & provisum erat a Domino, ut per id aliquid communicationis fieret cum cœlo; Repræsentativum enim dari potest apud malos, quia id non spectat personam sed rem: inde patet, quod cultus respective ad illos non fuerit nisi quam idololatricus, n: 4825, tametsi Repræsentativa in se continebant sancta Divina; cum tali cultu, nempe idololatrico, non conjungi potuit internum,

ternum, si enim internum adjunctum fuisset, hoc est, si agnovissent interna, tunc prophanavissent sancta, internum enim sanctum cum externo, idololatrico si conjungitur, fit prophanum; inde est quod genti illi non detecta fuerint interna, & si illi detecta fuissent, quod periisset. Quod gens illa non recipere & agnoscere potuerit interna, quantumvis illis revelata fuissent, patet evidenter ab illis hodie, sciunt enim hodie interna, nam vivunt inter Christianos, sed usque rejiciunt illa, & quoque subsannant; etiam plerique ex illis qui universi sunt, corde nec aliter faciunt; ex his constat, quod Ecclesia Repræsentativa spiritualium & cœlestium non fuerit apud illam gentem, sed solum Ecclesiæ repræsentativum, hoc est, externum absque interno, quod in se est idololatricum. Ex his etiam videri potest, quam erronee cogitant illi ex Christianis, qui credunt, quod Judaica gens in fine Ecclesiæ convertetur, & præ Christianis tunc eligetur; & magis adhuc illi qui credunt, quod tunc appariturus illis Messias seu Dominus, & per magnum prophetam & magnis miraculis reducturus illos in terram Canaanem; sed in hos errores labuntur, qui in propheticis Verbi per Jehudam, per Israelem, perque terram Canaanem, intelligunt Jehudam, Israelem & terram Canaanem, proinde qui solum sensum literalem credunt, nec aliquem internum curant.

4848. Et mansit in domo patris sui, quod significet abalienationem a se, constat ex significatione manere vidua in domo patris, quod sit abalienatio, de qua supra n: 4844.

4849. Vers: 12. 13. 14. *Et multiplicati dies, & moriebatur filia Schuæ uxor Jehudæ, & consolatus Jehudah, & ascendit ad tonsores gregis sui is, & Chirach socius ejus Adullamita Thimnatam. Et indicatum Thamari dicendo, ecce socer tuus ascendit Thimnatam ad tondendum gregem suum. Et removit vestes viduitatis suæ a super se, & obtexit in peplo, & operuit se, & sedit in ostio fontium super via Thimnatam, quia vidit quod adolevit Schelah, & illa non data ei in mulierem.* Multiplicati dies, significat status mutationem: & moriebatur filia Schuæ, significat religiosum apud gentem e Jacobo, in specie ex Jehudah: & consolatus Jehudah, significat requiem: & ascendit ad tonsores gregis sui, significat aliquid elevationis ad consulendum Ecclesiæ: is & Chirach socius ejus Adullamita, significat quod usque in falso esset: Thimnatam, significat statum: & indicatum Thamari, dicendo, significat communicationis quid cum Ecclesia spiritualium & cœlestium: ecce socer tuus ascendit Thimnatam ad tondendum gregem suum, significat quod Ecclesia Judaica sibi vellet consulere: & removit vestes viduitatis suæ a super se, significat simulationem veri quod ex bono: & obtexit in peplo, significat verum obscuratum: & operuit se, significat sic non agnitum: & sedit in ostio fontium, qui super via Thimnatam, significat intermedium ad vera Ecclesiæ & ad falsa: quia vidit quod adolevit Schelah, & illa non data ei in mulierem, significat perspectionem quod non aliter conjungi possit religioso in quo posteritas ex Jacobo, in specie quæ ex Jehudah.

4850. Multiplicati dies, quod significet status mutationem, constat ex significatione multiplicari dies, quod sit mutari status; dies enim seu tempus

in sensu interno est status, n: 23. 487. 488. 893. 2788. 3462. 3785, & multiplicari cum prædicatur de diebus seu temporibus est mutari; quod sit status mutatio quæ significatur, patet etiam a sequentibus; multiplicari dicitur, quia involvit mutationem status quoad vera, nam multiplicari prædicatur de veris, n: 43. 55. 913. 983. 2846. 2847. Quia toties dicitur status & quoque mutatio status, & pauci sciunt quid status & mutatio ejus, dicendum quid sit; de interioribus hominis, nempe ejus affectionibus & inde cogitationibus, non prædicari potest tempus & temporis processus, nec spatium & spatii extensio, quia non in tempore nec in loco sunt, tametsi apparet coram sensibus in mundo, quod sint, sed in interioribus sunt quæ tempori & loco correspondent, hæc quæ correspondent non aliter vocari possunt quam status, non enim alia vox, per quam correspondentia illa exprimantur, datur: mutari interiorum status dicitur, cum mutatur mens seu animus quoad affectiones & inde cogitationes, sicut a tristi in lætum, a læto iterum in triste, ab impio ad pium aut devotum, & sic porro; mutationes hæ vocantur status mutationes, ac prædicantur de affectionibus, & quatenus cogitationes ab his reguntur, etiam de cogitationibus; sed mutationes status cogitationum insunt illis sicut singularia communibus, & sunt variationes respective.

4851. Et moriebatur filia Schuæ, quod significet quoad malum ex falso, constat ex significatione mori, quod sit desinere esse tale, de qua n: 494; & ex significatione filiæ Schuæ, quod sit malum ex falso, de qua supra n: 4818. 4819; hic itaque per moriebatur filia Schuæ post multiplicatos seu plures dies, significatur status mutatio quoad malum ex falso, quod non esset tale, quale prius.

4852. Uxor Jehudæ, quod significet religiosum apud gentem e Jacobo, in specie ex Jehudah, constat ex significatione uxoris, quod sit Ecclesia, de qua n: 252. 253. 409. 749. 770, hic autem religiosum, quia agitur de gente Judaica, apud quam non fuit Ecclesia, sed modo Ecclesiæ externum separatum ab interno, n: 4281. 4288. 4289. 4307. 4500. 4433. 4680. 4825. 4844. 4847, hoc non aliter vocari potest quam religiosum, potuerunt enim in sancto externo esse, & prorsus absque sancto interno, n: 4293; & ex repræsensentatione Jehudæ, quod sit gens e Jacobo, & in specie quæ ex Jehudah, de qua supra n: 4815. 4842.

4853. Et ascendit ad tonsores gregis sui, quod significet aliquid elevationis ad consulendum Ecclesiæ, constat ex significatione ascendere, quod sit elevari, nempe ab exteriori ad interius, de qua n: 3084. 4539; & ex significatione tonsoris, quod sit usus, de qua n: 4110, ita usum velle seu consulere; & ex significatione gregis, quod sit Ecclesia, de qua n: 343. 3767. 3768. 3772.

4854. Is & Chirah socius ejus Adullamita, quod significet quod usque in falso esset, constat ex repræsentatione Chiræ Adullamitæ, quod sit falsum, de qua supra n: 4816. 4817; cum itaque ille dicitur socius ejus, significatur quod adjunctum ei falsum, seu quod usque in falso esset.

4855. Thimnatam, quod significet statum, nempe in quo esset consulendi Ecclesiæ; quod Thimnath illum statum significet, patet quoque ex Libro Judicum,

Judicum, ubi de Simsone agitur, quod descenderit ad Thimnath, & acceperit ibi mulierem a filiabus Philistæorum," xiv: 1. 2. 3. 4. 7, & ibi per Thimnath similiter significatur status consulendi Ecclesiæ; mulier, quam a filiabus Philistæorum accepit, in sensu repræsentativo est Verum a non bono, ita verum obscuratum, quod etiam hic nunc per Thamarem repæsentatur; Philistæi enim sunt qui in doctrinalibus fidei sunt, & non in vita secundum illa, n: 1197. 1198. 3412. 3413; & præterea nominatur Thimnath inter loca hæreditatis tribus Danis, Jos: xix: 43. Quod nomina locorum in Verbo omnia significent res & status, videatur n: 1224. 1264. 1888. 3422. 4298. 4442.

4856. Et indicatum Thamari, dicendo, quod significet communicationis quid cum Ecclesia Repræsentativa spiritualium & cœlestium, constat ex significatione indicari, quod sit apperceptio, de qua n: 3608, ita communicatio, hic communicationis aliquid; & ex repræsentatione Thamaris, quod sit Ecclesia Repræsentativa spiritualium & cœlestium, de qua n: 4829. 4831; communicatio cum hac Ecclesia dicitur, cum status mutatus est, & tunc elevationis quid ad consulendum Ecclesiæ esset, de quibus supra n: 4850. 4853.

4857. Ecce socer tuus ascendit Thimnatam ad tondendum gregem suum, quod significet quod Ecclesia Judaica sibi vellet consulere, constat ex repræsentatione Jehudæ, quod sit Ecclesia apud gentem ex Jacobo, in specie apud Jehudam, de qua n: 4815. 4842. 4852, qui hic socer dicitur quia aliquid communicationis erat cum Ecclesia Repræsentativa spiritualium & cœlestium, quæ hic nurus; ex significatione ascendere, quod sit elevationis quid, de qua mox supra n: 4853; ex significatione tondere gregem, quod sit consulere Ecclesiæ, de qua supra n: 4853; status consulendi illi est Thimnata, n: 4855. Quod hic sensus internus sit in his verbis, nequaquam potest ex litera apparere, mens enim, cum hæc leguntur, cogitat de Jehudah, de Thimnata, de tonsione gregis, & non de spiritualibus, quæ sunt separata a persona, a loco, aque usu mundano, at usque Angeli, quia in spiritualibus sunt, non aliud per illa percipiunt quam quæ dicta sunt; cum enim liberalis sensus transit in spiritualem, pereunt talia quæ sunt personæ, loci & mundi, & succedunt quæ sunt Ecclesiæ, ejus status, & ibi usus: incredibile quidem apparet, quod ita sit, sed hoc ex causa, quia homo, quamdiu in mundo vivit, cogitat ex naturalibus & mundanis quæ ibi sunt, & non ex spiritualibus & cœlestibus; & qui immersi sunt corporeis & terrestribus illi nec sciunt quod aliquid spirituale & cœleste sit, & minus quod hæc distincta sint a mundanis & naturalibus; cum tamen distincta sunt, sicut hominis spiritus ab ejus corpore, & quod sensus spiritualis vivat in sensu literali, sicut hominis spiritus in ejus corpore, & quoque quod sensus spiritualis similiter supervivat pereunte sensu literali, inde vocari potest sensus internus anima Verbi.

4858. Et removit vestes viduitatis suæ a super se, quod significet simulationem veri quod ex bono, constat ex significatione viduæ, quod sint qui in vero absque bono, & usque desiderant per bonum duci, de qua n: 4844, vestes, quibus induebantur viduæ, repræsentabant tale verum, & hoc ex eo quia vestes significant vera, n: 2576. 4545. 4673; inde removere illas vestes, est

exuere

exuere repræsentationem viduæ, hoc est, veri absque bono, &, quia obtexit se peplo, simulare verum quod ex bono.

4859. Et obtexit in peplo, quod significet verum obscuratum, constat ex significatione obtegere se seu facies peplo, quod sit abscondere, & sic obscurare verum quod simulabat ex bono, ut mox supra n: 4858; & hoc conjunctionis causa cum Jehudah: cum enim sponsæ accedebant primum ad sponsum, obtegebant se peplo, ut legitur de Rebecca cum venit ad Jischakum, Genes: Cap: XXIV: 65, per quod significata sunt apparentiæ veri, videatur n: 3207, uxor enim significat verum, & maritus bonum; & quia verum non apparet quale est, priusquam conjungitur suo bono, ideo illius rei repræsentandæ causa sponsæ viso primum marito obtegebant se peplo; similiter hic Thamar, illa enim reputabat Schelam filium Jehudæ ut suum maritum, sed quia non data fuit ei, loco ejus reputabat patrem ejus, qui leviratum præstaret, idcirco illa sicut sponsa obtexit se peplo, non autem sicut scortum, tametsi id Jehudah credidit, quia scorta pariter tunc temporis obtegere facies suas solebant, ut patet a Vers: 15; quod Jehudah pro tali illam reputaret, erat quia Gens Judaica, quæ per Jehudam ibi significatur, non aliter Ecclesiæ Repræsentativæ vera interna reputabat quam sicut scortum, quapropter etiam Jehudah cum illa sicut cum scorto conjungebatur, non autem ita Thamar cum illo: quia Vera interna Genti illi nusquam aliter apparere potuerant, idcirco hic per quod obtexit se peplo, significatur verum obscuratum: & quod Verum Ecclesiæ illis obscuratum sit, repræsentatur etiam hodie per quod velis seu peplis se obtegant in Synagogis suis. Simile etiam repræsentatum est per Mosen, cum radiaret cutis facierum ejus, cum descendit e monte Sinai, quod velamine se obtexerit, quoties loquutus cum populo, Exod: XXXIV: 28 ad fin: Moses repræsentabat Verbum, quod Lex vocatur, videatur Præfatio ad Cap: XVIII Genes: quapropter aliquoties dicitur Lex & Prophetæ, ut Matth: V: 18. Cap: XI: 13. Cap: XXII: 34. 38, & aliquoties Moses & Prophetæ, ut Luc: XVI: 29. 31. Cap: XXIV: 27. 44; per radiationem cutis facierum ejus repræsentabatur internum Verbi, nam facies est internum, n: 358. 1999. 2434. 3527. 4066. 4796. 4797, id enim quia spirituale est, in luce cœli est; quod velaret faciem suam, quoties loqueretur cum populo, repræsentabat quod verum internum illis obtectum esset, ac ita obscuratum ut non sustinuerint aliquid lucis inde.

4860. Et operuit se, quod significet sic non agnitum, constat ex significatione operire, quod sit abscondere, ita non agnosci, videantur quæ mox supra n: 4859.

4861. Et sedit in ostio fontium qui super via Thimnatam, quod significet intermedium ad vera Ecclesiæ & ad falsa, constat ex significatione fontium, quod sint vera Ecclesiæ quæ ex Verbo, fons enim in universali sensu est Verbum, de qua n: 2702. 3069. 3424; in ostio illorum, est in introitu ad illa; & quia vera externa, quæ sunt sensus literæ Verbi, præbent introitum, sunt illa ostium, quæ vera nisi illustrentur a veris internis, hoc est, ab illis quæ sunt sensus interni, sistunt falsa apud illos qui in malo sunt; quapropter per ostium fontium hic significatur intermedium ad vera Ecclesiæ & ad falsa,

super-

super via Thimnatam, est ad Ecclesiæ usum, nam Thimnata est status consulendi Ecclesiæ, n: 4855. 4857.

4862. Quia vidit, quod adolevit Schelah, & illa non data ei in mulierem, quod significet perspectionem quod non aliter conjungi possit religioso in quo posteritas ex Jacobo, in specie quæ ex Jehudah, constat ex significatione videre, quod sit perspectio, de qua n: 2150. 2325. 3764. 3863. 4403 ad 4421; quod sit perspectio quod non aliter conjungi possit religioso in quo posteritas ex Jacobo, in specie quæ ex Jehudah, est quia per Jehudam illa posteritas significatur, n: 4815. 4842. 4852, proinde religiosum apud illos, cui conjungebatur, quia non potuit cum Schelah; per Schelam etiam repræsentatur idololatricum, n: 4825. 4826. 4845, cum quo verum Ecclesiæ Repræsentativæ, quod est Thamar, nec conjungi potuit.

4863. Vers: 15. 16. 17. 18. *Et vidit Jehudah, & reputabat illam meretricem, quia obtexit facies suas. Et declinavit ad illam ad viam, & dixit, da quæso veniam ad te, quia non novit quod nurus ejus illa; & dixit, quid da mihi quod venias ad me. Et dixit, ego mittam hœdum caprarum de grege; & dixit, si des arrhabonem usque ad mittere te. Et dixit, quæ arrhabo quam dabo tibi; & dixit, sigillum tuum, panniculum tuum, & baculum tuum qui in manu tua; & dedit illi, & venit ad illam, & concepit ei.* Vidit illam Jehudah, significat religiosum gentis Judaicæ, quomodo tunc consideraret interna Ecclesiæ Representativæ: & reputabat illam meretricem, significet quod non aliter ac falsum: quia obtexit facies suas, significat interiora quod illis abscondita: & declinavit ad illam ad viam, significat quod se applicaret quia tale: & dixit, da quæso veniam ad te, significat libidinem conjunctionis: quia non novit quod nurus ejus illa, significat quod non apperciperet verum Ecclesiæ repræsentativæ esse: & dixit, quid das mihi quod venias ad me, significat conjunctionis reciprocum cum conditione: & dixit, ego mittam hœdum caprarum de grege, significat pignus conjunctionis: & dixit si des mihi arrhabonem, usque ad mittere te, significat reciprocum si certitudo: & dixit quæ arrhabo quam dabo tibi, significat quod certum: & dixit, sigillum tuum, significat tesseram consensus: panniculum tuum, significat per Verum: & baculum tuum qui in manu tua, significat per potentiam ejus: & dedit illi, significat ita certum: & venit ad illam, significat conjunctionem: & concepit ei, significat sic receptionem.

4864. Et vidit illam Jehudah, quod significet religiosum gentis Judaicæ quomodo tunc consideraret interna Ecclesiæ Repræsentativæ, constat ex significatione videre, quod sit appercipere & intelligere, de qua n: 2150. 2325. 2807. 3764. 3863, ita considerare; a repræsentatione Thamaris quæ hic est illa, quod sit Ecclesia Repræsentativa spiritualium & cœlestium, de qua n: 4829. 4831, hic internum ejus Ecclesiæ, quia de illo agitur, quomodo consideratum & receptum a gentis Judaicæ religioso; & a repræsentatione Jehudæ, quod sit in specie Gens Judaica, de qua n: 4815. 4842, proinde religiosum illius gentis, nam ubi gens in Verbo memoratur, in sensu interno intelligitur id quod est Ecclesiæ illius; sensus enim internus memoranda & hi-

storica

ſtorica de aliqua gente nihil curat, ſed modo quale quoad illa quæ ſunt Eccleſiæ. Inde patet, quod per vidit illam Jehudah, ſignificetur religioſum gentis Judaicæ quomodo tunc conſideraret interna Eccleſiæ Repræſentativæ.

4865. Et reputabat illam meretricem, quod ſignificet quod non aliter ac falſum, conſtat ex ſignificatione meretricis, quod ſit falſum, de qua n: 2466. 2729. 3399, ita quod gens Judaica ex ſuo religioſo conſideret internum Eccleſiæ non aliter ac falſum: quod meretrix ſit falſum, eſt quia conjugium repræſentat conjugium cœleſte, quod eſt boni & veri, maritus bonum & uxor verum, ac inde filii vera & filiæ bona, atque generæ & nurus, ſocer & ſocrus, & plures affinitates, ſecundum gradus illa quæ ſunt conjugii cœleſtis; idcirco adulteria & meretricatus, quia ſunt oppoſita, ſignificant malum & falſum; & quoque reipſa ſunt oppoſita, nam qui in adulterio & meretricatu vitam agunt, nuſquam curant bonum & verum; cauſa eſt, quia amor genuinus conjugialis deſcendit ex conjugio cœleſti, hoc eſt, ex conjugio boni & veri; ſed adulteria & meretricatus ex conjunctione mali & falſi, quæ eſt ex inferno, videatur n: 2727 ad 2759. Quod Gens Judaica conſideraverit, & quoque hodie conſideret interna Eccleſiæ non aliter ac falſa, eſt quod ſignificatur per quod Jehuhah reputaverit Thamarem nurum ſuam non aliter ac meretricem, & quod cum illa ut cum meretrice ſe conjunxerit; per originem talem illius gentis repræſentatur unde eorum religioſum & quale eſt. Quod Gens illa conſideret internum Eccleſiæ ſicut ſcortum, ſeu ut falſum, patet manifeſte; ut pro exemplo, ſi quis illis dicturus, quod internum Eccleſiæ ſit, quod Meſſias, de quo in propheticis Verbi prædicitur, & quem ideo exſpectant, ſit Dominus, hoc prorſus ſicut falſum rejiciunt: ſi quis dicturus, quod internum Eccleſiæ ſit, quod Meſſiæ Regnum non mundanum & temporeum ſit, ſed cœleſte & æternum, hoc quoque ut falſum pronuntiant: ſi quis dicturus, quod ritualia Eccleſiæ eorum repræſentaverint Meſſiam ac Ipſius Regnum cœleſte, hoc non ſciunt quid ſit: ſi quis dicturus quod internum Eccleſiæ ſit bonum charitatis & verum fidei doctrina & ſimul vita; id ſpectant non aliter ac falſum; ſimiliter in omnibus reliquis; imo ad ſolam propoſitionem, quod internum Eccleſiæ ſit, ſtupide rident: cauſa eſt, quia ſolum in externis ſunt, & quidem in externorum infimis, quæ ſunt amare terreſtria, ſunt enim præ reliquis in avaritia, quæ prorſus terreſtris eſt; tales nequaquam aliter conſiderare poſſunt interiora Eccleſiæ, ſunt enim remotiores reliquis a luce cœleſti, ita præ reliquis in denſa caligine.

4866. Quia obtexit facies ſuas, quod ſignificet interiora quod illis abſcondita, conſtat ex repræſentatione Thamaris, quod ſit Eccleſia Repræſentativa, de qua n: 4829. 4831; ex ſignificatione obtegere, quod ſit abſcondi; & ex ſignificatione facierum, quod ſint interna, de qua n: 358. 1999. 2434. 3527. 3573. 4066. 4326. 4796. 4797. 4798. 4799; inde patet, quod per obtexit facies ſuas, ſignificetur quod interiora Eccleſiæ illis eſſent abſcondita; de quibus videantur quæ ſupra n: 4859. 4865.

4867. Et declinavit ad illam ad viam, quod ſignificet quod ſe applicaret quia tale, conſtat ex ſignificatione viæ, quod ſit verum, de qua n: 627. 2333.

 3123.

3123. 3142. 3477, ita in opposito sensu falsum, hic falsum, quia reputabat illam ut meretricem, per quam quod falsum significetur, videatur mox supra n: 4865; eapropter etiam dicitur quod declinaret ad viam, nam declinare prædicatur de falso, n: 4815. 4816.

4868. Et dixit, da quæso veniam ad te, quod significet libidinem conjunctionis, constat ex significatione venire seu intrare ad aliquam, quod sit conjungi, de qua n: 4820; quod sit libido, qualis est conjunctionis cum meretrice, patet, in sensu interno cum falso; quod Gens Judaica, quæ hic per Jehudam significatur n: 4815. 4842. 4864, verum internum Ecclesiæ Repræsentativæ non aliter consideraverit ac falsum, & quod hodie nec aliter id consideret, videatur supra n: 4865, hic nunc agitur de eo quod usque conjunxerit cum illo, at non ut cum uxore sed ut cum meretrice, hoc est, non ut cum vero sed ut cum falso; de conjunctione cum falso, sicut de conjunctione cum meretrice, prædicatur libido. Omnes illi se conjungunt cum vero interno ut cum meretrice, qui sensum externum Verbi, hoc est, sensum ejus literalem unice credunt, & prorsus rejiciunt omnem ejus sensum internum, hoc est, spiritualem; sed principaliter illi, qui sensum externum seu literalem Verbi applicant ad favorem cupiditatum amoris sui & mundi, seu dominationis & lucri; qui hoc faciunt, nequaquam aliter possunt, quam spectare verum internum sicut tale, & si se cum illo conjungunt, faciunt id ex libidine sicut conjunctionis cum meretrice; hoc faciunt imprimis illi qui ex Gente Judaica sunt; & quoque illi qui per Babelem in Verbo intelliguntur; non autem illi, qui quidem sensum literalem Verbi simpliciter credunt, & usque secundum illa quæ sunt sensus interni vivunt, nempe in amore & charitate, & inde fide, nam hæc sunt sensus interni Verbi, etiam qui illa inde docent; sensus enim internus & sensus externus in duobus illis præceptis, nempe amare Dominum supra omnia & proximum sicut seipsum, conveniunt. Quod Gens Judaica spectet verum internum sicut meretricem, & si cum illo se conjungit, quod ex libidine sicut conjunctionis cum tali faciat, sint illustrationi exempla; ut si illis dicitur, quod Verbum sanctum sit, imo quod sanctissimum, etiam quod unusquisque apex ibi sanctus sit, agnoscunt, & se conjungunt, sed hoc ex tali libidine, nam sanctum in litera credunt, & non quod per illud influat sanctum apud eos qui in affectione boni & veri sunt cum id legunt: Si illis dicitur, quod plures, qui in Verbo nominantur, venerandi sint ut sancti, sicut Abraham, Jischak, Jacob, Moses, Aharon, David, id agnoscunt & se conjungunt, sed ex simili libidine, credunt enim quod illi electi præ aliis fuerint, & inde sancti, & quod ideo sicut numina colendi; cum tamen non aliunde sanctum sit illis, quam quod repræsentaverint Dominum, & sanctum repræsentativum nihil afficit personam; & præterea vita sua unumquemvis absque discrimine manet post mortem: Si illis dicitur, quod Arca apud illos, templum, altare holocausti, altare suffitus, panis super mensa, candelabrum cum lucernis, ignis perpetuus, sacraficia, suffimenta, olea, tum vestes Aharonis, imprimis pectorale super quo urim & thumim, sancta fuerint, agnoscunt & se conjungunt, sed ex tali libidine, nam credunt illa in se sancta fuisse,

isse, ita lignum, lapidem, aurum, argentum, panem, ignem, & hoc interius quia Jehovah in illis, seu quod sanctitas Jehovæ illis applicata actualiter in illis fuerit; hoc verum eorum internum est, quod tamen respective falsum; sanctum enim solum inest bono & vero, quod a Domino est in amore in Ipsum & in amore erga proximum, atque inde in fide, ita non nisi quam in vivis, hoc est, in hominibus qui recipiunt illa a Domino. Si illis dicitur, quod Ecclesia Christiana sit una cum Ecclesia quæ apud illos instituta fuit, sed quod illa sit interna, hæc autem fuerat externa, sic ut cum Ecclesia apud illos instituta exuitur externis & nudatur, appareat Christiana, hoc non agnoscunt aliter ac scortum, hoc est, falsum; sed usque plures eorum qui a Judaismo ad Christianismum convertuntur, cum illo vero se conjungunt, sed quoque ex tale libidine. Talia in Verbo pluries vocantur scortationes. Quod autem illos attinet, qui in Verbo significantur per Babelem, ii similiter considerant vera interna Ecclesiæ, sed quia ii norunt interna, & quoque in pueritia agnoscunt illa, ast in adulta ætate negant, describuntur in Verbo per fæda adulteria, & nefandos concubitus, nam sunt prophanationes.

4869. Quia non novit quod nurus ejus illa, quod significet quod non apperciperet verum Ecclesiæ Respectivæ esse, constat ex significatione nurus, quod sit Ecclesiæ verum adjunctum ejus bono, de qua n: 4843; quod sit verum Ecclesiæ repræsentativæ, quod significatur, est quia per Thamarem, quæ hic nurus, repræsentatur Ecclesia Repræsentativa spiritualium & cœlestium, n: 4829. 4831: de his videantur quæ supra n: 4865. 4866. 4868, ostensa sunt.

4870. Et dixit, quid das mihi quod venias ad me, quod significet conjunctionis reciprocum cum conditione, constat ex significatione venire ad me, quod sit conjunctio, de qua n: 4820. 4868; quod sit reciprocum cum conditione, absque explicatione patet.

4871. Et dixit, ego mittam hædum caprarum de grege, quod significet pignus conjunctionis, constat ex significatione hædi caprarum, quod sit innocentia externi seu naturalis hominis, de qua n: 3519; & quia est innocentia, est pignus amoris conjugialis, seu pignus conjunctionis, amor enim conjugialis genuinus est innocentia, videatur n: 2736: inde erat receptum ab antiquis, cum intrarent e novo ad uxores suas, quod præmitterent hædum caprarum; ut quoque patet ab illis quæ de Simsone memorantur in Libro Judicum, "Factum est post dies, in diebus messis tritici, *ut visitaret Scimschon uxorem suam cum hædo caprarum*; dixit namque, *intrabo ad uxorem meam* in conclave," xv: 1: hic similiter, sed quia hædus caprarum promissus non acceptandus erat, postulabat Thamar arrhabonem. Pignus conjunctionis dicitur, non pignus conjugiale, quia a parte Jehudæ erat conjunctio qualis cum meretrice.

4872. Et dixit, si des mihi arrhabonem usque ad mittere te, quod significet reciprocum si certitudo, constat ab illis quæ supra a Thamare dicta, "quid das mihi quod venias ad me," quod significent conjunctionis recipro-

cum cum conditione, n: 4870, hic reciprocum si certitudo, quia arrhabo erat certitudinis gratia ut promissum daretur.

4873. Quæ arrhabo quam dabo tibi, quod significet quod certum, constat ex significatione arrhabonis, quod inde certitudo, de qua mox supra n: 4872; quod certum sit, patet etiam a nunc sequentibus, quod arrhabo data sit.

4874. Et dixit, sigillum tuum, quod significet tesseram consensus, constat ex significatione sigilli, quod sit tessera consensus; quod sigillum sit tessera consensus, est inde, quia per id antiquis temporibus confirmabantur decreta, quare per sigillum ipsa confirmatio proprie significatur, & testificatio quod ita esset. Quod Thamar pro arrhabone ut mitteretur hædus caprarum, quem postea non acceptabat, petierit ejus sigillum, panniculum & baculum, id involvit arcanum, quod absque sensu interno neutiquam sciri potest; arcanum est, quia hædus caprarum significabat conjugiale genuinum, consequenter internum, nam omne genuinum est simul internum, quod a parte Jehudæ non erat, quapropter nec hædum caprarum acceptabat, ut patet a sequentibus, sed loco ejus assumsit externum, cum quo internum Ecclesiæ, quod per Thamarem significatur, conjungeretur; externum Ecclesiæ significatur per sigillum, panniculum, & baculum, per sigillum ipse consensus, per panniculum verum externum, & per baculum potentia illius veri; illa quoque sunt pignora conjunctionis externi seu naturalis hominis. Conjunctio veri externi cum externo seu cum religioso gentis Judaicæ, repræsentatur per conjunctionem Thamaris cum Jehudah, prout nurus cum socero sub prætextu leviratus, & conjunctio religiosi gentis Judaicæ cum interno Ecclesiæ repræsentatur per conjunctionem Jehudæ cum Thamare sicut cum meretrice; conjunctiones etiam prorsus similiter se habent; sed quale illarum non ita ad captum explicari potest; patet id manifeste coram angelis & spiritibus bonis, sistitur enim illis in luce cœli, in qua arcana Verbi, sicut in clara die patent; secus ac in luce mundi, quæ apud hominem: paucis modo dicendum; repræsentativa quæ apud posteros Jacobi instituta fuerunt, non fuerunt prorsus similia illis quæ in Ecclesia Antiqua, fuerunt quoad plurimam partem similia illis quæ in Ecclesia ab Ebero instituta, quæ Ecclesia Hebræa dicta fuit, in hac fuerunt plures cultus novi, sicut holocausta & sacrificia, quæ in Antiqua Ecclesia ignota fuerunt, præter alia; cum his repræsentativis non ita conjunctum fuit internum Ecclesiæ, sicut cum repræsentativis Ecclesiæ Antiquæ; quomodo autem internum Ecclesiæ cum repræsentativis apud gentem Judaicam conjunctum fuit, & vicissim hoc describitur in sensu interno per conjunctionem Thamaris cum Jehuda, prout nurus cum socero sub prætextu leviratus, & per conjunctionem Jehudæ cum Thamare & cum meretrice: de Ecclesia Hebræa videatur n: 1238. 1241. 1327. 1343. 3031. 4516. 4517; & quod sacrificia in hac Ecclesia non in Anqua fuerint, n: 923. 1128. 1343. 2180. 2818.

4875. Panniculum tuum, quod significet per verum, nempe tessera consensus, constat a significatione panniculi, quod sit verum; quod panniculus sit verum, est, quia est inter illa quæ ad vestes referuntur, & per vestes in genere significantur vera, ex causa quia sicut vestes investiunt carnem, ita vera bonum,

n: 297.

n: 297. 2132. 2576. 4545. 4763; ideo apud antiquos unumquodvis, quo vestiebantur, aliquod speciale & particulare verum significabat; inde aliud tunica, aliud chlamys, aliud toga, etiam aliud indumenta capitis, ut cidaris & tiara; & aliud indumenta femorum & pedum, ut femoralia, tibialia, & sic porro; panniculus autem significabat verum extimum seu infimum; erat etiam ex filis contortis, per quæ significantur veri talis determinationes: tale etiam verum significat panniculus apud Mosen "Omne vas apertum, super quo non operculum *panniculus*, immundum id". Num: XIX: 15; per quod significatum est, quod nihil indeterminatum erit, quod enim indeterminatum, hoc apertum est; sunt etiam extima vera, ad quæ interiora vera determinantur, & in quibus terminantur.

4876. Et baculum tuum qui in manu tua, quod significet per potentiam ejus seu illius veri, constat ex significatione baculi, quod sit potentia, de qua sequitur; & ex significatione manus, quod etiam sit potentia, de qua n: 876. 3091. 3387. 3563: qui in manu tua dicitur, quia significatur potentia illius veri, nempe infimi, quale religioso gentis Judaicæ, quæ hic Jehudah: quod potentia prædicetur de vero, videatur n: 3091. 3563. Multoties in Verbo memoratur Baculus, & mirum quod vix aliquis hodie sciat, quod aliquid in spirituali mundo per illum repræsentatum sit, sicuti quod Moses jussus sit, quoties miracula fiebant, ut baculum tolleret, & quod etiam sic facta sint: quod id notum fuerit etiam inter gentiles, constare potest a fabulosis eorum, in quibus magis adscribuntur baculi; quod baculus potentiam significet, est quia sustentaculum est, sustentat enim manum & brachium, & per illa totum corpus, quapropter induit baculus significationem illius partis quam proxime sustentat, nempe manus & brachii, per utrumque nempe per manum & brachium, in Verbo significatur potentia veri; quod etiam manus & brachium correspondeat ei in Maximo Homine, videbitur ad finem Capitum. Quod per baculum repræsentata sit potentia, patet, ut dictum, ab illis quæ de Mose memorantur, quod nempe jussus sumere *Baculum*, quo facturus miracula: & quod sumserit *baculum Dei* in manu sua," Exod: IV: 17. 20: quod *Baculo* percussæ aquæ in Ægypto factæ sanguis, Exod: VII: 15. 19; quod *Baculo extenso* super flumina, productæ ranæ," Exod: VIII: 1 ad 11: quod percusso pulvere *per Baculum* facti pediculi," Exod: VIII: 12 ad 16: quod *Baculo extenso versus cœlum* facta grando," Exod: IX: 23: quod *Baculo extenso super terram* productæ locustæ," Exod: X: 3 ad 21; quia manus est principale, per quam significatur potentia, & baculus est instrumentale, ideo etiam facta sunt miracula cum *extenderetur manus*," Exod: X: 12. 13; quod *sublata manu versus cœlum*, facta caligo super terra Ægypti," Exod: X: 21. 22; & *extensa manu* super mare Suph, per ventum orientalem factum mare in siccum; & iterum *extensa manu* reversæ aquæ," Exod: XIV: 21. 26. 27. Porro "Petra Chorebi percussa *per Baculum*, effluxerunt aquæ," Exod: XVII: 5. 6. Num: XX: 7. 8. 9. 10; cum Joschua pugnaret contra Amalekum, dixit Moses ad Josuam, elige nobis viros, & exi, pugna cum Amaleck, cras ego stabo super capite collis, & erit *Baculus Dei in manu mea*: & factum, cum sustulit Moses

manum

manum suam, prævaluit Israel, & quando dimisit *manum suam*, prævaluit Amaleck," Exod: xvii: 11. 12; ex his manifeste patet, quod baculus sicut manus repræsentaverit potentiam, & in supremo sensu omnipotentiam Divinam Domini; & quoque inde evidens est, quod eo tempore repræsentativa constituerint externa Ecclesiæ, & quod interna, quæ sunt spiritualia & cœlestia qualia in cœlo, illis correspondeerint, & quod inde efficacia eorum; ex eo etiam patet, quantum insaniunt, qui credunt quod in baculo aliqua potentia fuerit, aut in manu Mosis, per infusionem. Quod baculus sit potentia in sensu spirituali, etiam patet a pluribus locis apud Prophetas, ut apud Esaiam "Ecce Dominus Jehovah Zebaoth removens ex Hierosolyma *Baculum* & *scipionem*, omnem *baculum panis*, & omnem *baculum aquæ*," iii: 1; baculus panis pro sustentaculo & potentia ex bono amoris, baculus aquæ pro sustentaculo & potentia a vero fidei; quod panis sit bonum amoris, videatur n: 276. 680. 2165. 2177. 3464. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735; & quod aqua verum fidei, n: 28. 680. 739. 2702. 3058. 3424; baculus panis similiter apud Ezechielem Cap: iv: 16. Cap: v: 16. Cap: xiv: 13. Psalm: cv: 16. Porro apud Esaiam "Dixit Dominus Jehovih Zebaoth, ne time, popule mi, habitator Zionis ab Aschure, *qui virga percutiet te*, & *baculum tollet super te* in via Ægypti. Excitabit contra illum Jehovah flagellum juxta plagam Midianis in petra Oreb, & *Baculus ejus super mari*, quem tollet in via Ægypti," x: 24. 26, ibi baculus pro potentia ex ratiocinatione & scientia, qualis est illorum qui ratiocinantur ex scientificis contra vera fidei, & illa pervertunt vel nihili faciunt; hæc significantur per virgam qua Aschur percutiet, & per baculum quem tollet in via Ægypti; quod Aschur sit ratiocinatio, videatur n: 1186, & quod Ægyptus scientia n: 1164. 1165. 1186. 1462. Similiter apud Sachariam "Dejicietur superbia Aschuris, & *Baculus Ægypti* recedet," x: 11. Apud Esaiam "Confisus es super *baculo arundinis contusæ*, super Ægypto; super qua quando quis nititur, intrat in manum ejus, & perforat illam," xxxvi: 6; Ægyptus pro scientificis, ut supra, potentia ex illis in spiritualibus est baculus arundinis contusæ, manus quam intrat & perforat, est potentia ex Verbo. Apud Eundem "Confregit Jehovah *Baculum improborum*, *virgam dominantium*," xiv: 5; baculus & virga manifeste pro potentia. Apud Jeremiam "Dolete omnes circuitus Moabi, dicite, quomodo fractus est *baculus roboris*, *baculus decoris*," xlviii: 13, baculus roboris pro potentia ex bono, & baculus decoris pro potentia ex vero. Apud Hoscheam "Populus meus lignum suum interrogat, & *baculus ejus* respondet illi, quia spiritus scortationis seduxit," iv: 4, interrogare lignum pro consulere mala, baculus respondet pro quod falsum inde, cui potentia ex malo quod confirmant; spiritus scortationis pro vita falsi ex malo. Apud Davidem "Etiam cum ambulavero in valle umbræ, non timebo mihi malum, quoniam Tu mecum, *virga tua* & *baculus tuus* consolantur me," Psalm: xxiii: 4, virga tua & baculus tuus, pro Divino vero & bono, quibus potentia. Apud Eundem "Non incumbet *baculus* impietatis super sorte justorum," Psalm: cxxv: 3. Apud Eundem "Conteres eos *virga ferrea*, sicut vasa figuli, disperges eos," Psalm:

11: 9; virga ferrea pro potentia veri spiritualis in naturali, omne enim verum naturale in quo verum spirituale, habet potentiam; ferrum est verum naturale, n: 425. 426; similiter apud Johannem "Qui vicerit, & servaverit usque ad finem opera mea, illi dabo potestatem super gentes, ut *pascat eos virga ferrea*, sicut vasa figulina conterentur," Apoc: 11: 26. 27; & quoque apud Eundem Cap: XII: 5. Cap: XIX: 15. Quia Baculus repræsentabat potentiam veri, hoc est, potentiam boni per verum, ideo sceptra fuerunt Regibus, & sceptra formata sicut baculi breves; per Reges enim repræsentatur Dominus quoad Verum, ipsum Regium est Divinum Verum, n: 1672. 1728. 2015. 2069. 3670. 4581, sceptrum est potentia illis non per dignitatem, sed per Verum quod imperabit, nec aliud verum quam quod ex bono, ita principaliter Divinum verum, & apud Christianos Dominus a Quo omne Divinum Verum.

4877. Et dedit illi, quod significet ita certum, constat ex significatione arrhabonis, quam Thamar petiit, & quæ ei data est, quod sit certum, de qua supra, n: 4872. 4873.

4878. Et venit ad illam, quod significet conjunctionem, constat ex significatione venire seu intrare ad aliquam, quod sit conjunctio, de qua etiam supra n: 4280. 4868. 4870.

4879. Et concepit ei, quod significet sic receptionem, constat a significatione concipere, quod sit receptio, de qua n: 3860. 3868. 3919; sed qualis receptio, videatur supra n: 4874.

4880. Vers: 19. 20. 21. 22. 23. *Et surrexit & ivit, & removit peplum suum a super se, & induit vestes viduitatis suæ. Et misit Jehudah hædum caprarum, in manu socii sui Adullamitæ, ad accipiendum arrhabonem e manu mulieris, & non invenit illam. Et interrogavit viros loci illius, dicendo, ubi scortum illud in fontibus super via, & dixerunt, non fuit ibi scortum. Et reversus ad Jehudam, & dixit, non inveni illam, & etiam viri loci dixerunt, non fuit ibi scortum. Et dixit Jehudah, accipiat sibi, forte erimus contemtui, ecce misi hædum hunc, & tu non invenisti illam.* Surrexit significat elevationem: & ivit, significat vitam: & removit peplum suum a super se, significat quod obscurum: & induit vestes viduitatis suæ, significat intelligentiam: & misit Jehudah hædum caprarum, significat pignus conjugiale: in manu socii sui Adullamitæ, significat per falsum: ad accipiendum arrhabonem e manu mulieris, significat loco pignorum externorum: & non invenit illam, significat quia non erat conjugiale a parte illius: & interrogavit viros loci illius, dicendo, significat quod consulerentur vera; ubi scortum illud, significat num falsum: in fontibus super via, significat quod apparuit sicut verum: & dixerunt, significat perceptionem a veris; non fuit ibi scortum, significat quod non falsum: & reversus ad Jehudam, significat reflexionem: & dixit, non inveni illam, significat quod a falso detegi hoc nequeat: & etiam viri loci dixerunt non fuit ibi scortum, significat perceptionem a veris quod non falsum: & dixit Jehudah, accipiat sibi, significat quod illi indifferens esset; forte erimus contemtui, significat

tametsi

tametsi id opprobrio: ecce misi hædum hunc, significat satis esse quod sit pignus: & tu non invenisti illam, significat si non sit conjugiale.

4881. Et surrexit, quod significet elevationem, constat ex significatione surgere, quod involvat aliquam elevationem, de qua n: 2401. 2785. 2912. 2927. 3171. 4103; elevatio, quæ significatur per surgere, est in spirituali sensu a statu obscuro in clariorem, prout a statu ignorantiæ in statum intelligentiæ, sic enim elevatur homo a statu lucis mundi in statum lucis cœli.

4882. Et ivit, quod significet vitam, constat ex significatione ire, quod sit vivere, de qua n: 3335. 3690. Quod ire in sensu interno sit vivere, apparet quidem remotius seu abstractius a cogitationis ideis, in quibus est homo, & hoc ex causa, quia homo in spatio & in tempore est, & ab illis formaverat cogitationis suæ ideas, sicut ideam de ire, progredi, proficisci, peregrinari, moveri; hæc quia in spatio existunt, & quoque in tempore, & inde spatium & tempus ideis de illis injuncta sunt, ideo homo ægre capere potest, quod per illa significentur status vitæ; at cum idea de illis sejungitur seu exuitur, tunc resultat spirituale quod significatur; nam in mundo spirituali seu in cœlo non aliquid spatii & temporis intrat ideas, sed loco illorum quæ sunt status vitæ, n: 1274. 1382. 2625. 2788. 2837. 3356. 3404. 3827. 4814; apparet quidem spiritibus & angelis, quod etiam progrediantur & moveantur a loco in locum, & quidem prorsus sicut apparet hominibus, sed usque sunt mutationes status vitæ, quæ apparentiam illam producunt; sicut apparet illis æque ac hominibus, quod vivant a se, cum tamen non vivunt a se, sed a Divino Domini, a Quo omne vitæ: hæ apparentiæ; cum apud Angelos, vocantur reales, quia apparent sicut realiter sint; quandoque cum spiritibus de his apparentiis loquutus sum, & qui non in bono sunt proinde nec in vero, non volunt audire quod apparentia sit, quod vivant a se, volunt enim ut vivant a se, sed præter quod illis per vivam experientiam ostensum sit, quod non a se vivant, & quod progressiones a loco in locum sint mutationes & progressiones status vitæ, etiam dictum est, quod satis illis esse possit, quod non aliter sciant quam quod vita illis sit ex se, & quod non plus habere possent, si foret illa in illis ex se; at quod usque præstet scire quomodo se res habet, quia tunc in vero sunt, & si in vero etiam in luce cœli sunt, nam lux cœli est ipsum verum quod a Divino Domini; ita quoque nec vendicarent sibi bonum, malum etiam sic nec adhæreret illis; angeli in illo vero sunt non solum scientia sed etiam perceptione. Quod tempora & spatia in mundo spirituali sint status vitæ, & quod omne vitæ sit a Domino, constare potest ab hac experientia; unusquisque spiritus & angelus ad dextram videt bonos & ad sinistram malos, & hoc ad quamcunvis plagam se vertit, si versus orientem spectat, apparent ei ita boni & mali, similiter si ad occidentem, & quoque si ad meridiem vel ad septentrionem; ita apud unumquemque spiritum seu angelum; ut si bini essent, & unus eorum spectaret versus orientem & alter versus occidentem, usque utrisque apparent boni a dextris & mali a sinistris; similiter apparet illis qui sunt remoti ab illis qui videntur, etiamsi forent a

tergo

tergo horum; inde manifeste concludi potest, quod omne vitæ sit a Domino, seu quod Dominus sit in cujusvis vita, nam Dominus ibi ut sol apparet, & ab Ipsius dextris sunt boni seu oves, & ab Ipsius sinistris sunt mali seu hirci; inde simile est apud unumquemvis, ex causa, ut dictum, quia Dominus est omne vitæ: hoc non potest aliter quam ut paradoxon apparere homini, quia homo, quamdiu in mundo est, ideas ex mundanis habet, consequenter ex spatio & tempore, at in mundo spirituali, ut dictum supra, non sunt ideæ ex spatio & tempore, sed ex statu affectionum & inde cogitationum; ex eo etiam est, quod spatia & tempora in Verbo significent status.

4883. Et removit peplum suum a super se, quod significet quod obscurum, nempe dissipatum sit, constat ex significatione obtegere se peplo, quod sit verum obscurare, de qua supra n: 4859, inde removere peplum est obscurum illud dissipare.

4884. Et induit vestes viduitatis suæ, quod significet intelligentiam, constat ex significatione viduæ, quod sit qui in vero absque bono est, sed usque desiderat per bonum duci, de qua supra n: 4844; & ex significatione vestium, quod sint vera, de qua n: 297. 2576. 4545. 4763; quod hæc simul sumta significent intelligentiam, est quia non aliud quam vera faciunt intelligentiam; qui enim in veris sunt ex bono, illi in intelligentia sunt; mens enim intellectualis per vera ex bono in luce cœli est, & lux cœli est intelligentia, quia est Divinum Verum ex Divino Bono: porro, quod induere vestes viduitatis hic significet intelligentiam, est ex eo, quod vidua in genuino sensu sit qui in vero est, & desiderat per bonum duci in verum intelligentiæ, ut quoque supra n: 4844, ostensum est, ita in intelligentiam. Ut sciatur, quomodo cum hoc se habet, paucis explicandum est; Verum apud hominem non est verum intelligentiæ, priusquam ducitur per bonum, & cum ducitur per bonum tunc primum fit verum intelligentiæ; verum enim non vitam habet a se sed a bono, & tunc verum vitam habet a bono quando homo vivit secundum verum, tunc enim infundit se in velle hominis, & a velle in ejus agere, ita in totum hominem; verum, quod homo solum scit aut capit, hoc manet extra ejus voluntatem, ita extra ejus vitam, nam velle hominis est vita ejus; cum autem homo vult illud, tunc est verum in limine vitæ ejus, at cum ex velle agit illud, tunc est verum in toto homine; cumque frequenter agit illud, tunc non solum ex habitu recurrit, sed etiam ex affectione, & sic ex libero: expendat, qui lubet, num aliquid imbuere possit hominem, nisi quod is ex velle agit; quod solum cogitat & non agit, & magis quod cogitat & non vult agere, hoc non aliter est, quam extra hominem, & quoque dissipatur sicut palea a minimo vento, etiam ita dissipatur in altera vita; inde sciri potest, quid fides absque operibus. Ex his nunc patet, quid verum intelligentiæ, quod nempe sit verum quod a bono; verum prædicatur de intellectu, & bonum de voluntate, seu quod idem, verum est doctrinæ & bonum est vitæ.

4885. Et misit Jehudah hædum caprarum, quod significet pignus conjugiale, constat a significatione hœdi caprarum, quod sit pignus amoris conjugialis seu pignus conjunctionis, de qua supra n: 4871.

4886. In manu socii sui Adullamitæ, quod significet per falsum, constat ex repræsentatione Chiræ Adullamitæ, qui socius Jehudæ, quod sit falsum, de qua n: 4817. 4854.

4887. Ad accipiendum arrhabonem e manu mulieris, quod significet loco pignorum externorum, constat ex significatione sigilli, panniculi, & baculi, quæ erant arrhabo, quod sint pignora conjunctionis externi seu naturalis hominis, ita pignora externa, de qua n: 4874.

4888. Et non invenit illam, quod significet quia non erat conjugiale a parte illius, nempe Jehudæ, intrabat enim ad illam non ut ad uxorem sed ut ad meretricem, quapropter Thamar nec volebat hædum caprarum, per quem significabatur pignus conjugiale, n: 4885; & ne quidem erat genuinum conjugiale a parte Thamaris, erat enim sicut nurus cum socero sub prætextu leviratus; hæc significantur per quod non invenit illam.

4889. Et interrogavit viros loci illius, quod significet quod consulerentur vera, constat a significatione interrogare, quod sit consulere; & a significatione virorum, quod sint vera, de qua n: 265. 749. 1087. 3134. 3309 pr: viri loci sunt vera quoad illius rei statum, nam locus est status, n: 2625. 2837. 3356. 3387.

4890. Ubi scortum illud, quod significet num falsum, constat ex significatione scorti seu meretricis, quod sit falsum, de qua n: 4865.

4891. In fontibus super via, quod significet quod apparuit sicut verum, constat ex significatione fontium, quod sint vera Ecclesiæ, de qua n: 2702. 3096. 3424. 4861; super via dicitur, quia via prædicatur de vero, ac in opposito sensu de falso, n: 627. 2333. 3123. 3142; & quia quæritur, ubi scortum illud in fontibus super via, significatur num falsum quod apparuit sicut verum.

4892. Et dixerunt, quod significet perceptionem a veris, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit percipere, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3509; quod sit perceptio a veris, est quia dixerunt viri loci, quod viri loci sint vera, videatur mox supra n: 4889.

4893. Non fuit ibi scortum, quod significet quod non falsum, constat a significatione scorti seu meretricis, quod sit falsum, ut supra n: 4890. Quid hæc, quæ hactenus quoad significationes vocum explicata sunt, in serie involvunt, patere aliqualiter potest ab illis quæ supra n: 4865. 4868. 4874, dicta sunt; & præterea sunt talia, quæ non capi possunt, nisi sciatur qualis conjunctio est inter verum internum & externum Ecclesiæ Judaicæ, tam a parte veri interni quod repræsentatur per Thamarem, quam a parte externi quod repræsentatur per Jehudam; hæc, quia inter ignota sunt, si ulterius explicarentur, caderent in umbram, ita in nullam intellectus ideam; intellectus enim, qui est visus interni hominis, habet suam lucem & suam umbram, in umbram ejus cadunt quæ non coincidunt cum illis, de quibus prius aliquam notionem habuit; sed usque singula hæc in serie, cum innumerabilibus quæ ne quidem comprehendi possunt ab homine, in lucem intellectus angelorum

rum clare intrant; inde qualis & quanta est intelligentia angelica respective, patet.

4894. Et reversus ad Jehudam, quod significet reflexionem, constare potest ex eo, quod per Adullamitam socium Jehudæ, significetur falsum, n: 4817. 4854. 4886, & cum de falso dicitur reverti & referre, ut hic socius Jehudæ, quid acciderat, non aliud significatur quam revocatio in mentem, & reflexio quomodo se habet.

4895. Et dixit, non inveni illam, quod significet quod a falso detegi hoc nequeat, constat ex significatione non inveni, quod sit non detexisse, & quia hoc dicit Adullamita, per quem significatur falsum, ut supra n: 4894, inde sequitur quod per dixit non inveni illam, significetur quod falsum non potuerit detegere id, seu quod a falso detegi hoc nequeat.

4896. Et etiam viri loci dixerunt, non fuit ibi scortum, quod significet perceptionem a veris quod non falsum, constat ex illis mox supra, n: 4892. 4893, ubi similia verba.

4897. Et dixit Jehudah, accipiat sibi, quod significet quod illi indifferens esset, constare potest ex affectione in his verbis, quod sit indignatio & inde indifferentia.

4898. Forte erimus contemtui, quod significet tametsi id opprobrio, constat ex significatione esse contemtui, quod sit opprobrio.

4899. Ecce misi hædum hunc, quod significet satis esse quod sit pignus, constat ex significatione hædi caprarum, quod sit pignus amoris conjugialis seu conjunctionis, de qua n: 4871, hic modo pignus, quia non acceptatus est hædus, ex causa, de qua prius, quod non esset conjugiale; & quia ex illa causa, idcirco per tu non invenisti illam, significatur si non sit conjugiale, hoc etiam profluit ex indifferentia, de qua n: 4897. Hæc ulterius explicare, supersedetur ex causa de qua supra n: 4893, quod nempe caderent in umbram intellectus, & quæ in umbram illam, etiam in non fidem cadunt; sicut quod conjugiale erit ut sit Ecclesia, nempe conjugiale inter verum & bonum, & quoque quod internum erit in externo, & quod absque illis duobus nihil Ecclesiæ sit; de his, qualia fuerunt in Ecclesia Judaica, in sensu interno hic agitur, quod nempe respective ad gentem illam non aliquod internum fuerit in externo, sed respective ad ipsa statuta & leges abstracte a gente, quod fuerit. Quis hodie aliter credit, quam quod apud gentem Judaicam Ecclesia fuerit, imo quod gens illa præ reliquis electa & amata fuerit, & hoc imprimis ex causa, quia tot & tanta miracula apud illam facta fuerunt, & quia tot ad illam prophetæ missi, & quoque quia apud illam Verbum fuit; cum tamen gens illa in se nihil Ecclesiæ habuit, in nulla enim charitate fuit, quid genuina charitas prorsus non scivit, in nulla etiam fide in Dominum fuit, venturum Illum novit, sed ut eveheret illos supra omnes in universo, at quia hoc non factum, Ipsum prorsus rejecit, de Regno Ipsius cœlesti nihil scire voluit; hæc quæ sunt interna Ecclesiæ, gens illa ne quidem doctrina agnovit, minus vita; ex his solum concludi potest, quod nihil Ecclesiæ in illa gente fuerit: aliud est, quod Ecclesia sit apud gentem, & aliud quod Ecclesia sit in gente; ut pro exemplo,

Ecclesia Christiana est apud illos qui Verbum habent, & ex doctrina praedicant Dominum, sed usque nihil Ecclesiae est in illis, nisi in conjugio boni & veri sunt, hoc est, nisi in charitate erga proximum, & inde in fide, ita nisi interna Ecclesiae sint in externis; qui solum in externis separatis ab internis sunt, in illis non est Ecclesia; qui quoque in fide separata a charitate, in illis nec est Ecclesia; qui agnoscunt Dominum ex doctrina, & non vita, in illis nec est Ecclesia; inde patet, quod aliud sit, quod Ecclesia sit apud gentem, & aliud quod sit in gente; in sensu interno in hoc Capite, agitur de Ecclesia apud gentem Judaicam, & in gente illa; qualis Ecclesia apud illam gentem fuerit, describitur per conjunctionem Thamaris cum Jehudah sub praetextu leviratus, & qualis Ecclesia in illa gente fuerit, per conjunctionem Jehudae cum Thamare ut cum meretrice; sed specialius illa exponere, supersedetur ob causam de qua supra, caderent enim, ut dictum, in umbram intellectus; quod umbra intellectus in his sit, constare potest ex eo, quod hodie vix aliquis sciat quid internum Ecclesiae; quod sit charitas erga proximum in velle, & a velle in agere, & inde fides in percipere, quis hoc novit; cum hoc nescitur, & magis cum negatur, ut fit ab illis qui fidem absque charitatis operibus salvificam faciunt, in quam non umbram caderent illa quae de conjunctione interni cum externo Ecclesiae apud gentem Judaicam & in gente illa hic in sensu interno dicuntur: qui non sciunt quod id internum ac ita essentiale Ecclesiae sit, remotissimi stant a primo gradu ad intelligendum talia, proinde ab innumerabilibus & ineffabilibus, quae sunt in coelo, ubi illa quae sunt amoris in Dominum & amoris erga proximum, sunt omne vitae, proinde omne sapientiae & intelligentiae.

4900. Vers: 24. 25. 26. *Et fuit circiter a tribus mensibus, & indicatum Jehudae, dicendo, scortata Thamar nurus tua, & etiam ecce gravida ad scortationes, & dixit Jehudah, educite illam, & comburatur. Illa educta, & illa misit ad socerum suum, dicendo, viro, cui haec, ego gravida, & dixit, agnosce quaeso, cui sigillum & panniculus & baculus, haec. Et agnovit Jehudah, & dixit, justa prae me, quia propterea quod non dedi illam Schelae filio meo; & non addidit amplius cognoscere illam.* Fuit circiter a tribus mensibus, significat statum novum: & indicatum Jehudae, significat communicationem: dicendo, scortata Thamar nurus tua, significat perceptionem tunc quod falsum sit quod aliquod conjugiale intercedat: & etiam ecce gravida ad scortationes, significat & quod inde aliquid produci queat: & dixit Jehudah, significat sententiam a religioso in quo gens Judaica: educite illam & comburatur, significat quod exstirpandum: illa educta, significat prope effectum: & illa misit ad socerum suum, significat insinuationem: dicendo, viro, cui haec, ego gravida, significat quod religioso illorum tale inesset: & dixit, agnosce quaeso, cui sigillum & panniculus & baculus, haec, significat quod id cognosceretur ex pignoribus: & agnovit Jehudah, significat quia suum quod affirmaret: & dixit, justa prae me, significat quod conjunctio externi cum interno nulla, sed interni cum externo: quia propterea quod non dedi illam Schelae filio meo, significat quia externum

tale:

tale: & non addidit amplius cognoscere illam, significat quod nulla conjunctio magis.

4901. Fuit circiter a tribus mensibus, quod significet statum novum, constat a significatione trium, quod sint completum, & inde ultimum & simul primum, seu finis & simul principium, de qua n: 1825. 2788. 4495; & a significatione mensis, quod sit status, de qua n: 3814; omnia enim tempora in sensu interno significant status, sicut hora, dies, septimana, mensis, annus, sæculum, & quoque tempora temporum, sicut meridies, vespera, nox, mane, quæ sunt tempora diei, & sicut æstas, autumnus, hyems, ver, quæ sunt tempora anni, & quoque tempora ætatis, ut infantia & pueritia, adolescentia, adulta ætas, senectus, hæc omnia & plura significant status; quid status videatur n: 4850. Quod tempora significent status, est quia tempora non dantur in altera vita; apparet quidem progressio vitæ spirituum & angelorum sicut in tempore, sed nulla est cogitatio ex illis, sicut est hominibus in mundo, sed cogitatio est ex statibus vitæ, & hoc absque notione temporum; causa etiam est, quia vitæ eorum progressiones non distinctæ sunt in ætates, ibi enim non senescunt, & quia ibi non sunt dies & anni, quia Sol ibi, qui est Dominus, semper oritur & nusquam occidit, inde est quod nulla notio temporis ingrediatur cogitationes eorum, sed notio status & ejus progressionum; ex illis quæ sunt & existunt coram sensibus, capiuntur notiones. Hæc non possunt non apparere sicut paradoxon, sed ex causa, quia homo in singulis ideis suæ cogitationis aliquid ex tempore & spatio adjunctum habet, inde ejus memoria & reminiscentia, & quoque inde ejus cogitatio inferior, cujus ideæ vocantur materiales; sed illa memoria, ex qua tales ideæ, in altera vita quiescit, sunt ibi in memoria interiore, ac in ejus cogitationis ideis, cogitatio ex hac memoria non sibi adjuncta habet tempora & spatia, sed loco illorum status & eorum progressiones; inde quoque est, quod correspondeant, & quia correspondent quod tempora in Verbo significent status: quod homini memoria exterior sit, quæ propria ei in corpore, & quod etiam memoria interior, quæ propria ejus spiritui, videatur n: 2469 ad 2494. Quod circiter a tribus mensibus significet statum novum, est quia per menses in quos etiam tempora in mundo distincta sunt, significatur status, & quia per tres significatur ultimum & simul primum, seu finis & simul principium, ut supra dictum; in mundo spirituali quia est continua progressio statuum ab uno in alterum, consequenter in cujusvis status ultimo seu fine est primum seu principium, inde continuum, idcirco per circiter a tribus mensibus significatur status novus: similiter etiam se habet in Ecclesia, quæ est mundus spiritualis seu Regnum Domini in tellure, Ecclesiæ ultimum apud unam gentem est semper Ecclesiæ primum apud aliam: quia ultimum sic continuatur in primum, ideo aliquoties de Domino dicitur, quod sit Ultimus & Primus, ut Esai: XLI: 4. Cap: XLIV: 6. Apoc: XXI: 6. Cap: XXII: 13, & per illud in sensu respectivo significatur perpetuum, & in sensu supremo æternum.

4902. Et indicatum Jehudæ, quod significet communicationem, constat ex significatione indicari, quod sit communicatio, de qua supra n: 4856.

4903. Dicendo, scortata Thamar nurus tua, quod significet perceptionem tunc quod falsum sit quod aliquod conjugiale intercedat, constat a significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua supra n: 4892; ex significatione scortari, quod sit falsum, de qua n: 2466. 2729. 3399. 4865; ex repræsentatione Thamaris, quod sit internum Ecclesiæ repræsentativæ, de qua etiam supra n: 4864; & ex significatione nurus, quod sit Ecclesiæ verum, de qua n: 4843. 4869; inde per illa verba, "dicendo scortata Thamar nurus tua," significatur perceptio tunc quod falsum sit quod conjugiale intercedat: quomodo hæc se habent in serie, videatur supra n: 4864. 4865. 4866; quod nempe Gens Judaica ex religioso suo non aliter perceperit internum Ecclesiæ quam sicut scortum, & ejus prædicationem & vitam secundum illam, quam sicut scortationem; qui enim in solo externo absque interno sunt, non aliter considerant Ecclesiæ internum, vocant enim id falsum quod est verum, & id verum quod est falsum; causa est, quia nemo videre potest a solo externo num falsum aut verum sit, sed ab interno, erit visus internus qui Judicabit de illis quæ sunt visus externi, & visus internus, ut Judicet de illis quæ sunt visus interni, omnino erit in luce cœli, & in luce cœli non est nisi sit in fide in Dominum, & ex illa fide legat Verbum. Quod gens Judaica in externo absque interno fuerit, & ideo crediderit verum esse falsum, ac vicissim, patet manifeste a doctrinali eorum, quod liceret inimicum odi, & quoque a vita quod oderint omnes qui non ex religioso eorum fuerunt; imo quod crediderint beneplacuisse & serviviſse Jehovæ, cum immaniter & crudeliter tractarent gentes, nempe corpora eorum, cum trucidati, exponerent feris & avibus devoranda, vivos secarent serris, scinderent ferri tribulis & securibus, transmitterent per fornacem lateritiam, II Sam: XII: 31; imo etiam secundum doctrinalia eorum fuit, pæne similiter tractare socium, qui ab aliquam causam declaratus fuit hostis; inde satis constare potest, quod nihil interni fuerit in religioso eorum; si quis tunc dixisset illis, quod talia contra internum Ecclesiæ essent, respondissent quod hoc falsum: quod solum in externis fuerint, & prorsus nesciverint quid internum, & vitam egerint contra internum, patet etiam ab illis quæ Dominus docet apud Matthæum Cap: IV: Vers: 21 ad 48.

4904. Etiam ecce gravida ad scortationes, significet & quod inde aliquid produci queat, constat ex significatione in utero gestare seu gravida esse, quod sit aliquid producere; per semen enim significatur verum fidei, perque conceptionem ejus receptio, inde per gestare utero seu gravida esse significatur producere; & ex significatione scortationis, quod sit falsum, nempe ex religioso eorum, ut supra n: 4903, inde patet, quod per "dicendo, scortata Thamar nurus tua, etiam ecce gravida ad scortationes," significetur perceptio quod falsum sit quod aliquod conjugiale intercedat, & quod inde aliquid produci queat; produci cum prædicatur de Ecclesia, est bonum quod producitur per verum, & tunc producitur cum verum per intellectum transit in voluntatem, & a voluntate in actum, semen enim est, ut supra dictum, verum fidei, & conceptio est receptio, & tunc fit receptio cum verum quod est intellectus

transit

transit in bonum quod est voluntatis, seu cum verum quod est fidei transit in bonum quod est charitatis, cumque in voluntate est, in suo utero est, & tunc primum producitur; cumque homo actu in bono est, hoc est, cum ex voluntate ita ex jucundo & libero, producit bonum, tunc ex utero exit seu nascitur; quod etiam intelligitur per renasci seu regenerari; inde patet, quid in sensu spirituali per gravida esse significatur; hic autem contrarium, quod nempe nihil boni produci posset, gens enim illa, de qua hic agitur, non fuit in aliquo vero, quia non in aliquo interno Ecclesiæ, sed in falso. Quod renasci seu regenerari, hoc est, internus homo fieri, genti illi prorsus ignotum fuerit, proinde id visum ei sicut scortum, constare potest ex Nicodemo, qui fuit princeps Judæorum, Joh: III: 1 ad 13, dixit enim, quomodo potest homo generari cum senex est, num potest in uterum matris suæ secundo ingredi, Vers: 4. Notum est, quod Dominus aperuerit interna Regni sui & Ecclesiæ, sed usque interna illa antiquis nota fuerunt, sicut quod renasceretur homo ut intrare posset in vitam, quod tunc exueret veterem hominem, hoc est, amores sui & mundi cum eorum concupiscentiis, ac indueret novum, hoc est, amorem erga proximum & in Deum, tum quod in regenerato cœlum esset, & plura quæ interna sunt; hæc noverunt illi qui ab Ecclesia antiqua fuerunt, sed ducebantur per externa, quæ fuerunt repræsentativa, ad illa; at quia talia prosus deperdita fuerunt apud gentem Judaicam, ideo Dominus docuit illa, sed ipsa repræsentativa abolevit, quia maxima illorum pars spectabat Ipsum, imago enim evanescet cum ipsa effigies apparet; instauravit itaque novam Ecclesiam, quæ non sicut prior, duceretur per repræsentativa ad interna, sed quæ absque repræsentativis illa sciret; & loco illorum solum aliqua externa mandavit, nempe Baptismum & Sanctam Cænam, Baptismum ut per illum recordarentur regenerationis, & Sanctam Cænam, ut per illam recordarentur Domini ac Ipsius amoris erga universum Genus humanum, & reciproci hominis in Ipsum: hæc dicta sunt, ut sciatur, quod interna Ecclesiæ, quæ Dominus docuit, antiquis nota fuerint, sed quod apud Gentem Judaicam prorsus deperdita, usque adeo ut non aliter spectarentur quam sicut falsa.

4905. Et dixit Jehudah, quod significet sententiam a religioso in quo Gens Judaica, constat ex repræsentatione Jehudæ, quod sit religiosum gentis Judaicæ, de qua n: 4864, quod sit sententia ab illo, patet a nunc sequentibus.

4906. Educite illam & comburatur, quod significet quod extirpandum, nempe internum Ecclesiæ quod per Thamarem repræsentatur, constat ex significatione educere illam & comburere, quod sit exstirpare, educere prædicatur de vero, & comburere de bono, quæ extirpanda: quod comburere prædicetur de extirpatione boni, constat a pluribus locis in Verbo; hoc inde est, quia ignis ac flamma in spirituali sensu est bonum, & inde calor est affectio boni; ac in opposito sensu ignis & flamma est malum, & inde calor est affectio mali, n: 1297. 1861. 2446; etiam bonum actualiter est ignis spiritualis, ex quo calor spiritualis qui vivificat, & malum est ignis & inde calor qui consumit:

ſumit: quod bonum amoris ſit ignis ſpiritualis, & quod affectio illius boni ſit calor ſpiritualis, conſtare poteſt manifeſte ei qui attendit & reflectit, ſi enim reflectit unde ignis & calor vitalis homini, comperiet quod ex amore, ut primum enim ceſſat amor, etiam frigeſcit homo, & quo magis in amore eſt eo magis caleſcit; niſi ex illa origine foret vitale hominis, nequaquam potuiſſet vitam habere; ſed ignis ille ſeu calor ſpiritualis, qui facit vitam, fit ignis comburens & conſumens apud malos, vertitur enim apud illos in talem: apud animalia rationis expertia, etiam calor ſpiritualis influit & facit vitam, ſed vitam ſecundum receptionem in formis eorum organicis, inde illis ſcientiæ & affectiones connatæ, ut apibus & reliquis.

4907. Illa educta, quod ſignificet prope effectum, nempe quod extirparetur, conſtare poteſt ex ſignificatione educi & comburi, quod ſit exſtirpari, de qua mox ſupra n: 4906, hic ideo educta ad comburendum, eſt prope effectum ut exſtirparetur.

4908. Et illa miſit ad ſocerum ſuum, quod ſignificet inſinuationem, quod nempe ab illo gravida, conſtat ex ſerie, ex qua hic ſenſus reſultat.

4909. Dicendo, viro, cui hæc, ego gravida, quod ſignificet quod religioſo illorum tale ineſſet, conſtat a repræſentatione Jehudæ, qui hic vir, quod ſit religioſum gentis Judaicæ, de qua n: 4864. 4905; & ex ſignificatione in utero geſtare ſeu gravida eſſe, quod ſit produci, de qua n: 4904, hic autem ineſſe, nam quod productum eſt, id ineſt, nempe id quod conceptum: productum hoc eſt primus effectus, qui quia eſt efficiens vocatur cauſa, ex qua ulterior effectus, de quo ſupra 4904. Quid religioſo illorum ineſſet, conſtare poteſt ab illis quæ ſupra n: 4899, dicta ſunt, & quoque ex illis quæ ſequuntur.

4910. Et dixit, agnoſce quæſo cui ſigillum & panniculus & baculus, hæc, quod ſignificet quod id cognoſceretur ex pignoribus, conſtat ex ſignificatione ſigilli, panniculi & baculi, quod ſint pignora conjunctionis externi ſeu naturalis hominis, de qua n: 4874. 4887.

4911. Et agnovit Jehudah, quod ſignificet quia ſuum quod affirmaret, conſtat a ſignificatione agnoſcere, quod ſit affirmare, & hoc quia ex pignoribus agnovit quod ſuum eſſet. Deſcribitur hic genius illius gentis, qui talis eſt, quod tametſi internum Eccleſiæ ſicut falſum rejicit, uſque tamen cum inſinuatur ei quod illius ſit, acceptet & affirmet; qui in ſorde amorum ſunt, hoc eſt, in avaritia, & ſimul in amore ſui, ut hæc gens eſt, non poſſunt elevare mentis intuitionem, & videre verum aliunde quam ex ſe, quapropter cum illis tribuitur, tunc affirmant; ſicut pro exemplo, ſi illis dicitur quod Verbum in ſe Divinum ſit, & contineat arcana cœli, & quoque talia arcana quæ ſolum ab angelis comprehendi poſſunt, hoc verum affirmant, quoniam verbum faciunt ſuum, quia fuit ad illos, apud illos, & in litera de illis, ſed ipſa arcana ſeu vera ſpiritualia, ſi illis detegantur, rejiciunt: Si illis dicitur, quod ritualia Eccleſiæ eorum omnia ſancta fuerint in ſe, hoc verum affirmant, quia ritualia illa ſua faciunt; ſed ſi dicitur, quod ſancta illa fuerint in ritualibus ſeparata ab illis, hoc negant: Si illis dicitur, quod Eccleſia Judaica fuerit cœleſtis

lestis & Ecclesia Israelitica spiritualis, & si illis explicatur quid cœleste & quid spirituale, id quoque affirmarent; sed si diceretur, quod Ecclesiæ illæ dicantur cœlestes & spirituales ex eo, quod singula ibi repræsentaverint cœlestia & spiritualia, & quod repræsentativa spectent rem non personam, id negant. Si illis dicitur, quod in baculo Mosis fuerit potentia a Jehovah, ita potentia Divina, id affirmant & vocant verum; at si illis dicitur, quod potentia illa non fuerit in baculo, sed solum in mandato Divino, hoc negant & vocant falsum: Si illis dicitur, quod serpens æneus a Mose erectus sanaverit illos qui mordebantur a serpentibus, & sic quod miraculosus fuisset, id affirmant; sed si dicitur, quod non fuerit sanans & miraculosus in se, sed ex Domino qui repræsentabatur, id negant & vocant falsum; conferantur quæ de serpente relata & dicta sunt, Num: XXI: 7. 8. 9. II Reg: XVIII: 4. Johan: III: 14. 15: similiter in reliquis. Talia sunt, quæ significantur per quod agnovit Jehudah, & quæ a parte gentis per illum significatæ conjungebantur cum interno Ecclesiæ, quod per Thamarem repræsentatur; & quia talia fuerunt, non intravit Jehudah ad illam ut levir ad uxorem, sed ut scortator ad meretricem.

4912. Et dixit, justa præ me, quod significet quod conjunctio externi cum interno nulla, sed interni cum externo, constat ex illis quæ de Ecclesia apud gentem Judaicam, & in illa gente, supra n: 4899, dicta sunt, quod nempe apud illam gentem fuerit Ecclesia, hoc est, internum conjunctum cum externo, sed in illa gente Ecclesia nulla, hoc est, externum non conjunctum cum interno; ut enim Ecclesia sit in gente, erit reciprocum.

4913. Quia propterea quod non dedi illam Schelæ filio meo, quod significet quia externum tale, constare potest ex illis quæ prius explicata sunt, quod nempe Thamar non potuerit dari Schelæ filio Jehudæ, quia sic conjunctio fieret sicut uxoris cum marito secundum legem de leviratu, & tamen religiosum gentis Judaicæ, quod repræsentaretur, non fuit tale, sed fuit qualis est conjunctio soceri cum nuru ut cum meretrice.

4914. Et non addidit amplius cognoscere illam, quod significet quod nulla conjunctio magis, constat ex significatione cognoscere, quod sit conjungi; & ex significatione non addidit amplius, quod sit quod non magis, proinde quod non cum interno Ecclesiæ magis ulta conjunctio; per Thamarem enim internum Ecclesiæ repræsentatur: eapropter etiam nec Jehudæ plures filii fuerunt.

4915. Vers: 27. 28. 29. 30. *Et factum in tempore parere illam, & ecce gemini in utero illius. Et factum in parere illam, & dedit manum, & accepit obstetrix, & ligavit super manu ejus dibaphum, dicendo, hic exivit prius. Et factum, sicut reducit manum suam, & ecce exivit frater ejus, & dixit, quid rupisti super te rupturam, & vocavit nomen ejus Perez. Et postea exivit frater ejus, cujus super manu dibaphum, & vocavit nomen ejus Serach.* Factum in tempore, significat statum sequentem: parere illam significat agnitionem a parte veri interni: & ecce gemini in utero illius, significat quod utrumque Ecclesiæ: & factum in parere illam, significat productionem: & dedit ma-

num, significat potentiam: & accepit obstetrix, significat naturale: & ligavit super manu ejus dibaphum, significat quod signaret illam, dibaphum est bonum: dicendo, hic exivit prius, significat quod ei prioritas: & factum, sicut reducit manum, significat quod potentiam suam occultaret: & ecce exivit frater ejus, significat boni verum: & dixit, quid rupisti super te rupturam, significat separationem ejus a bono apparenter: & vocavit nomen ejus Perez, significat quale: & postea exivit frater ejus, significat bonum actualiter prius: cujus super manu dibaphum, significat agnitionem quod bonum: & vocavit nomen ejus Serach, significat quale.

4916. Factum in tempore, quod significet statum sequentem, constat ex significatione temporis, quod sit status, de qua n: 1274. 1382. 2625. 2788. 2837. 3254. 3356. 3827. 4882. 4901; quod factum in tempore sit status sequens, patet, quia quid factum nunc sequitur, videatur etiam n: 4814.

4917. Parere illam, quod significet agnitionem a parte veri interni, constat ex significatione parere, quod sit agnoscere fide & actu, de qua n: 3905. 3915. 3919; & ex repræsentatione Thamaris, quæ hic est illa, quod sit internum Ecclesiæ repræsentativæ, proinde verum internum.

4918. Et ecce gemini in utero illius, quod significet quod utrumque Ecclesiæ, constat ex significatione geminorum, quod sint utrumque, nempe bonum & verum, de qua n: 3299; & ex significatione uteri, quod sit ubi conceptum jacet bonum & verum, proinde ubi id quod est Ecclesiæ; uterus in genuino sensu significat intimum amoris conjugialis in quo innocentia, quia uterus correspondet illi amori in Maximo homine; & quoniam amor conjugialis originem ducit ab amore boni & veri, qui est conjugii cœlestis, & hoc conjugium est ipsum cœlum seu Regnum Domini, & Regnum Domini in terris est Ecclesia, ideo per uterum etiam significatur Ecclesia; Ecclesia enim est ubi est conjugium boni & veri: inde est, quod aperire uterum sit inde doctrinæ Ecclesiarum, n: 3856, ut & facultas recipiendi vera & bona quæ sunt Ecclesiæ, n: 3967; & ex utero exire, quod sit renasci seu regenerari, n: 4904, hoc est, Ecclesia fieri, qui enim renascitur seu regeneratur, is fit Ecclesia: quia per exire ex utero, significatur renascentia, & inde Ecclesia, Dominus in Verbo vocatur Formator ab utero, Eductor ab utero, & illi qui regenerati sunt & facti Ecclesia, dicuntur portati ab utero; ut apud Esaiam, "Sic dixit Jehovah, Factor tuus, *Formator tuus ab utero*, adjuvat te," XLIV: 2: apud Eundem, "Sic dixit Jehovah, Redemptor tuus, & *Formator tuus ab utero*," XLIV: 24: apud Eundem, "Dixit Jehovah, *Formator meus ab utero in servum suum*, ad reducendum Jacobum ad Ipsum, & Israel Ipsi congregetur," XLIX: 5: apud Davidem, "Jehovah *Eductor meus ab utero*," Psalm: XXII: 11. Apud Esaiam, "Attendite ad Me domus Jacobi, & omnes reliquiæ domus Israelis, *portati ab utero*, & lati a vulva," XLVI: 3. Apud Davidem, "Abalienati sunt impii *ab utero*, & aberrant *a ventre* verbis mendacii," Psalm: LVIII: 4, ubi abalienari ab utero est a bono quod est Ecclesiæ, & aberrare a ventre est a vero. Apud Hoscheam, "Dolores parturientis venient illi, ille filius non sapiens, quia tempore *non stat in utero filiorum*"

liorum," xiii: 13; non ſtare in utero filiorum, pro non in bono veri quod eſt Eccleſiæ. Apud Eundem, "Sicut avis avolabit gloria eorum, *a Partu, a Ventre*, & *a Conceptione*," ix: 11, pro quod prorſus peribit verum Eccleſiæ, a partu quod natum, a ventre quod geſtatum, a conceptione quod ortum. Apud Eſaiam, "Novi perfide agendo perfide acturus eſſes, & *prævaricatoris ab utero* vocatum tibi," xlviii: 8, pro quod a primo Eccleſiæ talis. Apud Johannem, "Signum magnum viſum eſt in cœlo, Mulier circumdata ſolem, & luna ſub pedibus ejus, & ſuper capite ejus corona ſtellarum duodicem: in *ventre autem gerens*, clamavit parturiens, & cruciata ad pariendum," Apoc: xii: 1. 2; mulier eſt Eccleſia, n: 252. 253. 255; ſol quo circumdata, eſt bonum amoris, n: 30 ad 58. 1529. 1530. 2441. 2495. 4060. 4696; luna quæ ſub pedibus, eſt verum fidei, n: 30 ad 38. 1529. 1530. 2120. 2495. 4696; ſtellæ ſunt cognitiones boni & veri, n: 2495. 2849. 4679; quod ſtellæ duodecim, eſt quia duodecim ſunt omnia, ita omnia fidei, n: 577. 2089. 2129 f. 2130 f. 3272. 3858. 3913; in ventre gerens, eſt verum Eccleſiæ conceptum; parturiens & cruciata ad pariendum, eſt quod difficulter receptum.

4919. Et factum in parere illam, quod ſignificet productionem, conſtat ex ſignificatione parere, quod ſit agnoſcere fide & actu, de qua n: 3905. 3915. 3919; & quia quod agnoſcitur fide & actu, id producitur, ideo per parere etiam ſignificatur productio, nempe boni & veri, quæ ſunt Eccleſiæ.

4920. Et dedit manum, quod ſignificat potentiam, conſtat ex ſignificatione manus, quod ſit potentia, de qua n: 878. 3387.

4921. Et accepit obſtetrix, quod ſignificet naturale, conſtat a ſignificatione obſtetricis, quod ſit naturale, de qua n: 4587; quomodo hæc ſe habent, patebit a ſequentibus. Quod obſtetrix in ſpirituali mundo aliud ſignificet quam in mundo naturali, conſtare poteſt ex eo, quod omnia quæ ſunt partus, conſequenter quæ ſunt obſtetricatus, ibi non ſint, inde patet, quod angeli, qui apud hominem, cum is legit hæc verba, loco obſtetricis aliud quippiam percipiant, & quidem quod ſpirituale eſt; proinde quia angeli ideas ſuas tenent in illis quæ ſunt partus ſpiritualis, idcirco per obſtetricem percipiunt id quod adjuvit & excipit partum illum, quod hoc ſit naturale, prius n: 4587 oſtenſum videatur.

4922. Et ligavit ſuper manu ejus dibaphum, quod ſignificet quod ſignaret illam, nempe potentiam, & quod dibaphum ſit bonum, conſtat ex ſignificatione ligare ſuper manu, quod ſit ſignare potentiam, manus enim eſt potentia, n: 4920; & ex ſignificatione dibaphi, quod ſit bonum, & quidem bonum ſpirituale; quod dibaphum ſit bonum ſpirituale eſt quia coloris eſt coccinei, & color coccineus in altera, cum apparet, ſignificat bonum ſpirituale, hoc eſt, bonum charitatis erga proximum; omnes enim colores in altera vita conſpicui ſignificant aliquid boni ac veri, nam exiſtunt a luce cœli, quæ in ſe eſt ſapientia & intelligentia a Divino Domini; illius lucis variegationes ſeu modificationes ſunt inde variegationes, ac ut ita dicatur, modificationes ſapientiæ & intelligentiæ, proinde boni & veri, quod lux quæ in cœlo, ſit ex ſapientia & intelligentia Divina Domini, Qui ibi apparet ut Sol, videatur n:

 1053.

1053. 1521 ad 1533. 1619 ad 1632. 2776. 3138. 3167. 3190. 3195. 3222. 3223. 3225. 3337. 3339. 3340. 3485. 3636. 3643. 3862. 3993. 4180. 4213. 4302. 4405. 4408. 4413. 4415. 4523 ad 4533: quod colores sint inde, & quod illi sint variegationes & modificationes lucis illius, proinde intelligentiæ & sapientiæ, n: 1042. 1043. 1053. 1624. 3993. 4530. 4677. 4742. Quod dibaphum sit bonum spirituale, patet a locis in Verbo, ubi nominatur, ut apud Jeremiam, "Si ergo vastata, quid facies; *si indueris te dibapho*, & ornaveris te ornatu auri, frustra pulchram reddes te; abhorrebunt te amatores," iv: 30; ibi de Jehuhah, induere te dibapho pro bono spirituali, ornare ornatu auri pro bono cœlesti. In Libro ii Samuelis, "Lamentatus David super Schaule & super Jonathane, & inscripsit ad docendum filios Jehudæ arcum; Filiæ Israelis super Schaule flete, *qui amicivit vos dibapho* cum delitiosis, & imposuit ornatum auri super vestem vestram," i: 24; ibi docere arcum, est docere doctrinam amoris & charitatis, arcus enim illam significat; amicire dibapho pro bono spirituali, ut prius, & imponere ornatum auri super vestem pro bono cœlesti. Quia illa significatio dibaphi fuit, etiam mandatum est, ut dibaphum coccineum adhiberetur super aulæis habitaculi, super velo, super tegumento pro ostio tentorii, super tegumento ad portam atrii, super mensa facierum cum proficiscerentur, super Aharonis vestibus sanctitatis, ut super ephodo, pectorali judicii, super fimbriis pallii ephodi; super aulæis habitaculi "Pro Habitaculo facies decem aulæa, xylinum intertextum, & hyacinthinum, & purpuram, & *coccineum dibaphum*," Exod: xxvi: 1. Super Velo "Facies Velum hyacinthino & purpura, & *coccineo dibapho*, & xylino intertexto," Exod xxvi: 31. Super tegumento pro ostio tentorii "Facies tegumento pro ostio tentorii, hyacinthino & purpura & *coccineo dibapho*, & xylino intertexto," Exod: xxvi: 36. Super tegumento ad portam atrii "Pro porta atrii facies tegumentum ex hyacinthino, & purpura, & *coccineo dibapho*, & xylino intertexto, opere acupictoris," Exod: xxvii: 16. Super mensa facierum cum proficiscerentur "Cum proficiscuntur castra, expandent super mensam facierum pannum *coccinei dibaphi*, & operient tegumento pellis melii," Num: iv: 8. Super ephodo "Facies ephodum ex auro, hyacinthino, & purpura, & *coccineo dibapho*, xylino intertexto, opere artificis. Super baltheo similiter," Exod: xxviii: 5. 6. 8. Super pectorali judicii "Facies pectorale judicii, opere artificis, sicut opus ephodi, ex Auro, hyacinthino, & purpura, & *coccineo dibapho*, & xylino intertexto" Exod: xxviii: 15. Super fimbriis pallii ephodi, malogranata hyacinthini, & purpuræ, & *coccinei dibaphi*" Exod: xxviii: 33; Tentorium conventus cum Arca quia repræsentabat cœlum, idcirco illi colores mandati sunt, qui significabant in suo ordine cœlestia & spiritualia ibi, nempe hyacinthinum & purpura cœlestia bona & vera, coccineum dibaphum & xylinum intertextum spiritualia bona & vera; quisque scire potest, qui Verbum sanctum credit, quod unumquodvis aliquid significet; & qui credit Verbum sanctum inde, quod a Domino per Cœlum demissum fuerit, scire potest, quod cœlestia & spiritualia quæ Regni Ipsius significata sint. Similiter quod in mundationibus lepræ adhiberetur lignum cedri, *Coccinum*, & hyssopus", Levit: xiv: 4. 6. 52: & quod super

per combustionem vaccæ rufæ, ex qua aqua separationis, mitteretur lignum cedri, & hyssopus & *dibaphus purpuræ*" Num: xix: 6. Prophanatio boni & veri etiam per similia describitur apud Johannem "Vidi mulierem sedentem super bestia *coccinea*, plenam nominibus blasphemiæ; & habebat capita septem, & cornua decem: erat mulier induta purpura & *coccino*, & inaurata auro, & lapide pretioso, & margaritis; habens aureum poculum in manu sua plenum abominationibus & immunditie scortationum" Apoc: xvii: 3. 4: & dein "Væ væ urbs magna, quæ adulta fuisti byssino, & purpureo, & *coccineo*, inaurata auro, & lapide pretioso, & margatitis" Apoc: xviii: 16; ubi de Babele, per quam significatur prophanatio boni, n: 1182. 1283. 1295. 1304. 1306. 1307. 1308. 1321. 1322. 1326, ibi prophanatio & boni & veri, quæ est Babylonica; apud prophetas Veteris Testamenti est Babel prophanatio boni, & Chaldæa prophanatio veri. Coccinum in opposito sensu significat malum quod oppositum est bono spirituali, ut apud Esaiam "Si fuerint peccata vestra sicut *coccinea*, sicut nix albescent, si rubra fuerint sicut purpura, sicut lana erunt" 1: 18; quod coccineum id malum significet, est quia sanguis, etiam ex rubedine, significat in genuino sensu bonum spirituale seu charitatem erga proximum, at in opposito violentiam charitati illatam.

4923. Dicendo hic exivit prius, quod significet quod ei prioritas, constat ex significatione exire prior, seu primogenitus esse, quod sit prioritas & superioritas, de qua n: 3325: agitur hic & in sequentibus ad finem hujus Capitis de primogenitura: qui non sensum internum Verbi scit, autumare potest, quod solum sit primogenitura, de qua agitur, & consequenter de prærogativis quæ primogenitus obtineret secundum leges; sed qui aliquid de sensu interno novit, is satis manifeste videre potest, quod sublimius quid etiam hic reconditum lateat, tam ex ipso facto, quod unus illorum exporrexerit manum & reduxerit illam, & quod tunc alter exivisset, quam ex eo quod inde nominati sint, & quod obstetrix ligaverit super manu prioris dibaphum; & porro ex pæne similibus de Esavo & Jacobo, quod colliderint in utero, & cum exiret prius Esavus quod Jacobus teneret calcaneum ejus, Gen: xxv: 23. 24. 26; insuper etiam ex duobus filiis Josephi, quod Jacobus, cum benediceret illis, dextram manum imposuerit minori, & sinistram majori, Genes: xlviii: 17. 18. 19. Judæi & quoque aliqui ex Christianis quidem credunt, quod in his, ut & in reliquis Verbi, sit quoddam reconditum, quod mysticum vocant, & hoc ex causa, quia sanctitas illis pro Verbo ab infantia est impressa; sed cum queritur, quodnam illud mysticum sit, hoc non sciunt; si illis dicitur, quod mysticum illud in Verbo, quia est Divinum, necessario erit tale, quod in cœlo apud angelos est, & quod aliud mysticum in Verbo dari nequeat, & si aliud, id foret vel fabulosum, vel magicum, vel idololatricum, & porro, quod mysticum illud quod in cœlo apud Angelos non aliud sit, quam id quod vocatur spirituale & cœleste, & agit unice de Domino, de Regno Ipsius, & de Ecclesia, consequenter de bono & vero, & si scirent quid bonum & verum, seu quid amor & fides, quod id mysticum etiam scire possent, sed cum hoc dicitur, vix aliquis credit, imo in tali ignorantia hodie sunt qui ab

Ecclesia,

Ecclesia, ut id quod memoratur de cœlesti & spirituali, vix comprehensibile sit: sed sit, usque quia ex Divina Domini Misericordia, concessum est mihi in Cœlo simul esse sicut spiritus & in terra sicut homo, & inde loqui cum Angelis, & hoc nunc continue per plures annos, non possum aliter quam aperire illa quæ mystica Verbi vocantur, hoc est, ejus interiora, quæ sunt spiritualia & cœlestia Regni Domini. Quid autem involvunt in sensu interno hæc quæ de binis filiis Thamaris memorantur, in nunc sequentibus dicetur.

4924. Et factum sicut reducit manum, quod significet quod potentiam suam occultaret, constat ex significatione manus, quod sit potentia, de qua n: 878. 3387. 4920, quam occultare significatur per reducere.

4925. Et ecce exivit frater ejus, quod significet boni verum, constat ex significatione fratris, quod sit consanguineum ex bono, de qua n: 3815. 4267, ita boni verum; boni verum est id verum quod ex bono est, seu est illa fides quæ ex charitate. Agitur hic in sensu interno de primogenitura apud illos qui renascuntur seu regeneratur a Domino, proinde de primogenitura in Ecclesia; disceptatum fuit ab Antiquissimis temporibus quid primogenitum, num bonum quod est charitatis, vel num verum quod est fidei; & quia bonum, cum renascitur homo & fit Ecclesia, non apparet, sed se occultat in interiori homine, & solum se manifestat in quadam affectione quæ non manifeste cadit in sensum externi seu naturalis hominis, prius quam renatus est, at verum se manifestat, hoc enim intrat per sensus, & se in memoria externi seu naturalis hominis reponit, idcirco plures lapsi sunt in illum errorem, quod verum sit primogenitum, & tandem etiam in illum, quod verum sit essentiale Ecclesiæ, & tam essentiale, ut verum, quod vocatur fides, salvare possit absque bono quod est charitatis; ex uno hoc errore perplures alii derivati sunt, qui non solum doctrinam sed etiam vitam infectarunt, sicut quod utcunque homo vivit, modo fidem habeat, salvetur; quod etiam scelestissimi, si modo in ultima mortis hora confitentur talia quæ sunt fidei, recipiantur in cœlum; quod in cœlum quisque recipi possit solum ex gratia, qualiscunque ei vita fuerit; & quia in illa doctrina sunt, etiam tandem non sciunt quid charitas, nec illam curant; & denique nec credunt dari, consequenter nec cœlum nec infernum; causa est, quia fides absque charitate, seu verum absque bono, nihil docet, & quo magis recedit a bono, eo magis infatuat hominem; est enim bonum, in quod & per quod influit Dominus, & dat intelligentiam & sapientiam, proinde intuitionem superiorem, & quoque perceptionem num ita sit vel non ita sit. Ex his constare potest, quomodo se habet cum primogenitura, quod illa bono sit actualiter, & quod illa vero sit apparenter, hoc nunc est, quod in sensu interno hic per partum duorum filiorum Thamaris, describitur; per dibaphum enim, quod obstetrix ligavit super manu, significatur bonum, ut n: 4922, ostensum est; per exire prius significatur prioritas, n: 4923, per reducere manum significatur quod bonum potentiam suam occultaret, ut mox supra dictum; per quod exivit frater ejus significatur verum; per quod rupisti super te rupturam significatur separatio veri a bono apparenter; per post exivit frater ejus significatur quod bonum actualiter prius; & per cujus super

manu dibaphum significatur agnitio quod bonum, non enim prius agnoscitur bonum quod prius sit, quam postquam renatus est homo, tunc enim homo agit ex bono, & ex illo spectat verum & ejus quale: hæc sunt quæ continentur in sensu interno, in quo docetur quomodo se habet cum bono & vero apud hominem qui e novo nascitur, quod nempe bonum actualiter primo loco sit, sed verum apparenter, & quod bonum non appareat quod primo loco sit quando homo regeneratur, sed tunc manifeste quando regeneratus est; sed hæc ulterius explicare non opus est, sunt enim prius explicata, quæ videantur n: 3324. 3325. 3539. 3548. 3494. 3556. 3563. 3570. 3576. 3603. 3701. 4243. 4244. 4247. 4337: & quod ab Antiquis temporibus controversum sit de primogenitura num bono vel vero, seu num charitati aut fidei, n: 2435. Quia Dominus in supremo sensu est Primogenitus, & inde amor in Ipsum & charitas erga proximum, idcirco in Ecclesia Repræsentativa lex lata est, quod Primogenita Jehovæ essent, de qua apud Mosen "Sanctifica Mihi *omne Primogenitum, aperturam uteri* inter filios Israelis, in homine & in bestia mea sunto," Exod: XIII: 2. Transire facies *omnem aperturam uteri* Jehovæ, & *omnem aperturam fætus bestiæ*, quotquot erunt tibi masculi, Jehovæ erunt," Exod: XIII: 12. *Omnis apertura uteri* Mihi, ideo quoad omne pecus tuum, masculum dabis, *aperturam bovis & pecudis*," Exod: XXXIV: 19. *Omnis apertura uteri* quoad omnem carnem, quam adducent Jehovæ, de hominibus & de bestiis, tibi erit, sed tamen redimendo redimes *omnem primogenitum hominis*," Num: XVIII: 15. Ego ecce accepi Leviratas e medio filiorum Israelis, loco *omnis Primogeniti, aperturæ uteri* de filiis Israelis, ut sint Mihi Levitæ," Num: III: 12; quia id primogenitum est, quod aperit uterum, idcirco ubi nominatur ibi primogenitum etiam dicitur apertura uteri; ut sit bonum quod significatur; quod id bonum sit, patet a singulis in sensu interno, imprimis ab his quæ memorantur de filiis Thamaris, quod Serach per manum aperuerit uterum, per quem quod bonum repræsentetur, constat etiam a dibapho super manu ejus, de quo n: 4922, uterus etiam, de quo dicitur apertura, est ubi bonum & verum, proinde Ecclesia, videatur n: 4918, quem aperire est potentiam dare ut nascatur verum. Quia Dominus est solus Primogenitus, est enim Ipsum Bonum, & a Bono Ipsius est omne verum, ideo quoque, ut Jacobus, qui non primogenitus fuit, Ipsum repræsentaret, ei permissum fuit, ut primogenituram ab Esavo fratre suo emeret, & quia hoc non satis, appellatus est Israel, ut per id nomen repræsentaret bonum veri, nam Israel in sensu repræsentativo est bonum quod per verum, n: 3654. 4286. 4598.

4926. Et dixit, quid rupisti super te rupturam, quod significet separationem ejus a bono apparenter, constat a significatione rupturæ, quod sit infractio & perversio veri per separationem a bono, de qua sequitur; quod rumpere rupturam, hic sit avellere e manu dibaphum, patet, ita separare bonum, nam per dibaphum significatur bonum, n: 4922; quod id apparenter, sequitur ex eo, quia ita apparuit obstetrici, non enim erat is cui dibaphum, sed frater ejus per quem repræsentatur verum; de his videantur quæ mox supra ostensa sunt n: 4925, quod nempe bonum actualiter primogenitum sit, sed

verum

verum apparenter; illustrari hoc adhuc potest ab usibus & membris in corpore humano, apparet sicut membra & organa prius sint, & quod eorum usus dein, sistuntur enim illa prius coram oculo, & quoque prius noscuntur quam usus, sed usque est usus prius quam membra & organa, sunt enim hæc ex usibus, at ita secundum usus formata, imo ipse usus format illa & adaptat illa sibi; nisi id foret, nusquam conspirarent omnia & singula apud hominem tam unanimiter ad unum: similiter se habet cum bono & vero, apparet sicut verum prius sit, sed est bonum, hoc format vera, & adaptat illa sibi; quapropter vera in se spectata non aliud sunt quam bona formata, seu formæ boni; vera etiam respective ad bonum se habent sicut viscera & sicut fibræ in corpore ad usus, etiam bonum in se spectatum nec est nisi quam usus. Quod ruptura significet infractionem in verum & perversionem ejus, per separationem a bono, constat quoque ex aliis locis in Verbo, ut apud Davidem "Horrea nostra plena, depromentia de cibo ad cibum; greges nostri milleni, & decies milleni in plateis nostris, boves nostri onerati sunt, *non est ruptura*," Psalm: CXLIV: 13. 14, ibi agitur de Antiqua Ecclesia, qualis fuit in sua adolescentia, cibus quo horrea plena pro cibo spirituali, hoc est, vero & bono; greges & boves pro bonis internis & externis; non est ruptura pro quod verum non est infractum seu perruptum per separationem a bono. Apud Amos "Erigam tentorium Davidis collapsum, & *sepiam rupturas eorum*, & destructa ejus restituam, ædificabo juxta dies æternitatis," IX: 11, ibi de Ecclesia quæ in bono, tentorium Davidis collapsum est bonum amoris & charitatis a Domino, quod tentorium sit bonum illud, videatur n: 414. 1102. 2145. 2152. 3312. 3391. 4128. 4391. 4599, & quod David sit Dominus, n: 1888; sepire rupturas, pro falsa emendare, quæ intrarunt per separationem veri a bono; ædificare juxta dies æternitatis, pro juxta statum Ecclesiæ antiquis temporibus, ille status & illud tempus in Verbo vocantur dies æternitatis, & dies sæculi, & quoque generationis & generationis. Apud Esaiam "Ædificat ex te vastitates sæculi, fundamenta generationis & generationis, & dicatur tibi *reparans rupturam*, reducens semitas ad habitandum," LVIII: 12, ibi de Ecclesia ubi charitas & vita est essentiale; reparare rupturam etiam pro emendare falsa, quæ irrepserunt per separationem boni a vero, omne falsum inde est; reducere semitas ad habitandum pro vera quæ sunt boni, semitæ enim seu viæ sunt vera n: 627. 2333, & habitare prædicatur de bono, n: 2268. 2451. 2712. 3613. Apud Eundem "*Rupturas urbis Davidis* vidistis quod *plurimæ* sint, & congregastis aquas piscinæ inferioris," XXII: 10; rupturæ urbis Davidis pro falsis doctrinæ; aquæ piscinæ inferioris pro traditionibus per quas infractiones fecerunt in vera quæ in Verbo, Matth: XV: 1 ad 6. Marc: VII: 1 ad 14. Apud Ezechielem "*Non ascendistis in Rupturas*, nec sepivistis sepem pro domo Israelis, ut staretis in bello in die Jehovæ," XIII: 5: apud Eundem "Quæsivi ex illis virum sepientem sepem, & *stantem in ruptura* coram Me pro terra, ut non perderem eam, sed non inveni," XXII: 30; stare in ruptura, pro defendere & cavere ne irrumpant falsa. Apud Davidem "Jehovah dixit, perditurum populum, nisi Moses electus Ipsius *stetisset in ruptura ante* Ipsum,"

Ipsum," Psalm: cvi: 23, stare in ruptura etiam pro cavere ne falsa irrumpant, Moses est Verbum, Præf: ad Cap: xviii Genes: & n: 4859 f. Apud Amos " Extrahent posteritatem vestram hamis piscationis, per *rupturas exibitis* quisque e regione sua, & dejicietis palatium," iv: 2. 3, per rupturas exire pro per falsa ex ratiociniis, palatium est Verbum, proinde doctrinæ verum quod ex bono. Et quia per rupturas significatur falsum quod existit per separationem boni a vero, etiam idem in sensu repræsentativo, significatur per firmare & reparare rupturas domus Jehovæ, ii Reg: xii: 6. 8. 9. 13. Cap: xxii: 5. In Libro ii Samuelis " Doluit Davidi, quod *rupisset* Jehovah *rupturam* in Usa; unde vocavit locum illum *Perez* Usa," vi: 8, ubi de Usa, qui mortuus quia tetigit arcam; per arcam repræsentabatur cœlum, in supremo sensu Dominus, proinde Divinum Bonum; per Usam autem repræsentabatur id quod ministrat, ita Verum, nam hoc ministrat bono, separatio illa significatur per rupturam in Usa.

4927. Et vocavit nomen ejus Perez, quod significet quale, nempe separationis veri a bono apparenter, constat ex significatione vocare nomen, quod sit quale, de qua n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006. 3421, ipsum quale est Perez, nam in Lingua originali Perez est ruptura.

4928. Et postea exivit frater ejus, quod significet bonum actualiter prius, constat ex repræsentatione Serachi, qui hic frater, quod sit bonum, is enim fuit qui aperuit uterum, ita qui primogenitus fuit, & cujus super manu dibaphum; quod id bonum sit, videatur n: 4925: quod per postea exivit frater ejus, significetur quod bonum actualiter prius, est quia bonum, cum regeneratur homo, non appareat, quia se occultat in interiore homine, ac modo influit in verum per affectionem secundum gradus conjunctionis veri secum, cum itaque verum conjunctum est bono, quod fit cum homo regeneratus est, tunc bonum se manifestat, nam homo tunc ex bono agit, & spectat vera sicut a bono, plus enim tunc studet vitæ quam doctrinæ.

4929. Cujus super manu dibaphum, quod significet agnitionem quod bonum, constat ex eo quod nunc agnitus fuerit ex dibapho super manu, ita quod esset bonum quod aperuit uterum seu quod primogenitum erat: per quod obstetrix ligavit super manu dibaphum, significatur quod signaverit quis primogenitus esset, inde agnitio hic significatur.

4930. Et vocavit nomen ejus Serach, quod significet quale, constat a significatione vocare nomen, quod sit quale, ut supra n: 4927: quale quod significatur per Serach, est quale illius rei, de qua in sensu interno hactenus actum est, nempe quod bonum actualiter primogenitum sit, & verum apparenter: ipsum quale in se innumerabilia continet, quæ innumerabilia non videri possunt in luce mundi, sed in luce cœli, ita coram angelis; si homo unius rei quale videret sicut apparet coram angelis, obstupesceret & confiteretur quod nusquam id credidisset, & quod respective is pæne nihil sciret. Serach in Lingua originali significat ortum, & tribuitur soli & primæ apparitioni ejus lucis; inde nominatus est Serach, quia bonum similiter se habet apud hominem qui regeneratur, id enim primum oritur & dat lucem, ex qua luce

illustrantur illa quæ in naturali homine, ut videri, & agnosci, & denique credi possint; nisi lux foret ex bono intus in homine, nusquam ad agnitionem & fidem videre posset vera, sed modo vel sicut talia quæ dicenda propter vulgus, vel sicut falsa.



Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, hic de Correspondentia Manuum, Brachiorum, Pedum & Lumborum cum illo.

4931. *OSTENSUM est prius, quod Universum Cœlum referat unum Hominem cum singulis ejus Organis, Membris & Visceribus; & hoc quia Cœlum refert Dominum, Dominus enim est omne in omnibus Cœli, usque adeo, ut Cœlum in proprio sensu sit Divinum Bonum & Divinum Verum, quæ a Domino; inde est, quod Cœlum in tot quasi Provincias distinctum sit, quot sunt Viscera, Organa & Membra in homine, cum quibus etiam correspondentia est; nisi Correspondentia talis foret hominis cum cœlo, & per cœlum cum Domino, homo ne quidem uno momento subsisteret: omnia illa in connexu tenentur per influxum. Sed omnes illæ Provinciæ se referunt ad duo Regna, nempe ad Regnum cœleste & ad Regnum spirituale; illud Regnum, nempe Regnum cœleste, est Regnum cordis in Maximo Homine, & hoc nempe Regnum spirituale est Regnum Pulmonis ibi; similiter ac in Homine, in ejus omnibus & singulis regnat Cor & regnat Pulmo: duo illa Regna mirabiliter conjunguntur; conjunctio illa etiam repræsentatur in conjunctione cordis & Pulmonis apud hominem, & in conjunctione operationum utriusque in singulis membris & visceribus. Cum Homo est embryo, seu cum adhuc est in utero, tunc in Regno cordis est, at cum enixus est ab utero, tunc simul venit in Regnum pulmonis; & si is per vera fidei patitur se perduci in bonum amoris, tunc a Regno pulmonis redit in Regnum cordis, in Maximo Homine, sic enim iterum in uterum venit & renascitur; & tunc quoque apud illum conjunguntur duo illa Regna, sed inverso ordine, prius enim Regnum cordis apud eum*

eum sub imperio Pulmonum fuit, hoc est, prius dominatum est apud illum fidei verum, sed postea dominatur charitatis bonum: quod Cor correspondeat bono amoris, & Pulmo vero fidei, videatur n: 3635. 3883 *ad* 3896.

4932. *Qui in Maximo Homine correspondent Manibus & Brachiis, & quoque Humeris, sunt illi qui in Potentia sunt per fidei verum ex bono; qui enim in fidei vero ex bono sunt, illi in potentia Domini sunt, tribuunt enim Ipsi omnem potentiam, & nullam sibi, & quo magis nullam sibi tribuunt non ore sed corde, eo in majore Potentia sunt; Angeli inde vocantur Potentiæ & Potestates.*

4933. *Quod Manus, Brachia, Humeri correspondeant Potentiæ in Maximo Homine, est quia totius corporis, & omnium ejus Viscerum vires & potentiæ se referant ad illa, nam corpus vires & potentias suas excercet per brachia & manus: inde etiam est, quod in Verbo per manus, brachia, & humeros significentur potentiæ; quod per manus, videatur n:* 878. 3387; *quod per Brachia, patet a pluribus locis, ut ab his* "*Esto* Brachium *in singulis matutis,*" *Esai*: XXXIII: 2. *Dominus Jehovih in forti venit, &* Brachium Ipsius *dominabitur Ipsi,*" *Esai*: XL: 10. *Operatur illud per* Brachium roboris sui," *Esai*: XLIV: 12. Brachia mea *populos judicabunt,*" *Esai*: LI: 5. *Indue robur,* Brachium Jehovæ," *Esai*: LI: 9. *Circumspexi & non auxilians, ideo salutem mihi præstitit* Brachium meum," *Esai*: LXIII: 5. *Maledictus qui confidit in homine, & ponit carnem* Brachium suum" *Jerem*: XVII: 5. *Feci terram, hominem, & bestiam, per virtutem meam magnam, & per* Brachium meum extensum," *Jerem*: XXVII: 5. *Cap*: XXXII: 17. *Excisum est cornu Moabi, &* Brachium *ejus confractum,*" *Jerem*: XLVIII: 25. *Frango* Brachia *regis Ægypti, contra confortabo* Brachia *regis Babelis,*" *Ezech*: XXX: 22. 24. 25. *Jehovah frange* Brachium *impii*" *Psalm*: X: 15. *Juxta magnitudinem* Brachii tui *fac residuos filios mortis,*" *Psalm*: LXXXIX: 11. *Educti ex Ægypto* manu *forti &* brachio extenso," *Deut*: VII: 19. *Cap*: XI: 2. 3. *Cap*: XXVI: 8. *Jerem*: XXXII: 21. *Psalm*: CXXXVI: 12. *Ex his etiam constare potest, quod per* Dextram *in Verbo significetur Potentia superior, & per sedere a* dextris Jehovæ *Omnipotentia, Matth*: XXVI: 63. 64. *Luc*: XXII: 69. *Marc*: XIV: 61. 62. *Cap*: XVI: 19.

4934. *Visum mihi est Brachium nudum, inflexum antrorsum, quod secum tantam vim, & simul tantum terrorem habuit, ut non solum horrescerem, sed viderer quasi in minutissimum & quoad intima potuisse contundi, erat irresistibile; hoc Brachium bis mihi visum est; & inde*

 scire

scire datum, quod Brachia significent robur, & Manus potentiam: sentiebatur etiam ex Brachio illo calidum exhalans.

4935. *Brachium illud nudum sistitur videndum in varia positione, & secundum illam incutit terrorem, & in tali positione, de qua mox supra, incredibilem, apparet enim confringere posse momento ossa & medullas: qui in vita corporis non timidi fuerunt, usque in altera vita a brachio illo in maximum terrorem adiguntur.*

4936. *Apparuerunt aliquoties qui baculos haberent, & dictum quod essent magi, sunt antrorsum ad dextrum longa via in cavernis profunde; qui magi perniciores fuerunt, profundius ibi reconduntur; illi sibi videntur cum baculis; etiam per phantasias plura baculorum genera formant, & credunt quod per illos possint miracula facere, putant enim vim baculis inesse, & hoc quoque inde, quia baculi sunt quibus innititur dextra & brachium, quæ per correspondentiam robur & potentia sunt. Inde patuit mihi, cur Veteres attribuerunt Magis baculos; Veteres enim Gentiles id habuerunt ex Antiqua Ecclesia Repræsentativa, in qua baculi sicut manus significabant potentiam, videatur n*: 4876: & *quia significabant potentiam, mandatum erat Mosi, cum miracula fierent, quod extenderet baculum, aut manum*, Exod: IV: 17. 20. *Cap*: VIII: 1 ad 11. 12 ad 16. *Cap*: IX: 23. *Cap*: X: 3 ad 21. *Cap*: XIV: 21. 26. 27. *Cap*: XVII: 5. 6. 11. 12. *Num*: X: 7 ad 10.

4937. *Infernales spiritus etiam quandoque Humerum ex phantasia sistunt, per quem faciunt, ut vires repercutiantur, transire etiam nequeunt, sed hoc solum pro illis qui in tali phantasia sunt; sciunt enim quod Humerus correspondeat omni potentiæ in spirituali mundo; etiam per Humerum in Verbo significatur omnis potentia, ut patet in his locis*, "*Confregisti jugum oneris ejus, &* baculum humeri ejus," *Esai*: IX: 3. *Latere &* Humero *impellitis, & cornibus vestris feritis,*" *Ezech*: XXIV: 21. *Findes ei* omnem Humerum" *Ezech*: XXIX: 6. 7. *Ut serviant Jehovæ* Humero uno," *Zephan*: III: 9. *Puer natus est nobis, & erit principatus super* Humero Ipsius," *Esai*: IX: 5. *Dabo clavem domus Davidis super* Humero Ipsius," *Esai*: XXII: 22.

4938. *Qui in Maximo Homine correspondent Pedibus, Plantis & Calcaneis, sunt qui Naturales sunt, quapropter per Pedes in Verbo significantur Naturalia, n*: 2162. 3147. 3761. 3986. 4280; *per Plantas Naturalia inferiora; & per Calcaneos Naturalia infima: Cœlestia enim in Maximo Homine constituunt Caput, Spiritualia Corpus, & Naturalia Pedes; eo ordine etiam consequuntur; cœlestia etiam, quæ*

sunt

sunt suprema, terminantur in spiritualibus, quæ sunt media, & spiritualia in naturalibus, quæ sunt ultima.

4939. *Semel cum elevatus essem in cœlum, apparuit mihi sicut capite ibi essem, & corpore infra, at pedibus adhuc inferius; & inde perceptum, quomodo superiora & inferiora apud hominem correspondent illis quæ in Maximo Homine, & quomodo influit unum in alterum, quod nempe cœleste, quod est bonum amoris & primum ordinis, influat in spirituale, quod est verum inde, & est secundum ordinis, & denique in naturale, quod est tertium ordinis; inde patet, quod naturalia sint instar Pedum, quibus innituntur superiora: natura etiam est, in qua terminantur illæ quæ spiritualis mundi sunt, & quæ cœli; inde est, quod universa natura sit theatrum repræsentativum Regni Domini, & quod singula ibi repræsentent, n:* 2758. 3483; *& quod natura ex influxu secundum illum ordinem subsistat, & quod absque influxu illo ne quidem momento subsistere posset.*

4940. *Cum secundo columna Angelica circumdatus demitterer in loca inferiorum, tunc ad sensum percipere dabatur, quod illi qui in terra inferiorum erant, corresponderent Pedibus & Plantis; etiam loca illa sunt sub pedibus & plantis; ibi etiam cum illis loquutus sum; sunt tales, qui in naturali jucundo fuerunt, & non in spirituali. De Terra inferiori, videatur n:* 4728.

4941. *In locis illis etiam sunt illi qui naturæ adscripserunt omnia, & parum Divino; cum illis ibi loquutus sum; & cum de Divina Providentia sermo fuit, tunc illi tribuebant omnia naturæ; sed usque illi ibi qui vitam moralem bonam egerunt, cum ibi per moram temporis detenti sunt, successive exuunt principia illa, & induunt principia veri.*

4942. *Cum ibi eram, audivi etiam in una camera, sicut quod ab altera parte parietis quidam essent, qui se infringere vellent, a quibus perterriti illi qui ibi, credentes quod essent latrones; & dictum, quod illi qui ibi teneantur in tali timore, ex causa ut deterreantur a malis, quia timor aliquibus est medium emendationis.*

4943. *In inferiore terra sub pedibus & plantis, etiam sunt illi qui meritum posuerunt in benefactis & operibus; plures eorum sibi apparent ligna secare; locus ubi sunt est frigidior, & videntur sibi calorem acquirere per laborem suum; cum illis etiam loquutus sum, & illis dicere datum, numne vellent ex loco illo exire, dicebant quod adhuc per laborem non meruerint; at cum status ille transactus est, tunc inde eximuntur. Sunt etiam illi Naturales, quia velle mereri salutem,*

tem, non est spirituale; & præterea præferunt se aliis, quidam etiam eorum contemnunt alios; illi si non gaudium præ reliquis in altera vita recipiunt, indignantur contra Dominum, quapropter cum secant ligna, quandoque apparet quasi quid Domini sub lignis, & hoc ex indignatione: sed quia vitam piam egerunt, & ex ignorantia ita fecerunt, in qua aliquid innocentiæ fuit, ideo aliquoties angeli ad illos mittuntur, & illos consolantur; & præterea apparet illis desuper a sinistro quandoque sicut Ovis, ex qua visa etiam consolationem accipiunt.

4944. *Qui e mundo ex Christiano orbe veniunt, & vitam moralem bonam egerunt, & aliquid charitatis erga proximum habuerunt, at spiritualia parum curaverunt, quoad plurimam partem mittuntur in loca sub pedibus & plantis, & ibi tenentur usque dum naturalia, in quibus fuerunt, exuant, ac spiritualia & cœlestia, quantum possunt secundum vitam, imbuant; quæ cum imbuerunt, elevantur abinde ad Societates cœlestes; vidi aliquoties emergentes, & illorum lætitiam quod in lucem cœlestem venirent.*

4945. *In quo situ loca sub pedibus sunt, nondum scire datum est; sunt permulta, & illa inter se distinctissima; in genere vocantur, Terra inferiorum.*

4946. *Sunt quidam, qui in vita corporis imbuerunt, quod homo non curare debeat illa quæ Interni hominis sunt, proinde spiritualia, sed solum quæ Externi hominis sunt seu naturalia, ex causa quod interiora perturbent jucunda vitæ eorum, ac faciant injucundum: agebant illi in sinistrum genu, & paulum supra genu ab anteriori, & quoque in plantam pedis dextri: loquutus sum cum illis in mansione eorum, dicebant quod putaverint in vita corporis, solum externa vivere, & quod non intellexerint quid esset internum, proinde quod naturalia sciverint, non autem quid spirituale; sed dicere illis datum, quod innumerabilia per id sibi præcluserint, quæ ex spirituali mundo potuissent influere, si interiora agnoverint, & sic in cogitationis suæ ideas admiserint: & porro dicere datum, quod in unaquavis cogitationis idea innumerabilia sint, quæ coram homine imprimis naturali, non apparent nisi sicut unum simplex, cum tamen indefinitn sunt quæ ex mundo spirituali influunt, quæ faciunt apud hominem spiritualem, intuitionem superiorem, ex qua videre & quoque percipere potest, num verum sit vel non verum: & quia dubitabant de eo, ostendebatur id per vivam experientiam; repræsentabatur illis una idea, quam videbant ut unam simplicem, proinde sicut punctum obscurum, tale in luce cœli facile repræsentatur,*

sentatur, illa idea cum recluderetur, & simul visus eorum interior aperiretur, tunc patuit sicut universum ad Dominum ducens, & dictum quod ita sit in unaquavis idea boni & veri, quod nempe sit imago totius cœli, quia est a Domino, Qui est omne cœli, seu ipsum illud quod vocatur Cœlum.

4947. *Sub plantis pedum etiam sunt qui in vita corporis vixerunt mundo & genio, delectati talibus quæ sunt mundi, & amaverunt vivere splendide, sed modo ex cupiditate externa seu corporis, non autem ab interna seu mentis; non enim superbiverunt animo, se aliis præferendo, tametsi in dignitate constituti; quod ita vixerint, ex corpore egerunt; quare tales nec rejecerunt doctrinalia Ecclesiæ, minus confirmarunt se contra illa; corde suo dixerunt de illis, quod ita sit, quia illi, qui student Verbo, id sciunt: apud quosdam, qui tales, interiora aperta sunt versus cœlum, quibus successive inseminantur cœlestia, nempe justitia, probitas, pietas, charitas, misericordia, & dein elevantur in cœlum.*

4948. *Qui autem nihil aliud cogitarunt & studuerunt in vita corporis ex interiori suo, quam quæ sunt sui & mundi, illi sibi præcluserunt omnem viam seu omnem influxum e cœlo, nam amor sui & mundi est oppositus amori cœlesti. Illi eorum, qui simul in voluptatibus, aut in vita delicata conjuncta cum astu interiori vixerunt, sub planta pedis dextri sunt, sed ibi profunde, ita sub terra inferiorum, ubi talium infernum est; in domiciliis eorum nihil nisi quam sordes sunt, videntur etiam sibi portare talia, correspondent enim vitæ tali; sentitur ibi fœtor sordium diversarum secundum vitæ genera & species: ibi degunt plures, qui in mundo inter celebratiores fuerunt.*

4949. *Sunt plures qui mansiones habent sub plantis pedum, cum quibus quandoque loquutus sum; vidi quosdam eorum, quod conniterentur ascendere, & quoque connisum ascensus eorum sentire dabatur, & hoc usque ad genua, sed relapsi sunt; repræsentatur ita coram sensu, cum aliqui ex suis mansionibus cupiunt ad superiores, sicut hi quod ad illorum mansiones qui in provincia genuum & femorum sunt; dictum mihi, quod tales sint qui alios contemserunt præ se, quapropter etiam volunt emergere, & non solum per pedem in femur, sed etiam si possent supra caput, at usque relabuntur: sunt in quodam genere stupiditatis, nam talis arrogantia exstinguit & suffocat lucem cœli, proinde intelligentiam; quapropter sphæra quæ circumfundit illos apparet sicut crassamentum.*

4950.

4950. *Sub pede sinistro paulo sinistrorsum, sunt tales qui naturæ omnia tribuerunt, at usque confessi Ens universi ex quo omnia quæ naturæ sunt; sed explorabatur num crediderint aliquod Ens universi seu Summum Numen, quod creaverat omnia, sed perceptum ex cogitatione eorum mecum communicata, quod esset sicut inanimatum quoddam quod crederent, in quo nihil vitæ; ex quo constare potuit, quod non agnoverint creatorem universi, sed naturam; dicebant etiam quod Numinis vivi ideam non possent habere.*

4951. *Sub calcaneo aliquanto magis retrorsum, est profunde infernum, spatium intermedium apparet sicut vacuum; ibi sunt malitiosissimi, clandestine explorant animos nocendi causa, & clandestine insidiantur ut perdant, hoc illis jucundum vitæ fuerat; sæpius illos observavi; effundunt venenum malitiæ suæ ad illos qui in mundo spirituum sunt; & illos qui ibi variis dolis excitant; sunt interiores malitiosi; apparent ibi quasi in palliis, & quandoque aliter; sæpe puniuntur, & tunc profundius demittuntur, & obvelantur quasi nube, quæ est sphæra malitiæ ex illis exhalans; ex profundo illo quandoque tumultus sicut internecinus auditur: possunt inducere alios ad lachrymandum, & quoque possunt incutere timorem; hoc imbuerunt in vita corporis per id quod apud ægrotos & simplices fuerint, opes obtinendi causa, quos adegerunt ad lachrymandum, & sic moverunt ad misericordiam, & si non ita obtinuerunt, incusserunt timorem: sunt plerique tales, qui ita pro Monasteriis deprædati sunt plures domos. Observati etiam quidam sunt in media distantia, sed hi apparent sibi sedere sicut in Camera, & consultare, sunt quoque malitiosi, sed non in illo gradu.*

4952. *Quidam ex illis, qui Naturales sunt, dixerunt, quod nesciant quid Credituri, quia sors manet unumquemvis secundum vitam, & quoque secundum cogitationes ex confirmatis principiis; sed illis responsum, quod satis fuerit illis, si crediderint quod Deus sit qui gubernat omnia, & quod vita post mortem sit; & imprimis quod vixerint non sicut fera, sed sicut homo, nempe in amore in Deum, & in charitate erga proximum, ita in vero & bono, non autem contra illa. At dixerunt, quod ita vixerint, sed iterum responsum, quod in externis apparuerint tales, sed nisi obstiterint leges, in cujusvis vitam & opes ruissent sævius quam feræ. Rursus dixerunt, quod non sciverint quid charitas erga proximum, & quid internum, sed illis responsum, quod illa non scire potuerint, quia amor sui & mundi & externa occupaverant omnia cogitationis & voluntatis eorum.*

4953. *Continuatio ad finem Capitis sequentis.*

GENESEOS

G E N E S E O S

CAPUT TRIGESIMUM NONUM.

4954. IN præmissis ante Caput præcedens, explicata sunt quæ Dominus loquutus est de Judicio super bonos & malos apud Matthæum Cap: xxv: Versibus 31. 32. 33, quæ videantur n.: 4807 ad 4810; veniunt nunc explicanda quæ ordine ibi sequuntur, nempe hæc verba "*Tunc dicit Rex iis qui a dextris Ipsius, venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis Regnum a fundatione mundi: esurivi enim & dedistis Mihi edere; sitivi & potastis Me; peregrinus fui & collegistis Me; nudus & circuminduistis Me; ægrotus fui & visitastis Me; in carcere fui & venistis ad Me*" Vers: 34. 35. 36.

4955. Quid hæc in sensu interno involvunt, patebit ab illis quæ sequuntur; sciendum prius, quod hæc opera quæ recensentur sint Ipsa Charitatis in suo ordine; hoc nemo videre potest, qui non sensum internum Verbi novit, hoc est, nisi sciat quid intelligitur per esurienti dare edere, sitientem potare, peregrinum colligere, nudum induere, ægrotum visitare, ad illos in carcere venire; qui de his cogitat solum ex sensu literæ, is colligit inde, quod per illa intelligantur bona opera in externa forma, & nihil arcani præterea illis inesse, cum tamen in singulis est arcanum, & hoc Divinum, quia a Domino: sed arcanum non hodie intelligitur, quia nulla hodie sunt doctrinalia charitatis; postquam enim separaverunt charitatem a fide, perierunt illa doctrinalia, & loco illorum recepta & inventa sunt doctrinalia fidei, quæ doctrinalia prorsus nihil docent, quid charitas & quid proximus: doctrinalia apud antiquos docuerunt omnia genera & omnes species charitatis, & quoque quis proximus, erga quem Charitas exercenda, & quomodo unus in alio gradu & in alio respectu quam alter Proximus est, & consequenter quomodo charitas erga unum aliter quam erga alterum applicata exercenda; redigerunt etiam illum in classes, & nomina indiderunt, & vocarunt quosdam pauperes, egenos, miseros, afflictos, quosdam cæcos, claudos, mancos ut & pupillos & viduas, quosdam esurientes, sitientes, peregrinos, nudos, ægrotos, vinctos, & sic porro;

ro; inde sciebant in quo debito essent erga unum & erga alterum: sed hæc doctrinalia, ut dictum, perierunt, & cum illis etiam intellectus Verbi, usque adeo, ut nemo hodie aliud sciat, quam per pauperes, viduas, pupillos, in Verbo, non alii intelligantur, quam qui ita vocantur; similiter hic per esurientes, sitientes, peregrinos, nudos, ægrotos, in carcere; cum tamen per hos describitur Charitas qualis est in sua essentia, & ejus exercitium quale erit in sua vita.

4956. Charitatis erga proximum essentia, est affectio boni & veri, & agnitio sui quod sit malum & falsum, imo proximus est ipsum bonum & verum, his affici est charitatem habere, oppositum proximo est malum & falsum, hæc aversatur qui charitatem habet; qui itaque charitatem erga proximum habet, afficitur bono & vero, quia illa ex Domino, & aversatur malum & falsum quia illa ex se; & cum hoc facit, in humiliatione est ex agnitione sui, & cum in humiliatione in statu receptionis boni & veri est a Domino. Hæc Charitatis sunt, quæ in sensu interno involvunt hæc Domini verba, "*Esurivi & dedistis Mihi edere, sitivi & potastis Me, peregrinus fui & collegistis Me, Nudus & circuminduistis Me, ægrotus fui & visitastis Me, in carcere fui & venistis ad Me.*" Quod hæc verba illa involvant, nemo scire potest quam ex sensu interno; antiqui qui doctrinalia Charitatis habebant, illi hæc sciebant; sed hodie hæc tam remota apparent, ut quisque miraturus quod dicatur quod illa insint; & præterea angeli apud hominem non aliter illa verba percipiunt, per Esurientem enim percipiunt, illos qui ex affectione desiderant bonum, per Sitientem illos qui ex affectione desiderant verum, per Peregrinum illos qui instrui volunt, per Nudum illos qui agnoscunt quod nihil boni & veri in se sit, per Ægrotum illos qui agnoscunt in se nihil nisi malum esse, & per Vinctos seu in carcere qui agnoscunt in se nihil nisi falsum: hæc si in unum sensum rediguntur, significant illa quæ mox supra dicta sunt.

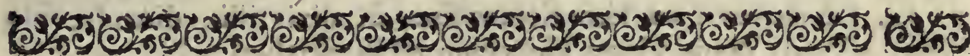
4957. Ex his constare potest, quod Divina fuerint intus in omnibus quæ Dominus loquutus est, tametsi apparent coram illis qui in solis mundanis, & magis coram illis qui in corporeis sunt, sicut talia, quæ unusquisque homo loqui posset, imo qui in corporeis sunt, ad illa & reliqua verba Domini dicturi, quod in illis non tanta gratia, proinde nec tantum pondus sit, quantum in sermone & prædicatione illorum hujus sæculi, qui ex eruditione cum eloquio loquuntur; cum tamen horum sermo & prædicatio est sicut squama & palea respective ad nuclearia.

4958. Quod *Esurire* sit ex affectione desiderare bonum, est quia panis in sensu interno est bonum amoris & charitatis, & cibus in genere

est

est bonum, n: 2165. 2177. 3478. 4211. 4217. 4735; quod *Sitire* sit ex affectione desiderare verum, est quia vinum & quoque aqua sunt verum fidei, quod vinum n: 1071. 1798, quod aqua, n: 2702; quod *Peregrinus* sit qui instrui vult, videatur n: 1463. 4444: quod *Nudus* sit qui agnoscit quod nihil boni & veri in se sit; quod *Ægrotus* qui in malo; & *vinctus seu in carcere* qui in falso, patet a pluribus locis in Verbo ubi nominantur.

4959. Quod Dominus de Se illa dicat, est quia Dominus est in illis qui tales sunt; quapropter etiam dicit, "Amen dico vobis, quantum fecistis uni horum fratrum meorum minimorum, Mihi fecistis," Vers: 40. 45.



C A P U T XXXIX.

1. ET Joseph descendere factus Ægyptum, & emit eum Potiphar cubicularius Pharaonis, princeps satellitum, vir Ægyptus, e manu Jischmaelitarum, qui descendere fecerunt eum illuc.

2. Et fuit JEHOVAH cum Josepho, & fuit vir prosperans, & fuit in domo domini sui Ægyptii.

3. Et vidit dominus ejus quod JEHOVAH cum eo, & omne quod is faciens, JEHOVAH prosperans in manu ejus.

4. Et invenit Joseph gratiam in oculis ejus, & ministravit illi, & præfecit eum super domum suam, & quicquid erat illi dedit in manum ejus.

5. Et factum, e quo præfecit eum in domo sua, & super omne quod erat illi, & benedixit JEHOVAH domui Ægyptii propter Josephum; & fuit benedictio JEHOVÆ in omni quod erat illi in domo & in agro.

6. Et reliquit omne quod illi, in manum Josephi, & non scivit cum eo quicquam, nisi panem quem ille edens. Et erat Josephus pulcher forma & pulcher aspectu.

7. Et factum post verba hæc, & sustulit uxor domini ejus oculos suos ad Josephum, & dixit, cuba mecum.

8. Et renuit, & dixit ad uxorem domini sui, ecce dominus meus

non ſcit cum me quid in domo, & omne quod eſt illi dedit in manum meam.

9. Non ipſe magnus in domo hac præ me, & non prohibuit a me quicquam, niſi temet, eo quod tu uxor illius, & quomodo faciam malum magnum hoc, & peccarem Deo.

10. Et factum, ut loqui illam ad Joſephum die die, & non audivit ad illam, ad cubandum apud illam, ad eſſe cum illa.

11. Et factum ut die quodam, & venit domum ad faciendum opus ſuum, & nullus vir e viris domus ibi in domo.

12. Et prehendit eum in veſte ejus, dicendo, cuba mecum, & reliquit veſtem ſuam in manu illius, & fugit, & exivit foras.

13. Et factum, ut videre illam quod reliquit veſtem ſuam in manu ſua, & fugit foras.

14. Et clamavit ad viros domus ſuæ, & dixit illis, dicendo, videte, adduxit nobis virum Hebræum ad illudendum nobis, venit ad me ad cubandum mecum, & clamavi voce magna.

15. Et factum, ut audire eum, quod ſuſtuli vocem meam, & clamavi, & reliquit veſtem ſuam apud me, & fugit, & exivit foras.

16. Et repoſuit veſtem ejus apud ſe, uſque venire dominum ejus ad domum ſuam.

17. Et loquuta ad illum ſecundum verba hæc, dicendo, venit ad me ſervus Hebræus, quem adduxiſti nobis, ad illudendum mihi.

18. Et factum, ſicut tollere me vocem meam, & clamavi, & reliquit veſtem ſuam apud me, & fugit foras.

19. Et factum, ſicut audire dominus ejus verba uxoris ſuæ, quæ loquuta ad illum, dicendo, ſecundum verba hæc fecit mihi ſervus tuus; & accenſa ira illius.

20. Et accepit dominus Joſephi eum, & dedit eum ad domum carceris, locum quo vincti Regis vincti, & fuit ibi in domo carceris.

21. Et fuit Jehovah cum Joſepho, & inclinavit ad eum miſericordiam, & dedit gratiam ejus in oculis principis domus carceris.

22. Et dedit princeps domus carceris in manum Joſephi omnes vinctos, qui in domo carceris, & omne quod facientes ibi, is fuit faciens.

23. Nihil princeps domus carceris videns quicquam in manu ejus, eo quod Jehovah cum eo, & quod is faciens, Jehovah proſperans.

CONTENTA.

CONTENTA.

4960. In sensu interno agitur hic de Domino, quomodo Ipse Internum suum Hominem Divinum fecit: Jacobus fuit Externus Homo, de quo in præcedentibus actum est, Josephus est Internus, de quo hic & in sequentibus agitur.

4961. Et quia hoc factum secundum Divinum ordinem, describitur hic ille ordo; & quoque tentatio, quæ est conjunctionis medium.



SENSUS INTERNUS.

4962. Vers: 1. ET *Joseph descendere factus Ægyptum, & emit eum Potiphar cubicularius Pharaonis, princeps satellitum, vir Ægyptius, e manu Jischmaelitarum, qui descendere fecerunt eum illuc.* Et Joseph significat cœleste spiritualis ex rationali: descendere factus Ægyptum, significat ad scientifica quæ Ecclesiæ: & emit eum Potiphar cubicularius Pharaonis, significat quod apud interiora scientificorum: princeps satellitum, significat quæ primaria interpretationi: vir Ægyptius, significat verum naturale: e manu Jischmaelitarum, significat a simplici bono: qui descendere fecerunt eum illuc, significat quod ab illo bono ad illa scientifica.

4963. Et Josephus, quod significet cœleste spiritualis ex rationali, constat a repræsentatione Josephi, quod sit cœlestis spiritualis homo qui ex rationali, de qua n: 4286; hic itaque quia agitur de Domino, repræsentatur per illum Internus Homo Domini: unusquisque qui nascitur homo, est Externus & Internus, Externus ejus est qui oculis conspicitur, & per quem in consortio est cum hominibus, & per quem aguntur illa quæ propria mundi naturalis sunt; Internus autem est, qui non oculis conspicitur, & per quem homo in consortio est cum spiritibus & angelis, & per quem peraguntur illa quæ propria mundi spiritualis sunt; quod unusquisque homo Internum & Externum habeat, seu homo Internus & Externus sit, est ut per hominem conjunctio cœli sit cum mundo, influit enim cœlum per Internum hominem in Externum, & inde percipit quid in mundo, & homo Externus, qui in mundo est, inde percipit quid in cœlo, homo ut talis sit ita creatus est. Dominus etiam, quoad Humanum suum, Externum & Internum habuit, quia placuit Ipsi nasci sicut alius homo; Externum seu Externus Ipsius Homo repræsentatus est per Jacobum & postea per Israelem, Internus autem homo repræsentatur per Jose-

phum; hic seu Internus homo est, qui vocatur Cœlestis spiritualis ex rationali, seu quod idem, Internum Domini, quod Humanum fuit, cœleste spiritualis ex rationali; de hoc & de ejus glorificatione agitur in sensu interno in hoc Capite & in sequentibus ubi de Josepho: quid autem cœleste spiritualis e rationali sit, prius n: 4286. 4585. 4592. 4594, explicatum est, quod nempe sit supra cœleste spiritualis e naturali, quod per Israelem repræsentatur. Dominus quidem natus est sicut alius homo; sed notum est, quod homo qui nascitur, trahat suum tam ex patre quam ex matre, & quod intimum suum ex patre, at exteriora seu quæ intimum illud investiunt a matre, utrumque nempe quod a patre & matre trahit, est conspurcatum malo hæreditario; aliter vero apud Dominum, quod a matre traxit, hoc similiter in se habuit hæreditarium quale alii homini, sed quod a Patre, Qui fuit Jehovah, hoc fuit Divinum; inde est, quod Internus homo Domini non similis fuerit interno alius hominis, intimum enim Ipsius fuit Jehovah; hoc itaque intermedium est quod vocatur cœleste spiritualis e rationali. Sed de hoc in sequentibus, ex Divina Domini Misericordia, plura dicentur.

4664. Descendere factus Ægyptum, quod significet ad scientifica quæ Ecclesiæ, constat ex significatione Ægypti, quod sit scientia, seu scientificum in communi, de qua n: 1164. 1165. 1186. 1462; sed quale id scientificum fuit, quod per Ægyptum proprie significatur, nondum explicatum est: in Antiqua Ecclesia fuerunt Doctrinalia, & fuerunt Scientifica; Doctrinalia agebant de Amore in Deum & de charitate erga proximum, Scientifica autem de Correspondentiis mundi naturalis cum mundo spirituali, & de Repræsentativis, spiritualium & cœlestium in naturalibus & terrestribus; hæc fuerunt Scientifica illorum qui in Ecclesia Antiqua: Ægyptus fuit inter illos regiones & inter illa regna, ubi etiam Antiqua Ecclesia fuit, n: 1238. 2385, sed quia ibi imprimis scientifica tradebantur, idcirco per Ægyptum significatur Scientificum in genere; & ideo quoque in Verbo prophetico toties de Ægypto agitur, & ibi tale scientificum per illam in specie intelligitur; ipsa magia Ægyptiaca etiam inde originem habuit, noverunt enim Correspondentias Naturalis mundi cum spirituali, quibus dein, postquam Ecclesia apud illos cessavit, ad magica abusi sunt. Quia nunc talia scientifica apud illos fuerunt, nempe quæ docebant Correspondentias, & quoque Repræsentativa & Significativa, & quia hæc inserviebant doctrinalibus Ecclesiæ, imprimis ad intelligendum illa quæ in Verbo illorum dicta fuerunt, (quod Verbum Antiquæ Ecclesiæ fuerit tam Propheticum quam Historicum, simile huic Verbo, sed aliud, videatur n: 2686) inde est, quod per descendere factus Ægyptum, significentur ad scientifica quæ Ecclesiæ. Quia Dominus per Josephum repræsentatur, & hic dicitur quod Josephus descendere factus sit Ægyptum, significatur, quod Dominus, cum Internum suum Hominem glorificaret, hoc est, Divinum faceret, primum imbuerit scientifica Ecclesiæ, & ab illis & per illa progressum fecerit ad interiora magis & magis, & tandem usque ad Divina; placuit enim Ipsi secundum talem ordinem Se Ipsum glorificare seu Divinum facere, secundum qualem, hominem regenerat seu spiritualem facit, n: 3138.

3212.

3212. 3296. 3490. 4402, nempe ab externis, quæ sunt scientifica & vera fidei, successive ad interna, quæ sunt charitatis erga proximum, & amoris in Ipsum. Inde patet, quid significatur per hæc verba apud Hoscheam " Cum puer Israel, tunc amavi illum, & *ex Ægypto vocavi filium meum*" XI: 1, quod hæc de Domino, videatur Matth: II: 15.

4965. Et emit eum Potiphar cubicularius Pharaonis, quod significet quod apud interiora scientificorum, constat ex significatione cubicularii Pharaonis, quod sint interiora scientificorum, de qua n: 4789; per emere significatur, quod illa sibi addicaverit, n: 4397. 4487. Interiora scientificorum sunt illa quæ propius accedunt ad spiritualia, & sunt applicationes scientificorum ad cœlestia; hæc enim sunt, quæ Internus homo videt, cum Externus solum scientifica in forma externa.

4966. Princeps satellitum, quod significet quæ primaria interpretationi, constat ex significatione principis satellitum, quod sint primaria interpretationi, de qua n: 4790; primaria interpretationi sunt illa, quæ primario conducunt ad interpretandum Verbum; ac ita ad intelligendum doctrinalia amoris in Deum & charitatis erga proximum, quæ ex Verbo. Sciendum, quod Scientifica veterum prorsus alia fuerint quam scientifica hodie; Scientifica veterum egerunt, ut supra dictum, de Correspondentiis rerum in mundo naturali cum rebus in mundo spirituali; scientifica, quæ hodie vocantur Philosophica, qualia sunt Aristotelica ac similia, illis ignota fuerunt; hoc quoque patet a Libris vetustiorum, quorum plerique conscripti sunt per talia quæ interiora significabant, repræsentabant, & illis correspondebant; ut constare potest solum ex his, ut taceantur reliqua; quod Heliconem in monte statuerint, & per illum intellexerint Cœlum, quod Parnassum infra in colle, & per illum intellexerint scientifica, quod dixerint equum volantem, quem Pegasum vocarunt, rupisse ibi fontem ungula, quod scientias vocaverint virgines, & sic porro; sciverunt enim ex correspondentiis & repræsentativis, quod mons esset Cœlum, quod collis esset id cœlum quod infra est seu quod apud hominem, quod equus esset intellectuale, quod alæ quibus volabat essent spiritualia, quod ungula esset naturale, quod fons esset intelligentia, & quod tres virgines quæ charites dictæ, essent affectiones boni, & quod virgines, quæ Heliconides & Parnassides nominatæ, essent affectiones veri. Similiter quod Soli attribuerint equos, quorum cibum vocabant ambrosiam, & potum nectarem, sciebant enim quod Sol significaret amorem cœlestem, equi intellectualia quæ inde sunt, & quod cibi cœlestia, & potus spiritualia. Ex Antiquis etiam manet, quod Reges, cum coronantur, sedebunt super throno argenteo, induendi chlamyde purpurea, ungendi oleo, portabunt capite coronam, manibus sceptrum, gladium, claves, equitabunt in regio ornatu super equo albo, sub cujus pedibus ungulæ argenti, ad mensam tunc ministrabuntur ab optimatibus Regni, præter plura; sciebant enim quod Rex repræsentaret Divinum Verum quod ex Divino Bono, & inde quid thronus argenteus, chlamys purpurea, oleum unctionis, corona, sceptrum, gladius, claves, equus albus, ungulæ argenti, ministratio ab optimatibus; quis hodie illa novit, &

ubi

ubi ſcientifica quæ illa docent, emblemata vocant, prorſus non ſcientes aliquid de Correſpondentia & Repræſentatione. Ex his patet, qualia fuerunt ſcientifica Antiquorum, & quod illa duxerint eos in cognitionem de ſpiritualibus & cœleſtibus, quæ quoque hodie vix ſciuntur quod ſint. Scientifica, quæ loco illorum ſucceſſerunt, & proprie Philoſophica dicuntur, abſtrahunt potius mentem a ſciendis talibus, quia applicari poſſunt etiam ad confirmanda falſa, & quoque mittunt mentem in tenebras cum per illa confirmantur vera, quia pleraque nudæ voces ſunt, per quas confirmationes fiunt, quæ a paucis capiuntur, & de quibus etiam pauci illi diſceptant: inde conſtare poteſt, quantum receſſit genus humanum ab eruditione antiquorum, quæ duxit ad ſapientiam. Gentiles illa habuerunt ab Eccleſia Antiqua, cujus cultus externus conſtabat in repræſentativis & ſignificativis, ac internus in illis quæ repræſentabantur & ſignificabantur. Hæc erant ſcientifica, quæ in genuino ſenſu per Ægyptum ſignificantur.

4967. Vir Ægyptius, quod ſignificet verum naturale, conſtat ex ſignificatione viri, quod ſit verum, de qua n: 3134; & ex ſignificatione Ægypti, quod ſit ſcientificum in genere, de qua mox ſupra n: 4964. 4966; & quia Ægyptus eſt ſcientificum, etiam eſt naturale, omne enim ſcientificum apud hominem eſt naturale, quia in naturali ejus homine, etiam ſcientificum de ſpiritualibus & cœleſtibus, cauſa eſt, quia homo in naturali & ex naturali videt illa, quæ non ex naturali videt, non capit: ſed aliter videt illa homo regeneratus, qui ſpiritualis vocatur, aliter homo non regeneratus qui mere naturalis, apud illum ſcientifica illuſtrantur a luce cœli, apud hunc autem non ita, ſed a luce quæ influit per ſpiritus qui in falſo & malo ſunt, quæ lux quidem eſt a luce cœli, ſed facta apud illos opaca, ſicut lux veſperæ aut noctis, vident enim tales ſpiritus, & inde tales homines, ſicut noctuæ, clare noctu & obſcure interdiu, hoc eſt, clare falſa & obſcure vera, & inde clare quæ mundi ſunt, & obſcure, ſi quicquam, illa quæ cœli. Ex his conſtare poteſt, quod ſcientificum genuinum ſit verum naturale; omne enim ſcientificum genuinum, quale per Ægyptum in bono ſenſu ſignificatur, eſt verum naturale.

4968. E manu Jiſchmaelitarum, quod ſignificet a ſimplici bono, conſtat ex repræſentatione Jiſchmaelitarum, quod ſint qui in ſimplici bono, de qua n: 3263. 4747; hic itaque verum naturale quod a ſimplici bono. In Capite XXXVII, Verſ: 36, dicitur, quod *Midianitæ* vendiderint Joſephum ad Ægyptum Potiphari cubiculario Pharaonis, principi ſatellitum; hic autem dicitur, quod Potiphar cubicularius Pharaonis, princeps ſatellitum, emerit illum e manu *Jiſchmaelitarum*, qui deſcendere fecerunt eum illuc; quod ita dicatur, eſt propter ſenſum internum; ibi enim agitur de abalienatione Veri Divini, quæ non fit ab illis qui in ſimplici bono ſunt, ſed ab illis qui in ſimplici vero, qui per Midianitas repræſentantur, videatur n: 4788; hic autem agitur de comparatione ſeu addicatione ſcientificorum & de vero naturali quod a ſimplici bono, quapropter dicitur ab Jiſchmaelitis, per hos enim repræſentantur qui in ſimplici bono; inde patet, quod ita dictum ſit propter ſenſum internum: hiſtorice nec ſibi contrariantur, de Midianitis enim dicitur, quod extraxerint

traxerint Josephum e fovea, consequenter quod ab illis traditus sit Jischmaelitis, a quibus in Ægyptum deductus est, ita quod Midianitæ, quia tradiderunt illum Jischmaelitis qui irent Ægyptum, vendiderint illum ad Ægyptum.

4969. Qui descendere fecerunt eum illuc, quod significet quod ab illo bono ad illa scientifica, constat ex repræsentatione Jischmaelitarum, qui descendere fecerunt eum, quod sint qui in simplici bono, de qua mox supra n: 4968, & a significatione Ægypti, quæ hic est illuc, quod sit scientificum in genere, de qua mox supra n: 4964. 4966: descendere dicitur, quia agitur de scientificis quæ sunt exteriora; in Verbo enim ab interioribus ad exteriora dicitur descendere, ab exterioribus vero ad interiora ascendere, videatur n: 3084. 4539.

4970. Vers: 2. 3. 4. 5. 6. *Et fuit Jehovah cum Josepho, & fuit vir prosperans, & fuit in domo domini sui Ægyptii. Et vidit dominus ejus, quod Jehovah cum eo, & omne quod is faciens Jehovah prosperans in manu ejus. Et invenit Joseph gratiam in oculis ejus, & ministravit illi; & præfecit eum super domum suam, & quicquid erat illi dedit in manum ejus. Et factum, e quo præfecit eum in domo sua, & super omne quod erat illi, & benedixit Jehovah domui Ægyptii propter Josephum, & fuit benedictio Jehovæ in omni quod erat illi in domo & in agro. Et reliquit omne quod illi in manum Josephi, & non scivit cum eo quicquam, nisi panem quem ille edens: & erat Joseph pulcher forma, & pulcher aspectu.* Et fuit Jehovah cum Josepho, significat quod cœlesti spiritualis inesset Divinum: & fuit vir prosperans, significat quod omnia provisa: & fuit in domo domini sui Ægyptii, significat ut initiaretur bono naturali: & vidit dominus ejus quod Jehovah cum eo, significat quod perceptum in bono naturali quod inesset Divinum: & omne quod is faciens Jehovah prosperans in manu ejus, significat quod omnia ex Providentia Divina: & invenit Joseph gratiam in oculis ejus, significat quod id acceptum: & ministravit illi, significat quod scientificum appropriaretur bono suo: & præfecit eum super domum suam, significat quod adplicuit se ei bonum: & quicquid erat illi dedit in manum ejus, significat quod omne suum sicut in ejus potestate: & factum, e quo præfecit eum in domo sua, & super omne quod erat illi, significat statum alterum postquam applicuit se ei bonum, & omne suum sicut in ejus potestate: & benedixit Jehovah domui Ægyptii propter Josephum, significat quod ex Divino tunc ei cœleste naturale: & fuit benedictio Jehovæ, significat incrementa: in omni quod erat illi in domo & in agro, significat in vita & in doctrina: & reliquit omne quod illi in manum Josephi, significat quod appareret sicut omnia forent in ejus potestate: & non scivit cum eo quicquam nisi panem quem ille edens, significat quod bonum inde appropriaretur: & erat Joseph pulcher forma, significat bonum vitæ inde: & pulcher aspectu, significat verum fidei inde.

4971. Et fuit Jehovah cum Josepho, quod significet quod cœlesti spiritualis inesset Divinum, constat ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste spiritualis e rationali, de qua supra n: 4963; & quia de Domino agitur, hic de

Interno Homine in Humano Ipsius, per fuit Jehovah cum illo, significatur quod inesset Divinum, inerat enim Divinum Humano Ipsius, quia a Jehovah conceptus fuit: apud Angelos non inest Divinum, sed adest, quia sunt modo formæ recipientes Divini a Domino.

4972. Et fuit vir prosperans, quod significet quod omnia provisa, constat ex significatione prosperari, cum dicitur de Domino, quod sit provisum esse, ut nempe locupletaretur omni bono.

4973. Et fuit in domo domini sui Ægyptii, quod significet ut initiaretur bono naturali, constat ex significatione domini, quod sit bonum, de qua sequitur; & ex significatione Ægyptii, quod sit scientificum in genere, & inde naturale, de qua n: 4967; quod esse in domo, sit initiari, est quia domus est mens in qua bonum, n: 3538, hic mens naturalis, & præterea domus prædicatur de bono, n: 3652. 3720; est apud hominem mens naturalis & mens rationalis, mens naturalis est in externo ejus homine, mens rationalis in interno; scientifica sunt vera mentis naturalis, quæ dicuntur ibi in domo sua esse, cum ibi conjunguntur bono, nam bonum & verum constituunt simul unam domum, sicut maritus & uxor; sed bona & vera, de quibus hic agitur, sunt interiora, correspondent enim cœlesti spiritualis e rationali, quod repræsentatur per Josephum; vera interiora correspondentia in naturali sunt applicationes ad usus, & bona interiora ibi sunt usus. Multoties in Verbo dicitur Dominus, sed qui sensum internum non scit, nihil aliud per dominum intellectum autumat, quam quod in communi sermone, cum dominus nominatur, intelligitur; sed Dominus in Verbo nullibi dicitur, ubi non agitur de bono, similiter cum Jehovah, cum autem agitur de Vero, dicitur Deus & quoque Rex; inde est quod per dominum significetur bonum; quod & ab his locis constare potest, apud Mosen "Jehovah Deus vester, Ipse Deus deorum, & *Dominus dominorum*," Deut: x: 17: apud Davidem "Confitemini Jehovæ, confitemini Deo deorum; confitemini *Domino dominorum*," Psalm: cxxxvi: 1. 2. 3, ubi Jehovah seu Dominus dicitur Deus deorum a Divino Vero quod procedit ab Ipso, & Dominus dominorum a Divino Bono quod est in Ipso: similiter apud Johannem "Agnus vincet eos, quia *Dominus dominorum* est, & Rex regum," Apoc: xvii: 14: & apud Eundem "Sedens super equo albo habet super vestimento suo & super femore suo nomen scriptum, Rex regum & *Dominus dominorum*," Apoc: xix: 16; quod Dominus Rex regum dicatur a Divino Vero, & Dominus dominorum a Divino Bono, patet a singulis ibi; nomen scriptum est quale Ipsius, n: 144. 145. 1754. 1896. 2009. 2724. 3006; vestimentum super quo id scriptum, est verum fidei, n: 1073. 2576. 4545. 4763; femur super quo etiam id quale scriptum, est bonum amoris, n: 3021. 4277. 4280. 4575; exinde quoque patet quod Dominus ex Divino Vero dicatur Rex regum, & ex Divino Bono Dominus dominorum; quod Dominus ex Divino Vero dicatur Rex, videatur n: 2015. 2069. 3009. 3670. 4581. Inde quoque liquet, quid intelligitur per Christum Domini, apud Lucam, "Simeoni responsum factum est a spiritu sancto, non visurum mortem antequam videret *Christum Domini*," ii: 26, Christus Domini est Divinum Verum Divini

Boni

Boni, Chriſtus enim idem eſt ac Meſſias, & Meſſias eſt Unctus ſeu Rex, n: 3008. 3009, Dominus ibi eſt Jehovah; in Verbo Novi Teſtamenti nullibi Jehovah dicitur, ſed pro Jehovah Dominus & Deus, videatur n: 2921; ut quoque apud Lucam "Jeſus dixit, quomodo dicunt Chriſtum filium Davidis, cum Ipſe David dicit in Libro Pſalmorum "Dixit *Dominus Domino meo*, ſede a dextris meis" xx: 21. 22; idem ita apud Davidem "Dictum *Jehovæ* ad *Dominum meum*, ſede ad dextram meam," Pſalm: cx: 1, quod Jehovah apud Davidem dicatur Dominus apud Evangeliſtam, patet, Dominus ibi pro Divino Bono Divini Humani, omnipotentia ſignificatur per ſedere a dextris, n: 3387. 4592. 4933 f. Dominus cum fuit in mundo, fuit Divinum Verum, at cum glorificatus eſt, hoc eſt, cum Humanum in Se Divinum fecit, tunc factus eſt Divinum Bonum, a quo dein Divinum Verum procedit: inde eſt, quod diſcipuli poſt reſurrectionem non appellaverint Ipſum Magiſtrum, ut prius, ſed Dominum, ut patet apud Johannem Cap: xxi: 7. 12. 15. 16. 17. 20, & quoque apud reliquos Evangeliſtas. Divinum Verum, quod Dominus fuit cum in mundo, & quod dein procedit ab Ipſo, hoc eſt, a Divino Bono, etiam vocatur Angelus fæderis, apud Malachiam "Subito veniet ad templum ſuum *Dominus* Quem vos quærentes, & *Angelus fæderis* quem vos deſideratis," iii: 1. Quia per Dominum intelligitur Divinum Bonum, & per Regem Divinum Verum, ideo ubi de Domino dicitur, quod Ipſi Dominium & Regnum, ibi dominium prædicatur de Divino Bono, & Regnum de Divino Vero; & ideo Dominus vocatur Dominus gentium & Rex populorum, per gentes enim ſignificantur qui in bono, & per populos qui in vera, n: 1259. 1260. 1849. 3581. Bonum dicitur Dominus reſpective ad ſervum, & Bonum dicitur Pater reſpective ad filium, ut apud Malachiam "Filius honorabit Patrem, & *ſervus Dominum ſuum*; quod ſi Pater Ego, ubi honor meus, & ſi *Dominus* Ego, ubi timor mei" i: 6: & apud Davidem "In *ſervum* venditus eſt Josephus, ſermo Jehovæ probavit eum, miſit *Rex* ſolvit eum, *dominator gentium* aperuit eum, poſuit eum *Dominum domui ſuæ*, & *dominantem* in omnem poſſeſſionem ſuam," Pſalm: cv: 17. 20. 21. 22; quod per Joſephum ibi intelligatur Dominus, a ſingulis patet; Dominus ibi eſt Divinum Bonum Divini Humani.

4974. Et vidit dominus ejus quod Jehovah cum eo, quod ſignificet quod perceptum in bono naturali quod ineſſet Divinum, conſtat ex ſignificatione videre, quod ſit intelligere & appercipere, de qua n: 2150. 3764. 4339. 4567. 4723; ex ſignificatione domini, quod ſit bonum, de qua mox ſupra n: 4973, hic bonum naturale, quia eſt Ægyptius qui hic dominus; quod ineſſet Divinum, ſignificatur per quod Jehovah cum eo, ut ſupra n: 4971.

4975. Et omne quod is faciens Jehovah proſperans in manu ejus, quod ſignificet quod omnia ex Providentia Divina, conſtat ex ſignificatione proſperari, quod ſit provideri, de qua ſupra n: 4972, inde Jehovah proſperans in manu ejus, eſt Providentia Divina.

Et invenit Joſeph gratiam in oculis ejus, quod ſignificet quod id acceptum eſſet, nempe bono naturali, quod per dominum ejus ſignificatur, conſtat ex

 ſignificatione

significatione invenire gratiam in oculis alicujus, quod sit acceptum esse; in oculis dicitur, quia gratia prædicatur de intellectuali, & per oculos id significatur, n: 2701. 3820. 4526.

4976. Et ministravit illi, quod significet quod scientificum adpropriaretur bono suo, constat ex significatione ministrare, quod sit inservire suppeditando id cujus indiget alius, hic appropriari, quia agitur de bono naturali cui appropriandum scientificum; ministrare etiam prædicatur de scientificis, per ministrum enim & per servum in Verbo significatur scientificum seu verum naturale, quia hoc subordinatum est bono, ut suo domino: scientificum ad jucundum naturalis hominis, seu quod idem, verum naturale ad bonum ejus, se habet prorsus sicut aqua ad panem, seu potus ad cibum; aqua seu potus facit ut diluatur panis & cibus, & dilutus feratur in sanguinem, & inde in partes corporis circumquaque, & nutriat illas; absque enim aqua aut potu panis seu cibus non resolvitur in sua minuta, nec circumfertur ad usum: ita quoque est scientificum respective ad jucundum, seu verum respective ad bonum; quapropter bonum appetit & desiderat verum, & hoc propter usum ut sibi ministret & serviat; correspondent etiam similiter, homo in altera vita non nutritur per aliquem cibum & potum naturalem, sed per cibum & potum spiritualem, cibus spiritualis est bonum, & potus spiritualis est verum; quapropter ubi in Verbo panis aut cibus nominatur, angeli intelligunt panem seu cibum spiritualem, nempe bonum amoris & charitatis, & ubi aqua aut potus nominatur, intelligunt aquam seu potum spiritualem, nempe verum fidei: inde videri potest, quid verum fidei absque bono charitatis, tum quomodo illud absque hoc nutrire potest internum hominem, quod nempe sicut sola aqua seu solus potus absque pane & cibo; quod inde homo emacietur & pereat, notum est.

4977. Et præfecit eum super domum suam, quod significet quod adplicuit se ei bonum, constat ex significatione domini, qui præfecit, quod sit bonum, de qua supra n: 4973; & a significatione præficere eum super domum suam, quod sit applicare se ei, nempe scientifico seu vero naturali; quod hic sensus sit, patet a sequentibus, ubi dicitur, quod quicquid erat illi, dederit in manum ejus, per quæ significatur quod omne suum sicut in ejus potestate esset; bonum enim est dominus, & verum est minister, cum dicitur de domino quod præfecerit ministrum, seu de bono quod præfecerit verum, in sensu interno non significatur quod cesserit ei dominium, sed quod applicuerit se, nam in sensu interno percipitur res sicut illa in se est, sed in sensu literæ exponitur res secundum apparentiam; bonum enim semper habet dominium, ast applicat se ut verum ei conjungatur: homo cum in vero est, quod fit antequam regeneratus est, tunc vix aliquid novit de bono; verum enim influit per viam externam seu sensualem, bonum autem per viam internam; quod influit per viam externam, hoc sentit homo, non autem quod per viam internam priusquam regeneratus est; quapropter nisi in priori statu daretur sicut dominium vero, seu nisi ita applicaret se bonum, nusquam bono appropriaretur verum: hoc idem est cum illis quæ multoties prius ostensa sunt, quod nempe verum apparenter primo loco sit, seu quasi dominus, cum regeneratur homo,

sed

ſed bonum manifeſte primo loco & dominus, cum homo regeneratus eſt, de quibus videatur n: 3539. 3548. 3556. 3563. 3570. 3576. 3603. 3701. 4925. 4926. 4928. 4930.

4978. Et quicquid erat illi, dedit in manum ejus, quod ſignificet quod omne ſuum ſicut in ejus poteſtate, conſtat ex ſignificatione manus, quod ſit potentia, de qua n: 878. 3091. 3387. 3563. 4931 ad 4937; ita dare in manum ejus, eſt in poteſtatem ejus; ſed quia hoc apparenter fit, dicitur ſicut in ejus poteſtate; quod ſit apparenter ſeu ſicut, videatur mox ſupra n: 4977.

4979. Et factum, e quo præfecit eum in domo ſua, & ſuper omne quod erat illi, quod ſignificet ſtatum alterum, poſtquam applicuit ſe ei bonum, & omne ſuum ſicut in ejus poteſtate, conſtat ex ſignificatione factum ſeu fuit, quod multoties in Verbo dicitur, quod involvat novum quid, proinde ſtatum alterum, ſimiliter in ſequentibus, Verſibus 7. 10. 11. 13. 15. 18. 19; ex ſignificatione e quo præfecit eum in domo ſua, quod ſit poſtquam applicuit ſe ei bonum, de qua ſupra n: 4977; & ex ſignificatione ſuper omne quod erat illi, quod ſit & omne ſuum ſicut in ejus poteſtate, de qua etiam ſupra n: 4978.

4980. Et benedixit Jehovah domui Ægyptii propter Joſephum, quod ſignificet quod ex Divino tunc ei cœleſte naturale, conſtat ex ſignificatione benedici, quod ſit locupletari bono cœleſti & ſpirituali; quod ex Divino, ſignificatur per benedixit Jehovah; & ex ſignificatione domus Ægyptii, quod ſit bonum mentis naturalis, ut ſupra n: 4973; inde ſequitur, quod per benedixit Jehovah domui Ægyptii, ſignificetur quod ex Divino tunc ei cœleſte naturale. Cœleſte naturale eſt bonum in naturali quod correſpondet bono rationalis, hoc eſt, quod correſpondet cœleſti ſpiritualis e rationali, quod eſt Joſephus n: 4963. Cœleſte ſicut ſpirituale prædicatur & de Rationali & de Naturali, hoc eſt de Interno homine, qui eſt Rationalis homo, & de Externo, qui eſt naturalis homo; ſpirituale enim in ſua eſſentia eſt Divinum Verum quod procedit a Domino, & Cœleſte eſt Divinum Bonum quod eſt in Divino illo Vero; Divinum Verum in quo Divinum Bonum, cum recipitur a Rationali ſeu ab Interno homine, dicitur ſpirituale in rationali, & cum recipitur a naturali ſeu ab Externo homine, dicitur ſpirituale in naturali; Divinum Bonum quod eſt in Divino Vero ſimiliter, id cum recipitur a rationali ſeu Interno homine, vocatur cœleſte in rationali, & cum recipitur a naturali ſeu Externo homine, vocatur cœleſte in naturali: apud hominem influit utrumque a Domino tam immediate quam mediate per Angelos & ſpiritus; at apud Dominum, cum fuit in mundo, influebat ab Ipſo, quia Divinum fuit in Ipſo.

4981. Et fuit benedictio Jehovæ, quod ſignificet incrementa, conſtat ex ſignificatione benedictionis Jehovæ; benedictio Jehovæ in genuino ſenſu ſignificat amorem in Dominum & charitatem erga proximum, qui enim illis donantur, vocantur benedicti Jehovæ, donantur enim tunc cœlo & ſalute æterna; inde benedictio Jehovæ in ſenſu externo ſeu reſpectivo ad ſtatum hominis in mundo, eſt contentus eſſe in Deo, & inde contentus eſſe honoris & opu-

lentiæ

lentiæ ſtatu in quo eſt, ſive inter honoratos & divites ſit, ſive inter minus honoratos & pauperes; qui enim contentus eſt in Deo, honores & divitias ſpectat ut media uſuum, & cum cogitat de illis & ſimul de vita æterna, tunc illa nihili facit, & hanc eſſentialem. Quia benedictio Jehovæ ſeu Domini, illa in genuino ſenſu involvit, etiam benedictio innumerabilia in ſe continet, & inde ſignificat varia quæ ſunt conſequentia, ſicut locupletari bono ſpirituali & cœleſti, n: 981. 1731; fructificari ex affectione veri, n: 2846; diſponi in ordinem cœleſtem, n: 3017; donari bono amoris, & ſic conjungi Domino, n: 3408. 3504. 3514. 3530. 3584; gaudium, n: 4216; quid itaque in ſpecie ſignificat, conſtare poteſt ex ſerie antecedentium & conſequentium; quod hic benedictio Jehovæ ſignificet incrementa in bono & vero, ſeu in vita & doctrina, patet ab illis quæ ſequuntur, dicitur enim, fuit benedictio Jehovæ in domo & in agro, & per domum ſignificatur bonum quod eſt vitæ, & per agrum verum quod eſt doctrinæ; inde patet, quod incrementa in illis hic per benedictionem Jehovæ ſignificentur.

4982. In omni quod erat illi in domo & in agro, quod ſignificet in vita & in doctrina, conſtat ex ſignificatione domus, quod ſit bonum, de qua n: 2048. 2233. 2234. 2559. 3128. 3652. 3720, & quia domus eſt bonum, etiam eſt vita, omne enim bonum eſt vitæ; & ex ſignificatione agri, quod ſit verum Eccleſiæ, de qua n: 368. 3508. 3766. 4440. 4443, & quia eſt verum Eccleſiæ, etiam eſt doctrina, omne enim verum eſt doctinæ. Alibi in Verbo aliquoties etiam domus & ager dicuntur, & cum ibi agitur de cœleſti homine, per domum ſignificatur bonum cœleſte, & per agrum bonum ſpirituale; bonum cœleſte eſt bonum amoris in Dominum, & bonum ſpirituale eſt bonum charitatis erga proximum; at cum de ſpirituali homine agitur, per domum ſignificarur cœleſte quod apud illum, quod eſt bonum charitatis erga proximum, & per agrum ſpirituale apud illum, quod eſt verum fidei: illa & hæc ſignificantur apud Matthæum, "Qui ſuper tecto *domus*, ne deſcendat ad tollendum quid *in domo ſua*; & qui in *agro*, ne revertatur retro ad accipiendum veſtem ſuam," XXIV: 17. 18. n. 3652.

4983. Et reliquit omne quod illi in manum Joſephi, quod ſignificet quod appareret ſicut omnia forent in ejus poteſtate, conſtat ex illis quæ ſupra n: 4978, explicata ſunt, ubi ſimilia pæne verba, tum ab illis quæ n: 4977, dicta.

4984. Et non ſcivit cum eo quicquam niſi panem quem ille edens, quod ſignificet quod bonum inde appropriaretur, conſtat ex ſignificatione panis, quod ſit bonum, de qua n: 276. 680. 3478. 3735. 4211. 4217. 4735; & ex ſignificatione edere, quod ſit appropriari, de qua n: 3168. 3513 f. 3596. 3832. 4745; quod non ſcivit cum eo quicquam niſi panem, ſignificat quod nihil aliud reciperet quam bonum. Credi poteſt, quod bonum, cum appropriat ſibi verum, ſit verum, quale verum fidei eſt, quod ſibi appropriat, ſed eſt bonum veri, vera quæ non ſunt uſus, quidem accedunt, ſed non intrant; omnes uſus ex veris ſunt bona veri; vera quæ non ſunt uſui, ſeparantur, & quædam retinentur & quædam rejiciuntur, quæ retinentur, ſunt quæ introducunt

ducunt ad bonum remotius vel proprius, & sunt ipsi usus, quæ rejiciuntur sunt quæ non introducunt, nec se applicant: omnes usus in suo initio sunt vera doctrinæ, at in progressu fiunt bona & tunc fiunt bona, cum homo agit secundum illa; ipsa actio qualificat ita vera; omnis enim actio descendit ex voluntate, & ipsa voluntas facit ut id bonum fiat, quod prius fuit verum: inde patet, quod verum voluntate non amplius sit verum fidei, sed bonum fidei; & quod verum fidei nullum felicem faciat, sed bonum fidei, hoc enim afficit ipsum illud quod est vitæ hominis, nempe ejus velle, & dat ei jucundum interius seu beatum, ac in altera vita felix, quod gaudium cœleste vocatur.

4985. Et erat Joseph pulcher forma, quod significet bonum vitæ inde, & pulcher aspectu quod significet verum fidei inde, constat ex significatione pulchri forma & pulchri aspectu; forma enim est rei essentia, aspectus autem est existentia inde; & quia bonum est ipsa essentia, & verum est existentia inde, per pulchrum forma significatur bonum vitæ, & per pulchrum aspectu verum fidei; nam bonum vitæ est ipsum esse hominis, quia est voluntatis ejus & verum fidei est existere inde, quia est intellectus; quicquid enim est intellectus, id existit a voluntate; esse vitæ hominis est in ejus velle, & existere vitæ ejus est in ejus intelligere, intellectus hominis non aliud est quam voluntas explicata, & formata ita ut appareat qualis est aspectu. Inde patet, unde pulchritudo, nempe interioris hominis, quod sit ex bono voluntatis per verum fidei; ipsum verum fidei sistit pulchritudinem in externa forma, sed bonum voluntatis indit illam & format illam: inde est, quod Angeli cœli sint pulchritudine ineffabili, sunt enim quasi amores & charitates in forma, quapropter cum apparent in sua pulchritudine, afficiunt intima, apud illos bonum amoris a Domino elucet per verum fidei, & penetrando afficit. Inde constare potest, quid in sensu interno per pulchrum forma & pulchrum aspectu significatur, ut quoque n: 3821.

4986. Vers: 7. 8. 9. *Et factum post verba hæc, & sustulit uxor Domini ejus oculos suos ad Josephum, & dixit, cuba mecum. Et renuit, & dixit ad uxorem domini sui, ecce dominus meus non scit cum me quid in domo, & omne quod est illi dedit in manum meam. Non ipse magnus in domo hac præ me, & non prohibuit a me quicquam, nisi temet, eo quod tu uxor illius, & quomodo faciam malum magnum hoc, & peccarem Deo.* Et factum post verba hæc, significat tertium statum: & sustulit uxor domini ejus oculos suos ad Josephum, significat verum naturale non spirituale adjunctum bono naturali, & ejus perceptionem: & dixit cuba mecum, significat quod cuperet conjunctionem: & renuit, significat aversationem: & dixit ad uxorem domini sui, significat perceptionem de illo vero: ecce dominus meus non scit cum me quid in domo, significat quod bonum naturale ne quidem appropriationem cuperet: & omne quod est illi dedit in manum meam, significat quod omne in ejus potestate: non ipse magnus in domo hac præ me, significat quod bonum illud tempore prius non statu: & non prohibuit a me quicquam nisi temet, significat quod vero boni illius vetitum conjungi: eo quod tu uxor illius, significat quia non alii bono

conjun-

conjungendum: & quomodo faciam malum magnum hoc & peccarem Deo, significat quod sic disjunctio & nulla conjunctio.

4987. Et factum post verba hæc, quod significet tertium statum, constat ex significatione factum vel fuit, quod involvat novum quid, ut supra n: 4979, proinde hic statum tertium; & ex significatione post verba hæc, quod sit post illas res transactas. In Lingua originali non distinguitur una series ab altera per signa interstitialia, ut in aliis linguis, sed apparet sicut continuum a principio ad finem: illa quæ in sensu interno quidem similiter continua sunt, & fluentia ab uno statu rei in alterum, at cum unus status terminatur & alter succedit, qui insignis est, indicatur per *fuit* vel *factum*; & mutatio status minus insignis per *&*, quapropter illa tam frequenter occurrunt. Hic status, qui tertius est, de quo nunc agitur, est priori interior.

4988. Et sustulit uxor domini ejus oculos ad Josephum, quod significet verum naturale non spirituale adjunctum bono naturali, & ejus perceptionem, constat ex significatione uxoris, quod sit verum adjunctum bono, de qua n: 1468. 2517. 3236. 4510. 4823, hic verum naturale non spirituale adjunctum bono naturali, quia de illo vero & hoc bono agitur; bonum illud cui conjunctum id verum, est hic dominus n: 4973; & ex significatione tollere oculos, quod sit cogitatio, intentio, & quoque perceptio, de qua n: 2789. 2829. 3198. 3202. 4339. Per uxorem hic significatur verum naturale sed non verum naturale spirituale, & per maritum, qui hic dominus, significatur bonum naturale, sed non bonum naturale spirituale; explicandum itaque est, quid bonum & verum naturale non spirituale, & quid bonum & verum naturale spirituale: bonum apud hominem est ex duplici origine, nempe ex hæreditario & inde adscititio, & est ex doctrina fidei & charitatis, apud gentiles ex religioso; bonum & verum quod ex priore origine est, est bonum naturale non spirituale; bonum autem quod ex hac origine, est bonum naturale spirituale; ex simili origine est verum, quia omne bonum adjunctum sibi habet suum verum. Bonum naturale ex priore origine, hoc est, ex hæreditario & inde adscititio, multa affinia habet cum bono naturali ex altera origine, hoc est, ex doctrina fidei & charitatis seu religioso, sed solum in externa forma, in interna prorsus differunt; bonum naturale ex priore origine comparari potest bono, quod etiam datur apud animalia quæ mitia sunt, sed bonum naturale ex altera origine est proprium homini qui ex ratione agit, & inde novit dispensare bonum diversimode secundum usus; hanc dispensationem docet doctrina justi & æqui, & in superiori gradu doctrina fidei & charitatis, & hæc quoque in multis confirmat ratio apud vere rationales: illi qui ex priore origine bonum agunt, feruntur sicut instinctu cæce in charitatis exercitia, at qui ex altera origine bonum agunt, feruntur ex debito interno, & quasi visualiter ad illa: verbo, qui ex priore origine bonum agunt, non ex aliqua conscientia justi & æqui, minus veri & boni spiritualis bonum agunt, qui autem ex altera origine, ex conscientia agunt; videantur quæ prius n: 3040. 3470. 3471. 3518, de his dicta sunt, & quæ sequuntur n: 4992. Sed quomodo cum his se habet, nequaquam potest explicari ad captum, nam unusquisque

qui

qui non ſpiritualis eſt ſeu qui non regeneratus eſt, bonum videt a forma ejus externa, & hoc ex cauſa, quia non ſcit quid charitas, nec quid proximus; & quod hæc non ſciat, etiam eſt cauſa, quia nulla doctrinalia charitatis ſunt: in luce cœli illa apparent diſtinctiſſime, & inde quoque diſtincte apud ſpirituales ſeu regeneratos, quia hi in luce cœli ſunt.

4989. Et dixit, cuba mecum, quod ſignificet quod cuperet conjunctionem, conſtat ex ſignificatione cubare mecum, quod ſit conjunctio, nempe boni naturalis ſpiritualis, quod nunc eſt Joſephus, cum vero naturali non ſpirituali, quod eſt uxor domini ejus, ſed conjunctio illegitima: conjunctiones boni cum vero & veri cum bono in Verbo deſcribuntur per conjugia, videatur n: 2727 ad 2759. 3132. 3665. 4434. 4837; inde eſt, quod conjunctiones illegitimæ deſcribantur per meretricatus: hic itaque conjunctio veri naturalis non ſpiritualis cum bono naturali ſpirituali, per quod uxor domini ejus vellet cubare cum illo; conjunctio illorum nulla datur in internis, ſed ſolum in externis, in quibus apparet ſicut conjunctio, ſed eſt ſolum affinitas; inde etiam eſt, quod illa prehenderit eum in veſte ejus, & quod is reliquerit veſtem in manu ejus, per veſtem enim in ſenſu interno ſignificatur externum, per quod quaſi conjunctio, ſeu per quod eſt affinitas, ut videbitur infra ad Verſ: 12. 13. Quod hæc ſignificentur, non videri poteſt, quamdiu mens ſeu cogitatio tenetur in hiſtoricis, tunc enim nihil cogitatur quam de Joſepho, de uxore Potipharis, de fuga Joſephi relicta veſte; at ſi mens ſeu cogitatio teneretur in illis quæ ſignificantur per Joſephum, uxorem Potipharis, & per veſtem, tunc apperciperetur quod de conjunctione quadam ſpirituali illegitima quoque hic agatur; & tunc mens ſeu cogitatio teneri poteſt in illis quæ ſignificantur, ſi modo credatur, quod Verbum Hiſtoricum non ſit Divinum ex mere hiſtorico, ſed ex eo quod in hiſtorico ſit ſpirituale & Divinum; & ſi hoc crederetur, ſciretur quod ſpirituale & Divinum in illo ſit de bono & vero quod eſt Eccleſiæ & Regni Domini, & in ſupremo ſenſu quod ſit de Ipſo Domino: cum homo in alteram vitam venit, quod fit ſtatim poſt mortem, ſi inter illos eſt, qui elevantur in cœlum, ſciturus eſt, quod nihil retineat ex hiſtoricis Verbi, & nequidem ſciat aliquid de Joſepho, nec de Abrahamo, Jiſchako & Jacobo, ſed ſolum de ſpiritualibus & Divinis quæ ex Verbo didicerat & vitæ ſuæ applicuerat; talia ideo ſunt quæ in Verbo intus ſunt, & quæ vocantur ſenſus ejus internus.

4990. Et renuit, quod ſignificet averſationem, conſtat ex ſignificatione renuere, quod ſit averſari, nempe conjunctionem illam, nam qui renuit uſque ut fugiat foras, is averſatur.

4991. Et dixit ad uxorem domini ſui, quod ſignificet perceptionem de illo vero, conſtat ex ſignificatione dicere in hiſtoricis Verbi, quod ſit percipere, de qua ſæpius prius; & ex ſignificatione uxoris Domini ejus, quod ſit verum naturale non ſpirituale adjunctum bonum naturali, de qua ſupra n: 4988.

4992. Ecce dominus non ſcit cum me quid in domo, quod ſignificet quod bonum naturale ne quidem appropriationem cuperet, conſtat ex ſignificatione domini ejus, quod ſit bonum naturale, de qua n: 4973; & ex ſignificatione

non ſcire cum me quid in domo, quod ſit non cupere appropriationem: quod ille ſenſus ſit, non videri poteſt, quam ex ſerie rerum in ſenſu interno; agitur enim nunc de tertio ſtatu, in quo cœleſte ſpiritualis fuit in naturali; in illo ſtatu ſeparatur bonum & verum naturale quod ſpirituale eſt, a bono & vero naturali quod non ſpirituale eſt; conſequenter per non ſcire quid in domo, ſignificatur quod nulla cupiditas appropriationis ſit: ſed hæc, quia arcana ſunt, non illuſtrari poſſunt quam per exempla, ſit itaque illuſtrationi hoc; conjungi cum uxore ſua ex ſola libidine, hoc naturale non ſpirituale eſt, at conjungi cum uxore ſua ex amore conjugiali, hoc naturale ſpirituale eſt, cum maritus dein ex ſola libidine conjungitur, tunc prevaricari ſe credit, ſicut qui laſcivum quid facit, quapropter non cupit amplius ut id ei approprietur: ſit etiam illuſtrationi hoc, benefacere amico qualiſcunque ſit, modo amicus ſit, eſt naturale non ſpirituale, at benefacere amico propter bonum apud illum, & magis ipſum bonum habere pro amico cui benefaciat, hoc naturale ſpirituale eſt, & tunc cum in hoc eſt, novit ſe prævaricari ſi amico qui malus eſt benefaciat, nam tunc per illum malefacit aliis; cum in hoc ſtatu eſt, averſatur appropriationem boni naturalis non ſpiritualis, in quo prius fuit: ſimiliter ſe habet in reliquis.

4993. Et omne quod illi dedit in manum meam, quod ſignificet quod omne in ejus poteſtate, conſtat ex illis quæ ſupra n: 4978 dicta ſunt, ubi ſimilia verba; ſed illa differentia eſt, quod ibi agatur de altero ſtatu in quo fuit cœleſte ſpiritualis in naturali, tunc enim bonum naturale applicuit ſe, & ſibi appropriavit verum, n: 4976, 4977, in quo ſtatu bonum dominium habuit actualiter, ſed verum apparenter, quapropter tunc ſignificabatur per illa verba, quod omne ſuum *ſicut* in ejus poteſtate eſſet; hic autem agitur de tertio ſtatu in quo eſt cœleſte ſpiritualis, cum illud in naturali factum eſt ſpirituale, eſt quia in hoc ſtatu nulla appropriatio eſt, idcirco per illa verba ſignificatur, quod omne in ejus poteſtate eſſet.

4994. Non ipſe magnus in domo hæc præ me, quod ſignificet quod bonum illud tempore prius non ſtatu, conſtat ex ſignificatione non magnus eſſe in domo præ me, ſeu non major eſſe, quod ſit ex æquo eſſe dominia, proinde quod prius ſit unum & alterum; ex ſerie in ſenſu interno patet, quod bonum naturale non ſpirituale tempore prius ſit, & quod bonum naturale ſpirituale ſtatu prius ſit, ut quoque liquet ab illis quæ ſupra n: 4992, oſtenſa ſunt. Prius ſtatu eſt eminentius eſſe quoad quale.

4995. Et non prohibuit a me quicquam niſi temet, quod ſignificet quod vero boni illius vetitum ſit conjungi, conſtat ex ſignificatione prohibuiſſe a ſe, quod ſit vetitum eſſe; & a ſignificatione uxoris, quæ eſt quam prohibuit, & hic per temet intelligitur, quod ſit verum naturale non ſpirituale, de qua n: 4988.

4996. Eo quo tu uxor illius, quod ſignificet quia non alii bono conjungendum, conſtat ex ſignificatione uxoris, quod ſit verum adjunctum ſuo bono, de qua n: 1468. 2517. 323?. 4510. 4823, hic verum naturale non ſpirituale cum bono naturali non ſpirituali, ut ſupra n: 4988.

4967.

4997. Et quomodo faciam malum magnum hoc, & peccarem Deo, quod fic disjunctio & nulla conjunctio, constat ex significatione mali, & quoque peccati, quod sit disjunctio & nulla conjunctio, nempe cum bonum naturale spirituale conjungitur cum vero naturali non spirituali, sunt enim dissimilia & imparia, quæ se a mutuo distrahunt. Facere malum dicitur & peccare Deo, quia malum in se spectatum, & quoque peccatum non aliud est quam disjunctio a bono, ipsum malum etiam in disunione consistit; hoc patet a bono, bonum est conjunctio, quia omne bonum est amoris in Dominum & amoris erga proximum, bonum amoris in Dominum conjungit illum Domino, & consequenter omni bono quod procedit a Domino, & bonum amoris erga proximum conjungit illum cœlo & societatibus ibi, ita quoque per hunc amorem conjungitur Domino, nam cœlum proprie dictum est Dominus, Ipse enim est omne in omnibus ibi. Contra vero malum; malum est amoris sui & amoris mundi, malum amoris sui disjungit illum non modo a Domino, sed etiam a cœlo, nam neminem amat quam se, & alios solum quantum spectat illos in se, seu quantum unum faciunt cum se, inde derivat omnium intuitiones in se, & prorsus avertit ab aliis, & maxime a Domino, & cum plures hoc faciunt in una societate, sequitur quod omnes disjuncti sint, & quisque alterum ex interiori aspicit ut inimicum, & si quis contra illum quisquam facit, odio habet illum, & jucundum habet in ejus pernicie; nec dissimiliter malum amoris mundi, hoc enim cupit aliorum opes & aliorum bona, & cupit possidere omnia aliorum, inde quoque inimicitiæ & odia, sed in minori gradu. Ut quis sciat quid malum, proinde quid peccatum, modo studeat scire quid amor sui & mundi; utque sciat quid bonum, modo studeat scire quid amor in Deum & amor erga proximum; inde sciet quid malum, & consequenter quid falsum, & inde sciet quid bonum, & consequenter quid verum.

4998. Vers: 10. 11. 12. 13. 14. 15. *Et factum, ut loqui illam ad Josephum die die, & non audivit ad illam, ad cubandum apud illam, ad esse cum illa. Et factum ut die quodam, & venit domum ad faciendum opus suum, & nullus vir e viris domus ibi in domo. Et prehendit eum in veste ejus, dicendo, cuba mecum, & reliquit vestem suam in manu illius, & fugit, & exivit foras. Et factum, ut videre illam, quod reliquit vestem suam in manu sua, & fugit foras. Et clamavit ad viros domus suæ & dixit illis, dicendo, videte, adduxit nobis virum Hebræum ad illudendum nobis, venit ad me ad cubandum mecum, & clamavi voce magna. Et factum ut audire eum, quod sustuli vocem meam, & clamavi, & reliquit vestem suam apud me, & fugit, & exivit foras.* Et factum, significat quartum statum: ut loqui illam ad Josephum die die, significat cogitationem de illa re: & non audivit ad illam ad cubandum apud illam, significat quod aversaretur conjungi: ad esse cum illa, significat ne sic adunaretur: & factum ut die quodam, significat quintum statum: & venit domum ad faciendum opus suum, significat cum in opere conjunctionis esset cum bono spirituali in naturali: & nullus vir e viris domus ibi in domo, significat quod absque ullius auxilio: & prehendit eum in veste ejus, significat quod

verum non spirituale applicaret se ad ultimum veri spiritualis: dicendo, cuba mecum, significat conjunctionis causa: & reliquit vestem suam in manu illius, significat quod abstraheret ultimum id verum: & fugit & exivit foras, significat quod sic non ei verum per quod se defenderet: & factum ut videre illam, significat perceptionem de illa re: quod reliquit vestem suam in manu sua, & fugit foras, significat de separatione veri ultimi: & clamavit ad viros domus, significat falsa: & dixit illis dicendo, significat exhortationem: videte, adduxit nobis virum Hebræum, significat servum: ad illudendum nobis significat quod insurgeret: venit ad me ad cubandum mecum, significat quod illud vellet se conjungere: & clamavi voce magna, significat quod aversaretur: & factum ut audire eum, significat cum apperceptum; quod sustuli vocem meam & clamavi, significat quod magna aversatio: & reliquit vestem suam apud me, significat testem quod accesserit: & fugit & exivit foras, significat quod usque se separaverit.

4999. Et factum, quod significet quartum statum, constare potest ex illis quæ supra n: 4979. 4987, dicta sunt.

5000. Ut loqui illam ad Josephum die die, quod significet cogitationem de illa re, constat ex significatione loqui, quod sit cogitare, de qua n: 2271. 2287. 2619, nempe de Josepho, ita de illa re, de qua hic per Josephum agitur: die die, seu quovis die, est intense. Quod loqui in sensu interno sit cogitare, est quia cogitatio est loquela interior, & cum homo cogitat, tunc loquitur secum: interiora exprimuntur in sensu literæ per exteriora quæ correspondent.

5001. Et non audivit ad illam ad cubandum apud illam, quod significet quod aversaretur conjungi, constat ex significatione non audire, quod sit non auscultare seu non obedire, de qua n: 2542. 3869, hic aversari, quia usque eo non auscultavit, ut fugeret relicta veste; & ex significatione cubare apud illam, quod sit conjungi illegitime, de qua n: 4989.

5002. Ad esse cum illa, quod significet ne sic adunaretur, constat ex significatione esse cum aliqua, quod sit arctius conjungi, seu uniri: quod esse sit uniri est quia ipsum Esse rei est bonum, & omne bonum est amoris, qui est conjunctio spiritualis seu unitio: inde in supremo sensu vocatur Dominus Esse seu Jehovah, quia ab Ipso omne bonum quod est amoris seu conjunctionis spiritualis: Cœlum quia unum facit per amorem ab Ipso, & reciprocum in Ipsum per receptionem, & per amorem mutuum, ideo vocatur conjugium, per quod est; similiter foret cum Ecclesia, si apud illam amor & charitas foret ejus Esse: ubi itaque non est conjunctio seu unio, ibi non est Esse, nam nisi aliquid foret quod redigeret ad unum seu uniret, dissolveretur & exstingueretur: ita in societate civili, ubi unusquisque pro se est, & nullus pro alio nisi propter se, nisi essent leges quæ unirent, & essent timores jacturæ lucri, honoris, famæ, vitæ, societas prorsus dissiparetur; quapropter Esse talis societatis etiam est conjunctio seu adunatio, sed solum in externis, at respective ad interna apud illam non est Esse; quapropter etiam tales in altera vita in inferno tenentur, & similiter ibi per externa continentur vincti,

ti, imprimis per timores, verum quoties relaxantur illa vincula, ruit unus in alterius perniciem, & nihil potius cupit quam alterum prorsus exstinguere: aliter in cœlo, ubi conjunctio interna est per amorem in Dominum, & inde amorem mutuum; cum ibi relaxantur vincula externa, arctius mutuo conjunguntur; & quia sic propius ad Esse Divinum, quod a Domino, rediguntur, interius in affectione sunt & inde in libero, consequenter in beato, felici & gaudio.

5003. Et factum ut die quodam, quod significet quintum statum, constat ex significatione factum seu fuit, quod involvat novum quid, ut supra n: 4979. 4987. 4999, ita novum statum, hic quintum.

5004. Et venit domum ad faciendum opus suum, quod significet cum in opere conjunctionis esset cum bono spirituali in naturali, constare potest ex eo, quod conjunctio illa sit de qua in hoc Capite per Josephum agitur, quapropter cum dicitur, venit domum ad faciendum opus suum, significatur opus illius conjunctionis.

5005. Et nullus vir e viris domus ibi in domo, quod significet quod absque ullius auxilio, constare potest ex eo, quod per id significetur quod solus esset; & quia in sensu interno per Josephum agitur de Domino, quomodo Ipse Humanum Internum suum glorificavit seu Divinum fecit, intelligitur per illa verba, quod id fecerit absque ullius auxilio. Quod Dominus Humanum suum Divinum fecerit ex propria potentia, ita absque ullius auxilio, constare potest ex eo, quod, quia a Jehovah conceptus, Divinum esset in Ipso, & sic quod Divinum esset Ipsius; quapropter cum fuit in mundo, & Humanum in Se Divinum fecit, ex Divino suo seu ex Se Ipso fecit: id describitur ita apud Esaiam "Quis hic qui venit ex Edom, conspersus vestes ex Bozra; hic honorabilis in vestitu suo, *incedens in multitudine roboris sui.* Torcular *calcavi solus*, & de *populis non vir Mecum:* Circumspexi, sed *non auxilians*, & obstupui, sed *non suffulciens*; ideo *salutem præstitit Mihi brachium meum*," LXIII: 1. 3. 5: & alibi apud Eundem "*Vidit quod non vir*, & quasi obstupuit, quod non esset intercedens; ideo *salutem præstitit Ipsi brachium Ipsius*; & Justitia Ipsius suscitavit Ipsum; unde induit Justitiam sicut loricam, & galeam salutis super caput suum," LIX: 16. Quod Dominus propria potentia Humanum in Se Divinum fecerit, videatur n: 1616. 1749. 1755. 1812. 1813. 1921. 1928. 1999. 2025. 2026. 2083. 2500. 2523. 2776. 3043. 3141. 3382. 3637. 4286.

5006. Et prehendit eum in veste ejus, quod significet quod verum non spirituale applicaret se ad ultimum veri spiritualis, constat ex repræsentatione Uxoris Potiphari, de qua hæc dicuntur, quod sit verum naturale non spirituale, de qua n: 4988; ex significatione prehendere hic, quod sit applicare se; & ex significatione vestis, quod sit verum, de qua n: 1073. 2576. 4545. 4763, hic ultimum veri spiritualis, quod in hoc statu est Josephi; Josephus enim hic est bonum naturale spirituale, n: 4988. 4992; quod hujus boni verum sit, cum quo verum naturale non spirituale voluit conjungi, a serie rerum in sensu interno patet. Sed quid sit, & quid involvat, quod verum naturale

turale non spirituale vellet conjungi cum vero naturali spirituali, est hodie arcanum, imprimis ex illa causa, quia pauci solliciti sunt & scire volunt, quid verum spirituale, & quid verum non spirituale, & usque adeo de eo non solliciti sunt, ut vix audire velint nominari spirituale, cum solum nominatur, illico tenebrosum quid obvenit, & tunc simul triste, & fit nauseabundum, & sic rejicitur; quod ita fiat, etiam mihi ostensum est; aderant spiritus ex Christiano orbe, cum mens in talibus esset, & illi tunc missi in eum statum in quo fuerunt in mundo, ii solum ad cogitationem de bono & vero spirituali non modo tristitia affecti sunt, sed etiam ex aversatione tali fastidio correpti, ut dicerent se sentire apud se simile quod in mundo excitat vomitum; sed illis dicere dabatur, quod hoc veniat ex eo, quod affectiones eorum fuerint modo in terrestribus, corporeis & mundanis, in quibus solis cum homo est, tunc ad illa quæ sunt cœli nauseat; & quod templa frequentaverint ubi Verbum prædicatum, non ex quodam desiderio sciendi illa quæ sunt cœli, sed ex alia cupidine attracta a tempore infantiæ; inde patuit, qualis hodie orbis Christianus est: causa in genere est, quod Ecclesia Christiana hodie solam fidem prædicet, non autem charitatem, & sic doctrinam non autem vitam, & quando non vitam, homo in nullam affectionem boni venit, & quando in nulla affectione boni est, in nulla etiam veri est; inde est, quod contra jucundum vitæ plerorumque sit, de rebus cœli aliquid amplius, quam quod ex infantia notum est, audire: cum tamen res se ita habeat, quod homo in mundo sit, ut initietur per exercitia ibi in illa quæ sunt cœli, & quod vita ejus in mundo vix instar momenti sit respective ad vitam ejus post mortem, hæc enim est æterna; sed pauci sunt qui credunt, quod victuri post mortem, & ideo quoque cœlestia illis nauci sunt; sed hoc asseverare possum, quod homo statim post mortem in altera vita sit, & quod ibi ejus vita in mundo prorsus continuetur, & talis sit qualis in mundo fuerat; hoc asseverare possum, quia id scio; loquutus enim sum cum pæne omnibus quos notos habui in vita corporis postquam ex hac excesserunt; & inde per vivam experientiam scire datum, qualis sors unumquemvis manet, quod nempe sors secundum vitam cuivis; sed qui tales sunt, ne quidem hæc credunt. Quid autem sit, & quid involvat, quod verum naturale non spirituale vellet conjungi cum vero naturali spirituali, quæ significantur per quod prehenderit Josephum in veste, in mox sequentibus dicetur.

5007. Dicendo, cuba mecum, quod significat conjunctionis causa, constat ex significatione cubare, quod sit conjunctio, de qua supra n: 4989. 5001, hic conjunctionis causa, seu propterea ut conjungeretur.

5008. Et reliquit vestem suam in manu illius, quod significet quod abstraheret ultimum id verum, constat a significatione relinquere in manu illius, quod sit in illius potestate, manus enim est potentia seu potestas, n: 878. 3091. 3387. 3563. 4931 ad 4937, & quia illa prehendit vestem ejus, est hic abstrahere; & ex significatione vestis, quod sit ultimum verum, de qua supra n: 5006. Quod verum naturale non spirituale se conjungere voluerit cum vero naturali spirituali, & quod hoc aversaretur conjunctionem, & ideo ultimum

mum

mum verum reliquerit, seu passum sit ut abstraheretur, a nemine comprehendi potest, nisi illustretur per exempla; sed primum videatur quid verum naturale non spirituale, & verum naturale spirituale n: 4988. 499?, & quod in ultimis sit affinitas, non autem aliqua conjunctio: sed, ut dictum, res hæc illustretur per exempla; sit hoc primo; Verum naturale non spirituale est intra Ecclesiam, quod Pauperes, Viduæ, & Pupilli, benefaciendi, & quod illis benefacere sit charitas quæ mandata in Verbo; sed Verum non spirituale, hoc est, illi qui in vero non spirituali sunt, per pauperes, viduas, pupillos, intelligunt illos qui ita nominantur; at verum naturale spirituale, hoc est, illi qui in illo vero sunt, hoc quidem confirmant, sed in ultimo loco ponunt quod intelligantur pauperes, viduæ, pupilli, dicunt enim corde suo, quod non omnes sint pauperes qui se vocant pauperes, quod etiam inter illos sint qui pessime vivunt, quique nec Deum nec homines timent, & qui ruerent in omne nefas nisi timor detineret; & præterea, quod per pauperes in Verbo intelligantur qui spiritualiter tales sunt; nempe qui sciunt & corde fatentur, quod nihil veri & boni a se habeant, sed quod omnia illis gratis donentur; similiter se habet cum viduis & pupillis, cum differentia respectus ad statum; ex hoc exemplo patet, quod pauperibus, viduis, pupillis benefacere, qui ita nominantur, sit ultimum veri illis qui in vero naturali spirituali sunt, & quod hoc verum sit instar vestis, quæ investit interiora; etiam patet, quod hoc ultimum veri concurrat cum vero apud illos qui in vero naturali non spirituali sunt, sed quod usque non sit conjunctio sed affinitas. Sit exemplum, quod proximo benefaciendum; qui in vero naturali spirituali sunt, illi pro proximo habent unumquemvis, sed usque omnes in dissimili respectu & gradu, & corde dicunt, quod qui in bono sunt proximus sint præ aliis cui benefaciendum; qui autem in malo sunt, quod etiam proximus sint, sed quod tunc illis benefiat si secundum leges puniuntur, quia per punitiones emendantur, & quoque sic præcavetur ne malefiat bonis per eos & per exempla; qui in vero naturali non spirituali intra Ecclesiam sunt, etiam proximum dicunt unumquemvis, sed non admittunt gradus & respectus, quapropter si in bono naturali sunt, benefaciunt unicuique, qui miserationem movet, absque distinctione, ut plurimum malis præ bonis, quia illi ex malitia sciunt miserationes incutere; ex hoc quoque exemplo patet, quod in ultimo hoc vero conveniant illi qui in vero naturali non spirituali sunt, & qui in vero naturali spirituali sunt, sed quod usque non ibi conjunctio sit, sed modo affinitas, unus enim aliam ideam & alium sensum de proximo & de charitate erga illum habet, quam alter. Sit quoque exemplum, qui in vero naturali spirituali sunt in genere dicunt, quod pauperes & miseri hæreditaturi sint regnum cœleste; sed hoc verum ultimum illis est, interius enim recondunt, quod illi pauperes sint & illi miseri, qui spiritualiter tales sunt, & quod illi sint qui in Verbo intellecti sunt, quibus regnum cœleste; at qui in vero naturali non spirituali sunt intra Ecclesiam, dicunt quod non alii hæreditare possint regnum cœleste, quam qui in mundo in paupertatem redacti sunt, qui in miseriis vivunt, & qui præ cæteris in afflictione sunt, vocant etiam divitias, dignitates, gaudia mundana totidem avocamenta seu me-

dia

dia removentia hominem a cœlo; ex hoc exemplo etiam patet, quid ultimum verum, & quale, in quo conveniunt, sed quod non conjunctio sit, sed affinitas. Sit etiam exemplum, qui in Vero naturali spirituali sunt, pro ultimo vero habent, quod illa quæ sancta vocantur in Verbo, fuerint sancta, sicut arca cum propitiatorio, cum candelabro, suffimentis, panibus, & reliquis, tum altare; & sicut templum; & quoque vestes Aharonis quæ vestes sanctitatis vocantur, imprimis ephodus cum pectorali ubi urim & thumim; sed usque de hoc ultimo vero illam ideam habent, quod illa non sancta fuerint in se, nec illis aliqua sanctitas infusa, sed quod sancta fuerint repræsentative, hoc est, quod repræsentaverint spiritualia & cœlestia Regni Domini, ac in supremo sensu Ipsum Dominum; qui autem in vero naturali non spirituali sunt, illa similiter vocant sancta, sed sancta in se per infusionem; inde patet, quod conveniant, se quod se non conjungant, verum enim illud alius formæ est quia alius ideæ apud spiritualem quam apud mere naturalem. Sit quoque exemplum, Verum ultimum Spirituali homini est, quod omnia vera Divina possint confirmari ex Verbi sensu literali, & quoque per rationalia seu intellectualia apud illos qui illustrati sunt; hoc verum ultimum & commune etiam agnoscitur a naturali homine, sed hic credit simpliciter, quod omne id verum sit quod ex Verbo confirmari potest, & maxime id quod ipse inde confirmavit; in hoc itaque conveniunt, quod omne Verum Divinum confirmari possit, sed hoc verum commune aliter spectatur ab uno quam ab altero; qui mere naturalis homo est, is verum Divinum credit quicquid ipse apud se confirmavit, vel quod ab aliis audivit confirmatum, non sciens quod falsum æque confirmari possit quam verum, & quod falsum confirmatum prorsus appareat sicut verum, & quoque plus quam ipsum verum, quia accedunt fallaciæ sensuum, & sistunt id in luce mundi separata a luce cœli: inde quoque patet, quale est verum ultimum spirituale coram homine naturali, quod nempe sit instar vestis; & cum hæc vestis abstrahitur, quod prorsus non conveniant, consequenter quod homo spiritualis non amplius aliquid habeat per quod se defendat contra hominem naturalem, quæ significantur per quod Josephus relicta veste fugit & exivit foras; nam mere naturalis non agnoscit interiora, quapropter cum exteriora auferuntur seu abstrahuntur, tunc illico dissociantur: & porro, homo naturalis omnia vocat falsa, per quæ homo spiritualis confirmat verum ultimum, nam non videre potest id quod confirmat num ita sit, e luce naturali videre illa quæ lucis spiritualis sunt, impossibile est, hoc contra ordinem est, sed secundum ordinem est quod e luce spirituali videantur quæ in luce naturali sunt.

5009. Et fugit & exivit foras, quod significet quod non ei verum per quod se defenderet, constat ex significatione fugere & exire foras, postquam reliquit vestem, quod sit quod separatio facta sit, seu quod nihil commune amplius esset, consequenter quia vestis est verum ultimum, quod non ei verum per quod se defenderet, de qua re videantur quæ mox supra n: 5008 ad fin: ostensa sunt.

5010. Et factum ut videre illam, quod significet perceptionem de illa re, constat ex significatione videre, quod sit perceptio, de qua n: 2150. 3764. 4567. 4723; de illa re, est de separatione per quod ultimum verum non amplius agnosceretur, quæ significantur per quod reliquerit vestem suam in manu ejus, & fugerit foras, ut patet ab illis quæ supra n: 5008 & 5009, dicta sunt.

5011. Et clamavit ad viros domus, quod significet falsa, constat ex significatione clamoris, quod sit falsum, de qua n: 2240, inde clamare prædicatur de falsô; viri domus in genuino sensu sunt vera boni, at in opposito sunt falsa mali: quod sint falsa quæ nunc uxor Potiphari loquitur ad viros domus, & dein ad maritum, ab illis quæ loquitur constat. Quod verum naturale, quod hic est Uxor Potiphari, non aliter possit, quam falsa seu contraria vero loqui, postquam ultimum verum spirituale, quod quoad extimam faciem quasi conjunctivum apparet, avulsum est, videatur supra n: 5008 ad fin:

5012. Et dixit illis dicendo, quod significet exhortationem, constat ex significatione dicere hîc, quod sit exhortatio; est enim dicere in sensu interno perceptio, n: 2862. 3395. 3504, & quoque communicatio, n: 3060. 4131; hîc itaque, quia dicitur quod clamavit, & sequitur quod dixit dicendo, est vehemens communicatio, hoc est, exhortatio ad audiendum.

5013. Videte, adduxit nobis virum Hebræum, quod significet servum, constat ex significatione viri Hebræi, quod prædicetur de servitio, de qua n: 1703; ut quoque liquet a sequentibus, vocatur enim ibi Josephus servus Hebræus, & quoque simpliciter servus "Venit ad me *servus Hebræus*, quem adduxisti nobis," Vers: 17; secundum verba hæc fecit mihi *servus tuus*," Vers: 19. Quod vir Hebræus hic sit servus, est imprimis ex causa, quia illi qui in vero & bono naturali non spirituali sunt, qui hic per Potipharem & ejus uxorem repræsentantur, non aliter spectent verum & bonum spirituale, quod per Josephum repræsentatur, quam servum; sunt enim & vita & doctrina in inverso ordine, naturale enim apud illos dominatur, & spirituale servit; cum tamen secundum ordinem sit, quod spirituale dominetur & naturale serviat, spirituale enim est prius, interius & superius, & propius Divino, naturale autem posterius, exterius & inferius, & remotius a Divino; ideo spirituale apud hominem & in Ecclesia comparatur cœlo, & quoque vocatur cœlum, & naturale comparatur terræ, & quoque vocatur terra; inde quoque est, quod spirituales, hoc est, apud quos spirituale dominatum est, appareant in altera vita in luce cœli capite sursum versus Dominum, & pedibus deorsum versus infernum; at naturales, hoc est, apud quos naturale dominatum est, apparent in luce cœli pedibus sursum & capite deorsum, quantumvis aliter in luce sua, quæ est lux fatua resultans ex cupiditatibus & inde phantasiis, in quibus sunt, n: 1528. 3240. 4213. 4418. 4531. 4532. Quod naturales homines considerent spiritualia sicut servitia, etiam repræsentatum est per quod Ægyptii non aliter spectaverint Hebræos quam servos; per Ægyptios enim repræsentati sunt qui in naturali scientia sunt, ita naturales, per Hebræos autem illi qui ab Ecclesia, ita respective spirituales; etiam Ægyptii Hebræos tam viles habuerunt,

erunt, sicut servos, usque adeo ut abominatio illis fuisset comedere cum Hebræis, Genes: XLIII: 32, & quoque abominatio illis sacrificia, quæ Hebræis, Exod: VIII: 22.

5014. Ad illudendum nobis, quod significet quod insurgeret, constat ex ipsa serie in sensu interno, & quoque a significatione illudere, cum ex vehementia dicitur, quod sit insurgere.

5015. Venit ad me ad cubandum mecum, quod significet quod illud, nempe verum naturale spirituale, vellet se conjungere, constat ex significatione venire, quod hic sit velle, nam qui ex proposito venit, is vult; & ex significatione cubare, quod sit conjungere, de qua supra n: 4989. 5001. 5007.

5016. Et clamavi voce magna, quod significet quod aversaretur, constat ex significatione clamoris, quod sit falsiloquium, de qua n: 5011, inde clamare involvit tale, hic nempe, quia clamavit ad viros domus pro auxilio, quod id repugnaret ei, & quia dicitur, quod clamavit voce magna, quod aversaretur id.

5017. Et factum, ut audire eum, quod significet cum apperceptum, constat ex significatione audire, quod sit obedire, & quoque quod sit appercipere; quod sit obedire, videatur n: 2542. 3869; quod etiam sit appercipere, patet ex ipsa functione auris, & inde natura auditus; functio auris est, ut recipiat loquelam alterius, & auferat illam ad sensorium commune, ut hoc appercipiat inde quid alter cogitat, inde audire est appercipere; quare ejus natura est, ut illa quæ alter ex sua cogitatione loquitur, transferat in alterius cogitationem, & ex hac in ejus voluntatem, & ex hac in actum, inde audire est obedire; hæc bina officia sunt propria auditus; in linguis distinguuntur hæc per audire aliquem, quod est appercipere, & audire alicui seu auscultare, quod est obedire: quod hæc bina auditus sint, est quia homo illa quæ sunt suæ cogitationis, & quoque quæ sunt suæ voluntatis per aliam viam communicare non queat, nec quæ sunt voluntatis aliter per rationes ad faciendum & obediendum persuadere & adducere. Ex his patet, per quem circulum communicationes fiunt, quod nempe a voluntate in cogitationem, & sic in loquelam, & a loquela per aurem in alterius cogitationem & voluntatem. Inde quoque est, quod spiritus & angeli, qui auri seu sensui auditus in Maximo Homine correspondent, sint non modo apperceptiones, sed etiam obedientiæ, quod obedientiæ sint videatur n: 4652 ad 4660, & quia obedientiæ etiam apperceptiones sunt, unum enim involvit alterum.

5018. Sustuli vocem meam & clamavi, quod significet quod magna aversatio, constat ex significatione clamare voce magna, quod sit aversatio, de qua supra n: 5016, hic itaque tollere vocem & clamare est magna aversatio.

5019. Et reliquit vestem suam apud me, quod significet testem quod accesserit, constat ex significatione relinquere vestem, quod sit abstrahere ultimum verum, de qua n: 5008, hic autem testis, quia vestis in manu ejus, quæ ostensa, hoc est, verum ultimum per quod comprobavit quod voluerit

conjungere

conjungere ſe, eſſet teſtis quod acceſſerit: hic ſenſus quidem apparet remotior, ſed uſque eſt is qui involvitur loquente illa; videatur infra n: 5028.

5020. Et fugit & exivit foras, quod ſignificet quod uſque ſe ſeparaverit, conſtat ex ſignificatione fugere & exire foras, quod ſit ſe ſeparare, ut ſupra n: 5017. Hæc nunc ſunt falſa, quæ loquuta uxor Potiphari ad viros domus de Joſepho, in ſenſu interno quæ verum naturale non ſpirituale de vero naturali ſpirituali, ſeu quæ homo naturalis non ſpiritualis de homine naturali ſpirituali; videatur n: 4988. 4992. 5008.

5021. Verſ: 16. 17. 18. *Et repoſuit veſtem ejus apud ſe, uſque venire dominum ejus ad domum ſuam. Et loquuta ad illum ſecundum verba hæc, dicendo, venit ad me ſervus Hebræus, quem adduxiſti nobis, ad illudendum mihi. Et factum, ſicut tollere me vocem meam, & clamavi, & reliquit veſtem ſuam apud me, & fugit foras.* Et repoſuit veſtem ejus apud ſe, ſignificat quod retinuerit ultimum verum: uſque venire dominum ejus ad domum ſuam, ſignificat ut communicaret cum bono naturali: & loquuta ad illum ſecundum verba hæc, ſignificat falſiloquium: dicendo, venit ad me ſervus Hebræus, quem adduxiſti nobis, ſignificat ſervum illud: ad illudendum mihi, ſignificat quod inſurgeret: & factum, ſicut tollere me vocem meam, & clamavi, ſignificat cum appercepit magnam averſationem: & reliquit veſtem ſuam apud me, ſignificat teſtificationem: & fugit foras, ſignificat quod tunc ſe ſepararet.

5022. Et repoſuit veſtem ejus apud ſe, quod ſignificet quod retinuerit ultimum verum, conſtat ex ſignificatione reponere apud ſe, quod ſit retinere; & a ſignificatione veſtis, quod ſit ultimum verum, de qua ſupra n: 5006. 5008, quo vero abſtracto, ſpiritualis homo non amplius quid habet quo ſe defendat contra mere naturales, n: 5008 fin: 5009, & tunc injuria ei fit; quicquid enim tunc loquitur ſpiritualis homo, dicunt mere naturales quod non percipiant, & quoque quod non ita ſit: & ſi modo nominatur internum vel ſpirituale, vel ſubſannant vel myſticum vocant; quapropter tunc inter illos omnis conjunctio rupta eſt, qua rupta ſpiritualis homo dura patitur apud mere naturales, quod etiam repræſentatur per id, quod Joſephus, poſtquam uxor teſtificata per veſtem coram marito, in domum carceris conjectus ſit.

5023. Uſque venire dominum ejus ad domum ſuam, quod ſignificet ut communicaret cum bono naturali, conſtat a ſignificatione domini, quod ſit bonum naturale non ſpirituale, de qua n: 4973. 4988; domus in ſenſu interno eſt mens naturalis, mens enim naturalis ſicut etiam mens rationalis, eſt inſtar domus, maritus ibi eſt bonum, uxor eſt verum, filiæ & filii ſunt affectiones boni & veri, tum quoque bona & vera quæ ſunt ex illis ut parentibus, ancillæ & ſervi ſunt voluptates & ſcientifica quæ miniſtrant & confirmant; hic itaque per uſque venire dominum ejus ad domum ſuam, ſignificatur bonum naturale ad habitationem ſuam, ubi etiam eſt verum ei conjunctum, hic autem falſum perſuadens bono quod verum ſit; bonum enim naturale non ſpirituale facile perſuadetur quod falſum ſit verum & quod verum ſit falſum: dominus ejus dicitur, quia naturale non ſpirituale conſiderat ſpirituale ut ſervum, n:

 5013.

n: 5013. Quod Mens naturalis & mens rationalis hominis dicatur domus, patet ab his locis; apud Lucam "Quando immundus spiritus exiverit ex homine, peragrat per sicca loca quærens requiem, quam si non invenit, dicit, *revertar in domum meam* unde egressus sum, quam si veniens invenit scopis purgatam & ornatam, tunc abit & assumit septem alios spiritus se pejores, & ingressi habitant ibi," XI: 24. 25. 26; domus ibi pro mente naturali, quæ dicitur domus vacua & scopis purgata, cum ibi non bona & vera quæ maritus & uxor, non affectiones boni & veri quæ filiæ & filii, nec talia quæ confirmant quæ ancillæ & servi; ipse homo est domus, quia mens rationalis & naturalis facit hominem, absque illis, hoc est, absque bonis & veris, & eorum affectionibus, & harum ministerio, non est homo, sed brutum. Mens hominis etiam intelligitur per domum, apud Eundem "Omne Regnum contra seipsum divisum vastatur, & *domus super domum cadit*," XI: 17; & apud Marcum "Si regnum contra seipsum dividitur, non potest consistere regnum hoc; etiam si *domus* contra seipsam dividitur, non potest consistere *domus hæc*. Non potest quisquam vasa fortis *ingressus in domum ejus*, diripere, nisi prius fortem vinciat, & tunc *domum* ejus diripiat," III: 24. 25. 27; per Regnum significatur verum n: 1672. 2547. 4691, & per domum bonum, n: 2233. 2234. 3720. 4982, domus significat bonum ex potiori. Apud Lucam "Si nosset paterfamilias, qua hora fur venturus esset, vigilaturus utique esset, & *non permissurus perfodi domum suam*," XII: 39. Apud Eundem "Erunt ex nunc quinque *in domo una*, tres contra duos, & duo contra tres: dividetur pater contra filium, & filius contra patrem; mater contra filiam, & filia contra matrem," XII: 52. 53; agitur ibi de pugnis spiritualibus, in quas venturi qui ab Ecclesia, postquam interna seu spiritualia Verbi aperta sunt, domus pro homine seu ejus mente, pater ibi, mater, filius, filia, sunt bona & vera cum affectionibus eorum, & in opposito sensu mala & falsa cum eorum affectionibus, a quibus & cum quibus pugna. Quod Dominus mandavit discipulis apud Lucam "In *quam domum* intraveritis, primo dicite, *pax domui huic*, & si quidem fuerit ibi filius pacis, requiescet super illo pax vestra; si vero non, super vos revertetur: *in eadem* vero *domo manete*, edite & bibite, quæ apud eos, *ne transite e domo in domum*," X: 5. 6. 7, repræsentabat, quod manerent in ipso bono, nempe in bono amoris in Dominum & charitatis erga proximum, non autem transirent in aliud. Quod homo seu mens ejus sit domus, videatur etiam n: 3538. 4973.

5024. Et loquuta ad illum secundum verba hæc, quod significet falsiloquium, constat ex illis quæ sequuntur, sunt enim falsa quæ ad maritum suum loquuta est.

5025. Dicendo, venit ad me servus Hebræus quem adduxisti nobis, quod significet servum illud, constat ex illis quæ supra n: 5013, dicta sunt, hic per servum illud intelligitur verum & bonum spirituale, quod hic jam est Josephus, hoc naturali non spirituali apparet ut servum: ut pro exemplo, verum & bonum spirituale vult, ut homo nihil voluptatis habeat in dignitatibus & in aliqua supereminentia super alios, sed in officiis erga patriam, & erga societates

tates

tates in communi & particulari, ac ita voluptatem habeat in dignitatum usu; mere naturalis homo, prorsus ignorat quid sit hæc voluptas, & negat quod sit, tametsi is ex hypocrisi etiam simile dicere potest, at usque voluptatem ex dignitatibus propter se dominum facit, & voluptatem ex dignitatibus propter societates in communi & particulari facit servum; se enim in singulis quæ facit intuetur, & societates post se, quibus tantum favet quantum illæ sibi. Sit quoque pro exemplo; si dicitur quod usus & finis faciat ut sit spirituale vel non spirituale, usus & finis propter commune bonum, Ecclesiam, & Regnum Dei quod sit spirituale, at usus & finis propter se & suos prævalens super priorem quod sit non spirituale; hoc quidem naturalis homo agnoscere potest ore, sed non corde, ore ex intellectuali instructo, non corde ex intellectuali per cupiditates destructo; ex hoc facit usum & finem propter se dominum, ac usum & finem propter commune bonum, Ecclesiam, & Regnum Dei, servum, imo dicit corde, quis usquam aliter esse potest. Verbo, naturalis homo quicquid aspicit ut separatum a se, hoc prorsus vilipendit & rejicit, & quicquid aspicit ut sibi conjunctum, hoc æstimat & acceptat, non sciens nec scire volens, quod spirituale sit aspicere unumquemvis ut sibi conjunctum qui in bono est, sive ignotus sive notus sit; & aspicere unumquemvis ut a se separatum qui in malo est, sive notus sit sive ignotus; conjungitur enim tunc cum illis qui in cœlo sunt, & disjungitur ab illis qui in inferno; sed quia naturalis homo voluptatem inde non sentit, non enim recipit influxum spiritualem, ideo spectat illud ut prorsus vile & servum, ita sicut nihili respective ad voluptatem quam sentit, quæ influit per sensus corporis & per cupiditates amoris sui & mundi; sed hæc voluptas est mortua quia ex inferno, at voluptas ex influxu spirituali est viva quia per cœlum a Domino.

5026. Ad illudendum mihi, quod significet quod insurgeret, constat ex significatione illudere, quod sit insurgere, ut supra n: 5014.

5027. Et factum, sicut tollere me vocem meam & clamavi, quod significet cum appercepit magnam aversationem, constat ex significatione tollere vocem & clamare, quod sit magna aversatio, ut quoque supra n: 5018.

5028. Et reliquit vestem suam apud me, quod significet testificationem, constat a significatione relinquere vestem suam apud se, quod sit testis quod accesserit, de qua n: 5019; vestis in sensu interno significat verum, & relinquere vestem abstrahere verum ultimum, n: 5008; quod hic significet testem seu testificationem quod accesserit, est quia verum ultimum cum relinquitur seu abstrahitur testis est naturali homini contra spiritualem: quod spiritualis homo cum spirituali homine quasi conjungatur per verum ultimum, at quod usque non conjungatur, videatur n: 5009; cum enim spiritualis homo explicat illud verum, tunc apparet dissimilitudo; sed illustrationi sint exempla, quæ prius n: 5008 allata sunt; Spiritualis homo æque ac naturalis dicit, quod pauperibus, viduis & pupillis benefaciendum, sed spiritualis homo cogitat quod non benefaciendum pauperibus, viduis, & pupillis, qui mali sunt, & qui se vocant tales & usque divites sunt, sic enim per sola nomina deciperent; & inde concludit, quod per pauperes, viduas & pupillos in Verbo intelligantur qui spiritualiter tales

sunt;

ſunt; naturalis vero homo cogitat, quod benefaciendum pauperibus, viduis & pupillis qui ita nominantur, & quod illi non alii intelligantur in Verbo, & num mali ſint vel boni non curat, quid ſpiritualiter talis eſſe non ſcit nec ſcire vult; inde patet, quod ultimum verum, nempe quod benefaciendum pauperibus, viduis & pupillis, utrique appareat ſimile, ſed cum explicatur quod ſit diſſimile; & cum ſit diſſimile & inde disjunctio, inſervit id naturali homini pro teſte ſeu teſtificatione quod acceſſerit, inde falſum loquitur contra ſpiritualem hominem, qui non amplius quid habet per quod ſe defendat; liquet ſic, unde & in quo reſpectu veſtis etiam ſignificat teſtem ſeu teſtificationem. Sit quoque exemplum; Spiritualis homo æque ac naturalis homo dicit, quod proximo benefaciendum, & quoque dicit quod omnis homo ſit proximus, ſed cogitat quod unus in alio reſpectu & gradu proximus ſit quam alter, & quod benefacere malo, quia ſe vocat proximum, ſit malefacere proximo naturalis homo ſe conjungit cum ſpirituali in ultimo illo vero, quod nempe benefaciendum proximo, & quoque in illo, quod omnis homo ſit proximus, ſed cogitat quod ille proximus ſit qui ei favet, non curans ſive bonus ſit ſive malus; inde quoque patet, quod in ultimo vero apparenter conjungantur, ſed uſque quod nulla conjunctio ſit, & ut primum explicatur ſit disjunctio; inſervit tunc ultimum illud verum naturali homini pro teſte contra ſpiritualem, quod ſicut illuſerit. Similiter in omnibus reliquis.

5029. Et fugit foras, quod ſignificet quod tunc ſe ſepararet, conſtat ex ſignificatione fugere foras, quod ſit ſe ſeparare, ut ſupra n: 5020; & conſequenter quod non ei verum per quod ſe defendat, ut n: 5009.

5030. Verſ: 19. 20. *Et factum, ſicut audire dominus ejus verba uxoris ſuæ, quæ loquuta ad illum, dicendo, ſecundum verba hæc fecit mihi ſervus tuus, & accenſa ira illius. Et accepit dominus Joſephi eum, & dedit eum ad domum carceris, locum quo vincti regis vincti; & fuit ibi in domo carceris.* Et factum, ſignificat ſtatum novum: ſicut audire dominus ejus verba uxoris ſuæ, quæ loquuta ad illum, ſignificat communicationem falſi quod apparuit ſicut verum: dicendo, ſecundum verba hæc fecit mihi ſervus tuus, ſignificat confirmationem: & accenſa ira illius, ſignificat averſionem a vero ſpirituali; & accepit dominus Joſephi eum, ſignificat tentationem a naturali: & dedit eum ad domum carceris, ſignificat quoad falſiloquium contra bonum: locum in quo vincti regis vincti, ſignificat ſtatum ubi illi qui in falſis: & fuit ibi in domo carceris, ſignificat durationem tentationis.

5031. Et factum, quod ſignificet ſtatum novum, conſtat ex ſignificatione factum ſeu fuit, quod involvat novum quid, ſeu ſtatum novum, de qua n: 4979. 4987. 4999, hic ſtatum boni naturalis ſpiritualis, qui repræſentatur per Joſephum, poſtquam ei ultimum veri abſtractum eſt, ita poſtquam nulla amplius conjunctio erat cum vero & bono naturali non ſpirituali.

5032. Sicut audire dominus ejus verba uxoris ſuæ quæ loquuta ad illum, quod ſignificet communicationem falſi quod apparuit ſicut verum, conſtat ex ſignificatione audire verba, quod ſit communicatio, audire enim eſt appercipere, n: 5017, ita communicari; ex ſignificatione uxoris, quod ſit verum naturale

naturale non ſpirituale, de qua prius, hic autem falſum; ipſum falſiloquium ſignificatur per quæ loquuta ad illum, ut ſupra n: 5024; communicatio falſi eſt cum bono naturali non ſpirituali, quod hic ſignificatur per dominum ejus, ut ſupra n: 5023; quod falſum apparuerit ei ſicut verum, conſtat ab illis quæ ſequuntur. Agitur hic de bono ſpirituali, quod id facile perſuadeatur, uſque adeo ut falſum appareat ei prorſus ut verum: quid & quale eſt bonum naturale non ſpirituale, ſeu quinam & quales illi qui in eo bono ſunt, videatur ſupra n: 4988. 4992. 5008. 5013. 5028; quod nempe ſint illi qui ex hæreditario & inde adſcititio mites & probi ſunt, ita qui bonum faciunt ex natura, non autem ex religione; aliud prorſus eſt bonum facere ex natura, & aliud ex religione; in mundo ab homine diſtingui non poſſunt; homo enim interiora non novit; ſed in altera vita manifeſte diſcernuntur, ibi enim interiora patent, cogitationes ibi, intentiones & fines ibi ſe manifeſtant, & patent ſicut in clara die; quales itaque ſunt illi qui in bono non ſpirituali, & quales qui in bono ſpirituali ſunt, inde mihi ſcire datum eſt; qui in bono naturali non ſpirituali ſunt, ſe perſuaderi a quocunque patiuntur, & facile a malis, nam mali ſpiritus & genii in ſua vita ſeu vitæ jucundo ſunt, cum intrare poſſunt in alicujus cupiditates, & cum in illas intrarunt, pelliciunt ad quodlibet malum, perſuadent enim tunc quod falſum ſit verum; hoc faciunt facile cum illis qui in bono naturali non ſpirituali ſunt; cum illis qui in bono ſpirituali ſunt, id nequeunt, nam hi ſciunt ex interiori quid malum & falſum eſt; cauſa eſt, quia illi qui in bono ſpirituali ſunt, cum vixerunt in mundo, receperunt præcepta ex doctrina, per quæ imbuerunt internum hominem, in quem ſic operari poteſt cœlum; ſed qui in bono naturali non ſpirituali ſunt, cum vixerunt in mundo, non receperunt aliqua præcepta ex doctrina, per quæ imbuerunt internum hominem, quare apud illos non eſt planum in quod operetur cœlum, ſed quicquid influit apud illos e cœlo, hoc transfluit, & cum venit in naturalem hominem, ibi non recipitur, quia mali ſeu diabolica turba illico ibi aufert, ſuffocando, vel reflectendo, vel pervertendo: idcirco illi qui in ſolo naturali bono ſunt, in altera vita dura patiuntur, & queruntur quandoque multum quod inter infernales ſint, cum tamen, ſicut credunt, fecerint bonum æque ac alii, ſed dictum illis, quod non aliter fecerint bonum quam ſicut animalia mitia abſque ratione, & quod non ſolliciti fuerint de aliquo bono & vero Eccleſiæ, & quia inde illis in interno homine non eſt receptaculum boni & veri, quod tutari ab angelis nequeant; tum quod plura mala ſub ſpecie boni fecerint.

5033. Dicendo, ſecundum verba hæc fecit mihi ſervus tuus, quod ſignificet confirmationem, conſtare poteſt ex fide in qua fuit quod uxor ejus verum dixerit, & quod ſic confirmatum apud ſe eſſet; uxor enim, quæ perſuaſit, eſt verum naturale non ſpirituale, hic autem falſum: quod bonum naturale non ſpirituale ſe facile perſuaderi patiatur a falſo, videatur mox ſupra n: 5032. Notum eſt, quod confirmari queant falſa, ut appareant prorſus ſicut vera; hoc patet ex omni hæreſi, & ex ſingulis in hæreſi, quæ tametſi falſa, uſque per confirmationes illis qui in hæreſi ſunt, apparent ut vera: tum quoque ex

illis

illis qui nullius religionis sunt, qui prorsus confirmant se contra illa quæ Ecclesiæ sunt, usque adeo ut videant sicut verum, quod Ecclesia sit modo propter vulgus, ut sit in aliquo vinculo; tum quod natura sit omne in omnibus, & Divinum tam remotum ut vix sit aliquid; ut & quod homo moriatur sicut bestia; de his & similibus illi qui in bono naturali non spirituali sunt, facilius se persuaderi & confirmari patiuntur quam alii, nam his nullum quasi speculum est ab interiori, sed solum ab exteriori, coram quo fallacia apparent sicut realia.

5034. Et accensa ira illius, quod significet aversionem a vero spirituali, constat ex significatione iræ, quod sit recessio a bono charitatis, de qua n: 357, ira aversio, hic a vero spirituali, quia de hoc agitur: quod ira sit aversio, est quia homo, quamdiu est in ira contra aliquem, avertat animum ab illo; ira enim existit seu excitatur, cum aliquis seu aliquid contrariatur alicujus amori, per quem conjunctio est cum aliquo seu cum aliqua re; cum conjunctio illa rumpitur, tunc excandescit seu irascitur homo, sicut aliquid ex suæ vitæ jucundo, proinde aliquid ex sua vita amissum sit, hoc triste vertitur in dolorem, & dolor in iram.

5035. Et accepit dominus Josephi eum, quod significet tentationem a naturali, constat a nunc sequentibus, ibi enim agitur de Josepho quod missus in domum carceris, per quod tentatio boni spiritualis in naturali in sensu interno describitur; & quia illa verba, nempe accepit dominus Josephi eum id involvunt, etiam id significant. Tentationes sunt duplicis generis, nempe quoad vera & quoad bona; tentationes quoad vera fiunt a spiritibus, at tentationes quoad bona fiunt a geniis: spiritus & genii in altera vita distinguuntur per id, quod spiritus agant in intellectuale, proinde in illa quæ sunt fidei, genii autem in voluntarium, proinde in illa quæ sunt amoris; illi nempe spiritus se sistunt videndos, & quoque se manifestant per loquelam, genii autem se inconspicuos faciunt, nec se manifestant quam per influxum in desideria & cupiditates; separati etiam sunt in altera vita, mali seu infernales spiritus antrorsum & utrinque ad latera apparent sub terra inferiorum, mali autem seu infernales genii sub parte posteriore & post tergum profunde sub terra ibi: tentationes quoad vera fiunt, ut dictum, a malis spiritibus, & tentationes quoad bona fiunt a malis geniis: in sequentibus nunc agitur de tentationibus, sed de illis quæ fiunt a malis spiritibus, ita quæ fiunt quoad falsiloquium contra bonum: hæ tentationes mitiores sunt illis tentationibus quæ fiunt a malis geniis; & quoque prius existunt.

5036. Et dedit eum in domum carceris, quod significet quoad falsiloquium contra bonum, constat ex significatione dari in domum carceris & ibi vinctus teneri, quod sit mitti in tentationes quoad falsiloquium contra bonum, de qua sequitur; prius aliquid de tentationibus dicendum: vix aliquis hodie in orbe Christiano novit, unde tentationes; qui illas subit, non aliter credit, quam quod sint angores qui irrepunt ex malis quæ intus apud hominem sunt, quæ illum primo irrequietum faciunt, dein anxium, & denique cruciant; sed prorsus nescit, quod fiant per spiritus malos qui apud eum sunt;

quod

quod hoc nesciat, est quia non credit, quod in consortio spirituum sit cum vivit in mundo, & vix quod aliquis spiritus apud illum sit; cum tamen homo quoad interiora continue in societate spirituum & angelorum est: quod tentationes attinet, illæ consistunt quando homo in actu regenerationis est, nemo enim regenerari potest, nisi quoque subeat tentationes; & tunc existunt per malos spiritus qui circum illum sunt; mittitur enim tunc homo in statum mali in quo ipse est, hoc est, in quo ipsum illud quod ejus proprium est, in quem statum cum venit, spiritus mali seu infernales illum circumdant, & cum appercipiunt quod interius tutetur ab angelis, excitant mali spiritus falsa quæ cogitaverat & mala quæ egerat, sed angeli ab interiori defendunt illum; hæc pugna est, quæ apud hominem percipitur ut tentatio, sed ita obscure ut vix aliter sciat, quam quod solum anxietas sit; homo enim, imprimis qui nihil credit de influxu, in statu prorsus obscuro est, & vix millesimam partem appercipit de illis de quibus mali spiritus & angeli pugnant; agitur usque tunc de homine & ejus salute æterna, & agitur ex homine, pugnant enim ex illis quæ apud hominem sunt, & de illis: quod res ita se habeat, pro certissimo scire datum est; pugnam audivi, influxum percepi, spiritus & angelos vidi, ac tunc & postea cum illis loquutus sum, etiam de illa re. Tentationes, ut dictum, imprimis tunc existunt, quando homo spiritualis fit, tunc enim spiritualiter capit vera doctrinæ; hoc sæpe homo nescit, at usque angeli apud eum in naturalibus ejus spiritualia vident, sunt enim interiora ejus tunc aperta versus cœlum; inde etiam est, quod homo qui regeneratus est, post vitam in mundo inter angelos sit, & ibi spiritualia & videat & percipiat, quæ prius ei sicut naturalia apparuerunt; cum itaque homo talis est, tunc in tentatione, cum impugnatur a malis spiritibus, defendi potest ab angelis, angeli enim tunc planum habent in quod operentur, influunt enim in spirituale apud illum, & per spirituale in naturale. Cum itaque ultimum verum abstractum est, & sic non habeat per quod se contra naturales Defendat, de qua re n: 5006. 5008. 5009. 5022. 5028, tunc venit in tentationes, & accusatur a malis spiritibus, qui omnes mere naturales sunt, imprimis falsiloquii contra bonum; ut pro exemplo, quod cogitaverit & dixerit quod proximo benefaciendum, & quoque actu comprobaverit, & tamen per proximum modo nunc intelligat illos qui in bono & vero sunt, non autem qui in malo & falso & emendari nequeunt; & consequenter quia malis non amplius benefacere vult, & si benefacturus quod velit ut puniantur causa emendationis eorum & causa aversionis mali a suo proximo, incusant quod falsum cogitaverit & loquutus sit, & quod non cogitet sicut loquitur: sit quoque pro exemplo, quia homo cum spiritualis factus, non amplius sanctum credit & ad pium usum, quod dat monasteriis, ne quidem templis ubi opes abundant, & quia prius quam spiritualis factus est cogitationem quod sanctum & pium esset, habuerat, incusant illum falsi, & excitant omnes ejus cogitationes, quas prius de illo sancto & pio foverat, & quoque opera ex illa cogitatione; similiter in innumerabilibus aliis; sed hæc exempla sint modo alicui illustrationi; imprimis intrant in affectiones, quas prius habuit, & excitant illas, & quoque falsa & mala quæ cogita-

verat & fecerat, & sic in anxietatem inducunt, & sæpius in dubitationem usque ad desperationem: inde nunc sunt anxietates spirituales, & inde sunt cruciatus qui conscientiæ vocantur: apparent hæc homini sicut in ipso per influxum & communicationem: qui illa novit & credit, comparari potest homini qui se videt in speculo & scit quod non ipse sit qui apparet in speculo seu ab altera ejus parte, sed modo imago ejus; at qui hoc non novit & non credit, comparari potest illi, qui se videt in speculo, & putat quod ipse sit qui apparet ibi, & non imago ejus.

5037. Quod dari in domum carceris, & ibi vinctus teneri, sit mitti in tentationes quoad falsiloquium contra bonum, est inde, quia domus carceris vocatur omnis ille locus proxime sub planta pedis & circumcirca, ubi illi tenentur qui in vastatione sunt, hoc est, illi qui in principiis falsi & in vita mali ex falso fuerunt, & tamen in bono quoad intentiones; tales non recipi in cœlum possunt, priusquam principia falsi exuerunt, & quoque jucundum vitæ quod fuit inde; illi qui ibi sunt, mittuntur in tentationes, nam principia falsi & jucunda vitæ inde non nisi quam per tentationes ejici queunt: locus ubi illi sunt, seu potius status in quo sunt, significatur in genere per domum carceris, & ipsa loca per foveas: de vastationibus in altera vita, videantur n: 698. 699. 1106 ad 1113. 2699. 2701. 2704: illi qui in vastationibus sunt, vocantur vincti, non quod in aliquo vinculo sint, sed quod in non libero quoad cogitationes priores & inde affectiones; quod tales sint, qui in Verbo intelliguntur per vinctos, & qui in carcere, patet ex Verbo alibi; ut apud Esajam, "Dabo Te in fædus populi, in lucem gentium, ad aperiendum oculos cæcos, *ad educendum e carcere vinctum*, e *domo claustri* sedentes in tenebris," XLII: 7. 8; ubi de Domino ac Ipsius adventu; hic aperire oculos cæcos & educere e carcere vinctum, & e domo claustri sedentes in tenebris, pro illis qui in ignorantia boni & veri sunt, qui usque in desiderio sunt sciendi & imbuendi illa; sed carcer hic in lingua originali alia voce exprimitur. Apud Eundem, "Juvenes omnes *in domibus carcerum* absconduntur, facti sunt in prædam, & non eripiens, *& non dicens educ*," XLII: 22; juvenes in sensu interno sunt vera fidei, quæ in domibus carcerum abscondi & fieri in prædam dicuntur, cum non amplius agnoscuntur. Apud Eundem, "Erit in die illo, visitabit Jehovah super exercitum altitudinis in altitudine, & super reges humi super humo, & *colligentur vinctus super fovea*, & claudentur *super claustro*; post multitudinem dierum visitabuntur," XXIV: 21. 22; vinctus super fovea pro illis qui in vastationibus, seu pro illis qui in tentationibus. Apud Eundem "Quid facietis die visitationis & vastationis, e longinquo venit, ad quem fugietis pro auxilio; qui non incurvarit se, *infra vinctum* & infra occisos cadent," X: 3. 4; infra vinctum pro inferno quod est sub locis vastationis; occisi pro illis qui apud se per principia falsi exstinxerunt vera fidei, in minori gradu quam confossi, de quibus n: 4503. Apud Sachariam, "Loquetur pacem gentibus, & erit dominari Ipsius a mari usque ad mare, & a flumine usque ad fines terræ: etiam quod ad Te, per sanguinem fæderis Tui, *emittam vinctos e fovea* in qua non aqua. Revertimini ad munimentum *Vincti spei*," IX: 10.

II. 12; emittere vinctos e fovea pro illos qui in vastatione sunt, & qui in tentatione; quod loca ubi illi qui in vastatione dicantur foveæ, videatur n: 4728. 4744. Apud Davidem, "Exaudit egenos Jehovah, & *vinctos suos non spernit*," Psalm: LXIX: 34. Apud Eundem, "Veniat ante Te *gemitus vincti*," Psalm: LXXIX: 11. Apud Eundem, "Jehovah e cœlis ad terram respexit, ad audiendum *gemitum vincti*, ad aperiendum filiis mortis," Psalm: CII: 20. 21; vincti pro illis qui in vastatione, & qui in tentationibus. Apud Esaïam, "In tempore beneplaciti respondi Tibi, & in die salutis audivi Te, custodivi etiam Te, & dedi in fædus populi, ad restituendum terram, ad partiendum hæreditates vastatas, *ad dicendum Vinctis exite*, eisque qui in tenebris, revelamini, super viis pascent, & in omnibus clivis pascuum bonum; & *non esurient*; *neque sitient*," XLIX: 8. 9. Apud Eundem, "Spiritus Domini Jehovæ super me, unxit Jehovah me, ad evangelizandum *pauperibus* misit me, & ad obligandum fractos corde, ad prædicandum *captivis* libertatem, & *vinctis*, *oculis capto*, ad proclamandum annum beneplaciti Jehovæ," LXI: 1. 2. Apud Davidem, "Jehovah Qui facit judicium oppressis, Qui *dat panem esurientibus*, Jehovah Qui *solvit vinctos*, Jehovah Qui aperit *cæcos*, Jehovah Qui erigit incurvatos, Jehovah Qui amat justos, Jehovah Qui custodit *peregrinos*, *pupillum* & *viduam* sustentat," Psalm: CXLVI: 7. 8. 9; vincti pro illis qui in vastatione & tentationibus sunt propter falsa; ex his locis etiam patet, quinam per vinctos seu illos qui in carcere, & similiter quinam per esurientes, sitientes, peregrinos intelliguntur apud Matthæum, "Tunc dicet Rex iis qui a dextris Ipsius, *esurivi* & dedistis Mihi edere, *sitivi* & potastis Me, *peregrinus* fui & collegistis Me, nudus & circuminduistis Me, ægrotus & visitastis Me, in *carcere fui* & venistis ad Me," XXV: 34. 35. 36, de quibus videantur in præmissis ad hoc Caput, n: 4954. 4955. 4956. 4957. 4958.

5038. Locum in quo vincti regis vincti, quod significet statum ubi illi qui in falsis, constat a significatione loci, quod sit status, de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321. 4882; a significatione vinctorum regis, quod sint illi qui in falsis, & quia in falsis in vastatione sunt, & qui regenerantur in mundo in tentatione, tentatio enim est vastatio falsi, & simul confirmatio veri: vincti regis dicuntur, quia rex in sensu interno est verum, n: 1672. 1728. 2015. 2069. 3009. 3670. 4575. 4581. 4789. 4966; vincti itaque ejus sunt qui in falso sunt. Etiam loca ubi vincti regis, dicebantur foveæ, quare dixit Josephus "Furto ablatus sum e terra Hebræorum, & etiam hic non feci quicquam, quod posuerint me *in fovea*" Cap: seq: Vers: 15; de fovea, quod sit locus vastationis, videatur n: 4728. 4744.

5039. Et fuit ibi in domo carceris, quod significet durationem tentationis, constat ex significatione domus carceris, quod sit vastatio, & quoque tentatio, de qua mox supra n: 5036. 5037; & ex significatione esse in illa, quod sit morari ibi, ita duratio.

5040. Verſ: 21. 22. 23. *Et fuit Jehovah cum Joſepho, & inclinavit ad eum miſericordiam, & dedit gratiam ejus in oculis principis domus carceris. Et dedit princeps domus carceris in manum Joſephi omnes vinctos qui in domo carceris, & omne quod facientes ibi, is fuit faciens. Nihil princeps domus carceris videns quicquam in manu ejus, eo quod Jehovah cum eo, & quod is faciens Jehovah proſperans.* Et fuit Jehovah cum Joſepho, ſignificat quod Divinum ineſſet: & inclinavit ad eum miſericordiam, ſignificat amorem Divinum in ſingulis: & dedit gratiam ejus in oculis principis domus carceris, ſignificat inde ſublevationem in tentationibus: & dedit princeps domus carceris, ſignificat verum gubernans in ſtatu tentationum: in manum Joſephi omnes vinctos qui in domo carceris, ſignificat ab Ipſo ſuper omnia falſa: & omne quod facientes ibi, is fuit faciens, ſignificat abſolutam poteſtatem: nihil princeps domus carceris videns quicquam in manu ejus, ſignificat quod Ipſe gubernaret verum: & quod is faciens, Jehovah proſperans, ſignificat quod Divina Providentia ab Ipſo.

5041. Et fuit Jehovah cum Joſepho, quod ſignificet quod Divinum ineſſet, nempe Domino, Qui in ſupremo ſenſu per Joſephum repræſentatur, hic Divinum in tentationibus, de quibus hic agitur; Ipſum enim Divinum eſt Jehovah, Qui quod eſſet in Ipſo ſeu ineſſet, ſignificatur per quod Jehovah fuit cum Joſepho; quia in ſenſu literæ agitur de Joſepho, dicitur cum illo, at in ſenſu interno ubi agitur de Domino, eſt in Illo: quod in Illo, conſtare poteſt unicuique intra Eccleſiam ex eo, quod a Jehovah conceptus ſit, quapropter Ipſum toties patrem ſuum nominat: ipſum eſſe hominis & inde intimum ejus vitæ eſt a patre, induitiones ſeu exteriora ſunt a matre; ideo Eſſe Domini ac inde intimum vitæ, Ipſius fuit Divinum quia Ipſe Jehovah, ac induitiones ſeu exteriora fecerunt humanum quod a matre per nativitatem ſuſcepit; hoc humanum tale erat ut tentari poſſet, conſpurcatum enim malo a matre hæreditario fuit; ſed quia intimum erat Divinum, potuit ex propria potentia malum illud a matre hæreditarium expellere, quod factum ſucceſſive per tentationes, & tandem per ultimam quæ fuit crucis, tunc Humanum ſuum plene glorificavit, hoc eſt, Divinum fecit: inde conſtare poteſt, quid intelligitur per quod Divinum ineſſet.

5042. Et inclinavit ad eum miſericordiam, quod ſignificet amorem Divinum in ſingulis, conſtat ex ſignificatione miſericordiæ, quod in ſupremo ſenſu ſit Divinus Amor, de qua n: 1735. 3063. 3071. 3120. 3875; Ipſum Divinum Eſſe eſt Amor in ſupremo ſenſu intellectus homini prorſus incomprehenſibilis; ex Illo per Verum exiſtunt & ſubſiſtunt omnia tam quæ vitam habent quam quæ vitam non habent. Divinus ille amor ab Ipſo Eſſe per intimum vitæ in Domino influebat, in ſingula quæ ex humano a matre ſuſcepto egit, & direxit ad fines, & hos ad ultimum ut ſalvaretur genus humanum & quia Dominus ex Ipſo Divino in ſe vidit humanum ſuum: quale eſſet, quod nempe ex hæreditario in malo, ideo dicitur quod Jehovah inclinavit ad illum miſericordiam, & per illa in ſenſu ſupremo intelligitur Divinus amor in ſingulis; Divina enim Miſericordia non aliud eſt, quam Divinus amor erga illos

qui in miseriis constituti sunt, n: 1049. 3063. 3875, hoc est, erga illos qui in tentationibus, hi enim in miseriis sunt, & per miseros in Verbo principaliter intelliguntur.

5043. Et dedit gratiam ejus in oculis principis domus carceris, quod significet inde sublevationem, constat ex significatione dare gratiam, quod sit sublevatio, in tentationibus enim gratiam dare, est consolari & spe sublevare; ex significatione principis, quod sit primarium verum, de qua in sequente paragrapho; & ex significatione domus carceris, quod sit vastatio falsi, proinde tentatio, de qua supra n: 5038. 5039.

5044. Et dedit princeps domus carceris, quod significet verum gubernans in statu tentationum, constat ex significatione principis, quod sit verum primarium, ita gubernans, de qua sequitur; & ex significatione domus carceris, quod sit vastatio falsi, proinde tentatio, de qua supra n: 5038. 5039. 5042: quid verum gubernans in statu tentationum primo dicendum; apud omnes qui in tentationibus sunt, influit verum a Domino, quod regit & gubernat cogitationes, id erigit illos quoties in dubitationes, & quoque in desperationes labuntur: verum illud gubernans est id verum & tale verum quod ex Verbo, vel ex doctrina didicerunt, & ipsi apud se confirmarunt; alia vera quidem etiam tunc revocantur, sed non gubernant interiora eorum; quandoque id verum quod gubernat non sistitur conspicue ante intellectum, sed latet in obscuro, & usque gubernat; influit enim Divinum Domini in illud, & sic tenet interiora mentis in illo, quaproper cum illud in lucem venit, accipit ille qui in tentatione est consolationem & sublevatur: non est ipsum illud verum, sed est affectio illius veri, per quam Dominus gubernat illos qui in tentationibus sunt; Divinum enim non influit nisi in illa quæ sunt affectionis; verum quod in interioribus hominis implantatum & irradicatum est, implantatum irradicatum est per affectionem, & prorsus nihil absque affectione; verum quod per affectionem implantatum & irradicatum est, hoc hæret, & revocatur per affectionem, & cum sic verum illud revocatur, sistit affectionem ei conjunctam, quæ affectio est reciproca hominis. Quia ita cum homine, qui in tentationibus est, se habet, ideo nullus in tentationem aliquam spiritualem admittitur, priusquam in adulta ætate est, & imbuerat ita aliquod verum, per quod gubernari queat; si non id, succumbit, & tunc status ejus posterior fit pejor priori. Ex his constare potest, quid intelligitur per verum gubernans in statu tentationum, quod significatur per principem domus carceris. Quod princeps sit primarium verum, est quia Rex in sensu interno significat ipsum verum, n: 1672. 1728. 2015. 2069. 3009. 3670. 4575. 4581. 4789. 4966; inde principes, quia sunt Regis, significant primaria illius veri; quod principes illa significent, videatur n: 1482. 2089; sed quia ibi ex aliis locis in Verbo non ita ostensum est, licet hic aliqua afferre; apud Esaiam "Puer natus est nobis, filius datus est nobis, *super cujus humero principatus: princeps pacis*, multiplicans *principatum*, & pacem, non erit finis" IX: 5. 6, ibi de Domino; principatus super humero, est omne Divinum verum in cœlis ab Ipso, cœli enim distincti sunt in principatus secundum vera ex bono, inde quoque

Angeli

Angeli vocantur principatus ; pax est status beatudinis in cœlis afficiens bonum & verum ab intimis, n: 3780, inde Dominus vocatur princeps pacis, & dicitur multiplicans principatum & pacem, quibus non finis. Apud Eundem " Stulti sunt *principes Zoanis*, sapientes, consiliarii Pharaonis: quomodo dicitis ad Pharaonem, filius sapientum ego, *filius regum antiquitatis*, infatuati *principes Zoanis*, decepti *principes Noph* ; & seduxerunt Ægyptum angularem lapidem tribuum," XIX: 11. 13, ibi de Ægypto, per quam significatur scientificum Ecclesiæ, n: 4749, ita verum naturale quod ultimum ordinis est, quare etiam Ægyptus hic vocatur angularis lapis tribuum, tribus enim sunt omnia veri in uno complexu, n: 3858. 3862. 3926. 3939. 4060, hic autem Ægyptus est scientificum quod pervertit vera Ecclesiæ, ita vera in ultimo ordinis falsificata, quæ sunt principes Zoanis & principes Noph ; quod dicat se filium regum antiquitatis, est quia scientifica ibi fuerunt ex veris Antiquæ Ecclesiæ, ipsa vera significantur per reges, ut supra ostensum, & vera Ecclesiæ Antiquæ per reges antiquitatis. Apud Eundem " Aschur non rectum cogitat, & cor illius non rectum meditatur, nam ad perdendum cor ejus, & ad exscindendum gentes non paucas, nam dicit, *nonne principes mei sunt reges* " X: 7. 8 ; Aschur pro ratiocinatione de veris Divinis, unde falsitates, ita pro ratione perversa, n: 1186 ; vera inde falsificata seu falsa, quæ per ratiocinationem fiunt & apparent sicut ipsissima vera, significantur per quod dicat, nonne principes mei sunt reges: quod Aschur sit ratiocinatio, & quod principes qui reges sint primaria falsa quæ creduntur esse ipsissima vera, non videri potest & inde credi, quamdiu mens in sensu literæ historico tenetur, & adhuc minus si in negativo est quod sanctius quid est universalius Verbo Divino insit, quam quod in litera apparet, cum tamen in sensu interno per Aschurem nihil aliud quam ratio & ratiocinatio in Verbo intelligitur, & per reges ipsa vera, perque principes primaria veri ; ignoratur etiam in cœlo quid Aschur, & quoque angeli a se rejiciunt ideam regis & principis, & cum appercipiunt illam apud hominem, transferunt illam ad Dominum, & percipiunt id quod procedit a Domino, & quod est Domini in cœlo, nempe Divinum Verum a Divino Bono Ipsius. Apud Eundem " Cadit Aschur gladio non viri, & gladius non hominis comedet illum, etiam petra ejus præ formidine transibit, & consternabuntur a vexillo *principes ejus* " XXXI: 8. 9 ; ibi etiam de Ægypto, quæ est scientificum Ecclesiæ perversum, ratiocinatio a scientificis de veris Divinis unde perversio & falsificatio, est Aschur, vera illa perversa & falsificata sunt principes ; gladius quo Aschur cadet, est falsum pugnans & vastans verum, n: 2799. 4499. Apud Eundem " Fiet vobis robur Pharaonis in pudorem, & fiducia in umbra Ægypti in ignominiam, cum fuerint *in Zoan principes ejus*," XXX: 3. 4 ; in Zoan principes pro veris falsificatis, ita pro falsis, ut supra. Apud Eundem " Possidebunt eam platea & anataria, ac noctua & corvus habitabunt in ea ; extendet super eam lineam inanitatis & perpendicula vastitatis ; nobiles ejus non ibi, regnum vocent, & *omnes principes ejus erunt nihil*," XXXIV: 11. 12 ; platea, anataria, noctua, corvus,

corvus, pro generibus falsi, quæ existunt, cum vera Divina quæ in Verbo, nihili fiunt; desolatio & vastatio veri significatur per lineam inanitatis & perpendicula vastitatis, & falsa quæ illis primaria vera per principes. Apud Eundem "Prophanos reddam *principes sanctitatis*, & dabo in devotionem Jacobum, & Israelem in opprobria," XLIII: 28; prophanos reddere principes sanctitatis, pro sancta vera; exstirpatio veri Ecclesiæ externæ & internæ significatur per dare in devotionem Jacobum, & Israelem in opprobria, quod Jacob sit Ecclesia externa & Israel interna, videatur n: 4286. Apud Jeremiam "Intrabunt per portas civitatis hujus *Reges* & *Principes* sedentes super throno Davidis, equitantes in curru & super equis, *ipsi* & *principes* illorum," XVII: 25; qui Verbum in sensu historico hic intelligit, is non scire potest quod aliquid altius & sanctius in his reconditum sit, quam quod reges & principes intrabunt per portas civitatis in curru & super equis, & colligit inde quod significetur regni duratio, sed qui novit quid in sensu interno significat civitas, quid reges, quid principes, quid thronus Davidis, & quid equitare in curru & super equis, is videt altiora & sanctiora ibi, civitas enim seu Hierosolyma significat Regnum Domini spirituale, n: 2117. 3654; reges Divina vera, ut supra ostensum; principes primaria veri, thronus Davidis cœlum Domini, n: 1888, equitare in curru & super equis intellectuale spirituale Ecclesiæ, n: 2760. 2761. 3217. Apud Eundem "Gladie contra Chaldæos, & contra habitatores Babelis, & contra *principes ejus*, & contra sapientes ejus; gladie contra mendaces, gladie contra equos ejus, & contra currus ejus," L: 35. 36. 37; gladius pro vero pugnante contra falsum, & pro falso pugnante contra verum & id vastante, n: 2799. 4499; Chaldæi pro illis qui prophanant vera, & habitatores Babelis qui prophanant bonum, n: 1182. 1283. 1295. 1304. 1307. 1308. 1321. 1322. 1326. 1327 f; principes pro falsis quæ illis primaria vera; equi pro intellectuali Ecclesiæ, currus pro doctrinali ejus, quorum vastatio significatur per gladium contra equos & contra currus. Apud Eundem "Quomodo obnubilat in ira sua Dominus filiam Zionis, absorbsit Dominus, non pepercit omnibus habitaculis Jacobi, destruxit in excandescentia sua munimenta filiæ Jehudæ, projecit in terram; profanavit regnum *& principes ejus*; subsederunt in terram portæ, & confregit vectes, *Rex & Principes* inter gentes," Thren: II: 1. 2. 9; filia Zionis & Jehudæ pro Ecclesia cœlesti, hic pro illa destructa; regnum pro veris doctrinæ ibi, n: 2547. 4691; rex pro ipso vero, principes pro primariis ejus. Apud Eundem, "Cutes nostræ sicut clibanus denigratæ sunt propter procellas famis, mulieres in Zione compresserunt, virgines in urbibus Jehudæ, *principes manu eorum suspensi sunt*," Thren: V: 10. 11. 12; principes manu eorum suspensi pro quod vera prophanata, suspensio enim repræsentabat damnationem prophanationis; & quia suspensio illam repræsentabat, etiam mandatum est cum populus scortatus post baalpeorem & adorarent deos eorum, *ut Principes suspenderentur* ante solem," Num: XXV: 1. 2. 3; scortari enim post Baalpeorem, & adorare deos eorum, erat prophanare cultum. Apud Ezechielem "*Rex* lugebit, & *Princeps* induetur stupore, & manus populi terræ perterrebuntur,

ex

ex via illorum agam cum illis," VII: 27; Rex similiter pro vero in genere, & princeps pro primariis ejus. Apud Eundem "*Princeps* qui in medio eorum super humero portabitur sub tenebras & exibit, parietem perfodent ad educendum per eum, facies ejus obvelabit ut non videat ad oculum ille terram," XII: 12, quod princeps hic non sit princeps, manifeste patet, sed quod sit verum Ecclesiæ, de quo cum dicitur quod super humero portabitur sub tenebras, est quod omni potentia deferatur inter falsa, tenebræ enim sunt falsa; facies obvelare est quod verum prorsus non videatur; ut non videat ad oculum terram, est quod nihil Ecclesiæ, quod terra sit Ecclesia, videatur n: 662. 1066. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 2928. 3355. 4447. 4535. Apud Hoscheam "Dies multos sedebunt filii Israelis, *non rex & non princeps*, & non sacrificium, & non statua, & non ephodus, & non theraphim," III: 4: Et apud Davidem "Tota gloriosa *filia Regis* intus, & de implexis auri vestis ejus, in acupictis adducetur *Regi*, loco patrum tuorum erunt filii tui, *pones eos in principes in universa terra*," Psalm: XLV: 14. 15. 17; filia regis est Regnum Domini spirituale, Regnum Ipsius spirituale dicitur a Vero Divino Domini, quod ibi describitur per vestem ex implexis auri & ex acupictis, filii sunt vera illius Regni quæ a Divino Domini, quæ principes, hoc est, primaria erunt. Per Principem, de quo & de cujus possessione in nova Hierosolyma & in Nova Terra agitur apud Ezechielem, Cap: XLIV: 3. Cap: XLV: 7. 8. 17. Cap: XLVI: 8. 10. 12. 16. 18. Cap: XLVIII: 21, significatur in genere Verum quod a Divino Domini; per novam enim Hierosolymam ibi, & per novum Templum, & per novam Terram, intelligitur Regnum Domini in cœlis & in terris, quod ibi per repræsentativa, qualia alibi in Verbo, describitur.

5045. In manum Josephi omnes vinctos qui in domo carceris, quod significet ab Ipso super omnia falsa, nempe verum gubernans in statu tentationum, constat a significatione dare in manum Josephi, quod sit in ejus potestatem, manus enim est potestas, n: 5008, ita quod ab Ipso, ab Ipso enim fit quod ab Ipsius potestate, per Josephum in sensu interno intelligitur Dominus, ut supra sæpius ostensum; & a significatione vinctorum in domo carceris, quod sint falsa, de qua supra n: 5037. 5038; ita per dedit princeps domus carceris in manum Josephi omnes vinctos qui in domo carceris, significatur verum gubernans in statu tentationum ab Ipso super omnia falsa, hoc est, quod ab Ipso verum per quod gubernavit falsa in statu tentationum. Hic & in sequentibus ad finem hujus Capitis in sensu interno agitur de Domino, quod Ipse ex propria potentia in statu tentationum gubernaverit, hoc est, vicerit inferna quæ in malis & falsis fuerunt, quæ continue mala & falsa humano generi infuderunt: quod Dominus propria potentia illa vicerit & subjugaverit, & sic Humanum in Se glorificaverit seu Divinum fecerit, videatur n: 1616. 1749. 1755. 1813. 1904. 1914. 1921. 1935. 2025. 2026. 2083. 2159. 2574. 2786. 2795. 3036. 3382. 4075. 4286. 5005; hoc a pluribus locis in Verbo constat, ut quoque ab hoc apud Johannem "Ego pono animam meam, ut rursus accipiam eam, nemo tollit eam a Me, sed Ego pono a Me Ipso; potesta-

tem

tem Ego habeo ponendi eam, & potestatem habeo rursus accipiendi eam," x: 17. 18: quod passio crucis fuerit ultimum tentationum, per quod Humanum in Se plene glorificavit, hoc est, Divinum fecit, patet quoque a pluribus locis in Verbo, ut quoque apud Johan: Cap: XIII: 31. 32. Cap: XVII: 1. 5. Luc: XXIV: 26.

5046. Et omne quod facientes ibi, is fuit faciens, quod significet absolutam potestatem, constare potest absque explicatione; involvunt enim verba, quod omnia ab Ipso, ita quod in absoluta potestate esset faciendi & omittendi.

5047. Nihil princeps domus carceris videns quicquam in manu ejus, quod significet quod Ipse gubernaret verum, constat ex significatione principis domus carceris, quod sit verum gubernans in statu tentationum, de qua supra n: 5044; & ex significatione non videre quicquam in manu ejus, quod sit ab Ipso, ita ex absoluta potestate, ut supra n: 5045. 5046.

5048. Eo quod Jehovah cum Ipso, quod significet a Divino quod in Ipso, constat ab illis supra n; 5041.

5049. Et quod is faciens Jehovah prosperans, quod significet quod Divina Providentia ab Ipso, constat a significatione prosperari, quod sit Providentia, de qua n: 4972. 4975; quod Divina sit, intelligitur per Jehovam, & quod ab Ipso per quod is faciens. Quod prosperari in supremo sensu sit Providentia, est quia omne prosperum, quod in ultimis naturæ apparet, sit in origine sua ex Divina Domini Providentia; quod ita sit, & quoque omne quod vocatur fortunæ sit inde, alibi ex Divina Domini Misericordia, ab experientiis e spirituali mundo ostendetur.



Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, hic de Correspondentia Lumborum & Membrorum Generationis cum illo.

5050. *QUINAM in Maximo Homine seu Cœlo ad provinciam Manuum, Brachiorum, & Pedum, pertinent, ad finem Capitis præcedentis, n:* 4931 *ad* 4953, *ab experientia ostensum est; hic nunc dicendum, quænam Societates in Cœlo seu in Maximo Homine sunt, quibus correspondent Lumbi, & quoque Mem-*

 bra

bra lumbis adhærentia, quæ Generationis vocantur. In genere sciendum, quod Lumbi & eis adhærentia Membra, correspondeant amori conjugiali genuino, consequenter illis societatibus, ubi tales; illi qui ibi præ reliquis cœlestes sunt, & præ reliquis in jucundo pacis vivunt.

5051. *In somnio quieto vidi aliquot arbores in receptaculo ligneo plantatas, quarum una erat procera, altera humilior, & binæ parvæ; delectabat me maxime humilior illa arbor; ac interea amænissima quies, quam effari nequeam, afficiebat mentem: excitatus e somno, loquebar cum illis, qui inducebant somnium, erant spiritus angelici, videatur n:* 1977. 1979, *qui dicebant quid per visum illud significabatur, quod nempe amor conjugialis, per arborem proceram maritus, per humiliorem uxor, per binas parvas liberi; dicebant porro, quod amænissima quies quæ afficiebat mentem, indicaret qualis amænitas pacis illis est in altera vita, qui in amore conjugiali genuino vixerunt: addebant, quod tales sint, qui pertinent ad provinciam femorum proxime super genua, & quod qui in amæniori adhuc statu sunt, pertineant ad provinciam Lumborum: ostendebatur etiam, quod communicatio intercedat per pedes cum plantis & calcaneis; quod communicatio sit, etiam patet a magno illo nervo in femore qui ramos suos emittit non modo per lumbos ad membra generationi dicata, quæ sunt organa amoris conjugialis, sed etiam per pedes ad plantas & ad calcaneos: detegebatur etiam tunc, quid in Verbo intellectum est per acetabulum & nervum femoris qui luxatus est Jacobo cum luctaretur cum Angelo, Genes:* XXXII: 26. 32. 33. *de quo n:* 4280. 4281. 4314. 4315. 4316. 4317. *Videbatur mihi dein magnus canis, qualis is qui Cerberus apud antiquissimos scriptores vocatur, erat rictu horrendo; dictum, quod talis Canis significet custodiam, ne homo ab amore conjugiali cœlesti ad amorem adulterii qui est infernalis, transcendat; amor enim conjugialis cœlestis est cum homo cum conjuge sua quam tenerrime amat, & cum liberis, contentus in Domino vivit, inde ei in mundo interius amænum est, & in altera vita cœleste gaudium, cum autem ab illo amore transitur in oppositum; & in eo apparet illis jucundum quasi cœleste, & tamen est infernale, tunc talis Canis sistitur quasi custodiens ne jucunditates oppositæ communicent.*

5052. *Intimum cœlum est, per quod Dominus insinuat amorem conjugialem, sunt illi qui ibi præ reliquis in pace, pax in cœlis est comparative sicut ver in mundo quod jucundat omnia, est ipsum cœleste in sua origine: angeli qui ibi omnium sapientissimi sunt, & ex innocentia apparent*

parent aliis sicut infantes; amant etiam infantes multò plus quam eorum parentes & matres: illi adsunt infantibus in utero, & per illos Dominus curam habet, ut infantes ibi nutriantur & perficiantur; ita præsunt utero gestantibus.

5053. *Sunt cœlestes societates, quibus correspondent omnia & singula membra & organa generationi dicata in utroque sexu: illæ societates distinctæ sunt ab aliis, sicut etiam est illa provincia in homine probe distincta & separata a reliquis. Quod Societates illæ sint cœlestes, est quia amor conjugialis est fundamentalis omnium amorum, n:* 686. 2733. 2737. 2738; *excellet etiam usu, & inde jucundo præ reliquis; nam conjugia sunt seminaria universi generis humani, & quoque seminaria Regni cœlestis Domini, nam ex genere humano cœlum.*

5054. *Qui tenerrime amaverunt infantes, prout tales matres, sunt in provincia uteri & organorum circumcirca, nempe in cervicis uteri & ovariorum, & qui ibi sunt, in vita suavissima & dulcissima sunt, & in gaudio cœlesti præ aliis.*

5055. *Sed quænam & quales illæ societates sunt, quæ ad singula organa generationis pertinent, non scire datum est, sunt enim interiores quam ut ab aliquo qui in inferiore sphæra est, comprehendi possint; referunt etiam usus illorum organorum qui absconditi sunt, & quoque remoti a scientia ex causa etiam quæ est Providentiæ, ne talia, quæ in se cœlestissima sunt, lædantur per cogitationes spurcas, quæ sunt lasciviæ, scortationis & adulterii, quæ cogitationes excitantur apud perplurimos modo cum organa illa nominantur: quapropter licet aliqua remotiora, quæ visa sunt, referre.*

5056. *Quidam spiritus ex alia Tellure apud me fuit, de Spiritibus ex aliis telluribus, alibi, ex Divina Domini Misericordia, dicetur; is sollicite petiit, ut intercederem pro eo ut venire posset in cœlum; dicebat quod non sciat quod malum egerit, solum quod increpaverit incolas illius telluris, sunt enim increpatores & castigatores eorum qui non rite vivunt, de quibus etiam, quando de incolis aliorum tellurum, memorabitur; adjecit, quod, postquam increpavit, illos instruxerit; loquebatur tunc quasi bifide; is etiam potuit miserationem movere; sed non aliud potui ei respondere, quam quod nihil opis ferre possim, & quod id unice Domini sit, & si dignus quod posset sperare; sed tunc remissus est inter spiritus probos qui ex sua tellure; at hi dicebant quod non posset esse in eorum consortio, quia non talis: at quia usque ex intenso desiderio flagitabat ut intromitteretur in cœlum, missus est in societatem proborum spirituum hujus telluris; verum etiam hi dicebant, quod cum*

illis non esse posset; erat etiam nigri coloris in luce cœli, sed dixit ipse quod non esset nigri sed murrhini coloris. Mihi dictum, quod tales sint principio, qui dein recipiuntur inter illos qui constituunt provinciam Vesicularum seminalium; in Vesiculis enim illis colligitur semen cum sero conveniente, cum quo combinatur, & per combinationem aptum redditur ut, postquam emissum est, in cervice uteri resolvatur, & sic conceptioni inserviat, estque in tali substantia conatus & quasi desiderium præstandi usum, ita exuendi serum quo investitur: simile quid etiam apparuit apud illum spiritum; venit adhuc ad me, sed in vestitu vili, & dicebat, quod arderet venire in cœlum, & quod nunc apperciperet se talem esse; dicere ei dabatur, quod forte id indicium sit, quod brevi recipiatur; dicebatur tunc eis ab angelis, ut rejiciat vestem, is ex desiderio tam cito illam rejecit, ut vix aliquid citius; per quod repræsentabatur, qualia illorum desideria sunt, qui in provincia, cui vesiculæ seminales correspondent.

5057. *Visum est mihi vas trituratorium, & ei adstitit vir quidam cum ferreo instrumento, qui ex phantasia sibi videbatur in vase illo triturare homines, cruciando illos diris modis; hoc vir ille faciebat cum magna jucunditate, ipsa jucunditas communicabatur ut scirem qualis & quanta esset illis qui tales sunt, erat jucunditas infernalis: dicebatur mihi ab angelis, quod talis jucunditas regnaverit apud Jacobi posteros, & quod illi nihil jucundius perceperint, quam crudeliter tractare gentes, illos occisos feris & avibus devorandos exponere, serris & securibus vivos secare, per fornacem lateritiam mittere,* II *Sam:* XII : 31, *infantes collidere & projicere; talia nusquam mandata fuerunt, nec usquam permissa nisi talibus, quibus nervus femoris luxatus est, n:* 5051 : *habitant tales sub calcaneo dextro, ubi adulteri qui quoque crudeles. Mirum itaque est, quod usquam aliquis credat, quod gens illa præ aliis electa fuerit; inde etiam est, quod plures confirment se in eo, quod vita nihil faciat, sed quod electio sit, & inde receptio in cœlum sit ex sola misericordia, qualiscunque vita fuerit; cum tamen quisque ex sana ratione videre potest, quod ita cogitare sit contra Divinum, Divinum enim est ipsa Misericordia, quapropter si cœlum foret ex sola Misericordia, qualiscunque vita sit, omnes quotcunque sunt, reciperentur; detrudere aliquem in infernum, ut ibi crucietur, cum tamen recipi posset in cœlum, foret immisericordia & non misericordia, ac eligere unum præ alio foret injustitia & non justitia. Quapropter qui crediderunt & se confirmarunt in eo, quod aliqui electi sint, & reliqui non electi, & quod in cœlum sit solum admissio ex misericordia, utcunque*

cunque vixerunt, illis dicitur, quod etiam aliquoties audivi & vidi, quod nusquam alicui negetur cœlum a Domino, & si cupiunt, quod possint ab experientia id scire; quapropter elevantur in societatem quandam cœli, ubi illi qui in affectione boni seu in charitate vitam egerunt; at cum illuc veniunt, tunc, quia mali, incipiunt angi, ac intus cruciari; quia vita illis contraria, & cum apparet lux cœlestis, illi in luce illa apparent sicut diaboli, pæne absque forma humana, quidam facie retracta, quidam sicut dentium crates, quidam aliter sicut monstra, ita semet abhorrent, & se dejiciunt præcipites in infernum, & quo profundius eo illis melius.

5058. *Erat etiam quidam, qui in mundo inter digniores fuerat, tunc mihi notus, sed non qualis esset intus, verum in altera vita post aliquas revolutiones status ejus vitæ, manifestatus quod dolosus esset: is cum aliquantisper inter dolosos in altera vita fuerat, & ibi dura passus, voluit ab illis separari; audiebam illum tunc dicentem, quod vellet venire in cœlum, is quoque crediderat quod solum esset receptio ex misericordia; sed dicebatur ei, si illuc veniret quod non posset ibi morari, & quod ibi cruciaretur sicut illi qui in mundo in agone mortis sunt; sed usque instabat; is quoque admissus est in societatem ubi simplices boni, qui antrorsum supra caput; at cum illuc venit, secundum vitam suam incepit agere per astus & dolos; inde post horulæ tempus cœperunt boni ibi qui simplices erant, lamentari, quod iis perceptionem boni & veri adimeret, ac inde eorum jucundum, destruendo sic statum illorum; tunc aliquid lucis a cœlo interiori admittebatur, in qua apparebat ibi sicut diabolus, & ejus nasi pars superior fœde insulcata cum fœdo vulnere; ac cœpit quoque intus cruciari; quod cum sensit, projecit se inde in infernum. Inde patet, quod non electio & receptio sit ex Misericordia, sed quod vita sit quæ facit cœlum; ast omnia vitæ boni & fidei veri ex Misericordia sunt illis in mundo qui misericordiam recipiunt, & illis est receptio ex Misericordia, & sunt illi qui electi vocantur, n.: 3755 f. 3900.*

5059. *Qui in contrariis amori conjugiali vixerunt, nempe in adulteriis, illi cum ad me appropinquaverunt, dolorem infundebant lumbis, gravem secundum adulteriorum vitam quam egerunt; ex quo influxu etiam patuit, quod lumbi correspondérent amori conjugiali. Etiam infernum eorum est sub parte posteriore lumborum, sub natibus, ubi degunt in sordidis & excrementitiis; hæc quoque illis oblectamenta sunt, nam talia correspondent voluptatibus illis in mundo spirituali: sed de his, ubi, ex Divina Domini Misericordia, de infernis in genere & in specie dicendum.*

5060.

5060. *Quinam sunt qui Testibus correspondent, constare mihi potuit similiter ab illis qui in contrariis amori conjugiali sunt, & testibus dolorem incutiunt; Societates enim cum operantur, agunt in illas partes & in illa membra corporis, quibus correspondent, cœlestes societates in illa per influxum lenem, dulcem, jucundum, infernales qui in contrariis sunt per influxum immitem & dolorificum; sed influxus illorum non percipitur quam ab illis, quibus interiora aperta sunt, & inde communicatio perceptibilis data est cum mundo spirituali. Qui in contrariis amori conjugiali sunt, & testibus dolorem incutiunt, sunt qui insidiantur per amorem, amicitiam, & officia; tales cum ad me venerunt, volebant in occulto mecum loqui, timentes valde ne quis adesset; tales enim in vita corporis eorum fuerunt, & quia tales tunc, etiam tales in altera vita sunt; unumquemvis enim sua vita sequitur. Assurgebat e regione circa Gehennam sicut quoddam aereum inconspicuum, fuit cohors talium spirituum; sed apparuit dein mihi solum sicut unus, tametsi plures essent, cui objiciebantur fasciæ, quas tamen removere sibi videbatur, quo significabatur quod removere vellent obstacula, taliter enim cogitationes & molimina mentis apparent repræsentative in mundo spirituum, & cum apparent, appercipitur illico quid significant: postea videbatur sicut exiret e corpore ejus quidam parvus niveus, qui accessit ad me, per quod repræsentabatur cogitatio & intentio eorum, quod induere vellent innocentiæ statum, ut nemo quid tale de illis suspicari posset: is cum venit ad me, demisit se versus lumbos, & circum utrosque quasi se flectere videbatur, quo repræsentabatur quod in casto amore conjugiali se sistere vellent; dein circum pedes per flexus spirales, quo repræsentabatur quod se insinuare vellent per talia quæ in natura sunt jucunda: tandem ille unus parvus pæne inconspicuus factus est, quo repræsentabatur quod prorsus latere vellent. Dictum mihi ab angelis, quod talis insinuatio illis sit, qui insidiantur in amore conjugiali, nempe qui in mundo insinuaverunt se fine adulterandi cum uxoribus, loquendo caste & sane de amore conjugiali, infantibus adblandiendo, laudando maritum quocunque modo, usque ut credatur amicus, castus, & insons, cum tamen est dolosus adulter. Quales itaque sunt, ostensum quoque est; illis enim peractis, niveus ille parvus conspicuus factus est, & apparuit furvus & nigerrimus, & præterea deformissimus; ejectusque est in infernum suum, quod etiam erat profunde sub media parte lumborum; ibi degunt in excrementiis fædissimis; suntque etiam ibi inter latrones qui referunt sensum communem involuntarium, de quibus n: 4327. Loquutus sum cum talibus etiam dein, &*

mirati

mirati sunt quod aliquis conscientiam pro adulteriis habeat, nempe ut ex conscientia non concumbat cum alterius uxore cum licet; & cum loquutus sum cum illis de conscientia, negarunt quod alicui sit conscientia: dictum mihi, quod tales utplurimum sint ex orbe Christiano, ac raro aliqui ex aliis partibus.

5061. *Corollarii loco, licet hoc memorandum adjicere; fuerunt aliqui spiritus qui latuerunt diu inclusi in peculiari inferno, e quo non potuerunt erumpere; miratus sum aliquoties quinam essent; quadam vespera emissi sunt, & tunc audiebatur ab illis sonitus murmurum satis tumultuosus, qui perstabat diu; & cum data copia, audivi ab illis dicteria contra me, & percepi conatum quod vellent ascendere & me perdere; quærebam causam ab angelis, dicebant quod illi odio me habuerint cum vixerunt, tametsi illos nihil prorsus læseram; & instruebar, quod tales cum modo percipiunt sphæram illius quem odio habuerunt, perniciem ejus spirent; sed remissi sunt in infernum suum. Inde constare potuit, quod illi, qui odio se mutuo habuerunt in mundo, in altera vita conveniant, & sibi mutuo mala multa intentent, quod etiam ab aliis exemplis pluries scire datum est; odium enim est oppositum amori & charitati, & est aversatio & quasi antipathia spiritualis; quare illico cum in altera vita percipiunt sphæram ejus, contra quem odium habuerunt, quasi in furorem veniunt. Inde patet, quid involvit quod Dominus dixit apud Matthæum Cap: v: Vers: 22. 23. 24. 25. 26.*

5062. *Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine ad finem Capitis sequentis.*

GENESEOS

G E N E S E O S

CAPUT QUADRAGESIMUM.

5063. ANTE Caput præcedens XXXIX, explicata sunt, quæ Dominus loquutus est de judicio super bonos & malos, apud Matthæum, Versibus 34. 35. 36, sequuntur nunc hæc "*Tunc respondebunt Ipsi justi, dicentes, Domine, quando Te vidimus esurientem & aluimus Te, aut sitientem & potavimus, quando vero Te vidimus peregrinum & collegimus, aut nudum & amicivimus, quando vero Te vidimus ægrotum, aut in carcere, & venimus ad Te: sed respondens Rex dicet illis, amen dico vobis, quantum fecistis uni horum fratrum meorum minimorum, Mihi fecistis. Tunc dicet etiam iis qui a sinistris, discedite a Me maledicti in ignem æternum, paratum diabolo & angelis ejus; esurivi enim & non dedistis Mihi edere, sitivi & non potastis Me, peregrinus fui & non collegistis Me, nudus & non amicivistis Me, ægrotus & in carcere & non visitastis Me; tunc respondebunt Ipsi etiam isti, dicentes, Domine, quando Te vidimus esurientem, aut sitientem, aut peregrinum, aut nudum, aut ægrotum, aut in carcere, & non ministravimus Tibi, tunc respondebit illis, dicens, amen dico vobis, quantum non fecistis uni istorum minimorum, neque Mihi fecistis: & abibunt hi in pœnam æternam, at justi in vitam æternam*" Vers: 37 ad 46.

5064. In præmissis ad Caput præcedens, n: 4954 ad 4959, explicatum est, quid in sensu interno significatur per Esurienti dare edere, Sitientem potare, Peregrinum colligere, Nudum amicire, Ægrotum ac in Carcere visitare, quod nempe sit essentia Charitatis quæ involvitur, ac ita describitur; per esurientem, sitientem & peregrinum, affectio boni & veri, & per nudum, ægrotum, & in carcere, agnitio sui, videatur n: 4956. 4958.

5065. Quia ter repetuntur eadem in illis quæ allata sunt, & quæ prius, ut dictum, explicata, non opus est singillatim seu quoad singula verba, hæc quid in sensu interno significant, exponere; hic modo dicetur, quid significat quod ita responderint illi qui a dextris & ita qui

a

a sinistris, quod nempe non viderint Ipsum Esurientem, Sitientem, Peregrinum, Nudum, Ægrotum, & in Carcere, & postea quid significat Rex, tum quid justus & vita æterna, & quid maledictus & ignis æternus.

5066. Quod illi a dextris responderint, "Domine, quando Te vidimus esurientem & aluimus Te, aut sitientem & potavimus, quando Te vidimus peregrinum & collegimus, aut nudum & amicivimus, quando Te vidimus ægrotum, aut in carcere & venimus ad Te, significat si Ipsum Dominum vidissent, quod unusquisque fecisset officia illa, at non ex amore erga ipsum, sed ex amore quia futurus judex universi, nec propter Ipsum sed propter se, ita non ex interiori seu corde sed ab exteriori & in gestu; se habet hoc sicut qui Regem videt, cujus gratiam mereri vult, ut magnus aut dives fiat, erga quem se ideo submisse gerit: similiter se habet cum illis qui in sancto cultu externo sunt, in quo quasi vident Dominum, ac Ipsi se submittunt, credentes sic quod accepturi vitam æternam, & tamen nullam charitatem habent, nec alicui bonum quam propter se, ita solum sibi, faciunt; sunt hi similes illis, qui Regem suum in externa forma multa veneratione ambiunt, & tamen irrident mandata ejus, quia ipsum corde vilipendunt: hæc & similia sunt, quæ significantur, per quod illi a dextris ita responderint; & quia similia in externa forma etiam faciunt mali, idcirco illi a sinistris pæne similiter responderunt.

5067. Quia itaque Dominus externa not curat sed interna, & interna testificatur homo non per solum cultum, sed per charitatem & ejus exercitia, idcirco Dominus respondit, "Amen dico vobis, quantum fecistis uni horum fratrum meorum minimorum, Mihi fecistis," Qui fratres nominantur, sunt illi qui in bono charitatis & vitæ sunt, nam Dominus apud illos est, quia in ipso bono; & sunt qui proprie intelliguntur per proximum; in his quoque Dominus se non manifestat, nam viles sunt respective, sed homo se manifestat coram Domino, quod ex interiori Ipsum colat.

5068. Quod Dominus se Regem dicat, his verbis, "Quando venerit Filius hominis in gloria sua, sedebit super throno gloriæ; tunc dicet Rex illis," est causa, quia Regium Domini est Divinum Verum, ex quo & secundum quod fit judicium: sed ex illo & secundum illud judicantur aliter boni & aliter mali, boni quia receperunt Divinum Verum, judicantur ex bono, ita ex misericordia, mali quia non receperunt Divinum verum, judicantur ex Vero ita non ex Misericordia, hanc enim rejecerunt & inde in altera vita continue rejiciunt. Recipere Divinum

 Verum,

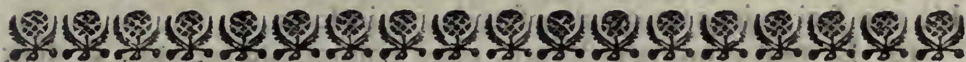
Verum, eſt non modo fidem habere ſed etiam fidem agere, hoc eſt, quod doctrinæ eſt facere ut ſit vitæ: inde eſt, quod Dominus Se Regem dicat: quod Regium Domini ſit Divinum Verum, videatur n: 1728. 2015 f. 3009. 3670. 4581. 4966.

5069. Quod illi qui a dextris dicantur juſti, "Reſpondebunt Ipſi *Juſti*, dicentes, &c. Et ibunt *Juſti* in vitam æternam," ſignificat quod in Juſtitia Domini ſint; omnes, qui in bono charitatis ſunt, vocantur Juſti, non quod juſti ſint ex ſe, ſed ex Domino, Cujus Juſtitia illis appropriatur: qui ſe credunt juſtos ex ſe, aut juſtificatos adeo, ut amplius nihil eis mali ſit, non inter juſtos ſed inter injuſtos ſunt, nam ſibi tribuunt bonum, & quoque in bono meritum ponunt, & tales nuſquam ex vera humiliatione adorare Dominum poſſunt: quapropter qui in Verbo juſti & ſancti vocantur, ſunt illi qui ſciunt, & agnoſcunt, quod omne bonum ſit a Domino, & omne malum a ſe, hoc eſt, penes ſe ab inferno.

5070. Vita æterna, quæ juſtis, eſt vita ex bono, bonum in ſe vitam habet, quia eſt a Domino, Qui eſt ipſa vita; Vitæ, quæ a Domino, ineſt ſapientia & intelligentia, nam bonum recipere a Domino, & inde bonum velle, eſt ſapientia, ac verum recipere a Domino, & inde verum credere, eſt intelligentia, & qui eam ſapientiam & intelligentiam, illi vitam habent, & quia felicitas tali vitæ adjuncta eſt, eſt felicitas æterna quæ per vitam quoque ſignificatur. Contrarium eſt illis qui in malo ſunt, hi apparent quidem, imprimis ſibi, ſicut vitam habeant, ſed eſt talis vita quæ in Verbo vocatur mors, & quoque eſt mors ſpiritualis, nam nihil boni ſapiunt, nec veri intelligunt; hoc conſtare poteſt unicuivis qui expendit, cum enim bono & inde vero ineſt vita, non poteſt vita eſſe malo & inde falſo, nam hæc contraria ſunt & extinguunt vitam, quapropter his non alia vita eſt, quam qualis eſt inſanis.

5071. Quod illi qui a ſiniſtris, dicantur maledicti, ac pæna eorum ignis æternus, "Tunc dicet etiam iis qui a ſiniſtris, diſcedite a Me *maledicti* in *ignem æternum* paratum diabolo & angelis ejus; & abibunt hi in *pænam* æternam," eſt quia ſe averterunt a bono & vero, & converterunt ad malum & falſum, maledictio in ſenſu Verbi interno ſignificat averſionem, n: 245. 379. 1423. 3530. 3584. Ignis æternus, in quem diſcederent, non eſt ignis elementaris, nec eſt conſcientiæ cruciatus, ſed eſt concupiſcentia mali; concupiſcentiæ enim apud hominem ſunt ignes ſpirituales qui illum in vita corporis conſumunt, & in altera vita cruciant, ex illis ignibus infernales ſe mutuo diris modis torquent.

quent. Quod ignis æternus non sit ignis elementaris, constare potest; quod non sit conscientiæ cruciatus, est quia omnes qui in malo sunt, nullam conscientiam habent, & qui nullam in vita corporis habuerant, nec ullam habere possunt in altera vita; at quod concupiscentia sit, est quia omne igneum vitale est ab amoribus apud hominem, igneum cœleste ab amore boni & veri, & igneum infernale ab amore mali & falsi, seu quod idem, igneum cœleste est ab amore in Dominum & amore erga proximum, & igneum infernale ab amore sui & amore mundi: quod omnis ignis seu calor intus in homine sit inde, quisque scire potest si attendat: inde quoque est, quod amor dicatur calor spiritualis, & quod per ignem & calorem in Verbo non aliud significetur, n: 934 f. 1297. 1527. 1528. 1861. 2446. 4906. Igneum vitale apud malos etiam tale est, ut cum in concupiscentiarum vehementia sunt, etiam in quodam igne sint, ex quo in ardore & furore cruciandi alios; sed igneum vitale apud bonos, tale est, ut cum in affectionis gradu superiori sunt, etiam in quodam quasi igne sint, sed ex illo in amore & zelo benefaciendi aliis.



CAPUT XL.

1. ET fuit post verba hæc peccaverunt pincerna Regis Ægypti & pistor domino suo Regi Ægypti.

2. Et succensuit Pharao super binos ministros aulicos suos, super principem pincernarum, & super principem pistorum.

3. Et dedit illos in custodiam domus principis satellitum ad domum carceris, locum ubi Joseph vinctus.

4. Et præfecit princeps satellitum Josephum illis, & ministrabat illis, & fuerunt diebus in custodia.

5. Et somniarunt somnium bini illi, quisque somnium suum, in nocte una, quisque secundum interpretationum somnii sui, pincerna & pistor, qui Regi Ægypti, qui vincti in domo carceris.

6. Et venit ad illos Joseph in matutino, & vidit illos, & ecce illi perturbati.

7. Et interrogabat ministros aulicos Pharaonis, qui cum eo in custodia domus domini sui, dicendo, quare facies vestræ male hodie.

8. Et dixerunt ad eum, somnium somnia vimus, & interpretator nullus illi; & dixit ad illos Joseph, nonne Deo interpretationes, narrate quæso mihi.

9. Et narravit princeps pincernarum somnium suum Josepho, & dixit ei, in somnio meo, & ecce vitis coram me.

10. Et in vite tres propagines, & illa sicut germinans, ascendit flos illius & maturuerunt botri illius, uvas.

11. Et schyphus Pharaonis in manu mea, & accepi uvas, & expressi illas ad schyphum Pharaonis, & dedi schyphum super volam Pharaonis.

12. Et dixit illi Joseph, hæc interpretatio illius; tres propagines tres dies illæ.

13. In adhuc tribus diebus extollet Pharao caput tuum, & reducet te super stationem tuam, & dabis schyphum Pharaonis in manum illius, secundum morem priorem, quo fuisti pincerna illius.

14. Verum memento mei tecum, quando bene est tibi, & facias quæso mecum misericordiam, & meminisse facias mei ad Pharaonem, & educas me e domo hac.

15. Quia furto auferendo ablatus sum e terra Hebræorum, & etiam hic non feci quicquam quod posuerint me in fovea.

16. Et vidit princeps pistorum, quod bonum interpretatus, & dixit ad Josephum, etiam ego in somnio meo, & ecce tria canistra perforata super capite meo.

17. Et in canistro supremo ab omni cibo Pharaonis, opere pistoris, & avis edens ea e canistro de super capite meo.

18. Et respondit Joseph, & dixit, hæc interpretatio ejus, tria canistra tres dies, illa.

19. In adhuc tribus diebus, extollet Pharao caput tuum e sulper te, & suspendet temet super ligno, & edet avis carnem tuam e super te.

20. Et factum in die tertio, die nascie Pharaonis, & fecit convivium omnibus servis sus, & extulit caput principis pincernarum, & caput principis pistorum, in medio servorum suorum.

21. Et reduxit principem pincernarum super propinationem suam, & dedit schyphium super volam Pharaonis.

22. Et principem pistorum suspendit, quemadmonum interpretatus illis Josephus.

23. Et non recordatus princeps pincernarum Josephi, & oblitus ejus.

CONTENTA.

5072. In sensu interno in hoc Capite continuatur de statu Tentationum, per quas ipsa corporea in correspondentiam redigerentur; corporea proprie dicta sunt Sensualia, quæ duplicis generis sunt, quædam parti intellectuali subordinata sunt, & quædam parti voluntariæ; quæ subordinata sunt parti intellectuali repræsentantur per Pincernam regis Ægypti, & quæ parti voluntariæ per Pistorem; quod illa quoad tempus retenta sint, hæc autem ejecta, repræsentatur per quod pincerna rediit in stationem suam, & pistor suspensus: reliqua ex serie in sensu intorno patebunt.



SENSUS INTERNUS.

5073. Vers: 1. 2. 3. 4. *ET fuit post verba hæc peccarunt pincerna regis Ægypti, & pistor, domino suo regi Ægypti. Et succensuit Pharao super binos ministros aulicos suos, super principem pincernarum, & super principem pistorum, & dedit illos in custodiam domus principis satellitum, ad domum carceris locum ubi Joseph vinctus. Et præfecit princeps satellitum Josephum illis, & ministrabat illis, & fuerunt diebus in custodia.* Et fuit, significat statum novum, & sequentia: post verba hæc significat post illa quæ præcedunt: peccarunt, significat inversum ordinem: pincerna regis Ægypti, significat apud illa in corpore quæ subjecta sunt parti intellectuali: & pistor, significat apud illa in corpore quæ subjecta sunt parti voluntariæ: domino suo regi Ægypti, significat quod essent contra naturalis hominis statum novum: & succensuit Pharao, significat quod naturalis homo novus se averteret: super binos ministros aulicos suos, significat a sensualibus corporis utriusque generis: super principem pincernarum & super principem pistorum, significat in genere a sensualibus subordinatis parti intellectuali & parti voluntariæ: & dedit illos in custodiam, significat rejectionem: domus principis satellitum, significat ab illis quæ primaria interpretatione: ad domum carceris, significat inter falsa: locum ubi Joseph vinctus, significat statum cœlestis naturalis nunc quoad illa: & præfecit princeps satellitum Josephum illis, significat quod cœleste naturalis ex primariis interpretationi illa doceret: & ministrabat illis, significat quod instrueret: & fuerunt diebus in custodia, significet quod in statu rejectionis diu essent.

5074. Et fuit, quod significet statum novum, & sequentia, constat ex eo, quod fuit & factum in Verbo involvat statum novum, videatur n: 4979. 4999; & quod in lingua originali sit loco distinctionis inter series rerum quæ præcedunt & quæ sequuntur, n: 4987, inde etiam significat sequentia.

5075. Post verba illa, quod significet post illa quæ præcedunt, constat ex significatione verborum in Lingua originali, quod etiam sint res; hic itaque post verba illa, est post res illas, ita post illa quæ præcedunt. Quod verba in Lingua originali etiam significent res, est quia verba in sensu interno significant vera doctrinæ, quapropter omne Divinum Verum in genere vocatur Verbum, ac Ipse Dominus, a Quo omne Divinum Verum in sensu supremo est Verbum, n: 1288; & quia nihil quod in universo existit, est aliquid, hoc est, est res, nisi sit ex Divino Bono per Divinum Verum; ideo verba in Lingua Hebræa etiam sunt res: quod nihil in universo sit aliquid, hoc est, res, nisi sit ex Divino Bono per Divinum Verum, hoc est, per Verbum, patet, apud Johannem "In principio erat *Verbum*, & *Verbum erat apud Deum*, & Deus erat *Verbum*; omnia per ipsum facta sunt, & sine Ipso factum est nihil quod factum est" I: 1. 3. Significativa interiora vocum trahunt quoad plurimam partem originem ex interiori homine, qui cum spiritibus & angelis est; quilibet enim homo, quoad spiritum suum, seu quoad ipsum illum hominem qui vivit post obitum corporis, est cum angelis & spiritibus in societate, tametsi homo externus hoc nescit, & quia in societate cum illis est, etiam est cum illis in Lingua universali, ita in originibus vocum; inde est, quod plura significativa vocibus indita sint, quæ apparent in externa forma non congruentia, & usque in interna congruunt, ut hic, verba quod significent res; similiter in perpluribus aliis, sicut quod intellectus dicatur visus internus, & ei tribuatur lux, quod animadvertentia & obedientia auditus & auscultatio apperceptio rei odoratus; & sic porro.

5076. Peccarunt quod significet inversum ordinem, constat ex significatione peccare, quod sit agere contra ordinem Divinum, quicquid contra illum est, est peccatum; ipse ordo Divinus est Divinum Verum ex Divino Bono; in illo ordine sunt omnes qui in Vero sunt ex Bono, hoc est, qui in fide ex charitate, nam Verum est fidei, & bonum est charitatis; at contra illum ordinem sunt, qui non in vero ex Bono sunt, consequenter qui in vero ex malo, vel in falso ex malo; per peccatum non aliud significatur: hic per peccarunt, nempe pincerna & pistor, significatur quod in inverso ordine essent sensualia externa ad interiora, sic ut non concordarent seu non correspondent.

5077. Pincerna regis Ægypti, quod significet apud illa in corpore quæ subjecta sunt parti intellectuali, constat ex significatione pincernæ quod sit sensuale externum seu sensuale corporis, quod subordinatum seu subjectum est parti intellectuali Interni hominis, de qua sequitur; & ex significatione regis Ægypti quod sit naturalis homo, de qua infra n: 5079. Quia in sequentibus agitur de Pincerna & Pistore, & per illos significantur sensualia externa, quæ corporis, primum aliquid de sensualibus his dicendum est: quod sensus

externi

externi ſeu corporis, ſint quinque, nempe Viſus, Auditus, Olfactus, Guſtus, & Tactus, notum eſt, & quoque quod hi conſtituant omne vitale corporis, corpus enim abſque illis ſenſibus prorſus non vivit, quapropter etiam quando privatur illis, moritur & fit cadaver, ipſum itaque corporeum hominis non aliud eſt, quam receptaculum ſenſationum, conſequenter vitæ ex illis; principale eſt ſenſitivum, & inſtrumentale eſt corporeum, inſtrumentale abſque ſuo principali cui adaptatum eſt, ne quidem dici poteſt corporeum quale circumfert homo cum vivit in mundo, ſed inſtrumentale ſimul cum principali, quando hæc unum agunt; hoc itaque eſt corporeum. Senſualia externa hominis, omnia ſe referunt ad ſenſualia interna ejus, data enim ſunt homini & poſita in corpore, ut interno homini inſerviant dum eſt in mundo, & ejus ſenſualibus ſubjecta ſint; quapropter cum ſenſualia hominis externa incipiunt dominari ſuper ſenſualia hominis interna, actum eſt cum homine; tunc enim ſenſualia interna non aliter conſiderantur quam famulitia, quæ inſerviant confirmandis illis quæ ſenſualia externa ex imperio jubent; cum in hoc ſtatu ſunt ſenſualia externa, tunc in inverſo ordine ſunt, de quo mox ſupra n: 5076. Senſualia externa hominis ſe referunt, ut dictum, ad interna, in genere ad intellectuale & ad voluntarium; quapropter ſenſualia externa ſunt, quæ ſubjecta ſeu ſubordinata ſunt parti hominis intellectuali, & quæ ſubjecta ſunt parti ejus voluntariæ; ſenſuale quod ſubjectum eſt parti intellectuali eſt imprimis viſus, quod parti intellectuali & dein voluntariæ eſt auditus, quod utrique ſimul eſt odoratus, & adhuc magis guſtus, quod autem parti voluntariæ eſt tactus; quod ſenſualia externa illis partibus ſubjecta ſint, multis oſtendi poteſt, & quoque quomodo ſubjecta ſunt; ſed nimis prolixum eſt illuc explicationem hic extendere; aliquatenus ſcire poteſt ab illis quæ de correſpondentia illorum ſenſuum ad finem Capitum præcedentium oſtenſa ſunt. Porro ſciendum, quod omnia vera, quæ fidei dicuntur, pertineant ad partem intellectualem, & quod bona, quæ amoris & charitatis ſunt, ſint partis voluntariæ; conſequenter partis intellectualis eſt credere, agnoſcere, ſcire & videre verum & quoque bonum, ſed partis voluntariæ eſt affici illo & amare illud, & quo homo afficitur & quod amat, eſt bonum; ſed quomodo intellectuale influit in voluntarium, cum verum tranſit in bonum, & quomodo voluntarium influit in intellectuale, cum agit illud, eſt adhuc altioris indaginis, de quibus, ex Divina Domini Miſericordia, in ſequentibus paſſim dicetur. Quod Pincerna ſit ſenſuale quod ſubjectum ſeu ſubordinatum eſt parti intellectuali interni hominis, eſt quia omne quod Potui inſervit, ſeu quod propinatur, ſicut vinum, lac, aqua, ſe refert ad verum, quod eſt partis intellectualis, ita ad partem intellectualem, & quia ſenſuale externum ſeu corporis eſt, quod ſubminiſtrat, idcirco per pincernam id ſenſuale ſeu id ſenſualium ſignificatur; quod potare & bibere in genere prædicetur de veris quæ partis intellectualis, videatur n: 3069. 3071. 3168. 3772. 4017. 4018; quod in ſpecie enim ſit verum quod ex bono, ſeu fides quæ ex charitate, n: 1071. 1798; & quod aqua ſit verum, n: 680. 2702. 3058. 3424. 4976: ex his nunc conſtare poteſt quid pincerna.

5078. Et pistor, quod significet apud illa in corpore quæ subjecta sunt parti voluntariæ, constat ex significatione pistoris, quod sit sensuale externum seu sensu de corporis, quod subordinatum seu subjectum est parti voluntariæ Interni hominis; quod pistor id significet, est quia omne quod esui inservit, seu quod editur, sicut panis, cibus in genere, & omne opus pistoris, prædicatur de bono, & sic se refert ad partem voluntariam; omne enim bonum est illius partis, sicut omne verum est partis intellectualis, ut mox supra n: 5078, dictum est: quod panis sit cœleste seu bonum, videatur n: 1798. 2165. 2177. 3478. 3735. 3813. 4211, 4217. 4735. 4976. Quod hic & in sequentibus hujus Capitis de sensualibus externis utriusque generis in sensu interno agatur, est quia in priori Capite actum est de Domino, quomodo Ipse interiora naturalis sui glorificavit seu Divina fecit, hic igitur agitur de Domino quomodo Ipse Exteriora naturalis glorificavit seu Divina fecit; exteriora naturalis sunt quæ proprie corporea vocantur, seu sensualia utriusque generis una cum recipientibus, hæc enim cum illis constituunt id quod corpus vocatur, videatur supra n: 5077: Dominus Ipsum corporeum in Se Divinum fecit, tam sensualia ejus quam recipientia, quapropter etiam e sepulchro corpore resurrexit; & quoque post resurrectionem dixit discipulus "Videte manus meas & pedes meas, quod Ipse Ego sim, palpate Me & videte; nam Spiritus non carnem & ossa habet, sicut Me videtis habentem," Luc. XXIV: 39. Credunt plerique hodie qui ab Ecclesia, quod unusquisque resurrecturus sit ultimo die & tunc corpore; quæ opinio tam universalis est, ut vix aliquis ex doctrinali aliter credat; sed illa opinio ideo invaluit, quia homo naturalis putat quod solum corpus sit quod vivit; quapropter nisi illud vitam denuo recepturum crederet, negaret prorsus resurrectionem: sed ita se res habet, homo statim post mortem resurgit, & tunc apparet sibi in corpore prorsus sicut in mundo, cum tali facie, cum tabulis membris, brachiis, manibus, pedibus, pectore, ventre, lumbis; imo etiam cum se videt & se tangit, dicit quod homo sit sicut in mundo; at usque non est externum ejus quod circumtulit in mundo quod videt tangit, sed est internum, quod constituit ipsum illud humanum quod vivit, & quod externum circum se seu extra singula sui habuit, per quod esse potuit in mundo & convenienter ibi agere & functiones obire; ipsum corporeum terrestre non amplius ei alicui usui est, est in alio mundo, ubi aliæ functiones, & aliæ vires & potentiæ, quibus corpus ejus quale ibi habet, adaptatum est; hoc videt oculis suis, non illis quos habuit in mundo, sed illis quos ibi habet, qui sunt Interni ejus hominis, & e quibus per oculos corporis viderat prius mundana & terrestria; id quoque tactu sentit, non manibus seu sensu tactus quo gavisus in mundo, sed manibus & sensu tactus quo gaudet ibi, qui est ex quo sensus ejus tactus in mundo exstitit; omnis etiam sensus ibi est exquisitior & perfectior, quia est Interni hominis soluti ab Externo, Internum enim est in perfectiori statu quia dat Externo sentire, sed cum in Externum agit, ut in mundo, tunc sensatio hebetatur & obscuratur; præterea Internum est quod sentit Internum, & Externum quod Externum; inde est quod homines post mortem se mutuo videant, & in societate simul sint secundum interiora; ut

certus

certus de illa re essem, etiam mihi datum est ipsos spiritus tangere, & cum illis multoties de illa re loqui, videatur n: 322. 1630. 4622. Mirantur valde homines post mortem, qui tunc spiritus vocantur, & qui in bono vixerunt Angeli, quod homo Ecclesiæ credat se non prius visurum vitam æternam quam ultimo die cum interiturus mundus, & quod tunc reinduiturus pulverum rejectum, cum tamen homo Ecclesiæ novit, quod post mortem resurgat; quis enim non dicit, quando homo moritur, postea quod anima vel spiritus ejus sit vel in cœlo vel in inferno; & quis non dicit de infantibus sui qui mortui, quod in cœlo sint; & quis non consolatur ægrotum, vel quoque morti judicatum, quod brevi venturus sit in alteram vitam; ac qui in agone mortis est & præparatus nec aliter credit; imo etiam ex illa fide multi vindicant sibi potestatem eximendi a locis damnationis, & intromittendi in cœlum, & missas faciendi pro illis: quis non novit, quæ Dominus dixit ad latronem "Hodie Mecum eris in paradiso," Luc: XXIII: 43: & quæ Dominus dixit de divite & Lazaro, quod ille in infernum translatus sit, hic autem ab angelis in cœlum, Luc: XVI: 22. 23; & quis non novit, quæ Dominus docuit de resurrectione, quod non Deus sit mortuorum sed viventium, Luc: XX: 38; hæc novit homo, & quoque ita cogitat & ita loquitur, cum ex spiritu cogitat & loquitur, at quando ex doctrinali, prorsus aliter dicit, quod nempe non prius resurrecturus sit quam ultimo die; cum tamen ultimus dies cuique sit cum moritur, & quoque tunc ei judicium, sicut etiam plures loquuntur: quid per cute circumdari, & ex carne videre Deum, apud Hiobum Cap: XIX: 25. 26, intelligitur, videatur n: 3540 ad fin: Hæc dicta sunt, ob causam ut sciatur, quod nullus homo corpore, quo circumdatus fuit in mundo, resurgat, sed quod Solus Dominus, & hoc quia Ipse Corpus suum, dum fuit in mundo, glorificavit seu Divinum fecit.

5079. Domino suo regi Ægypti, quod significet quod essent contra naturalis hominis statum novum, nempe sensualia externa seu corporis, quæ per pincernam & pistorem significantur, constat ex significatione regis Ægypti, quod sit scientificum in genere, de qua n: 1164. 1165. 1186. 1462 4749. 4964. 4966; simile enim significatur per regem Ægypti, quod per Ægyptum, est enim rex caput gentis, pariter alibi ubi alicujus gentis rex dicitur vel nominatur, n: 4789: quia est scientificum in genere, quod significatur per regem Ægypti, est quoque naturalis homo, nam omne scientificum est verum naturalis hominis, n: 4967, ipsum bonum ibi significatur per dominum, n: 4973: Quod ejus status novus significetur, est quia in Capite præcedente actum est de interioribus naturalis quod nova facta, in supremo sensu in quo de Domino, quod glorificata, nunc autem agitur de exterioribus naturalis, quæ ad concordantium seu correspondentiam cum interioribus redigenda; interiora illa naturalis quæ nova, seu quod idem, naturalis illius hominis status novus, est qui significatur per dominum regem Ægypti, & exteriora quæ non in ordinem redacta, & inde contra illum, per pincernam & pistorem. Sunt interiora & sunt exteriora naturalis, interiora naturalis sunt scientifica & affectiones illorum, exteriora vero sunt sensualia utriusque generis, de quibus supra n: 5077; hæc,

 nempe

nempe exteriora naturalis, homo relinquit cum moritur, sed illa, nempe interiora naturalis secum fert in alteram vitam, ubi inserviunt pro plano spiritualibus & cœlestibus: homo enim, cum moritur, nihil amittit præter ossa & carnem, secum habet memoriam omnium quæ egerat, loquutus est, & cogitaverat, & secum habet omnes affectiones & cupidates naturales, ita omnia interiora naturalis; exterioribus ejus non opus habet, nam non videt quid in mundo, nec audit quæ in mundo, nec odorat, gustat, & tangit quæ in mundo, sed quæ in altera vita; quæ quidem quoad multam partem similia apparent iis quæ in mundo, sed usque non sunt similia, in se enim vivum habent, quod non habent illa quæ proprie sunt mundi naturalis; omnia enim & singula ibi existunt & subsistunt a Sole qui est Dominus, inde vivum in se habent; at omnia & singula, quæ in mundo naturali, existunt & subsistunt a sole, qui est ignis elementaris, inde vivum in se non habent; vivum quod in his apparet, non aliunde est quam ex mundo spirituali, hoc est, per mundum spiritualem a Domino.

5080. Et succensuit Pharao, quod significet quod naturalis homo novus se averteret, constat ex repræsentatione Pharaonis seu regis Ægypti, quod sit naturalis homo novus, seu naturalis hominis status novus, de qua mox supra n: 5079; & ex significatione succensere seu irasci, quod sit se avertere, de qua n: 5034, hic itaque quod naturale interius, quod novum factum, averteret se a naturali exteriori seu sensuali corporeo, quia hoc cum illo non correspponderet.

5081. Super binos ministros aulicos suos, quod significet a sensualibus corporis utriusque generis, quod nempe se averteret, constat ex significatione ministrorum aulicorum, qui hic sunt pincerna & pistor, quod sint sensualia utriusque generis, de qua supra n: 5077. 5078; sensualia quæ corporis, nempe visus, auditus, olfactus, gustus, & tactus, etiam sunt ministri sicut aulici, respective ad interiorem hominem, qui est dominus rex, ministrant enim ei, ut in documenta experientiæ veniat ab illis quæ sunt in mundo aspectabili & in societate humana, & sic ut intelligat & sapiat: homo enim in nullam scientiam, minus in aliquam intelligentiam & sapientiam nascitur, sed modo in facultatem recipiendi & imbuendi illa; id fit per duplicem viam, nempe per viam internam & per viam externam, per viam internam influit Divinum, per viam externam influit mundanum, hæc intus in homine concurrunt; & tunc quantum homo se patitur illustrari a Divino, tantum venit in sapientiam: quæ per viam externam, per sensualia corporis, influunt, sed non influunt ex se, verum evocantur per Internum hominem, ut inserviant pro plano cœlestibus & spiritualibus quæ per viam internam a Divino influunt: inde constare potest, quod sensualia corporis sint sicut ministri aulici: in genere omnia exteriora sunt ministri respective ad interiora; totus naturalis homo non aliud est respective ad spiritualem. Vox illa in Lingua originali significat ministrum, aulicum, cubicularum, eunuchum; in sensu interno per illum significatur naturalis homo quoad bonum & quoad verum, ut hic; in specie autem naturalis homo quoad bonum, ut apud Esaiam "Ne dicat filius alienigenæ

qui

qui adhæret Jehovæ, dicendo, separando separat me Jehovah a cum populo suo: nec *Eunuchus* dicat, ecce ego lignum aridum; nam sic dixit Jehovah *Eunuchis*, qui custodiunt sabbatha mea, & eligunt quo delector, ac tenentes fædus meum; dabo illis in domo mea, & intra muros meos locum & nomen, bonum præ filiis & filiabus, nomen æternitatis dabo illis quod non exscindetur," XLVI: 3. 4. 5: Eunuchus ibi pro naturali homine quoad bonum, & filius alienigenæ pro naturali homine quoad verum; Ecclesia enim Domini est externa & interna, qui ab Ecclesia externa, sunt naturales, qui ab interna spirituales; qui naturales & tamen in bono, sunt Eunuchi, & qui in vero, sunt filii alienigenæ & qui vere in spirituales seu interni non dari possunt quam intra Ecclesiam, ideo quoque per filios alienigenæ significantur qui extra Ecclesiam sunt seu gentiles, & tamen in vero secundum religiosum suum, n: 2049. 2593. 2599. 2600. 2602. 2603. 2861. 2863. 3263; & per Eunuchos qui in bono.

5082. Super principem pincernarum & super principem pistorum, quod significet in genere a sensualibus subordinatis parti intellectuali & parti voluntariæ, constat a significatione pincernæ, quod sit sensuale subordinatum & subjectum parti intellectuali, de qua supra n: 5077; a significatione pistoris, quod sit sensuale subordinatum & subjectum parti voluntariæ, de qua etiam supra n: 5078; & a significatione principis, quod sit primarium, de qua n: 1482. 2089. 5044, hic in genere seu in communi, quod enim primarium est etiam commune est, nam id in reliquis regnat; ad primaria enim sicut ad communia referuntur particularia, ut unum faciant, & ne contradicto appareat.

5083. Et dedit illos in custodiam, quod significet rejectionem, constat ex significatione dare in custodiam, quod sit rejectio; qui enim in custodiam datur, is rejicitur.

5084. Domus principis satellitum, quod significet ab illis quæ primaria interpretationi, constat ex significatione principis satellitum, quod sint primaria interpretationi, de qua n: 4790. 4966; hic itaque quod sensualia utriusque generis rejecta sint a primariis interpretationi, quæ nempe sunt Verbi quoad sensum internum, quæ tunc rejici dicuntur, quando non illis fides habetur in talibus; sunt enim sensualia, & illa quæ per sensualia immediate intrant in cogitationem, fallacia, omnes fallaciæ, quæ regnant apud hominem, sunt inde; ex illis est, quod pauci credant veris fidei, & quod naturalis homo sit contra spiritualem, hoc est, externus homo contra internum: quapropter si naturalis seu externus homo dominari incipit super spiritualem seu internum, nihil amplius creduntur quæ sunt fidei, fallaciæ enim obumbrant & cupiditates suffocant. Quia pauci sciunt, quid fallaciæ sensuum, & pauci credunt quod illæ tantam umbram inducant rationalibus, & maxime spiritualibus fidei, usque ut ea extinguant, imprimis quando homo simul in jocundo cupiditatum ex amore sui & mundi est, licet rem exemplis illustrare, primum quid fallaciæ sensuum mere naturales seu in illis quæ sunt in natura, dein de fallaciis sensuum in spiritualibus; I. Fallacia sensus mere naturalis seu quæ in natura,

 est,

est, quod credatur quod sol semel quovis die circum hanc tellurem feratur, & simul etiam cœlum cum omnibus astris; & tametsi dicitur, quod incredibile sit quia impossibile, quod tantus oceanus igneus qualis est Sol, & non solum Sol sed etiam innumerabilia astra absque ulla mutatione loci a se invicem, quovis die semel circumvolantur; & si adjicitur, quod videri possit a planetis, quod tellus faciat motum diurnum & annuum per circumrotationes & circumgyrationes, ex eo quod planetæ etiam sint tellures, & quidem etiam quod circum se habeant lunas, & observatum quod illi pariter ac nostra tellus tales motus, nempe diurnos & annuos faciant; usque tamen apud perplures fallacia sensus obtinet, quod ita sit prout oculus videt. II. Fallacia sensus mere naturalis, seu in natura, est, quod solum unica atmosphæra sit, & modo ea purior in partibus successive; & quod ubi illa desinit, sit vacuum; sensuale externum hominis non aliter capit, cum solum hoc consulitur. III. Fallacia sensus mere naturalis est, quod a prima creatione impressa sit seminibus qualitas excrescendi in arbores & flores, & se prolificandi, & quod inde omnium existentia, & subsistentia; & si illis dicitur, quod subsistere aliquid nequeat nisi perpetuo existat, secundum canonem, quod subsistentia sit perpetua existentia, tum quod omne inconnexum a priori se cadat in nihilum, usque tamen sensuale corporis & cogitatio ex illo sensuali, non capit illud, nec quod omnia & singula subsistant sicut exstiterant, per influxum a mundo spirituali, hoc est, per mundum spiritualem a Divino. IV. Fallacia sensus mere naturalis est inde, quod sint substantiæ simplices, quæ monades & atomi; quicquid enim intra sensuale externum est, hoc credit naturalis homo, quod tale sit, vel nihil. IV. Fallacia sensus mere naturalis est, quod omnia naturæ sint, & ex natura. & quod quidem in puriori seu interiora natura aliquid sit quod non capitur, sed si dicitur quod intra seu supra naturam sit spirituale ac cœleste, hoc rejicitur, & creditur, nisi id naturale sit, quod nihil sit. V. Fallacia sensus est, quod solum corpus vivat, & quod vita ejus pereat cum moritur; sensuale prorsus non capit, quod Internus homo sit in singulis Externi, & quod is sit intra naturam in mundo spirituali; inde nec credit quia non capit, quod post mortem victurus, nisi corpore rursus circuminduatur, n: 5078. 5079. VI. Fallacia sensus est inde, quod homo non magis vivere possit post mortem, quam bestiæ, ex causa quia hæ quoque vitam habent in multis similem vitæ hominis, modo quod homo animal perfectius sit; sensuale non capit, hoc est, homo qui ex sensuali cogitat & concludit, quod homo in eo supra bestias sit, & ei vita superior, quia cogitare potest, non modo de causis rerum, sed etiam de Divino, ac Divino per fidem & amorem conjungi, ut & recipere influxum inde & sibi appropriare, ita quod in homine, quia datur reciprocum, detur receptio quod nequaquam apud bestias. VII. Fallacia est inde, quod ipsum vivum apud hominem, quod anima vocatur, sit modo aliquod æthereum, vel flammeum, quod dissipatur cum homo moritur; & quod id resideat vel in corde, vel in cerebro, vel in aliqua pare ejus, & quod inde regat corpus sicut machinam; quod Internus homo sit in singulis externi, quod oculus non videat ex se sed ex illo, nec auris audiat ex se sed ex illo, homo sensualis non capit.

capit. VIII. Fallacia sensus est; quod non aliunde lux dari queat quam ex sole aut igne elementari, nec aliunde calor quam inde; quod sit Lux in qua intelligentia, & calor in quo amor cœlestis, & quod in illa luce & in illo calore sint omnes angeli, sensuale non capit. IX. Fallacia sensus est, quod homo credat se vivere ex se, seu quod ei indita sit vita, non enim aliter apparet coram sensuali; quod solum Divinum sit cui vita ex se, & sic quod unica vita sit, & quod vitæ in mundo sint modo formæ recipientes, sensuale prorsus non capit, videatur n: 1954. 2706. 2886 ad 2889. 2893. 3001. 3318. 3337. 3338. 3484. 3742. 3743. 4151. 4249. 4318. 4319. 4320. 4417. 4523. 4524. 4882. X. Homo sensualis ex fallacia credit, quod adulteria sint licita, ex sensuali enim concludit, quod conjugia sint modo ordinis causa propter educationem sobolis, & si non ordo ille destruitur quod perinde sit a quonam soboles; tum quod conjugiale sit sicut aliud lascivum sed concessum; ita quoque, quod contra ordinem non foret plures uxores ducere, si non Christianus orbis ex Scriptura Sacra id prohiberet; si illis dicitur, quod correspondentia sit inter conjugium cœleste & conjugia in terris, & quod conjugiale nemo in se habere possit nisi sit in vero & bono spirituali, tum quod genuinum conjugale nequaquam dari queat inter maritum & plures uxores, & inde quod conjugia in se sancta sint, hæc sensualis homo rejicit sicut nihil. XI. Fallacia sensus est, quod Regnum Domini seu cœlum sit quale regnum terrestre, in eo quod ibi gaudium & felicitas sit, ut unus major sit altero, & inde in gloria præ altero; sensuale enim prorsus non capit, quid sit, quod minimus sit maximus, seu ultimus primus; si eis dicatur, quod gaudium in cœlo seu angelis sit aliis servire benefaciendo, absque ulla reflexione meriti & retributionis, hoc sicut triste obvenit. XII. Fallacia sensus est, quod bona opera mereantur: & quod facere alicui bene sui causa, sit bonum opus. XIII. Etiam fallacia sensus est, quod salvetur homo per solam fidem; & quod fides dari queat apud quem non est charitas; tum quod fides maneat, non vita post mortem. Similiter in perpluribus aliis; quapropter cum sensuale apud hominem dominatur, tunc rationale illustratum a Divino nihil videt, est in densa caligine, & tunc creditur quod omne id rationale sit, quod ex sensuale concluditur.

5085. Ad domum carceris, quod significet inter falsa, constat ex significatione domus carceris, quod sit vastatio falsi, & inde falsum, de qua n: 4958. 5037. 5038.

5086. Locum, ubi Joseph vinctus, quod significet statum cœlestis naturalis nunc quoad illa, constat ex significatione loci, quod sit status, de qua n: 2625. 2837. 3356. 3387. 4321. 4882; ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste spiritualis e rationali, de qua n: 4286 4585. 4592. 4594. 4963. hic cœleste naturalis, quia nunc in naturali a quo tentationes, n: 5035. 5039; & ex significatione vinctus, quod sit status tentationum, de qua n: 5037; in capite priori actum est de statu tentationum cœlestis spiritualis in naturali quoad illa quæ fuerunt interioris naturalis, hic nunc quoad illa quæ sunt exterioris.

5087.

5087. Et præfecit princeps ſatellitum Joſephum illis, quod ſignificet quod cœleſte naturalis ex primariis interpretationi illa doceret, conſtat ex ſignificatione principis ſatellitum, quod ſint primaria interpretationi, de qua n: 4790. 4966. 5084; ex repræſentatione Joſephi, quod ſit cœleſte naturalis, de qua mox ſupra n: 5085; & ex ſignificatione præfici, quod hic ſit docere, qui enim præficitur illis quæ rejiciuntur explorationis ſeu emendationis cauſa, illæ munere docendi fungitur.

5088. Et miniſtrabat illis, quod ſignificet quod inſtrueret, conſtat ex ſignificatione miniſtrare, quod ſit inſtruere: quod miniſtrare hic non ſit miniſtrare ut ſervus, conſtat ex eo quod Joſeph illis præfectus ſit, quare miniſtrare hic eſt ſubminiſtrare quæ illis conducerent; & quia agitur hic de novo naturali ſenſuali ſeu externo, per præfici ſignificatur docere, & per miniſtrare inſtruere; præfici prædicatur de bono quod vitæ, & miniſtrare de vero quod doctrinæ, n: 4976.

5089. Et fuerunt diebus in cuſtodia, quod ſignificet quod in ſtatu rejectionis diu eſſent, conſtat ex ſignificatione dierum, quod ſint ſtatus, de qua n: 23. 487. 488 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850; hic itaque diebus, quod in ſtatu diu, nempe rejectionis, quæ per cuſtodiam ſignificatur, n: 5083. Singula hæc, quæ in ſenſu interno continentur, fulſius explicare non licet, quia talia ſunt, de quibus formari nequit idea ab illis quæ in mundo ſunt, ſicut de cœleſti ſpiritualis homine, de ſtatu ejus in naturali cum naturale interius novum fit, ac poſtea cum novum factum, ac naturale exterius rejectum, ſed de his & ſimilibus formari poteſt idea ab illis quæ in cœlo, quæ talis eſt ut non cadat in aliquam ideam formatam ab illis quæ in mundo, niſi apud illos, qui dum in cogitatione ſunt, abduci a ſenſualibus poſſunt; niſi cogitatio apud hominem elevari poteſt ſupra ſenſualia, ſit ut hæc ſpectentur ſicut infra, nequaquam ſapere poteſt aliquid interius in Verbo, minus talia quæ ſunt cœli abſtracta ab illis quæ ſunt mundi, ſenſualia enim abſorbent illa & ſuffocant; inde eſt, quod, qui ſenſuales ſunt, & ſtudio incubuerunt ſcientificis, raro aliquid capiant de illis quæ ſunt cœli; immerſerunt enim cogitationes talibus quæ ſunt mundi, hoc eſt, terminis & diſtinctionibus ab illis, ita ſenſualibus, a quibus elevari non amplius poſſunt, & ſic teneri in intuitione ſupra illa; ita nec amplius poteſt cogitatio eorum libere extendi circum omnem campum rerum memoriæ, & eligere quæ conveniunt, ac rejicere quæ repugnant, & applicare quæ in aliquo nexu ſunt; clauſa enim & immerſa tenetur terminis, ut dictum, & inde ſenſualibus, ut circumſpicere non poſſit: hæc cauſa eſt, quod eruditi minus credant, quam ſupplices, imo etiam quod in cœleſtibus minus ſapiant; ſimplices enim intueri rem poſſunt ſupra terminos & ſupra ſcientifica, ita ſupra ſenſualia, eruditi vero non ita, intuentur ex terminis & ſcientificis, eſt enim mens in illis, ita vincta ſicut in clauſtro ſeu in carcere.

5090. Verſ: 5. 6. 7. 8. *Et ſomniarunt ſomnium bini illi, quiſque ſomnium ſuum, in nocte una, quiſque ſecundum interpretationem ſomnii ſui, pincerna & piſtor, qui Regi Ægypti, qui vincti in domo carceris. Et venit ad illos Joſeph in matutino, & vidit illos, & ecce illi perturbati. Et interrogabat miniſtros auli-*

co

cos Pharaonis, qui cum eo in custodia domus domini sui, dicendo, quare facies vestræ malæ hodie. Et dixerunt ad eum, somnium somniavimus, & interpretator nullus illi, & dixit ad illos Joseph, nonne Deo, interpretationes, narrate quæso mihi. Et somniarunt somnium bini illi, significat prævidentiam de illis: quisque somnium suum in nocte una, significat de eventu qui illis in obscuro: quisque secundum interpretationem somnii sui, significat quem in se haberent: pincerna & pistor, significat de sensualibus utriusque generis: qui Regi Ægypti, significat quæ subordinata interiori naturali: qui vincti in domo carceris, significat quæ inter falsa: & venit ad illos Joseph in matutino, significat revelatum & clarum cœlesti naturalis: & vidit illos, significat perceptionem: & ecce illi perturbati, significat quod in statu tristi: & interrogabat ministros aulicos Pharaonis, significat sensualia illa: qui cum eo in custodia domus domini sui, significat quæ rejecta: dicendo quare facies vestræ malæ hodie, significat ex qua affectione tristitia: & dixerunt ad illum, significat perceptionem de illis: somnium somniavimus, significat prædictionem: & interpretator nullus illi, significat quod nemo sciat quid in illis: & dixit illis Joseph, significat cœleste naturalis: nonne Deo interpretationes, significat quod Divinum in illis: narrate quæso mihi, significat quod sciretur.

5091. Et somniarunt somnium bini illi, quod significet prævidentiam de illis, constat ex significatione somnii, quod sit providentia, de qua n: 3698; bini illi sunt sensualia utriusque generis significata per pincernam & pistorem; quod de illis somnia, a sequentibus patet. Quod somnium sit in supremo sensu Prævidentia, est quia somnia quæ immediate per cœlum a Domino influunt futura prænuntient, qualia fuerunt somnia Josephi, somnia pincernæ & pistoris, somnium Pharaonis, somnium Nebuchadnezaris, & in genere somnia prophetica; futura, quæ per illa prænuntiantur, non aliunde sunt quam ex Prævidentia Divina Domini: inde quoque sciri potest, quod omnia & singula prævideantur.

5092. Quisque somnium suum in nocte una, quod significet de eventu qui illis in obscuro, constat ex significatione somnii, quod sit prævidentia, & inde prædictio, & quia est prædictio, etiam est eventus, nam de illo est prædictio; & ex significatione noctis, quod sit obscurum: nox in spirituali sensu significat statum umbræ inductum per falsum ex malo, n: 1712. 2353, ita quoque obscurum, nempe mentis. Obscurum quod est noctis in mundo, est obscurum naturale, sed obscurum quod est noctis in altera vita, est obscurum spirituale; illud existit ex absentia solis mundi & privatione lucis inde, hoc autem ex absentia solis cœli qui est Dominus, & privatione lucis, hoc est, intelligentiæ inde; hæc privatio non existit per quod sol cœli sicut sol mundi occidat, sed quia homo aut spiritus in falso ex malo est, & ipse se removet, & sibi obscurum inducit. Ex solum noctis & inde obscuri idea in utroque sensu, patere potest, quomodo se habet sensus spirituale respective ad ejusdem rei sensum naturalem. Præterea obscurum spirituale est triplex, unum quod est ex falso mali, alterum quod est ex ignorantia veri, tertium quod est exteriorum respective ad interiora, ita sensualium quæ sunt externi hominis respective ad

rationalia

rationalia quæ sunt interni: omnia hæc genere usque existunt ex eo, quod lux cœli, seu intelligentia & sapientia quæ a Domino, non recipiatur, hæc enim continue influit, sed a falso mali vel rejicitur, vel suffocatur vel pervertitur, ab ignorantia veri parum recipitur, & a sensualibus quæ sunt externi hominis, hebescit quia fit communis.

5093. Quisque secundum interpretationem somnii sui, quod significet quem in se haberent, nempe eventum, constat ex significatione interpretationis somnii, quod sit explicatio, & inde cognitio eventus, ita eventus quem in se haberent; quod somnium sit eventus, videatur mox supra n: 5092.

5094. Pincerna & pistor, quod significet de sensualibus utriusque generis, constat ex significatione pincernæ, quod sit sensuale subordinatum parti intellectuali, de qua n: 5077; & ex significatione pistoris, quod sit sensuale subordinatum parti voluntariæ, de qua n: 5078; quod hæc rejecta sint ab interiori naturali, supra n: 5083. 5089, dictum: at sciendum, quod ipsa sensualia non rejecta sint, nempe quæ sunt visus, auditus, olfactus, gustus, tactus, nam ex his vivit corpus, sed intuitiones seu cogitationes ex illis, tum affectiones ac cupidines ex illis; in memoriam externam seu naturalem hominis intrant objecta e mundo per sensualia illa ab una parte, & in illam intrant objecta per rationalia ab altera parte; hæc se in memoria illa separant; quæ intrarunt per rationalia, se locant interius, quæ autem intrarunt per sensualia, se locant exterius; inde naturale fit duplex, nempe interius & exterius, ut quoque supra dictum; Naturale interius est quod repræsentatur per Pharaonem regem Egypti, naturale autem exterius per pincernam & pistorem: qualis differentia sit, constare potest ex intuitionibus rerum seu cogitationibus & inde conclusionibus; qui cogitat & concludit ex interiori naturali, is quantum per rationale hausit, tantum est rationalis, at qui cogitat & concludit ab exteriori naturali, is quantum ex sensualibus hausit, tantum est sensualis, talis homo etiam vocatur sensualis homo, alter vero rationalis naturalis; Homo, cum moritur, omne naturale secum habet, & quale in mundo apud illum formatum est, tale quoque manet; quantum imbuerat ex rationali, tantum quoque rationalis est, & quantum ex sensuali tantum est sensualis; differentia est, quod naturale quantum hauserat & appropriaverat sibi ex rationali, tantum spectet sensualia quæ sunt naturalis exterioris infra se, & tantum dominetur his, vilipendo & rejiciendo fallacias quæ inde; at naturale quantum hauserat & appropriaverat sibi ex sensualibus corporis, quod tantum spectet rationalia sicut infra se, illa vilipendendo & rejiciendo: sicut pro exemplo; rationalis naturalis homo potest comprehendere, quod homo non vivat ex se, sed per influxum vitæ per cœlum a Domino; at sensualis homo hoc non potest comprehendere, dicit enim quod sentiat & appercipiat manifeste quod vita sit in se, & quod contra sensum loquisit vanum: Sit etiam pro exemplo, rationalia naturalis homo comprehendit, quod cœlum & infernum sit, at sensualis homo illa negat, quia non capit quod purior mundus, quam quem oculis videt, detur; rationalis naturalis homo comprehendit quod sint spiritus & angeli qui inconspicui; at sensualis homo non com-

comprehendit, putando nihil esse quod non videt & tangit. Sit quoque pro exemplo; rationalis naturalis homo comprehendit, quod intelligentis sit intueri fines, ac prævidere & disponere media ad finem quendam ultimum, is cum spectat naturam ex ordine rerum, videt quod natura sit complexus mediorum, & tunc appercipit quod Supremum Ens intelligens disposuerit illa; sed ad quem finem ultimum, non videt nisi spiritualis fiat; at sensualis homo non comprehendit, quod aliquid distinctum a natura dari queat, ita nec quod aliquod Ens quod supra naturam; quid intelligere, quid sapere, quid intueri fines, & disponere media, non capit, nisi dicatur naturale, & cum dicitur naturale, ideam de illis habet qualem artifex de automato. Ex his paucis constare potest, quid intelligitur per interius naturale & exterius naturale; & per quod sensualia rejecta sint, quod nempe non illa quæ sunt visus, auditus, olfactus, gustus & tactus, in corpore, sed quod conclusiones inde de interioribus.

5095. Qui regi Ægypti, quod significet quæ subordinata interiori naturali, constat ex repræsentatione Pharaonis seu regis Ægypti in hoc Capite, quod sit status naturalis novus, de qua n: 5079. 5080, consequenter interius naturale, nam hoc novum factum; quid interius naturale, & exterius, mox supra n: 5094, videatur. Qualis sensus Verbi internus in historicis & in propheticis est, paucis dicendum; ubi in sensu historico memorantur plures personæ, sicut hic Josephus, Pharao princeps satellitum, pincerna, pistor, in sensu interno quidem significant varia, sed solum in una personæ; causa est, quia nomina significant res; sicut hic Josephus repræsentat Dominum quoad cœleste spirituale e rationali, & quoque in naturali, Pharao Ipsum quoad statum naturalis novum, seu quoad interius naturale, pincerna & pistor quoad illa quæ sunt Externi naturalis; talis est sensus internus; similiter alibi, ut ubi nominantur Abrahamus, Jischakus & Jacobus, in sensu literæ sunt tres personæ, at in sensu supremo omnes tres Dominum repræsentant, nempe Abrahamus Ipsum Divinum, Jischakus Divinum Intellectuale, & Jacobus Divinum Naturale Ipsius: etiam apud Prophetas, ubi quandoque loquutio fit per mera nomina, sive personarum, sive regnorum, sive urbium, & usque simul unam rem sistunt & describunt in sensu interno: qui hoc non novit, facile potest a sensu literæ auferri in varia, & sic dissipari idea rei unius.

5096. Qui vincti in domo carceris, quod significet quæ inter falsa, constat ex significatione vinctus esse in domo carceris, quod sit esse inter falsa, de qua n: 4958. 5307. 5038. 5085: qui in falsis sunt, & magis qui in malis, dicuntur vincti & in carcere, non quod in aliquo vinculo sint, sed quia non in libero, qui enim non in libero sunt, ii sunt interius vincti; nam qui in falso se confirmaverunt, non amplius in aliquo libero sunt eligendi & acceptandi verum, & qui multum se confirmaverunt, ne quidem in libero sunt videndi illud, minus agnoscendi & credendi, sunt enim in persuasione quod falsum sit verum & verum falsum; persuasio talis est, ut auferat omne liberum cogitandi aliud, consequenter ut ipsam cogitationem in vinculo & quasi in carcere teneat: hoc constare mihi potuit ex pluri experientio apud illos in altera vita, qui in persuasione falsi fuerunt per confirmationes apud se, sunt tales ut nequa-

quam admittant vera, reflectunt seu repercutiunt illa, & hoc duriter secundum persuasionis gradum; imprimis cum falsum est ex malo, seu cum malum persuasit: sunt illi qui in parabola Domini intelliguntur apud Matthæum "Alia semina ceciderunt super viam duram, & venerunt aves & comederunt ea," XIII: 4; semina sunt vera Divina, petra dura est persuasio, aves sunt principia falsi. Qui tales sunt, ne quidem sciunt quod in vinculo sint seu in carcere, afficiuntur enim falso suo, & amant illud propter malum ex quo; inde in libero se putant esse, quicquid enim est affectionis seu amoris, apparet liberum. At qui non in falso confirmato, hoc est, in persuasione falsi sunt, illi admittunt facile vera, & vident illa, & eligunt illa, & afficiuntur illis, & dein vident falsa sicut infra se, & quoque quomodo illi qui in persuasione falsi vincti sunt; in tanto libero sunt, ut possint intuitione & cogitatione exspatiari quasi per totum cœlum, ad innumerabilia vera; sed in hoc libero nemo potest esse, nisi qui est in bono, ex bono enim est in cœlo, & ex bono in cœlo apparent vera.

5097. Et venit ad illos Joseph in matutino, quod significet revelatum & clarum cœlesti spiritualis, constat ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste spiritualis, de qua n: 4286. 4592. 4963; & ex significatione mane, quod sit status illustrationis, de qua n: 3458, ita revelatum & clarum: quod mane seu matutinum illa significet, est quia omnia tempora diei, sicut omnia tempora anni, varios status secundum variationes lucis cœli significant; variationes lucis cœli, non sunt variationes sicut lucis in mundo quovis die & quovis anno, sed sunt variationes intelligentiæ & amoris; nam lux cœli non aliud est quam Divina Intelligentia a Domino, quæ quoque coram oculis lucet, & calor illius lucis est Divinus Domini Amor, qui quoque coram sensu calet, est illa lux quæ facit intellectuale hominis, & ille calor qui facit calidum ejus vitale & voluntarium boni: mane seu matutinum ibi est status illustrationis, nempe quoad illa quæ sunt boni & veri, qui tunc existit, cum agnoscitur, & magis cum præcipitur quod bonum sit bonum & verum sit verum; perceptio est revelatio interna, inde per mane significatur revelatum, & quia tunc clarum fit quod prius fuit obscurum, inde quoque per mane significatur clarum. Præterea per Mane in supremo sensu significatur Ipse Dominus, ex causa quia Dominus est Sol ex quo omnis lux in cœlo, & Ipse semper est in ortivo, ita in matutino; oritur etiam semper apud unumquemvis, qui verum quod est fidei, & bonum quod est amoris, recipit, at occidit apud unumquemvis qui non recipit; non quod sol ibi occidat, quia, ut dictum, semper est in ortivo, sed quod, qui non recipit, faciat apud se sicut occidat: comparari hoc aliquatenus potest cum vicibus, quas sol mundi respective ad incolas telluris facit, sol ibi nec occidit, quia semper manet in suo loco, & inde semper lucet, sed apparet sicut occidat, quia tellus circum axem semel quovis die volvitur, & tunc simul removet incolam ab aspectu solis, videatur n: 5084, p: 1; ita quoque non in sole est occiduum, sed in remotione incolæ telluris a luce ejus; hoc comparativum illustrat, & quia repræsentativum Regni Domini est in singulis naturæ, etiam instruit, quod privatio lucis cœli, hoc est, intelligentiæ & sapientiæ, non sit ex eo, quod Dominus, Qui est Sol intelligentiæ

gentiæ & sapientiæ, apud aliquem occidat, sed quod incola Regni Ipsius semet ipsum removeat, hoc est, patiatur se duci ab inferno a quo removetur.

5098. Et vidit illos, quod significet perceptionem, constat ex significatione videre, quod sit intelligere & appercipere, de qua n: 2150. 3764. 4567. 4723.

5099. Et ecce illi perturbati, quod significet quod in statu tristi, constat absque explicatione.

5100. Et interrogabat ministros aulicos Pharaonis, quod significet sensualia illa, constat ex significatione ministrorum aulicorum Pharaonis, quod sint sensualia utriusque generis, quæ nempe subordinata sunt parti intellectuali, & quæ subordinata parti voluntariæ, de qua supra n: 5081.

5101. Qui cum eo in custodia domini sui, quod significet quæ rejecta, constat ex significatione dari in custodiam, ita esse in custodia, quod sit in statu rejectionis, de qua etiam supra n: 5083.

5102. Dicendo, quare facies vestræ malæ hodie, quod significet ex qua affectione tristitia, constat ex significatione facierum, quod sint interiora, de qua n: 358. 1999. 2434. 3527. 4066. 4796. 4797, ita affectiones, nam interiora hominis, ex quibus cogitationes quæ etiam sunt interiora, sunt affectiones, hæ enim, quia sunt amoria, sunt ejus vitæ; notum est, quod affectiones conspicuæ sistantur in facie apud illos qui in innocentia sunt, & cum affectiones, etiam cogitationes in communi, nam hæ sunt formæ affectionum; inde facies in se spectata non aliud est quam interiorum imago repræsentativa; omnes facies non aliter apparent angelis, angeli enim non vident facies hominis in forma materiali, sed in forma spirituali, hoc est, in forma quam affectiones & inde cogitationes sistunt; hæ quoque sunt quæ faciunt ipsum faciem apud hominem, quod sciri potest ex eo, quod facies illis privata sit nihil nisi quam mortuum quid, & quod facies vivat ex illis, & placeat secundum illas: tristitia affectionis, seu ex qua affectione, significatur per quod dixerit, cur facies vestræ malæ hodie.

5103. Et dixerunt ad eum, quod significet perceptionem de illis, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua sæpius prius.

5104. Somnium somniavimus, quod significet prædictionem, constat ex significatione somnii, quod sit prævidentia, & inde prædictio, de qua supra n: 5091.

5105. Et interpretator nullus illi, quod significet quod nemo sciat quid in illis, constat ex significatione interpretationis quod sit explicatio quid in se habeat, de qua supra n: 5093, ita quid in illis.

5106. Et dixit illis Joseph, quod significet cœleste naturalis, constat ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste naturalis, de qua supra n: 5086.

5107. Nonne Deo interpretationes, quod significet quod Divinum in illis, constat ex significatione interpretationis, cum prædicatur de somniis, quod

sit id quod in illis, ut mox supra n: 5105; Divinum significatur per Deum.

5108. Narrate quæso mihi, quod significet quod sciretur, constat ex significatione narrate quæso, quod involvat quod sciretur; ut quoque patet a sequentibus.

5109. Vers. 9. 10. 11. 12. 13. *Et narravit princeps pincernarum somnium suum Josepho, & dixit ei, in somnio meo, & ecce vitis coram me. Et in vite tres propagines, & illa sicut germinans, ascendit flos illius, & maturuerunt botri illius, uvas. Et scyphus Pharaonis in manu mea, & accepi uvas, & expressi illas ad scyphum Pharaonis, & dedi scyphum super volam Pharaonis. Et dixit illi Joseph, hæc interpretatio illius, tres propagines tres dies, illæ. In adhuc tribus diebus, extollet Pharao caput tuum, & reducet te super stationem tuam, & dabis schyphum Pharaonis in manum illius, secundum morem priorem, quo fuisti pincerna illius.* Et narravit princeps pincernarum somnium suum Josepho, signifiat quod cœleste spiritualis apperciperet eventum de illis quæ fuerunt sensualis parti intellectuali subjecti, quæ hactenus rejecta: & dixit ei, significat revelationem ex perceptione: in somnio meo, significat prædictionem: & ecce vitis coram me, significat intellectuale: & in vite tres propagines, significat derivationes inde usque ad ultimam: & illa sicut germinans, significat influxum per quem renascentia: ascendit flos illius, significat statum propre regenerationem: & maturuerunt botri illius uvas, significat conjunctionem veri spiritualis cum bono cœlesti: & schyphus Pharaonis in manu mea, significat influxum interioris naturalis in exterius, & receptionis initium: & accepi uvas, & expressi illas ad schyphum Pharaonis, significat influxum reciprocrum in bona ex origine spirituali ibi: & dedi schyphum supra volam Pharaonis, significat appropationem ab interiori naturali: & dixit illi Joseph, hæc interpretatio illius, significat revelationem a perceptione a cœlesti in naturali, quid in se haberet: tres propagines, tres dies, illæ, significat derivationes continuas usque ad ultimam: in adhuc tribus diebus, significat quod tunc novum: extollet Pharao caput tuum, significat provisum & inde conclusum: & reducet te super stationem tuam, significat quod illa quæ sunt sensualis parti intellectuali subjecti redigerentur in ordinem, ut ultimo loco sint: & dabis schyphum Pharaonis in manum illius, significat ut inde inserviant interiori naturali: secundum morem priorem, significat ex lege ordinis: quo fuisti pincerna illius, significat sicut sensualia illius generis solent.

5110. Et narravit princeps pincernarium omnium suum Josepho, quod significat quod cœleste spiritualis apperciperet eventum de illis quæ fuerunt sensualis parti intellectuali subjecti, quæ hactenus rejecta, constat ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste spiritualis, de qua n: 4286. 4585. 4592. 4594, 4963; ex significatione somnii, quod sit prævidentia, & inde eventus, de qua supra n: 5091. 5092. 5104. ita eventus prævisus seu apperceptus; & ex significatione principis pincernarum, quod sit sensuale parti intellectuali subjectum in genere, de qua n: 5077. 5082; quod rejectum, intelligitur per quod in custodia, n: 5083. 5101; ex his patet, quod istorum verborum ille

sensus

ſenſus internus ſit; quod etiam Joſephus, per quem cœleſte ſpiritualis repræſentatur, eventum apperceperit, a ſequentibus conſtat. Cœleſte ſpiritualis dicitur, & intelligitur Dominus, abſtracte de Ipſo quoque dici poteſt, quia eſt ipſum cœleſte ac ipſum ſpirituale, hoc eſt, eſt Ipſum Bonum ac Ipſum Verum; quæ quidem apud hominem non concipi poſſunt abſtracte a perſona, quia naturale in ſingulis cogitationis ejus adjunctum eſt; at uſque cum cogitatur, quod omne quod in Domino, Divinum ſit, & quod Divinum ſit ſupra omne cogitationis, & prorſus incomprehenſibile etiam angelis, conſequenter ſi tunc abſtrahitur id quod comprehenſibile eſt, remanet Ipſum Eſſe & Exiſtere, quod nempe ſit Ipſum Cœleſte ac Ipſum Spirituale, hoc eſt, Ipſum Bonum & Ipſum Verum. At uſque quia homo talis eſt, ut prorſus nullam cogitationis ideam habere poſſit de abſtractis, niſi adjungat aliquod naturale quod intraverat e mundo per ſenſualia, abſque tali enim cogitatio ejus perit ſicut in abyſſo & diſſipatur; idcirco ne Divinum apud hominem corporeis & terreſtribus prorſus immerſum periret, & apud quem maneret, conſpurcaretur idea immunda, & una omne cœleſte & ſpirituale quod a Divino, idcirco placuit Jehovæ ſe ſiſtere actualiter qualis eſt & qualis apparet in cœlo, nempe ſicut Divinus Homo; omne enim cœli conſpirat ad formam humanam, ut conſtare poteſt ab illis quæ ad finem Capitum de Correſpondentia omnium hominis cum Maximo Homine, quod eſt Cœlum, oſtenſa ſunt; Hoc Divinum, ſeu hoc Jehovæ in Cœlo, eſt Dominus ab æterno; idem quoque ſuſcepit Dominus cum glorificavit ſeu Divinum fecit in Se Humanum; quod etiam manifeſte patet ex forma in qua apparuit coram Petro, Jacobo, & Johanne, cum transformatus, Matth: XVII: 1. 2.; & quoque in qua aliquoties apparuit Prophetis; inde nunc eſt, quod unuſquiſque de Ipſo Divino cogitare poſſit ut de Homine, & tunc de Domino, in quo omne Divinum, & Trinum perfectum eſt; in Domino enim Ipſum Divinum eſt Pater, Divinum illud in cœlo eſt Filius, & Divinum inde procedens eſt Spiritus Sanctus, Qui quod unum ſint, ut Ipſe docet, exinde conſtat.

5111. Et dixit ei, quod ſignificet revelationem ex perceptione, conſtat ex ſignificatione dicere in hiſtoricis Verbi, quod ſit perceptio, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3395. 3509, ita quoque eſt revelatio, nam hæc eſt interna perceptio, & ex perceptione.

5112. In ſomnio meo, quod ſignificet prædictionem, conſtat ſignificatione ſomnii, quod ſit prævidentia, & ex illa prædictio, de qua ſupra n: 5091. 5092. 5104.

5113. Et ecce vitis coram me, quod ſignificet intellectuale, conſtat ex ſignificatione vitis, quod ſit intellectuale quod Eccleſiæ ſpiritualis, de qua ſequitur. Quia per pincernam ſignificatur ſenſuale parti intellectuali ſubjectum, & hic agitur de influxu intellectualis in ſenſuale ſibi ſubordinatum, ideo in ſomnio apparuit vitis cum propaginibus, flore, botris, & uvis, per quæ influxus & renaſcentia ſenſualis illius deſcribitur. Quod intellectuale Eccleſiæ ſpiritualis attinet, ſciendum, quod in Verbo, ubi de illa Eccleſia, paſſim etiam de intellectuali ejus agatur, ex cauſa, quia eſt pars intellectualis, quæ

apud

apud hominem illius Ecclesiæ, regeneratur & fit Ecclesia; sunt enim binæ Ecclesiæ in genere, nempe cœlestis & spiritualis, Ecclesia cœlestis est apud hominem qui quoad partem voluntariam regenerari potest seu fieri Ecclesia, at Ecclesia spiritualis apud hominem, qui solum quoad partem intellectualem, ut dictum, regenerari potest; Antiquissima Ecclesia, quæ ante diluvium, fuit cœlestis, quia apud eos qui ab illa fuerunt, in parte voluntaria aliquid integrum fuit, sed Antiqua Ecclesia, quæ post diluvium, spiritualis fuit, quia apud eos qui ab illa, non aliquid in parte voluntaria, sed in parte intellectuali, integrum fuit; inde nunc est, quod in Verbo, ubi de Ecclesia Spirituali, partim etiam de intellectuali ejus agatur; de his videantur n: 640. 641. 765. 863. 875. 895. 927. 928. 1023. 1043. 1044. 1555. 2124. 2256. 2669. 4328. 4493: quod intellectualis pars apud illos, qui ab Ecclesia spirituali, regeneretur, constare potest etiam ex eo, quod homo Ecclesiæ illius nullam perceptionem veri ex bono habeat, prout habuerunt qui a cœlesti Ecclesia, sed verum quod fidei primum addiscet, & imbuet intellectuale, & sic ex vero cognoscet quid bonum, & postquam id inde cognoverit, id cogitare potest, dein velle, & tandem facere, & tunc nova voluntas apud illum in parte intellectuali a Domino formatur, per hanc a Domino elevatur spiritualis homo in cœlum, remanente usque malo in propria ejus voluntate, quæ tunc miraculose separatur, & hoc per vim superiorem, qua detinetur a malo & tenetur in bono. Cœlestis autem Ecclesiæ homo regeneratus fuit quoad partem voluntariam, ab infantia imbuendo bonum charitatis, & cum ejus perceptionem adeptus est, ducebatur in perceptionem amoris in Dominum; inde omnia vera fidei ei in intellectuali sicut in speculo apparuerunt; intellectus & voluntas apud illum prorsus unam mentem fecerunt, nam perceptum illis in intellectu quod erat in voluntate; in his consistebat integritas primi hominis, per quem Ecclesia cœlestis significatur. Quod vitis sit intellectuale Ecclesiæ spiritualis ex Verbo pluries alibi constat, ut apud Jeremiam "Quid tibi cum via Ægypti ut bibas aquas Schichoris, aut quid tibi cum via Assyriæ ut bibas aquas fluvii: atqui Ego *plantaveram te Vitem nobilem totam*, semen veritatis: quomodo ergo conversa es Mihi *in palmites degeneres Vitis alienæ*" II. 18. 21; ibi de Israele, per quem significatur Ecclesia spiritualis, n: 3654. 4286; Ægyptus & aquæ Schicoris pro scientificis quæ pervertunt, n: 1164. 1165. 1186. 1462; Assyria & aquæ fluvii pro ratiocinatione ex illis nempe scientificis contra bonum vitæ & verum fidei, n: 119. 1186; Vitis nobilis pro Ecclesiæ spiritualis homine, qui vitis dicitur ex intellectuali; palmites degeneres vitis alienæ pro Ecclesiæ perversæ homine. Apud Ezechielem "Ænigma & parabola de domo Israelis; Aquila magna sumsit de semine terreæ, & posuit in agro sementis, germinavit, & factum est *in Vitem luxuriantem*, humilem proceritate; ita ut respicerunt *palmites ejus* ad illam, & radices ejus sub illa issent; sic facta est *in vitem* quæ fecit *palmites*, & emisit *propagines* ad Aquilam; *Vitis hæc* applicuit radices suas & *palmites suos* misit ad illam, in agro bono apud aquas multas; illa plantata ad faciendum rarum, ut esset *in vitem magnificentiæ*" XVII: 3. 5. 6. 7. 8; Aquila pro rationali, n: 3901;
semen

ſemen terræ pro vero Eccleſiæ, n: 1025. 1447. 1610. 1940. 2848. 3038. 3310. 3373, quod factum in vitem luxuriantem & in vitem magnificentiæ, pro in Eccleſiam ſpiritualem, quæ vitis vocatur ex vino quod inde, quod ſignificat bonum ſpirituale ſeu bonum charitatis ex quo verum fidei, implantatum parti intellectuali. Apud Eundem "Mater ſua, ſicut *Vitis* in ſimilitudine tui, juxta aquas plantata, frugifera, & ramoſa facta ab aquis multis; unde fuerunt illi virgæ roboris in ſceptra dominantium; & elevavit ſe ſtatura ejus ſuper inter implexos ramos, ut apparuerit altitudine ſua in multitudine palmitum" XIX: 10; ibi etiam de Iſraele, per quem Eccleſia ſpiritualis ſignificatur, quæ Viti comparatur ex ſimili cauſa de qua mox ſupra; deſcribuntur ibi ejus derivationes uſque ad ultimas in naturali homine, nempe ad ſcientifica ex ſenſualibus, quæ ſunt implexi rami, n: 2831. Apud Hoſcheam "Ego ſicut ros *Iſraeli*, ibunt rami ejus, & erit ſicut olivæ honor ejus, & honor illi ſicut Libani, revertentur habitantes in umbra ejus, vivificabunt frumentum, & efflorebunt ſicut *Vitis*, memoria ejus ſicut *vinum Libani*; Ephraim quid Mihi amplius cum idolis" XIV: 6. 7. 8. 9; Iſrael pro Eccleſia ſpirituali, cujus efflorescentia comparatur Viti, & memoria vino Libani, ex bono fidei implantato intellectuali; Ephraim eſt intellectuale Eccleſiæ ſpiritualis, n: 3969. Apud Sachariam "Reliquiæ populi, ſemen pacis, *Vitis dabit fructum ſuum*, & terra dabit proventum, & cœli dabunt rorem ſuum" VIII: 11. 12; reliquiæ populi pro veris reconditis a Domino in interiori homine, n: 468. 530. 560. 561. 660. 798. 1050. 1738. 1906, 2284; ſemen pacis pro bono ibi; vitis pro intellectuali. Apud Malachiam "Increpabo vobis abſumentem, ut non corrumpat vobis fructum terræ, *nec orba erit vobis Vitis in agro*" III: 11. 12; Vitis pro intellectuali, vitis non orba dicitur, quando intellectuale non privatur veris & bonis fidei, contra autem vitis vacua, quando ſunt falſa ibi & inde mala, apud Hoſcheam "*Vitis vacua Iſrael*, fructum facit ſimilem ſibi" X: 1. Apud Moſen "Ligabit *ad Vitem* aſininum pullum ſuum, & *ad vitem nobilem* filium aſinæ ſuæ, poſtquam laverit *in Vino* indumentum ſuum, & in *ſanguine uvarum* velamen ſuum" Geneſ: XLIX: 11; prophetia Jacobi, tunc Iſraelis, de duodecim filiis, ibi de Jehudah, per quem repræſentatur Dominus, n: 3881, vitis ibi pro intellectuali quod eſt Eccleſiæ ſpiritualis, & vitis nobilis pro intellectuali quod eſt Eccleſiæ Cœleſtis. Apud Dividem "Jehovah, *Vitem ex Ægypto* proficiſci feciſti, expuliſti gentes, & plantaſti *illam*, purgaſti ante *illam*, & radicari feciſti radices *illius*, ut impleverit terram, operti ſunt montes umbra *illius*, & ramis cedri Dei, emiſiſti *propagines illius* uſque ad mare, & ad Euphratem ramuſculos illius. Conculcat *illam* aper e ſylva, & fera agrorum depaſcit *illam*" Pſalm: LXXX: 9. 10. 11. 12. 14; Vitis ex Ægypto, in ſenſu ſupremo pro Domino, glorificatio Humani Ipſius deſcribitur per illam & illius propagines; in ſenſu interno eſt Vitis ibi Eccleſia ſpiritualis, ac homo illius Eccleſiæ, qualis cum quoad intellectuale & voluntarium a Domino novus factus eſt ſeu regeneratus; aper in ſylva eſt falſum, & fera agrorum eſt malum, quæ Eccleſiam ad fidem in Dominum deſtruunt. Apud Johannem "Miſit Angelus falcem ſuam in

terram,

terram, & *vindemiavit vitem terræ*, & conjecit in torcular itæ Dei magnum; calcatum est torcular extra urbem, & exivit sanguis e torculari usque ad frena equorum" Apoc: XIV: 19. 20; vindemiare vitem terræ, pro destruere intellectuale Ecclesiæ; est quia per vitem significatur intellectuale illud, etiam dicitur quod sanguis exiverit e torculari usque ad frena equorum, per equos enim significantur intellectualia, n: 2761. 2762. 3217. Apud Esaiam "Fiet in die illo, erit omnis locus, in quo *fuerint milles vites* pro mille argenti, erit in senticetum & vepretum" VII: 23. Apud Eundem "Exurentur habitatores terræ, & relictus erit homo rarus, lugebit mustum, & *languescet vitis*" XXIV: 6. 7. Apud Eundem "Super ubera se pulsant ob agros *meri*, ob *vitem frugiferam*, super terra populi mei spina, sentis, ascendit" XXXII: 12. 13. 14; in illis locis de vastatione Ecclesiæ spiritualis quoad bonum & verum fidei agitur, ita quoad intellectuale, nam verum & bonum fidei est in parte intellectuali hominis illius Ecclesiæ, ut supra dictum; quisque videre potest, quod ibi non per vitem vitis intelligatur, & non per terram terra, sed quod tale quod est Ecclesiæ. Quia in genuino sensu vitis significat bonum intellectualis, & ficus bonum naturalis, seu quod idem, vitis bonum interioris hominis, & ficus bonum exterioris, idcirco pluries in Verbo ubi Vitis Etiam Ficus nominatur; ut in his locis; apud Jeremiam "Consumendo consumam eos, *non Uvæ in vite, neque ficus in ficu*, & folium defluit" VIII: 13. Apud Eundem "Ego adducam super vos gentem e longinquo, domus Israelis, qui comedet *Vitem tuam & ficum tuam*" V: 15. 17. Apud Hoscheam "Devastabo *Vitem ejus & ficum ejus*" II: 12. Apud Joelem "Gens ascendit super terram, redegit *Vitem meam* in vastitatem, & *ficum meam* in spumam, denudando denudavit *illam*, & projecit, dealbati sunt *palmites illius*; *Vitis* exaruit, & *ficus* languet" I: 6. 7. 12. Apud Eundem "Ne timete bestiæ agrorum meorum, quia herbosa facta sunt habitacula deserti; quia arbor fecit fructum suum, & *ficu* & *vitis* dabunt vim suam" II: 22, 23. Apud Davidem "Percussit *vitem eorum* & *ficum eorum*, & confregit arborem termini eorum" Psalm: CV: 33. Apud Habakuk "*Ficus* non florebit, nec proventus *in vitibus*" III: 17. Apud Micham "E Zione exibit doctrina, & Verbum Jehovæ ex Hierosolyma sedebunt quisque *sub Vite sua*, & *sub ficu sua*, nec terrens" IV. 2. 4. Apud Sachariam "In die illo clamabitis vir ad socium suum *sub vite* & *sub ficu*," III: 20. In Libro I Regum "Tempore Schelomonis pax fuit ab omnibus transitibus a circuitu, & habitavit Jehudah & Israel in confidentia, *quisque sub vite sua* & *sub ficu sua*," V: 4. 5; quod ficus sit bonum naturalis seu exterioris hominis, videatur n: 217. Quod vitis sit intellectuale novum seu regeneratum per bonum ex vero & per verum ex bono, constat ex Domini verbis ad discipulos, postquam instituit Sanctam Cœnam, apud Matthæum "Dico vobis, quod non bibiturus sim a nunc *ex hoc genimine vitis*, usque ad diem illum, quando in bibero vobis cum novum in Regno Patris mei," XXVI: 29; bonum ex vero & verum ex bono, per quæ novum fit intellectuale, seu homo fit spiritualis, significatur per geminem vitis, appropriatio ejus significatur per bibere; quod

bibere sit appropriare, & quod prædicetur de vero, videatur n: 3168; quod id non plene fiat quam in altera vita, significatur per, usque ad diem illum quando id bibiturus vobiscum novum in Regno Patris mei; quod per genimen vitis non mustum nec vinum intelligatur, sed cœleste quid quod est Regni Domini, manifeste patet. Quia Intellectuale hominis spiritualis novum fit & regeneratur per Verum quod unice a Domino, ideo Dominus Se comparat Viti, & illos qui implantantur Vero quod ab Ipso, consequenter Ipsi, comparat palmitibus, & bonum quod inde, fructui, apud Johannem "*Sum Vitis vera*, & Pater meus *Vinitor*, omnem *palmitem* in Me non ferentem fructum, tollit eum, omnem autem fructum ferentem putabit illum, ut plus fructus ferat. Manete in Me, etiam Ego in vobis, quemadmodum *palmes* non potest fructum ferre a seipso, nisi manserit *in Vite*, ita neque vos, nisi in Me manseritis. *Ego sum Vitis*, *vos palmites*, qui manet in Me, & Ego in illo, hic fert fructum multum, quia sine Me non potestis facere quicquam: hoc mandatum meum, ut ametis vos mutuo, sicut amavi vos," xv: 1. 2. 3. 4. 5. 12. Quia Vitis in supremo sensu significat Dominum quoad Divinum Verum, & inde in sensu interno hominem Ecclesiæ spiritualis, idcirco Vinea significat ipsam Ecclesiam spiritualem, n: 1069. 3220. Quia Naziræus repræsentabat cœlestem hominem, & ille regeneratur per bonum amoris, non autem per verum fidei prout spiritualis homo, consequenter cœlestis homo non quoad intellectuale sed quoad voluntarium, ut supra dictum videatur, idcirco prohibitum Naziræo fuit *edere quicquam quod exirit ex vite*, ita *nec bibere vinum*, Num: vi: 3. 4. Jud: xiii: 14; ex eo quoque patet, quod per vitem significetur Intellectuale quod est spiritualis hominis, ut ostensum; quod Naziræus cœlestem hominem repræsentaverit, videatur n: 3301; inde etiam videri potest, quod nequaquam sciri queat, quare Naziræo prohibitum fuit omne quod exiret ex vite, præter plura de illo, nisi sciretur quid vitis in proprio sensu significat, tum nisi sciretur quod sit Ecclesia Cœlestis & Ecclesia spiritualis, & quod homo Ecclesiæ cœlestis aliter regeneretur quam homo Ecclesiæ spiritualis, ille per semen implantatum parti voluntariæ, hic per semen implantatum parti intellectuali: talia arcana in sensu Verbi interno recondita sunt.

5114. Et in vite tres propagines, quod significet derivationes inde usque ad ultimam, constat ex significatione vitis, quod sit intellectuale, de qua mox supra n: 5113; ex significatione trium, quod sint completum & continuum usque ad finem, de qua n: 2788. 4495; & ex significatione propaginum, quod sint derivationes; cum enim vitis est intellectuale, propagines non aliud sunt quam derivationes inde, & qui tres significant continuum usque ad finem, seu a primo usque ad ultimum, per tres propagines significantur derivationes ab intellectuali ad ultimum quod est sensuale; primum enim in ordine est intellectuale, & ultimum est sensuale: intellectuale in communi est visuale interni hominis, quod a luce cœli, quæ a Domino, videt, & quod videt, omne est spirituale & cœleste; sensuale autem in communi est externi hominis, hic sensuale visus, quia hoc correspondet & subordinatum est intellectuali, illud sensuale a luce mundi, quæ a sole, videt, & quod videt, omne

est mundanum, corporeum & terrestre. Dantur in homine derivationes ab intellectuali, quod est in luce cœli, ad sensuale quod est in luce mundi; nisi darentur, sensuale non potuisset ullam vitam, qualis est humana, habere; vita sensuali hominis non est ex eo quod videat ex luce mundi, nam lux mundi in se nullam vitam habeat, sed ex eo quod videat ex luce cœli, nam hæc lux vitam in se habet; cum hæc lux incidit apud hominem in illa quæ sunt ex luce mundi, tunc vivificat illa, & facit ut videat objecta intellectualiter, ita sicut homo; inde homini ex scientificis quæ enata sunt ex illis quæ in mundo viderat & audiverat, proinde ex illis quæ intraverant per sensualia, intelligentia & sapientia, & ex hac vita civilis, moralis, & spiritualis. Quod in specie derivationes attinet, sunt illæ apud hominem tales, ut paucis exponi nequeant; sunt gradus sicut scalæ inter Intellectuale & Sensuale, sed gradus illos nemo potest capere, nisi sciat quomodo cum illis se habet, quod nempe inter se distinctissimi sint, & quod tam distincti, ut interiores existere & subsistere possint absque exterioribus, non autem exteriores absque interioribus; sicut pro exemplo, spiritus hominis subsistere potest absque corpore materiali, & quoque actualiter subsistit cum per mortem separatur a corpore; spiritus hominis in gradu interiori est, & corpus in exteriori; similiter etiam se habet cum spiritu hominis post mortem, si inter beatos est, in ultimo gradu ibi est cum in primo cœlo, in interiori gradu cum in secundo, & in intimo cum in tertio; & cum in hoc est, tunc quidem simul est in reliquis, sed hi quiescunt apud illum, pæne sicut corporeum apud hominem quiescit in somno, at cum differentia, quod interiora apud angelos tunc in summa vigilia sint; totidem itaque distincti gradus apud hominem dantur, quot sunt cœli, præter ultimum, qui est corpus cum sensualibus ejus. Ex his aliquatenus constare potest, quomodo se habet cum derivationibus a primo ad ultimum, seu ab Intellectuali ad sensuale: vita hominis, quæ a Divino Domini, transit per hos gradus ab intimo ad ultimum, & ubivis derivatur, fitque communius & communius, & in ultimo communissimum; derivationes in gradibus inferioribus sunt modo compositiones, seu aptius, conformationes singularium & particularium graduum superiorum successive, cum adjectis talibus e puriori natura, & dein ex crassiori, quæ pro vasis continentibus inservire possunt; quibus vasis resolutis, singularia & particularia interiorum graduum, quæ inibi conformata fuerunt, redeunt ad proxime superiorem gradum; & quia apud hominem est nexus cum Divino, & intimum ejus est tale, ut Divinum recipere possit, nec solum recipere, sed etiam sibi appropriare per agnitionem & affectionem, ita per reciprocum, idcirco homo, quia ita implantatus est Divino, nusquam mori potest; est enim in æterno & infinito, non modo per influxum inde, sed etiam per receptionem; inde videri potest, quam indocte & inaniter illi cogitant de homine, qui comparant illum animalibus brutis, & credunt non victurum illum post mortem magis quam illa, non considerantes quod apud animalia bruta nulla receptio, & per aliquam agnitionem & affectionem appropriatio reciproca Divini sit, & inde conjunctio; & cum status illorum talis est, quod formæ recipientes vitæ eorum non aliter possint quam dissipari; transit enim apud

apud illa influxus per organicas eorum formas usque in mundum, & ibi terminatur & evanescit, nec usquam redit.

5115. Et illa sicut germinans, quod significet influxum per quem renascentia, constat ex significatione geminare, seu producere folia ut postea florem, quod sit primum renascentiæ; quod sit influxus, est quia cum renascitur homo, influit vita spiritualis in illum, sicut cum arbor germinat, ejus vita per calorem a sole. Homo qui nascitur, in Verbo passim comparatur subjectis regni vegetabilis, imprimis arboribus, & hoc quia totum regnum vegetabile, sicut etiam regnum animale, repræsentat talia quæ apud hominem, consequenter quæ in Regno Domini, homo enim est cœlum in minina forma, ut constare potest ab illis quæ ad finem Capitum de Correspondentia hominis cum Maximo Homine, seu cœlo, ostensa sunt; inde quoque Antiqui hominem appellaverunt microcosmum, vocavissent etiam exiguum cœlum, si de statu cœli plura novissent; quod universa natura sit theatrum repræsentativum Regni Domini, videatur n: 2758. 3483. 4939; sed imprimis est homo qui nascitur e novo, hoc est, qui regeneratur a Domino, qui vocatur cœlum, tunc enim implantatur Bono & Vero Divino quod a Domino, consequenter cœlo; homo enim qui renascitur, similiter ac arbor, a semine incipit, quapropter per semen in Verbo significatur verum quod a bono, tum similiter ac arbor producit folia, dein florem, & denique fructum producit enim talia quæ sunt intelligentiæ, quæ quoque in Verbo significantur per folia, dein talia quæ sunt sapientiæ, hæc sunt quæ significantur per flores, & denique talia quæ sunt vitæ, nempe bona amoris & charitatis actu, quæ in Verbo significantur per fructus: talis similitudo repræsentativa est inter arborem frugiferam & inter hominem qui regeneratur, adeo ut ex arbore disci queat, quomodo se cum regeneratione habet, modo aliquid de bono & vero spirituali prius sciatur: inde constare potest, quod in hoc somnio per vitem repræsentative describatur plene processus renascentiæ hominis quoad sensuale intellectuali subjectum; primum per tres propagines, tum per germinationem, dein per florem, postea per maturationem botrorum in uvas, denique per quod expresserit illas in schyphum Pharaonis, & dederit ei. Somnia etiam, quæ influunt per cœlum a Domino, nusquam aliter apparent quam secundum repræsentativa; qui itaque non scit, quid hoc aut illud in natura repræsentat, & minus qui prorsus non scit quod aliquid repræsentet, is non aliter credere potest, quam quod solum comparationes sint, quales unicuique in communi loquela; sunt etiam comparationes, sed ta es quæ correspondent & quæ inde actualiter sistuntur in mundo spirituum, quando apud angelos, qui in interiori cœlo sunt, est loquela de spiritualibus & cœlestibus Regni Domini; de somniis videantur n: 1122. 1975. 1977. 1979. 1980. 1981.

5116. Et ascendit flos illius, quod significet statum prope regenerationem, constat ex significatione floris qui egerminat ex arbore ante fructum, quod sit status ante regenerationem; arboris germinatio & fructificatio repræsentat, ut mox supra n: 5115, dictum est, hominis renascentiam, virescentia ex foliis primum statum, efflorescentia alterum, seu proximum ante regenerationem,

 &

& fructificatio tertium, qui est ipse status regenerati; inde est, quod folia significent illa quæ sunt intelligentiæ seu vera fidei, n: 885, nam hæc sunt prima renascentiæ seu regenerationis, flores autem illa quæ sunt sapientiæ seu bona fidei, quia hæc proxime præcedunt ante renascentiam seu regenerationem, & fructus illa quæ sunt vitæ seu opera charitatis, quippe hæc sequuntur & constituunt ipsum statum regenerati. Quod talia existant in regno vegetabili, est ex influxa mundi spiritualis: sed hoc nequaquam credere possunt illi qui naturæ omnia tribuunt, & nihil Divino; at qui tribuunt omnia Divino & nihil naturæ, illis datur videre quod singula inde sint, nec solum quod inde sint, sed etiam quod singula correspondeant, & quia correspondent quod repræsentent; & denique datur eis videre, quod universa natura sit theatrum repræsentativum Regni Domini, ita quod Divinum in singulis sit, usque adeo, ut quoque sit repræsentatio æterni & infiniti, æterni ex propagatione usque in æternum, infiniti ex multiplicatione seminum in infinitum; tales conatus nusquam inexistere potuissent singulis in regno vegetabili, nisi continue influeret Divinum, ex influxu est conatus, ex conatu est vis, & ex vi effectus; qui naturæ tribuunt omnia, dicunt quod talia fructibus & seminibus indita sint in prima creatione, & quod ex vi inde accepta ex se postea in talia ferantur, sed illi non considerant, quod subsistentia sit perpetua existentia, seu simile, quod propagatio sit perpetua creatio; nec considerant quod effectus sit continuum causæ, & quod cessante causa cesset effectus, & inde quod omnis effectus absque influxu causæ continuo momento pereat; tum nec considerant, quod inconnexum ab omnium primo, consequenter a Divino, momento in nihilum cadat, prius enim continue erit in posteriori, ut posterius sit; si illi qui naturæ omnia tribuunt, & Divino tam parum ut vix aliquid, considerarent illa, potuissent etiam agnoscere, quod omnia & singula in natura repræsentent talia quæ in spirituali mundo sunt, proinde quæ in Regno Domini, ubi Divinum Domini proxime repræsentatur; inde dictum est, quod influxit sit ex spirituali mundo, sed intelligitur, quod influxus sit per spiritualem mundum a Divino Domini: causa quod homines naturales talia non considerent, est quia non volunt agnoscere, sunt enim in terrestribus & corporeis, & inde in vita amorum sui & mundi, proinde in prorsus inverso ordine respective ad illa quæ sunt mundi spiritualis seu cœli, & ex inverso statu videre talia, impossibile est, quæ enim infra sunt vident ut superiora, & quæ supra sunt ut inferiora; quapropter etiam tales in altera vita cum apparent in luce cœli, apparent capite deorsum & pedibus sursum. Quis eorum est, qui dum videt flores in arbore, & in reliquis germinibus, considerat quod eorum quasi lætificatio sit, quod nunc fructus aut semina producant; vident quod flores præcedant, & continuentur usque dum initiamenta fructus vel seminis in suo sinu habent, ac sic traducant succum suum in illa; si aliquid de renascentia seu regeneratione hominis scirent, aut potius si scire vellent, ex similitudine quoque repræsentativum status hominis ante regenerationem in floribus illis viderent, quod nempe homo tunc ex bono intelligentiæ & sapientiæ similiter floreat, hoc est, in interiore lætitia sit, inque pulchritudine, quia tunc in nisu

implantandi

implantandi illa, nempe bona intelligentiæ & sapientiæ, vitæ, hoc est, faciendi fructus; quod ille status talis sit, neo sciri potest, quia quid interior lætitia, & quid interior pulchritudo, quæ repræsentantur, prorsus non scitur ab illis, qui solum in lætis amoris mundi & in jucundis amoris sui sunt; illa læta & hæc jucunda faciunt ut illa appareant illæta & injucunda, usque adeo, ut aversentur illa, & cum aversantur illa, etiam rejiciunt sicut quoddam nauci aut sicut quoddam nihili; consequenter negant illa, & simul tunc quod spirituale & cœleste sit aliquid: inde nunc est insania sæculi, quæ creditur sapientia.

5117. Et maturuerunt botri illius uvas, quod significet conjunctionem veri spiritualis cum bono cœlesti, constat ex significatione maturescere, quod sit renascentiæ seu regenerationis progressus usque ad conjunctionem veri cum bono, ita conjunctio; ex significatione botrorum, quod sint verum boni spiritualis, & uvarum quod sint bonum veri cœlestis, hic utrumque in sensuali quod per pincernam repræsentatur, conjunctio eorum in sensuali similiter se habet, sicut maturitio botrorum in uvas; in renascentia enim seu regeneratione tendit omne verum ad conjunctionem cum bono, prius verum non vitam accipit, proinde non fructificatur; hoc repræsentatur in arborum fructibus cum maturescunt, in immaturis qui hic sunt botri, repræsentatur status cum adhuc verum prædominatur, in maturis autem qui hic sunt uvæ, cum bonum prædominium habet, prædominium boni etiam repræsentatur in sapore & dulcedine, quæ in uvis maturis præcipiuntur. Sed de conjunctione veri cum bono in sensuali parti intellectuali subjecto, non plura dici possunt, sunt arcaniora quam ut capi queant, præcedent omnino cogitationes de statu cœlestis spiritualis, & de sensuali hoc, tum de statu naturalis in quo conjunctio illa existit. Quod uvæ significent bonum spiritualis hominis, ita charitatem, constare potest a pluribus locis in Verbo, ut apud Esaiam "*Vinea* fuit Dilecto meo in cornu filii olei, exspectavit *ut faceret uvas*, sed fecit *labruscas*," v. 1. 2. 4, vinea pro Ecclesia spirituali; exspectavit ut faceret uvas pro bona charitatis; sed fecit labruscas pro mala odii & vindictæ. Apud Eundem, "Sic dixit Jehovah, quemadmodum invenitur *mustum in botro*, & dicit, ne corrumpe illud, quia benedictio in illo," LXV: 8; mustum in botro pro vero ex bono in naturali. Apud Jeremiam "Colligendo colligam eos, dictum Jehovæ, *non uvæ in vite*, & non ficus in ficu," VIII: 13; non uvæ in vite, pro quod non bonum interius seu rationale, non ficus in ficu pro quod non bonum exterius seu naturale; vitis enim est intellectuale, ut mox supra n: 5113 ostensum, cum ibi conjunctio veri & boni, est vitis rationale, nam inde est rationale; quod ficus sit bonum naturalis seu exterioris hominis, videatur n: 217. Apud Hoscheam "Sicut *uvas in deserto* inveni Israelem, sicut primitivum in ficu in initio ejus vidi patres vestros," IX: 10; uvæ in deserto pro bono rationali nondum spirituali facto, primitivum in ficu pro bono naturali similiter; Israel pro Ecclesia spirituali antiqua in suo initio, patres hic & alibi non sunt filii Jacobi, sed sunt illi apud quos Ecclesia antiqua primum instaurata fuit. Apud Micham "Num *botrus* ad comedendum, primitivum desideravit

deravit anima mea; periit sanctus e terra, & rectus inter hominem non," vii: 1; botrus ad comedendum pro bono charitatis in suo initio, primitivum pro vero fidei etiam tunc. Apud Amos "Ecce dies venientes, ut attingat arans metentem, & *calcans uvas* trahentem semen: & reducam captivitatem populi mei, ut ædificent urbes devastatas, & sedeant & *plantent vineas*, & *bibant vinum illarum*, & *faciant botros*, & comedant fructum eorum," ix: 13. 14; agitur ibi de instauratione Ecclesiæ spiritualis, quæ ita describitur, conjunctio boni spiritualis cum vero ejus, per quod attinget arans metentem, & conjunctio veri spiritualis cum bono ejus, per quod attinget calcans uvas trahentem semen; bono amoris & charitatis inde, significantur per quod montes stillabunt mustum & colles diffluent; reduxere captivitatem populi pro liberare a falsis ædificare urbes devastatas pro doctrinalia veri falsificata rectificare, sedere & plantare vineas pro excolere illa quæ sunt Ecclesiæ spiritualis, bibere vinum earum, pro appropriare vera illius Ecclesiæ quæ sunt charitatis, & facere botros & comedere fructum eorum, pro appropriare bona inde; quisque videre potest, quod ædificare urbes, plantare vineas, bibere vinum, facere botros & comedere fructum eorum, sint mere naturalia, in quibus nisi sensus spiritualis sit, nihil Divinum foret inibi. Apud Mosen "Lavit *in vino* indumentum, & in *sanguine uvarum* velamen suum," Genes: xlix: 12; ibi de Domino, vinum pro bono spirituali ex amore Divino, sanguis uvarum pro bono cœlesti inde. Apud Eundem "Butyrum armenti, & lac gregis, cum adipe agnorum & arietum filiorum Baschanis, & hircorum cum adipe renum tritici, & *sanguinem uvæ* bibis, merum," Deut: xxxii: 14, ibi de Ecclesia Antiqua, cujus bona amoris & charitatis ita describuntur; singula significant aliquod bonum in specie, sanguis uvæ bonum spirituale cœleste, ita vocatur Divinum in cœlo procedens a Domino; vinum appellatur sanguis uvarum; quia utrumque significat sanctum verum procedens a Domino, at vinum prædicatur de Ecclesia spirituali, & sanguis de Ecclesia cœlesti; & quia ita, in sancta cæna vinum mandatum est. Apud Eundem "*De vite Sodomæ vitis eorum*, & de agris Amorrhæ; *uvæ ejus uvæ fellis*, *botri amaritudinum illis*," Deut: xxxii: 32, ibi de Ecclesia Judaica, de vite Sodomæ vitis eorum & de agris Amorrhæ, pro quod intellectualis pars falsis ex amore infernali obsessa; uvæ ejus uvæ fellis, botri amaritudinum illis pro quod voluntarium ibi simile; uva enim quia in bono sensu significat charitatem, inde prædicatur de voluntaria, sed de voluntario in parte intellectuali, in opposito sensu similiter, nam omne verum est intellectus, & omne bonum est voluntatis. Apud Johannem "Angelus dixit, mitte falcem acutam, & *vindemia botros terræ*, quia *maturuerunt uvæ ejus*," Apoc: xiv: 18; vindemiare botros terræ pro destruere omnia charitatis. Apud Matthæum "A fructibus eorum cognoscetis eos, *nunquid colligunt de spinis uvas*, & de tribulis ficus," vii: 16: & apud Lucam "Omnis arbor ex proprio fructu cognoscitur, non enim ex spinis colligunt ficus, *neque ex rubo vindemiant uvam*," vi: 44; quia ibi de charitate ergà proximum agitur, dicitur quod ex fructibus, qui sunt bona charitatis, cognoscentur; bona charitatis interna sunt uvæ, & externa sunt ficus. Quod lex

in

in Ecclesia Judaica lata sit "Cum veneris in vineam socii tui, comedes *uvas* juxta animam tuam, ad satientatem tuam, sed in vas tuum non dabis," Deut: XXIII: 25, involvit, quod quisque apud alios, qui in alia doctrina & religione sunt, addiscere & acceptare possit charitatis eorum bona, sed non imbuere illa & conjungere suis veris, vinea quia est Ecclesia, est ubi doctrina seu religio, uvæ sunt bona charitatis, vas est verum Ecclesiæ.

5118. Et schyphus Pharaonis in manu mea, quod significet influxum interioris naturalis in exterius, & receptionis initium, constat ex repræsentatione Pharaonis, quod sit interius naturale, de qua supra n: 5080. 5095; ex repræsentatione pincernæ, quod sit exterius naturale, de qua n: 5077. 5082; in manu mea, est apud eum; ex significatione schyphi, quod sit id quod continet, & quoque simul id quod continetur, de qua in sequente n: 5120, inde & ex serie rerum in sensu interno, per schyphum Pharaonis in manu mea, significatur influxus interioris naturalis in exterius, & receptionis initium ibi. Quid naturale interius, & naturale exterius, prius dictum est, quod nempe naturale interius sit id quod communicat cum rationali, & in quod rationale influit, naturale autem exterius id quod communicat cum sensualibus, seu per sensualia cum mundo, ita in quod mundus influit. Quod influxum attinet, is est continuus a Domino per rationale in naturale interius, & per hoc in exterius, sed quæ influunt, mutantur & vertuntur secundum receptionem; apud non regeneratos vertuntur ibi bona in mala, & vera in falsa; at apud regeneratos sistuntur ibi bona & vera sicut in speculo, naturale enim nihil aliud est, quam sicut facies repræsentativa spiritualium quæ interni hominis; & tunc facies illa fit repræsentativa, cum exteriora correspondent interioribus: inde aliquatenus constare potest, quid intelligiter per influxum interioris naturalis in exterius, & per receptionis initium ibi.

5119. Et accepi uvas & expressi illas in schyphum Pharaonis, quod significet influxum reciprocum in bona ex origine spirituali ibi, constat ex significatione uvarum, quod sint bona charitatis, de qua mox supra n: 5117, ita bona ex origine spirituali, omnia enim bona genuinæ charitatis inde sunt; & ex significatione exprimere in schyphum Pharaonis, quod sit influxus reciprocus. Per influxum reciprocum non intelligitur, quod naturale exterius influat in interius, quia hoc impossibile est, exteriora enim nequaquam possunt influere in interiora, seu quod idem inferiora aut posteriora in superiora aut priora, sed a rationali evocantur illa quæ in interiori naturali sunt, & per hoc quæ in exteriori; non quod ipsa illa quæ ibi sunt, evocentur, sed quæ ab illis concluduntur seu quasi extrahuntur; talis est influxus reciprocus. Apparet sicut illa quæ in mundo sunt, influant per sensualia versus interiora, sed est fallacia sensus; est influxus interiorum in exteriora, & per illum influxum apperceptio; de his aliquoties cum spiritibus in sermone fui, & ostensum per vivas experientias, quod interior homo videat & appercipiat in exteriori quid peragitur extra hunc, & quod non aliunde sit vita sensualia, seu quod non aliunde sit facultas sentiendi, nec sensatio: sed hæc fallacia talis & tanta est, ut nequaquam possit a naturali homine discuti, & ne quidem a rationali, nisi hic abstracte a

sensuali

sensuali cogitare possit. Hæc dicta sunt, ut sciatur, quid influxus reciprocus.

5120. Et didi schyphum super volam Pharaonis, quod significet appropriationem ab interiori naturali, constat ex significatione dare schyphum, ita vinum ad bibendum, quod sit appropriare, quod bibere sit appropriatio veri, videatur n: 3168; & ex repræsentatione Pharaonis, quod sit interius naturale de qua n: 5080. 5095. 5118. Agitur hic, ut ex præcedentibus patet, de regeneratione sensualis parti intellectuali interioris hominis subjecti, quod per pincernam significatur, consequenter de veri & boni influxu, & receptione in naturali exteriori; sed quia hæc remotiora sunt a captu eorum, qui non distinctam aliquam ideam habent de rationali & de naturali, nec aliquam de influxu, idcirco ulterior explicatio supersedetur. Præterea in Verbo pluries nominatur schyphus, seu poculum aut calix, & per illum significatur in genuino sensu Verum spirituale, hoc est, verum fidei quod ex bono charitatis, simile quod per vinum; & in opposito sensu falsum quod per malum, & quoque falsum ex malo; quod schyphus significet simile quod vinem, est quia schyphus est continens & vinum est contentum, & inde unum constituunt, & sic unum intelligitur per alterum: quod illa significentur per schyphum in Verbo, patet ab his locis: apud Davidem "Jehovah, dispones ante me mensam coram inimicis, & pinguefacies oleo caput meum, *schyphus meus abundabit*" Psalm: XXIII: 5; dispondere mensam & pinguefacere oleo caput, pro donari bono charitatis & amoris; schyphus meus abundabit, pro quod naturale implebitur vero & bono spirituali inde. Apud Eundem "Quid reddam Jehovæ, *schyphum salutum accipam*, & Nomen Jehovæ invocabo" Psalm: CXVI: 12, 13, schyphum salutum accipere pro appropriatione bonorum fidei. Apud Marcum "Quisquis *potaverit vos poculo aquæ* in Nomine Meo, eo quod Christi sitis, amen dico vobis, non perdet mercedem suam" IX: 41, potare poculo, aquæ in Nomine meo, pro instruere in veris fidei ex pusilla charitate. Apud Mattheum "Mox *accipens poculum*, & gratias agens, dedit illis, dicens bibite ex eo omnes, hoc enim est sanguis meus ille Novi Testamenti" XXVI: 27. 28. Marc. XIV: 23. 24. Luc: XXII: 20. poculum dicitur, non vinum, quia vinum prædicatur de Ecclesia spirituali, at sanguis de Ecclesia cœlesti, tametsi utrumque significat sanctum verum procedens a Domino, sed in Ecclesia spirituali sanctum fidei ex charitate erga proximum, at in Ecclesia cœlesti sanctum charitatis ex amore in Dominum; distinguitur Ecclesia spiritualis a cœlesti in eo, quod illa sit in charitate erga proximum, hæc autem in amore in Dominum, & sancta Cæna instituta est, ut repræsentaret & significaret amorem Domini erga universum genus humanum, & reciprocum hominis erga Ipsum. Quia per poculum seu schyphum significabatur id quod contineret, & per vinum id quod contineretur, consequenter per poculum externum hominis, & per vinum internum ejus, ideo a Domino dictum "Væ vobis scribæ & Pharisæi hypocritæ, quia purgatis *exterius poculi* & patinæ, interiora vero plena sunt rapina & intemperantia; Pharisæe cæce, purga prius *interius poculi* & patinæ, & fiet etiam exterius

rius mundum" Matth: xxiii: 25. 26. Luc: xi: 39; per poculum etiam hic in ſenſu interno intelligitur verum fidei, hoc excolere abſque bono ejus, eſt purgare in exterius poculi, & magis cum interiora ſunt hypocriſi, dolo, odio, vindicta, credulitate, plena, tunc enim verum fidei ſolum in externo homine eſt, & prorſus nihil ejus in interno, & bonum fidei excolere & imbuere, facit ut vera conjungantur bono in exteriori homine, etiam tunc fallacia acceptantur pro veris, quod ſignificatur per purgare prius interius poculi, & fiat etiam exterius mundum. Similiter quæ apud Marcum "Alia multa ſunt quæ Phariſæi & Judæi acceperunt tenere, *baptizationes poculorum* & teſtaceorum, & æneorum, & lectorum, deferentes mandatum Dei, tenetis traditionem hominum, *baptiſmos teſtaceorum* & *poculorum*, & alia ſimilia multa facitis; repudiatis mandatum Dei, ut traditionem veſtram teneatis" vii: 4. 8. 9. Quod per poculum ſeu ſchyphum ſignificetur in oppoſitio ſenſu falſum ex quo malum, tum falſum quod ex malo, conſtat a ſequentibus; apud Jeremiam "Ita dixit Jehovah Deus Iſraelis ad me, *ſume ſchyphum vini iræ* hunc e manu mea, & *bibere* fac illum omnes gentes, ad quas Ego mitto te, ut bibant & titubent, & inſaniant propter gladium, quem Ego miſſurus inter illos: accepi itaque *Schyphum* e manu Jehovæ, & bibere feci omnes gentes ad quas miſit me Jehovah" xxv: 15. 16. 17. 28; ſchyphus vini iræ pro falſo per quod malum, quod falſum per quod malum ſignificetur, eſt quia ſicut vinum inebriat & inſanum facit, ita falſum, ebrietas ſpiritualis non aliud eſt quam inſania inducta per ratiocinia de credendis, cum nihil creditur quod non capitur, inde falſa & ex falſis mala, n: 1072; quare dicitur, ut bibant & titubent, & inſaniant propter gladium quem Ego miſſurus, gladius eſt falſum pugnans contra verum, n: 2799. 4499. In Libro Threnorum "Gaude & lætare filia Edomi, habitans in terra Uz, *etiam ad te tranſibit ſchyphus*, inebriaberis & revelaberis, iv: 21, inebriari ex ſchypho pro inſanire ex falſis; revelari ſeu nudari abſque pudore pro malo inde, n: 213. 214. Apud Ezechielem "In via ſororis tuæ ambulaſti, *ideo dabo ſchyphum ejus in manum tuam*; ſic dixit Dominus Jehovih, *ſchyphum ſororis tuæ bibes*, profundum & latum, eris in riſum & ſubſannationem, ampla ad capiendum, ebrietate & dolore impleberis, *ſchypho* devaſtationis & deſolationis, *ſchyphum ſororis tuæ* Samariæ & bibes, & exprimes, & teſtas ejus comminues" xxiii: 31. 32. 34; de Hieroſolyma, per quam ſignificatur ſpirituale Eccleſiæ Cœleſtis, ſchyphus ibi pro falſo ex malo, hoc quia vaſtat ſeu deſtruit Eccleſiam, dicitur ſchyphus devaſtationis & deſolationis. Apud Eſaiam, "Excitare, excitare, ſurge Hieroſolyma, quæ bibiſti e manu Jehovæ *ſchyphum iræ Ipſius*, faces *ſchyphi trepidationis* bibiſti" li: 17. Apud Habakuk "Bibe etiam tu, ut præputium tuum reveletur, circumibit ad te *ſchyphus dextræ Jehovæ*, ut vomitus ignominioſus ſuper gloria tua" ii: 16. Apud Davidem "*Schyphus in manu Jehovæ*; & vino miſcuit, implevit mixto, & effudit inde; ſed fæces ejus exugunt, bibent omnes impii terræ" Pſalm: lxxv: 9: ſchyphus etiam in illis locis pro inſania ex falſis & inde malis, vocatur ſchyphus iræ Jehovæ, & quoque dextræ Jehovæ, ex cauſa quia Judaica gens, ſicut etiam plebs, non aliunde mala & pœnas malorum & falſorum quam a Jehovah venire credide-

rat cum tamen sunt ex homine & ex infernali turba apud illum; ex apparentia & inde fide ita pluries dicitur, sed sensus internus docet quomodo intelligendum & quid credendum, de his videatur n: 245. 592. 696. 1092. 1683. 1874. 1875. 2335. 2447. 3605. 3607. 3614. Quia per poculum sicut per vinum significantur in opposito sensu falsa per quæ mala, tum falsa ex malis, inde etiam per poculum significatur tentatio, quia hæc fit cum falsum pugnat contra verum, & inde malum contra bonum; pro tentatione & de illa dicitur poculum, apud Lucam "Jesus oravit, dicens, si velis ut transeat *poculum* hoc a Me, attamen non voluntas mea, sed tua fiat" XXII: 42. Matth: XXVI: 39. 42. 44. Marc: XIV: 36; poculum hic pro tentatione similiter apud Johannem "Dixit Jesus Petro, mitte gladium in vaginam, nonne *poculum* quod dedit Mihi Pater biberum illud" XVIII: 11: & quoque apud Marcum "Jesus dixit Jacobo & Johanni, non scitis quid petitis, *potestisne bibere poculum quod Ego bibo*, & baptismate quo Ego baptizor, baptizari; dixerunt, possumus; sed Jesus dixit illis, *poculum quidem quod Ego bibo bibetis*, & baptismate, quo Ego baptizor baptizabimini" X: 38. 39. Matth: XX. 22. 23; inde patet quod poculum sit tentatio, quia illa existit per mala pugnantia per falsa contra bona & vera, nam baptismus significat regenerationem, quæ quia fit per pugnas spirituales, inde per illum simul significatur tentatio. Poculum seu schyphus in prorsus opposito sensu significat falsum ex malo apud illos qui Prophani sunt, hoc est, qui intus in contrariis charitati, & extus sanctitatem mentiuntur; in quo sensu apud Jeremiam "*Schyphus auri* Babel in manu Jehovæ, inebrians universam terram, de *vino ejus* biberunt omnes gentes, ideo insaniunt gentes" LI: 7; Babel pro illis qui in sancto externo & in prophano intus, n: 1182. 1326; falsum quod obvelant sanctitate, est schyphus auri; inebrians universam terram, pro quod in errores & insanias ducant illos qui ab Ecclesia, quæ est terra; prophana quæ sub externa sanctitate recondunt, sunt quod nihil aliud intendant quam ut omnium maximi & opulentissimi fiant, & colantur ut dii possessores cœli & terræ, dominando sic super hominum animas & super corpora, & hoc per Divina & sancta quæ prætexunt; inde quoad externum hominem apparent sicut angeli, sed quoad internum sunt diaboli. Similiter de Babele apud Johannem "Erat mulier induta purpura & coccino, & inaurata auro, & lapide pretioso & margaritis, *habens aureum schyphum in manu sua*, plenum abominationibus & immunditie scortationis ejus" Apoc: XVII: 4: Apud Eundem "Cecidit, cecidit Babylon magna, & facta habitaculum dæmonum, quia *ex vino furioris* scortationis suæ potavit omnes gentes, & reges terræ cum eo cortati sunt. Audivi vocem e cœlo dicentum, reddite ei quemadmodum illa reddidit vobis, *schypho*, quo miscuit, miscete illi duplum" Apoc: XVIII: 3. 4. 6. Apud Eundem "Facta est urbes magna in tres partes, & urbes gentium corruerunt: Babylonis magnæ memoria facta est coram Deo, *ad dandum illi poculum furoris iræ Dei*" Apoc: XVI: 19. Apud Eundem "Tertius Angelus dixit voce magna, si quis bestiam adorat, & imaginem ejus, *ille bibet ex vino iræ Dei mixto mero in schypho iræ Ipsius*, & cruciabitur igne & sulphure" Apoc: XIV: 9. 10.

3121.

5121. Et dixit illi Joseph, hæc interpretatio illius, quod significet revelationem a perceptione a cœlesti in naturali, quid in se haberet, constat ex significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua n: 1791. 1815. 1819. 1822. 1898. 1919. 2080. 2619. 2862. 3509. 3295, hic revelatio ex perceptione, quia de somnio & ejus interpretatione agitur; omnis revelatio vel est ex loquela cum Angelis per quos Dominus loquitur, vel ex perceptione, de qua re sequitur; ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste in naturali, de qua supra n: 5086. 5087. 5106; & ex significatione interpretationis, quod sit quod in se haberet, de qua etiam supra n: 5093. 5105. 5107; inde patet, quod per dixit illi Joseph hæc interpretatio illius, significetur revelatio a perceptione a cœlesti in naturali, quod in se haberet. Quod revelationes sint vel ex perceptione, vel ex loquela cum angelis per quos Dominus loquitur, sciendum, quod illi qui in bono sunt & inde in vero, imprimis qui in bono amoris in Dominum, revelationem ex perceptione habeant; at qui non in bono & inde in vero sunt, quod quidem revelationes habere possint, sed non ex perceptione, verum per vivam vocem auditam in illis, ita per angelos a Domino; hæc revelatio est externa, illa autem interna; revelationem ex perceptione habent Angeli imprimis cœlestis, etiam habuerunt homines ab antiquissima Ecclesia, & aliqui etiam ab antiqua, sed hodie vix aliquis; at revelationes ex loquela absque perceptione habuerunt perplures, etiam qui non in bono fuerunt, pariter per visiones aut per somnia; tales revelationes fuerunt pleræque Prophetarum in Ecclesia Judaica, audiverunt vocem, viderunt visionem, & somniarunt somnium; sed quia nullam perceptionem habuerunt, fuerunt revelationes mere verbales vel visuales absque perceptione quid significarent; perceptio enim genuina existit per cœlum a Domino, & afficit intellectuale spiritualiter, & ducit id perceptibiliter ad cogitandum sicut res se habet, cum assensu interno, quem nescit unde; putat quod insit ei, & quod fluat ex nexu rerum, at est dictamen per cœlum a Domino in interiora cogitationis influens de talibus quæ supra naturale & sensuale sunt, hoc est, de talibus quæ spiritualis mundi seu cœli sunt: ex his constare potest, quid revelatio ex perceptione sit. At revelatio ex perceptione, quæ fuit Domino, qui hic per Josephum repræsentatur, & de qua hic in sensu interno agitur, fuit ex Divino in Ipso ita ab Ipso.

5122. Tres propagines tres dies illæ, quod significet derivationes continuas usque ad ultimum, constat ex significatione trium, quod sit una periodus & ejus continuum a principio ad finem, de qua n: 2788. 4495; a significatione propaginum, quod sint derivationes, de qua n: 5114; & a significatione dierum, quod sint status, de qua n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850; inde sequiter, quod per tres propagines tres dies illæ, significetur status renascentiæ sensualis hujus, quod per pincernam repræsentatur a primo ejus ad ultimum, ejus derivationes successivæ significantur per propagines. Status renascentiæ cujusvis sensualis, & cujusvis rei in naturali, ut & in rationali, suas progressiones a principio ad finem habent, & cum finem, tunc a quodam novo inchoant, nempe a fine illo ad quem in priori statu tetenderunt,

runt,

runt, ad finem ulteriorem, & sic porro; & tandem invertitur ordo, & tunc quod fuit ultimum fit primum; sicut cum regeneratur homo tam quoad rationale quam quoad naturale, tunc periodi primi status sunt a veris quæ fidei ad bona quæ charitatis, & tunc vera fidei apparente primas agunt, & bona charitatis secundas, nam vera fidei spectant bonum charitatis ut finem; hæ periodi perstant usque dum homo regeneratus est; postmodum charitas, quæ fuit finis, fit principium, & ab illa status novi inchoant, qui procedunt utrinque, nempe versus interiora magis, ut & versus exteriora, versus interiora ad amorem in Dominum, & versus exteriora ad vera fidei, & porro ad vera naturalia, & quoque ad vera sensualia, quæ tunc successive ad correspondentiam cum bonis charitatis & amoris in rationali rediguntur, ac ita in ordinem cœlestem; hæc sunt, quæ intelliguntur per progressiones & derivationes continuas usque ad ultimum; tales progressiones & derivationes sunt perpetuæ apud hominem qui regeneratur, ab infantia ejus usque ad ultimum vitæ ejus in mundo, & quoque postea usque in æternum, & tamen nusquam ita regenerari potest, ut aliquo modo dici queat perfectus, sunt enim innumerabilia, imo numero indefinita quæ regeneranda, tam in rationali, quam in naturali, & quodlibet eorum numero indefinitas propagines habet, hoc est, progressiones & derivationes versus interiora & versus exteriora: hoc homo prorsus nescit, sed Dominus omnia & singula novit, & unoquovis momento providet; si intermitteret solummodo uno minutulo, turbarentur omnes progressiones; prius enim spectat sequens in continua serie, & producit consequentiarum series in æternam; inde patet, quod Divina Providentia & Providentia sit in singularissimis, & nisi foret, aut si foret modo universalis, periret genus humanum.

5123. In adhuc tribus diebus, quod significet quod tunc novum, constat a significatione trium, quod sit continuum usque ad finem, ita quoque completum, de qua n: 2788. 4495; & a significatione dierum, quod sit status, de qua supra n: 5122; inde patet, quod per tres dies significetur status completus; consequenter in tribus diebus seu post tres dies, status novus, n: 4901, nam post statum completum inchoat novus

4124. Extollet Pharao caput tuum, quod significet provisum, & inde conclusum, constat ex significatione extollere caput, quod sit concludere, & in supremo sensu providere, Divina enim conclusio & rei conclusæ exequutio est Providentia. Extollere caput fuit formula solennis judicii apud Antiquos, cum vincti seu qui in carcere judicabantur vel ad vitam, vel ad mortem; cum ad vitam, dicebatur extollere caput, ut quoque in Libro II Regum "*Extulit* Evilmerodachus Rex Babelis, anno quo Rex factus, *caput Jehoiachini* Regis Jehudæ, *e domo carceris*, & loquutus cum eo bonum, & dedit thronum ejus supra thronum regum, qui cum eo in Babele," XXV: 27. 28: similiter apud Jeremiam "*Extulit* Evilmerodachus Rex Babelis in anno regni sui *caput Joiachini* regis Jehudæ, & eduxit eum *e domo carceris*," LII: 31; cum autem judicarentur ad mortem, dicebatur extollere caput e super illum, ut in sequentibus de pistore "In adhuc tribus diebus *extollet* Pharao *caput tuum a super te*,"

Vers:

Verf: 19: illa judicii formula traxerat originem apud antiquos qui in repræfentativis fuerunt, a repræfentatione illorum qui vincti in carcere feu fovea fuerunt, per quos quia repræfentabantur illi qui in vaftatione fub terra inferiore funt, n: 4728. 4744. 5038, ideo per extollere caput fignificabatur eorum liberatio, elevantur enim tunc feu attolluntur e vaftatione ad focietates cœleleftes, videatur n: 2699 2701. 2704; attolli feu elevari eft progredi verfus interiora, nam elevatum feu altum prædicatur de interioribus, n: 2148. 4210, & quia verfus interiora, eft verfus cœlum, nam cœlum eft in interioribus; hoc fignificabatur per attollere caput; at per attollere caput e fuper aliquem, fignificabatur judicari ad mortem, quia tunc illi qui fupra illos in fovea feu vaftatione, elevabantur ad cœlum, iis ad inferiora demiffis; hæc formula judicii, quia hæc per illam fignificata funt, ideo recepta eft in Verbo. Quod per attollere caput, fignificetur conclufum, idea patet; & quia conclufum, in fupremo fenfu fignificatur provifum, quod enim Divinum concludit, hoc providet.

5125. Et reducet te fuper ftationem tuam, quod fignificet quod illa quæ funt fenfualis parti intellectuali fubjecti, redigerentur in ordinem, ut ultimo loco fint, conftat ex repræfentatione pincernæ, de quo hæc dicuntur, quod fit fenfuale parti intellectuali fubjectum, de qua n: 5077. 5082, proinde illa quæ funt fenfualis illius in externo naturali, ipfum enim fenfuale non redigitur in ordinem, fed illa quæ per fenfuale intrarunt in phantafiam hominis; & ex fignificatione reducere fuper ftationem, quod fit redigere in ordidem; & quia fenfualia, hoc eft, illa quæ e mundo per fenforia externa intrarunt, ultimo loco funt, & tunc ultimo loco funt cum miniftrant feu inferviunt interioribus, idcirco illa fimul fignificantur: fenfualia illa apud regeneratos funt quoque ultimo loco, fed apud non regeneratos funt primo loco, videatur n: 5077. 5081. 5084. 5089. 5094: num fenfualia fint primo loco vel num fint ultimo, ab homine facile poteft appercipi, fi attendit; fi his affirmat omne quod fenfuale fuadet aut appetit, ac infirmat omne quod intellectuale dictat, tunc fenfualia funt primo loco, & tunc fertur homo per appetitus, & eft prorfus fenfualis; at talis homo parum abeft a forte animalium irrationalium, hæc enim non aliter feruntur; imo in deteriore forte eft, fi abutitur intellectuali facultate feu rationali ad confirmandum mala & falfa, quæ fenfualia fuadent & appetunt; at fi non affirmat, fed ab interiori videt deviationes eorum in falfa & excitationes ad mala, & ftudet caftigare illa, & fic redigere ad obfequium, hoc eft, fubjicere parti intellectuali & voluntariæ, quæ funt interioris hominis, tunc rediguntur fenfualia in ordinem, ut fint ultimo loco: cum fenfualia ultimo loco funt, tunc influit felix & beatum ab interiori homine in jucunda fenfualium, & facit ut jucunda illorum millies excedant jucunda priora; quod ita fit, homo fenfualis quia non capit nec credit, & quia nihil aliud jucundum fentit nec fuperius jucundum dari putat, felix & beatum intus in jucundis fenfualium fpectat ut nihili, quod ignotum eft alicui, hoc creditur non effe.

5126 Et dabis schyphum Pharaonis in manum illius, quod significet ut inde inserviant interiori naturali, constat a significatione dare schyphum ad bibendum, quod sit appropriare, de qua supra n: 5120, quod etiam sit inservire, patet; & ex repraesentatione Pharaonis, quod sit interius naturale, de qua n: 5080. 5095. 5118. Quod sit naturale interius & naturale exterius, & quod naturale exterius constituatur ex illis quae immediate per sensualia e mundo in mentem naturalem, nempe in ejus memoriam & inde in imaginationem, intrant, videatur n: 5118. Ut sciatur quid exterius naturale & quid interius quae sunt exterioris hominis, & inde quid rationale quod est interioris hominis, paucis dicendum est; homo a sua infantia usque ad pueritiam, est mere sensualis, nam tunc terrestria, corporea, & mundana, solum recipit per sensualia corporis, ex illis etiam tunc ejus ideae & cogitationes sunt, communicatio cum interiori homine nondum aperta est, duntaxat tantum, ut capere illa possit & retinere, innocentia quae tunc illi est solum externa, non autem interna, nam vera innocentia habitat in sapientia, per illam, nempe per innocentiam externam, redigit Dominus in ordinem illa quae per sensualia intrant, absque influxu innocentiae a Domino in prima illa aetate, nusquam aliquod fundamentale existeret, super quo intellectuale seu rationale, quod homini proprium, potuisset strui: a pueritia ad adolescentiam, aperitur communicatio ad interius naturale, per id quod discat decorum, civile & honestum, tam per instructionem a parentibus & magistris, quam per studia: ab adolescentia autem ad juvenilem aetatem, aperitur communicatio inter naturale & rationale, per id quod tunc discat vera & bona vitae civilis & moralis, & imprimis vera & bona vitae spiritualis, per auditionem & lectionem Verbi; sed quantum tunc imbuit bona per vera, hoc est, quantum facit vera quae discit, tantum aperitur rationale, at quantum non imbuit bona per vera, seu quantum non facit vera, tantum non aperitur rationale, at usque manent cogitationes in naturali, nempe in ejus memoria, ita quasi extra domum in limine; quantum autem tunc & in sequente aetate infirmat illa, negat & facit contra illa, hoc est, loco illorum credit falsa & agit mala, tantum occluditur rationale, & quoque interius naturale; at usque tantum communicationis ex Divina Domini Providentia remanet, ut aliquo intellectu capere illa possit, sed usque non sibi appropriare, nisi seriam paenitentiam agat, & diu dein cum falsis & malis luctetur; apud illos autem qui se regenerari patiuntur, contrarium evenit, per gradus seu successive apud illos aperitur rationale, & illi subordinatur interius naturale, & huic exterius; hoc fit imprimis in aetate juvenili usque ad adultam, & progressive ad ultimam vitae eorum, & postea in coelo in aeternum. Inde sciri potest, quid interius & quid exterius apud hominem.

5127. Secundum morem priorem, quod significet ex lege ordinis, constat ex significatione moris prioris, quod sit lex ordinis; lex ordinis enim est, ut exteriora subjecta sint interioribus, seu quod idem, inferiora superioribus, ac sicut famuli inserviant, sunt enim exteriora seu inferiora nihil nisi quam famulitia, interiora autem seu superiora respective dominia; quod secundum morem priorum illa significentur, inde est, quia pincerna ut servus prius inserviverat

verat Pharaoni ut suo domino, ex lege subordinationis, ita sensuale quod per pincernam repræsentatur interiori naturali quod per Pharaonem, ex lege ordinis. Quod lex ordinis sit, quod inferiora seu exteriora inservire debeant superioribus seu interioribus, homo sensualis prorsus nescit, qui enim mere sensualis est, non scit quid interius, ita nec quid respective exterius; novit quod cogitet & loquatur, & quod velit & faciat, inde autumat quod cogitare & velle sit interius, & quod loqui & facere sit exterius, sed non scit quod cogitare solum ex sensualibus, & facere ex appetitu, sit externi hominis, & sic quod cogitare & velle ejus sit solum exterioris naturalis, & magis adhuc cum cogitat falsa & vult mala; & quia apud illos communicatio clausa est cum interioribus, inde non scit quid interior cogitatio & interior voluntas; si ei dicitur quod interior cogitatio sit cogitare ex vero, & interior voluntas sit facere ex bono, hoc prorsus non capit, minus quod interior homo distinctus sit ab exteriore, ac ita distinctus, ut interior homo quasi e loco superiori videre possit quid peragitur in exteriori homine, utque interior homo in facultate & potentia sit castigandi exteriorem, & non volendi & cogitandi quod exterior homo ex phantasia videt & ex cupiditate appetit; hæc quamdiu externus ejus homo in dominio est & regnat, non videt, ast extra illum statum, sicut dum in aliquo dolore est ex infortuniis aut morbis, videre potest & capere, nam tunc dominium externi hominis cessat; facultas enim seu potentia intelligendi homini semper conservatur a Domino, sed obscurissima est illis qui in falsis & malis sunt, & semper clarior prout falsa & mala sopiuntur; influit Divinum Domini continue apud hominem, & illustrat, sed ubi falsa & mala sunt, hoc est, ubi contraria veris & bonis, ibi Divina lux vel reflectitur vel suffocatur vel pervertitur, & solum tantum ejus quasi per rimas recipitur, quo sit in facultate cogitandi & loquendi ex sensualibus, etiam de spiritualibus ex formulis impressis memoriæ naturali seu corporeæ.

5128. Quo fuisti pincerna illius, quod significet sicut sensualia illius generis solent, constat ex significatione pincernæ, quod sint sensualia, seu illa sensualium quæ subjecta sunt parti intellectuali, de qua n: 5077. 5082; quod sint sicut solent, significatur per quo fuisti. Quod sensualia subjecta erunt & subordinata rationalibus, in præcedentibus nunc actum est; & quia de subjectione & subordinatione illa in sensu interno hic agitur, adhuc dicendum quomodo cum illa re se habet: Homo, apud quem subjecta sunt sensualia, vocatur rationalis, at apud quem non subjecta sunt, vocatur sensualis,; sed num homo rationalis sit, vel num sensualis, ægre discerni potest ab aliis, sed ab ipso si explorat sua interiora, hoc est, suum velle & suum cogitare: num homo sensualis sit vel rationalis ab aliis non sciri potest ex loquela, nec ab actione, nam vita cogitationis quæ est in loquela & vita voluntatis quæ est in actione, non apparent ad aliquem sensum corporis, auditur modo sonus & videtur gestus cum affectione, quæ num sit simulata vel num vera, non dignoscitur; sed in altera vita ab illis, qui in bono sunt, distincte percipitur tam quid in loquela quam quid in actione, ita qualis vita, & quoque unde vita in illis: at in mundo usque aliquot indicia dantur, ex quibus aliquatenus concludi potest,

num

num sensualia subjecta sint rationali vel num rationale sensualibus, seu quod idem, num homo rationalis sit, vel num solum sensualis; indicia hæc sunt; si animadvertitur quod homo, in principiis falsi sit, & non patitur se illustrari, sed prorsus rejicit vera, & absque ratione contumaciter falsa defendit, indicium est quod sensualis homo sit & non rationalis, occlusum est illi rationale, ut non admittat lucem cœli. Adhuc magis sensuales sunt, qui in persuasione falsi sunt, persuasio enim falsi prorsus occludit rationale; aliud est in principiis falsi esse, & aliud in persuasione falsi; qui in persuasione falsi sunt, habent in naturali suo aliquam lucem, sed talem qualis est lux hyemalis; hæc lux apparet in altera vita apud illos nivea, sed ut primum lux cœlestis in illam incidit, obscuratur, & secundum persuasionis gradum & quale fit opaca instar noctis; hoc quoque patet ab illis cum vivunt in mundo, tunc enim prorsus nihil veri possunt videre, imo ex obscuro seu nocturno falsi eorum, vera illis sicut nihili sunt, & quoque ea irrident; tales coram simplicibus apparent quandoque sicut rationales, nam media luce illa nivea hyemali per ratiocinia dextre confirmare possunt falsa, usque ut appareant sicut vera; in persuasione tali plus quam reliqui sunt plures ex eruditis, confirmarunt enim apud se falsa per syllogistica, & philosophica, & demum per plura scientifica; tales apud Antiquos dicti sunt serpentes arboris scientiæ, n: 195. 196. 197; sed hodie dici queunt interiores sensuales absque rationali. Indicium num homo solum sensualis sit, vel num rationalis, est imprimis ex vita ejus; per vitam non intelligitur qualis illa apparet in sermone & in operibus, sed qualis illa est in sermone & in operibus vita enim sermonis est a cogitatione, & vita operum est a voluntate, utraque ab intentione seu fine, qualis itaque intentio seu finis est in sermone & in operibus, talis est vita, nam sermo absque interiore vita est modo sonus, & opera absque interiore vita est solum motus, illa vita est quæ intelligitur cum dicitur quod vita maneat post mortem; si homo rationalis est, ex bene cogitare loquitur, & ex bene velle agit, hoc est, ex fide loquitur, & ex charitate agit; at si homo non rationalis est, tunc quidem potest simulate agere sicut rationalis, & similiter loqui, sed usque nihil vitæ ex rationali inest; vita mali enim occludit omnem viam seu communicationem cum rationali, & facit ut mere naturalis & sensualis sit. Sunt duo, quæ non solum occludunt communicationis viam, sed etiam deprivant hominem facultate, ut usquam rationalis fieri possit, est dolus & est prophanatio; dolus est instar subtilis veneni quod infectat interiora; & prophanatio est quæ commiscet falsa veris & mala bonis; ex illis binis prorsus perit rationale; sunt apud unumquemvis hominem bona & vera a Domino recondita ab infantia, quæ bona & vera in verbo reliquiæ vocantur, de quibus videatur n: 468. 530. 560. 561. 601. 1050. 1758. 1906. 2284, has infectat dolus, & commiscet prophanatio, quid prophanatio, videatur n: 593. 1008. 1010. 1059. 1327. 1328. 2051. 2426. 3398. 3402. 3489. 3898. 4289. 4601. Ex his indiciis aliquatenus potest sciri, quis rationalis homo est, & quis sensualis. Cum sensualia subjecta sunt rationali, tunc sensualia, ex quibus imaginatio prima hominis, illustrantur a luce quæ per cœlum a Domino venit, & quoque tunc sensualia disponuntur in ordinem, ut recipi-

ant

ant lucem, utque correſpondeant; ſenſualia, cum in illo ſtatu ſunt, non obſtant amplius, quin vera & agnoſcantur & videantur, removentur illico quæ diſſentiunt, & acceptantur quæ conſentiunt; quæ conſentiunt, tunc quaſi in centris ſunt, & quæ diſſentiunt in peripheriis; quæ in centris, quaſi attolluntur verſus cœlum, & quæ in peripheriis quaſi dependent deorſum; quæ in centris ſunt, recipiunt lucem per rationale, & apparent cum ſiſtuntur ita viſibiles in altera vita, ſicut ſtellulæ quæ coruſcant, & lucem circumquoque ſpargunt uſque ad peripherias, cum diminutione lucis ſecundum gradus; in talem formam diſponuntur naturalia & ſenſualia, cum rationale dominium habet, & ſenſualia ſubjecta ſunt; hoc fit cum homo regeneratur; inde ei ſtatus videndi & agnoſcendi vera in amplitudine: at cum rationale ſubjectum eſt ſenſualibus, tunc contrarium evenit, in medio enim tunc ſeu in centro ſunt falſa, & in peripheriis ſunt vera; quæ in centro, in quodam lumine ibi ſunt, ſed in lumine fatuo, ſeu tali quod a carbonario igne exſurgit; in illud influit lumen undequaque ab inferno; hoc lumen eſt, quod vocatur tenebræ, nam utprimum aliquod lucis e cœlo in illud influit, vertitur in tenebras.

5129. Verſ: 14. 15. *Verum memento mei tecum, quando bene eſt tibi, & facias quæſo mecum miſericordiam, & meminiſſe facias mei ad Pharaonem, & educas me e domo hac. Quia furto auferendo ablatus ſum e terra Hebræorum, & etiam hic non feci quicquam, quod poſuerint me in fovea.* Verum memento mei tecum, ſignificat fidei receptionem; quando bene eſt tibi, ſignificat cum correſpondentia: & facias quæſo mecum miſericordiam, ſignificat charitatis receptionem: & meminiſſe facias mei ad Pharaonem, ſignificat communicationem cum interiori naturali: & educas me e domo hac, ſignificat liberationem a malis: quia furto auferendo ablatum ſum, ſignificat quod cœleſtia abalienata ſint per malum: e terra Hebræorum, ſignificat ab Eccleſia: & etiam hic non feci quicquam, ſignificat innocentiam: quod poſuerint me in fovea, ſignificat rejectionem inter falſa.

5130. Verum memento mei tecum, quod ſignificet fidei receptionem, conſtat ex repræſentatione Joſephi, qui hæc de ſe dicit, quod ſit Dominus quoad cœleſte in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106; & ex ſignificatione meminiſſe mei tecum, quod ſit fidei receptio, meminiſſe enim & recordari Domini, non aliunde eſt quam ex fide, inde memento mei tecum, eſt ut recipiat fidem. Cum fide ita ſe habet; qui illam recipit & qui illam habet, continue eſt in recordatione Domini, & hoc quoque cum de alia re cogitat aut loquitur, & quoque cum officiis ſuis publicis aut privatis aut domeſticis fungitur, & tametſi neſcit quod tunc recordetur Domini; nam recordatio Domini ab illis qui in fide ſunt, eſt univerſaliter regnans, & quod univerſaliter regnat, hoc non appercipitur, niſi dum cogitatio illuc determinatur: hoc illuſtrari poteſt a pluribus apud hominem; qui in amore aliquo eſt, quicunque ſit, is continue cogitat de iis quæ amoris illius ſunt, & hoc tametſi in aliis rebus cogitatione, loquela aut actione eſt; hoc patet manifeſte in altera vita ex ſphæris ſpiritualibus quæ circum unumquemque ſunt, ex ſolum ſpæris cognoſcuntur ibi omnes, in qua fide ſunt, & in quo amore, & hoc tametſi prorſus aliud cogi-

tant & loquuntur, n: 1048. 1053. 1316. 1504 ad 1520. 2489. 4464; id enim quod universaliter regnat apud aliquem, hoc producit illam sphæram, & manifestat ejus vitam coram aliis; inde constare potest, quid intelligitur per id, quod continue cogitandum sit de Domino, de salute, deque vita post mortem; omnes qui in fide sunt ex charitate, hoc faciunt; inde est, quod illi non male cogitent de proximo, & quod illis justitia & æquitas in singulis cogitationis, loquelæ & actionis; quod enim universaliter regnat, hoc influit in singula, & ducit illa & regit illa; Dominus enim tenet mentem ejus in talibus quæ charitatis & inde fidei sunt, & disponit sic singula convenienter; sphæra fidei ex charitate, est sphæra quæ regnat in cœlo, Dominus enim influit cum amore, & per amorem cum charitate, consequenter cum veris quæ sunt fidei; inde est, quod illi, qui in cœlo sunt, dicantur in Domino esse. Agitur in his quæ nunc sequuntur de renascentia sensualis parti intellectuali subjecti, quod per pincernam repræsentatur; & quia de renascentia ejus, de fidei receptione, agitur, nam sensuale, sicut rationale, per fidem renascitur, sed per fidem in quam influit charitas, nisi charitas influat in fidem, & det ei vitam, nusquam fides universaliter regnare potest, nam quod homo amat, hoc regnat, non autem quod solum scit & memoria tenet.

5131. Quando bene est tibi, quod significet cum correspondentia, constat ex significatione bene esse tibi, cum agitur de renascentia seu regeneratione exterioris naturalis seu sensualis, quod sit correspondentia; prius enim non ei bene est quam cum correspondet: quid correspondentia, ad finem Capitum videatur; est correspondentia sensualium cum naturalibus, & est correspondentia naturalium cum spiritualibus, & est correspondentia spiritualium cum cœlestibus, & denique est correspondentia cœlestium cum Divino Domini, ita est successivum correspondentiarum a Divino usque ad ultimum naturale. Quia ægre potest formari idea de correspondentiis, quales sunt, ab illis qui prius de correspondentiis nihil cogitaverunt, ideo paucis dicendum; notum est ex Philosophia, quod finis sit primum causæ, & quod causa sit primum effectus; ut finis, causa, & effectus consequantur, & unum agant, oportet ut effectus correspondeat causæ, & causa correspondeat fini; sed usque finis non apparet sicut causa, nec causa sicut effectus; ut enim finis producat causam, adsciscet ex regione ubi causa, media administra, per quæ finis faciet causam, & ut causa producat effectum, adsciscet quoque ex regione ubi effectus, media administra, per quæ causa faciat effectum; hæc media administra sunt, quæ correspondent; & quia correspondent, potest finis esse in causa, & agere causam, & causa esse in effectu & agere effectum, consequenter finis per causam agere effectum: aliter vero cum non correspondentia est, tunc finis non habet causam in qua sit, minus effectum in quo sit, sed mutatur & variatur finis in causa, & denique in effectu, secundum formam quam faciunt media administra: omnia & singula in homine, imo omnia & singula in natura, succedunt sibi sicut finis, causa, & effectus, & cum sibi ita correspondent, tunc unum agunt, nam finis tunc est omne in omnibus causæ, & per causam omne in omnibus effectus: sicut pro exemplo, cum amor cœlestis est finis, voluntas causa,

sa, & actio affectus, si correspondentia sit, tunc amor ille influit in voluntatem, & voluntas in actionem, & ita unum agunt, ut actio per correspondentiam sit quasi amor; vel sicut cum fides charitatis est finis, cogitatio causa, & sermo affectus, si correspondentia sit, tunc fides ex charitate influit in cogitationem, & hæc in sermonem, ac ita unum agunt, ut sermo per correspondentiam sit quasi finis; ut autem finis, qui est amor aut fides, producat causam, quæ est voluntas & cogitatio, adsciscet media administra in mente rationali, quæ correspondebunt, nam absque mediis administris quæ correspondeant, non potest finis, qui est amor aut fides, utcunque a Domino per cœlum influit, recipi. Inde patet, quod interiora & exteriora hominis, hoc est, rationalia, naturalia, & sensualia ejus, in correspondentiam redigenda sint, ut recipere possit influxum Divinum, consequenter ut homo possit renasci, & quod prius ei non bene sit. Inde nunc est, quod hic per quando bene est tibi, significetur correspondentia.

5132. Et facias quæso mecum misericordiam, quod significet charitatis receptionem, constat ex significatione misericordiæ, quod sit amor, de qua n: 3063. 3073. 3120. 5042, hic amor erga proximum seu charitas, qui supra n: 5130 de fidei receptione dictum, fides enim & charitas unum facient in sensuali, cum hoc renascitur. Quod misericordia charitatem significet, est quia omnes qui in charitate, in misericordia sunt, seu qui amant proximum miserentur ejus, quapropter exercitia charitatis per misericordiæ opera in Verbo describuntur, ut apud Matthæum "Esurivi & dedistis Mihi edere, sitivi & potastis me, peregrinus fui & collegistis me, nudus & amicivistis me, ægrotus fui & visitastis me, in carcere fui & venistis ad me," xxv: 35. 36; & alibi per quod pauperibus, afflictis, viduis, populis, benefaciendum. Charitas in sua essentia est velle proximo bene, & affici bono, & pro proximo agnoscere bonum, consequenter illos qui in bono sunt, cum differentia quantum in bono; inde charitas, quia afficitur bono, afficitur misericordia ergo illos qui in miseriis sunt; bonum charitatis hoc in se habet, quia descendit ex amore Domini erga universum genus humanum, qui amor est Misericordia qui omne genus humanum in miseriis constitutum est: apparet Misericordia quandoque apud malos, qui in nulla charitate sunt, sed est dolor propter quod ipse patitur, est enim erga amicos qui unum secum faciunt, qui cum patiuntur ipse patitur; hæc misericordia non est misericordia charitatis, sed est misericordia amicitiæ propter se, quæ in se spectata est immisericordia, nam contemnit vel odit omnes alios præter semet, ita præter amicos qui unum faciunt secum.

5133. Et meminisse facias mei ad Pharaonem, quod significet communicationem cum interiori naturali, constat ex significatione meminisse facere ad aliquem, quod sit communicare; & a repræsentatione Pharaonis, quod sit interius naturale, de qua n: 5080. 5095: per communicationem cum interiori naturali intelligitur conjunctio per correspondentiam: interius naturale est illud quod recipit ideas veri & boni e rationali, & recondit ad usum, consequenter quod immediate cum rationali communicat; exterius autem naturale

 est

eſt illud quod recipit imagines & inde ideas rerum per ſenſualia e mundo; hæ ideæ niſi illuſtrentur ab illis quæ in interiori naturali ſunt, ſiſtunt fallacias, quæ fallaciæ ſenſuum vocantur; in quibus cum homo eſt, nihil credit niſi quod cum illis concordat, & niſi quod illæ confirmant, quod fit ſi non correſpondentia ſit; & hoc nec fit, niſi imbuatur homo charitate, charitas enim eſt medium uniens, quia in bono ejus eſt vita a Domino, quæ vita diſponit in ordinem vera, ut forma charitatis ſeu charitas in imagine exiſtat; hæc forma apparet viſibilis in altera vita, & eſt ipſa angelica; omnes angeli inde ſunt formæ charitatis, pulchritudo ejues eſt ex veris quæ fidei, & vita pulchritudinis eſt ex bono quod charitatis.

5134. Et educas me e domo hac, quod ſignificet liberationem a malis, conſtat ex ſignificatione educere, quod ſit liberatio; & a ſignificatione domus, quod ſit bonum, de qua n: 710. 1708. 2048. 2233. 3128. 3652. 3720. 4982, quare in oppoſitio ſenſu eſt malum; inde patet, quod per educas me e domo hac, ſignificetur liberatio a malis; ſequitur etiam hoc in ſuo ordine ab illis quæ præcedunt: quando in naturali exteriori, de quo hic agitur, recipitur fides, n: 5130, fit correſpondentia, n: 5131, & recipitur charitas, n: 5132, & ſic communicatio fit cum interiori naturali, n: 5133, tunc liberatur illud a malis, per quæ cœleſte, quod per Joſephum repræſentatur, n: 5086. 5087. 5106, abalienatum eſt, quæ abalienatio ſignificatur per quod furto auferendo ablatus ſit, ut mox ſequitur: & quoque cum regeneratur naturale per charitatem & fidem, tunc liberatur id a malis, mala enim tunc ſeparantur, & conjiciuntur e centro, ubi prius fuerunt, ad peripherias, quo lux veri a bono non pertingit; apud hominem ſeparantur ita mala, ſed uſque retinentur, nam prorſus deleri nequeunt: at apud Dominum, Qui naturale in Se Divinum fecit, mala & falſa prorſus ejecta & deleta ſunt, Divinum enim nihil commune poteſt habere cum malis & falſis, nec terminari in illis, ſicut fit apud hominem, nam Divinum eſt ipſum Eſſe boni & veri, quod infinite diſtat abalienatum a malo & falſo.

5135. Quia furto auferendo ablatus ſum, quod ſignificet quod cœleſtia abalienata ſint per malum, conſtat a repræſentatione Joſephi, qui de ſe illa dicit, quod ſit cœleſte in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106, conſequenter cœleſtia ibi; & ex ſignificatione furto auferri, quod ſit abalienari per malum, furari enim eſt abalienare, & furtum eſt malum quod abalienat, & quoque furtum eſt malum quod vindicat ſibi illa quæ ibi; furtum ſignificat abalienationem reſpective ad ſedem quam occupat e qua ejicit bona & vera, & implet malis & falſis, & furtum ſignificat vindicationem aliorum, cum bona & vera, quæ in ſede illa, ſibi attribuit & ſua facit, & quoque quando applicat illa malis & falſis: ut ſciatur, quod furtum in ſenſu ſpirituali, dicendum quomodo ſe habet, cum malis & falſis cum intrant & occupant ſedem, & quoque cum vindicant ſibi bona & vera quæ ibi: homo ab infantia uſque ad pueritiam, & quandoque ad primam adoleſcentiam imbuit bono & vera per inſtructionem a parentibus & magiſtris, arripit enim tunc illa & ſimpliciter credit; ſtatus innocentiæ promovet, & inaptat illa memoriæ, ſed locat in primo limine,

limine, nam innocentia infantilis & puerilis non eſt innocentia interna quæ afficit rationale, ſed eſt innocentia externa quæ ſolum afficit naturale exterius, n: 2306. 3183. 3495. 4563. 4797; cum autem homo provehitur ætate, & incipit cogitare non ſicut prius a parentibus & magiſtris, ſed a ſemet, tunc reſumit & quaſi ruminat illa quæ prius didicerat & crediderat, & illa vel confirmat, vel de illis dubitat, vel illa negat; ſi illa confirmat, indicium eſt quod in bono ſit; ſi autem negat, indicium eſt quod in malo ſit; ſi autem de illis dubitat, indicium eſt, quod ſuccedente ætate vel ad affirmativum vel ad negativum accedat: quæ homo ut infans prima ætate arripit vel credit, & quæ dein vel confirmat, vel de quibus dubitat, vel quæ negat, ſunt imprimis, quod Deus ſit, & is unus, quod Ille creaverat omnia, quod Ille remuneret illos qui bene agunt, & punitat illos qui mala faciunt, quod vita ſit poſt mortem, & quod mali veniant in infernum, & boni in cœlum, ita quod infernum & cœlum ſint, quod vita poſt mortem ſit æterna, tum quod quotidie orandum, & hoc humiliter, quod dies ſabbathi ſancte habendi, parentes honorandi, non adulterandum, non occidendum, non furandum, & plura ſimilia; hæc haurit & imbuit homo ab infantia, at cum incipit ex ſe cogitare, & ſemet ducere, ſi talia apud ſe confirmat, & ſuperaddit plura quæ adhuc interiora ſunt, & vivit ſecundum illa, tunc bene cum illo eſt; aſt ſi incipit infringere illa, & tandem negare, utcunque ſecundum illa propter leges civiles & propter ſocietates in externis vivit, tunc in malo eſt; hoc malum eſt quod ſignificatur per furtum, quatenus id ſicut fur occupat ſedem ubi prius fuit bonum, & apud plures quatenus id bona & vera, quæ prius ibi fuerant, aufert, & applicat ad confirmanda mala & falſa: Dominus, quantum poſſibile eſt, bona & vera infantiæ tunc removet a ſede illa, & verſus interiora retrahit, ac illa in interiori naturali reponit in uſum; hæc bona & vera in interiori naturali repoſita in Verbo ſignificantur per reliquias, de quibus n: 468. 530. 560. 561. 660. 661. 1050. 1738. 1906. 2284; at ſi malum furatur ibi bona & vera, & applicat illa ad confirmanda mala & falſa, imprimis ſi ex dolo, tunc reliquias illas conſumit, nam tunc commiſcet mala bonis & falſa veris, uſque adeo ut ſeparari nequeant, & tunc actum eſt cum homine. Quod per furtum talia ſignificentur, conſtare poteſt ex ſola applicatione furti ad illa quæ vitæ ſpiritualis ſunt, in vita ſpirituali non aliæ opes ſunt quam cognitiones boni & veri, nec aliæ poſſeſſiones & hæreditates quam felicitates vitæ quæ ex bonis & inde veris, illa furari, ſicut ſupra dictum, eſt furtum in ſenſu ſpirituali; quapropter per furta in Verbo non aliud in ſenſu interno ſignificatur, ut apud Sachariam "Suſtuli oculos meos & vidi, cum ecce volumen volans, tum dixit ad me, hæc maledictio, exiens ſuper facies totius terræ, nam *omnis furans* hinc, ſicut illa innocens, & omnis pejerans ſicut illa innocens: ejeci illam, ut *ingrediatur in domum furis*, & in domum pejerantis per Nomen meum pro mendacio; & pernoctet in domo ejus, & conſumat eam, & ligna ejus & lapides ejus" v: 1. 2. 3. 4; malud quod aufert reliquias boni ſignificatur per furantem & per domum furis, & falſum quod aufert reliquias veri ſignificatur per pejerantem & domum pejerantis; facies totius terræ pro univerſa Eccleſia; ideo dicit, quod maledictio

dictio illa consumet domum, & ligna ejus & lapides ejus, domus & mens naturalis seu homo quoad illam; n: 3128. 3538. 4973. 5023; ligna sunt bona ibi, n: 2784. 2810. 3720. 4943; & lapides sunt vera, n: 643. 1298. 3720. Prophanatio, & inde ablatio boni & veri in spirituali sensu significatur per factum Achanis, quod sumserit de devotis togam Schinearis, 200 siclos argenti, & linguam auri, & abscondiderit illa sub terra in medio tentorii sui; quapropter ille lapidatus, & omnia combusta, de quibus ita apud Joschuam "Jehovah & Joschuam, peccavit Israel, transgressi sunt fædus meum quod præcepi illis, & sumserunt de devotione, *furati sunt*, mentiti, & posuerunt inter vasa sua" VII: 11. 21. 25; per devota significabantur falsa & mala, quæ nequaquam commiscenda essent sanctis, toga schinearis, sicli argenti & lingua auri, in sensu spirituali sunt species falsi; recondere illa sub terra in medio tentorii significabat commixtionem cum sanctis, quod tentorium sit sanctum videatur n: 414. 1102. 1566. 2145. 2152. 3312. 3391. 4428. 4391. 4599; hæc significata sunt per quod furati sint, mentiti, & posuerint inter vasa sua, vasa enim sunt sancta vera, n: 3068. 3079. 3316. 3318. Apud Jeremiam "Exitum Esavi adducam super eum, tempus visitabo eum; si vindemiatores venerint tibi, nonne relinquent racemationes, *si fures in nocte*, corrumpent ne sufficientiam. Ego denudabo Esavum, revelabo occulta ejus, & abscondi non poterit; devastatum est semen ejus, & fratres ejus, & vicini ejus, & non ille" XLIX: 8. 9. 10, Esau pro malo amoris sui cui falsa adjuncta, n: 3322; quod id malum consumat reliquias bona & veri, significatur per quod fures in nocte corrumpant sufficientiam, & quod devastatum sit semen ejus, fratres ejus, & vicini ejus, & non ille, semen pro veris quæ sunt fidei ex charitate, n: 1025. 1447. 1610. 1940. 2848. 3038. 3310. 3373, fratres pro bonis quæ charitatis, n: 367. 2508. 2524. 2360. 3160. 3303. 3459. 3815. 4121. 4191; vicini pro adjunctis & affinibus veris & bonis quæ ejus: similiter de Esavo apud Obadiam "Si *fures venerint tibi*, si *eversores noctu*, quomodo excisus eris, *nonne furabuntur quod illis satis*, si vindemiatores venerint tibi, nonne relinquent racemos" Vers: 5; vindemiatores pro falsis quæ non ex malo, per illa falsa non consumuntur bona & vera interiori naturali apud hominem a Domino reposita, hoc est, reliquiæ, sed per falsa ex malis, quæ furantur vera & bona, & quoque ad confirmanda mala & falsa per applicationes sinistras adhibentur. Apud Joelem "Populus magnus validus, sicut heroes current, sicut viri belli, conscendent murum, ac quilibet in viis suiis pergent; in urbe discurrent, in muro current, in domos ascendent, *per fenestras ingredientur sicut fur*" II: 7. 9; populus magnus & validus pro falsis pugnantibus contra vera, n: 1259, 126, & quia pugnant valide destruendo vera, dicuntur heroes & sicut viri belli; urbs per quam dicuntur discurrere pro doctrinalibus veri, n: 402. 2268. 2450. 2712. 2943. 3216; domus in quas ascendent pro bonis quæ destruunt, n: 710, 1708. 2048. 2233. 3128. 3652. 3720. 4982; fenestræ per quas ingredientur pro intellectualibus & inde ratiociniis, n: 655. 658. 3391, inde comparantur furi, quia occupant sedam ubi prius vera & bona. Apud Davidem "Cum tu oderis disciplinam, & rejicis verba mea post te, *si videris*

ris furem curris cum eo, & cum adulteris pars tua; os tuum operis ad malum, & lingua tua nectis dolum" Psalm: L: 17. 18. 19; ibi de impio, currere cum fure pro abalienare a se verum per falsum. In Apocalypsi " Non egerunt pænitentiam ex homicidiis suis, neque ex incantationibus suis, neque ex scortationibus suis, *neque ex furtis suis*" IX: 21; homicidia pro malis quæ destruunt bona, incantationes pro falsis inde quæ destruunt vera, scortationes pro falsificatis veris, furta pro abalienatis inde bonis. Apud Johannem " Amen, amen, dico vobis, qui non est ingrediens per januam in caulam ovium, sed ascendit aliunde, is est *fur* & *latro*; qui vero ingreditur per janum, pastor est ovium. Ego sum ostium, per Me si quis introiverit, salvabitur, & ingredietur & egredietur, & pascuum inveniet; *fur non venit nisi ut furetur*, & mactet & perdat" X: 1. 2. 8. 9. 10, fur hic etiam pro malo meriti, nam qui aufert Domino quæ Ipsius est, & sibi vindicat fur dicitur; hoc malum quia claudit viam, ne bonum & verum a Domino influat, dicitur mactare & perdere: simile per *non furaberis* in decalogo, Deut: V: 17, significatur n: 4174. Ex his constare potest, quod per Leges de Furtis in Ecclesia Judaica latis, in sensu spirituali significatur, ut Exod: XXI: 16. Cap: XXI: 37. Cap: XXII: 1. 2. 3. Deut: XXIV: 7; omnes enim Leges ibi e mundo spirituali quia traxerunt originem, correspondent legibus ordinis quæ in cœlo.

5136. E terra Hebræorum, quod significet ab Ecclesia, quod nempe cœlestia abalienata sint per malum, constat a significatione terræ Hebræorum, quod sit Ecclesia, terra Hebræorum hic est terra Canaan, nam inde Josephus ablatus est. Quod per terram Canaanem in Verbo significetur Ecclesia, est quia ibi ab antiquissimo tempore fuerat Ecclesia, primum Ecclesia Antiquissima quæ fuit ante diluvium, de in Ecclesia Antiqua quæ fuit post diluvium, postea Ecclesia Antiqua Altera quæ Ecclesia Hebræa vocata est, & tandem Ecclesia Judaica; utque Ecclesia Judaica ibi institueretur, mandatum est Abramo ut illuc ex Syria se conferret, & ibi promissum quod posteritati ejus daretur illa terra in hæreditatem; inde est quod per Terram in Verbo significetur Ecclesia, & per universam terram, ut passim legitur, universa Ecclesia, & quoque per novum cœlum & novam terram Ecclesia nova interna & externa: causa quod ibi Ecclesia continuata ab antiquissimo tempore fuerit, erat, quia homo Antiquissimæ Ecclesiæ, qui cœlestis, talis erat, ut in omnibus & singulis quæ in mundo & super terra, viderit & repræsentativum Regni Domini, objecta mundi & telluris erant ei media cogitandi de cœlestibus, inde omnia repræsentativa & significativa, quæ postea in Ecclesia Antiqua nota fuerunt, ortum duxerunt, collecta enim fuerunt ab illis qui intelliguntur per Chanoch, & conservata in usum posteritatum, n: 519. 521. 2896, inde factum, quod singula loca, & quoque singuli montes & fluvii in terra Canaane, ubi habitabant Antiquissimi, repræsentativi facti sint, & quoque omnia Regna circumcirca; & quia Verbum non potuit aliter conscribi; quam repræsentativa & significativa, etiam locorum, ideo propter illum finem Ecclesia successive conservata est in terra Canaane; at post adventum Domini aliunde translata est, quia tunc repræsentativa abolita sunt: ex his patet, quod per terram

Canaanem,

Canaanem, quæ hic vocatur terra Hebræorum, ſignificetur Eccleſia. Sed videantur quæ de his prius allata ſunt, nempe quod Eccleſia Antiquiſſima, quæ fuit ante diluvium, in terra Canaane fuerit, 4: 567. 3686. 4447 4454. Quod pars Antiquæ Eccleſiæ quæ poſt diluvium ibi fuerit, n: 3686. 4447; quod etiam altera antiqua Eccleſia, quæ dicta Hebræa, n: 4516. 4517; Quod Abram ideo illuc ire juſſus ſit, & data poſteris ejus, n: 3686. 4447; Quod ex eo terra Canaan repræſentaverit Regnum Domini, n: 1607. 3038. 3481. 3705. 4240. 4447: Et quod inde ſit, quod per Terram in Verbo ſignificetur Eccleſia, n: 566. 662. 1066. 1067. 1262. 1413. 1607. 1733. 1850. 2117. 2118 f. 3355. 4447. 4535.

5137. Et etiam hic non feci quicquam, quod ſignificet innocentiam, conſtare poteſt abſque explicatione, nam non facere aliquid mali, eſt innocentiæ.

5138. Quod poſuerint me in fovea, quod ſignificet rejectionem inter falſa, conſtat ex ſignificatione foveæ, quod ſit falſum, de qua n: 4728. 4744. 5038: ſupra de malo actum, quod nempe cœleſtia abalienata ſint per malum, n: 5134. 5135, hic agitur de falſo, ubi enim in Verbo dicitur de uno, etiam dicitur de altero, nempe ubi de malo etiam de falſo, quia ubi de bono ibi de vero, ex cauſa ut conjugium ſit in ſingulis Verbi, conjugium enim cœleſte eſt boni & veri, at conjugium infernale eſt mali & falſi; ubi enim malum eſt ibi eſt falſum, ſe adjungit falſum malo ſicut uxor marito; & ubi bonum eſt ibi eſt verum, quia ſe conjungit verum bono ſicut uxor marito; inde ex vita ſciri poteſt qualis eſt fides, nam bonum eſt vitæ & verum eſt fidei, & viciſſim malum & falſum: quod conjugium ſit in ſingulis Verbi, videatur n: 683. 793. 801. 2173. 2516. 2712. 4138 f.

5139. Verſ: 16. 17. 18. 19. *Et vidit princeps piſtorum, quod bonum interpretatus, & dixit ad Joſephum, etiam ego in ſomnio meo, & ecce tria caniſtra perforata ſuper capite meo. Et in caniſtro ſupremo ab omni cibo Pharaonis, opere piſtoris, & avis edens ea e caniſtro deſuper capite meo. Et reſpondit Joſeph, & dixit, hæc interpretatio ejus, tria caniſtra tres dies illa. In adhuc tribus diebus, extollet Pharao caput tuum e ſuper te, & ſuſpendet temet, ſuper ligno, & edet avis carnem tuam e ſuper te.* Et vidit princeps piſtorum, ſignificat apperceptionem ſenſualis parti voluntariæ ſubjecti: quod bonum interpretatus, ſignificat quid contingeret: & dixit ad Joſephum, ſignificat perceptionem cœleſtis in naturali; etiam ego in ſomnio meo, ſignificat prædictionem: & ecce tria caniſtra, ſignificat voluntariorum ſucceſſiva: perforata ſuper capite meo, ſignificat abſque terminatione alicubi in medio, & in caniſtro ſupremo ſignificat voluntarii intimum: ab omni cibo Pharaonis, ſignificat plenum bono cœleſti pro nutriendo naturali: opere piſtoris, ſignificat ſecundum omnem uſum ſenſualis: & avis edens ea e caniſtro deſuper capite meo, ſignificat falſum ex malo quod conſumeret illud: & reſpondit Joſeph, & dixit, ſignificat revelationem a perceptione a cœleſti in naturali: hæc interpretatio ejus, ſignificat quid in ſe haberet: tria caniſtra, ſignificat voluntariorum ſucceſſive: tres dies illa ſignificat uſque ad ultimum: in adhuc tribus diebus, ſignificat quod in ultimo:

extollet

extollet Pharao caput tuum e super te, significat conclusum ex prævisо: & suspendet te super ligno, significat rejectionem & damnationem: & edet avis carnem tuam e super te, significat quod falsum mali consumet illa quæ sunt istorum sensualium.

5140. Et vidit princeps pistorum, quod significet apperceptionem sensualis parti voluntariæ subjecti, constat ex significatione videre, quod sit intelligere & appercipere, de qua n: 2150. 2807. 3764 4723; & a significatione principis pistorum, quod sit in genere sensuale parti voluntariæ subjectum, ita sensualia illa, de qua n: 5078. 5082.

5141. Quod bonum interpretatus, quod significet quid contingeret, constat ex significatione interpretari, quod sit quid in se haberet, seu quid inesset, de qua supra n: 5093. 5105. 5107. 5121, ita quoque quid contingeret: quod bene contingeret, est apperceptio ex sensuali, quæ apperceptio & respective obscura: datur actualiter apperceptio ex sensuali seu exteriori naturali, & apperceptio ex interiori naturali, & apperceptio ex rationali; cum enim homo in interiori cogitatione ex affectione est, & abducit mentem a sensualibus & a corpore, tunc est in apperceptione rationali, quiescunt enim tunc quæ infra sunt, seu quæ externi hominis, & homo tunc pæne in suo spiritu est; cum autem homo in exteriore cogitatione est, ex causis quæ in mundo existunt, tunc apperceptio ejus est ex naturali interiori, rationale quidem influit, sed non cum aliqua affectionis vita; at cum homo in voluptatibus est, inque jucundis amoris mundi, & quoque amoris sui, tunc apperceptio ex sensuali est, vita ejus tunc in externis seu in corpore est, & non admittit plus ab interioribus, quam quantum moderetur eruptiones in inhonesta & indecora: sed quo exterior est apperceptio, eo obscurior est, nam exteriora sunt communia respective, innumerabilia enim interiora apparent ut unum in exteriori.

5142. Et dixit ad Josephum, quod significet perceptionem cœlestis in naturali, constat a significatione dicere in historicis Verbi, quod sit perceptio, de qua sæpius prius; & ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106.

5143 Etiam ego in somnio meo, quod significet prædictionem, constat ex significatione somnii, quod sit prædictio de eventu, de qua n: 5092. 5104. 5112.

5144. Et ecce tria canistra, quod significet voluntariorum successiva, constat ex significatione trium, quod sint completum & continuum usque ad finem, de qua n: 2788. 4495. 5114. 5122, ita successivum; & ex significatione canistrorum, quod sint voluntaria; quod canistra sint voluntaria, est quia sunt vasa continentia ciborum, & quia cibi significant bona cœlestia & spiritualia, & hæc sunt voluntatis; omne enim bonum pertinet ad voluntatem, & omne verum ad intellectum, ut primum aliquid ex voluntate procedit, percipitur ut bonum: in præcedentibus actum est de sensuali parti intellectuali subjecto, quod repræsentatum est per pincernam, hic nunc agitur de sensuali parti voluntariæ subjecto, quod repræsentatur per pistorem, videatur n: 5077. 5078.

5082; intellectualium successivum seu continuum repræsentatum est per vitem, ejus tres propagines, flores, botros, uvas, & tandem verum quod intellectualis per schyphum, n: 5120; Voluntariorum autem successivum repræsentatur per tria canistra super capite, in quorum supremo ab omni cibo Pharaonis, opere pistoris: per voluntariorum successivum intelligitur successivum ab intimis apud hominem usque ad extimum ejus, in quo est sensuale; sunt enim gradus quasi scalæ ab intimis ad extima, n: 5114, in intimum influit bonum a Domino, & hoc per rationale in naturale interius, & inde in naturale exterius seu sensuale, distincte, quasi per gradus scalæ, & in quovis gradu qualificatur secundum receptionem; sed quomodo ulterius cum hoc influxu & ejus successivo se habet, in sequentibus dicetur. Canistra seu corbes significant voluntaria, quatenus ibi sunt bona, etiam alibi in Verbo; ut apud Jeremiam "Ostendit mihi Jehovah, cum ecce *duo corbes ficuum*, constituti coram templo Jehovæ; *in uno corbe* ficus bonæ valde, sicut ficus primitias ferentium; *at in altero corbe* ficus malæ valde, quæ comedi non poterant præ malitia," XXIV: 1. 2. 3; hic corbis alia voce in lingua originali, significans voluntarium in naturali, ficus quæ in uno corbe sunt bona naturalia, quæ autem in altero sunt mala naturalia. Apud Mosen "Cum veneris in terram, quam Jehovah Deus tuus daturus tibi, sumes de primitiis omnis fructus terræ, quas adduces de terra tua, & *pones in calatho*, & ibis ad locum quem elegerit Jehovah; tunc accipiet sacerdos *calathum* e manu ejus, & statuet illum ante altare Jehovæ Dei tui," Deut: XXVI: 1. 2. 3. 4; calathus etiam alia voce, significans voluntarium novum in parte intellectuali; primitiæ fructus terræ, sunt bona quæ inde. Apud Eundem "Ad sanctificandum Aharonem & filios ejus, acciperet Moses panem azymorum & placentas azymorum mixtas oleo, & lagana azymorum, uncta oleo, similam triticorum faceret ea; & *poneret ea super canistro uno*, & appropinquaret ea *in canistro. Comedet* Aharon & filii ejus *carnem arietis* & *panem in canistro* ad ostium tentorii conventus," Exod: XXIX: 2. 3. 32. Canistrum ibi eadem voce qua canistrum in hoc Capite, significans voluntarium, in quo bona quæ significantur per panem, placentas, oleum, lagana, similam, tritica; per voluntarium intelligitur continens, nam bonum a Domino influunt in formas interiores hominis, sicut in sua vasa, quæ formæ si dispositæ sint ad receptionem, sunt canistra in quibus illa bona. Apud Eundem "Cum inauguraretur Naziræus, accipiet *canistrum azymorum* ex similagine, placentas mixtas oleo, ac lagana azymorum ucta oleo, cum minchah eorum & libaminibus eorum; arietem etiam faciet sacrificium pacificorum Jehovæ, præter *canistrum azymorum*; & accipiet sacerdos armum coctum de ariete, & placentam unam azymam *e canistro*, & laganum azymi unum, & dabit super manum Naziræi, & agitabit ea agitatione coram Jehovah." Num: VI: 15. 17. 19; ibi etiam Canistrum pro voluntario ut continente, placentæ, lagana, oleum, minchah, armus coctus de ariete, sunt bona cœlestia quæ repræsentabantur; Naziræus enim repræsentabat cœlestem hominem, n: 3301. Eo tempore similia quæ ad cultum, portabantur in canistris seu calathis, sicut etiam hædius caprarum a Gi-

deone,

deone, quem eduxit ad angelum sub quercu, Judic: vi: 19, & hoc ex causa, quia canistra & calathi repræsentabant continentia, & quæ in illis erant, contenta.

5145. Perforata super capite meo, quod significet absque terminatione alicubi in medio, constat ex significatione perforati, quod sit apertum a summo ad imum, ita non clausum, proinde absque terminatione alicubi in medio; & ex significatione Capitis, quod sint interiora imprimis voluntariorum; in Capite enim sunt omnes substantiæ & formæ in principiis, quapropter illuc tendunt & ibi se sistunt omnes sensationes, & inde descendunt & se derivant omnes actus; quod facultates mentis ibi sint, quæ nempe sunt intellectus & voluntatis, patet; quapropter per caput interiora significantur; canistra illa repræsentabant illa quæ in capite. Agitur hic nunc de sensualibus parti voluntariæ subjectis, & significatur per canistra perforata super capite, quod interiora absque terminatione alicubi in medio essent, quapropter etiam sensualia illa rejecta & damnata sunt, ut sequitur; sed dicendum, quid intelligitur per absque terminatione alicubi in medio; interiora apud hominem sunt distincta in gradus, & in quolibet gradu sunt terminata, & per terminationem separata ab inferiori gradu, sic ab intimo ad extimum; primum gradum constitui interius rationale, in eo sunt angeli cœlestes, seu in eo est cœlum intimum aut tertium; alterum gradum facit rationale exterius, in eo sunt angeli spirituales, seu in eo est cœlum medium aut secundum; tertium gradum facit naturale interius, in eo sunt spiritus boni, seu cœlum ultimum aut primum; quartum gradum facit naturale exterius seu sensuale, in eo est homo; hi gradus apud hominem distinctissimi sunt; inde est, quod homo quoad interiora, si in bono vivit, sit cœlum in minima forma, seu quod interiora ejus correspondeant tribus cœlis; & inde est, quod homo post mortem, si vitam charitatis & amoris vixerit, possit transferri usque in tertium cœlum; sed ut talis sit, necessum est ut omnes gradus apud illum bene terminati sint, ac ita per terminationes inter se distincti; & cum terminati sunt seu per terminationes inter se distincti, tunc unusquisque gradus planum est, in quo quiescit, & ubi recipitur bonum quod a Domino influit, absque illis ut planis bonum non recipitur, sed transfluit sicut per cribrum aut sicut per canistrum perforatum, usque ad sensuale, & ibi quia absque aliqua directione in via, veritur in spercum, quod apparet illis qui in eo sunt ut bonum, nempe in jucundum amoris sui & mundi, consequenter in jucundum odii, vindictæ, crudelitatis, adulterii, avaritiæ, aut in merum voluptuosum & luxuriosum; hoc fit si voluntaria apud hominem sunt absque terminatione alicubi in medio, aut si sunt perforata. Num terminationes sint, & inde plana, etiam sciri potest; perceptiones boni & veri, ac conscientiæ id indicant; apud illos qui perceptiones boni & veri habent, sicut angeli cœlestes, terminationes sunt a primo gradu ad ultimum, absque terminationibus singulorum graduum tales perceptiones dari nequeunt; de perceptionibus illis videatur n: 125. 202. 495. 503. 511. 536. 597. 607. 784. 865. 895. 1121. 1383. 1384. 1387. 1919. 2144. 2145. 2171. 2515. 2831; apud illos qui conscientiam habent, sicut angeli spirituales, etiam termina-

tiones sunt, sed ab altero gradu, seu a tertio ad ultimam, primus gradus illis est clausus; ab altero gradu, aut tertio, dicitur, quia conscientiæ est duplex, interior & exterior, conscientia interior est boni & veri spirituales, conscientia exterior est justi & æqui, ipsa conscientia est planum interius, in quo terminatur influxus Divini boni; at qui non conscientiam habent, illi non habent aliquod planum interius quod recipit influxum, bonum apud illos transfluit usque ad exterius naturale seu naturale sensuale, & ibi veritur, ut dictum, in spurca jucunda; apparet his quandoque dolor sicut conscientiæ, sed non est conscientia, est dolor ex privatione jucundi sui, sicut honoris, lucri, famæ, vitæ, voluptatum, amicitiæ talium, & hoc est inde, quia terminationes sunt in talibus jucundis; ex his constare potest, qui in sensu spirituali significatur per canistra perforata. In altera vita imprimis dignoscitur, num apud hominem voluntaria terminata fuerint vel non terminata; apud quem terminata fuerunt, est zelus pro bono & vero spirituali, vel pro justo & æquo, illi enim bonum fecerant propter bonum vel propter verum, & justum egerant proper justum aut æquum, non propter lucrum, honorem, & similia: omnes illi, apud quos voluntaria interiora terminata fuerunt, elevantur ad cœlum, nam Divinum influens eos ducere potest; at omnes illi apud quos voluntaria interiora non terminata fuerunt, se ferunt in infernum, nam transfluit Divinum & vertitur in infernale, sicut cum solis calor incidit in fæda excrementa, unde putor graveolens: consequenter omnes illi qui conscientiam habuerunt, salvantur, at qui nullam habuerunt non salvari possunt. Tunc perforata seu non terminata dicuntur voluntaria, cum nulla est affectio boni & veri, aut justi & æqui, sed cum hæc pro vili aut pro nihilo habentur respective, aut æstimantur solum captandi lucri aut honoris causa; affectiones sunt quæ terminant & quæ claudunt, quapropter etiam vocantur vincula, affectiones boni & veri vincula interna, & affectiones mali & falsi vincula externa, n: 3835; nisi affectiones mali & falsi forent vincula, insaniret homo, n: 4217, insaniæ enim non aliud sunt quam solutiones talium vinculorum, ita non terminationes in illis; sed quia his non sunt vincula interna, ideo insaniunt intus quoad cogitationes & affectiones, moderantibus vinculis externis, quæ sunt affectiones lucri, honoris, famæ propter illa, & inde timores legis, & vitæ, ne erumpant: hoc repræsentatum fuit in Ecclesia Judaica per quod in domo mortui omne vas apertum, super quo non operculum panniculus, immundum esset," Num: XIX: 15: similia etiam per opera foraminosa significantur apud Esaiam "Erubescent facientes linum sericorum, & texentes *foraminosa opera*; & erunt fundamenta ejus contusa; omnes facientes mercedem stagna animæ," XIX: 9. 10: & per foramina apud Ezechielem "Spiritus introduxit prophetam ad portam atrii, ubi vidit, cum ecce *foramen unum in pariete*; & dixit ad illum, *perfora age parietem*, *perforavit itaque parietem*, cum ecce ostium unum; tunc dixit ad illum, intra & vide abominationes quas illi faciunt hic; cum intravit & vidit, ecce omnis effigies reptilis & bestiæ, abominatio, & omnia idola domus Israelis depicta super pariete circumcirca, seq: VIII: 7. 8. 9. 10.

5146. Et in caniſtro ſupremo, quod ſignificet voluntarii intimum, conſtat ex ſignificatione caniſtri, quod ſit voluntarium, de qua ſupra n: 5144; & ex ſignificatione ſupremi, quod ſit intimum, de qua n: 2148. 3084. 4599: quod ſupremum ſit intimum, eſt quia interiora apud hominem qui in ſpatio eſt, apparent ut ſuperiora, & exteriora ut inferiora; at cum exuitur idea ſpatii, ut fit in cœlo, & quoque in interiore cogitatione hominis, tunc exuitur idea alti & profundi, nam altum & profundum eſt ex idea ſpatii: imo in interiori cœlo nec eſt idea interiorum & exteriorum, quia huic ideæ etiam aliquid ſpatii adhæret, ſed eſt idea ſtatus perfectioris & imperfectioris, interiora enim in ſtatu perfectiori ſunt quam exteriora, quia interiora propiora ſunt Divino, & exteriora remotiora inde; hæc cauſa eſt, quod ſupremum ſignificet intimum. Sed uſque nullus capere poteſt, quid interius reſpective ad exterius, niſi ſciat quomodo ſe habet cum gradibus, de quibus videatur n: 3691. 4154. 5114. 5145; homo de interiori & inde perfectiori non alium conceptum habet, quam qualem de puriori in continua diminutione; ſed purius & craſſius datur in uno & oedem gradu, tam ſecundum extenſionem & compreſſionem, quam ſecundum determinationes, & quoque ſecundum inſertiones homogeneorum aut heterogeneorum; quia talis idea eſt de interioribus hominis, nequaquam aliter capi poteſt, quam quod exteriora cohæreant interioribus continenter, & ſic prorſus unum agant; at ſi genuina idea de gradibus formatur, tunc capi poteſt, quomodo interiora & exteriora inter ſe diſtincta ſunt, & quod ita diſtincta, ut interiora exiſtere & ſubſiſtere poſſint abſque exterioribus, at exteriora nullatenus abſque interioribus; tum capi poteſt, quomodo ſe habet cum correſpondentia interiorum in exterioribus, ut & quomodo exteriora repræſentare poſſunt interiora: illa cauſa eſt, quod Eruditi non niſi quam hypothetice de commercio animæ & corporis diſſerere poſſint, imo etiam quod plures eorum credant in corpore vitam eſſe, & ſic moriente corpore etiam quoad interiora propter cohærentiam morituros, cum tamen ſolum exterior gradus eſt qui moritur, interiore tunc ſuperſtite & vivente.

5147. Ab omni cibo Pharaonis, quod ſignificet plenum boni cœleſti pro nutriendo naturali, conſtat ex ſignificatione cibi, quod ſit bonum cœleſte, de qua ſequitur; & ex repræſentatione Pharaonis, quod ſit interius naturale, de qua n: 5080. 5095, & quoque naturale in communi, nam interius & exterius naturale unum faciunt, cum correſpondent; & quia cibus eſt pro nutritione, ſignificatur per ab omni cibo Pharaonis, plenum bono cœleſti pro *nutriendo* naturali. Dicitur, quod in caniſtro ſupremo ille cibus eſſet, & per id ſignificatur quod voluntarii intimum bono cœleſti plenum eſſet; influit enim bonum a Domino per intimum hominis, & inde per gradus ſicut ſcalæ ad exteriora; intimum enim in perfectiſſimo ſtatu eſt reſpective, quapropter illud immediate recipere poteſt bonum a Domina, non ita interiora; ſi interiora reciperent bonum a Domino immediate, vel obſcurarent illud, vel perverterent, nam imperfectiora ſunt reſpective. Quod influxum boni cœleſtis a Domino, & ejus receptionem, attinet, ſciendum, quod voluntarium hominis recipiat bonum, & intellectuale ejus recipiat verum, & quod intellectuale nequaquam re-

cipere verum possit, ut ei approprietur, nisi simul voluntarium recipiat bonum, ita quoque vicissim; unum enim influit sic in alterum, & disponit alterum ad recipiendum; intellectualia comparari possunt formis quæ continue variantur, & voluntaria harmoniis resultantibus ex variatione, consequenter vera possunt comparari variationibus, & bona jucundis inde; & quia cum veris & bonis eminenter ita quoque se habet, constare potest, quod unum dari absque altero nequeat, tum quod produci unum nisi per alterum possit. Quod cibus significet bonum cœleste, est quia angelorum cibi non aliud sunt, quam bona amoris & charitatis, ex iis non modo vivificantur, sed etiam recreantur; bona illa actu seu exercitia imprimis sunt illis recreationi, sunt enim desideria eorum, quod desideria, quæ actu obtinentur, recreationi & vitæ sint, notum est: quod talia cedant nutritioni spiritui hominis, quando cibi materiales nutritioni ejus corpori, etiam constare potest ex eo, quod cibi absque jucundis parum conducant, sed cum jucundis nutriant, jucunda sunt quæ aperiunt meatus seu ductus qui recipiunt & devehunt in sanguinem, injucunda autem claudunt; jucunda illa apud angelos sunt bona amoris & charitatis, quæ quod sint cibi spirituales, qui correspondent cibis terrestribus, inde concludi potest: sicut cibi sunt bona, ita potus sunt vera. In Verbo multis in locis nominantur cibi; qui sensum internum non novit, non aliter scire potest, quam quod ibi cibi vulgares intelligantur, sed sunt cibi spirituales; ut apud Jeremiam "Omnis populus gementes, *quærentes panem*, dederunt desiderabilia sua *pro cibo*, *ad recreandum animam*," Thren: I: 11. Apud Esaiam "Omnis *sitiens* ite ad aquas, & cui non argentum, ite, emite, & *comedite*, & ite, emite sine argento, & sine pretio *vinum* & *lac*," LV: 1. Apud Joelem "Propinquus dies Jehovæ, & sicut devastatio a Fulminatore veniet; *nonne coram oculis nostris cibus excisus est*; e domo Dei nostri lætitia & gaudium: putrefacta sunt *grana* sub glebis suis, devastata sunt *horrea*, destructa sunt *granaria*, quia exaruit *frumentum*," I: 15. 16. 17. Apud Davidem "*Horrea nostra* plena, depromentia *de cibo ad cibum*, greges nostri milleni, & decies milleni in plateis nostris, non clamor in vicis nostris; beatus populus cui sic," Psalm: CXLIV: 13. 14. 15. Apud Eundem "Omnia Te exspectant, *ut deus cibum eorum tempore suo*, das illis colligunt, aperis manum tuam, *saturantur bono*," Psalm: CIV: 27. 28; in his locis cibus cœlestis & spiritualis in sensu interno intelligitur, cum in sensu literæ cibus materialis; inde patet, quomodo sibi correspondent interiora & exteriora Verbi, seu quæ inibi sunt spiritus & quæ sunt literæ, ut quod dum homo intelligit illa secundum sensum literæ, angeli apud illum intelligant eadem secundum sensum spiritualem; ita Verbum conscriptum est, ut non modo generi humano, sed etiam cœlo inserviat, quapropter omnes voces ibi sunt significativæ rerum cœlestium, & omnes res repræsentativæ earum, & hoc usque ad minimam jotham. Quod cibus in sensu spirituali sit bonum, etiam Dominus manifeste docet, apud Johannem "*Operamini cibum*, non qui perit, sed *cibum* qui manet in vitam æternam, quem Filius hominis vobis dabit," VI: 27. Apud Eundem "Caro mea est vere *cibus*, & sanguis meus est vere potus," VI: 55; Caro est Divinum Bonum, n: 3813,

&

& sanguis est Divinum verum, n: 4735. Et apud Eundem "Jesus dixit discipulis, Ego *Cibum habeo*, *quem edam*, quem vos nescitis; dicebant discipuli ad se invicem, num quis attulit Ipsi quod comederet; dicit illis Jesus, *Cibus meus est* ut faciam voluntatem Ipsius Qui misit Me, & perficiam Ipsius opus," IV: 32. 33. 34; facere voluntatis Patris, & perficere Ipsius opus, est Divinum Bonum actu seu exercitatio, quod in genuino sensu est Cibus, ut supra dictum.

5148. Opere pistoris, quod significet secundum omnem usum sensualis, constat a significatione operis, quod sit secundum omnem usum, de qua sequitur; & ex significatione pistoris, quod sit sensuale parti voluntariæ subjectum, de qua n: 5078. 5082: quod opus sit usus, est quia prædicatur de voluntario, seu de sensuali parti voluntariæ subjecto, quicquid per id fit, & vocari potest opus, erit usus; omnia opera charitatis nec aliud sunt, nam opera charitatis sunt opera ex voluntate, quæ usus.

5149. Et avis edens e canistro desuper capite, quod significet falsum ex malo quod consumeret, constat ex significatione avis, quod sint intellectualia, & quoque cogitationes, proinde quæ inde sunt, nempe in genuino sensu vera cujusvis generis, & in opposito sensu falsa, de qua n: 40. 745. 776. 778. 866. 988. 3219; ex significatione edere, quod sit consumere, vox etiam edere in lingua originali denotat consumere; & ex significatione canistri, quod sit voluntarium, de qua n: 5144. 5146, hic malum ex voluntario, quia canistrum perforatum, n: 5145; inde sequitur, quod per avis edens e canistro desuper capite, significetur falsum ex malo quod consumeret. Est falsum duplicis originis, nempe falsum doctrinæ, & falsum mali; falsum doctrinæ non consumit bona, nam homo in falso doctrinæ potest esse, & tamen in bono, inde & quod salventur ab omni doctrina, etiam gentiles; at falsum mali est quod consumit bona, ipsum malum est oppositum bono, at per se non consumit bona, sed per falsum, nam falsum impugnat vera quæ sunt boni, vera enim sunt quasi antemuralia intra quæ bonum per falsum antemuralia oppugnantur, quibus oppugnatis bonum devotioni datur. Qui non novit, quod aves significent intellectualia, non scire aliter potest, quam quod ibi aves nominantur in Verbo, sint vel aves quæ intelliguntur, vel quod per aves fiant comparativa qualia in communi sermone; quod aves sint illa quæ intellectualium sunt, sicut cogitationes, idea, ratiocinia, principia, proinde vera vel falsa, nemo scire potest quam ex sensu interno; sicut apud Lucam "Regnum Dei simile est grano sinapis, quod accipiens homo projecit in hortum suum, & crevit, & factum est in arborem magnam, *ut aves cæli habitaverint in ramis ejus*" XIII: 19; avis cœli ibi pro veris. Apud Ezechielem "Evadet in cedrum magnificam, & *habitabunt sub illa omnis avis cujuscunque alæ*, in umbra ramorum illius habitabunt" XVII: 23; avis cujuscunque alæ pro veris omnis generis. Apud Eundem "Aschur cedrus in Libano, in ramis ejus nidificarunt *omnes aves cælorum*, & sub ramis ejus pepererunt omnis bestia agri, ac in umbra ejus habitarunt omnes gentes magnæ" XXXI: 6; avec cœlorum similiter pro veris. Apud Eundem "Super

ruina

ruina ejus habitabunt *omnis avis cælorum*, & super ramis ejus erunt omnis fera agri" XXXI: 13, avis cœlorum pro falsis. Apud Danielem "Nebuchadnezar videns in somnia, ecce arbor in medio terræ, sub illa umbram habebat bestia agri, & *in ramis ejus habitabant aves cæli*" IV: 7. 9. 11. 18, aves cœli etiam ibi pro falsis. Apud Jeremiam "Vidi, cum ecce non homo, & *omnis avis cæli* avolarunt" IV: 25; non homo pro non bonum, n: 4287, aves cœli quæ avolarunt, pro veris quod dissipata. Apud Eundem "*Ab ave cælorum* usque ad bestiam, avolarunt, ibiverunt" IX: 9, similiter. Apud Matthæum "Exivit seminans ad seminandum, & alia ceciderunt super viam duram, & *venerunt aves & comederunt*" XIII: 3. 4, ibi aves cœli pro ratiociniis, & quoque pro falsis: similiter in pluribus aliis locis.

5150. Et respondit Joseph & dixit, quod significet revelationem a perceptione a cœlesti in naturali, constat ex significatione respondere & dicere, quod sit revelatio ex perceptione, de qua supra n: 5121; & ex repræsentatione Josephi quod sit cœleste in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106: quod Josephus hic sit cœleste in naturali, est quia de naturali agitur. Cum cœlesti & spirituali ita se habet: ipsum cœleste & ipsum spirituale, quod in cœlum a Divino Domini influit, habitat principaliter in interiori rationali, ibi enim formæ perfectiores sunt & ad receptionem accommodatæ; at usque cœleste & spirituale a Divino Domini influit etiam in exterius rationale, & quoque in naturale, & hoc tam mediate quam immediate, mediate per interius rationale, & immediate ab ipso Divino Domini; quod immediate influit hoc disponit, & quod immediate influit, hoc disponitur; ita in exteriori rationalia, ac ita in naturali: inde constare potest, quid sit cœleste in naturali: Cœleste est a Divino Bono, & spirituale est a Divino vero, utrumque a Domino, quæ cum in rationali sunt, dicuntur cœleste & spirituale in rationali, & cum in naturali dicuntur cœleste & spirituale in naturali. Per Rationale & Naturale, intelligitur ipse homo, quatenus formatus ad recipiendum cœleste & spirituale, sed per Rationale intelligitur Internum ejus, & per Naturale Externum; per influxum & secundum receptionem vocatur homo cœlestis aut spiritualis, Cœlestis si Divinum Domini Bonum recipitur in parte voluntaria, spiritualis si in parte intellectuali.

5151. Hæc interpretatio ejus, quod significet quid in se haberet, constat ex significatione interpretationis, quod sit quid in se habeat, seu quid insit, de qua supra n: 5093. 5105. 5107.

5152. Tria canistra, quod significet voluntariorum successiva, constat ex significatione trium canistrorum, quod sint voluntariorum successiva, de qua supra n: 5144.

5153. Tres dies illa, quod significet usque ad ultimum, constat a significatione trium, quod sit una periodus & ejus continuum a principio ad finem, ita usque ad ultimum, de qua n: 2788. 4495. 5122.

5154. In adhuc tribus diebus, quod significet quod in ultimo, constat ex illis quæ de significatione trium mox supra n: 5152, dicta sunt.

5155. Extollet Pharao caput tuum e super te, quod significet conclusum ex prævisо, constat ex significatione extollere caput, quod sit provisum & inde conclusum, seu conclusum ex proviso, de qua supra n: 5124, hic autem ex præviso, quia sequitur, quod suspenderetur super ligno, per quod significatur rejectio & damnatio: causa quod conclusum ex præviso, non autem ex proviso, significetur, est quia Providentia prædicatur de bono, at Prævidentia de malo, omne enim bonum influit a Domino, quapropter id providetur, at omne malum ab inferno seu a proprio hominis quod unum facit cum inferno, quapropter id prævidetur; providentia circa malum non aliud est quam directio seu determinatio mali ad minus malum, & quantum possibile ad bonum, at ipsum malum prævidetur; hic itaque quia agitur de sensuali parti voluntariæ subjecto, & ejus rejectione propter malum, est prævidentia quæ significatur.

5156. Et suspendet te super ligno, quod significet rejectionem & damnationem, constat ex significatione suspendi super ligno, quod sit rejectio & damnatio; suspensio enim super ligno fuit maledictio, & maledictio est rejectio a Divino, consequenter damnatio; quod suspensio super ligno fuerit maledictio, constat apud Mosen "Cum fuerit in viro crimen judicii mortis, & occisus fuerit, *ita ut suspendas eum super ligno*, non pernoctabit cadaver ejus super ligno, sed sepeliendo sepelies eum in die eodem, nam *maledictio Dei suspensus:* quia non pollues terram, quam Jehovah Deus tuus daturus tibi hæreditatem" Deut: XXI: 22. 23, quod non pernoctaret super ligno, significabat perpetuam rejectionem, in vespera enim inchoabat e novo dies, quapropter nisi ante vesperam rejecti fuissent qui suspensi, repræsentabatur quod malum non rejectum esset, consequenter quod terra non liberata ab illo, sed quod polluta, quapropter additur, non pollues terram quam Jehovah Deus tuus daturus tibi hæreditatem: quod suspensi fuerint ad vesperam & non ultra, videatur Jos: VIII: 29. Cap: X: 26. Apud gentem Judaicam binæ pænæ principales fuerunt, Lapidatio & Suspensio, lapidatio fuit propter falsum, & suspensio super ligno propter malum, & hoc quia Lapis est verum n: 643. 1298. 3720, & in sensu opposito falsum, ac lignum est bonum, n: 2784. 2812. 3720, & in opposito sensu malum; quare in Verbo prophetico aliquoties dicitur mæchari cum lapide & ligno, & per id significatur perversio veri seu falsum, & adulteratio boni cum malum.

5157. Et edet avis carnem tuam e super te, quod significet quod falsum mali consumet, illa quæ sunt istorum sensualium, constat ex significatione edere, quod sit consumere, de qua supra n: 5149; ex significatione avis, quod sit falsum, de qua etiam supra n: 5149; ex significatione carnis, quod sit bonum, de qua n: 3812. 3813, inde in opposito sensu malum, pleraque in Verbo etiam oppositum sensum habent, qui cognoscitur ex significatione eorum in sensu genuino; & ex significatione e super te, quod sit ex sensualibus parti voluntariæ subjectis, nam hæc per pistorem repræsentantur, n: 5078. 5082, quæ quod mala fuerint, & ideo rejicienda, ex illis quæ præcedint, constat. Quomodo cum his se habet, nempe quod sensualia parti in-

 tellectuali

tellectuali subjecta, quæ per pincernam repræsentantur, retenta fuerint, & quod sensualia parti voluntariæ subjecta, quæ per pistorem repræsentantur, rejecta fuerint, est arcanum, quod absque illustratione non comprehendi potest; sint autem alicui elucidationi hæc; per sensualia intelliguntur illa scientifica & illa jucunda, quæ insinuata sunt per quinque sensus externos seu corporis, in hominis memoriam & in ejus concupiscentias, & quæ simul constituunt naturale exterius, ex quo homo appellatur homo sensualis; scientifica illa subjecta sunt parti intellectuali, at jucunda parti voluntariæ, se quoque scientifica illa referunt ad vera quæ intellectus, & jucunda illa ad bona quæ voluntatis, illa sunt quæ per pincernam repræsentantur & retenta sunt, hæc autem quæ per pistorem & rejecta sunt; quod illa retenta fuerint, est quia ad tempus concordare potuerunt cum intellectualibus, at quod hæc rejecta fuerint, est quia nullatenus concordare potuerunt; voluntarium enim in Domino, de Quo in sensu interno supremo agitur, a conceptione fuit Divinum, & fuit ipsum Divinum Bonum, voluntarium autem per nativitatem a matre fuit malum, quapropter hoc rejiciendum erat, & novum loco ejus comparandum ex Divino Voluntario per Intellectuale, seu ex Divino Bono per Divinum Verum, ita ex propria potentia: hoc arcanum est, quod in sensu interno hic describitur,

5158. Vers: 20. 21. 22. 23. *Et factum in die tertio, die nasci Pharaonis, & fecit convivium omnibus servis suis, & extulit Caput principis pincernarum, & caput princeps pistorum, in medio servorum suorum. Et reduxit principem pincernarum super propinationem suam, & dedit schyphum super volam Pharaonis. Et principem pistorum suspendit quemadmodum interpretatus illis Joseph. Et non recordatus princeps pincernarum Josephi, & oblitus ejus.* Et factum in die tertio, significat in ultimo: die nasci Pharaonis, significat cum regeneraretur naturale: & fecit convivium omnibus servis suis, significat initiationem & conjunctionem cum exteriori naturali: & extulit caput, significat secundum provisum & prævisum: principis pincernarum & caput principis pistorum, significat de sensualibus utrique parti, intellectuali & voluntariæ, subjectis: in medio servorum suorum, significat quæ inter illa quæ in exteriori naturali; & reduxit principem pincernarum super propinationem suam, significat quod sensualia partis intellectualis recepta & subordinata sint: & dedit schyphum super volam Pharaonis, significat & inservienti interiora naturali: & principem pistorum suspendit significat quod sensualia partis voluntariæ rejecta: quemadmodum interpretatus illis Joseph, significat prædictionem a cœlesti in naturali: & non recordatus princeps pincernarum Josephi significat quod nondum omnimoda conjunctio cum cœlesti naturalis: & oblitus ejus, significat remotionem.

5159. Et factum in die tertio, quod significet in ultimo, constat ex significatione diei tertii, quod sit status ultimum, dies enim est status, n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 3785. 4850, & tertius est completum, ita ultimum, n: 1825. 2788. 4495; per status ultimum intelligitur cum prior status desinit, & novus inchoat; novus status apud hominem qui regeneratur inchoat, cum vertitur ordo, quod tunc fit quando interiora dominium

accipiunt

accipiunt ſuper exteriora, & exteriora ſervire interioribus incipiunt tam quoad intellectualia quam quoad voluntaria; hoc apud illos, qui regenerantur, appercipitur ex eo quod aliquid intus diſſuadeat ne ſenſuales jucunditates & voluptates corporeæ aut terreſtres regnent, & in ſuas partes ad confirmandum trahant intellectualia, cum hoc fit, eſt ſtatus prior in ſuo ultimo, & ſtatus novus in ſuo primo; tale ſignificatur per in die tertio. Apud unumquemvis hominem, ſive regeneratur ſive non regeneratur, exiſtunt ſtatus mutationes, & quoque inverſiones, ſed aliter apud illos qui regenerantur, & aliter apud illos qui non regenerantur; apud illos qui non regenerantur, fiunt mutationes ſeu inverſiones illæ ex cauſis in corpore, & propter cauſas in vita civili; cauſæ in corpore ſunt cupiditates quæ ætate accedunt & ætate decedunt, tum reflexiones ſuper ſanitatem corporis & vitam in mundo longævam; cauſæ in vitæ civili ſunt refrænotiones cupiditatum apparentes externæ, imprimis ad captandum famam ut videatur ſapiens & amans juſti & boni, ſed propter finem aucupandi honores & lucra: at apud illos qui regenerantur, fiunt mutationes aut inverſiones illæ propter cauſas ſpirituales, quæ procedunt ex ipſo bono & juſto, quibus cum homo incipit affici, tunc in fine prioris ſtatus eſt, & in principio novi. Sed pauci ſcire poſſunt, quomodo cum his ſe habet, quapropter illuſtrandum exemplo; qui non regenerari ſe patitur, is amat illa quæ corporis ſunt propter corpus, non autem propter alium finem; & quoque mundum propter mundum, non altius vadit, quia illa quæ altiora ſeu interiora ſunt, corde negat; at qui regeneratur, is quoque amat illa quæ corporis ſunt, ut & quæ mundi ſunt pariter, ſed propter finem altiorem ſeu interiorem, amat enim illa quæ corporis ſunt propter finem ut mens ſana ſit in corpore ſano, & amat mentem ſuam & ejus ſanitatem proptem finem adhuc interiorem, ut nempe ſapiat bonum & intelligat verum; amat etiam illa quæ mundi ſunt pariter, ac alii, ſed propter finem ut per mundum, ejus opes, poſſeſſiones, honores, ſit in mediis exercendi bonum & verum, ac juſtum & æquum: ab hoc exemplo ſciri poteſt, qualis unus & qualis alter, & quod in externa forma ſimiles appareant, ſed quod in interna prorſus diſſimiles ſint; ex his etiam conſtare poteſt, quænam & quales cauſæ ſunt, quæ faciunt ſtatus mutationes & inverſiones apud illos qui non regenerantur, & apud illos qui regenerantur; & inde quoque ſciri poteſt, quod apud regeneratos interiora dominentur ſuper exteriora, at apud non regeneratos exteriora ſuper interiora; fines qui apud hominem, ſunt qui dominanturr, nam fines ſibi ſubordinant & ſubjiciunt omnia quæ in homine; ipſiſſima ejus vita non aliunde eſt quam ex fine, quia finis eſt ſemper ejus amor.

5160. In die naſci Pharaonis, quod ſignificet cum regeneraretur naturale, conſtat ex ſignificatione naſci, quod ſit regenerari, de qua ſequitur; & ex repræſentatione Pharaonis, quod ſit interius naturale, de qua n: 5080. 5095. hic naturale in communi, quia interius naturale & exterius unum agunt per correſpondentiam apud regeneratos. Quod naſci ſit regenerari, eſt quia in ſenſu interno ſpiritualia intellìguntur, & ſpiritualis naſcentia eſt regeneratio, quæ etiam renaſcentia dicitur; quapropter cum in Verbo dicitur nativitas, in cœlo non alia nativitas intelligitur, quam quæ ſit per aquam & ſpiritum, hoc

eſt,

est, per fidem & charitatem, nam per id quod renascatur seu regeneretur, homo fit homo, & prorsus distinguitur a brutis, tunc enim fit filius & hæres Regni Domini: quod per nativitates, quæ memorantur in Verbo, significentur nativitates spirituales, videatur n: 1145. 1255. 3860. 3868. 4070. 4668.

5161. Et fecit convivium omnibus servis suis, quod significet initiationem & conjunctionem cum exteriori naturali, constat ex significatione convivii, quod sit initiatio ad conjunctionem, de qua n: 3832, & quod quoque conjunctio per amorem & appropriatio, n: 3596; & ex significatione servorum, quod sint illa quæ exterioris naturalis sunt; nam cum regeneratur homo, tunc inferiora subordinantur & subjiciuntur superioribus, seu exteriora interioribus, exteriora tunc fiunt servi, & interiora domini; talia per servos in Verbo significantur, videatur n: 2541. 3019. 3020; sed tales servi fiunt, quales amantur a Domino, est enim mutuus amor qui conjugit, qui facit ut non appercipiatur ut servitus, sed sicut obsequium ex corde, influit enim bonum ab interiori, quod facit ibi tale jucundum. Convivia olim fiebant ob varias causas, significabatur per illa initiatio in amorem mutuum, & sic conjunctio; etiam fiebant diebus nativitatis, & per illa tunc repræsentabatur nascentia e novo seu regeneratio, quæ est conjunctio interiorum cum exterioribus apud hominem per amorem, consequenter conjunctio cœli cum mundo apud illum, nam mundanum seu naturale apud hominem conjungitur tunc cum spirituali & cœlesti.

5162. Et extulit caput, quod significet provisum, & prævisum, constat ex significatione extollere caput, quod sit conclusum ex proviso, & quoque ex præviso, de qua supra n: 5124. 5155, provisum respective ad sensuale parti intellectuali subjectum, & retentum ut bonum, quod per pincernam repræsentatur, & prævisum respective ad sensuale parti voluntariæ subjectum, & rejectum ut malum, quod per pistorem repræsentatur; bonum enim providetur, & malum prævidetur, quia omne bonum est a Domino, & omne malum ab inferno, seu a proprio hominis; quod proprium hominis non nisi quam malum sit, videatur n: 210. 215. 694. 874. 875. 876. 987. 1023 1044. 1047. 1581. 3812 f. 4328.

5163. Principis pincernarum, & caput principis pistorum, quod significet de sensualibus utrique parti, intellectuali & voluntariæ, subjectis, constat ex repræsentatione pincernæ, quod sit sensuale parti intellectuali subjectum, de qua n: 5077. 5082; & a repræsentatione pistoris, quod sit sensuale parti voluntariæ subjectum, de qua n: 5078. 5082.

5164. In medio servorum suorum, quod significet quæ inter illa quæ in exteriori naturali, constat ex significatione in medio, quod sit inter illa; & ex significatione servorum, quod sint illa quæ in exteriori naturali, de qua mox supra, n: 5161: servi in Verbo vocantur omnia quæ infra sunt, & inde subordinata & subjecta superioribus, sicut illa quæ sunt naturalis exterioris, seu sensualia ibi, respective ad interius naturale, etiam ea quæ sunt hujus naturalis dicuntur servi respective ad rationale; & consequenter omnia & singula apud hominem, æque ejus intima quam extima, respective ad Divinum, nam

hoc

hoc supremum est. Servi hic, in quorum medio Pharao rex judicium fecit super pincernam & pistorem, fuerunt principes aulici & magnates; quod hi similiter ac alii subditi, ex quacunque conditione, respective ad regem dicantur servi, sicut fit in omni regno etiam hodie, est causa, quia Regium repræsentat Dominum quoad Divinum Verum, n: 2015. 2069. 3009. 3670. 4581, 4966. 5068, ad Quem respective, ex quacunque conditione sint, omnes æque servi sunt; imo in Regno Domini seu Cœlo, illi qui ibi maximi sunt, hoc est, qui intimi, sunt servi præ aliis, quia illi in maxima obedientia sunt, & præ reliquis in humiliatione; sunt enim illi qui intelliguntur per minimos qui maximi, & per novissimos qui primi "Primi erunt novissimi, & *novissimi erunt primi*," Matth: XIX: 30. Cap: XX: 16. Marc: X: 31. Luc: XIII: 30. Qui *minimus* inter omnes vos existit, is erit *magnus*," Luc: IX: 48. tum per magnos qui ministri, & per primos qui servi "Quisquis voluerit esse magnus inter vos, erit *minister* vester; & quicunque voluerit vestrum esse *primus*, erit omnium *servus*," Marc: X: 44. Matth: XX: 26. 27; servi dicuntur respective ad Divinum Verum quod a Domino, & ministri respective ad Divinum Bonum ab Ipso; causa quod novissimi qui primi sint servi præ aliis, est quia sciunt, agnoscunt, & percipiunt, quod omne vitæ, proinde quod omne potestatis quæ illis, sit a Domino, & prorsus nihil a semet; at qui hoc non percipiunt, quia non ita agnoscunt, sunt quoque servi, sed plus agnitione oris quam cordis: qui autem in contrario sunt, illi se quoque servos seu famulos respective ad Divinum vocant, sed usque volunt esse domini, indignantur enim & irascuntur si Divinum illis non favet & quasi obedit, & tandem contra Divinum sunt, & tunc Divino omnem potentiam derogant, & sibi omnia tribuunt; plerique tales sunt intra Ecclesiam, qui negant Dominum, & dicunt se agnoscere unum Ens supremum.

5165. Et reduxit principem pincernarum super propinationem suam, quod significet quod sensualia partis intellectualis recepta & subordinata sint, constat ex repræsentatione principis pincernarum, quod sint in genere sensualia parti intellectuali subjecta, de qua supra; & a significatione reducere super propinationem suam, quod sit redigere in ordinem sub intellectuali; quod reducere super stationem, sit redigere in ordinem ut ultimo loco sint, videatur n: 5125, hic super propinationem, quia propinatio, & quæ propinationis sunt, sicut vinum, mustum, sicera, aqua, prædicantur de illis quæ sunt intellectus, ut quoque potatio & bibitio, n: 3069. 3168. 3772. 4017; exinde patet, quod per reducere principem pincernarum super propinationem suam, sit sensualia partis intellectualis redigere in ordinem, ita recipere & subordinare: recipiuntur & subordinantur sensualia illa, cum ministrant, & pro mediis inserviunt interioribus, tam ad producendum in actum, quam ad videndum intus; homo enim in sensualibus quæ exterioris naturalis sunt, videt interiora, pæne quemadmodum videt affectiones in facie, & interiores adhuc in oculis; absque interiore tali facie, seu absque tali plano, homo in corpore nullatenus de illis quæ supra sensualia sunt, cogitare potest, videt enim illa ibi, sicut cum homo in alterius facie videt affectiones & cogitationes, non

attendendo

attendendo ad ipsam faciem; & quoque sicut cum audit alterum loquentem, non attendens ad voces sed ad sensum loquelæ, ipsa loquela vocum est planum in quo ille sensus est: similiter se habet cum exteriori naturali, nisi hoc inserviret interioribus pro plano, in quo sicut in speculo interiora se videant, nullatenus homo cogitare posset; quapropter hoc planum primum formatur, nempe ab infantia; sed hæc ignota sunt, quia illa quæ interius apud hominem existunt, absque interiore reflexione non patent. Quale exterius naturale est, hoc patet manifeste in altera vita; nam facies spirituum & angelorum formata est ex illo, & secundum illud; in luce cœli per illam facient elucent interiora, imprimis intentiones seu fines; si amor in Dominum, & charitas erga proximum formaverant interiora, tunc inde est splendor in facie, & ipsa facies est amor & charitas in forma; at si amor sui & mundi, ac inde odia, vindictæ, crudelitates, & similia formaverant interiora, tunc inde est diabolicum in facie, & ipsa facies est odium, vindicta & credulitas in forma: inde constare potest, quid & cui usui est exterius naturale, & quale est cum subjectum est interioribus, & quale cum interiora ei subjecta sunt.

5166. Et dedit schyphum super volam Pharaonis, quod significet & inservientia interiori naturali, constat ex illis quæ supra n: 5126, dicta sunt, ubi similia verba.

5167. Et principem pistorum suspendit, quod significet quod sensualia partis voluntariæ rejecta, constat etiam ex illis, quæ supra n: 5156, explicata sunt, ubi quoque similia.

5168. Quemadmodum interpretatus illis Josephus, quod significet prædictionem a cœlesti in naturali, constat ex significatione interpretari, quod sit dicere quid in se habeat, seu quid insit, tum quid contingeret, de qua n: 5093. 5105. 5107. 5141, ita prædicere; & ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste in naturali, de qua n: 5086. 5087. 5106. Quomodo cum his se habeat, quod nempe sensualia partis intellectualis retenta sint, & sensualia partis voluntariæ rejecta, videatur supra n: 5157. Agitur in hoc Capite in sensu interno de subordinatione exterioris naturalis, quod subordinandum ob causam, ut inserviat interiori naturali pro plano n: 5165, nisi enim id subordinatur, interiora vera & bona non habent ubi repræsentari possunt, consequenter non cogitationes interiores quæ spirituale & cœleste in se habent, nam ea sistuntur ibi sicut in sua facie, aut sicut in speculo; quare cum nulla subordinatio est, homo nullam cogitationem interiorem potest habere; imo nec ullam fidem, est enim nulla comprehensio remota seu eminens, & inde nulla appereeptio talium: quod naturale subordinat & ad correspondentiam redigit, est unice bonum in quo innocentia, quod bonum in Verbo vocatur Charitas; sensualia & scientifica sunt solum media, in quæ bonum illud influat; & se sistat in forma, seque ad omnem usum explicet; at scientifica, etiamsi forent ipsa vera fidei, absque bono illo in illis, non aliud sunt quam squamæ inter sordes, quæ decidunt: sed quomodo exteriora in ordinem, & ad correspondentiam cum interioribus per bonum mediis scientificis & veris fidei rediguntur, est hodie remotius a captu quam fuerat olim, & hoc ex pluribus causis, imprimis ex

eo quod hodie intra Ecclesiam nulla amplius sit charitas, est enim ultimum Ecclesiæ tempus, proinde nec ulla est affectio sciendi talia; quapropter aversationis quid illico obvenit, cum aliquid dicitur quod intra seu supra sensualia est, consequenter cum aliquid ex talibus, quæ Angelicæ sapientiæ sunt, depromitur: sed quia in sensu interno talia sunt, quæ enim in sensu interno sunt adæquata sunt angelicæ sapientiæ, & quia Verbum quoad sensum internum nunc explicatur, usque dicenda sunt, utcunque apparitura sint a sensuali remota.

5169. Et non recordatus princeps pincernarum Josephi, quod significet quod nondum omnimoda conjunctio cum cœlesti naturalis, constat ex significatione recordari seu meminisse Josephi, quod sit fidei receptio, de qua supra n: 5130, consequenter etiam conjunctio, quia media fide fit conjunctio, hic itaque non recordatus, est quod nondum omnimoda conjunctio; & ex repræsentatione principis pincernarum, quod sit sensuale partis intellectualis; & ex repræsentatione Josephi, quod sit cœleste naturalis, de quibus supra.

5170. Et oblitus ejus, quod significet remotionem, constat ex significatione oblivisci, cum non recordari est non conjunctio, quod sit remotio, nam secundum non conjunctionem, fit remotio; quod oblivioni datur, hoc etiam removetur: se quoque ita cum sensualibus parti intellectuali subjectis habet, quæ retinentur, non ideo conjunguntur, nam nondum pura sunt a fallaciis, sed sicut purificantur ita conjunguntur. Ast de his in Capite sequente, ubi de pincerna quod recordatus sit Josephi.



Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, hic de Correspondentia Viscerum interiorum cum illo.

5171. *AD quas Provincias pertinent Societates angelicæ, sciri potest in altera vita ex situ illarum respective ad humanum corpus, tum quoque ex operatione & influxu illarum, nam influunt & operantur in id organum & in id membrum, in quo sunt; at influxus & operatio illarum non percipi potest ab aliis quam qui in altera vita sunt, & non ab homine, nisi apud quem aperta sunt interiora eo usque*

que, & ne quidem ei nisi a Domino detur reflexio sensitiva, cui adjuncta sit perceptio.

5172. Sunt quidam Spiritus probi, qui cogitant non per meditationem, & inde cito & quasi ex non præmeditato enuntiant quæ cogitationi obveniunt; est illis perceptio interior, quæ non ita visualis facta est per meditationes & cogitationes, sicut apud alios, nam in progressu vitæ instructi sunt quasi a semet de bonitate rerum, & non ita de veritate earum. Quod tales ad provinciam GLANDULÆ THYMI pertineant, mihi indicatum est; Thymus enim & glandula, quæ imprimis inservit infantibus, & in ætate illa mollis est; apud tales etiam est molle infantile remanens, in quod influit perceptio boni, ex qua elucet communiter verum: hi in magnis turbis possunt esse, & usque non turbari, sicut etiam glandula illa.

5173. Sunt in altera vita perplures modi Vexationum, & quoque perplures modi inaugurationum in gyros; Vexationes illas repræsentant sanguinis, tum seri aut lymphæ, ut & chyli purificationes in corpore, quæ quoque fiunt per varias castigationes; & inaugurationes illas in gyros repræsentant introductiones illorum fluidorum postea ad usus: communissimum est in altera vita, quod postquam vexati sunt spiritus, dein in statum tranquillum & jucundum mittantur, proinde in societates quibus inaugurandi & adjungendi. Quod Castigationes & purificationes sanguinis, seri & chyli, tum quoque alimentorum in ventriculo correspondeant talibus in spirituali mundo, non potest non apparere sicut alienum illis, qui nihil aliud quam naturale in naturalibus cogitant, & magis qui id credunt, sic negantes quod aliud spirituale insit vel inesse possit quod agit & regit; cum tamen ita se res habet, quod in omnibus & singulis quæ in natura & tribus ejus regnis sunt, intrinsecus sit agens ex spirituali mundo, tale nisi inde inesset, nihil prorsus in naturali mundo ageret causam & effectum, proinde nec aliquid produceret; id quod e spirituali mundo in naturalibus inest, vocatur vis insita a prima creatione, at est conatus, quo cessante cessat actio seu motus; inde est, quod universus mundus aspectabilis sit theatrum repræsentativum mundi spiritualis. Similiter se habet hoc, sicut motus musculorum, unde actio, nisi ei insit conatus ex cogitatione & voluntate hominis, momento cessaret, nam secundam regulas in orbe erudito notas est, quod cessante conatu cesset motus, tum quod in conatu sit omne determinationis, ut & quod in motu nihil reale existat quam conatus; quod vis illa seu conatus ille in actione seu motu spirituale sit in naturali, liquet, nam cogitare & velle est spirituale, at agere & moveri

est

est naturale; qui non ultra naturam cogitant, hoc ne quidem capiunt, sed usque non negare possunt: Ast id quod in voluntate & inde in cogitatione est quod producit, non est simile in forma cum actione quæ producitur, actio enim solum repræsentat id quod mens vult & cogitat.

5174. *Quod alimenta seu cibi in ventriculo multis modis vexentur, ut eliciantur eorum interiora, quæ cedant usui, nempe quæ abeant in chylum, & dein in sanguinem, notum est, etiam quod dein in intestinis; tales vexationes repræsentantur per primas vexationes spirituum, quæ omnes fiunt secundum vitam eorum in mundo, ut separentur mala, & colligantur bona, quæ cedant usui; quapropter de animabus seu spiritibus, aliquantum post decessum seu solutionem a corpore, dici potest, quod quasi primum in regionem Ventriculi veniant, & ibi vexentur & purificentur; apud quos mala prædominium obtinuerunt, illi postquam incassum vexati sunt, per ventriculum feruntur in Intestina, & usque ad ultima, nempe ad Colon & Rectum, & inde excernuntur in latrinam, hoc est, in infernum: at apud quos bona prædominium habuerunt, illi post aliquot vexationes & purificationes fiunt chylus, & abeunt in sanguinem, quidam per longiorem viam, quidam per breviorem, & quidam vexantur ruditer, quidam leniter, & quidam vix quicquam; hi qui vix quicquam, repræsentantur in ciborum succis, qui statim imbibuntur a venis, & feruntur in circulum, usque in cerebrum, & sic porro.*

5175. *Cum enim homo moritur, & in alteram vitam ingreditur, se habet vita ejus sicut cibus qui a labiis molliter excipitur, & dein per os, fauces, æsophagum, in ventriculum derivatur, & hoc secundum indolem tractam in vita corporis per actualitates; plerique principio leniter tractantur, nam tenentur in consortio angelorum & spirituum bonorum, quod repræsentantur in cibis quod a labiis primum molliter tangantur, & dein gustentur a lingua quales sunt; cibi qui molles sunt, in quibus dulce, oleosum & spirituosum, statim excipiuntur a venis, & deferuntur in circulum; at cibi qui duri, in quibus amarum, tetrum, parum nutritivum, domantur durius, demittuntur per æsophagum in ventriculum, ubi variis modis & torturis castigantur; qui adhuc duriores, tetriores, & steriliores sunt, detruduntur in intestina, & tandem in rectum, ubi primum infernum, & demum ejiciuntur, & fiunt excrementa: convenienter se habet vita hominis post mortem; primum tenetur homo in externis, & quia in externis vitam civilem & moratam egerat, cum angelis & spiritibus probis est, at postea externa ei auferuntur, tunc patet qualis fuerat intus quoad cogitationes &*

quoad affectiones, & tandem quoad fines, secundum hos mana vita ejus.

5176. *Quamdiu in illo statu sunt, in quo sicut sunt alimenta seu cibi in ventriculo, tamdiu non sunt in Maximo Homine, sed introducuntur, at cum repræsentative in sanguine sunt, tunc in Maximo Homine sunt.*

5177. *Illi qui multum solliciti fuerunt de futuris, & magis qui ideo tenaces & avari facti sunt, apparent in regione ubi ventriculus; plures apparuerunt mihi ibi: sphæra vitæ eorum comparari potest nidori nauseabunda qui exhalatur e ventriculo, & quoque gravedini ex indigestione; qui tales fuerunt, diu morantur in hac regione, nam sollicitudo de futuris actu confirmata influxum vitæ spiritualis multum hebetat & retardat, sibi enim tribuunt quod Divinæ Providentiæ est, & qui hoc faciunt, obstant influxui & removent a se vitam boni & veri.*

5178. *Quia sollicitudo de futuris est, quæ anxietates apud hominem facit, & quia tales spiritus apparent in regione ventriculi, inde est quod anxietates præ cæteris visceribus afficiant ventriculum: & quoque datum appercipere, quomodo anxietates illæ auctæ & diminutæ fuerunt secundum illorum spirituum præsentiam & remotionem; quædam anxietates perceptæ sunt interius, quædam magis exterius, quædam superius & quædam inferius, secundum differentiam talium sollicitudinum quoad origines, derivationes, & determinationes. Inde quoque est, cum tales anxietates occupant animum, quod regio circum ventriculum constringatur, & quandoque dolor ibi appercipiatur, tum quod anxietates inde appareant assurgere; & inde quoque est, cum homo non amplius sollicitus est de futuris, aut cum omnia ei bene cedunt, ut amplius non timeat alicujus infortunii, quod regio circum ventriculum libera sit, & expansa, & quod ei jucundum.*

5179. *Quondam anxium appercepi in inferiore parte ventriculi, ex quo mihi constabat, quod adessent tales spiritus; loquutus cum illis, dicendo, quod præstet ut recedant, quia sphæra illorum, quæ inducit anxietatem, non convenit sphæris illorum spirituum qui apud me sunt: tunc sermo fuit cum illis de sphæris, quod nempe sphæræ spirituales quamplurimæ circum hominem sint, & quod homines non sciant nec scire velint quod sint, ex causa quia negant omne id quod vocatur spirituale, & quidam quicquid non videter & tangitur; ita quod sphæræ aliquæ e spirituali mundo sint circum hominem, ejus vitæ convenientes, & quod homo per sphæras illas in societate sit cum spiritibus similis affectionis, & quod inde plurima existant, quæ homo, qui naturæ omnia tribuit vel negat, vel occultiori naturæ adscribit; sicut pro exemplo, id quod*

fortunæ adſcribitur, quidam enim per experientiam prorſus perſuaſi ſunt, quod aliquid occulte operans ſit, quod vocatur fortuna, ſed non ſciunt unde; quod tale ſit ex ſphæra ſpirituali, & quod ſit ultimum Providentiæ, alibi, ex Divina Domini Miſericordia, ex teſtato per experientiam dicetur.

5180. *Sunt genii & ſpiritus, qui capiti inducunt ſpeciem ſuctionis ſeu attractionis, taliter ut locus ubi talis attractio ſeu ſuctio exiſtit, doleat; ſenſu manifeſtus ſuctionis apperceptus eſt, ſicut aſſugeretur membrana ad plenum ſenſum, alii num potuerint ſuſtinere præ dolore, ambigo, ſed quia aſſuefactus hoc tandem abſque dolore ſæpius ſuſtinui; præcipuus ſuctionis locus fuit in vertice capitis, & inde ſe propagavit verſus regionem auris ſiniſtræ, tum verſus regionem oculi ſiniſtri; quæ verſus oculum, fuit a ſpiritibus, quæ verſus aurem fuit a geniis; hi & illi ſunt, qui ad provinciam* Cisternæ *&* ductuum Chyli *pertinent, quo etiam chylus ab undequaque attrahitur, tamet ſi etiam ſimul impellitur. Præterea alii erant, qui agebant intus in Capite, pæne ſimiliter, ſed non cum tali ſuctionis vi; dictum quod illi ſint, quibus correſpondet* chylus *ſubtilis, qui adducitur verſus cerebrum, & ibi commiſcetur novo ſpiritui animali, ut demandetur verſus cor. Qui extrinſecus agebant, mihi primum viſi ſunt a parte anteriore paulo ſiniſtrorſum, poſtea ibi ſuperius, ſic ut regio eorum obſervata ſit a plano ſepti narium verſus planum auris ſiniſtræ aſſurendo. Qui illam provinciam conſtituunt, ſunt duplicis generis, quidam ſatis modeſti ſunt, quidam petulantes; modeſti ſunt, qui deſideraverunt ſcire cogitata hominum, ob finem alliciendi & devinciendi illos ſibi, qui enim cogitata alterius ſcit, is arcana ejus, & interiora, quæ faciunt ut conjungantur, finis eſt converſatio & amicitia, hi ſolum bona deſciderant ſcire, & explorant, & reliqua bene interpretantur: at petulantes, capiunt & ſtudent pluribus modis expiſcari aliorum cogitata, fine vel lucrandi vel nocendi, & quia in tali cupiditate & ſtudio ſunt, alterius mentem detinent in re quam ſcire volunt, non recedendo, adjungendo etiam aſſenſus ex affectione, ſic attrahentes cogitationes etiam arcanas; ſimiliter agunt in altera vita in ſocietatibus ibi, & adhuc ſolertius, ibi nec ſinunt divagari alterum a ſua idea, quam etiam accendunt, & ſic eliciunt; inde poſtea tenent illos quaſi in vinculis, & ſub arbitrio, quia conſcii malorum: ſed hi ſpiritus ſunt inter vagabundos, & ſæpius caſtigantur.*

5181. *Ex gyris etiam aliquantum cognoſci poteſt, ad quamnam provinciam in Maximo Homine, & correſpondenter in corpore, ſpiritus &*

angeli pertinent; gyri eorum, qui ad provinciam Lymphaticorum *pertinent, ſunt tenues & citi, ſicut aqueum leniter fluens, ſic ut vix aliqua gyratio appercipi queat. Qui ad Lymphatica pertinent, poſtea feruntur in loca, quæ dixerunt referre* MESENTERIUM, *dictum mihi quod ibi ſint quaſi labyrinthi; & quod inde dein auferantur ad varia loca in Maximo Homine, ut inſerviant uſui, ſicut chylus in corpore.*

5182. *Sunt gyri in quos ſpiritus recentes inaugurari debent, ob cauſam ut intereſſe queant aliorum conſortiis, & cum illis ſimul & loqui & cogitare, omnium concordia & unanimitas erit in altera vita, ut unum ſint, ſicut omnia & ſingula in homine, quæ tametſi varia ſunt ubivis uſque tamen per unanimum faciunt unum, ſimiliter in Maximo Homine, ob illum finem concordabit unius cogitatio & loquela cum aliorum: fundamentale eſt, ut cogitatio & loquela in ſe apud unumquemvis in ſocietate concordet, alioquin appercipitur diſcors ſicut moleſtus ſtriaor, qui mentes aliorum ferit; omne etiam diſcors eſt diſuniens, & eſt impurum, quod rejiciendum; hoc impurum ex diſcordia repræſentatur per impurum apud ſanguinem & in ſanguine, a quo defæcandus; defæcatio illa fit per vexationes, quæ non aliud ſunt quam tentationes varii generis, & poſtea per introductiones in gyros; prima introductio in gyros, eſt ut accommodari poſſint ſimul; altera eſt ut cogitatio & loquela concordent; tertia eſt, ut conveniant mutuo inter ſe quoad cogitationes & quoad affectiones; quarta eſt, ut conveniant in veris & bonis.*

5183. *Datum eſt, appercipere gyros illorum, qui ad provinciam* HEPATIS *pertinent, & hoc per tempus horarium; gyri erant lenes, circumfluendo varie ſecundum illius viſceris operationem, afficiebant me multa delectatione; operatio eorum eſt diverſa, ſed eſt communiter orbicularis: quod operatio eorum ſit diverſa, repræſentatur quoque in functionibus Hepatis, quod diverſæ ſint, Hepar enim adducit ſanguinem, & illum ſeparat, meliorem infundit venis, mediæ ſortis amandat in ductum hepaticum, & vilem relinquit veſicæ fellis; ita in adultis; ſed in embryonibus recipit Hepar ſanguinem ab utero matris, ac purificat, puriorem inſinuat venis, ut per viam breviorem influat in cor; agit tunc cuſtodias ante cor.*

5184. *Qui ad* PANCREATEM *pertinent, agunt per modum acutiorem, & quaſi per modum ſerrationis, etiam cum tali murmure, ipſum murmur ſonore ad aures ſpirituum pervenit, non autem ad hominis, niſi is in ſpiritu ſit cum in corpore; regio eorem eſt inter regionem Lienis & Hepatis, ſiniſtrorſum magis. Qui in Provincia*

LIENIS

LIENIS *sunt, pæne directe supra caput sunt, sed operatio eorum cadit illuc.*

5185. *Sunt spiritus qui referunt* Ductum pancreaticum, hepaticum & cysticum, *consequenter biles quæ in illis, quas intestina ejiciunt: sunt spiritus illi distincti inter se, sed in consortio agunt secundum statum eorum ad quos determinatur operatio: illi imprimis adsistunt castigationibus & punitionibus, quas volunt diligere; qui eorum pessimi sunt, tam contumaces sunt, ut nusquam velint desistere, nisi per timores & minas deterreantur, timent enim supplicia, & tunc promittunt omnia. Sunt illi, qui in vita corporis tenaciter inhæserant suis opinionibus, non ita ex malo vitæ, quam ex pravitate naturali: Cum in statu suo naturali sunt, tunc nihil cogitant, nihil cogitare est obscure de pluribus simul & nihil distincte de aliquo; delectationes eorum sunt castigare, & sic bonum facere; nec abstinent a sordis.*

5186. *Qui constituunt provinciam* Vesicæ felleæ, *a tergo sunt; sunt qui in vita corporis contemserunt probum, & quodammodo pium; & quoque qui affecerunt illa probro.*

5187. *Quidam spiritus adme venit, quærens num scirem ubi is morari posset, existimavi quod esset probus, cumque ei dicerem, quod hic fortassis posset, venerunt spiritus vexatores hujus provinciæ, & eum misere vexabant, quod dolui, & incassum volui inhibere; animadverti tunc quod essem in provincia Vesicæ fellis; spiritus vexatores fuerunt ex illis qui contemserunt probum & pium. Unum genus vexationis ibi observare datum est, erat coactio ad loquendum citius quam cogitatur, quod faciebant per abstractionem loquelæ a cogitatione, & tunc per coactionem sequendi eorum loquelam, quod fit cum dolore: per talem vexationem inaugurantur tardi ad citius cogitandum & loquendum.*

5188. *Sunt quidam in mundo, qui per artificia & mandacia agunt, unde mala; ostensum mihi quales sunt, & quomodo agunt, per quod innocuos adhiberent pro ministeriis persuadendi, tum per quod inducerent personas quod ita dixerint, cum tamen de illa re nihil dixerunt; verbo malis mediis utuntur ad finem quemcunque perveniendi; media sunt dolosa, mendacia & artificiosa; tales referunt vitia, quæ vocantur* spuria tubercula, *quæ innasci solent Pleuræ ac aliis membranis; quæ, ubi irradicantur, vitia late spargunt, ita ut tandem totam membranam labefactent. Tales spiritus severe puniuntur, pæna eorum est diversa a pænis aliorum, fit per circumrotationes, circumrotantur a sinistro ad dextrum, sicut orbita primum plana, quæ in circumrotando*

tando extuberat, dein apparet tuberositas deprimi & cava fieri, augetur tunc celeritas; mirum, quod hoc ad formam & imitamen talium tuberositatum seu apostematum: observatum est, quod in circumrotatione conati sint attrahere in suam rotam, ita in perniciem, alios, utplurimum insontes, ita quod illis nihil curæ fuerit quemcunque in perditionem trahere, dum ii perire sibi videntur. Observatum etiam, quod intensissimum visum habeant, in instanti quasi pervidendo, & sic arripiendo pro mediis quæ favent, ita quod sint acutiores reliquis; possunt etiam vocari Ulcera mortifera, ubicunque sunt in Camera pectoris, ibi vel in Pleura, vel in Pericardio, vel in Mediastino, vel in Pulmone. Ostensum, quod tales post pœnam rejiciantur ad tergum, in profundum, & quod ibi jaceant facie & ventre deorsum, cum pauco vitæ humanæ, perspicacia sua, quæ fuit vitæ ferinæ, sic privati: infernum eorum est in profundo loco sub pede dextro paulo antrorsum.

5189. *Venerunt spiritus antrorsum, & ante adventum eorum appercepta est Sphæra ex malis, putabam inde quod venturi spiritus mali, sed erant eorum hostes; quod hostes eorum essent, comperiebam ex molesto & inimico, quod inspirabant contra illos; cum veniebant, ponebant se super caput, & alloquebantur me, dicendo, quod homines sint, respondebam quod non homines sint præditi corpore quali homines in mundo, qui se solent ex corporis forma homines appellare; at usque quod homines sint, quia Spiritus hominis est vere homo; ad hæc non appercepi renuentiam, quia confirmabant: dicebant porro, quod homines sint dissimiles, hoc quia mihi impossibile visum, quod nempe societas dissimilium in altera vita detur, quare loquebar cum illis de eo, dicendo, si causa communis ageret eos ad unum, quod usque consociari possent, quia sic unus omnibus finis: dixerunt, quod tales sint, ut quisque loquatur aliter, & tamen omnes simile cogitent; quod etiam illustrabant per exempla, per quæ apparuit quod omnium perceptio esset una, sed loquelæ diversæ. Applicabant se dein Auri meæ sinistræ, & dicebant quod boni spiritus essent, & quod eorum sit ita loquendi: dicebatur de illis, quod congregatim veniant, & quod non sciatur unde sunt. Sphæram malorum spirituum percepi illis maxime infestam, mali enim sunt subjecta, quos vexant. Societas eorum, quæ vagabunda, repræsentata est per virum & fæminam in camera, in vestitu qui vertebatur in togam cærulei coloris. Perceptum quod illi referrent* ISTHMUM *in Cerebro, qui inter Cerebrum & Cerebellum est, per quem fibræ transeunt, & inde varie effunduntur, & quocunque vadunt aliter in externis agunt: tum quod referant* GANGLIA

in

in corpore, in quæ influit nervus, & inde in plures fibras divaricatur, quarum quædam feruntur huc quædam illuc, & in ultimis dissimiliter agunt, at usque ab uno principio, ita in ultimis dissimiliter quoad apparentiam, tametsi similiter quoad finem; notum etiam est, quod una vis agens in extremis multifariam variari possit & hoc secundum formam ibi. Fines repræsentantur quoque per principia ex quibus fibræ, qualia sunt in Cerebro; cogitationes inde repræsentantur per fibras ex principiis illis; & actiones inde per nervos qui ex fibris.

5190. *Continuatio de Correspondentia cum Maximo Homine, ad finem Capitis sequentis.*

F I N I S.

PARTIS QUARTÆ.

